

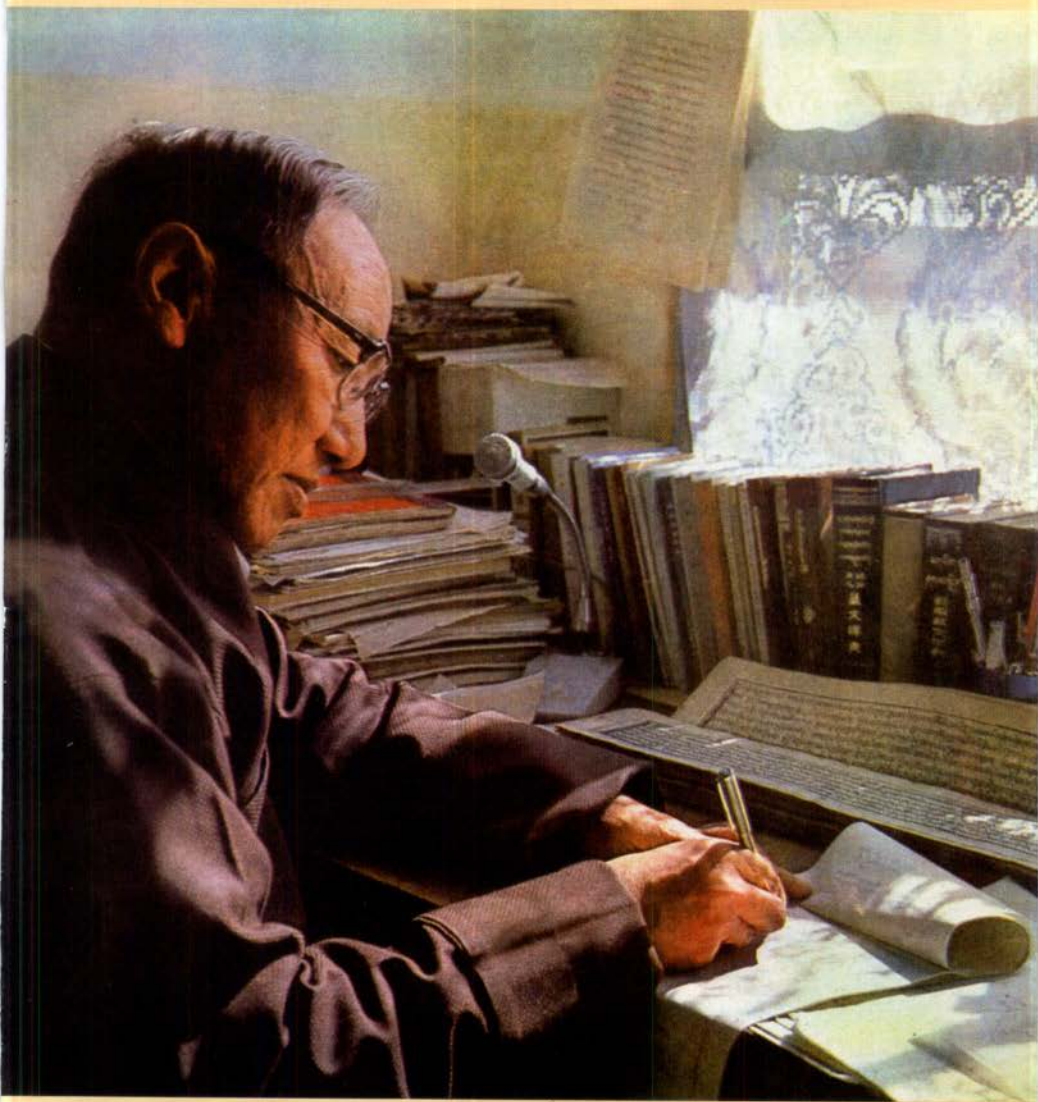

၅၀၁၃ဂါးဒါးကြွေလၢဝ၄၂၂

མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

[illegible]

ལྷ་མཁའ་དབང་ཏུང་དཀར་མཆོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་མཆོག

ཕྱི་མཆོག་ནི་ལེགས་བཤད་བརྟན་བཙས་ཉིད།

ལྷ་ཞིག་ཁྱེད་དོར་སློབ་ཀྱིས་མིག་འཆོལ་ཞིང་། །
 བྱམ་མོང་བྱམ་མིན་ཤེས་བྱ་བདག་གི་བར། །
 བྱི་འདྲ་ཡང་བས་སློབ་གསལ་དབྱེས་སྟེད་པའི། །
 ཕྱི་མཆོག་ནི་ལེགས་བཤད་བརྟན་བཙས་ཉིད། །

ཅས་པའི་ཆོག་སྐྱེས་ཕུ་བཅད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། སྐབས་སུ་བྱ་བར་བྱ་བ་
 བྱི། གང་ས་རྒྱང་ས་མཁས་པའི་དབང་པོ་དུང་དཀར་སློབ་བཟང་འཕྲིན་ལས་
 མཆོག་གི་གསུང་ཚོམ་ཐམས་ཅད་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་སྤར་དུ་འཁོད་
 ཆོས་ཀྱི་གཏམ་སྟུན་བཟང་པོ་ཐོས་པ་མ་ཟད། འགྲོ་བ་རྒྱུད་མཆོམས་སློབ་ཏུང་
 བརྟན་ཤིག་འབྲི་དགོས་པའི་བསྐྱེད་མ་གནང་བ་ལྟར། འདིར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ས་
 དད་པའི་ཐལ་མོ་སྟེ་པོར་བཞོད་དེ་གྲུས་པའི་ཆོག་གི་མེ་ཏོག་སྟེ་མ་པར་བཟུང་
 བས་གསོལ་ན། དེ་ཡང་མཁས་མཆོག་དུང་དཀར་འཕྲིན་པོ་ཆེ་ནི་པོད་ཀྱི་བྱམ་
 མོང་དང་བྱམ་མིན་གྱི་ཤེས་བྱ་རིག་གནས་ཀྱི་ལ་མངའ་དབང་འཁྱེད་པའི་སྟེ་
 བའི་སྟེ་མཆོག་ཆེན་པོ་འགྲན་ཟླ་དང་ཐལ་ཞིང་། གསལ་སྟུན་གྱི་འབྲུག་ལྷ་
 འཇམ་མིང་ཤར་རུབ་ཀྱི་དུ་བྱུང་ནས་གང་ས་རྒྱང་ས་རིག་པའི་བདན་མིང་པའི་
 ཆེ་མོར་སྟེང་བར་མཇེད་པའི་བཀའ་བྲིན་ཟླ་ན་མ་མཆོས་པ་རྟོང་གསུམ་གསེར་
 གྱིས་བཀའ་ཡང་གཞལ་དུ་མེད་པ་ལགས་པ་ཞུ་མ་དགོས་ཤིང་། ཁོང་གི་སྐུ་ཆོ་
 གང་པོར་པོད་ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་། པོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཡར་བྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཆད་
 ཚོད་ཚོམ་པ་ལྟེ་མཁས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཁོ་ན་བསྐྱངས་ཡོད་པ་དང་།
 ལྷག་པར་དུ་ཁོང་གི་ཐུགས་ཚོམ་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱའི་བྱུང་ཁོངས་ཆེ་ལ་སྟོ་མང་པ།

ཁྱེད་ཀྱི་བཅའ་ལ་དབྱེད་པ་ཞིབ་པ། རྟོན་འདུས་ལ་ཞལ་གསལ་བ། གནའ་དེར་
གི་ཚུལ་ཚུལ་རྒྱུ་དྲུང་འབྲེལ་བ། ཆོག་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལ་འབྲེལ་ཆགས་པའི་བྱེད་ཆོས་
ལྟན་པ་ཀྱན་ལ་ཡོངས་སུ་གཤམས་པ་ལྟར་ཉེ། ཁོང་གིས་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་
འབྱེད་ཀྱན་གྱི་བཀོ་སྐལ་དུ་ལེགས་བཤད་བཞུན་བཅོས་དུ་མ་སྒྲེལ་ཡོད་པ་འདི་
དག་ནི་འཛམ་གླིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཚོན་ཕྱོན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞུན་
བཅོས་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པར་གངས་ལྗོངས་པོད་ཀྱི་རིན་ཐང་བུལ་བའི་སྒྲི་
ནོར་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཆ་ཆོད་བ། ཆད་སྟག་ནོར་འབྲུལ་མེད་
པར་གཅིག་ལས་དུ་མ་འཆར་བའི་སྲར་གྱི་འབྲུལ་དུ་བསྐྱབས་པ་ནི། སྒྲིས་ཆེན་
དམ་པ་ཁོང་གི་བཙེ་བས་རྗེས་སུ་བཞག་པའི་བཞུན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་
སྲར་ཡང་རྒྱས་པར་བྱས་པ་དང་། རུ་སྒྲོབ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པ་ཁོང་ལ་བཀའ་
རིན་གཙོ་བོ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པའང་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་མཐུན་འཇུག་མཛད་
པའི་པེ་ཅན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲན་ཁང་གི་དབུ་བྱིད་དང་། ཚུལ་སྤྲིག་པ། གསུང་
ཚུལ་བསྟུ་དབུག་ཀན་མཁན་ལྟན་རྒྱས་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ལན་
བརྒྱར་བྱ་བ།

སྲར་སྒྲིས་པ།

དྲུང་དཀར་གཡས་སུ་འབྲིལ་བའི་སྒྲ་དབྱངས་བཞིན། ।

ལྷོ་བཟང་ལྷོ་ཕྱོས་ནོར་མཆོག་ཟད་མེད་པར། ।

འཕྲིན་ལས་བསྐལ་པའི་མཐར་ཡང་རྒྱས་འཇུག་བའི། ।

བཞུན་བཅོས་འདི་དག་གངས་ཅན་སྒྲི་ནོར་ལགས། ।

གུས་ཐན་བྱུང་བཞུན་ཉི་མས་ལུལ།

དཀར་ཆག

ཐེང་གཞི། (1)

ཚས་ཤུགས་བྱབ་མཐའ་ཁག་གི་གཞི་རྩའི་ཤེས་ཡོན་

མཆུབ་མོ་རི་ལྟན། (1)

ཐོན་འགྲོ། (1)

ས་བཅད་དང་པོ། བྱ་རྩལ་པའི་ཤུགས་ཀྱི་བྱབ་མཐའ་

བརྟན་པ། (5)

དང་པོ། ལུ་རྟེགས་བྱངས་ཅན་པ། (7)

གཉིས་པ། ལུ་རྟེགས་ཚངས་པ་པ། (12)

①ཚངས་པ་བའི་ནང་གསེས་བརྟན་པ། (15)

②ཚངས་པ་བའི་ནང་གསེས་རིག་བྱེད་མཐའ་པ།..... (16)

③ཚངས་པ་བའི་ནང་གསེས་གསང་བ་པ། (19)

གསུམ་པ། ལུ་རྟེགས་བྱབ་འཇུག་པ། (20)

བཞི་པ། ལུ་རྟེགས་དཔྱོད་པ་པ།..... (43)

ལྔ་པ། ལུ་རྟེགས་དབང་ལྷག་པ། (44)

དྲུག་པ། ལུ་རྟེགས་ཕྱེ་བྲག་པ། (49)

བདུན་པ། ལུ་རྟེགས་གཅེར་བྱ་པ། (58)

བརྒྱད་པ། ལུ་རྟེགས་རྒྱང་འཁེན་པ། (63)

ས་བཅད་གཉིས་པ། རང་རྟེན་ཤུགས་ཀྱི་བྱབ་མཐའ་

- སྤྱིར་བཏགས་པ། (68)
- དང་པོ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཤེས་བྱ། (68)
1. སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་འབྱུང་རྒྱུ། (68)
2. ཡོད་ཀྱི་ལྷ་མའི་ཆོས་ལུགས་ཞེས་པ་ཡང་དག་མིན་སྟོན། ... (71)
3. རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་དར་གྲབས་ཀྱི་སྤྱི་
 ཆོགས་གནས་རྒྱལ་སྟོན། (88)
4. སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་གསར་གཏོད་མཛད་པ་པོ་ཤུག་ལྷ་
 ཐེད་ལོ་རྒྱལ་མཛོར་བཏུས། (91)
5. སངས་རྒྱལ་འབྲུང་ས་འདས་ཀྱི་བཞེད་རྒྱལ་འདྲ་མིན་སྟོན།
 (101)
6. རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་དག་ཐེངས་གསུམ་ཡུང་
 བའི་སྟོན། (114)
7. སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བཏགས་པ་གནས་པའི་ཡུན་ཚད་དང་རྒྱལ་བ་
 བུམས་པ་འཛིག་ཉིན་དུ་ཕྱོད་རྒྱུའི་སྟོན། (120)
8. རྒྱ་བུང་། ལྷ་སའི་རྩ་ཐོད་སྟོན། (124)
- གཉིས་པ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་བྱུང་རྒྱལ་..... (126)
1. བཀའ་བཏུ་དང་པོ། (128)
2. བཀའ་བཏུ་གཉིས་པ། (134)
3. བཀའ་བཏུ་གསུམ་པ། (135)
- གསུམ་པ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་དང་ཁྱད་ཆོས། (139)
1. མང་ཆོགས་ནང་མང་གཞི་གཉིད་ཟབ་ཡོད་པ། (139)
2. རྒྱུ་མེས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་གསའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་
 ཆ་ཆར་ཞིག་ཡོད་པ། (142)

3. མི་རིགས་ཀྱི་བྱང་ཚིས་ལྡན་ཡོད་པ།	(143)
༤. རྒྱ་བཅའ་ཁོར་ལྷན་སྐྱོང་རང་བཞིན་ལྡན་ཡོད་པ།	(144)
5. ཡུན་རིང་གནས་སྐབས་ཁོར་ལྷན་སྐྱོང་རང་བཞིན་ལྡན་ཡོད་པ།	(145)
ས་བཅད་གསུམ་པ། སངས་རྒྱལ་ཚེས་ལྷགས་ཀྱི་རྩ་བའི་	
རྩ་རྒྱལ།	(149)
དང་པོ། ཐོག་པ་ཆེན་གཉིས་བྱམ་མོང་གི་རྩ་རྒྱལ།	(151)
1. བཤེས་གཞིན་བཞེན་རྒྱལ།	(152)
2. དལ་འཁྱར་རྟེན་དཀར།	(172)
3. འཆི་བ་མི་ཉག་པ།	(180)
4. རྩེ་བ་ལྷ་མོ།	(185)
5. རན་མོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱུ།	(192)
6. རྒྱལ་པོ་འཕྱོ།	(206)
7. ལས་འབྲས།	(220)
8. རྒྱལ་བའི་ན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས།	(241)
9. རྒྱལ་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ།	(266)
10. འཁོར་བ་རྩྭ་པའི་རྟེན།	(269)
11. ལམ་བསྐྱེད་པ་གསུམ།	(270)
གཉིས་པ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་རྒྱལ།	(281)
1. བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱལ།	(282)
2. བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སློབ་པ་ལ་སློབ་རྒྱལ།	(298)
3. ཞི་གནས་དང་རྟེན་མཐོང་།	(313)
ས་བཅད་བཞི་པ། སངས་རྒྱལ་ཚེས་ལྷགས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་	
སྐོར་འདྲེན་རྒྱལ།	(326)

དང་པོ། རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཚུས་ལྷན་གསུང་གི་བྱུང་

མཁམ་བཞི་འུ་རྒྱལ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ། (327)

༡. རྩེ་བཀ་རྒྱ་བ། (327)

༢. མདོ་ལྡེ་བ། (329)

༣. སེམས་ཙམ་པ། (330)

༤. དབུ་མ་བ། (335)

གཉིས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཚུས་ལྷན་གསུང་གི་བྱུང་མཁམ་

བཞི་འུ་རྒྱལ་རྒྱལ་བར་བཤད་པ། (350)

༡. རྩེ་བཀ་རྒྱ་བ། (350)

༢. མདོ་ལྡེ་བ། (356)

༣. སེམས་ཙམ་པ། (364)

༤. དབུ་མ་བ། (373)

གསུམ་པ། བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཚུས་ལྷན་གསུང་གི་བྱུང་མཁམ་

ཁག་བཤད་པ། (433)

༡. རྩེ་མ། (436)

༢. བཀའ་གདམས་པ། (457)

༣. ས་རྒྱ་བ། (462)

༤. རྩེ་ནང་པ། (477)

༥. བཀའ་བརྒྱུད་པ། (479)

༦. རི་བྱེད་པ། (495)

༧. དགེ་ལྷན་པ། (499)

བཞི་པ། སངས་རྒྱལ་ཚུས་ལྷན་གསུང་གི་བྱུང་པ་ཆེན་པོ་འདི་ནང་

ཆེན་གསལ་ལྷན་གསུང་གི་རྒྱུ་ (509)

༡. གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཁྱེ་ལྟར་བྱུང་ཚུལ། (509)
༢. གསང་ཐུགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་ཚིག་དང་བྱུང་ཚུལ། (512)
༣. མིའི་ལུས་པོའི་ནང་གི་རྩ་དང་རྒྱུད་གི་གནས་ལྟངས། (520)
༤. མངལ་འཁོར་པའི་བརྒྱུད་རིམ། (528)
- ཞུང་བྱུང་། (532)
༡. བོད་ཀྱི་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་སྒོར། (532)
༢. རྒྱ་ནག་གི་དུག་བྱེད་དང་བོན་པོའི་སྒོར། (540)
༣. དཔུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སྒྲིང་། (542)

དཔལ་ཤིང་དགེ་ལྷན་པའི་བྱུང་མཐའི་རྣམ་གཞག་དངོས་

བཤད་པ། (544)

རྒྱ་པར་ལྷན་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་
བཞེད་སྟུལ། (558)

སྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་བཞེད་སྟུལ། (614)

སྦྱོང་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ། (624)

འབྲས་བུ་གསང་ཐུགས་རྣམས་ཐེག་པའི་གཞི་དང་རིམ་པ་
དང་པོའི་ལམ་གྱི་བཞེད་སྟུལ། (632)

ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག (676)

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་གཞག (702)

ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག (712)

བརྟན་པ་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ། (716)

དགའ་ལྷན་སྟན་བརྒྱུད་ཁྲི་མའི་རྣམ་འབྱུང་དང་འབྲེལ་བའི་

བསྐྱེད་བསྐྱུང་ཚུལ་གྱི་མན་ངག (736)

དཔལ་མཁོན་འཕགས་པ་བླ་སྦྱུང་གིས་མཇུག་པའི་སྟོན་ལམ་འཁོར་

མཚོ་མ་མོགས་མཚན་ཚུན་དམ་པའི་ཞལ་གདམས་ཚུགས་བཟུམ་

ཀྱི་དཔར་བྱང་། (753)

བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྱིལ་བདེ་ལམ་གྱི་ཚུར་དངོས་

འཇུག་གི་རིམ་པའི་དཀར་ལ་དོན་བཟོན་པའི་ཟིན་གྲིས་འོད་

དཀར་འཕྲེང་བའི་དཔར་བྱང་། (755)

དཔལ་ཚུན་ལྷ་མོ་རེ་མ་ཉིད་གཏོར་འབུམ། (757)

ཆོས་ལུགས་བྱུང་མཐའ་ཁག་གི་གཞི་རྒྱུ་ ཤེས་ཡོན་མཛུབ་མ་དེ་རྟོན།

རྟོན་འགྲུ

ང་ཆོ་འཕྲི་སློབ་ཆོན་འདིར་ཆོས་ལུགས་བྱུང་མཐའ་ཁག་གི་གཞི་རྒྱུ་ཤེས་ཡོན་མཛུབ་མ་དེ་རྟོན་ཟེར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སློབ་ཆོན་འདིར་ནང་ཆོས་ལུགས་བྱུང་མཐའ་ཁག་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་པར་དང་རྒྱས་པར་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་སྐར་གཞིའི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱང་བྱེད་པའི་གོ་མ་པ་དང་པོ་ཙམ་ཞིག་ཉེ་མཛུབ་མ་བཅུགས་ནས་དེ་མིག་ལ་བརྟན་པ་ལྟ་བུ་ཉེ་དཔེར་ན་དེ་འདིར་མིང་ལ་འདི་འདྲ་ཟེར་གྱི་རེད། དེ་མ་གཞིའི་མིང་ལ་དེ་འདྲ་ཟེར་གྱི་རེད་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་དེ་ཆོ་འཕྲི་སློབ་ལ་ཤིང་རྩ་གང་དང་གང་ཡོད། ལུ་བྱི་ལུ་གང་དང་གང་ཡོད། བྲག་གང་དང་གང་ཡོད་མོགས་རྩ་སྟོན་བྱས་ཐེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

ཆོས་ལུགས་བྱུང་མཐའ་ཁག་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྟ་ཚུལ་སློབ་སྦྱང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་དང་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་དགོས་མིན་གྱི་གནད་དོན་ཐད་ལྟ་རྟོག་ས་མི་འདྲ་བ་ཁག་གཉིས་ཡོད། ཁག་གཅིག་གིས་དེ་སློབ་སྦྱང་བྱས་ཆོ་མེད་བསམ་སྟོན་དུ་གསྟོན་འཇག་གི་ཡོད་པའི་རྩོམ་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁག་གཅིག་གིས་དེ་རེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ་རྩོམ་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་ནི་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཆོས་བྱེད་རྒྱུ་འཛིན་དུ་མ་ཡིན་པར་

དེ་ལྟེ་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱུང་བའི་དཛུག་པོ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ཚོགས་མི་ལྟར་བྱུང་
 མིན་དང་། འཕེལ་བྱས་རི་ལྟར་བྱུང་མིན། རི་ལྟར་མེད་པར་འགྲོ་ཚུལ་སོགས་
 ལ་ཤེས་ཚོགས་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རིག་གནས། ཚོས་ལྷགས་
 བཅས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུར་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེར་ཞིབ་
 འཇུག་མ་བྱས་ཐབས་མེད་ཡིན་པའི་རང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་
 གི་ལྟ་སྟངས་བྱས་ན་ལྟ་ཚུལ་རྗེས་མ་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་རེད་སྟམ་གྱི་འཇུག་ ང་
 ཚོས་དེར་ཞིབ་འཇུག་བྱ་དགོས་དོན་ནི་ཚོས་ལྷགས་ཟེར་བ་དེ་ལྟེ་ཚོགས་འཕེལ་
 བྱས་ཀྱི་དུས་སྐབས་ངེས་ཅན་ཞིག་ནང་བྱུང་བའི་བསམ་མཁོའི་འདུ་ཤེས་ཤིག་ཡིན་
 པ་ལས་འཇིག་རྟེན་འདི་འཕྱུ་ཚོགས་འདི་ཚོགས་མཆགས་དུས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་
 མིན། ལྟ་ཚུལ་དེའི་ཐད་མར་ལེ་རིང་ལྷགས་དང་སངས་རྒྱུས་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་
 བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གཅིག་མཐུན་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཚོས་ལྷགས་དེ་ལྟེ་
 ཚོགས་འཕེལ་བྱས་ཀྱི་དུས་སྐབས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བྱུང་མིན་དང་། རི་ལྟར་
 བྱུང་མིན། འབྲུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རི་ཡིན་སོགས་ཀྱི་ཐད་མར་ལེ་རིང་
 ལྷགས་དང་སངས་རྒྱུས་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཚུགས་ཡོད་ལ་མི་
 འདྲ་བའི་ཚུགས་ཀྱང་ཡོད། ཚོས་ལྷགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུ་དེ་རིག་གནས་ལ་
 ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུ་དང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ་ལྷག་པར་དུ་
 ཉང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་དུས་དང་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་དུས་ལག་ལེན་ཡག་པོ་བྱ་རྒྱུར་
 མེད་དུ་མི་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོས་འདིར་ཚོས་ལྷགས་སྟོབ་སྟོབ་བྱེད་པ་ནི་ལོ་
 རྒྱུས་དང་རིག་གཞུང་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཅིང་། བྱ་དཛུག་ཆར་
 མ་དང་པོ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བ་དང་། འཕེལ་བྱས་རི་ལྟར་འགྲོ་བ། མཐར་མེད་
 པར་འགྲོ་བ་བཅས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ངེས་པར་ཤེས་དགོས། དེར་
 བརྟེན་ཚོས་ཟེར་བ་དེ་འང་དང་པོ་མེད་པ་ནས་གསར་དུ་བྱུང་བའི་དཛུག་པོ་ཞིག་
 ཡིན་སྟབས་དང་པོ་མེད་པ་དེ་ག་དུས་མེད་པ་དང་། ག་དུས་གཞི་ནས་བྱུང་བ།
 རྗེས་སུ་འཕེལ་བྱས་རི་ལྟར་བྱུང་བ། མཐའ་མ་རི་ལྟར་མེད་པར་འགྲོ་བ་དེའི་

ཆོས་ཉིད་དེ་ངེས་པར་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་
ཀྱི་དེས་ལོ་རྒྱུད་ལྟར་ཁ་ཤིང་ལ་མེད་པ་བསམ་སྒྲུབ་ནས་ལུགས་ཀྱི་ནུབ་ལ་
མ་ཐེབས་སྐབས་དེར་སྐབས་ཆེན་རིག་དར་བྱས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བྱུང་ཁབ་དེ་
ཆོ་འཕྲིན་ལ་ཡང་མི་ཁག་ཅིག་གི་བསམ་སྒྲུབ་ནས་དར་དུང་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་
པའི་བསམ་སྒྲུབ་དེ་ཉ་ཅང་ལུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡང་ཆང་མ་
ལུགས་པ་དང་ཤེས་ཡོན་མེད་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲི་
ཆོག་སེལ་ལུགས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཐེབས་པ་དང་། མི་རིགས་ཁག་དབར་གྱི་ཕན་
ཚུན་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། སྤྱི་ཆོག་སེལ་བའི་འཇགས་སྒྲིལ་ལ་ཡང་བྱས་པ་ཤིན་
ཏུ་ཆེན་པོ་ཆོན་གྱི་ཡོད་པ་དེས་རེད། འོ་ན་དེའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གང་གི་ཐོག་ནས་
མཐོང་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེའི་ཐད་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་
བསམ་སྒྲུབ་གང་ཡང་མ་བཅང་བར་སྐད་ཆ་སྒྲོང་པ་ཞིག་བཤད་པས་འགྲིག་ཐབས་
མེད་པར་ཆོས་ཁོ་རང་ལ་ནང་དོན་གང་ཡོད་མེད་དང་དེའི་ནང་ག་རེ་བཤད་
ཡོད་མེད་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་ལ་དེ་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱུང་བྱེད་དགོས།

ཆོས་ལུགས་ཐེར་བའི་བཀའ་འབེབས་དང་བཅན་ཤིང་གིས་བཀག་འཁོག་
བྱས་ཏེ་མཐར་མེད་པ་བཟོ་དགོས་སྐུལ་པ་དེ་ནི་ཡོང་ཐབས་མེད་པར་དེ་ནི་སྤྱི་
ཆོག་སེལ་ཐེབས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་བྱུང་འགལ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེར་
འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཡོང་ཐབས་མེད། དཔེར་ན་དེ་སྔ་ཡོད་ལ་བྱུང་པོ་སྤྱང་དར་
མས་སངས་བྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་བརྟུགས་ཏེ་གནས་སྐབས་ཤིག་རིང་བཀག་སྐབས་
ཡོད་ན་འང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལྟར་ཅུ་མ་སོང་རྗེས་གཞི་ནས་མངའ་འཇུག་དང་མཆོ་སྦྱོར་
བརྒྱད་ནས་ཡོད་དུས་གཅོང་ལ་བརྒྱར་དུ་དར་བཅུང་། སྤྱད་ར་ལས་ལུགས་
ཆེ་བ་དར་ཡོད་པ་དང་། ལྷན་སྒྲིལ་རིག་གནས་གསལ་བ་རྗེའི་སྐབས་བསམ་སྒྲུབ་
ཞིང་པ་དང་། རིག་གནས་ཞིང་པ། མཐོང་གསལ་ཞིང་པ། ལུང་སྤྱོད་ཞིང་པ་
བཅས་ཏེ་ཞིང་པ་བཞི་ཟེར་བ་གཏོར་སྐབས་ཙུང་འགངས་ཆེ་བའི་རིག་གནས་མང་
ཆེ་བ་ཙུང་ཐེན་བཟོས་ཏེ་བརྟན་པ་བྱེད་རྒྱུ་དང་སྐབས་ནས་རིག་གནས་གསལ་བ་རྗེ་མ་

ཚུགས་བར་གསེག་འཛག་བྱས་པའི་ཁོད་ཀྱི་ཚོས་ལྷགས་དང་། རིག་གནས། ལ་
 རྒྱས་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་གྲངས་ལས་འདས་པ་གཙང་དག་བསྐོས་སྟབས་ད་ལྟ་
 ལྷགས་པ་དེ་དག་གིས་སྟོན་མའི་གསུམ་ཆ་གཅིག་ཙམ་ལས་ཟིན་གྱི་མེད། སྐབས་
 དེར་ཆེ་པོ་ཏ་ལ་དང་ཞོལ་ཡིག་ཚགས་ཁང་ལ་ཡོད་པ་ན་མས་སྤང་སྦྱོབ་ཡིགས་
 ཙམ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། ཆེ་པོ་ཏ་ལ་དང་ཡོད་པའི་དཔེ་ཆ་ན་མས་ནི་དམངས་གཙོའི་
 བཅོས་སྦྱར་བཏང་བ་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མ་ཚུགས་པའི་བར་བཞུལ་
 གུས་སྐབས་ནང་ལྟ་ས་ཉེ་འཁོར་གྱི་དགོན་པ་དང་སྤྱུང་མང་པོ་ཞིག་གི་ཚུག་
 དཔེ་འཁོར་ཆེན་ཆེ་དང་ཞོལ་ཡིག་ཚགས་ཁང་དུ་བསྟར་བྱས་ཐོག་ཚུང་ལི་གཏུ་
 ཡོན་ལའི་བཀའ་ལྟར་ཆེའི་རིག་དངོས་ལ་སྤྱང་སྦྱོབ་ཐོབ་པ་དང་སྤྱགས་ཚུག་དཔེ་
 ན་མས་ཀྱང་ལྷགས་པ་མ་ཟད། འདུ་སྦྱོན་དང་རྒྱ་སྟོན་སོགས་གང་ཡང་བྱུང་མེད།
 སྐབས་དེར་ཞོལ་ཡིག་ཚགས་ཁང་ལ་དམར་སྤང་དམག་གིས་རྒྱུང་གཞི་གཏོར་
 བར་ཡོང་སྐབས་དེ་གའི་ལས་བྱེད་མཆོ་སྟོན་ནས་ཡིན་པ་འོད་ཟེར་ལགས་ཏུ་
 མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཁོང་གིས་འདིའི་ནང་སྤྱིད་གཞུང་རྒྱུང་པའི་གཞུང་ཡིག་
 དང་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚགས་ཙེ་ཆེན་མང་པོ་ཡོད་པས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་བྱུང་ཁང་གི་
 བཀའ་མ་འཁྲོལ་བར་ལག་པ་འཆང་མི་ཚོག་ཅེས་བཀག་འཁོག་བྱས་པར་དམར་
 སྤང་དམག་གིས་ཉེས་རྒྱུང་བཏང་ནས་གསོད་གྲུབས་བྱས་ཀྱང་ཁོང་གིས་སྤྱིག་
 ཉེན་ལའང་མ་འཛེམས་པར་བཀག་འཁོག་བྱས་པར་བརྟེན་ཞོལ་ཡིག་ཚགས་
 ཁང་གི་ད་ལྟའི་ཡིག་ཚགས་དེ་དག་སྤྱང་སྦྱོབ་བྱུང་ཙམ་བྱུང་ཡོད།

ས་བཅད་དང་ཕྱི་རྒྱལ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ བྱུང་མཐའ་བཟུང་བ།

ལྷ་ཉྟགས་པ་ཟེར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཚས་ལྷགས་པས་དམའ་འབེབས་ཀྱི་
མོག་ནས་བཏགས་པའི་མིང་ཞིག་ཡིན། དེའི་གོ་དོན་ཆ་ཆང་ནི་ལྷ་བ་རན་པའི་
ལྷ་ལ་ཉྟགས་བྱ་བྱས་ནས་ལྷ་བ་རན་པ་དེ་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འབྱུང་བས་ན་ལྷ་
ཉྟགས་པ་ཞེས་བརྗོད། ཡང་སངས་རྒྱས་ཚས་ལྷགས་པས་ལྷ་ཉྟགས་པ་ལ་ཕྱི་བ་
དང་རང་ཉིད་ལ་ནང་པ་ཞེས་བཏགས་པ་དེ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྒྱུབས་
གནས་ཡང་དག་པར་ཁས་ལེན་མིན་གྱི་ཐོས་ནས་ཤོད་སྤྲོལ་ཡོད་དེ་དེ་ཡང་རྒྱུབས་
འགྲོ་ཁས་བླངས་ན་ནང་པ་དང་ཁས་ལེན་མཁན་ལ་ཕྱི་བ་ཟེར། རྒྱུབས་འགྲོ་
ཉྟེ་རྒྱུབས་ནི་མཐོན་རྒྱུབས་དང་འགྲོ་ནི་ཁས་བླངས་པའི་དོན་ཉེ་རྒྱུབས་སུ་འགྲོ་བ་
ནི་མཐོན་རྒྱུབས་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དད་པ་བྱས་པ་དང་ཡིད་
ཆེས་བྱས་པའི་ནང་དོན་ཡང་ཡོད། རྒྱུབས་འགྲོ་བྱེད་ལྟངས་གནད་བརྒྱུས་ཤིག་
བཤད་ན། ① ལྷ་མ་ལ་རྒྱུབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་ལྷ་མ་ནི་དགེ་ཆན་གྱི་དོན་ཉེ་སངས་
རྒྱས་དངོས་དང་བྱད་མེད་པར་རང་ལ་མཐོན་རྒྱུབས་གནད་མཁན་ཞིག་ཡིན་
པའི་ངོས་ནས་རྒྱུབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ② སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱུབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་
སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་གསུང་མཁན་དང་རང་རང་ཆོ་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་ལྷག་
བཟུལ་ལས་སྤྲོལ་བྱུང་བའི་ལམ་བཟུན་མཁན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱུབས་སུ་
འགྲོ་བ། ③ ཆོས་ལ་རྒྱུབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་ཆོས་དེ་ལག་ལེན་བཟུར་ནས་རང་
ཉིད་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་ལྷག་བཟུལ་ལས་སྤྲོལ་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས་པར་
བརྟེན་ཆོས་ནི་རང་ཉིད་ལྷག་བཟུལ་ལས་སྤྲོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུབས་དངོས་ཡིན་

ལྟེན་པ་དེ་ལ་དང་པ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱས་ན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། ④ དགེ་འདུན་ལ་
 སྐྱབས་སུ་མཆོའི་ཞེས་པ་ནི་(དེ་ཡང་དགེ་སྤྱོད་བཞི་ཡན་ལ་དགེ་འདུན་ཟེར་བ་
 ལས་དགེ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པའི་དགེ་ཚུལ་སྐྱེས་བཞི་ཆོགས་པར་དགེ་འདུན་ཟེར་
 སྟེ་ལ་མེད་) དགེ་འདུན་ཏེ་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་སྤྱོད་གཅིག་
 སེམས་གཅིག་བྱེད་མཁན། སྤྱོད་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་ཆོས་ལག་ལེན་བྱེད་
 མཁན། རང་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་བྱེད་མཁན་སྤྱོད་གསེག་ཡིན་པས་དེ་ལ་དང་
 པ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བཅས་ཡིན། དཔེར་ན་མི་ནད་པ་
 ཞིག་ལ་ཆ་མཆོན་ན་དེ་དྲག་སྒྲིབ་ཡོང་བ་བྱེད་པར་སྤྲོད་པ་དང་། སྤྲོད་ ནད་
 གཡོག་བཅས་གསུམ་འཛོམས་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ནི་ཆོས་གསུང་
 ནས་རང་ཉིད་སྤྱག་བསལ་ལས་ཐར་ཐབས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་མཛད་མཁན་ཡིན་པས་
 སྤྲོད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། སྤྲོད་པ་ཡོད་ན་ཡང་སྤྲོད་མེད་ན་མི་འགྲིག་
 པར་སྤྲོད་དེ་རང་ཉིད་ནད་ལས་སྐྱབས་མཁན་སྐྱབས་རོ་མ་དེ་ཡིན་པ་ལྟར་རང་
 ཉིད་ཉོན་མོངས་དྲག་གསུམ་གྱི་ན་ཆ་རོ་མ་དེ་ལས་སྐྱབས་མཁན་ཆོས་དེ་ཡིན་
 པས་དེ་སྤྲོད་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ། སྤྲོད་པ་དང་སྤྲོད་ཡོད་ན་ཡང་རྟག་དུ་རང་
 ཉིད་ཀྱི་འགམ་དུ་བསྐྱད་ནས་ནད་གཡོག་བྱེད་མཁན་ཞིག་དགོས་པ་ལྟར་དགེ་
 འདུན་ནི་རང་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་བྱས་ནས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱུས་ཏེ་རང་མགོ་མ་
 ཐོན་བར་རང་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ནི་ནད་གཡོག་དང་
 གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཁ་ནས་སྤྱོད་ཐུབ་པ་ཅམ་མ་ཡིན་
 པར་བསམ་སྟོའི་ལྟར་གཏོང་ཐུབ་མཁན་དེ་ལ་ནང་པ་ཟེར། དེར་བརྟེན་སྤྱི་པ་
 ཟེར་བ་དེ་དང་ལུ་སྤྲོད་པ་ཟེར་བ་དེའི་གོ་བ་ལེན་ལྟར་ས་ཐད་ཅུང་མི་འདྲ་བ་
 ཡོད། ལུ་སྤྲོད་པ་དེ་ལ་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་ལ་
 ཆ་བཞག་ན་ལུ་སྤྲོད་པ་འདྲ་བ་མི་འདྲ་བ་དྲག་ཅུ་རེ་གཉིས་ཅམ་ཡོད་པའི་ནང་
 གི་གཙམ་ཆེ་བ་ནི་རྟག་པར་སྤྲོད་པ་དང་ཆད་པར་སྤྲོད་པ་གཉིས་སུ་འདྲ་སྟེ་ཆད་པར་སྤྲོད་
 པ་ནི་རྒྱང་འཕེན་པ་དང་། རྟག་པར་སྤྲོད་པ་ལ་གངས་ཅན་པ། ཆངས་པ་པ།

ཐུང་འཇུག་པ། དཔྱོད་པ་བ། དབང་ཚུག་པ། བྱི་བྲག་པ། རིག་པ་ཅན་པ།
གཅེར་བྱ་བ་བཅས་དགུ་ཡོད། དེ་ཡང་བྱང་མ་རྒྱུ་ཀྱི་ཤོ་རིམ་ལྟར་བྲུས་ན།

དང་པོ། ལུ་ཉིགས་གྲངས་ཅན་པ།

སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟོན་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་མ་
ཤོས་དེ་ལུ་ཉིགས་གྲངས་ཅན་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དེ་ཆོག་མར་གསར་གཏོད་
བྱེད་མཁན་ནི་དྲང་སྟོང་མེར་རླུ་ཞེས་རལ་པ་མེར་རླུ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱང་བ་དེ་ཡིན་
པ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱུང་ནང་དྲང་སྟོང་མེར་རླུ་ཞེས་པ་དེ་ཆེ་མོ་དཔག་མེད་ཀྱི་དུས་
ལྷ་བྱང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྟོན་ཡོད། དྲང་སྟོང་མེར་རླུས་ལུ་ཉིགས་གྲངས་ཅན་
ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་གསར་གཏོད་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་མཁན་རྣམས་ལ་
གྲངས་ཅན་པ་འམ་ལུ་ཉིགས་མེར་རླུ་པ་ཟེར། གྲངས་ཅན་པ་ཟེར་བའི་ཤོ་རྟོན་
ནི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཡོད་ཚད་ཚང་མ་གྲངས་ཀྱི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། གྲངས་ཀྱི་དེ་ནི་མ་གཞི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དེ་དག་
བརྗེ་ལྷ་མི་འདྲ་བ་དང་། ཆོས་གཞི་མི་འདྲ་བ། དྲི་མ་མི་འདྲ་བ། རྩོ་བ་མི་འདྲ་
བ། རེག་བྱ་མི་འདྲ་བ་སོགས་ལྟ་མིན་ལྟ་ཆོགས་ཡོད་ན་ཡང་དེ་དག་ཚང་མ་ལྟེ་ཁ་
ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྟེ་ནང་འདྲ་བར་ཁས་སྲུངས་པར་བཞེན་གྲངས་ཅན་པ་ཞེས་བརྗོད།
ཤེས་བྱ་ལ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ཙུ་སྟངས་ནི་འདྲི་ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་གཅིག་
རྣམ་འཇུག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བཅུ་དྲུག་ རང་བཞིན་དང་རྣམ་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་
པ་བདུན། རང་བཞིན་དང་རྣམ་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་གཅིག་བཅས་ཡིན།
རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་གཅིག་ནི་སྤྱི་གཙུག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འཇུག་
གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པ་བདུན་ནི་ཆེན་པོ་དང་། ར་རྒྱལ། གཟུགས། ལྷ། དྲི། རྩ།

རེག་བྱ་བཅས་སོ། རྣམ་འཕྱར་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བཅུ་དྲུག་ཟེ། ས། ཟ། ཨ། ཟླ། རྣམ་མཁའ་བཅས་འཕྱར་བ་ལྟ་དང་། དག ལག་པ། ཀྱང་པ། ཀྱུཔ། འདོམས་བཅས་ཉེ་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་འམ་ལས་ཀ་ལྟེད་མཁན་གྱི་དབང་པོ་ལ། མིག རྣ་པ། ལ། ཟེ། ལྷས་ཉེ་ལྷོ་ཡི་དབང་པོ་ལྟ་བཅས་བཅ་ལའི་ཉིང་དུ་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་བཟླས་པས་བཅུ་དྲུག རང་བཞིན་དང་རྣམ་འཕྱར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཟེ། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བྱ་བཅས་ཉེ་ཕ་ཙུང་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པོ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ལ་བཟུས་པ་ཟེ། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བྱ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་འཕྲོས་ཉེ་ཕ་ཙུང་བཞི་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ཟེ།

ཤེས་བྱ་ཉེ་ཕ་ཙུང་པོ་དེ་ཆགས་པའི་གོ་རིམ་ནི། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བྱ་དེས་སྒྲི་རོལ་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྟུང་འདོད་གྱི་བསམ་པ་དེ་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་ལྷ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བྱ་དེའི་བསམ་ལྟ་ཤེས་རྟགས་ལྷ་བ་མཁན་གྱི་གཙུག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བྱ་དེའི་བསམ་ལྟ་དེ་ཤེས་རྟེན་གྱི་གཙུག་དེ་ནས་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། ཆེན་པོ་ཟེར་བ་ནི་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་གི་དོན་མ་ཡིན་པར་དེ་ནི་སྒྲི་རོལ་ཡུལ་དང་ནང་གི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བྱ་གཉིས་ཀའི་བསམ་ལྟའི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་ཐུབ་པའི་ཐེ་མོང་ནང་བཞིན་ཞིག་ཡོད་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་སྒྲི་ཞེས་ཀྱང་ས་ཅན་པའི་ལྟ་བ་རེད། ཆེན་པོ་ཟེར་བ་དེ་ལས་རྒྱལ་གསུམ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། རྒྱལ་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་འཕྱར་བའི་རྒྱལ་དང་། ཞིང་རྟོགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ། ཐུན་པ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་བཅས་ཡིན། རྣམ་པར་འཕྱར་བའི་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུགས། ལྷ་དྲི། རྟ། རེག་བྱ་བཅས་ལྟ་ཡོང་གི་ཡོད། ལྷ་པོ་དེ་ལ་དེ་ཅམ་ལྟ་ཟེར། དེ་ཅམ་ལྷ་པོ་དེ་ལས་ས་དང་། ཟ། ཨ། ཟླ། རྣམ་མཁའ་བཅས་འཕྱར་བ་ལྟ་སྒྲི་བ་ཡིན་ཟེར། ཞིང་རྟོགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་དེ་ལས་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ལྷ་ཡི་དབང་པོ་ལ། ལས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྷོ་ཡི་དབང་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཡིད་གྱི་

དབང་པོ་བཅས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་སྟེ་བ་ཡིན་ཟེར། ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་
 དང་སྟེ་ཡི་དབང་པོ་ལྟ་ཟེར་བ་ནི་བསམ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ནས་ཤེས་ཤིང་གསུང་བྱུང་
 པའི་ལྷན་པ་ཡོད་པ་དེ་རེད། ལྷན་པ་ཅན་གྱི་དང་རྒྱལ་ཟེར་བ་དེ་དང་རྒྱལ་གཞན་
 གཉིས་སྟེ་རྒྱལ་པར་འཕྱར་བའི་དང་རྒྱལ་དང་སྟོང་སྟོང་པ་ཅན་གྱི་དང་རྒྱལ་ཟེར་བ་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་མཐུད་ཕྱེད་མཐུད་ཕྱེད་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་ཟེར།

གངས་ཅན་པས་ཐར་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཁས་ལེན་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཐར་
 པ་ཚོ་བ་སྟངས་དེ་སྟེས་ཀྱི་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ནགས་གསེབ་ལ་སྟོན་ནས་སྟོན་
 བ་བྱུང་སྟེ་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་འདོད་ཆགས་སྟེད་ཕྱེད་དེ་རྒྱུ་དུ་སྟོན་
 ཉེ་ནས་ཞིག་འདོད་ཆགས་ཅ་བ་ནས་མེད་པ་ཆགས་འགྲོ་བའི་སྐབས་ལ་ཉིད་དེ་
 འཇིག་སྟོན་ནས་སྟོན་ཤེས་ལྟ་ཚོ་བ་ཀྱི་ཡོད་ཟེར། སྟོན་ཤེས་ལྟ་ཚོ་བ་པའི་རྒྱུ་ལ་
 མིག་གི་སྟོན་ཤེས་དེས་སྟེ་གཙོ་བོ་དེ་ལ་སར་བལྟས་མ་ཐག་སྟེ་གཙོ་བོ་དེ་མིག་ཞན་
 དག་གི་ཀྱང་མེད་ལྟར་རོ་ཆ་ཁ་སྟེངས་བྱས་ནས་སྟོན་པར་དང་ཁ་བལྟས་འགྲོ་གི་
 རེད་ཟེར། སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་དུ་ལྷན་པ་ལྟར་རྒྱལ་འཕྱར་དེ་ཆོ་ཚང་མ་སྟོན་
 མའི་ཆོ་རིམ་ནས་མཆོ་སྟེ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐ་མ་བདག་ཤེས་རིག་
 གི་སྟེས་ཀྱི་གཅིག་ཀྱི་ལས་སྟོན་གི་མེད་ཅིང་དེ་དུས་ཐར་པ་ཚོ་བ་པ་ཡིན་ཞེས་
 བཤད་ཀྱི་ཡོད།

གངས་ཅན་པ་ཁག་ཅིག་གིས་ལྟ་ཁས་ལེན་ཀྱི་མེད་སྟེ་སྐབས་གངས་ཅན་པ་དེ་
 ཆོར་གངས་ཅན་ལྟ་མེད་པ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁག་ཅིག་གིས་སྟེ་གཙོ་བོ་ཟེར་བ་དེ་
 རྒྱལ་འཕྱར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱེད་པ་པོ་མིན་ཉེ་དེ་མེས་མེད་ཡིན་སྟེ་སྐབས་རྒྱལ་
 འཕྱར་འདྲ་མི་འདྲ་སྟེ་ཆོགས་སྟོན་མི་བྱུང་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལ་ཡོད་
 པའི་རྒྱལ་འཕྱར་སྟེ་ཆོགས་དང་ཤེས་བྱ་སྟེ་ཆོགས་ལ་ཕྱེད་པ་པོ་མེས་མེད་པ་
 ཞིག་དགོས་པར་བརྟེན་དེ་ནི་ལྟ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་རེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་
 འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་འཕྱར་འདྲ་མི་འདྲ་དང་། ཤེས་བྱ་འདྲ་སྟེ་འདྲ་
 བདེ་བ་དང་སྟོན་བཤམ། སྟེད་སྟོན་འདྲ་མི་འདྲ་། བཟོ་སྟེ་འདྲ་མི་འདྲ་། ཆོས་

གཞི་འདྲ་མི་འདྲ་སོགས་ཚང་མ་དང་པོ་བྱུང་བ་དང་། བར་དུ་གནས་པ་དང་
 འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བ། བ་མ་མེད་པར་འགྲོ་བ་བཅས་ཚང་མ་ལྟ་དབང་ལྷན་ཆེན་
 སོས་བསམ་མྱོང་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། དེར་བརྟེན་གྲངས་ཅན་པ་
 དེ་ཚོས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ལྟ་གཅིག་ཡིན་པ་ཁས་ཁྲུངས་པར་བརྟེན་
 དེ་ལ་གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་པ་ཞེས་བརྗོད། གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་པ་དང་
 གྲངས་ཅན་ལྟ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ཐད་ཁས་
 ལེན་བྱེད་ལྟར་ས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན། ཁག་ཅིག་གིས་རྒྱ་ཡི་དུས་སུ་འབྲས་ཀྱི་
 མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་རྒྱལ་ཡོད་པས་རྒྱ་དང་འབྲས་ཀྱི་གཉིས་ནི་རྩ་རྩ་
 གཅིག་རེད་ཟེར། མངོན་པར་མི་གསལ་བ་ཟེར་བ་དེ་ནི་རྒྱའི་དུས་སུ་འབྲས་ཀྱི་
 དེ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཡོད་པའི་རྩ་རྩ་ལྟེ། དཔེར་ན་ས་
 ཅོན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་ཀྱ་དེ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཡོད་པར་
 བརྟེན་སོག་མའི་སོན་དེ་དང་རྗེས་མའི་རྒྱ་ཀྱ་དེ་གཉིས་རྩ་གཅིག་ཡིན་ལྟར་ས་
 འབྲས་ཀྱི་རྒྱུན་པ་ཟེར་བ་ནི་རྒྱའི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་ས་ཅོན་གྱི་རྩ་རྩ་དེ་འབྲས་ཀྱི་
 རྒྱལ་ལ་མངོན་གསལ་དོད་དུ་སྒྱེན་པ་ཅམ་ལས་གང་ལྟར་རྩ་གཅིག་རེད་ཟེར།
 དཔེར་ན་འོ་མར་ཞོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་ཆ་བཞག་ན་འོ་མའི་དུས་སུ་ཞོ་ཡོད་པ་
 ཡིན་ན་འང་མངོན་གསལ་དོད་པོ་མེད་པ་དང་། ཞོ་ཆགས་དུས་འོ་མ་ལ་ཡོད་
 པའི་ཞོ་ཡི་རྩ་རྩ་དེ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཆགས་པ་རེད་ཟེར། ཡང་ཁག་ཅིག་
 གིས་རྒྱ་དང་འབྲས་ཀྱི་དེ་གཉིས་མ་གཞི་རྩ་གཅིག་ཡིན་ན་འང་རྣམ་འཕྱུར་ཐ་
 དད་ཡིན་ཏེ་སོག་མའི་སོན་དེ་དང་རྗེས་ལ་སྒྲེས་པའི་རྒྱ་ཀྱ་དེ་གཉིས་རྩ་གཅིག་
 ཡིན་ཏུ་མངོན་གསལ་དོད་པོས་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་ཡིན་པར་རྣམ་འཕྱུར་ཐ་དད་
 རེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུན་པ་ཟེར་བ་ནི་འབྲས་ཀྱི་རྩ་རྩ་ལྟར་པའི་
 རྒྱུ་དེ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུན་པས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་གཞན་དག་འཛོམས་པའི་འོག་ལ་དེར་རྣམ་
 འཕྱུར་གསར་པ་ཞིག་སོན་པར་བརྟེན་རྒྱའི་རྣམ་འཕྱུར་དང་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 འཕྱུར་ཐ་དད་ཡིན་ལྟར་རྩ་གཅིག་ལ་རྣམ་འཕྱུར་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཟེར།

གྲངས་ཅན་པས་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ། ལྷ་ཡུང་
 ཚད་མ་བཅས་ཚད་མ་གསུམ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། ལྷ་ཡུང་ཚད་མ་ཟེར་བའི་དོན་
 ཅི་ལྷ་ལས་ཡུང་བའི་ཚད་མ་ཟེར། མངོན་སྲུང་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་
 གཉིས་དེ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་བཤད་སྤྲེལ་དང་མི་འདྲ་བ་གང་ཡང་མེད།
 ལྷ་ལས་ཡུང་བའི་ཚད་མ་ཟེར་བ་དེ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ཡུང་བའི་དོན་རིས་
 འཛིན་བྱས་པའི་བསམ་པའི་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ལྷ་ཡུང་བའི་དོན་ཟེར་བ་དེ་
 མངོན་སྲུང་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་གསུང་བ་ལྷ་ཡུང་
 པར་ལྷ་ཡུང་བའི་དོན་ནས་མངོན་གསལ་དོན་པོས་རིས་འཛིན་བྱེད་བྱུང་
 ཐབས་མེད་པར་སྤྲོས་བཤད་པའི་དོན་ཉིད་བར་པོ་ལྷ་ཡུང་ཤེས་ཤིང་གསུང་བྱུང་
 པ་དེ་དག་ལྷ་ཡུང་མ་ཡུང་བའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་སྤྲོས་ཤེས་ཤིང་གསུང་
 བྱེད་མ་ལྷ་ཡུང་བའི་རིགས་དེ་དག་ལྷ་ཡུང་བའི་དོན་རེད། ལྷ་ཡུང་པ་
 ཟེར་བ་ནི་དབང་པོ་ལྷ་ཡུང་ཤེས་ཤིང་གསུང་བྱེད་མ་ལྷ་ཡུང་བའི་གསལ་བ་དེ་ལ་ཟེར།
 དེ་ལ་སྤྲོས་པ་ཟེར་བའི་དོན་དག་ཀྱང་ཡོད། ལྷ་ལས་ཡུང་བ་ལྷ་ཚད་མ་དེ་ལ་ལྷུས་
 ལྷས་མ་ལྷས་པའི་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུང་བའི་ལྷ་ཡུང་ཚད་མ་ལྷ་ཡུང་། ཡིད་ཆེས་
 པའི་ལྷུས་ལྷའི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུང་བའི་ལྷ་ཡུང་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད། ལྷུས་
 ལྷས་མ་ལྷས་པའི་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུང་བ་ཟེར་བ་དེ་ནི་ལྷུས་ལྷའི་འབད་བརྩོན་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཡུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་ལྷུས་ལྷུས་ལྷུས་ལྷུས་ལྷུས་ལྷུས་ལྷུས་ལྷུས་ལྷུས་
 ལྷུས་ལྷུས་འབད་བརྩོན་ལྷས་པར་བརྟེན་ནས་ཡུང་བའི་ལྷ་ལྷུས་པར་དང་ལས་པོ་ཁོ་
 རང་གི་ལྷ་རེད། ལྷ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་ལས་པོ་དེ་རིས་འཛིན་བྱེད་བྱུང་གྱི་ཡོད།
 དཔེར་ན་མིའི་ལྷས་པོའི་ན་ཆ་རིས་འཛིན་བྱེད་ལྷས་ན་ཆ་འི་ལྷ་ལ་བརྟེན་དཀྱིད་
 ལྷས་ནས་ན་ཆ་ཤེས་ཤིང་གསུང་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་དང་ལས་པོ་གཅིག་གི་ལྷ་ལ་བརྟེན་
 ནས་དང་ལས་པོ་གཅིག་རིས་འཛིན་བྱས་པ་ཞིག་རེད། ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷུས་ལྷའི་
 ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུང་བའི་ལྷ་ཡུང་ཚད་མ་ཟེར་བ་དེ་ནི་ས་སའི་སྤྲོས་དཔོན་
 ནམ་མ་མ་སྤྲོས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོས་རིས་འཛིན་བྱས་

པའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་ལ་ཟེར། རྒྱུ་ལྷུ་ཟེར་བ་དེར་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡོད།
 དཔེར་ན་རྒྱུར་བཏང་སྟོག་ཆགས་རྒྱུར་བ་འབྲུག་གི་མ་དང་ཆེ་བ་མི་བར་ཆང་མ་
 རྒྱུ་ལྷུ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཟད་རང་རང་ས་
 སའི་རང་འདོད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་འདོད་པར་རྒྱལ་གྱི་ཆ་མཐུན་པའི་གང་
 ཟག་ཅིག་རེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་གངས་ཅན་པ་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་
 པའི་རྒྱུར་དབྲུ་མ་དང་ཆད་མ་ནམ་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་ནང་གསལ་པོ་ཡོད། གཙ་
 ར་གྱུ་བ་མཐའ་སོ་སའི་ལྟ་བུ་དེ་གསལ་པོ་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གཉིས་པ། ལྷ་ལྷེགས་ཆངས་པ་བ།

ཆངས་པ་བ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ལྷ་ཆངས་པ་དེ་སྒྲོབ་དཔོན་དང་རྩོན་པ་
 ཡིན་པར་ཁས་སྲངས་ནས་དེ་ལ་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དེ་ལྷར་བཏགས།
 (རྩོན་པ་ནི་ལམ་རྩོན་མཁན་གྱི་རྩོན་པ་ལ་ཟེར་) དེའི་ལྷ་བའོ་མ་ནི་ད་ལྷ་ར་ཆོ་
 གནས་སའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་མ་ཆགས་གོང་དུ་ས་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་། རྒྱ་
 རྒྱལ་སྤྱོད་མེ་རྒྱལ་སྤྱོད་མེ་སྟག་རྒྱལ་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་བར་
 རྒྱང་རྩོང་པའི་ནང་ཁ་གཤམ་ནས་བཞུད་ནས་ལོ་མང་པོ་སོང་རྗེས་དུས་ནམ་ཞིག་
 ལྷ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོས་ནམ་མཁའ་རྩོང་པ་དེའི་ནང་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཤིག་བཟོ་དགོས་པ་འདུག་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་བའི་སྐབས་ལ་ལྷ་དབང་
 ལྷག་ཆེན་པོའི་བསམ་སྒྲོའི་རྩོབས་ལུགས་དེའི་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོ་ཐོག་
 མང་རྒྱལ་སྤྱོད་གཉིས་མཉམ་དུ་སྦྱར་ནས་གཅིག་དུ་འདུས། དེ་ནས་དུས་ཚོད་
 གང་མཚམས་སོང་རྗེས་ཡང་རྒྱལ་སྤྱོད་རིགས་གསུམ་རྒྱུར་འདུས། དེ་ནས་ཡང་
 རྒྱལ་སྤྱོད་རིགས་བཞི་རྒྱུར་འདུས། དེ་ལྷར་རིམ་བཞིན་རྗེ་ཆེར་སོང་ནས་གོང་དུ་
 གཅིག་དུ་སྦྲིལ་བ་རེད་ཟེར། རྒྱལ་སྤྱོད་དེ་ནམས་རྒྱུར་རུབ་རུབ་བྱེད་པའི་དུས་

ཆོད་རིང་བྱང་དེ་ནི་མེ་གོ་ལ་གཏོགས་པའི་དུས་ལྷན་ཅིག་མ་གཏོགས་མེད། དུས་
 ཆོད་བྱང་བྱང་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་ལ་རྒྱལ་ཕན་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་དུབ་
 དུབ་བྱས་ནས་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་རྗེས་རྒྱང་ཕྱགས་ཆེན་པོ་རྒྱག་བྱུང་མཁན་
 རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས། རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟེར་བ་དེ་ནི་
 དེང་སང་ར་ཆོས་ས་གཞི་རི་མོའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་གནས་པའི་དབྱུགས་ཆེན་གྱི་བང་
 རིམ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེར་སྐབས་དབྱན་ཁ་དང་དཔྱིད་གའི་
 དུས་སུ་སྐབས་རེ་མཐོང་ཡས་ཡོད་པའི་གདོན་འབྱེད་རྒྱང་འཁོར་ཞེས་པའི་
 ལྷགས་པ་བསྐྱོར་བ་བརྒྱབ་ནས་པར་རྒྱགས་འགྲོ་མཁན་དེ་འདྲ་པོ་ཡོད། དེ་ལྷན་
 རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དེ་ཆགས་པའི་རྗེས་ལ་རིམ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱལ་ཕྱ་མོའི་
 ཆོགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ་རྒྱ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས། དེ་ནས་རྒྱ་རྒྱལ་དང་རྒྱང་
 རྒྱལ་གཉིས་མཉམ་ཏུ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ་སའི་གོ་ལ་
 ཆགས། དེ་རྗེས་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར། རྒྱ་ཡི་
 དཀྱིལ་འཁོར་བཅས་གསུམ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསྐྱོར་བ་བརྒྱབ་ནས་པར་
 རྒྱར་འབྱེས་ཏེ་ས་ཡི་གོ་ལའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མེ་རྒྱལ་ཕྱ་མོ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ཡི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཆགས། མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་དཀྱིལ་ལ་རྒྱལ་ཕན་གྱི་རིགས་མི་འདྲ་བ་
 མང་པོ་འདུས་པའི་རྒྱང་རིམ་ཆེན་པོ་འོད་ལེ་དབར་རྟོང་ཕྱག་མང་པོའི་སར་འགྲོ་
 བྱུང་བ་ཞིག་ཤར། རྒྱ་ར་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱུན་ནས་རྒྱལ་རྗེས་དེའི་ནང་ནས་རྒྱ་མཆོ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་མཆོ་དེའི་དཀྱིལ་ལ་མེ་རྟོག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འདབ་
 མ་རྟོང་ཕྱག་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེའི་ལྷང་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ལྷ་ཆང་ས་
 པ་གདོང་བཞི་ཡོད་པ་མདོག་དམར་མེར་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད་ཟེར།
 གདོང་བཞི་ཡོད་པའི་ལྷ་ཆང་ས་པ་ཆེན་པོ་དེས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་རྒྱལ་པ་
 བརྒྱན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་གི་སྒོག་ཆགས་དང་སྒོག་ཆགས་མ་ཡིན་པའི་
 དེས་པོ་ཆང་མ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་ཟེར། སྒྲ་ལྷགས་པ་དེས་ང་ཆོའི་འཛིག་རྟེན་དེ་
 ལྷ་ཆང་ས་པས་བསྐྱོས་པར་ངས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ལྷ་ཆང་ས་པ་ལ་

འཇིག་རྟེན་གསར་སྐྱེན་བྱེད་མཁན་གྱི་མེས་པོ་ཟེར་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སངས་
 རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་པས་ལྷ་ཡིས་འཇིག་རྟེན་བཟོས་པ་དེད་ཟེར་བ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་
 མེད་པར། འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་སེམས་ཅན་ཆང་མའི་སྐྱེན་མོང་གི་ལས་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཆང་མའི་སྐྱེན་མོང་གི་
 ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེན་མོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤིག་བྱུང་བ་དང་། ས་
 མའི་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ས་མའི་བདེ་བ་དང་ལྷག་བསྐྱེད་
 དེ་ཆོ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལྷ་ཚུལ་དེའི་ཐད་ལྷ་སྤྲེགས་
 ཆངས་པ་བའི་ལྷ་སྤངས་དང་ཐ་དད་ཡིན། ཆངས་པ་བའི་ཤོད་སྡོལ་ལྷར་ན།
 ལྷ་ཆངས་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེན་སྐབས་ཐོག་མ་འཇིག་རྟེན་དེའི་ཐོག་ཆགས་དེ་
 རྣམས་སྤྱད་སའི་ས་གནི་ཆེན་པོ་དེ་སྐྱེན། དེ་རྗེས་ལྷ་ཆངས་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཨ་མ་བརྒྱད་དེ་ཉི་མའི་ཨ་མ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཨ་མ། བཅ་མཁའ་ལྡིང་གི་ཨ་མ།
 བཅ་ཟེ་རིགས་གྱི་ཨ་མ། རྒྱལ་རིགས་གྱི་ཨ་མ། རྗེ་རིགས་གྱི་ཨ་མ། དམངས་
 རིགས་གྱི་ཨ་མ། སྐྱེན་བྱེད་མ་ཡི་ཨ་མ་བཅས་ལ་སྦྱལ། ཉི་མའི་ཨ་མ་ལ་བརྟེན་
 བས་ལྷ་བྱུང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཨ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་བྱུང་(ལྷ་མ་ཡིན་ཟེར་
 བ་ནི་ལྷ་ཡང་མིན་ལ་མི་ཡང་མིན་) བཅ་མཁའ་ལྡིང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ལ་
 སོགས་པའི་བྱ་ཡི་རིགས་རྣམས་བྱུང་། ལྷ་ཆངས་པའི་ཁ་ནས་བཅ་ཟེ་རིགས་
 ཉེ་མི་བྱུང་། ལྷ་ཆངས་པའི་དཔྱད་པ་ནས་རྒྱལ་པོའི་རིགས་བྱུང་། ལྷ་ཆངས་
 པའི་བརྒྱ་ཤ་ནས་རྗེ་རིགས་བྱུང་(རྗེ་རིགས་ཟེར་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་མིན་པའི་སྤྱོད་
 སྐྱེད་པ་དཔོན་རིགས་དང་འཕྱོར་ལྷན་མི་རིགས་) ལྷ་ཆངས་པའི་རྒྱང་མཐོལ་
 བས་དམངས་རིགས་(དམངས་རིགས་ཟེར་བ་ནི་ཞིང་ཁ་འདེབས་མཁན་དང་།
 བརྟེན་བྱེད་མཁན། བཅ་གཤོག་རྒྱལ་མཁན་སོགས་ལ་ཟེར་) བཅས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ཟེར། ཆངས་པ་བའི་ལྷ་སྤངས་ལྷར་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་གལ་རིམ་
 དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ཆང་མ་ལྷ་ཆངས་པས་བསམ་པོ་བཏང་ནས་སྦྱལ་བ་
 བཟུལ་བ་དང་བཞོད་སྤྲིག་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། བཞོད་སྤྲིག་དེ་དང་མ་མཐུན་

ན་མི་འགྲིག་ཟེར། གཞན་ཡང་རྟ་རྟོང་ཤུག་གཅིག་བསད་པའི་ཁྲག་ཚ་པོས་
མཆོད་པ་ལུལ་ཚེ་ལྟ་ལུལ་ལ་སྦྱེ་བ་དང་ལྟ་ཚངས་པའི་ཞལ་རས་མཇལ་སྟབས་
བདེའང་ལུ་སྦྱེགས་ལྟ་ཚངས་པ་བའི་ལྟ་བ་ཞིག་ཡིན།

① ཚངས་པ་བའི་ནང་གསེས་བརྟུན་པ།

དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་ལྟ་ཚངས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་གྱི་
མེད་པར་འཇིག་རྟེན་དེ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲ་ཡི་
ཚངས་པ་ཡི་གེ་ཨོམ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལ་དང་པོ་སྦྱེ་བ་
མེད་པ། ཐ་མ་འཇིག་ཡས་མེད་པ། སྦྱོགས་བཞི་མཆོམས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་
མེད་པ། རྟོན་མ་དང་ད་ལྟ་མ་འོངས་བཅས་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ། ཕྱི་
དང་ནང་གི་ལུལ་ཚང་མར་བྱུང་པ། སྦྱོགས་གཞན་ལ་བསྟོས་མི་དགོས་པར་ཁེར་
རྒྱུ་དུ་གནས་སྟབས་པ། རྟོན་དམ་པར་གནས་པ་སྦྱོགས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ཡོད་པ་
ཞིག་ཡིན་ཟེར། རྟོན་དམ་པར་གནས་པ་ཟེར་བ་ནི་བདེན་རྟོན་མཐར་ཐུག་ཡིན་
པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཟེར། དེར་བརྟེན་སྦྱ་ཡི་ཚངས་པ་ཡི་གེ་ཨོམ་དེ་ལ་བྱེད་ཆོས་
བཞི་བཤད་ཡོད། དེ་འདྲའི་བྱེད་ཆོས་བཞི་ཡོད་པའི་སྦྱ་ཡི་ཚངས་པ་ཡི་གེ་ཨོམ་
དེའི་རྩ་རྩ་དེ་མ་ཤེས་པའི་རིང་ལ་མི་ཚང་མ་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསུལ་སྦྱ་ཆོགས་
སྦྱང་དགོས་པ་དང་དེ་བཞིན་བསམ་སྟོའི་ཚག་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་འཆར་སྤང་འདྲ་
མིན་སྦྱ་ཆོགས་ཡོང་བྱ་ཡོད་པ། རྩ་རྩ་དེ་རིང་འཇིན་མ་སྟབས་པའི་སྐབས་སུ་མི་
ཚང་མའི་སེམས་འཁྲལ་བའི་འཁྲལ་སྤང་གིས་མིའི་བསམ་སྟོར་གཞོན་སྦྱོར་སྦྱོར་
ནས་མི་ཚང་མར་ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་འཆར་སྤང་མིན་སྦྱ་ཆོགས་དང་བསམ་སྟོ་
འདྲ་མིན་སྦྱ་ཆོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། བདེན་རྟོན་དེའི་རྩ་རྩ་གསལ་པོ་ཤེས་
ན་ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱི་རེད་ཟེར། དེ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་ཡས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་གཅིག་ནི་
བ་སྦྱོགས་དང་མ་ཉེ་སྦྱོགས་སེམས་ཅན་མང་པོ་བསད་པའི་ཁྲག་ཚ་པོ་དེ་ལྟ་
ཚངས་པ་ལ་མཆོད་པ་ལུལ་ན་ལྟ་ལུལ་དུ་སྦྱེ་བ་དང་ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱི་རེད་ཟེར། དེ་
བཞིན་རང་གི་བྱེད་མེད་ལ་འདོད་ཆགས་སྦྱད་པའི་བདེ་བ་དེའི་དུས་སུ་བསམ་

སྤོའི་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་སྤྲང་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱོད་སངས་སངས་ཤིག་
ཡོད་པ་དེ་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་བྱས་པའི་བསམ་སྒྲིལ་གྱི་གྲུང་བ་ཡིན་ན་གཞི་ནས་
ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱི་རེད་ཅེས་བཤད་ཡོད།

② ཆངས་པ་བའི་ནང་གསེས་རིག་བྱེད་མཐའ་པ།

དེའི་ལྷ་བ་ནི་སྤྱི་གཙ་ཁོ་དང་སྤྱི་ཡི་ཆངས་པ་ཡི་གེ་ཨོམ་ཟེར་བ་དང་ལྷ་
ཆངས་པ་སོགས་མ་ཡིན་པར། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་བདག་ཤེས་
རིག་གི་སྤྱིས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་དགུ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁས་སྤྲངས་སྤབས་རིག་
བྱེད་མཐའ་པ་ཞེས་བཏགས། སྤྱིས་ཀྱི་དེ་བྱང་ཆོས་དགུ་དང་ལྷན་པ་ཞེ། བྱང་
ཆོས་དང་པོ། གཞན་གང་ལ་ཡང་བསྟོས་པ་མེད་པར་གཅིག་ཕྱར་ཁེར་རྒྱུ་དུ་
གནས་ཐབ་པ། བྱང་ཆོས་གཉིས་པ། ལྷན་པ་ཡིན་པ་ནི་བདག་ཤེས་རིག་གི་
སྤྱིས་ཀྱི་དེ་སྤྱོད་མ་ཡོད། དེར་སང་མེད། དེར་སང་ཡོད། རྗེས་མ་མེད་ཟེར་
ཡས་མེད་པ་དུས་ན་མ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་གནས་ཐབ་པའི་ལྷན་པ་ཡིན་པ།
བྱང་ཆོས་གསུམ་པ། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ། དེ་ནི་ལྷག་བསྐལ་ལས་ཐར་བ་
དང་ལྷག་བསྐལ་གྱི་རྩ་ལས་འདས་པ་ལ་ཟེར། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྤྱིས་ཀྱི་
དེའི་རྩ་དེ་ཤེས་ན་ལྷག་བསྐལ་ལས་ཐར་གྱི་རེད་ཟེར། བྱང་ཆོས་བཞི་པ། སྤྱི་
རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ། འདིར་སྤྱི་རྒྱ་ཟེར་བ་ནི། སྤྱི་བ་ཡོད་པའི་དཔེས་པོ་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། སྤྱི་རྒྱ་དང་སྤྱི་དགྲ་གང་གིས་ཀྱང་ཆོག་
པ་ཞེ། སྤྱི་དགྲ་ཞེས་གངས་ཀྱི་དགྲ་གིས་ཆོ་དེ་སྤྱོད་ཆད་མ་རིག་པ་འབྲིང་པའི་
སྐབས་འདྲིང་ཁམས་དང་། གཞུགས་ཁམས། གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་
ཁམས་གསུམ་ཟེར་བ་ཞིག་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར། སྤྱི་དགྲ་ནི་འདྲིང་ཁམས་ནས་
འདྲིང་ཁམས་ལ་སྤྱི་བ་ལེན་པ་དང་། འདྲིང་ཁམས་ནས་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྤྱི་
བ་ལེན་པ། འདྲིང་ཁམས་ནས་གཞུགས་མེད་ཁམས་ལ་སྤྱི་བ་ལེན་པ་བཅས་
གསུམ་དང་། གཞུགས་ཁམས་ནས་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྤྱི་བ་ལེན་པ་དང་།
གཞུགས་ཁམས་ནས་འདྲིང་ཁམས་སུ་སྤྱི་བ་ལེན་པ། གཞུགས་ཁམས་ནས་

གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་བཅས་གསུམ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་
 གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་གཟུགས་
 ཁམས་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་འདྲོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པ་བཅས་སྟོན་བརྟམས་དགུ་ཡོད་པར་བརྟེན་སྐྱེ་དགུ་ཞེས་གངས་ཀྱི་དགུ་ཁྲིས་ན་
 དེ་ལྟར་ཡིན། རྒྱ་ནི་ཡོད་ཚད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏེ་སྐྱེས་ལུ་ཡོད་ཚད་ཐམས་
 ཅད་དམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཚད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་དོན་ཡིན། དེར་བརྟེན་བདག་
 མེས་རིག་གི་སྐྱེས་ལུ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཚད་ཚང་མར་བྱབ་ལྟར་ཉམས་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་
 ཟེར་ན་དཔེར་ན་རྒྱུད་སར་ཆ་བཞག་ན་འདྲ་སྟོག་མ་ནས་ཆེ་སར་ར་རར་ཆོ་མེ་
 བར་དུ་ཆང་མར་“ང”ཟེར་ཡས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་དེ་ན་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད།
 འདྲ་སྟོག་མ་ཁོ་མེམས་ཅན་རྒྱུད་རྒྱུད་ཞིག་ལས་མེད་ན་འང་ཁོ་ལ་ཡང་“ང”ཟེར་
 བའི་བསམ་སྒྲོ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ཁོ་ལ་དག་བྱས་ན་དག་ཕྱིད་
 མཁན་གྱི་མའི་སྟུགས་སུ་རྒྱགས་ཡོང་བ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲར་ཆུལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་
 “ང”ཟེར་བའི་བསམ་སྒྲོ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྐྱེན་གྱིས་ཡིན་པ་དང་། “ང”
 ཟེར་བའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཚད་དང་སྟོག་ཆགས་ཚང་མར་བྱབ་ཡོད་ལྟམས་
 སྐྱེ་དགུ་འམ་སྐྱེ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ཡིན། བྱད་ཆོས་ལྟེ་པ། སྟག་མཐའ་
 མེད་པའི་འཆི་བ་མེད་པ། སྟག་མཐའ་མེད་པའི་འཆི་བ་མེད་པ་ཟེར་བ་ནི་དེ་
 འདྲའི་སྐྱེས་ལུ་དེ་སྟོག་མར་འདྲི་དུས་བྱུང་བ་དང་། མཐའ་མ་ག་དུས་འཇིག་
 མིན་གང་ཡང་ཤོད་སྟོལ་མེད་པས་དེ་འཆི་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། བྱད་ཆོས་
 ཏུག་པ། ཉི་མའི་མདོག་དང་ལྡན་པ། དེ་འདྲའི་སྐྱེས་ལུ་དེའི་མདོག་འདྲི་ཉི་མ་
 བྱང་བཞིན་འོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། དེ་ནི་བདག་མེས་རིག་གི་སྐྱེས་ལུ་དེའི་ར་ཅར་
 མ་དེ་འོད་ཆེ་ལ་དམར་མེར་གྱི་མདོག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་
 རང་ཉིད་ཐར་པ་སྟོབ་ནས་བདག་མེས་རིག་གི་སྐྱེས་ལུ་དེའི་ར་ཅར་མ་ཉི་མ་ནང་
 བཞིན་གྱི་འོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་བའི་ཉིན་མོ་དེ་ལ་རང་ཉིད་སྟུག་བཟུལ་
 ལས་ཐར་ཏེ་བཅིངས་འགྲོལ་སྟོབ་པ་རེད་ཟེར། དེར་སྐབས་ར་ཆོས་བཅིངས་

འཁོལ་ཐོབ་ཟེར་བའི་ཆོག་དེ་ཐོན་མ་ཐུ་ཉེགས་པའི་གཞུང་གི་ནང་ལ་བཅའ་ས་
 འཁོལ་ཐོབ་ཟེར་བའི་བཤད་སྒྲུབ་ཞིག་ཡོད་པ་རྒྱུར་གཡར་ནས་ཤེད་སྒྲུབ་བཏང་
 བ་ཞིག་ཤིང་། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་རྒྱལ་ལྟར་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་
 དང་དོན་གཅིག་ཡིན། རྒྱུ་ཆོས་བདུན་པ། ལུན་པ་ལས་འདས་པ། དེའི་
 ལུན་པ་ཟེར་བ་ནི་རྣོང་ས་པ་ལས་འདས་པའི་དོན་དེ་གང་ཡང་ཤེས་མཁན་ཞིག་
 ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་པུ་གང་དང་གང་ཡང་བྱེད་ཤེས་
 མཁན་ཞིག་དང་། འཇིག་རྟེན་ཆང་མ་བྱེད་ཤེས་མཁན་ཞིག་ མི་ཆང་མའི་
 བསམ་སྒྲོ་རྟོགས་བྱུང་མཁན་ཞིག་བཅས་ཡིན་པར་བརྟེན་ལུན་པ་ལས་འདས་པ་
 ཟེར། རྒྱུ་ཆོས་བརྒྱད་པ། ཆེན་པོར་འཕྱུར་པ། དེ་ནི་བདག་ཤེས་རིག་གི་
 སྒྲིམ་པུ་དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་དང་ཆེ་ཤོས་དེ་ཤིང་ཟེར།
 དེ་ཡང་ཆེ་ཤོས་ཟེར་བ་དེ་རུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་གོ་དགོས། རྒྱུ་ཆོས་དགུ་པ།
 གཉིད་འོག་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ། དེ་ནི་གཉིད་ཁྲག་པའི་སྐབས་སུ་དབང་པོ་
 ལའི་འགྲལ་བརྒྱུད་ཆང་མ་མཆོམས་བཞག་ནའང་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་པུ་དེ་
 བལ་གསེ་བརྒྱུད་མེད་པར་གཉིད་འོག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་གནས་ཡོད།
 དཔེར་ན་གཉིད་ཁྲག་སྐབས་ཤི་བ་དང་ཁྱུང་མེད་པར་བསམ་རྒྱུ་དུན་རྒྱུ་མེད་ན་
 ཡང་གཉིད་སང་རྗེས་གསོན་པོར་ལངས་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་
 པུ་དེའི་རུས་པ་ཡིན་པ་དང་རུས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གསོན་པོར་འཆོ་བྱུང་པ་
 རྒྱུར་བ་ཤིང་ཟེར། གཉིད་འོག་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ཟེར་བ་ནི་གཉིད་འོག་
 པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་དུང་སྒྲིམ་པུ་དེ་ཡོད་བཟུང་པ་ཤོགས་བདག་ཤེས་རིག་གི་
 སྒྲིམ་པུ་དེར་ཁྱུང་ཆོས་དགུ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར། རྒྱུ་ཆོས་དགུ་དང་
 ལྷན་པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་པུ་དེ་ནི་ལྟ་ཆང་ས་པའི་རྩ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ལྟ་
 དབང་ཚུགས་ཆེན་པོ་ལས་འོགས་སུ་མེད་ཟེར། དེ་འདྲའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་
 པུ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་ལ་ཡོད་པའི་མི་དང་སེམས་ཅན་ཆང་མའི་བདེ་
 བ་དང་རྩལ་བཟུལ་དང་། བཅའ་ས་པ་དང་ལྟལ་བ་སོགས་ཆང་མ་བཞོད་སྒྲིག་

ཕྱེད་མཁན་གྱི་ཕྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྐྱེ་གི་ཆར་མ་
བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བྱ་དེས་བསྟན་སྟོན་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེའི་ར་
པོར་འཇུག་བ་ཙམ་ནས་མེད་པ་མ་བཟད་འཇིག་རྟེན་ཡང་མེད་ཟེར། གཤམ་ཉེ་ཉིང་
དེ་འཇོན་སྒྲིམ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟེར་བ་དེ་སྐོབ་ཆེ་ལྷ་ཡི་མིག་གི་
སྒྲིམ་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་སྐོབ། ལྷ་ཡི་མིག་གི་སྒྲིམ་ཤེས་དེས་སྒྲིམ་བྱ་དེ་ལ་པར་ལྷ་
སྐབས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བྱ་དེ་ཉིད་གསེར་བཟང་པོའི་མདོག་ལྷར་དཔར་
མེར་ཅིག་འདྲ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཛོང་བ་དང་། དེ་མཛོང་བའི་སྐབས་ལ་སྒྲིམ་བྱ་
དེའི་ར་པོར་མ་དེ་མཛོང་བ་རེད་ཟེར། དེ་མཛོང་རྗེས་མེད་འཁོར་བའི་ནང་ལ་
བཞུད་པ་ཡིན་ནའི་འདྲ། འཁོར་བ་ནས་ཐར་པ་ཡིན་ནའི་འདྲ། གང་ལྷར་བྱ་
བཟུས་ཆད་ཆར་མ་བཟང་པོ་ཤ་སྟག་མ་གཏོགས་བཟང་རན་དགེ་སྟོན་གི་དབྱེ་
བ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དུས་དངོས་འབྲེལ་ཐར་པ་སྐོབ་པ་ཡིན་
ཞེས་ཟེར་བ་ཤད་ཡོད།

③ ཆར་ས་པ་བའི་ནང་གསེས་གསང་བ་པ།

གསང་བ་ཟེར་བ་ནི་ར་ཆོས་ནམ་རྒྱུན་གསང་བ་ཕྱེད་ཡས་ཀྱི་གསང་བ་དེ་
རེད། གསང་བ་པའི་གཞུང་བདུན་མི་ཐེག་ལྷང་ཞེས་པ་ནི་རིག་ཕྱེད་ཀྱི་གཞུང་
ཡིན་པ་དང་། རིག་ཕྱེད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཤེས་རིག་ཟེར་བ་
ཞིག་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། བདག་ཤེས་རིག་ཟེར་བ་དེ་ནི་རང་དང་གཞན་ནམ་
བདག་གཞན་ཟེར་བའི་བདག་དེ་མ་ཡིན་པར་གྲང་བྱ་སྒྲིམ་བྱ་ཟེར་བ་དེ་འཇིག་
རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱེད་པ་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། འདིའི་སྐབས་ལ་
འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱེད་པ་པོ་བདག་ཤེས་རིག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཟེར།
ཤེས་ཟེར་བ་ནི་ཤེས་རྟོགས་དང་རིག་ནི་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བརྟེན་ཆར་མ་
ཤེས་བྱུང་མཁན་དང་ཆར་མ་རྟོགས་བྱུང་བའི་དོན་རེད། དེ་འདྲའི་བདག་ཤེས་
རིག་དེ་སྐྱོག་མར་བྱུང་བ། བར་དུ་གནས་པ། མཐའ་མ་འཇིག་པ་སོགས་དེ་
འདྲ་མེན་པར་དུས་རྟག་དུ་གནས་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པ། རྒྱུགས་བཞི་མཆམས་

བརྒྱད་དང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་ཉི་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
 ཟེར། ཉག་པ་བ་ཡི་ལྟ་བུ་དེ་ཞོང་གི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བྱ་ཁས་ལེན་མཁན་
 ལུ་ཉིགས་པ་གཞན་གྱི་ལྟ་ཚུལ་དང་བྱད་པར་ཆེར་མེད་ནའང་དེ་ལ་སྒྲིགས་པ་ཞི་
 མཚམས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་སྤ་ལྟ་བར་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཞིག་
 བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཆངས་པ་བ་དང་། བརྒྱུད་པ། རིག་བྱེད་ཐར་པ། གསང་
 བ་པ་བཅས་བྱུང་མཐའ་བཞི་ཙེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དགག་པ་རི་
 ལྟར་བརྒྱབ་ཡོད་མེད་དེ་ཆང་མ་རིག་པའི་གཞུང་གི་ནང་ལ་གསལ་ཐག་ཆོད་ཡོད།

གསུམ་པ། ལུ་ཉིགས་བྱུང་འབྱུག་པ།

བྱུང་འབྱུག་པ་ཟེར་བ་དེ་ནི་ལྟ་བྱུང་འབྱུག་ལ་དང་པ་བྱུང་པ་ཡིན་ལྟ་བུས་
 བྱུང་འབྱུག་པ་ཞེས་བརྗོད། ལུ་ཉིགས་བྱུང་འབྱུག་པའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ནི་གཞོན་ལྷ་
 མ་ལན་དང་ལྷ་མ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་རེད། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་
 རྒྱང་ཁྲིར་སྒྲོ་ལྷན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ལྟ་བྱུང་འབྱུག་ལ་རྒྱུང་མ་ལྷ་མོ་
 པ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་མོ་བྲི་དུག་སྟོང་གིས་བསྐྱར་ནས་གནས་ཡོད་པ་དང་།
 འཇིག་རྟེན་ཁམས་དེའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཅན་གྱི་ལྟ་ཆང་མའི་རོ་བོ་ཡིན་
 པ་ཁས་ལེན་མཁན་གྱི་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཟེར། ལྟ་བྱུང་
 འབྱུག་དེ་ལ་རོ་བོ་རོ་མ་གཅིག་དང་རོ་བོ་རོ་མ་མ་ཡིན་པའི་སྟུལ་པ་ཡིན་པ་གཅིག་
 ཉི་གཉིས་ཡོད་ཟེར། རོ་བོ་རོ་མ་དེ་ལ་ཞི་བ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་ཞི་བ་དང་དུག་པོ་
 ཟེར་བའི་ཞི་བ་དེ་རེད། སྟུལ་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་མ་ཞི་བ་ཟེར། ཞི་བ་དེ་ནི་དུས་
 ཉག་དུ་འཆི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱད་ཆོས་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྒྲོ་མ་ཆེ་འཁོར་
 བ་ནས་ཐར་ནས་ཐར་པ་སོབ་ཀྱི་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། མ་ཞི་བ་དེ་ལ་བྱུང་
 འབྱུག་གི་འབྱུག་པ་བརྩ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་རྒྱས་པོ་བཤད་ན་མང་པོ་ཡོད་པ་

མ་ཟད་ཚང་མ་སྤངས་ཤིང་། རྒྱལ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་ནི། ① ཉ།
 ② རུས་སྤུལ། ③ སྤག་ཚོད། ④ མི་ཡི་སེང་གེ ⑤ མི་འུ་བྱང་། ⑥ དགའ་
 རྒྱུ་རྒྱ་མཚ། ⑦ པ་ར་ཕུ་རྒྱ་མཚ། ⑧ ཉག་པ། ⑨ སངས་རྒྱུས་ཤུག་ལྷ་ནི།
 ⑩ རིགས་ལྷན་བཅས་ཡིན། རྒྱལ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་ནི་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྱང་དེ་རྒྱ་
 གར་ཁྲལ་དུ་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། སྤྱང་དེའི་ནང་ནས་རྒྱུས་ཤུག་ཤོས་ནི་རྒྱལ་འཇུག་
 གི་འཇུག་པ་བཅུ་ནི་ནང་གི་རྒྱལ་པ་དག་འཁྱེད་རྒྱ་མཚ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། རྒྱལ་
 འཇུག་གི་འཇུག་པ་ཟེར་བ་ནི་སྤུལ་པའི་དོན་ཡིན་ལ་རྒྱལ་འཇུག་གི་རུས་པའི་
 དོན་ཡོད། འདིར་རྒྱལ་འཇུག་ཟེར་བ་དེ་ལྟ་རྒྱལ་འཇུག་ཡིན་པ་ལས་ཉི་མ་ཟླ་བ་
 རྒྱལ་འཇུག་གིས་ཟས་པ་རེད་ཟེར་བའི་སྤྱང་དེའི་ནང་གི་རྒྱལ་འཇུག་དེ་མིན།

རྒྱལ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་ལས། འཇུག་པ་དང་པོ་ཉ་ནི། ལྟ་རྒྱལ་
 འཇུག་གིས་ཉ་ཡིག་ཟུགས་སུ་སྤུལ་རྟེ་རིག་བྱེད་བཞི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་བརྟོན་པ་
 རེད་ཟེར། ལྟ་རྒྱལ་འཇུག་གི་སྤུལ་པ་དང་པོ་ཉ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྤུ་
 རྟེགས་པའི་བཤད་ལྟར་སྤྲོད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཚོག་མར་ཆགས་
 གཤམས་ཡོད་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་མེ་རྟོག་པ་རྣམས་འདབ་པ་ལྟོད་པོ་ཞིག་གིས་
 བ་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ལྟ་ཚངས་པ་བྱང་བ་དང་། ཚངས་པ་དེ་སྤྱེས་མ་
 ཐག་རྣ་ཅོག་གཉིས་ནས་ལྟ་མ་ཡིན་སུམ་ལྟ་དང་ཉི་སུམ་ལྟ་གཉིས་སྤྱེས་པ་དང་།
 ལྟ་མ་ཡིན་དེ་ལྟ་ཚངས་པའི་དག་པོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་སྤྱེས་མ་ཐག་ལྟ་ཚངས་
 པས་བསད་པ་རེད་ཟེར། ཡང་དེ་ནས་ལྟ་ཚངས་པས་བསམ་སྟོན་གཏོང་ཚུགས་
 གཅིག་ལ་ལྟ་མ་ཡིན་གཅིག་བྱང་དུང་ལྟ་མ་ཡིན་དེའི་མིང་པོ་དེ་ཡིག་དཔེ་ཆའི་
 རང་འཁོད་མེད། རྒྱ་མཚོ་ནི་སྐབས་དེ་དུས་སྤྱང་དེ་གསུང་མཁན་པ་རྟེན་དེས་
 ལྟ་མ་ཡིན་དེའི་མིང་བྱགས་ལ་དེས་ཀྱི་མི་འདུག་གསུངས་པར་བརྟེན་པོ་དེ་
 རང་འཁོད་མེད། མིང་མེད་པའི་ལྟ་མ་ཡིན་དེ་དང་ལྟ་རྒྱལ་འཇུག་གཉིས་འཇུག་
 པ་ཤོར་ནས་ལྟ་མ་ཡིན་དེས་ལྟ་ཚངས་པས་བསྐྱོད་པའི་རིག་བྱེད་བཞི་པོ་དེ་
 འཇོག་རྟེ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ལ་མཚོངས་ནས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་སྤྱག་ཆགས་དུང་།

དཀར་ཞིག་ལ་སྐུལ་པ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་དཀར་ལ་སྐུལ་པའི་ལྷ་མ་
ཡིན་དེ་གསོད་ཆེད་ལྟ་བུའི་འཕྲུག་གིས་ཉ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་སྐུལ་ནས་མཐར་དུང་
དཀར་དེ་བསད་ལྟབས་ལྟའི་འཕྲུག་གི་འཕྲུག་པ་དང་པོ་ཉ་ཟེར་བ་དེ་ལྟར་བ་
རེད་ཟེར།

འཕྲུག་པ་གཉིས་པ། ལུས་སྐུལ། ར་ཚོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་
ཆགས་རྗེས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདིའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲོག་ཆགས་ཏེ་ཅང་མང་པོ་འཆོ་བ་
སྐུལ་དགོས་ལྟབས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་དེ་ཡར་འཕྲུག་མཁན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་
བརྟེན་ལྟའི་འཕྲུག་གིས་ལུས་སྐུལ་ཞིག་ལ་སྐུལ་ནས་ལུས་སྐུལ་དེས་ས་གཞི་རི་མོ་
ཆེན་པོ་དེ་ཡར་བཀྲག་ནས་བསྐྱད་པ་རེད་ཟེར། དེ་ནི་འཕྲུག་པ་གཉིས་པ་དེ་
རེད།

འཕྲུག་པ་གསུམ་པ། སྤག་ཚློན་(འདིར་སྤག་ཚློན་ནི་སྤག་པའི་ནང་གི་
སྤྱོད་པ་རྩལ་ཤོས་དང་། མཆོ་བ་ཡོད་པ། ས་བཟ་མཁན་གྱི་རིགས་ཤིག་ལ་གོ་
དགོས་)དེ་ནི་མི་དང་སྤྲོག་ཆགས་ཡོད་ཆད་ས་གཞི་ཆེན་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོད་
དགོས་ལྟབས་ཐངས་ཤིག་ས་གཞི་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ལུབ་སྐུལ་ལྟ་བུའི་
འཕྲུག་གིས་སྤག་ཚློན་ཅིག་ལ་སྐུལ་ཏེ་སྤག་ཚློན་གྱི་མཆོ་བ་ཆེན་པོ་དེས་ས་གཞི་
ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་ཡར་བརྟོན་པ་རེད་ཟེར།

འཕྲུག་པ་བཞི་པ། མི་ཡི་སངས་ལེ་(མི་ཡི་སངས་ལེ་ནི་ལུས་པོ་མི་ཡིན་པ་ལ་
མགོ་པོ་སངས་ལེ་ཡིན་པ་ཞིག་)མི་ཡི་སངས་ལེ་ཟེར་བ་དེ་ནི་རྩོན་མ་ལྷ་མ་ཡིན་ནི་རྩ་
པ་བྱུ་ཉི་ཤོད་མཐར་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་གསེར་ཅན་ཟེར་བ་དེས་ལྷ་དབང་ལྷུག་ཆེན་པོ་
ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་བསྐུབས་ནས་མཐར་ཐུག་སྤྱན་སྟེག་གི་མཆོད་པ་སྐུལ་བ་རེད།
སྤྱན་སྟེག་ཟེར་བ་དེ་ལྷ་སྟེགས་པ་དང་། བོན་པོ། སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་
བཅས་ཆང་མར་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིད་ལྷངས་མི་འདྲ་བ་དཔེར་ན། ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྤྲོག་
ཆགས་བསྐྱུགས་དང་། རྟ་ལྷང་མ་(རྟ་ལྷང་མ་ནི་རྟ་སྐུ་ཁ་དཀར་རྒྱང་ཡིན་པ་ལ་
རྟ་ཅོག་ཆེ་དང་བྱར་ལ་ནག་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་)དང་། མི་སྟགས་མེར་སྟག་

པོ་ཆགས་ནས་ལྟ་དང་། མི། ལྟ་མ་ཡིན། དུང་འགྲོ་ལ་སྐོས་པ་སྐྱུས་ཀྱང་
བརྟག་མ་འཁེལ་བ་མ་ཟད་དེ་ལས་ལྟོག་ཏེ་ཁོས་ཚང་མ་ཐལ་བའི་རྒྱལ་དུ་
བརྟགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚང་མ་དབང་དུ་བསྐྱུས་པར་བརྟེན་མཐར་ལྟ་བུ་
འབྱུག་གིས་ལྟ་མ་ཡིན་འགྲོ་སྐྱོབ་གསེར་ཅན་དེ་བསད་ན་མ་གཏོགས་ཡོང་བ་མི་
འདུག་ལྟ་མ་ལྟེ་ལུས་པོ་མི་ཡིན་པ་ལ་མགོ་མེད་གེ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་སྐྱུལ་ཐོག་ ལྟ་མ་
ཡིན་འགྲོ་སྐྱོབ་གསེར་ཅན་དེར་མཆོན་འགྲོ་གི་མེད་སྟབས་རང་གི་སྤང་དུ་སྤངས་
ནས་མེན་མོས་ཁོའི་གྲོད་ཁོག་དབལ་ནས་བསད་དེ་འཇིག་རྟེན་ཚང་མ་བདེ་བ་ལ་
བཀོད་པར་བརྟེན་དེ་ལ་མིའི་མེད་གེ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

འབྱུག་པ་ལྟ་བུ། མིའུ་སྤང་། དེ་ནི་མིའུ་སྤང་ལ་སྐྱུལ་ནས་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་
རྒྱལ་པོ་སྟབས་ལྟ་མཐ་པ་བཅོས་པ་ལྟེ། ལྟ་མ་ཡིན་སྟབས་ལྟ་མཐ་བེར་བ་དེ་ཡང་
ཏ་ཅང་སྟབས་ཆེན་ཞིག་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་ནང་
ཁོ་ལས་ལྟག་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་ཡོངས་སྟོགས་རང་གི་
དབང་དུ་བསྐྱུ་བུ་བཅེད་རྟ་ལྟང་མ་སྟོང་སྟག་ཅིག་མེར་བསྟེགས་ནས་ལྟ་དབང་
སྟག་ལ་མཆོད་པ་སྤུལ་བ་རེད། དེར་བརྟེན་རྟ་ལྟང་མ་ལྟེ་སྟག་དཀར་པོ་ན་ཅོག་
ཅེ་ལ་ནག་པོ་ཡོད་པ་སྟོང་སྟག་ཅིག་འཆོལ་རྒྱ་དེ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན་སྟབས་ཁོས་
འཇམ་མིང་ཐོག་གི་རྒྱལ་པོ་ཡོད་ཆད་བཅོན་ལ་བཅུག་རྗེས་རྒྱལ་པོ་སོ་སོའི་མངའ་
འོག་གི་ཏ་དཀར་པོ་ན་ཅོག་ཅེ་བྱུར་ནག་པོ་ཡོད་པ་ཆད་མ་རུབ་རུབ་བཅོས་ནས་
མེར་སྟེག་བཏང་ཏེ་ལྟ་དབང་སྟག་ལ་མཆོད་པ་སྤུལ་བ་དང་། སྐབས་དེར་ལྟ་
དབང་སྟག་གིས་ཁྱོད་རང་ལ་ཅི་དགོས་ཞེས་དྲིས་པར་ཁོས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་
འདིའི་ནང་གི་ལྟ་དང་མི་ཚང་མ་དབང་དུ་བསྐྱུ་ཡས་གྱི་རུས་པ་དགོས་ཞེས་བྱས་
པ་དེ་དབང་སྟག་གིས་ཁས་སྤངས་པར་བརྟེན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟངས་ལ་ཁོ་རང་
ཆེ་ཤོས་ཆགས་ནས་ལྟ་དང་། མི། ལྟ་མ་ཡིན་སྐོས་སྐྱུས་ཀྱང་བརྟག་འཁེལ་གྱི་
མེད། ཁོ་ལ་རུས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་རྒྱལ་ཁོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འཇམ་
མིང་ཐོག་གི་སྤང་པོ་ཡོད་ཆད་ལ་སྐྱིན་པ་བཏང་བ་དང་། སྐབས་དེ་དུས་ལྟ་བུ་

འཇུག་གི་བསམ་པར་ད་ཁོ་མེད་པ་མ་བཟོས་ན་ནི་མ་གཅིག་ར་ཡང་ཉེན་ཁ་
 འཇུག་སྟུང་ནས་མི་གཉི་པོ་གོམ་པ་ཞིང་དག་ཀྱག་ཡས་མེད་པ། རྒྱུ་ལག་ཐུང་
 ཐུང་ཡིན་པའི་སྤྱང་པོ་གཅིག་ལ་སྤྱལ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་གྱི་མཉུན་ལ་
 སྤྱང་བར་ཐུན་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་ལ་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་རང་གིས་འཇིག་རྟེན་
 འདིའི་ཐོག་གི་སྤྱང་པོ་ཡོངས་སྟོགས་སྤྱད་བཅང་ནས་གང་དགོས་ཐུན་པ་གནང་
 གི་འཇུག་བས་ར་ལ་གཞན་གང་ཡང་མི་དགོས། ར་ལ་སྤྱང་ས་མེད་པས་སྤྱང་
 གནས་གོམ་པ་གཉིས་སྟོས་ཆོག་པའི་ས་ཆ་ཞིག་གནང་རོགས་ཞེས་ཞུས་པ་དང་།
 ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་གྱི་བསམ་པར་ཁོ་གཟུགས་པོ་རྒྱང་རྒྱང་གོམ་ཞེས་ཡང་ཆེན་
 པོ་སྤྱི་མི་བྱ་བ་མཐའ་ཞིག་གི་གོམ་པ་གཉིས་ལ་ཉ་ལས་རྒྱ་ཅི་ཡོད་སྟུང་ནས་ཁྱོད་ལ་
 རས་གོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་ཆད་གོམ་པ་གསུམ་གྱི་ས་ཆ་དགོས་ནའང་ཕྱིར་ཆོག་
 ཅེས་བཤད་པར་བྱུང་འཇུག་གི་སྤྱལ་པ་མེའུ་ཐུང་དེས་དེ་མ་ཉིད་དུ་གཟུགས་ཆེ་
 ལ་མགོ་བོ་ཉི་ལྔ་ཡོད་སར་སྟོབས་པ་དང་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་སྤྱལ་ནས་
 རྒྱུ་ལ་པ་གཅིག་གནམ་ལ་བཞག ཡ་གཅིག་ས་ལ་བཞག་ནས་ད་ཁྱེད་ཀྱིས་ར་
 ལ་སྤྱང་པའི་གོམ་པ་དོ་པོ་དེ་ར་ལ་བྱུང་ཡང་ད་དུང་གོམ་པ་གང་པོ་དེ་གང་ནས་
 སྤྱང་རྒྱ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བརྗོད་པར་ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་རྩ་ཆ་ཁ་སྤྱང་ས་ཀྱིས་ཅི་
 རུ་གཏོལ་མེད་ཀྱི་གནས་སུ་བྱུང། སྐབས་དེར་ལྷ་བྱུང་འཇུག་གི་སྤྱལ་པ་དེས་
 རས་ཁྱེད་ལ་ས་ཆ་གོམ་པ་དོ་སྤྱང་ནའང་ཁྱེད་ཀྱིས་ར་ལ་གོམ་པ་གསུམ་གྱི་ས་ཆ་
 ཐུང་པར་བརྟེན་ད་དུང་གོམ་པ་གང་སྟོ་བའི་ས་ཆ་དེ་ར་རང་གིས་བཅའ་ནས་
 ཉིད་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་ར་ལ་སྤྱང་རྒྱ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཤད་པར་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་དེ་
 ལོས་འཇིག་ འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་གོམ་པ་དོ་སྤྱང་ནས་ས་ཆ་ཆང་མ་བཟུང་ཆང་
 བས་ར་ད་དུང་གོམ་པ་གང་གི་ས་གང་ནས་སྤྱང་དགོས་ཟེར་བར་བྱུང་འཇུག་
 གིས་ས་ཆ་ཡོད་ན་སྤྱང་དེས་གཏན་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཁོས་རས་
 ཁས་ལེན་བྱས་ཟིན་པས་མི་སྤྱང་ཀ་མེད་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱུང་འཇུག་གིས་འོ་
 ན་གོམ་པ་གང་གི་ས་འདི་ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྱང་བསམ་ཀྱང་མེད་ལ་རས་འཆོལ་དུ་ཐུན་

ཀྱང་མི་འདུག་པས་ད་གོམ་པ་གང་གི་ས་ཆ་འདི་ཡིན་ཞེས་རྟེན་པ་ཡ་གཅིག་
སྟབས་ལྡན་གྱི་མགོ་བོའི་སྒོར་དུ་བཞག་ནས་ཁོ་ལ་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་བཟུང་ཁྱིད་
ངའི་འོག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་སྟབས་ལྡན་དོ་ཆ་ཁ་སྒྲིངས་ནས་ས་འོག་དུ་ཤོས་
པར་བཞེན་འཇིག་རྟེན་ཆང་མ་བདེ་བ་ལ་བཞོད་པ་རེད་ཟེར། དེ་ནི་མིའུ་མུང་
ལ་རྒྱལ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟབས་ལྡན་པམ་པ་བཟོས་པ་དེ་རེད།

འདྲག་པ་དུག་པ། དགའ་ཕྱེད་རྒྱ་མ་ཁ། དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་མེད་རྟ་བཅུ་པའི་
དུ་དགའ་ཕྱེད་རྒྱ་མ་ཁ་ལ་རྒྱལ་ནས་སྤྱིན་པོ་ལྟ་མཐིན་བཅུ་བརྒྱལ་བ་དེ་རེད།
དགའ་ཕྱེད་རྒྱ་མ་ཁའི་རྒྱང་ནང་དོན་ཏུ་ཅང་རྒྱས་པོ་ཡོད། སྟན་མ་བོད་ལ་ལྷེ་
གདོང་རྒྱུང་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་ཤེའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྗེས་སུ་ཁོར་སྐྱག་སང་
འདུག རྒྱང་དེ་སྟན་མ་ཆ་ཆང་བ་བོད་ཡིག་ལ་བརྒྱར་མེད་ཏུང་དེའི་ནང་གི་
དུ་མ་ཁ་གཅིག་དགའ་ཕྱེད་རྒྱ་མ་ཁས་སྤྱིན་པོ་ལྟ་མཐིན་བཅུ་བརྒྱལ་པའི་རྒྱང་
དུ་མ་ཁ་དེ་ཆ་ཆང་བརྒྱར་ཡོད་པ་དང་། དུན་རྒྱུང་གི་ཡིག་ཆའི་ནང་རྒྱང་དེ་སྟན་
མ་བོད་ཡིག་ནང་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཏུ་ཅང་གིས་རྒྱས་པ་ཡོད་(ཀྱང་དབྱང་མི་རིགས་
སྟབས་ལྡན་དཔེ་མཛད་ཁང་ལའང་ཡོད་སྟེ།) དེ་ནི་ད་ལྟ་བོད་ཡིག་ནང་ཡོད་
པའི་རྒྱ་མ་ཁའི་རྒྱང་རྒྱས་ཤོས་དེ་རེད། དེའི་ཡི་ཤེ་ཆང་མ་སྟན་མའི་ཡི་ཤེ་འབྲི་
སྟངས་ཡིན་ནའང་ཆོག་ཏུ་ཅང་སྟན་པོ་ཡོད། གཞན་ཡང་སྟན་ངག་གི་དཔེ་ཆ་
དང་། ས་རྒྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འབྲེལ་པ། དེ་མིན་དཔེ་ཆ་གཞན་དག་བཅས་ཀྱི་
ནང་རྒྱ་མ་ཁའི་རྒྱང་གིས་པ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱས་ཤོས་དུན་རྒྱུང་ནས་
སྟན་པ་དེ་རེད། འདིར་མདོར་བསྟུན་མིག་ལྡན་ན། བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་མེད་རྟ་
བཅུ་པ་ཟེར་བ་དེ་ལ་བཅུན་མོ་ཀན་པ་གཅིག་དང་རྒྱང་བ་གཅིག་ཡོད། བཅུན་
མོ་ཀན་པའི་མིང་དེ་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ལ་འཁོད་མེད། གང་ཞེན། སྐབས་དེར་རྒྱ་
མ་ཁའི་རྒྱང་གསུང་མཁན་རྒྱ་གར་གྱི་པ་རྗེ་ཏུ་དེས་བཅུན་མོ་ཀན་པའི་མིང་དུན་
གྱི་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པར་བཞེན་སྟངས་དེའི་ནང་བཅུན་མོ་ཀན་པའི་ལོ་རྒྱས་
འཁོད་མེད། བཅུན་མོ་རྒྱང་བའི་མིང་ལ་ཤེ་ཤེ་ཡ་ཟེར། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བཅུན་མོ་

རྒྱུ་པ་དེ་ལེན་དུས་དེས་རྒྱལ་པོར་ང་ཁྱེད་ཀྱི་བཅུན་མོ་ཕྱེད་དགོས་ན་ཆ་ཆུན་
 བྱིན་ཡོད། དེ་ནི་ང་ཚོའི་ལུང་པའི་ལུགས་སྒྲིལ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱུང་མང་པོ་བྱུང་
 བ་ཀྱང་ཆན་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་ཕྱེད་དགོས་པར་བཞེན་ཁྱེད་ལ་བྱུང་མང་པོ་ཡོད་ལྟ་བུས་
 རའི་བྱུ་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱོ་བྱུང་གི་མ་རེད། དེས་ན་ང་ཁྱེད་ཀྱི་བཅུན་མོ་ཕྱེད་
 དགོས་ན་རའི་བྱུ་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱོ་དགོས། རེ་བ་དེ་མ་བརྒྱབས་ན་ང་ཁྱེད་ཀྱི་
 བཅུན་མོ་ཕྱེད་ཀྱི་མིན་ཞེས་བཤད་པར་རྒྱལ་པོས་རང་གི་བཅུན་མོ་རྒྱུ་པ་དེ་ན་
 ཅང་མཛེས་པོ་ཡོད་ལྟ་བུས་དེ་ལ་བརྟམ་ནས་བཅུན་མོས་བཏོན་པའི་ཆ་ཆུན་དེ་
 ཁས་ལེན་བྱས་པ་རེད། བཅུན་མོ་ཆེ་བ་དེ་ལ་བྱུ་གཉིས་ཡོད། རྒྱུ་པ་དེའི་
 མིང་ལ་རྒྱ་མ་ཆ་དང་། རྒྱུ་པའི་མིང་ལ་ལྷ་ལྷ་མ་ལང་ཟེར། བཅུན་མོ་རྒྱུ་
 པ་དེ་ལ་འང་བྱུ་གཉིས་ཡོད། ན་མ་ཞིག་བཅུན་མོ་རྒྱུ་པའི་བྱུ་དེ་འཆར་ལོངས་
 རྒྱུ་ཆེས་ཉིན་གཅིག་བྱུ་ཆན་པ་རྒྱ་མ་ཆས་རྒྱལ་པོར་སེམས་ཁུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 ཡོད་པའི་ན་མ་པ་དེ་མཐོང་བ་དང་། སེམས་ཁུལ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་དཔྱེ་
 ཞིབ་ཕྱེད་སྐབས་གནད་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོ་བཅུན་མོ་རྒྱུ་པ་ལེན་
 དུས་དེའི་བྱུ་ཆེས་ལྷ་རྒྱལ་པོ་བསྐྱོ་རྒྱུར་ཁས་ལེན་བྱས་ཆར་པར་བཞེན་ད་ཆ་རྒྱལ་
 པའི་དབང་ཆ་ལྷ་ལྷོད་མིན་ཐད་སེམས་ཁུལ་ཡོད་པ་ཤེས་ནས་ཡབ་རྒྱལ་པོར་
 རས་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་གསུང་ཅི་ཟུབ་ལྷ་རྒྱུ་ལས་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་བྱུང་ཡས་ཀྱི་རེ་བ་མེད་
 ཅས་གསེལ་བར་རྒྱལ་པོས་རྒྱུར་ན་ལྷ་རྒྱུ་ལྷ་རྒྱུ་ལྷ་རྒྱུ་ལྷ་རྒྱུ་ལྷ་རྒྱུ་ལྷ་རྒྱུ་ལྷ་རྒྱུ་
 མོ་བརྒྱད་སྒྲིལ་ཡོད་ན་འང་རས་བཅུན་མོ་རྒྱུ་པ་ལེན་དུས་ཁོང་གི་བྱུ་དེ་རྒྱལ་
 པོར་བསྐྱོ་རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱས་ཟིན་པར་བཞེན་ཁྱེད་བཟའ་ཟླ་མཉམ་དུ་ནགས་
 གསེབ་ལ་ཆོས་ཕྱེད་པར་འཕྲོ་དགོས། འཆོ་བ་དང་གང་ཅིའི་ཐད་ལ་རྒྱལ་པོས་
 རྒྱུ་པ་རམ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས་མོས་མཐུན་འདུག་གམ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱ་མ་
 ཆས་རས་ཡབ་ཀྱི་གང་གསུང་ཅི་ཟུབ་ལྷ་རྒྱུ་ལས་མ་འདོད་པའི་བསམ་པ་གང་
 ཡང་མེད་ཅས་བརྗོད་ནས་རྒྱ་མ་ཆ་བཟའ་ཆར་གཉིས་ནགས་གསེབ་ལྷ་ཆོས་ཕྱེད་
 པར་འཕྲོ་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་བ་དང་ལུན་མཆོད་རྒྱུ་པ་ལྷ་ལྷ་མ་ལང་དེས་གཅེན་

སྔ་དང་མཉམ་ཏུ་ཤི་གསོན་གང་ཐུང་ཡང་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་མཉམ་ཏུ་ནགས་
 གསེབ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་གཞིལ། རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མ་ཅ་དང་བཅུན་མོ་སི་རྒྱ་
 གཉིས་ནི་ཁ་ཐུལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བཅུན་མོ་སི་རྒྱ་ནི་སྤོང་པ་
 རྒྱལ་པོ་ལྟ་མཁན་བཅུའི་ཏུ་མོ་རེད། སྤོང་པ་འདི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་མཁན་བཅུ་ཟེར་
 བ་ནི་དེར་སང་བྱས་ན་རྒྱ་གར་རྩོ་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིར་ཐན་ཏུ་ཐོད་ཤད་ལ་
 སྤྱིར་ལང་ག་ཟེར་བའི་སྤོང་པ་འདི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཟེར།
 མཁན་བཅུ་ཟེར་བ་ནི་ཁོ་ལ་མགོ་མ་བཅུ་ཡོད་པ་དང་མགོ་བཅུའི་ནང་གི་ཆེ་མོའི་
 རྩ་མགོ་དེ་མ་བཅད་པར་ཏུ་ཁོ་ཤི་གི་མེད་ལ་རྩ་མགོར་མདའ་རྒྱག་ཐེངས་དང་
 སྤྱིར་གཙོད་མ་ཐུབ་ན་ཐེངས་གཉིས་པ་གསུམ་པར་གཙོད་ཐུབ་ཐབས་མེད་ཟེར།
 དེ་ཡང་ཐོག་མ་སྤོང་པོ་ལྟ་མཁན་བཅུའི་བཅུན་མོ་ལ་ཏུ་མོ་གཅིག་ཕྱེས་པ་དང་།
 ཏུ་མོ་དེ་ཕྱེས་ནས་སྐབས་དེའི་ལྷགས་སྤོང་པ་རྩ་མོ་རྒྱག་མཐའ་དང་། ཅིས་རྒྱག་
 མཐའ་། མཐོན་ཤིས་ཤོད་མཐའ་སྤོང་པ་ཏུ་མོ་དེ་རྩེས་མ་གང་འདྲ་ཡོང་མིན་
 སྤྱིར་འདྲི་སྐབས་དེ་ཆོས་ཁྲིད་ཀྱི་ཏུ་མོ་འདྲི་ནི་ར་ཆོའི་ལུང་པ་མེད་པ་བརྩོ་མཐའ་
 ཞིག་ལས་ཐན་ཐོགས་པ་ཤིག་ཡོང་བ་མི་འདུག་ལ་རྒྱལ་པོ་ཁྲིད་ཀྱི་སྤྱིད་དབང་
 ཡང་ཤོར་ཞེན་འདུག་པས་ཏུ་མོ་དེ་མེད་པ་བརྩོ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཤད་པར་
 ལྟ་མཁན་བཅུས་རང་གི་ཏུ་མོ་མེད་པ་བརྩོ་མ་ཐོད་པར་ལྷགས་སྐམ་ཞིག་གི་
 རྣམ་ཐར་གསུམ་ཏེ་འོག་ལ་མར་ཁྱུང་དང་ཤིང་ཏྲོག་མང་པོ་ལྷགས་ནས་དེའི་
 དཀྱིལ་ལ་སྤུ་གྲུ་བཅུག་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་བཏང་བ་དང་། ལྷགས་སྐམ་དེ་རྒྱ་
 མཚོའི་རྩ་རྒྱལ་ཤིས་དེད་དེ་སྐམ་སའི་འགམ་ལ་སྤྱེད་པས་ནས་ཁིང་པ་རྒྱས་པོ་ཞིག་
 ཁིང་ཁར་རྒྱ་གཞིང་བའི་སྐབས་སུ་ལྷགས་སྐམ་དེ་ལྷུང་ཏུ་འདྲི་ནང་རྒྱས་དེད་པའི་
 རྣམ་འཁྲིར་ཡོང་བ་དང་། བསྐྱེད་སྤོང་དེས་ལ་མཚན་ཆེན་པོས་ལྷགས་སྐམ་དེ་
 བྱིམ་ཏུ་དཀོར་ཏེ་ཁ་ཕྱེ་ནས་ལྷུང་པར་ཁྱུང་དང་ཤིང་ཏྲོག་དཀྱིལ་ལ་ཏུ་མོ་རྒྱུང་
 རྒྱུང་ཞིག་ཡོད་པ་མཚོང་སྐབས་རང་ཉིད་ལ་སྤུ་རྒྱ་རྩ་བ་ནས་མེད་ལྷུང་པས་ཏེ་ཅང་
 དགའ་པོ་ཐུང་ཏེ་རང་གི་སྤུ་གྲུ་ནང་བཞེན་གསོས་ཏེ་རྩེས་སུ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཏུས་

བྱམ་དེ་ལྟར་པ་དེས་མ་ཚད་དེ་གའི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཆོད་ནང་
 ལའང་མཆོས་ཤོས་ཤིག་ཏུ་རྒྱར་ལྟམས་སྤྱོད་པས་པར་བྱམ་འདི་མྱད་གསལ་
 ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཆགས་དུས་ཞིན་གཅིག་ར་ཆོད་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ན་བར་ཆོས་
 ཆེ་བྱམ་འདི་འཕྲོག་པའི་ཞེན་ཁ་ཡོད་པས། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོས་འཕྲོག་ཆེ་ལྟར་
 བའི་རོགས་ཡང་མེད་ཁར་ཐ་ན་རང་གི་སྤྲོ་ལ་ཡང་ཞེན་ཁ་ཡོད་པར་བཞེན་དེ་
 ལས་ད་ལྟ་རོགས་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡུལ་ན་གཅིག་ནས་རང་ལ་ལྟེར་
 བའི་རོགས་ཡོད་གི་རེད་ལ་གཞིས་ནས་རང་ལ་མེ་ཆེ་གཅིག་གི་རིང་འདྲར་བའི་
 ཟས་ཤོས་ཀྱང་ཡོང་རྒྱ་རེད་སྟེ་མ་ནས་བྱམ་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡུལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་
 བྱམ་དེ་རྒྱ་མ་ཆའི་བཅུན་མོར་བཞག་པ་དང་། ཁིང་པ་རྒྱས་པོ་དེར་མེ་ཆེ་གཅིག་
 འདྲར་བའི་ཟས་ཤོས་ཀྱི་ལོ་ལ་སྤྱད་པ་རེད། དེ་ནས་རིང་པོ་མ་སོང་བར་རྒྱ་མ་
 ཆར་བཅུན་མོ་མཆོས་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་གཏམ་གང་ས་གང་ལ་བྱུང་ལྟེ་སྤྲོ་པོ་
 ལྟ་མཁྱིན་བཅུའི་ན་བར་ཆོས་རྒྱར་བཅུན་མོ་དེ་རང་གི་བྱམ་པོན་པ་མ་ཤེས་
 པར་བཅུན་མོ་དེ་འཕྲོག་དགོས་སྟེ་མ་ནས་རང་གི་སྤྲོ་པོ་ཆོར་ཤོད་སྐབས་སྤོན་
 པོའི་ནང་ནས་རྒྱལ་པོར་གཞུང་ཆེ་བ་གཅིག་གིས་བྱུང་ལ་བཅུན་མོ་མང་པོ་དེ་ལྟ་
 བྱེད་པས་ཆོག་ཤེས་གནང་ན་བཟང་བ་ལས་ཉག་ཏུ་གཞན་གྱི་བཅུན་མོ་འཕ་
 བཟའ་སྤྱོད་ཆུ་ཁོ་ན་བསམ་སྤྱོད་བཏང་ཆེ་ནམ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོ་སྤྲོ་ལའང་
 ཞེན་ཁ་ཡོད་རྒྱ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པར་སྤྲོ་པོ་ལྟ་མཁྱིན་བཅུས་གང་ལྟར་བའི་
 སྤྲོ་ལ་ཞེན་ཁ་ཡོད་ནའི་བྱམ་དེ་འཕྲོག་མ་བྱུང་ན་ཐབས་མེད་ཅེས་རྒྱལ་པོས་རྩ་
 བ་ནས་མ་ཉན་ལྟམས་སྤོན་པོ་དེས་རྒྱལ་པོར་གལ་ཏེ་དེས་པར་ཏུ་བྱམ་དེ་བྱེད་ལ་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་རག་བྱུང་པའི་ཐབས་ཤེས་ར་ལ་ཡོད་ཅེས་སྤོན་པོ་དེས་རྒྱས་
 བཞོན་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྤོན་གཞིས་ཤོས་བྱས་ཏེ་སྤོན་པོ་དེས་རི་དྲགས་སུ་ཁ་ལེགས་
 ཤིང་འོད་ཡོད་པ་དཔེ་གསར་ཞིག་ལ་རྒྱལ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མ་ཆ་དང་བཅུན་མོ་
 གཞིས་ཐག་སྤྲུག་ནང་ཆོས་ལྟེད་སའི་མདུན་ཏུ་ཐར་འཕྲོ་ཆུར་འཕྲོ་བྱེད་སྐབས་
 བཅུན་མོས་མཚོང་ལྟེ་རྒྱལ་པོར་ངས་རི་དྲགས་སྤིང་རྩེ་པོ་དེ་འདྲ་དེ་སྤོན་མཚོང་།

མུང་མེད་པས་དེ་ངེས་པར་བཟུང་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པར་སྐུལ་པོས་རྩི་དྲགས་
 བཟུང་བར་འགྲོ་བའི་བར་སེང་ལ་མི་རུ་གྱིས་བཅུན་མོ་འཕྲོག་ཡོང་སྟེ་ནས་
 ཁས་མ་བྲངས་པ་དང་། བཅུན་མོས་སྐུལ་པོར་སྐུལ་པོ་ཁྱེད་རང་དངོས་འབྲེལ་
 ར་ལ་བརྗེ་དུང་ཡོད་ན་ངེས་པར་དུ་རྩི་དྲགས་དེ་བཟུང་དགོས། ཁྱེད་གྱིས་ར་
 གཞན་གྱིས་འཕྲོག་སྐྱར་ཁ་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་རྩི་དྲགས་བཟུང་བྱ་བ་གྱི་
 མེད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་པས་སྐུལ་པོ་ཁོས་ནས་ཁྱེད་གྱི་དོན་དུ་ངས་ནམ་མཁའི་
 རྒྱ་བ་བཟུང་དགོས་བྱུང་ཡང་ཕྱིན་ཆོག དེ་ན་ནའང་རྩི་དྲགས་དེ་འདྲ་དེ་རྩེ་ཙ་
 བ་ནས་མཐོང་མུང་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཞིག་རེད་འདུག་པས་བཟང་ཉགས་
 བྱིག་གཏན་ནས་མི་འདུག གལ་ཏེ་ར་རྩི་དྲགས་བཟུང་བར་འགྲོ་ཤུལ་ལ་ཁྱེད་གྱི་
 སར་མི་རུ་འདྲ་སྟེ་བས་མི་ཡོང་རམ་སྟེ་པ་ལས་ར་ལ་རྩི་དྲགས་བཟུང་བའི་
 རུས་པ་མེད་པ་མིན། དེས་ན་ར་རྩི་དྲགས་བཟུང་བར་ཕྱིན་ནས་ཚུར་མ་སྟེ་བས་
 བར་གང་དུ་འང་འགྲོ་མི་ཆོག་ཅེས་བཅུན་མོ་ཡོད་སའི་མཐའ་ལ་གཞུང་པོ་རྩི་མོ་
 ཞིག་གིས་ཐོག་རྩི་མོ་དེའི་ནང་མི་གཞན་ཡོང་ན་ལམ་སེང་མེ་འབར་ཡོང་མཁན་
 ཞིག་ལ་སྐྱུལ། སྐུལ་པོས་རྩི་དྲགས་རྗེས་འདྲེད་བཏང་དུང་དེ་སྐྱུལ་པ་ཡིན་ལྟ་བུས་
 ཏ་ཅང་མཚོགས་པོ་ཡོད་པས་སྐུལ་པོས་རྗེས་མ་ཐེན་པར་ཉི་མ་བཞུད་ཁར་ཤིང་
 ཉགས་ལྟག་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྟེ་བས་ནས་གང་འགྲོ་འདྲི་འགྲོ་མི་ཤིས་པས་དེའི་
 དགོང་མོ་ཤིང་ཉགས་དེའི་དཀྱིལ་དུ་ལུས་པར་བརྟེན་སྐབས་དེ་དང་བཅུན་ནས་
 སྲིན་པོ་ལྟ་མགྱོན་བཅུས་སྤྱང་པོ་ཞིག་ལ་སྐྱུལ་ནས་རྒྱ་མ་ཆའི་བཅུན་མོའི་སར་
 རྩི་སྤྱོད་བར་འགྲོ་སྐབས་བཅུན་མོས་ར་རྩི་སྤྱོད་པོའི་ཐོག་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་མཁན་ལ་གང་
 ཡང་མེད་ཅེས་བཤད་པར་སྲིན་པོ་ལྟ་མགྱོན་བཅུས་ཁྱེད་ལ་རྩི་ཆས་སྟེར་ལས་
 མེད་ན་ར་ལ་ལག་པ་ཞིག་གཏོང་རོགས་ཞེས་ལྷ་བ་འཐེན་ཏེ་བཅུན་མོས་ལག་པ་
 བཏང་མ་ཐག་ལམ་སེང་མེ་འབར་ནས་བཅུན་མོའི་ལག་མགོ་འཛིགས་པར་
 བརྟེན་སྲིན་པོས་བཅུན་མོ་བཟུང་ནས་ཐག་པར་ཁྱེད་ཏེ་བཅུན་གྱིད་བྱས་ནས་
 རང་གི་བཟང་རྒྱ་ཀྱིད་དུ་འདུག་ཅིས་བྱས་ཀྱང་བཅུན་མོས་རྩི་བ་ནས་ཁས་མ་

ལྷན་གྱི་བྱ་བ་བཅུན་མོ་བཅུན་ཁང་ནང་བཅུག དེའི་རིང་ཕྱལ་པོ་རྒྱ་མ་ཆས་
 བཅུན་མོ་འཛོལ་བར་ཕྱིན་ཀྱང་ཙུང་བ་ནས་མ་ཆེད་པར་ཉིན་གཅིག་ལྷན་པ་ཞིག་
 གི་ཕྱ་ནས་གཙང་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་འབབ་པ་དེ་ལ་མི་ཚང་མ་སྒྲུགས་པ་ཤོར་དགོས་
 པའི་དྲི་རན་རྩོད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་འགམ་དུ་སྒྲིབས་ནས་ཕྱལ་པོས་གཙང་པོ་
 དེའི་ཕྱ་ལ་དྲི་མ་ཚོ་མས་སྐབས་ཆུའི་ནང་སྒྲིག་ཆགས་ཀྱི་གཞུགས་པའི་ཕྱལ་ཕྱ་
 འདྲེས་ཡོད་པ་ཤིས་དེ་སྒྲིག་ཆགས་ཀྱི་ཕྱལ་ཕྱ་མང་པོ་དེ་འདྲ་གང་ཡིན་སྐྱམ་ནས་
 ཕྱ་དེ་ཕྱགས་སའི་ཁ་ཚུགས་དེད་དེ་ལྷན་པའི་ཕྱ་ལ་འཕྲ་སྐབས་སྤྱེུ་བྱ་ཡིང་དང་
 སྤྱེུ་མཐིན་བཟང་གཞིས་ཕྱལ་པོ་ལྷན་ཕྱེད་མིན་སྐྱོར་ལ་ཕན་ཚུན་ཤོག་ཁ་དེ་ཁྱིད་
 བས་འཇིང་རྟེས་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཉིན་གང་འཇིངས་ནས་ཐག་མ་ཆོད་
 པར་དགོང་མོ་ས་དུ་བ་ནས་སྤྱེུ་གཞིན་པ་མཐིན་བཟང་སྤྱེུ་གན་པ་བྱ་ཡིང་གིས་
 བི་མིན་རི་མིན་བཟོས་ཐོག་གཞིས་ཀ་ཐང་ཆད་དེ་རྒྱ་རོག་དུས་མི་དྲི་ཁ་བ་དང་
 ཕྱལ་པོ་རྒྱ་མ་ཆོང་ནས་སྤྱེུ་གཞིས་ཀ་ཤོས། སྐབས་དེར་ཕྱལ་པོ་རྒྱ་མ་ཆས་
 ཁྱིད་ཆེ་ཤོས་མ་འཕྲ ཤོས་དགོས་དོན་མེད་པས་རྒྱ་རོག་ ར་སྐད་ཆ་ཞིག་འདྲི་
 ཕྱ་ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་པར་འགམ་ལ་རྒྱ་རྒྱེབས་རྗེས་སྤྱེུ་གཞིས་འཇིང་དགོས་པའི་
 ཕྱ་མཆོད་ཆ་ཆོང་བཤད་རྗེས་སྤྱེུ་ས་ཁོ་གཞིས་ཉི་མ་གསུམ་འཇིང་ནས་མཐར་
 ཕྱལ་ཁ་ཐོབ་མཁན་དེས་ཕྱལ་པོ་ཕྱེད་ཕྱ་དང་ཕ་མ་མཁན་དེས་གཡོག་པོ་ཕྱེད་ཕྱའི་
 ཁ་ཆད་མིན་པས་ད་དུང་ཕྱ་མཐུད་འཇིང་དགོས་ཟེར། ཕྱལ་པོས་སྤྱེུ་གཞིས་ལ་
 རའི་བཅུན་མོ་སི་རྒྱ་ཟེར་བ་དེ་མཐོང་ལྷན་རམ་ཞེས་དྲིས་པར་སྤྱེུ་ས་ར་གཞིས་
 གྱིས་མཐོང་མ་ལྷན་ཡང་ར་གཞིས་ཀྱི་རྩགས་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཁོ་ཆོས་དེ་འདྲ་
 ཞིག་མཐོང་ཡོད་ཆོད་འདུག་ཅེས་ལན་བཏབ། དེ་ནས་སྤྱེུ་རྒྱང་བ་ཏ་ལུ་མན་
 ཐམས་གས་སྤྱེུ་གཞན་གསུམ་པོས་ནས་སྐད་ཆ་འདྲི་སྐབས་དེ་གསུམ་གྱིས་པོ་ཁ་
 བས་ཤིག་གི་ཤོང་ལ་ཉིན་གཅིག་གནམ་གྱི་དགྲུང་དུ་མི་མགོ་བཅུ་ཡོད་པ་མགོ་ཡི་
 ཆེ་མོ་རྟ་མགོ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་དུ་མོ་གཅིག་འཁྱེར་འཕྲོ་བ་དང་། དུ་མོ་དེས་ར་
 ཕྱལ་པོ་རྒྱ་མ་ཆའི་བཅུན་མོ་སི་རྒྱ་ཡིན། མཚུགས་པོར་སྤྱོད་པར་ཤོག་ཟེར་སྐད་

བརྒྱབ་ནས་འཁྱོ་བ་མཛོང་བྱུང་བས་དེ་ཡིན་ན་རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་ལ་འཕུར་མོང་ཞེས་བརྗོད་
 པར་རྒྱལ་པོས་ཁྱེད་ཆོས་ར་ལ་བཅུན་མོ་སི་རྩ་བཅའ་རྟོགས་བྱས་ན་རས་ཀྱང་
 ཁྱེད་ཆོར་རྟོགས་རམ་བྱས་ཆོག་ཅེས་བཤད་མ་ཐག་སྤྱིུ་མགྱོན་བཟང་གིས་ནི་མ་
 གསུམ་ནས་ཐོབ་ཤོར་གཏན་འཁེལ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་རའི་དག་པོ་
 རྒྱ་མིང་དེ་གསོད་རྟོགས། གལ་ཏེ་ར་རྒྱལ་པོ་བྱེད་བྱུང་ཆེ་ཁྱེད་ལ་རྟོགས་པ་བྱས་
 ཆོག་ཅེས་སྒྲུས་པར་རྒྱལ་པོས་ཁས་ལེན་བྱས་ཏེ་སང་ནིན་ཡང་བསྐྱར་སྤྱིུ་གཉིས་
 འཛིང་རེས་རྒྱལ་སྐབས་རྒྱལ་པོས་མདའ་འཕྲངས་ཏེ་སྤྱིུ་རྒྱ་མིང་གསོད་ཆོས་
 བྱས་ཀྱང་དེས་སྤྱིུ་འཛིང་རེས་བྱེད་དུས་སྤྱིུ་གཉིས་གཞུགས་པོ་དང་། རོ་
 གདོད་། སྤྱིུ་ཁ་བཅས་མང་མ་འདྲ་ཐག་ཆོད་ལྟུངས་རྒྱལ་པོས་དབྱེ་འབྱེད་མ་
 ཐུབ་པར་དེ་ཐུར་སྤྱིུ་རྒྱ་མིང་གིས་མགྱོན་བཟང་གི་ལ་ཁད་བརྗོད་པ་དང་།
 སྐབས་དེར་སྤྱིུ་རྒྱ་མིང་གི་བཟའ་ཟླ་རྩུང་ཡོང་ཏེ་རྒྱ་མིང་ལ་ད་རྒྱལ་ཁ་ཁྱེད་ལ་
 ཐོབ་མོང་བས་དེ་གས་འགྲིག་པ་རེད། ཁྱེད་གཉིས་སྤྱན་མཆོད་ཡིན་པས་ཁོ་
 གསོད་དཀོས་རྟོན་མེད་ཅེས་བཤད་དེ་རྒྱ་མིང་གིས་མགྱོན་བཟང་སྤྱོད་པ་དང་།
 མགྱོན་བཟང་ལ་ནེས་རྒྱང་ཁ་སང་ལས་ཤུགས་ཆེ་བ་ཐོག་པས་ཁོས་རྒྱལ་པོ་ལ་
 མཆོལ་མ་བཏབ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ར་ལ་རྟོགས་བྱེད་རྒྱུ་ཁས་སྤྲངས་ན་ཡང་
 རྟོགས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན། རྟོགས་བྱེད་མི་བྱུང་ན་ཁས་སྤྲངས་ནས་ཅི་བྱེད་
 ཅེས་བཤད་སྐབས་རྒྱལ་པོས་རས་ཁྱོད་ལ་རྟོགས་རྒྱུར་བྱེད་འདོད་མེད་པ་མིན་
 བཤད་ཁྱོད་གཉིས་གཞུགས་པོ་དང་། གདོད་རིས། སྤྱིུ་ཁ་བཅས་ཁྱེད་པར་
 གཏན་ནས་མི་འདུག་པས་གནས་རྒྱལ་དེ་འདྲའི་ཐོག་རས་མདའ་བརྒྱབ་ན་ཁྱོད་
 ལ་འད་ཐོག་ནིན་འདུག སང་ནིན་ཁྱོད་ཀྱི་དཔལ་བར་མེ་མོང་འདི་བཏགས་ན་
 རྟོར་བྱི་མ་རེད་ཅེས་རྒྱལ་པོས་ཁོ་ལ་མེ་མོང་ཞིག་སྤྱོད་དེ་བྱི་ནིན་སྤྱིུ་མགྱོན་
 བཟང་གི་དཔལ་བར་འདྲོགས་རྒྱུ་འཁམས་བྱས། དེ་ནིན་སྤྱིུ་རྒྱ་མིང་གི་བཟའ་
 ཟླས་སྤྱིུ་རྒྱ་མིང་ལ་དེ་རིང་ཁྱེད་རང་འཛིང་དུ་མ་འཁྱོ ཡག་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད།
 ཁྱེད་ཀྱི་གཙུང་པོ་ཐེངས་གཉིས་པམ་ཀྱང་ད་དྲུང་འཛིང་དུ་ཡོང་དུས་ཁོ་ལ་རྟོགས་

བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་གཏན་འཁེལ་ཡིན་པས་དེ་རིང་ཁྱེད་རང་ཕྱིན་ན་གྱོང་
 རག་ཉིན་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་བྲ་ལིང་གིས་མ་ཉན་པར་དེ་རིང་ཉིན་མཐའ་
 མཐུག་དེ་ཡིན་པས་ངས་ཁོ་བསད་ཐག་ཚད་ཡིན་ཞེས་ངར་ངར་བྱས། ཕྱི་ཉིན་
 ཁོ་གཉིས་འཛོལ་རེས་བྱས་ནས་གང་མཚམས་འགྲོ་དུས་ཀྱལ་པོ་རྒྱ་མ་ཆས་ཤིང་
 བགས་དཀྱིལ་ནས་མདའ་བརྒྱབ་ཏེ་ཐོའ་བསད་དེ་མཁྱིན་བཟང་ལ་ཀྱལ་
 ཁ་ཐོབ་ནས་ཀྱལ་པོ་བྱས། མཁྱིན་བཟང་གིས་ཐུགས་རྗེ་ལོགས་འབུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་
 ཚལ་ལག་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཐོའ་གསུམ་ཀྱལ་པོ་རྒྱ་མ་ཆའི་བཅུན་མོ་མི་རྒྱ་འཚོལ་བར་
 བཏང་། ཐོའ་གསུམ་པོ་དེ་ནམས་ཡང་ཚལ་ཆེ་བས་མཚོར་ཐངས་གཅིག་ལ་བལ་
 པོའི་ལྷང་པ་ནས་ཀྱ་མཚོའི་གླིང་ཕུན་གྱི་མཐའ་ཞིག་དུ་མཚོར་ཏེ་ཐལ་དྲགས་པོའི་
 ཕྱིན་གྱིས་ཁྱིན་པོའི་ལྷང་པ་བཀལ་བ་དང་། དེ་ནས་ཡང་བརྒྱར་མཚོར་དུས་
 ཐོའ་ཀན་པ་གཉིས་པོ་དཀའ་ལས་ཁག་ཏེ་མཚོར་བྱབ་ཐང་ན་ཡང་ཐོའ་ཀྱེད་ཀྱང་བ་
 ཏུ་ཕྱི་མན་ཐ་ཟེར་བ་དེ་མཚོར་ཐངས་གཅིག་ལ་ཁྱིན་པོའི་ལྷང་པར་སླེབས་ཏེ་
 ཤིང་ནགས་དཀྱིལ་ལ་འཛུལ་ནས་བཅུན་མོ་མི་རྒྱ་འཚོལ་བར་འགྲོ་དུས་བཅུན་མོ་
 མི་རྒྱ་ནི་ཐོགས་བཅེགས་དཔུ་ཐོག་འོག་གི་བཅོན་ཁང་ཞིག་ནང་བཅུག་ཡོད་པ་
 དང་ཐུག་ཏེ་བཅུན་མོ་མི་རྒྱ་ལ་ང་ཀྱལ་པོས་ཁྱེད་རང་འཚོལ་བར་བཏང་བྱུང་
 བས་ང་དང་མཉམ་དུ་ལོག་འགྲོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་བཅུན་མོས་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་
 ལྟམས་ཐོའ་དེས་ཀྱལ་པོས་བརྒྱར་བའི་ཆོགས་ཁེབས་དེ་བརྒྱན་རྗེས་གཞི་ནས་
 ཡིད་ཆེས་བྱས་ནའང་བཅུན་མོས་ངས་པར་དུ་ཀྱལ་པོ་རྒྱ་མ་ཆས་དམག་དྲངས་ཏེ་
 དཔུ་ག་ཁྲངས་ནས་ང་པར་འཕྲོག་དགོས་པ་ལས་ཕྱིས་ཕྱིན་ན་དེ་ལས་ཐབས་རྒྱ་
 བཅེད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་རྒྱག་གདུབ་དེ་འཁྱེར་ནས་ཀྱལ་པོར་ཐུལ་ཏེ་མཚོགས་
 པོར་རྒྱབ་པར་ཐེབ་རྟོགས་ཞུས་ཤོག་ཅེས་མངགས་ཏེ་ཐོའ་ཕྱིར་བཏང་། ཐོའའི་
 ལན་འཁྱོར་རྗེས་ཀྱལ་པོས་དམག་ཁྲིད་དེ་རྒྱབས་པར་འགྲོ་དུས་ཤིང་ལང་ཀ་དང་
 རྒྱམ་ས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཀྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐུ་ཐང་ན་ཐར་
 ཐབས་ཐང་ལྟམས་ཐོའ་གསུམ་པོས་ཏི་མ་ལའི་རི་བོའི་བྱར་ཞིག་བཀོག་ནས་དུམ་

བྱུང་ཁ་ཤས་ལ་བཏར་ཤིང་ཕྱི་མཆོའི་ཚག་ལ་རི་ཡི་ཟམ་པ་བཅུགས་པ་རེད་ཅེས་
བཤད་སྟེ་ལོ་ཡོད་ཀྱི་གར་ལྟོ་ལྟོགས་ནས་ཁྱིར་ལང་ཀར་འཕྱོ་སྐབས་ཀྱི་
མཆོའི་དཀྱིལ་ལ་རི་རྒྱུང་མང་པོ་བྲལ་མྱིག་ནས་ཡོད་པ་དེ་དག་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མ་ཆས་
ཁྱིན་པོ་ལྟ་མཁྱིན་བཅུ་ལ་དམག་རྒྱག་སྐབས་བཅུགས་པའི་ཟམ་པ་ཡིན་ཟེར་
སྟེ་ལོ་ཡོད། རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མ་ཆས་དམག་དྲངས་ཏེ་ཁྱིན་པོའི་ཡུལ་གྱི་དག་པོ་ཆར་མ་
གཏོར་ཟིན་ན་འདྲ་ཁྱིན་པོ་ལྟ་མཁྱིན་བཅུས་པོ་བྱང་ནང་ནས་གཏན་ནས་དོན་
བྱུ་མེད་ལྟབས་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མ་ཆས་ཚུད་སྟེ་ཁོག་ཡོད་ན་ཕྱིར་དོན་ཤོག་ རྒྱ་ཁོག་
མེད་ན་རྒྱུང་པ་ཕྱི་ལ་བཏོན་ཤོག་ཅེས་བཤད་པར་ཁྱིན་པོས་རྒྱུང་པ་ཕྱི་ལ་མར་
བཏོན། དེ་ཡང་ཁྱིན་པོའི་པོ་བྱང་དེ་ནི་ལྟོགས་བཞི་མཆོམས་བརྒྱད་ཆར་མ་ཤེལ་
སྒྲིལ་ན་པ་དང་། ཤེལ་སྒྲིལ་ནང་ནས་བཟུ་དུས་པོ་བྱང་དེའི་ནང་གར་དུ་བཟུས་
ཀྱང་ལྟ་མཁྱིན་བཅུ་མཆོར་རྒྱ་ཡོད་ན་ཡང་ལྟ་མཁྱིན་བཅུ་རོ་མ་དེ་ཁར་པ་
གར་གི་ནང་དུ་ཡོད་མེད་ཤེས་ཐབས་མེད་ལྟབས་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མ་ཆས་ཁྱིན་པོ་རྒྱུང་
པ་བརྒྱུད་དུ་བཅུག་ནས་རྒྱུང་པའི་ཆེ་རྒྱུང་ལ་དཔག་ནས་གཟུགས་པོ་དང་མགོ་པོ་
བཅུ་ཐམ་པའི་ནང་གི་ཆེ་གར་དུ་ཡོད་མེད་ཆོད་ཆིས་བྱས་ཏེ་མདའ་རྒྱག་མེད་ས་
གཅིག་ལ་ཁྱིན་པོ་ལྟ་མཁྱིན་བཅུ་བརྒྱལ་ནས་མི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཆགས་པ་
དེ་ལ་དུན་གསེ་བྱེད་ཆེད་ཁྱིར་ལང་ཀ་ཞེས་བཏགས་པ་རེད་ཅེས་སྐྱབ་དེ་ལྟར་
བཤད་སྟེ་ལོ་ཡོད།

འཕྱག་པ་བཅུན་པ། པ་ར་ཤུ་རྒྱ་མ་ཆ། པ་ར་ཤུ་རྒྱ་མ་ཆ་ལ་སྒྱལ་ནས་
འཛམ་བྱ་སྤྱིར་གི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་བརྒྱལ་བའི་སྐྱབ་ཞིག་ཡོད་པ་ཞི། ལུ་
ཞིགས་པའི་དྲང་སྟོང་ག་ཀྱང་མ་མིང་གཞན་བྱ་གཟེར་བ་དེར་འདོད་འཛོའི་བ་
ཞིག་ལས་གཞན་དངོས་པོ་གར་ཡང་མེད། འདོད་འཛོའི་བ་ཟེར་བ་ནི་ལྷོ་བ་
བཏར་ཆོད་གཟེར་དདུལ་སྟགས་རིན་པོ་ཆེ་གི་རྒྱག་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྒྱགས་མཐའ་
མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དྲང་སྟོང་དེ་རང་གི་བྱ་པ་ར་ཤུ་རྒྱ་མ་ཆ་དང་མཉམ་དུ་ནགས་
གསེབ་ཅིག་ཏུ་རྒྱུད་སྐབས་ཉིན་ཞིག་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ས་རྒྱ་སྒྱུ་ཆ་ཞི་ཡོད་སྐད་

ལ་སྤྱིན་སྦྱབ་ཟེར་བ་དེས་གཏོག་འཁོར་བརྒྱ་ཐལ་མང་པོ་འབྱིན་ནས་ནགས་
གསེབ་ཏུ་རི་དྲགས་རྩོད་པར་ཡོང་བ་དང་། སྒར་སྤྱོད་དེས་རྒྱལ་པོ་དང་འཁོར་
གཏོག་ཆང་མ་སོ་སོ་སྤྱོད་སར་གདན་སྒྲུབ་ནས་ཕྱེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་བྱས་སྟབས་
རྒྱལ་པོའི་བསམ་པར་སྒྲུབ་ནགས་གསེབ་ཏུ་སྤྱོད་མཁན་འཕྱོར་པ་རྒྱས་པོ་དེ་
འདྲ་ཅི་ཡིན་སྟུང་ནས་བཟག་དབྱེད་བྱེད་སྐབས་སྒྲུབ་སྤྱོད་དེའི་བ་ལྷགས་དེས་ཕྱེ་
བ་བཏང་ཆད་གསེར་དུ་ལ་སོགས་རིན་ཆེན་གཞུག་ཡིན་པ་ཤེས་རྒྱུ་དེས་སྤྱོད་
དེ་བསད་ནས་བ་ལྷགས་དེ་འཕྲོག་པ་དང་། སྒར་སྤྱོད་དེའི་ལུ་པར་ལུ་རྒྱ་མ་ཆ་
ལོ་ན་སྤྱོད་བས་ནགས་གསེབ་ཏུ་སྤྱོད་ཏེ་བཟུང་བྱུང་མེད། རྒྱུ་སྤྱོད་དེ་ཆེན་པོ་
ཆགས་སྐབས་ཁོའི་བསམ་སྒྲུབ་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ་དེ་དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་བྱེད་
མཁན་ཞིག་རེད། ལའི་ལུ་པར་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དེས་ཁོ་ཆོར་ཕྱེ་ལེན་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་
ཀྱང་དྲིན་ལན་འཇལ་རྒྱ་ལྟ་ཅི་དུང་ཕྱིན་ལམ་ཏུ་བཏང་བ་དང་། ལ་གཉིས་ལ་
བ་ལྷགས་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད་པ་དེ་ཡང་འཕྲོག་མཁར་ལ་གཅིག་ལུང་ཤིང་
ནགས་དཀྱིལ་ཏུ་སྦྱག་བསྟུང་འདི་འདྲ་སྤྱོད་ཏུ་བཅུག་བྱུང་སྟུང་ནས་ཁོང་སྤྱོད་
ལྟར་འབར་ཏེ་མི་མང་པོ་དང་སྤྱོད་པ་པོ་འབྱིག་ནས་ཆོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་
བཅུགས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ས་རྒྱ་རྒྱ་ཆས་གཙོས་འཇལ་སྤྱིང་སོག་གི་རྒྱལ་པོ་ཆང་མ་རྩ་
མེད་ཐངས་གསུམ་བཟོས་པ་རེད་ཟེར།

འདྲག་པ་བརྒྱད་པ། ནག་པའམ་ནག་པོ། དེ་ནི་ལྟ་བུ་འདྲག་གིས་ནག་
པ་ལར་རྒྱལ་ནས་ལྟ་མ་ཡིན་ཀྱང་བརྒྱལ་བའི་སྒྲུབ་དེ་རེད། ཀྱང་པའི་ཨ་མའི་
མིང་ལ་དེ་དེ་ཏི་དང་ཞང་པོའི་མིང་ལ་གྱི་ལྟ་ཟེར། ནག་པ་ལའི་ལྟས་ཞང་པོ་ལ་
བྱེད་རང་ཏེ་ཅང་རྩལ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱོད་པས་ཆེན་པོ་ཡིན་ནའང་རྒྱུ་ཆ་ཙོས་
གསོད་ཀྱི་རེད། དེ་ལས་ད་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོད་དགའ་ཡི་གི་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟ་
སྤྱོད་སོང་ན་དེ་དང་དུས་མཆོངས་ཀྱང་མེད་རྒྱ་མོ་དེ་ཟེར་མཁན་ཞིག་ལ་ལྟ་མོ་
གཅིག་སྤྱོད་རྒྱ་ཡིན་པས་ལྟ་མོ་དེ་དང་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོད་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྟ་དེ་གཉིས་
བརྒྱུ་པོ་རྒྱག་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལག་ལེན་བྱས། དེ་གཉིས་བརྒྱུ་པོ་བརྒྱལ་

རྗེས་སྐབ་འཇུག་གི་སྒྲུལ་པ་ཏུ་དེས་ཨ་ཁང་གི་སྤྱན་མཆེད་ལ་སྤུ་ལུ་ཅིག་སྒྲུལ་ཡོད་
 པ་མེས་ཀྱང་སྤུ་ལུ་བརྗེ་པོ་བརྒྱབ་པ་མ་མེས་པར་དེ་གསོད་ཅིས་བྱས་ནས་སྤུ་ལུ་
 རྒྱུ་པ་ནས་འཇུག་ཏེ་བྲག་གི་ཕྱོད་ལ་བརྟུབ་ནས་གསོད་པར་འགྲོ་བྱས་ཏུ་མོ་
 དེས་ཁྱིད་ཀྱིས་ང་བསད་ནས་དཀོས་པ་མེད། ཁྱིད་རང་གསོད་མཁན་གྱི་ཆ་པོ་
 དེས་ཆ་གཞན་ཞིག་ལ་བསྟན་འཇུག་ཅེས་བཤད་ལྟབས་ཏུ་མོ་དེ་བསད་མེད།
 གྱིན་ཟེར་བ་དེ་རྒྱུང་རྒྱུང་སྐབས་ནས་ཏ་ཅང་གྲུང་པོ་དང་སྟབས་ཆེན་པོ་ཡོད།
 ཁོས་ལྷང་པའི་ནང་མི་གཞན་དག་གི་ཁྱོད་དང་འོ་མ་དག་བརྒྱས་ནས་བརྟུང་སྟབས་
 པ་པས་རྒྱུ་པ་ལ་འཇུག་པ་བརྒྱབ་ཏེ་མིང་སྟངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་འདོགས་གྱི་ཡོད་
 ནའང་ཁོ་རྩལ་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟབས་འབྲུལ་ཐེངས་གཅིག་ལ་མིང་སྟངས་ཆེན་པོ་དེ་རྩ་
 བཞོག་བཏང་ནས་བརྒྱགས་འཁེལ་གྱི་མེད་པར་བརྟེན་ལྟ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཟེར་བ་
 དེས་སྤུ་ལུ་དེ་བསད་ན་མ་གཏོགས་རྗེས་མ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་འཇུག་བསམ་ཏེ་འོ་མ་
 ཆང་མ་དུག་ཡིན་པའི་སྤྱི་མོ་ཞིག་ལ་སྤུ་ལུ་དེར་འོ་མ་ཉེར་བྱ་བཅུག་ཏུང་སྤུ་ལུ་དེ་
 བི་རྒྱུ་ལྟ་ཅི་དུང་གཟུགས་སྟབས་རྗེ་ཆེར་སྟངས་བ་མ་ཟད། སྤྱི་མོ་འོ་མ་
 རྣམས་འདྲིལ་ཟིན་རྗེས་ཁྲག་ཡང་ཆང་མ་འབྱུང་ཏེ་སྤྱི་མོ་བསད་པ་སོགས་
 མདོར་ན་ཐབས་གང་འདྲ་བྱས་ཀྱང་ཁོ་གསོད་རྒྱུའི་ཐབས་མ་རྟོག་སྟབས། ཉིན་
 ཞིག་ལྟ་མ་ཡིན་ཀྱངས་རང་གི་ལྷས་པོ་དེ་བྲག་སྟབས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུལ་ནས་སྤུ་ལུ་
 དེ་བྲག་སྟབས་དེའི་ནང་ལ་འརྱལ་འཕལ་བྲག་སྟབས་དེ་ཁ་བྱུང་ནས་སྤུ་ལུ་དེ་གསོད་
 དཀོས་སྟམ་ཏེ་བྲག་སྟབས་ལ་སྤུལ་ནས་དྲག་ཆར་སྟབས་ཆེན་པོ་ཞིག་སལ་ཏེ་སྤུ་ལུ་
 བྲག་སྟབས་ནང་འརྱལ་སྐབས་བྲག་སྟབས་ཁ་བྱུང་ཏུང་སྤུ་ལུ་དེས་ལམ་ཐེང་བ་སྟབས་
 འཆོལ་མ་གྱི་དབྱུགས་པ་རིང་པོ་དེ་བྲག་སྟབས་གི་ཁར་ག་བ་ལྟར་བཅུགས་སྟབས་
 བྲག་སྟབས་དེ་ཁ་བྱུང་མ་བྱུང་པ་རེད་ཟེར། དེ་ནས་མཐར་སྤུ་ལུ་དེས་ཨ་ཁང་
 གཞིད་ཁྲག་བསྟན་པའི་སྐབས་སྤུ་མོག་ཁ་ནས་གཟུགས་ཏེ་བསད་པ་རེད་ཅེས་
 ཟེར་སྟོན་ཡོད།

འཇུག་པ་དུལ་པ། སངས་རྒྱས་ལྷ་ལྷ་བྱུང་པ་ལ་སྤུལ་ནས་སྤུ་ལུ་སྤྱན་མཆེད་པའི་

ཤིག་པ་རྣམས་མེད་པ་བཅོས་པ་རེད་ཟེར། དེ་ཡང་ལུ་ཤིགས་པའི་ཤོད་ལྟངས་
བྱས་ན་སངས་རྒྱུ་ཤུ་བྱུ་བྱུ་བ་ནི་བྱུ་བ་འཇུག་གི་རྒྱལ་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་
ཤོད་ཀྱི་ཤོན་ཤོའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ལ་སངས་རྒྱུ་ཤུ་ལྟ་ནི་ཤོན་ཀྱི་རྣམས་པ་གཤེན་
རབ་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཏེ་ཤོན་ཤོའི་ཆོས་ལ་དགའ་མཁན་ཆོར་ཤོན་རྣམས་པ་གཤེན་
རབ་ལ་རྒྱལ་ནས་ཆོས་བཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ལ་དགའ་མཁན་
ཆོར་སངས་རྒྱུ་ཤུ་ལྟ་ནི་རྒྱལ་ཏེ་ཆོས་བཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར། ཤོན་ཤོའི་ལོ་
རྒྱུས་ནང་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཤུ་ལྟ་ནི་འོ་རྒྱུ་གཤེན་ལ་སངས་
རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ས་བཅད་ནང་གཟིགས་ན་འགྲིག

འཇུག་པ་བཅུ་པ། རིགས་ལྡན་ནི་ཤམ་ཙ་ལའི་རྒྱལ་པའི་ལྷོ་མིང་ལྟེ།
དྲང་སྤྱང་ནི་མ་ཤིང་ཏྲ་ལ་སོགས་པའི་ཆོངས་པའི་དྲང་སྤྱང་རྩ་རྒྱུ་རིགས་གཅིག་
ཏུ་མཛད་ནས་སོག་མ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ལ་རིགས་ལྡན་ཞེས་མཆོག་གསོལ་
བཤེ་ནས་བཟུང་རིམ་བཞིན་རིགས་ལྡན་ཞེར་ལྟེན། ལུ་ཤིགས་ཤངས་ཅན་
པའི་བཤད་ལྟངས་ལྟར་ན་མ་འོངས་པར་འཇམ་བུ་ཤིང་དུ་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ན་ལུ་
ཤིགས་པའི་ཆོས་ལུགས་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཡང་གཅིག་ལྟེ་
ལུ་ཤིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་མ་གཏོགས་མེད་པར་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་ཆོས་ལུགས་
གཅིག་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཟེར་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དུས་འཁོར་
ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་ད་ལྟ་ཤོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་གྲག་པའི་ལོ་ལྟ་བུ་དང་
དྲུག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་མ་རབ་བྱུང་ནི་ཤུ་ཙ་གསུམ་པའི་དཀྱིལ་ལ་ཤམ་ཙ་ལར་
རིགས་ལྡན་ནི་ཤུ་ཙ་ལ་པ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་ལྟེན་པར་བཤད། སངས་རྒྱུ་
ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དུས་འཁོར་ལ་ལྟེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་ནང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
གཉིས་ལས། ལྟེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ལྟེ་རྒྱལ་ལྟེ་རྒྱུ་པ་ལྟེ་ཁམས་ཀྱི་སའི་གོ་
ལ་དང་། ཞེ་མ། ཟླ་བ། སྐར་མ་སོགས་ལ་རྒྱ་ཆོད་ནང་བཞིན་འབྲལ་བརྒྱུད་
ལྱེད་ཐབས་དེས་གཏན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་དང་། ལྟེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ནི་མའི་གཞུགས་པའི་ལྟེ་དང་གི་ཙ་དང་། ལྟེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དང་།

འགྲལ་བསྐྱོད་བྱེད་ཡས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངེས་གཏན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 བརྒྱུས་བྱ་ནད་མེད་ཚད་ལྡན་ཞིག་ལ་ཆ་མཚན་ན་ཟླ་བ་སོ་སོའི་ཟླ་སྟོད་ཟླ་སྟངས་
 སོགས་དུས་ཚོད་ངེས་གཏན་ནང་ཅའི་ནང་རྒྱུང་འགྲོ་སྟོགས་ཐད་གཏན་འཁེལ་
 བའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཡོད་པ་དང་། མིའི་ལུས་སོ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཟླ་མེད་ཆོས་པ་
 གཅིག་ནས་ཉི་མ་གསུམ་གསུམ་རེས་བསྐྱོར་བྱས་ཏེ་ཆོས་བཙུ་ལྷ་བར་གཏན་
 འཁེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཡོད་པ། ཆོས་པ་བཅུ་དྲུག་ནས་གནས་གང་བར་
 ཞོར་ལྟར་གཏན་འཁེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ཟླ་མེད་ཆོས་
 གཅིག་གི་ཞོགས་པ་ཅོད་ཀྱི་རྒྱ་ཚོད་དུག་པ་དང་པེ་ཅིན་རྒྱ་ཚོད་བརྒྱད་པའི་
 སྐབས་ནས་མི་ཚོའི་རྣམས་ཀྱི་གཡས་པའི་ནང་ནས་དཔུགས་འགྲོ་ཡས་དེ་ལྟགས་ཆེ་
 བ་དང་རྣམས་ཀྱི་གཡོན་པའི་ནང་ནས་དཔུགས་འགྲོ་ཡས་དེ་ལྟགས་རྒྱུང་བ་ཡོད་པ་
 དེ་ཡང་ཞོགས་པའི་རྒྱ་ཚོད་དུག་པ་དང་། ཉིན་དགུང་བཅུ་གཉིས། དཀྱིང་
 རྩེད་དུག་པ། བཅས་ལྷུང་བཅུ་གཉིས་པ་ཉི་ཉིན་མེད་དུས་ཆོགས་བཞི་བརྒྱད་ཆོས་
 བཞིའི་ཞོགས་པ་བར་ཉིན་ཞག་གསུམ་རིང་དེ་ལྟར་འལྱར་བ་མེད་པ་དང་། དེ་
 བས་ཆོས་པ་བཞི་ནས་དྲུག་བར་ཉིན་གསུམ་རིང་ཅོད་ཀྱི་ཞོགས་པའི་རྒྱ་ཚོད་དུག་
 པ་དང་། ཉིན་དགུང་བཅུ་གཉིས། དཀྱིང་རྩེད་དུག་པ། བཅས་ལྷུང་ཀྱི་བཅུ་
 གཉིས་པ་དེ་རྣམས་ལ་གཡོན་པ་ལྟགས་ཆེ་བ་དང་གཡས་པ་ལྟགས་རྒྱུང་བ་ཡོད།
 ཡང་ཆོས་བདུན་ནས་ཉིན་གསུམ་རིང་ཞོར་གསལ་རྒྱ་ཚོད་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་གཡས་པ་
 ལྟགས་ཆེ་བ་དང་གཡོན་པ་ལྟགས་རྒྱུང་བ་ཉི། ཆོས་བཙུ་ལྷ་བར་དུ་ཉིན་ཞག་
 གསུམ་རེས་མོས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་ཉིན་ཞག་
 གསུམ་རིང་ཞོར་གསལ་དུས་ཆོགས་བཞི་པོ་ཁག་སོ་སོར་གཡོན་པ་ལྟགས་ཆེ་བ་
 དང་གཡས་པ་ལྟགས་རྒྱུང་བ་ཡོད། ཆོས་བཅུ་དགུ་ནས་ཉིན་ཞག་གསུམ་རེ་བྱས་
 ཏེ་ཆོས་སུམ་ཅུ་བར་རེས་འཁོར་གྱིས་དེ་ལ་གཏན་འཁེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཡོད།
 ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་རྟོག་ཉི་གཡས་པ་ལྟགས་ཆེ་བ་འགྲོ་དགོས་དུས་གཡོན་པ་ལྟགས་
 ཆེ་བ་འགྲོ་བ་སོགས་བྱས་ཆེ་ན་ཆེ་ཡོད་པའི་རྟགས་སམ་ཡང་ན་འཆི་རྟགས་ཡིན།

དབྱུགས་འགྲོ་ལྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ག་དུས་འཆི་མེན་བརྟག་དབྱུང་བྱས་ཆེ་ཏེ་ཅང་
 ཐིག་པོ་ཡོད། དཔེར་ན་དབྱུགས་འགྲོ་ལྟངས་དེ་རྒྱན་ལྷན་ལྟར་མ་ཡིན་པར་
 ལྷགས་ཆེ་བ་དགོས་དུས་རྒྱང་དྲགས་པ་དང་། རྒྱང་བ་དགོས་དུས་ཆེ་དྲགས་
 བས་གཟུང་འཁོར་གཅིག་ཕྱིན་ན་ལོ་གཅིག་ནས་ཤི་གི་རེད་ཟེར། གཞན་ཡང་ད་
 དུང་ཟླ་བ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཆོས་པ་གཅིག་ལ་ཟླ་བ་མཐོང་ཡས་མེད་པ་དང་། ཆོས་
 པ་གཉིས་ལ་མིག་སྟེང་མ། དེ་ནས་ཉིན་བཞིན་གསལ་ཏེ་ཕྱིན་ཏེ་ཆོས་བཅོ་ལྷ་ལ་
 ཆ་ཆར་ཞིག་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་རིམ་བཞིན་མར་རྒྱང་དུ་ཕྱིན་
 བས་ཆོས་ཉི་ཤུ་དབྱེ་ལ་མིག་སྟེང་མ་ཞིག་མཐོང་བ་དང་ཆོས་སྟུང་ཅུ་ལ་མཐོང་
 ཡས་མེད་པ་སོགས་ཐུ་རྒྱུ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཉི་ཟླ་སྐར་གསལ་ཆར་མར་འཁོར་བརྒྱུད་བྱེད་
 ཡས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བྱུང་
 ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བར་ལྷགས་སྟེན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པས་ར་
 རང་ཆེ་མིའི་ལུས་པོ་དེའང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཕྱི་རྒྱུ་པའི་ལུགས་ཀྱི་
 དངོས་པོའི་འགྲུལ་བརྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་ངེས་གཏན་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར་མིའི་ལུས་པོ་
 ལའང་དབྱུགས་ཀྱི་འགྲོ་ལྟངས་དང་། འགྲུལ་རྒྱུད་བྱེད་ལྟངས། ར་རེ་རེའི་ནང་
 ལ་ཁྲག་དང་བྲུ་བ་འགྲོ་ལྟངས་བཅས་ལ་གཏན་འཁེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཡོད།
 དེར་བརྟེན་དུས་ཆོད་ཏག་ཏག་ལ་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་འཁོར་བརྒྱུད་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་དུས་འཁོར་ཞེས་བཏགས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཕྱི་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་དང་ནང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཡོད། ལྷག་འཇུག་གི་
 འཇུག་པ་བཅུའི་སྐོར་རྒྱས་པ་གཟིགས་འདོད་ན་སྡེ་དགེ་ཁམས་སྟུལ་བཟུན་
 འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི་《ལྷག་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུའི་ནཱ་བཤད་》
 དང་། 《ཁམས་སྟུལ་སྟུན་འགྲེལ་》ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་
 མཛད་པའི་《ལྷག་མཐའ་ཆེན་མོ་》ལེའུ་ལྷ་པ། སི་ཏུ་པར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་
 གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་《ལྷ་ཆེན་པོ་ལྷག་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུའི་གཏམ་རྒྱ་
 བལ་མཁས་པའི་ངག་རྒྱན་གངས་ཅན་ན་བའི་བདུད་རྩི་》སོགས་ལ་གཟིགས།

དུས་འཁོར་སྐྱོད་དཔེ་ཆའི་ནང་བཤད་སྟེ་ལ་ལྟར་ན། དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་
 འདི་ཐོག་མ་རྒྱ་གར་དུ་དར་ཁིང་དེ་ནས་ཐོད་དུ་དར་བ་ཡིན། རྒྱ་གར་དུ་དར་
 བའི་རྒྱལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟེ་ལ་འདྲ་མིན་གཞིས་ཡོད་དེ་
 གཅིག་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ་དེའི་ཕྱི་ལོ་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་བཙུ་ལ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། གཅིག་མོས་ནི་སངས་རྒྱས་སྐྱུ་མུང་ན་ལས་འདས་
 པའི་སྟོན་གྱི་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་བཙུ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་རེད།
 ཐོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་ཆེ་བས་བཤད་སྟེ་ལ་ལྟར་དེ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དུས་
 འཁོར་གྱི་ནང་དོན་ནི་ཕྱི་འཛིག་ཞེན་ཁམས་ཀྱི་ཉི་ཟླ་རྒྱ་སྐར་སྟགས་ཀྱི་འཁོར་
 རྒྱལ་རྣམས་ནང་དུ་མི་ཡི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལྟ་དང་ཙ་རྒྱུད་ཐོག་ལེ་བཅས་ཀྱི་
 ཆགས་རྒྱལ་དེས་ཅན་ཡོད་པ་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་གསང་སྟགས་ཀྱི་ལམ་
 སྟོན་རྒྱལ་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན། དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་འདི་ཐོད་དུ་ཐོག་མར་དར་
 བའི་དུས་ཚོད་སྐར་ལ་བཤད་རྒྱལ་ལྟ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་
 མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་ལྷན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་སངས་
 རྒྱས་འདས་ལོ་(༡༡༧༡)ཐོད་མེ་ཡོས་(༡༠༩༧)ལོ་ལྱི་རྩ་ལོ་ལྷ་བས་ཐོད་དུ་
 ཐོག་མར་དར་སྟེ་ལ་བཏང་བ་དང་དུས་མཚུངས་སྐ་སྟེགས་པའི་བྱེད་ཅིས་ལུགས་
 ཀྱི་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་འདས་ལོ་༡༠༩ལོ་གངས་རྩོགས་པ་ཡིན་པས་མེ་ཡོས་ལོ་དེ་
 ལོ་འགོར་ཅིས་ནས་རབ་བྱུང་སྐར་གཅིག་འགོ་རྒྱུགས་པའི་ཅིས་སྟེ་ལ་དར་བ་ཡིན།
 དུས་འཁོར་ལུགས་ལས་ཤམ་རྩ་ལའི་ཡུལ་ཞེས་པ་དེར་ཐོད་སྐད་དུ་བདེ་འབྱུང་
 འཛིན་ཟེར་ཞེས་《བྱུང་བཀའ་བྱུང་མཐའ་》ལེ་ཆོན་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་འཁོད་
 ཅིང་། ཡུལ་དེ་གང་དུ་ཡོད་མེད་ནི་པ་ཆེན་སྐ་སྟེང་རྒྱག་པ་དཔལ་ལྷན་ལེ་ཤེས་
 ཀྱི་གསུང་འབུམ་[༩] པའི་ནང་《བྱུང་བའི་གནས་ཆེན་པོ་ཤམ་རྩ་ལའི་རྣམ་
 བཤད་》ཅེས་པའི་ནང་“རྒྱ་གར་དང་། ཐོད་དང་། ལི་ཡུལ་དང་། རྒྱ་ནག་
 དང་། རྒྱ་ནག་ཆེན་པོ་དང་། ཀྲི་ལ་ཤའི་དུམ་བུ་དུག་དུག་པའི་རྒྱག་པ་ཀྲི་ལ་
 ཤའི་དུམ་བུ་དེ་ལ་བྱེད་བྱེད་དུ་བཞོས་པའི་གཡས་བྱེད་མ། རྒྱབ་རི་རྒྱལ་ལྷན་

པའི་རིས་ལ་བཅུན་ཅིང་། བཅུན་ཆུ་ཚོ་སེ་ཏའི་ཚྭ་གས་ལ་བཅུན་པ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་དེར་སངས་ཀྱི་ས་བཀྱའི་ཚྭ་ནས་རིས་འཛིན་ཆུ་མི་སྤང་། གཞན་ཡང་ད་དྲུང་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་གསལ་བར་གཞིགས་ན། རབ་བྱུང་ཉེར་གསུམ་པའི་ནང་ཤམ་རྩ་ལའི་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་བྱང་ཚྭ་གས་ཀྱི་མཆོ་ནག་པོ་ཡོད་སའི་ས་ཁུལ་དེ་ལ་སྐྱེ་ལོ་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་ས་ཆེན་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་དེས་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཁུལ་ཆང་མ་དབང་དུ་འདུས་ཚྭ་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་ཙུ་བ་ནས་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན་གཤིས། སྐབས་དེར་ཤམ་རྩ་ལའི་རྒྱལ་པོ་རིགས་ལྷན་ཉེར་ལ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་དཔག་འབྲིད་ནས་སྐྱེ་ལོ་དཔྱང་ཆོགས་གཏོར་ཏེ་(དེར་སངས་ཐུར་ཆེ་ཟེར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ཡོད་སའི་ས་ཁུལ་དུ་དཔག་རྒྱག་སའི་ཉེ་བ་ཞིག་འཁེལ་གྱི་ཡོད་ཟེར་)འཛམ་བྱ་གླིང་ནང་ཚོས་ལྷགས་གཅིག་ལས་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལས་མེད་པ་དེ་ཤམ་རྩ་ལའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད།

སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་ནང་སྐྱེ་ལོ་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་རིས་འཛིན་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྐྱེ་ལོ་ཟེར་བ་དེ་ས་མ་བྱ་སྤྱག་བར་བཟའ་ཆང་གི་འབྲེལ་བ་ཁས་ལེན་མཁན། ལྷན་ཞབས་མེད་པ། ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་བཟང་མི་ལྷན་པ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་དུ་མ་གསོད་པར་ཡང་སྤྱིང་རྩེ་མེད་པ་སོགས་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་ལོ་དཔྱང་ཆོགས་ཟེར་བའི་མིང་ཆོག་དེ་དག་ལ་དུས་ནས་ཡོད་པ་ལས་དུས་ལྷིས་གསར་བཟོ་བྱས་པ་མེན་ལ་ཚོས་ལྷགས་ཆོགས་པ་གཞན་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་བས་མ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་གྲུ་དོག་བྱ་དགོས་དོན་གཏན་ནས་མེད།

སྤྱི་ཉེགས་ཁུབ་འདུག་པ་དེས་སག་པ་ལྟའི་རྒྱལ་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་ནང་གྱིར་ན་ཤ་བཟུང་མི་ཆོག་པ་མེན། ཡིན་ནའང་ཤའི་ནང་ནས་བཟུང་མི་ཆོག་པ་ནི། མི་ཤ་བཟུང་མཁན་གཅན་གཟུང་གྱི་ཤ་དང་མི་ཤ་བཟུང་

མཁན་བྱ་ཡི་ཤ་བཞི་མེད། ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནང་ལ་ཤ་དེས་པར་བ་
 དཀོས་པ་ཞིག་མིན་ལ་ཤ་གཏན་ནས་བ་མི་ཆོག་པ་ཡང་མིན། ཁ་ཤས་མི་ཆོ་
 གཅིག་ལ་དམར་སྤངས་ཏེ་འོ་མ་དང་མངར་ཆ་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་ཤ་ཙ་བ་
 ནས་མ་བས་ནའང་གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་དང་ཆེ་རིང་པོ་རྣམས་མཁན་མང་པོ་ཡོད།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་གྱི་ནང་ལ་ཤ་བ་མཁན་དང་མི་བ་མཁན་
 གཉིས་ཡོད། ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་ནང་དཔེར་ན་དེར་སངས་གི་ཀམ་པུ་ཙ་དང་།
 འབར་མ་སོགས་རྒྱ་གར་རྩོམ་གསུང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་ཤས་ལ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཆོས་ལུགས་པ་དེ་ཆོས་ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁོ་ཆོའི་ནང་
 མང་ཆེ་བས་ཤ་བཞི་མེད། དེར་སངས་ལྷོ་རྒྱལ་གྱི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་འོད་ཀྱི་ཆོས་
 པ་ཆོས་ཤ་བཞི་ཡོད་ལྟེན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རོ་མ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་
 ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་ལ་ཤ་ཙ་བ་ནས་བ་ཆོག་གི་མ་རེད་ཅེས་
 བཤད་མེད། དེ་ཡང་ཉ་ལག་རྒྱུད་གསུམ་རྒྱུད་སྟབ་ན་ཡག་ཤོས་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་ལྷ་ཉིག་བདུན་ཅུ་བེར་བའི་སྒྲན་དེ་མ་བཏང་གོང་ཉི་མ་བདུན་གཅིག་
 ཉ་ལག་རྒྱུད་གསུམ་དང་ལུག་གི་རྩིབ་མའི་བར་གྱི་ཤ་བས་ན་སྒྲན་བཏང་བ་དེའི་
 ལུས་པ་ཐོན་གྱི་མེད་ལ་སྒྲན་བཏང་ཆར་རྩིབ་ལྟ་རབ་བྱུང་ན་ཉི་མ་བདུན་ནས་
 ཞག་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཉ་ལག་རྒྱུད་གསུམ་དང་ལུག་གི་རྩིབ་མའི་བར་གྱི་ཤ་བ་རྒྱ་
 མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བས་ཆེ་སྒྲན་གྱི་ལུས་པ་སྤྱད་སྟབས་བྱེད་སྟབས་ཀྱི་ཡོད། ལྷ་
 རྟེན་པའི་ལྟ་བ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དགག་པ་གང་འདྲ་བརྒྱབ་
 མིན་རྒྱུ་དེ་ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ནང་གསལ་པོ་ཡོད།

བཞི་པ། ལྷ་རྟེན་གསུམ་རྒྱུད་པ་བ།

དེའི་སྒྲིབ་དཔེན་ནི་རྒྱལ་དཔག་པ་བེར་བ་དེ་ཡིན་པས། སྒྲིབ་དཔེན་དེའི་

རྗེས་འབྲངས་པ་ཡིན་ཅང་ལུ་ཉེགས་པའི་བྱུང་མཐའ་དེའི་མིང་ལ་རྒྱལ་དཔོག་པ་
 ཞེས་བརྗོད། ལུ་ཉེགས་པ་དེས་ལྟ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་དམ་ཡང་ན་ལྟ་
 མེད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་ལྟར་ལྟ་བ་གསལ་པོ་དེ་ཅམ་མེད་ནའང་དེའི་བྱུང་
 མཐའ་ཐོག་གི་བཤད་ལྟར་ས་ལ་བརྟག་དཔུང་བྱས་ཆེ་པལ་ཆེར་ལྟ་མེད་པར་ཁས་
 ལེན་མཁན་ཡིན་བརྗོད་པ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་དེའི་ལྟ་བའི་ནང་ལྟ་བེར་
 བའམ་ལྟ་ཡོད་དང་མེད་སྟེར་གྱི་སྐད་ཆ་ཅ་བ་ནས་མེད། དེའི་ལྟ་བ་གཙུག་པོ་ནི་
 གང་ཟག་གི་བདག་ཟེར་བ་དེ་སྔ་སྟོན་བསམ་སྟེན་པོ་ཅ་ཡིན་པ་དང་། མེས་
 རྟོགས་ཕྱིད་བྱུང་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཅིག་ཡིན་པ་ལས་བེམ་པོ་མ་ཡིན་པ་(འདིར་
 བེམ་པོ་ཟེར་བ་ནི་སེམས་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་གོ་དགོས་) ཏུས་རྟག་ཏུ་གནས་པ་
 རྟག་པ་ཡིན་པ། དེ་ལ་ཐོགས་གཞན་མི་དགོས་པར་ཁེར་རྒྱུད་ཏུ་གནས་བྱུང་པ།
 རྟོགས་བཞི་མཆོམས་བརྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ། ཏུས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་མེད་པ་
 བཅས་ཡིན་ཟེར། དེས་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་
 བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་(སྐབས་འདིར་དྲི་མ་ཟེར་བ་དེ་རྒྱུན་ལ་གོ་དགོས་) དེའི་གོ་
 དན་ནི་མི་སྔ་སྟེན་ཟེར་བ་དེ་སྔ་སྟོན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་མཉམ་ཏུ་
 འདྲེས་བཅུད་ཡོད་ལྟར་མི་སྔ་སྟེན་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུན་དེ་མེད་པ་བརྗོད་བྱུང་མཐས་
 མེད་པར་བརྟེན་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྒྲིལ་ཏུ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སྒྲིལ་ཏུ་
 ཟེར་བ་མེད་ཟེར། གཞན་ཡང་མེས་དགོས་ཡས་ཀྱི་མེས་བྱའི་རྣམ་ཐངས་ལ་
 མཐའ་དང་ལུ་མེད་པས་མེས་བྱ་ཆང་མ་མེས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའམ་ཀྱུན་
 མཁྱེན་ཟེར་བ་མེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐོག་
 བས་བཤད་ན་མི་སྔ་སྟེན་ཟེར་བ་དེ་སྔ་སྟོན་སེམས་དང་འདྲེས་བཅུད་པ་
 ཞིག་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཟེར་བ་དེ་རྣམ་ཏུ་དཀར་པོ་དྲི་མ་མ་གོས་པ་ཞིག་ལ་སྒྲི་
 བས་དེགས་པ་འགོས་པ་ལྟར་རྒྱུན་དེ་ཡང་སྒྲི་བས་འགོས་པ་ལྟ་ཏུ་ཞིག་ཉེ་གང་
 ཡིན་ཟེར་ན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རང་གཙུག་པོར་འཛིན་པའི་སྟེར་སེམས་
 དེ་ལས་ཐུང་བ་དཔེར་ན། སྟེར་སེམས་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་འདོད་ཆགས། ཞེ་

སྒྲུང་། གཉི་མུག ང་རྒྱལ། སྤག་དོག མེར་རྩ་ལ་སྐོས་པ་ཆང་མ་ཡོང་གི་
 ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་མེམས་མེད་པའི་མི་ལ་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་ཡོང་ཡས་མེད་ལ་རྒྱུ་
 ཡང་ཡོང་དོན་མེད་པས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ས་པའི་རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་ཟེར་བ་ཡོད་
 ལ། ཡོན་ཏན་ཆང་མ་ཤེས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཟེར་བ་འང་ཡོད་ཟེར་བར་
 བརྟེན་བཤད་སྒྲུང་ས་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་ཟེར་བ་དེ་
 ཡོད་མེད་དང་། རྒྱུ་ཚ་བ་ནས་མེད་པའི་མི་ཡོད་མེད། རྒྱུ་ཆང་མ་སྒྲུང་ས་པ་
 དང་ཡོན་ཏན་ཆང་མ་ཤེས་པ་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་བར་འབྲེལ་བ་གང་འདྲ་ཡོད་
 མེད། རྒྱུ་ཟེར་བ་དེ་དང་རང་གཙོ་པོ་བྱེད་ཡས་ཀྱི་རྒྱུ་མེམས་དེ་གཉིས་བར་
 འབྲེལ་བ་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་སྐོས་ལ་ཉམས་ཞིབ་ནན་པོ་བྱས་ཆེ་བས་མ་རྫོ་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བྱུང་འཕྱོ་ཡས་དང་དེ་བཞིན་དེ་སྤ་
 དཔེ་ཆ་བསྐྱབས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་བསྐྱར་རྒྱུང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། ལྷ་
 རྟེན་པ་དེས་ཆང་མ་ལ་དྲུག་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ལྷ་བ་ལ་སངས་
 རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དགག་པ་གང་འདྲ་བརྒྱབ་ཡོད་མིན་ཆང་མ་ནམ་འབྲེལ་གྱི་
 ལེའུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ནང་གསལ་པོ་ཡོད།

ལྷ་པ། ལྷ་རྟེན་དབང་ལྷུག་པ།

ལྷ་དབང་ལྷུག་ཆེན་པོ་ཁས་སྒྲུང་ས་ལྷ་བས་དབང་ལྷུག་པ་ཞེས་བཏགས།
 ལྷ་རྟེན་པ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་འདྲིའི་རྫོབ་དཔོན་དྲང་སྤྱང་རྒྱང་མིག་པ་ཟེར་བ་དེ་
 ཡིན། རྒྱང་མིག་པ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི་དྲང་སྤྱང་དེས་རྒྱང་པ་ལ་མིག་བལྟས་
 ཏེ་བརྟན་ནས་མེམས་ཚ་བ་ནས་མ་གཤེད་བ་བྱས་པ་ཡིན་ལྷ་བས་རྒྱང་མིག་པ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་རྒྱང་པ་ལ་མིག་ཡོད་པའི་དོན་མིན། ལྷ་རྟེན་པ་དབང་ལྷུག་
 པ་དེ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟེ། གསལ་བྱེད་པ་དང་རྩ་བ་མ་ལྷུག་

པ་གཉིས་ཡིན། (ན་པ་མ་ཕྱག་པ་ཟེར་བ་ནི་ཨམ་ཙག་ལ་ཨི་བྱང་དང་ཨ་ཡོང་སྐག་ས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་) དེས་ལྟ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ནི་ལྟ་ཡིན་པར་ཁས་སྲུང་ས་ནས་ལྟ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་མ་ཕྱ་མ་དང་། སྐས་ཆོག་ས་བདག་(ཆོག་ས་བདག་ཟེར་བ་དེ་ལྟ་ས་པོ་མི་ཡིན་པ་ལ་མགོ་བ་སྲུང་ཆེན་ཡིན་པ་ལག་ས་ཕྱག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་)གཞིན་ལྷ་གདོང་ཕྱག་(གདོང་ཕྱག་ཡོད་པ་ཞིག་)འཁོར་སྤོང་ཕྱག་གིས་བསྐྱོར་ཏེ་གང་ས་རི་ཆེན་པོ་ཉི་མེ་(དེར་སངས་སྤྱད་གང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ཟེར་)ལ་གནས་ཡོད་ཟེར། ལུ་ཕྱེག་ས་དབང་ཕྱག་པ་ས་ལྟ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་དེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བཤད་ཡོད་པ་ལྟེ། ①སྤ་བའི་ཡོན་ཏན། ②ཡང་བའི་ཡོན་ཏན། ③བདག་པོ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན། ④དབང་དུ་འཁྱུར་བའི་ཡོན་ཏན། ⑤གར་ཡང་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན། ⑥མཆོད་དོས་སུ་ལྱུར་བའི་ཡོན་ཏན། ⑦སྤོད་སྐྱམ་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་(གང་ལ་གང་བསྤོད་བྱི་རང་དབང་ཡོད་པ་) ⑧དག་འཇགས་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཟེར།

དེ་ཡང་དང་པོ། སྤ་བའི་ཡོན་ཏན་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི་ལྟ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོག་ས་ཆར་མ་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། བར་དུ་གནས་པ། བ་མ་འཇིག་པ་བཅས་ཆར་མ་བཞོད་སྤིག་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ།

གཉིས་པ། ཡང་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྟ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སམ་རང་བྱུང་ཁམས་འདིའི་རྣ་དང་ཤིང་དང་རྩ་དང་རི་ལ་སྐག་ས་པ་ཆར་མ་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། བར་དུ་གནས་པ། བ་མ་འཇིག་པ་བཅས་ཆར་མ་བཞོད་སྤིག་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ།

གསུམ་པ། བདག་པོ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྟ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་སྤྱི་རང་བྱུང་ཁམས་དང་སྤྱི་ཆོག་ས་དང་བཅས་པ་ཆར་མ་དང་བར་དུ་སྐྱར་བྱེད་མཁན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་པ།

བཞི་པ། དབང་དུ་ལྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྟ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་དེ་འཇིག་

རྟེན་ཁམས་འདི་ལོ་སྐྱེས་སེམས་ཅན་གྱིས་པ་ཡོད་མཁན་ལ་བྲིམས་གཙོད་དང་
རྩལ་ལྡན་ལ་རབས་དག་ལྟ་བུལ་དུ་འདྲེན་མཁན་བྲིམས་དཔོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ།

ལྟ་བུ། གང་ཡང་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྟ་དབང་བྱུག་ཆེན་པོ་དེ་སེམས་
པ་སྟེབས་སར་ལྷན་པོ་མཉམ་དུ་སྟེབས་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ས་པ་མེད་པར་གང་
སར་བྱུང་བྱུང་པ་ཞིག་ཡིན་པ།

རྟུག་པ། མཚོད་འོས་སྤྱུ་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྟ་འདྲེ་སྐྱེས་ཚང་མས་
མཚོད་པ་འབྲལ་སའི་ལྷན་པས་ལྟ་དབང་བྱུག་ཆེན་པོ་ལས་ལྟག་པའི་ལྟ་ཙུ་
པ་ནས་མེད་པ།

བདུན་པ། རྟོད་སྤྱུལ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་གང་ལ་གང་བཟོད་ཀྱི་རང་
དབང་ཚོབ་པ་དང་། ལྟ་དབང་བྱུག་ཆེན་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་ཡིན་རང་
གི་རྟུག་བཟུལ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདེ་རྟུག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བཏང་
སྟོམས་ཚང་མ་བཞོད་སྟེག་ལྟེད་མཁན་གྱི་ལྟེད་པ་པོ་ཡིན་ནའང་ལྟ་དབང་བྱུག་
ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ལ་རྩེར་བདེ་བ་དང་། རྟུག་བཟུལ། བདེ་རྟུག་གང་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་བཏང་སྟོམས་བཅས་གང་ལྟར་ཡང་ཁོ་རང་ལ་རྟུག་ས་ཁྱེན་གང་ཡང་
ཐེབས་ཀྱི་ཐེད་སྟེབས་སྟོད་སྤྱུལ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། གང་ལ་གང་འགྲོའི་རང་
དབང་ཚོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར།

བརྒྱད་པ། དགའ་མགུར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྟ་དབང་བྱུག་ཆེན་
པོའི་ལྷན་པོ་དེ་རྟུག་ཆགས་དང་རྟུག་ཆགས་མ་ཡིན་པའི་དཀོས་པོ་གང་འདུ་ཞིག་
ལ་རྟུལ་ན་ཡང་དེ་མ་ཉིད་དུ་རྟུལ་བྱུང་པ་ཉེ་རྩུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར།

རྟུ་ཉེ་གས་དབང་བྱུག་གི་ལྟ་རྩུལ་གཞན་ཞིག་ཉེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ལོ་སྐྱེས་
གི་དཀོས་པོ་ཡོད་ཚད་ཚང་མ་ལྟ་དབང་བྱུག་ཆེན་པོས་བཞོད་སྟེག་བྱས་པ་ག་
རྟུག་ཡིན་པ་ཉེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་དེ་ལོ་སྐྱེས་གི་རྩུལ་པོ་དང་། རྟོན་པོ། དེ་
བཞིན་འབངས་མི་སེར་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་རྟུག་བཟུལ་ཚང་མ་ལྟ་དབང་བྱུག་
ཆེན་པོས་བཞོད་སྟེག་བྱས་པ་དང་། བྲིམས་ཁང་ནང་གི་བྲིམས་དཔོན་དང་རྟུག་

མ་སྟགས་འཇིག་རྟེན་དེའི་སྟོན་གི་བྱ་ངན་སྤྱད་ངན་ཆང་མ་ལྟ་དབང་ཚུགས་ཆེན་
 སྤལ་བཞུད་སྟོན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ལྟ་དབང་ཚུགས་ཆེན་པོ་ནི་ཆང་མ་
 ཤེས་མཁན་ཏེ་ཀྱན་མཁེན་ཡིན་ཟེར། དེའི་ཐར་པ་སྟོབ་ཐབས་ནི་ལྟ་དབང་ཚུགས་
 ཆེན་པོའི་ལྟ་(ལྟ་ཟེར་བ་ནི་སྟེས་པའི་དབང་པོ་ལ་གོ་)ནས་དབང་བྱས་རྗེས་
 སྟོན་སྟུང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྟོན་སྟུང་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད་མེད་ཆོད་ལྟ་བྱེད་
 སྐབས་མདུང་ཙེ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་དཀྱིལ་གྱི་ཙེ་དེ་ཡར་ཁ་སྟགས་ཡིན་པ་དང་
 གཡས་གཡོན་གཉིས་ཅུང་ཁྲེད་ལ་ཡིན་པ། རིང་སྤང་ས་སྟེ་གཟུགས་པོའི་རིང་
 ཆད་དང་མཆུང་ས་པ་ཞིག་ས་ལ་བཅུགས་སྟོན་རང་ནི་དྲང་པོ་སྟགས་བཅུགས་
 དཔྱད་སྟོན་གི་ཙེ་ནས་མཆུང་ས་ཏེ་གཤམ་གྱི་མདུང་ཙེ་གསུམ་བྱས་པ་དེའི་ཙེ་དཀྱིལ་
 མ་དེ་ས་སྟེ་རྒྱུ་བ་ནས་ཡར་ཟུག་ཉེ་སྟེ་གཅུག་གི་དཀྱིལ་ཏག་ཏག་རྒྱལ་བྱུང་པ་
 དང་། མདུང་གི་ཙེ་གཡས་གཡོན་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱང་མཐེལ་ནས་ཡར་ཟུག་ཉེ་
 དཔྱང་པ་ནས་ཁ་སྟགས་རྒྱལ་བྱུང་ན་གཞི་ནས་ལྟ་དབང་ཚུགས་ཆེན་པོ་སྟུང་ནས་
 ཐར་པ་སྟོབ་པ་ཡིན་ཟེར། གཞན་ཡང་ད་དུང་མེ་ལྷ་བཞེན་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད།
 དེ་ནི་སྟོན་པ་བཞིར་ཤིང་ཅན་ལ་མེ་སྤར་ཏེ་དེའི་དཀྱིལ་དུ་ས་སྟེ་བསྟན་སྟོན་
 སྟོན་པ་བཞིར་མེ་དང་སྟེང་གི་ནི་འདྲ་བཅས་མེ་ལྷའི་དཀྱིལ་དུ་རང་གི་ལྷས་པོ་མེ་
 རྟེན་བཏང་སྟེ་ཆ་ཆང་མ་འཇིགས་པར་བསྟན་ནས་བསྟོད་བསྟན་བྱེད་སྟུང་ན་
 ཐར་པ་སྟོབ་པ་ཡིན་ཟེར། འདིར་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ཤིང་ཅན་གྱི་མེ་ཟེར་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་ཤིང་ཅན་གྱི་མེ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཆ་པོ་ཡོད། དཔེར་ན།
 《མེ་ཡི་བསྟན་བཅས་》ནང་མེ་ཁག་བདུན་ལ་དབྱེ་ཡོད། 《ཆུ་ཡི་བསྟན་བཅས་》
 དང་། 《ཤིང་གི་བསྟན་བཅས་》《ས་ཡི་བསྟན་བཅས་》སྟགས་ཏེ་ས། རྒྱ། མེ།
 རྒྱང་། བསྟན་མཁའ་བཅས་འཕྱང་བ་ལྟ་ཆང་མའི་བསྟན་བཅས་ཡོད་པ་དེ་ཆོའི་
 བྱང་དོན་པལ་ཆེ་བ་འདྲ་པོ་ཡོད་ཀྱང་དཔེ་འཛིག་སྤངས་མི་གཅིག་པ་དཔེར་ན་
 རྒྱུད་ཤིང་གི་བསྟན་བཅས་ནང་དཔེ་འཛིག་ས་ཆང་མ་རྒྱུད་ཤིང་གི་སྟགས་
 ཡིན་པ་དང་། 《མེ་ཡི་བསྟན་བཅས་》ནང་ལ་དཔེ་འཛིག་ས་ཆང་མ་མེ་ཡིན་ལ།

མེ་ཡང་རིགས་མི་འདྲ་བ་བདུན་བཤད་ཡོད་ཅེ། སྤྱིར་བཏང་གི་རྩ་དང་ཤིང་མེ་
 གྲེག་བཏང་བའི་མེ་དང་། ལ་མ་མེ་གྲེག་བཏང་བའི་མེ། ཤིང་ཤལ་པ་མེ་གྲེག་
 བཏང་བའི་མེ། འཛེར་མ་མེ་གྲེག་བཏང་བའི་མེ། ཤིང་ཅན་མེ་གྲེག་བཏང་
 བའི་མེ། རྩ་མཚོའི་འགམ་གྱི་རྩའི་གདོང་མེ་(རྩའི་གདོང་གི་མེ་ཟེར་བ་ནི་རྩ་
 མཚོའི་འགམ་གྱི་གདོང་རྩ་ལྟ་བུའི་མེ་རི་ཆེན་པོ་འབར་བའི་མེ་) བསྐལ་པ་
 འཇིག་རྒྱས་ཀྱི་མེ་བཅས་བདུན་པོ་ལ་ཟེར། བསྐལ་པ་འཇིག་རྒྱས་ཀྱི་མེ་ཟེར་བ་
 ནི་འཇིག་རྩེན་ཁམས་ཀྱི་ནི་མས་འཇིག་རྩེན་དེ་གྲེག་དཔོན་རྒྱས་ནི་མའི་ཆ་དོད་
 དེ་ད་ལྟ་ལས་ལྟར་བདུན་གྱིས་ཆེ་བུ་ཕྱིན་ནས་འཇིག་རྩེན་ཁམས་འདིའི་ཉིང་གི་
 དེང་པོ་ཆང་མ་འཛོག་བྱུང་གྱི་ཡོད་ལྟ་བུས་མེ་བདུན་གྱི་ནང་ལ་དང་པོ་ལས་
 གཉིས་པ་ཆ་བ་དང་། གཉིས་པ་ལས་གསུམ་པ་ཆ་བ། གསུམ་པ་ལས་བཞི་པ་ཆ་
 བ་ཉེ་དེ་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་ནས་ཆ་ཤོས་དེ་བསྐལ་པ་འཇིག་རྒྱས་ཀྱི་མེ་རེད། དཔེར་
 བ་སྤྱིར་བཏང་གི་སྐྱེས་མ་མེ་གྲེག་བཏང་བའི་མེ་ལས་ལ་མ་མེ་གྲེག་བཏང་བའི་མེ་
 དེ་ཏ་ཅང་གིས་ཆ་བ་ཡོད་པ་དང་། ལ་མ་མེ་གྲེག་བཏང་བའི་མེ་ལས་ཤིང་མེ་
 བཅེགས་བཏང་བའི་མེ་དེ་ཆ་བ་ཡོད་པ། ཤིང་སྤྱིར་བཏང་མེ་གྲེག་བཏང་བའི་
 མེ་ལས་འཛེར་མ་མེར་གྲེག་བཏང་བའི་མེ་ཆ་བ་ཡོད་པ། འཛེར་མ་མེ་གྲེག་
 བཏང་བའི་མེ་ལས་ཤིང་ཅན་གྱི་མེ་ཆ་བ་ཡོད་པ། ཅན་མེ་མེ་ལས་རྩ་མཚོའི་
 འགམ་གྱི་མེ་རི་འབར་བའི་མེ་ཆ་བ་ཡོད་པ། མེ་རི་འབར་བའི་མེ་ལས་བསྐལ་པ་
 འཇིག་རྒྱས་ཀྱི་མེ་ཆ་བ་ཡོད་དེ་བསྐལ་པ་འཇིག་རྒྱས་ཀྱི་མེ་དེ་རྩ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་མ་
 བདུན་གཅིག་ལ་སྐམ་གྱི་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྤྱོད་པ་བཞི་ཤིང་
 ཅན་མེ་མེ་དང་ཉིང་ནས་ནི་མ་ཉེ་མེ་ལྟའི་ནང་སོ་སོའི་གཟུགས་པོ་མེ་གྲེག་
 བཏང་ནས་སྒོམ་བརྒྱབ་ན་ཐར་པ་ཚོབ་གྱི་རེད་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཐུག་ཕྱུ་ལྟེན་
 གྲང་ཚོག་མ་ལུ་ཉེག་ས་པའི་ཆོས་གནང་ནས་ནི་མ་རེ་ལ་འབྲུ་རྟོག་རེ་དང་རྩ་ཐིག་
 པ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་རྒྱུག་དཀར་བ་ལྷུད་དེ་ཐར་པ་ཚོབ་ཐབས་མཛད་ཡོད་
 བཤད་དེ་ལ་འབས་བྲུ་ཆ་བ་ནས་མ་ལྷུང་ལྟ་བུས་ཐབས་ཐབས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་

གསར་གཏོད་གནང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལྷན་པའི་ལྷ་ཚུལ་ལྟར་ན།
རང་གི་སྒྲེར་སྐྱེས་སྤངས་ཏེ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ལས་རང་
གི་ལྷས་པོ་ལ་རང་གིས་ལྷག་པོ་བཏང་ཏེ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཡས་ཀྱི་ལམ་དེ་ནི་
ཡང་དག་པའི་ལམ་ཞིག་ཟིན་པའི་འདོད་ཚུལ་བཟུང་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་སྒྲེགས་
པའི་ལྷ་བ་དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལྷན་པའི་དགག་པ་བརྒྱབ་པའི་སྒྲོམ་ནི་ཆད་
མ་རིག་པའི་གཞུང་གི་ནང་ལ་འཁོད་ཡོད།

བྱ་བ། ལྷ་སྒྲེགས་བྱེ་བྱ་བ།

བྱེ་བྱ་བ་པ་ཟེར་བ་དེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྱ་བ་པའི་བྱེ་བྱ་བ་དེ་རེད། དེ་ལ་མིང་
གཞན་དག་ཅིག་ནི་རིག་པ་ཅན་པ་ཟེར། དེ་དང་ཐངས་ཅན་པ་ཟེར་བ་དེ་
གཉིས་ལྷ་སྒྲེགས་པའི་ནང་ནས་རིག་པ་ལྗོ་མོས་ཡིན། བྱེ་བྱ་བ་པའི་ལྷ་བ་ཐོག་མ་
གསར་བཏོད་བྱེད་མཁན་དྲང་སྤོང་ལྷག་པ་ཟེར་བ་དེ་རེད། ལྷག་པ་ཟེར་བའི་
རྒྱ་མཆན་ནི་ལྷ་སྒྲེགས་པ་དེས་ལྷག་པ་ལྷ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། བྱེ་བྱ་བ་
པས་འཇིག་རྟེན་ཐོག་གི་ཤེས་བྱ་རིགས་མི་འདུ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ཆང་ལ་
ཆོག་གི་དོན་བྱ་གཉི། རྣམ། ཡོན་ཏན། ལས། སྤྱི། བྱེ་བྱ་བ་ འདུ་བ་བཅས་
གྱི་ནང་འདུས་ཡོད་ཟེར།

ཆོག་གི་དོན་བྱ་གསལ་དང་པོ་རྣམས་ཏེ། རང་སྤྱི་བྱ་བ་པ་དང་ཡོན་ཏན་
གཞན་དག་གི་བརྟེན་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམས་ཟེར། དེ་ལ་བྱ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ། འདུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཅས་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ཡོད་
ཅིང་། དེ་ཡང་བྱ་བ་དང་ལྷན་པ་ནི་འགྲུལ་བརྒྱུད་ཡོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་
ལྷན་པ་ནི་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མང་པོ་འཕེལ་པར་གསལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ། འདུ་
བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི་དངོས་པོ་ཕན་ཚུན་སྤྲད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཅས་གྱི་དོན་ཡིན།

རྩམ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དགུ་ཡོད་པ་ཤི། འབྲུང་བ་ལྷ་དང་(ས་ཆུ་མེ་རྒྱང་
 རྣམ་མཁའ་དེ་ལྷ་པོ་) ཏུས། (འདས་དང་། མ་འོངས། ད་ལྟ་བ་ཉི་དེ་གསུམ་
 ཀྱི་སྤྱི་མིང་ལ་དུས་ཟེར་) ལྷོགས། (ལྷོགས་ནི་ལྷོགས་བཞི་མཆོམས་བརྒྱད་ཀྱི་
 ལྷོགས་དེ་ཡིན་) བདག (དེ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་བདག་དེ་ཡིན་) ཡིད།
 (ཡིད་ཟེར་བ་ནི་སེམས་དང་ཡིད་ཟེར་བའི་ཡིད་དེ་ཡིན་) བཅས་དགུ་ཡིན་ཟེར།
 ཞོར་གསལ་རྩམ་དགུ་པོ་དེའི་ནང་དུ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་རྩམ་དང་
 ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱབ་པའི་རྩམ་ཉི་གཉིས་ཡོད། འབྲུང་ལྷའི་ནང་གི་ས་ཆུ་མེ་
 རྒྱང་བཞི་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱབ་པའི་རྩམ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ནི་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་རྩམ་ཡིན། རྣམ་མཁའ་ནི་གང་སར་བྱབ་པ་ལས་མ་
 བྱབ་པའི་ས་ཆ་མེད། འབྲུང་བ་བཞིའི་རྩལ་ཕན་ནི་ཉག་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནི་
 ར་རང་ཚོའི་ཤའི་མིག་གིས་མཐོང་མི་བྱབ་པའི་རྩལ་ཕན་དེ་ཡིན་ལ། ཤའི་མིག་
 གིས་མཐོང་བྱབ་པའི་རྩལ་ཕན་ནི་ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་ཕན་ཉི་ཉི་རྩལ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།
 བདག་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་ལུས་པོ་དང་། དབང་པོ་ལྷ། བསམ་ལྷོ་བཅས་ལས་
 འོགས་སུ་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཡིད་ཀྱི་བརྟེན་དང་། སེམས་ཀྱི་བརྟེན་། དབང་པོ་
 ལྷ་ཡི་བརྟེན་བཅས་ཡིན་པའི་བརྟེན་གཞི་ཡིན་པར་བརྟེན་བདག་གི་རྩལ་བ་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རང་གི་ལུས་དང་དབང་པོ་ལྷ་དང་སེམས་དེ་རྣམས་རྒྱར་རྩལ་རྩལ་
 བྱེད་བྱབ་པ་བྱུང་བ་རེད་ཟེར། ཡང་བདག་ཟེར་བ་དེ་སེམས་རེད་དམ་ཞེ་ན་
 སེམས་མིན། དེ་ནི་སེམས་ལས་འོགས་སུ་ཡིན་པས་རང་གི་ལུས་པོ་དེ་འཇིག་པ་
 ཡིན་ནའང་བདག་དེ་མི་འཇིག་པར་གནས་ཡོད། དཔེར་ན་བྱེད་རང་གི་བདག་
 ཅིག་དང་རའི་བདག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་བདག་གྱེ་བྱག་པ་ཡིན། དེས་པོ་ཆར་
 མར་བྱབ་བྱབ་པའི་བདག་དེ་རང་གཞན་མི་སྟེར་སྤྱིའི་ཡང་མ་ཡིན་པར་དེས་པོ་
 ཆར་མར་བྱབ་བྱབ་པའི་བདག་ཅིག་ཡིན་ཟེར། སོ་སོ་རང་གི་བདག་གྱེ་བྱག་པ་
 དེ་ལ་གང་ཟག་ཟེར་ཞིང་། གང་ཞིག་ཐོབ་ནའང་ཁོངས་རྒྱ་གཏན་ནས་མེད་པ་
 དང་འདྲོད་པ་ཁོངས་ཡས་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་གང་ནས་ཟག་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་

ལྷ་བས་གང་ཟག་ཅེས་བཏགས་པ་རེད་ཟེར། དེ་ནི་གཙུག་པོ་“ང”ཟེར་བ་དེ་ལ་
ལུག་ཡོད་དེ་“ང”ཟེར་བ་དེ་ལ་འདོད་པ་ཁེངས་ཡས་ཆ་བ་ནས་མེད། དེར་
བརྟེན་དེ་རྩོན་ང་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་གཅིག་གིས་ཁྱེད་རང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ང་ཟེར་
བ་དེ་དངོས་འབྲེལ་ང་མངོན་སུམ་གསེན་རྗེ་ཞིག་གིས་འདུག གང་ཞེན། ཡི་
གེ་ང་དེ་དང་པོ་ཁར་ལུག་ཡིན་པ་ལ་དེ་ནས་ཀྱི་གཙུག་ཅམ་བྱས་ཏེ་ཡར་བཀྲག་ཡོད་
པས་ང་གསེན་པ་རང་རེད་འདུག་ཅེས་ཟེར་གྱི་འདུག་པས་སྐད་ཆ་དེར་བསམ་སྒྲུབ་
གཏོང་རྒྱ་ཞིང་ག་ཡོད།

ཆིག་གི་དོན་ཆོད་ཀྱི་གི་ནང་ནས་གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཁྱེད་
ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། དང་པོ་དེ་ནི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ།
གཉིས་པ་རང་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་གཞན་མི་ལྡན་པ། (ཡོན་ཏན་ལ་འང་ཡོན་ཏན་
གཞན་དག་ཡོད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པས་རང་ཉིད་ལ་
ཡོན་ཏན་གཞན་མི་ལྡན་པ་ཟེར་) གསུམ་པ་འདུ་བའི་རྒྱ་མི་བྱེད་པ། (དེས་
དངོས་པོ་གཞན་དག་རྒྱུར་རུ་བ་རུ་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཟེར་)
བཞི་པ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་གནས་པ་སྟེ་ཁོ་རང་ཁེར་རྒྱུ་ཡིན་པ། རྣམ་དང་ཡོན་ཏན་
གྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་སྒྲངས་ནི་དཔེར་ན་བྲམ་པ་ཟེར་བ་དེ་རྣམ་དང་། བྲམ་པ་ཆེན་པོ་
དང་བྲམ་པ་སེར་པོ་ལ་སྟགས་པ་ཆང་མ་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཟེར། དེའི་བཤད་
སྒྲུང་ས་གཞན་ཞིག་ལ་བྲམ་པ་ཆེན་པོ་དེ་བྲམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལས་བྲམ་པ་
མིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད།

ཡོན་ཏན་ལ་ནང་གསེས་ནི་ཕུ་ཆ་བཞི་ཡོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ནི་ཕུ་ཆ་
བཞིའི་ནང་གསེས་དང་པོ་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ལ་①གཟུགས། ②དྲི།
③རྩ། ④རེག་བྲ། ⑤སྒྲ་བཅས་ནང་གསེས་ལྟ་ཡོད། དེ་རྣམས་ལ་འབྱུང་བ་
བཞིའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ①གཟུགས་ནི་ས་རྒྱ་མེ་གསུམ་
གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས། ས་རྒྱ་མེ་གསུམ་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། ②
དྲི་ནི་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ། ③རྩ་ནི་མངར་མོ་དང་། སྒྲར་མོ། ཁ་ཏིག་

[illegible]

ཡོན་ཏན་ནི་ཤུཅ་བཞི་འི་ནང་གསེས་གཉིས་པ། དུས་དང་སྒྲིགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན། དུས་དང་སྒྲིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་དུས་ཚོད་དང་། སྒྲིགས་ནི་སྒྲིགས་བཞི་
 མཚམས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིགས་ཡིན། དེ་ལས་དང་ནང་གསེས་རྗེ་ཁ་བྱུག་ཏུ་དབྱེ་རྒྱ་ཡོད་
 པ་ནི། (6)གྲངས། (7)ཚད། (8)སྐོ་སྐོ་བ། (9)ལྡན་པ། (10)རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ།
 (རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ་ནི་ཁ་ཁག་སྐོ་སྐོ་ཁ་ཁྲུང་བ་) (11)གཞན་(དེ་ནི་རང་དང་
 གཞན་གྱི་གཞན་དེ་ཡིན་) དེའི་ནང་གི་གྲངས་ནི་གྲངས་གཉི་དོན་ཡིན་པ་དང་།
 གྲངས་ཀ་སྒྲི་རྩོལ་ཡུལ་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་གཞུགས་མེད་སྟེ་མེད་
 ཟེར། བདུན་པ་ཚད་ཟེར་བ་ནི་ཆེ་ཆུང་དང་། མཐོང་མན། རིང་ཁྱུང་སོགས་
 ཚད་གཞི་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། བརྒྱད་པ་སྐོ་སྐོ་བ་ནི་ཁག་ཁག་སྐོ་སྐོ་མ་མན་ཚུན་
 དབྱེ་བ་མེད་པར་སོགས་སུ་གནས་བཞུད་པ་ལ་ཟེར། དཔྱ་པ་ལྡན་པ་ནི་

དངོས་པོ་ཞིག་དང་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་པན་ཚུན་འཕྲད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཟེར་
 བ་ཉེ་དཔེར་ན་མི་འདི་ཤེས་ཡོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་དུས་མི་དེ་དང་ཡོན་
 ཏན་གཉིས་འཕྲད་པར་བརྟེན་མི་དེ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཟུང་བ་ཡིན།
 གལ་ཏེ་མི་དེ་ཡོན་ཏན་དེ་དང་མ་འཕྲད་ན་མི་འདི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཟེར་བ་
 ཡོང་ཐབས་མེད། སྟོན་ཟེར་བ་དེའང་དེ་འདྲ་རེད། བཅུ་པ་ནས་པར་དཔྱེ་བ་
 གི་ཁག་ཁག་སོ་སོར་གནས་པའམ་ལོགས་སུ་གནས་པ་ཉེ་པན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་
 དབར་ལ་བར་སྟོང་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། བཅུ་གཅིག་པ་གཞན་ཟེར་བ་གི་རང་
 དང་གཞན་གྱི་གཞན་ཏེ། དངོས་པོ་གཉིས་མཉམ་དུ་གནས་ཡོད་ནའང་དེ་
 གཉིས་ཁག་ཁག་རེད་བསམ་པའི་ངོས་འཛིན་ཡོང་ཡས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ལ་གཞན་ཟེར་གྱི་
 ཡོད།

ཡོན་ཏན་གྱི་ཏུ་ཚ་བཞིའི་དོན་ཚན་གསུམ་པ། བདག་གི་ཡོན་ཏན།
 བདག་གི་ཡོན་ཏན་དེ་ལའང་གོང་གི་བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཐུན། (12)གཞན་
 མ་ཡིན་པ། དེ་ནི་དངོས་པོ་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་ལྟར་པའི་
 བསམ་སྟོན་རྒྱ་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། (13) སྟོན་མས། སྟོན་མས་ཟེར་བ་ནི་
 དབང་པོ་ལྟ་སྟེ་སྟོན་ཡོན་ཏན་ཡིན། (14) བདེ་བ། བདེ་བ་ནི་བདེ་པོ་དང་སྦྱིད་
 པོའི་དོན་ཏེ་ཆོར་ལྷང་ཞིག་ཡིན་པས་ཆོར་ལྷང་དེ་ཟུང་ན་ཁ་བུལ་འདོད་མེད་
 པའི་དགའ་ལྷང་དང་ཆོར་ལྷང་ཡོང་ཡས་ཡོད་ལྟའམ་དེ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་ཟེར།
 (15) ལྷག་བཟུལ། ལྷག་བཟུལ་ནི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ཆོར་ལྷང་ཞིག་ཡིན་
 ཏེ་དངོས་པོ་ཞིག་མཐོང་མ་ཐག་དེ་དང་ཁ་བུལ་རྒྱ་ཟུང་ན་བསམ་པའི་བསམ་སྟོ་
 རྒྱུ་ཡས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། (16) འདོད་པ། འདོད་པ་ནི་ར་དེ་འདྲ་ཞིག་
 ལྟར་འདོད་ཡོད་ཟེར་བའམ་ར་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་རེ་བ་ཡོད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་རྟེ།
 འདིར་འདོད་པ་དང་རེ་བ་གཉིས་བཤད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ལས་དོན་གཅིག་ཡིན།
 (17) སྤང་བ། སྤང་བ་ནི་ཞེ་སྤང་ལངས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོ་ཟེ་བ། (18) འབད་པ།
 འབད་པ་ནི་བསམ་སྟོན་དང་བྱ་སྟོན་གྱི་སྟོག་ནས་སོ་སོ་འདོད་པ་ཡོད་པའི་རིགས་

ལ་འབད་བཅོན་བྱེད་པ། (19) ཚས། ཚས་ནི་བསོད་ནམས་བསག་པའི་དོན་ཏེ།
རང་གི་མ་མ་དང་། སླ་མ་དང་། དག་ཅན་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པར་རང་གིས་
བྱག་འཆལ་བ་དང་། བཅོད་པ་ལུལ་བ། དད་པ་བྱས་པ་སོགས་ལ་ཟེར། (20)
ཚས་མ་ཡིན་པ། ཚས་མ་ཡིན་པ་ནི་རྟིག་པ་ཡིན། (21) འདུས་བྱས། འདུས་
བྱས་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་འཛམས་ནས་བྱུང་བ་འམ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཚོགས་ནས་བྱུང་བ།
རྒྱ་དང་རྒྱུན་འདུས་ནས་བྱུང་བ་བཅས་གསུམ་ཀ་ཉེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་འཛམས་ནས་
བྱུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཟེར། (22) རྩེ་བ། རྩེ་བ་ནི་ཡང་བའི་རྩོག་ཚུགས་ཏེ།
དངོས་པོ་ལྗོད་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་དེས་རྒྱུང་བ་མར་འཐེན་འགྲོ་བ་ལས་བྱུན་ལ་འགྲོ་
མི་བྱུང་བར་བརྟེན་དེ་བྱུར་ལ་འགྲོ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཟེར། (23) ལྷུ་མ་པ། ལྷུ་མ་
པ་ནི་ལྷུ་མ་པོ་ཡིན་པ་ལས་ཐལ་བ་ཚུ་བ་ཚུ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟེ། འབྱུང་བ་ས་དང་རྒྱ་
གཉིས་འབྲུད་ཆེ་ལྷུ་མ་ཆར་ཆར་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་པས་དེ་ནི་ས་དང་རྒྱ་གཉིས་
འཛམས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཟེར། (24) གཤེར་བ། གཤེར་བ་ནི་ཞ་ཆཅན་ཡོད་
པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན་རྒྱུ་འཕྲོ་ཡོན་ཏན་ནི་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཡིན་པས་དེ་དང་
བྱག་དུས་བརྒྱན་གཤེར་ཆགས་པ་དེ་རྒྱུ་འཕྲོ་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལྟམས་དེ་ལ་གཤེར་བ་
ཟེར།

ཆོག་གི་དོན་དུག་གི་དོན་ཆེན་གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་སྒོར།

བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཉིས་ལས་ཡོགས་སུ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་དེ་ལ་ལས་ཟེར།
དཔེར་ན་ཤིང་མཁན་གྱིས་ཤིང་བཅད་ཟེར་དུས་ཤིང་མཁན་དེ་བྱེད་པ་པོ་དང་།
ལྷ་རེ་བྱེད་པ། ཤིང་མཁན་གྱིས་ལྷ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་གཅོད་པ་དེ་ལས་རེད།
ལས་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྟ་ཡོད་པ་ལྟེ། ① འདེགས་པ། ② འཛོག་པ།
③ བརྒྱུད་པ། ④ ལྷུ་མས་པ། ⑤ འགྲོ་བ་བཅས་ཡིན། ① འདེགས་པ།
འདེགས་པ་ལ་ལྷན་དང་རྣམ་དབྱེ་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་གཉིས་བཤད་རྒྱ་ཡོད། དེ་
ནི་རྩེད་ཚོགས་ཀྱི་ལྷན་པ་དང་འོག་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་ནས་བྱུང་བ་དེ་ལ་
འདེགས་པ་ཟེར། དཔེར་ན་དངོས་པོ་ཞིག་ཡང་འབྲུག་དགོས་ཆེ་དང་ཐོག་

དངོས་པོ་དེ་འོག་ཚུགས་སུ་འཕྲུལ་ས་ལྟེང་དུ་གནས་ཡོད་པ་ས་འོག་དུ་ཡོད་པ་དེ་
ནས་ཁ་བྲལ་ཉེ་གྱེན་ལ་འདེགས་དགོས་ཤིང་། འོག་ནས་ཁ་མ་བྲལ་ན་ཡར་གྱེན་
དུ་འདེགས་ཐབས་མེད་པ་ས་འོག་ནས་ཁ་བྲལ་བ་དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་ཤིང་། དེ་ནས་
ཡར་ཁ་བྲལ་ནས་བར་ལྟེང་དུ་སྒྲོག་བཞུགས་གནས་པ་དེ་ལ་ལྷན་པ་བྱེད་ཤིང་། ②
འཛོག་པ། འཛོག་པ་ནི་བཞག་པའི་དོན་ཉི། དེ་བཞག་དུས་དངོས་པོ་ཞིག་གི་
སྐར་ལ་འཛོག་དགོས་སྟབས་བཞག་སའི་དངོས་པོ་དེ་དང་ཕྱོད་དུ་ཡོད་པ་དེ་
ནས་ཁ་བྲལ་ཉེ་འོག་ཚུགས་སུ་སྒྲིབས་པ་ཡིན་སྟབས་ཉིང་ཚུགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་
འོག་ཚུགས་ཀྱི་ལྷན་པ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་བྱེད་ཤིང་། ③ བརྒྱུད་པ། དེ་ནི་པར་
བརྒྱུད་པ་ཚུར་སྐྱེས་ལྱས་པའི་དོན་ཉི། དཔེར་ན་ཉལ་ནས་རྒྱུ་པ་སྐྱེས་
བཟང་ས་ནས་མར་བརྒྱུད་པ་དུས་རྒྱུ་པ་དེ་ཉལ་མཁུག་དུ་སྒྲིབས་ཀྱི་ཡོད་པ་ས་
ཉལ་མཁུག་རྒྱུ་པ་བཞག་ས་དེ་པ་རྩལ་གཞན་གྱི་ཚུགས་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་
བྲལ་ས་དེ་རང་གི་ཚུགས་དེ་ཡིན་པ་ས་དེ་ནི་པ་རྩལ་གྱི་ལྷན་པ་དེ་དང་ཚུར་དོས་ཀྱི་
རྣམ་དབྱེ་གཉིས་བསྟུས་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར། ④ སྐྱམ་པ། སྐྱམ་པ་དང་
བརྒྱུད་པ་གཉིས་ནི་རྩོག་ཚུགས་ཡིན་ཉེ་སྒྲོན་ལ་པར་མ་བརྒྱུད་པར་ཚུར་སྐྱེས་
ཡས་མེད། དཔེར་ན་རྒྱུ་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྒྲོན་ལ་པར་བརྒྱུད་ཉེ་དེ་ནས་
ཚུར་གཞི་ནས་བསྐྱེས་པ་ལས་པར་མ་བརྒྱུད་པར་ཚུར་སྐྱེས་ཡས་མེད་པར་
བརྟེན་པ་རྩལ་གཞན་གྱི་ཚུགས་ནས་ཁ་བྲལ་ཉེ་ཚུར་རང་གི་ཚུགས་ལ་ཡོང་བ་ས་
ན་ཚུར་དོས་ཀྱི་ལྷན་པ་དང་པ་རྩལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར།
⑤ འཕྲོ་པ། དེ་ནི་རང་གི་ཚུགས་ནས་ཁ་བྲལ་ཉེ་པར་གཞན་གྱི་ཚུགས་སུ་འཕྲོ་
དགོས་པ་ཡིན་སྟབས་འཕྲོ་བ་བྱེད་ཤིང་།

ཆོག་གི་དོན་དུ་ག་གི་ནང་དོན་བཞི་པ་སྟེ་ཐུ་རྩལ་པའི་སྒྲོམ།

སྟེ་ཐུ་རྩལ་པ་ནི་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་པར་མས་ལ་
དངོས་པོ་འདི་རེད་བསམ་པའི་བྱ་བ་མོང་གི་བསམ་སྟོན་དང་བྱ་བ་མོང་གི་དོས་
འཛིན་ཡོང་ཡས་ཀྱི་རྒྱ་ཞིག་ལ་བྱེད་ཤིང་། དཔེར་ན་ཤིང་བྱེད་པ་དེ་སྟེ་རེད། ལང་གི་

སྤྱི་ཡིན་ཟེར་ན་ཤིང་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཤིང་ཡིན་པའི་
 རིགས་མཐའ་དག་གི་སྤྱི་ཡིན་པ་ལས་ཤིང་ཟེར་མཁན་དེ་ཤིང་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་
 གཞན་དག་གི་སྤྱི་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཤིང་དེ་ཤིང་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཆང་མའི་
 སྤྱི་ཡིང་ཡིན། མི་ཟེར་བ་དེ་ཡང་སྤྱི་ཡིན། དེ་ཡང་མི་ཡིན་པའི་རིགས་མཐའ་
 དག་གི་སྤྱི་ཡིན་པ་ལས་མི་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལ་སྤྱི་འདི་ཆོད་ཐང་
 མེད་དེ་མི་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དག་མི་ཡིན་པས་སོ། སྤྱི་དེ་ལ་ནང་གསེས་
 དབྱེ་ན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་སྤྱི་དང་ནི་ཆོ་བའི་སྤྱི་(སྤྱུགས་རེ་བའི་སྤྱི་ཡང་
 ཟེར་)ཉེ་གཉིས་ཡོད། དཔེར་ན་ཡོད་པ་ནི་ད་ཟེར་དུས་འདི་ལ་བྱབ་པ་དང་དེ་
 ལ་མ་བྱབ་པ་ཟེར་བ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་རིགས་ཆང་མར་བྱབ་
 པ་དང་། སྤྱུགས་རེ་བའི་སྤྱི་ནི་དཔེར་ན། བ་ཤྲང་ནིད། ཤིང་ནིད། མི་ནིད།
 རྒྱ་ནིད་ཟེར་བ་ལ་སྤྱུགས་པ་དེ་ཆོ་ལ་ནིད་ནིད་ཅེས་བཤད་ཆོག་པ་ལས་དཔེར་ན་
 བ་ཤྲང་ནིད་ཟེར་དུས་བ་ཤྲང་ཡིན་པའི་རིགས་མཐའ་དག་ལ་བྱབ་པ་ལས་གཞན་
 ལ་མི་བྱབ་པ་དང་། ཤིང་ནིད་ཟེར་དུས་ཤིང་ཡིན་པའི་རིགས་ཆང་མར་བྱབ་པ་
 ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་བྱབ་པའི་དཔེ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བརྟེན་དེ་ལ་ནི་ཆོ་
 བའམ་སྤྱུགས་རེ་བའི་སྤྱི་ཟེར།

ཆོག་གི་དོན་དུག་གི་ནང་དོན་ལྡ་པ་ཕྱེ་བཅུ་ཟེར་བའི་སྐོར།

ཕྱེ་བཅུ་ཟེར་བ་ནི་རང་ནིད་ཀྱི་ཆོས་དེ་ལས་ས་སར་དཔེ་བ་ཕྱེ་ལས་ཡོད་
 པའི་རྒྱ་དེ་ལ་ཟེར།

ཆོག་གི་དོན་དུག་གི་ནང་དོན་དུག་པ་འདྲ་བ་ཟེར་བའི་སྐོར།

འདྲ་བ་ཟེར་བ་ནི་དངོས་པོ་གཉིས་ལྷལ་ཁག་ཁག་སོ་སོ་མ་ཡིན་པར་རྟེན་
 དང་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་མཉམ་དུ་འདྲོ་མས་པའི་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ཟེར།
 རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཟེར་བ་དེར་གོ་བ་མེན་ལྷངས་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན་ལྟ་
 ཁང་ལ་ཆ་བཞག་ན་དེའི་ནང་གི་སྤྱི་གསུང་སྤྱུགས་རྟེན་དེ་ཆོ་རྟེན་ཡིན་པ་དང་།
 ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་ཁང་པ་དེ་བརྟེན་པ་ཡིན། ཡང་དཔེར་ན་སོར་པ་གཅིག་གི་ནང་རྒྱ་

ལྷགས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཕྱི་ལྷགས་སའི་སྤར་པ་དེ་རྟེན་དང་ཕྱི་དེ་བརྟེན་པ་ཡིན་
ཟེར།

ལྷ་ལྷེགས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་པའི་ཐོབ་པ་ཡས་ཀྱི་ལམ་ནི་སྤོ་སྤོའི་ལྷས་པོ་གཙང་
མ་ཞིག་འབྱུང་བ་དང་། དབང་ཞུ་བ། སྤོ་སྤོའི་བྱིམ་དང་ཁ་བཤལ་ཉེ་ནགས་སུ་ཕྱིན་
ནས་ཆངས་སྤྱོད་སྤྱང་བའམ་བྱིམ་དུ་བཅུད་ནས་ཆངས་སྤྱོད་སྤྱང་བ། སེམས་
ཅན་མང་པོ་བསད་པའི་ཁྲག་གིས་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་འབྱུང་བ་སྤྱི་གས་དེ་ཆོ་ཡིན་
ཟེར། ཆངས་སྤྱོད་ནི་མི་ཆངས་སྤྱོད་སྤྱངས་པའམ་དུང་པོའི་དོན་ཡིན་ཉེ་དུང་
པོའི་སྤྱོད་པ་སྤྱང་བ་ཟེར་བའི་དོན་རེད། མི་ཆངས་སྤྱོད་དང་ལོག་གཡེམ་ཟེར་
ཡས་དེ་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅིང་། མི་གཞན་གྱི་དུད་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་
དེ་ལ་ལོག་གཡེམ་ཟེར་བ་དང་། མི་ཆངས་སྤྱོད་ནི་དུད་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་
ཆང་མར་ཟེར། དཔེར་ན་དགེ་བཅུ་ལྷན་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་དེ་ལ་སྤྱི་གས་གཙོད་
སྤངས་པ་དང་། མ་ཕྱིན་ལེན་སྤངས་པ། ལོག་གཡེམ་སྤངས་པ། རླུང་སྤྱོད་
སྤངས་པ། ཆང་འབྱུང་བ་སྤངས་པ་དེ་སྤངས་བྱ་ལྟ་ཡོད། སྤྱི་གས་ཙོད་སྤངས་
པ་ནི་སེམས་ཅན་ཆེ་ཆུང་གང་དང་གང་ཡང་སྤྱི་གས་གཙོད་མི་བྱེད་པ་དང་། མ་
ཕྱིན་ལེན་ནི་རྒྱ་མ་མི་བརྒྱ་བ་དེ་རེད། དགེ་བཅུ་ལྷན་ལོག་གཡེམ་སྤངས་པ་
ཟེར་བ་ནི་རང་གི་དུད་མེད་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་དུད་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱ་
སྤངས་པ་ལ་ཟེར། རླུང་སྤྱོད་སྤངས་པ་ནི་མཛོང་ཡང་མཛོང་མ་བྱུང་ཟེར་བ་
དང་། ཡིན་བཞིན་དུ་མིན་ཟེར་བ། མིན་པར་རེད་ཟེར་བ། ཡོན་ཏན་མེད་
བཞིན་དུ་ཡོད་ཉམས་བཅུན་པ། ལྷ་མ་མཛོང་བར་མཛོང་ཁྲལ་བྱེད་པ། མ་
ཤེས་ཤེས་མདོག་བྱེད་པ། མདོན་ཤེས་མེད་པར་མདོན་ཤེས་ཡོད་ཁྲལ་བྱེད་པ་དེ་
ཆོ་ཆང་མར་རླུང་ཟེར། དཔེར་ན་གཞན་གྱི་སྤྱི་གས་སྤྱོད་ཆེད་དུ་རླུང་ཤོད་དགོས་
བྱུང་ན་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་རང་གི་
སྤོམ་པ་བསྐྱར་རྒྱ་དེ་དང་གཞན་གྱི་སྤྱི་གས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉེས་བྱས་ན་གཞན་གྱི་སྤྱི་གས་
སྤྱོད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེ་བར་བརྟེན་གཞན་གྱི་སྤྱི་གས་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་རླུང་བཤད་ཆོག་

པ་ཞིག་རེད།

ནགས་གསེབ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་ཉིང་ལེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་འཕ་སེམས་ཅན་མང་པོ་
བསད་པའི་ཁྲག་གིས་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་ཡས་དེ་ཆོ་ཐར་པ་ཐོབ་ཡས་ཀྱི་ལམ་
ཁ་རེད་ཟེར་བ་དང་། ནམ་ཞིག་སོ་སོའི་སྒྲུ་མ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མན་རག་ལ་
བརྟེན་ནས་རང་གིས་སྒྲོམ་བརྒྱབ་ཞེ་བདག་ཟེར་བ་ཞིག་རང་གི་དབང་པོ་དང་
ལྷས་པོ་དང་སེམས་བཅས་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ལྷས་དང་སེམས་
དང་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་བརྟེན་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་རོ་བོ་དེ་གསལ་པོ་ཤེས་ན་
སྐབས་དེར་ལས་བཟང་རན་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་དང་། རྩེ་བའི་རྒྱན་ཡང་ཆད་དེ་
དེའི་སྐབས་སུ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་རེད་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་རྩུལ་
ལྟར་ན་ཐར་པ་ཐོབ་དུས་སོ་སོའི་བྱ་བ་རན་པ་ཡོང་ཡས་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་སྒངས་ཆར་བ་
ཡིན་སྐབས་བྱ་སྒྲོབ་བཟང་པོ་མ་གཏོགས་བྱ་སྒྲོབ་རན་པ་ཡོང་གི་མེད་ཟེར། ལྷ་
ཉིགས་པ་འདིའི་བཤད་རྩུལ་ལྟར་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་ལས་བཟང་རན་
གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་ལ་ལས་ཟད་ནས་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཡས་ཀྱི་རྒྱན་ཆད་རྗེས་གཞི་
ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་
ལྷགས་ཀྱིས་དགག་པ་རི་ལྟར་བརྒྱབ་ཡོད་མིན་སྒྲུར་ཆད་མ་རེག་པའི་གཞུང་གི་
ནང་ན་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད།

བདུན་པ། ལྷ་ཉིགས་གཅེར་བྱ་བ།

གཅེར་བྱ་བ་ཟེར་དོན་ནི་ནམ་ཀུན་རང་གི་ལྷས་པོ་ལ་འདོམས་རས་ཤིག་མ་
གཏོགས་རྒྱན་གོས་གཞན་གང་ཡང་མེད་སྐབས་གཅེར་བྱ་བ་ཞེས་བརྗོད། དེའི་
སྒྲོབ་དཔོན་ནི་རྒྱལ་བ་དམ་པ་དང་དྲར་སྒྲོང་མཆོད་འོས་སོགས་ཡིན་ལ་དེ་མིན་
ད་དྲར་སྒྲོབ་དཔོན་ནམ་ལྟར་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྟོ་ཡོད་ཟེར། ལྷ་ཉིགས་པ་དེའི་མིང་དེ་

ལ་རྣམ་གངས་རྒྱག་ཡོད་པ་ལྟེ། ①གཅེར་བྱ་པ། ②ཟད་པ་བ། ③རྒྱལ་བ་པ།
 ④མཆོད་འོས་པ། ⑤འཆོ་བ་པ། ⑥ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་བཅས་ཡིན། མིང་རྒྱག་པ་དེ་
 རི་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ན་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ནམ་རྒྱན་དུ་གོས་མི་ཚུན་
 པས་གཅེར་བྱ་པ་དང་། རང་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་དཀའ་བ་མེད་དེ་ཕྱིག་པ་དག་
 རྒྱུ་འདྲིན་ཚུལ་བཟུང་བས་ཟད་པ་བ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་ནས་བྱ་བ་མཐའ་ཁས་ལེན་མཁན་ཡིན་ལྟ་བུས་རྒྱལ་བ་པ། དྲང་སྲོང་
 མཆོད་འོས་རང་གི་སློབ་དཔོན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལྟ་བུས་མཆོད་འོས་པ།
 རང་གི་སྲོག་དེ་བདག་ཡིན་པ་དང་། བདག་དང་སྲོག་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་
 པར་ཁས་སྲུང་ས་ལྟ་བུས་འཆོ་བ་པ། ཉིན་ལྟར་སྲོག་ས་བཞིར་སྲོང་ནས་འཆོ་བ་
 རྒྱལ་བྱ་ཡོད་ལྟ་བུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་ཞེས་བརྗོད། དེའི་ལྟ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 ཆོག་གི་དོན་དལུ་ཟེར་བའི་ནང་དུ་འདུས་ཡོད་ཟེར་ཞིང་། ཆོག་གི་དོན་དལུ་འི་
 ནང་གི་དང་པོ། སྲོག་ དེས་སྲོག་ཟེར་བ་དེ་བདག་གི་དོན་ཡིན་པ་ཞིག་དང་།
 བདག་དང་སྲོག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་བྱ་ཡོད། སངས་རྒྱས་
 ཆོས་ལུགས་པས་བདག་དང་སྲོག་གཉིས་ཐ་དད་ལས་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་
 པར་ཁས་ལེན་བྱ་མེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྙམ་ཆོད་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་
 བརྟེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྲོག་ཟེར་ཞིང་། སྲོག་དང་དབྱེགས་གཉིས་དོན་གཅིག་
 ཡིན། དབྱེགས་པར་བཏང་ནས་རྒྱུར་རྒྱུ་ཐེངས་གཅིག་ལ་དབྱེགས་ཁྲག་པ་
 གཅིག་ཟེར་བ་དང་། དེ་ལྟར་རྒྱན་གཏན་ནད་མེད་ཀྱི་མི་ཆོས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་
 དབྱེགས་ཉི་མའི་ཆིག་རྒྱུང་རྒྱག་བརྒྱ་རྒྱུ་གཏོང་བྱེད་བྱ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་ལྷག་
 ཆད་ཐུང་ན་ན་ཉིན་ནམ་འཆི་ཉིན་ཡོད། དེར་སྐབས་རྣམ་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་རྒྱ་
 ཡིག་ནང་འཇུག་ཞེས་བཟུང་བ་དེ་མ་འགྲིག་པ་རེད། འཇུག་ཞེས་པ་དེ་སྲོག་
 ལ་གོ་དགོས་པས་རྣམ་ཤེས་དང་སྲོག་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་ནང་ལ་
 རྣམ་ཤེས་དང་སྲོག་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་བྱ་མེད། སྲོག་ནི་
 དབྱེགས་ལ་ཟེར་བྱ་ཡོད་པས་དབྱེགས་ཐག་རིམ་རིང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོ་རིང་།

བཤོད། ཟུ་ཞེགས་པ་འདིས་སྟོག་དང་བདག་གཉིས་རོ་པོ་གཅིག་པ་ཡིན་ཟེར་
 ཞིང་། དེ་ཡང་མི་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་དེའི་གཟུགས་ཚད་དང་སྟོག་གཉིས་
 གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་པོ་ཆུང་བ་ཡོད་ན་སྟོག་ཆུང་བ་དང་། གཟུགས་པོ་ཆེ་
 བ་ཡོད་ན་སྟོག་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དང་སྟོག་དེ་ཡང་འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟ་དུས་
 གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་རུས་པ་བརྟོན་བྱུང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས། སྟོག་གི་རོ་པོ་
 དེ་ཅིག་པ་ཡིན་པ་དང་། སྟོག་གི་རུས་གངས་དེ་འབྱུང་སྟོག་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཞེ་
 དཔེར་ན་ཆན་ཆོན་ཆགས་དུས་ཀྱི་སྟོག་དེ་སྤུ་བུའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོག་དང་མི་འདྲ་
 བར་འབྱུང་བ་འཕྲོ་གི་རེད་ཟེར། དེས་སྟོག་ཅན་ཤེ་ཆོན་དགུ་དུ་འདོད་པ་ཞེ་
 ༡. སྟོག་ ༢. ཟག་པ། ༣. རྩམ་པ། ༤. དེས་པར་དགའ་བ། ༥. འཆིང་བ།
 ༦. ལས། ༧. རྩིག་པ། ༨. བསོད་ནམས། ༩. ཐར་པ་བཅས་ཡིན། ①

དབང་པོ་ཡོད་པའི་སྟོག་ཆགས། དབང་པོ་ཡོད་པའི་སྟོག་ཆགས་ལ་ནང་གཟེས་
 དཔྱེ་བ་ལྟ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཅིག་ལྟོ་གྱི་སྟོག་ཆགས། དབང་པོ་གཉིས་
 ལྟོ་གྱི་སྟོག་ཆགས། དབང་པོ་གསུམ་ལྟོ་གྱི་སྟོག་ཆགས། དབང་པོ་བཞི་ལྟོ་
 གྱི་སྟོག་ཆགས། དབང་པོ་ལྔ་ལྟོ་གྱི་སྟོག་ཆགས་བཅས་ཡིན།

དབང་པོ་གཅིག་ལྟོ་གྱི་སྟོག་ཆགས་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ་ཡི་ནང་ནས་རེག་བྱའི་
 དབང་པོ་མ་གཏོགས་དབང་པོ་གཞན་མེད་ཟེར། དབང་པོ་གཉིས་ལྟོ་གྱི་སྟོག་
 ཆགས་ནི་སྟོན་བྱ་པ་དང་པོ་(ཁྲག་འཇིབ་མཁན་སྟོན་བྱ་སྐྱེད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཞེ་
 ལ་རྩུ་པ་དང་ཅུ་པ་དགཉིས་ཡོད་)ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་རྩོམ་ཡི་དབང་པོ་དང་རེག་
 བྱའི་དབང་པོ་(ཆ་གང་དང་སྟོ་བ་སྦྱང་ཡས་)གཉིས་ལས་མིག་གི་དབང་པོ་དང་།
 རྩུ་པའི་དབང་པོ། རྩུ་ཡི་དབང་པོ་བཅས་མེད། དབང་པོ་གསུམ་ལྟོ་གྱི་སྟོག་
 ཆགས་ནི་འབྲུ་སྟོག་མ་དང་སྟོན་བྱ་མེ་ཁྲིར་(མཆན་མོ་སྟོད་པ་ནས་མེ་འོད་འཆར་
 བའི་སྤྱང་བྱ་ཞིག་)གཉིས་ཡིན། དེ་གཉིས་ལ་རྩོམ་ཡི་དབང་པོ་དང་། རེག་བྱའི་
 དབང་པོ། རྩུ་ཡི་དབང་པོ་བཅས་གསུམ་ལས་མིག་གི་དབང་པོ་དང་རྩུ་པའི་
 དབང་པོ་མེད་ཟེར། ཟུ་ཞེགས་པ་དེའི་བཤད་ལྟར་ལྟར་ན་སྟོག་མར་རྩོམ་

དབང་པོ་དང་། རིག་བྱའི་དབང་པོ། ལྷ་ཡི་དབང་པོ་བཅས་གསུམ་ལས་ན་
བའི་དབང་པོ་དང་དང་མིག་གི་དབང་པོ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། ས་སྐྱ་པའ་
ཆེན་གྱིས་ཀྱང་《ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་》ནང་“སྔག་ཆགས་སྔག་མར་མིག་མེད་ཀྱང་།
མིག་ལྡན་གཞན་ལས་ལྷག་པར་མཚུགས་”ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་ལ་མཁས་པ་
ཆེན་པོ་མངའ་རིས་པ་ར་ཆེན་ལྷ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་“ས་སྐྱའི་སྔག་མ་རྟ་ལས་
མཚུགས་”ཞེས་བྱུང་བ་གནང་ཚུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ས་སྐྱ་པའ་ཆེན་གྱིས་གསུང་
ཡས་དེ་སྔག་ཆགས་སྔག་མའི་ལུས་གཟུགས་རྒྱུ་རྒྱུ་དེར་དཔག་ན་ཏེ་ཅང་
མཚུགས་པོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་རྟ་ལས་མཚུགས་པ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་
མེད། དབང་པོ་བཞི་ལྡན་གྱི་སྔག་ཆགས་ནི་སྤྱང་ཡུལ་དུག་སྤྱང་སྔགས་ཏེ་རྟ་
ཡི་དབང་པོ་དང་། རིག་བྱའི་དབང་པོ། ལྷ་ཡི་དབང་པོ། མིག་གི་དབང་པོ་
བཅས་ཡོད་ནའང་ན་བའི་དབང་པོ་མེད་ཟེར། དབང་པོ་ལྷ་ལྡན་གྱི་སྔག་ཆགས་
ནི་མི་དང་། བྱ་རིགས། ལུག་བཞི་ས་ལ་བཅུགས་ནས་འགྲོ་མཁན་མེམས་ཅན་
དེ་ཆོ་ཆང་མ་དབང་པོ་ལྷ་ལྡན་གྱི་སྔག་ཆགས་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་དང་།
ན་བའི་དབང་པོ། ལྷ་ཡི་དབང་པོ། རྟེ་ཡི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་བཅས་
ཆང་མ་ཡོད་ཟེར།

གཉིས་པ། ཟག་པ། ཟག་པ་ནི་དགེ་བའི་ལས་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་
གང་ཉེང་ལས་ཀྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། ལྷ་ལྡན་པ་དེས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་
དགེ་བའི་ལས་མེད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་མེད་པར་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་
ཟེར།

གསུམ་པ། རྩོམ་པ། རྩོམ་པ་ཟེར་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་
ཆང་མ་སྤངས་པ་ལ་ཟེར།

བཞི་པ། དེས་པར་དགའ་བ། དེ་ནི་བཟང་ཆང་མ་སྤངས་ནས་དགའ་
བ་སྤྱད་དེ་རྩོམ་རྒྱག་ཡས་མིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར།

ལྷ་པ། མཆིང་བ་དེ་ནི་བདེན་དོན་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་། འོག་ལྷ་བྱས་

པ། ཁས་མི་ལེན་པ་བཅས་ལ་ཟེར།

དྲུག་པ། ལས་ནི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་རྣམས་སོ།

བདུན་པ། རྟིག་པ། རྟིག་པ་ནི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་བསམ་རྫོང་དང་
བུ་རྩྱུད་ལ་ཟེར།

བརྒྱད་པ། བསོད་ནམས། དེ་ནི་ལུ་རྟིགས་པའི་ཆོས་བྱས་ན་བསོད་
ནམས་ཡོང་གི་རེད་ཟེར།

དགུ་པ། ཐར་པ། དེ་ནི་དཀའ་བ་དྲུག་པོ་སྤྱད་ནས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་
དགེ་བ་ཆང་མ་སྤངས་ནས་ལས་དང་བྲལ་བྱུང་པ་ལྷུང་ཆོ་སྦྱེ་བའི་རྒྱན་ཆད་དེ་
ཐར་པ་ཐོབ་རྒྱ་རེད་ཟེར། ཡིན་ནའང་དེས་འཇིག་རྟེན་ཐོག་གི་ཤེས་བྱ་ཆང་མ་
ཤེས་མཁན་གྱི་ཀུན་མཁྱེན་ཟེར་བ་དེ་ཙམ་བ་ནས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་ཅིང་། དེས་
རྒྱན་ཟེར་བ་དེ་ཙམ་བ་ནས་མེད་པ་བཟོ་བྱུང་ནའང་ཡོན་ཏན་ཆང་མ་ཤེས་པའི་
ཀུན་མཁྱེན་ཟེར་བ་མེད་ཟེར། ཡོང་དུ་རྒྱན་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་མེད་ཆད་ལ་དེའི་
མེམས་དང་འདྲེས་བསྟན་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུས་མེད་པ་བཟོ་བྱུང་བཅས་མེད་པར་
བརྟེན་རྒྱུན་ཙམ་བ་ནས་མེད་པའི་མི་ཞིག་ཡོང་མི་སྲིད་པའི་ཉ་རྒྱལ་བ་བྱུང་མཁན་
ལུ་རྟིགས་པ་ཞིག་དོ་རྫོད་ལྷས་ཟིན་པ་ཡིན། ཡང་ལུ་རྟིགས་པ་འདིས་རྒྱུན་ཙམ་བ་
ནས་མེད་པའི་མི་ཡོད་ནའང་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཆང་མ་ཤེས་མཁན་ཀུན་མཁྱེན་
ཟེར་བ་ཙམ་བ་ནས་མེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་ལུ་རྟིགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་བསམ་
རྫོག་ཏོང་སྤངས་ཐད་ཁྱད་པར་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། ལུ་རྟིགས་པ་དེའི་ཉ་བ་
གང་འདྲ་ཡིན་མིན་དང་། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དགག་པ་གང་
འདྲ་བརྒྱབ་ཡོད་མེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་ཕན་ཚུན་ཚོད་པ་བརྒྱབ་
ནས་དྲི་བ་གང་བརྟོན་པ་དང་ལན་གང་བརྒྱབ་པ་དེ་ཆོ་དབྱུ་མ་དང་ཆད་མ་རིག་
པའི་གཞུང་གི་ནང་དུ་གསལ་པོ་ཡོད།

བརྒྱད་པ། ལྷ་སྟེགས་རྒྱུ་འཕེན་པ།

རྒྱུ་འཕེན་པ་ནི་ལྷ་སྟེགས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ནང་གི་ཆད་པར་སྒྲིབ་ཅིག་
 ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ལྷ་སྟེགས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་འདི་ལ། ① རྩེ་རྩེ་ལ་མཛེས་པ་བ།
 ② ཆད་པར་སྒྲིབ། ③ ལྷ་ཡི་སྒྲུ་མ། ④ རྒྱུ་འཕེན་པ། ⑤ ཟེད་པར་སྒྲིབ།
 ⑥ རང་བཞིན་སྒྲིབ་བཅས་ཏེ་མིང་རྒྱག་ཡོད་ཅིང་། ① རྩེ་རྩེ་ལ་མཛེས་པ་བ་
 ཟེར་བ་ནི་རང་ཉིད་མ་ཤི་རྩེ་ཆད་ལ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་རྟེན་ཏུ་བདེ་སྦྱིད་ལུན་
 ལུམ་ཆོགས་པ་དང་གང་སྦྱིད་སྦྱིད་བྱས་ནས་ཐོད་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་སྒྲིབ་ཕྱི་མ་ཕན་
 ཆད་ལ་སྒྲིབ་པ་ལེན་ཡས་དང་འབྲས་ཏུ་སྦྱང་ཡས་གང་ཡང་ཟེད་ཟེར། དེར་
 བརྟེན་མ་ཤི་རྩེ་ཆད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་ལ་རྩེ་རྩེ་ལ་ཟེར་བ་དང་། ཤི་ནས་འཇིག་
 རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཟེར་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་འདིའི་མ་ཤི་རྩེ་ཆད་
 མ་གཏོགས་ཁས་མ་སྒྲངས་སྟབས་རྩེ་རྩེ་ལ་མཛེས་པ་བ་ཞེས་བཏགས། ② ཆད་
 པར་སྒྲིབ་ནི་ལྷ་སྟེགས་པ་དེས་མའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལྷས་པོ་དང་ཁ་མ་བུལ་བའི་
 སྐབས་ལྷ་རྣམ་ཤེས་དེ་འང་གསོན་པོར་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷས་པོ་དེ་
 འཇིག་འགྲོ་ཏུ་སྒྲུ་རྣམ་ཤེས་དེ་འང་བཟུ་མར་ལ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་བཞིན་ཏུ་ཡལ་འགྲོ་བ་
 ལས་སྒྲིབ་ཕྱི་མ་ལ་ཕར་སྒྱུད་དེ་ལྷ་མཐུད་གནས་ཟེར་བ་དེ་ཟེད་པར་མི་ཤི་བའི་
 རེས་ལྷ་རྣམ་ཤེས་དེ་རྩེ་ཆད་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་སྟབས་ཆད་པར་སྒྲིབ་
 ཞེས་བཏགས། ③ ལྷ་ཡི་སྒྲུ་མ་ཟེར་བ་ནི་དྲང་སྤྱང་ལྷ་ཡི་སྒྲུ་མ་བ་བྱ་བ་མཐའ་
 དེའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཏགས། དྲང་སྤྱང་ལྷ་ཡི་སྒྲུ་མ་ཟེར་བ་དེས་
 སྒྲིབ་ཕྱི་མ་ཟེར་བ་དེ་ཟེད་ཅེས་གསར་གཏོད་བྱས་ཤིང་། ལྷ་མཆོན་ནི་དེའི་མ་ཤི་
 རེས་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་དང་བཟའ་ཆང་བྱས་ནས་བསྟན་པར་དེ་ལ་མི་གཞན་གྱིས་

དེ་ནི་ཏ་ཅང་སྡིག་པ་ཆེ་ཞིང་ཉེས་པ་ཆེ་བའི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་པར་
 དེས་སྡིག་པ་བསག་ན་འབྲས་ཀྱི་སྡེ་བ་རྗེས་མ་ལ་ཚུང་ཟེར་ཡས་དང་བསྟོད་
 བསྟོས་བསགས་ནས་རྩ་ཡུལ་ལ་འཁྱེད་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་མེད་ཟེར། ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཞིག་
 ཁས་ལེན་བྱས་ཏེ་སྡེ་བ་རྗེས་མ་མེད་ཅེས་གསར་གཏོད་བྱེད་མཁན་སྟོབ་དཔོན་
 དེའི་རྗེས་སྤྱོད་འབྲས་ཏེ་ཐུབ་མཐའ་སྡེ་ལ་མཁན་ཡིན་པས་རྩ་ཡུལ་མ་བ་ཞེས་
 མིང་བཏགས་སོ། ④ རྒྱུ་འཕེན་པ། ལས་བཟང་པོ་བྱས་ན་འབྲས་ཀྱི་བཟང་
 པོ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་ལས་རན་པ་བྱས་ན་འབྲས་ཀྱི་རན་པ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནའང་སྤྱི་གསུང་པ་དེས་ལས་བཟང་པོ་བྱས་ན་འབྲས་
 ཀྱི་བཟང་པོ་ཡོང་ཡས་མེད་པ་དང་ལས་རན་པ་བྱས་ན་འབྲས་ཀྱི་རན་པ་སྤྱིན་རྒྱ་
 མེད་པར་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཟེར་བ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པས་བརྟེན་ལས་བཟང་
 རན་ལ་གཞིགས་ཏེ་འབྲས་ཀྱི་བཟང་རན་སྤྱིན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་དེ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་པོར་དོར་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན་ལྟར་
 རྒྱུ་འཕེན་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། ⑤ མེད་པར་སྟེ་བ་ནི་སྡེ་བ་སྡེ་མ་མེད་པར་སྟེ་
 བ་སྟེ། ལུས་པོ་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་ཀྱང་ཀྱང་བྱས་ནས་ལྷུང་བ་ཡིན་ལྟར་ལུས་པོ་
 གསོན་པོར་གནས་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་ཤེས་དེ་གནས་ཐུབ་པ་དང་ལུས་པོ་འཁྲིག་
 མ་ཐག་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བཞུ་མར་ལ་ཐུ་བཏང་བ་བཞིན་དུ་ཡས་འཁྱོད་བར་བཞེན་
 སྡེ་བ་སྡེ་མ་ཟེར་བ་མེད་ལ་སྡེ་བ་སྟོན་མ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མེད། སྡེ་བ་སྟེ་སྡེ་མེད་
 ལྟར་སྡེ་བ་མང་པོ་ལ་ལས་ག་བཟང་པོ་དང་བསམ་པ་བཟང་པོར་གྲོམས་འདྲིས་
 ཆགས་ཏེ་སྟོན་ཆར་མ་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་ཆར་མ་ཐོབ་པའི་སྡེས་ཀྱི་དམ་པ་
 ཟེར་བ་མེད་པར། མིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཆོ་འདི་ལ་ལུས་པོ་འདི་དེ་ལྟར་ཐུང་བ་ལྟར་
 རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་སྟོང་ཀྱང་དུ་ཐུང་བ་ཞིག་ལས་དེ་མིན་གྱི་རྒྱ་དང་བྱེན་གང་ཡང་
 མེད་ཟེར། སྡེ་བ་སྟེ་སྡེ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཆར་མ་ཐོབ་པའི་
 སྡེས་ཀྱི་དམ་པ་དང་ཉེས་པ་དང་སྟོན་ཆར་མ་སྤངས་པའི་སྡེས་ཀྱི་དམ་པ་ཟེར་བ་
 མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལྟར་མེད་པར་སྟེ་བ་ཞེས་བཏགས་པའོ། ⑥

རང་བཞིན་སྤྲུང་། དེ་ནི་དཔེ་ས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་
 ཡང་མི་དགོས་པར་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་ཁས་ལེན་ཕྱིན་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིང་།
 དཔེ་རན་འཇིག་རྟེན་འདི་འོ་སྟག་ཏུ་མི་ཁ་གསུམ་གྱི་དང་ཁ་གསུང་དཔུལ་པོ།
 ཡང་ཁ་གསུང་པོ་རྒྱག་པོ་ཡིན་ཀྱང་རྟེན་སྤྲུང་པོ་ཆགས་པ་འཕམ་དང་པོ་སྤྲུང་
 པོ་ཡིན་ཀྱང་རྟེན་སྤྲུག་པོ་ཆགས་པ་མོགས་སྤྲུག་པོ་དང་དཔུལ་པོ་ཟེར་བ་དེ་སྤྲུ་
 གཅིག་གིས་བཞོད་སྟོན་བྱས་པ་འཕམ་བཞོས་པ་ཞིག་མིན་ལ། རྒྱ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཁོ་དཔུལ་པོ་ཆགས་པ་དང་། རྒྱ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་སྤྲུག་
 པོ་ཆགས་པ་འདྲ་ཟེར་ཡས་གང་ཡང་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་
 པ་དང་། ཡང་མི་ཁ་གསུ་རྟག་ཏུ་ལེམས་ཅན་གྱི་སྟག་བསད་དེ་འཆོ་བ་བསྐྱལ་
 ཏུང་དྲ་དྲ་ཆེ་རིང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་མི་ཁ་གསུ་ནས་ཆོ་སྤྲུང་སྤྲུང་ནས་མི་
 འགྲོ་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་ཆེ་རིང་པོ་དང་ཆོ་སྤྲུང་སྤྲུང་ཟེར་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུང་བ་ཞིག་ལས་རྒྱ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་འདྲ་ཟེར་ཡས་མེད་པ།
 དེ་བཞིན་མི་ཁ་གསུ་བདེ་སྟོན་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་དང་ཁ་གསུ་སྤྲུག་བསལ་ཁོ་
 བའི་ནང་མི་ཆོ་སྤྲུལ་དགོས་པ་དེ་ཆོ་ཆང་མ་རྒྱུའམ་ཕྱིན་པ་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་
 བཞོད་སྟོན་བྱས་པ་འདྲ་ཟེར་ཡས་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ལས་
 བདེ་སྤྲུག་གང་ཡིན་ནའང་བྱུང་ཆར་བའི་རྟེན་སྤྲུ་དེ་ལ་སྟོན་ཐབས་དང་བཞོ་
 ཐབས་ཅ་བ་ནས་མེད་པས་དེ་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་ཡང་མེད་པ། ཡང་དཔེ་རན་
 འཆོར་མ་ལ་ཁབ་ཏུ་ཡུའི་རྩ་ཡོད་པ་དེ་སྤྲུ་གཅིག་གིས་བཞོ་མཁན་དང་བཞོད་
 སྟོན་ཕྱིན་མཁན་མེད་ལ་རྒྱ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་པོ་ཆགས་པ་འདྲ་ཅས་
 བཤད་ཡས་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་སྤྲུག་མ་
 རིལ་རིལ་དེ་སྤྲུས་ཀྱང་བཞོ་མཁན་མེད་ལ་བཞོད་སྟོན་ཕྱིན་མཁན་ཡང་མེད་པར་
 རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་འདྲ་ཟེར་བ་མོགས་མདོར་ན་དཔེ་ས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་
 ཡིན་ཀྱང་ཆང་མ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་ཡང་མི་དགོས་པར་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བར་
 འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་བས་རང་བཞིན་སྤྲུང་བ་ཞེས་བཏགས་པ་པོ། སྤྲུ་སྟོན་པ་དེའི་

མིང་དྲུག་པོ་རྣམས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན། ལུ་
 རྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པ་དེའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་དང་མི་ལེན་
 མཁན་ཞིག་གཉིས་ཡོད་པ་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ནི་ཆང་མ་ཡིན།
 ལུ་རྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པ་དེའི་ལྟ་བ་གཙོ་བོ་ནི་སྐྱོན་ཆང་མ་སྤངས་པའི་སྐྱེས་བྱ་
 དམ་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཆང་མ་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་མེད་དེ་མིའི་རྣམ་ཤེས་
 ཟེར་བ་དེ་མིའི་ལུས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཞིག་ལས་ལུས་པོ་མེད་ན་རྣམ་
 ཤེས་གནས་ས་མེད། ལུས་པོ་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རུབ་རུབ་
 བྱས་ནས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་དེ་ནས་ཁ་གྲུལ་ན་མི་དེ་
 སྒྲིལ་བྱེད་དང་། སྒྲིལ་བའི་རྒྱུ་རྣམ་ཤེས་གནས་ས་དང་སྤྲོད་སའི་ཡུལ་མེད་ལ་
 གཞན་ལ་འགྲོ་ས་ཡང་མེད། ལུས་པོ་དེ་མེད་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་དེ་འདི་ནས་ཚུར་
 ཡོང་བ་དེད་ཟེར་ཡས་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་དེ་སྐྱེ་བ་སྐྱོན་མ་ནས་ད་ལྟའི་ལུས་པོ་དེ་
 ལ་ཚུར་སྒྲིབས་པ་ཞིག་མིན་ལ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཞིག་ལ་སར་སྐྱོན་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན།
 དེ་འདྲེ་མེད་སྐབས་སྐྱེ་བ་སྐྱོན་མ་འདི་ནས་ཡོང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་དེ་ལ་འགྲོ་ཟེར་བ་
 མེད། དེ་མེད་དུས་སྐྱེ་བ་སྐྱོན་མ་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་ལམ་བཟང་པོ་དང་། ཡོན་
 ཏན་བཟང་པོ། བྱ་སྐྱོད་བཟང་པོ་བཅས་ལ་གོམས་འདྲིས་བྱུང་ནས་རང་གི་སྐྱོན་
 ཆང་མ་སྤངས། ཡོན་ཏན་ཆང་མ་ཐོབ་ཟེར་བའི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་དེ་རྩ་བ་ནས་
 མེད། སོ་སོ་རང་ཉིད་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ལྟར་ཆད་ལ་དེ་སྤངས་ནས་མེད་པ་བསྐྱོས་
 ཟེར་བ་དེ་འདྲེ་མེད་པས་སྐྱོན་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཟེར་བ་དེ་མེད་ལ་ཡོན་
 ཏན་ཆང་མ་ཤེས་པའི་ཀྱུན་མཁྱེན་ཟེར་བ་དེ་འདྲེ་མེད། དེར་བརྟེན་ཐར་པ་ཟེར་
 བ་དེ་ཡོང་མི་སྲིད་ལ་སངས་རྒྱལ་དང་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ཟེར་བ་འདྲེ་མེད་ཟེར།
 དངོས་པོ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་ཆད་གཞི་དེ་མཐོང་རྒྱ་
 ཡོད་པ་དང་། གོ་རྒྱ་ཡོད་པ། སྒོ་བ་སྒྱུར་རྒྱ་ཡོད་པ། ཆ་གྲང་སྒྱུར་རྒྱ་ཡོད་པ།
 དྲི་མ་ཁ་རྒྱ་ཡོད་པ་སྟེ་དབང་པོ་ལྟའི་ཡུལ་དུ་ཆོར་སྤྲང་ཡོད་ཆོ་ཁས་ལེན་པ་ལས་དེ་
 མིན་གཞན་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་ཅིང་། དེས་མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་

ཁས་ལེན་པ་ལས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་རིག་པ་འགྲོ་ས་མེད་ལ་འཇུག་པ་
 ཡང་བཏང་ས་མེད། ལུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཚས་ལུགས་ཀྱིས་
 དགག་པ་གང་འདྲ་བརྒྱབ་ཡོད་མེད་སྟེ་དང་ལུ་སྟེགས་པས་ཚུར་དྲི་བ་གང་
 བཏོན་ཡོད་མེད་དང་ལན་གང་འདྲ་བཏབ་ཡོད་མེད་སོགས་ཞིབ་ཐུ་དབུ་མ་དང་
 ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་གི་ལེའུ་གཉིས་པའི་ནང་གསལ་ཐག་ཚད་བཀོད་ཡོད།

འདིར་ལུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སོ་སོའི་བསམ་
 རྒྱུའི་ནང་ལུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཡོད་ཆེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཚས་ལུགས་
 ཀྱིས་དགག་པ་རི་ལྟར་བརྒྱབ་ཡོད་མེད་ཉམས་ཞིབ་དང་ཤེས་རྟོགས་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་
 ཏུ་ཡིན། ལུ་སྟེགས་པའི་བྱ་བ་མཐའི་སྟོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ། །

ས་བཅད་གཉིས་པ། རང་ཕྱི་ལྷན་གྱི་ ཐུབ་མཐའ་ཁྱེད་བརྟན་པ།

དང་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཐོག་མའི་ཤེས་བྱ།

༡. སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷན་ཞེས་པའི་མིང་གྱུར་ཚུལ་རྟོག་པ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷན་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷན་པ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོའི་ཆོས་ལྷན་པ་ལ་བཏགས་པའི་མིང་ཞིག་རེད། དེ་ནི་སངས་
རྒྱས་ཐུག་ཕྱུ་ལྷན་གསུངས་པའི་ཆོས་སམ་བརྟན་གནད་བའི་ལམ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་
དང་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཆོས་བྱེད་མཁན་དང་ཐུབ་མཐའ་སྡེ་མཁན་ཞིག་ཡིན་
ཉམས་མིང་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡིན། རང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་རང་
གིས་རང་ལ་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷན་པ་རང་ཉིད་ལ་
རང་པ་དང་ལྷན་ཉེགས་པ་ལྟེ་རང་ཉིད་དང་ལྷན་པ་མ་མཐུན་པར་ཕྱི་པ་ཞེས་ཟེར།
སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷན་པ་ལ་རྒྱ་གར་དུ་ཐུབ་མཐའ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་པོ་དང་དུ་ཐུབ་
མཐའ་ཆེ་བ་ལྷ་ཡོད་ལ་དེ་དག་ལའང་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད།
འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལྷ་ཚུལ་འགའ་ཞིག་སར་བ་དད་ཡིན་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཆོས་
ལྷན་གྱི་ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་ལྷ་བ་གཅིག་ལྟར་ཡིན། དེ་ནི་ཐོག་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
ཆོས་གསུངས་སྐབས་སྒྲོབ་མ་ཆོའི་ཆུ་ཆད་མཐོ་དམན་ལ་གཞིགས་ཏེ་རིམ་པ་མང་
པོར་དབྱེ་ནས་གསུངས་པའི་དབང་གིས་ཡིན། ཆོས་ལྷན་པ་མན་ཆུན་གཅིག་
ལྟར་ཡིན་མིན་གྱི་ཆད་གཞི་དེ་ལྷ་སྟོན་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་གཅིག་མཆུངས་

ཡིན་མིན་བསྟན་གོས་པ་ལས་ཚས་བྱེད་སྒྲུངས་དང་གྱོན་ཆས་སོགས་ཁྱི་རུ་ལ་ཁོ་
ནང་བསྟན་ན་མི་འགྲིག

ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་པ་ཡིན་དང་མེན་གྱི་ཆད་གཞི་ནི། དགོན་
མཆོག་གསུམ་རྒྱལ་པ་གནས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་སྐྱོན་ནས་
བཞག་པ་ཡིན། དགོན་མཆོག་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱུ་དགོན་མཆོག་ཆོས་
དགོན་མཆོག་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་བཅས་གསུམ་ལ་ཟེར། དགོན་མཆོག་
གསུམ་རྒྱལ་པ་གནས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཆད་གཞི་ནི།
སངས་རྒྱུ་ནི་རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྐྱག་བསྐལ་ལས་སྐྱོལ་བའི་
རྒྱལ་པ་ལོ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ནི། རང་
ཉིད་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྐྱག་བསྐལ་ལས་སྐྱོལ་བའི་རྒྱལ་པ་དངོས་ཡིན་པ།
ཆོས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་གྱི་དགེ་འདུན་ནི་རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་
གི་སྐྱག་བསྐལ་ལས་སྐྱོལ་བའི་ལམ་སྐོག་ས་མཇུག་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ལུང་
པ་ལ་ཟེར།

སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱབ་མཐའ་སྣ་བ་ཡིན་དང་མིན་གྱི་ཆོད་གཞི་ནི།
 སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཙ་པའི་ལྟ་བ་བཞི་ནི། ༡. འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
 མི་ཉག་པ། ༢. ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་རྟུག་བསྐལ་བ། ༣. ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། ༤. ལྷ་རྒྱལ་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་བཅས་ལྟ་བ་བཞི་ནི།
 བཅུགས་ཀྱི་ལྷག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་རྣམས་བཞག་པ་ཡིན་ཅིང་། ཙ་
 པའི་ལྟ་བ་བཞི་པོ་དེ་ཁས་བླངས་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་སྤྱབ་མཐའ་སྣ་བ་
 ཡིན་ལ། དེ་བཞི་པོ་ཁས་མ་བླངས་ན་ཆེ་པ་ལྷ་རྒྱལ་ལས་པའི་སྤྱབ་མཐའ་སྣ་བ་ཡིན།
 སྤྱིར་བཏང་ནས་བཤད་ན་ཆོས་ལུགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་གྱུར་ཆོས་ལུགས་དེ་ལ་
 དང་པ་བྱེད་མཁན་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་གྱུར། དེའི་ནང་ལ་ཆོས་ལུགས་དེའི་
 སྤྱབ་མཐའ་སྣ་བ་ནི་རྒྱུར་གས་ཞིག་ལས་མེད། ཆོས་ལུགས་དེའི་ཙ་པའི་རིགས་
 པའི་གཞུང་ལུགས་དང་སྤྱབ་མཐའ་ཤེས་མཁན་མིན་ཏུ་རྒྱུར། མང་ཆེ་བ་ནི་སོ་

སོས་དང་པ་བྱེད་པའི་ཚོས་ལྷགས་དེའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལྷགས་གང་ཡང་མི་
ཤེས་ཀྱང་། རང་གི་ས་མ་དང་། སྒོགས་པོ། རིགས་རྒྱུད་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཚོས་ལྷགས་དེ་ལ་དང་པ་བྱས་པ་ཤ་ལྷག་ཡིན་ཅིང་། ཁོ་ཚོ་ཚོས་པ་ཡིན་ཀྱང་གྲུབ་
མཐའ་སྟོབ་བཅིན། དེའི་ནང་ཚོས་དང་ཡོད་པའི་རྒྱ་སེར་མང་ཆེ་བ་རྒྱུད་ཡོད།

ཚོས་ལྷགས་ཁག་གི་ནང་ཚོས་ལྷགས་དེའི་གྲུབ་མཐའ་ཤེས་མཁན་ཏེ་ཅང་
ཁྱུང་ཁྱུང་ཞིག་ལས་མེད་ཀྱང་། ཚོས་དང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ནང་
དུ་ཁོང་ཚོའི་སྒྲུབ་གྲགས་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟབས། ཁོང་ཚོས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་ཁྱིད་
ནས་སྐབས་དེ་རྒྱུ་ཚོགས་ཡོངས་དང་མི་རིགས་ལ་ཕན་པ་ཡོད་པའི་བྱས་རྒྱུས་ཆེན་
པོ་འཛིག་མཁན་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་དེ་རྒྱུ་ཚོགས་དང་རང་གི་མི་
རིགས་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཡོད་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུབ་མཁན་ཡང་བྱུང་ཡོད།
དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་རྒྱུང་བཅན་སྐམ་པོའི་རྒྱན་པོ་ཐོན་མི་སྒྲོལ་དང་། རྒྱུ་
དཔོན་པལ་འབྱུང་གནས། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ། སེ་རྩ་བ་སྐྱ་ཅག་ཁང་
གསུམ། གཡུ་ཚོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། སྐབས་དེ་དག་གི་རིང་པོར་དུ་ཐེབས་
པ་རྒྱ་ནག་རྒྱ་ཤར་། རྒྱ་གར་གྱི་པ་རྒྱེད། སེ་རྩ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། རྩ་བུ་མ་
བྱང་རྒྱུའོད། ཡེ་ཤེས་འོད། རྩ་རྩེ་ཡ་ཉི་ཤ། འབྲུ་རྩུན་པ་སོགས་བཀའ་
གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་མང་པོ། ས་རྒྱ་པ་ཆ་ཆེན། འཕྱོ་མགོན་འཕགས་པ་
སོགས་ས་རྒྱའི་ཁྲ་ཆེན་རིམ་ཕྱོན། འབྲི་ཁྱུང་རྒྱན་ལུ་རིམ་ཕྱོན། གྲུབ་ཆེན་གླིང་
རས་པ་དང་། འབྲུག་པ་པར་དཀར་པོ་སོགས་འབྲུག་པའི་ཁྲ་རབས་རིམ་ཕྱོན།
ལྷག་ལུང་ཐང་པ་བཟླ་ཤིས་སོགས་ལྷག་ལུང་ཡ་ཐང་མ་ཐང་གི་གདན་རབས་རིམ་
ཕྱོན། ཀྱན་མཁྱེན་སྤོང་ཆེན་པ་སོགས་གསང་སྔགས་རྟིང་མའི་བརྟན་འཛིན་
རིམ་ཕྱོན། རྩེ་ཅིང་ཁ་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་བ་རྒྱུད་མང་པོ། རྒྱ་ལའི་ཁྲ་མ་དང་
པ་ཆ་ཆེན་རྒྱ་ཐོང་རིམ་ཕྱོན། འཇམ་དབྱངས་བཞན་པ་རྒྱ་ཐོང་རིམ་ཕྱོན། ཁལ་
ཁ་རྩེ་བཅུན་དམ་པ་རྒྱ་ཐོང་རིམ་ཕྱོན། རྩེ་དགེ་ཀ་ཚོག་སི་དུ་རྒྱ་ཐོང་རིམ་ཕྱོན།
འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་རྒྱ་ཐོང་རིམ་ཕྱོན་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་

ཆེན་དང་། མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་རང་གི་སྤྱི་སྤྱི་དང་རྒྱ་དངོས་གང་
 ལ་འང་མངས་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམག་འབྲུག་གི་འདུམས་དང་།
 དམག་འབྲུག་སྐྱོན་འཛོག་མཛད། རང་གི་མི་རིགས་དང་མི་རིགས་གཞན་དག་
 གི་མི་དམངས་ཁྲི་བྲག་མང་པོའི་སྤྱི་སྤྱི་ཐུབ་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་པན་ཚུན་བར་
 ཀྱི་མཐུན་སྦྲིལ་དང་མི་རིགས་ནང་ཁྲལ་གྱི་མཐུན་སྦྲིལ་གོང་འཕེལ་གཏོང་བ། རྒྱ་
 བོད་མི་རིགས་བར་དང་། སྤྱི་བོད་མི་རིགས་བར་། རྒྱ་སྤྱི་མི་རིགས་བར་།
 བལ་བོད་མི་རིགས་བར་བཅས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲིལ་སྤྱད་སྤྱོད་དང་གོང་འཕེལ་བཏང་
 བ། མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་དབང་དང་སྤེལ་
 བཏང་བ། རྒྱ་ཁ་སྤྱི་ལ་ལུགས་ལ་ལུགས་ཟམ་འཛུགས་པ། དབྱིན་ཟི་དང་གོ་ར་
 ཁ་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པས་ཐུ་ཕྱིར་བོད་ལ་བཅན་འཛུལ་བྱེད་པ་འཕྲོག་པ།
 མེས་རྒྱལ་གོང་འབྲེལ་ལྷན་པུ་བཅན་དུ་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་བྱ་གཞག་ནང་ཁོང་
 རྒྱལ་པོ་ཆོས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱི་འཁྲིད་ནས་བྱས་ཆེས་ཆེན་པོ་འཛོག་གནང་མཛད་
 ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་འུར་ཤས་ཤིག་གིས་ཆོས་ལུགས་ཐུབ་མཁའི་རྒྱ་ཆོགས་ཞེན་
 མཛད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་རིགས་ནང་ཁྲལ་གྱི་མཐུན་སྦྲིལ་ལ་གཞོན་སྦྱོར་ཐེབས་པ་
 དང་། བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པའི་བཅན་འཛུལ་སྤྱོད་པས་ཐུགས་བོད་དུ་ཡོང་
 བའི་ཕྱི་འཁྲིད་གནང་ཞེ་རང་གི་མི་རིགས་དང་། ཆོས་ལུགས། རྒྱ་ཆོགས་
 ཡོངས་ལ་གསལ་མི་སྤྱད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཐོག་པ་ཡང་བྱུང་ཡོད།

༡. བོད་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་ཆོས་ལུགས་ཟམ་འཛུགས་ཀྱི་ཡོང་དག་པ་ ཡིན་ཡིན་སྐོར།

དེང་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་སྤྱི་མཐུན་
 ཆོས་ལུགས་ཞེས་མིང་འཛོགས་སྤྱོད་འདུག་པ་དེ་ནི། ཉེ་རབས་ལོ་ཉེ་ཤུ་ཡས་
 མས་ཀྱི་དུས་སྐབས་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བ་འགའ་ཞིག་གིས་གསར་དུ་
 བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་པ་ལས། བོད་ཡིག་དང་རྒྱ་ཡིག་གི་ཡིག་ཆ་གང་གི་ནང་

དུང་དེ་འདྲ་ཤོད་ཀྱིས་མེད། བོད་ཀྱི་སྤྱི་མཐོང་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བའི་མིང་དེ་
 ངས་ཐོག་མ་མཚོང་བ་ནི་སྤྱི་ལེན་གྱི་ཚུལ་པ་པོ་ཞིག་གིས་བཅམས་པའི་ཆོས་
 ལུགས་དང་ལྷ་མེད་སྤྱི་བའི་སྤྱི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ནང་ནས་རེད། དེ་མིན་མྱི་ལྷ་
 ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་
 སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་དེ་རྒྱ་ན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་འབྲལ་བཅོད་
 བྱས་ཡོད་པ་རེད། གནའ་རབས་རྒྱ་ཡིག་གི་ཡིག་ཆ་གསུང་ནང་(མི་ལ་དུས་སྐབས་
 ལུ་ཤུ་དང་། ཉན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཤུ་ཤུ་ལོ་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ལུ་ཤུ་
 ཤུ་ལོ་ཞེས་ཟེར་)བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ལ་བོད་ཆོས་ཞེས་པའི་མིང་
 ཞིག་བཏགས་ཡོད་པ་དེའི་ལོ་དོན་ནི། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་
 སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བ་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བ་
 དང་ལོ་དོན་ཡོངས་སུ་མཐུན་པར་མ་ཟད། མིང་འདྲིམས་སྤངས་དེ་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་པ་ཞིག་རེད། བོད་ཀྱི་སྤྱི་མཐོང་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བའི་མིང་དེ་ནི་མྱི་ལྷ་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱུ་སྤྱི་བ་ཆོས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་ནན་ཉན་མ་བྱས་
 པར་དམའ་འབེབས་ཀྱི་ནང་དོན་ཡོད་པའི་མིང་འདྲིམས་བྱས་པ་ཞིག་རེད། ད་
 དུང་ཁོང་ཆོ་དང་དེ་ཆོའི་རྗེས་འབྲངས་པ་ཀྱང་ཤས་དེ་ཆོས་ཤོང་གསལ་གྱི་མིང་
 དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་བཞི་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

2. བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་དེ་ལ་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་
 དང་ས་ཁུལ་གཞན་དག་གི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་དང་ཙ་བ་ནས་མི་འདྲ་བའི་
 དམིགས་བསལ་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་དང་།

3. བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ལ་དེ་དང་སྐབས་ལ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་
 ལུགས་རོ་མ་རང་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་དང་བོན་ཆོས་གཉིས་བར་ཆ་
 དྲག་ཆེ་བའི་འཐབ་ཚོད་ཐེངས་མང་བྱུང་བ་བརྒྱུད་མྱི་དེ་དང་སྐབས་བོད་ཀྱི་སངས་
 རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་བོན་ཆོས་དང་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་གཉིས་
 ལན་ཚུན་མཉམ་བཞེས་བྱས་པ་དཔེར་ན། མདོས་བཞེངས་པ། ཁྱད་གཏོང་བ།

གཡང་སྤྱོད་ཀྱི་པ། གཏོར་ཚོར་འཕེན་པ། ལྟུགས་མཁར་སྤྱོད་པ། ར་རྒྱུ་
སྤྱོད་ཀྱི་པ། ལྷན་པོ་ལྟུགས་འབྲུལ་བྱེད་པ་བཅས་ནི་བོན་ཆོས་ཡིན་ཏུ་བོད་ཀྱི་
སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྟུགས་པས་དེ་དག་ལག་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་
ཆོས་ལྟུགས་རོ་མ་མེན་ཟེར།

༩. བོད་དུ་སྤྱོད་མཐའ་སྤྱོད་བཟུང་བའི་ཆོས་སྤྱོད་ལྷན་པོ་ལྟུགས་
ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་མཉམ་བསྐྱེད་པའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པ་ལས།
སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྟུགས་མེན་ཟེར།

༡༠. སྤྱོད་མཐའ་ཡང་སྤྱོད་རོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ལམ་ལྟུགས་དམིགས་བསལ་
ཅན་དེ་ནི་བོད་ལ་མ་གཏོགས་ཀྱི་ཁབ་དང་ས་ཁུལ་གཞན་དག་གི་སངས་རྒྱུ་
ཆོས་ལྟུགས་ལ་གཏན་ནས་མེད་པས་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལྟུགས་ཁོ་ནའི་བྱེད་ཆོས་
རེད་ཟེར།

གོང་གསལ་རྒྱ་མཚན་བཞི་པ་དེ་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྟུགས་ལ་ཞིབ་
འབྱེད་ནན་ཏན་མ་བྱས་པར་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་དམ་པོར་བཟུང་ནས་
རོ་ཙར་རོས་འཛིན་བྱས་པའི་ལྟ་ཚུལ་ལྟུགས་རེ་བ་ཞིག་རེད། དེའི་སྐོར་གསལ་
བཤད་བྱེད་རྒྱ་གཤམ་གསལ།

༡. བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྟུགས་ལ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ཡོད་པ་
དེ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྟུགས་རྒྱན་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ན་མི་འགྲིག གང་ཞེ་ན།
མི་རིགས་གང་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཆོས་ལྟུགས་གང་ཞིག་དར་བ་ཡིན་ནའང་མི་རིགས་
ཀྱི་བྱེད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དཔེར་ན་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྟུགས་རྒྱ་ནག་
ཏུ་དར་བའི་ལ་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ཡོད་པ་དང་། སྔག་ཡུལ་དུ་དར་བའི་
སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྟུགས་ལ་སྔག་པོའི་མི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ཡོད་པ། རི་བོན་དུ་
དར་བའི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྟུགས་ལ་རི་བོན་མི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ཡོད་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་ཏ་ཞང་ཆོའི་ཆོས་བྱེད་སྤངས་དང་། སྤྱག་འཆལ་སྤངས།
སྟོམ་རྒྱག་སྤངས་སྔགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་མ་ཟེན། གོས་ཆོས་གཞི་ནག་པོ་

དང་ཕྱི་བྱང་ཡོད་པ་རྒྱུན་པ་དེའང་སངས་རྒྱས་ཚས་ལྷགས་རང་གི་ཚས་བྱེད་
ལྟར་སྤྱོད་ལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་ཚག་པ་ཞིག་ཡིན་པས་མི་རིགས་ཀྱི་བྱད་ཚས་
ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཚས་ལྷགས་དེ་སངས་རྒྱས་
ཚས་ལྷགས་རོ་མ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ན་མི་འགྲིག

༡. ཚས་བོན་མཉམ་བསྐྱེས་བྱས་ཡོད་པ་ཟེར་བ་དེའང་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་
པ་ཞིག་མིན། བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཚས་ལྷགས་དང་བོན་པོའི་ཚས་ལྷགས་གཉིས་
པན་རྒྱུན་འབྲེས་མ་འབྲེས་ཟེར་བ་དེ་གཙོ་བོ་ཚས་ལྷགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་སྟེང་
སྤྱོད་གསུམ་པན་རྒྱུན་འབྲེས་ཡོད་མེད་ལ་བརྟེན་གྱིས་པ་ལས་ཚས་བྱེད་ལྟར་
དང་ཆས་གོས་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་འབྲུལ་པོ་ཡོད་པ་ཙམ་རྒྱ་
མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཚས་བོན་མཉམ་བསྐྱེས་བྱས་པ་རེད་ཅེས་ཤོད་མི་རུང་།
ཚས་བོན་གཉིས་པན་རྒྱུན་འབྲེས་འདུག་ཟེར་བའི་ཁ་གཡར་ས་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི་
སྤྱོད་མ་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤོང་ལྟེ་བཙན་སྐབས་བོན་ཚས་བརྒྱབས་དུས་བོན་གྱི་ཚས་བྱེད་
ལྟར་སྤྱོད་ཁག་གཅིག་རང་སྤོང་བཞག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། མདོས་བཞེངས་པ།
བྱུང་གཏོར་བ། གཡང་རྒྱབ་བྱེད་པ། གཏོར་རྒྱུ་འཕེན་པ། ལྷགས་མཁར་
སྤྱོད་པ། ར་རྒྱུ་རྒྱབ་དཀྱིལ། སྤང་པོ་ཞུགས་འབུལ་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན། དེ་
དག་རང་སྤོང་འཇག་དགོས་དོན་ནི་དེ་དག་མང་ཆོགས་ནང་ས་བྱ་བ་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་
སྤོང་ནས་ཆང་མས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པས་ཡིན།

མདོས་བཞེངས་པ་ཟེར་བ་ནི་རྒྱུད་པ་ཚས་གཞི་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱས་པའི་
ཁང་པ་ཞིག་རེད། དེ་བརྒྱ་ལྟར་ནི་དཀྱིལ་དུ་ཤིང་གི་སྟོག་ཤིང་བཙུགས་སྐྱེ་
དེའི་ལྟེང་དུ་རྒྱུག་མའི་ཆོབས་མ་མང་པོ་བཏང་ནས་ཁང་པའི་སྒྲོམ་ལྟ་བུ་ཞིག་
བརྒྱས་སྐྱེ་དེའི་ལྟེང་དུ་རྒྱུད་པ་ཚས་གཞི་ལྷ་ཆོགས་པར་བཏང་རྒྱུར་བཏང་བྱས་
ནས་གོས་ཆེན་འཕག་པ་ལྟར་རྒྱ་ཆལ་གྱི་རྒྱ་ཆད་ཀྱང་ཏ་ཅང་མཐོ་པོ་ཡོད་པ་རེད།
མདོས་ཆེ་བ་ལ་ཁང་པ་སྐྱེ་བཞག་པ་ཞིག་གསུམ་གྱི་མཐོ་ཆད་ལྟ་བུ་ཙམ་དང་རྒྱུ་བ་
ནི་ཁང་པ་ག་གཅིག་སར་གཤོང་ཙམ་མམ་ཡང་ན་ཁྱེད་གང་ལྟ་ཡོད། མདོས་

བཞེངས་ཟིན་རྗེས་དེའི་ནང་དཔེར་ན་མི་ནད་པའམ་དེ་མིན་གང་རུང་གི་འདྲ་
གཟུགས་ཤིག་དེ་མི་ལྷི་བའམ་ཡང་ན་འདམ་བག་གམ་སྤགས་ཀྱིས་བརྗོད་ནས་
ནད་དུ་བཞག་ཐོག་དེ་དུང་བྱིས་ཆང་དེའི་པ་མ་དང་མེས་པའི་དུས་ཀྱི་ལྷ་སྤང་
ནམས་ཀྱི་བྱིས་སྤྱོད་བཞེངས་ནས་བཞག་སྤྱོད་ཡོད་པ་དང་། དེའི་མཐའ་རུ་གོས་
ཆེན་དང་། གཤམ་དདུལ། ལུ་ཏིག་རྒྱ་དངོས་ལ་སྤགས་པ་དང་དེ་བཞིན་འབྲུ་
ལྷ་ལྷ་སྤགས་པ་དང་པོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡོད་ཅིང་། མདོས་བཞེངས་པའི་རྒྱ་མཆན་གཉིས་
ཏིག་ཅིག་ནས་མདོས་དེ་བཞེངས་ནས་ཆོ་ག་གཏོང་བ་དང་ལྷགས་བརྒྱབ་ཆར་
རྗེས་སོ་སོར་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་གདོན་འདྲེ་དེ་ཆོས་ལྷ་དུས་དེ་ཁང་པ་རོ་མ་
ཞིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་ཡོང་སྟེ་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་ནས་སོ་སོའི་བྱིས་ཆང་དེ་
ལ་སྤང་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་ལྷ་སྤང་དེ་ཆོ་བྱིས་ཆང་དེ་ལ་རྒྱན་དུ་གནས་ཆེད་ཀྱི་རྟེན་
ལྷ་ཏུ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་སྤྱོད་ཡོད།

རྒྱད་གཏོང་བ་ཟེར་བ་ནི་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ལ་གདོན་འདྲེས་གནོད་ཀྱི་
འདུག་ཟེར་བ་སྤགས་ཀྱི་བཟད་སྤྱོད་ལྷང་སྤགས་མི་དེའི་ཆབ་ལ་རྒྱད་ཟེར་བ་ཞིག་
གཏོང་གི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་རིགས་འདྲ་མིན་རྣམས་ཡོད་དེ་ལ་ལ་ནི་སྤགས་
སམ་འདམ་བག་གིས་ནད་པའམ་མི་དེའི་གཟུགས་བརྗོད་བརྗོད་ཐོག་དེའི་
མཐའ་ལ་ཟས་རྩེ་དང་གོས་རྩེ་རྩེ་ཆོགས་སྤགས་ཏེ་ལམ་བཞི་མདོའམ་གསུམ་
མདོར་བསྐུལ་ཐོག་གཟུགས་བརྗོད་དེ་སྤགས་སམ་འདམ་བག་གིས་བརྗོད་ཀྱང་
ཆོ་ག་བྱས་ནས་ལྷགས་བརྒྱབ་ཆར་དུས་པར་རོས་གདོན་འདྲེས་མི་གསོན་པ་རང་
དུ་མཐོང་གི་ཡོད་པས་ཆབ་དུ་མི་རོ་མ་གཏོང་མི་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར།
ཡང་ཡུལ་ཆོ་ཁ་གསལ་པོད་ཀྱི་ལོ་གསར་ནི་ཤུ་དགུའི་དགོང་མོ་དགུ་བྱུག་འབྲུང་
ཟིན་རྗེས་མི་གཅིག་གིས་སྤང་ཆོའི་ནང་གི་ཐེམ་དུང་ཆང་མའི་ཆབ་བྱས་ཏེ་ལུས་
ལ་སྤྱོད་པ་ནས་པོ་སྤྱོད། རོ་གདོང་ལ་ཀྱེ་ནས་བྱུགས། མགོ་པོར་སྤྱོད་ལྷ་ཆེ་ལ་
དར་སྤྱོད་ནས་པོ་བཅུགས་པ་ཞིག་སྤྱོད། ཡང་མི་གཞན་ཞིག་གིས་སྤགས་པ་དང་
རས་ཆལ་ཞག་རྩེ་ཡོད་པ་རྣམས་མཉམ་དུ་རྒྱགས་པའི་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་ནས་དེ་

ལ་མེ་སྤར་ནས་ལག་ཏུ་འཁྱེར། དེ་ནས་མི་གཞན་དག་གཅིག་གིས་རྒྱ་བ་ཞིབ་
 ཞིབ་དྲུང་ཕན་གང་ཙམ་ཁྱེར་ནས་མེ་ལ་བཤོས་(རྒྱ་བ་ཡིས་བཏགས་པའི་ཙམ་པ་
 ཞིག་ལྟེ་ལྟེ་ཁ་ཁྲལ་དུ་རྒྱ་བ་དང་ཤོང་པོ་ལ་ཡ་ལ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་མེའི་ཐོག་ཏུ་
 བཤོས་ཆེ་ཙམ་པ་ཤི་ཞིབ་སོགས་དང་མི་འདྲ་བར་མེ་འབར་བྱགས་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་གི་
 ཡོད་)མེ་དང་རྒྱ་བ་འཁྱེར་མཁན་མི་གཉིས་པོས་གདོན་འདྲེའི་ཆས་སྤྲས་སྤྲས་
 པའི་མི་དེའི་རྗེས་འདྲེད་བཏང་ནས་“ལོ་གཅིག་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ཞག་མ་ཡུམ་
 བརྒྱ་བྱག་ཅུའི་གོགས་དབང་བར་ཆད་ཆད་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱེར་ཅིག”ཅེས་བརྗོད་
 བཞིན་དུ་གདོན་འདྲེ་སྤྲུལ་ཁྲལ་ཐོག་ ཐག་རིང་ལམ་བཞི་མདོ་འཕམ་གསུམ་
 མདོ་ཁ་ཞིག་ལ་སྤྲེབ་སྤྲེལ་གདོན་འདྲེའི་ཆས་སྤྲས་པའི་མི་དེས་རོ་གདོང་བལྟས་
 བྱས་ཀྱོན་པ་བརྗེས་ཏེ་སྤྱི་བལྟས་མ་སྒྲིག་པར་རྒྱུར་ལོག་ཡོང་བ་དང་། སྤྱོད་ཆའི་
 བར་མི་ཆང་ཆང་མས་ཁོ་ལ་རོ་བྱག་བྲགས་པ་དང་གསལ་རས་སྤྲོད་པ་སོགས་
 བྱིད། གཞན་ཡང་དྲུང་ཐོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཁྱེར་ལྟ་སར་ཐོད་རྒྱ་གཉིས་པའི་ཆེས་ཉེ་
 རྒྱུད་ཀྱི་ལ་སྤྲུང་འཁོར་བརྗེས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱེད་སྒྲུལ་ཡོད། དེ་ནི་བསམ་
 ཡས་ལ་འགྲོ་མཁན་ཞིག་དང་འཕན་པོར་འགྲོ་མཁན་ཞིག་ལྟེ་སྤྲུང་འཁོར་གཉིས་
 ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་བས་དཀར་པོ་སྤྱི་ནང་སྒྲིག་པའི་དུག་ལོག་རྒྱན། རོ་
 གདོང་ལྟེད་ཀ་དཀར་པོ་དང་ལྟེད་ཀ་ནག་པོ་བརྗོད། སྤྱག་མའི་ལྷ་མོ་མེ་ལ་དར་
 རྒྱུག་ནག་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་རྒྱན་ཐོག་ལྟ་ལྟན་གཅུག་ལག་ཁང་གི་འབྲུམ་ས་རའི་སྒོ་
 འཕྱར་ལོག་ཏུ་རྒྱ་བྱལ་གྱི་ཉིང་མའི་དཀོན་པ་ཐུང་རྒྱབ་སྤྱིང་གི་དཔེ་འདུན་པས་
 ཆོག་བཏང་རྗེས་ཐུང་རྒྱབ་སྤྱིང་དཀོན་པའི་སྤྱོད་དཀོན་གྱིས་ལྷ་ནག་གི་ཆས་སྤྲས་
 ཏེ་སྤྲུང་འཁོར་གཉིས་དང་ཤོ་རྒྱག་དཀོན་པ་དང་། ཤོ་རྒྱག་སྤྲེལ་རྒྱ་ལའི་བྲ་
 མའི་ན་བཟང་ནང་བཞིན་རྒྱན་པའི་སྤྱ་བ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ལའི་བྲ་མའི་སྤྱ་ཆབ་ཡིན་
 ཁྲལ་གྱིས་དེར་ཡོང་དགོས། ལྷ་ནག་གི་ཆས་ཟེར་བ་ནི་སྤྱ་བ་ཕྱ་ཐུང་ཆེན་པོ་ནག་
 པོ་ཞིག་དང་ལྷ་མོ་ནག་པོ་མཐའ་ལ་པགས་པ་དང་། ཉིང་ལ་རྒྱ་བྱའི་སྤྱོད་གདོང་ས།
 དེའི་ཉིང་དུ་དཔེ་ཆའི་ནང་སེམས་ཅན་གང་ཟེར་བ་ཞིག་ལྟེ་ཁ་སྤྲུང་ཟེར་མོ་

ཞེས་གསུགས་པོ་པག་པ་འདྲ་བ་ལ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིཊ་མཉམས་ཁབ་དང་གཉིས་སུ་
མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྒྲིཊ་མཉམས་པོ་ལྷན་ཁྲིམས་བཅུགས་བཞག་པ་དེ་འདྲ་
ཞིག་ཡོད། ལྷན་འགོང་གཉིས་པོ་ལྷན་གྱི་ཆས་ཀྱི་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་གྱི་
སྒྲིཊ་དཔོན་དང་མོ་རྒྱག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལྷན་འགོང་གི་སྒྲིཊ་པོ་དེའི་
ངོས་དྲུག་ཆར་མར་མོ་མིག་གཅིག་ལས་མེད་པ་དང་ལྷན་འགོང་གཉིས་མོ་མོར་
ནས་ཁྲངས་སྐོ་སྐོར་འགྲོ་ཁར་ལྷེ་པ་གཞུང་ནས་ཁོ་གཉིས་ལ་གྲ་མར་དང་།
འབྲས། ལྷ་ལྷ་སྐྱེས་ལམ་རྒྱགས་ཀྱི་ལོ་པ་ལྷན་རྒྱུ་བསམ་ཡས་ལ་འགྲོ་
མཁན་ལྷན་འགོང་དེ་ལྷ་ས་ནས་ཐོན་ཏེ་བསམ་ཡས་ལེ་ཏར་སྒྲིཊ་ཏུ་རྒྱལ་པོའི་
དབུགས་ཁབ་གྱི་སྒྲིཊ་འབྲས་དུ་ཞག་གཅིག་ཉལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེད། རྒྱལ་པོའི་
དབུགས་ཁབ་ཟེར་བ་དེ་ལོ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་ལ་སྒྲིཊ་མཉམས་དེ་ལས་སྒྲིཊ་ལ་མེད་
པ་དང་། ལོ་ལྷན་སྒྲིཊ་ཁྲང་ནས་ཡར་གྲ་བཅད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་རྒྱར་དེ་དང་གྱི་
དེ་གཡུགས་དགོས་པ་དེ་ལོ་གཅིག་སོང་རྒྱ་དུས་ཡན་རྒྱར་གྱི་མཁའ་རྒྱལ་བ་
མ་ཟད། གྱི་ཡང་ཆེ་ཆར་མ་ཆག་པ་སྐྱེས་མཁོང་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་སྒྲིཊ་འདུག
ལྷན་འགོང་བསམ་ཡས་དབུགས་ཁབ་གྱི་སྒྲིཊ་རྒྱ་ཞག་གཅིག་ཉལ་རྒྱུ་ཞིན་
རང་གི་འདྲ་གསོབ་ཅིག་བཟོས་ནས་དབུགས་ཁབ་ནང་དུ་བརྒྱལ་རྒྱུ་དུང་
འཁོར་དཔུས་མའི་ཆས་སྒྲིཊ་ཏེ་ལྷེ་པ་གཞུང་གིས་རང་ལ་ལྷན་པའི་ཟས་གོས་
སྐྱེས་ལྷན་རྒྱུ་ལྷན་སྒྲིཊ་ཏུ་བཅོངས་ནས་རྒྱར་ལོག་ཡོང་གི་ཡོད།

གཏོར་མོར་འཕེན་པ་ཟེར་བ་ནི་གཏོར་མ་ལྷར་གསུམ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་
བཞེངས་ཐོག་ ཆེ་མོར་ཞེས་གཏོར་མའི་སྤྱིར་དུ་གང་སར་པད་ཁའི་གང་ཏུ་
འཇུགས་པ་དང་། དུམ་མོར་ཞེས་ཤིང་གྱིར་པ་རིང་བྱང་ལི་མི་གསུམ་ཅམ་ལ་
གཞིགས་བརྒྱབ་ནས་ཆེ་རྒྱ་པོ་བཟོས་ཏེ་འཇུགས་སྒྲིཊ་ཡོད། གཏོར་མ་གཡུགས་
སྤངས་ལ་གཏོར་མ་དེ་ལྷ་ཡིན་བསམ་པ་བྱས་ཏེ་གཡུགས་སྒྲིཊ་ཞིག་དང་ལྷ་ལ་
ལུལ་པའི་དམིགས་པ་བྱས་ཏེ་གཡུགས་སྒྲིཊ་ཞིག་གཉིས་ཡོད། གཏོར་མ་དེ་ལྷ་
ཡིན་བསམ་པའི་དམིགས་པ་བྱས་ཏེ་གཡུགས་སྤངས་དེ་ཏ་ཅང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོར་

བཅིག་ཡོད།

ལྷགས་མཁར་སྤྲེག་པ་ཟེར་བ་ནི་སྤང་ཆེན་པོ་ཞིག་ནང་རྩམ་བསྐྱེད་ནས་
 རྩམ་འཁོལ་མ་ཆགས་ཏེ་ལྷ་བ་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་ཨ་རག་ལྷགས་དཀོས། དེ་
 ཡང་ཨ་རག་ལྷགས་མཁར་དེས་དག་པོའི་(དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་སམ་
 ལྱང་ཆོ་གཅིག་ལ་གཞོད་སྤྱེལ་མཁན་དག་ལོ་ལྟ་བུ་) གཟུགས་བརྟན་གྱིས་ཐོག་
 དེའི་སྤྲིང་ཁར་དག་ལོ་དེའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་གྱིས་ཏེ་རྣམ་པ་རྣམས་ཆོགས་ལྷགས་
 པའི་ཤོག་ལྟེ་ཞིག་རྒྱགས་པའི་ཆེད་བསྐྱོན་ནས་མི་གཅིག་གིས་འབྲེལ་ཐོག་ཨ་
 རག་ལྷགས་མཁར་དེས་ཨ་རག་སྤྱོད་ལེགས་གཤིག་ལ་ལག་ཏུ་འབྲེལ་ནས་འཆམ་
 རྒྱག་བཞིན་ཏུ་མེལ་སྐྱོར་བ་གསུམ་བརྒྱབ་རྗེས་རྩམ་འཁོལ་མའི་ནང་ཨ་རག་དེ་
 ལྷགས་ནས་མེ་ལྷེ་དྲག་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མའི་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་
 པའི་ཤོག་ལྟེ་དེ་མའི་ནང་སྤྲེག་སྐྱེལ་ཡོད། ཨ་རག་ལྷགས་མཁས་པོ་མ་ལྟར་ན་
 རྩམ་འཁོལ་མ་དེ་ཆུར་འཇོར་ནས་མེ་འབར་ཏེ་རང་ཉིད་འཆིག་ཉིན་ཡོད་པས་ཨ་
 རག་དེ་རྩམ་གྱི་ཐོག་ཏུ་གནད་འཁེལ་པོ་ཞིག་ལྷགས་དཀོས།

གཡང་རྒྱབ་ཟེར་བ་ནི་མི་བསོད་ནམས་དབང་ཐང་ཡོད་པ་དེ་ཆོའི་བསོད་
 ནམས་དང་དབང་ཐང་ཆུར་འགྲུགས་པའི་ཐབས་ཤིག་ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་ལྷག་
 དཀར་རྒྱང་ཞིག་གི་ལག་གཡས་པའི་གདུང་ཆོན་ལྷ་ལྷའི་ནང་སྤྱེལ་བཞག་པ་ཞིག་
 དང་། གོས་ཆེན་ཆོས་གཞི་མི་འདྲ་བ་ལྟ་དང་། གཟི། ལྷ་ཏུ། སྤྱོད་ཤེས་ཤེས་
 འཁྱོན་བུ། མེ་ཁོང་བཅས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་མདའ་དར་ཆེ་ལུང་མ་སྒྲོ་ལྟ་དང་ལྟན་
 པ་ཞིག་དེ་དྲུང་སྤྱེ་མར་དང་ཆར་ལུད་སོགས་འབྲེལ་པའི་མི་གཅིག་གིས་ཁང་
 བྲིས་གྱི་ཐོག་ཆེ་ནས་ལྷ་འགྲུགས་གཡང་འགྲུགས་ཞེས་ལྷག་རྒྱ་དང་བཅས་སྐད་
 རྒྱག་སྐྱེལ་ཡོད་ཅིང་། ལྷུར་ན་ལོ་ལྟར་སྟོན་ཁ་འབྲུ་རིགས་བརྟུ་པའི་སྐབས་སུ་
 གཡང་རྒྱབ་ཅས་དེ་ལྟར་ལྟེད་སྐྱེལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་ཆང་དེ་རྒྱ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་
 བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཡོང་ཆེད་ཡིན་ཟེར།

མོང་གསལ་ལྷགས་སྐྱེལ་དེ་དག་ཆང་མ་ལོན་གྱི་ལྷགས་སྐྱེལ་ཡིན་ཅིང་། དེ་

ནི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་དང་ཐོན་པའི་ཆོས་ལུགས་བར་འབབ་ཚད་ཐེངས་
 མང་བྱས་ཏེ་ཐོན་ཆོས་མེད་པ་བརྗོད་རྒྱུ་ཤོད་གསལ་བྱུང་གཏོང་བ་དང་མདོས་
 རྒྱལ་པ་སོགས་བྱེད་ལྟངས་དེ་རིགས་རང་སོར་འཛག་དགོས་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་
 མཆན་ནི་དེ་ཆོ་མེད་པ་བརྗོད་ན་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་པ་རེད།
 དེར་བརྟེན་ཆོས་བྱེད་ལྟངས་དེ་རིགས་ཕྱི་ཚུལ་དུ་ཐོན་གྱི་ཆོས་བྱེད་ལྟངས་ཡིན་པ་
 ལ་ནང་དོན་དེ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དེ་ནི་
 དཔེར་ན་དེར་སྐབས་ནང་མ་དང་སྟོད་གཞས་སོགས་ཀྱི་གཞས་གདངས་ཉིང་
 པར་གཞས་ཆོག་གསར་པ་བཅུག་པ་ལྟར་ཕྱི་ཚུལ་དུ་ཐོན་པའི་ཆོས་བྱེད་ལྟངས་
 ཐེད་སྟོང་བྱས་པ་ཅམ་ལས་ནང་དོན་ཐད་ཐོན་གྱི་ལྟ་བ་གང་ཡང་འདྲིས་མེད།
 སོན་མ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་མངའ་རིས་སུ་བཞུགས་སྐབས་ཐོན་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་
 མི་ཚང་ཆེན་པོ་ཞིག་ནང་ནད་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་སེམས་ཅན་ཏ་ཅང་མང་པོ་
 བསད་པ་རེད། (ཐོན་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་མི་ན་བ་དང་། མི་བ། དེ་བཞིན་བྱིམ་
 ཚང་རྒྱ་རྟོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་ཆེད་བཅས་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་མང་པོ་གསོད་པའི་
 ལུགས་སྟེན་ཞིག་ཡོད་) སྐབས་དེ་དུས་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་ཡང་གདན་འདྲེན་བྱས་
 བས་ཐེབས་དུས་ཞབས་ཉེན་བྱེད་ཆེད་སེམས་ཅན་མང་པོ་གསོད་ཆོག་ཆོག་བྱས་
 བས་བཞག་ཡོད་པ་གཟིགས་ཏེ་ཁོང་གིས་ཕྱི་ཚུལ་དུ་ཐོན་གྱི་ཆོས་བྱེད་ལྟངས་ཡིན་
 པ་ལ་ནང་དོན་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཆོས་ཤིག་གསུངས་རྗེས་བྱིམ་
 ཚང་དེའི་མི་ཆོར་སེམས་ཅན་དེ་དག་བསད་པ་དང་སྟོད་པ་གཉིས་བྱུང་མེད་པས་
 ད་སྟོད་བསྟོལ་སྐྱོངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པར་སྦྱོན་བདག་དེས་ཁྱེད་ཀྱི་གནང་
 ལྟངས་དེ་ཐོན་ཆོས་འདྲ་ཡང་དོན་ངོ་མ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་རེད་འདུག་པས་
 དེ་ཅི་ཡིན་ཞེས་བཀའ་འདྲི་བྱ་སྐབས་རྗེ་བཙུན་མི་ལས་ཁྱོད་ཆོས་མི་མི་བ་དང་ན་
 བ་གང་བྱུང་ཡང་སེམས་ཅན་མང་པོ་གསོད་པ་དེར་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། མི་མི་
 རྗེས་སེམས་ཅན་མང་པོ་བསད་ཆོ་མི་མཁན་དེར་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དང་། མི་མི་
 ཁར་སེམས་ཅན་མང་པོ་བསད་ན་དུག་སྦྱིས་ཡོང་རྒྱར་མན་པ་མེད་པར་ནད་པ་

མཁུགས་པོ་ཤི་ཡས་ལ་འགོག་རྒྱུ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ཤི་གསོན་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་
 འབས་རྟེན་བྱས་ན་འང་སེམས་ཅན་གསོད་པའི་ལྷགས་སྒྲིལ་དེས་ཤི་གསོན་
 གཉིས་ཀར་ཕན་པ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་པར་སྒྱུན་བདག་དེའང་ཉ་ཅང་
 མཁུའོ་བྱང་ནས་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་པ་ཆགས་པ་དང་སེམས་ཅན་
 བསད་ནས་འབས་རྟེན་བྱེད་སྒྲིལ་དེའང་འགོག་བྱུང་པ་བྱུང་བ་རེད། སངས་
 རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིག་བཅད་ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་དང་ཤིག་པ་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། ས་སའི་ཆོལ་གནོད་པ་དང་ཆོལ་བྱང་དུ་འགྲོ་བ་སྒྲིགས་བར་
 ཆད་ཡོང་རྒྱ་རེད་ཅེས་སྒྲིབ་གསེ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དེ་དང་དེར་སྐབས་ར་ཆོས་
 སེམས་ཅན་མང་པོ་བསད་ཆོལ་ཆོལ་བྱེད་དང་སྒྱི་ཆོགས་ལ་གནོད་གྱི་རེད་ཅེས་སྒྲིབ་
 གསེ་གཏོང་བ་དེ་ཤོད་ལྟངས་མི་འདྲ་བ་ཅུ་ལས་དོན་སྤྱིར་པོ་དམིགས་ལྷལ་
 གཅིག་རང་ཡིན། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ནང་ཐོན་གྱི་ཆོས་བྱེད་
 ལྟངས་ཁ་ཤས་འདྲེས་ཡོད་ཀྱང་ཐོན་གྱི་ལྷ་བ་ཙ་བ་ནས་འདྲེས་མེད་པས་ཐོད་གྱི་
 སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ལ་ཐོན་གྱི་ཆོས་ལྷགས་འདྲེས་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཆོས་
 ལྷགས་རྒྱུན་མ་རེད་ཟེར་བ་དང་རྒྱ་མཆན་དེར་བརྟེན་ནས་ཐོད་གྱི་སངས་རྒྱས་
 ཆོས་ལྷགས་ལ་བྲམ་མའི་ཆོས་ལྷགས་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མ་དག་
 པ་ཞིག་ཡིན།

༣. ཐོད་དུ་བྲམ་མས་སྤྱིད་དབང་བཟུང་བའི་ཆོས་སྤྱིད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་
 ལྷགས་དེ་ནི་ཆོས་ལྷགས་ཐེད་སྤྱད་ནས་སྤྱིད་དབང་བཟུང་བའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་
 ཞིག་དང་། ཆབ་སྤྱིད་གྱི་རྩ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ཐོད་གྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་
 གྱི་རྩ་བོ་གཏན་ནས་མིན་ཅིང་། སྤྱིད་དབང་འཛིན་མཁན་གྱི་མི་འགའ་ཞིག་
 གིས་ཆོས་ལྷགས་གཅིག་གམ་ཆོས་ལྷགས་འགའ་ཤས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་རྣ་
 ཆོགས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ཁོ་ཆོ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱིད་དབང་རྒྱར་གྱི་དམིགས་
 ལྷལ་འབྲུབ་པ་དང་དེ་བརྟེན་པོར་གནས་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ལྷགས་ཐེད་སྤྱད་བྱས་
 པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་དེ་ལ་ཆོས་སྤྱིད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་གོ་དོན་ཆང་མ་མེད་ལ། ཆོས་

མིང་བྱང་འབྲེལ་ནི་ཚེས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་མིང་དབང་གི་བདག་པོ་གཉིས་ཀ་མི་
གཅིག་གིས་བྱང་བཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པ་ལས། མིང་དབང་བྱང་མཁན་གྱི་
མིས་ཚེས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཚེས་མིང་བྱང་འབྲེལ་དུ་ཅིས་ན།
རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཚེས་ལུགས་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་
ཆར་མ་ཚེས་མིང་བྱང་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྒྲིན་
ཡོད། བོད་ཀྱི་ཚེས་མིང་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ནི་འབྲུ་མགོན་འཕགས་པས་
བོད་ས་གནས་ཀྱི་མིང་དབང་བྱང་བ་ནས་བྱང་བོད་ལ་ཚོག་མར་ཚེས་མིང་
བྱང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་བྱང་བ་ཡིན་པས་ཚེས་མིང་བྱང་འབྲེལ་ནི་ཆབ་མིང་
ཡིན་པ་ལས་ཚེས་ཀྱི་རོ་བོ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །

༩. བོད་ལ་སྤྱི་མའི་ཡང་མིང་རོ་ས་འཛིན་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཡོད་
པ་དེས་བོད་ཀྱི་ཚེས་དེ་སངས་རྒྱས་ཚེས་ལུགས་རོ་མ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ན་མི་
འགྲིག བོད་དུ་སྤྱི་མའི་ཡང་མིང་རོ་ས་འཛིན་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་དེ་བཞིན་
དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་མཆུག་རྟུ་གཞི་ནས་བྱང་བཞིག་ཡིན་པ་ལས། རྒྱལ་
པོ་སྤྱི་བཙན་མཆོམ་པོའི་དུས་སུ་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཚེས་ལུགས་ཐོག་མར་དར་བ་
ནས་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ཤག་(༡༩༥༧) ལོ་བར་ལམ་ལུགས་དེ་མེད།
དེའི་རིང་ལ་སྤྱི་བཙན་ཐོན་ཆེན་པོ་པཌྌ་འབྱུང་གནས་དང་། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་
འཚོ། རྩེ་འབངས་ཉེར་ལྔ། ལོ་རྒྱུ་བ་སྐྱ་ཚོག་ཁང་གསུམ། གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་
མགོན་པོ། ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། རྩེ་ཐོ་རྩེ་ལ་ཉི་ཤ། འཕྲོམ་རྩོན་པ།
མར་པ་ལོ་རྒྱུ་བ། མི་ལ་རས་པ། འགོས་ལོ་རྒྱུ་བ། རུ་ལོ་རྒྱུ་བ། མཁས་གྲུབ་
ཁྱུང་པོ་རྒྱལ་འཕྱོར། ཁྱུང་ཆེན་ཁྱིང་རས་པ། ས་སྐྱ་ཁོང་མ་ལ། མངའ་བདག་
ཉར། མ་གཅིག་ལ་བ་སྒྲོན་སོགས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྤྱི་མ་ཚོག་གངས་
ལས་འདས་པ་བྱང་བ་ཆར་མར་ཡང་མིང་རོ་ས་འཛིན་ཞུས་པ་བྱང་མེད་ལ། སྤྱི་
མ་སྐྱ་ཐོག་རྩོན་མའི་སྐྱ་ཆས་རྣམས་ཤལ་བཞག་བྱས་ཏེ་བཞག་པའི་སྤྱི་བཙན་དང་།
ལྷག་མཛོད། གཉེར་པ་སོགས་གཏན་ནས་མེད། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་རྒྱ་

ཡང་མི་སྤྱད་ཅིང་། མ་བསྐྱབས་པ་དེ་མེས་ཀྱི་ཡོད་དུས་བསྐྱབས་པ་དེ་དེ་བས་
 གྱུར་མེས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་བསྐྱབས་པ་དེ་དཀའ་ལས་ག་ཚོད་
 བརྒྱབ་ན་འང་མེས་ཀྱི་མི་འདུག་ལ་སང་ཉིན་མི་ལ་ཚུས་ཤོད་དགོས་ཐུང་ན་དེ་
 རིང་དགེ་ཆེན་གྱིས་སང་ཉིན་དེ་ལྟར་ཤོད་ཡང་ཞེས་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་
 ན་འང་རང་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཁྱིའི་སྤང་དུ་བསྐྱལ་བ་རེད་ལ་ངས་གྲང་མ་ཡིན་
 ཡིན་མདོག་མ་བྱས་ཀ་མེད་རེད་ཅེས་དང་། ར་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཆར་པ་བབ་
 པ་དང་། མེ་ཏོག་ཤར་བ། འཆའ་བྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཤོད་ཚུལ་དེ་དག་རྒྱ་མཚན་
 དུ་བྱས་ནས་རྒྱལ་བ་སྤྱོད་བཞི་པའི་ཡང་སྤྱད་དུ་རྩོམ་འཛིན་བྱས་ཆེ་གཏན་
 ནས་འགྲིག་ཐབས་མེད། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ང་དང་དུས་མཚུངས་སུ་སྤྱོད་པའི་
 འབྲུའོག་མ་དང་སྤང་བུ་དེ་ཚོ་ཡང་ཆང་མ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཞེད་པོ་དེ་འདྲས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིན་ཤིང་མེས་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་ཙ་བ་ནས་ཡོང་སྤྱད་ཀྱི་
 མ་རེད་ཅེས་གསལ་ཐག་ཚོད་འཁོད་ཡོད། ཁོང་སྤྱོད་ཆེ་ཉིལ་བུའི་རང་ནམ་གྱིས་
 གནང་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བདེན་པ་བདེན་སྐབས་ཁོ་ན་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་
 ཚུལ་སོགས་ར་རྒྱལ་དང་ཆེ་སྒྲོམ་གཏན་ནས་གནང་མེད། ཁོང་གིས་ད་དུང་
 “དེར་སང་སོག་པོའི་དཔོན་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཁོད་ཀྱི་སྤྱད་ག་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་ཆོའི་སྤྱད་
 མང་ཆེ་བ་སྤྱོད་པའི་ཡང་སྤྱད་ཡིན་དགོས་པ་དེ་ཆོ་ལ་མཚན་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ་”ཞེས་
 གསུངས་ཡོད་པ་དེར་དེར་སང་ཡང་བསམ་སྒྲོག་ཏོར་རྒྱ་ཞེ་དུག་ཡོད།

ང་རང་སྤྱོད་པའི་ཡང་སྤྱད་ལ་རྩོམ་འཛིན་བྱས་པ་དེས་ཁྱེ་བཟང་ཆེན་པོ་ཞིག་
 རག་ཡོད་ལ་རྒྱང་ཡང་ཆེན་པོ་ཞིག་རག་ཡོད། ཁྱེ་བཟང་ནི་ང་རང་ཁྱིམ་ཆང་
 དུ་བུལ་པོའི་སྤྱད་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་སྤྱད་པའང་ཡང་རྒྱ་སྤྱོད་པས་ཆེན་པོ་མེད་ལྟེན་སྤྱོད་པས་
 ཡང་སྤྱད་དུ་རྩོམ་འཛིན་བྱས་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་རྒྱགས་པ་བྱས་ནས་སྤོད་རྒྱའི་གོ་སྐབས་
 མ་ཐུང་བར་བཞེན་བསྐྱབ་པ་སྤྱོད་གཞེར་བྱེད་སྐབ་པ་བྱུང་ཡོད། ང་རང་གི་
 ནང་འདི་མ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱོད་ཅམ་དང་འཚོ་བ་སྤངས་འཁྱེད་ཅམ་
 ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ས་ནི་འཚོམ་བཞོ་བ་དང་མ་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་འཐག་མཐན་ཡིན་ལ་

ལག་ཚལ་ཡང་གང་ལེགས་ཡོད། བྱིས་ཚང་དང་བྲ་བར་གི་དཔལ་འཕྱར་ཆ་ཆེན་
 དབང་གིས་ར་རར་རྒྱུད་དུས་སློབ་གཉེན་ལྟེན་པའི་སྐབས་བྲ་བར་ཆེ་ཁག་ཁག་
 བས་དཔེ་ཆ་མང་པོ་གཡར་ཏེ་བཟུ་སྟེང་ཡོད། གལ་ཏེ་བྱིས་ཚང་སླུག་པོ་ཞིག་ཏུ་
 སླེས་ཏེ་བྲ་བར་རྒྱ་རྩོམས་ཆེན་པོ་ཞིག་ནང་སློབས་ན་དེ་འདྲ་ལྟེན་བྱུང་མིན་མི་
 བེས། ར་རར་གི་དྲན་ཚོག་ལ་གོང་པོ་གར་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟེན་པའི་སློབ་ཆེན་བཞད་
 སྟེན་མས་སུ་འབྱུངས་ཀྱང་རྒྱུད་དུས་ནས་སློབ་པ་བཙུན་ཞིབ་གང་ཆེ་མཛད་དེ་
 སྐད་གཤམ་ཡོད་པའི་བྲ་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་དང་། ར་པོད་དུ་འབྱུངས་
 པའི་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟེན་པའི་འང་བྱིས་དང་བྲ་བར་གཉིས་ཀ་རྒྱ་རྩོམས་ཏེ་ཅང་
 ཆེན་པོ་ཡིན་ནའང་རྒྱུད་དུས་སློབ་གཉེན་གང་ལེགས་མཛད་དེ་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྱེང་
 བཅུག་སྐུམ་པའི་མཆན་ཞབས་ཀྱང་གནང་བ་རེད། ར་རར་གི་མི་ཚོག་འདིར་
 ཁོང་ཚུམ་གཉིས་སུང་མི་ཚང་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལྷ་བྲ་མའི་ཡང་སྤྱད་ལ་རོས་འཛིན་
 བྱས་པ་མང་ཆེ་བ་སློབ་པོ་གནང་མཁན་མ་གཏོགས་སྐྱེངས་བཙོན་གནང་མཁན་
 ལྱང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེར་བརྟེན་གཤམ་ཚོག་ཡོན་ཏན་མཁོན་པོས་ཅོད་ཀྱི་
 ཞེས་རྗེ་དང་མཁས་པ་ཚང་མ་སྐྱེང་པོ་ཡོང་བ་ཤོག་ཅེས་སྐུགས་སློན་གནང་བ་དེ་
 ཡང་རྒྱ་མཆན་དེ་ཡིན། སློན་མ་བྲ་མ་ཚོས་“ཏེ་ཅང་དབུལ་པོའི་བྱིས་དང་ནི། །
 སྐུག་པོའི་བྱིས་དུ་མི་སྤྱེ་བར། །བར་མའི་བྱིས་དུ་སྤྱེས་ནས་ཀྱང་། །ནག་ཏུ་
 དམ་ཚོས་བྱས་པར་ཤོག”ཅེས་སྐུགས་སློན་གནང་གི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཏེ་ཅང་
 དབུལ་པོའི་བྱིས་དུ་སྤྱེས་ན་འཚོ་བཟུང་དཀའ་བས་སློབ་སྦྱང་ལྟེན་པའི་ནོ་སྐབས་
 ཡོང་མི་སྤྱད་ལ་ཏེ་ཅང་སྐུག་པོའི་བྱིས་དུ་སྤྱེས་ན་ཡང་སློབ་སྦྱང་ལྟེན་བྱུང་གི་མེད་
 པ་རེད། ར་རར་རྗེས་སུ་དགེ་བཤེས་བཏང་བྱིན་རྗེས་དཔལ་འཕྱར་ཆ་ཆེན་ཅུང་
 རེ་བཟང་དུ་སྤྱིན་ནས་ཨ་མ་དོ་དང་སོག་ཡུལ་སོགས་ནས་དཔེ་ཆ་མང་པོ་བྲ་ཡོན་
 ལྷས་པ་མ་བཟད། ཅམ་ཀ་དཀར་པོ་སྤྱད་དེ་འབྲུག་ཡུལ་ནས་འབྲུག་ཤོག་ཉིས་
 ཚོག་འབྲུག་ཤོག་དེ་དག་ཨ་མ་དོ་ལྷལ་ལ་བཏང་ནས་དཔེ་ཆ་པར་བརྒྱབ་སྟེ་ར་
 རར་གི་སྐུལ་དུ་དཔེ་མཛད་ཁང་པ་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་དང་ལྷ་སར་དཔེ་མཛད་

ཁང་པ་ཀ་བཞི་མ་ཞིག་ཕྱར་བྱར་བཀར་ཡོད་ལ་དཔེ་ཆ་དེ་ཆོ་ཉམ་ནས་ཆང་མ་
 བཟུམ་ཟེན་ལྟ་བུ་རས་པོད་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཡོད་དོ་ཅིག་བཟུ་ཐུང་ཞེས་ཤོད་མ་ཤོད་
 གྱུར་སྒྲུམ་ཆ་གཅིག་བཟུ་ཐུང་ཞེས་བཤད་ན་བཤད་ཆོག་གི་རེད། རས་དཔེ་ཆ་
 མང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཉོ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ར་རང་ལ་སྒྲུ་མའི་མིང་ཞིག་ཡོད་ལྟ་བུ་ས་
 འབྲུལ་ཆོན་རྒྱག་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐག་གཅོད་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་
 ལས་དེ་ཆོ་སོ་སོ་དང་ནང་མི་འཁོར་གཡོག་ཆོས་བཟས་ན་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་
 ཡོད། དེ་མ་སྒྲུངས་ན་ཡང་མི་འགྲིག་པར་པ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་དང་བཟུན་
 དགོས་ལ། སྒྲུངས་ནས་བཟས་ན་འང་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལྟ་བུ་ས་མིས་
 སྒྲུལ་བ་རྣམས་བསགས་ནས་དཔེ་ཆ་སྒྲུ་ཡོན་ཞུ་བ་དང་རྩ་སྒྲུ་བཞེངས་པ་སོགས་
 གྱི་སྒོག་ལ་བཏར་བ་ལས་རང་གི་ཉོ་མོས་སོག་གྲུར་བྱུར་གཅིག་གྱུར་གཏོར་ཐུང་
 མེད། དེ་ནི་ར་རང་གི་རོས་འཛིན་ལྟར་ན། མི་ཆོས་ར་ལ་རིན་པོ་ཆེ། ལྟ་བུ་ས་
 ལྟ་མཆོ། བྱེད་ཀྱིས་ར་ལ་འཁོར་བ་དང་། ལྟག་བཟུལ། རན་སོང་བཅས་ལས་
 ལྟལ་བ་ཞིག་ལྟ་བུ་ས་འབྲུག་གནང་རོགས་ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ན་འང་རས་མི་ལ་
 ལྟ་བུ་ས་འབྲུག་གནང་རྒྱ་པར་བཞག་ར་རང་སྒྱེ་བ་རྗེས་མ་ག་པར་གང་འཁོར་རང་
 མགོ་མ་སོན་པར་གཞན་ལ་ལྟ་བུ་ས་འབྲུག་གནང་རྒྱ་རྩོམ་བུལ་རེད། འོན་ཀྱང་
 མིས་ར་ལ་རྒྱར་རེ་བ་བྱས་ནས་ལྟ་བུ་ས་འབྲུག་ཞུས་པ་དེ་ལ་པན་སོགས་པའི་ལས་
 ཀ་ཞིག་ངས་པར་བྱ་དགོས་པས་དེས་ན་མིས་སྒྲུད་པའི་རྒྱ་དབུལ་དེ་དག་ལྟ་
 བཞེངས་རྒྱ་དང་། ཐང་ཀ་བཞེངས་རྒྱ། དཔེ་ཆ་ཉོ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་སྒོག་ཏུ་བཏར་
 ཆོ་སོ་ཆོས་ར་ལ་སྒྲུད་པ་དེས་པན་ཞིག་སོགས་པ་དང་ར་རང་ལ་འང་ཉེས་པ་མེད་
 པའི་སྒོག་ད་ཏུར་དཔེ་ཆ་དེ་ཆོ་རས་བཟུ་སྒོག་བྱས་ནས་པན་པ་བྱུང་ཡོད། འོན་
 ཀྱང་རྗེས་སུ་རིག་གནས་གསར་བཞིའི་སྐབས་ས་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་དཔེ་ཆ་དེ་དག་
 རྒྱ་ལ་གཡུགས་པ་དང་། ལྟ་སར་ཡོད་པ་དེ་དག་སྒྲུ་ས་ནས་སྤྱིད་སྒོས་ལ་སྒྲུལ་ཡང་
 སྐབས་དེར་ཆང་མ་མེར་བསྐྱེགས་བཏར་བ་རེད། མདོར་ན་མིའི་རྒྱ་དབུལ་
 བཏར་ནས་དཔེ་ཆ་ཉོས་ཏེ་བཟུ་རྒྱ་བྱུང་བ་དང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་མང་པོ་དག་

ཅན་ཏུ་བཞེན་རྒྱ་བྱུང་བ་དེ་ཁོ་བཟང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། རྒྱུང་གང་རྒྱ་ཡོད་
 དམ་ཞེན། རྒྱུར་ན་དགེ་བཤེས་གཏོང་བར་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྔ་ལྔ་བྱུང་བྱེད་དགོས་
 བླུང་བ་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལོ་བཅུ་ལས་བྱེད་སྒོམ་བྱུང་མེད་པ་དང་། ལོ་བཅུ་འདི་ནང་
 ལོ་བྱུག་མེད་པ་ཅན་ཤེད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་མ་གཏོགས་སོ་སོས་རང་འགྲུལ་གྱིས་
 སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱས་མེད། ལོ་བཅུ་བྱུག་ཏུ་སྒྲིབས་ནས་དཔེ་ཆའི་ནང་དོན་ཐན་ཏུ་
 ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ལྟ་བུས་ལོ་བྱུག་རིང་རང་རྟོགས་རང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཏུ་ར་བྱག་བྱས་ཏེ་
 རང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་ལ་ལྟ་རམས་དགེ་བཤེས་བཏང་བྱུང་ཅན་བྱུང་ཡོད།

དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པར་རྒྱུད་པར་ཡིག་ཆ་དེ་ཆེན་པོ་ཐངས་ལྟ་གཏོང་
 དགོས་པ་ལྟེ། ཐངས་དང་པོ། འཇིག་གླའི་ནང་ཡིག་ཆ་དེ་བཏང་ལྟེ་སྒྲིབ་ཤོགས་
 ཆང་མས་ཀྱི་བ་བརྟོན་ནས་དེར་ལན་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། ཐངས་གཉིས་པ།
 དགོན་པ་དེའི་སོ་སོའི་ཁྲིམས་གཏོགས་ཀྱི་གྲ་ཆང་ནང་གཏོང་དགོས་པ། ཐངས་
 གསུམ་པ། ཉིན་བཞིའི་རིང་འཇིག་གྲ་བཅུ་གསུམ་ཡོངས་རྒྱགས་ཆོགས་ཆེན་
 ཆོགས་ཏེ་ཡིག་ཆ་དེ་གཏོང་དགོས་པ། ཐངས་བཞི་པ། སེ་ར་དགོན་པ་ཡོངས་
 རྒྱགས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་ཐོག་རྒྱ་ཆོད་བཞི་གཏོང་དགོས་པ། ཐངས་ལྔ་པ། རྩ་
 ཏུ་གྱིང་ཁར་དགེ་བཤེས་གཙོ་གསུམ་ཁག་དང་། དགའ་ལྡན་གྱི་པ། ཡོངས་
 འཇིག་རྣམ་གཉིས། མཚན་ཞབས་བཅས་ཆང་འཇོམས་ཐོག་ཡིག་ཆ་དེ་ཉིན་
 བཅུ་གཅིག་གཏོང་དགོས། དེ་རྗེས་མི་སོ་སོའི་ཡང་རིམ་རྒྱུར་ན་གཏན་འཁེལ་
 ཟིན་མཚན་དངོས་གཞི་དེ་ལྟ་ས་སྒྲིན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཐོག་སེ་འབུས་དགའ་
 གསུམ་འཇོམས་སར་ཞོགས་པ་རྒྱ་ཆོད་གསུམ་དང་། ཉིན་དགའ་རྒྱ་ཆོད་གཉིས།
 དགོང་དྲོ་རྒྱ་ཆོད་བརྒྱད་བཅས་གཏོང་དགོས་ཤིང་། ར་རང་དགེ་བཤེས་གཏོང་
 བའི་ཤུབས་དེར་མི་གྲངས་བཅུ་བདུན་ནང་ཡང་གི་ཡོད་པ་མི་བདུན་ཡོད་པ་དང་
 ར་རང་ཡང་གི་བཞི་པ་ཡིན། དེ་ནས་ད་ཏུང་ལྷ་མཁུད་གསར་ལྷགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
 ལོ་བཅུ་གསུམ་བྱས་ཐོག་རྒྱུན་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་རིང་མདོ་ལྷགས་སྒྲིབ་གཉེར་བྱས་
 པ་དང་། དེ་རྗེས་པེ་ཅིན་ཏུ་དགེ་ཅན་བྱེད་རིང་རིག་གནས་གཞན་དང་རྒྱ་ཡིག་

སྐགས་སྒྲོབ་གཉེར་བྱས་པ་ཡིན།

མདོར་ན་བོད་ལ་སྤྱི་མཐུན་ཡང་སྤྱི་དོན་འཛིན་བྱེད་པའི་ལམ་ལྷགས་དེ་
ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲོལ་རང་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་ཆོས་སྤྱི་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ནམ་པ་གཞན་
ཞིག་ཡིན་གྱི་སྒྲོལ་དེ་ད་དུང་ཚད་མེད་དང་བཟླ་བ་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱ་བའི་ལྷུ་
ཡིན་པས་སྤྲུབས་བཤེའི་སྒྲོལ་ནས་ཁ་ཚུགས་ཅོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་། དེ་དང་ཚུགས་མཚུངས་རྟེན་མའི་ཆོས་ལྷགས་འཛིན་པ་
ནམས་ཀྱི་དབུ་ལྷ་དམར་པོ་ཡིན་པར་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་དམར་པོའི་ཆོས་ལྷགས་
(红教)ཞེས་འབོད་པ་དང་། ས་སྤྱིའི་ཆོས་ལྷགས་འཛིན་པའི་དགོན་པ་དང་
ལྷ་ཁང་གི་ས་ཅི་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་ནས་བྱ་བའི་ཆོས་ལྷགས་(花教)།
བཀའ་བརྒྱུད་པ་ནམས་ཀྱི་ན་བཟའ་རས་གོས་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་དེ་
ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་ལྷགས་(白教)། དགེ་ལྷགས་པ་ནམས་ཀྱི་དབུ་ལྷའི་མདོག་
མེར་པོ་ཡིན་པར་བརྟེན་ནས་མེར་པོའི་ཆོས་ལྷགས་(黄教)། བོན་པོ་ནམས་ཀྱི་
ལྷ་གོས་མདོག་ནག་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ནག་པོའི་ཆོས་ལྷགས་(黑教)
ཞེས་མིང་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན། མེས་ཀྱིས་ནང་ཁྲུལ་དུ་ཡོད་པའི་
སངས་རྒྱུས་ཆོས་ལྷགས་པ་ནམས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཆོས་གཞི་ནག་པོ་དང་། སྤུ་བྱང་
ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གོས་ནག་ཆོས་ལྷགས་དང་། སྤུ་བྱང་ཅན་གྱི་ཆོས་
ལྷགས་ཞེས་མིང་འདོགས་དགོས་པར་རྒྱ་མཚན་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་མིང་
དེ་ལྟར་བཏགས་ན་གལ་འགྲིག

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་ལ་བཀའ་གདམས་པ་
དང་། ས་སྤྱི་བ། བཀའ་བརྒྱུད་པ། དགེ་ལྷགས་པ་ཞེས་འབོད་པ་དེ་ནམས་
ཆོས་ལྷགས་རང་རང་སོ་སོས་རང་ཉིད་ལ་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་
ལྷགས་གཅིག་གིས་ཆོས་ལྷགས་གཞན་དག་ལ་སར་བཏགས་པའི་མིང་མིན་ལ།
མི་རིགས་གཅིག་གི་ཆོས་ལྷགས་པས་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་ཆོས་ལྷགས་ལ་
བཏགས་པའི་མིང་ཡང་མིན། དེར་བརྟེན་ཆོས་ལྷགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་ལ་སྤར་

ནས་ཡོད་པའི་མིང་དེ་རང་བཤད་སྟེན་བྱས་ན་ལེགས་པ་ལས་གསར་དུ་འདྲིགས་
 རྒྱུ་དཔྱད་པ་གང་ཡང་མེད།

སྒྱུར་ན་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐུབ་མཐའ་ཁག་སོ་སོའི་དབུ་
 ལྷའི་བརྗོད་བྱིངས་དང་མདོག་མི་འདྲ་བ་དཔེར་ན། རྩོམ་མའི་ཨོ་རྒྱལ་པའ་ལྷ།
 བཀའ་གདམས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མེམས་ལྷ། ས་རྒྱའི་ས་ལྷ། བཀའ་བརྒྱད་པའི་
 དྲགས་པོའི་རྫོམ་ལྷ། དགེ་ལུགས་པའི་ལྷ་མེར་དང་། པའ་ལྷ། པའ་ཆེན་རྫོམ་
 ལྷ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་མའི་མིང་དེ་ཆོས་ལུགས་ལ་བརྟགས་ན་མི་ལེགས་
 པའང་ཤེས་པ་བྱ་དགོས།

༣. རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་སྒོག་མར་དར་སྐབས་ཀྱི་ སྒྱིལ་གནས་རྒྱལ་རྫོང་།

ཆོས་ལུགས་ཐེར་བ་ནི་ཉེད་གི་བཞོད་པ་ཡིན་པ་དང་། ཉེད་གི་བཞོད་པ་
 དང་དཔལ་འཕྱོར་གྱི་མང་གཞི་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཏུ་ཅང་དམ་སོ་ཡོད་སྐབས་ཉེད་
 གི་བཞོད་པ་དེ་ལ་ཞིབ་འཕྲུག་བྱེད་པར་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་སྒྱིལ་གནས་ཀྱི་དཔལ་
 འཕྱོར་མང་གཞི་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མིན་དེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས། དེར་
 བརྟེན་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་རྒྱ་གར་དུ་སྒོག་མར་དར་དུས་ཀྱི་སྒྱིལ་གནས་གནས་
 རྒྱལ་དེ་ཤེས་ཆོས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་དེས་སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་གྱི་
 སྒྱིལ་གནས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་གང་མཚོན་མིན་དང་སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྱིལ་གནས་
 གནས་རྒྱལ་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ཤེས་ཐུབ་པར་བརྟེན་འདིར་ཐོན་ལ་རྒྱ་གར་དུ་
 སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་སྒོག་མར་དར་སྐབས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐབས་དེའི་སྒྱིལ་གནས་
 གནས་རྒྱལ་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན། དེས་ན་
 སྒོག་མར་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་དར་སྐབས་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྱིལ་གནས་དེ་
 གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་དེ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཁྲིམས་དང་ཆོས་
 ཁྲིམས་བཅོས་པའི་ཨོ་རྒྱལ་གྱི་སྒོག་ནས་གསལ་སོ་ཤེས་ཐུབ་པ་དཔེར་ན་དགེ་སྟོང་

པ་ལ་བྱིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལ་བཅུ་ཙམ་གསུམ་དང་། དགེ་སྤྲོད་མ་ལ་བྱིམས་ལྷམ་བརྒྱ་
 རྒྱལ་ཅུ་རེ་བཞི། དགེ་ཚུལ་ལ་བྱིམས་ལྷམ་ཅུ་སྟོ་རྒྱལ་ དགེ་བསྐྱེད་ལ་བྱིམས་ལྷམ་
 བཅས་ཡོད་པ་དེ་དག་བརྗོད་གོས་པ་འི་རྒྱ་མཚན་དང་། སྐབས་དེར་རྩི་ཚྭ་གས་
 ཐོག་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་བྱུང་མིན་སྟགས་གསལ་ཐག་ཚད་བཀའ་འཁྱུར་གྱི་
 《འདུལ་བ་ལྷན་ཕྱེ་བཞི》ཡི་ནང་ཆ་ཚང་གསལ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ད་
 ཅུང་རྒྱལ་བ་སྤྱེ་ཡོད་དང་པོ་དགེ་འདུན་བྱ་བ་གྱིས་མཛད་པའི་《དམ་པའི་ཆོས་
 འདུལ་བའི་སྒྲིབ་གཞི་དང་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལྷན་ཕྱེ་བཞི་ཀྱང་ལས་བཅུས་པ་
 རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད》(ཤོག་གྲངས་༥༤༡ཡོད་)བཙུས་མིང་ལ་《འདུལ་བའི་སྒྲིབ་
 འབྲུམ་》ཟེར་བ་དེའི་ནང་གསལ་ཡོད་ཅིང་། སྒྲིབ་འབྲུམ་ཞེས་བརྗོད་རྟོན་ནི་
 སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་བྱིམས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཞི་ཆང་མ་དེའི་ནང་བཙུ་བྱ་བ་
 བྱས་ཡོད་པ་དང་ཆོས་བྱིམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཚུགས་བཙུས་བྱས་པའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཡིན་
 པས་རེད། དེ་ཆོའི་ནང་སངས་རྒྱལ་བྱུ་ལུ་ལྷེས་སྐབས་དེར་ཐོག་མར་སངས་
 རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་གནང་སྐབས་རྒྱ་གར་གྱི་རྩི་ཚྭ་གས་གནས་ཚུལ་གང་
 འདྲ་ཡོད་མེད་ཏེ་ཅང་གསལ་པོ་བཏོད་ཡོད། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་
 ༩༣། ལུ་བ། དཔུས་ཞེས་ཁག་བཞི་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་བ་ཁག་རྒྱལ་ཡོད་པ་དང་།
 རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ལ་འང་རྒྱལ་ཕུན་དུ་མ་ཡོད། སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་གྱི་བཙེ་བ་དང་།
 ཆོང་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་སོ་སོའི་ཡོང་འབབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཆ་གཅིག་ཀྱི་དགའ་ལ་དབྱ་བྱལ་
 འཇལ་དགོས་པ་དཔེར་ན་ཆོང་པས་ལྷི་རྒྱལ་ནས་དངོས་ཐོག་ནང་འདྲེན་ཕྱིད་
 སྐབས་ནང་འདྲེན་བྱས་པའི་དངོས་ཐོག་གི་རྒྱལ་ཆ་གཅིག་འགག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
 འཇལ་དགོས་པ་དང་། ཞིང་པས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་ཞིང་ཐོག་ནས་བཙུས་པའི་རྟོན་
 འབྲས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆ་གཅིག་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བྱལ་འཇལ་ཐོག་ བྱལ་དེ་འཇལ་ཕྱིན་རྗེས་
 ས་ཞིང་རི་ལྗོངས་ཐག་གཅོད་ཕྱིད་མིན་རང་ཉིད་ལ་རང་དབང་ཡོད། དེ་ཐོག་
 བས་སྐབས་དེ་དུས་ཞིང་པར་སྒྲིབ་ལ་དབང་བའི་ས་ཞིང་ཡོད་པ་གསལ་བཤད་
 ཕྱིད་ལུ་བ། དཔག་གཤིག་ཆང་མ་ཕུན་གཤིག་བདག་པོར་དབང་བར་བརྟེན་རང་

ཉིད་ལ་ཁང་པ་དང་ས་ཁིང་སྐགས་སྒྲིལ་དབང་བའི་དཔལ་འབྱོར་གང་ཡང་
 མེད། སྒྲིལ་དཔལ་འབྱོར་ཡོད་མཁན་བྱིམ་ཚང་ལ་ཆ་བཞག་ན་པ་མ་འདས་
 རེས་སྐུ་ནོར་ནམས་སྤྱུ་གུར་དབང་བ་དང་། སྤྱུ་གུ་མེད་ན་སྤྱན་མཆེད་(པ་
 གཅིག་མ་གཅིག་)ལ་དབང་བ། སྤྱན་མཆེད་མེད་ན་སྤྲིད་གཞུང་ནས་བཟུ་སྤྱོད་
 ཡོད། ལུང་མེད་ལ་ཆབ་སྤྲིད་དབང་ཆ་དང་བྱིམ་ཚང་གི་དབང་ཆ་སྐགས་གང་
 ཡང་མེད། དཔེར་ན་གཉེན་སྲིག་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་པ་མ་པན་ཚུན་སྐད་ཆ་
 ལུས་ནས་ཐག་གཅོད་པ་ལས་ལུ་དང་ལུ་མོ་སོ་སོར་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད་པ་
 དང་། ལུས་སྐད་ལྱང་པན་ཚུན་གཅིག་མཚུངས་དགོས་པ་ལས་མཐོ་དམན་ཡོད་
 རིགས་གཉེན་སྲིག་ལུས་མི་ཆོག་ མདོར་ན་སྐབས་དེའི་སྐུ་གར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་
 གནས་ཚུལ་དེ་ཁྱེད་བཀས་བཞོད་སྐད་འདི་ན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཁྱེད་བཅ་གཡོག་
 སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལྷག་འཕྲོག་ཉེས་ཀ་ཡོད་པའི་ལམ་ལུགས་ཐིག་ཆགས་ཡོད་པ་དང་།
 གསུང་དྲུང་རབ་བའི་བཀས་བཞོད་སྐད་འདི་ན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དུས་འགོའི་སྐབས་སུ་
 གནས་ཡོད། སངས་རྒྱལ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཚོས་བྲིམས་དང་ཚོས་བྲིམས་ལོ་རྒྱུས་
 ནང་སྐབས་དེའི་སྐུ་གར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་མཆོན་པའི་ནང་
 རོན་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཚོས་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་
 འབྱོར་གྱི་ཁང་གཞི་ནས་ཚུར་ཐུང་བ་དང་། སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་
 འབྱོར་ཁང་གཞི་མཆོན་པ། སྐབས་དེ་གཞི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཁང་གཞི་
 ཡར་རྒྱས་དང་ཉམས་སྐད་རི་འདྲ་ཐུང་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་པ་
 ཞིག་ཡིན། དེར་བཞེན་སངས་རྒྱལ་ཚོས་ལུགས་དེ་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
 དཔལ་འབྱོར་དང་ཆབ་སྤྲིད་གནས་ཚུལ་དང་མ་མཐུན་ན་དར་འཕེལ་ཡོང་
 ཐབས་མེད།

ལྷགས་པ་དང་། བཟད་སྒོལ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཀོམ་པ་བརྒྱའི་ནང་མིང་རྒྱ་
 འདི་སྒྲིང་པོ་བརྒྱན་བཅུགས་ཐོག་སྒྲིང་པོ་འདི་ལྟེང་དུ་ལྷགས་གྱི་སྤྲིང་རེ་རེ་
 བཅུགས་ཏེ་དེ་ལ་མདའ་བརྒྱབ་ནས་ལྷགས་གྱི་སྤྲིང་ཆོང་མ་བརྒྱལ་ནས་ད་དུང་
 མདའ་རྒྱབ་ཤིང་པོ་ལྷན་པ་མ་ཟད། ཏུས་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ཡོངས་ལྷ་སྐད་
 ཡགས་ཆེ་བའི་རིག་གནས་པ་དང་། རྒྱ་ཆལ་མཁས་པ་མང་པོ་དང་འབྲུན་
 བརྒྱུད་མཛད་པས་ཡང་ཆེར་སླེབས་ཏེ་བཅུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་ཁམ་ཏུ་བཞེས།
 གཞན་ཡང་བཅུན་མོ་སྒྲིང་ཡག་ཡོད་ཚུལ་གསལ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གོང་མ་དང་
 འབྲུ་ཡང་དེ་ཆོ་ནི་བཅུན་མོའི་མིང་ཐོགས་ཅམ་ལས་རྒྱལ་པོ་འཕྲུ་གོང་མ་དང་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཏུང་ཤས་ཡིན། འོན་ཏེ་བཅུན་མོ་དེ་དག་གཞིན་སྟེག་བྱས་
 མི་ཆོག་ལ་མི་ཆེ་གཅིག་བཅུན་པ་ལྟར་སོ་བྲང་ནང་སྒྲིང་དཀོས། བཅུན་མོ་
 ཡགས་འཛིན་མ་ཁམ་ཏུ་བཞེས་ནས་སོ་བྲང་ནང་དལུང་པོ་ནི་ཕུ་ཆ་དལུ་བར་
 བཀྲུགས་ཤིང་། དེ་ནས་སོ་བྲང་གི་ཚུགས་བཞིའི་སྒྲིང་འབྲུམ་དུ་ཚུན་སྐབས། མི་
 གས་ཤིང་འཛོགས་པ་དང་། བད་གྱིས་མཐར་ཐུག་དང་། མི་བ། དག་སྒྲིང་ཞི་
 ཏུལ་ཅན་བཅས་གཟིགས་པའི་ཕྱིན་བྱས་ནས་རྒྱལ་གྱི་དལ་དཔར་བརྒྱུར་རྒྱའི་
 ཞག་བརྒྱན་གྱི་ཤོང་དུ་ནམ་ལྟེང་ལ་ཆིབས་པ་བསྐྱུགས་ལྟར་ལ་ཆིབས་ཏེ་ཁྲོས་ཚུལ་
 ཏུ་ཐེབས། ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་མཆོད་རྟེན་ནམ་དག་གི་ཏུང་དུ་རང་གི་
 དཔལ་རང་གིས་བཅད་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། དེ་ནས་སྐབས་དེར་ལུ་ལྷགས་པ་
 རྣམས་གྱིས་ཟས་གཅོད་པ་དང་། མེ་ལྷ་བཞེན་པ། མདུང་ཆེ་གསུམ་གྱི་ལྟེང་དུ་
 མཆོངས་པ་དང་། དཀའ་སྤྱད་དག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་
 པ་རྣམས་ལ་ཆོད་བགམ་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་མོ་ཞེ་རྒྱའི་འབྲུམ་དུ་ལོ་ཏུག་གི་བར་
 ཉིན་རེར་འབྲུ་འབྲུ་རྟག་རེ་དང་རྒྱ་རྒྱ་ཐེགས་རེ་ལས་མི་གསོལ་བར་ཉིང་ཁེ་
 འཛིན་བརྒྱལ་ཞིང་བཀྲུགས། མཐར་རང་ཉིད་ལ་འདོད་པའི་འབྲུམ་ཏུ་གར་
 ཡང་མ་ཐོབ་པར་བརྟེན་ཉིང་ཁེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ། རང་གི་ཏུས་པོར་རང་
 གིས་རྒྱལ་པོ་གཏོང་བའི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཙམ་ནས་མ་ཡིན་པར་བསམ་

སྒྲིབ་པ་དང་བྱ་སྤྱོད་རྒྱུ་དང་པོར་མཁོ་མ་བ་ཞིང་རང་གཅོད་ཀྱི་ལུང་ལེན་གྱི་སྒོ་སྒྲིལ་དེ་མེད་པ་བརྩོན་པ་ལས་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་ཀྱིས་པར་དཀོས་པ་འདུག་དཀོར་སྒོ་
 རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གསལ་བཞེད་གནང་བ་རེད། དེ་ནས་སྤྱོད་གི་ལུང་ལེན་གསལ་བྱེད་པ་མ་དང་། དགའ་ལྡན་པས་མ་གཤིས་ཀྱིས་བ་སྤྱོད་གི་ལོ་མ་ཞིང་ཁྲུང་
 ལུས་པ་ལུལ་བ་བཞེས་དེ་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་སྒོ་རྒྱས་ནས་མདངས་བཟང་པོར་ལྷུང་།
 དགའ་ལོ་མེ་ལྷ་པ་ཤིང་རྩ་ལོ་ལ་རྒྱག་རྩ་རྩེ་གདན་དུ་ཕེབས་དེ། དེར་སྤྱོད་འཆོར་
 གི་ཁྱིའུ་བཟ་ཤིས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་མ་མང་པོ་ལུལ་བ་རྒྱལ་སྤྱོད་གདན་ལ་བཞེད་ནས་ལུང་
 རྒྱལ་གྱི་ཤིང་གི་དྲུང་དུ་ཞལ་ཤར་དུ་གཟིགས་དེ་བསམ་གཏན་བསྐྱེད་ཞིང་
 བཞུགས་པས། སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་སྤོ་རངས་མདོན་པར་རྒྱགས་པ་
 སངས་རྒྱས་(དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡང་སྤྱོད་གཙན་གྱིས་བཟུང་། རང་ཞིད་ཀྱི་བཅུན་
 མོ་གསལ་འཛིན་མ་ལ་སྤྱོད་ཤིག་ཀྱང་འཁྲུངས་དེ་མཆོན་མཁན་གྱིས་མཆོན་ལ་སྤྱོད་
 གཙན་འཛིན་ཞེས་གསལ་བ་དེ་ནི་གནས་བཟན་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ཆོན་ཞིག་དུ་
 ལྷུང་།) དེ་ནས་རེ་ཞིག་གསུལ་བྱ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལྟར་པའི་སྤྱོད་དུ་ཤར་མི་ཤར་
 བཟན་པའི་ཆེད་དུ་ཞག་བཟུན་ལྷག་བཟུན་གྱི་བར་དུ་ཆོས་མི་གསུང་བར་
 བཞུགས། དེ་ནས་ལྷ་ཆོངས་པས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་སྤྱོད་པོད་པ་དང་།
 བརྒྱུན་གྱིས་དྲུང་དགར་པོ་གཡས་སྤྱོད་འཁྱུལ་བ་ལུལ་དེ་ཆོས་གསུང་བར་ཞུས་པ་
 བཞིན། ལྷ་བ་དྲུག་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་ལུལ་སྤོ་ར་ཆ་མཁའ་དྲུང་སྤྱོད་ལྷུང་བ་རི་
 དུགས་ཀྱི་ནགས་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་པའི་དང་པོ་འཁོར་ལྷ་ལྷེ་(༡. ཀྱན་ཤིས་ཀྱོན་
 ལྷ་ལ། ༢. རྩ་ལྷ་ལ། ༣. ལྷུངས་ལ། ༤. མིང་ཆེན་ལ། ༥. བཟང་ལྷན་)ལ་ཆོས་
 ཀྱི་དཔྱད་པོ་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་གསུངས་(དེ་ལ་དྲན་གསེབ་པའི་ཆེད་དུ་
 པོད་ལ་དྲུག་པ་ཆོས་བཞིན་དུས་ཆེན་འདི་ལྷུང་)ཤིང་། མེངས་དང་པོར་ཞིག་པ་
 ལྷུང་དའི་ཆོས་གསུངས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་《འདུལ་བ་ལྷུང་ལྷེ་བཞི་》
 གསུངས་དེ། དགེ་བསྐྱེད་དང་། རབ་ལྷུང་། དགེ་ལྷུང་། དགེ་སྤྱོད་ལ། དགེ་
 སྤྱོད་མ་བཙས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཤིས་རྒྱལ་སྤྱོད་གཏན་འབེབས་མཛད། དེའི་ལྷན་ལག་

ཏུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལྟོན་པའི་《མདོ་མཛངས་བླུན་》(དེའི་ནང་མང་
 ཆེ་བ་ལས་རྒྱ་འབྲས་གསུངས་ཡོད་)དང་། 《ལས་བརྒྱ་པ་》《རྟོགས་བརྒྱད་བརྒྱ་
 པ་》སོགས་གསུངས། ལས་རྒྱ་འབྲས་གསུངས་པའི་དཔེ་ཆ་དེ་དག་བདེན་
 བཞེད་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། ལས་རྒྱ་འབྲས་སྐོར་གྱི་དཔེ་
 ཆའི་ནང་ནང་དོན་གཙུག་ཅི་ནི་ལས་བཟང་པོ་བྱས་ན་འབྲས་བྱ་བཟང་པོ་དང་།
 ལས་ངན་པ་བྱས་ན་འབྲས་བྱ་ངན་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་
 ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནང་ལུས་ཀྱི་ཕྱིག་པའམ་མི་དགེ་བ་གསུམ་ལས་བསམ་
 ལྷོད་ཐོག་གི་ཕྱིག་ཉེས་གསུངས་མེད། ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ནི་སྟོག་གཙན།
 མ་བྱིན་ལེན། མི་ཚངས་སྦྱོང་བཅས་དང་། རག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་ནི་རྒྱན་དང་།
 སྤུལ་(མི་དང་མེད་བར་དཀྱུག་ཤིང་རྒྱག་པ་)ཆོག་རྩལ་(མི་ལ་སྐད་ཆ་ཆོག་རྩལ་
 པོ་ཤོད་པ་) རག་འཆལ་(དོན་མེད་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཤོད་པ་)བཅས་བཞི་ཡིན།
 དེ་སྤུལ་ཐོད་ལ་གེ་སར་དང་རྩ་རྒྱུང་སོགས་རྒྱུང་ཚང་མ་རག་འཆལ་གྱི་ཁོངས་སུ་
 བཛིག་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱུས་ཤོད་པ་ནི་རག་འཆལ་གྱི་ཁོངས་མིན། ཆོས་ཀྱི་
 རྣམ་བྱས་ན་སྤུལ་གཏོར་བ་དང་། གཞས་གཏོར་བ། བརྒྱ་རྒྱག་པ། བྱིས་ཆང་
 གཞན་གྱི་རྒྱས་གཏོགས་བྱེད་པ་སོགས་ཆང་མ་རག་འཆལ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 པ་ཡིན།

ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་དང་རག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་ནི་སྟོན་དང་པོར་
 མེད་པ་བརྗོད་གོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་མེད་པ་བརྗོད་ལྟངས་ནི་གཙུག་ཅི་རང་གིས་
 རང་བཅུན་ནས་ལས་བཟང་པོ་བྱས་ན་འབྲས་བྱ་བཟང་པོ་ཡོང་རྒྱུ་དང་ལས་ངན་
 པ་བྱས་ན་འབྲས་བྱ་ངན་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་དགོས། དཔེར་ན་རང་གི་སྤྱི་
 མ་དང་། དགེ་ཆན། ས་མ། ནད་པ་བཅས་ཉེ་ཞིང་ཆེན་པོ་སྤུལ་ལ་ལས་དགེ་
 ཕྱིག་གང་བསགས་ན་ཡང་ཆེ་རྒྱས་མ་བར་རྒྱག་མི་དགོས་པར་ཆེ་འདི་རང་ལ་
 འབྲས་བྱ་སྤྱིན་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མཛང་ཆོས་རྒྱུང་འབྱུང་གྱི་ལས་ཟེར། དེར་
 བརྟེན་ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་དང་རག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་པོ་དེ་ངེས་པར་

བཀག་དཀོས་ཤིང་། དེ་ནི་ཚིག་འཛིན་དང་བཅན་ཤིང་གི་ཚོག་ནས་རང་གིས་
 རང་གཅུན་རྒྱ་དེ་ཡིན། རང་གིས་རང་གཅུན་དཀོས་ཟེར་བ་དེ་དེར་སངས་ལྟུང་
 ན་བཤད་སྟོལ་དེ་ཅམ་མེད་ནའང་ང་རང་གིས་བལྟས་ན་རང་གིས་རང་གཅུན་རྒྱ་
 དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རང་གིས་རང་མ་བཅུན་ན་མིས་རྒྱུར་གཅུན་དུས་ལྟུང་
 དཀའ་པ་རེད་ལ་དེ་དུས་རང་ལ་རང་དབང་མེད། དེར་བརྟེན་རང་ལ་རང་
 དབང་ཡོད་དུས་རང་གིས་རང་གཅུན་སྐབ་ན་ཡག་ཤོས་རེད། དཔེར་ན་མཚོ་
 འཕྲོད་ནས་དམའ་མང་ཆོགས་བར་ཆར་མས་རང་གིས་རང་གཅུན་ཆེ་རང་
 རྟོགས་ངར་བྱ་རྒྱུ་ད་བཟང་པོ་རྟེན་པའི་མི་ཞིག་ཆགས་སྐབ་ཀྱི་རེད། ལེ་རྒྱུར་ལ་
 ཆ་བཞག་ནའང་ཐོག་མ་ཡ་མའི་ཁོག་ནས་རྩེ་དུས་དཔེ་བཟང་ཅན་གྱི་ལེ་རྒྱུར་དེ་
 མིན་པར་རྟེན་སྐྱེ་ཆོགས་གསར་པའི་སྟོབ་གསེ་བཟང་པོ་བམ་མི་ཆད་པ་ཚོ་
 པ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་གིས་རང་བཅུན་དེ་མཐར་རང་རྟོགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་ད་བཟང་
 པོ་རྟེན་པའི་དཔའ་པོ་དཔེ་བཟང་ཞིག་ཏུ་རྒྱུར་ཡོད།

རང་གིས་རང་གཅུན་ཡས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ནི་རྩི་ཆོགས་ཚོག་ཆ་བཞག་ན་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆ་བྲིམས་དང་བྲིམས་ལུགས་དང་། རྩི་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱག་སྟུང་རྒྱག་
 ལམ་ཁག་ཡིན་ལ། ཆོས་པ་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཁོང་གསལ་དེ་
 དག་གི་ཚོག་ད་དུང་ཆོས་བྲིམས་ཡོད་པས་དེ་ཆོ་གཞིར་བཟུང་རང་གིས་རང་
 གཅུན་ཆེ་རྩི་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་དང་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ཡོང་རྒྱ་རེད།
 དེ་ལས་རྟོག་རྟེ་མི་ཆར་མས་རང་རྩུང་གང་ཤར་བྱས་ཆེ་རྒྱལ་ཁབ་བམ་ལས་
 རྒྱངས་སམ་བྲིམ་ཆར་སྟགས་གང་དང་གང་ཞིག་ནང་ལའང་བཟུ་གིས་པ་ཡོང་
 ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་རང་དབང་ལ་ཆད་གཞི་ཞིག་མེད་ན་རྩི་ཆོགས་དང་
 དུལ་ལྟར་གང་སར་བདེ་འཇགས་ཡོང་ཐབས་མེད། རང་ལ་རང་དབང་ཡོད་
 དུས་རང་གིས་རང་བཅུན་ནས་ཆོད་ཟིན་སྐབ་པའི་ཆད་གཞི་དེ་ནི་བྲིམས་ཡིན།
 དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱུ་ཤུ་ལྟུ་ཞེས་ཐོག་མ་ཆོས་མ་གསུངས་གོང་ལུས་དག་
 གཞིས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་ད་ན་པ་དེ་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱི་བྲིམས་དེ་བཟོས་གནང་བ་རེད།

སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་བཞུགས་སྐབས་མང་ཆེ་བ་ཐེག་པ་རྒྱུ་དེའི་ཆོས་གསུངས་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དེ་སྤྱོད་མ་ཉུང་གས་ལ་མ་གཏོགས་གསུངས་ཐེད་སྐབས་སྐབས་དེ་དུས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དེ་དར་པོ་ཡུང་ཐེད། རྒྱ་མཚན་ནི་ཆོས་ལྷ་མཁན་གྱི་གནས་ཚད་དེ་ཐེག་པ་རྒྱུ་དེའི་ཚད་ལ་མ་གཏོགས་སྐབས་ཐེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གནས་བརྟན་བརྟུག་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐུག་འཇུག་གཅིག་ཤུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་བཅོམ་པ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་ཚང་མ་ཐེག་པ་རྒྱུ་དེའི་དབང་བཅོམ་པ་ཡིན། ཁོང་ཆོས་ཐེག་པ་རྒྱུ་དེའི་ཆོས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་འདྲ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གནས་ཚད་དུ་སྐྱེད་པ་ཐེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན།

གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ནང་ནས་ཀྱང་གནས་ཚད་མཐོ་བ་ཉུང་གས་ཐེག་པ་མ་གཏོགས་གསུངས་ཐེད། ཆོས་དེ་གསུངས་སྐབས་དགེ་སྤྱོད་གི་ཆ་ཉུང་བཞེས་དེ་གསུངས་ཐེད་པར་སྟེ་ནམ་པར་སྤྱུལ་དེ་དང་སྐབས་སྟེ་ཁང་ནང་ཉུང་ཐེད་པར་དུ་བཞེས་པའི་སྟེ་སྤྱོད་མང་པོ་མངལ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཉུང་ཡིན།

དཀྱུང་ལོ་ར་བྱག་པ་ཤིང་ཕོས་ལོ་ལ་ལུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་བྱག་(༡. རྟོགས་ལྟེད། ༢. གནག་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ། ༣. ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན། ༤. མི་སམ་སྟེ་ལོ་བ་ཅན། ༥. ཀ་ཏའི་ལུ་ཕོག་ཅན། ༦. གཅེར་ལུ་བ་གཞན་གྱི་ལུ་)གིས་ལུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ལྷས་དེ་སངས་རྒྱས་དང་རྩེ་འཕྲུལ་འབྲན་དགོས་པར་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ལུལ་མ་སྟེ་རྩེ་ཕོག་ནས་གཞན་ཡོད་སྟེ་ཁྱེད་ཆེན་པོར་ཐེ་འབྲུག་པོའི་དཀྱུན་ཟླ་ཐ་རྒྱུད་སྐར་མ་མཆུ་ཡིས་ཉ་པའི་ཟླ་བ་(པོད་ཟླ་དང་པོ་)དང་པོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་ཆོས་བཅོ་སྟེ་པར་ལུ་སྟེགས་སྟོན་པ་བྱག་དང་རྩེ་འཕྲུལ་འབྲན་ནས་སམ་པར་མཛད་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་སྟོན་པ་བྱག་གི་སྟོན་པ་ཁྲི་ཆོ་མང་པོ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པ་དང་སྟོན་པ་བྱག་པོ་སངས་ཀྱི་རང་གིས་བཅད་པར་བརྟེན་དེ་སྟེ་པོད་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་

ཆོས་པཌ་ལ་བར་ཀྱུ་གར་དུ་དུས་ཆེན་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱ་སྤྲུལ་ཡོད་པ་ལྟར་རྟེན་
 ཅོང་ཁ་པས་ཁོད་རབ་བྱུང་བཅུན་པའི་ས་སྤང་(༡༩༠༠)ལོར་ལྷ་ས་ཆུ་གཙུག་
 ལག་ཁར་དུ་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་གསར་འདུགས་གནང་བ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་
 ཁོད་རབ་བྱུང་བཅུད་པའི་མེ་སྤྲུལ་(༡༩༠༢)ལོ་བར་ལོ་༥༥རིང་ལྷ་ས་སློན་ལམ་
 ཆེན་མོར་ཐེབས་མཁན་མེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གཙོ་མོ་བྱས་པའི་ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་
 རྒྱ་དགེ་ཡུགས་དགོན་པའི་ལྷ་པ་ཁེར་གཙང་ཡིན་ཀྱང་རབ་བྱུང་བཅུད་པའི་
 ཡུགས་པག་(༡༩༠༢)ལོར་སྤེ་སྤྱིད་པག་མོ་བྱ་པའི་སྤྱིད་དབང་བཟུང་མཁན་
 རག་དབང་བཟ་ཤིས་གཤམ་པ་ལོ་ན་ལྷ་བའི་དབང་གིས་གནས་སྐབས་ལོ་ཤིས་
 རིང་ཀམ་ལྷ་དཔར་སྤྱ་ཐེང་བཞི་པ་ཆོས་ཡུགས་ལེ་ཤིས་དང་རིན་ལྷངས་སྤེ་པ་
 མཆོག་ལྷོ་རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་ཆ་བ་བྱས་པའི་གོ་སྐབས་བཅུན་ནས་རབ་བྱུང་
 བཅུད་པའི་ས་རྟ་(༡༩༠༥)ལོར་ལྷ་ས་སློན་ལམ་ལ་མེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་ཡོད་
 མིའོག་པར་ཀམ་བཀའ་བཅུད་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཁེར་གཙང་གིས་ཆོགས་དགོས་
 པའི་གཏན་འཁེབས་བྱས་པ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རིང་དེ་ལྟར་གནས། དེ་རྗེས་པག་བྱ་
 རག་དབང་བཟ་ཤིས་གཤམ་པའི་དབང་ཆ་ཅུང་ཟད་ཆེ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་རབ་བྱུང་
 བཅུད་པའི་ས་རྟག་(༡༩༡༥)ལོར་སྤྱར་ཡང་ལྷ་ས་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་མེ་འབྲས་
 དགེ་གསུམ་གྱིས་འཆོགས་རྒྱར་རྒྱར་གསོ་བྱས་ཐོག ལྷ་ལའི་སྤྲ་མ་སྤྱ་ཐེང་གཉིས་
 པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོགས་དབྱ་གནང་བ་དང་དུས་
 མཆུངས་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་འདོན་རྟ་དབྱངས་དང་སྤྱིག་ལམ་གསར་པ་འགའ་
 ཞིག་གཏན་འཁེབས་མཛད། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་ཚུ་སྤང་(༡༩༢༩)ལོ་
 ནས་བཟུང་པ་ཆེན་སྤྱ་ཐེང་བཞི་པ་སྤྱོད་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ལོ་དུག་
 རིང་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོགས་དབྱ་མཛད་རིང་མེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་དགེ་
 བཤེས་མཁས་པ་རྣམས་སློན་ལམ་ཆེན་མོར་མཆོན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་
 རྩ་(ཞོགས་པ་ཆོད་མ་རྣམས་འབྲེལ། ཉིན་དབྱང་དབྱ་མ་དང་པར་ཕྱིན། དཀོང་
 མོ་འདུལ་བ་དང་མཛོད་) ལ་བསྟོ་སྤྱང་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་གཉིར་བཟང་རིམ་ལ་ཡང་

ཡང་སྐད་དུ་དགའི་དངོས་པོ་སྤྱད་པའི་ལམ་སྟེན་བཅུགས་གནང་བ་དེ་ནས་
 དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་ཟེར་བའི་སྟེན་ལྟར། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚུན་
 (༡༤༩༩)ལོར་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མ་སྤྱུ་ཤེང་ལྷ་པའི་ཐུག་མཛོད་བསྟན་ནམས་རབ་
 བཟན་(བསྟན་ནམས་ཆོས་འཕེལ་)གྱིས་རེ་འདུན་བཞོན་པ་ལྟར་གྱི་འདུན་གྱིས་
 བོད་དབུས་གཙང་ཏུ་དམག་དྲངས་ཏེ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཀམ་བཙན་སྤྱད་དབང་
 པོ་མམ་པར་བྱས་ཐོག་བོད་ས་གནས་ཀྱི་མིང་དབང་ཡོངས་རྒྱལ་ས་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མ་
 སྤྱུ་ཤེང་ལྷ་པར་རྒྱལ་ནས་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མས་གཙོ་བོ་གནང་བའི་དེ་ལྟའི་བོད་ས་
 གནས་མིང་གཞུང་ཐོག་མར་བཅུགས་ཤིང་། དེ་རྒྱན་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མ་སྤྱུ་ཤེང་
 གཉིས་པས་འབྲས་ཐུངས་དཔོན་པའི་མཁན་པོ་གནང་བ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ལའི་ལྷ་
 མ་སྤྱུ་ཤེང་རིམ་བྱུང་ཆོང་མ་རྒྱན་ཏུ་བཅུགས་ལུལ་གཙོ་བོ་འབྲས་ཐུངས་ལྷ་ཡིན་
 པ་དང་དེ་རྒྱན་གཙང་པ་རྒྱལ་པོས་མིང་དབང་བཟུང་སྐབས་མེ་འབྲས་དགེ་
 གསུམ་དང་། ལྷག་པར་འབྲས་ཐུངས་དཔོན་པར་གཞོད་རྒྱན་ཆོབས་ཆེ་བྱུང་
 བའི་ལྷན་གསལ་ལྟ་བུར་ལྷ་ས་སྤོན་ལམ་ཆེན་མོའི་རིང་ཁྱོད་ཁྱེར་ནང་གི་ཁྲིམས་
 འཛིན་དབང་ཆ་དང་ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་ཆ་འབྲས་ཐུངས་དཔོན་པའི་ཆོགས་
 ཆེན་ཞལ་ངོས་གཅིག་ཚུགས་ཕྱེད་རྒྱ་སྐགས་དམིགས་བསལ་དབང་ཆ་ཁག་ཅིག་
 གཏན་འབེབས་མཛད། ཐོག་མ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ལྷ་ས་སྤོན་ལམ་ཆེན་མོ་གསར་
 འཛུགས་གནང་སྐབས་བོད་ལྗེ་དང་པོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་འགོ་རྒྱགས་ཏེ་ཆོས་
 བཅོ་ལྟའི་ཉིན་དུས་ཆེན་དངོས་གཞི་བྱས་ནས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ལམ་ཆེན་མོའི་ནང་ཐོག་ཆད་གསུམ་ཅན་གྱི་ཆད་ལོན་པའི་བཅོ་ལྷ་མཛོད་པ་
 རྒྱགས་ཏེ་མཛོད་མའི་དུས་རྒྱུན་བྱས། ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལམ་ནང་རྒྱལ་བ་
 བྱམས་པའི་སྤྱ་ཤིང་རྩ་འཁོར་ལོའི་ཐོག་གདན་དྲངས་ཏེ་བསྐོར་བ་བྱས་པ་དེ་ལ་
 བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་ཟེར། དེ་རྗེས་མི་རྩ་གཉིས་ཀྱི་བང་རྒྱག་ཙལ་རྩ་འབྲན་
 ལྟར་བྱས་ཏེ་ལྷ་ས་སྤོན་ལམ་ཆེན་མོ་དངོས་ལྷ་སྟོན་པའི་དགའ་རྒྱན་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 ཏུང་། རྒྱ་ལའི་ལྷ་མ་སྤྱུ་ཤེང་ལྷ་པ་སྤྱུ་འདས་པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མ་སྤྱུ་ཤེང་

རིམ་བྱུང་ཆང་མའི་འདས་མཆོད་ལ་ལྷ་ས་སྐྱོན་ལམ་ཉིན་གཅིག་གཉིས་ཤོགས་
 རིམ་འཕར་བྱས་ཆེན་པོ་དང་པོའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་སྐྱོན་ལམ་གཏོར་ཚུགས་
 དང་། ཆོས་ཉི་ཤུ་ལྷ་ཉིན་བྱས་པ་གདན་འདྲན་བྱས་ཏེ་སྐྱོན་ལམ་དངོས་སུ་
 གྲུལ་བྱེད་ཡོང་། སྐྱོན་ལམ་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་མང་པོ་ཞིག་རྩི་ཅིང་ཁ་པས་ཐོག་མ་
 གསར་འཛུགས་གནང་སྐབས་ནས་ཡོད་ཚུས་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་ལའི་སླ་མ་སྤྱི་མེད་ལྷ་
 པས་སྤྱི་དབང་བཟུང་རྗེས་རིམ་བཞིན་བྱེད་སྒོ་མང་པོ་ཞིག་འཕར་འཛུགས་
 བྱས་ཡོད། སྐྱོན་ལམ་ཆེན་མའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་ཆོ་འཕྲུལ་སྐྱོན་ལམ་དང་།
 གཉན་ཡོད་ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་པ། དང་པོའི་སྐྱོན་ལམ། སྐྱོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཤོགས་
 ཡིན། ཟུས་སུ་སྐྱོན་ལམ་དངོས་གཞི་ཆོས་གསུམ་ཉིན་ནས་ཚུགས་ཤོག་ཆོས་
 གཅིག་དང་གཉིས་ལ་ལོ་གསར་གཏོང་གི་ཡོད། གཞན་ཡང་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བ་དེའི་
 ཆོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔ་བར་རྟིང་མ་དང་། ས་སྤྱ། བཀའ་བརྒྱད་ཤོགས་ཀྱི་
 དཀོན་པ་ཚང་མར་སྐྱོན་ལམ་ཚུགས་སྒྲིལ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དཔེ་ལྷགས་
 ཀྱི་མོ་དཀོན་མོ་དཀོན་ཆེ་ཆུང་ཆང་མར་སྐྱོན་ལམ་ཚུགས་སྒྲིལ་ཡོད། སྐྱོན་ལམ་
 ཆེན་མོ་ཤོགས་གསར་འཛུགས་གནང་སྐབས་འཕྲོམ་ཏེ་གཏོར་མཁན་གཙུ་བོ་ནི་
 སྐབས་དེའི་ཐག་ཀྱི་ཕྱེ་སྤྱིད་དང་ཕྱེ་དཔོན་ཆེ་ཁག་ཤོགས་ཡིན། དགུང་ལོ་ར་
 བརྒྱད་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྤྱེས་པ་ལ་དྲིན་ལན་གསལ་ཆེད་དུ་ཆོས་
 གསུང་བར་བྱོན་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་བཞུགས་ཏེ་(སྐབས་དེར་སྤྲོ་སྤྲོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 ཡུལ་ལ་ན་སངས་རྒྱས་ལྷག་པར་དྲན་པའི་དབང་གིས་ལྷ་བཟོ་བ་ལ་ཅན་ཀྱི་མིང་
 ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱ་བ་ཞེས་སྤྱ་བཅུག་པ་དེ་ནས་རིམ་བྱས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་
 བྱོན་པ་དེ་ལ་ཅན་ལྷ་ཆོ་པེའེར་)སྐྱོན་ཟླ་བ་ཆུང་བ་སྐར་ཟླ་བའི་(པོད་ཟླ་དགུ་པ་)
 ཆོས་ཉི་ཤུ་གཉིས་ལ་ལྷ་ཡུལ་ནས་ཤོང་བྱིང་གསལ་ལྷན་གྱི་འགམ་དུ་བབས་པར་
 བཤད།(དེ་ལ་དྲན་གསེལ་ཆེད་པོད་དུ་ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་གཉིས་ལ་ལྷ་
 བབས་དུས་ཆེན་ཞེས་འཁོད་སྒྲིལ་ཡོད་)། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ས་ཡོས་
 ལོར་མ་སྤེབས་ཀྱི་བར་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དྲུང་གསལ་ཤོགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་

གསུངས་ཤིང་། བརྒྱད་ཅུ་པ་དེར་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཐོག་མར་གསུངས། དེའི་
 བྱེ་མོ་ཕྱགས་འབྲུག་ནག་པ་ཟླ་བའི་(ཁོད་ཟླ་གསུམ་པ་)ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་
 རྒྱ་གས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་《དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་མའི་
 ཅ་རྒྱུད་》གསུངས། དེ་ནས་ཤིང་པར་མ་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱས་ལྷ་ལྷ་རན་ལས་
 མ་འདས་ཐོང་གི་ཞག་བདུན་གྱི་ཤོང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲོབ་མ་གཙོ་བོ་གཉིས་
 དང་སྤྲོབ་མའི་སྤྲོབ་མ་དང་བཅས་ཁྱི་བརྒྱད་ཉལ་ཅམ་སངས་རྒྱས་ལྷ་གསལས་
 པར་ལྷ་བར་མི་བཟོད་པར་རང་རང་ལྷ་རན་ལས་འདས་ཏེ་དགེ་སྤྲོད་ལྷ་བརྒྱ་
 ལས་ཉལ་མེད་ལྷ་བས་སངས་རྒྱས་འདས་ཁར་སྤྲོད་མས་འཕགས་པའི་གནས་
 བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་(༡. ཡན་ལག་འབྱུང་། ༢. མ་པམ་པ། ༣. བཀས་ན་
 གནས། ༤. དུས་ལྷན། ༥. རྩོ་རྩོ་མའི་བྱ། ༦. བཟང་པོ། ༧. གསེར་ཤེའུ།
 ༨. རྩ་རྩ་རྩ་གསེར་ཅན། ༩. བ་ཀྱུ་ལ། ༡༠. ལྷ་གཅན་འཛིན། ༡༡. ལམ་
 ཐན་བརྟན། ༡༢. རྩ་རྩ་རྩ་བསོད་སྟོམས་ལེན། ༡༣. ལམ་ཆེན་བརྟན།
 ༡༤. ལྷའི་སྤྱེ། ༡༥. སྤྱེད་ཕྱེད། ༡༦. མི་ཕྱེད་པ་བཅས་པོད་ལ་བཅུ་དྲུག་བཅོ་
 སྟོལ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ལ་བཅོ་བརྒྱད་བཅོ་སྟོལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་ཐང་
 རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཤོང་མ་མི་ཉི་མིང་གི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སྤྲོ་
 རོ་མ་སྐབས་དེའི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཡན་དུ་གདན་དྲངས་ཐོག་ཁོང་རྣམ་པར་སྤྱེ་ལེན་
 རྒྱ་མཁན་ཕྱིན་བདག་ཏུ་ཞབ་ཞེས་དག་བཅོམ་པ་ཞིག་དང་དགེ་བསྟེན་རྒྱལ་ཞེས་
 དེའུ་ལ་རས་ཕྱོག་ཡོད་མཁན་ཞིག་བཞོད་སྤྱིག་བྱས་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་བརྟན་དེ་
 བཅོ་བརྒྱད་ཡིན། དེ་ཡང་གྲུ་པའི་གཉིས་པ་དང་མ་བྱན་དགེ་ལྷུ་མ་གཏོགས་
 དགེ་སྤྲོད་གིས་བྱས་ཆོག་གི་མེད་) ལ་འཛམ་སྤྱིང་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་
 མེད་པར་མ་འབྲུང་གྱི་བར་དུ་ལྷ་རན་ལས་མི་འདའ་བར་བརྟན་པ་སྤྲོད་དགོས་
 པའི་བཀའ་བཞུས། དེའི་ཟླ་བ་རྒྱུད་ས་ག་ཟླ་བའི་(ཁོད་ཟླ་བཞི་པ་)ཆེས་བཅོ་
 ལྔའི་རྟེན་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་མེར་སྤྱིང་ཤོང་ཁྱིའི་གྱུ་མ་ཕྱོགས་གུད་ཀྱི་ཡུལ་ཅ་
 མཆོག་གྲོང་(དེར་སང་གི་ཨ་བམ་ས་ཁུལ་དུ་ཡོན་)དུ་མེབས་ཏེ་ཤིང་སྤུ་ལ་(སྟོས་

དཀར་པོ་ཐུག་ཤིང་ཕྱི་ལོ་སྐད་ཀྱི་ཐང་ཤིང་རམ་སྐྱོམ་དཀར་ཤིང་ཐེར་)ལྷང་
གི་བར་དུ་དུ་ཐུས་བྱང་། འབས་སྟོ། སྐྱུ་བ་ཤར། འལ་བྱུ་བ་དུ་བཞུག་ནས་
སྐྱུ་མུ་རན་ལས་འདས།

སངས་རྒྱུས་མུ་རན་ལས་འདས་ནས་རིམ་བཞིན་སྟོན་པའི་གཏད་རབས་
བདུན་(༡. འོད་སྤང་། ༢. ཀྱན་དགའ་པོ། ༣. ཤ་ནའི་ཤོས་ཅན། ༤. ཉེར་
ཐུས། ༥. རྩི་རྩི་ཀ། ༦. བྱ་པོ་པ། ༧. ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་)ཀྱིས་ལོ་མང་
པའི་བར་བཞུག་པ་བསྐྱངས་ཏེ། འོད་སྤང་ཆེན་པོས་ལོ་གཅིག་ ཀྱན་དགའ་
པོས་ལོ་བཞི་བཅུ། ཤ་ནའི་ཤོས་ཅན་ཀྱིས་ལོ་འགའ་ཤས། འཕགས་པ་ཉེར་
ཐུས་ཀྱིས་ལོ་རྩ་ལྔ་ལྟ་ཅམ། འཕགས་པ་རྩི་རྩི་ཀས་ལོ་གངས་མང་ཅམ།
འཕགས་པ་བྱ་པོས་ལོ་རྩ་འགའ་ཤས། ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོས་ལོ་རྩ་འགའ་
ཤས་བཅས་ཁྱོན་བཞུགས་གཏད་རབས་བདུན་ཀྱིས་ལོ་རྩ་བཅུ་དང་བཅུའི་བར་
དུ་བཞུག་པ་བསྐྱངས་ཤིང་། དེའི་ལོ་མང་རིང་དུ་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་ལ་
སྐྱོགས་པའི་དུ་བཅོམ་དང་བཞུ་ཏ་སྟོང་གྲག་ལྟ་ཅམ་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱིས་
བཞུག་པ་དར་བྱས་སྤྲུལ་མཛད། དེ་ནས་མཐོན་པོ་སྐྱུ་བ་དང་འཕགས་པ་སྐྱོགས་
མཛད་སྐྱོགས་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་དང་། དེ་དག་སོ་སོའི་སྟོབ་མ་ཡང་སྟོབ་
བཅས་པས་མདོ་སྐྱོགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལྟག་པར་དར་བྱས་སྤྲུལ་མཛད།
ཞིབ་པར་ནི་རྩི་ནང་ཏུ་ར་ཏུ་ཐས་མཛད་པའི་《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་》དང་། དུ་
སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་《ཆོས་འབྱུང་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་》སྟུམ་
པ་མཁན་ཆེན་ཀྱིས་མཛད་པའི་《ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་སྟོན་བཟང་》བཅས་
སྤྱགས་ལ།

༥. སངས་རྒྱུས་འབྱུངས་འདས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྟོན།

སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འབྱུངས་ལོ་དང་འདས་ལོ་བཞི་སྟངས་ཐད་བཞེད་ཚུལ་མི་
འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གཙ་པོ་སངས་རྒྱུས་མུ་རན་

ལས་འདས་པའི་ཨོ་དེ་ལ་བཤད་སྟོན་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་
དགྲའ་ཨོ་བརྒྱན་ཅུ་ཐམས་པ་བཞུགས་པ་དེ་ཆང་མའི་བཞེད་པ་གཅིག་ལྟར་ཡིན་
ནའང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཨོ་དེའི་བཙེ་སྟངས་སྟོར་རྒྱ་མཚན་བཤད་སྟངས་
སྟོམས་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཤུག་ལྷ་མོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཨོ་དེར་བོད་ལ་
བཤད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང་། རྒྱ་གར་དུ་བཤད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་
གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ཆང་མའི་གནད་འགག་སྟགས་ནི་སངས་རྒྱས་དགྲའ་ཨོ་ལུ་
ཅུ་སོ་ལྷན་ཐེབས་པའི་ཨོ་དེའི་བོད་ལྷ་བཞི་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྷའི་དཀོན་མཆོད་ལྷ་བ་
གཟའ་འཛིན་ལྟར་བ་དང་སྤྲས་སྤྲ་གཅན་འཛིན་འབྲུངས་པ་དུས་མཉམ་པར་
བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཨོ་དེའི་ཨོ་ཁམས་དང་ཨོ་རྟགས་ཅིས་སྐབས་ཅིས་འབྲས་མི་
འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད།

ཨོ་ཅིས་ལ་ཡུབ་ཅིས་དང་ལྷེད་ཅིས་གཉིས་ལས། ཡུབ་ཅིས་ནི་སངས་རྒྱས་
ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རང་ལུགས་ཡིན་པ་དང་ལྷེད་ཅིས་ནི་ལུ་རྟེགས་པའི་ལུགས་ཡིན་
ཞིང་། དུས་སྐབས་གང་ཞིག་ལ་གཟའ་འཛིན་ཡོད་མེད་དང་། ཆེ་ཆུང་རི་ཙམ་
ཟེམ་ན། ལུགས་གང་ནས་ཟེམ་ན་མེད་མེད་ཀྱི་ཐད་ཡུབ་ཅིས་དང་ལྷེད་ཅིས་གཉིས་
ཅིས་རྒྱག་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས། བཤམ་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཡུབ་ཅིས་གཙོ་
བོར་ལྷེད་པ་དང་མཁས་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ལྷེད་ཅིས་གཙོ་བོར་ལྷེད་ཀྱི་ཡོད་ལ་
ཡང་ཡུབ་ཅིས་དང་ལྷེད་ཅིས་ཟུང་འབྲེལ་ལྷེད་མཁན་ཡང་ཡོད། བཤམ་པ་ལ་
ལའི་གསུངས་གསལ་ལྟར་ན་གཟའ་འཛིན་ཡོད་མེད་བལྟ་དགོས་ན་ཡུབ་ཅིས་
ལས་ལྷེད་ཅིས་ཐོག་པ་ཡོད་པ་དང་། གཟའ་འཛིན་ཆེ་ཆུང་སྟགས་ཀྱི་སྟོར་ལ་
ཡུབ་ཅིས་དེ་ལྷེད་ཅིས་ལས་ཐོག་པ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཁོང་ཆོའི་ཉམས་ཚུང་
གོ་ཚོག་ནས་ཅིས་སྟངས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལྟར་བར་བརྟེན་ཨོ་རྒྱས་ཐོག་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདས་ཨོ་བཙེ་སྟངས་སྟོར་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་དེར་ཁྱེད་པ་རེད། དེར་སངས་རྒྱལ་ཁབ་ལྷུ་ནང་གི་ཨོ་རྒྱས་མཁས་པ་
མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱས་འདས་ཨོ་བཙེ་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་

ནང་ནས་ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་གྱི་ལུགས་དེ་གཙོ་བོར་བཟུང་གི་ཡོད། ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་བརྩི་སྟོན་ལྟར་ན་ ༡༧༥༤ ལོ་ལ་སངས་རྒྱས་མུ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་
 ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཉི་ལ་ལོ་སང་བར་བརྟེན་ལོ་དེར་རྒྱ་གར་དུ་རྒན་གསེའི་ཆོགས་
 འདོམས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ལའི་སྤྲ་མ་སྤྱ་ཕྱིར་བཅུ་བཞི་པ་དང་པ་ཆེན་སྤྱ་ཕྱིར་བཅུ་པ་
 རྣམ་གཉིས་གདན་ཁུས་ལྟར་ཐེབས་པ་རེད། ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་གྱི་སྤྱ་ཕྱིར་བཅུ་
 ལྟར་སྤྱ་རྒྱ་ ༡༧༥༤ ལོར་སངས་རྒྱས་མུ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་
 བརྒྱ་འཁོར་བ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན།

ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་གྱི་འཁྲུངས་ལོ་དང་ཕོད་དུ་ཐེབས་པའི་ལོ་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་
 པ་འགའ་ཞིག་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། 《དེབ་ཐེར་རྩོན་ལོ་》ལུགས་
 དཔར་མ་དེབ་གཉིས་པའི་ཤོག་གངས་ ༡༩༩༧ ནས་ ༡༩༩༧ ལོར་ཁ་ཆེན་གྱི་
 འཁྲུངས་ལོ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ལུག་(༡༧༩༧) ལོ་ཡིན་པ་དང་། དགྲུང་
 ལོ་བརྒྱ་ཅུ་དོན་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱ་(༡༩༠༧) ལོར་བོད་དུ་
 ཐེབས། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་རྩ་བུ་(༡༩༡༩) ལོ་བར་བོད་དུ་བཞུགས།
 དེའི་ཕྱི་ལོ་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཐེབས་ནས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། དགྲུང་ལོ་
 དགྲུ་བཅུ་གོ་དགྲུ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱ་(༡༩༩༥) ལོར་དཀོངས་པ་ལྷ་
 རན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གསལ་བཤད་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་
 འདི་རང་ཁྲུངས་བཅན་པ་ཡིན། འཁྲུངས་ཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་རུབ་ཕྱོགས་ཁ་ཆེའི་
 ཡུལ་གྱི་སྤོར་ཁྱིའི་ཕ་མ་སྤྱ་ར་ཞེས་བྱ་བར་ཡབ་ཚེད་དཔོན་ཆེན་པོ་སམ་པ་ཀ་ཡ་
 དང་། ཡུམ་ཀྱམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སྤྱ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ལུག་(༡༧༩༧)
 ལོར་འཁྲུངས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་ནས་བཟུང་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་སྤྱངས་པ་
 མཐའ་ཕྱིན་པ་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱ་བའི་
 རྩེ་པའི་མཁན་པོ་སྤྱ་ལྷོ་ལྷ་རྒྱ་ལས་རབ་རྒྱ་བྱུང་། སྤྱོད་དཔོན་ཤུག་ཀ་ར་གྲུན་
 དང་སྤྱོད་སྤྱས་སོགས་མཁས་སྤྱབ་མང་པོ་བརྟེན་ནས་མདོ་ཡགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་
 གསན། དགྲུང་ལོ་སྤྱམ་རྒྱ་པ་ལ་སྤྱོད་དཔོན་ཞི་འབྲུང་སྤྱས་པ་འཕ་རྒྱ་གར་ཤད་

དུམ་ཆུང་གི་རྩ་བའི་ཆེ་མ་མཁུ་པོ་མཛད་དེ་བསྐྱེད་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་བྱས།
 དེ་ནས་བཟུང་སྤྱི་ཆེ་མ་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པར་
 མཛད་ཅིང་། པར་ཆེན་དེ་བཟུ་ཤེས་གསལ་པརྩི་ཉའི་སྤྲུལ་མ་མང་པོ་བསྐྱེད་ནས་
 མདོ་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གསལ་ཅིང་མཁྱེན་པའི་པརྩི་ཉ་ཆེན་
 པོར་བྱུང་། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྷགས་བྱ་(༡༩༠༡)ལོ་ནས་བཟུང་ལྷ་
 རྒྱལ་སྐྱོ་སྐལ་གྱི་ཡུལ་ནས་དུ་དུ་ཀའི་དཔག་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་ནས་ཤར་ལྷགས་
 དང་ཉེ་ལྷགས་མ་གཏོགས། ལྷ་བ་དང་། བྱང་། དཔྱལ་བཅས་ཡོངས་རྒྱལ་
 བཅོན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ནང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གྲགས་ཅན་ལོ་ཉ་ལྷ་པོ་དེ་དང་།
 འི་ཀླ་མ་ལ་ལྷོ་ལ་སྐོས་མང་དུ་བཅོམ་པར་བཞེན། ནང་པའི་པརྩི་ཉ་དང་།
 མཁས་པ། རབ་བྱུང་བཅས་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་ཤར་ལྷགས་འབར་མ་དང་།
 ཐའི་ལྷ་རྒྱ། ཀལ་པོ་ཙེ་སྐོས་སྤྱ་ཤོས་སེབས་དཀོས་བྱུང་བར་བཞེན། ཁ་ཆེ་
 པར་ཆེན་སྐོས་ཀྱི་ཤར་ཤིག་རྒྱ་གར་བྱང་ལྷགས་པོད་དང་ཐག་ཉེ་པའི་
 བེལ་ཤའི་ཆོང་འདུས་སྤྱ་ཤོས་སེབས་ཏེ་དེར་ལོ་རྩ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས་སྐབས་
 རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི་(༡༩༠༤)ལོར་ཁྲོ་སྤྱ་ལོ་ལྷ་བཟུམས་པའི་དཔལ་
 རྒྱུས་ཤོ་མོ་བརྒྱུད་ནས་པོད་དུ་གདན་དྲངས། སྐབས་དེར་ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་དབྱང་
 ལོ་བདུན་ཅུ་དྲུག་བརྒྱད་ལ་སེབས་ཤིང་། མཉམ་དུ་སེབས་པའི་སྤྱི་བ་མ་པརྩི་ཉ་
 རྒྱང་བ་ཡང་དགུ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། ཁྲོ་སྤྱ་ལོ་ལྷ་བ་ནི་དབྱང་ལོ་སྤུམ་ཅུ་སྐལ་ཉིས་
 ལས་མ་སེབས་པའི་སྤྱ་གཞོན་ལུ་ཞིག་ཡིན་ལྷ་བས་བཙུན་རྒྱང་འདི་འདྲས་པརྩི་ཉ་
 ཆེན་པོའི་ཆོས་གསུངས་པའི་ལོ་ལྷ་བ་ཤོ་ཆོད་ཅིག་མི་ཡོང་བས་དེ་ལས་ཁོང་ལ་
 ཆོས་འགའ་ཞིག་གསུངས་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ལོག་སེབས་དཀོས་དཀོངས།
 སྐབས་དེར་ལོ་ལྷ་བས་སྤྱི་བ་མ་པརྩི་ཉ་རྣམས་ལ་སོ་སོས་མཁས་པར་བཞེད་པའི་
 གཞུང་གི་ནང་ནས་དཀའ་གནད་མང་པོ་ཕན་ཚུན་བསྐོ་སྤྱོད་མཛད་པ་དེ་པར་
 ཆེན་གྱིས་ཞོར་ལ་གསལ་པས་ལྷགས་ཏེ་ལས་ཏེ། པོད་ལ་ལོ་ལྷ་བ་གཞོན་ལུ་
 མཁས་པ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཡོད་པ་རྩ་མཛད་ཆེ་གསུངས་ནས་པོད་དུ་སེབས།

མངའ་པོས། གཙང་། དབུས། རྫོང་ཁོག་ས་གནས་མངའ་པོར་ཆོས་གསུང་ས་
 ཉི་འབྲུལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལོ་རྒྱུ་བས་བྱམས་ཆེན་གྱི་རྒྱ་
 བརྟན་བཞེངས་པའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་གནང་། བོད་དུ་ལོ་བརྒྱའི་རིང་བཞུགས་ཉི་ནང་
 བཏུན་ཆོས་ལུགས་གྱི་ཁྲིད་དང་། ལག་ལེན། སོ་བར་གྱི་རྩོམ་རྒྱུན་བཅས་དར་
 རྒྱལ་གནང་ཞིང་། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ལོས་(༡༩༠༧)ལོར་རྫོང་ཁོ་བར་པོ་
 ཆའི་དཔོན་པར་བཞུགས་སྐབས་བོད་གྱི་རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་ལུ་ཉིན་སངས་
 རྒྱས་འདས་ལོའི་བཏུན་ཆོས་མཛད་སྐབས། སངས་རྒྱས་ལྷ་རན་ལས་འདས་
 པའི་མེ་རྒྱལ་(རྒྱ་ལོའི་གོང་གི་ ༥༩༩)ལོ་ནས་གོང་ལོའི་བར་སངས་རྒྱས་ལྷ་རན་
 ལས་འདས་ནས་ལོ་ ༡༧༥༠དང་རྒྱ་བ་གཉིས་དང་རྒྱ་བྱེད་སོང་ཞེས་གསུངས་པ་
 དེ་དེར་སང་འཛམ་གླིང་ཡོངས་གྲགས་སུ་གནས་བརྟན་ཤིང་པའི་ལུགས་གྱི་བཏུན་
 ཆོས་ཞེས་བརྗོད་སྟོང་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། བཏུན་ཆོས་དེ་མཛད་པའི་དུས་ཚོད་ནི་
 མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་ཤར་ཆེན་བོད་དུ་ཕྱེབས་པའི་ཤིང་གྱི་ལོ་དེ་རང་
 ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མིན་པར་དེ་ནས་ལོ་གསུམ་འདས་པ་རབ་བྱུང་
 བཞི་པའི་མེ་ལོས་(༡༩༠༧)ལོ་དེ་རང་ཡིན་ནོ། དགུང་ལོ་གྱི་བརྒྱད་པ་རབ་
 བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་གྱི་(༡༩༡༩)ལོར་བོད་ནས་ཁ་ཆའི་ཡུལ་དུ་ཐུར་ཕེབས་
 གནང་ཞི། ཡུལ་དེར་བར་སྐབས་ནང་བཏུན་ཆོས་ལུགས་ཉམས་གཏད་སོང་བ་
 རམས་སྐར་གསོ་དང་། ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རམས་དར་སྟེལ་མཛད་དེ་དགུང་ལོ་
 གོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱ་(༡༩༩༥)ལོར་ཡུལ་དེར་ལྷ་རན་ལས་
 འདས། ཤར་ཆེན་འདིའི་ལོ་རྒྱས་རྒྱས་པ་ཁ་བྱང་དུ་《ཁ་ཆེ་ཤར་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་
 ཐར་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱང་བ》ཞེས་དང་། མཛད་བྱང་དུ་མཛན་ལ་ཉི་ཤུ་མ་ཁ་ཡུ་
 ཞེས་(ས་རྒྱའི་འཛམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་མ་)འཁོད་པ་དབུ་མེད་གིས་མ་
 དཔེ་རིང་ཤོག་གངས་ ༡༥ཡོད་པ་ཞིག་དང་། 《དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་》ལུགས་
 དཔར་མ་དེབ་གཉིས་པ། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་》ལུགས་དཔར་
 མ་དེབ་དང་པོ་བཅས་ལ་གསལ་བ་དེ་རམས་པ་ན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་གཟིགས་ན་ཏེ་

ཅང་ཆ་ཆང་པོ་ཡོད།

དེར་སང་འཛམ་གླིང་སོག་རྩལ་རྒྱས་མཁས་པ་མང་ཆེ་བས་ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་
 རྒྱུ་སྤྱིའི་ལུགས་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་རྒྱུ་སྤྱིའི་
 ལུགས་ལྟར་༡༧༥༤ལོ་ལ་སངས་རྒྱས་ལྷ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་ཉྱེད་ལྔ་
 བརྒྱ་སྤྱིར་བ་དེ་ནས་ཡར་ཕྱི་ལོག་རྒྱབ་ནས་ཆིས་ཤིག་བརྒྱབ་ན་སངས་རྒྱས་དགྲུང་
 ལོ་༣༥ལ་ཐེབས་པའི་ལོ་དེའི་ཚེད་ལྷ་བཞི་པའི་ཆོས་བཙུན་འཛིན་པོ་ལོ་ལྔ་བ་
 གཟའ་འཛིན་གྱི་རི་མོ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་དང་དེའི་དགོང་མོ་རྒྱ་གར་ལ་ལྷ་བ་
 གཟའ་འཛིན་ལྷུང་ཡོད་མེད་དེ་ད་ལྟ་བཙག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པ་
 ཞིག་ཡིན།

ཚོད་ཀྱི་ལྷན་ཆིས་ཁང་གི་ལུགས་དེ་སྤྱག་ལུགས་ཡིན། སྤྱག་ལུགས་ནི་རྒྱ་
 མཆོ་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་ལ་གྲུལ་(རྒྱ་མཆོ་རྒྱལ་གསུམ་ནི་སྤྱག་པ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་
 དང་། གཙང་རྒྱང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བུར་རྒྱ་མཆོ་བཅས་
 གསུམ་ལ་ཟེར་) སྤྱག་པ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཅིང་། ལུགས་དེ་
 ལྟར་ན་༡༧༥༤ལོ་ནས་ཡར་ཆིས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་དགྲུང་ལོ་༣༥ལ་ཐེབས་པའི་
 ལོ་དེའི་ཚེད་ལྷ་བཞི་པའི་ཆོས་བཙུན་འཛིན་པོ་ལོ་ལྔ་བ་གཟའ་འཛིན་གྱི་རི་མོ་
 ཡོང་གི་མེད་ལ། ལྷན་ཆིས་ཁང་རང་གི་ལུགས་ལྟར་ན་༡༧༥༤ལོར་སངས་རྒྱས་
 ལྷ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སྤུ་ཉྱེད་མིན་ཅམ་ཞིག་སོང་ཡོད།

སྤྱག་ལུགས་ལོ་ཆེན་རྣམས་སྤྱིའི་ལུགས་ལྟར་ན་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་མེ་
 གླེལ་(༡༧༥༤)ལོ་ལ་སངས་རྒྱས་ལྷ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་ཉྱེད་བརྒྱད་
 བརྒྱ་སྤྱི་གྲག་སོང་ཡོད། ལོ་ཆེན་རྣམས་སྤྱི་ནི་ལྷན་ལྷལ་གླིང་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ཡིན་ལ་རྒྱ་ལའི་བླ་མ་སྤྱི་མེད་ལྷ་པའི་སྤྱོད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚོད་དྲུ་སོག་པོ་
 རྒྱན་གར་གྱི་དམག་ཡོང་དུས་རྒྱན་གར་གྱིས་སྤྱོད་པོར་ས་པ་རེད། ཁོང་གིས་
 མཛད་པའི་《ཆིས་གཞུང་ཉིན་བྱེད་ལྟར་བ་》ཞེས་པ་དེ་ལྷན་ཆིས་ཁང་གི་ཆི་
 ལྟར་ས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ཁོང་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མིང་ན་

(༡༤༥)ལྟར་སྤྲུགས་དགོན་དར་རྒྱས་སྤྱིར་དུ་འབྱུངས་ཤིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་གྲི་(༡༦༡༤)ལྟར་སྤྲུགས་པོ་རྒྱལ་གར་གྱིས་བསྐྱོངས། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིག་པའི་ལྷགས་བྱ་(༡༤༤༡)ལྟར་《ཆིས་གཞུང་ཉིན་བྱེད་སྐར་བ་》མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་ལོ་ལྷ་སྐར་རྒྱུ་མེ་སྤྲུག་(༡༤༤༤)ལྟར་《ཆིས་གཞུང་ཉིན་བྱེད་སྐར་བ་》ཡི་འགྲེལ་པ་《རྣམ་འགྲེལ་གསེར་ཤིང་》ཟེར་བ་མཛད། གཞན་ཡང་ད་དུང་སྤྲུག་རྒྱུ་དང་། སྤྲུག་གཞུང་། སྐར་ཆིས། དེ་བཞིན་ཁོང་གི་སྤྲུ་མ་གཏེར་བདག་སྤྱིར་པ་འབྱུར་མེད་རྩི་རྩི་རྣམས་ཐར་སྤྲུགས་གསུང་ཆོམ་མང་པོ་ཡོད། ལོ་ཆེན་རྣམས་ལྷིའི་བཞེད་པ་དེ་ཡང་མིག་སྤར་སྤྲུག་ཆིས་ཁང་གི་རང་ལུགས་ཡིན།

རྩི་པོ་རྩི་ཡི་ལུགས། རྩི་པོ་རྩི་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་ལ་ཕེབས་རྩིས་སངས་རྒྱས་འདས་ལོའི་བསྟན་ཆིས་ཤིག་མཛད་པ་དེ་ལ་ཨ་ཏི་ཤའི་ལུགས་ཟེར། རྩི་པོ་རྩི་དགྲུང་ལོ་རྒྱལ་ཕྱི་རེ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྷགས་འབྲུག་གི་ལོ་ལ་རྒྱ་གར་ནས་ཕེབས་རྩིག་ཐོན་ཏེ་བལ་ཡུལ་དུ་ལོ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས་ཐོག་རྩི་སྤྲུག་གི་ལོ་ལ་མངའ་འཛིན་སྤྲུ་ཕེབས་ནས་མངའ་འཛིན་སྤྲུ་ལོ་གསུམ་དང་། ལྷ་ས་སྤྱི་ཐང་དུ་ལོ་དགུ། དེ་མིན་ས་ཆ་གཞན་དུ་ལོ་ཁ་ཤས་བཅས་བོད་ལ་ཁྱེན་བཞུགས་ལོ་༡༦བཞུགས་ཏེ་མཐར་སྤྱི་ཐང་(ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱ་ཤར་རྩི་ཁྱེར་ཁོངས་)དུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སྤྱི་ཐང་། སྤྱི་ཐང་རྩི་ལ་མ་ལྷ་ཁང་དང་མི་རིང་བའི་སར་ཞིང་ཁའི་དཀྱིལ་དུ་རྩི་ལ་ས་སྤྲུངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་རྩི་པོ་རྩི་པོ་ལྟར་ཐལ་ཡོད་སྟེ། རྩི་པོ་རྩི་པོ་དེ་ལ་ཕེབས་ནས་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྷགས་ལོས་(༡༠༥༡)ལྟར་སངས་རྒྱས་ལྟ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་གཙོ་སྤྱི་ཐང་མིན་གྱི་བསྟན་ཆིས་ཤིག་མཛད་པ་དེ་ལ་རྩི་པོ་རྩི་པོ་ལུགས་ཟེར།

ཆོམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་དེ་ནི་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་མངོན་པ་མཛོད་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་རྒྱལ་བ་ཞིག་ཡིན། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱི་ཐང་རྒྱུད་ནས་ནང་སར་ཕེབས་ཏེ་

མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྐད་གཤམ་ཅན་དེ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་རྟིང་
པ་ཏྲང་ཏུའུ་བྱིས་གནང་བ་རེད། ཁོང་དང་རྩོམ་རྩལ་གཉིས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་འདས་ལོའི་ཐད་བཞེད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

མཚོ་ལྷ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ལྷ་བ་དེའི་འཁྲུངས་འདས་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆ་
དངོས་སུ་མཇལ་མ་ཚུངས་ཡང་། ཁོང་གི་སྐྱབ་མ་གཤམ་དཔོན་མཁན་ཆེན་ཆོས་
ཁབ་བཟང་པོ་ནི་རྩོམ་ཁ་པའི་སྐྱ་མ་ཡིན་པས་མཚོ་ལྷ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་
དང་ཅོང་ཁ་པ་རྣམ་གཉིས་ཞལ་མཇལ་ཚུངས་ཐེད། ཁོང་ནི་འདུལ་བ་ལ་ཁིན་ཏུ་
མཁས་པ་ཞིག་ཡིན།

ཡུབ་ཐོབ་དབང་རྒྱལ་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་ལྷ་བ་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱ་མ་
སྐད་གཤམ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ་ལྷག་པར་སྐར་ཅིས་ལ་ཁིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན།
ཁོང་ཡང་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཏྲང་ཏུའུ་ལ་ཐེབས་ཚུངས་ཡོད། ཁོང་གི་ལོ་
རྒྱུས་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱ་མ་མང་པོའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད་ལ་
《དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་མཆན་འགྲེལ་》ནང་དྲུང་མདོར་བསྟུས་ཤིག་བཀོད་
ཡོད།

གཡུང་རྟོན་རྩོམ་རྩལ་ལྷ་བ་དེ་ནི་རྟིང་མའི་སྐྱ་མ་མཆན་སྟན་གཤམ་
ཏ་ཅང་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ཡང་གདན་ལྷན་ལྷན་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་
སར་ཐེབས་ཏེ་ལོ་གསུམ་ལྷན་ཚུངས་ཡོད། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་པལ་མོ་ཆེའི་ནང་ཡོད་ལ་《དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་མཆན་
འགྲེལ་》ནང་དྲུང་བཀོད་ཡོད།

བུ་རྟོན་རིན་ཆེན་ཡུབ་ནི་ཐོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་མཆན་སྟན་ཆེ་བ་ཞིག་དང་རྩོམ་
ཁ་པས་ཀྱང་ཁོང་ལ་བུ་རྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་གདེང་འཇག་ཆེན་པོ་
གནང་གི་ཡོད། ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་ལ་དབུ་མ་དང་། བར་ཕྱིན། མཛོད་
སྐགས་གཞུང་ཆེན་ཁག་དང་། དེ་བཞིན་གསང་སྐགས་དང་། ལོ་རྒྱུས། རྒྱ་
སྐགས་ཐོད་སྐུ་ཅུ་སྐུ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་རྟོན་མ་མང་ཆེ་བ་གྲིས་མ་ལས་

པར་མ་མེད་ཀྱང་རྗེས་སུ་རྒྱ་ལའི་བྲམ་སྐྱུ་ཕྱིར་བཅུ་གསུམ་པའི་རྒྱས་སུ་གསུང་
འདུམ་ཆ་ཆར་པར་གསར་པ་བརྗེས་གནང་ནས་ད་ལྟེ་པར་ཤིང་ནམས་ལྟ་ས་ཞེས་
པར་ཁང་དུ་ཡོད།

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ལྷ་བ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐྱབ་མ་གཙུག་
པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་ལ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱུ་ཕྱིར་གི་གས་ཡིན་ཅིང་།
ཁོང་ནི་སྐར་ཕྱིས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་རྒྱས་
འཁོར་གྱི་འབྲེལ་པ་དཔེ་ཆ་པོད་བཞི་ཡོད། ཁོང་གི་མཛད་ནམས་ནི་དགེ་ལུགས་
པའི་《དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་》ཟེར་བའི་དཔེ་ཆ་མང་ཆེ་བར་ཡོད།

བྲམ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆན་ལྷ་བ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་གསར་
སྐྱུགས་ཀྱི་ཆོས་དང་པོ་གསན་གནང་ས་དེ་རེད། ཁོང་ནི་ས་སྐྱུའི་བྲམ་མ་ཡིན་པ་
དང་གསུང་ཚིམ་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཡོད། ཡོངས་གྲགས་སུ་《རྒྱལ་རབས་གསལ་
བའི་མེ་ལོང་》ཞེས་པའི་ཨོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆ་དེའི་མཛད་པ་པོ་བྲམ་དམ་པ་བསོད་
ནམས་རྒྱལ་མཆན་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་ལ་ལས་《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་
ལོང་》ནང་ནོར་འབྲུལ་ཏ་ཅང་མང་བས་ཁོང་གིས་མཛད་པ་གཏན་ནས་མིན་ཏེ་
ཁོང་ནི་ཡོན་ཏན་ཆེ་བས་ནོར་འབྲུལ་མང་པོ་དེ་འདྲ་ཡོང་མི་སྲིད་ཟེར། ཁོང་གི་
མཛད་ནམས་སྒྲིར་《ས་སྐྱུའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་གཉིས་མཛད་》སྐགས་ནང་
རྒྱས་པོ་ཡོད།

རྗེ་ནང་སྐྱུགས་ལས་ནམ་རྒྱལ་ལྷ་བ་ནི་རྗེ་ནང་པའི་ལུགས་ཡིན་ཅིང་།
དེའང་ཐོག་མར་དོལ་པོ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆན་བརྒྱད་དེ་རྗེ་ནང་གི་རྟེ་བ་དེ་
བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། རྗེ་ནང་སྐྱུགས་ལས་ནམ་རྒྱལ་ནི་པོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་
ཏ་(༡༩༠༤)ལོར་འཁྲུངས་ཤིང་། རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་ལྷག་(༡༩༥༤)ལོར་
འདས། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་སྐར་ཕྱིས་དཔེ་ཆ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། མཛད་
ནམས་ཨོ་རྒྱུས་ཆ་ཆར་བ་ད་བར་མ་མཛལ་ལགས།

བྱང་པ་བདག་པོ་ནམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་(རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་སྐག་

(༡༩༧༥)ལོར་འབྲུངས་ཤིང་། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་ལྷག་(༡༩༧༥)ལོར་འདས་)ལྷ་བ་རྟེ་བདག་པོ་ནི་རྒྱལ་པོའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་ཤི་བྱ་(མི་ཉག་)གཏོར་རྗེས་ཤི་བྱ་ཡི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་མ་དེ་བོད་ལ་རྩོས་ཡོང་ནས་བྱང་རམ་རིང་ཆོས་རྒྱལ་ཞེས་པའི་མི་རྒྱུད་དེ་བྱུང་ཞིང་། བྱང་པ་བདག་པོ་རྟེ་བྱང་རམ་རིང་གི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བྱང་པ་བདག་པོ་ཟེར། བྱང་པ་བདག་པོ་རྒྱལ་རྒྱལ་ས་བཟང་ལྷ་བ་དེ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་ལ་རིག་གནས་དང་སྐར་ཅིས་མདོ་སྐགས་བཅས་ཆང་མར་མཁས་པོ་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་སྒྲན་གཞུང་གི་དཔེ་ཆ་ཡང་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། ལྷ་ལའི་སྤྲ་མ་དགེ་འདུན་གྲུབ་དང་ཁོང་རྒྱལ་གཉིས་པམ་རྩོན་གཏོར་རེས་མཛད་པའི་ཐུག་བྲིས་མང་པོ་ཡོད།

ཐང་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་ལྷ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཁགས་ལ་ད་པན་དམིགས་བསལ་མཛུལ་མ་བྱུང་།

པར་ཆེན་བྱམས་པ་སྤིང་པ་བསྟན་ནམས་རྒྱལ་རྒྱལ་(རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྷགས་འབྲུག་(༡༩༠༠)ལོར་འབྲུངས་ཤིང་། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་ལྷག་(༡༩༧༥)ལོར་འདས་)ལྷ་བ་ནི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གིས་ས་སྐྱ་པར་ཆེན་གྱི་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ནང་“སེམས་ཅན་སྟག་མར་མིག་མེད་ཀྱང་། མིག་ལྡན་གཞན་ལས་སྐྱག་པར་མཚུགས་”ཞེས་གསུངས་པ་དེར་བྱར་བ་མཛད་ཚུང་ཡོད་པ་དང་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་གསུང་རྩོམ་ཡང་མང་པོ་ཡོད།

འགོས་ལོ་གཞོན་རུ་དཔལ་ལྷ་བ་ནི་(རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཚུ་སྤེལ་(༡༩༧༩)ལོར་འབྲུངས་ཤིང་། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལྷགས་སྤང་(༡༩༨༢)ལོར་སྐྱ་འདས་) བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་《དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་》བྲིས་གནང་མཁན་དེ་ཡིན། ཁོང་གི་རྒྱལ་ཐར་བྲིས་མ་ཤོག་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཁོ་བོས་མཛུལ་ཚུང་། རྒྱལ་ཐར་མདོར་བསྟུས་ཤིག་《དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་》དེར་སྐབས་ཟི་ཁོན་པར་མ་དེབ་གཞུགས་དེའི་འགོ་རུ་བྲིས་ཡོད། ཁོང་ནི་སྐར་ཅིས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། 《དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་》དེ་ཁོང་འདས་ཁར་བཅུམས་གནང་

བ་ཞིག་རེད།

དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་ཕྱིར་བ་(རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་གི་(༡༥༠༩) ལོར་འབྲུངས་ཤིང་། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ལྷག་(༡༥༤༤)ལོར་འདས་)ནི་
བཀའ་རྒྱུད་པའི་སྤྲེལ་པ་གསལ་ཅན་ཞིག་ཡིན། ལྷན་དུ་སྟོང་གྲག་བརྒྱད་དུ་ཞུགས་
གྱུ་ཡོད། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་》ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་
དཔེ་ཆ་དེ་ནང་ཁོང་གིས་གཟིགས་ཐུང་བའི་དབྱེད་གཞི་ཆང་མ་ཐད་ཀར་དྲངས་
གནང་ཡོད་ཅིང་། ལྷན་མ་ཁོང་གིས་གཟིགས་ཐུང་བའི་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ད་
ལྟ་མཛོད་ཡས་མེད། དེར་བརྟེན་སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་གིས་གཟིགས་ཐུང་བའི་
དབྱེད་གཞི་དེ་དག་《མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་》ནང་བཞུགས་གནང་སྐབས་དེར་
སངས་རྒྱལ་མཛེས་རྒྱ་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་གིས་གཞུང་གི་བཅན་པོ་ནས་ཐུང་
བཅན་སྤྲེལ་པའི་བར་བཅན་པོ་ལུ་ཅུ་མོ་གཅིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཆ་ཆང་ཡོད་པའི་
དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་གཟིགས་ཐུང་འདུག་པ་དེ་ཆོའི་ཞལ་བྱང་ཡང་བཞུགས་འདུག་
ཀྱང་ནང་དོན་དུ་མ་བྱ་འགའ་ཤེས་པ་ཆ་ཆང་བཞུགས་མེད་ཅིང་། 《རྒྱལ་རབས་
གསལ་བའི་མེ་ལོང་》ནང་དུ་འདྲ་ཤིང་ལྷན་དཔེ་ཆ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྒྲིག་གསལ་
འདུག་ལ་དཔེ་ཆ་དེ་ཆོ་སལ་ཆེར་སྟོང་གྲག་བརྒྱད་དུ་ཡོད་ཆོད་འདུག གཞན་ཡང་
ཁོང་གིས་མཛད་པའི་ཅིས་དང་། ལྷན་དག་ལུ་ཅུ་ནགས་ ལྷན་གཞུང་ལོགས་
གྱི་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཡོད།

འདུག་པ་པད་མ་དཀར་པོ་སྟེ་འདུག་པ་སྐབས་མགོན་(རབ་བྱུང་དགུ་
པའི་མེ་ལག་(༡༥༣༧)ལོར་འབྲུངས་ཤིང་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་འདུག་
(༡༥༧༩)ལོར་འདས་)ཞུ་བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་སྤྲེལ་གཞུང་
དང་། ཅིས། ལོ་རྒྱུས། ལྷན་དག་སོགས་དཔེ་ཆ་པར་མ་མང་པོ་ཡོད།

འཇམ་དབྱངས་མདོ་སྟགས་བསྐྱོད་འཛིན་ཞུ་བ་ཞིག་བྱུང་འདུག་པ་དེའི་
མཛད་ནུས་ལོ་རྒྱུས་དཔེགས་བསལ་ད་པན་མཛེས་མ་ཐུང་བར་བརྟེན་ཞུ་ཆོད་
ཐེགས་མ་སོང་།

སུམ་པ་མཁན་ཆེན་པོ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་(རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་
 གླེལ་(༡༧༠༩) ལོར་འབྲས་པོ་ལྔ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ས་གླེལ་
 (༡༧༤༤) ལོར་འདས་) ལུ་བ་ནི་ཨ་མ་དོ་དཔོན་ལུང་དཔོན་པའི་སྐུ་མ་ཤད་
 གཤམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཤོར་མ་ཆུན་ལུང་གི་དུས་ལ་ཤེ་ཅིན་དུང་ར་
 སེབས་ཏེ་ལོ་ཤས་བཅུགས་མྱོང་ཡོད། ཞོར་གི་གསུང་ཚིག་དཔེ་ཆ་ཏ་ཅང་མང་
 པོ་ཡོད་པ་དང་དེའི་ནང་ནས་《སུམ་པ་ཆོས་འབྱུང་》ཞེས་པ་དེ་འཛམ་གླིང་ཆོག་
 ཤད་གཤམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡི་གེར་ཡང་པར་མང་པོ་བསྟན་
 ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ཞོར་གི་རང་རྒྱུ་དེ་ཏ་ཅང་དྲང་པོ་དྲང་བཞག་གིས་གནང་
 ཡོད་པ་ལྟེ་སྐབས་དེ་དུས་ཕྱི་ཆོགས་ནང་གནས་ཚུལ་རོ་མ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་གྱིས་
 གཟིགས་མྱོང་བ་དང་གསན་མྱོང་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གནང་ཡོད་པ་དེ་དག་ད་
 ཆ་ཤོད་ཀྱི་དེ་ལུ་ཕྱི་ཆོགས་དང་ལོ་རྒྱུས་ལ་བཞག་དཔུང་བུ་རྒྱུར་རིན་ཐང་ཤིན་
 དུ་ཆེན་པོ་ལྟོན་ཡོད།

རྒྱ་ཡིག་གི་ཅན་ན་རོ་འོ་ལོ་རྒྱུས་ནང་སངས་རྒྱུས་འབྲས་པོ་ལོ་དེ་རྒྱ་
 གླེལ་ཡིན་ཚུལ་འཛོད་ཡོད། ཅན་ན་རོ་ལོ་ཤིང་ཅན་ལས་བཞེངས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་ཤིག་བྱུང་པའི་སྐུ་བཅུ་དེ་དང་སང་པོ་ཅིང་གི་ཤོར་མ་འོ་ལོ་བྱུང་
 བ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། འདི་རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་འཛོད་པར་གཞིགས་ན།
 སངས་རྒྱུས་ཤིག་བྱུང་པ་སྐུ་འབྲས་ཆེས་ཞག་བདུན་ན་ཡུམ་སྐུ་མ་ལྟ་མཆོས་
 འདས་ནས་ལྟ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས། སངས་རྒྱུས་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་
 དེ་ནས་ལོ་བཅུད་ཞོར་བ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་ལྟ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་དྲིན་ལན་
 གསལ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་གསུངས་པར་ལྟ་ཡུལ་དུ་སེབས་ཏེ་རྒྱ་བཀ་ཤས་བཅུགས་
 རིང་། རྒྱལ་པོ་ཡུ་ཏུ་ཡ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཏ་ཅང་དྲན་ནས་ཤིང་ཅན་ལས་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐུ་བཞེངས། སངས་རྒྱུས་ལྟ་ཡུལ་ནས་ཕྱིར་ལོག་སེབས་ཤལས་སྐུ་
 དེས་བཞེངས་ནས་ཤོམ་པ་ཁ་ཤས་བར་བསྐྱབ་བྱས། དེ་ནས་སངས་རྒྱུས་རང་
 ཉིད་ཀྱི་ཕུག་གཡས་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་དེའི་དབྱར་བཞག་ནས། ར་སྐྱ་རན་ལས་

འདས་ནས་མོ་སྒྲིང་མོན་པའི་ཆོ། ལྷ་ཁྱིད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་
 རྒྱ་བྱེད་པར་འཁྱར་ཞེས་ལུང་བཞུགས་ནས་བཞུགས། དེ་ནས་བཟུང་མོ་ཆེན་
 རྒྱང་ཞེས་བརྒྱ་ལྷའི་བར་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་མཆོད་གནས་སུ་བཞུགས། དེ་ནས་
 བེའུ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མོ་དུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་བཞུགས། དེའི་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་
 ལུང་ཚུགས་སུ་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཚོན་མས་སྤྱིད་དཔར་བཟུང་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་
 དེའི་ཁོང་མ་གསུམ་པ་ཞོན་ཀྱང་ཉིས་སྟེ་ཅིའན་གྱིས། དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ལཱ་
 བཀའ་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དུ་མངགས་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་སྐོར་འགའ་ཞིག་
 མངའ་འོག་ཏུ་བཟུགས། རྒྱ་ཁོའི་སྐུ་བརྒྱན་འདི་དང་། རྒྱ་པའི་རིང་བསྐལ་ག་
 རི་རམ་ཆེ་བ། པརྟེ་ཏ་ཀུ་མར་མི་རྩེ་(རྒྱ་ཡིག་གི་མོ་རྒྱས་སུ་པརྟེ་ཏ་འདི་མིང་ལ་
 ཅིའུ་མོ་མོ་ཞེས་གྲིས་འདུག་)བཅས་གདན་དྲངས། ལྷ་ཁྱིད་ནས་སི་ཆོན་དུ་
 སྤྱིབས་པ་ན། ཆང་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་ཡའོ་ཁྱེར་གསེ་ཁོང་མ་སྟེ་ཅིའན་བསད་
 བས་རང་ཉིད་ཁོང་མ་བྱས་པ་དང་། དུས་ཟིངས་ཆེན་པོ་ལྷུང་བ་དང་སྐབས་
 ཁེལ་ཏེ། རང་གི་དམག་དཔུང་རྣམས་ཁྱིད་དེ་མིའང་གཏུ་མཁར་བཟུང་ནས་
 ཞེར་བཅན་རྒྱལ་ཁབ་བཅུགས་པའི་མིང་ལ་ཙོའུ་མིའང་ཟེར་ཞིང་རྒྱལ་ས་གྱུ་ཆང་
 (དེང་སང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལྷ་ཁྱིད་རྒྱང་)ཡིན། དམག་དཔོན་ཁོང་མ་
 བྱས་པའི་མིང་ལ་དབྱི་ལྷ་ཉིས་ལཱ་ཁོང་ཟེར་བ་དང་། དུས་མིང་ནི་ལཱ་ཁོང་ཡིན།
 དེས་རྒྱལ་པོ་བྱས་རྗེས་དེ་ཆོན་ཆོན་པས་ལུང་བཞུགས་པ་ལྟར་རྒྱ་ཁོའི་སྐུ་ཡང་རྒྱལ་
 སར་གདན་དྲངས་ནས་རེ་ཞིག་དེར་བཞུགས། རྗེས་སུ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ལྷུང་
 རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡའོ་མིན་གྱི་ཁྱི་མོ་གསུམ་པར་ཁོང་གསལ་དམག་དཔོན་རྒྱལ་
 པོའི་རྒྱལ་རྒྱུད་ཀྱི་ལག་ནས་རྒྱ་ཁོའི་སྐུ་དང་། འཕེལ་གདུང་། པརྟེ་ཏ་རྣམས་
 རྒྱལ་ས་ཁྲིང་ཡན་མཁར་དུ་གདན་དྲངས་ནས་གཅིག་ལག་ཁང་གསར་དུ་
 བཞེངས། གསུང་རབ་མང་པོ་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བཞུར། དཔེ་འདུན་རྒྱང་སྤྲུག་ལོངས་
 པའི་དཔོན་ཕྱེ་གསར་དུ་བཅུགས། ལྷ་བརྒྱན་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཙོའི་ནན་དང་།
 ཅང་ནན་སོགས་ཞིང་ས་མང་པོར་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་ནས་མཆོད་

པའི་ཉེན་དུ་བབྱང་། དེ་ནས་མན་རྩའི་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་དཀྱིལ་དུ་པེ་
 ཅིང་ཙོ་ཡང་དུ་གདན་དྲངས། ལིན་ཅུང་སི་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་ཁང་ནང་བཞུགས་
 ལུགས་ལ། དེ་རྗེས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་ཞིང་ཨན་སི་ཞེས་པའི་ལྷ་ཁང་དུ་
 གདན་དྲངས་ཤིང་། དེ་ནས་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རིང་དང་། ཆིང་རྒྱལ་རབས་
 ཀྱི་དུས་འགོ་བར་ལྷ་ཁང་འདི་ཉིད་དུ་བཞུགས་སྤྱད་ལ། སྐར་མ་ཁང་ཤིའི་ཁྱི་ཙོ་
 བཞི་པར་ཙོ་ཡང་ནང་མའི་ཉེ་འདབས་རུབ་བྱང་རོས་སུ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་
 ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གསར་དུ་བཞེངས་ནས་ལྷ་ཁང་འདི་ཉིད་དུ་བཞུགས་སུ་
 བཅུག་པ་ཡིན། འདིའི་ཙོ་རྒྱས་རྒྱས་པ་ལྷང་སྤྱོད་ཅོ་སྟོག་སྤྱོད་འཕྲེང་གསུམ་པ་
 རྩལ་པའི་རྗེ་རྗེས་མཛད་པའི་《ཅན་ན་རྩོ་པོའི་ཙོ་རྒྱས་》དང་སྟག་པོ་ཙོ་ལྷ་བ་བྱུང་
 མགོན་པོ་སྤྱབས་ཀྱིས་བཅམས་པའི་《ཅན་ན་རྩོ་པོའི་ཙོ་རྒྱས་》གཉིས་སུ་གསལ།
 ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་དཔོན་སྟོབ་བྱང་རོས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་
 ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་དུ་བསྐྱར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

རྒྱ་ཡིག་གི་《ཡུང་ཁོའི་ཙོ་རྒྱས་ཚུགས་བསྐྱེས་》(中国通史)ཞེས་པའི་
 ནང་ཡུང་ཁོའི་ཙོ་རྒྱས་མཁས་པ་ལྷན་ཁྲུན་ལན་གྱིས་ ༡༩༥༤ ལོར་སངས་རྒྱས་ལྷ་
 ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་སྐར་བར་བཞེད་པ་དང་སྤྱགས་ཁུང་ཅེ་
 དང་ཤུག་ལྷ་མོ་གཉིས་ཚུན་པའི་དུས་སྐབས་ཐད་ཉེ་བཀའ་ཁོ་ཁ་གས་ཞིག་ལས་
 མེད་པ་དང་ཁོང་གཉིས་དུས་རབས་གཅིག་གི་མི་ཡིན་པའི་རོས་འཛིན་མཛད་
 ཡོད་ལ་དེའི་ཁུངས་གདུགས་ས་ནི་སངས་རྒྱས་ལྷ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་
 སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ཚུན་པའི་ལྷ་ཚུལ་དེ་གཞིར་བབྱང་བ་ཡིན་ན་ཁུང་ཅེ་དང་ཤུག་ལྷ་མོ་
 གཉིས་དུས་སྟོག་གཅིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

༤. རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་འཁུགས་ལ་དབྱ་ཐེངས་གསུམ་
 རྒྱང་བའི་རྟོན།

རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་འཁུགས་ལ་འབྱར་རྟོག་ཏུ་ཅང་མང་པོ་རྒྱང་ཡོད་

ཀུས་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་རབ་བྱུང་བ་མང་པོ་བསད་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་
མེར་སྲིག་བྱུང་ཞེ་གྲུ་བ་མང་ཆེ་བ་ཡུལ་གཞན་ལ་ཕྱོས་དགོས་པ་སོགས་བྱུང་
ཡོད། དེ་ནི་རྣམ་པ་དངོན་ལྷ་སྐྱུ་བ་ཀུ་གར་རྩོུགས་ཀྱི་དཔལ་གྱི་རིལ་བུ་གས་
པའི་དུས་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། དམག་དེ་བྱུང་བའི་དུས་ཚོད་དེ་དང་དབྱི་མེ་
ལན་ཚོས་ལྷགས་བྱུང་བ་གཉིས་པལ་ཆེར་དུས་སྐབས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་ཀུ་གར་གྱི་
མོ་ཀུས་ནང་དེ་ལྟར་འཆོད་ཡོད། དེ་ནི་བཟུན་པ་ལ་དག་ཐེངས་དང་པོ་བྱུང་བ་
ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

བཟུན་པ་ལ་དག་གཉིས་པ་བྱུང་རྒྱལ་ནི། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་ཀོ་ནེ་ཙན་ཞེས་
པ་སངས་ཀུས་ཚོས་ལྷགས་ལ་དད་མོས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ཞེ་དེས་དེ་སྐྱེ་
གཏོར་བཤིག་སོང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱམས་ཉམས་གསོ་དང་། ཡུལ་ཕྱོལ་དུ་
ཐེངས་པའི་མཁས་པ་རྒྱམས་གདན་དྲངས་པ་མ་ཟད། ཀུ་གར་མ་གཞན་དགོན་
པ་ཁག་དུག་ཅུ་བྱུང་བ་སོགས་སངས་ཀུས་ཚོས་ལྷགས་བརྒྱུར་གསོ་བུས་ཤིང་།
དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་དེས་རྒྱལ་སྲིད་བརྒྱུར་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་ཀུ་གར་དུ་
སངས་ཀུས་ཚོས་ལྷགས་ལ་དག་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱུང་བ་ཞེ། དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་
ཉ་མ་ཙན་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་སྲིད་དབང་བཟུང་རིང་ཀུ་གར་ཁུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཉལ་གཟིག་ཡུལ་(阿拉波)དུ་རྒྱལ་པོ་ཁྱ་མ་མ་ཙན་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་དང་
རྒྱལ་པོ་ཉ་མ་ཙན་ཟེར་བ་གཉིས་སྐབས་རེ་འཆམ་ཁེང་སྐབས་རེ་འཐབ་པ་སོགས་
ཐེངས་མང་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། སན་རྒྱན་འཆམ་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལུ་ཡིག་
དང་ལག་ཅགས་སོགས་མང་པོ་སྐྱེལ་རེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཚེ་སྐུལ་
མཁན་དག་སྤྱང་དེ་ཚོ་ནི་སོ་སོའི་འཆོ་བ་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ག་
ཉལ་ཡིན། ཐེངས་གཅིག་ཉལ་གཟིག་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཉ་མ་ཙན་ཟེར་བ་ཀོས་ཀྱི་
ཕྱོན་ཆས་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྒྱུར་བ་དེ་རྒྱལ་པོས་ཀྱོན་དུས་འཐག་གི་རི་
མོའི་ནང་ནས་རྒྱང་རྗེས་ལྷ་བྱུ་ཞིག་གསལ་བ་དེ་དག་དག་ཀྱོན་ཆས་ཀྱི་ཡམ་ཡག་
ཞེ་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་གི་ཁ་ཁྱག་སྤྱེད་པ་ཀྱི་ཡོད་ཉལ་ཉལ་གཟིག་རྒྱལ་པོའི་བསམ་

པར་དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་པས་མཐུ་བརྒྱབ་པ་དེད་སྒྲུལ་པའི་རྟགས་པ་
 ལྷན་བཀྲ་། ཡང་མེད་སྟེན་གཅིག་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཅན་སྟེན་སྟེན་གཅིག་རྒྱལ་པོར་གྱིང་
 རྟག་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱར་བ་དེའི་ནང་ནས་གྱིང་རྟག་གཅིག་གི་སྟག་ལ་འཁོར་ལོ་
 དང་ལྷགས་ལྷིས་པོ་ཞིག་དོན། དེ་རི་ལྟར་ལྷན་བཀྲ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་གུམ་ཟེ་ཞིག་
 གིས་འཁོར་ལོ་དང་ལྷགས་ལྷིས་པའི་མོག་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་ཉི་མར་སྐམ་བཞག་པ་
 དེར་ལྷགས་པ་བརྒྱབ་ལྟེ་གྱིང་རྟག་གི་ལོ་ཞེས་པ་འབྲས་ཏུ་ཁ་འབྱེད་པ་ཞིག་གི་
 ནང་ཏུ་འཁྱུལ་དེ་བསམ་ལུལ་ལས་འདས་པའི་རང་གྱིང་རྟག་བསྐྱར་ཡས་དེའི་
 གས་སུ་ཚུད། དེར་བརྟེན་སྟེན་གཅིག་རྒྱལ་པོའི་བསམ་པར་མཐུ་བརྒྱབ་པར་
 རྟགས་ནས་སྟེན་གཅིག་གི་དམག་ཁྱིད་དེ་རྒྱ་གར་མ་ག་རྒྱའི་གཞུག་ལག་ཁང་མང་
 པོ་བཞིག་ལྷན་བཀྲ་མང་པོ་བཅོམ། ལྷ་ལེ་རྒྱའི་དཀོན་པ་ལའང་གཞོད་འཆེ་ཆེན་
 པོ་བཏང་བ་མ་ཟད། དེའི་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་པ་དང་མཁས་པ་མང་པོ་ལྷན་བཀྲ་བཞག་
 ལ་རྟོས་ཚུལ་མེད་པ་དཀོས་ལྷན་། རྟེན་སྟེན་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོ་ལྷན་གི་ཏུ་རྒྱ་
 གར་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྷན་ལེན་པ་ཞིག་ལྷན་བཀྲ་བ་དེས་རྒྱ་ནག་ཏུ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མོད་མཁན་རྒྱུ་དཔོན་ཁ་གས་བཏང་སྟེ་བས་རྒྱ་ནག་གི་
 རྒྱལ་ཕན་ཁག་གི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྷན་ལེན་སྟེ་སྟེ་གསེར་
 མིས་སྐལ་པར་འཁྱུག་ཆད་ཀྱི་དོ་པོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་དང་དེ་མིན་མི་རྟོག་ཕྱག་བཅུས་
 དཔོན་དཀོས་པའི་དཔོན་པོ་མང་པོ་བསྐྱར་ཡོད་པ་དེ་དག་རྒྱ་གར་ཏུ་བཅུགས་
 དང་དཀྱིལ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕན་རྒྱུད་རྒྱུད་ཆོད་མར་ཆ་བཞོས་ཀྱིས་བཞན་པར་
 རྒྱད་དེ་དེ་ཆོའི་དམག་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ནས་སྟེན་གཅིག་ལ་གཡུལ་
 བཞམས་ནས་སྟེན་གཅིག་གི་རྒྱལ་པོ་ཏུ་མཉམ་དང་སྟེན་གཅིག་གི་དཔལ་པོ་མང་
 ཆེ་བ་ཆོར་བཅད་དེ་རྒྱ་གར་གར་ཏུ་བཀྲ་དཀྱིལ་སྟགས་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་
 ཀྱིས་དབང་བཞུར་བྱས་(རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལེན་འབྲེལ་བཅེད་མཁན་རྒྱ་
 ནག་གི་མོང་མ་དེ་སྟེ་ཡིན་མིན་རྟེན་སྟེ་ཞིབ་འཁྱུག་ཏུ་དཀོས་) རྒྱལ་པོ་སངས་
 རྒྱུ་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གི་ས་ཆ་མང་ཆེ་བ་དབང་བཞུར་བྱས་པའི་རྟེན་སྟེ་རྟེ་

ཁང་གཏོར་བཞིག་མང་བ་མང་པོ་ཞིག་ཉམས་གསོ་བྱས་པ་དང་མཁས་པ་ཤོས་
 རྩལ་ཐེབས་པ་མང་པོ་རྒྱུར་གདན་དྲངས་ཐོག་ ལྷ་ལེར་རྒྱུ་པ་ཤོས་གཉིས་
 བྱེད་སའི་གནས་གཞི་བརྒྱན་ཅུ་ལྷ་བཞི་བཅུགས་པ་ལྟེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོས་གནས་
 གཞི་བདུན་ཅུ་རྟོན་གཅིག་དང་། བཅུན་མོ་དང་རྒྱོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་གཞི་
 བཅུ་གསུམ་བཅུགས་ཡོད། རྒྱལ་པོ་དེས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་པ་དང་ལྷ་
 རྟེན་པ་ཆར་མར་རྟེ་ལེན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་མོ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་དར་
 རྒྱལ་བཅུང་བའི་རྒྱང་གཞིའི་ཐོག་ལྷ་རྟེན་པར་རྟེ་ལེན་བྱས་པར་བརྟེན་སངས་
 རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་དགུ་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱུང་བ་དེ་ཡང་བསྐྱར་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་
 པ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ལོ་རྒྱུ་བཞི་བཅུ་རྟེན་ཅམ་ཞིག་རིང་སངས་རྒྱལ་ཆོས་
 ལུགས་ཏ་ཅང་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།

བཙན་པ་ལ་དག་གསུམ་པ་བྱུང་རྒྱལ་ནི། དེའི་རྗེས་ལྷ་རྒྱལ་གར་ལྷ་ལེར་
 རྒྱལ་པོའི་རྒྱོན་པོ་ཀ་ཀྱ་སྐྱེས་རྩ་ཁང་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་སྐབས་མི་
 མང་པོ་ལ་རྟེ་ལེན་བྱས་ལྷ་བས་ལྷ་རྟེན་པའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་རྒྱུང་པོ་གཉིས་ཀྱང་
 རྒྱུང་བར་ཡོང་བ་དང་། རྒྱུང་པོ་དེ་གཉིས་ལ་རྩ་ཁང་ནང་གི་ལྷ་པ་ལོ་གཞན་པ་
 ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཚུགས་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཞན་གྱིས་འཁྲུད་
 བརྒྱབ་པའི་དྲིག་ཁྱ་རྟེན་པ་མ་ཟད། རྒྱུང་པོ་དེ་གཉིས་སྐྱོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་
 བཅོར་ཏེ་ཁྱི་བཅུང་ནས་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་མནར་གཅོད་བཅུང་བར་
 བརྟེན་རྒྱུང་པོ་དེ་གཉིས་ཏ་ཅང་ཁོང་ཁོ་ཆེན་པོ་ཟུགས་ལུལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་ལྷོན་
 ཏེ་གཅིག་གིས་འཆོ་བའི་འགན་འཁུར་བ་དང་གཅིག་གིས་རྟེ་མ་རྒྱུབ་ནས་རྒྱན་ལ་
 ཡོད་ལྷ་དང་རྗེས་ལ་ཡོ་གསུམ་རྟེ་ཁྱོན་ལོ་བཅུ་གཉིས་ས་ལུག་གཉིར་རིང་ནང་
 བཅུད་དེ་རྟེ་མ་རྒྱུབ་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སོང་རྗེས་རྒྱུན་རྟེན་གྱི་མཆོད་པ་ལུལ་
 ཐོག་དེའི་ཐལ་བ་དེ་ལ་རྟེ་མ་རྒྱུབ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་པ་བརྒྱུད་ཏེ་གར་དུ་གཏོར་ནང་
 དེ་གར་མི་འབར་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་བཟོས་རྗེས་རྒྱལ་གར་ལྷ་ལེར་གཅུག་ལག་ཁང་
 དང་དེ་མིན་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དཔེན་པ་ཆེ་བ་གར་ཡོད་སར་རྒྱུན་དེ་

ཐལ་བ་དེ་གཏོར་ནས་རྒྱ་གར་ནུ་ལེ་རྒྱུ་ལྟ་ཁང་བརྒྱུ་ཅུ་བྱ་བཞི་ཚང་མ་དང་།
རྒྱ་ལེ་རྒྱུ་ལྟ་ཁང་དཔེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཆེན་པོ་གསུམ། དཔེ་མཛོད་ཆེ་ཤོས་ཁང་པ་
ཐོག་སོ་དགུ་ཡོད་པ་དེའི་སྟེང་ནས་ཏྲོག་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་ཚང་མ་
བཅས་མེར་སྲིག་བཅར་བ་མ་ཟད། ད་དུང་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་ནས་གཙུག་
ལག་ཁང་མང་པོ་མེ་སྲིག་བཅར། རྗེས་སུ་ཁོ་རང་གཉིས་ཀྱི་རང་སོ་སོའི་གཟུགས་
པོ་ལ་མེ་འབར་ནས་ཤི་བ་ཡིན་པར་བཤད།

དེའི་ནང་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཚེས་ལུགས་ལ་དག་ཐངས་གསུམ་ཡོང་དོན་
ནི། སངས་རྒྱས་ཚེས་ལུགས་དང་ཕྱ་ལྗོངས་པ་གཉིས་པར་པན་ཚུན་སྒྲིགས་ཞེན་
ཀྱིས་གནོད་པ་སྐྱེལ་རེས་བྱེད་པ་དེ་ལས་བྱུང་བ་གསལ་པོ་མཛོད་བྱལ། དེར་
བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཚེས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དུམ་
བྱ་བཅོལ་ལ་བཅར་བ་ཡིན་ན་དུམ་བྱ་གཉིས་རེ་སངས་རྒྱས་ཚེས་ལུགས་ལ་དག་
དང་པོ་གཉིས་པ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་མེད་པ་ཆགས་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་
དུམ་བྱ་གཅིག་དག་ཡི་གནོད་པ་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཉམས་ཆག་ཤོར་བ།
ལྷག་མ་ནས་ཆ་དག་སངས་རྒྱས་ཚེས་ལུགས་ལ་དག་ཐངས་གསུམ་པ་བྱུང་བའི་
སྐབས་སུ་མེད་པར་བྱུང་ན་ལྷག་མཁའ་ཆ་བཅོལ་ལ་བཅར་བའི་ཆ་གཅིག་མ་
གཏོགས་ལྷག་མེད་ཟེར། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་སྤྱད་ཡང་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་སྒྲིགས་
དང་། ཐམ་བེ་ཡུར་བྱ། བྱིམ་བདག་ཤེ་པ་ཅན་དང་ཆོང་པ་ཤེ་པ་ཅན་སོགས་
ཀྱིས་ལྟ་ཁང་མེས་འཆོགས་པ་རྣམས་ཉམས་གསོ་བྱས་པ་དང་། བཀས་པ་རྣམས་
གདན་དྲངས་ཏེ་སོ་སོའི་ཐུགས་སུ་ཡོད་པའི་དཔེ་ཆ་རྣམས་ཡང་བསྐྱར་ཡི་གེའི་
ཐོག་དུ་བཞོད། དཔེ་ཆ་ལྷག་མ་སྟན་བྱ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡང་བསྐྱར་དར་སྟེལ་
བཅར་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཚེས་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་ཐངས་གསུམ་པ་བྱུང་བ་ཡིན།

པོད་དུ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཚེས་ལུགས་ལ་བསྟན་པ་སྟོན་དང་
ཕྱི་དར་ཐངས་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཚེས་ལུགས་སྟོན་ནི་རྒྱལ་པོ་
སྤྱང་བཅོན་སྐམ་པོ་ནས་མར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་དར་མས་སངས་རྒྱས་ཚེས་

ལྷགས་མེད་པ་མ་བཟོས་པར་ལ་ཟེར། དེ་ལ་ལོ་མེས་པ་ཡིན་ན་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་
བཅན་མཁའ་པོས་སྤྱིད་དབང་བཟུང་བ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་དར་མས་སངས་རྒྱས་
ཚོས་ལྷགས་མེད་པ་མ་བཟོས་པར་ལོ་མེས་བརྒྱ་བཅུ་དྲུག་གི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་
ཚོས་ལྷགས་སྤྱང་དར་ཟེར། དེ་ཡང་ཤོད་སྤངས་དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་བཅན་མཁའ་པོ་
དགྲུང་ལོ་སྤུམ་ཅུ་ལོ་བཞི་ལ་འདས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་བཟན་པ་སྤྱང་དར་ལ་
ལོ་མེས་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་ཡིན། བཟན་པ་སྤྱང་དར་ཉམས་ཏེ་བཟན་པ་ཕྱི་དར་
མ་རྒྱགས་པར་ལོ་བཅུ་ཅུ་ལྷག་ཅམ་རིང་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་དཀོན་པ་
དང་གྲུ་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་གྱུར་དུང་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་མང་ཆོགས་
དང་རྒྱ་ཆས་སྤྱས་ནས་གསར་སྤགས་ཀྱི་ཆས་ཕྱིད་མཁན་ཁག་གཅིག་གིས་སྤྱང་
རྒྱ་བྱེད་བྱ་བ་ཡོད། བཟན་པ་ཕྱི་དར་བྱུང་བ་ནས་མར་བཅིས་པའི་རིག་གནས་
གསར་བརྗེ་མ་བྱས་ཤིང་བར་གྱིར་ན་གཏོར་བཞིག་ཆེ་བ་གང་ཡང་ཡུང་མེད།
ཤིང་གསལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་འཕེལ་རྒྱས་དང་ཉམས་སྤྱད་ཡུང་བའི་
སྤྱང་ཡིན།

༢. སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟན་པ་གནས་པའི་ཕྱན་ཆད་དང་རྒྱལ་བ་ བྱམས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་འཁོར་རྒྱུ་ཡི་སྤྱང་།

སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་དེ་ཕྱན་རིང་ཡུང་རི་ཅམ་གནས་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་
སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་བཤད་སྤྱོད་ལྟར་ན་ལོ་སྤུམ་རྩེད་གནས་པར་འདོད་ཅིང་།
སངས་རྒྱས་ཤུག་སྤྱ་མེད་ཚོས་ལྷགས་དེ་བྱ་བ་ཆར་བའི་རྗེས་ཀྱི་ལོ་དུང་སྤྱང་བཞི་
བཅུ་ཞེ་ལྷའི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆས་ཟེར་བ་དེ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དང་། ལོ་
དུང་སྤྱང་བཞི་བཅུ་ཞེ་སྤུམ་ལོ་སྤུམ་པོ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་
འཁོར་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་བཤད་སྤྱོད་ལ། ད་ལྟ་རྒྱལ་བ་
བྱམས་པ་བྱང་རྒྱུ་མེས་སྤྱང་དཔའ་བྱས་ནས་དགའ་ལྷན་(སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ཁམས་ཤིག)དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སྤྱ་ལོ་དུང་སྤྱང་བཞི་བཅུ་ཞེ་སྤུམ་

རྗེས་སྐྱུལ་བ་བྱམས་པ་འཛམ་བུ་ཤིང་དུ་ལེགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ནས་རྩོན་པ་ཤུག་
ལུ་ཞེ་ཉམ་ཆོས་གསུངས་ཀྱི་རིད་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཤུག་ལུ་ཞེད་ཆོས་ལུགས་དེ་
བྱུང་བ་ནས་མེད་པ་མ་ཆགས་བར་གྱི་རིང་ལ་ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་དུང་ཆོས་
ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་གནས་ཚད་ལ་སླེབས་མ་བྱུང་བའི་མི་ཚང་མ་རྒྱལ་བ་བྱམས་
པའི་བཞུགས་པ་དར་རྗེས་སོ་སོའི་རྒྱ་ཚད་མི་འདྲ་བའི་སྐོག་ནས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
རྟོགས་པའི་གནས་ཚད་རྗེ་མཆོར་འགྲོ་གི་ཡོད་ཟེར།

དེ་ནས་འབྲས་བུའི་ལེའུ་གསུམ་ནི། ① དག་བཅོམ་པའི་ལེའུ། ② བྱིར་
མི་འོང་གི་ལེའུ། ③ བྱིར་འོང་གི་ལེའུ། དག་བཅོམ་པ་ཟེར་བ་ནི་འཁོར་བའི་
གནས་སུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་གཙ་མ་
ལས་མི་དགེ་བཅུ་ཡིན་ཞིང་། ལས་དེ་གསེག་པར་བྱེད་པའི་འགྲུལ་ཕྱགས་ཀྱི་
བསམ་སྒྲིལ་ནི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ནི་དག་མ་
གཙ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཙམ་བ་ནས་སྤངས་པ་ལ་དག་བཅོམ་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་
ལ་ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ། ཉན་སྐོས་དག་
བཅོམ་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ལ་ཟེར་ཞིང་། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་
བྱོན་པའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་བཟོ་མས་ནས་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་
སྐོབ་པ་རྣམས་ཡིན། ཉན་སྐོས་དག་བཅོམ་པ་ནི། དཔེར་ན་བཞུགས་པའི་གཏད་
རབས་བདུན་དང་གནས་བཞུན་བཅུ་དྲུག་ལྟ་བུ་ཡིན། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་
ཀྱི་དག་དེ་བཅོམ་ཆར་བ་ཡིན་སྐབས་དག་བཅོམ་པའི་ལེའུ་ཡི་ལོ་རྒྱུ་བརྒྱ་དེའི་
ནང་ལ་དག་བཅོམ་པ་སྐོབ་པ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་དག་བཅོམ་པའི་
ལེའུ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རིམ་བཞིན་ཉམས་ནས་དག་
བཅོམ་པ་སྐོབ་པ་མཐའ་རྗེ་ཉུང་དུ་སོང་སྟེ་མཐར་མེད་པ་ཆགས་ནས་བྱིར་མི་འོང་
གི་འབྲས་བུ་སྐོབ་པ་དེ་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། བྱིར་མི་འོང་ཟེར་བ་ནི་རན་སང་
གསུམ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་འཕ་རན་སོང་གསུམ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཀག་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཟེར།

མྱུར་འོང་ཟེར་བ་ནི་ལན་གཅིག་འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་སྤངས་ཏེ་དེ་ནས་འབྲས་བྱ་
 ཐོབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་དེ་ལ་ཡང་ལན་གཅིག་མྱུར་འོང་ཞེས་བརྗོད། དེ་
 རྣམས་ནི་འབྲས་བྱའི་ལུ་གསུམ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

སྐྱབ་པའི་ལུ་གསུམ་ནི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་མཁན་མང་པོ་མེད་ཀྱང་འབྲས་བྱ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བཙོན་བྱེད་མཁན་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཡོད།
 འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གསུམ་ནི་ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན།
 ཚུལ་བྱིམས་བཅས་གསུམ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུ་རྒྱལ་ས་ཟིན་པ་དང་། ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་ལུ་ཡང་རྒྱལ་ས་ཟིན་པ་རེད། ཉིང་དེ་འཛིན་ནམ་སྐྱེས་ཐོབ་ཟེར་
 བ་ནི་རང་གི་སེམས་དེ་གཤམ་ཡས་མེད་པ་དང་རང་གི་སེམས་ལ་རང་དབང་
 ཐོབ་པ་དེ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཟེར། ད་ཆ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལུ་ཡང་
 རྒྱལ་ས་ནས་དེར་སང་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ལུ་ལ་བཟད་ཡོད་ཅིང་། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་
 ལུ་འགོ་ཚུགས་ནས་ད་པན་ལོ་གསུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་སོང་བྱིན་པ་དང་། ད་
 དྲུང་ལོ་ཞེས་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་ལྷག་ཡོད། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ལུ་འཕྲུལ་རིང་སྐྱེས་པ་ཞུ་
 མཁན་ནམ་སྐྱེས་པ་སྤང་མཁན་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཡོད།

ལྷང་གི་ལུ་ ལྷང་གི་ལུ་གསུམ་ནི་མངོན་པའི་ལུ་དང་། མདོ་སྤྲི་
 ལུ་ འདུལ་བའི་ལུ་བཅས་གསུམ་ཡིན། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ལུ་ཉམས་ནས་
 སྐྱེས་པ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་རྒྱུ་དྲ་སོང་སྟེ་གྲ་ཆས་ཀྱི་མཁན་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེས་པ་
 དངོས་གནས་ཡོད་མཁན་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པ་དང་། དཔེ་ཆ་བཟླ་མཁན་མང་པོ་
 ཡོད་པ་དང་ལྷག་པར་མངོན་པ་བཟླ་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ། མངོན་པར་བཙོན་
 སེམས་བྱེད་མཁན་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ཏེ་དེ་ལ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བཞག་པ་
 རེད། དེ་རྗེས་མངོན་པའི་ལུ་ལ་བཙོན་སེམས་བྱེད་མཁན་རྒྱུ་དྲ་སོང་སྟེ་
 མདོ་སྤྲི་ལུ་ལ་བཙོན་སེམས་བྱེད་མཁན་མང་དྲུ་འགྲོ་བ་དེ་ནི་མདོ་སྤྲི་ལུ་
 ཡིན། དེ་ནས་མདོ་སྤྲི་ལུ་ལ་བཙོན་སེམས་བྱེད་མཁན་མེད་པར་འདུལ་བའི་
 ལུ་ཞོ་ནར་བཙོན་སེམས་བྱེད་པ་དེ་ལ་འདུལ་བའི་ལུ་ཟེར། དེར་ལྷང་གི་

ལེའུ་ཞེས་བཏགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ལྷན་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟེན་ཡས་ཁོ་ན་ལས་
 རང་གིས་ཤེས་པ་ཇི་བཞིན་སོ་སོའི་བསམ་སྤྱོད་ནང་དུ་རྟགས་པའི་གནས་ཚད་
 མེད་ཅིང་། སྐབས་དེ་དུས་གོ་རྟགས་ཡོད་པའི་དུས་ཚད་དེ་ཉམས་ཞིན་པ་རེད།
 དེ་ཡང་གོང་གསལ་འབྲས་བུའི་ལེའུ་གསུམ་དང་། རྒྱབ་པའི་ལེའུ་གསུམ། ལྷན་
 གི་ལེའུ་གསུམ་བཅས་ལེའུ་དགྲ་རེ་རེ་ལ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་རེ་ལྷན་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བྱས་པ་
 དགྲའི་ཚོག་དུང་རྟགས་དང་ལྷན་པའི་ལེའུ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། རྟགས་དང་
 ལྷན་པའི་ལེའུ་ཞེས་པའི་དུས་སྐབས་དེར་རབ་བྱུང་ནམས་ཀྱང་གྲ་ཆས་ཤོན་པ་
 ཅམ་ལས་ཕྱོམ་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པའམ་འཇིག་རྟེན་ཁྱིམ་པ་དང་བྱུང་མེད་པ་
 ཞིག་ཉྱེ་དུས་ལྷན་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡིན། དེར་སང་རྒྱ་ཡིག་གི་རྩོམ་ཡིག་ཁ་ཤས་ནང་
 དགེ་ལུགས་པ་དང་རྟོང་མའི་བྱུང་པར་ནི་རབ་བྱུང་ཚེས་བྱུང་མེད་བཞེན་ཚོག་
 དང་མི་ཚོག་དེ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་འདུག་པས་བཤད་ཚུལ་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་མིན།
 རབ་བྱུང་ཚེས་བྱུང་མེད་བཞེན་མི་ཚོག་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཚེས་ལུགས་ཀྱི་ཐུབ་
 མཁའ་ཚང་མ་གཅིག་ཐུར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟོང་མ་ལ་ཆ་བཞག་ན་རྩོ་རྩེ་བྲག་
 དང་། སྤུང་ཕོ་ལ་སྤྱིང་། དེ་བཞིན་དགོན་པ་འདུལ་བྲིམས་དམ་པོ་ཡོད་པ་དེ་
 ཚོའི་ནང་ལ་རབ་བྱུང་གིས་བྱུང་མེད་བཞེན་ན་དགོན་པའི་བྱིད་རྩྭ་གནས་སྤྱོད་
 འདུད་ལྟེན་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དགེ་ལུགས་པ་དང་བཀའ་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་ཡིན། གལ་ཏེ་བྱུང་མེད་བཞེན་མཁན་ཡོད་ཆེ་དགོན་པའི་བྱིད་རྩྭ་གནས་
 འཁེན་ཏེ་རས་ཀྱི་ཤོན་ཆས་སམ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཆས་ཤོན་པ་ལས་གྲ་ཆས་ཤོན་
 མི་ཚོག། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཚེས་ལུགས་ཀྱི་ཐུབ་མཁའ་ཚང་མ་གཅིག་ཐུར་ཡིན།
 དེ་ཡང་བཟའ་རྒྱ་ཡོད་ན་ཚེས་བྱས་མི་ཚོག་པ་མིན་ལ་ཚེས་བྱས་ན་དེས་པར་གྲ་པ་
 ལྟེན་དགོས་པ་དེ་ཡང་མིན། གལ་ཏེ་གྲ་པ་བྱས་ཆེ་གྲ་པའི་བྲིམས་དང་མཐུན་པ་
 ཞིག་ལྟེན་དགོས་པར་བརྟེན་དེ་གཉིས་དབར་དཁྱེ་མཚམས་ཤིག་ཡོད། འོན་
 ཀྱང་གྲ་པ་བྱས་ནས་ཚེས་བྱས་པ་དང་གྲ་པ་མ་བྱས་པར་ཚེས་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་
 ལུས་པ་དེ་རྩ་བ་ནས་འདྲ་གི་མེད་པས་གནད་དོན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བཤད་པ་

ལས་ཚུས་བྱས་ན་ངེས་པར་དུ་གྲུ་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་སངས་རྒྱུས་ཤུག་ལྟ་བུ་གིས་གསུངས་ཐུང་མེད་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཀྱང་གསུངས་ཐུང་མེད།

ཁོང་གསལ་དེ་ཚོ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཚུས་ལུགས་ཀྱི་མདོ་དང་ཐུགས་གཉིས་ལས་མདོའི་ནང་གི་བཤད་ལྟར་སྟེ། ཐུགས་ཚུགས་ཉེ་དུས་འཁོར་སྐོར་གྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་བཞུགས་པའི་གནས་ཚད་ལྟར་ཐུག་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟོན་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེའི་ཚུས་གནས་ལྟར་སྐོར་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲུག་པའི་ལྟ་བ་བཤད་སྐབས་ཤམ་ཆ་ལའི་སྐོར་ཞིག་བྱས་ཡོད་པ་དེར་དྲན་གསེག་ནང་ན་འགྲིག།

ཞུང་བྱུང་། ལྷ་སའི་རྗེ་པོའི་སྐོར།

སངས་རྒྱུས་ཤུག་ལྟ་བུ་གིས་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་བཞེངས་པའི་སྐུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྐུ་གཉིས་མི་ལྷལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། མི་ལྷལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ད་ལྟ་གཉིས་ཀ་ཤོད་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཡོད་དུ་རི་ལྷར་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས། རྗེ་མ་རྒྱུ་ལོའི་དུས་རབས་གསུམ་པའི་སྐབས་རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་ནག་ལ་སངས་རྒྱུས་ཚུས་ལུགས་དར་མེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་ལ་དེ་དུས་སངས་རྒྱུས་ཚུས་ལུགས་དར་མེན་ཞིང་། སྐབས་ཤིག་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོར་རྒྱལ་ལངས་རྟགས་རམ་བྱས་པའི་དྲིན་ལན་འཇལ་ཆེད་ཆ་ཆའི་དཀོས་པོ་གང་དགོས་འབྲལ་རྒྱུའི་ཡི་གེ་བཏང་བར་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོས་ང་ལ་རྒྱ་དཀོས་གཞན་གང་ཡང་མི་དགོས། ང་ཚོ་རྒྱ་ནག་ལ་དཔལ་འཕྱོར་དར་རྒྱས་ཆེ་བྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚུས་མེད་པས་ཁྱེད་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱུས་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་བཞེངས་པའི་སྐུ་དེར་ཚོར་གནད་རྟགས་ཞེས་བྱས་པར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོས་ཡིད་མཐུན་བྱས་ནས་སྐུ་དེ་རྒྱ་གར་ནས་མཚོ་ཚོག་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་དུ་གདན་འདྲེན་བྱས་པ་རེད། བལ་ལྷལ་དུ་ཡོད་པའི་རྗེ་པོ་དེ་ནི་སྐབས་དེ་དུས་བལ་ལྷལ་རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་

ཁོངས་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་འབྱུང་ས་ས་ཡང་བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ས་
 མཆོམས་སུ་ཡིན་པར་བརྟེན་སངས་རྒྱུ་འཆོ་བཞུགས་སྐབས་བཞེངས་པའི་སྤྱི་
 དེ་བལ་ཡུལ་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དེད། སྤྱི་དེ་བལ་ཡུལ་དུ་མོ་རོ་ལྷ་བརྒྱ་བཞུགས་སུ་
 གསོལ་རྗེས་བལ་བཟའི་རྟེན་སྐལ་དུ་ཡོད་དུ་གདན་དྲངས་གིང་། སྤྱིར་བཏན་
 སྐམ་པོས་བལ་བཟའ་གདན་འདྲེན་ཞུ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་བལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་
 པའི་སངས་རྒྱུ་འཆོ་དེ་ཡོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་ཆེད་ཡིན་ཞེས་དཔེ་ཆའི་ནང་
 འཁོད་ཡོད། སངས་རྒྱུ་འཆོ་བཞུགས་སྐབས་སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བཞེངས་
 མཐའ་ཀྱི་བརྗོད་པ་དེ་ནི་པོ་ལྷ་ཀླུ་ཞེས་བརྗོད་ཆལ་ལ་གིན་དུ་མཐའ་པ་ཞིག་ཡིན།
 གན་འདུས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོར་མནའ་མ་ལེན་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་པུ་མོ་
 མངོས་མ་ཆར་མ་རྒྱལ་པོས་བསྐྱ་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་པུ་མོ་འདེམས་སྐབས་པར་
 ལེན་ལག་ཆལ་མེད་སྐབས་རྒྱལ་པོར་མནའ་མ་ལེན་ཁར་ཁྱོན་པོ་དང་། རི་མོ་
 སྤུས་མཐའ་། དཀར་ཡོལ་གྱིས་མི་དབྱིབས་བརྗོད་ཤིང་མཐའ་ལྟན་ལག་ཆལ་པ་
 བཏར་རྟེ་ལྷུང་པ་གང་ས་གང་ལ་པུ་མོ་མངོས་མ་འཆོལ་བར་ཕྱིན་དེ་པུ་མོ་དེ་ཆོ་
 བར་བཞིན་གྱི་རི་མོ་དང་བརྗོད་དབྱིབས་བརྗོད་ནས་ཁྲེང་ཡང་དེ་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་
 བར་མྱིག་ཐོག་དེ་ཆོའི་པོ་རྒྱས་དང་མྱེ་ཁྲེང་ས་མོགས་གསལ་བཤད་ཞུ་དགོས་པ་
 དང་། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་རི་མོ་དང་བརྗོད་དབྱིབས་ལ་བརྟུས་ནས་མནའ་མ་གདམ་
 གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་དུས་མི་གསོན་པ་ནང་བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་བརྗོད་
 སྤུས་བྱུང་མཐའ་ལག་ཆལ་མི་རྣམས་ཡོད་ལ་སངས་རྒྱུ་འཆོ་བཞེངས་མཐའ་ནི་དེ་
 བས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་མང་པོ་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་གར་དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 གཞུགས་ཅན་སྤྱིར་པོ་མོགས་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱིན་བདག་བྱས་ནས་རྩ་ཡི་བརྗོད་
 པོ་པོ་ལྷ་ཀླུ་ཁྲིད་དེ་སངས་རྒྱུ་འཆོ་སྤྱིར་ས་དང་སངས་རྒྱུ་འབྱུང་ས་སའི་
 དབར་བར་ཐག་རིང་བའི་ཕྱིན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་འཆོ་འབྱུང་ཞིག་མི་བཞེངས་
 ཐབས་མེད་ལ་བརྟེན་བརྗོད་པོ་འདི་པ་སྤྱི་མདུན་དུ་བརྟན་ནས་འབྱུང་ཞིག་
 བཞེངས་ཆོག་པའི་སྐབས་འབྱུག་གནང་རོགས་ཞེས་ཞུས་པར་སངས་རྒྱུ་འཆོ་

ཞལ་བཞེས་སྐོལ་པ་ལྟར་བསྐོ་པ་དེས་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྱོད་གཞུགས་དངོས་ལ་ལྟ་
བཞིན་དུ་སྤྱོད་དེ་གསུམ་བཞེངས་ཏེ་ད་ལྟའི་ལྟ་སའི་ར་མོ་ཆེན་ཆོས་དང་
གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྩོམ་གཉིས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་རྒྱ་ནག་དུ་
ཅ་རྒྱན་རྩོམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའང་སངས་རྒྱུ་འཆོ་བཞུགས་སྐབས་ཤིང་ལ་བཞོས་
རྒྱལ་མཁན་མཁས་པ་ཞིག་པོས་ནས་སངས་རྒྱུ་རང་གི་སྤྱོད་མཛུགས་དུ་བཞེངས་པ་
ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཡང་བཞེངས་བཞུགས་པའི་དབྱིབས་གཞུགས་
བཞེད་ཡོད། རྩོན་མ་ར་ཆོས་པེ་ཅིན་གྱི་གོང་མའི་སོ་བྱང་ནས་མཇུག་ཐོང་བའི་
ཅ་རྒྱན་གྱི་སྤྱོད་གསུང་ཐོན་མི་ཡོང་རམ་སྟེ་པ་ཞིག་འདུག དེ་སྤྱོད་ཆད་ཆེན་པོ་
མེད་པར་སལ་ཆེར་སྤྱོད་གྱི་ལོ་བཅུའི་གཞུགས་ཆད་ཅམ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཡང་ལ་
ལས་ཅ་རྒྱན་གྱི་རྩོམ་རྩོམ་དེ་བཞུགས་མེད་པར་ད་ལྟ་གོང་མའི་སོ་བྱང་ནས་དུ་
ཡོད་པ་དེ་རྩོན་མའི་ཅ་རྒྱན་རྩོམ་ལ་དཔེ་བླངས་ནས་བསྐོས་པ་ཞིག་ལས། རྩོམ་
རྩོམ་དེ་དེ་པོ་པོ་ལྷན་གྱིས་འཁྲུང་བ་དེད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་སྟེ་ལ་འདུག་པས་གང་ལྟར་
བཞེད་སྟེ་ལ་དེ་བཞེད་པ་ཡིན་མིན་གསལ་པོ་ཤེས་མ་ཤིང་རོ། །

གཉིས་པ། སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་གསུང་རབ་བྱུང་རྒྱལ།

སངས་རྒྱུ་ལྷ་ལྷ་མོ་དགུང་ལོ་སོ་སྟེ་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་ནས་དགུང་ལོ་
བརྒྱད་ཅུར་མ་མེད་པར་མོ་ཞེ་རྒྱལ་གི་རིང་ཆོས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་
ནམས་བརྗོད་བྱའི་སྟེ་ནས་དབྱེ་བ་ཆེ་ན་ཕྱེ་སྟེ་ད་གསུམ་སྟེ། ༡. འདུལ་བའི་སྟེ་
སྟོང་། ༢. མདོ་སྟེ་སྟེ་སྟོང་། ༣. མདོ་ན་པའི་སྟེ་སྟོང་བཅས་ཡིན། དེ་ཡང་
བརྗོད་བྱའི་ནང་དོན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་རྗེས་བྱེད་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟེ་ནས་
བསྟན་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ལྷག་པ་རྒྱུ་ལྷིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་
སྟོན་པ་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོང་། ལྷག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་བྱའི་

གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མདོ་ལྗོངས་ལྷོ་ལྗོངས། ལྷག་པ་མེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་
སྟོན་པ་མདོན་པའི་ལྷོ་ལྗོངས་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན།

བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་ལྷོ་ལྗོངས་གསུམ་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་
གསུང་རབ་རྣམས་བརྗོད་བྱའི་སྟོན་ནས་སྟེན། 《ལྷོ་ལྗོངས་གསུམ་》ཏུ་འདུས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་མེས་དཀོས། དེ་ཡང་རང་ཅག་མིའི་རིགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་
འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱལ་རྣམས་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ལ་
ཡང་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱ་ནི། ལྷག་པ་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་རན་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་། ལས་རན་བཅུ་པོ་དེ་ཡང་རང་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་སྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་། རྒྱལ་གསུམ་
པོ་དེའི་ནང་གི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་རང་གཅེས་འཛིན་
དང་། རང་འཛིན་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། འཁོར་བ་ནས་
ཐར་མ་སྐྱབ་པའི་ཙ་བ་མཐར་སྐྱག་པ་ནི་རང་འཛིན་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་སྤྱང་
བའི་ཐབས་སྐྱོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་དགོས་པས་དེའི་ཆེད་ཏུ་སངས་རྒྱལ་
ཀྱིས་《མཚོན་པའི་ལྷོ་ལྗོངས་》གསུངས། སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ལ་རང་
སེམས་རང་གིས་དབང་ཏུ་འདུ་སྐྱབ་པ་ཞིག་དགོས། རང་སེམས་རང་གིས་
དབང་ཏུ་འདུས་པ་ཕྱེད་མཐའ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་སྟོགས་ཙ་བའི་ཉོན་
མོངས་རྒྱལ་སྤྱང་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ། མ་རིག་པ།
ཐེཛོམ། ལྷག་པར་ལྟ་བ་བཅས་)ཡིན་པས་དེ་རྣམས་སྤྱང་བའི་ཆེད་ཏུ་དམིགས་
པ་གཅིག་ལ་མ་ཡིངས་པར་གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོན་དགོས། དེའི་ཆེད་ཏུ་
མདོ་ལྗོངས་ལྷོ་ལྗོངས་གསུངས། རང་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མ་ཡིངས་པར་
གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་ཏུ་རང་གི་ལྷུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་
དང་རག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་ལ་སྟོགས་པའི་ལྷུས་རག་གི་བྱ་སྤྱོད་རན་པ་རྣམས་
སྤྱང་བའི་ཆེད་ཏུ་བཅན་མེད་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་སྟོན་བྱིམས་མིག་དགོས།
དེའི་ཆེད་ཏུ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་འདུལ་བའི་ལྷོ་ལྗོངས་གསུངས་པ་ཡིན།

སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཚོས་གསུང་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱའི་སྒོ་ནས་སྟེན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཤེ་སྟོན་གཉིས་སུ་སྟེ་ཁིང་། དེ་དེ་དེ་ལ་ཡང་མོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཤེ་སྟོན་གསུམ་དུ་སྟེ་ཚོག་པ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་《ཚོས་འབྲུང་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་》ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

སངས་རྒྱལ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཚུགས་བསྐྱེགས་ལྟེན་གྲབས་བཀའ་བསྟན་ཐེངས་གསུམ་བརྒྱུད་ཚུང་བ་ཞི།

བཀའ་བསྟན་དང་པོ།

སངས་རྒྱལ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་དེ་ཤུ་ལྟ་ནི་འཆོ་བཞུགས་གྲབས་ནས་ཡོད་ན་ཡང་སངས་རྒྱལ་ལྟ་རན་ལས་འདས་རྗེས་གཞི་ནས་ཚུགས་བསྐྱེགས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། མོ་རིམ་ནི་རྒྱ་གར་དུ་བཀའ་བསྟན་དང་པོ་དང་། བཀའ་བསྟན་གཉིས་པ། བཀའ་བསྟན་གསུམ་པ་སྟེ་ཐེངས་གསུམ་བྱས་ཤིང་། བཀའ་བསྟན་ཞེས་པ་ནི་ཚུགས་བསྐྱེགས་བྱས་པའི་དོན་ཡིན། བཀའ་བསྟན་དང་པོ་དེ་དོན་ཆེན་ལྟར་དཔྱེ་ནས་བཤད་ན་མོ་བདེ་བས།

① བཀའ་བསྟན་འདིའི་འབྲུང་ཆུན་ནི་སངས་རྒྱལ་ལྟ་རན་ལས་འདས་ནས་དེ་ཞིག་བར་དགེ་སྤྱོད་ལོགས་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཉིང་དེ་འཛོན་སྒྲུལ་པ་གཙོར་འདོན་མཛད་དེ་ཚོས་འཆད་ཉན་ལ་སྒྲོ་བ་མེད་པར་སྒྱུར་པ་ལ་སྟེ་པོ་མང་པོས་འཇུག་སྟེན་བྱས་པ།

② བཀའ་བསྟན་འདིའི་མཛད་པ་པོ་ནི། ཉན་མོས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་མཛོན་པའི་ཤེ་སྟོན་སྲུང་པ་པོ་དང་། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་འདུལ་བའི་ཤེ་སྟོན་སྲུང་པ་པོ། ལྷན་དགའ་ཙམ་མདོ་ཤེའི་ཤེ་སྟོན་སྲུང་པ་པོ་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་མཛོན་པའི་ཤེ་སྟོན་སྲུང་པ་པོར་བསྐྱོ་གཞག་ལྟེན་དོན་ནི་ཁོང་ནི་ཚོས་བྱིམས་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་སྐྱར་ན་ཅང་མཁས་པ་ཡིན་པ་མ་ཟད། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ནང་མི་གཞན་གྱིས་ཐེས་ཚོགས་མ་ཐུབ་པའི་དོན་གས་

གནད་གང་ཞིག་ཡོད་ན་འང་ལན་བརྒྱན་བྱུང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལ་གལ་ནི་མེ་ཆོས་
 རིགས་བྱུང་ཆེ་སངས་རྒྱས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཏུ་ཅང་ཞུ་མཁས་པོ་ཡོད། ཉེ་བར་
 འཁོར་འདུལ་བའི་མྱོད་ལྷན་པ་པོར་བསྐོས་གཞག་བྱེད་དོན་ནི་ཁོར་ནི་ཆོས་
 བྱིས་སྐད་དག་སྒྲིབ་གི་བྱིས་སྐད་ལ་ཏུ་ཅང་མཁས་པ་ཡིན། ཁོར་གིས་
 ཆོས་བྱིས་སྐད་ལ་དཔེར་ན་དཔོན་པ་མོ་དང་གྲུ་པ་མོ་སོར་གནས་ཚུལ་
 བཟང་རན་གང་ཞིག་བྱུག་ན་འང་རང་གིས་རང་ཐག་བཅད་ནས་ཐག་གཅོད་
 གཏན་ནས་མ་བྱས་པར་ཆང་མ་སངས་རྒྱས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་ཐོག་སངས་རྒྱས་
 གྱིས་གསུངས་པ་དེ་དག་བྱུགས་ལ་བརྟན་པོར་བཅངས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན།
 གུན་དགའ་ལོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡབ་ཟས་གཅོད་མར་རང་ཉིད་བརྩིས་པའི་བྱ་
 ལྷན་བཞེས་པ་དེའི་ནང་གི་རྒྱུ་ཤོས་དེའི་སྤྱུང་ཡིན། གུན་དགའ་ལོ་རབ་ཏུ་
 བྱུང་རྗེས་ཐངས་ཤིག་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆང་མ་འཛོགས་པའི་དབུས་སྤྱུང་སངས་རྒྱས་
 གང་དུ་ཐེབས་ན་འང་ལྷན་དུ་བཅར་མཁན་ཞིག་བསྐོས་གཞག་དཔོན་རྒྱུ་ཤོས་
 ལྷན་བྱས་ན་འང་དང་སྤངས་བྱེད་མཁན་གཏན་ནས་མ་བྱུང་བ་དང་། སྐབས་
 དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུགས་ལ་གུན་དགའ་ལོ་རབ་པ་དེ་སྐྱུ་འགྲམ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་
 པ་ཁ་ཤས་གྱིས་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུ་སྐབས་དེ་ཉིན་དགྲ་བཅོམ་
 འཛོགས་སར་གུན་དགའ་ལོ་ཐོད་སྐབས་སངས་རྒྱས་གྱིས་བའི་སྒོ་ལ་བབ་ཏུང་
 གུན་དགའ་ལོས་ཁས་ལེན་མིན་ངས་མི་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པར་འབྲལ་དུ་མི་
 མངགས་ནས་གུན་དགའ་ལོར་སྐད་ཆ་འདྲི་སྐབས་གུན་དགའ་ལོས་སངས་རྒྱས་
 ནི་འཁོར་ལོས་བརྒྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྷན་ཏུ་ཅང་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་
 ཞབས་སྤྱི་ཞུ་ཁག་པོ་དེད་ཅེས་ཐངས་གསུམ་ཅམ་ཁས་མ་སྤངས་པ་དང་།
 མཐའ་མ་གུན་དགའ་ལོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔོངས་པ་ལྷན་དེས་པར་ཞབས་ཞུ་
 བྱེད་དཔོན་ན་ཆ་རྒྱུན་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་ཞལ་བཞེས་གནང་དཔོན། དེ་ནི།
 ༡. སངས་རྒྱས་གྱིས་བཞེས་མ་ལོ་བའི་གསོལ་ཆས་དང་ན་བཟའ་ང་ལ་གནང་རྒྱ་
 མེད་པ་དང་། ༢. སངས་རྒྱས་གྱིས་ཆོས་ག་དུས་གསུང་ན་འི་ང་ཡོད་དཔོན་པ་

ལས་ང་མེད་ན་ཆོས་གསུང་རྒྱ་མེད་པ། ༩. སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱུ་མདུན་དུ་ག་དུས་
 བཅར་ནའང་དེ་ལ་སྤྱི་ཤར་བཀག་འགོག་མི་ཆོག་པ་བཅས་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་
 དེ་དག་སངས་རྒྱུས་ལ་སྤྱན་མེད་ཞུ་སྐབས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱན་དགའ་བོས་སྐད་
 ཆ་དེ་དག་ལ་བསམ་སྒྲོག་ཏིང་ཟབ་པོ་བཏང་འདུག དཔེར་ན་ངས་མ་གྱོན་པའི་
 མོས་དང་ངས་མ་བཟས་པའི་སྟོ་ཆས་ལྟག་མ་ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་སྟེར་ཆེ་མི་ཆོས་
 ཀྱན་དགའ་བོ་སྟོ་མོས་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞབས་མྱིར་བཟད་པ་རེད་ཅེས་
 ཟེར་ཉེན་ཡོད་པ་དང་། ཀྱན་དགའ་བོ་མེད་དུས་ཆོས་བཤད་ན་མི་འགྲིག་ཟེར་
 བ་དེ་ནི་ངས་བཤད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཚང་མ་སེམས་ལ་བརྟན་པོར་དེས་པ་བྱས་
 བས་ང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཆེ་འཕྲོལ་རྗེས་ངས་བཤད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཆ་ཚང་
 ་གཞན་ལ་བཤད་རྒྱ་ཡོང་ཆེད་ཡིན་ལ། དུས་ཚོད་དེས་མེད་ཐོག་ངའི་མདུན་དུ་
 ཡོང་ཆོག་པ་ཟེར་བ་དེའང་དགེ་སྤྲོད་དང་སྦྱིར་བཏང་གི་སེར་མོ་བའི་ནང་གི་
 གནས་ཚུལ་དང་། དེ་མིན་གནས་ཚུལ་བཟང་ངན་ཅི་རིགས་དུས་ཐོག་དུང་ལ་
 མོད་དགོས་སྟུང་པ་ཡིན་པས་ཆ་ལྱེན་དེ་དག་ཏུ་ཅང་གནད་འགག་ཆེན་པོ་རེད་
 ཅེས་བཟགས་བརྗོད་མཛད་དེ་ཞལ་བཞེས་གནང་སོགས དེ་ནས་བཟུང་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱིས་ཆོས་གང་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཀྱན་དགའ་བོ་ལྟན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་གསན་
 བས་བྱགས་ལ་དེས་སྟབས་བཀའ་སྤྱད་པ་པོར་བསྐྱོག་ཞག་བྱེད་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན།

③ བཀའ་བསྐྱེད་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོན་བདག་ནི་སྐབས་དེའི་མ་སྤྲུལ་ནི་
 རྒྱལ་པོ་མ་སྤྲུལ་དགའ་(ཨ་མ་ལས་སྤྲུལ་པའི་དགའ་པོ་ཞེས་པའི་དོན་)ཡིན། དེ་ཡང་
 ཐོག་མ་མ་སྤྲུལ་དགའ་ཨ་མའི་ཁོག་དུ་ཡོད་སྐབས་སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་གྱི་ལྷགས་
 སྤལ་ལྟར་བྱ་བུ་མོ་གང་ཡིན་དང་རྗེས་སུ་བཟང་ངན་རི་ལྟར་ཡོང་མིན་བརྟག་
 དཔུང་བྱེད་སྐབས་བརྟག་དཔུང་བྱེད་མཁན་གྱིས་པ་མ་གཉིས་ལ་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱི་
 རྒྱ་ལུ་དེ་རྗེས་སུ་པ་མ་གཉིས་གསོད་མཁན་ཞིག་ཡོང་བ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པར་
 པ་མ་གཉིས་པོས་ང་གཉིས་གསོད་དགོས་དོན་ཅི་ལ་བྱག་གམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་
 དུ་ཁྱེད་དབང་གི་དོན་ཡིན་འདུག་ཅེས་ལན་བཏབ་པར་བརྟན་པ་མ་གཉིས་པོས་

མི་དེ་དབང་སྤེལ་ཆུང་ན་དང་གཉིས་གསོད་དཀོས་དོན་མེད་སྤེལ་ནས་སྤྱུ་ཀྱེ་
 སྤེལ་ནས་ན་སོ་དར་ལ་མ་བཟུངས་ནས་མི་དེ་དབང་ཆུང་ན་དང་མ་སྤེལ་དག་
 མོག་མར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དགའ་པོ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཐུག་མེ་
 དཀོར་ས་ཐབས་ཏུ་མ་བྱས་ཀྱང་སྤྱབ་སྤྱབ་མེད། མ་སྤེལ་དགའི་པ་པས་མི་དེ་
 དབང་མ་སྤེལ་དག་ལ་སྤྱད་ནས་རང་ཉིད་ཆོས་བྱེད་པར་བྱུང་པ་དང་། དེའི་
 རིང་ལྗོན་པོ་རྣམས་ཁག་ཅིག་གི་རན་སྤྱལ་ལོག་མ་སྤེལ་དགས་ཉེས་པ་ཚ་བ་ནས་
 མེད་པའི་མི་མང་པོ་དཔལ་གསོད་བཏང་བ་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་བར་མི་འགྲོ་
 བའི་མི་མང་པོར་གཞོད་འཆེ་གཏོར་བ་སོགས་བྱ་རན་སྤྱད་རན་ཏེ་ཅང་མང་པོ་
 སྤེལ་བར་བརྟེན་མཐར་གནས་ཚུལ་དེ་དག་པ་པས་སོས་ཏེ་བྱ་མ་སྤེལ་དགར་སྤོབ་
 གསོ་རྒྱག་པར་ཡོང་སྐབས་ལྗོན་པོ་ཆོ་བ་པས་ཆོས་བྱས་པར་མི་དགའ་བར་དཀྲོག་
 གཏམ་བཟོས་ཏེ་མ་སྤེལ་དག་ལ་པ་པ་མི་དེ་དབང་འཕྲོག་པར་ཡོང་བ་རེད་ཅེས་
 རན་བསྐྱབ་བྱས་སྐབས་མ་སྤེལ་དགས་པ་པ་བཟུང་ནས་རྒྱུ་པ་བཅད་དེ་བཅོན་
 ཏུ་བཅུག་མཐར་ཉོགས་མི་མཐོང་བས་དཀོས་བཟོས་པ་རེད། རྗེས་སུ་མ་སྤེལ་དགས་
 རང་གི་སྤྱད་བྱས་ལས་ཀར་སྤྱི་མིག་བཟུངས་སྐབས་འཕྲོད་པ་མིན་ཏུ་ཆེན་པོ་སྤེལ་ཏེ་
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཆོས་བྱས་པ་དང་སངས་རྒྱས་མུ་རན་ལས་
 འདས་རྗེས་དག་བཅོམ་ཆང་མ་གདན་བྱངས་ཏེ་རང་གིས་སྤྱོད་བདག་བྱས་པ་
 རེད།

④ བཀའ་བསྟུ་དང་པོ་བྱེད་སའི་ཏུས་དང་གནས་ནི་སངས་རྒྱས་མུ་རན་
 ལས་འདས་པའི་སྤྱི་མོ་སྤེ་སྤྱུག་ལུགས་ལྟར་ན་ལུགས་སྤྱལ་(སྤྱི་མོའི་གོང་༢༤༧)
 སོའམ་གནས་བཟན་ཕྱེ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་ས་རྩ་(སྤྱི་མོའི་གོང་༤༤༥)སོར་རྒྱལ་
 པོ་མ་སྤེལ་དགས་མི་དེ་དབང་བཟུང་བའི་སྤྱི་མོ་དགུ་པ་ལ་བཟས་པ་རྒྱལ་པོའི་
 ཁབ་ཀྱི་ཤར་སྤོའི་སྤྱོགས་ཕྱེ་ཅན་མའི་བྲག་སྤྱུག་ཏུ་བཀའ་བསྟུ་དང་པོ་མཛད།
 གོང་གི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་པའི་ས་ཆ་དེ་རྒྱ་གར་དོ་རྗེ་གདན་ནས་ཤར་སྤྱོགས་སུ་
 ལེ་དབར་ཉིས་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཙམ་གྱི་སར་ཡོད་པ་དང་། སྤེལ་སྤྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་ལུ་

ཅམ་ལས་མེད་ན་ཡང་སྐབས་དེ་དུས་ལྷགས་ཀྱི་མཁའ་སྐྱོར་ལ་མེད་པར་བརྒྱ་
 དང་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ། བཀའ་སྤྱོད་ནང་མའི་མཁའ་སྐྱོར་ལ་མེད་པར་སྐྱེ་ཅམ་
 ཡོད་པར་བཤད། ས་གནས་དེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཐེར་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི་རྒྱལ་པོ་
 གཞུགས་ཅན་སྤྱིར་པོས་རྒྱལ་པོ་ལྟེན་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་སྤྱོད་མེད་མ་དེ་སྤྱོད་ཀྱིར་
 བྱ་དུ་ཡོད་སྐབས་འབངས་ཀྱི་ཁབ་ཀྱིས་ནང་མེ་ཤོར་ནས་རྒྱལ་པོའི་མེ་བྱང་དུ་
 མཆེད་པ་ཐེངས་ཁ་ཤས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ལྱིས་རྒྱལ་པོས་སྤྱིར་ཀྱིས་ཆང་ལ་མེ་ཤོར་
 བྱའང་དེའི་ཁབ་ཀྱིས་ནང་མེ་དང་བཅས་པ་དུར་ཁྲོད་དུ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་རྒྱུ་འི་
 ཁྱིམས་བཅད་པ་དང་། དུན་དུས་མ་སྤོང་བར་རྒྱལ་པོ་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་མེ་ཤོར་
 བས་རྒྱལ་པོས་རང་གིས་གཏན་འཁེབས་བཅོས་པའི་ཁྱིམས་རང་གིས་བཞེག་མི་
 རྒྱུ་ཞེས་མེ་བྱང་དུར་ཁྲོད་དུ་སྤྱོད་ནས་བཅད་པར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་མིང་
 ཐོགས། དེ་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱིས་མེས་དེ་རྒྱུན་དམག་གཏོང་རྒྱུ་འོས་བྱས་པ་རྒྱལ་
 པོས་མོ་མོས་བྱུང་བས་ལྷགས་དེ་བསྐྱོངས་དེ་ཁབ་ཀྱིས་མང་པོ་བཏབ་ནས་སྤྱོད་
 ཀྱིར་དུ་བཞུར་བ་ཡིན་ཀྱང་མིང་བཞུར་མ་བྱས་པར་སྤྱོད་མའི་མིང་ཞིང་པོ་རང་
 འཇགས་སྤྱུ་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་《འདུལ་བའི་སྤྱོད་འབྲུམ་》དུ་གསལ་ལ། རྒྱལ་
 པོའི་ཁབ་ཅེས་པའི་སྤྱོད་ཀྱིར་དེ་ནས་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཞེས་བཞགས་སྐབས་
 རྒྱུ་ཆེན་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཡོད་པར་མདྲ་སྤྱེ་ལས་གསུངས་ཀྱང་ཐང་ཐུང་ཅང་གནས་
 དེར་མེད་པས་སྐབས་རྒྱུ་ཆེན་ནི་ཕྱ་ཅམ་ལས་ལྷག་མེད་པ་དང་། དེར་སང་གསུམ་
 ཅམ་ལས་མ་ལུས་མིང་། བཀའ་བརྒྱ་དང་པོ་མཛད་སའི་གནས་སྤྱེ་ཅན་མའི་
 རུག་ཐེར་བའི་བཀ་སྤུག་དེ་ཡང་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་ཐག་ནི་སར་ཡོད་རྒྱལ་ཐོགས་《ཐང་
 ཐུང་ཅང་གི་ལམ་ཡིག་》དང་དགོ་ཆོས་དེན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབྲུམ་ལས་གསལ།

⑤ བཀའ་བརྒྱ་མཛད་ཐབས་ནི། ཐོག་མ་བཀའ་རྒྱུད་པ་པོ་བསྐྱོད་གཞག་
 ལྟེན་སྐབས་དགོ་སྤྱོད་ཡོངས་རྒྱུགས་འཛོམས་པའི་སར་མང་མོས་འདེམས་སྤུག་
 བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་སྤྱེད་མོན་སྤྱེ་ཐག་ནང་འདེམས་བསྐྱོད་ཐབས་
 འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དེ་དགོ་སྤྱོད་ཆོས་མིང་ཐོ་བཏོན་པའི་ནང་ནས་མང་ཤོས་དེ་

དང་། དེའི་འོག་མ་གཅིག ཡང་དེའི་འོག་མ་གཅིག་བཅས་ཁག་གསུམ་མིང་
 བཏོན་ཏེ་དཔོན་པའི་མཁན་པོས་ཆོག་གསུང་དུ་མི་རེ་རེ་བྱས་ནས་རྒྱུན་བྱས་
 རྒྱུ་ལ་གཞི་ཏེ་མོས་མཐུན་ཡོད་ན་ཚུལ་ཤིང་བཞེས་ཞེས་ཟེར་སྟེ་ཡོད་པ་དང་།
 ཚུལ་ཤིང་ནི་འཇམ་ཁེང་འདྲེངས་བའི་ཤིང་རིང་བྱང་ཁྱུ་གང་ཅམ་དང་ཕ་སྟོན་
 མཐུ་བ་མོ་ཅམ་བྱས་པ། ཆོས་མེད་པོ་བྱགས་པ་ཞིག་ཉེ་མང་ཁྱེད་ནི་དཔོན་པ་མོ་
 མོའི་གྲ་གངས་ཀྱི་ཆད་དང་གཅིག་མཆུངས་ཡིན། མཁན་པོས་ཚུལ་ཤིང་བཞེས་
 ཞེས་བརྗོད་མ་ཐག་ཞལ་ཏ་བས་(ཞལ་ཏ་བ་ནི་དཔོན་པའི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་
 མཁན་གཙོ་མོ་ཞིག་ཉེ་ཡང་དགེ་ཚུལ་ལས་དགེ་སྟོང་གིས་བྱེད་མི་ཆོག གང་
 ཡིན་ཞེན་དགེ་སྟོང་ལ་བསྐྱབ་བྱིས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅུང་གསུམ་ཡོད་པས་ཞལ་
 ཏ་བའི་ལས་ཀ་བྱེད་བྱུ་བ་ཐབས་མེད་ཅིང་། དགེ་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་བྱིས་སུ་མ་ཅུ་
 མོ་དུག་ལས་བྱིས་པ་གཞན་སྤྱང་མི་དཔོན་ལྟུངས་དགེ་ཚུལ་གྱིས་བྱས་ཆོག་གི་
 ཡོད་)ཚུལ་ཤིང་ནམས་ཤིང་སྟོལ་ཞིག་ནང་ཁྱུགས་ཏེ་གལ་སོ་སོའི་ནང་ཁྱེད་ཡོང་
 སྐབས་མོས་མཐུན་ཡོད་མཁན་གྱིས་ཚུལ་ཤིང་རེ་སྤངས་ཐོག་མོས་མཐུན་མེད་
 མཁན་གྱིས་ཚུལ་ཤིང་མ་སྤངས་པར་བཞག་གི་ཡོད་པས་མོས་མཐུན་ཡོད་མཁན་
 ག་ཆོད་ཡོད་དང་མེད་མཁན་ག་ཆོད་ཡོད་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་
 མང་ཆེ་བས་མོས་མཐུན་བྱུང་ཆེ་དེར་ཐག་བཅད་དེ་ཡང་བརྒྱུར་མཁན་པོས་ཁྱུ་བ་
 བསྐྱགས་ཐེངས་གསུམ་པ་བྱས་ཏེ་དཀོས་སུ་བརྒྱ་བཞག་ཟིན་པ་རེད། དེ་ནི་
 འདེམས་བརྒྱ་བྱ་ཐབས་རྣམས་ཡིན། བཀའ་བརྒྱ་དང་པོའི་བྱ་ཐབས་ནི་དག་
 བཅོམ་ལྟ་བུརྟེ་ཆོས་མོས་སྤུས་སྤྱང་ཆད་མ་བཅོགས་པའི་ཁྱིའི་ཉེང་དུ་བཀའ་
 རྒྱུད་པ་པོ་ནམས་བཞུགས་ནས་དེ་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་དཀོས་
 སུ་གསན་པའི་བཀའ་ནམས་སྟོ་ཐོག་ནས་གསུངས་རྒྱུ་ལ་དཔེར་པོར་བཞུགས་
 པའི་དག་བཅོམ་ལྟ་བུརྟེ་ཆོག་དང་དོན་ལ་ཆད་ལྟ་ག་དང་གོ་རིམ་འཁྱུགས་སྟོན་
 མོགས་མེད་པའི་ཞལ་བཞེས་དང་བརྟེན་བསྐྱགས་མཛད་པ་བཅས་ཡིན།

བཀའ་བཟུ་གཉིས་པ།

འདིའི་ཐད་དོན་ཚན་བཞི་ལ་དབྱེ་ནས་བཤད་ན་གོ་བདེ་བས།

① བཀའ་བཟུ་གཉིས་པ་དེའི་འབྲུང་རྒྱུ་ནི་བཀའ་འབྲུང་འདུལ་བའི་
སྒྲིབ་《ལུང་ཐུན་ཆོགས་》བམ་པོ་ར་བརྒྱད་པ་དང་ར་དགུ་པ་(ལྗེ་དགེ་བཀའ་
འབྲུང་པོད་དང་པོའི་ནང་ཡོད་)གཉིས་ལས་སངས་རྒྱུ་མཆོད་པ་ལས་འདས་
ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་(སྒྲིབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་《རྟོག་གེ་
འབར་བ་》དང་སྒྲིབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་《ལྗེ་པ་ཐ་དད་དུ་
འབྱེད་པ་》ལས་སངས་རྒྱུ་མཆོད་པ་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་ན་ཡིན་
ཞེས་གསལ་)སོང་བ་ན་རྒྱ་གར་ཡངས་པ་ཅན་ན་ཡོད་པའི་དགེ་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱིས་
རྩ་ལུ་ལུ་ཡི་རུང་བ་དང་། ཡ་ལ་ལ་ཡི་རུང་བ་སོགས་རུང་བ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་བྱས་
ན་སངས་རྒྱུ་མཆོད་པ་ལོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉེས་མེད་དུ་འབྲུང་
ཐུབ་ཟེར་ནས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བརྒྱ་ཟེར་བ་གསུང་དུ་གཏོང་དེ་རྒྱ་ཁོར་
དང་བཟའ་བརྒྱང་མང་པོ་གསོག་འཛོག་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཁྲིམས་བག་ཡངས་ལྟ་སྦྱོང་
པའི་གནས་ཚུལ་ལྟར་བ་དེ་ཡིན།

② བཀའ་བཟུ་འདིའི་མཛད་པོ་ནི་《འདུལ་བ་ལུང་ཐུན་ཆོགས་》དང་པོད་
ཀྱི་མཁས་པ་ལྷ་མཚན་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚང་མར་དག་བཅོམ་པ་གཤམ་པས་
མཛད་པར་མགོན་གཅིག་དུ་གསུངས་ཤིང་། དག་བཅོམ་པ་གཤམ་པ་ཞུ་བ་ལྟ་
ཡིན་སྒྲིབ་《མཁས་པ་ལྷེ་འདི་ཆོས་འབྲུང་》ནང་“ཆེ་དང་ལྡན་པ་གཤམ་པ་ཞེས་བྱ་
ལྟ་ཉེར་ཐུས་སོ”ཞེས་གསལ་ཞིང་། 《སྒྲིབ་ཆེན་ཆོས་འབྲུང་》ལའང་དེ་ལྟར་
གསལ། 《ལྷེ་འདི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆོས་འབྲུང་》ནང་“ཆེ་དང་ལྡན་པ་གཤམ་པ་ཞེས་བྱ་
ལྟ་གང་པོའོ”ཞེས་གསལ་བར་ལྟར་ན་གཤམ་པ་དང་གང་པོ་མི་གཅིག་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་བརྟག་དགོས།

③ བཀའ་བཟུ་མཛད་སྐབས་ཀྱི་སྒྱུན་བདག་ནི་《ལུང་ཐུན་ཆོགས་》ནང་
གསལ་བར་གསུངས་མེད་ཀྱང་པོད་ཀྱི་མཁས་དབང་འདུལ་འཛིན་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་བཀའ་བཏུ་གཉིས་པའི་ལྟིན་བདག་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཨ་ཤོ་ཀ་ལྟེ་མུ་རན་མེད་
 ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། ས་རྒྱ་པུ་ཆེན་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་གྱི་
 གསུང་འབུམ་དཔར་མ་ཡོངས་གསལ་རྣམས་སུ་མ་འཁོད་པའི་དཔེ་རྟེན་། ཁ་
 བྱང་དུ་《རྩོམ་གསུམ་རང་མཆན་འབུལ་མེད་བཞུགས་སོ》ཞེས་འཁོད་པ་དེའི་
 རྣང་བཏུ་བ་གཉིས་པ་མཛད་ཅེས་གསལ་ཞེས་པའི་མཆན་བུའི་ཡིག་རྒྱུང་དུ་ཡང་
 “བྱ་གལ་གྱི་ཀྱན་དགའ་རྩ་བར་ཆོས་རྒྱལ་མུ་རན་མེད་ཀྱིས་ཡོན་བདག་བྱས་
 རས”ཞེས་འཁོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཉེ་རབས་རྒྱལ་ཁབ་ལྷི་ནང་གི་མཁས་པ་མང་
 པོ་ཞིག་གིས་ཤོར་གསལ་གསུང་རྒྱན་དེ་ལ་དོགས་གནད་མང་པོ་བཀོད་གནང་
 སོག་མཐུག་བརྩམས་སུ་རྒྱ་གར་དུ་རྒྱལ་པོ་མུ་རན་མེད་སྤྲེའི་གཉིས་བྱུང་བའི་
 སྤུང་པའི་ལ་ཀྱ་ལ་ཨ་ཤོ་ཀ་ལྟེ་མུ་རན་མེད་ནག་པོ་འཕ་དུས་ཀྱི་མུ་རན་མེད་ཅེས་
 འཁོད་པ་དེ་དག་བཅོམ་པ་གསལ་པས་བདུལ་ནས་བཀའ་བཏུ་གཉིས་པའི་ལྟིན་
 བདག་མཛད་མཁན་དེ་ཡིན་ཅིང་། མུ་རན་མེད་ལྷི་མ་ནི་དེའི་རྩོམ་གྱི་རྒྱལ་
 རབས་ལྷ་པ་པིརྟ་ས་ར་ལྟེ་རྟེན་པོ་ཐེག་ལའི་བྱ་རྒྱལ་ཨ་ཤོ་ཀ་འཕ་ཡོངས་གསལ་སུ་
 ཆོས་རྒྱལ་མུ་རན་མེད་དུ་འཁོད་པ་དེ་བྱུང་བ་སོགས་གསལ་བཤད་ཞིབ་པར་གནང་
 འདུག

④ བཀའ་བཏུ་མཛད་སའི་གནས་ནི་རྒྱ་གར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཀུལ་སུ་
 རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན།

⑤ བཀའ་བཏུ་མཛད་ཐབས་ནི་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སྤྲོད་རྣམས་ཀྱིས་
 གསར་གཏོད་བྱས་པའི་བྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཙུ་རེ་རེར་དགག་པ་ཞིབ་ནན་
 མཛད་རྩོམ་འདུལ་བའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་འི་
 རྩོ་ནས་གནས་དབྱུང་མཛད་པ་ཡིན།

བཀའ་བཏུ་གསུམ་པ།

འདིའི་རྩོར་འདུལ་བ་ལྱང་གི་ནང་དུ་གསལ་བར་གསུངས་མེད་པ་དང་།
 བྱང་རྩལ་ལ་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་གསུང་རྩལ་མི་འདྲ་བ་རྩ་ཆོགས་ཐེག་ཡོད་པའི་རྩོར་

《བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་》ནང་གསལ་ཞིང་། འདིར་རྩོམ་ཏུ་ར་ན་ཐས་མཛད་
 པའི་《ལྷ་གར་ཆོས་འབྱུང་》དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་
 པའི་《རྟོག་གི་འབར་བ་》ལེའུ་བཞི་པ་ནི་ན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ཆོན་ཉིད་གཏན་ལ་ཐབ་
 པའི་ལེའུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་《གཞུང་ལུགས་བྱེ་བྲག་
 བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ་》སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་མཛད་པའི་《སྟེ་པ་ཐ་དད་པར་
 བསྟན་པ་བརྩས་པ་》བཅས་གྲུང་བཞི་གས་ནས་དོན་ཚན་ཐུར་བརྩས་ཏེ་ཁྱེས་ན།

① བཀའ་བརྩམས་པའི་འབྱུང་ཁྱེན་ནི་སངས་རྒྱས་མུ་རུ་ལས་འདས་
 བས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལྔ་པ་ན་རྒྱལ་པོ་མུ་རུ་ལ་ཐེད་སྟོན་མ་ག་ལ་ཨ་ཤོ་ག་སྟེ་མུ་
 རུ་ཐེད་ནས་པོ་འམ་དུས་ཀྱི་མུ་རུ་ལ་ཐེད་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ལོ་དྲུག་སོང་བའི་
 སྐབས་སུ་ཡུལ་མ་ཤེའི་སྟོགས་སུ་ཆོང་དཔོན་ཞིག་གི་བུ་ལྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་འཛོད་པ་
 ཞིག་བྱུང་བ་དེས་རང་གི་པ་མ་ཆོང་རྒྱག་པར་ཕྱིན་ནས་ཡུན་རིང་ཁྱིམ་དུ་མ་
 བརྟེད་པའི་སྐབས་དང་བརྟེན་ནས་རང་གི་མ་ལ་ལུས་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་མཐར་པ་
 སས་གནས་རྒྱལ་དེ་ཤེས་ནས་ཁྱིམ་དུ་ལོག་ཡོང་སྐབས་བྱ་དེས་མི་བཏང་ནས་པ་
 ས་ལ་མ་བར་དུ་བསད་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཨ་མས་མི་གཞན་ལ་ལུས་འབྲེལ་བྱས་པ་
 བྱ་དེས་ཤེས་ནས་རང་གི་ཨ་མ་ཡང་བསད། ཨ་མ་བསད་པ་དེ་དགེ་སྦྱོང་དག་
 བཅོམ་པ་ཞིག་གིས་མཛོང་སྐབས་དེ་ཡང་བསད་དེ་ཞེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་
 བསགས་སྐབས་རང་གི་སྟིག་ཉེས་ལ་སྟག་ནས་རང་ཡུལ་ལ་མ་བརྟེད་པར་ཁ་ཆེའི་
 ཡུལ་དུ་ཤོར་ཏེ་རང་གི་ཉེས་པ་གསང་བ་བྱས་ནས་དགེ་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་། དགེ་
 སྦྱོང་གི་སྟོན་པ་ཞུ་སྐབས་དགེ་སྦྱོང་ཉི་ཤུ་ཡན་འདྲིམས་པའི་དབུས་སུ་མཁན་པོས་
 “ཁྱོད་ཀྱིས་ས་མ་བསད་སྐྱོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དག་བཅོམ་པ་བསད་སྐྱོང་བ་མ་
 ཡིན་ནམ། ཡུལ་མི་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་སྐྱོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། མ་ནིང་མ་ཡིན་
 ནམ”ཟེར་བ་ཤོགས་དྲི་བ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་འདྲོན་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་དག་རེ་རེ་
 བཞིན་བཏོན་སྐབས་“མ་ཡིན་ལགས”ཞེས་རྒྱན་བཤད་ནས་དགེ་སྦྱོང་གི་སྟོན་པ་
 ལྷངས། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལྟར་ན་

[illegible]

ཚོད་པ་བྱུང་ནས་སྐོལ་མར་ཕྱེ་བ་བཞིར་(༡. གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་
 རྟེན་པ། ༢. སལ་ཆེན་པའི་རྟེན་པ། ༣. གནས་བརྟན་པའི་རྟེན་པ། ༤. མང་པོས་
 བཀྱར་བའི་རྟེན་པ་བཅས་) གྱུ་ས། བཞི་པོ་དེ་དག་གྱུར་ནས་གསེས་ཉན་སྐོས་རྟེན་པ་
 བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱུས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་རན་བུལ་གྱི་རིང་དང་། དཔལ་ཁོའི་ཕྱི་ཆོ་
 སྒྲོད། རྒྱལ་པོ་དག་འཁོར་དང་བསྐྱེད་པའི་མི་ཆོ་ཉིལ་པོ། རྒྱལ་པོ་ཀ་ཉི་ཀའི་ཆོ་
 རྟེན་བཅས་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་གྱི་བར་ཚོད་པ་དྲུག་པོ་བྱུང་བཞིར་། སྤ་རྒྱེས་སྤ་
 ཚོད་སྤེར་ཆོ་རྒྱུར་རྩ་ཆོག་སྤེར་བ་བསྐྱེད་པ་ན་ལོ་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཅུམ་བྱུང་བ་དེ་
 ཡིན།

② བཀའ་བསྟུ་གསུམ་པ་མཛད་པ་པོ་ནི་དག་བཅོམ་བུ་རྩ་ཀ་ལ་སྐོག་སྤེན་པ་
 དང་འབྲས་བྱུ་མ་སྐོབ་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་བརྒྱ་དང་། བ་སྤུ་བརྒྱལ་སྐོག་སྤེན་པའི་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལྷ་བརྒྱ། བ་རྩེ་ཏེ་དང་རྟེན་ཚོད་འཛིན་པ་མང་པོ་བཅས་
 དགེ་འདུན་ཆེན་ཁྲི་བདུན་ལྟོར་འཛིན་པ་དེ་ཡིན།

③ བཀའ་བསྟུ་གསུམ་པ་མཛད་པའི་དུས་དང་གནས་ནི་སངས་རྒྱུ་ལྷ་
 རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་སོང་བ་ན་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་རྩ་ལྷ་རྩེ་འདི་དགོན་
 པར་མཛད་པ་ཡིན།

④ བཀའ་བསྟུ་མཛད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱིན་བདག་ནི་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་
 པོ་ཀ་རྩི་ཀ་ཡིན།

⑤ བཀའ་བསྟུ་མཛད་ཐབས་ནི་《རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་རྩི་ལྷས་ལྱུང་བསྐྱར་པའི་
 མདོ་》ཁྲུང་སྤུ་མཛད་དེ་རྟེན་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་རྒྱམས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྒྱེས་འཇུག་ནང་པའི་བསྐྱར་པ་གཅིག་གི་ཁོངས་སྤུ་
 མཚུངས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་པར་སྐོལ་བའི་ལམ་ཡོད་པར་བྱུང་མེད་
 ཡིན་ཚུལ་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་མཁྱིན་གཅིག་དུ་ཞལ་བཞེས་དགོངས་པ་
 གཅིག་མཐུན་མཛད་པ་དེ་ཡིན། བཀའ་བསྟུ་འདི་ལ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་
 ཆོས་འཕེལ་གྱིས་《གསེར་ཐང་》ནང་བཀའ་བསྟུ་བཞི་པའམ་ཐ་མར་གསུམ་པ་

བྱས་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན་བཀའ་བཙུ་གཤིས་པ་དང་འདིའི་བར་དུ་བཀའ་བཙུ་གཞན་ཞིག་ལྟར་ཚུལ་གསུངས་དགོས་པ་ལ་དེ་ཡང་གསུངས་མི་འདུག་པས་གོང་གསལ་བཀའ་བཙུ་བཞི་པ་འཇམ་ཞེས་པ་དེ་ཡིག་ནོར་བུར་བ་མེན་ནམ་བཟག་གཞན་ཡང་ཁོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་བཀའ་འཁྱར་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་འཁྱར་བུར་ཚུལ་སྟོར་《དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་མཆན་འགྲེལ་》ཨང་གངས་(༡༥༧) དང་(༡༧༤) པ་གཤིས་སུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

གསུམ་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ ཀྱི་རྒྱས་པ་དང་ཁྱད་ཆོས།

འོན་ཀྱང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དུས་སྐབས་དེས་ཅན་ཞིག་གི་ནང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཅིག་ལྟར་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྱིལ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ། མེ་དགའི་བཅན་འཛུལ་འགོག་པ། མེས་རྒྱལ་གོང་དུ་གཅིག་ལྟར་སྤྱོད་བཟུང་དུ་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་ཐད་ལ་མན་ཡོད་ཀྱི་རྒྱས་པ་གང་ཐོན་སྤྱོད་ཡོད་དམ་ཞེས།

༡. མང་ཚོགས་ནང་ཆང་གཞི་གཏོང་ཟབ་ཡོད་པ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནང་བཤད་པའི་དགེ་བ་བཅུ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསར་གཏོང་གནང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཚོག་གནས་པའི་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་བཟང་ནམས་ལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཟེར་བའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་སྤྱར་ནས་གོང་འཕེལ་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟེ། དཔེར་ན། སྟོག་མི་གཙོང་པ། མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་པ་(རྒྱ་མ་མི་བརྒྱ་མ་) འོག་གཡེམ་མི་བྱེད་པ། བརྒྱན་མི་ཤོད་པ། སྤུ་མ་མི་བྱེད་པ་(མི་པན་ཚུན་དབར་དཀྱག་ཤིང་མི་རྒྱག་པ)། ཆོག་རྒྱབ་མི་སྦྱོང་བ་(མི་ལ་སྐད་ཆ་འཇམ་པོ་ཤོད་པ)། རག་ཀྱལ་མི་

ལྷ་པ་(ཆོ་མེད་པའི་སྐད་ཆ་མི་ཤོད་པ)། གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་སྟེད་མི་བྱེད་པ། གཞན་ལ་གནོད་སེམས་མི་བྱེད་པ། ལོག་ལྷ་མི་བྱེད་པ་བཅས་བརྒྱའི་ནང་ནས་ ལོག་ལྷ་མི་བྱེད་པ་ཟེར་བ་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ལ་ལོག་ལྷ་མི་བྱེད་པ་ཟེར་བ་ཡིན་ པས་དེ་ལྟར་འཛོམས་དགུ་པོ་ཆོང་མ་ཀུན་གྱིས་བརྟགས་བརྗོད་བྱ་ཡུལ་ཡིན་ལ་དེས་ གྱི་ཆོགས་བདེ་འཇགས་དང་ཐོན་སྟེད་ཐོང་འཕེལ་ཡོང་བར་རུས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་ ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞིང་གི་སྐྱོན་ས་ཉོགས་ཆེ་བ་ལྡེམས་(རང་ཉིད་ཀྱི་པ་ དང་མ། དགེ་ཆེན། གྲོག་ལ་ཐུག་པའི་ནད་པ་ཉམ་ཐག་པ། གྱི་བ་མཐའ་མའི་ བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཉི་ཕྱེ་བ་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་སངས་རྒྱ་ཐུབ་མཁན་གྱི་བྱང་ རྒྱལ་སེམས་དཔལ་) བཅས་ལ་སན་གནོད་གང་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་རང་ཉིད་མ་ བེ་ཤོང་ཆོ་འདི་རང་ལ་འབྲས་དུ་སྦྱང་དེས་པ་ཡིན་པས་མཐོང་ཆོས་སྦྱང་གྱུར་གྱི་ ལས་ཡིན་ཞེས་བརྟན་པ་དེས། གྱི་ཆོགས་ཐོག་རང་ཉིད་ཀྱི་པ་མ་དང་། དགེ་ ཆེན། གྲོག་ལ་ཐུག་པའི་ནད་པ་ཉམ་ཐག་པ་བཅས་ལ་བརྗེ་བཀྱར་དང་རྟོགས་ རམ་བྱེད་པའི་བྱ་སྦྱོད་བཟང་པོ་ཐུར་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གཏན་ ཆོགས་རིག་པའི་ཐོག་ནས་གསལ་བཤད་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཐུགས་ དེས་གྱི་ ཆོགས་ཐོག་ལ་ཕྱགས་སྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་དེ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་མང་ ཆོགས་ཀྱིས་བརྗེ་བཀྱར་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཟང་གཞི་བརྟན་པོ་བྱང་ བའོད། ཐོང་གསལ་དཔེ་དེ་གཉིས་གཅིག་ལྟར་ཆ་བཞག་ནའང་རང་འཇི་ད་ ལའི་གྱི་ཆོགས་ཐོག་དཔོན་པེས་ཅན་ཡིན་པར་བརྟེན་གྱི་ཆོགས་ལ་དེས་པར་མཐོ་ བ་དང་མི་ཆོང་མས་བརྟོད་བརྟགས་བྱེད་པའི་སྦྱོད་པ་བཟང་པོ་དེ་དག་དར་བྱུང་ བཏང་ལྟངས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་རང་ཕྱགས་སྟེ་ཆོང་མས་བརྗེ་བཀྱར་ བྱེད་དཔོན་པ་ཞིག་ཆགས་པ་མ་ཟད། ལོ་རྩྱུང་ཕྱག་འགའ་ཤས་ཐུན་ནའང་ གྱི་ཆོགས་ཐོག་ཟང་གཞི་ཕྱགས་ཆེན་པོ་ཡོང་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན། “རིག་གནས་ གསར་བརྗེའི” སྐབས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་དགག་པ་རྒྱག་པའི་ཚཱ་ཡིག་ མང་པོ་ཐོན་ཡོད་པ་དེ་དག་ནང་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་དེ་བཟུ་གཞིག་གལ་ལོན་

ལ་ཞབས་འདེགས་ལྷ་ཆེད་གསར་གཏོད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ཚུགས་གོང་འཕེལ་འཕྲོ་བའི་བཀག་རྒྱ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གོང་འཕེལ་འཕྲོ་བར་བཀག་འཁོག་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ། བོད་ཀྱི་མི་འཛོར་ཉུང་དུ་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ། མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་ལ་གཏོར་བཞིག་གཏོར་མཁན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཅས་རྒྱུན་ཆ་ཆེ་བ་ཁག་ལྟ་བུ་བཞུགས་པོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དངོས་འབྲེལ་རྒྱུན་ཆ་དེ་དག་ཆང་ཡོད་ན་འདྲ་འདྲ། མེད་ན་འདྲ་འདྲ། གང་ལྟར་རྒྱ་གར་རམ་བོད་ཀྱི་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཟུང་གཞིར་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྤྲོད་གི་བཞོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུ། སྤྱི་ཚུགས་རྟིང་བའི་དཔལ་འབྱོར་ཟུང་གཞིར་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྤྲོད་གི་བཞོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེན་སྤྱི་ཚུགས་རྟིང་བའི་དཔལ་འབྱོར་ཀྱི་ཟུང་གཞི་དང་ལམ་ལུགས་དེ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ལས་དེ་དང་མ་མཐུན་པ་ཞིག་ཡོད་ཤིས་ཐབས་མེད། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་ལྟ་བུ་ནེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་དར་འཕེལ་གཏོར་བའི་སྐབས་སུ་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཟུང་གཞི་དང་ལམ་ལུགས་དང་མ་མཐུན་པའི་བསམ་སྒྲོགས་ར་བ་ཞིག་བཞུགས་པོད་ཆེ་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚུགས་ཐོག་གནས་ཐབས་མེད་ལ་སྤྱི་དགའ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་སྤྱུ་ལྟ་བུ་ནེས་ཆོས་གསུངས་སྐབས་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཟུང་གཞི་དང་ལམ་ལུགས་ལ་བཟུན་ནས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་དེ་དང་རྒྱབ་འགལ་བྱས་ནས་གསུངས་མེད། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་སྤྱི་ཚུགས་རྟིང་བའི་དཔལ་འབྱོར་ཀྱི་ཟུང་གཞིའི་ཐོག་བྱུང་བ་ཞིག་དང་། དེའི་དཔལ་འབྱོར་ཀྱི་ཟུང་གཞི་མཚན་པ་ཞིག་ཟུང་གཞི་དེ་དང་བཟུན་ནས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་ཞིག་བཅས་ཡིན་པ་ལས་དེ་དག་དང་མ་མཐུན་པའི་ཆོས་གསར་བ་ཞིག་མེད། གལ་ཏེ་ཆོས་གསར་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན་འདྲ་འཕེལ་རྒྱས་འཕྲོ་རྒྱ་ལྟ་བུ་གནས་ཀྱང་ཐབས་ཐབས་མེད།

ཆོས་སྤྱི་དགའི་སྤྱི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་

ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་པུང་གི་སེར་མོ་བ་རྣམས་རང་ཁ་རང་གསོ་བྱུང་གི་
མེད་པར་རྒྱལ་ཁབ་བཅས་མང་ཆོགས་ལ་ལག་པ་བརྒྱུད་ས་དཔོན་པར་བརྟེན་ཆབ་
སྲིད་ལ་མ་བརྟེན་ཀ་མེད་ཡིན་པ་དང་། ཨོ་རྒྱུས་ཐོག་སྲིད་དབང་དང་། དམག་
དཔུང་། བྱིས་ཁ་ཁར་སོགས་ཀྱིས་མིའི་བསམ་སྒྲོལ་དབང་བརྒྱུད་ཕྱེད་མི་བྱུང་
སྟབས་སྲིད་དབང་བརྒྱུད་མཁན་ཏེ་དབང་བརྒྱུད་གལ་རིམ་ཆར་མས་མིའི་
བསམ་སྒྲོལ་དབང་བརྒྱུད་ཕྱེད་ཆེད་ཆོས་ལུགས་ལེད་སྒྲོལ་བཏང་བ་དང་། ཆོས་
ཕྱེད་མཁན་གྱི་འཆོ་བ་དེ་སྲིད་ལ་བརྟེན་དཔོན་པར་བརྟེན་སྤངས་རྒྱལ་དེའི་ཐོག་
ནས་བཟུངས་ན་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་དུས་སྐབས་སོ་སོའི་སྲིད་དབང་ལ་ཞབས་
འདེགས་མ་ཞུ་ཀ་མེད་བྱུག་ཡོད།

༡. རྒྱུད་པུང་སྒྲོལ་སྒྲོལ་གསོ་གཏོང་བའི་རིགས་པའི་ གཞུང་ལུགས་ཆ་ཆར་ཞིག་ཡོད་པ།

དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐོག་གི་བྱ་སྐྱོད་རན་པ་ཆར་མའི་ཙུ་བ་ནི་རྒྱུད་པུང་སྒྲོལ་
ལ་བྱུག་ཡོད་པ་དང་། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཉམས་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཁྱེན་
ཡང་རྒྱུད་པུང་སྒྲོལ་ཁོ་ནར་བྱུག་ཡོད་ཅིང་། གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཆར་མ་རྒྱུད་པུང་སྒྲོལ་
མེད་པ་ཞིག་དུ་འགྱུར་ཆོ་སྤྱི་ཆོགས་ཐོག་པན་རྒྱན་གསོད་རེས་ཕྱེད་པ་དང་།
རྒྱན་མ་བརྒྱུ་བ། འཕྲོག་བཅོམ་ཕྱེད་པ། ཨོག་གཤམ་ཕྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་རན་
སྐྱོད་རན་རིགས་ཡོང་མི་སྲིད་པར་བརྟེན་བྱིས་ཁ་ཁར་དང་། བཅོན་ཁར་།
དམག་དཔུང་། དཔོན་པོ། རྒྱལ་པོ་སོགས་སྲིད་པའི་རང་དབང་བ་དེ་སྤྱིད་
ལུན་ལུམ་ཆོགས་པའི་འཆོ་བ་འོངས་སུ་སྐྱོད་བྱུང་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ཆོགས་
ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དང་། རྒྱུད་པུང་སྒྲོལ་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད་པའི་
རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གོ་བསྐྱོན་སྒོ་འབྲུགས་ཀྱི་རྣམས་པ་
ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། བཤད་སྤངས་དེ་མ་འོངས་རྒྱུན་རིང་ལུགས་
སྤྱི་ཆོགས་སུ་སྤྱེད་སྐབས་མི་ཆར་མ་རྒྱུད་པུང་སྒྲོལ་མེད་པར་བྱུང་བའི་རིགས་

པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་དང་ཡོངས་ཤུག་ཅིག་མཚུངས་མིན་ནའང་འདྲ་བའི་
 རྒྱལ་མང་པོ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་དང་བྱུང་བྱེད་རིང་
 ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་དེ་གཉིས་མི་རྩ་བ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཅད་དེ་རྒྱུ་འགལ་དེ་
 འདྲ་ཡིན་བཟོ་མིན་འདུག་སྟེ།

༣. མི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་ལྟར་པ།

ཁོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་མང་
 ཆོག་སྤྱི་མཐུན་གཞི་དང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟར་པ་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་མི་རིགས་ཁག་གི་ནང་ཏུ་ལྷོ་ཆོག་སྤྱི་བསམ་སྒྲིག་ཅིག་ལྟར་ཡོང་བ་
 དང་། མཐུན་སྤྱི་ལ། བདེ་འཇགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དེས་ཅན་ཞིག་ཐོན་པ་མ་ཟད།
 ཐུན་མོང་སྟོན་རྟོག་ཙམ་གཅིག་སྤྱི་ལ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ནས་ཡོང་བའི་བཅན་འཛུལ་པར་རྩ་
 ཆོལ་དང་། རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་སྤྱང་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ནང་
 བྱས་ཆེས་འཛོག་མཁན་ཆོས་པ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། ལྷོ་ཆོག་སྤྱི་ཆོག་སྤྱི་
 ཕན་ཚུན་དང་། མི་རིགས་ཕན་ཚུན། རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་བཅས་བར་མཐུན་
 ཐབས་མེད་པའི་འགལ་བ་བྱུང་ཏེ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་དཔག་འཁྲུག་བྱུང་སྟོན་མིང་
 གཞུང་རོས་ནས་བྱ་ཐབས་མེད་པར་བྱུང་སྐབས་ཆོས་ལུགས་བྱུང་མཐའ་ཁག་གི་
 རྒྱལ་ཅན་མི་ལྷོ་ཆོས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིག་སྒྲིབ་གསའི་ཐབས་ཤེས་སྤྱད་
 བས་ཕན་ཚུན་བར་འདུམ་དང་། དཔག་འཁྲུག་བགག་འཁོག་བྱེད་བྱུང་བའི་མི་
 རྒྱས་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་སྤྱང་གཏམ་ཅམ་མིན་པར་དཀོས་སྤྱང་ཡོད།

གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེར་མང་ཆོག་སྤྱི་མཐུན་གཞི་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐུན་མོང་གི་དང་
 པ་བྱེད་ལུལ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཟད། མི་རིགས་ཁག་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་གི་བྱུང་ཚུལ་
 དང་དཔེ་གསལ་བསལ་གྱི་བྱུང་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་རྩལ་ལྟར་པ་ལྷོ་
 ཆོག་སྤྱི་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རྒྱ་གར་དང་། བལ་པོ། མི་རྒྱལ། འབར་མ། ཅན་

ཕྱི་ཀྱི་ ལའོ་མོ། ཐའོ་མོ། མ་ལོ་མོ་ཡ། གྲུང་མོ། རི་པོ། རྒྱུ་མོ། ཕྱི་
 སོག་སོགས་ཀྱི་ནང་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་ཏེ་ཅང་མང་པོ་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་ཆོ་ཆང་མར་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱེད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་
 ཟེ། འགའ་ཞིག་གིས་ཐོག་པ་རྒྱུང་དུ་འོ་ཆོས་མ་གཏོགས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་འོ་ཆོས་
 ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་འོ་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་
 རྒྱལ་ས་རྣམས་ཁས་ལེན་གྲུང་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ལྟན་བུ་
 མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་ཆོའི་ཐད་ཤ་ཟ་མི་ཟ་དང་། ལྷག་
 འཆལ་ལྟངས། མཆོད་འབུལ་བྱེད་ལྟངས་སོགས་མི་འདྲ་བ། དེ་བཞིན་ལྟ་ཁང་
 དང་། ལྟ་སྤྱ། རྒྱུ་ཆས། སྤྱི་འབྲུག་སྤྱི་གཞི་མས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་
 ལྟ་བུ་རེད། འོན་ཀྱང་ཆང་མས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆ་བའི་ལྟ་བ་བཀའ་
 རྒྱལ་ས་ཀྱི་ལྷག་རྒྱ་བཞི་དང་། བདེན་པ་བཞི་འོ་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པ་ནི་
 ཡོངས་ལྷག་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་། མི་རིགས་མི་འདྲ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་དད་པ་
 བྱེད་ལུལ་དང་། བཟར་ཐུག་གི་དམིགས་ལུལ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པར་བརྟེན། ཕྱི་
 ཆོགས་ཤིང་པོ་མཐུན་སྤིང་དང་། བདེ་འཇགས་ཡོང་རྒྱར་རྣམས་པ་གལ་ཆེན་
 འདོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

༡. རྒྱ་བྱེད་ཆེ་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ལྟན་པ།

རྒྱ་ཆེ་བའི་མང་ཆོགས་རང་བཞིན་དང་མི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟན་པ་
 དེ་དེ་དབང་གིས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཡང་ལྟན་ཡོད་
 པ་ལྟེ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སོག་གི་ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་གསུམ་(
 ༡. སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས། ༢. ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས། ༣. དབྱི་སི་ལན་ཆོས་
 ལུགས་)ཀྱི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནང་སངས་
 རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་ཆོགས་པ་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་
 ཆོད་གཞི་མི་འདྲ་བའི་རྣེ་ནས་སྤྱི་ཆོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་རབས་གསར་བའི་

ཚུགས་ལྷ་ཁ་གདན་ནས་བསྟོད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་
 ལུགས་ཀྱི་ཕྱིན་སྐྱོད་དང་། སྤྱི་འཇུགས་ཀྱི་རྣམ་པ། འཆོ་བའི་འབྲུང་ཁྲུངས་
 བཅས་ལ་དུས་བབ་གསར་པའི་འཕེལ་ཚུགས་དང་མཐུན་པའི་ལེགས་བཅས་
 བྱས་པར་བརྟེན་བྱུང་འབྲས་ལས་ཅན་ཞིག་སྟེང་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་རྩོམ་ཕྱིན་
 དགོས་པ་ནི་ཁོ་ཆོའི་ནང་ནས་ལོ་ན་གན་པའི་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་སོན་ཕྱིན་རལ་
 ཆོལ་དུ་ཞུགས་མི་དགོས་པ་ལུང་། དེ་ཕྱིངས་ལོ་ན་གཞོན་པའི་དགེ་ཆུལ་དང་།
 དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཁྲིམས་དང་མི་འགལ་བའི་
 ཞིང་ལས་སོན་ཕྱིན་རལ་ཆོལ་དང་། སྤྱི་ཆོགས་སོག་མཁོ་བའི་རྩ་མང་སོན་ཕྱིན་
 རལ་ཆོལ་ནང་ཞུགས་(གདན་འབཐག་པ། རས་འབཐག་པ། བལ་གྱི་སྟོད་བྱང་སྤྱ་
 བ། དེ་མོ་འབྲི་བ་) ཉེ་རང་ཁ་རང་གསོ་ཕྱིན་པའི་འཇོ་ཆུགས་པ་སོགས་སྤྱི་
 ཆོགས་གསར་པའི་བྱད་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཕྱིན་སྤངས་གསར་པ་ཞིག་དུ་
 འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ནི་བསྟོད་བཅུགས་དང་མིག་དཔེར་འོས་པའི་བྱ་བ་
 བཟང་པོ་ཞིག་རེད།

4. ཡུན་རིང་གནས་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་ལྟན་པ།

གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱད་ཆོས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་
 ལུགས་དེ་དུས་ཡུན་བྱང་བྱང་ནང་མེད་པར་འགྲོ་རྒྱ་རྩ་ཞོག ད་དུང་ལོ་བརྒྱ་
 ཐམས་ཁ་གས་བར་གནས་བྱུང་པའི་རྒྱན་རིང་གི་རང་བཞིན་ལྟན་པ་ཡོད་ཅིང་།
 སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རང་ཉིད་ཀྱི་བཤད་སྟེལ་ལྟར་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་བླུ་
 ལུ་ལྗོངས་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལ་ལོ་ལྷ་སྟོང་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ཆ་སྟོམས་
 ཀྱིས་ལྷ་བརྒྱ་པ་ཐམས་བརྒྱར་བཞོས་པའི་ལྷ་བརྒྱ་པ་དང་པོ་ལ་དག་བཅོམ་གྱི་ལེའུ།
 གཉིས་པར་སྤྱར་མེའོང་གི་ལེའུ། གསུམ་པར་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ལེའུ་(དེ་གསུམ་ལ་
 ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ལེའུ་འམ་འབྲས་ལུའི་ལེའུ་བེར་) བཞི་པར་ལྷག་མཚོང་གི་ལེའུ།
 ལྷ་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ། དུག་པར་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་(དེ་གསུམ་ལ་སྤྱུང་

བཞུན་པས་ལོ་ལྔ་སྟོང་བརྒྱ་མཉམ་པུ་ར་བཞི་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་སངས་
 རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་ལོ་གངས་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་ལྔ་ཡུད་ན་སྐྱ་མུ་བན་ལས་
 འདས་པ་ནས་སྐལ་ལོ་རབ་བྱུང་བརྒྱ་ལྔ་པའི་ལུགས་བྱ་(༡༧༤༡)འདས་པ་ཡན་
 ལོ་ཉེས་སྟོང་རྒྱལ་བརྒྱ་ཉེ་ཤུ་ཙ་བཞི་སྟོང་ཞིང་། ལྷག་མ་ལོ་ཉེས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་
 བམ་པ་ལུས་པ་ཡིན་ལ། ཏུས་བཞི་ལྔ་མའི་མཉམ་པུ་ར་ཉེར་གསུམ་པའི་(ད་
 ལྟ་རབ་བྱུང་བརྒྱ་ལྔ་པའི་ལོ་རྒྱལ་པ་ཡིན་) མེ་སྤྱེལ་ལོར་རྒྱ་གར་ཏུ་བཞུགས་
 ཀྱི་ཡུལ་རྒྱུ་ལི་ཤུ་ཆའམ། ཏུམ་ཤུ་ཆ་ཡང་ཟེར་བའི་(འདི་ནི་ཏུས་རབས་དང་
 པའི་འཁོར་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་དང་། ཏུས་རབས་བདུན་པའི་འཁོར་
 བྱུང་བའི་དབྱི་སི་ལིན་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ལ་ཟེར་བར་ཆོས་འབྱུང་འགའ་ཞིག་
 ལས་བཤད་) སྐག་པོའི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་པས་ཆེན་ཞིག་བྱུང་ནས་དེས་རྒྱ་པོ་ཤི་ཉེ་སྟོ་
 རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་རྒྱ་གར་དང་། དེ་ཡི་ཉེ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ། བོད་དང་
 བཅས་པ་བཙམ་ནས་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཁྱེད་ཅམ་ལ་དབང་བཞུར་བྱེད་བྱུང་པ་
 ཞིག་བྱུང་། དེས་སྤར་ཡང་ཤམ་རྩ་ལ་(《ཏུས་འཁོར་ཙ་རྒྱུད་》ལས་རྒྱ་གར་ནས་
 བྱང་རྒྱལ་སྤུ་རིམ་བཞིན་བོད་དང་། ལི་ཡུལ། རྒྱ་ནག་ ཤམ་རྩ་ལ། གངས་
 ལྷན་བཅས་ཡུལ་རྒྱལ་ཡོད་པར་བཤད་ཡོད། དེ་ལ་ཁ་གཡར་ནས་ཉེ་བའི་ལོ་
 ཤས་གོང་སྤུ་ལེན་གྱི་ཚྭ་པ་པོ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་《ཏུས་
 འཁོར་》ནས་བཤད་པའི་ཤམ་རྩ་ལ་ནི། དེར་སྐབས་ཀྱི་སྤུ་ལེན་ཡིན་པའི་སྤར་
 གྱི་བཤད་རྒྱལ་གྱིས་པ་ཡང་(འདུག་)ལ་དམག་དྲངས་པ་ན། ཤམ་རྩ་ལའི་རིགས་
 ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཉེར་ལྔ་པ་རྒྱག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་དང་། དེའི་དམག་དཔོན་ཏ་ལུ་
 རྒྱན་གཉིས་ཀྱིས་གཏོར་པམ་བཏང་ནས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་དབང་བཞུར་
 བྱས་ཏེ། སྤར་ཡང་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དར་གྱི་ཏུས་བཞི་ལྔ་མ་འགོ་
 རྒྱལ་སྤེང་། ལོ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་སྟོང་རྩེ་འཛམ་གླིང་འདིར་སངས་རྒྱལ་
 ཆོས་ལུགས་རྩ་བ་ནས་ཏུ་བ་པར་བཤད།

གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱལ་ཤུ་ལྔ་ལོ་ཞེས་ཆོས་ལུགས་སྐག་མར་

གསུངས་པ་ནས་བཙིས་ན་བརྟན་པའི་གནས་ཆད་དུས་བཞི་ལྷུ་གཞིས་ལ་ལོ་ལྷ་
 རྒྱུད་བརྒྱ་མེད་ལྷ་བརྒྱུད་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་སྒྲིག་མར་གསུངས་པ་ནས་སྐྱ་ལྷ་
 རྒྱུད་ལས་མ་འདས་པར་ལོ་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་ལྷ་འཕེལ་ཞེ་བྱུག་ཡོད་པ་ལྟར་ན་ལོ་
 ལྷ་རྒྱུད་བརྒྱ་མེད་བརྒྱད་ལྷུང་བ་དེ་དང་མདོ་ལྷགས་ནས་བཤད་པའི་བརྟན་པའི་
 གནས་ཆད་ལོ་ལྷ་རྒྱུད་གི་པར་དུ་ལོ་གྲངས་བརྒྱད་དགུ་ཙམ་གྱི་པར་བྱད་མ་
 གཏོགས་ཡོངས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་དེ་ད་དུང་ལོ་རྒྱུད་
 སྤྲུག་གཅིག་རིང་གི་དུས་ལྷན་རིང་པོ་དེ་ཙམ་གནས་བྱུང་མིན་ཤོར་ཁ་ཆོན་བཅད་
 བས་བཤད་མི་བྱུང་ཀྱང་། ལོ་བརྒྱ་སྤྲུག་ཁ་ཤས་ནི་གནས་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། མི་
 རྒྱལས་ཀྱི་ཤེས་རིག་རྒྱ་ཆད་དང་ཆོན་རིག་དར་རྒྱས་ཆེ་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཇམ་མེད་གིས་གནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱབ་པ་དང་། འགའ་ཞིག་
 ཏུ་ལྷ་མཐུད་ནས་གནས་པ་ཤིགས་གནས་རྒྱུ་ལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལོང་སྤྱོད་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ཙ་བ་ནས་མེད་པར་བྱུར་པ་ནི་ལོ་འགའ་ཤས་
 རིང་གི་བྱ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ད་དུང་ལོ་བརྒྱ་སྤྲུག་ཁ་ཤས་བརྒྱད་དགོས།

ཁར་བྱུང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ལ་འཕེལ་རྒྱས་དང་། ཉམས་རྒྱད་
 བྱུང་བའི་ཤོར། དེ་རྩོན་རྒྱ་གར་དང་། ལི་ཡུལ། རྒྱ་ནག་ བོད། ཤིག་ཡུལ་
 བཅས་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་དར་སྤེལ་དང་། ཉམས་རྒྱད་རི་ལྷོར་བྱུང་བའི་
 ཤོར་ནི། རྩོན་རྒྱ་ར་རྒྱ་ཐབས་མཛད་པའི་《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་》དང་། ཤིག་
 སེལ་རྩོད་བུང་མཛོན་པོ་སྤྲུབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་》 འགོས་
 ལོ་གཞོན་རྒྱ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་《དེབ་བེར་རྩོན་པོ་》 དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་
 སྤོང་བས་མཛད་པའི་《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་རྩོན་》 ལུམ་པ་མཁན་
 ཆེན་ལོ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་མཛད་པའི་《ཆོས་འབྱུང་དཔལ་བསམ་རྩོན་
 བཟང་》 ཤོང་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་《ཤེས་བྱ་ཀྱན་བྱབ་》 བཅས་
 སྒྲིག་མར་ཆོས་འབྱུང་དེ་རྒྱལ་ས་གཞིགས་ན་ལོ་རྒྱས་སྤྱིའི་ཤེས་ཡོན་ཙམ་ཤེས་པ་ལ་
 སན་སྒྲིགས་ཆེན་པོ་ཡོད།

རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་དང་པ་ཡོད་པའི་མིའི་ཤོ་རྒྱལ་ས་མཐོ་
 དམན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་མཐའ་མི་འདྲ་བ་བཞི་(༡. རྩེ་བཀ་ལྷ་པ། ༢. མདོ་
 རྩེ་པ། ༣. སེམས་ཅམ་པ། ༤. དཔུ་མ་པ་)ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ཕྱེ་བཤ་ལྷ་པ་
 དང་མདོ་རྩེ་པ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་མཐའ་ལྷ་པ་ཡིན་ཅིང་། སེམས་
 ཅམ་པ་དང་དཔུ་མ་པ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་མཐའ་ལྷ་པ་ཡིན། ཡུལ་
 མཐའ་བཞི་པ་དེ་ཡང་འག་མ་འག་མའི་ལྷ་པ་དེ་ཤོང་མ་ཤོང་མའི་ལྷ་པ་ཤེས་
 རྒྱལ་ས་ཕྱེད་རྒྱུར་སོན་ཐོག་ས་ཡོད་པ་ནི་སྐས་ལ་འཇོགས་པའི་ཐེམ་སྐས་ཀྱི་པར་
 སེམ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་སྐུ་ལྷ་ལྷ་ནེས་ཆོས་གསུངས་
 སྐབས་ཆོས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་ཐེག་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་བརྟན་པས།
 ཐེག་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་མཐའ་ལྷ་པ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ཤོ་རྒྱལ་ས་མཐོ་བ་
 རྩུང་གས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སེམ་པ་གསུམ་ཅམ་བརྟན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཡུལ་མཐའ་ལྷ་པ་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་
 ཡུལ་མཐའ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོང་དོན་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཐོག་མ་ཆོས་གསུངས་
 སྐབས་མིའི་བསམ་སྒྲོའི་གནས་ཚད་ལ་བརྟན་ནས་སེམ་པ་མི་འདྲ་བ་བཞི་
 གསུངས་པ་ལས་སོན་ཚུན་རྒྱུ་ལ་འགལ་དང་ཚོད་པ་ཡོད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན།
 པོད་དུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་ཡུལ་མཐའ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དཔུ་མའི་ལྷ་
 པ་དང་སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་པའི་ཐད་ལྷ་རྒྱུ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཅམ་ལས་ཚུན་
 ཡོངས་ཀྱི་ལྷ་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་དེའི་ཐད་དེང་སང་གི་བསམ་སྒྲོའི་ལྷ་པ་

མི་འདྲ་བ་ཟེར་བ་དེར་གོ་བ་སྒྲངས་ན་མི་འགྲིག སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་
 སྐབས་མང་ཆེ་བ་ཐོག་པ་རྒྱུད་ཏུ་འི་ཆོས་གསུངས་པ་ལས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་འི་ཆོས་
 དང་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་མི་ཉུང་ཤས་ལ་མ་གཏོགས་གསུངས་མེད་ཅིང་།
 རྒྱ་མཚན་ནི་སྐབས་དེར་ཐོག་ཆེན་དང་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་ལ་
 སྤྲེལ་མཁན་ཏེ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཡིན། དེར་བརྟེན་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐུང་ན་
 ལས་འདས་པ་ནས་སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་དང་པོའི་མཇུག་བར་མི་ཆོས་བྱེད་ལས་
 མང་ཆེ་བ་ཐོག་པ་རྒྱུད་ཏུ་འི་ཆོས་ཡིན། ཐོག་རྒྱུད་གི་ཐུབ་མཐའ་སྤྱི་བའི་ནང་གི་
 རྒྱ་བྲག་སྤྱི་བར་ནང་གསེས་བཅ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེའི་ཙུ་བའི་ཕྱི་བཞི་ཕྱེ། མང་
 བུ་རྒྱ་ཕྱི་བ་དང་། སལ་ཆེན་པོའི་ཕྱི་བ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱི་བའི་ཕྱི་བ།
 གནས་བརྟན་པོའི་ཕྱི་བ་བཅས་ཀྱི་ནང་ནས་མང་བུ་རྒྱ་ཕྱི་བས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་པ་ལས་དེ་བྱིངས་ཚང་མས་ཐོག་ཆེན་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་ཁོ་ཆོས་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དེ་བྱེད་ཐུབ་པའི་གནས་ཚད་མེད། མང་
 བུ་རྒྱ་ཕྱི་བས་ཐོག་ཆེན་ཁས་ལེན་པོའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཐོག་ཆེན་དེ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལེན་ཟེར། གཞན་ཡང་ཐོག་རྒྱུད་གི་ཆོས་བྱེད་མཁན་
 ཆོས་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལེན་པར་ངོས་
 འཛིན་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་བྱེད་གྱི་མེད། བོད་དུ་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དར་
 རྒྱབ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱི་བའི་ནང་གསེས་བཅ་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྒྱ་གར་དུ་གསང་
 ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཡིན་མིན་དེ་ཤི་ཆར་ནས་མ་གཏོགས་ཤེས་ཐབས་མེད་
 པ་དེ་ལྟ་བུའི་གསང་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་སྤྱི་བའི་དུ་གསང་བ་བྱས་
 བས་བྱེད་དགོས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་སྤྱི་བའི་གསང་ཐུགས་ཞེས་བཏགས་པ་རེད།

ཐོག་པ་རྒྱུད་དུ་དང་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཐུབ་མཐའ་སོ་སོ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་
 ཁག་མང་པོར་གྱུས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སྤྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་རིམ་
 བཞིན་བྱུང་བ་དང་། ཐོག་པ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱས་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་ནི་སྤྱི་བ་
 དངོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་དུས་ནས་(སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་དྲུག་

པའི་འགོ་ནས་བརྟན་པའི་འགོ་བར་) དར་རྒྱས་བྱུང་ཉེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་
མཐའི་བར་ལ་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཚད་ཁྲིང་ཡང་ཐེངས་འགའ་ཤས་བྱུང་བ་
བརྟན་ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་བྱུང་མཐའ་སྒྲིབ་མང་པོ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱུང་
མཐའ་སྒྲིབ་རྒྱུར་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དང་འདྲ་བར་ལུ་ཉེགས་པ་དང་སངས་
རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་ནམས་ཚད་ཁྲིང་རྩ་གཞི་པོ་བྱུང་མཐའ་། ལུ་
ཉེགས་པའི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་རང་སྤྱོད་བཅད་པ་དང་། མཁས་པ་མང་པོ་
ཞིག་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྱི་བྱིས་ལུ་ཉེགས་པ་འི་རྩོད་མང་པོ་
སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཉེ། སྐད་གསལ་ཡོད་པའི་
བརྟན་བཅས་མང་པོ་བཅུ་མས་པ་ཡང་བྱུང་ཡོད། དེའི་སྐོར་གྱི་ལྟ་ཚུལ་ནམས་རྩ་
ནང་ཏུ་རྩ་བུ་ཐུག་མཐུན་པའི་《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་》གི་ནང་གསལ།

སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་སོ་སོའི་ལྟ་ཚུལ་མ་བཤད་གོང་དུ་
བྱུན་མོང་གི་ལྟ་ཚུལ་ནམས་བཤད་གཞི་ཆེ་བ་དང་གོ་བདེ་ལ། སོ་སོའི་ལྟ་ཚུལ་
ནམས་བཤད་གཞི་ཆེ་བ་མ་ཟད་གོ་ཡང་དཀའ་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་ཐོག་མར་གོ་
བདེ་བ་ནམས་སྟོན་ལ་བཤད་ནས་དཀའ་བ་ནམས་གནད་བསྟུས་མཛུབ་མོ་རི་
སྟོན་ཅི་མ་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།

དང་པོ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་བྱུན་མོང་གི་ལྟ་ཚུལ།

༡. བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཚུལ།
༢. དལ་འཕྱོར་རྟེན་དཀའ།
༣. འཆི་བམི་རྟག་པ།
༤. རྩེ་བ་ལྟ།
༥. དན་སྤང་གི་རྟག་བསྟུན།

༤. ལྷུངས་འགྲོ

༥. ལས་འབུམ།

༦. ལྷུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས།

༧. ལྷན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ།

༨. འཁོར་བ་ལྷུག་པའི་རྟེན།

༩. ལམ་བསྐབ་པ་གསུམ་བཅས་ཡོད།

༡. བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཚུལ།

བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཚུལ་ཟེར་བ་དེ་དག་ཀན་བཞེན་སྤངས་དང་། དག་ཀན་གང་འདྲ་ཞིག་བཞེན་དགོས་མིན། དག་ཀན་ལ་བརྩི་བཀུར་རི་འདྲ་བྱེད་དགོས་མིན་སོགས་བྱིས་པ་ཡིན་པ་ས་ཆོས་བྱེད་མཁན་དང་མི་བྱེད་མཁན་གཉིས་ཀར་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཚུལ་དེ་ལའང་ནང་གསེས་དུ་མ་ཡོད་དེ།

(༡) བཤེས་གཉེན་བཞེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།

(༡) བསྐབ་ཤེས་བྱེ་ཡོན་ཏན་ནི་དེའི་དུས་རིམ་དམའ་ཤོས་ཡིན། རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་སྤུངས་མེ་ཆོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་རང་ལ་བྱང་རྩར་རྟོན་པའི་སྤྱབ་དཔོན་དང་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་དགོས། དེ་མེད་ན་རང་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་ཡོང་ཐབས་མེད། ཤེས་ཡོན་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟགས་པར་ཤེས་མཁན་བྱིས་པ་དཔོན་ལ་བཞེན་ནས་བསྐབ་དགོས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་པ་ནི་དག་ཀན་བྱི་རྩོན་ཡིན་པ་དང་། དག་ཀན་ཞེས་པའི་གོ་རྩོན་ནི་རང་ཉིད་སྤྱོད་གསུམ་དག་ལ་སྤྱར་ཁིང་། རང་ལས་ཡོན་ཏན་བྱིས་ཀན་པ་ཡིན་པས་དག་ཀན་ཞེས་འཁོད། ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་ནི་ལུས་བྱི་བྱ་སྤྱོད། རག་གི་གཏམ་བརྗོད་ཡིད་བྱི་བསམ་སྒྲོག་གཏོར་སྤངས་ཏེ་དེ་གསུམ་ཡིན་ཅིང་། དག་ཀན་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་མི་གཞན་སྤྱོད་གསུམ་དག་ལ་སྤྱར་བར་སྤྱོད་ལ་རང་ཉིད་སྤྱོད་གསུམ་དག་

བ་ལ་སྒྲིབས་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དགེ་ལྷན་ལས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཀན་པ་ཉི་
 ཤེས་བྱའི་གནས་ཚད་མཐོ་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་བསྐབ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་
 དེའི་དྲུས་རིམ་དཔལ་ཤོས་ཡིན་ཏེ་ཡོན་ཏན་ནམ་ལག་ཤེས་གང་ཡིན་ཀྱང་བསྐབ་
 བས་ཤེས་དགོས་པ་ལས་མ་བསྐབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མ་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་ཐོབ་ཟེར་
 བ་ཡོང་ཐབས་མེད། ཡོན་ཏན་དང་ལག་ཤེས་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེ་སྐབ་སྐྱུང་
 རྒྱུད་པའི་དྲུས་རིམ་ལ་མཐོ་དཔལ་གཉིས་ཡོད་དེ་ཐོག་མ་མའི་མདུན་ནས་རྒྱུང་
 སྐབ་སྐྱུང་རྒྱུད་ཡས་ཀྱི་དྲུས་རིམ་དེ་ནི་དྲུས་རིམ་དཔལ་བ་དེ་ཡིན་པ་དང་། རང་
 གིས་རང་སྐྱུང་རྒྱུད་བྱུང་པའི་གནས་ཚད་ལ་སྒྲིབས་ནས་མང་ཆེ་བ་རང་གིས་
 བལྟས་ནས་ཤེས་བྱུང་པའི་དྲུས་རིམ་དེ་ནི་མཐོ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་ཤིང་བོ་རྩ་
 བོ་དང་རྩ་མོ་སོགས་ཚང་མ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་དགེ་ཀན་མ་བལྟན་པའི་ཡོན་
 ཏན་དེས་ལུགས་འཁྲེལ་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་ལ་དཔེར་ན་སྐབ་དེ་བ་འདིར་ཆ་
 བཞག་ནའང་ཁྱེད་ཚོས་གཟིགས་དྲུས་ནང་དོན་ཚད་མ་མཐུན་གྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་
 ཞིག་ཡོད་ནའང་རས་ཡང་བསྐྱར་འབྲེལ་བཤད་བྱས་ནས་སྐབ་བྲིད་རྒྱུད་དྲུས་
 དཔེ་ཆ་གསར་པ་ཞིག་བྲིད་པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་རྒྱང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེར་
 སྐབས་གཞིན་ཅུ་མང་པོ་ཞིག་རང་སྐྱུང་བྱས་ནས་མཁས་པ་ཆགས་ཡོད་ནའང་དེ་
 ཚོ་རང་སྐྱུང་བྱས་ནས་མཁས་པ་ཆགས་བྱུང་ཡས་ཀྱི་ཟུང་གཞི་དེ་དགེ་ཀན་གྱིས་
 བསྐབ་ནས་བྱུང་བ་ཤིང་། ཟུང་གཞི་དེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྒྲིབས་རྗེས་གཞི་ནས་སོ་
 སོས་བལྟས་ན་ཤེས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་རང་གིས་བལྟས་ནས་ཤེས་པ་དང་དགེ་ཀན་
 གྱིས་བསྐབ་པ་དེ་གཉིང་ཟབ་ཤིས་དང་རྒྱ་ཆེ་རྒྱང་ཙ་བ་ནས་འདྲ་ས་མེད།
 དཔེར་ན་《ས་རྒྱུ་ལེགས་བཤད་》དང་། 《བྱ་སྒྲེལ་གཏམ་རྒྱུད་》སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་
 དེ་ཚོ་ཏ་ཅང་གོ་བ་དེ་པོ་ཡོད་ནའང་རང་སོ་སོས་བལྟས་པ་དང་དགེ་ཀན་གྱིས་
 བྲིད་པ་དེ་གཏན་ནས་འདྲ་ས་མེད། དེའི་ཐད་ར་རང་ལ་ཉམས་སྦྱང་ཏ་ཅང་
 ལུས་ལུས་ཚོགས་པོ་ཡོད། སྐབ་མཁན་མེད་པར་རང་གིས་མིག་བལྟས་ནས་ཤེས་
 པ་དང་། དཔེ་ཐོག་ནས་ཤེས་པ། རྒྱ་ཐབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་

གང་ཡིན་ཀྱང་དཀོས་དུས་སྒྲོ་བཟང་ལྟ་བུ་པ་ཏ་ཅང་དཀར་བས། ཤེས་ཡོན་གང་འདྲ་ཞིག་ཤེས་འདོད་ཡོད་ན་ཡང་། ཡོན་ཏན་དེ་ལ་མཁས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་བཞེན་ནས་ཁེངས་སྒྱུར་སྒྲོབ་སྒྲུབ་ལྱེད་དཀོས། བསྐྱབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་ཤིང་དང་འདྲ་བར་དུས་སྒྲོ་བཟང་པ་ན་ཕན་འབྲས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་སོན་ཐུབ།

(༡) བསྐྱབས་ནས་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡོན་ཏན་ཀྱང་གྲུབ་ཀྱི་མང་གཞི་དང་མཛུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་ཡིན། བསྐྱབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་བརྒྱད་ནས་རང་གིས་དེ་སྒྲོན་སྒྲོབ་སྒྲུབ་ལྱེད་མ་སྒྲུབ་བའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཞིག་གི་སྒྲིབ་ལ་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྒྱད་ཀྱི་རང་སྒྲུབ་ལྱེད་བྱུང་བ་ཡོང་རྒྱ་རེད། སྒྲོན་ལྟར་གི་མཁས་པ་མང་པོ་དང་། དེར་རབས་ཀྱི་གསར་བཟེད་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམ་པ། ཚན་རིག་མཁས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་བཅས་ཀྱང་སོག་མར་ཤེས་ཡོན་ལྷེ་གཅིག་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་མང་པོ་བཞེན་ནས་བསྐྱབས་ཤེས་ལྟར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མང་གཞི་དེ་ཆོ་བརྒྱད་ནས་ཤེས་ཡོན་ལྷེ་གཅིག་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ལྷེ་མང་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཀྱང་ལྟར་བ་ཤིས་ཀྱི་ཡིན། དེ་ཡང་། །རིག་པ་གཞོན་པའི་དུས་ན་སྒྲོབས། །ཞོ་འདོད་བ་མོ་དཀྱུན་ནས་གསོ། །ཞིང་ནི་དྲོད་གཤེར་ཐུན་ཆོ་སྒྲོ། །འདི་གསུམ་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པའི་རྒྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

(༢) བསྐྱབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་རང་སྒྲུབ་བྱ་རྒྱུའི་མང་གཞི་མེད་དུ་མི་དུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ། འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པར། ཡོན་ཏན་བསམས་ཅད་བསྐྱབས་ནས་ཤེས་དཀོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། སྒྲོབ་མཁན་མེད་པར་རང་སྒྲུབ་བྱས་ནས་མཁས་པ་ཆགས་པ་མང་པོ་འདུག་བསམས་ན། དེ་ནི་སོག་མ་ཉིད་ནས་སྒྲོབ་མཁན་མེད་པར་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིས་སྒྲོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་བཞེན་ནས་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན། རང་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་འདྲ་ཡང་བ་ལ་ངེས་པར་དུ་རང་ལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་མང་གཞིའི་རྒྱ་ཆད་མཐོ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དཀོས། དེ་མེད་ན་རང་ཉིད་ལ་སྒྲིས་སྒྲོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་འི་ཙམ་རྣམས་པོ་

ཡོད་ཀྱང་། གྲུབ་འབྲས་དེ་འདྲ་ཚབ་མི་བྱུང་། ད་ལྟ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་རྒྱུ་
བྱས་ཏེ་ཤེས་པའི་ཤེས་ཡོན་དེ་དག་དེ་རྩོན་སྤྲོད་དཔོན་གྱིས་རང་ལ་བསྐྱབས་སྤྱོད་
བའི་ཤེས་ཡོན་དེ་ཆོ་དང་དངོས་བརྒྱད་གང་ཐད་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་
ཡིན་པས། རང་རྒྱུ་བྱས་ནས་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་གཏིང་ཟབ་པའི་བྱད་ཆོས་དེ་འདྲ་མེད།

(༤) སྤྲོད་དཔོན་བཞེན་ནས་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བྱད་ཆོས་བརྒྱད་ཡོད།

① གྲུང་དོར་མི་ཤེས་པའི་སྐབས་སུ་ཞེགས་ཉེས་སྟོན་པའི་མེག་ལྟ་བུ།

② སྤྲོད་དཔོན་མེད་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་སྟོན་སྤྲོད་མེ་ལྟ་བུ།

③ སེམས་བྱམ་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲོད་བརྒྱུད་པའི་བདུད་རྩི་ལྟ་བུ།

④ ང་རྒྱལ་རྒྱུ་བའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུ་མཐོང་བའི་མེ་ཁོང་ལྟ་བུ།

⑤ སྤྱིད་སྟག་གང་གི་སྐབས་སུ་འཕྱར་བ་མེད་པའི་སྟོགས་ལྟ་བུ།

⑥ དགའ་ངལ་ཕྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་འདོན་པའི་སྟོས་འདྲི་ས་

ལྟ་བུ།

⑦ ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་ནད་སེལ་བའི་སྟོན་ལྟ་བུ།

⑧ རྒྱན་པོས་ནམ་ཡང་འཕྲོག་མི་བྱུང་བའི་ནོར་གྱི་མཆོག་ལྟ་བུ་བཅས་

ཡིན།

(༥) བཞེན་བྱའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྲོད་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད།

འདིར་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཆོད་གཞིའི་དོན་ཡིན། འོན་ཏེ་བཤེས་གཉེན་
དང་སྤྲོད་དཔོན་གང་འདྲ་ཞིག་བཞེན་དགོས་ཟེར་ན། སྤྱིར་ན་སྤྲོད་དཔོན་
རིགས་བཅུར་དབྱེ་ཡོད་དེ། ༡. དགེ་བཞེན་གྱི་སྤྲོད་དཔོན། ༢. བཞེན་གནས་
གྱི་སྤྲོད་དཔོན། ༣. དགེ་ཚུལ་གྱི་སྤྲོད་དཔོན། ༤. གསང་སྟོན་གྱི་སྤྲོད་དཔོན་
(གསང་བའི་ཚོག་ནས་རིགས་རམ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྤྲོད་དཔོན་) ༥. ལས་གྱི་སྤྲོད་
དཔོན་(སྟོན་པ་གཏད་མཁན་གྱི་སྤྲོད་དཔོན་) ༦. འཕྲིན་གྱི་སྤྲོད་དཔོན་(སོ་སོ་
རང་ཉིད་ཆོས་ལུ་བར་འཕྲོ་མ་བྱུང་ན་ཡི་གེ་དང་ལན་གྱི་ཚོག་ནས་རིགས་རམ་

ཕྱེད་མཁན་གྱི་སྐབ་དཔོན་) ༡. སྐྱེ་པའི་སྐབ་དཔོན། ༢. གནས་ཀྱི་སྐབ་
 དཔོན་(རང་དང་མཉམ་དུ་འཛོལ་སྦྲེལ་མཁན་གྱི་དགེ་ཆན་) ༣. ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་སྐབ་དཔོན། ༡༠. གསང་སྤྱུགས་ཀྱི་སྐབ་དཔོན་བཅས་ཡོད་པ་དང་། དེ་
 དག་སོ་སོ་ལ་ཡང་བྱད་ཆོས་དང་ཡོན་ཏན་གནས་ཆད་རིམ་འབྲས་དགོས་མིན་མཆན་
 ཉིད་གཞུང་ལས་ཞིབ་ཐུག་སྤྲུངས་ཡོད་ན་འང་། སྤྱིར་བཏང་སྐབ་དཔོན་ལ།
 ༡. དུལ་བ། ༢. ཞི་བ། ༣. ཉེ་བར་ཞི་བ། ༤. རང་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ།
 ༥. བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྷན་པ། ༦. ལུང་རིགས་ལ་མཁས་པ། ༧. དེ་ཉིད་
 ཉོགས་པ། ༨. སྤྲུལ་མཁས་པ། ༩. སྐབ་མ་ལ་བརྩེ་སེམས་དང་ལྷན་པ། ༡༠.
 སྦྱོང་ལ་མེད་པ། ༡༡. དུས་སྟུང་འདོམས་པ་བཅས་ངེས་པར་དུ་ཆང་དགོས་པ་
 ཞིག་ཡིན་ཏེ།

༡. དུལ་བ་ནི། ལུས་རག་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོང་ལམ་རན་པ་སྤངས་ཕྱེ་ཀྱན་སྦྱོང་
 གཙང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྐབ་དཔོན་ནམ་དགེ་ཆན་གྱི་ཀྱན་སྦྱོང་ནི་སྐབ་མའི་
 མིག་དཔེ་ཡིན་པས་ཐོག་མ་སྐབ་དཔོན་ནམ་དགེ་ཆན་གྱི་ཀྱན་སྦྱོང་གཙང་མ་ཡོད་
 དགོས།

༢. ཞི་བ། བསམ་པ་རན་པ། གཞན་ལ་ཕྱག་དྲིག་དང་། ར་རྒྱལ།
 སེར་ལྷ། རྒྱགས་རྒྱང་། གཡོ་ལྷ་སོགས་མེད་པ་ལྟེ། རང་ལས་གནས་ཆད་མཐོ་
 བལ་ཕྱག་དྲིག་དང་། རང་ལས་དམའ་བལ་ར་རྒྱལ། རང་དང་མཉམ་པར་
 འགྲན་སེམས། རང་གི་རྒྱ་ལ་སེར་ལྷ། མ་ཤེས་ཤེས་མདོག་དང་མ་འཛོན་
 འཛོན་མདོག་ཕྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་ཐལ་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་
 མེད་ན་སྐབ་མ་མང་པོ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།

༣. ཉེ་བར་ཞི་བ། ལེ་ཤ་དང་བག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སྤང་བ་ལྟེ། གན་
 མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མགོ་གཡེང་ནས་སྐབ་མར་སྐབ་བྱིད་བྱ་རྒྱ་དེ་ཞག་འགྲུངས་ཉིན་
 འགྲུངས་ཀྱིས་འབྲུས་ཤོར་དུ་གཏོང་མཁན་དེ་འབྲས་མིན་པར་དུས་ཐོག་དུ་སྐབ་

༡. རང་ལས་ཡོན་ཏན་ལྟག་པ། སྒྲིབ་མ་ལས་ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་དགོས་ཏེ།
 དགེ་ཆད་དང་སྒྲིབ་མ་གནས་ཚད་མཐོང་མན་བྱང་མེད་ན་སྒྲིབ་བྱིད་བྱེད་སྐབས་
 གཏིང་ཟབ་པོ་མེད་པས་སྒྲིབ་མའི་གནས་ཚད་མཐོང་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་མེད།
 《ས་སྐྱུ་ལེགས་བཤད་》ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ན་འང་ཆོག་དེ་ཞོ་ནའི་ཐད་ཀའི་འགྲེལ་
 པ་ལས་གོ་དོན་རྩི་མ་སྒྲིབ་མར་གསལ་འགྲེལ་མ་བྱུང་ན་དོན་སྤྱིར་གསལ་པོ་
 རྟོགས་མི་བྱུང་ཤི། དཔེར་ན། 《བྱ་སྤྱེལ་གཏམ་རྒྱུད་》ནང་། །སྒྲིབ་མ་རྩི་འདྲ་
 བའི་ཤྱོས་ཤིག་བྱེད། །ལྷ་བཞི་མོ་འདྲ་བའི་ཤྱོས་ཤིག་བྱེད། །དཀར་པོ་དདུལ་
 འདྲ་བའི་ཤྱོས་ཤིག་བྱེད། །དམར་པོ་མཚོང་འདྲ་བའི་ཤྱོས་ཤིག་བྱེད། །ཤྱས་
 ཐག་ཚོད་པའི་མཚམས་དེ་ན། །དེ་ལས་ཆོག་གི་ལན་ཞིག་འདེབས། །ཟེར་བ་
 ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཐད་ཀར་བཤད་ན་ཤོ་བ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། གོ་དོན་ཏ་ཅང་
 གཏིང་ཟབ་པོ་ཡོད་དེ་“སྒྲིབ་མ་རྩི་འདྲ་བའི་ཤྱོས་ཤིག་བྱེད”ཟེར་བ་ནི་རྩི་
 དབྱེད་པས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དེ་དང་འདྲ་བར་མི་ཆང་མ་སྒྲིབ་འབྱེལ་ལེར་འཛུམས་ཏེ་མ་གོ་
 མ་ཤེས་ཟེར་མི་དགོས་པའི་ཤྱོས་ཤིག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བའི་དོན་དང་། “ལྷ་བཞི་
 མོ་འདྲ་བའི་ཤྱོས་ཤིག་བྱས་”ཟེར་བ་ནི་ཆང་མས་འཕྱར་བ་བྱུར་འདེགས་ཀྱིས་
 ཤྱོས་བྱས་ནས་ཐབས་དང་རྒྱས་བརྟོན་ཏེ་དོན་དག་ཆད་ལུས་མེད་པ་ཆ་ཆང་བ་
 ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བ། “དཀར་པོ་དདུལ་འདྲ་བའི་ཤྱོས་ཤིག་བྱེད”ཟེར་བ་
 ནི་དདུལ་དེ་དཀར་པོ་ཡིན་པ་ནང་བཞིན་ཆང་མས་སྒྲོ་དཀར་མེམས་དཀར་བྱས་
 བས་སྒྲིཊ་དོན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་འཆར་ཤོད་རྒྱུ་ཟེར་བ། “དམར་པོ་མཚོང་འདྲ་
 བའི་ཤྱོས་ཤིག་བྱེད”ཟེར་བ་ནི་ཆང་མས་གང་བསམ་དྲང་པོར་ཆ་ཆང་ཤོད་པ་
 ལས་བྱེད་བཤད་མེད་བསྐྱམས་དང་རྒྱན་མི་ཤོད་པར་དམར་དམར་ཐིང་ཐིང་
 ཤོད་དགོས་ཟེར་བ་བཅས་ཀྱི་དོན་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་རྣམས་
 ཆོག་གི་དོན་དག་སྒྲིར་བཅད་ཞིག་བཤད་ན་མི་འགྲིག་པར་དོན་སྤྱིར་ཟབ་ཏུ་
 བཅད་ནས་བཤད་བྱུང་ན་སྒྲིབ་མའི་མེམས་ལ་འང་ངས་ཤེས་པ་དེ་ཅུ་ཀྱིས་མི་

ཆད་པར་ད་རྒྱུ་ཆོག་དེ་ལ་གོ་བ་ཏུ་ཅང་གཉིང་བཅའ་པོ་ལེན་རྒྱུ་འདུག་བསམ་པ་
 ཞིག་ཡོང་དེས་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་མཉམ་ན་པན་ཚུན་བསྟེན་མི་དགོས་
 མིང་། རང་ལས་ཡོན་ཏན་ཆུང་ན་སློབ་མ་ལ་ཡར་སྐྱེད་གང་ཡང་མི་འབྱུང་།

༥. བཅོན་འབྲུས་དང་ལྡན་པ། བྱ་བ་གང་བཅམས་རྒྱུ་མཐར་ཐོན་པའི་
 བཅོན་འབྲུས་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། སློབ་མ་དེ་ལ་ཡར་སྐྱེད་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་
 མཐར་ཐོན་པ་མ་གཏོགས་སློབ་མ་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྙན་བྲགས་ཅམ་དོན་དུ་མི་
 གཉེར་བ།

༦. ལྷུང་རིགས་ལ་མཁས་པ། མང་དུ་ཐོས་པའི་ལྷུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྡན་པ་སྟེ། མང་དུ་ཐོས་པའི་ལྷུང་གི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བ་ནི། མང་པོ་ཐོས་པ།
 མང་དུ་ཐོས་པ། མང་པོ་ལས་ཐོས་པ། མང་པོ་དང་ཐོས་པ་བཅས་ཆད་མ་རིག་
 པའི་ནང་བཤད་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་ལྟན་སྲུལ་ཆོགས་པ་བཞེ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།
 ༡. མང་པོ་ཐོས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ལྷ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ལྷ་མང་པོ་སློབ་སྦྱང་བྱེད་
 རྒྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། དེའི་དགོས་པ་རྒྱུ་མཆན་ནི་ཡོན་ཏན་ཆང་མ་པན་
 ཚུན་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཤིང་སྙམ་ཡིན་པས་སྦྱགས་གང་ཅིའི་ཐད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 འཛོམས་ཆེ་སློབ་བྱིད་བྱེད་སྐབས་པན་ཐོགས་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། ༢. མང་པོ་
 ཐོས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུར་དེ་ཆོ་ཐེངས་གཅིག་ཅམ་མ་ཡིན་
 པར་ཐེངས་མང་པོ་ཉན་རྒྱུར་བ་དཔེར་ན་སྤྲུལ་རྟགས་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་དགེ་
 ཆན་གཅིག་གམ་ཡང་ན་ཁ་ཤས་ས་ནས་ཐེངས་མང་པོ་ཉན་རྒྱུར་ཡོད་པ། ༣. མང་པོ་
 ལས་ཐོས་པ་ནི་དཔེར་ན་སྤྲུལ་རྟགས་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་དགེ་ཆན་ཁ་ཤས་
 གྱི་ས་ནས་བྱིད་རྒྱུར་ཡོད་ན་དགེ་ཆན་གཅིག་གིས་ཆད་ལྷས་མེད་པ་བྱིད་མ་སྐབ་
 ན་འང་གཞན་ཆོས་ཁ་གསལ་དང་དེ་ལས་གཉིང་བཅའ་པོ་བྱིད་སྐབ་པ། ༤. མང་
 པོ་དང་ཐོས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་སློབ་པའི་སྐབས་སྤྲུལ་མ་མང་པོ་དང་མཉམ་དུ་
 སློབ་སྦྱང་བྱེད་རྒྱུར་བཞིག་དགོས་པ་སྟེ་དེ་ནི་ཤིག་ནང་དུ་དཔེ་བྱིད་ལྷས་པ་ལས་
 འཛོན་གྱི་ནང་དཔེ་བྱིད་ཉན་ན་བཅུ་བ་དང་རྒྱས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། གཞན་

ཡང་ཡུང་རིགས་ཏེ་རིག་པ་ལ་མཁས་པ་དེ་ནི་རང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་རིགས་པའི་
གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་མར་གཏོང་བའི་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤོད་སྟབས་པ་
ཞིག་དཔོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མཆན་ཉིད་དང་། དཔེར་བརྗོད་བྱེད་བྲག་པ་དང་
སྤྱིར་བཏང་པ་ལྟ་བུ།

༡. དེ་ཉིད་རྟོགས་པ། འཆད་བྱའི་གཞུང་གི་དཔོན་པོ་རྣམས་ལྟོན་
པར་རྟོགས་ནས་སློབ་འདོགས་ཆོད་པ་སྟེ། རང་གིས་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་ན་སློབ་
མ་ལ་ཡང་དག་པར་འཆད་མི་རུས།

༢. སློབ་མཁས་པ། སློབ་མའི་གནས་ཚད་རབ་འབྱིང་བ་གསུམ་དང་མཐུན་
པར་སློབ་བྱིད་བྱིད་སྐབས་རྣམས་མཆོན་པའི་དཔེ་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་པའི་པའི་
རྒྱུབ་བྱིད་ཡོད་པ། ཡིད་ཆེས་པའི་ཁྲུངས་དང་ཡུང་ཡོད་པ། གོ་བདེ་ལ་རྣམ་
དག་གོ་བ་ལོན་པར་རུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་དཔེ་དྲུངས་ནས་གོ་བསྟོན་སློབ་
འཁུགས་ཀྱི་རུས་པ་ལྟ་བུ།

༣. སློབ་མ་ལ་སྟིང་བ་ཅིང་བ། སློབ་མ་ལ་དཀའ་ངལ་ལྟན་སྐབས་གང་ལ་ཅི་
འོས་ཀྱི་ཕན་འདོགས་མཛད་རུས་པ། ས་མས་བྱ་སྤྱོད་བ་དང་ཁྱད་མེད་པ།

༡༠. སྤྱོད་ལ་མེད་པ། སློབ་མས་ཡོན་ཏན་དེ་མ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་ནས་
ཡང་དུ་འཆད་དེ་སྤྱོད་སྤྱང་དང་སྤྱོད་སྤྱང་མེད་པར་སློབ་མའི་འདོད་པ་སྤྱོད་སྟབས་
པ།

༡༡. དུས་སྟུ་འདོམས་པ། སློབ་མར་འཆམ་རྒྱུ་བ་གང་འོས་ཀྱི་སྤྱོད་བརྗོད་
དང་བསྐབས་བྱ་དུས་ཐོག་དུ་གནང་སྟབས་ལྟེ། དུས་ལ་མ་བབས་པར་སྤྱུགས་
པའམ། དུས་ལས་ཡོལ་ཆེ་པར་སྤྱུགས་མེད། གོང་གསལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་
ནི་དེང་སང་གི་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་ཆུན་ལ་ཡང་ཆང་དཔོན་པ་ཞིག་ཡོན་པ་མ་
ཟད། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཆང་བའི་དགེ་ཆུན་ལ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་དམངས།
སློབ་སྟུགས་སྤྱི་བཅས་ཆང་མས་བརྩི་བཀྱར་བྱིད་ཀྱི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཡངས་སུ་ཆང་བ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ཞིང་། རྒྱུན་
དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས་པ་མང་བས་དེས་ན་ཡོན་ཏན་མང་ཞིང་རྒྱུན་ཀྱང་བ་ཞིག་
ལ་བཞེན་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱུན་མང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཀྱང་བ། ལྷག་པར་དུ་
སྤྲིག་པའི་ཤོགས་པོ་དང་། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཞིན་བཞེན་ན་རང་ཡང་དེ་
དང་མཐུན་པར་སྦྱོད་རན་གྱིས་བསྐྱད་རྒྱུན་ལྱང་ནས་ཉེས་སྦྱོད་གང་ལ་ཡང་མི་
འཛེམས་མཁན་ཞིག་དུ་འབྱུང་ཉེན་ཡོད་པས། སློབ་དཔོན་བཟང་པོ་ལ་བཞེན་
པ་དང་། ཤོགས་བཟང་པོ་དང་འཤོགས་པ་ཞིག་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེ་ཞེ། སློན་གྱི་
མཁས་པ་ཚོའི་གསུང་རྒྱན་ལ། མི་ཐ་མ་ཞིག་ཤོགས་བཟང་པོ་དང་འཤོགས་ཀྱང་
འཁྱོང་ཅམ་ལས་མི་འོང་། མི་རབ་ཅིག་ཐ་མ་དང་འཤོགས་ན་ཐ་མར་འཤོ་བ་ལ་
དཀའ་ཆོགས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གིས་བཞེན་པའི་སློབ་དཔོན་
བཟང་པོ་ཞིག་དང་ཤུད་ན་ཡང་། དུས་རྒྱུན་པར་མཉམ་དུ་འཤོགས་པའི་ཤོགས་
བཟང་པོ་མེད་ན་མི་རན་གྱིས་བསྐྱུས་ཉེ་མཐར་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཕྱང་བའི་
ལམ་དུ་འཤོ་བ་མང་པོ་ཕྱུང་བའི་གནམ་རྒྱུད་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན།

(༡) བཞེན་པ་པོ་སློབ་མའི་མཆན་ཉིད།

སློབ་དཔོན་བཟང་པོ་ལ་བཞེན་པར་འདོད་པའི་སློབ་མ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་
ཆང་དགོས་ཤིན། གཙེ་ཆེ་བ་དུག་ཆང་དགོས་ཉེ། ༡. སློབ་དཔོན་ལ་གུས་པ།
༢. སློག་བྲུ་འོར་གནས་པ། ༣. རོན་གཞིར་ཆེ་བ། ༤. ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ།
༥. བཟོད་བསྐྱན་ཆེ་བ། ༦. ཀུན་སྦྱོད་གཙང་བ་བཅས་ཡིན།

༡. སློབ་དཔོན་ལ་གུས་པ། སློབ་དཔོན་དང་དགེ་ཆན་ལ་གུས་ཞབས་
དང་ལྡན་པ་ཉེ་མཆན་བཟོད་ཤུགས་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། སློན་དུ་ལྷང་བ། གུས་
འདུད་བྱེད་པ། རྒྱན་གྱིས་གཟིགས་སར་སྦྱོད་ལམ་གང་ཕྱང་མི་བྱེད་པ། འདྲ་
མཉམ་མི་བྱེད་པ། བཀའ་ལ་བཅི་བཀྱར་བྱ་བ་བཅས་ཡིན།

༢. སློག་བྲུ་འོར་གནས་པ། རང་སློགས་དང་གཞན་སློགས་ལ་སློགས་རིས་
སུ་སྤྲེན་ས་ཆགས་ལྷང་མི་བྱེད་པ་ཉེ། སློབ་མས་སློགས་རིས་བྱས་ན་སློབ་དཔོན་

དང་དགེ་ཆུང་ནང་སྐྱེས་ཆུང་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་ཤུགས་ཀྱི་དཔེ་བཅས་ཀྱི་ཡོད།

3. རྟོན་གཞིར་ཆེ་བ། རང་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྒྲིམ་པ་རྒྱ་
འདོད་ལྟར་ཀྱི་རྟོན་གཞིར་ཡོད་པ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་མ་ཤེས་
ཀྱི་བར་དུ་འབད་བཅོན་མཐའ་འཁྱོལ་བའི་ཆོད་སེམས་ཡོད་པ།

4. ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ། ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་དབྱེ་བ་ལེགས་
པར་འབྱེད་རྩ་ས་པའི་སྒྲོ་སྒྲིས་ཡོད་པ་སྟེ། ལེགས་བཤད་ཀྱང་དུ་ཞིག་ལས་མེད་
ཀྱང་དང་དུ་ལེན་མཁས་པ་དང་། ཉེས་བཤད་ལ་ལེགས་བཤད་དུ་འཛིན་ཏེ་རྒྱ་
ལྟ་གར་བྱིད་ལ་མི་འགྲོ་བ།

5. བཟོད་དཔུན་ཆེ་བ། སྐྱབ་དཔོན་ཀྱི་རྟོན་དུ་དཀའ་ངལ་མི་འབྱ་བ་དང་
ཀྱང་ཡིད་མི་བྱམ་པ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དཀའ་ཕྱག་སྤྲོ་བ་ཅམ་ལ་གཡོལ་
ཐབས་མི་བྱེད་པར་དང་དུ་ལེན་སྐབས་པའི་སྤྱིང་རུས་ཡོད་པ།

6. རྟོན་གསུམ་བག་ཡོད་དུ་གནས་པ། ཀྱན་སྐྱོད་གཙང་ཁེང་སེམས་ཞི་
དུ་ལ་ལ་གནས་པ་སྟེ། མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་སྤྱང་བའི་ཀྱན་སྐྱོད་གཙང་བ་དང་།
མི་གཤིས་ལེགས་པ་གཉིས་འཛུམས་པ་ཞིག་དགོས།

(༧) སྐྱབ་དཔོན་མ་བཞེན་གོང་དུ་བརྟག་དཔུང་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་པ།

སྐྱབ་དཔོན་ནམ་དགེ་ཆུང་མ་བཞེན་གོང་དུ་དེ་ལ་སྐྱོན་གང་ཡོད་མེད་དང་།
ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞེན་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དད་པ་ལྷག་པའི་
ཉེན་ཁ་ཡོད་མེད་བཅས་བརྟག་དཔུང་བྱ་དགོས་ཏེ། བརྟག་དཔུང་མ་བྱས་པར་
བྱིད་དང་སྐྱབ་པ་སྤྲད་པ་ལྟར་གང་བྱུང་གིས་བཞེན་པ་དང་། བཞེན་ཟིན་ནས་འཕྱ་
སྐྱོད་དང་། སྐྱོན་འདོགས། མ་གུས་པ། རྒྱ་བ་གཏོད་སྐྱགས་བྱས་ན་རང་ཉིད་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྡར་ཡོད་ཉམས་ཤིང་གསར་དུ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་ཐོབ་མི་སྐྱབ།
སྐྱབ་དཔོན་དང་དགེ་ཆུང་གིས་སྐྱབ་མ་བྱེད་འདོད་པའི་མི་དེར་དགོས་དེས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ནམས་ཆང་མི་ཆང་ལེགས་པར་བརྟག་དགོས་ཏེ། རང་གི་མཐུན་དུ་རྒྱ་
ཐབས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པར་ཡོང་བ་ཡིན་མིན་དང་། དངོས་འབྱེལ་ཡོན་ཏན་

སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟེ་འདོད་ཡོད་མེད། སྤྱོད་དཔོན་དང་དགེ་ཆུང་གཞན་གྱི་གནང་བ་
 མཐོང་ཡོད་མེད་བཅས་བརྟག་དཔུང་ལེགས་པར་བྱས་རྗེས་གཞི་ནས་སྤྱོད་དཔོན་
 དང་སྤྱོད་མའི་འབྲེལ་བ་འཇུགས་དགོས། གལ་ཏེ་བརྟག་དཔུང་ནན་ཏན་མ་
 བྱས་པར་སྤྱོད་མ་བརྟུས་པ་ཡིན་ན་སྤྱོད་དཔོན་དང་སྤྱོད་མ་གཉིས་ཀར་ཕན་པ་
 མེད་པའི་ཚག་གཞོད་རྒྱུ་ཆེན་ཆེན་ཡོང་ངེས་ཡིན། དེར་གྲགས་ཀྱི་སྤྱོད་
 དཔོན་དང་སྤྱོད་མའི་འབྲེལ་བ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཁས་ཁྲུང་པ་ཤིང་
 གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྤྱོད་དཔོན་དང་དགེ་ཆུང་གྱི་དམིགས་ཚད་གཞིར་བཟུང་
 བས་བསྐྱོ་བཞག་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་དཔོན་དང་སྤྱོད་མ་ཕན་ཚུན་བར་དུ་
 བརྟག་དཔུང་ལྟེ་པའི་བྱ་རིམ་དེ་བརྒྱུད་ཚུང་མེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་སྤྱོད་དཔོན་
 དང་སྤྱོད་མའི་བར་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཇུགས་དགོས་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་ཕན་ཚུན་
 རྐྱེན་གྱི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེས་པར་དུ་ཕན་ཚུན་བརྟག་དཔུང་ལྟེ་
 དགོས། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་ཚོག་པུ་དང་པུ་མོ་ཕན་ཚུན་གཉེན་འབྲེལ་བྱ་
 རྒྱུ་དེ་མི་ཆོ་གཅིག་གི་དོན་ཆེན་ཡིན་སྟབས་གཉེན་སྲིག་མ་བྱས་ཤོང་ཕན་ཚུན་
 ཡུན་རིང་བརྟག་དཔུང་བྱས་ཏེ་གདོང་ཚོད་བྱང་མཚམས་གཞི་ནས་གཏན་
 འཁེལ་ལྟེ་པ་ལྟ་བུ་རེད། སྤྱོད་དཔོན་དང་སྤྱོད་མའི་བར་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 འཇུགས་རྒྱ་དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཚག་ནས་བཤད་ན་མི་ཆོ་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་
 ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བ་མང་པོའི་རིང་གི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་འགོ་འཇུགས་སའི་ཚག་མ་
 ཡིན་པས་དེ་འཇུགས་ན་སྐྱེ་བ་འདི་གཅིག་པུ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་
 མདུན་ལམ་འཇུགས་འགོ་བ་ཡིན་ཟེར།

བརྟག་དཔུང་བྱ་བ་བསམ་ནི། ཚག་མར་སྤྱོད་དཔོན་དང་དགེ་ཆུང་དེ་ལ་
 འབྲེག་གཏུགས་ཐད་ཀར་མི་ལྟེ་པར་དེའི་སྤྱོད་མ་མང་པོར་རང་གི་དོགས་པ་
 ཡོད་པའི་གནད་དོན་ཁག་ལ་དྲི་བ་འདོན་པ་དང་། དེ་ནས་ཡི་གེའི་ཚག་ནས་
 དཀར་འགནད་འདྲི་བ། དེ་ནས་འབྲེལ་གཏུགས་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་སྐོར་
 ལ་དོགས་པ་ཡོད་པའི་གནད་དོན་དྲི་བ་བཅས་བརྒྱུད་ནས་སྤྱོད་དཔོན་དེའི་ཡོན་

ཏན་དང་ཀླན་སྦྱང་ལ་བརྟག་དགོས། དེའི་རིང་ལ་དངོས་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
མི་ཁྱེད་བ་གལ་ཆེ་ཞིང་། བརྟག་དཔུང་བྱས་པའི་རིང་ལ་རྒྱ་བ་འདོན་པའི་ལན་
བྱུང་བ་རྣམས་ཆོས་འབྲེལ་ཁྱེད་པའི་ཁོངས་སྤྱོད་མི་བརྩོ་བ་ཡིན།

བརྟག་དཔུང་བྱེད་ཡུན་ནི་བྱུང་ཤོས་སྤྱོད་ཡང་ལོ་གཅིག་ནས་འགའ་ཤས་
བར་ཡིན་ཅིང་། ཏ་ཅང་དུས་ཡུན་རིང་ན་སློབ་དཔོན་བཞེན་པའི་གྲྭ་སྐབས་
བཟང་པོ་ཤོར་ནས་རྗེས་སྤྱོད་རང་ཉིད་འཁྱུང་བ་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡང་ཡོང་གི་དུས་
དུས་ཡུན་རིང་བྱུང་འཆམས་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས།

བརྟག་དཔུང་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། འགའ་ཞིག་བརྟག་དཔུང་བྱས་
ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་སོང་བར་བཟང་རན་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་དང་།
འགའ་ཞིག་ཡུན་རིང་བརྟག་དཔུང་བྱས་ཀྱང་ད་དུང་བཟང་རན་མི་ཤེས་པ་ཡང་
ཡོད་པས་དུས་ཡུན་རིང་བྱུང་གང་ལྟར་ཡང་བཟང་རན་དོགས་པ་ཆོད་པའི་
གདེང་ཆོད་ཡོད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་དུ་བརྟག་དཔུང་ནན་ཏན་བྱས་ན་སློབ་
དཔོན་དང་སློབ་མ་གཉིས་ཀར་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།

(4) སློབ་དཔོན་དང་དགེ་ཆུན་བཞེན་པའི་ཚུལ་ནི།

སློབ་དཔོན་དང་དགེ་ཆུན་བཞེན་པའི་སྐབས་སྤྱོད་བསམ་པ་དགྲ་དང་།
འདུ་ཤེས་གཉིས། སློབ་བཀའ་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་བཞེན་དགོས།

(1) བསམ་པ་དགྲ་ནི། 1. བྱ་མཛོངས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། 2. རྩོད་རྩོད་ལྟ་
བུའི་སེམས། 3. ས་ལྟ་བུའི་སེམས། 4. རི་ལྟ་བུའི་སེམས། 5. བུན་ལྟ་བུའི་
སེམས། 6. རྒྱག་དར་བ་ལྟ་བུའི་སེམས། 7. རྒྱག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། 8. རྩོད་
ལྟ་བུའི་སེམས། 9. ལྟ་ལྟ་བུའི་སེམས་བཅས་ཡིན།

1. བྱ་མཛོངས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། བྱ་མཛོངས་པ་དེས་བྱ་བ་གང་བྱས་
ཀྱང་ཆང་མ་པ་མའི་སློབ་དཔོན་བཞེན་ནས་བྱེད་པ་ལྟར་རང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་ཆེ་
ཆུང་ཆང་མ་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་དང་བཞེན་ནས་བྱེད་པ།

2. རྩོད་རྩོད་ལྟ་བུའི་སེམས། རྩོད་ལྟ་བུའི་སེམས་པོ་གཞན་གྱིས་ཆུར་འཛོམས་

པར་མི་རྒྱུས་པ་ལྟར་སྐྱེས་རན་པའི་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་དཔེ་བཤེས་པ།

༣. ས་ལྟ་བུའི་སེམས། ས་གཞི་འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་འདེབས་རྒྱུས་པ་ལྟར་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་བཅུག་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་གྱིང་སྒྲིབ་པའོ་དེ་པ།

༤. རི་ལྟ་བུའི་སེམས། སྒྲིབ་དཔོན་ནས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གི་དོན་དུ་ལྷན་དང་སེམས་ལ་དཀའ་ངལ་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་གཡོ་འགྲུལ་མི་བྱེད་པ།

༥. བར་ལྟ་བུའི་སེམས། བར་གཡོག་དང་འདྲ་བར་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་དམན་པ་རན་ལས་ཀྱི་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་མཛོང་ཡང་དགའ་སྒྲིབ་འདྲ་ནས་སྒྲིབ་པ།

༦. རྒྱག་དར་བ་ལྟ་བུའི་སེམས། རྒྱག་དར་བ་ཞེས་པ་ནི་གད་མྱིས་བྱེད་མཁན་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ་གད་མྱིས་བྱེད་མཁན་ལ་རང་ཉིད་མི་གཞན་ལས་མཛོ་བ་ཡོད་སྟེ་མ་པའི་ལྟ་བ་མཛོ་པོ་ཡོང་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་ལྟར་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུ་མཉམ་པའི་ལའང་དམའ་ས་བབྱང་ནས་རང་ཉིད་དགེ་ཆན་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་སྟེ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱལ་དང་སྒྲིབ་སེམས་མི་བྱེད་པ།

༧. ཐེག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། ཐེག་པ་ནི་རྟ་དང་སྐང་པོ་སོགས་བཞོན་པའི་རིགས་ལ་ཐེར་ཞིང་། དེ་ནི་རྟ་དང་སྐང་པོ་སོགས་ཀྱིས་མི་རྒྱུ་བ་ཏུ་འཕྱར་ཏེ་དཀའ་ངལ་ལ་མ་འཛོམས་པར་ཐག་རིང་དུ་འགྲུལ་བཞུགས་ཀྱིས་ལྟར་རང་གིས་དགེ་ཆན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་སྒྲིབ་པ་རྒྱུས་པ།

༨. ཁྱི་ལྟ་བུའི་སེམས། དཔེར་ན་ཁྱི་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་བདག་པོས་ཉེས་རྒྱུང་བཏང་ནའང་བདག་པོའི་སར་རྒྱུར་ཡོང་བ་ལས་རྒྱུབ་སྒྲིབ་པས་ནས་འགྲོ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་ལྟར་སྒྲིབ་དཔོན་དང་དགེ་ཆན་གྱིས་སྒྲིབ་བརྗོད་གནང་བ་དང་རང་གི་སེམས་ལ་ཅུང་མ་བབས་པའི་བཀའ་ཚོལ་འགའ་ཞིག་གསུངས་ནའང་

དེར་སྒྲིམ་མིལ་གྲུབ་རྒྱུ་མི་ཕྱིན་པ།

༡. ལྷ་ཉལ་བྱའི་སེམས། ལྷ་གཟིངས་ཀྱིས་ཉེན་མཚན་མེད་པ་འབྱུལ་པ་
ཉེད་ལྷག་མང་པོ་པར་སྒྲིལ་རྒྱུ་ལྷེད་དགོས་ཀྱང་ལྷན་རྒྱུ་མི་ཕྱིན་པ་ལྷར་
སྒྲིབ་དཔོན་དང་དགོ་ཆན་གྱི་དོན་ཏུ་དུས་ནམ་ཡང་སྒྲིབ་པ་མི་ཕྱིན་པ་བཅས་ནི་
བསམ་པ་དགུའི་སྒྲིམ་སྒྲིབ་དཔོན་བཞེན་ཚུལ་ཡིན།

〈༡〉འདྲ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲིབ་བཞེན་ཚུལ། དེ་ནི་སྒྲིབ་མས་སྒྲིབ་དཔོན་
དང་དགོ་ཆན་ལ་འདྲ་ཤེས་གང་འདྲ་འཛིན་མིན་སྒྲིམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཉིས་
ལས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་དད་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། བཀའ་དྲིན་དུན་པས་ཀྱས་
པ་སྒྲིབ་གཉིས་ཡིན།

༢. ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་དད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་ལ་སྒྲིབ་
འགའ་ཞིག་མཐོང་ན་ཡང་སྒྲིབ་འདོགས་མི་ཕྱིན་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲིགས་ནས་
དད་པ་བསྒྲུབ་ས་པ་ཡིན། འདི་ལ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ནང་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་
ཤོད་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་དེར་སྒྲིབ་དཔོན་པ་ཆེ་བ་མེད་པས་འདིར་མི་འཆད་ལ་མཁུན་
པར་འདོད་ན་བཀའ་གདམས་གསར་རྟེན་གི་ལམ་རིམ་རྣམས་སྤུ་གཟིགས་ན་
གསལ།

༣. བཀའ་དྲིན་དུན་པས་ཀྱས་པ་སྒྲིབ་ཚུལ། དེ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་
ཏེ་བཀའ་དྲིན་རོས་འཛིན་མ་སྒྱུབ་ན་ཀྱས་ཞབས་ཡོང་མི་སྲིད་ཅིང་། ཀྱས་
ཞབས་ནི་བཀའ་དྲིན་དུན་པས་རང་ཤུགས་སྤྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲིབ་དཔོན་
དང་དགོ་ཆན་ནི་བཀའ་དྲིན་གསུམ་དང་ཐུན་པར་བསམས་ནས་ཀྱས་བཀྱར་
ཕྱིན་པ་ཞེ། བཀའ་དྲིན་གསུམ་ནི། ① ཆོས་གསུངས་པའམ་ཤེས་ཡོན་སྒྲིབ་
པའི་བཀའ་དྲིན། ② གཤེས་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་བཀའ་དྲིན། ③
ཟང་ཟིང་གིས་པན་འདོགས་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་བཅས་ཡིན།

① ཆོས་གསུངས་པའམ་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་པའི་བཀའ་དྲིན། ཐོག་མར་བྱིས་
པ་རྒྱུད་ཏུ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སྐབས་ནས་སྒྲིག་པའི་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་ཀ་ཁ་

ནས་འཕྱོ་བཅུགས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་མང་གཞི་འདྲིང་བར་མཛད། དེ་ནས་གཞོན་
 ལུའི་ཏུས་སྐབས་སུ་གསུང་རབ་དང་རིག་གནས་ཀྱི་ནང་དོན་ནམས་བྱ་བའས་ལྷ་
 ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲིབ་པ་གནང་། ནར་སོན་ནས་ལྷ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་
 གཏིང་བབ་པའི་ཤེས་ཡོན་ནམས་རང་གིས་བསྐྱབ་སྐྱབ་པ་རང་གིས་བསྐྱབས།
 རང་གིས་སྒྲིབ་བྲིད་གནང་མ་སྐྱབ་པ་ནམས་གཞན་གྱི་སར་སྒྲིབ་ཏུ་གཏོང་གནང་
 མཛད་པ་སོགས་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན།

② གཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་ནམས་སྒྲིབས་པའི་བཀའ་དྲིན། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་
 མ་ཏུངས་པ་བཏུལ་ནས་བཟང་པོར་བརྒྱུར་བར་མཛད་ཡོད། རང་ཉིད་སེམས་
 རྒྱལས་པའི་སྐབས་དལེ་མཚན་གསུངས་ཏེ་རང་ཡར་སྐྱེད་ལྷ་ལའི་གདེངས་
 ཚོད་ཡོད་པར་མཛད། ར་རྒྱལ་དང་ཁིངས་སེམས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུན་
 བཏུན་ནས་དམའ་པོ་བཟ། སྐྱེད་ལུག་པའི་སྐབས་སུ་མིག་དཔེ་བཏུན་ནས་ཚོད་
 སེམས་མཚོ་ཏུ་བཏར། དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མགོ་འཛུར་བའི་སྐབས་རྒྱུན་
 བརྒྱད་དང་བསྐྱབ་བྱ་གནང་བ་སོགས་ན་བཟང་པོར་སྐབས་ཀྱིས་ཁ་ལོ་བརྒྱུར་བ་
 ལྷ་ར་མཛད་དེ་སྒོན་ཆད་ཀྱིས་པ་བསམ་མེད་ཀྱི་ཏུས་སྐབས་དང་བསྐྱར་ན་ཏུད་
 འཕྱུ་མིར་འཕྱར་བ་ལྷ་ཏུའི་ཡར་སྐྱེད་ལྷ་ལའི་དེ་སྒྲིབ་དཔོན་དང་དལེ་ཆན་བཟང་
 པའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་པ།

③ ཟང་ཟིང་གི་སུ་སོགས་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན། རང་ལ་དགོས་
 མཁོ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ཟས་གོས་དང་། ལ་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲོ་བ་ བ་ན་སྒྲིབ་
 རྒྱང་གི་དཔེ་དེ་བ་རྒྱན་ཆད་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་གནང་ནས་རྒྱོང་བར་མཛད། དེར་
 སར་སྒྲིབ་རྒྱང་གི་མཐུན་རྒྱུན་ཏེ་ཅང་བཟང་པོ་ཡོད་པ་ཆང་མ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་
 གནང་བས་སྒྲིབ་དཔོན་དང་དལེ་ཆན་གྱིས་སྒྲིབ་མའི་འཚོ་བའི་སོག་ལ་ལྷ་རྟོག་
 རྒྱུད་དགོས་པའི་འགན་ཆེན་པོ་འཁུར་དགོས་ཀྱི་མེད། དེ་སྒོན་ཤེས་ཡོན་སྒྲིབ་
 རྒྱང་གི་མཐུན་རྒྱུན་ཏེ་ཅང་ཆན་པོ་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་དཔོན་དང་དལེ་ཆན་
 གྱིས་སྒྲིབ་མའི་འཚོ་བར་ལྷ་རྟོག་མི་ལྟེད་དཀའ་མེད་ཡིན་ཀྱང་མི་སྐྱེས་ཀྱིས་སྒྲིབ་

〈 ३ 〉 ལྷོར་པ་གཏུམ་གྱི་སྐྱོན་ལ་པལྟེན་ཚུལ་དེ་བྱ་ཚུལ་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་

དེ་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་ལས། ༡. རྟེན་པ་བྱང་བྱིང་འབྱུང་བ། ༢.

༡. རྟེན་པ་ཟང་ཟིང་འབྲུལ་བ། རང་གི་དཔལ་འཕྱོར་གྱི་ཆ་རྒྱུན་དང་

3. བཀུར་བསྟི་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་(བཀུར་ནི་གྲུས་ཞབས་ཀྱི་དོན་དང་བསྟི་ནི་

3. ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ། སློབ་དཔོན་དང་དགེ་ལམ་གྱིས་

གཞུང་ས་པའི་བསྐབ་བྱ་ཆ་མས་ལག་ལེན་དུ་བཞུར་གང་ཐུབ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ནི་གལ་ཆེ་
མོས་ཞིག་ཡིན། གྲོལ་དཔོན་དང་དགེ་ཆེན་གྱིས་གཞུང་ས་པའི་བསྐབ་བྱ་ལག་
ལེན་དུ་མ་བཞུར་བར་རང་འདོད་ལྟར་བྱས་ཆེ་རར་གི་འདོད་པ་དེ་འབྱུང་མི་
ཐུབ་པར་མ་ཟད། རང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བུ་བུ་དེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་
ཕྱིན་ཆེ་ཆོག་ས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་མི་ཐུབ་པའི་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འབྱུར་གྱི་
གཏམ་དཔེ་མང་པོ་ཡོད།

३२५

① ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ལས་ཉན་སྒྲངས་སྒྲིང་།

དག་ཅེས་བརྟན་མེད་ཅེས་དག་ཅེས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཁྲིད་ཀྱི་དཀྱིལ་པ་དང་
 སྒྲིབ་མས་སྒྲིབ་ཁྲིད་ཉན་དཀྱིལ་ལྟམས་གསལ་ཏུ་ཉན་བཤུང་རི་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་སྒྲིབ་
 རྒྱུ་ཡིན། རྟོག་མ་ཉན་པ་པོ་འི་སྒྲིབ་གསུམ་སྒྲིབ་བ་དང་འདྲ་ཁེས་ཏུག་བཞུག་
 པ་ཞི། ས་པར་གྱིས་“ཉན་པའི་སྒྲིབ་གསུམ་སྒྲིབ་ས་ནས་ནི། །ཁེས་པར་འདྲ་
 བས་མེགས་པར་ཉན།”ཞེས་བརྟན་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་ཉན་པ་པོ་སྒྲིབ་མའི་
 སྒྲིབ་གསུམ་ནི། ༡. རྟོད་ཁ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ། ༢. རྟོད་ཞབས་རྒྱལ་བ་ལྟ་
 བུའི་སྒྲིབ། ༣. རྟོད་མིག་ཅང་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་བཅས་ཡིན།

१. རྩོད་ཁ་ཤུབ་པ་ལྟ་བུའི་རྩུམ་ནི་རྩོད་ཁ་ཤུབ་པའི་ནང་ཏུ་གང་ཡང་
 གྲགས་ཤུབ་ཐབས་མེད་པ་ལྟར་དཔེ་ཆ་བ་ལྱུ་ཁྱིད་པའི་རྩུབ་ཆ་བ་ཉན་འདྲད་
 མེད་པ་དང་རྩོད་རྩུད་ལྱེད་འདྲད་མེད་པའི་རྩུམ། २. རྩོད་ཞབས་རྣམ་པ་ལྟ་
 བུའི་རྩུམ་ནི་རྩོད་དེ་ཁ་ཤུབ་མེད་ནའང་མཁེལ་རྣམ་མོད་ན་དེའི་ནང་རྩི་ཅམ་
 གྲགས་ནའང་འཛམ་འཛོམ་པ་ལྟར་རྩོད་ལུས་རྩིས་མེམས་ལ་མ་བཟུང་བར་
 བཟུང་ཆར་ཏུ་བརྟེན་ཆར་པའི་རྩུམ། ३. རྩོད་མི་གཙང་པ་ལྟ་བུའི་རྩུམ་ནི་
 རྩོད་དེ་ཁ་ཤུབ་པ་དང་ཞབས་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནའང་གཙང་མ་མེད་ན་དེའི་ནང་
 རྩུག་ཙང་མ་གང་ཞེས་གྲགས་ལུང་བཙལ་པ་དང་འདྲེས་ཏེ་མན་མི་ཆོགས་པའི་
 དཔེ་ལྟར་རྩོད་རྩུད་ལྱེད་རྒྱབས་ལྱུན་རྩང་བཟང་པོ་མེད་པའི་རྩུམ་པ་ཅས་ཡིན།

འདྲ་ཤེས་བྱུག་བཞེན་པ་ནི། ༡. རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདྲ་ཤེས། ༢. རང་གིས་སྤྱོད་ཐུང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་སྤྲོན་ལྟ་བུའི་འདྲ་ཤེས། ༣. སྤྱོད་དཔོན་ལ་སྤྲོན་པ་ལྟ་བུའི་འདྲ་ཤེས། ༤. རང་གིས་ལག་ལེན་བཟུང་བར་ནད་བཅས་པའི་འདྲ་ཤེས། ༥. ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རྒྱུ་གནས་པའི་འདྲ་ཤེས། ༦. ཆོས་གསུང་མཁན་སངས་རྒྱུས་ལ་སྤྱོད་པའི་འདྲ་ཤེས་བཅས་ཡིན།

༡. རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདྲ་ཤེས་ནི་རང་སོ་སོ་ནད་པ་ཡིན་པར་ཆ་བཞག་པ་ལྟེ། དེ་ཡང་སོ་སོ་འབྱུང་བ་འབྱུག་པའི་ནད་པ་མ་ཡིན་པར་བསམ་སྤྱོད་འབྱུག་པའི་ནད་པ་ཡིན་པ་དང་། འབྱུང་བ་འབྱུག་པའི་ནད་པ་དེ་སྤྲོན་ཁར་བྱ་བྱ་ནས་བཅས་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར་བསམ་སྤྱོད་འབྱུག་པའི་ནད་པ་དེ་དག་གི་གནད་བཞེན་ནས་བཅས་དགོས་ཤིང་། རང་ཉིད་ལ་འདྲོད་ཆགས་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ན་ཆ་དང་། ཞེ་ཟུང་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ན་ཆ། ར་རྒྱལ་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ན་ཆ། གཏི་མུག་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ན་ཆ་བཅས་ཉེ་ན་ཆ་མང་པོ་འཛོམས་ཡོད།

༢. རང་གིས་སྤྱོད་ཐུང་བུས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་སྤྲོན་ལྟ་བུའི་འདྲ་ཤེས་ཟེར་བ་ནི། རང་གིས་རང་བསམ་སྤྱོད་འབྱུག་པའི་ནད་པ་ཡིན་པ་ཤེས་ཆེ་རང་གིས་སྤྱོད་ཐུང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྤྲོན་ཡིན་པ་ཤེས་བྱུང་། བསམ་སྤྱོད་དང་པོ་དེ་མེད་ན་གཉིས་པ་དེ་ཡོང་མི་སྲིད། ཡོན་ཏན་བྱུངས་ཆེ་རང་གི་བསམ་སྤྱོད་ནད་གི་ན་ཆ་ཆང་མ་ལོང་ནད་བཟུང་པ་ལྟར་མདོར་བྱུང་བ་མ་ཟད། བསམ་སྤྱོད་འབྱུག་པའི་ན་ཆ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་ཆེ་ཕན་ཐོགས་ཡོད།

༣. རང་གིས་ལག་ལེན་བཟུང་བར་ནད་གསོ་བའི་འདྲ་ཤེས་ནི་ནད་བཅས་པར་སྤྲོན་བྱ་དགོས་པ་ལས་སྤྲོན་མ་བསྐྱབ་ན་ནད་བྱུག་སྤྱོད་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་ལྟར་དཔེ་ཆའི་ནད་བཤད་པའི་ནད་དོན་དེ་དག་ལག་བཟུང་མ་བྱས་ན་རང་གི་བསམ་སྤྱོད་ནད་གི་ན་ཆ་དེ་བཅས་བྱུང་ཐབས་མེད་པས་དེས་ན་རང་གིས་ལག་ལེན་བཟུང་བ་ལ་ནད་གསོ་བའི་འདྲ་ཤེས་སྤྱོད་དགོས་པ།

༡. སྤྲོལ་དཔོན་ལ་སྤྲོལ་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ནི་རང་ནད་པ་ཡིན་ལྟ་བུས་
 སྤྲོལ་བཟའ་དགོས་པས་དེས་ན་སྤྲོལ་གང་བཟའ་དགོས་ཟིན་དང་། གང་ཞིག་
 བཟའ་དགོས་ཟིན། ཇི་ལྟར་བཟའ་དགོས་ཟིན་སྟགས་ཞིབ་པ་སྤྲོལ་པར་མ་
 བཞེན་ཐབས་མེད་ཡིན་པ་ལྟར་རང་གི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་སྤྲོལ་
 སྟག་པའི་བསམ་སྒྲིའི་ནད་དེ་སྤྲོལ་དཔོན་ནམ་དགེ་ཆུན་ལ་བཞེན་ནས་བཙས་
 དགོས་པར་བཞེན་སྤྲོལ་དཔོན་ལ་སྤྲོལ་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་སྤྲེད་གོས་པ།

༢. ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་རང་གི་ལག་ལེན་དེ་
 རྒྱན་རིང་པོའི་བར་རྒྱན་འཁྱེད་པ་བྱེད་པའི་བསམ་སྒྲི།

༣. ཆོས་གསུང་མཁན་སངས་རྒྱལ་ལ་སྤྲོས་པུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཟེར་བ་
 ནི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་བསམ་སྒྲི་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 འོན་ཀྱང་རང་ཆོར་དེའི་སྒྲོར་མང་པོ་ཞུ་དགོས་དོན་མི་འདུག མདོར་ན་རང་གི་
 ཡོན་ཏན་དེ་སྟག་མར་འབྱུང་སའི་སྤྲོལ་དཔོན་ཟེས་པོ་གང་མཆོཆད་ལྟར་གྱི་མི་
 ཞིག་ཡིན་པར་ཆ་འཇག་བྱ་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་རང་རང་ལ་ཆ་བཞག་
 ནའང་ད་ལྟ་བྱེད་ཆོར་བཤད་ཡས་དེ་དག་དགེ་ཆུན་མང་པོས་གསུངས་པ་ནམས་
 སེམས་ནང་བཞག་ནས་ཡང་བསྐྱར་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་སྟག་མ་ནས་སྤྲད་
 པའི་ནང་ཡོད་པ་ཞིག་ཟིན། དེ་ཡང་རྒྱལ་ལྷན་ཞི་བ་ལྟས། ། སྤྲོལ་ཆད་མ་བྱུང་
 བ་ཞིག་འདིར་བརྗོད་ཟེད། ། རྟེན་སྤྲོར་མཁས་པའང་བདག་ལ་ཡོད་ཟིན་
 ཏེ། ། དེ་བྱིར་གཞན་དོན་སེམས་པའང་བདག་ལ་ཟེད། ། རང་གི་ཡོད་ལ་
 སྟོམས་བྱིར་ངས་འདི་བརྗོད་སྟེ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་གོ་དོན་ནི། སྤྲོལ་ཆད་
 མ་བྱུང་བ་ཞིག་ངས་ཁྱེད་ཆོར་ཤོད་ཡས་ཟེད། དེ་བཞིན་ཆོས་མཁས་པོ་དང་
 བཤད་མཁས་པོའང་ང་ལ་ཟེད། མི་གཞན་ལ་ཕན་སེམས་བྱེད་པའི་ཀྱན་སྤྲོང་
 བཟང་པོའང་ང་ལ་ཟེད། འོ་ན་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་རང་གི་སེམས་ལ་
 སྟོམས་འདྲིས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་འདི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་
 ངས་ཀྱང་འདིར་སྤྲོལ་ཆད་མ་བྱུང་བ་དང་མ་བསྐྱབ་པའི་གསུང་པ་གང་ཡང་

བཤད་ཡས་མེད་པར་སྒྲིབ་དཔོན་མེས་པོ་དཔལ་པ་ཚོའི་ས་ནས་བྱུང་བ་ཤིས་ཀྱི་
ཡིན།

② ཉན་བཤད་རི་ལྷོང་བྱ་ཚུལ་ལས་བཤད་སྤངས་སྒྲོར།

སྒྲོ་མ་བྱུང་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་སྤྱོད་ལ་སྒྲིབ་གསེ་རིག་པ་ཞེས་པའི་རིག་
ཆ་ན་དེ་མེད་པའི་རོས་འཛིན་གནང་གི་འདུག འོན་ཀྱང་ཐོད་ལ་སྒྲིབ་གསེ་རིག་
པ་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྤྱོད་ས་ནས་ཡོད། ཐོད་ཀྱི་སྒྲིབ་གསེ་རིག་པའི་ཐད་ལ་ཅུང་
ཆ་ཆང་པའི་བཤད་པ་དང་པོ་གནང་མཁན་དེ་ས་སྒྲིབ་པ་ཆེན་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་
གིས་མཛད་པའི་《མཁས་པ་འདུག་པའི་སྒྲོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་ཡིག་དེའི་ནང་སྒྲིབ་
བྱིད་བྱིད་ཚུགས་སྒྲོར་མདོར་བསྡུས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། ཀྱོང་སྒྲིབ་ཡོན་ཏན་
རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་《ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་》དེ་བ་གཉིས་པའི་ནང་《མཁས་པ་
འདུག་པའི་སྒྲོ་》ལས་ཅུང་རྒྱས་ཙམ་གྱིས་གནང་ཡོད། 《མཁས་པ་འདུག་པའི་
སྒྲོ་》ཡི་འགྲེལ་པ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་ཐོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ས་སྒྲིབ་མཁན་
ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་གིས་མ་ཤོག་གྲངས་ ༣༤༠ ཡོད་པ་
ཞིག་ཀྱང་ཡོད། དེའི་ནང་དོན་ཁག་རྣམས་ཙམ་ཁྱེད་ན།

སྒྲིབ་བྱིད་བྱིད་སྤངས་ཐད། ༡. སྒྲོན་འགྲོ་དང་། ༢. སྒྲིབ་གཞི། ༣.
མཐུག་ཅེས་སྤངས་པའི་ས་བཅད་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཡོད།

༡. སྒྲོན་འགྲོ་ནི་སྒྲིབ་ཆུང་དངོས་སུ་མ་བྱིད་གོང་སྒྲིབ་ཆུང་འདི་བྱིད་ནས་
དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་དང་། བཅ་ཐོགས་གང་ཡོད་མེད་སོགས་
རོ་སྒྲིབ་བྱིད་པ་དེ་ལ་སྒྲོན་འགྲོ་བྱེད། དངོས་གཞི་ལ་བཤད་བྱིད་དང་། དམར་
བྱིད། མཐུབ་བྱིད། བསྡུས་བསྡོད་བཅས་བཤད་སྤངས་མི་འདུ་བ་བཞི་ཡོད།
དེ་ཡང་སྒྲོན་འགྲོའི་སྐབས་འཆད་བྱའི་གཞུང་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ཞེས་དཔེར་
ན་《ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་》སྒྲིབ་བྱིད་དགོས་ཆེ་སྒྲོན་ལ་དེ་བ་འདིར་ཁྱེད་ཆོས་
གང་ཡོད་མེད་དང་དེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱས་ནས་མན་པ་ག་དེ་ཡོད་མེད་བཅས་གསལ་
བཤད་བྱིད་དགོས་ལ་དེ་རྗེས་ཚུལ་པ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཤོད་དགོས། རང་ཚོགས་ཀྱི་

ཆོག་ནས་སྤྱོད་ཕྱོད་ཕྱུར་སྤྱོད་ཕྱེ་ཆེད་འཆད་བྱའི་གཞུང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་སྤོ་
ལ་ཤོད་དགོས། དེ་བཤད་ན་སྤྱོད་ཕྱོད་གི་རྒྱུ་བཙོན་རང་བཞིན་འདྲན་སྤེལ་
བྱེད་ཐུབ། ཚུལ་པ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ་དེ་ལ་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་བརྟན་པ་
ཟེར། དེ་ནས་དེའི་མཚུག་ཏུ་བརྟུས་དོན་ཤོད་དགོས། དེ་ལ་དོན་གྱི་ཁྲི་
དབུལ་བ་ཟེར་བ་དང་དཔུས་གྱི་ས་བཅད་པ་གཞིས་ཡོད། བརྟུས་དོན་ཤོད་པ་
ཟེར་བ་དེར་མིང་གཞན་འཆད་བྱའི་རོ་པོ་ལེས་པ་ཟེར། ས་པ་ཆ་གྱིས་“འུང་ཞིང་
འདུས་ལ་གོ་བདེ་ཞིང་། ། གཞུང་སྤྱི་རག་དོན་ཆོག་མར་བཤད།” ཅེས་
གསུངས་ཡོད། བརྟུས་དོན་བཤད་ན་མན་ཆོགས་གང་ཡོད་ཅེན། དཔེ་ཆ་ཆ་
ཆོང་མ་བྱིད་ཀོང་དེའི་འགོ་ནས་མཚུག་བར་གྱི་ནང་དོན་རྒྱུ་ཅམ་བཤད་ཆེ་རི་
མཆོན་པོའི་ཕྱིར་ནས་ལུང་པའི་གཞུང་ལ་བརྟུས་པ་ལྟར་ཞིབ་པའི་གནས་ཚུལ་མ་
ཤེས་ནའང་སྤོ་སྤོ་ཕན་ཏུ་འབྱེད་ཐུབ་པ་དང་སྤྱོད་ཕྱོད་ལ་རྒྱུ་བཙོན་ཕྱུར་
བསམ་སྤྱོད་འུགས་སྤོན་ཐེབས་ཐུབ།

དཔུས་གྱི་ས་བཅད་པ་ཞེས་པ་ནི་ས་བཅད་ལ་ཟེར། དེའི་ཁྱད་ཆོས་སྤྱར་
ལ་ས་པ་ཆ་གྱིས་“དོན་བརྟུས་ཆོག་གསལ་བཟོད་པ་བདེ། ། རག་འུང་ཆོག་སྤོ་མས་
གཞུང་བ་སྤ། ། བརྟུས་དོན་ཉིད་གྱིས་གཞུང་གོ་བ། ། དེ་འདྲ་གང་གིས་ཤེས་དེ་
མཁས།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ནི་མིའི་རིགས་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་རིམ་
འཛིན་རགས་པ་ནས་ཞིབ་པར་འགོ་བའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན།

3. དལ་འཕྱོར་རྟོག་དཀའ།

སྤྱོད་དཔོན་བརྟན་ཟིན་རྗེས་སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་ལག་ལེན་
བརྟར་དགོས་ཤིང་། ལག་ལེན་བྱེད་པར་སྤུལ་ལྷགས་གཏོང་མཁན་བསམ་སྤོ་
ཞིག་ལྟེ་ལག་ལེན་བརྟར་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པར་བརྟན་དལ་
འཕྱོར་རྟོག་དཀའ་ཞེས་པ་དེ་བཤད་ནས་ལག་ལེན་བརྟར་འདོད་ཀྱི་བསམ་སྤོ་དེ་
འུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤེབས་པ་བྱེད་དགོས། ལག་ལེན་གང་ཞིག་བྱེད་དགོས་སམ་

ཞིན་རང་གི་བསམ་སྒྲོར་སྒྱུར་བཞོན་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་དང་
མང་ཁེ་མི་རིང་ལུགས་གཉིས་ཀ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། བསམ་སྒྲོར་སྒྱུར་བཞོན་རི་
ལྟར་བྱ་དགོས་ཤིན། བསམ་སྒྲོར་རྒྱ་པ་དེ་མེད་པ་བསྐྱོད་ནས་བསམ་སྒྲོར་བཟང་
པོ་ཞིག་གོམས་འདྲིས་ཆགས་པ་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཐོག་མ་སྒྲོམ་རྒྱལ་རྒྱ་དེ་
ཡིན།

སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྒྲོམ་ལ་དཔུང་སྒྲོམ་
དང་འཛིག་སྒྲོམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
བཞེན་ཚུལ་ནས་མང་སྤྱིན་དུག་གི་ནང་ནས་ཞིག་ནས་ཕུད་སྒྲོམ་པལ་ཆེ་བ་དཔུང་
སྒྲོམ་དང་། འགའ་ཞིག་དཔུང་འཛིག་བྱུང་འབྱེལ། ཞིག་ནས་ནི་འཛིག་སྒྲོམ་ཁོ་
ན་ཡིན།

དཔུང་སྒྲོམ་ཞེས་པ་ནི། བསྒྲོམ་བྱའི་གནད་དོན་དེ་ལ་ལུང་དང་། རིགས་
པ། མན་ངག་ དཔེ་དང་དོན་བཅས་རྒྱ་མཚན་མང་པོའི་ཐོག་ནས་དཔུང་པ་
བྱས་ཏེ་བསམ་སྒྲོར་གཏོང་བ་ལ་ཟེར།

འཛིག་སྒྲོམ་ནི། སྒྲོམ་གྱི་དམིགས་རྟེན་གཅིག་ལ་སེམས་མ་གཤེངས་པར་
ཆེ་གཅིག་དུ་བཞག་ནས་རང་གི་སེམས་དང་དམིགས་རྟེན་དེ་གཉིས་རྒྱ་དང་འོ་མ་
འདྲིས་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྤང་གི་ཆལ་མ་ཐོན་བར་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

ཐོག་མའི་བསྒྲོམ་བྱ་ནི། དལ་འཕྱོར་རྟེན་དཀའ་ཟེར་བ་ཡིན། འདི་ལ་
ནང་གསེས་ཀྱིས་དོན་ཆན་ཆེ་བ་གསུམ་ཡོད།

(༡) དལ་འཕྱོར་དོས་བཟུང་བ། དལ་འཕྱོར་ཞེས་པ་ནི་དལ་བ་བརྒྱད་
དང་འཕྱོར་པ་བརྒྱ་ལྟེ། དལ་བ་ནི་མི་ཁོམ་པའི་སྒྲོན་བརྒྱད་དང་ལལ་བ་ལྟེ་ཆོས་
བྱེད་ཁོམ་ཡོད་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་སྤྱིར་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཅུ་མ་
གྱིས་མི་འགྲིག་པར་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འཕྱོར་པ་བརྒྱ་ལྟེ་དལ་འཕྱོར་ཆར་བའི་མི་
ལུས་ཞིག་ཐོབ་དགོས། དེ་ཐོབ་ན་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ས་སྒྲོང་དང་རྒྱུར་རྒྱུད་གཞན་
དང་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཡིན།

དལ་བ་བརྒྱད་ནི།

༡. དམུལ་བར་མ་སྦྱོར་བ། དམུལ་བར་སྦྱོར་ན་ཆ་གང་གི་སྤྱད་བཟུལ་
བཟོད་ཐབས་མེད་པས་ཆོས་ལྟེན་མི་རུས།

༢. དུད་འཁོར་མ་སྦྱོར་བ། དུད་འཁོར་སྦྱོར་ན་སློན་ཞིང་གཉི་ལྷག་པའི་
དབང་གིས་ཆོས་ལྟེན་བའི་རུས་པ་མེད་ལ། ཆོས་ལྟེན་བའི་རུས་པ་ཡོད་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་འང་བཞོལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱད་བཟུལ་གྱིས་མཉན་ཏེ་ཆོས་ལྟེན་ཁོམ་མེད།

༣. ཡི་དྲུགས་ལ་སྦྱོར་བ། (ཡི་དྲུགས་ནི་གཙུག་པོ་བསྟན་བདེ་བསྟན་
ནམས་མེད་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་སྦྱོང་བ་སྟོན་མ་རང་ཉིད་འཁྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་
ན་འང་ཤེད་སྤྱོད་ལྟེན་མ་སྟོན་པར་གྱི་ཁར་ཡང་མེད་སྟེ་ཆེན་པོ་ལྟེན་མཁན་དེ་ཆོ་
ཡི་དྲུགས་ལ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཟེར་) ཡི་དྲུགས་ལ་སྦྱོར་ན་བཤེས་སྟོན་གྱི་སྤྱད་བཟུལ་ཆེ་
བས་ཆོས་ལྟེན་མི་རུས།

༤. ལྟ་ཆེ་ཤིང་པོར་མ་སྦྱོར་བ། ལྟ་ཆེ་ཤིང་པོར་སྦྱོར་ན་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་གནས་པའི་དབང་གིས་ཆོས་ལྟེན་བའི་དབང་
པའི་གོ་སྐྱབས་མེད།

༥. ཆོས་མ་དད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་སྦྱོར་བ། མིར་སྦྱོར་གྲང་ཆོས་མ་དད་པའི་
ཡུལ་དུ་སྦྱོར་ན་བྱ་རྒྱུ་ཆོས་མེད།

༦. ལྷ་སྟོན་མ་སྦྱོར་བ། འཇིག་རྟེན་སྟོན་ཆོས་དར་ཡང་རང་ཉིད་ཆོས་ལ་
དད་པ་མེད་པའི་མིར་སྦྱོར་ན་ཆོས་ལྟེན་སེམས་མི་འབྱུང་། དེ་ཡང་ལྷ་སྟོན་ཟེར་བ་
ནི་སྦྱིར་ན་རང་གི་པ་གསོད་ཐུབ་ན་དཔལ་པོ་རེད་ཟེར་བ་དང་། མ་དང་ལུས་
འབྲེལ་བྱས་གྲང་ཉེས་པ་མེད་ཟེར་བ། སེམས་ཅན་ག་ཆོད་བསད་ན་འོ་ཞིག་པ་
མེད་ཟེར་བ་སྟོན་གྱི་ལྷ་བ་བཟུང་མཁན་དེ་དག་ལ་ཟེར་ཞིང་། སྐབས་འདིར་
ཆོས་ལ་དད་པ་མེད་པའི་མི་ལ་མ་སྦྱོར་པའི་དོན་ཡིན་ན་འང་ཆོས་མི་ལྟེན་མཁན་
ཆང་མ་ལྷ་སྟོན་ཡིན་པས་མ་ལྷོབ།

ཡ. སྒྲིན་སྒྲུགས་སུ་མ་སྒྲིས་པ། རང་ཉིད་ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིན་སྒྲུགས་སུ་སྒྲིས་ན་ཆོས་བྱེད་ཚུལ་མི་ཤེས།

༤. རོག་ལྟ་ཅན་དུ་མ་སྒྲིས་པ། དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་པའི་མིར་སྒྲིས་ན་ཆོས་བྱེད་འདོད་མི་འབྱུང་བ་བཅས་ཡིན། དལ་བ་བརྒྱད་ཆར་བའི་སྒྲིང་དུ་ད་དུང་འཁྱར་བ་བཅུ་ཉེ་ཆོས་བྱེད་པའི་ཆ་སྒྲིན་རང་འཁྱར་ལྟ་དང་གཞན་འཁྱར་ལྟ་ཆར་དགོས།

རང་འཁྱར་ལྟ་ནི། ཆོས་བྱེད་པར་རང་ཉིད་ལ་ཆར་དགོས་པའི་ཆ་སྒྲིན་ཏེ།

༡. མིར་སྒྲིས་པ། སྒྲིག་ཆགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆར་མཐོ་ཤོས་མི་ཡིན་པས་མིར་སྒྲིས་ན་ཆོས་བྱེད་བྱེད་པ།

༢. དུལ་དབྱས་སུ་སྒྲིས་པ། ཆོས་དར་བའི་དུལ་དུ་སྒྲི་དགོས་ཤིང་རང་ཉིད་མི་ལུས་སྒྲུངས་ཀྱང་རང་གི་དུལ་དུ་ཆོས་མེད་ན་ཆོས་བྱེད་ཐབས་བལྟེན་ཤིང་ཤེས་ཡོན་གཞན་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱེད་པར་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་རང་གི་དུལ་དུ་སྒྲོབ་ལྟ་དང་དགོ་ཀྱན་སྒྲོབ་མེད་ན་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱེད་པའི་ཆ་སྒྲིན་མེད།

༣. དབང་པོ་ཆར་བ། ཁོང་བ་དང་འོན་པ་སྒྲིན་སྒྲུགས་སྒྲིགས་མ་ཡིན་པ།

༤. ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ། ས་མ་བསད་པ་དང་། དགོ་འདུན་དཀོངས་པ། ཉེན་གསུམ་བཤེག་པ་སྒྲིགས་བྱས་མེད་པ། དེ་གསུམ་ནང་ནས་ཕྱི་གཅིག་བྱས་ཡོད་ན་འང་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཆོས་བྱེད་ན་འང་འབྲས་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དགོས།

༥. གནས་ལ་དད་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་དོན་གཉེར་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན།

གཞན་འཁྱར་ལྟ་ནི། ཆོས་བྱེད་པར་གཞན་ངོས་ནས་ཆར་དགོས་པའི་ཆ་སྒྲིན་ཏེ།

༡. སངས་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཕྱོན་པ། སངས་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཕྱོན་

པ་དང་དེ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ་བ། སྐབས་རེ་
བསྐལ་པ་གཅིག་ནང་ལོ་དུང་ཕྱུར་མང་པོ་སངས་རྒྱས་ཙུང་བ་ནས་མ་ཕྱོན་པའང་
ཡོད། ད་ལྟ་ནི་སངས་རྒྱས་ཤུག་བྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཕྱོན་ནས་དེའི་བརྟན་པ་
མི་ཉམས་པར་གནས་པའི་དུས་སྐབས་ཡིན།

༡. དེས་ཚས་གསུངས་པ། སངས་རྒྱས་དེས་ཚས་གསུངས་པ་དང་དེའི་
གསུང་རབ་ཀྱང་མཇལ་རྒྱ་ཡོད་པ། སངས་རྒྱས་ཁ་ཤས་འཇིག་རྟེན་དུ་ཕྱོན་
ནའང་ཚས་ཙུང་བ་ནས་གསུངས་མ་ཕྱོང་མཁན་ཡང་ཡོད། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་
འཇིག་རྟེན་དུ་ཕྱོན་པ་མ་ཟད་ཚས་ཀྱང་མང་པོ་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། གསུང་
རབ་ཀྱང་ད་ལྟ་མཇལ་རྒྱ་ཡོད་པ། སངས་རྒྱས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པ།

༢. བརྟན་པ་གནས་པ། འཇིག་རྟེན་ཐོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་མ་
ཉམས་པར་གནས་པ་ཉི་བརྟན་པ་ཉམས་ཆགས་སང་རྗེས་མི་ལུས་སྤངས་ནའང་
སྤྱིང་པ་མེད་ཟེར།

༣. དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཚོས་བསམ་
དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་མིག་དཔེ་ཡོད་པ།

༤. གཞན་ཕྱིར་སྤྱིང་བཅེ་བ། ཚོས་བྱེད་མཁན་ལ་འཕྱོར་ལྡན་སྐད་སྐད་སྐད་སྐད་
གཞན་གྱིས་འཆོ་བའི་མཐུན་ཕྱིན་སྒྲིབ་མཁན་ཡོད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་
ཐོག་ནས་ཚོས་བྱེད་མཁན་གྱི་འཆོ་བ་དེ་མི་གཞན་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཏུ་ཅང་
གསལ་པོ་ཡིན། ད་ཆ་སྤྱི་ཚོགས་གསར་པའི་ནང་ཚོས་བྱེད་མཁན་གྱིས་ད་དུང་
གཞན་ཕྱིར་སྤྱིང་བཅེ་བའི་བསམ་པ་འཕྱོར་ནས་བརྟན་པ་མ་འཇགས་པར་རང་ཁ་
རང་གསོ་བྱུང་བའི་ཕྱི་དགོས། དུལ་སྤྱོད་གས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་
ཚོས་ལུགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཚོས་བྱེད་སྤངས་ལའང་ལེགས་པའི་ཕྱགས་ཆེན་པོ་
བྱུང་ཡོད།

དལ་འཕྱོར་ངོས་བབྱར་བ་ཟེར་བ་དེར་འཇུག་པ་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་ཡོད་པ་ཉི་

དལ་འབྱོར་ངོས་ཟིན་རྗེས་རང་སྤྱོད་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་བ་བརྒྱ་ཚང་
ཡོད་མེད་བལྟས་སོགས་གལ་ཉེ་ཚང་ཡོད་ན་ངེས་པར་ཆོས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་
ཟེར་བ་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་རང་ཆོས་བྱེད་མཁན་མིན་སྟབས་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་
སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུའི་བརྩོམས་ཆོག་ཅིག་འཛིག་དགོས།

(༡) དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ།

ཆོས་བྱེད་དགོས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་ཡི་ཐུབ་བསམ་ན་ཆོས་བྱེད་ཐུབ་ཤི། ཆོས་
འབྲུབ་པའི་ལུས་རྟེན་འདི་ཐོབ་པ་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཞིས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་དོན་ཆེ་བ་ཡིན། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་ཆེ་བ་ནི། ཆོ་འདིར་དལ་
འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པར་བརྟེན་དགོ་ཞིག་གང་ཡང་སྟབས་ཆེན་པོ་གསོག་ཐུབ་
པ། དཔེར་ན་མི་དམངས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཁྱུ་རྒྱར་ཆ་མཚོན་ན་མིས་ཞབས་
འདེགས་སྟབས་ཆེན་པོ་ཁྱུ་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ་རང་རྟོགས་རང་ཕན་སོགས་ཡོད་པའི་
བྱ་བ་མང་པོ་བྱེད་ཐུབ་ལ་ཐོང་བྱ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་རི་ལྷར་བྱས་ཀྱང་མི་དང་
ལྷར་བྱ་བ་ཐབས་མེད།

མཐར་ཐུག་ལ་སྟོས་ཏེ་དོན་ཆེ་བ་ནི། རྟེན་འདི་ལ་གསང་སྤགས་ཀྱི་ལ་མ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཐུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐུབ་
པ་ཤིང་རང་ཆོའི་ལུས་པོ་འདི་སྟོག་ཆགས་གཞན་གྱི་ལུས་པོ་དང་མི་འདྲ་བར་
ཁམས་རྒྱག་ཚང་བའི་ལུས་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ཆོས་ཀྱི་གོ་དོན་ཟབ་མོ་རྟོགས་
ཐུབ་པ་དང་། ལག་ལེན་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན།

དེར་བརྟེན་དེའི་མཐུག་བརྩོམས་སུ་ཆོས་བྱེད་ཐུབ་ངེས་ཡིན་པར་ཐག་
གཅོད་དགོས།

(༢) དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ། ཆོས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱང་ཆོ་འདིར་བྱེད་མི་
ཐུབ་པས་སྟེ་བ་རྗེས་མ་ལ་ཆོས་བྱེད་བསམ་ན། ཆོ་འདིར་ངེས་པར་དུ་ཆོས་བྱེད་
དགོས་ཏེ། སྟེ་བ་འདི་ལ་མ་ཐུབ་ན་སྟེ་བ་སྟེ་མ་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་ངེས་པ་མེད།
གལ་ཉེ་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་འང་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་མི་ལུས་

མིག་སྒྲོབ་པ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། འོ་ན་ཆོ་སྤྱི་མ་མི་ལུས་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་བ་བརྒྱའི་དེ་ཡིན། དགེ་བ་བརྒྱའི་གྲིམས་དེ་ཡག་པོ་
 བསྐྱེད་ཆོ་སྤྱི་བ་རྗེས་མ་མི་ལུས་སྒྲོབ་རྒྱའི་དེ་བ་ཡོད། ང་རང་ཆོ་ད་ལྟའི་ཆོ་འདིར་
 བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནའང་ཤིག་པ་ནི་སྤྱི་ཀྱང་བསྐྱེད་མཁན་མེད་པར་མང་པོ་
 བསམས་ཡོད་པ་དང་དགེ་བའི་ལས་དེ་བསྐྱེད་པས་ནའང་གོམས་འདྲིས་ཏ་ཅང་
 ཡོང་ཁག་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན། “སྤྱི་མ་གང་བྱས་ད་ལྟའི་ལུས་ལ་ལྟོས། །སྤྱི་
 མ་གང་འཕྲོ་རང་གི་མེས་ལ་དྲིས།” ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱི་བ་རྗེས་མ་གང་བྱས་དང་མ་
 བྱས་ད་ལྟའི་རང་གི་ལུས་ལ་བལྟས་ན་མེས་བྱལ་ལ། སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་གང་དུ་སྤྱེབས་
 མིན་དེ་རང་གི་མེས་ལ་དྲིས་ན་མེས་བྱལ་བས་དེ་ལ་སྤྱི་མ་ལས་རྒྱག་པ་དང་མོ་
 རྒྱག་པ་སྐོས་གང་ཡང་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། ད་དུང་། །ཆོ་སྤྱི་སྤྱི་བ་རིན་
 པོ་ཆེ། །ད་ལྟའི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཛད། །ད་ལྟའི་དགེ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ། །སྤྱི་
 མ་དཔལ་བར་མ་འཕྲོ་ཡང་། ཞེས་པ་སྟེ། ཆོ་སྤྱི་མའི་སྤྱི་བ་རིན་པོ་ཆེ་དེས་ད་
 ལྟའི་མི་ལུས་དེ་གསོལ་རས་གནང་བ་དང་། ད་ལྟའི་དགེ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་སྤྱི་
 བ་སྤྱི་མ་དཔལ་བ་ལ་འཕྲོ་བའི་ཞེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་དགེ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པ་
 རྣམས་ནི་དེ་བས་ཤོད་མི་དགོས། དེར་བརྟེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན་སྒྲོབ་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་དེ་བསྐྱེད་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུས་དལ་འཕྱོར་དེ་རྟེན་དཀའ་བ་ཞིག་
 ཡིན་ཟེར། དལ་འཕྱོར་གྱི་མི་ལུས་ནི་ད་རིས་ལན་གཅིག་ཡིན་པ་ལས་སྤྱི་བ་རྗེས་
 མ་མི་ལུས་སྒྲོབ་པ་ཏ་ཅང་དཀའ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱ་བསྐྱེད་དཀའ་བས་ན་རྟེན་དཀའ་
 བ་དང་། རང་ལོ་འཛོམས་དཀའ་བས་ན་རྟེན་དཀའ་བ། དཔེ་སྤྱི་དཀའ་བས་
 བ་རྟེན་དཀའ་བ་བཅས་ཡིན།

2. རྒྱ་བསྐྱེད་དཀའ་བས་ན་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། སྤྱི་བ་མི་ལུས་ཅམ་སྒྲོབ་པ་
 ལ་ཡང་དགེ་བ་བརྒྱའི་གྲིམས་སྤྱང་བ་ཞིག་དགོས། ལྷག་པར་དུ་དལ་འཕྱོར་གྱི་
 ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཆོང་བའི་མི་ལུས་སྒྲོབ་པ་ལ། དགེ་བ་བརྒྱའི་གྲིམས་གཙང་མར་
 སྤྱང་བའི་སྟེང་དུ། བར་སྤྱི་བ་དུག་གིས་སྐོགས་བྱས་པ་དང་། སྤྱི་མ་ལས་རྣམ་

པར་དག་པས་མཆམས་སྤྱར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་རྒྱ་དེ་འདྲ་ཆ་ཆར་ལྟ་ཞིག་ལྟ་རེ་
གཉིས་ཙམ་སྤྱབ་སྤྱབ་པ་ནི་རང་དང་རང་མཉམ་གྱི་ནང་ན་ཏུ་ཅང་དགོན་པ་
ཡིན།

༡. རོ་པོ་འཛོམས་དཀའ་བས་ན་རྟེན་དཀའ་བ།

ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པའི་མི་ལུས་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་མི་ལུས་ཙམ་གྱིས་མི་
ཆོག་པར་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཙུན་དང་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས། ཆོས་བཙུན་
བཙུན་པོ་ཆ་ཆར་བ་ལྟ་ཞིག་ལྟ་འགའ་ཞིག་ཆར་བ་ཡང་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་ནང་
ནས་ཏུ་ཅང་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན།

༡. དཔེ་སྤྱིན་དཀའ་བས་ན་རྟེན་དཀའ་བ། དཔེ་འདི་བསམ་སྒྲོ་བཏང་
བའི་དཔེ་ཞིག་ལས་དངོས་སྤྱ་སྤྱར་བ་ཞིག་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱ་མཐའ་མེད་
པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ནང་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་བྲུག་གཅིག་ལས་མེད་པ་
དང་བྲུག་དེ་ཡང་རྒྱས་སྤྱལ་གྱི་མགོ་ཐར་ཙམ་ཞིག་ལས་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
སྐབས་རེ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐབས་རེ་རྒྱ་མཚོའི་ཁར་གཡེང་བ།
དེ་དང་སྒྲོགས་མཚུངས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེའི་གཏིང་དུ་རྒྱས་སྤྱལ་ལོང་བ་ལོ་བརྒྱ་
རེའི་མཆམས་སྤྱ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཁར་མགོ་རྟོག་ཙམ་བྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་
ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱས་སྤྱལ་དེའི་མགོ་པོ་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་བྲུག་
གཅིག་ལས་མེད་པ་དེའི་ནང་དུ་ཏག་ཏག་འཇུག་སྤྱབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཅང་ཁག་པོ་
ཡིན་ཏེ། གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་དེ་གནས་ས་གཅིག་དུ་གནས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པ་
དང་། གཉའ་ཤིང་དེ་ལ་བྲུག་གཅིག་ལས་མེད་པ་དེའང་རྒྱས་སྤྱལ་གྱི་མགོ་ཐར་
ཙམ་ལས་མེད། རྒྱས་སྤྱལ་དེའང་མཚོ་ཁར་ལོ་བརྒྱ་རེའི་མཆམས་སྤྱ་ཐེངས་རེ་མ་
གཏོགས་རྟོག་གྱི་མེད། གལ་ཏེ་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་མཚོ་ཁར་གཡེངས་པ་དང་
སྤྱབས་འཁེལ་ན་འང་རྒྱས་སྤྱལ་ལོང་བ་ཡིན་པས་རང་གི་མགོ་ཐར་ཙམ་གྱི་བྲུག་
དེ་རྟེན་དཀའ་བ་སྐགས་འགྲོག་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་གི་དབང་གིས་དེའི་ནང་མགོ་
ཐར་དཀའ་བ་མཐོང་ཆོས་སྤྱ་སྤྱར་པ་ལྟར་རང་རེས་ཆ་བཞག་ན་འང་རྒྱས་སྤྱལ་

ཡང་བ་རྒྱ་མཆོའི་ནང་ལོ་བ་རྒྱ་བཟུང་པ་དང་འདྲ་བར་རན་པོར་གསུམ་ནང་སྟེ་
བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲུབ་མོག་སྐབས་རེ་མི་ལུས་ཐེངས་གཅིག་ཅུམ་ཐོབ་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནའང་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འཕྱོར་པ་བརྒྱ་མི་ཆར་བར་བརྟེན་ཆོས་
བྱེད་པའི་ཕྱོགས་སྐབས་མ་ཐོབ་པར་ལུས་ཤིང་། ཆ་རྒྱུན་ཆ་ཆར་ཆར་བ་ནི་ད་རེས་ཀྱི་
ལུས་ཉིན་འདིའི་ཐོག་ཡིན་པས་ད་དུང་སྟེ་བ་རྟེན་མ་ལ་ཆོས་བྱ་རྒྱུའི་རེ་བ་བཅུ་
ན་མི་འཕྲིག་ཟེར།

དེ་ཡང་ཆོས་འདི་ཆེ་ད་རེས་རང་ལ་བྱེད་དགོས་པ་གཏན་འཁེལ་ཟིན་
ནའང་རང་གི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་རང་ཉིད་ཆེ་རིང་པོ་བྱུང་ན་ཆོས་བྱེད་ཁོམ་ཡོད་
པས་ལོ་གཞོན་པའི་དུས་སྟེ་རྒྱུད་པོ་བྱས་ནས་སྟོད་དགོས་སྟུམ་པ་བྱུང་ཆེ་དེ་
འགོག་བྱེད་དུ་གཤམ་ལ་འཆི་བ་མི་ཉག་པ་ཞེས་པ་དེ་བྱུང་བ་རེད།

༣. འཆི་བ་མི་རྟག་པ།

ཆེ་འདིར་ངེས་པར་དུ་ཆོས་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། ཆེ་རིང་དུ་གནས་ན་ཆོས་
བྱེད་ཡོད་པས་དེ་དུས་ཆོས་བྱས་པས་ཆོག་སྟུམ་ན། བསམ་སྒྲོ་དེ་འགོག་པའི་
ཐབས་སྟུ་ཙ་བ་གསུམ་དང་། དེ་རེ་རེར་རྒྱ་མཆོན་གསུམ་རེ། རྒྱ་མཆོན་གསུམ་
རེའི་མཚུག་ཏུ་ཐག་བཅད་པ་རེ་རེ་བཅས་ཡོད་པས། རྟོན་བསུས་ན། ཙ་བ་
གསུམ། རྒྱ་མཆོན་དགུ་ཐག་གཙོད་དགོས་པ་གསུམ་ཟེར།

(༡) ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ། འདི་ལ་རྒྱ་མཆོན་གསུམ་ཡོད།

རྒྱ་མཆོན་དང་པོ། འཆི་བ་དག་ངེས་པར་ལོང་ལ་འཆི་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་
བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པས་ངེས་པར་འཆི་བ་ནི། ལུས་བཟང་པོ་རི་འདྲ་ཞིག་སྒྲུབ་ས་
པའམ། ལུས་རི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གནས་པ། རྟོབས་དང་ཡོངས་སྟོང་སྟོན་དང་
སྐགས་ལ་སྐགས་པའི་ཐབས་གང་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་བརྒྱུག་ཐབས་མེད་པས་ངེས་
པར་དུ་འཆི་བ་ཉིད་ཤེར་ན་རང་གི་པ་ལུས་དུ་མོག་སྟེ་གཤམ་ནའང་ཐར་ས་མེད་པ་
དང་། མི་བརྗེས་སུང་སྐར་ནང་བཟུང་དེ་རྒྱ་བའི་ཤོར་ཁྱེར་ནང་འགྲོ་བའམ་རྒྱ་

རྒྱ་མཚན་གསུམ་པ། གསོན་པའི་ཆེ་ཡང་ཆོས་བྱ་ལོང་མེད་པར་འཆི་བ་ནི།
དང་པོ་རང་སྤྱིས་ནས་ལོ་བཅུ་ཉེ་རིང་གྱིས་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཆེད་མོ་ཁོ་ནར་
གཤེད་ས་ནས་སྤོང་བ་དང་། དེ་ནས་བསམ་མོས་ཅུང་ཟད་རྟེན་རྟེན་འཇིག་རྟེན་
འདིའི་འཆི་བའི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་ལྷ་ཆོགས་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་ཆེ་བཟད། དེའི་
བར་དུ་གཉིད་དང་དོན་མེད་ཀྱི་ལོང་གཏམ་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་མི་ཆེ་མྱེད་ཀ་
བསམ་རྒྱ་དྲན་རྒྱ་མེད་པའི་རང་ནས་ཡུན་ཅམ་ལ་སོང་བྱིན། དེ་ནས་ལུས་
སེམས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཉམས་ནས་ཆས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྤྱེད་ཆེ་བཞིན་སྤོང་
ཆད་མི་ཆེ་རྟོག་ཟད་དུ་སོང་བ་ཤེས་ནས་འཁྱོད་པ་དཔག་མེད་སྤྱིས་ཀྱང་བྱ་
ཐབས་ལུས་པའི་རང་ནས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ཆོས་རྒྱུར་དུ་བྱ་རྒྱུར་
སེམས་ཐག་གཅོད་དགོས་པ།

(༡) བཀའ་པར་དུ་མེད་བསམས་པ། ཆོས་རྒྱུར་དུ་བྱ་དགོས་ཀྱང་
གནས་སྐབས་ལས་དོན་མང་པོ་བརྒྱབ་མ་བྱིན་པས་དེའི་བར་དུ་ཆོས་བྱ་ལོང་མི་
འདུག་བསམས་ན། དེ་འགྲོག་ཐབས་ལྷ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ཡོད།

རྒྱ་མཚན་དང་པོ། རྒྱུར་མེད་རིགས་ཀྱི་ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷག་
པར་དུ་དེར་སང་གི་ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། དང་པོ་བསྐལ་བ་ཡ་ཐོག་གི་སྐབས་
མེད་རིགས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་ཐུག་ཁ་ཤས་བྱལ་བ་བྱུང་རྒྱུར་ཁོང་། དེར་སང་ནི་མི་
རྣམས་ཀྱི་ཆ་རྟོགས་ཆེ་ཆད་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལྷག་ཅམ་ཡིན། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ལོ་
གཞོན་ལྷུང་དུས་སྤྱི་མི་འགྲོ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་བྱིས་པའི་སྐབས་སྤྱི་མི་འགྲོ་བ།
འགའ་ཞིག་སྤྱིས་མ་ཐག་དང་། མ་སྤྱིས་ཤོང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། ས་མ་ཆན་
འཁོགས་བྱིས་དུ་ཐུག་མི་བའི་རྩ་སྤྱིས་པ་ཡང་ཡོད་པས་ལོ་ཆས་ནས་མི་བ་ནི་ཏ་
ཅང་ཉུང་། དེར་བརྟེན་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད།

རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ། འཆི་རྒྱུན་མང་ཁོང་གསོན་རྒྱུན་ཉུང་བས་ནམ་འཆི་
ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། གསོན་པོར་སྤོང་པའི་སྐབས་སྤྱི་ཡང་འཆི་རྒྱུན་ནི་མིན་དུ་
མང་། རང་གི་ལུས་ནི་འཁྱུང་བ་བཞི་ཆོགས་པ་ལས་བྱལ་བ་ཡིན་པས་འཁྱུང་བ་

བཞི་ཆ་མ་རྟོམས་པ་ལྷུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནད་སྦྱི་བ་དང་། ཟས་ལུས་ལ་མ་
འཕྲོད་པ། སྤྲན་བཙོས་བྱས་ཀྱང་བཙོས་མི་བྱུང་པ། དེ་བཞིན་གཡང་ལ་ལྷུང་ས་
ནས་ཤི་བ། མེས་འཆིགས་ནས་ཤི་བ། སྤྲ་བྱར་དུ་ཤི་བ། ཏུག་སོགས་ནས་ཤི་བ།
ས་གཡོས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཤི་བ་སོགས་མྱི་ནང་གི་འཆི་སྤྱན་ནི་ཏ་ཅང་མང་ཞིང་གསོན་
པའི་སྤྱན་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྤྱི་སྤྱོད་བྱུང་བའི་ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད་
པས་ནས་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད།

རྒྱ་མཚན་གསུམ་པ། ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་རྒྱུང་བས་ནས་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་
པ་ནི། རང་གི་ལུས་འདི་ནི་རྒྱའི་ལྷ་བ་དང་འདྲ་བར་ཉམ་རྒྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་
འབྱུང་བ་བཞི་ཆོགས་པ་ལས་ལྷུང་བ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུས་དེ་དག་རྟོམས་པ་མ་ལྷུང་
བར་དཔེར་ན་ས་ཁམས་ཤུགས་ཆེན་བད་ཀན་ན་བ་དང་། རྒྱ་ཁམས་ཤུགས་ཆེ་
ན་རྒྱ་བསོག་པ། རྒྱུང་ཁམས་ཤུགས་ཆེན་སེམས་མི་བདེ་བ། མེ་ཁམས་ཤུགས་
ཆེན་ཆ་བ་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་གཞིན་པ་ཤི་བ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ནའང་སྤྱན་
སྤྱན་ཏུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་བ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་ལུས་ལ་ཆོར་མ་བྱུག་པ་དང་།
མགོ་ཤར་རྩོམ་པ་སོགས་བར་ཆད་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱི་ལ་བྱུག་པའི་
སྤྱན་ཏུ་འཕྲོ་བ་མང་བས་ནས་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཆོས་བྱེད་རྒྱུར་སེམས་ཐག་གཅོད་དགོས་པ།

(༡) འཆི་བའི་ཆོ་ཆོས་མ་གཏོགས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ། དེ་
ནི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་ཆོའི་བསམ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ཡིན་
ཞིང་། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་པའི་ལྟ་ཚུལ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་འོག་སྤྱོད་
རིང་ནོར་ཡོངས་སྤྱོད་དང་གཟུགས་མཛེས་པོ་གང་འདྲ་ཡོད་ནའང་ཤི་དུས་ཆང་
མ་བཞག་ནས་འགྲོ་རྒྱ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་པས་ཤི་ཁར་ཕན་སོགས་པ་དང་
ཁྱེར་རྒྱ་ཡོད་པ་ཆོས་མ་གཏོགས་མེད་ཟེར་བ་དེ་རེད། དེ་ནི་མར་ལེ་རིང་ལུགས་
ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ཡོངས་སུ་རྒྱུབ་འགའ་ཡིན། འདི་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ཡོད།

རྒྱ་མཚན་དང་པོ། གཞན་བཤེས་ཀྱིས་མི་ཕན་པ་ནི། རང་ཉིད་འཆི་བའི་

སྐབས་སུ་གཉེན་བཤེས་བཅེ་གདུང་ཇི་ཅམ་ཆེ་བས་མཐའ་བསྐྱར་གྱུར་དེ་ཡི་ནང་
ནས་གཅིག་ཅམ་ཡང་འབྲིད་པའི་དབང་མེད་པར་རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱ་མར་གྱི་
ནང་ནས་སུ་འཐེན་པ་ནང་བཞེན་སེམས་སྦྱུ་ལྟར་དེའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་དགོས་པ།

རྒྱ་མཆན་གཉིས་པ། རྣམ་ཐོངས་སྦྱོང་གིས་མི་པན་པ་ནི། འཆི་བའི་
སྐབས་སུ་སྒྲོབས་འབྱོར་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ནས། སྦྱོར་ཐོར་དང་
འཁར་རྒྱག་ཅམ་ལས་མེད་པའི་སྤང་པོ་བར་ཆར་མ་རང་ལ་དབང་བའི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་འགྲོ་དགོས་པ།

རྒྱ་མཆན་གསུམ་པ། ལུས་ཀྱིས་མི་པན་པ་ནི། འཆི་བའི་སྐབས་སུ་རང་
དང་མཉམ་དུ་ཨ་མའི་ཁོག་ནས་སྦྱེས་པའི་ལུས་པོ་འདི་ཡང་བཞག་ནས་རང་གི་
རྣམ་ཤེས་དེ་གཅིག་ཕྱ་རང་དབང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ས་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་
བཅས་ཡིན། དེར་བཞེན་སྐབས་དེར་པན་པ་ནི་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་མེད་པས་ཆོས་
རྣམ་དག་ཅིག་ཕྱ་བར་ཐག་གཅོད་དགོས་ཞེས་མཆུག་བསྐྱེམས་དེ་འདྲ་ཞིག་
བཞག་ཡོད། དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་དང་མར་ལེ་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྩ་རྩལ་གྱི་འགལ་བ་
ལུགས་གཙུག་པོ་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རང་རང་ཆོ་ཆོས་ཕྱེད་མཁན་མིན་སྐབས་ཆོས་
ཀྱི་ནང་ཤོད་རྒྱལ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ཅམ་ཞིག་ཤེས་ན་འགྲིག་གི་རེད།

ཁོང་དུ་རྒྱ་མཆན་མང་པོ་ཞུས་པ་དེ་དག་ཆར་མ་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་
དང་མཐུན་པ་ག་སྟག་ལས་མ་མཐུན་པ་མེད་ནའང་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་
བཤད་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་མཆུག་བསྐྱེམས་སུ་ཤི་དུས་ཆོས་མ་གཏོགས་གཞན་གང་གིས་
གྱུར་མི་པན་པས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཕྱེད་དགོས་ཟེར་བ་ཞིག་སྤང་བ་དེ་
མར་ལེ་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བ་ཡིན། མདོར་ན་དངོས་
གཙུག་བདེན་སེམས་གཙུག་པོ་གཉིས་ཀས་དངོས་པོ་ཡང་དང་པོ་ཡིན་པ་ཁས་
ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དེ་གཅིག་མཆུངས་ཡིན་ནའང་མཆུག་བསྐྱེམས་བཞག་སྤངས་མི་
འདྲ་བར་བཞེན་སེམས་གཙུག་དང་དངོས་གཙུག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་མཆུམས་དེ་འདི་
ནས་ཡོང་གི་ཡོད།

༡. རྒྱུ་བ་ལྟུ།

ཤོད་དུ་ཤི་དུས་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་པའི་རྒྱུ་བ་ལྟུ་
བཤད་ཟིན་པར་བརྟེན་ཡང་མི་ལ་ལའི་སེམས་ནང་ཤི་དུས་ཆོས་ཀྱིས་པན་གྱི་ཡོད་
ནའང་འདྲ། པན་གྱི་མེད་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་རྒྱུ་བ་རྩ་བུ་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཤོད་
རྒྱལ་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་ཨེ་ཡོད་སྟམ་པ་ཡོང་སྟེ་པར་བརྟེན་རྒྱུ་བ་རྩ་བུ་ཡོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་འདི་བྱུང་བ་རེད། རྒྱུ་བ་རྩ་བུ་ཡོད་པའི་རྒྱར་དེ་རིག་པ་ཏ་ཅང་
གཏིང་བབ་པོ་ཡོད་ཅིང་། ཆད་མ་རིག་པ་ལེའུ་གཉིས་པའི་ནང་གཙོ་བོ་རྒྱུ་བ་རྩ་
བུའི་རྒྱར་བཤད་ཡོད། འདིར་མདོར་བསྟུན་ཙམ་ཞུས་ན།

རྒྱུ་བ་རྩ་བུ་ཟེར་བ་མེད་ཅེས་བཤད་ན་དེའི་ལན་དུ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤི་བའི་
རྗེས་སུ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་མེད་པར་འགྲོ་མི་སྟེ་པར་རྒྱུ་བ་རྗེས་མ་ཡོད་པར་
འདོད་ལ། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་སྟོག་གི་དངོས་པོ་ཆང་མ་དང་པོ་རྒྱུ་བ། པར་དུ་
གནས་པ། མཐའ་མ་འཇིག་པའམ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ནི་སྟོག་བབས་མེད་པའི་
ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་སྟོག་དུ་མེད་པས་ད་
དུང་རྒྱུ་བ་རྗེས་མར་འགྲོ་ཟེར་བ་དེ་མེད་པར་ལྟས་པོ་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་རྣམ་ཤེས་
ཀྱང་མེད་ཅེས་བཤད་ཆོས་ངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་ལྟས་པོ་ཁོ་ནར་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཟིན་པར་དཔེར་ན་ནས་དང་། ཤྱ། སྟན་མ། འབས།
ཤིང་། ལྷགས་སོགས་ཆང་མ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟོག་གི་དངོས་པོ་རྒྱུ་བ་བཟང་བ་
ཤི་ལྟག་ཡིན་ནའང་དེ་ཆོ་ཆང་མར་སོ་སོ་ཆགས་ལས་ལ་སོ་སོ་དང་རིགས་འདྲ་
བའི་རྒྱ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། རིགས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་
རིགས་འདྲ་བའི་འབས་སུ་ཡོང་མི་སྟེ་དེ་དཔེར་ན་སྟོ་བཟབ་ན་སྟོ་དང་། སྟན་
མ་བཟབ་ན་སྟན་མ་རྒྱུ་བ་ལས་སྟོ་ལ་སྟན་མ་དང་སྟན་མར་སྟོ་སོགས་རྒྱུ་མི་སྟེ་
པས་འཇིག་རྟེན་སྟོག་གི་དངོས་པོ་རྒྱུ་བ་བཟང་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྣམ་
ཤེས་ནི་ལོས་ཡིན། གང་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་ནི་རྒྱུ་ལོ་ལྟུ་ལྱི་དངོས་པོ་ངས་

འཇིན་ཐུང་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དང་། དངོས་སྤོལ་བཞུད་འདྲམས་ཐུང་བྱུང་
 བཤམ། དངོས་སྤོལ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཤེས་རྟོགས་ཐུང་བྱུང་བཤམ། འཕེལ་རྒྱས་
 འགྲོ་བའི་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བཅས་དངོས་སྤོལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཆད་
 བཅོམ་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་དངོས་སྤོལ་ཆད་མཐོ་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་རྒྱ་དེ་རང་དང་
 རིགས་འདྲ་བ་ཞིག་མེད་ན་དངོས་སྤོལ་ཡོང་མི་མྱོད། འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་
 གང་ནས་བྱུང་བ་རེད་དམ་ཞེས་དྲིས་ན་མི་མང་ཆེ་བས་པལ་ཆེར་རང་གི་རྣམ་
 ཤེས་དེ་ཨ་མའི་ཁྱོག་ནས་སྤྱེ་བའི་ཉིན་མོ་དེ་ནས་བྱུང་ཞེས་ཤོད་བཅོམ་ཡོད། འོ་ན་
 གྲུང་དེ་འདྲ་མིན་དེ་ཨ་མའི་ཁྱོག་པའི་ནང་ཟུང་དགྲུང་བཅུ་གནས་ཆར་གཤམ་
 རིང་ཆེ་གང་གི་ཕྱག་བཏུལ་ཏེ་ཅང་མང་པོ་སྤྱོད་དགོས་པ་དཔེར་ན་ཨ་མས་སྟེ་
 ཆས་ཆེ་པོ་བྱས་ཆེ་བའི་ཕྱག་བཏུལ་དང་། སྟེ་ཆས་གང་མོ་བྱས་གང་བའི་
 ཕྱག་བཏུལ། ཨ་མས་ལམ་དུ་མཚོངས་ཀྱིས་ཀྱིས་དུས་གཤམ་དུ་ལྷུང་བའི་ཕྱག་
 བཏུལ། ཨ་མས་ཁྱོག་ཁར་འཇོགས་དུས་རང་གིས་དངོས་སྤོལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡང་
 བཀྲག་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་བཏུལ། ཨ་མ་སྟེ་བྱ་ཡས་མང་དུག་ན་རང་ཉིད་རི་ཆེན་པོ་
 ཞིག་གིས་མནན་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་བཏུལ་ཁྱོགས་ཆོར་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་
 ཟད། སྤྱེ་བའི་སྐབས་སྤྱུང་ཨ་མའི་ཁྱོག་པའི་ནང་ནས་མགོ་ཉིང་ཁྱོག་རྗེས་རང་
 གི་ཕྱགས་དང་ཨ་མའི་ཕྱགས་གཉིས་གས་འདྲེད་དེ་རང་གི་ལྷས་སྤོལ་དེ་ལྷགས་ཀྱི་
 དུག་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ནང་བཅོར་ནས་མར་འཐེན་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་བཏུལ་ཡོད་
 ལྷགས་སྤྱེ་མ་ཐག་སྐད་ཕྱགས་གང་ཡོད་ཀྱིས་དུ་བ་དེ་ཕྱག་བཏུལ་དེ་དངོས་སྤྱེ་
 ཆོར་སྤྱང་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་བརྟེན་ཨ་མའི་ཁྱོག་ནང་དུ་ཡོད་དུས་
 བས་རྣམ་ཤེས་མེད་ན་ཆོར་བ་དེ་དག་ཡོང་ཐབས་མེད་པས་ཆོར་བ་ཡོང་ཡས་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ཁོ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཤིག་ཡོད་དགོས་པ་ལས་རྒྱ་
 རྒྱུན་གང་ཡང་མེད་པར་སྒོ་བྱར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན།

འོ་ན་ཨ་མའི་ཁྱོག་པའི་ནང་ཡོད་པའི་སྤྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་རྒྱ་ཞིག་
 དེས་པར་ཡོང་མྱོད་ལ་དེ་ཡང་རིགས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་ཞིག་ཙམ་བ་ནས་མིན་པས་

ཡང་ཞིང་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱ་དེ་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁོག་དུ་ཡོད་དང་ཡང་ན་དེ་མིན་གང་དུ་ཡོད་ཅེན། དེ་ནི་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཞིག་ལས་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན། དེས་ན་ད་ལྟོ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་དེ་སུའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་རིག་པ་ཏ་ཅང་གཉིང་བྱ་པ་ཡོད་དེ་ཨ་མའི་ཁོག་པའི་ནང་གི་སྤྱུ་གུ་དེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་རང་དང་རིགས་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་མི་སྲིད་ལ། རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཤིག་རང་ལས་རྣམ་ཤེས་མིན་པའི་རྒྱ་ཞིག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་མི་བྱུང་བ་དཔེར་ན་ལྷགས་ལ་ལྷགས་ཆགས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཞིག་དང་གོ་ལ་གོ་ཆགས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཞིག་དགོས་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཆགས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བསྐྱར་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཆགས་པ་ཞིག་ཙུང་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད། དེས་ན་རང་གི་རྣམ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་རྣམ་ཤེས་ཤིག་ཡིན་པ་གཏན་འཁེལ་རེད། འོ་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་པ་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་དང་། ཨ་མའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན། ཡང་ན་པ་མ་བྱུང་གི་རྣམ་ཤེས་བརྗོལ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་སོ་སོ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་པ་པའི་རྣམ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་པ་པ་རིག་པ་སྤྱོད་པ་གང་ཡང་མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་ལ་སྤྱུ་གུ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཨ་མའི་རྣམ་ཤེས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཨ་མ་ཞེས་དང་རང་རྒྱལ་ཆ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་སྤྱུ་གུ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ས་དེ་ནི་གཏན་འཁེལ་མེད། དེར་བརྟེན་རྣམ་ཤེས་དེ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པ་བརྗོད་མི་དགོས།

དེ་ལ་རྒྱ་མཆན་ལྟ་ཡོད། ༡. རང་གི་ལུས་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཆགས་ལས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པ། ༢. པ་མའི་ལུས་པོ་དེ་ཡང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཆགས་ལས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པ། ༣. དབུགས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཆགས་ལས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པ་ལས་རྒྱ་མིན་པ། ༤. མ་ཡི་མངལ་དུ་ཉིང་མཆན་སྤྱར་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་རིགས་འདྲ་ལྟ་མ་ཡོད་པ། ༥. འཆི་ཁའི་དུས་ཀྱི་སེམས་དེས་རྣམ་ཤེས་ལྷི་མ་མཆན་སྤྱར་བྱེད་པ་

བཅས་ཡིན།

༡. རང་གི་ལུས་པོ་དེ་ནམ་ཤེས་ཆགས་ཡས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པ་ནི། རྒྱ་དང་རྒྱེན་
 ཞེས་ཁག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ནམ་ཤེས་ཆགས་ཡས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ལུས་མིན། འོན་
 །ཀྱང་རྒྱེན་དེ་ལུས་ཡིན། རྒྱ་དང་རྒྱེན་གཉིས་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཚད་མ་ནམ་
 འབྲེལ་སྒྲིབ་བྱིད་བྱེད་སྐབས་ཁྱེད་མིན་པ་ལྟར་ཡིན། དཔེར་ན་མར་བཟབ་པའི་
 སེན་དེ་འབྲུ་ཡིན་ན་ཡར་སྐྱེ་ཡས་དེའང་འབྲུ་ཡིན་པས་ཡར་སྐྱེ་ཡས་ཀྱི་སེན་འབྲུ་
 དེ་རྒྱ་ཡིན་ལ། སེན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་ལྷུ་ཡོང་དགོས་ན་ས་དང་། རྒྱ།
 ལུང་། རྒྱ་དང་བཅས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་འཛོམས་དགོས་པས་དེ་དག་ནི་རྒྱུན་ཡིན། རྒྱུན་
 ཡོད་ན་འང་རྒྱ་མེད་ན་འབྲས་ལྷུ་ཡོང་ཐབས་མེད་ལ། རྒྱའི་རོ་རྩ་དེ་འབྲས་ལྷུའི་
 རོ་རྩར་འབྲུར་དགོས་པར་བརྟེན་རིགས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་དེ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་
 འབྲས་ལྷུའི་རོ་རྩ་ལ་འབྲུར་བྱུང་ཐབས་མེད་སྐབས་རྒྱ་དེ་རང་དང་རིགས་འདྲ་
 བའི་འབྲས་ལྷུའི་རོ་རྩ་ལ་འབྲུར་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ནས་
 བཟབ་ན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། འབྲས་བཟབ་ན་འབྲས་སྐྱེ་བ་ལས་ནས་བཟབ་ན་སྐྱ་
 སྐྱེ་བ་དང་འབྲས་བཟབ་ན་སྐྱ་མ་སྐྱེ་བ་སྐྱགས་ཀྱི་དཔེ་མེད། དཔེར་ན་ཁིང་ཁ་
 དང་། རྒྱ། ལུང་། རྒྱ་དང་སྐྱགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཚང་མ་འཛོམས་ན་འང་སེན་མེད་ན་
 འབྲས་ལྷུ་ཡོང་ཐབས་མེད། དེ་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེན་དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་འབྲས་ལྷུ་ཞིག་ཆགས་དགོས་པས་ཡིན། དེར་
 བརྟེན་རྒྱ་དང་འབྲས་ལྷུ་གཉིས་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་འབྲས་ལྷུ་དེ་ཡོང་མི་བྱུང་། དེས་ན་ལུས་པོ་དེ་ཡང་ནམ་ཤེས་ཆགས་ཡས་ཀྱི་
 རྒྱུན་ཡིན་པ་ལས་རྒྱ་མིན་དེ་རང་གི་ལུས་པོ་དེ་ནམ་ཤེས་ཆགས་ཡས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་
 རང་གི་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་རང་གི་ལུས་པོ་བཟད་ཡོད་ན་འང་ནམ་ཤེས་དེ་ལུས་པོ་
 དང་ཁ་བུལ་བྱིན་པས་གཤམ་དེ་ལུས་པོ་དེ་ནམ་ཤེས་ཆགས་ཡས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ལུས་
 པོ་གར་ཡོད་སར་ནམ་ཤེས་ཡོད་དགོས་པས་དེ་མེད། དེར་བརྟེན་ལུས་པོ་དེ་
 ནམ་ཤེས་ཆགས་ཡས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་པོ་དེ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་

གཉིས་པ་ནི་རང་གི་ལྷན་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཆགས་ཡས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ན་ལྷན་སྟངས་ཆེ་
བར་རྣམ་ཤེས་སྟངས་ཆེ་བ་དང་། ལྷན་སྟངས་རྒྱུ་བར་རྣམ་ཤེས་སྟངས་རྒྱུ་
བ། ལྷན་སྟངས་ཆེ་ན་རིག་པ་ཡག་པ་དང་། ལྷན་སྟངས་རྒྱུ་ན་རིག་པ་ཞན་པ་
ཡོད་དགོས་སྟངས་དེ་ཡང་དེས་པ་མེད་པས་རང་གི་ལྷན་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཆགས་
ཡས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གཉིས་པ་དེ་ཡིན། ཡང་རང་གི་དབང་པོ་ལྟ་དེ་
རྣམ་ཤེས་ཆགས་ཡས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ན་མ་སྟུམ་ན་དེ་ཡང་མིན་ཏེ་ཡོད་བ་དང་འོན་པ་
ལའང་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པས་དེ་ནི་རྒྱ་མཆན་གསུམ་པ་ཡིན།

༡. ས་མའི་ལྷན་པོ་དེའང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཆགས་ཡས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པ་ནི།
ས་མའི་མེམས་ལ་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་པ་ལྟར་བྱ་སྤྲུག་ལའང་ཡོད་དགོས་
པས་དེ་ནི་དེས་པ་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། ས་མ་གཅིག་ལས་སྤྱིས་པའི་བྱ་སྤྲུག་
ལའང་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་ཆེ་རྒྱུ་དང་། ཤེས་རིག་གསལ་མི་གསལ་སྐྱེས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད།

༢. དབྱགས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཆགས་ཡས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པ་ནི། དབྱགས་འཁྲོ་
འོང་གི་ཆ་ལ་སྟོན་གང་ཡང་མེད་པར་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཀྱང་། ཤེས་རིག་
གསལ་མི་གསལ་དང་། ཡོན་ཏན་ཆེ་རྒྱུ་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
དང་། དབྱགས་ཀྱི་འཁྲོ་འོང་རྒྱན་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་ཆོར་བ་ཉམས་པ་དང་། དྲན་
པ་ཉམས་ནས་སྟོ་བ་དེ་འདྲའང་མང་པོ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད། གལ་ཏེ་དབྱགས་དེ་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ན་དབྱགས་ཉག་ཏུ་ཕར་གཏོང་ཚུར་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་
དབྱགས་ཕར་གཏོང་ཚུར་ལེན་བྱེད་ཐོང་ས་རེར་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བརྩེ་ལེན་ཐོང་ས་
རེ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་དབྱགས་ཀྱི་གང་ས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་
ཤེས་གསར་པ་ཡོད་དགོས་ལ་ཡོན་ཏན་སྟོབ་སྟོར་བྱེད་ཡས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་
ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་བརྩེད་འཁྲོ་བ་ལས་གསེག་འཁྲོག་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་མཐོང་
ཆོས་སུ་རྒྱུར་པས་ན་དབྱགས་ཀྱི་འཁྲོ་འོང་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མིན།

༣. མ་ཡི་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་

རིགས་འདྲ་ལྟ་མ་ཡིད་པ་སྟེ། རང་ཉིད་ཐོག་མ་ཡ་མའི་ཁོག་ཏུ་འཁོར་མ་ཐག་
 པའི་ཆ་མ་ཤེས་ཀྱི་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་རྒྱ་ཞིག་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་མིང་། རྒྱ་
 དང་རྒྱུན་མེད་པར་བྱུང་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། རང་ཉིད་མ་ཡི་མངའ་ཏུ་
 འཁོར་མ་ཐག་པའི་ཆ་མ་ཤེས་ཀྱི་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་
 རྒྱ་ཞིག་ཡོད། རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་
 ཅང་རྒྱ་དེ་ག་དུས་བྱུང་བ་དང་གང་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེན་དེ་ཡང་སྟོང་ཏུ་
 བྱུང་བ་ཞིག་མིན། ཡང་དཔེར་ན་རང་ཉིད་མི་ལུས་ལེན་དགོས་ན་པ་མ་གཉིས་
 ཀ་མི་ཡིན་དགོས་པ་ལས་དྲུང་འགྱུར་རིགས་ལ་སྟེ་མི་མིང་། འོན་ཀྱང་པ་པ་པོར་
 དྲུང་ཡ་མ་རྟ་ཡིན་ན་དེའུ་སྟེ་བ་དེ་ནི་པ་དེ་སྤུ་གུ་དེའི་བྱུན་ཐོང་མ་ཡིན་པའི་
 རིགས་ཆགས་ཡས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་མ་ནི་རྒྱུན་ཡིན། ཆ་མ་ཤེས་ནི་གཟུགས་སྟེ་
 དྲི་རོ་སོགས་ཚང་མ་མི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་འང་གསོན་ཉམས་ལྟ་བུ་པ་དང་།
 ལྷས་པ་ཆེ་བ། རྩི་རོལ་ལུལ་གྱི་རོལ་དང་སྤང་ཚུལ་ངོས་འཛིན་བྱུང་བ་མཐན་ཞིག་
 ཡིན་པས་སྟོང་ཏུ་ཡོང་མི་མིན་པར་དེ་ལ་རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱ་སྟོན་མ་
 ཞིག་གཏན་གཏན་ཡོད། དཔེར་ན་ཐོག་མ་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་ས་པོན་གྱི་ནང་དུ་
 རང་གི་ཆ་མ་ཤེས་དེ་ཞུགས་མ་ཐག་རང་གི་ལུས་པོ་དེ་རྒྱ་འཁོལ་མའི་ནང་བཙོས་
 པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་སྤང་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ཆ་མ་ཤེས་མེད་ན་ཚོར་སྤང་ཡོང་མི་ཤེས་ལ་
 མའི་མངའ་ཏུ་སྤུ་གུས་འགུལ་སྟོང་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཆ་མ་ཤེས་ཡོད་པས་ཡིན།
 དེས་ན་ཆ་མ་ཤེས་གསར་པ་དེ་ལ་རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱ་ཞིག་ངེས་པར་
 ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་ཐོག་ནས་སྟེ་བ་སྟོན་མ་ཡོད་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ཟེར།

༥. འཆི་ཁའི་དུས་ཀྱི་སེམས་དེས་ཆ་མ་ཤེས་སྟེ་མ་མཚམས་སྟོང་བྱེད་པ་སྟེ།
 རྩི་བ་སྟོན་མ་ཆ་མ་ཤེས་ཡོད་པ་གཏན་འཁེལ་བ་ཡིན་ན་ལས་ད་ལྟའི་ཆ་མ་ཤེས་
 དེའང་རྩི་བ་སྟེ་སེམས་མར་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན་པ་ངེས་གཏན་རེད། ཡོང་དུ་སྟེ་བ་ལྟ་མ་ཡོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་བཞི་བཤད་རྟེན་ད་ལྟའི་ཆ་མ་ཤེས་དེ་ཆོ་རྟེན་མར་འགྲོ་རྒྱ་ཡོད་པ་
 གཏན་འཁེལ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ཆ་མ་ཤེས་དེ་རང་གི་ལུས་པོའི་ཐོག་དུ་གནས་ཡོད་

ན་ལུས་པོ་འཁོར་དུས་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱང་འཁོར་འཁྱོ་བས་དེ་ལྟར་དུ་གནས་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་མི་འདུག་སྟུང་ཆོ་དེ་ནི་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་དཔེར་ན་སྟེ་བ་སྟེ་
 ཁས་མི་ལེན་མཁན་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་འང་ཤི་ཁར་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་ཆགས་
 ཞེན་མེད་མཁན་ཙུང་པ་ནས་མེད་དེ་རང་གཙུག་པོ་བྱེད་པའི་སྒྲེར་སེམས་དེ་ཡོད་
 ཟེན་རང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཁ་བྲལ་ཁར་རང་གི་ལུས་རྟེན་དེར་ཆགས་ཞེན་
 ཟེས་ནས་སེམས་སྟོན་ལྟར་ལྟར་མི་བྱེད་མཁན་ཡོང་མི་སྤྱིད་ཅིང་། ཟེ་བ་སྟེ་ཁས་
 མི་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་འང་རང་གི་ལུས་པོ་ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་མཁན་མེད་།
 དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་འོ་སྟག་སྟག་ཆགས་ཆེ་རྒྱུར་ཆར་མ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།
 ཆགས་ཞེན་བྱེད་པ་དེ་སྟེ་བ་རྗེས་མར་འཁྱོ་བ་འཕམ་ནས་ཤེས་རྗེས་མ་ཡོང་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་ཏེ་རང་གཙུག་པོ་བྱེད་པའི་སྒྲེར་སེམས་དེ་མེད་པ་བརྟུན་མ་བྱུང་བར་སྟེ་བ་ཡང་
 བས་ཡང་དུ་ལེན་དགོས་པར་བརྟེན་སྟེ་བ་ལེན་མི་དགོས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ན་
 རང་གཙུག་པོ་བྱེད་པའི་སྒྲེར་སེམས་དེ་ཙུང་པ་ནས་མེད་པ་བརྟུན་དགོས། དེ་བརྟུན་
 བྱུང་ན་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་ཏེ་བཅེངས་འཁྱལ་སྐོབ་པ་ཡིན་ཟེར།

གཞན་ཡང་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་འང་དང་པོ་སྟེ་བ་དང་། བར་
 དུ་གནས་པ། མཐའ་མ་འཇིག་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་ཞེན་
 མཐའ་མ་འཇིག་པ་ཟེར་བ་དེ་རྒྱན་ཆད་དེ་ཙུང་པ་ནས་མེད་པར་འཇུར་བའི་དོན་
 མིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཤིང་ལ་ཆ་བཞག་ན་མེར་བསྟེགས་རྗེས་ཁག་ཅིག་སྐོལ་བ་དང་
 ཁག་ཅིག་ཐལ་བར་ལྟར་སྟོག་ ཡང་སྐོལ་བ་དེ་མེར་བསྟེགས་ཏེ་ཐལ་བར་འཇུར་
 བ་འང་དེའི་རྒྱན་དེ་གཏན་ནས་ཆད་མེད། འོ་ན་ས་གཞི་དེའི་སྐོལ་འདི་འོ་སྟག་གི་
 སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཤོ་ལ་འདི་གའི་སྟོག་སྟོན་བྱུར་གསར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་མ་གཞན་
 བས་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེན། དེའི་ཐད་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ལྟར་
 བ་ཤོ་ལ་འདི་འོ་སྟག་གསར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྤར་མེད་གསར་
 ཟེས་སྟོན་བྱུར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་གཞན་ནས་ཆོ་འཕྲིན་པ་
 ཞིག་ཡིན་ཟེར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པ་དེ་དག་ཡིན། དཔེར་ན་

ས་གཞི་རིལ་མོ་འདྲིའི་ཐོག་ཏུ་ས་དང་། རྒྱ། མིང་། ལྷགས། རྩོལ་ཐོགས་
 པའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་ནི་འབྲུང་བ་ལྟ་བུ་ལྷན་སྒྲིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱུང་བ་ཤིས་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་། མི་ཡང་འབྲུང་བ་ལྟ་བུ་ལྷན་སྒྲིགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་ལྷན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྣམ་ཤེས་དེའང་རང་
 དང་རིགས་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ལས་རྣམ་ཤེས་མེད་
 པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ནས་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་ཐུབ་ཐབས་
 མེད་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཤིག་དེས་པར་ཡོད་དགོས། དེར་
 བརྟེན་འཇིག་རྟེན་ཐོག་ཐོག་ཆགས་ཐོག་མ་ཆགས་ཡོང་ཏུས་དེའི་རྣམ་ཤེས་དེ་
 ཡང་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཤིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ལས་སྒོ་ཏུར་
 ཏུ་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་རྒྱ་བྱས་ནས་གསར་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན། རྩེ་བ་
 མང་པོར་གོམས་འདྲིས་བྱས་ཏེ་འཆང་རྒྱ་བ་ཟེར་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
 ལྟ་ལྟལ་དེ་ལ་དགག་པ་རྒྱག་ཆེད་སྤྱི་རྩོལ་ལྷན་སྒྲིགས་པས་རྩེ་བ་མང་པོར་གོམས་
 འདྲིས་བྱས་ཏེ་འཆང་རྒྱ་བ་ཟེར་བ་དེ་མེད་པར་རྩེ་བ་གཅིག་རང་ཡིན་ཏེ་དེ་ཆར་
 བ་བཅུ་མར་ལ་ལྷ་བཏབ་པ་འི་བཞིན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་ཟེར།

4. རན་སྐང་གི་རྒྱག་བསྐྱལ།

རན་སྐང་གི་རྒྱག་བསྐྱལ་སྐོར་དེ་མིག་གིས་མ་སྐྱོང་རྒྱ་མེད་པའི་སྐད་ཆ་ཤི་
 རྒྱག་ཡིན་རྒྱབས་ཆོས་བྱེད་མཁན་ལ་མ་གཏོགས་ཆོས་མི་བྱེད་མཁན་ལ་མན་པ་དེ་
 ཅམ་མེད་པས་རྒྱས་པོ་ལྷ་གི་མིན། རྩེ་བ་ལྷ་སྤྱི་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་
 རང་ཉིད་གང་དུ་སྤྱེ་མིན་རང་དབང་ཡོད་ན་རང་གི་འདོད་པ་གང་ཡོད་ལྟར་སྤྱེ་
 བ་བྲལ་ཆོག་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལ་ནི་རང་དབང་གཏན་ནས་མེད་པར་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་དཀར་ནག་གཞིས་སྟོབས་ཆེ་རྒྱང་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྩེ་བ་ལེན་དགོས། རྩེ་བ་ལེན་ཡུལ་ནི་འཁོ་བ་རིགས་རྒྱག་ལས་མེད།
 ལས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་འཁོར་(ལྟ་དང་། ལྟ་མིན། མི་)རྩེ་བ་

དང་། ལས་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་རན་སྐར་གསུམ་(དུམ་ལ་བ། ཡི་
དུགས། ཏུད་འཕྲོ་) ཏུ་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་མོ་རྟོག་ཏེ་སྐྱེས་པ་གཏན་ནས་
མེད། རང་ཉིད་ད་ལྟ་མི་ལུས་སྐྱེ་བ་ནས་ལྷན་རྒྱུ་ཏུ་རྒྱ་ཁྱོད་མེས་པའི་དུས་
ཤམས་འདི་ལ་ཡང་ལས་མི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་དགེ་བ་ནི་རང་སྐྱེས་པ་ནས་ད་
བར་དུ་གང་ཡང་བྱས་པ་དུན་རྒྱ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་རན་སྐར་གསུམ་ཏུ་སྐྱེ་རྒྱ་
ཡིན་པར་ཐག་ཆོད་པ་དང་། རན་སྐར་གསུམ་པོར་སྐྱེས་ན་ལྷག་བསུལ་མ་
གཏོགས་བདེ་བའི་མོ་ཤམས་ཤིང་ཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན།

ལྟ་རྟེན་པའི་ལྟ་ཚུལ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་གང་ཏུ་ལེན་མིན་ཆར་མ་ལྟ་ཡིས་
བཞོད་སྒྲིག་བྱས་པར་འདོད་ན་ཡང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པས་དེ་ནི་ལས་ཀྱིས་
བཞོད་པ་ལས་ལྟས་བཞོད་སྒྲིག་བྱས་ཟེར་བ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་པས་ལྟ་ཚུལ་ཐ་
དད་ཡིན། ལས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེན་ལས་བཟང་པོ་བྱས་ན་འབས་
ཏུ་བཟང་པོ་དང་ལས་རན་པ་བྱས་ན་འབས་ཏུ་རན་པ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པས་ལས་
དགེ་བའི་འབས་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡོད་ན་ལྟ་དང་མི་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། ལས་མི་དགེ་
བའི་འབས་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡོད་ན་ཆེ་བར་དུམ་ལ་བ་དང་། འཁྱིར་བར་ཡི་
དུགས། རྒྱུང་བ་དུད་འཕྲོ་བཅས་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རན་སྐར་
ལ་ལྷག་བསུལ་རྒྱུ་འདྲ་ཡོད། དེ་ཆོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རན་
སྐར་གསུམ་ལས།

(༡) དུམ་ལ་བའི་ལྷག་བསུལ་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞི་སྟེ། ༡. ཆ་
དུམ་ལ། ༢. ཉེ་འཁོར་བའི་དུམ་ལ། ༣. ཡར་དུམ་ལ། ༤. ཉེ་ཆོར་བའི་དུམ་ལ་
བ་བཅས་ཡིན།

༡. ཆ་དུམ་ལ་ནི། ས་སྟེང་འདི་ནས་དཔག་ཆད་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་
ན་ཡང་སོས་ཡོད། དེའི་འོག་ནས་དམ་བཞིན་དཔག་ཆད་བཞི་སྟོང་འེས་ཆོད་པ་
ན་ཆ་དུམ་ལ་གཞན་བདུན་ཏེ་ཐིག་ནག་དང་། བསུས་འཛོམས། ཏུ་འཕྱོད་
ཏུ་འཕྱོད་ཆེན་པོ། ཆ་བ། རབ་ཏུ་ཆ་བ། མན་མེད་བཅས་ཡོད་ཅིང་། འོག་

ཐམས་ཅད་ལྷགས་སྒྲིག་གི་ས་གནི་ལ། རང་གི་ལས་ལྷང་ལས་གྲུབ་པའི་དཔུལ་
བའི་སྤང་མ་འཇིགས་སྤྱད་བ་ཤ་སྤྱག་གིས་གནོད་ཅིང་འཆོ་བ། རང་གི་ལུས་
ཀྱང་ཤིན་དུ་ཆེ་ཞིང་། བྱིས་པ་གཞོན་ནུའི་ལུས་ལྷང་གཞོན་ཤ་དང་ལྷན་པ། ཆ་
དཔུལ་བརྒྱད་པའི་མེའི་ཆ་ཤུགས་མི་ལུས་དུ་ཡོད་པའི་མེ་ལས་ལྷབ་བརྒྱ་ཤུག་གིས་
ཆེ་བ་ཡོད་པ་བཅས་ནི་ཆ་དཔུལ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་བྱད་ཆོས་ཡིན་ཟེར།

ཆ་དཔུལ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོའི་སྤྱག་བཟུལ་ནི།

① ཡང་སོས། ཡང་ནས་ཡང་དུ་སོས་པ་ཤི། རང་ཉིད་དང་ལས་མཐུན་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེར་སྐྱེས་པ་ན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མཆོན་ཆ་སྟགས་ཏེ་
ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྩམ་ནས་ས་ལ་འབྱེལ་བ་དང་། ལྷན་མཁའ་ནས་
ཁྱོད་རྣམས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྤྱ་བྱུང་མ་ཐག་དུ་སྤར་ཡང་ལུས་
ལྷང་བཞིན་དུ་སོས་ནས་ཕན་ཚུན་མཆོན་ཆ་བརྩམ་དེས་བྱས་ཏེ་ཉིན་གཅིག་ལ་ཤི་
ཐེངས་བརྒྱད་དང་སོས་ཐེངས་བརྒྱད་ལྟེན་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་
རང་གི་ཆོ་ཆད་མ་ཚོགས་བར་དུ་ལྟེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཡང་སོས་པའི་ཆོ་
ཆད་ཤིལ་སོ་ལ་མི་སོ་ཁྲག་ཁྲིག་གཅིག་དང་ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་དུག་ཐེར་འབུམ་
གཉིས་ཡིན་པ་དང་། ཆ་དཔུལ་བརྒྱད་ནང་ནས་ཆོ་བྱང་ཤོས་ཡང་སོས་ཀྱི་ཞག་
གཅིག་གི་ཡུན་ཆད་ལ་མི་སོ་ས་ཡ་དགྲ་ཡིན། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་དམག་འཁྲུག་ལ་
དགའ་བ་དང་སྟོག་གཅོད་ལ་དགའ་བ། གཞན་གྱི་རྒྱ་ནིར་རྒྱ་བ། རབ་བྱུང་གི་
ནང་ནས་ཉེས་པ་རྒྱང་ཤོས་བཅས་དེར་སྐྱེ་བར་བཤད།

② ཐིག་ནག དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དཔུལ་སྤང་རྣམས་
ཀྱིས་ལུས་ལ་ཐིག་ནག་སོ་བཟུང་ནས་དེའི་ལྗེ་དུ་མཆོན་གྱིས་གཤག་པ་དང་།
ལྗེའི་ལྗེ་དུ་རྫོན་པ་རྒྱག་པ་སྟགས་ཡིན། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། བརྒྱན་སྤྱས་ནས་
གཞན་ལ་མགོ་བསྐྱར་གཏོང་བ་དང་ཕན་ཚུན་བར་དཀྲུགས་ཤིང་བརྒྱབ་པ།

③ བརྩམ་འཛམས། ལས་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་པ་རྣམས་
ལས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རི་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་གདོང་པ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅོར་བ་

⑦ རབ་བྱ་ཆེ་བ། རེས་ཕྱིས་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་
ཤིང་ཅེ་གསུམ་པའི་ཕྱིར་བྱ་ལུས་པོ་བརྩོན་ནས་འཛོག་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་
འབྱེད་མུད་ཀྱིས་ཁ་ཕྱིས་ནས་ཁོ་རྩེའི་མ་ཁ་ནང་བྱ་ལྷགས་ཉེ་རྩེ་མ་ནང་ཁོལ་
སྤགས་འཛོག་ནས་མེ་འབར་བཞིན་བྱ་རོ་མུད་ནས་ཐོན་པ་སྤགས། རེས་ཕྱི་པའི་
རྩེ་ནི། མི་གསོད་པ་དང་། གནན་ལ་མ་ཉེས་ཁ་གཏོགས་བྱས་པ། རབ་བྱུང་
གིས་བྱད་མེད་བཞེན་པ་དང་། མི་ཆོས་བླ་མའི་རྒྱ་ནག་ལ་སྤགས།

⑧ མནར་མེད། དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པ་མེ་
འབར་བ་དཔག་ཆད་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་དམུལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་མེ་
གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་ནས་འབར་ཏེ་དུ་བའི་སྐད་གོ་བར་བརྟེན་ནས་གཞི་
ནས་སེམས་ཅན་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ་ཅམ་ལས་མེད་པ་དང་། ཆ་དམུལ་བརྒྱད་ཀྱི་
ནང་ནས་ཆེ་ཆད་རིང་ཤོས་ཡིན་ཏེ་བསྐལ་པ་གཅིག་(བསྐལ་པ་གཅིག་ལ་ཡོ་དྲུང་
ཟུར་མང་པོ་ཡོད་)གི་རིང་ལ་ལྷག་བསྐལ་ཟུར་ནས་སྤྲོད་དགོས། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
ནི། རང་གི་བྲེ་མ་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་དང་། ཟུར་བ་འདེབས་པ། བ་མ་ལ་སྐྱོས་
ནས་ངན་སྦྱས་ཕྱེད་པ་དང་། རྩ་རྟག་མི་ཕྱེད་པ། རྩ་ཁང་དང་རྟེན་གསུམ་
བཞིག་པ། རབ་དུ་བྱུང་བ་གསོད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱི་ཕན་ཚུན་བར་
དཀྲུགས་ཤིང་བྱས་པ་བཅས་ཡིན་པར་བཤད།

༡. ཉེ་འཁོར་བའི་དམུལ་བ། ཆ་དམུལ་གྱི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་དམུལ་
བ་སྟེ། ཆ་དམུལ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་མེད་ནའང་ལས་སྤན་དུ་བྱད་
པའི་རིགས་དེར་སྐྱེ་བར་བཤད། དེ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བྱག་ཡོད་དེ། ① མེ་མ་
ཟུར་གྱི་འོབས། ② རྩ་ལྷགས་ཀྱི་འདམ། ③ རྒྱ་གྲིས་གཏམས་པའི་ལམ། ④
རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ། ⑤ བལ་མ་ལའི་སྤང་པོ། ⑥ ཐལ་ཆན་གྱི་ཚུ་བོ་
རབ་མེད་བཅས་ཡིན།

① མེ་མ་ཟུར་གྱི་འོབས། ཆ་དམུལ་ཉེ་བའི་ཕྱི་རྩལ་དུ་མེ་མ་ཟུར་ཏེ་མེ་
མདག་གི་འོབས་ནང་མེ་མིག་གིས་མཐོང་ཡས་མེད་ནའང་དེའི་སྤྱིང་གོ་མ་པ་སྐྱོས་
ཆེ་རྒྱུ་པ་མེ་མདག་ནང་ཤོར་འགོ་བ་དང་རྒྱུ་པ་ཡ་གཅིག་ཡར་བཀྲག་རིང་ལ་
གཅིག་འཆོགས་ཏེ་དེ་རྩལ་པར་འགོ་ཚུར་འོང་མང་པོ་བྱས་ནས་ལྷག་བསྐལ་སྤྲོད་
དགོས་པ།

② རྩ་ལྷགས་ཀྱི་འདམ། མེ་མ་ཟུར་གྱི་ཕྱི་རྩལ་དུ་མི་རྩལ་པ་བྱི་ཅན་
གྱིས་ཁེངས་པའི་འདམ་རྩལ་ནང་མའི་རྩལ་པའི་གཉིང་ནས་བེ་མཁན་འབྲེ་སོ་
པོ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ལུས་པོ་ཡོངས་རྫོགས་བེ་བར་ཕྱེད་པ།

③ ལྷ་ཤྱིས་གཏམས་པའི་ལམ། རྩ་གས་ཀྱི་འདམ་གྱི་ཕྱི་རྩལ་དུ་རང་
འགྲོ་སའི་ལམ་དེ་རྒྱང་རིང་ནས་རྩ་ཆོན་པོས་ཁེངས་པ་ལྟ་བུར་མངོན་ཡང་མདུན་
དུ་སྒྲིབས་སྐབས་ཆང་མ་གྱི་ཡིན་པས་མར་འགྲོ་རྒྱུར་འོང་བྱེད་སྐབས་ལྷ་ཤྱི་ཆོན་
པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱང་པ་བཞག་པ་ན་ལུས་ཀྱི་ཤ་པགས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ།

④ རལ་གྱི་ཁོ་མའི་ནགས་ཆལ། ལྷ་ཤྱིས་གཏམས་པའི་ལམ་གྱི་ཕྱི་རྩལ་དུ་
རྒྱང་ནས་ནགས་ཆལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཛོང་ཉེ་དེར་སོང་བ་ན་ནགས་ཆལ་ཐམས་
ཅད་ཤྱི་ཆོན་པོས་གང་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པ།

⑤ ཤལ་མ་ལའི་རྩྭ་པོ། རལ་གྱི་ཁོ་མ་ཅན་ནས་ཕྱི་རྩལ་དུ་སོང་བ་ན་
ཤིང་རྩྭ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ཐོག་དུ་རལ་གྱི་དང་འཆར་མ་ཁེངས་ཁེངས་ཤིང་། རང་
ཉིད་ཕྱིན་དུ་འཆོགས་སྐབས་རལ་གྱི་དང་འཆར་མ་རྣམས་ཁ་ཐུར་དུ་བལྟ་བ་
དང་། རང་ཉིད་ཐུར་དུ་བབ་སྐབས་རལ་གྱི་དང་འཆར་མ་རྣམས་ཁ་ཕྱེད་དུ་
གཏད་ཐོག་ རང་ཉིད་ཀྱི་འཆར་རྩྭ་ལ་རང་གི་རྩྭ་མའི་དགའ་ཉེ་སྒྲོ་དགའ་
ཆོས་རང་ཉིད་རི་ཆར་སྒྲིབས་སྐབས་རི་གཤམ་ནས་སྐད་གཏོང་བ་དང་རི་གཤམ་
དུ་སྒྲིབས་སྐབས་རི་ཆར་སྐད་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་རྒྱང་ཉེ་ཡར་འཆོགས་མར་བབ་
ཐོངས་མང་པོ་བྱས་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཐུར་གཅོད་པ།

⑥ ཐལ་ཆན་གྱི་རྩ་ཁོར་པ་མེད། དེ་ནི་ཤལ་མ་ལའི་ནགས་ཀྱི་པ་རྩལ་ན་
ཡོད་དེ་དེར་སེམས་ཅན་དེ་དག་འབྲས་བཙས་པ་བཞིན་དུ་བཙས་པ་དང་ལྷགས་
ཀྱི་དྲ་བར་བཅུག་ནས་ལྷགས་བཤེགས་ཀྱི་ས་གནི་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་ནས་
དཔལ་བའི་ཐུང་མ་དག་གིས་ཅི་འདྲི་དྲིས་པ་ན་བདག་ཅག་བཤེས་སོ་སྐྱམ་སོ་
ཞེས་སྒྲུས་པར་ལྷགས་ཀྱི་ཐུ་ཐུམ་མེ་འབར་བ་དང་ཟངས་ཞུག་ཁའི་ནང་དུ་ལྷགས་
པས་ཁ་དང་སྒྲིག་མ་དང་རྒྱ་མ་ཆང་མ་སྒྲིག་པའི་རྒྱག་བསྐལ་མྱོང་དགོས། རྒྱག་
བསྐལ་འདི་དག་གི་རྒྱ་ནི་བསྐལ་པ་ཉམས་པ་དང་། ཡོག་འཆོ་རྒྱད་པ། ཆོས་ཀྱི་
ཉིགས་འཆིག་པ། བག་ཐབ་ལ་གཏོད་པ་བྱེད་པ། རྩ་ལ་གནས་པའི་སྒྲིག་
ཆགས་བཅད་པ་སོགས་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད།

༣. གང་དམུལ། ཆ་དམུལ་གྱི་གནས་ནས་བར་བཤུ་དཔག་ཆད་ཁྲི་ཤག་
 རེའི་ཡ་རྣམས་ན་གང་དམུལ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་འོག་ནས་ཉིང་དུ་བཅེགས་ཏེ་གནས་
 བྱིང་། རྩལ་མཐའ་ཅད་ཐུན་པ་བྱིན་ཏུ་གནག་ཅིང་གངས་རིས་བསྐྱར་བ།
 རྩལ་བཞི་ནས་རྒྱུད་བྱིན་ཏུ་གང་བ་ལྡང་ཞིང་ཁ་བ་བྱུ་ཡུག་འཛུབ་པ། འོག་
 གཞི་འབྲལ་ཡ་རྣམས་ཀྱི་ཐང་དེ་ནས་གང་དམུལ་གཞན་དག་གི་གངས་རིའི་ཆེ་བར་
 དཔག་ཆད་ཉིས་རྫོང་བཅས་གང་དམུལ་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་ཁྲོན་དང་མཐོ་ཆད་བསྐྱམས་
 དཔག་ཆད་བཞི་རྫོང་ཡོད།

དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཡོད།

① རྒྱ་བྱར་ཅན། ཉ་ཅང་གང་བའི་དབང་གིས་ལུས་ལས་རྒྱ་བྱར་
 (འབྲལ་མཐོང་)ལྷེས་ཏེ་སྤངས་པའི་ལྷག་བཟུལ།

② རྒྱ་བྱར་རྣམ་བཤུ། དེ་ལས་ཀྱང་གང་བའི་དབང་གིས་རྒྱ་བྱར་རྣམས་
 རྣམ་ཏེ་རྒྱག་ཁྲིག་འཛག་པ་དང་དེའི་ཉིང་དུ་འབྲུ་མཚུ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་བབས་ནས་
 སྤང་བ་པའི་ལྷག་བཟུལ།

③ ཡ་རྒྱ་ཟེར་བ། སྤར་ལས་ཀྱང་གང་བའི་དབང་གིས་ཁ་ནས་ཡ་
 རྒྱ་ཟེར་བའི་སྐད་ཅམ་ལས་འདྲོན་མ་རྒྱས་པ།

④ གྲེ་རྒྱད་ཟེར་བ། དེ་ལས་ཀྱང་གང་བའི་དབང་གིས་རྩན་གྱི་ལྷག་ནས་
 གྲེ་རྒྱད་ཟེར་བའི་སྐད་རྒྱུད་ཅམ་ལས་འདྲོན་མ་རྒྱས་པ།

⑤ སྤང་ཐམ་ཐམ་བ། དེ་ལས་ཀྱང་གང་བའི་དབང་གིས་ཁ་གདངས་ཅམ་
 ཟེད་པ་ལས་སྐད་རྒྱུད་ཅམ་ཡང་འདྲོན་མི་བྱུབ་པ།

⑥ ལྷུ་ལ་ལྷར་གས་པ། མེ་རྟོག་ལྷུ་ལ་ཏེ་སྤང་བྱུ་མེ་རྟོག་ལ་ཟེར་ཞིང་།
 འབྲལ་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་སྤོང་པོར་སོང་ཐོག་སྤང་བྱུ་མེ་རྟོག་ལྷར་ཁ་
 ལྷའམ་རྒྱག་ཏུ་གས་པ།

⑦ པརྩ་ལྷར་གས་པ། སྤར་ལས་ཀྱང་གང་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་དམར་
 པོར་སྤང་ཏེ་ཁ་བརྒྱུ་ལྷག་ཁ་གས་སུ་གས་པ་དང་དེའི་ཉིང་དུ་འབྲུ་མང་པོ་འཁོར་

ནས་ཁྲག་འབྱུང་བ།

⑧ བསྐྱེད་ཆེད་གསུམ་པ། ལྷན་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་གྲང་བའི་དབང་གིས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཤ་མོང་གི་སྤྱལ་ལྷན་ཁ་བརྒྱ་ལྷོང་མང་པོར་གསུམ་བཅས་ཡིན།

གང་དམུལ་གྱི་ཆོ་ཆད། དམུལ་བ་གང་དམུལ་གྱི་ནང་ནས་ཆོ་བྱང་ཤོས་དམུལ་བརྒྱུ་ལྷན་ཅན་གྱི་ཆོ་ཆད་ནི་རྒྱ་གར་མ་གཞིའི་ཁྱེ་ཆོ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་ཤོང་བ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཉིལ་བྱུར་ལྷན་བཀའ་ཉེ་ལོ་བརྒྱ་དེའི་མཆོམས་སུ་ཉིལ་དེ་ཕྱི་ལ་དོར་ནས་བང་བ་དེའི་ནང་གི་ཉིལ་ཡོངས་རྒྱ་གསུམ་ཟད་པའི་ཆོད་ཅན་གྱི་ཆོ་ཆད་ཡིན་ཞིང་། དེ་མིན་གྱི་གང་དམུལ་གཞན་དག་ནམས་དེ་དེ་བཞིན་ལྷན་ཉི་ཤུ་པོར་བ་ཡིན་པར་བཤད།

གང་དམུལ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས། རྩེ་བ་ལྷ་རྩེ་བཅས་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ས་མ་རྒྱན་འཁོགས་ལ་གོས་དྲོན་པོ་མ་གཡོགས་པར་འབྲགས་ཤིང་བཏར་བ། སེམས་ཅན་གསེན་པོ་འབྲགས་ཤིང་དུ་གཏོར་བ། གཞན་གྱི་གོས་འཕྲོག་པ་བཅས་ཡིན་པར་བཤད།

༩. ཉི་ཆོ་བའི་དམུལ་བ། ཆོ་དམུལ་དང་གང་དམུལ་ལས་ལྷག་བསུལ་ཅུང་ཅུང་བ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། གནས་ལུལ་ནི་ཆོ་དམུལ་གང་དམུལ་དང་ཐག་རིང་སའམ་མང་ཆོ་བ་ཕྱེ་མའི་ཐང་ཆེན་དང་། མི་མེད་ལྷན་ལྷོང་། རྒྱ་མཆོའི་ནང་དང་། དེའི་འགམ་གྱི་མིང་སྤན་སྤྲོས་མི་ལུལ་དུ་ཡོད་ཟེར། དེའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་ཀ་བ་ལྷ་ལྷའི་དམུལ་བ་དང་། ཁང་པ་ལྷ་ལྷའི་དམུལ་བ། ཐག་པ་ལྷ་ལྷའི་དམུལ་བ། ཤིང་ལྷ་ལྷའི་དམུལ་བ། གཏུན་ལྷ་ལྷའི་དམུལ་བ་སྤྲོས་ཡོད། ཀ་བ་ལྷ་ལྷའི་དམུལ་བ་ཟེར་བ་ནི་མ་གཞི་ཀ་བའི་བཟོ་དབྱིབས་ཡིན་པ་ལ་འགྲེལ་སྦྱོང་དང་སྐད་རྒྱ་ག་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། སྐད་རྒྱ་པར་བཞེན་ནས་སེམས་ཅན་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་ངོས་ནས་ལྷ་དུས་ཀ་བ་རང་ཡིན་པ། ཁང་པ་ལྷ་ལྷའི་དམུལ་བ་ནི་ཕྱི་ངོས་ནས་ལྷ་དུས་ཁང་པ་ཡིན་ནའང་ཁང་པའི་ནང་མི་ཅ་བ་ནས་

མེད་པར་ཁང་པ་དེ་རང་གིས་མེད་རང་པར་ལྷག་བཞུགས་ཀྱི་སྒྲིང་ག་འདོན་པ།
 མེད་ལྟ་བུའི་དུལ་པ་མེད་དུ་བས་མེད་སྤྱང་ཡིན་པ་ལ་ལྷག་པ་ལྷག་སྐབས་ཏེ་
 འདོད་བྱེད་པ་དང་མེད་སྤྱང་གི་མགོ་ནས་མཆུག་བར་འབྱུང་ཁེངས་པ། གཞན་
 ཡང་ད་དུང་ཁ་གསལ་མར་ཉིན་མོ་གནས་ཆར་གཡར་ནས་བཟའ་ཆར་མཉམ་དུ་
 ཏུབ་ཏུབ་བཞུད་ས་ཡོད་པ་མ་གཟ། རྩེ་ལེན་ཡར་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་
 ཡང་ས་ཏུབ་ཁང་བྱད་མེད་ཁང་པ་ནས་སྤྱར་འབྱུང་གཏོར་བ་དང་། ཏུད་མེད་
 གྱིས་སྤྱི་ནས་བལྟ་སྐབས་ཁང་པར་མེ་འབར་བ་དང་ཁང་པའི་ནང་ཡོད་པའི་རང་
 གི་བཟའ་རྒྱའི་གཟུགས་པོར་ལྷུ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་འབམས་ཐོག་མགོ་པའི་ཆེ་
 ནས་ཁྲག་འཁྲིལ་པ་སོགས་མཆོང་ཞིང་། སྤྱི་ཉིན་ནམ་ལངས་རྗེས་ལྷར་བཞིན་
 ཉིན་མོ་བཟའ་ཆར་ཏུབ་ཏུབ་བྱེད་ཆོག་པ་སོགས་དེ་འདྲ་ཁག་ཅིག་ཡོད་ཟེར།
 དེ་ནི་མི་གཞན་གྱི་བདག་པོ་ཡོད་པའི་ཏུད་མེད་ལ་འབྲིག་སྤྱད་བྱས་པའི་ནམ་
 རྩེན་ཡིན་པར་འདྲོད་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་སྐར་ལྷན་སྐུ་སྐུ་ལ་བཞུགས་ཞབས་དཔེ་སྤྱོད་ཞིག་གི་ལ་དེ་ཆོང་
 དཔོན་ཡིན་པ་མེད་སྐུ་གཞི་གསལ་བ་ཤེད་ནས་སྐུ་མཆོའི་ནང་ཆོར་བ་
 ཡིན་པར་འཛོལ་ཞབས་སྐུ་གཞི་གསལ་ལས་འཛོར་སྐར་བར་བཞེན་མོས་གསལ་འཛོར་
 ཆོང་བའི་སྐུ་གཞི་གསལ་གྱི་པར་ཡེད་གཅིག་ལ་འཁྱེད་ནས་འཛོལ་ཞབས་སྐུ་མཆོའི་
 ཞིང་པོན་མི་མེད་སྐུ་བཞུལ་བ་དང་། ཆོང་དཔོན་དེ་སྤྱོད་པོན་དེའི་ནང་
 སྤྱོད་དེང་ཆོང་གསལ་གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་མཆོག་གསལ་སྤྱི་ཞེས་ཀྱང་ཆོར་པོག་
 ཞེས་རང་གིས་མཆོང་བའི་གནས་ཚུལ་ཆོང་ལ་ལྷན་སྐུ་ལ་བཞུགས་ལྷན་སྐུ་
 སྐུ་གྱིས་དེ་ནི་སྤྱོད་པས་གསལ་ལས་ཀྱིས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་སྤྱོད་པས་
 པར་གསུངས་པ་དང་དེ་འདྲ་དཔུལ་བ་རོ་མ་ལ་འཛོལ་དཔོན་པར་དཔུལ་བ་ནས་
 ཡང་དང་པ་དེ་སྤྱོད་མའི་ལྷག་འཛོལ་ནས་མི་ཡུལ་ཀྱང་ཆོང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 ཡོད། མཛོར་ན་ལས་ཀྱི་འབྲས་ཀྱང་པ་དེ་སྐར་སྐུ་ཡིན་ནའང་དེས་པར་
 ཆོང་དཔོན་༥ མེས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ཀྱང་དཔོན་མཆོག་གི་མཐུ་གཉིས་

ལུས་པ་ཆེ་ཆུང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བབས་
ཆོད་ཀྱིན་མཚོག་ལ་དེ་ལས་སྦྱོང་བའི་ལུས་མཐུ་ཙ་བ་ནས་མེད་ཟེར།

(༡) ཏུད་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད། ཏུད་འགྲོ་ལ་ནང་གསེས་རིགས་གཉིས་
ཡོད་དེ། བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་། ཁ་འཁོར་བ་གཉིས་ཡིན། བྱིངས་ན་
གནས་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ཏུ་གནས་པ་ནམས་ཡིན་ཅིང་། དེར་
སྐབས་འཛམ་གླིང་ཐོག་མི་འཁོར་ཏུང་ཟུར་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཟིན་པ་དེ་རྒྱ་མཚོའི་
ནང་གི་སྤྱག་ཆགས་ཀྱི་གངས་དང་གཏན་ནས་སྤར་བབས་མེད་པར་ཉ་གཅིག་
ལུང་ཆ་བཞག་ནའང་ཏུང་ཟུར་བཞི་བརྒྱས་ཆད་ཀྱི་མེད་པ་མ་ཟད། ཆེ་མོས་ཉ་
ཡིན་ལ་ཆུང་མོས་ཀྱང་ཉ་ཡིན། ཁ་འཁོར་བ་ནི། མི་ལྷུལ་གྱི་སྐམ་ས་དང་མཚོ་
རྒྱང་ཆུང་ཏུ་འཁོར་ཏུ་གནས་པ་ནམས་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་བྱ་དང་རི་དྲགས།
གཅན་གཟན། འབྲ་སྤྱོད། ལྷུ་འཕྲུལ་རིགས་བཅས་རིགས་བཞི་ཡོད། བྱ་ལ་ཆ་
བཞག་ནའང་རིགས་འདྲ་མིན་གངས་ལས་འདས་པ་ཡོད་ཅིང་། འཛམ་གླིང་
ཐོག་ཏུ་རིགས་ལྗེ་ཁ་འཛམ་ས་མོས་ཀྱི་སྤྱག་ཆགས་ར་བ་དེ་དབྱིན་ཇིའི་ལྷན་ཏུ་
ཏུ་ཡོད། གཅན་གཟན་དང་རི་དྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་སྤྱིར་ན་རྩ་བ་མཁན་ལ་རི་
དྲགས་དང་ཤ་བ་མཁན་ལ་གཅན་གཟན་ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཆུང་ཡོད་པ་དང་།
ཡང་《རྒྱ་པོད་ཡིག་ཆར་》ནང་གསལ་བ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ཆུ་འབྲུང་
སྐབས་ཤེས་བྱུང་པ་ལྟེ་ལྟེ་ཡིས་ལྷག་མཁན་གྱི་རིགས་དེ་གཅན་གཟན་དང་
དབྲགས་ཀྱིས་ཆུ་འཛིན་ནས་འབྲུང་མཁན་དེ་རི་དྲགས་ཡིན་ཞེས་བརྟན་ཡོད།
དེས་ན་མི་དང་ཉེ་བའི་ནང་ནས་རྩ་བ་དེ་རི་དྲགས་དང་། ཁྱི་དང་ལྷུ་ལྷ་གཉིས་
གཅན་གཟན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། འབྲ་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ཉེ་སྤྱག་ཆགས་
སྤྱག་མ་དང་སྦྱུལ་སྤྱགས་ནི་ཆོད་སྦྱིས་དང་ཆུ་སྤྱོད་ནི་སྦ་སྦ་ཁ་སྦྱོར་ཡིན། ཏུད་
འགྲོར་སྤྱན་མོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཞི་ཡོད་དེ།

༡. སྤྱན་ཞིང་གཏི་སྤྱག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད། སྤྱན་པ་ཡིན་ལ་གཏི་སྤྱག་ལྟེ་
ལྷང་དོར་མི་ཤེས་པ་དང་དགྲ་གཉེན་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་ཤེས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉེ་

དཔེར་ན་ཁྱིལ་ཆ་བཞག་ན་ཕྱིན་མཐོན་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཤེས་ན་འང་དག་གཉིན་སྟེ་
 ཡིན་མ་ཤེས་པ་དང་། ཡང་ན་དང་སྒྲུང་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་ཆ་བཞག་ན་དག་ཚུགས་
 དང་རང་ཚུགས་དབྱེ་བ་ཆོད་ཅམ་ཡོད། གཞན་ཡང་བླུང་བླུང་དང་འང་གྲུ་
 སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟང་པོར་བཟང་ལན་དང་རན་པར་རན་ལན་སྒྲུབ་པའི་ཤོད་
 ཚུལ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཉུང་ཤས་ཡིན། དཔེར་ན་དེ་ལྟ་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་
 ཞིག་ཡོང་ཚུང་ཡོད་དེ། ཐེངས་ཤིག་འང་གྲུ་ཞིག་བྲུམ་ཡིས་འདྲིན་ནས་གཟུགས་པོ་
 ཡོངས་རྒྱུགས་ཟླ་ཡིས་ཁིངས་ཏེ་འབྲུལ་པ་ཞིག་ར་བསྐོལ་ནས་བཅད་སར་བར་
 རྒྱང་ནས་རྒྱུང་བ་དང་། འབྲུལ་པ་དེས་འང་གྲུ་ཟས་མ་དེ་རྒྱུར་ཐུག་ནས་རང་གི་
 བྱིས་དུ་འཁྱེར་ཏེ་གསོ་ཆགས་དང་སྒྲན་བཅོས་བྱས་ནས་དྲག་སྤྱིད་བྱུང་རྗེས་མྱེར་
 སྤྱོད་ཉལ་དུས་ཡུན་གང་འཆམས་སོང་རྗེས་ཉིན་ཞིག་འང་གྲུ་དེ་རྒྱུར་འཁོར་
 བས་བྱུ་བྱའི་ཐིང་བ་ཞིག་འཁྱེར་ཏེ་རང་སྤྱོད་མཁན་ཕྱིན་བདག་དེའི་བྱིས་ཀྱི་སྤྱི་
 རྒྱང་སོག་བཅད་དེ་སྤྱོད་ཡང་ཡང་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད།

༡. གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བའི་རྒྱག་བསལ། ཆེ་བས་རྒྱང་བ་ཟ་བ་དང་།
 རྒྱང་བས་དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱང་བ་ཟ་བ། རྒྱང་བ་མང་པོས་ཆེ་བར་བྱལ་ནས་ཟ་བ།
 བ་མས་སྤྱུ་གྲུ་ཟ་བ་དང་། སྤྱུ་གྲུས་པ་མ་ཟ་བ་སོགས་ཡོད།

༢. བཞོལ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་རྒྱག་བསལ། མི་དང་ལྟན་དུ་གནས་པའི་དུད་
 འཁྱེརི་ནང་ནས་ཁག་གཅིག་མིས་བྲན་དུ་བཞོལ་ནས་མི་ཐེག་པའི་ཁལ་འགལ་བ་
 དང་། རྒྱན་པ་རྒྱག་པ། རྟེན་དུ་བཞུགས་པ་སོགས་གང་འདྲིན་བྱེད་པ་དང་།
 དུད་འཁྱོལ་གཅིག་གི་དང་པགས་པ། རྩ་ཅ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསང་དེ་སྤྱོག་
 ལ་རང་དབང་མེད་པ།

༣. བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པའི་རྒྱག་བསལ། རྒྱན་དུ་བསྐོམ་སྐོམ་ནའི་ཆེད་དུ་
 རྒྱགས་བཞིར་སོང་རྒྱང་གང་ཡང་མ་རྟེན་པར་པལ་ཆེ་བ་བཀྲེས་བསྐོམ་གྱི་རང་
 རྟེན་དཔོན་པ་དང་། གཉིད་སྤྱན་གཅིག་ཅམ་ཡང་སྤྱོད་པའི་རང་ནས་ཉལ་
 ཁོམ་མེད་པ་སོགས།

དུད་འཁྱེད་ཆོ་ཆད་ནི། དུད་འཁྱེད་ནང་ནས་ཆོ་རིང་ཤོས་ལྟའི་རིགས་
ནམས་བསྐལ་པ་གཅིག་གི་བར་དུ་སྤྲོད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ལུས་སྐྱེས་སྤོན་ཏུ་ཤིག་
ཉལ་བྱར་ཆ་མཆོན་ན་ཆོ་རིང་ཤོས་ལ་མའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལས་མེད་པ་འང་ཡོད།

དུད་འཁྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། གསུང་རབ་ལ་འགོ་མ་ཡུག་གཏོང་བ་དང་།
གསུང་རབ་ས་རྗེན་པའི་ཉིང་དུ་འཛོག་པ། གསུང་རབ་ཀྱི་ཤོག་ཏུས་མི་གཙང་
བ་འཕྱིས་པ། གསུང་རབ་དང་ཆོས་ལ་དམའ་འབེབས་གཏོང་བ། ཆོས་སྐྱེ་བ་
ལ་མ་གྲས་པ་དང་བརྒྱས་སྤྲོད་བྱས་པ་སོགས་ཡིན་པར་བཤད།

(༩) ཡི་དུགས་ཀྱི་ཕྱག་བསྐལ། ཡི་དུགས་ཀྱི་ཙུང་པའི་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ན་བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་ཁ་འཁོར་བ་གཉིས་ལས་སྤྱིར་ན་མང་ཆེ་བ་
དམུལ་བའི་མཐའ་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་དང་ཁ་འཁོར་བའི་གས་ནི་མི་ཡུལ་དུ་ཡོད་
ཟེད། དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད།

༡. བྱིད་སྐྱིབ་པ་ཅན། བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པ་མི་རྟེན་ཅིང་། རྟེན་
ཀྱང་རང་གི་ལས་སྤྱང་ལས་བྱ་བ་པའི་སྤང་མ་མཆོན་ཆ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱང་
ནས་ཡོངས་སྤྲོད་མི་ལུས་པ་དང་། ཡང་ན་འགམ་དུ་སྤྱིབས་མ་ཐག་ནག་ཁྲག་ཏུ་
མཛོང་བའམ་མི་སྤྱང་བར་གྱུར་པ་སོགས་ཡོད།

༢. རང་གི་སྐྱིབ་པ་ཅན། ཡི་དུགས་འགའ་ཞིག་ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ།
མཁྱིན་པ་འངག་མ་ཙམ། རྟེ་བ་རི་རྒྱང་ཙམ་ཡོད་པས་ཁ་རྒྱང་བའི་སྤྱབས་ཀྱིས་
ཁར་མི་ཤོང་ཞིང་། ཤོང་ཡང་མཁྱིན་པར་མི་ཐར། ཐར་ཡང་རྟེ་བ་མི་ཁེངས་པ་
སོགས་ཀྱི་ཕྱག་བསྐལ་ཡོད།

༣. ཟས་སྒོམ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱིབ་པ་ཅན། ཟོས་པ་དང་འཐུང་པ་
ནམས་མེ་འབར་ནས་འཆོག་པ། གཤམ་གཅི་སོགས་མི་གཙང་བ་ཤ་ཕྱག་མ་
གཏོགས་ཟས་གཙང་མ་ལ་ཡོངས་སྤྲོད་མི་ལུས་པ་དང་། དབྱར་དུས་སྐྱེ་བ་ཡང་
ཆ་ཞིང་དཔུན་དུས་ཉི་མ་ཡང་གང་བ། དབང་ཆེ་བས་རྒྱང་བ་བསྐྱད་པ། མི་
དང་བྱི་ལ་སོགས་པ་མཛོང་ནས་འཛིགས་སྐྱག་སྐྱེས་ཏེ་ཁྱོས་འཁྱོ་བ་སོགས་ཡོད།

ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་ནི། མེད་རྒྱལ་གྱི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་
པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡིན་པར་བཤད། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། གཞན་གྱི་རྒྱ་ནོར་ལ་ཉམ་
སེམས་སྐྱེས་ནས་བརྒྱ་བ་དང་། འཛོག་པ། རང་ལ་བས་ནོར་ལོངས་སྤྱད་ཡོད་
བཞིན་ཏུ་རྒྱུད་མི་རྒྱས་པ་དང་གཞན་ལ་ཉེར་མི་རྒྱས་པ་ཚགས་སེར་ལྷ་ཆེ་བ་
རྣམས་ཡིན་པར་བཤད།

དེའི་རྒྱར་ལ་སྤྱད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་དེ། རྣམ་སངས་རྒྱས་འཆོ་བཞུགས་
སྐབས་དགེ་ཚུལ་རྒྱ་སྤྱད་སྤྱིས་ཟེར་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཨ་མ་དེ་མི་ཡུལ་ཏུ་
རྒྱུད་སྐབས་བྱིས་ཆར་རྒྱ་སྤྱད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནའང་རང་བཟུང་ལ་
དང་མི་ལ་ཉེར་མ་རྒྱས་པ་མ་བྱད། བཟུང་རང་གི་སྤྱུ་གྲུ་ལའང་ཉེར་མ་རྒྱས་མཁན་
ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ནས་ཆོ་འཕྲིན་རྒྱུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་དང་། ཞིན་
གཅིག་དགེ་ཚུལ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུ་མཐུན་ནས་ཆོས་ལུས་ཟིན་རྒྱུ་མཆོག་མོ་
ཤིང་རྒྱུད་ཞིག་གི་ལོག་ཏུ་སྒྲོམ་བརྒྱབ་ནས་རྒྱུད་སྐབས་མཐུན་ཏུ་གཟུགས་པོ་ཆར་
མར་མེ་འབར་བ་དང་སྤྱུ་གྲུ་ལྔ་བརྒྱ་ཡིད་པའི་གདོན་འདྲེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་གི་
འགྲམ་ཏུ་སྤྱེད་པས་མཐོང་ནས་ཞེད་ཐག་ཆོད་དེ་ཐོས་འཛོ་སྐབས་རྒྱབ་ནས་ཀྱང་
ཏུ་ཞེས་འཛོད་པ་ཐོས་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ཏུ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་སྐབས་ད་ཆོད་ཀྱི་
ཨ་མ་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ། རྒྱ་དངོས་ཐོག་ཨ་མ་ཡི་དྲགས་ལ་སྤྱིས་ཆར་
ནའང་རང་གི་སྤྱུ་གྲུ་ཏུ་ཉེ་རྒྱུ་དགེ་ཚུལ་དེ་འཆོལ་བར་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་།
དགེ་ཚུལ་གྱིས་གནས་ཚུལ་འདྲི་སྐབས་ཨ་མས་ད་ལྟ་ང་ཡི་དྲགས་ལ་སྤྱིས་ནས་ལོ་
བརྒྱ་གཉིས་ནང་རྒྱ་ཞིགས་པ་དེ་དང་མིའི་ཁ་ལྷན་ཐེངས་དེ་མ་གཏོགས་རག་ཡས་
མེད་པ་མ་བྱད། དེའང་སྤྱུ་གྲུ་ལྔ་བརྒྱ་དང་མཉམ་ཏུ་ཉལ་ཐོབ་བརྒྱབ་ནས་བཟུང་
དགོས་ཀྱི་འདུག་པས་སྤྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་ནས་ཐར་པའི་
སྐབས་འཕྱག་ཞུ་དགོས་ཞེས་བཤད། དགེ་ཚུལ་སེམས་སྤྱོད་ཐག་ཆོད་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུ་མཐུན་ཏུ་སྤྱིན་ནས་དེ་དོན་སྐབས་འཕྱག་ཞུས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
བཤད་གཞན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་དགེ་སྤྱོད་ཆོར་བྱིས་ཤིག་པོ་རྒྱ་ཡིན་

ཞེས་དེ་ནས་བཟུང་དག་སྤྲོད་ཆོས་ཁ་ལྟར་གང་ལྟར་གཤམ་གསལ་མི་ཆོག་པར་རང་གི་
 འགམ་ཏུ་ལྟར་སོར་རེ་ཉར་ཏེ་ལྟར་པ་རེ་ལྟར་སོར་ནང་ལྟགས་འབྲལ་ལྟགས་རེ་
 འདྲོན་དགོས་པའི་ཁྱིམ་ས་བཅས། ལྟགས་རེ་བཏབ་འབྲལ་ཁ་ལྟར་གཅིག་གིས་
 ཡི་དྲགས་མ་ཏུ་ལྟ་བུ་མྱོད་པ་རྒྱག་ཐབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ཟེར། དེ་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་དག་ཚུལ་དེར་ལས་སྒྲིབ་དག་ཐབས་ཀྱི་ཁ་འདྲོན་ཆོག་ཁ་ཤས་རྒྱབས་
 འཁྱོད་དང་བཅས་བསྐབ་གནང་ནས་དག་ཚུལ་གྱི་མ་ཡི་དྲགས་དེར་འདྲོན་ཏུ་རྒྱག་
 གསུངས་པར་ཐོག་མར་རང་གི་བུའི་སར་དགོང་ལྟར་ཡོང་ནས་ཐུངས་ན་ཡོང་
 དགའ་ལལ་ཆེན་པོ་འབྲད་དེ་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་དེ་རང་འདྲོན་མ་ཤེས་པར་ལྟན་
 རིང་ལུག། མཐར་རྒྱབས་འཁྱོད་དེ་རྒྱམས་འདྲོན་ཤེས་རྗེས་ཆོ་འཕྱོང་ཏེ་ཡི་དྲགས་
 རྒྱབས་འཁྱོར་ལྟན་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉིན་ཞིག་དེས་སངས་རྒྱས་དང་
 དག་འདྲོན་ཆོར་བཀའ་འདྲིན་གསལ་ཆེད་དག་ཚུལ་ལ་ར་སྤྲོད་སའི་ཁང་པའི་འོག་
 གི་ཁྲོན་པ་ནས་རྒྱང་ཐག་གོ་མ་པ་ཁ་ཤས་སར་རྩ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་གསེར་
 སྒར་སྤྲོད་ཐག་ཁ་ཤས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་རྒྱམས་བཏོན་ནས་སངས་རྒྱས་དང་དག་
 འདྲོན་ལ་ལུལ་ཏེ་རའི་མིང་འདོད་དེ་ལྟགས་སྟོན་རྒྱབས་འདྲུག་ལྟུང་ཞེས་
 མངགས། དག་ཚུལ་གྱིས་ཨ་མའི་མངགས་བྱ་ལྟར་བྱས་པས་ཨ་མ་ཡི་དྲགས་ནས་
 ཆོ་འཕྱོང་ཏེ་ལྟ་ལུལ་ཏུ་སྒྲིམ་པ་རེད་ཟེར། དེ་ནས་བཟུང་དག་འདྲོན་པ་ཆོ་ཉིན་
 ལྟར་ཡི་དྲགས་ཁག་གཞིས་ལ་སྟོ་ལྟར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟེ། གཅིག་ནི་གོང་ཏུ་
 གསལ་བ་ལྟར་ལྟར་སོར་ནང་ལྟར་པ་གཤམ་གསལ་ཐེངས་རེར་ལྟགས་རེ་བཏོན་ནས་
 ཡི་དྲགས་གསེབ་དང་། གཅིག་ནི་མོས་ནི་ཡི་དྲགས་ཁ་ལ་མེ་འབར་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་
 ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ད་ནས་བཟུང་ར་སྤྲོད་ལུ་མེའི་ཆོས་ལ་
 དད་པ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་སྟོ་ཆས་ཟས་ཚར་བའི་ལྟག་མ་དེ་ཡི་དྲགས་ཁ་ལ་མེ་འབར་
 ལ་ལྟེར་དགོས་ཞེས་བཀའ་རྒྱལ་བ་ལྟར་དག་སྤྲོད་ཆོ་སྟོ་ཆས་ཟས་ཟིན་རྗེས་ལྟག་
 མ་ཏོག་ཅམ་བཞག་ནས་དེར་ལྟགས་ཤིག་འདྲོན་རྒྱ་ཡོད། ལྟགས་དེ་བརྒྱབ་ན་ཡི་
 དྲགས་ཁ་ལ་མེ་འབར་ལ་རག་གི་ཡོད་ཟེར། ཡི་དྲགས་ཁ་ལ་མེ་འབར་དེ་རྒྱ་

འབྲུལ་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་མཁན་ཞིག་དང་། གང་བསམ་ཡང་དེར་སླེབས་ཐུབ་མཁན།
མི་གཞན་ལ་རོགས་རམ་ཕྱེད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་བཅས་ཡིན་པ་དང་། དེས་ང་ལ་
སྟོ་སྟེར་ན་ངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་སྤྱང་རྒྱུ་བ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅའ་
བྱས་པ་རེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་འདུལ་བྱིས་ནང་ཡི་དྲུགས་ཁག་གཅིག་ལ་ཁ་
ལུང་སྟེར་དགོས་པ་དང་ཡི་དྲུགས་ཁག་གཅིག་ལ་སྟོ་སྟེར་སྟེར་དགོས་པའི་བྱིས་
ཤིག་ཡོད།

སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་ངན་སྤང་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཤལ་སྒྲོར་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ནི། བཀའ་འབྲུར་གྱི་《འདུལ་བ་ལུང་》གི་ཤོད་[ག][ཁ] གཉིས་
དང་། 《མདོ་མང་》གི་ཤོད་[ཡ][ར][ལ][ཤ] བཅས་ཀྱི་ནང་དང་《མདོ་
བཅོ་པ་ཉེར་བཞག་》ཤོད་ཏུ་བསྒྱུར་ཟིན་པ་ན་མས་སྤྱ་ཆ་ཆང་ཡོད་པས་དེ་དག་
ནང་གསལ།

༤. རྒྱབས་འཕྲོ།

ངན་སྤང་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཤལ་བཤད་ཟིན་རྗེས་རྒྱབས་འཕྲོ་ཤོད་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་ངན་སྤང་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཤལ་དེ་ངོས་བཟུང་རྗེས་རང་ཉིད་
འཁོར་བ་དང་ངན་སྤང་གི་རྣམ་བཤལ་དེ་ལས་ཐར་ཐབས་ཕྱེད་དགོས་ཤིང་།
དེ་ལས་ཐར་བར་ཕྱེད་པར་ཚོས་བྱས་ནས་རང་གིས་རང་རྒྱུ་བ་དགོས་ལ། ཚོས་
ཕྱེད་པར་རྒྱབས་སྟོན་པ་པོ་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱབས་དངོས་ཚོས། རྒྱབས་རྒྱུ་བ་
པའི་སྒྲོ་སྒྲིགས་ཏེ་དགེ་འདུན་བཅས་རང་ཉིད་རྣམ་བཤལ་དེ་ལས་རྒྱུ་བ་པའི་རྣམ་
པ་ཡོད་པ་ཞིག་འཚོལ་དགོས་པར་བརྟེན་རྒྱབས་འཕྲོ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་འདི་
འབྲུང་བ་ཡིན། རྒྱབས་འཕྲོ་ཕྱེད་པར་ཐོག་མ་རྒྱབས་སྤྱ་འཕྲོ་བའི་ལུལ་ངོས་
བཟུང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཞེས་སྟངས་གསལ་ཆེན་པོ་དེ་
ཡང་གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱས་པའི་འབྲས་ཏུར་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་དེའང་རང་གི་ཉམས་སྤྱོད་ན་མས་གཞན་ལ་

གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་པའི་བཤད་སྒྲུབ་
ལྟར་ན། མི་ཡག་ཉེས་ཟེར་བ་དེ་མི་ཁོ་ན་རང་ལ་བཟུ་རྒྱུ་མེད་པར་མི་དེས་བཤད་
པའི་ཆོག་དེ་ལ་བརྟག་དཔུང་བྱས་ཏེ་དངོས་འབྲེལ་བདེན་དོན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་
ན་གཞི་ནས་མི་དེར་ཆ་འཇོག་བྱེད་ཆོག་ཟེར་བ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་
པའི་ཆོས་དེ་བདེན་དོན་ཡིན་པ་དོས་བརྒྱུད་ཆོ་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྟེ་བྱུང་བ་དང་
དེ་གསུང་མཁན་གྱི་སངས་རྒྱལ་ལ་འད་ཡིད་ཆེས་སྟེ་བྱུང་བ་ཡིན། དཔེར་ན་དེར་
དུས་ཀྱི་མར་ཁི་སྟེང་། ལེ་ཉིན། མའོ་ཙ་ཏུར་སྟགས་རྒྱབས་ཆེན་ཡིན་པ་དེ་
ཁོང་ན་མ་པའི་གསུང་ཆོས་དང་གསར་བརྗེའི་ལག་ལེན་དངོས་བརྒྱུད་དེ་ཆར་
མས་ཤེས་པ་ལས་ཁོང་ཆོའི་དགོངས་པ་དང་། ལག་ལེན་དངོས་མ་ཤེས་སྟེན་
ནས་ཁོང་ཆོ་རྒྱལ་ཆེན་ཡིན་པ་ཤེས་མི་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་
རྟོགས་ཅེ་མཐོར་འགྲོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཆོས་ལག་བཟུར་བྱེད་མཁན་དག་
འདུན་ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཅེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཡིན། (དགེ་བ་བརྒྱ་ལག་ལེན་བཟུར་
མཁན་ཡིན་སྟབས་དགེ་འདུན་ཞེས་བརྗོད་) དེར་བརྟེན་རྒྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་
ཐོག་མ་སངས་རྒྱལ། ཆོས། དགེ་འདུན་བཅས་གསུམ་དོས་བརྒྱུད་དགོས་པ་
དང་དེ་གསུམ་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཤེས་དགོས།

རྒྱབས་འགྲོ་ལ་ནང་གསེས་དོན་ཆོན་ཆེ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། ༡. རྒྱབས་སུ་
འགྲོ་བའི་ཡུལ་དོས་བརྒྱུད་བ། ༢. རྒྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཆན། ༣. རྒྱབས་
སུ་འགྲོ་བའི་རྩལ། ༤. རྒྱབས་འགྲོའི་བསྐབས་བཅས་ཡིན།

༡. རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དོས་བརྒྱུད་བ། འདིག་རྟེན་འདི་ན་མཐུ་
ཙལ་ཆེ་བར་གྲགས་པའི་ལྟ་དང་འདྲེ་སྟགས་གྱིས་ནི་འཁོར་བ་དང་། རན་སོང་
གི་རྟུག་བསྐལ་ལས་རྒྱབ་བྱུང་བ་པར་ཞོག རང་ཉིད་ཀྱང་འཁོར་བ་དང་རན་
སོང་གི་རྟུག་བསྐལ་ལས་ཐར་མེད་པས་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་མིན། རང་ཉིད་
རྟུག་བསྐལ་ལས་ཐར་ཟིན་ནས་གཞན་རྟུག་བསྐལ་ལས་རྒྱབ་བྱུང་བ་ནི་སངས་
རྒྱལ་ཡིན། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ནི་སངས་རྒྱལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་

གནས་ཚུལ་དང་། ཐར་པའི་ལམ་མ་ཞོར་བ་གསལ་བར་མཆིན་ནས་གསུངས་པ་
 ཞིག་ཡིན། སངས་རྒྱལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ལག་ལེན་དུ་
 བརྟམ་ནས་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ལམ་ལ་འབད་བརྩོན་གནང་
 བཀའ་ནི་དགེ་འདུན་ཡིན། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱལ་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་
 འདུན་གསུམ་ཁོ་ན་རྒྱུ་བས་སུ་འཕྲོ་བའི་ཡུལ་ཡིན། (རྒྱུ་བས་འཕྲོ་བའི་སྐྱེ་མར་གྲུ་
 མ་ལ་རྒྱུ་བས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པ་དེ་ཐོད་ཀྱི་ལུགས་ལས་རྒྱ་གར་དུ་སྤྱོད་དེ་མེད་)
 འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྐྱེ་གི་ཉེ་ཆངས་པ་བརྒྱ་ཕྱིན་སྐྱེས་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་
 སྐྱེས་པ་ཡང་མཐུ་ཅལ་འདྲ་མིན་ཐོན་ཀྱང་ཉེན་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡང་གཞན་འཁོར་བ་
 དང་རན་སོང་གི་གནས་ནས་རྒྱུ་བ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ་རྒྱ་མཚན་ནི་ཁོ་ཆོ་རང་
 ཉིད་ཀྱང་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་གནས་ནས་ཐར་མེད་པས་འདམ་ནང་ལྷང་
 བའི་མིས་འདམ་ནང་ལྷང་བའི་མི་གཞན་རྒྱུ་བ་ཐུབ་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན་
 རྒྱུ་བས་འཕྲོ་བྱེད་པའི་ཡུལ་མིན། འོ་ན་རྒྱུ་བས་ཡུལ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་དམོས་སམ་
 ཞེན། བྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དམོས་ཏེ། རང་འཁོར་བ་དང་རན་
 སོང་ལས་ཐར་ཟིན་པ། གཞན་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་ལས་རྒྱུ་བ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་
 པ་ཡོད་པ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་མེད་པ། རང་ལ་ཕན་བདགས་པ་དང་མ་
 བདགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་ཐུབ་པ་བཅས་ཞིག་ཡིན་
 དགོས།

དེ་ཡང་། ༡. འཁོར་བ་དང་རན་སོང་ལས་ཐར་ཟིན་པ་ཞེས་པ་ནི།
 འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་དང་རན་སོང་ལས་ཐར་བ་སྟེ་གོ་དོན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་།
 རན་སོང་གསུམ་ནི་འཕྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ནང་ཚུད་ཡོད་པས་རན་སོང་གསུམ་ལས་
 ཐར་བ་གཅིག་ཤུས་མི་འགྲིག་པར་འཁོར་བ་ནས་ཀྱང་ཐར་བ་ཞིག་དགོས།

༢. གཞན་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་ལས་རྒྱུ་བ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ནི།
 འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་གནས་ནས་ཐར་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་
 པར་ཐབས་དེ་ལག་བརྟམ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་དགོས། རྒྱས་

པ་མེད་ན་ཐབས་གཅིག་ཤུས་མི་འགྲིག་ཞེ་དཔེར་ན་སྤྲོན་པ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་
བགག་བཅས་ཕྱེད་ལྟངས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆ་ཆར་ཤེས་ནའང་དངོས་
སྤུལ་ག་ལེན་ཕྱེད་མ་ཤེས་ན་ནད་པ་སྤྱོད་མི་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཐབས་ཤེས་དེ་
སྤྲོན་བྱུང་པ་ཙམ་མ་ཟད། ཐབས་ཤེས་དེ་ལག་ལེན་བཟུང་ནས་གཞན་དངོས་སྤུ་
སྤྱོད་བྱུང་མཁན་ཞིག་དགོས།

༣. བྱུགས་རྩི་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་རང་དང་ཉེ་པོ་ཡོད་མཁན་
མ་གཏོགས་ཉེ་པོ་མེད་པར་ཡ་མི་ཕྱེད་པ་དེ་འདྲ་མིན་པར་ཆར་མར་སྒྲིབ་རྩི་ཆེན་
པོ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟ་སངས་རྒྱལ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ནིན་ཞིག་དག་གི་
སྤྱང་ལྟས་སྤྱོན་(སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡ་ཁྲ་རྒྱུང་བའི་བྲ་ཡིན་ཅིང་། དེས་སངས་རྒྱལ་
དཀྱིལ་ཐབས་ཐངས་མང་ཕྱེད་སྤྱོད་ཡོད་) ནད་ཀྱིས་མཁར་དེ་སྤྲོན་པ་ནམས་
ལ་དག་སྤྱང་ག་ཏ་མ་ལ་ཁྱོད་ཆོས་སྤྲོན་གང་ཞིག་ལྟར་གྱི་ཡོད་ནའང་ར་ལ་དེ་
དགོས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་སྤྲོན་པས་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་
ཡིན་པས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་མཆོད་ཡས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟས་ན་འབྱུ་མི་བྱུང་པར་ཤི་
རྒྱ་རེད་ཅེས་ཤོད་སྐབས་ལྟས་སྤྱོན་གྱིས་ར་ལི་ཁོ་དང་པ་མ་གཅིག་གི་མི་བརྒྱན་
ནས་སྤྱོས་པའི་བྲ་བྲ་ཡིན་པས་ར་གཉིས་བྱུང་པར་གང་ཡང་མེད་པས་དག་སྤྱང་
ག་ཏ་མས་ཟུང་བྱུང་པའི་སྤྲོན་དེ་རས་བཟའ་མི་བྱུང་པ་མེད་ཅེས་ལྟ་རྒྱུགས་མཐའ་
སྤྱོལ་བུས་ལྟུངས་སྤྲོན་པས་ཁོ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་སྤྲོན་ལྟར་དུས་ལྟས་སྤྱོན་སྤྲོན་
འུགས་ཆེ་ཐག་ཆོད་ནས་སྤྱུགས་པ་ཤོར་བ་དང་ན་ལྷག་གིས་བཟོད་མི་བྱུང་པའི་
སྐབས་སྤྱང་སངས་རྒྱལ་ཐེབས་ནས་ལྟས་སྤྱོན་ཁྱོད་ར་ཡི་དག་ཡིན་ནའང་རས་དག་
དང་རང་སྤྱུགས་ཀྱི་དཔྱེ་བ་དང་ཉེ་རིང་གཏན་ནས་ཕྱེད་སྤྱོད་མེད་པས་དེའི་
བདེན་པ་དེ་ར་ལ་ཡོད་པར་བཞེན་ལྟས་སྤྱོན་གྱི་ནད་དེ་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
བཤོག་ཅེས་ལྟས་སྤྱོན་གྱི་མགོ་ལ་བྲུལ་བྲུལ་གནད་མ་ཐག་ལྟས་སྤྱོན་ཐེང་དག་
བྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱིས་རའི་གཞུགས་པའི་གཡས་རོས་ལ་གཤེར་
རྒྱལ་གས་ཀྱིས་བྲུགས་པ་རྒྱག་མཁན་ཞིག་དང་གཡོན་རོས་ལ་གྱི་ཁྲིར་ནས་རའི་

ལུས་སྟོག་གི་ཤ་ཉིག་ཁ་བཞོག་ནས་ཁ་ལ་སྟེར་མཁན་ཞིག་བྱང་བར་ཆ་བཞག་
ནའང་གཉིས་ཀར་ཉེ་རིང་ཙུང་བ་ནས་མེད་ཅེས་གསུངས་ཚུང་བ་ཡིན་ཟེར་སྟེ་ལ་
ཡོད།

༩. རང་ལ་ཕན་བཏགས་དང་མ་བཏགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཚང་མའི་དོན་
མཛད་པ་ནི་རང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་དང་རང་ལ་ཕན་བཏགས་དང་མ་
བཏགས་ལ་མ་བརྟེས་པར་སེམས་ཅན་ཚང་མའི་དོན་མཛད་བྱུང་བ་བཅས་ཉེ་
ཁྱད་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་ཚང་བཞི་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་མེད།

དོན་སངས་རྒྱས་དེ་རྗེ་རྣམ་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དང་པོ་ཉིད་
ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་མིན་ཉེ། སྟོག་མ་ར་རང་ཆོད་དང་འདྲ་བར་རན་
སོང་གི་སྟུག་བསྐལ་བྱུངས་ནས་དུས་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་སོང་རྗེས་རང་གཙུག་
བྱུང་བའི་སྟེར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་མཛོང་ནས་རིམ་བྱིས་སྤངས་སྟོག་བྱ་བ་བཟང་
པོར་རིམ་བཞིན་གོམས་འདྲིས་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཐད་མི་
ལ་རས་བའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ན། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རྗེས་སྟུ་ཆོས་ཀྱི་
གནས་ཚད་མཐོན་པོར་སྟེབས་སྐབས་ཁོང་གི་སྟོབ་མ་ཆོས་མི་ལ་རས་པར། ཁྱེད་
ཀྱིས་སྟོག་མ་ཆོས་ལ་དཀའ་སྤྱད་སྟེར་ཏུས་མཛད་སྟངས་དང་། བར་དུ་བྲམ་མའི་
མདུན་ནས་ཆོས་ལྷ་སྟངས། ད་ལྟ་རི་ཁྲོད་དུ་སྟོམ་སྟུབ་མཛད་སྟངས་སྟོགས་ལ་
བརྟེས་ན་ཁྱེད་རང་སྤྱིར་བཏང་གི་མི་ཞིག་གཏན་ནས་ཡིན་བཟོ་མི་འདུག་པས་
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་འདྲ་ཞིག་གི་སྟུལ་པ་ཡིན་ནམ་ར་
ཆོར་གསུང་རྟོགས་གནང་ཞེས་ལྷུས་པར་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པས་ཁྱེད་ཆོའི་
བསམ་ཚུལ་དེ་ལྟས་རན་དང་ལོག་ལྟ་ཞིག་རང་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཆོས་བྱས་
ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཟེར་བ་ཙུང་བ་ནས་ཡོང་གིས་དོན་མེད། གལ་ཉེ་དེ་འདྲ་བྱུང་
བ་ཡིན་ནའང་དེ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟུལ་པ་ཡིན་དགོས་ཆེ་
ཆོས་བྱས་ནས་འབུས་དུ་ཐོབ་རྒྱ་མེད་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་
ཡོང་མི་སྲིད། དཔེར་ན་ར་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་མི་སྟུམ་ཅུ་སྟེ་ལྔ་བསད་ཚུང་།

མཁན་གྱི་མི་ཕྱི་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པས་ཆོས་མ་བྱས་ན་ཆོ་རྒྱལ་མ་དཔུལ་བར་རྒྱང་
 རྒྱུ་ཞིག་ཅིག་ཡིན། དེས་ན་ང་མི་ཕྱི་ཆེན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འབས་བྱ་དེ་འདྲ་
 སོ་བུ་ཡོད་ན་ཁྱེད་ཆོས་འབད་བཙོན་བྱས་ཆོ་འབས་བྱ་དེ་ལས་ལྷག་པ་སོ་བུ་
 དེས་ཅན་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། སངས་རྒྱུ་ཡུང་སངས་མ་རྒྱུས་གོང་གི་སྤྱི་
 རྒྱུ་མང་པོའི་མཛད་པ་རྣམས་《རྒྱུས་རབས་མོ་བཞི》དང་《མདོ་མཛད་ས་རྒྱན་》
 སོགས་ནང་གསལ་བར་འཁོད་ཡོད། དེར་བརྟེན་དོན་དག་ལྷིང་པོ་ནི་གཞན་ལ་
 སན་ན་རང་ལ་སན། གཞན་ལ་གནོད་ན་རང་ལ་གནོད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།
 རྒྱུ་པས་འཁྱེད་ཐོག་མར་སྤྲ་མ་ལ་རྒྱུ་པས་སྤྲ་མཆིའོ་ཞེས་པ་དེ་དོན་གྱི་ལུགས་ལས་
 རྒྱ་གར་དུ་སྤོལ་དེ་མེད། འོ་ན་དོན་དུ་རྒྱུ་པས་འཁྱེད་ཐོག་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་སྤྲ་མ་ལ་
 རྒྱུ་པས་སྤྲ་མཆིའོ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པས་ཐོག་གཅིག་བརྗོན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
 ཡིན་ཟེར་ན། ད་ལྟ་སངས་རྒྱུ་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དན་ལས་འདས་ཟེན་པ་དང་།
 སངས་རྒྱུ་པ་ལ་བཞུགས་སྐབས་སྤྲ་བ་ཆོ་རན་སོང་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་
 དུ་སྤངས་ཏེ་སངས་རྒྱུ་པ་ལ་མཇལ་བྱུང་མེད་པ་མ་ཟེད། སངས་རྒྱུ་པ་སྤྲ་
 དན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་རྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་སོང་རིང་སངས་རྒྱུ་པ་དང་དབྱེར་
 མེད་པའི་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་དུ་མ་ཁྱོན་པ་དེ་ཆོ་ཡང་མཇལ་བྱུང་མེད། འོ་
 ན་ད་ལྟ་རང་ལ་དགེ་བའི་ལམ་སྟོན་མཁན་གྱི་བཀའ་དྲིན་ཅན་དེ་སྤྱི་ཡིན་ཞེ་ན་
 རང་ལ་ཆོས་གསུང་མཁན་སྤྲ་མ་དེ་ཡིན་རྒྱུ་པས་རྒྱུ་པས་འཁྱེད་ནང་སངས་རྒྱུ་པ་
 རྒྱུ་པས་སྤྲ་མཆིའོ་ཟེར་བ་དེའི་ཐོན་ལ་སྤྲ་མ་ལ་རྒྱུ་པས་སྤྲ་མཆིའོ་ཟེར་བ་བཞག་
 ཡས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་རེད། སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་གི་
 བཤད་སྤོལ་ལྟར་ན། སྤྲ་མ་ཞེས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བསྟུང་མཁན་གྱི་བསེས་གཉེན་
 ལ་ཟེར་ཞིང་། མདོར་ན་རང་ལ་ཡོན་ཏན་ནམ་ཆོས་བསྟུང་མཁན་ཞིག་ཡིན་
 ཕྱིན་རང་གི་ཕ་མ་སྤྲན་མཆེད་དང་། གཞན་ཡང་སེར་མོ་བ་དང་མི་སྤྱི་སོགས་
 གང་ཡིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་སྤྲ་མ་ཡིན། རི་སྐད་དུ། །སྤྲ་མ་མེད་པའི་
 གོང་ལོ་ན། །སངས་རྒྱུ་པ་བའི་མིང་ཡང་མེད། །བསྟུང་པ་རྟོང་གི་སངས་

ཀུས་ཀྱང་། ། ལྷ་མ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་། ཞེས་པ་ལྷར་དུས་གསུམ་གྱི་
 སངས་ཀུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགེ་བའི་བསེས་གཞིན་དང་ལྷ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སངས་ཀུས་པ་གཉེན་མ་གཏོགས་ལྷ་མ་དང་དགེ་བའི་བསེས་གཞིན་ལ་མ་བརྟེན་
 པར་སངས་ཀུས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་ནི་རང་གི་
 ལྷ་མ་དང་དགེ་ཆན་ཐམས་ཡིན་པས་དེ་གྱི་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱབས་འཕྲོའི་ཆོག་གི་
 འགོར་ལྷ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོའོ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་བྱང་།

ཀུག་རྒྱུད་དུ་རྒྱ་ཞེས་པ་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཡིན་ཀྱང་ཀུ་རྒྱུད་དུ་སྐྱ་
 རྒྱུ་(三寶)ཉེ་མོར་དུ་གསུམ་ཞེས་བསྒྲུར་བ་དེ་མ་ཡིག་གི་གྲོ་རྣམ་དང་ཅུང་མི་
 འཆམ་ཞིང་། ཤོད་རྒྱུད་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཞེས་བསྒྲུར་བ་ནི་ཏ་ཅང་ལེགས་
 ཉེ་དཀོན་པའི་ནང་ནས་མཆོག་དུ་བྱུར་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་ཡིན།

༡. སྐྱབས་སུ་ཐོས་པའི་རྒྱ་མཆན། དེའི་སྐར་ནང་གསེས་མང་པོ་ཡོད་
 པས་ཆ་ཆར་སེས་དགོས་ན་ཆད་མ་རིག་པ་ལེན་གཞིས་པར་གསལ་ལ། མདོར་
 བཟུས་ཅམ་ཞུས་ན། རང་ཉིད་འཇིགས་པ་དང་། རྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལས་
 མཚོལ་ན་གཞན་དག་སྐྱོབ་མི་རུས་པ། དཔེར་ན། རང་ཉིད་འདམ་དུ་ཚུད་
 པའི་མིས་གཞན་དག་འདམ་དུ་ཚུད་པ་འདྲོན་མི་རུས་པ་དང་འདྲ། སངས་ཀུས་
 བྱི་རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་རྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལས་མཚོལ་ཐིན་པ་
 དང་། རང་ཉིད་རྟུག་བསྐལ་ལས་ཐར་ཐིན་ཀྱང་། གཞན་རྟུག་བསྐལ་དང་
 འཇིགས་པ་ལས་འཕྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་ན་གཞན་སྐྱོབ་མི་རུས། སངས་
 ཀུས་བྱི་འཕྲོ་བ་རང་རང་གི་གསེས་རྒྱུད་མཆོད་མའ་འཁྱིར་གསུམ་གྱི་གནས་ཆད་
 དང་བཟུན་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ལ་མཁས།

རང་ཉིད་རྟུག་བསྐལ་དང་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་ཞིང་། རྟུག་བསྐལ་དང་
 འཇིགས་པ་དེ་ལས་སྐྱོལ་བའི་བྱ་ཐབས་ལ་མཁས་ཀྱང་། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་ན་
 གཞན་རྟུག་བསྐལ་ལས་སྐྱོལ་འདྲོད་ཀྱི་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་ཅམ་ལས།
 གཞན་རྟུག་བསྐལ་དང་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ལག་ལེན་དངོས་ལ་འབྱུག་མི་

ལྷན་ཤིང་། སངས་རྒྱལ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་སྟུག་བཟུལ་ལས་དངོས་སུ་སྤྱོད་
འདོད་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ།

སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཉེ་དུང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྱབས་སུ་བཟུང་མི་
འོས། སངས་རྒྱལ་ནི་རང་ཉིད་ལ་ཕན་བཏགས་དང་མ་བཏགས་ལ་མ་སྟོས་པར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་མཁན་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་སངས་
རྒྱལ་ནི་རང་ཉིད་སངས་མ་རྒྱལ་བར་བྱ་གཏན་གྱི་སྤྱབས་ཡིན་པ་དང་། དེས་
གསུངས་པའི་ཆོས་ནི་བྱས་ནས་ཡང་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་བདེན་དོན་ཞིག་ཡིན་པར་
བརྗོད་མི་དགོས་ལ། ཆོས་དེ་ལག་ལེན་བསྟར་མཁན་ནི་དགེ་འདུན་དག་བཙུང་ས་
པ་དང་རབ་བྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་གཏན་གྱི་སྤྱབས་ཡིན་པ་
རིགས་པས་སྤྱབ་སྤྱབ་པ་ཡིན།

3. སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱལ། དེ་ལ་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤྱབས་འགྲོ་
རིགས་གཉིས་ཡོད། ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་སྤྱབས་འགྲོ་ནི། རང་ཉིད་འཁོར་བ་
དང་། དན་སོང་གི་སྟུག་བཟུལ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྟག་པ་དང་། དེ་ལས་སྤྱོད་
པའི་རྩས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོད་པར་ཡོད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས། སངས་
རྒྱལ་ལ་སྤྱབས་སྟོན་པ་པོ། ཆོས་ལ་སྤྱབས་དངོས། དགེ་འདུན་ལ་སྤྱབས་སྤྱབ་
པའི་ཁྲོགས་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ཏེ་སྤྱོད་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་
སྤྱབས་བཙུང་བའི་བསམ་པ་ཞིག་ཡིན།

4. སྤྱབས་འགྲོའི་བསྐབ་བྱ། དེ་ལ་ནང་གསེས་སོ་སོའི་བསྐབ་བྱ་དང་།
ཐུན་མོང་གི་བསྐབ་བྱ་གཉིས་ལས། སོ་སོའི་བསྐབ་བྱ་ལ་དུག་ཕྱེ།

1. སངས་རྒྱལ་ལ་སྤྱབས་སུ་སོང་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྩ་འདྲེ་གཞན་ལ་
སྤྱབས་མི་བཙུང་བ།

2. ཆོས་ལ་སྤྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་གཏམ་
གསུམ་སྤྱོད་བ།

༣. དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱུ་ཚེས་ལྷགས་དང་ལྟ་བ་
མི་མཐུན་པའི་མི་དང་མཉམ་དུ་མི་འགྲོགས་པ།

༤. སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱ་བརྟན་ལ་སངས་རྒྱུ་དངོས་དང་འབྲ་བར་དད་
གུས་དང་མཆོད་པ་འབུལ་བ།

༥. ཆིག་བཞི་ཡན་ཆད་ཡོད་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དཔེ་ཆ་གོམ་ཡུག་དང་།
མ་གུས་པ་སོགས་སྤོང་བ།

༦. རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་དགེ་འདུན་དངོས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་བཞག་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བཅས་ཡིན།

དེ་ཡང་། ༡. སངས་རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་འདྲེ་
གཞན་ལ་སྐྱབས་མི་བཅོལ་བ་ཉི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་འདྲེ་གཞན་དག་ལ་གནས་
སྐབས་བར་ཆད་སེལ་བ་དང་མཐུན་ཞེན་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་བརྟེན་ཅུང་ཡང་
མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་བཅོལ་ན་མི་འགྲིག།

༢. ཆེས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་གཏམ་
གསུམ་སྤོང་བ་ནི། དུད་འགྲོ་སོགས་སེམས་ཅན་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
ནའང་དེ་དག་ལ་གཞོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་གཏམ་སྐྱས་པ་སོགས་བྱས་ན་མི་
འགྲིག།

༣. དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱུ་ཚེས་ལྷགས་དང་ལྟ་བ་
མི་མཐུན་པའི་མི་དང་མཉམ་དུ་མི་འགྲོགས་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཚེས་ལྷགས་དང་
ལྟ་བ་མི་མཐུན་པའམ་དེ་ལ་མི་དགའ་བའི་མི་དང་མཉམ་དུ་མི་འགྲོགས་ཏེ་དགའ་
པོ་བྱས་ན་མི་འགྲིག།

༤. སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱ་བརྟན་ལ་སངས་རྒྱུ་དངོས་དང་འབྲ་བར་དད་གུས་
དང་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱ་བརྟན་གྱིས་འདུར་སོགས་གང་

ཡིན་ན་ཡང་སངས་རྒྱལ་དངོས་དང་འདྲ་བར་དད་པ་བྱས་ཏེ་མཚན་པ་འབྲུལ་བ་
དང་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་སོགས་བྱེད་དགོས་པ།

༥. ཆོག་བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ལ་གོམ་ལྷག་གཏོང་བ་
དང་། དཔེ་ཆའི་ཉེང་དུ་ཁ་སོར་སོགས་གང་བྱུང་པར་རྒྱུར་བྱེད་པ་སོགས་བྱེད་
མི་ཆོག་པ།

༦. རབ་བྱུང་ལྔ་མ་གཅིག་རིགས་སྒྲོས་མེད་སོག་སྒྲོས་པ་མེད་ཀྱང་གྲུ་ཆས་
རྒྱན་པའི་སྒྲུ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་དགེ་འདུན་རོ་མ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བཟུང་དགོས་པ་
ལས། དེ་ལ་དམའ་འབེབས་དང་ཁ་རྒྱུ་ཆོག་དན་བྱས་ན་མི་འགྲིག་ཟེར། དེ་
ལ་དཔེ་དེ་འདྲ་ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་ཉེ། སྐྱ་བོ་རོ་མ་ཡིན་ན་སྐྱ་ཆེ་ཡོད་པ་བཤད་
མི་དགོས་ལ་སྐྱ་བོ་མི་བའི་རོ་ལ་འང་སྐྱ་ཆེའི་དྲི་མ་ཁ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲོས་པ་མེད་
པའི་གྲུ་གཟུགས་རྣམས་སྐྱ་བོ་མི་བའི་རོ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཟེར། ཡང་དཔེར་
ན་དེ་སྐྱ་སྐྱ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འང་སྐྱ་མ་ལ་ཟླ་རྣགས་ཡོད་པ་དང་
སྐྱ་བམ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཆེ་སྐྱ་སྐྱ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རོས་ནས་སྐྱ་བ་མས་སྐྱ་མར་
ཐུག་འཆལ་དགོས་པ་ལོས་ཡིན་ན་འང་སྐྱ་མ་ཁོ་རང་གི་རོས་ནས་རང་ཉིད་ལ་
སྒྲོས་པ་མེད་པར་བཞེན་སོ་སོའི་སྐྱ་བ་མ་རབ་བྱུང་སྒྲོས་པ་ཆོས་རང་ལ་ཐུག་
འཆལ་སྐབས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་ཁྱེད་ནས་བསམ་སྒྲུབ་ན་དང་སྐྱ་བ་མ་
དེ་ཆོས་རང་ལ་ཐུག་འཆལ་ཡས་དེ་ར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆབ་བྱས་ནས་སྐྱ་བ་མར་
ཆོས་བཤད་མཁན་ཡིན་ལྟ་བུས་ཁོ་ཆོས་སངས་རྒྱལ་ལ་ཐུག་འཆལ་གྱི་ཡོད་སྒྲུམ་
པའི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་ལས་སྐྱ་བ་མས་ཐུག་འཆལ་བར་རང་གིས་ཉམས་བཟུན་
ནས་བཟླ་དཔེ་ལྷགས་སྒྲོལ་མེད། རང་གི་ཆོས་ཁྱེད་སའི་སྐྱ་མར་ཐུག་འཆལ་བ་
དེ་སྐྱ་བ་མའི་རོས་ནས་བཤད་ན་འགྲིག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འང་སྐྱ་མའི་རོས་ནས་
བཤད་ན་མི་འགྲིག་པས་བྱེད་སྟངས་དེའི་སོག་ནས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཆད་གང་འདྲ་
ཡོད་མེད་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་གང་འདྲ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་ཤེས་
བྱུང་།

ཐུན་མོང་གི་བསྐབ་བྱ་ལ་ཡང་དུག་ཡོད་དེ།

༡. དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་དྲན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་
སྐབས་སུ་འཁྲོ་བ།

༢. བཀའ་བྱིན་དྲན་ནས་རྒྱན་དུ་མཛོད་པ་མ་ཆད་པ་དང་། དུས་བཟང་
པོ་ལ་མཛོད་པ་བཟང་པོ་རེ་འབྲུལ་བ།

༣. རྟོག་དང་ཡང་ན་ཅིང་མའི་ཆེད་དུ་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྒྲོས་
གཏོང་བའི་ཆོག་(མནའ་བསྐུལ་བ་)མི་བརྗོད་པ།

༤. འཁྲོ་བ་གཞན་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་
སྐབས་འཁྲོ་ལ་འཁྲོད་པ།

༥. རང་ལ་སྤྱིད་སྤྱག་ལེགས་ཉེས་དང་། བྱ་བ་བཟང་ངན་གང་ལྟར་ཡང་
དཀོན་མཆོག་ལ་སྒྲོས་བཀའ་ནས་བྱེད་པ།

༦. རྟོག་པ་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གང་སྤྱབ་དང་། དགེ་བ་བཅུ་རྩ་རེ་ལས་མ་
སྤྱང་ཡང་སྤྱབ་གང་སྤྱབ་བྱེད་པ་བཅས་ཡིན།

དེ་ཡང་། ༡. དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་གང་དང་གང་ཡོད་
པ་དེ་དྲན་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐབས་འཁྲོ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་
རྟོག་པོ་ལྟར་དུས་སྐབས་འཁྲོ་བས། སྤྱིད་པོ་ལྟར་དུས་དཀོན་མཆོག་བརྗོད་འཁྲོ་
བ་དེ་འདྲ་བྱེད་རྒྱ་མེད་པར་སྤྱིད་སྤྱག་གང་འདྲ་ལྟར་ནའི་དཀོན་མཆོག་མ་བརྗོད་
པ་བྱེད་དགོས་པ་ཉེ་དེ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐབས་འཁྲོ་བྱེད་པ་ཟེར།

༢. བཀའ་བྱིན་དྲན་ནས་རྒྱན་དུ་མཛོད་པ་མ་ཆད་པ་འབྲུལ་བ་དང་དུས་
བཟང་ལ་མཛོད་པ་བཟང་པོ་རེ་འབྲུལ་བ་དེ་ཡིན། ལ་ལས་སོ་སོར་བཟང་ལ་རྒྱ་
འབྲུང་རྒྱ་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གི་བཀའ་བྱིན་ཡོན་པའི་རོས་འཛིན་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་བཀའ་བྱིན་ཆང་མ་དཀོན་མཆོག་གིས་གནང་བ་མིན། ཆང་
མ་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐབས་བཅོལ་ནས་འཇུག་པ་དྲན་ན་ཁ་ལ་སྟོ་ཡང་རྟག་ཐབས་

མེད། ད་ལྟ་བྱུང་བ་དེ་དགོན་མཆོག་གི་བཀའ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་མི་
 འགྲིག་པ་མེད་ཀྱང་བཀའ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཁ་ཤིང་ནས་ལས་ཀ་དང་། སློབ་སྦྱང་།
 ཐོན་སྡེད་སོགས་གང་ཡང་མ་བྱས་ན་ལྟ་གོས་འབྱུང་ཁག་པོ་རེད། དགོན་མཆོག་
 གི་བཀའ་རྒྱུ་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཆོའི་བསམ་སྒྲོག་ཏོར་སྤངས་ཤིག་ལས་
 ཆོས་ཀྱི་ནང་ལ་ཡང་དགོན་མཆོག་མེད་ན་བཟའ་རྒྱ་འབྱུང་རྒྱ་ཡོང་ཡས་མེད་པའི་
 འོན་པའདྲ་མེད་པས་གོ་བ་དེ་འདྲ་སྤངས་ན་ནོར་བ་ཡིན། དུས་བཟང་ལ་
 མཆོད་པ་བཟང་པོ་རེ་འབྲལ་བ་ཟེར་བ་ནི་ཁྱེད་འཁོར་ཆེད་དང་། བཙ་ལྷ།
 ཉི་ཤུ་ལྷ། གནམ་གང་བཞི་པོ་དེ་ལ་མཆོད་པ་བཟང་པོ་རེ་སྤུལ་དགོས་པའི་དོན་
 ཡིན། དེ་ཡང་སོ་སོའི་དཔལ་འབྱོར་ཆ་རྒྱུན་ལ་གཞིགས་ནས་མཆོད་པ་འབྲལ་བ་
 ལས་སོ་སོར་ཡོད་ཆོད་ཆོང་མ་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་སྤུལ་ནས་རང་སྤྱང་པོ་
 བྱས་ཏེ་སྤྲོད་དགོས་ཞེས་བཤད་མེད། རང་གི་འཆོ་བ་ལ་མ་གཞིན་པར་སོ་སོའི་
 འབྱོར་པ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་འབྲལ་དགོས་པ་ལས་ཆོང་མ་
 དགོན་པ་དང་ལྟ་ཁང་ལ་སྤུལ་ནས་རང་བཟའ་རྒྱ་འབྱུང་རྒྱ་ཅ་བ་ནས་མེད་པར་
 སྤྲོད་པ་དེ་མ་རེད། དཔེ་ཆའི་ནང་དེ་ལ་ཅི་འབྱོར་གྱི་མཆོད་པ་ཟེར་ཞིང་། ཅི་
 འབྱོར་ནི་རང་གི་དཔལ་འབྱོར་ཆ་རྒྱུན་ལ་དཔག་ནས་མཆོད་པ་འབྲལ་དགོས་
 པའི་དོན་ཡིན།

༣. རང་གི་སྒྲིག་དང་ཐ་ན་ཅི་དམི་ཅི་དམི་དུའང་དགོན་མཆོག་སྒྲོས་གཏོར་
 པའི་ཆོག་སྒྲུ་མི་རུང་བ་ཞེ། དགོན་མཆོག་སྒྲོས་གཏོར་པའི་ཆོག་ནི་གནའ་སྐྱེལ་
 བ་ལ་ཟེར། སྒྲོས་གཏོར་པའི་ཆོག་ནི་ནམ་རྒྱུན་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་རྩ་མཁོ་
 རྣམ་པ་ཞེས་མནའ་སྐྱེལ་ཡས་དེ་ཆོ་ཡིན་པས་དེ་ཆོ་སྤངས་དགོས་པ་ཡིན། གལ་
 ཏེ་མནའ་སྐྱེལ་དགོས་ལྟར་ན་“སྤྲིག་པ་འཁྱུར་” ཟེར་བའི་ཁམས་པའི་མནའ་དེ་
 ཡག་ཤོས་ཡིན་ཏེ་རང་གི་སྤྲིག་པ་དེ་རང་གི་སྤུལ་པར་འཁྱུར་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བཤད་
 པར་བརྟེན་མནའ་དེ་སྐྱེལ་བ་ལ་གནད་འགག་མེད།

༤. འགྲོ་བ་གཞན་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་ནས་སྐྱབས་

འགྲོ་ལ་བཞོད་པ། དེ་ནི་རང་གིས་རྒྱབས་འགྲོ་བུས་པ་མ་ཟད་མི་གཞན་ལ་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་ནས་རྒྱབས་འགྲོ་བུ་དྲུག་དགོས་
ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་པས་རྟ་ཡོད་སྟེ་བ་དྲིལ་བརྒྱགས་མི་ཆོག་པའི་དཀོངས་དོན་
དང་མི་འཆམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་ངས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་དེ་མཛུབ་མོ་རི་ལྟན་
གྱི་ཚུལ་དུ་རོ་སྤྲོད་ཞུས་པ་ཅམ་ལས་ཁྱེད་ཆོ་ཆོས་ལྟེན་དུ་འཇུག་ཆེད་བཤད་པ་
ཞིག་མིན་ལ། ཁྱེད་རང་ཆོས་ཀྱང་ཆོས་ལྟེན་ཡས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཉན་གྱི་མེད་ལྟེན་
རོ་ཙུག་ཁག་ཡིན།

༥. སོ་སོ་ལ་སྤྱིད་སྤྱག་གམ་བྱ་བ་ལེགས་ཉེས་གང་ཐུང་ཏུང་དཀོན་མཆོག་
ལ་སྒོས་བཀལ་དགོས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་ལ་སྒོས་བཀལ་བ་ཡིན་ན་
བྱ་བ་དེ་འཇུག་གི་མ་རེད་ཟེར།

༦. མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་གང་ཐུབ་དང་དགེ་བ་བཅུ་བརྒྱབ་གང་ཐུབ་ལྟེན་
དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འཇོག་དགོས་དོན་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་
ཐུབ་པ་དང་དགེ་བ་བཅུ་བརྒྱབ་ཐུབ་ན་རང་གིས་རང་རྒྱབས་ཐུབ་པ་ཡིན་ཟེར།
དཔེར་ན་ཉེས་ཅན་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཁོ་བཙོན་ཁང་ནང་དུ་ཚུད་རྗེས་དེའི་
ནང་ནས་དོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ལྟེན་པར་དེས་པར་དུ་བྱིམས་ལྷགས་གཞིར་བཞག་
སྟོན་ཆད་ཐུབ་བརྒྱར་དང་ལྱིན་ཆད་པར་བྲངས་ལྟེན་རྒྱའི་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་
བྱ་དགོས་པ་མ་ཟད། དེ་བས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་བྱ་སྤྱོད་རོ་མའི་ཐོག་དུ་འཁྲུལ་
ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ལྟེན་ཐུབ་ན་རང་བཙོན་ཁང་ནས་དོན་ཐུབ་
པ་མ་ཟད། བྱིམས་ཁང་གིས་ཀྱང་མི་དེ་སྤྱོད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། འོ་ན་ཀྱང་ཉེས་ཅན་
དེས་རང་གིས་ཁས་བྲངས་པ་ལྟར་ལག་ལེན་ལྟེན་མ་ཐུབ་ན་བྱིམས་ཁང་གིས་ཁོ་
སྤྱོད་ཐུབ་རྒྱུ་ལྟ་ཅི་དྲུང་བཙོན་ཁང་ནང་ཡང་བརྒྱར་རྒྱུད་ཉན་ཡོད། དཔེ་དེ་
ནང་བཞིན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱབས་འགྲོ་བུས་པའི་རྗེས་སུ་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་གྱིས་རང་རྒྱབས་ཐུབ་པ་ཞིག་ལྟེན་དགོས་ན་རང་གིས་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་
གང་ཐུབ་དང་དགེ་བ་བཅུ་བརྒྱབ་གང་ཐུབ་ལྟེན་དགོས། དེ་ལྟར་བུས་ཆོ་དཀོན་

མཆོག་གིས་རང་སྐྱོབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེ་མ་ཐུས་ན་དགོན་མཆོག་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་
ནའི་རང་སྐྱོབ་ཐུབ་ཐབས་མེད། དེ་ནི་ཕྱི་རྒྱུན་དང་ནང་རྒྱུན་གཉིས་ལས་ནང་
རྒྱུན་གཙོ་པོ་ཡིན་ཏེ། དགོན་མཆོག་གི་རྒྱས་པ་དེ་ཕྱི་རྒྱུན་དང་། རང་གིས་དགེ་
བ་བཅུ་བརྒྱུ་ལྟ་དང་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་རྒྱ་དེ་ནང་རྒྱུན་ཡིན་པས་ནང་རྒྱུན་དེ་མ་
ཆར་ན་དགོན་མཆོག་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་ནའང་རང་སྐྱོབ་ཐུབ་ཐབས་མེད་ཟེར།
ནང་རྒྱུན་དང་ཕྱི་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་འཛོམས་ན་ནང་རྒྱུན་གྱི་རྒྱས་པ་ཐོན་ཐུབ་པ་
དང་། ཕྱི་རྒྱུན་གྱི་རྒྱས་པ་དེ་ནང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོན་དགོས་པ་ཡིན། དེར་
བརྟེན་དགོན་མཆོག་གིས་རང་ལ་སྐྱོབ་པ་བྱེད་པར་དགོན་མཆོག་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་
པ་དང་སྐྱབས་འཁོར་བྱས་པ་ཅམ་གྱི་ཐུགས་རྒྱུ་ཆ་རྒྱུན་དེ་གཅིག་ལྟས་ན་མི་ཆོད་པར་
གཙོ་པོ་རང་གི་ནང་གི་ཆ་རྒྱུན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་བ་དང་དགེ་བ་བཅུ་བརྒྱུ་
རྒྱུ་ལྟ་སྟེན་དེ་མའི་ཐོག་ནས་རང་གིས་རང་སྐྱབས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱས་ན་ཐུགས་རྒྱུ་ཆ་
རྒྱུན་དེས་རྒྱས་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཐོན་གྱི་རེད་ཟེར།

4 རྒྱབས་འཁོར་མཆོད་ཡོན་བཤད་པ། ① ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པར་རྒྱུད་པ།
རྒྱབས་འཁོར་ཁས་བྲལ་ས་པའི་ཉིན་མོ་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ལྟས་སྐྱུ་རྒྱུད་པ་
ཡིན། ② རྒྱབས་འཁོར་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིན་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྒྱབས་འཁོར་
ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཐེག་རྒྱུད་གི་རྣམ་པ། ལས་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
པ་བཅས་གང་ཞུས་ནའང་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱབས་འཁོར་མེད་ན་རྣམ་པ་དེ་གསུམ་
ཀ་ཐོབ་ཐབས་མེད། ③ རན་སོང་གི་སྒྲེ་བ་འགོག་ཐུབ་པ། རྒྱབས་འཁོར་བྱས་པ་
ཡིན་ན་རན་སོང་ལ་སྒྲེ་བའི་སྒྲེ་བ་དེ་བད་དེ་བཀག་མ་ཐུབ་ནའང་གནས་སྐབས་
རིང་བཀག་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། ④ སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པ། མི་ལ་
ལས་སྒྲེ་ལ་སྤང་མཁུན་མང་པོ་ཞིག་བཏགས་ནས་དེས་རང་ཉིད་ལ་ལེགས་དབང་
བར་ཆད་མི་ཡོང་བར་ཆར་མ་སྤང་ཐུབ་པར་རྩིས་གྱི་ཡོད་ནའང་གཙོ་པོ་དེ་རང་
གི་སེམས་ལ་རྒྱབས་འཁོར་མེད་ན་སྒྲེ་ལ་སྤང་མཁུན་མང་པོ་རི་ཅམ་བཏགས་ནའང་
སྤང་ཐུབ་ཐབས་མེད་པས་རྒྱབས་འཁོར་གྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན།

⑤ ཉེ་དང་མི་ཡི་མཚན་པའི་འོས་སྒྲུབ་པ། དེ་ནི་སྒྲུབས་འགྲོ་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་
ཡིན་ན་སྒྲུབས་འགྲོ་མེད་པའི་མི་ཚང་མས་མཚན་པར་འོས་པའི་ཡུལ་ཞིག་དུ་
འཇུག་འགྲོ་བ་ཡིན་ཟེར། ⑥ གཞན་སྒྲུག་བཟུལ་ལས་སྒྲོབ་བྱུང་བ། སྒྲུབས་
འགྲོ་ཡོད་པའི་མི་དེས་མི་གཞན་སྒྲུག་བཟུལ་ལས་སྒྲོབ་བྱུང་བ། ⑦ རྩེ་བ་ཕྱི་མར་
མི་ལུས་ཚོབ་པ། སྒྲུབས་འགྲོ་ཡོད་པའི་མི་དེ་རྩེ་བ་ཕྱི་མར་མི་ལུས་ཚོབ་བྱུང་བ།
⑧ མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་བྱུང་བ་སོགས་དེ་ན་མས་ཞིབ་བྱ་བཤད་མི་དགོས་པ་
འོད་རྒྱ་ཡིན།

༡. ལས་རྒྱ་འབྲས།

ལས་རྒྱ་འབྲས་ཟེར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཚས་ལུགས་ཀྱི་བྱ་ལོར་མ་ཡིན་པའི་
ཉེ་བ་ཞིག་རེད། ཚས་ལུགས་གཞན་ནང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་མང་
པོ་ཡོད། འདིར་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཞེས་བཤད་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་རྒྱུར་རྒྱུར་བཤད་
མེད། རྒྱ་འབྲས་ཟེར་བ་ནི་དཔེར་ན་ས་ཤོན་དང་ལྷ་ལྷ་གཉིས་ལས་ས་ཤོན་དེ་རྒྱ་
དང་ལྷ་ལྷ་དེ་འབྲས་བྱ་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཟེར་བ་ལས་ལས་རྒྱ་
འབྲས་ཟེར་སྟོན་མེད། ལས་རྒྱ་འབྲས་ནི་ལས་བཟང་པོ་བྱས་ན་འབྲས་བྱ་བཟང་
པོ་འཚོབ་རྒྱ་དང་ལས་ངན་པ་བྱས་ན་འབྲས་བྱ་ངན་པ་སྒྲིན་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར།
དེ་ནི་སོ་སོས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དེ་སོ་སོར་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུར་དགོས་པ་
ལས་མི་གཞན་ལ་བཏོས་འགྲེམ་བྱ་ཐབས་མེད་པས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྤྲིམས་
དཔོན་དེ་ཉ་ཅང་བཀའ་བཅན་པོ་ཞིག་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྲིམས་
འོག་དུ་མ་འདུས་པའི་མི་མང་པོ་ཡོད་ན་འང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཟེར་བའི་སྤྲིམས་དེའི་
འོག་དུ་འདུ་མི་དགོས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཟེར།

སྒྲུབས་འགྲོ་བཤད་ཟིན་མ་ཐག་ལས་འབྲས་ཤོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
རང་གིས་དགོན་མཚོག་ལ་སྒྲུབས་འགྲོ་བྱས་པ་ཙམ་གཅིག་ལུར་བརྟེན་ནས་
དགོན་མཚོག་གིས་རང་རྒྱུབ་མི་བྱུང་ཉིད་དུང་རང་གི་ནང་རྒྱུན་དེ་ལས་བཟང་

པོ་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་ལས་རན་པ་སྤྱད་དགོས་ཞིང་། བྱང་ཆུན་འཛོམས་ན་
 རང་ཉིད་སྤྱོད་བྱ་བ་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་སྐྱབས་འགྲོ་བུས་པའི་རྗེས་སུ་ལས་རྒྱ་
 འབྲས་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཟེར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་
 འགྲོའི་མཐུག་ཏུ་ལས་འབྲས་ཟེར་བ་དེ་བཤད་པ་རེད། སྐྱབས་འགྲོ་ནི་ཕྱི་ཆུན་
 ཡིན་པ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ནི་ནང་ཆུན་ཏེ་ངེས་པར་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་
 ཡས་ཤིག་རེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་དཔེ་ཆའི་འགོ་དེ་རྒྱ་གར་སྤྱད་ནས་འགོ་
 བཅུགས་པ་དང་། ཀ་ཁའི་འགོ་དེ་ཀ་མད་སུམ་ཚུའི་ཀ་ནས་འགོ་བཅུགས་པ་
 ལྟར་ཆོས་ཀྱི་འགོ་དེ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ནས་བཅུགས་པ་ཡིན། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལག་
 ལེན་བསྟར་བ་ནས་ཆོས་ལྟར་བ་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལག་ལེན་མ་བསྟར་ན་ཆོས་
 ཡོད་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བཅན་སྐམ་པོས་ཤོད་ལ་ལྟ་ཆོས་དགེ་
 བ་བཅུ་དྲུག་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བྱིམས་སྤྱོད་གཏོང་གནང་མཛད་པ་དེ་
 རྟོག་ཆོས་དེ་བྱིམས་ལ་བསྐྱར་ནས་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་དེ་བྱིམས་ཆགས་པ་རེད།
 དེར་བརྟེན་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བཅན་སྐམ་པོ་ཤོད་ལ་ཐོག་མར་ལྟ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་
 དྲུག་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་ཤོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀའི་བྱིམས་ལུགས་སུ་
 གཏན་འཁེབས་གནང་མཁན་དེ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་
 ཆོས་བྱིམས་ལ་ལྟ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དྲུག་སྤྱིད་བྱིམས་ལ་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་
 དྲུག་གཏན་འཁེབས་བཅོས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ནང་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀའི་
 བྱིམས་ཡོངས་རྒྱལ་འདུས་ཡོད། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་ནང་ས་མ་ལ་གུས་
 འབས་བྱེད་དགོས་པ། སྤྱོད་པོན་ལ་གུས་འབས་བྱེད་དགོས་པ། ཀན་རབས་
 ལ་གུས་འབས་བྱེད་དགོས་པ། ས་མས་སུ་གུར་བུམས་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ། སྤྱི་
 གུས་ས་མར་བརྩི་བཀྱར་བྱེད་དགོས་པ། དེ་བཞིན་མི་ཆོང་མས་ཡི་གེ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བྱེད་དགོས་པ། མི་ནག་ཆེན་ལ་ཉེས་ཆད་གཙང་དགོས་པ། ནག་ཆེན་གྱི་ནག་
 ཉེས་ཐེར་འདོན་བྱེད་དགོས་པ། མི་གཞན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དགོས་པ། གཞན་སྤྱོད་
 ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་སྐབས་རང་གིས་སྐྱབས་མ་བྱུང་ན་རང་ཉིད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་

མི་གཞན་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུབ་སྐབ་པ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་མཁམ་དོ་བདག་དང་དེའི་ཁྱིམ་ཆར་
 ལའང་བྱས་རྒྱུ་དཔེ་བཟང་ཡོད་(གནའ་དུས་རྒྱན་མ་སྔགས་བཟང་ནས་མྱོད་
 གཞུང་ལ་ཆེས་སྤྲད་ན་བྱ་དགའ་མཆོན་བྱེད་དུ་ཁྱིམ་གྱི་སྒྲི་ཆར་ལྷགས་སྒྲི་ཞིག་
 བཀལ་རྒྱ་ཡོད་)པ་སྔགས་ཀྱི་ནང་དོན་རྒྱུད་ཡོད། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་
 ནང་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་དང་ཅུང་མི་འཆམ་པ་ཞིག་ལྟེ་བྱད་མེད་སྔགས་ཆོགས་ལ་
 རྒྱགས་མི་ཆོག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། འདི་ཡག་པོ་མ་རེད། དྲུང་མེད་ཀྱི་ཆབ་མྱོད་
 དབང་ཆ་ཡོངས་རྒྱུགས་འཕྲིག་པ་རེད། ཡིན་ནའང་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་འོག་དེ་འདྲ་ཞིག་མི་བཟོ་བཅས་མེད་ཡིན་ཏེ། ར་ཆོས་སྒྲོན་མའི་མི་ལ་དེར་
 དུས་ཀྱི་ཆད་གཞི་དེ་ཁྱེར་ནས་གདེང་འཛག་བྱས་ན་མི་འགྲིག་ སྒྲོན་མའི་མི་ལ་
 དེར་སང་གི་ཆད་དེ་ཁྱེར་ནས་འཇལ་ན་ཁོ་མི་སྐབ་ལྟེ་དེར་དུས་ཀྱི་མར་ཁེ་སི་
 རིང་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ཁྱེར་ནས་སྤྱུ་ལྟ་ནི་ལ་ཆད་བརྒྱབ་ན་ཡོང་བཅས་མེད་དེ་
 སངས་རྒྱས་སྤྱུ་ལྟ་ནི་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་བཅ་གཡོག་ལམ་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲི་ཆོགས་ནང་
 རྒྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ཁོང་གིས་སྐབས་དེའི་སྒྲི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པ་ཞིག་དང་སྐབས་དེའི་སྒྲི་ཆོགས་ཀྱི་བྱིས་ས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་མ་
 གསུངས་པར་དེ་དང་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་པའི་ཆོས་ཤིག་གསུངས་སྐབ་བཅས་
 མེད་ལ་གསུངས་ནའང་སྤྱི་ལུང་ཁས་ལེན་གྱི་མ་རེད། དེར་བརྟེན་ལོ་རྒྱུས་མི་
 ལྟར་ཞིབ་འཇུག་དང་གདེང་འཛག་བྱེད་སྐབས་དེ་གའི་སྒྲི་ཆོགས་ཀྱི་དཀོས་མཁོ་
 དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆུ་ལྟོན་གང་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་དུ་མི་དེས་སྤྲད་ཆ་གང་བཤད་ཡོད་
 མེད་དང་ལས་ཀ་གང་བྱས་ཡོད་མེད་ལ་བརྟེན་ཤོས། དཔེར་ན་དེར་སང་དེབ་
 ཁ་ཤས་ནང་དུ་ཅོང་དང་རྩ་རིང་གི་ཡིག་ལྟར་པའི་དེ་མིན་ཁོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
 ཡིག་ཆ་ཆང་མ་ཆུང་རིག་གི་རིན་ཐང་མེད་པ་ཤ་སྟག་རེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད་པས་
 འདི་ནི་ཆོས་པ་པོ་དེ་ཆོས་དེར་སང་གི་ཁྱེ་ཅོ་དེ་འཁྱེར་ནས་སྤྲ་མའི་མི་ལ་ཆད་
 བརྒྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཡོང་བཅས་གཏན་ནས་མེད། སྤྲ་མའི་མིས་རྒྱ་ཆད་དེ་
 ཁོ་མི་སྐབ། དཔེར་ན་ཁོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆའི་ནང་མང་ཆེ་བ་ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་

ཡིན་པ་ལས་སྤྲིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཏུ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཡིན་ཏེ། 《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་
མེ་ལོང་》ལ་ཆ་བཞག་ན་ཁ་བྱང་ལ་《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་》ཞེས་
འཁོད་ཡོད་ན་འང་དོན་དངོས་ཐོག་རྒྱལ་རབས་རང་གི་སྐོར་ལས་ཆོས་ཀྱི་གནས་
རྒྱལ་མང་བ་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་པ་པོས་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་མ་ཤེས་པ་མ་
ཡིན་པར་དེ་ནི་ཙམ་པ་པོས་སྤྱི་ལྟ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་ལྟ་བུ་དེ་
ཉིད་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན། སྤྲིན་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐབས་བྱུང་
མེད་ཆབ་སྤྲིན་གྱི་ཆོག་ས་འདུར་ལྷག་ས་མི་ཆོག་ཟེར་བ་དེ་ཡང་སྐབས་དེའི་སྤྱི་
ཆོག་ས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོས་པ་ཞིག་རེད། བགས་བཞེད་རྒྱད་
འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཆོག་ས་ནང་དུ་བྱིམ་ས་དེ་འདྲ་ཞིག་མེད་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད་པར་
སྤྲིན་གཞུང་དེ་བགས་བཞེད་རྒྱད་འཛིན་གྱི་སྤྲིན་གཞུང་ཡིན་པ་དང་། ལམ་
ལུགས་དེ་ཡང་བགས་བཞེད་རྒྱད་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལམ་
ལུགས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དེའི་ནང་ཁྱོད་དབང་དང་། ལུས་
དབང་། རྩ་དབང་སོགས་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པས་སྤྱི་ཆོག་ས་དེ་ལྟ་བུ་
ཞིག་གི་ནང་བྱུང་མེད་ལ་དབང་ཆ་ཟེར་བ་དེ་ཡོང་ཐབས་མེད་ལྟམས་དེར་སངས་
གི་མ་མོ་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཆབ་སྤྲིན་གྱི་ཁྱེ་ཙ་དེ་འབྱུར་ནས་སྤྲིན་བཅན་སྐམ་པོ་ལ་
ཉེས་མིང་བགལ་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད།

ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་ཚུལ་བཤད་པ། དེ་ལ་འང་ལས་འབྲས་སྤྱི་ལྟ་ཚུལ་
དང་། ལས་འབྲས་སོ་སོའི་རྣམ་ཚུལ། ཟස་ཡང་རམ་སྟམས་ཆེ་ཆུང་། དགེ་བ་
དང་མི་དགེ་བའི་ལས་འབྲས་བྱ་བཅས་ལས།

༡. ལས་འབྲས་སྤྱི་ལྟ་ཚུལ་ལ། ① ལས་ངེས་པ། ② ལས་འཕེལ་ཆེ་
བ། ③ ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་བྱད་པ། ④ ལས་བྱས་པ་རྒྱད་མི་བྱ་བ་བཅས་
བྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་བཞི་ལྟ་བུ་དང་།

བྱད་ཆོས་དང་པོ། ལས་ངེས་པ་ཞེས་པ་ནི། ལས་བཟང་པོ་བྱས་ན་
འབྲས་བྱ་བཟང་པོ་ཡོང་རྒྱ་དང་། ལས་རན་པ་བྱས་ན་འབྲས་བྱ་རན་པ་མིན་རྒྱ་

གཏན་འཁེལ་བ་དེ་ལ་ལས་ངེས་པ་ཞེས་བརྗོད། དེར་བརྟེན་ལས་བཟང་པོ་བྱས་
 པར་འབྲས་བྱ་རན་པ་ཡོང་མི་མྱོད་ལ་ལས་རན་པ་བྱས་པ་ལ་འབྲས་བྱ་བཟང་པོ་
 ཡང་ཡོང་མི་མྱོད་པ་དེ་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་དོགས་འདྲི་དེ་ལྟར་
 བྱེད་མིན་པ་ལྟེ། རྣམ་ཀུན་སེམས་ཅན་བསད་ནས་འཆོ་བ་སྦྱེལ་མཁན་དེ་ཆོ་
 ཟུག་པོ་དང་ཆོ་རིང་པོ་ཡོང་བ་དང་རྣམ་ཀུན་སེམས་ཅན་མ་བསད་པར་ཆོས་
 བྱེད་མཁན་དེ་ཆོ་ཆོ་བྱང་ལ་འཆོ་བ་སྦྱོལ་པོ་ཆགས་པ་དེ་ལས་བཟང་རན་གྱི་འབྲས་
 བྱ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་གསོད་མཁན་དེ་ཆོ་
 རིང་པོ་དང་ཟུག་པོ་ཆགས་པ་དེ་ཁོས་སེམས་ཅན་བསད་པའི་འབྲས་བྱ་མིན་ཏེ་
 ཁོ་རང་གི་སྦྱོལ་བ་སྟོན་མའི་འབྲས་བྱ་བཟང་པོའི་ལྷན་མ་དེ་དག་ཆོ་འདྲིར་སྦྱོན་པ་
 ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ལྷན་འཕྲོ་དེ་རྣམས་གཙང་དག་བཅོས་ཐིན་རྗེས་ལྷན་བཅུ་ལ་
 མུང་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ས་མཚན་ཡིན་པ་ལས་སེམས་ཅན་སྟོག་བཅད་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཆོ་རིང་པོ་དང་ཟུག་པོ་ཡུང་བ་མིན་ལ། རྒྱན་དུ་ཆོས་བྱས་ནའང་ན་
 ཆ་མང་བཆོ་བྱང་བ་དེ་ནི་ཆོས་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་མིན་པར་སྦྱོལ་བ་སྟོན་མ་ཤིག་པ་
 བསགས་བཞག་པ་དེ་དག་ཆོ་འདྲི་ལ་སྦྱོན་ནས་དེ་ཆོ་བྱ་ཁོན་ལྟར་སྦྱོན་ཆབ་
 འཕྲོད་དེ་སྦྱོལ་བ་རྗེས་མ་འབྲས་བྱ་བཟང་པོ་མུང་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ས་མཚན་ཞིག་བཅས་
 ཡིན་པ་ལས་ལས་བཟང་པོར་འབྲས་བྱ་རན་པ་ཡུང་བ་དང་ལས་རན་པར་འབྲས་
 བྱ་བཟང་པོ་ཡུང་བ་ཞིག་མིན་ཟེར། གཞན་ཡང་དཔེར་ན་པ་མས་སྤྱ་གྲུ་ལ་
 བུམས་སྦྱོང་རྒྱུ་ཅི་ཅམ་བྱས་དུང་སྤྱ་གྲུ་ཆེན་པོ་ཆགས་དུས་པ་མར་དྲིན་ལན་ལོག་
 འཇལ་བྱེད་པའི་གནས་སྤྱི་ཡོང་བ་དེ་ཡང་ཆོ་སྟོན་མ་རང་གིས་སོ་སོའི་པ་མ་ལ་
 ཡག་པོ་མ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་ད་ལྟ་སོ་སོའི་སྤྱ་གྲུའི་ཚོག་ནས་རང་ལ་ཉག་ཉག་
 འཁོར་བ་ཞིག་ཡིན་ཟེར།

བྱད་ཆོས་གཉིས་པ། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ཞེས་པ་ནི། ལས་བཟང་རན་ལ་
 མ་སྟོས་པར་དའི་འབྲས་བྱ་འཕེལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ་ལས་མི་དགེ་བ་ཞིག་བྱས་པའི་
 དབང་དུ་བཏང་ན་འགྱུར་བཤགས་མ་བྱས་ཆོ་ལས་དེ་ནིན་རེ་ལས་ནིན་རེ་འཕེལ་

ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དཔེར་ན་དེ་རིང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤིག་གཅིག་བསད་པ་དེ་སང་ཉིན་ནམ་
མ་ལངས་གོང་རམ་ཁ་ས་ཤིག་བསད་པ་དེ་འགྲིག་མི་འདུག་སྟུང་ནས་འགྱུར་
བཤགས་བྱས་ན་ཤིག་གཅིག་བསད་པའི་ཤིག་པ་མ་གཏོགས་མེད། དེ་ལས་ཤོག་
སྟེ་འགྱུར་གཤགས་མ་བྱས་ན་སང་ཉིན་གཉིས་དང་། གནངས་ཉིན་བཞི།
གཞིས་ཉིན་བརྒྱད། དཔུས་ཉིན་བཅུ་དྲུག་བསད་པའི་ཤིག་པ་སྟེ་རྒྱ་བ་གཅིག་
འགྲོ་དུས་མི་གཅིག་བསད་པའི་ཤིག་པ་ལས་ཆེ་བ་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་དུ་སྟོན་པ་
ཡོད་མཁན་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་དེས་ཀྱང་ཆད་ཀྱི་མེད་ཅིང་། ལས་བཟང་པོ་
བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཟེར། དེ་བཞིན་ས་
སྟེ་པ་མ་ལ་ཁ་རན་ཆོག་རན་བཤད་ཆེ་རང་ཉིད་སྟེ་བ་ལ་བརྒྱའི་བར་ལྷད་པ་
ཐོར་བ་དང་མགོ་ལ་རྫོང་འཁོལ་བའི་ལྷག་བསྐལ་རྒྱུད་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར།

ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་བྱད་པ་ཞེས་པ་ནི། རང་
གིས་ལས་དེ་བསགས་མེད་ན་འབྲས་བྱ་དེ་རང་ལ་སྒྲིན་མི་སྟོན་པ་སྟེ། རང་གིས་
ལས་རན་པ་བྱས་མེད་ན་འབྲས་བྱ་རན་པ་རྒྱུད་དགོས་དོན་མེད་ལ། ལས་
བཟང་པོ་བྱས་མེད་ན་རང་འབྲས་བྱ་བཟང་པོ་ཡོང་བཅས་མེད་པས་དེ་ནི་ལས་མ་
བྱས་པ་དང་མི་བྱད་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་བོད་ཀྱི་ཉིང་གི་སྐྱེས་གས་སྤྱ་ས་ཡོན་
རྒྱག་སྐབས་ས་ཆ་དེའི་ཡུལ་མི་ཁ་ཤས་ས་ཡོན་རྒྱག་ཁར་ས་ཆ་གཞན་ལ་ཕྱིན་ནས་
ཤི་མེད་པ་དང་། ས་ཆ་གཞན་གྱི་མི་འགའ་ཞིག་ས་ཡོན་རྒྱག་ཁར་རྒྱུར་ཡོང་ནས་
ལྷང་པ་དེའི་མི་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བའི་གནས་སྐབས་ལྷང་ཡོད་པས་དེ་ནི་ལས་
མ་བྱས་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ལས་མ་བྱས་པ་སྟེ་མཉམ་དུ་ཤི་དགོས་པའི་ལས་ཤིག་
བསགས་ཡོད་པར་བརྟེན་མཉམ་དུ་ཤི་བ་རེད། ཡང་དཔེར་ན་དམག་མི་ཁ་ཤས་
དམག་སར་ཐོངས་མང་སོང་ཡང་རྒྱས་རྒྱུན་དང་ཤི་རྒྱུན་གང་ཡང་ཡོང་རྒྱུར་མེད་
པ་དང་། ཁ་ཤས་འགྲོ་ཐོངས་གཅིག་ལ་ཤི་མཁན་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ནི་ཁོ་གཉིས་
དམག་ས་དེའི་སྐྱོད་ཤི་རྒྱུའི་ལས་བསགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་ལས་སྤྱང་
ཀྱང་དོད་ལོས་དང་མགོ་བདེ་ལོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མིན་ཟེར། ཡང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་

འདྲི་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་བཏོན་མིན་པ་སྟེ། རྩོན་མ་རིག་གནས་གསར་བཟེའི་
 སྐབས་ཁ་ཤིས་ནག་ཉེས་ཚུ་བ་ནས་མེད་པར་སྟུག་པོ་དྲ་ཅང་མང་པོ་ཐུངས་སོང་
 བས་འདི་རང་གིས་ལས་རན་པ་བསགས་མེད་ནའང་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐལ་
 ཐུངས་པ་ཞིག་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ནང་གི་ཤོད་སྟངས་སྟར་ན་རྩོན་མ་
 རང་གིས་མི་ལ་མར་གཞོན་བསྐྱལ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་དྲ་ཅང་ལ་སྒྲིན་པ་ཡིན་
 ཟེར། རྩོན་མ་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་མི་ཆོས་སངས་རྒྱས་ལ་མི་ཞིག་
 ནག་ཉེས་མེད་པར་བཅོན་ཁང་ནང་བཅུག་འདུག་པ་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ཡིན་ནམ་
 ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་“དེ་ནི་སྟེ་བ་རྩོན་མ་མི་
 གཞན་ལ་སྟུག་པོ་བཏང་བ་དང་མི་དགེ་བའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་རྣམས་སྒྲིན་རེད།
 དཔེར་ན་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་རྫོ་ཆས་མ་རག་པར་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་རྫོད་
 དགོས་ཐུང་བ་དེ་ཡང་ཆོ་རྩལ་མའི་རྣམས་སྒྲིན་ཡིན”ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་
 བཞིན་ཤོད་སྟོལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་སྐྱེ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་
 མོ་དེར་ཁོང་གི་སྐུ་མཆེད་ཆ་པོ་ཞིག་གིས་དཀྲོག་གཏམ་བཅོས་ནས་“སྟང་ཟླ་བ་ཁ་
 ཤིས་ནང་ཤུག་ཕུ་ཞེར་རྫོ་རྟེར་ན་ལྷང་པའི་ནང་དུ་ཕུ་གེ་ཡོང་ཉེན་ཡོད”ཅེས་
 བཤད་ནས་མི་མང་པོ་མགོ་བརྒྱར་སྐབས་ཤུག་ཕུ་ཞེ་བཅོད་རྫོ་མས་སྟང་བར་
 སེབས་སྐབས་འབུལ་མཁན་གཅིག་གྲང་མ་ཐུང་བར་ཟླ་བ་གསུམ་རིང་གསོལ་
 ཆས་མེད་པར་བཞུགས་ནས་མཐུག་ཏུ་ཆོང་དཔོན་ཞིག་གི་རྩེ་ལ་ལ་རྟེར་ཡས་ཀྱི་
 ཆག་རུལ་པས་ཟླ་བ་ཁ་ཤིས་བཞེས་སྟུག་བསྐྱལ་དེ་མཆོད་ནས་བཞུགས་དགོས་
 ཐུང་ཡོད། སྐབས་དེར་མི་ཆོས་ཁྱེད་རང་སངས་རྒྱས་ཟིན་ནའང་ད་དུང་ཟླ་བ་
 ཁ་ཤིས་གསོལ་ཆས་མེད་པར་ལུས་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 “དེ་ནི་རང་རང་གིས་སྟེ་བ་རྩོན་མ་ལས་རན་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་
 ཞིག་ཡིན། ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་བདག་ཟེར། ཚ་བ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་
 སྟུག་པ་ཡིན”ཞེས་གསུངས་པ་རེད། ཁོང་གིས་སྟེ་བ་རྩོན་མ་མཆོང་ཡས་མེད་པ་
 ཞིག་གསུངས་ཡོད་ནའང་དེས་རྒྱས་པ་དྲ་ཅང་ཆེན་པོ་ཆོན་ཡོད་པ་དཔེར་ན་

བཅོན་ཁང་ནང་བཅུག་ཏེ་ཞེས་པ་དྲག་པོ་བཏང་ནས་མི་ལ་གནོད་ཕྱིལ་མི་ཆོག་
 པ་དང་། ལས་རན་པ་བྱས་མི་ཆོག་ཅེས་ག་ཆོད་བཤད་ནའི་གང་ལྟར་མི་མགོ་
 བདེ་པོ་ཞིག་དང་ཁ་བདེ་པོ་ཞིག་སྐྱག་ན་ཐབས་ཤེས་གང་ཡང་ཕྱེད་བྱུང་གི་རེད།
 དེ་ལས་རང་གིས་མི་ལ་རན་པ་བྱས་ན་འབྲས་བྱ་རན་པ་རང་ལ་འཁོར་རྒྱ་ཡོད་པ་
 དང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འདྲ་བྱས་ན་ཆོ་རྒྱུས་མ་འདི་འདྲ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསལ་
 བཤད་ཕྱེད་དུས་དེ་གི་ཁྲིམས་ཡིག་ནན་པོ་ཞིག་ལས་འཇུག་ཆེ་བ་ཡོད། རྒྱ་མ་
 སངས་ཀྱིས་འཆོ་བཞུགས་སྐབས་སུ་གྲིམས་ཅི་ཅམ་ཡག་པོ་ཡོད་ན་འང་གྲིམས་
 དཔོན་དང་། རྒྱལ་པོ། རྒྱ་མ་པོ་སྐྱེས་གྲིམས་འོག་ཏུ་འདྲ་བྱུང་གི་མེད་པར་
 བརྟེན་ལས་འབྲས་སྐྱར་དེ་བཤད་དུས་གྲིམས་འོག་ཏུ་མ་འདྲས་པ་ཆང་མ་འདྲ་
 བྱུང་གི་ཡོད། དེར་སྐབས་གྲིམས་ཀྱི་མདུན་ལ་མི་ཆང་མ་འདྲ་མཉམ་ཡིན་ན་འང་
 ད་དུང་མི་མགོ་བདེ་པོ་ཁ་ཤས་གྲིམས་ཀྱི་དྲ་བའི་ནང་ནས་ཤོར་གྱི་ཡོད་པས་ལས་
 རྒྱ་འབྲས་གྲིམས་དང་སྒྱུར་བ་དེ་ཉ་ཅང་གི་མཁས་པ་ཞིག་རེད་སྟེ་མ་གྱི་འདུག

ཁྱད་ཆོས་བཞི་པ། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་མི་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི། སྔ་སྔས་བྱས་
 ཆར་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དེ་སྔ་སྔས་མ་ལྟོང་བར་ཐར་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་
 དང་། རང་གིས་ལས་རན་པ་ཞིག་བྱས་ཡོད་ན་འབྲས་བྱ་དེ་རང་གིས་མ་འདོད་
 ན་འང་ལྟོང་དཀོས་པ་ལས་དེ་སྐྱ་གཅིག་ལ་བཞོ་བཤའ་རྒྱག་ཐབས་མེད་ཅེས་པའི་
 རོན་ཡིན། ཞོང་གསལ་ནི་ལས་འབྲས་སྤྱི་འདྲ་ལོན།

༡. ལས་འབྲས་སྔ་སྔའི་རྣམ་ཐྱལ་ལ། བྱག་པོའི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བྱ་
 ཞེས་པ་དང་། དཀར་པོའི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བྱ་ཞེས་པ་གཉིས་ཡོད། བྱག་
 པོའི་ལས་ནི་མི་དགེ་བ་བརྒྱ་ཡིན་པ་དང་། མི་དགེ་བ་བརྒྱ་སྔ་སྔ་ལ་གཞི།
 བསམ་པ། རྒྱུར་བ། མཐར་ཐུག་བཅས་བཞིར་དབྱེ་ནས་བཤད་ཡོད། གཞི་
 ཞེས་པ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཉེ་དཔེར་ན་སྟོག་བཅད་པར་ཆ་བཞག་ན་སྟོག་གཅད་
 སའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཟེར། བསམ་པ་ནི་སྟོག་གཅོད་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་པ་
 གང་འདྲ་ཞིག་བཅངས་ཡོད་མེད་དཔེར་ན་མི་བསད་པར་ཆ་བཞག་ན་ཞེད་རྣང་

བྱས་ནས་བསད་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་ལངས་ནས་བསད་པ་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་རྩོམ་མི་
འདྲ་བས་དེ་ལ་བསམ་པ་ཟེར། བསམ་པ་དེ་ལ་དྲུང་འདྲུ་མེས་དང་། ཉན་
མོངས། ཀུན་སྒྲོང་བཅས་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད། འདྲུ་མེས་ལ་ཡང་
འབྲུལ་བ་དང་མ་འབྲུལ་བ་གཉིས་ལས་མར་སྒྲིགས་མི་ཡིན་ནའང་མིང་སྤྱང་དུ་
འབྲུལ་ནས་བསད་པ་ལ་འདྲུ་མེས་འབྲུལ་བ་དང་། མི་ཡིན་པ་མེས་བཞིན་དུ་
བསད་པ་ལ་འདྲུ་མེས་མ་འབྲུལ་བ་ཟེར། ཉན་མོངས་ནི་འདྲོད་ཆགས་ཞེས་
གཏི་མུག་སྐགས་ཡིན། ཀུན་སྒྲོང་ལ་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་
ལས། རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་ནི་དུག་གསུམ་པོ་གང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བསད་
ཀྱང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དུག་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཡིན་པ་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ནི་
གསོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་ཡིན། རྒྱུར་བ་ནི་
ཐབས་མེས་ཏེ་གསོད་ཐབས་སྡེ་ཆོགས་པ་དེ་ཆོ་ཡིན། མཐར་ཐུག་ནི་འཕྱོད་པ་
མེད་པའི་དོན་ཏེ་ངས་མི་གསོད་ཐུབ་པ་དེ་འགྲིག་སོང་བསམ་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་།
འཕྱོད་པ་སྐྱེས་ན་ཕྱི་པ་ཅུང་ཙམ་རྒྱུང་བ་ཡོད།

དེ་ཡང་ནག་པོའི་ལས་སྟེ། མི་དགེ་བ་བརྒྱུ་ལས།

༡. སྟོག་གཙོད།

①གཞི་ནི། རང་མ་ཡིན་པར་གཞན་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། རང་གིས་རང་
བསད་པ་དེ་མིན། རང་སྟོག་རང་གིས་གཙོད་པ་དེ་མི་དགེ་བ་བརྒྱུའི་ཁོངས་
མིན་ལ་སྟོག་གཙོད་ཀྱི་ཕྱི་པ་འདི་ཁོངས་སུ་འང་མི་གཏོགས་ཞིང་། སྟོག་གཙོད་ཀྱི་
ཕྱི་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་སྟོག་བཅད་པ་ལ་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་
ཆའི་ནང་རང་གིས་རང་སྟོག་བཅད་ན་ཉེས་པ་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་ལྔ་
བརྒྱའི་བར་དུ་མི་ལྷས་ལེན་མི་བྱུང་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྟོག་སྐྱབས་ཆེ་སྐྱེ་བ་མང་
པོར་མི་ལྷས་ཐོབ་རྒྱུ་མ་ཟད་ཆེ་ཡང་རིང་པོ་ཡོང་བ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་རང་སྟོག་
བཅད་བ་དེ་ཕྱི་པ་མ་ཡིན་པར་དགེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་འབྲས་བུར་སྐྱེ་བ་མང་
པོར་མི་ལྷས་ཐོབ་བྱུང་པ་དང་། མི་ལྷས་ཐོབ་པའི་རིང་ལ་ན་ཚ་མེད་པ། ཆོ་

རིང་བ་བཅས་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་ཟེར། དེར་བརྟེན་སྲིག་གཙོན་གྱི་ཤིག་པ་ནི་རང་
ལས་གཞན་པའི་སྲིག་ཆགས་ཞིག་ཡིན་དགོས།

② བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདྲ་ཤེས་ནི་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངོས་
འཛིན་བྱུང་བའི་འདྲ་ཤེས་མ་འབྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རང་གིས་
གསོད་ཡས་དེ་སྟག་ཡིན་ནའང་བསད་ཆར་བ་དེ་མི་གཅིག་བསད་ཡོད་ན་མི་
བསད་པའི་ཤིག་པ་མེད་པ་དང་། མི་དང་སྲིག་ཆགས་གང་ཡིན་གྲུང་བྱུང་མེད་
སྟམ་ཏེ་བསད་པ་ཡིན་ན་ཤིག་པ་ཆེ་བ་ཡོད་ཟེར། ཉོན་མོངས་ནི་ཉོན་མོངས་
དུག་གསུམ་གང་རུང་སྟེ་ཞེ་སྒང་གི་དབང་གིས་ཁོང་སྟོ་དུག་པོས་བསད་པ་དང་།
འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤི་ཞིམ་པོ་ཞིག་བྲེ་ཡས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་བསད་
པ། གཏི་ལུག་གི་དབང་གིས་གཞན་གྱིས་སྲིག་བཅད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་
བཤད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསད་པ། (ཡང་སྤྱུ་གྲུ་རྒྱུང་
རྒྱུང་སྐབས་སེམས་ཅན་བསད་པ་དེ་ཤིག་པ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་སྟབས་དེ་ནི་གཏི་
ལུག་གིས་བསད་པ་ཡིན་ཟེར་) ཀྱན་སྦྲང་ནི་རང་གིས་མི་གཞན་དག་གི་སྲིག་
གཙོན་འདོད་ཡོད་པའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེར་བརྟེན་མི་དག་
བཅུ་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་དུས་འདྲ་ཤེས་དང་། ཉོན་མོངས་། ཀྱན་སྦྲང་བཅས་ཆར་
མ་ཆར་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

③ སྦྱར་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དུག་སྟེར་བ་དང་། གཡང་ལ་གཡུགས་པ།
མཚོན་ཆ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བསད་པ་སོགས་གསོད་སྒངས་ཐབས་ཤེས་དེ་
དག་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་རང་གིས་མི་བསད་ནའང་མི་དེ་དུག་གས་མ་ཐུན་ཞོང་
རང་མི་གཞན་གྱིས་བསད་ཆེ་མན་ཚུན་སྦྱིན་ཆབ་འཕྲོད་དེ་རང་ལ་སྲིག་གཙོན་གྱི་
ཤིག་པ་མེད་ཟེར།

④ མཐར་ཐུག་ནི་རང་གི་སྟོན་ལ་གཞན་གྱི་བདེ་ཡིན།

༡. མ་ཐུན་ལེན།

① གཞི་ནི། གཞན་གྱིས་བདག་རུ་བབྱུང་བའི་རྗེས་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ་

བདག་མེད་གྱི་ནོར་བུ་ནས་ཀྱིས་པ་དངོས་གཞི་མེད། དེ་ལྟ་བུ་ནས་མ་བུ་ས་
པའི་སྤྱིམས་ཀྱི་ཆད་པ་དང་ཞིག་པ་གཉིས་བསྟར་ན་ཆད་པ་ལས་ཞིག་པ་ཆེ་བ་
ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་སྐབས་དེར་སྤྱིམས་གཏོང་དུས་ཞིག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་བལྟས་
ནས་བཏང་མེད་པར་སྐབས་དེའི་ལུང་པ་དེའི་ནང་གི་དངོས་པོའི་རིན་ཐང་ལ་
གཞིགས་ནས་སྤྱིམས་ཆད་བཅད་ཡོད།

② བསམ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ནམ་པ་གསུམ་ལས། ཁོང་ཁོ་བྱས་ནས་རྒྱ་
མ་བུ་བ། འདྲོད་ཆགས་བྱས་ནས་རྒྱ་མ་བུ་བ། གཏི་ལྷག་གི་དབང་གིས་
རྒྱ་མ་བུ་བ་བཅས་གསུམ་ཡོད། ཁོང་ཁོ་བྱས་རྒྱ་མ་བུ་བ་ནི་རང་གི་
དགའ་ལོ་ཁོང་ཁོ་བྱས་ཁོ་ལ་གཞོན་པ་སྤྱེལ་ཆེད་ཁོའི་ཅ་ལག་རྒྱ་མ་བུ་བ་ལ་
ཟེར། འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་མར་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་ལ་མེམས་ཆགས་
ནས་བུ་བ་དེ་མང་ཆེ་བ་རེད། གཏི་ལྷག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མ་བུ་བ་དེ་ལ་ལྷ་
ཉིགས་པའི་ཆོས་ལུགས་འགྲུབ་འཕྲོ་བ་སྤྱོད་ཆགས་ནས་རྒྱ་མ་བུ་ས་ཀྱི་ཞིག་
པ་མེད་ཟེར་བའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་འགྲུབ་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་གཏི་ལྷག་
གིས་བུ་བ་ནི་རྒྱ་མ་བུ་བར་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ཏ་མ་གོ་བ་དེ་ལ་ཟེར། གྲུ་
སྤྱོད་ནི་རང་གིས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱ་མ་བུ་འདྲོད་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་དེ་ཡིན།

③ སྤྱིར་བ་ལའང་ནང་གསེས་གཉིས་ཡོད་དེ། དབང་ཡོད་བཤད་ནས་
འཕྲོག་པ་ཞིག་དང་དབང་མེད་པར་བརྒྱས་པ་སྤྱེ་གཉིས་སོ། དབང་ཡོད་ཀྱི་
འཕྲོག་པ་དེ་ལ་འཕྲོག་སྤངས་སྤྲེལ་ཆོགས་ཡོད། དབང་མེད་པར་བརྒྱས་པ་ལའང་
ནང་གསེས་གཉིས་ཡོད་དེ། དངོས་འབྱེལ་བརྒྱ་བ་དང་བརྟེན་བརྒྱ་ཟེར་བ་ཞིག་
ཡོད། དངོས་འབྱེལ་བརྒྱ་བ་དེ་ལྷ་མི་དཔོན་པར་མཁུན་གསལ་རེད། བརྟེན་
བརྒྱ་ཟེར་བ་ནི་མི་གཞན་གྱི་མདུན་ནས་ཅ་ལག་གམ་དདུལ་གཡར་བ་དེ་དུས་
ཆོད་རིང་པོ་མ་སྤྱད་པར་གཡར་བརྟེན་བཏང་བ་ལ་ཟེར། (ཁ་བསྐྱེད་རྒྱག་པ་ཡང་
དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་)

④ མཐར་ཐུག་ནི་ཐོབ་པའི་སྤྱི་སྤྱེས་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་ཅ་ལག་དེ་

རང་ལ་བྱུང་སོང་བསམ་ནས་དགའ་ཚོར་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། མོབ་སྐྱོ་མ་
སྐྱེས་ན་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕྱིག་པ་ཆ་ཆར་བ་ཡོང་གི་མེད་ཟེར།

༣. ལོག་གཡེམ།

མི་དག་བརྒྱའི་ནང་ལོག་གཡེམ་ལས་མི་གཙང་སྦྱོང་བྱངས་མེད། མི་
གཙང་སྦྱོང་དང་ལོག་གཡེམ་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་རྟེ། རྩམ་པ་ཡོད་མཁན་
གྱི་གྲ་པས་བྱད་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་གཙང་སྦྱོང་ཟེར་བ་དང་།
རྩམ་པ་ཡོད་མེད་ལ་མ་བརྩོས་པར་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པར་
ལོག་གཡེམ་ཟེར།

① གཞི་ནི། རང་གི་མ་དང་སྦུན་ཉེ། རབ་བྱུང་མ། བྱ་མོ་ལོ་གྲངས་མ་
ལོན་པ་སོགས་བསྟོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྦུམ་མ་དང་། རྩམ་པ་བསྐྱུང་བ།
ཟླ་མཆོད་འབབ་པ་སོགས་དུས་མ་ཡིན་པ། ལྟ་ཁང་དང་རང་གི་སྤྲ་མ། ཡ་མ་
བཅས་ཀྱི་དྲུང་སོགས་གནས་མ་ཡིན་པ། ཁ་དང་། བཤང་ལམ། བརྒྱའི་བར་
སོགས་ལམ་མ་ཡིན་པ། (སྦུན་ཉེ་ཟེར་བ་དེ་ནི་སོ་སོའི་ཡ་མ་ནས་ཡར་ཕྱིས་པའི་
མི་སྟོན་བདུན་ལ་ཟེར་ཞིང་། བདུན་གྲོལ་ཆེ་ཉེས་པ་མེད་ཟེར་)

② བསམ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ལ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པ་ངོས་བཟུང་ནས་འདུ་ཤེས་
མ་འབྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་རྟེ། གཞན་གྱི་ཡིན་པ་ལ་རང་གི་ཡིན་སྐྱེས་ནས་བྱས་
པ་དང་། གཞན་ཡང་བདག་པོ་ཡོད་པར་བདག་པོ་མེད་སྐྱེས་ནས་བྱས་པ་དང་།
གཞན་གྱིས་རང་ལ་བཅུན་ཤིང་གིས་བྱེད་དུ་བརྒྱག་པ་ཡིན་ན་ལོག་གཡེམ་གྱི་ཉེས་
པ་ཆ་ཆར་བ་མེད་ཟེར། ཉན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སོག་ནས་བྱས་པ་དེ་
ཤོད་མི་དགོས་ལ། ཁོང་སྤྱོད་ནས་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རང་གི་དགྲ་
པོ་ལ་གནོད་སྐྱེལ་ཡས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགྲ་པོའི་རྒྱུང་མ་ལ་ཆེད་མངགས་ལོག་གཡེམ་
བྱས་པ་ལྟ་བུ། གནི་ཐུག་གི་སོག་ནས་བྱས་པ་རྟེ་ཉེས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཉ་མ་གོ་
བར་བྱས་པ་དེ་ཡིན།

③ སྦྱར་བ་ནི་མགོ་སྐྱོར་དང་བཅུན་ཤིང་སོགས་བྱ་བ་བསམ་ལྟ་ཆོག་ས།

④ མཐར་ཐུག་ནི་ཕན་ཚུན་དབང་པོ་སྤྱད་དེ་ཆགས་པ་བྱེད་པ།

༡. རྒྱན།

① གཞི་ནི། མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་གཉིས་དང་། མོས་པ་དང་མ་
མོས་པ་གཉིས། བྱེ་བྲག་ཕྱིན་པ་དང་མ་ཕྱིན་པ་གཉིས། རང་གིས་ཤེས་པ་དང་
མ་ཤེས་པ་གཉིས་བཅས་བརྟན།

② བསམ་པ་ལ་ཀུན་སྒྲིབ་དང་ཉོན་མོངས་གོང་དང་འདྲ་ལ། འདྲ་ཤེས་
ནི་རང་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་འདྲ་ཤེས་གཞན་དུ་བསྐྱར་ནས་སྒྲུ་འདྲིན་པ་ཞིག་ཡིན།

③ སྦྱར་བ་ནི་རག་ནས་སྒྲུས་པའམ་ཅང་མི་སྒྲུ་བའི་སྒོ་ནས་དང་དུ་ཡིན་པ།

④ མཐར་ཐུག་ནི་ཕ་རོལ་པོས་ཆོག་དང་དོན་གསལ་པོར་གོ་བ།

རྒྱན་བྱེ་ནང་ནས་མི་ཆོས་སྤྱི་མཐུན་ཞེས་པ་ནི་སྦྱིར་བཏང་གི་མིའི་ཆོས་
ཉིད་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱན་བཤད་པ་ཤི། དཔེར་ན་
ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། མངོན་ཤེས་མེད་པར་མངོན་
ཤེས་ཡོད་ཟེར་བ། སྤྱབ་ཐོབ་མིན་པར་སྤྱབ་ཐོབ་ཡིན་ཟེར་བ། ཆོས་བྱི་གནས་
ཆད་མེད་པར་ཡོད་ཟེར་བ། ཤེས་ཡོན་གང་ཡང་མེད་པར་ཡོད་ཟེར་བ་སོགས་
རྒྱན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་རྒྱ་བཟང་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་རྒྱན་བཤད་པར་ཉེས་
པ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཤི། བར་སྦྱོགས་སྒྲིག་ལ་སྤྱག་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་སྐབས་དེ་
སྦྱབ་ཆེད་རྒྱན་བཤད་པ་དེ་ཡིན། དེར་བརྟེན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྒྱན་བཤད་པ་
ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་རང་གི་དོན་དུ་རྒྱན་བཤད་པ་ལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཟེར།

༥. བྲ་མ།

བྲ་མ་ནི་མི་ཕན་ཚུན་བར་དཀྱིག་ཤིང་རྒྱག་པ་ལ་ཟེར། བྲ་མ་ལའང་གཞི།
བསམ་པ། སྦྱར་བ། མཐར་ཐུག་བཅས་ཡོད།

① གཞི་ནི་ཕན་སྦྱོགས་གཉིས་མཐུན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པའམ་མཐུན་
པོ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་བས་མ་མཐུན་པར་བཏང་བ་དེ་ཡང་གཞི་ཡིན།

② བསམ་པ་ནི་འདྲིན་ཆགས་དབང་གིས་རང་གི་སེམས་ལ་མི་དགའ་བ་

སྤྱི་ནས་ཕན་ཚུན་དགྲ་པ། ཞེ་ཕྱང་དབང་གིས་རང་ལ་དགའ་པོ་ཡོད་པའི་
མི་ཞིག་གཞན་ལ་དགའ་པོ་བྱས་ཆེ་དེ་གཉིས་བར་དགྲ་ཤིང་རྒྱལ་པ། གནི་
ལྷག་དབང་གིས་ཕྱ་མ་བཤད་པ་དེ་ཡང་དག་མིན་ཏེ་མ་གོ་བར་བཤད་པ་ལ་ཟེར།

③ སྦྱར་བ་ནི་ཆོག་སྟན་པ་འཕམ་མི་སྟན་པ་གང་རུང་དང་། བདེན་པ་དང་
མི་བདེན་པ་གང་རུང་།

④ མཐར་ཐུག་ནི་རང་གིས་སྒྲས་པའི་ཆོག་པ་རོལ་པོས་གོ་བ། གལ་ཏེ་
རང་གིས་དགྲ་ཤིང་བརྒྱབ་ནའང་ཕན་ཚུན་བར་མ་མཐུན་པ་ཆགས་མེད་ཆེ་
རང་གི་ཕྱ་མའི་ཕྱིག་པ་དེ་ཆ་ཆར་བ་ཡོང་གི་མེད་པ་དང་། མ་མཐུན་པ་ཆགས་
ན་ཕྱིག་པ་ཆ་ཆར་ཡོད་ཟེར།

༤. ཆོག་ཚུལ།

① གཞི་ནི་སྒྲུ་ལུལ་རང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲིག་ཆགས་ཡིན་པ། འོན་ཀྱི་བ་
ཉེ་དུང་འགྲོ་ཡང་རྒྱུད་ཡོད། སྒྲིག་མེད་ལེན་པའི་རིགས་ལ་ཆོག་ཚུལ་སྒྲས་པར་
ཕྱིག་པ་ཆ་ཆར་མེད།

② བསམ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དབང་གིས་རང་ལ་མི་དགའ་བའི་མི་ལ་ཆོག་
རན་ལྟ་ཆོགས་བཤད་པ་དང་། ཞེ་ཕྱང་དབང་གིས་དགྲ་པོ་ལ་ཆོག་ཚུལ་སྒྲུབ་པ།
གནི་ལྷག་དབང་གིས་ཆོག་ཚུལ་སྒྲས་པར་ཉེས་པ་ཡོད་མིན་མ་ཤེས་པར་བཤད་པ།
ཀྱན་སྤོང་ནི་པ་རོལ་པའི་མེས་ལ་གཞོད་པའི་ཆོག་ཚུལ་པོས་སྒྲུབ་འདོད་པ།

③ སྦྱར་བ་ནི་བདེན་པ་ཡིན་མིན་ལ་མ་བརྟེས་པར་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་
ཀྱིས་ཕར་རོས་ལ་ཆོག་གང་ཚུབ་ཚུབ་བཤད་པ་དེ་ཡིན།

④ མཐར་ཐུག་ནི་གཞན་ཚུགས་ནས་གོ་བ་ཡོན་པ་ཞིག་དགོས། དེ་མ་
སྤང་ན་ཉེས་པ་ཆ་ཆར་བ་མེད་ཟེར།

༥. དག་ཀྱལ། དག་ཀྱལ་ནི་དོན་མེད་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ཉེ།

① གཞི་ནི་དོན་དག་མེད་པའམ་དོན་དག་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་པ།

② བསམ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་གོང་དང་འདྲ་ཞིང་། ཀྱན་

སྤྱི་ནི་དོན་མེད་པའི་ཆོག་གང་ཕྱི་དུ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ།

③ སྤྱོད་པ་ནི་དེའི་ཆེད་དུ་འབད་བཅོན་བྱེད་པ།

④ མཐར་ཐུག་ནི་དོན་མེད་པའི་ཆོག་ངག་ཏུ་སྤྱོད་ཐེན་པ།

སྤྱོད་ན་སྤྱོད་པ་དང་། གཞུས་གཏོང་བ། ཆ་མེད་སྤྱད་ཆ་ཤོད་པ།
སྤྱོད་ཤོད་པ་སོགས་ཆང་མ་ངག་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། ངག་ཀྱིས་
ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཡུལ་གཞན་མེད། རྒྱན་དང་། དུ་མ། ཆོག་རྩུབ། ངག་
ཀྱིས་བཅས་ལ་ངག་གི་ཉེས་པ་བཞི་འཕྲུལ་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་ཟེར་ཞིང་། གཙོ་
པོ་ཁ་ནས་བཤད་དེ་ཉེས་པ་གསལ་པ་དེ་ཡིན།

༥. བརྒྱུ་མེམས། བརྒྱུ་མེམས་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་བྱས་
པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱད་མེད་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྤྱོད་དང་དེ་ལ་ཡོད་པའི་
རིགས་ང་ལ་བྱུང་ན་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲོལ་ཟེར།

① གཞི་ནི་གཞན་གྱི་དོར་དང་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱན་ཕྱུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་
དངོས་སོགས།

② བསམ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དབང་གིས་བརྒྱུ་མེམས་བྱས་པ། ཞེ་སྤང་
དབང་གིས་དག་པོའི་རྒྱ་དངོས་སོགས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་བྱུང་ན་བསམ་པ།
གཏི་མུག་དབང་གིས་བརྒྱུ་མེམས་བྱས་པར་ཉེས་པ་ཡོད་མེད་མི་ཆོར་བར་
བཤད།

③ སྤྱོད་པ་ནི་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་ཀྱིས་རྒྱ་དངོས་རྒྱུ་མེམས་རང་ལ་ཡོང་
ཐབས་བྱེད་པ།

④ མཐར་ཐུག་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱ་དེ་རང་ལ་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྱོད་པ་དེ་ཡིན།

༦. གཏོད་མེམས།

① གཞི་ནི་གཞན་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ།

② བསམ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དབང་གིས་ཕར་སྤྱོད་པ་གྱི་རྒྱ་དེ་ལ་རང་གི་
འདོད་པ་བྱས་ཏེ་གཏོད་སྤྱེལ་བ། ཞེ་སྤང་དབང་གིས་རང་ལ་མི་དགའ་བའི་མི་

ལ་ཁོང་ཁྱོ་བ་ནས་གནོད་པ་སྐྱེལ་བ། གཉི་ཟུག་དབང་གིས་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་མེད་མི་ཆོར་བ།

③ སྦྱར་བ་ནི་གནོད་པ་སྐྱེལ་ཡས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་དེ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཉེས་རྒྱུ་གནོད་དགོས་བསམ་པའམ་ཡང་ན་གཞན་སྦྱར་དགོས་པ་ཞིག་བཟོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གནོད་བ།

④ མཐར་ཐུག་ཉེ་གནོད་པ་སྐྱེལ་རྒྱ་དེ་ལ་སེམས་ཐག་གཙང་མ་བཅད་པ་དེ་ཡིན།

༡༠. རྟོག་ལྟ།

① གཞི་ནི་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་པར་དམའ་འབེབས་སམ་ཡང་ན་ལྟ་བུ་ལོག་པ་བཤད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟེལ་ལྟར་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པ། རྒྱེ་བ་ཤ་ཕྱི་ཡོད་པ་སོགས་ཁས་སྐྱེང་ས་ཆེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་དེ་ཁས་ས་སྐྱེང་ས་ཆེ་ཡོག་ལྟ་ཟེར། དེར་བརྟེན་ཡོག་ལྟའི་གཞི་འདི་ཡོད་པའི་དོན་དེ་ཡིན།

② བསམ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དབང་གིས་རང་ལ་རྒྱ་དངོས་པོ་ཕྱན་པུ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཤེས་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་ཡོག་ལྟ་བྱས་པ། ཞེ་སྤང་དབང་གིས་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བ་བ་དང་། དེ་བདེན་པ་མིན་པར་བཤད་པ། གཉི་ཟུག་དབང་གིས་རང་གིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས། རྒྱེ་བ་ཤ་ཕྱི་བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་ཉིང་པོ་གང་ཡང་མ་ཤེས་པར་དེ་ཆོ་མེད་པར་སྒྲུབ་དེ་ཡིན།

③ སྦྱར་བ་ནི་ཡོག་ལྟ་བྱེད་ཆེད་རྒྱ་མཆོན་མང་པོ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་དེ་ཡིན།

④ མཐར་ཐུག་ནི་རང་གིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས། རྒྱེ་བ་ཤ་ཕྱི་བཅས་མེད་ཅེས་ཐག་གཙང་མ་བཅད་ནས་བཤད་པ་དེ་ཡིན། ཁོང་གསལ་བརྒྱབ་སེམས་དང་། གནོད་སེམས། ཡོག་ལྟ་བཅས་གསུམ་ལ་ཡིད་ཀྱི་

ཉེས་པ་གསུམ་མཁ་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ཡང་ཟེར། གཙོ་བོ་རང་གི་བསམ་
སྒྲིའི་ཐོག་ནས་ཕྱི་གེ་བ་བསགས་པ་ན་མས་ཡིན།

མི་དགེ་བ་བཅུ་ཉི་ལྔ་ནས་ལོག་ལྟ་སྤྱད་དེ་མིན་ཆར་མ་དེར་སང་སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་གསུག་ཡིན་པར་བརྟེན་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་མི་ཆར་མས་
ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱ་སྤྱོད་དན་པ་དེ་ཆོ་ལ་མི་དགེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན།

ལས་འབྲས་སོ་སོར་བཤད་པའི་ནང་གི་དཀར་པོའི་ལས་ལམ་ཞེས་པ་ནི་
དགེ་བ་བཅུ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དགེ་བ་བཅུ་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་པ་དེ་ལ་ཟེར་
བས་དེ་མང་པོ་ཞུ་དགོས་དོན་མེད།

༡. རྩེ་ཡང་རམ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཉྱེ། རྩེ་ཡང་གི་བྱད་པར་ནི་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་
གི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་འང་རོ་བོའི་སྟོན་ནས་རྩེ་ཡང་གི་བྱད་པར་
དང་། བསམ་པའི་སྟོན་ནས་རྩེ་ཡང་གི་བྱད་པར། རྩེ་པོ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་རྩེ་
ཡང་གི་བྱད་པར། ཞིང་གི་སྟོན་ནས་རྩེ་ཡང་གི་བྱད་པར། རྩེ་སྟག་ཏུ་བྱེད་པའི་
རྩེ་ཡང་གི་བྱད་པར། ཉེན་གྱི་སྟོན་ནས་རྩེ་ཡང་གི་བྱད་པར་བཅས་བཤད་ཡོད།

① རོ་བོའི་སྟོན་ནས་རྩེ་ཡང་གི་བྱད་པར་ནི། ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་དང་
རག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་ཉྱེ་བདུན་གྱི་ནང་དུ་ཐོན་མ་སྟོན་མ་རྩེ་བ་དང་། བྱི་མ་བྱི་
མ་ཡང་བ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་སྟོག་གཙོད་དང་། མ་བྱིན་ལེན། ལོག་གཡེན་
གསུམ་ལས་སྟོག་གཙོད་དེ་རྩེ་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་མ་བྱིན་ལེན་ཅུང་ཡང་བ་
ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་ལོག་གཡེན་ཅུང་ཡང་བ་ཡོད། རྩན། སྤམ། ཆོག་རྩུབ།
རག་ཀྱལ་བཞི་ལས་རྩན་དེ་རྩེད་ཤོས་དང་དེ་ནས་གོ་རིམ་གྱིས་ཡང་བ་ཡོད།
ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ལས་བརྒྱབ་སེམས་དེ་ཡང་ཤོས་དང་། དེ་ལས་གཙོད་
སེམས་རྩེ་བ། དེ་ལས་ལོག་ལྟ་རྩེ་བ་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་གཉིས་བར་རྩེ་ཡང་གི་
བྱད་པར་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡིན།

② བསམ་པའི་ཐོག་ནས་རྩེ་ཡང་གི་བྱད་པར་(བསམ་པའི་སྟོན་ནས་སྟོབས་
ཆེ་བ་)ནི། བསམ་པ་དེ་འདྲོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་། གཉི་སྟག་གང་དུང་

ཞིག་ཤུགས་ཆེན་པོའི་ཚོག་ནས་བྱས་པ་དེ་ལ་བསམ་པའི་ཚོག་ནས་མེ་བ་ཟེར།
 སྤྱར་བའི་སྒོ་ནས་མེ་བ་ནི་དཔེར་ན་སེམས་ཅན་ཞིག་ལ་ཤུགས་པོ་ཞི་བྱས་བཟང་
 ནས་བསད་པ་དང་ལམ་སངས་བསད་པ་དེ་གཉིས་བཤུར་ན་ལམ་སངས་བསད་པ་དེ་
 ཡང་བ་ཡོད། སྤྱངས་ཤེས་མང་པོས་ཤུགས་པོ་བཟང་བའམ་རྒྱ་དངོས་འཕྲོག་པ་
 སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན། སྤྱར་བ་ཆེ་ཅམ་གནག་པ་དང་རྒྱབ་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་མེ་
 བ་ཡོད་པར་འདོད།

③ སྤྱང་པོ་མེད་པའི་ཚོག་ནས་མེ་བ་ནི་སྒོ་སྤྱོད་ཤིག་པ་བསགས་པ་དེར་
 འཁྱོད་པ་མེད་པར་ད་དྲར་འགྲིག་སོང་སྐྱམ་པ་བྱས་པ་དེ་ལ་སྤྱང་པོ་མེད་པ་ལྟེ་
 འཁྱོད་པ་མེད་པའི་ཚོག་ནས་མེ་བ་ཟེར།

④ ཁིང་གི་སྒོ་ནས་མེ་བ་ནི་ཤིག་པ་བསགས་ཤུལ་ལྟེ་རང་གི་ས་མ་དང་། ཟླ་
 མ། དགེ་ཆུན། ཉན་པ་སོགས་བསད་པ་ལ་ཟེར། ཁིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟེ་ས་
 མ་གཉིས། ཟླ་མ་དང་དགེ་ཆུན། ཉན་པ་ཉམ་ཐག་པ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་
 དཔའ་སོགས་བསད་པ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་མི་ལ་
 ཆོག་རྒྱབ་བཤད་པ་དང་རང་གི་ས་མ་དང་། དགེ་ཆུན་སོགས་ལ་ཆོག་རྒྱབ་
 བཤད་པ་མི་འདྲ་བར་དེ་ཉེས་པ་ཆེ་བར་འདོད།

⑤ དུས་ཉག་དུ་བྱེད་པའི་མེ་ཡང་གི་ཁྱད་པར་ནི་ཉེས་པའི་ལས་དུས་རྒྱན་
 དུ་བྱེད་མཁན་དང་སྐབས་རེ་མ་གཏོགས་མི་བྱེད་མཁན་གཉིས་བཤུར་ན་རྒྱན་དུ་
 བྱེད་མཁན་དེ་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཡོད་པས་ཡིན།

⑥ ཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་མེ་བ་ནི་སྤྱིར་བཏང་སྤྱོད་པ་མེད་མཁན་གྱི་མི་ལས་སྤྱོད་
 པ་ཡོད་མཁན་གྱི་མིས་བྱས་པ་དེ་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཡོད། སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ནང་ཆ་
 བཞག་ན་དགེ་བལྟེན་གྱིས་བྱས་པ་ལས་དགེ་རྒྱལ་གྱིས་བྱས་པ་ཤིག་པ་ཆེ་བ་ཡོད་
 པ་དང་། དགེ་རྒྱལ་གྱིས་བྱས་པ་ལས་དགེ་སྤྱོད་གིས་བྱས་པ་ཤིག་པ་ཆེ་བ་ཡོད་པ།
 དགེ་སྤྱོད་གིས་བྱས་པ་ལས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་བྱས་པ་ཤིག་པ་ཆེ་བ་ཡོད་པ།
 བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་བྱས་པ་ལས་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་མཁན་གྱིས་བྱས་

པ་དེ་ཤིག་པ་ཆེ་བ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཤིག་པ་བྱེད་མཁན་སོ་སོའི་ལུས་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དགེ་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་སྤྱིར་བཏང་གི་མི་ལ་དགེ་བ་དང་སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་རང་གི་པ་མ་དང་། ལྷ་མ། དགེ་ཆེན་ནད་པ། གྲུ་པ་བཅས་ལ་པན་ཐོགས་བྱས་པ་དང་ཞབས་ཕྱི་ལྷས་ན་སྟོབས་ཆེ་བར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། སྟོམ་པ་མེད་མཁན་མི་ཞིག་གིས་ཆོས་བྱས་པ་ལས་སྟོམ་པ་ཡོད་མཁན་ཞིག་གིས་ཆོས་བྱས་ཆེ་པན་ཐོགས་ཆེ་བ་དང་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡོད་ཟེར། སྟོམ་པ་ཡོད་མཁན་ནང་དུ་ཆ་བཞག་ན་དགེ་བསྟེན་གྱིས་ཆོས་བྱས་པ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་བྱས་པ་དེ་རྒྱས་པ་ཆེ་བ་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་བྱས་པ་ལས་དགེ་སྤྱོད་གིས་ཆོས་བྱས་པ་དེ་རྒྱས་པ་ཆེ་བ། དགེ་སྤྱོད་གིས་ཆོས་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་བྱས་པ་རྒྱས་པ་ཆེ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་བྱས་པ་ལས་གསང་སྤགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡོད་མཁན་གྱིས་ཆོས་བྱས་ན་རྒྱས་པ་ཆེ་བ་ཡོད་ཟེར། དེ་བཞིན་མི་ལ་དངོས་པོའི་ཐོག་ནས་སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་བཏང་བ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དང་། ཞིང་ཆེན་པོ་ལྷ་ལ་སྟོན་ལམ་རྒྱག་པ་ལས་ཁོང་ཆོས་གསུངས་པ་དེ་ཅི་གསུང་བཀའ་རྒྱུ་བ་ལྷས་ན་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་བསམ་ཤིངོའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་བསམ་ཤིངོ་སྤྱིར་བཏང་ཉི་ཤངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་སྤུལ་ན་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཡོང་སྟོམ་ནས་མཆོད་པ་སྤུལ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱས་ནས་མཆོད་པ་སྤུལ་བ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡོད་པར་འདོད། ཁོང་གསལ་ནི་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་སྟོར་ཡིན།

༩. དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཉི། དེའང་ལས་དགེ་དང་མི་དགེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་རེ་ཡོད་དེ། ① རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བྱ། ② རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ། ③ བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་བཅས་ཡོད། དེ་ལས་རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་ཆ་བཞག་ན་དཔེར་ན་མི་དགེ་བ་བརྒྱའི་ནང་གི་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན་དཔུལ་བ་ལ་སྤྱེ་བ་དང་། སྟོབས་འབྲིང་ཞིག་

བྱས་ཆེ་ཡི་དུགས་ལ་སྤྱི་བ། རྟོགས་རྒྱུ་ལ་ཞིག་བྱས་ཆེ་དུང་འཁོ་ལ་སྤྱི་བ་དེ་ལ་
 རྩ་མཐུན་གྱི་འབྲས་ཀྱི་ཟེར། ལས་དགེ་བ་ལ་བཤད་ན་དགེ་བ་རྟོགས་ཆེན་པོ་
 བྱས་ཆེ་ལྟ་དང་མི་ལ་སྤྱི་བ་དང་། རྟོགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་ལས་མེད་ཆེ་ལྟ་དང་མི་
 རིགས་ལས་དཔལ་འཕྱར་ཆེ་རྒྱུ་དང་ཆེ་རྒྱུ་རྩ་མཐུན་གྱི་ཐུབ་པར་ཡོད་པ་
 དེ་ནི་རྩ་མཐུན་གྱི་འབྲས་ཀྱི་ཡིན། རྩ་མཐུན་གྱི་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་རྩ་མཐུན་
 དང་ཡོད་པ་རྩ་མཐུན་ཉི་ཤར་གཤམ་གཤམ་ཡོད། རྒྱུ་ལ་རྩ་མཐུན་ནི་རྩ་མཐུན་
 གཅིད་བྱས་ཉི་ཤར་རྩ་མཐུན་འཆི་བའི་དུས་ལ་མ་སྤྱོད་པར་ནས་ཤི་དུ་བཅུག་
 རྟོགས་དེའི་འབྲས་ཀྱི་ལ་རང་སྤྱི་བ་གང་དུ་སྤྱོད་པ་ནས་ཆེ་ཆེ་རྒྱུ་ཞིག་ལས་
 མི་ཡོད་པར་གཞན་ལ་གང་རྒྱུ་དུ་བཅུག་པ་རྩི་མ་རྩི་བཞིན་རང་ཉིད་རྒྱུ་
 དགོས་པས་དེ་ལ་རྒྱུ་ལ་རྩ་མཐུན་ཟེར། དགེ་བའི་རྩི་ནས་བཤད་ན་མར་
 རྩ་མཐུན་གྱི་རྩ་མཐུན་ལས་ཆེ་རྒྱུ་ལ་དེ་ནས་བཞིན་རང་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་
 ཀྱི་ཆེ་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་ལ་རྩ་མཐུན་ཟེར། དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར་མི་
 གཞན་གྱི་རྩ་མཐུན་ལ་ཡོད་ཆེ་རྒྱུ་ལ་རྩི་བ་རྩི་མ་རྩི་དུལ་པོ་ཆགས་རྩི་ཡིན་པ་
 དང་གཞན་ལ་སྤྱི་བ་པ་བཤད་ཆེ་རྒྱུ་ལ་རྩི་མ་རྩི་ཡོད་པ་རྩི་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
 རིགས་ཆེན་པོ་རྩི་བ་རྩི་མཐུན་ཡིན། གཞན་ཡང་ད་དུང་ཆེ་འདིར་མི་དང་
 མཐུན་པོ་རྒྱུ་ལ་ཆེ་རྩི་མ་རྩི་ཡང་མི་དང་མཐུན་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཆེ་འདིར་
 གཞན་ལ་ཆོག་རྩི་ལ་པོ་བཤད་ན་ཆེ་རྩི་མ་རྩི་ལ་ཉི་ཤར་པོ་ཡོད་རྩི་ཡིན་པ།
 ཆེ་འདིར་གཞན་ལ་མཉམ་ཆེ་འཆམ་པོ་བཤད་ཆེ་རྩི་བ་རྩི་མ་རྩི་པོ་དང་
 ཆེན་མས་མཆོད་འདྲེད་པོ་ཡོད་པ། ཆེ་འདིར་མི་རྩི་རྩི་ལ་བཟུང་པོ་མས་བྱས་ན་
 ཆེ་རྩི་མ་རྩི་ལ་རྩི་ཆེ་ཆེ་རྩི་ལ་ཆོག་ཤིས་མེད་པ། ཆེ་འདིར་ལོག་ལྟ་བུས་
 རྩི་ཆེ་རྩི་མ་རྩི་བ་གང་སྤྱོད་པ་ནས་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་དང་གཉན་འཁོལ་མེད་
 པ་ཆགས་འཁོ་བའི་ལོ་ལྟ་བུས་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་
 ཉན་ཐུངས་ཀྱི་ཤིས་པ་ལོགས་ཡོད་རྩི་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་རྩ་མཐུན་
 ཡིན་ཟེར།

ཕྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ནི་རང་གི་ཆོ་འདི་ལ་སེམས་ཅན་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་བྱ་བ་
 བྱས་ཆོ་སྟེ་བ་མི་མ་མི་དང་སྟོག་ཆགས་གསོད་རྒྱར་དགའ་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞི།
 དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གང་ཞིག་བྱས་ན་འང་དེའི་ཕྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་ཀྱི་
 དེ་ལ་སྟེ་བ་རྗེས་མ་རང་རྒྱར་རྒྱར་སྐབས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དགེ་དང་མི་དགེ་
 བའི་བྱ་བ་ཕྱེད་འདོད་པ། དཔེར་ན་རྩ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱར་རྒྱར་ནས་འབྱུང་དང་གྱི་བ་གསོད་
 ཡས་ལ་ཞིད་ལྷང་མེད་པ། ཡང་ཁ་གསལ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་ནས་ཡོན་ཏན་སྟོབ་ཡས་ལ་
 ཏ་ཅང་བཙོན་འབྱས་ལྟ་ན་པ་སྟགས་མང་པོ་ཡོད་པ། དེ་ཆོ་ཕྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་
 ཟེར་བ་དེ་རེད་ཟེར། རྒྱར་པ་རྒྱ་མཐུན་དང་ཕྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གཉིས་བསྟར་ན་
 ཕྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་དེ་ཏ་ཅང་ལྟ་བུ་པ་ཡོད་ཟེར། ཕྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ནི་སྟེ་བ་སྟོན་མ་
 གང་བྱས་ཏུང་སྟེ་བ་རྗེས་མ་དེ་རང་ལྟ་མཐུད་ཕྱེད་དགོས་པ་དེའི་དཔེ་དེ་རྩ་ལྷ་
 རྒྱར་རྒྱར་སྐབས་ནས་རྒྱན་ཤོད་པ་དང་རྒྱན་མ་བརྒྱ་བ། དེ་བཞིན་ཡང་སེམས་
 པ་བཟང་པོ་མི་ལ་སན་སེམས་ཡོད་པ། ཡོན་ཏན་ལ་བཙོན་པ་གང་བསྟུབ་པ་
 ཤེས་བྱུབ་པ་ནི་ཕྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཟེར། བདག་པོའི་འབྲས་ཀྱི་
 དཔེར་ན་སྟོག་གཅོད་ཏུགས་ཆེ་བྱས་ཆོ་རང་སྟོད་སའི་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ལ་འང་རྣམ་པ་
 ཆེན་པོ་མེད་པ་དང་། ཟེ་རིགས་དང་འབྱུང་བ་སྟོགས་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་པོར་མི་
 འཕྲོད་པ་ལྟ་བུ། རྒྱན་མ་བརྒྱས་པའི་འབྲས་ཀྱི་རང་གི་ཡུང་པར་ཐན་པ་
 གཏོང་བ་འམ་གནས་རྒྱལ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྟོན་འབྲས་ཡག་པོ་མི་ཡོང་བ།
 གཞན་གྱི་རྒྱར་མར་སྟག་གཡེམ་བྱས་པའི་འབྲས་ཀྱི་རང་སྟེ་བ་རྗེས་མར་ས་ཆ་
 བཙོག་པ་ཁོ་ནའི་འབྲམ་ཏུ་གནས་སྟོད་ཕྱེད་དགོས་པ། རྒྱན་བཤད་པའི་འབྲས་
 ཏུར་རང་གི་ཡུང་པ་ལ་རྩ་དང་ཤིང་མེད་པ། ས་འཁོད་མི་སྟོམས་པ། རྩ་དང་
 འཛོར་མ་མང་བ། ད་རྒྱལ་བྱས་པའི་འབྲས་ཏུར་འབྲས་ལྟ་བུ་ཤིང་ལ་འབྲས་ཀྱི་
 མི་བཏགས་པ་སྟགས་ཡོང་བ་དེ་དག་བདག་པོའི་འབྲས་ཀྱི་ཡིན་ཟེར།

༤. རྟུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས།

སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་གི་ལྟ་ཚུལ་བརྟན་པ། རྟུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲིབ། (རྟུག་བདེན་ནི་རྟུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ལ་འོ་) དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བའི་གནས་དང་། དེ་དག་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ཆད་རྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན། འཁོར་བ་ཞེས་པ་ནི་ལས་དང་ཉན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་ཁེང་སྒྲེ་བ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྒྱལ་ནི་མི་ནས་མི་ལྟེ་དུང་འཕྱར་སྒྲེ་བ་དང་། དུང་འཕྱར་ནས་མི་འཕྲོས་ཏེ་མིར་སྒྲེ་བ། ལྟ་ནས་མི་འཕྲོས་ཏེ་ཡི་དྲུགས་སུ་སྒྲེ་བ་སོགས་དེ་ལྟར་ཐོ་རྒྱུན་གྱི་འཕྱུལ་འཁོར་ལྟར་བར་མཆམས་མེད་པར་སྒྲེ་འཆི་ཕྱིད་པ་དེ་ལ་འཁོར་བ་འཕྲུལ་སྤྱོད་པ་ཟེར། ཁམས་གསུམ་པོ་གང་དུ་སྒྲེས་ཀྱང་རྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་བདེ་བའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་དཔུལ་བའི་གནས་སུ་སྒྲེས་ན་ཆ་དཔུལ་བརྒྱད་དང་། ཡང་དཔུལ་བརྒྱད། ཉེ་འཁོར་བའི་དཔུལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟུག་བསྐྱེད་ཤོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་དག་ལོ་ཁྱི་སྟོང་མང་པོའི་རིང་ལ་མྱུང་དགོས་པ་དང་། ཡི་དྲུགས་སུ་སྒྲེས་ཆོ་ཁ་ཁབ་མིག་ཅམ་ལ་སྟོ་བ་རི་ཅམ་ཡོད་པ་དང་། ལོ་སྟོང་སྟག་མང་པོར་ཟེས་ཁམ་གཅིག་དང་སྟོམ་རྒྱ་མིག་ཅམ་ཡང་མི་རྟོད་པ། དཔྱིད་ཀ་རྩེ་བ་ཆ་ལ་ཉི་མ་དེ་བས་ཆ་བ་དང་། དཔུན་ཁ་ཉི་མ་བསེལ་ལ་རྩེ་བ་དེ་བས་བསེལ་བ་སོགས་རྟུག་བསྐྱེད་དཔག་མེད་མྱུང་དགོས་པ་ཡིན། དུང་འཕྱར་སྒྲེས་པ་ན་འང་མེན་སྒྲུགས་ཀྱི་རྟུག་བསྐྱེད་མྱུང་དགོས་པ་སྟོས་ཅི། ལྷ་འབྲིག་པའི་ནང་དུ་ཐག་པ་སོགས་བརྒྱས་ཏེ་འཁལ་འགལ་བ་དང་། མིས་བཞེན་ཏེ་རྟུགས་དཔྱུག་གིས་ལུས་ལ་རྟོག་པ། གཉའ་ཤིང་དང་སྟེ་ཤིང་བརྒྱབ་སྟེ་ཤིང་རྩ་འཁོར་ལོ་འཐེན་དུ་འཇུག་པ། མྱོད་རྒྱག་པ། ཤལ་བ་འཐེན་དུ་འཇུག་པ་སོགས་རྟུག་བསྐྱེད་མང་པོ་མྱུང་དགོས་པ་དང་། རྒྱང་པ་ཡོད་ཀྱང་གོ་མ་པ་གང་ཡང་འཕྱོ་བའི་དབང་མེད་པ་ཐག་པས་

བཅུགས་པ་དང་། ལྷགས་དཔེ་ནང་བཅུག་པ། འདབ་གསོག་ཡོད་ཀྱང་གཟེབ་
 གྱི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་ཉིན་མཆན་ཁོར་མོ་ལྷག་དུ་དེ་ག་རང་དུ་མི་སྤྲོད་དབང་
 མེད་ཀྱི་ལྷག་བཟུལ་ཚུར་བ། ལྷན་མཉེ་ཆེད་དུ་ཞབས་རྩོམ་གསལ་ཆེད་མོ་ལྷ་
 ཆོགས་བཟུལ་བཞེ་མ་ཤེས་ན་ཉེས་རྒྱུར་དུག་པོ་བཅུང་ནས་ལྷས་སེམས་ལྷག་ལ་ཚུར་
 བསོགས་ལྷག་བཟུལ་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཚུར་དགོས་པར་མ་ཟད། དུད་འགྲོ་ཁག་
 གཅིག་པགས་པའི་ཆེད་དུ་གསོད་པ། ཁག་གཅིག་ཤའི་ཆེད་དུ་གསོད་པ། ཁག་
 གཅིག་ཀྱས་པའི་ཆེད་དུ་གསོད་པ། ཁག་གཅིག་ལྷན་གྱི་ཆེད་དུ་གསོད་པ།
 གསོད་ལྟར་སྤྱང་སྤྱང་འདྲ་མིན་ལྷ་ཆོགས་ཡོད་དེ་ལ་ལ་མདའ་གི་མདུང་སོགས་ཀྱིས་
 གསོད་པ། ལ་ལ་བྱུང་མ་ཉི་བཅུགས་ཏེ་གསོད་པ། ལ་ལ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་ལྷེ་
 གསོད་པ། ལ་ལ་ལྷེར་ལ་གི་བཅུགས་ཏེ་གསོད་པ། ལ་ལ་ལྷལ་ལྷུང་བཅུགས་ལྷེ་
 གསོད་པ། ལ་ལ་ལྷོད་པ་གཤག་ལྷེ་སྲོག་ཙ་འཕེན་ནས་གསོད་པ། ལ་ལ་དུག་
 བརྒྱབ་ནས་གསོད་པ་སོགས་གསོད་ལྟར་སྤྱང་སྤྱང་བ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་གསོད་པའི་
 ལྷག་བཟུལ་ཚུར་དགོས་པར་མ་ཟད། ལྷག་དང་། གཟིག་ འཕར་བ། ལྷུང་
 གི་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་བ། ཆོ་བ་སོགས་གསོད་པ་དང་། གཡི་དང་།
 ལ་མོ། ལྷི་སོགས་ཀྱིས་ར་ལྷག་གསོད་པ། ལྷ་ལྷག་གིས་རེདུ་དང་། ལྷ་ལྷ་ རི་
 བོང་སོགས་གསོད་པ། ལྷི་ལས་ལྷི་བ་དང་ཨ་བྲ་གསོད་པ་སོགས་མདོར་ན་དུད་
 འགྲོ་ཙམས་ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟའི་ལྷག་བཟུལ་ཡང་ལྷ་ཆོགས་ཡོད་པ་རང་ཅག་
 གི་མིག་ལམ་དུ་ལྷུང་པ་ཁག་ཅིག་དཔེ་མཆོན་ཅམ་དུ་ལྷས་ན་དེ་ལྷར་ལགས།

ལྷག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ལྷན་འབྱུང་འཁོར་བའི་
 འབྱུག་རིམ། འགོག་བདེན་རི་ལྷར་ཐོབ་ཚུལ། དེ་བཞིན་ཐར་པར་བསྟོད་པའི་
 ལམ་བདེན་རྒྱུད་ལ་ལྷེ་བསོགས་གོ་རིམ་བཞི་ཡོད། དེ་ལས་དང་པོ་བདེན་པ་
 བཞི་ལྷེ་① ལྷག་བཟུལ་གྱི་བདེན་པ། ② ལྷན་འབྱུང་གི་བདེན་པ། ③ འགོག་
 པའི་བདེན་པ། ④ ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཅས་ཡིན། བདེན་པ་བཞི་དང་ལས་རྒྱ་
 འབྲས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ལྷང་རོར་དེ་ཡག་པོ་བྱས་ན་འང་

རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་མ་ཐུང་ན་སྤར་ཡང་ཤིག་པ་བསག་ནས་
 ངན་མོང་ལ་སྦྱེད་ནས་པར་བཞེན་འཁོར་བ་དེ་ལྷག་བསྐལ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་པ་
 དང་། འཁོར་བ་དེ་ལྷག་བསྐལ་ཡིན་པ་ཤེས་ཆེས་ལྷག་བསྐལ་དེ་ཡོང་སའི་རྩ་བ་
 ཉོན་མོངས་དྲུག་གསུམ་ལ་བྱག་པ་དེ་ཤེས་དགོས། ཉོན་མོངས་དྲུག་གསུམ་དེ་
 ལྷག་བསྐལ་ཆང་མ་ཡོང་སའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ཀྱང་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན། ལྷག་
 བསྐལ་དེ་ཡོང་སའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་སྤར་ཡས་དེ་ནི་འཁོག་
 པའི་བདེན་པ་དེ་ཡིན། འཁོག་པའི་བདེན་པ་ནི་འཁོར་བ་ནས་ཐར་ཏེ་ཐར་
 པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཡས་དེ་རེད། ཐར་པའི་གོ་འཕང་དེ་སྒོ་འཁྱུར་དུ་ཐོབ་བྱུང་བ་
 ཞིག་མིན་པར་དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཞིག་དགོས། རྒྱ་དེ་ནི་ཐར་པར་འགོ་བའི་ལམ་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་དེ་ཡིན་ལྷག་པའི་དེ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན། ལྷག་བསྐལ་བདེན་
 པ་དང་། ཀྱང་འབྱུང་བདེན་པ། འཁོག་པའི་བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་
 བཅས་ཆང་མར་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོར་ནི་ལྷག་བསྐལ་དེ་
 ལྷག་བསྐལ་ཡིན་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་དེའི་རྒྱ་དེ་ཉོན་
 མོངས་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བདེན་པ་ཡིན་པ། ལྷག་བསྐལ་དེ་ཡོང་སའི་རྩ་བ་དེ་ཉོན་
 མོངས་དྲུག་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བདེན་པ་ཡིན་པ། ཉོན་མོངས་དེ་སྤར་ས་ན་
 ཐར་པ་ཐོབ་པ་དང་ཐར་པ་མ་ཐོབ་ན་ཉོན་མོངས་དེ་སྤར་བྱུང་ཐབས་མེད་པ་དེ་
 ཡང་བདེན་དོན་རེད། ཐར་པ་ཐོབ་པ་བྱེད་པར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མེད་པ་ཡོང་མི་
 སྲིད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་ཡས་གྱི་ལམ་དེ་ནི་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡིན་ལྷག་པའི་ཐར་
 པ་ཐོབ་ཡས་གྱི་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བདེན་པ་ཡིན་པ། ལྷག་
 བསྐལ་དེ་ལྷག་བསྐལ་མིན་ཞེས་ལུང་དང་རིགས་པ་གང་གི་ཐོག་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ཐབས་མེད་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱས་པ་ཡང་འདོན་སྤྱོད་ཐབས་མེད་
 པ་དེ་འང་བདེན་པ་ཡིན་པ། ཀྱང་འབྱུང་སྟེ་ཉོན་མོངས་ནི་ལྷག་བསྐལ་ཆང་མ་
 ཡོང་སའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལུང་དང་རིགས་པ་གང་གི་ཐོག་
 ནས་དགག་པ་རྒྱག་སྤྱོད་ཐབས་མེད་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱས་པ་ཡང་

འདོན་སྤྱོད་ཐབས་མེད་པ་དེའང་བདེན་པ་ཡིན་པ། ཉོན་མོངས་དེ་སྤངས་ན་
 ཐར་པ་ཚོབ་པ་དང་དེ་མ་སྤངས་ན་ཐར་པ་མི་ཚོབ་པ་དེའང་བདེན་པ་ཡིན་པ་དེ་
 ལསྤྱང་དང་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་དགག་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཐབས་མེད་ལ་མངོན་
 སྤྱུལ་གྱི་ཚོག་ནས་ལྷན་པའང་འདོན་སྤྱོད་ཐབས་མེད་པ་དེའང་བདེན་པ་ཡིན་པ།
 ཐར་པ་ཚོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དེ་ལམ་བསྐྱོད་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་མིན་པར་སྒྲུ་
 བའི་ལྱང་དང་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་འཇོག་མི་སྤྱོད་ལ་མངོན་སྤྱུལ་གྱི་ལྷན་
 པའང་འདོན་མི་སྤྱོད་པ་དེའང་བདེན་པ་ཡིན་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་བདེན་བཞི་
 ཚང་མར་བདེན་པ་ཞེས་སྤྱར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་དེ་སྤྱོད་
 དགོན་མཚོག་ལ་སྤྱོད་པས་འགྲོ་དང་ལས་འབྲས་ལ་བྱང་དོར་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་རང་
 ཉིད་གནས་སྐབས་རན་མོང་ལས་ཐར་ཅམ་ཞིག་སྤྱང་ཡོད་ན་འང་འཁོར་བ་ལས་
 ཐར་བ་ཞིག་མ་སྤྱང་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཏུག་གསུམ་དེ་གནས་པའི་
 རྗེས་སུ་དེ་མ་སྤངས་ཕྱིན་ཆད་སྤྱར་ཡང་འགྲོ་བ་མེས་ཅན་ལ་སྤྱེས་ནས་ཕྱིག་པ་
 བསག་སྟེ་རན་མོང་གི་རྒྱལ་བསྐྱོད་ཆུང་དགོས་པར་བརྟེན་རང་འཁོར་བ་ནས་
 བད་དེ་ཐར་བ་ཞིག་དེས་པར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འཁོར་བ་ཞེས་པ་ནི་ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་དང་འགྲོ་བ་རིགས་ཏུག་ཏུ་
 རང་དབང་མེད་པར་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྤངས་ཏེ་འཁོར་བས་ན་འཁོར་བ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཅིང་། འཁོར་བའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཅ་བ་
 ལས་སྤངས་ཕྱིན་པ་ན་འཁོར་བའི་གནས་སུ་རང་དབང་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ལེན་མི་
 དགོས་པར་ཐར་བ་ཡིན་པས་ཐར་པ་ཚོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་སྤྱོད་ཡོད་ལ། འཁོར་
 བར་འཁོར་ཏུ་འཁྱལ་མཁན་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་དང་། འཁོར་ཡུལ་
 ནི་འགྲོ་བ་རིགས་ཏུག འཁོར་པ་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་
 ཡིན། ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ཕྱིན་ཆད་ལ་རང་ཉིད་རང་དབང་མེད་པར་འགྲོ་བ་
 རིགས་ཏུག་ལ་སྤྱོད་པ་ལེན་དགོས་པར་བརྟེན་སྐབས་རེ་མི་ལ་སྤྱོད་བདད་། སྐབས་
 རེ་དུད་འགྲོར་སྤྱོད་། སྐབས་རེ་ཡི་དུགས་ལ་སྤྱོད་། སྐབས་རེ་དུམ་པ་ལ་འགྲོ་

བ་སྐྱེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེས་བཟུང་སྟེ་དཀོས་པ་ཡིན།

བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་བཤད་དུས་དང་པོ་སྐྱེས་བཟུང་བདེན་པ་ནས་མཉུག་
དུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བར་ཤོད་པ་དེ་ནི་བསམ་སྒྲོག་ནིར་སྐབས་གྱི་གོ་རིམ་གཞིར་
བཟུང་ནས་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤི། མོག་མ་སྐྱེས་བཟུང་ཡོད་པ་ཤེས། དེ་
ཤེས་རྗེས་སྐྱེས་བཟུང་ཡོང་སའི་ཙུང་བ་གང་དུ་སྐྱེས་མིན་ཅད་བཅད། དེ་ནས་
སྐྱེས་བཟུང་ཡོང་སའི་རྒྱ་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་བྱ་རྒྱུ་ལས་
གཞན་ཐབས་མེད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་བྱེད་པར་རྟོན་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་དགོས་
པས་དེས་ན་འཇོག་པའི་བདེན་པ་ཐོབ་དགོས། འཇོག་པའི་བདེན་པ་ཐོབ་པ་
བྱེད་པར་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་སྐྱེས་བཟུང་སྟེ་གནོང་བའི་
གོ་རིམ་ལྟར་བཤད་ཡོད། རོན་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་རྒྱུ་བ་པའི་གོ་རིམ་ནི་དེ་
འདྲ་མིན་པར་དང་པོ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བྱུང་ཞིང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བཟུང་བདེན་པ་བྱུང་བ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་འཇོག་པའི་བདེན་པ་ཐོབ་དགོས་པས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་འཇོག་པའི་
བདེན་པ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་སྐྱེས་བཟུང་
བདེན་པ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པར་བརྟེན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་མོག་ནས་བཤད་
ན་དེ་ལྟར་ཡིན། དེར་བརྟེན་བཤད་པའི་གོ་རིམ་དང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་
གཉིས་མི་འདྲ་བ་ཡིན། འཁོར་བ་ཞེས་པ་དེ་གང་ཡིན་མིན་གསལ་པོ་ཤེས་
རྟོགས་བྱུང་ན་དེའི་སྐྱེས་བཟུང་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ཤེས་བྱུང་། འཁོར་བའི་
སྐྱེས་བཟུང་ལ་འདྲ་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས་འཁོར་བ་སྟེ་དེ་སྐྱེས་བཟུང་ལ་ནང་
གསེས་སྐྱེས་བཟུང་བརྒྱད། སྐྱེས་བཟུང་དུག་ སྐྱེས་བཟུང་གསུམ་སྐྱེས་ཡོད།

༡. འཁོར་བའི་སྐྱེས་བཟུང་བརྒྱད་བཤད་པ་ལ། སྐྱེས་བཟུང་བརྒྱད་ཀྱི་
ནང་གསེས་དང་པོ། རྒྱུ་བའི་སྐྱེས་བཟུང་།

ར་རང་ཆོ་ཆང་མ་རྒྱེས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཤ་ལྷག་ཡིན་ཅིང་། རྒྱུ་བའི་སྐྱེས་
བཟུང་གྱི་ནང་ནས་སྐྱེས་བཟུང་ཆེ་ཤོས་ནི་མངལ་རྒྱེས་ཀྱི་སྐྱེས་བཟུང་དེ་ཡིན།

དེ་ཡང་ཨ་མའི་ཁོག་པ་ནས་སྐྱེས་པའི་རིགས་ལ་མངལ་སྐྱེས་དང་། སྐྱོང་ལས་
 སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱོང་སྐྱེས། རྟོན་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་གཤེར་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱེ་བ་
 ལ་རྟོན་གཤེར་སྐྱེས། ཨ་མ་དང་སྐྱོང་སོགས་གང་ཡང་མི་དགོས་པར་རྟོལ་ནང་
 བས་སྐྱོ་བྱར་བྱ་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་བརྟུན་སྐྱེས་ཟེར། དེའི་ནང་ནས་མེམས་ཅན་འོ་
 མ་འབྱུང་མཁན་མང་ཆེ་བ་མངལ་སྐྱེས་ཡིན། སྐྱེས་པའི་ནང་ནས་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་
 མོས་དེ་མི་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། མོག་མ་ཨ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་དགྲུ་དང་རྩ་
 བཅུ་སྟོད་དགོས་ཤིང་། དེའི་རིང་རང་ཉིད་ལྷན་ཆ་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་
 རྩ་བུ་རྩི་མ་ཉ་ཅང་རན་པ་དང་། ཆ་བཞེན་པོ་ཡོད་པའི་ཆོར་སྐྱང་ཡོང་གི་ཡོད།
 སངས་རྒྱུས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ལྟར་ན། ས་མ་གཉིས་ལྷན་འབྲེལ་བྱུང་
 ཚད་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོང་ཟེར་བ་ངེས་གཏན་མེད་པར། གཙུག་པོ་རང་དང་ས་མ་གཉིས་
 པོ་ས་མ་བྱུ་སྐྱེས་བྱ་སྐྱེས་ལས་དེ་མེད་ན་ཁྱེད་རང་སྐྱེ་འདོད་ཀྱང་སྐྱེ་མི་བྱུང་པར་
 བཞེན་སྐྱེས་ཀྱིས་རང་ས་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེས་པའི་ལས་བསགས་པ་དང་
 གཅིག ས་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་རང་གི་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་ལས་ཀྱི་ལས་
 བསགས་པ་དང་གཉིས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ལས་མཐུན་དགོས་པ་མ་ཟད་དེ་དུང་
 ས་མ་གཉིས་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་དང་རང་འཁོར་བའི་ནང་དུ་ས་མ་འཆོལ་བར་
 འགྲོ་བའི་དུས་ཆེད་དེ་དུས་གཅིག་ལ་འཁེལ་ན་སྐྱེ་བྱུང་ཟེར། སྐྱེས་ཀྱི་འཁོར་རྗེས་
 ཨ་མ་ལ་སྐྱོང་དང་། ཞོ། ཞོ་སྐྱེས་སོགས་ཀྱི་མི་ལས་བཅང་ཆེ་སྐྱེས་ཀྱི་འཁོར་
 བའི་ཉེགས་ཡིན་ཟེར། ཨ་མ་དེ་བྱུང་ཆོས་ལྡན་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ། ①
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་མེད་ཤེས་པ། དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་མེད་དུས་མཉམ་དུ་བཟང་ན་སྐྱེས་ཀྱི་
 མི་ཡོང་བ་དང་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དུས་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོང་བས་སོ། ②སྐྱེས་ཀྱི་འཁོར་བའི་དུས་
 ཤེས་པ། ③བྱུང་བ་བྱུ་གང་ཡིན་ཤེས་པ། ④གང་ལས་བྱུང་བ་ཤེས་པ། ⑤
 སྐྱེས་ཀྱི་འཁོར་བ་ཤེས་པ་བཅས་སོ།

དེ་ནས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་སྟེ། ①མེར་མེར་པོ་དེ་ནི་མནན་མི་
 བཟོད་པ། ②རྩར་རྩར་པོ་དེ་ནི་མནན་བཟོད་པ། ③ལྟར་ལྟར་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་

ཁུའི་བཟོ་དབྱིབས་ཉ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ། ④ འཁྲར་འཁྱར་བ་དེ་ནི་བཟོ་དབྱིབས་
ཕག་པ་ལྟ་བུ། ⑤ ཡན་ལག་འཁྱར་བ་དེ་ནི་བཟོ་དབྱིབས་སྐལ་པ་ལྟ་བུ་འོ།

[illegible]

ལྷན་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཀྱི་ནང་གསེས་གཞིས་པ། ཆ་བའི་ལྷན་བསྐྱེད།

དེ་ཡང་རྩི་མི་པའི་མགུར་འབྲུམ་ལས། བྱ་ལ་འབྲུབས་པའི་འགྲོ་ལྷགས་
དང་གཅིག ། ས་རྩོམ་པའི་མཛད་ལྷགས་དང་གཅིགས། ། གདོད་ལྷུར་འདོན་
པའི་ལྷན་ལྷགས་དང་གསུམ། ། གསུམ་འདི་གསུམ་འཛོམས་པའི་དུས་ཚིད་
ན། ། ཡུལ་ལྷུ་ལྷས་རྒྱད་པའི་ཡིད་མཇུག་ཞེས་དང་། ། རྩི་བཀའ་བ་འབྲུས་

པའི་གཉེར་མ་དང་གཅིག ། ནང་ཤ་བྱག་ཟད་པའི་རྩས་འབྱར་དང་གཉིས། །
 བར་སྒྲིན་སྒྲགས་འོན་ཡང་ཐོས་ཡོད་དང་གསུམ། ། གསུམ་དེ་གསུམ་འཛོམས་
 པའི་རྩས་ཚོད་ན། ། ཡ་ཕྱི་མི་སྤྱག་སྤོན་པའི་ཁྲོ་གཉེར་མ། ཞེས་དང་། ། གྲང་
 ལ་ཉོག་པའི་བཟའ་བཏུང་དང་གཅིག ། ཟླ་ལ་རྩལ་བའི་རྩག་པོ་དང་
 གཉིས། ། པགས་པ་བཞི་སྦྱར་གྱི་མལ་ས་དང་གསུམ། ། གསུམ་དེ་གསུམ་
 འཛོམས་པའི་རྩས་ཚོད་ན། ། ཡ་ཕྱི་མི་འགོམ་བྱི་འགོམ་གྱི་རྟགས་ལྡན་མ། །
 བྱེད་ལྟ་རྟོག་རང་གི་སེམས་ལ་ཐོངས། ། བྱེད་ན་དམ་པའི་ལྟ་ཆོས་གྱིས། །
 བཞེན་ན་མཆན་ལྡན་བྲུ་མ་བཞེན། ། ཀས་པའི་སྤྱག་བཟལ་བཤད་ཅ་ན། །
 རང་ལུས་འབྱུང་བཞི་རྒྱད་པ་ཡི། ། ཀས་པའི་སྤྱག་བཟལ་ཡི་རེ་སྤྱག ། དྲང་
 པོར་སྦྱེས་པའི་ལུས་པོ་རྒྱར། ། བརྟན་པོར་བཞག་ཀྱང་གོམ་པ་འཁྱོར། ། ནག་
 པོར་སྦྱེས་པའི་སྤྱ་ལོ་དཀར། ། དབང་པོའི་དྲངས་མ་མིག་ཀྱང་འགྲིབ། ། ཡན་
 ལག་གཅོ་མགོ་མགོ་ལོ་འཁྱོར། ། སྤྱ་རྩམས་ཉན་བྱེད་ན་བའོན། ། མཁུར་ཆོས་
 བྱག་གི་རྒྱ་མཆོ་བསྐམས། ། བྱད་ཀྱི་རྒྱང་ཤིང་སྤྱ་ཡང་ཞོམ། ། རྩས་པའི་དྲངས་
 མ་དྲང་སྟོ་དྲང། ། སྤྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཟླ་ཡང་ཞིབ། ། བྱག་སྟེའི་བྲ་ལོན་བསད་
 བཞིན་མང་། ཟས་དང་གཉེན་འདུན་བསྐྱས་ཀྱང་ཐོས། ། སྤྱག་བཟལ་ཡི་ཆད་
 སྤངས་ཤིང་འཁོར། ། བདེན་པར་སྦྱས་ཀྱང་ཉན་མཁན་མེད། ། གཅིས་པར་
 གསོས་པའི་བྲ་ཡིས་སྤང་། ། བསགས་ཆད་བྱིན་ལ་དྲིན་གཤོ་མེད། ། བྱི་སྦྱིས་
 ཟེར་ཞིང་དམོད་མོ་མང་། ། ལར་ཀས་མེད་དོན་ཞིག་མ་རྟོགས་ན། ། ཀས་པའི་
 སྤྱག་བཟལ་བསམ་ལས་འདས། ། ཀས་ནས་ལྟ་ཆོས་མི་དྲན་པ། ། ཐོན་གྱི་ལས་
 ཀྱི་རྩམ་སྒྲིན་ཡིན། ། ད་ལྟ་ཁ་དབུགས་ཡོད་རིང་ལ། ། དམ་པའི་ལྟ་ཆོས་བྱས་ན་
 ལགས། ཞེས་སྤྱགས་ཀས་པའི་སྤྱག་བཟལ་རི་འདྲ་ཡོད་མིན། ཀས་ནས་རི་འདྲ་
 བྱེད་དགོས་མིན་མང་པོ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་
 གཏམ་དཔེར་ཡང་། མི་ཀན་བྱི་ཀན་རྟ་ཀན་གསུམ། ། ལས་བྱས་པ་ཆེ་ཡང་
 ཀྱན་གྱིས་སྤང་། ། ཡ་ཉོག་བྱི་བྱ་རྟེན་གསུམ། ། བྱས་པ་མེད་དེ་ཀྱན་གྱིས་བྱམས།

། ཆས་པོ་མ་འགྲོ་མི་ཅིང་བ་ཟེར། ། ཆས་པོ་མ་བྲ་མི་འདྲ་ཟེར། ། ཆས་པོ་མ་གཏམ་མི་འབྱུང་ཟེར། ཞེས་སོགས་ཀྱགས་པ་ལྟར་རེད།

ལྷག་བསྐལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ། ན་བའི་ལྷག་བསྐལ།

ན་བའི་ལྷག་བསྐལ་ནི་སྤྱིར་བཏང་མི་གཞུགས་པོ་ཐང་བ་ཕྱང་གས་ལྷན་མང་ཆེ་བ་ལ་ན་ཆ་ཡོད་དེ་རང་གི་ལྷས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི་ཆ་སྟོམས་པོ་ལྷན་ན་གཞུགས་པོ་ཐང་པོ་ཡོད་གི་ཡོད་པ་དང་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་ཆ་སྟོམས་པོ་མ་ལྷན་ན་ན་ཆ་ཡོད་གི་ཡོད་པ་དཔེར་ན། འབྱུང་བ་བཞིའི་ནང་ནས་ས་ཁམས་ཤུགས་ཆེ་བ་ལྷན་ན་བད་ཀའ་གྱིས་ན་ནས་གསྐམ་པོ་དང་གདོང་མེར་པོ་ཆགས་ཏེ་ལྟོ་ཆས་ལ་སློབ་མེད་ཁར་སོ་བའི་ནད་ཀྱང་ལངས་སྤིང་པ་དང་། རྒྱ་ཁམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་ལྷས་པོ་ཆང་མ་བསྐྱངས་པ་དང་རྒྱ་བསག་ནས་ཆབ་གསང་མ་བབ་པ། མེ་ཁམས་ཤུགས་ཆེན་ཆ་བདང་ཁྲག་ཤིང་རྒྱས་པ། རྒྱང་ཁམས་ཤུགས་ཆེ་བ་ལྷན་ན་སྤྱིར་ནད་དང་། རྩོག་རྒྱུད་། མགོ་ཡུར་འཁོར་བ། སེམས་མི་སྤྱིད་པ་སོགས་ཡོད་གི་ཡོད་པ་(ཁྱི་སྐད་ཕྱོགས་དང་རྒྱ་ཤུགས་ཆེན་པོའི་སྤྱུས་རྒྱུད་ལ་གཞི་དུ་པ་དང་། ཁྱི་སྐད་སྟོམ་པོ་དང་ཐང་འཕྲོད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱུས་རྒྱུད་ལ་ཐན་ཟེར་) གཞན་ཡང་ན་ཆ་སྟོམ་པོ་སོགས་ཆེན་པ་ལོ་མང་ཉལ་སའི་ནང་ལྷས་པ་དེ་མ་ཤི་གོང་ལ་མི་གཞན་པ་གཙང་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་སྟོམ་པོ་ན་ནས་ལམ་སང་ཤི་མཁའ་ན་ཡང་མང་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་གཤམ་དང་། རུས་པ། སགས་པ། ཁྲག་བཅས་ལས་ཐུབ་པའི་ལྷས་རྟེན་འདི་ཡོད་ལྱིན་ན་མི་དགོས་པ་དང་ཤི་མི་དགོས་པ་གཏན་ནས་མེད་ལ། ལྷག་པར་སྐྱན་སོགས་བཅས་ཐབས་མེད་པའི་ན་ཆ་འཕྲག་ཆེ་དང་ལྷག་སོང་པོར་གནས་ཡོད་ན་འང་སེམས་ལ་ལྷག་བསྐལ་བསྐྱོད་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན་རང་ཉིད་ཤི་བའི་ཉིན་དེ་ནས་རང་གི་བཟའ་མི་ཏུ་སྤྱུག་དང་། གཉེན་ཉེ་སྤྱན་མཆེད། རྒྱ་དངོས་པོ་ཅམ་མ་ཟད་རང་གི་ལྷས་པོ་ཡང་བཞག་ནས་འཕྲོད་གོས་སྤྲེལ་སྤྱུག་བསྐལ་མི་ཡོད་པ་གཤམ་སྤིང་།

ལྷག་བསྐལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་བཞི་པ། འཆི་བའི་ལྷག་བསྐལ།

དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་སྤྱག་བཟུལ་བཟོད་སྤྱག་མེད་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ་འགའ་
 ཞིག་ལུས་ལ་ན་ལྷག་དྲག་པོ་བཏང་ནས་རའི་སྔོད་པ་འདི་ལ་གྱི་ཞིག་ཚུགས་དང་
 ཟེར་བ་དང་། རང་གི་མགོ་རྩོམ་གསལ་ན་བ་སྟེ་ར་ད་ལྟ་རང་གི་རྟོགས་བྱས་ན་
 ཡང་ཞེས་སྟེ་ཙམ་མོར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་སྔོད་པ་སྟོགས་ནས་སྟོ་ཆས་བཟ་
 འདྲི་དུང་མེད་པར་མ་ཐུན་པར་ག་སྐྱམ་པགས་སྐྱམ་ཐེབས་ནས་མི་དགོས་པ།
 འགའ་ཞིག་སྟོགས་བཟ་ཐེབས་ཏེ་ག་ཆོད་བས་བྱང་འགྲང་རྒྱ་མེད་པར་མི་དགོས་པ།
 འགའ་ཞིག་ནད་འཆི་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་དངོས་ཡོད་ཆད་བཏང་ནས་སྐྱམ་ཚས་བྱང་
 སན་འབྲས་ནམ་ཡང་མ་ཐོན་པར་མི་དགོས་པ། འགའ་ཞིག་ནི་རང་གི་གཞེན་
 དང་ཉེ་འབྲལ་མང་པོས་མཐའ་བསྐྱར་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་བར་འབྲལ་མི་
 མོད་བཞིན་དུ་མི་བ་སྟོགས་ར་ཆོ་ཆང་མའི་མིག་གི་ལམ་དུ་མཐོང་དང་མཐོང་
 བཞིན་པ་དེ་འདྲ་ཡིན། གཞན་ཡང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནད་ནས་གོ་ས་མཚོ་ཁིང་
 དཔོན་པོ་སྟོགས་ཡིན་ན་གོ་ས་དེ་ལས་ཐབ་སྟེ་དམའ་པོར་སྤྱང་བའི་སྤྱག་བཟུལ་
 མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། རོར་ཡོངས་སྟོད་སྤྱན་སྤམ་ཆོགས་པོ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་
 རང་གི་ཡོངས་སྟོད་དེ་དག་དཔོན་པོ་འཕ་རྒྱན་རྒྱ་ཆག་སྟོགས་ཀྱིས་སྟོག་པར་དོགས་
 པའི་སྤྱག་བཟུལ་དང་རྒྱ་དང་ཐིགས་པ་སྟོགས་ཀྱིས་འཕྲོ་བརྒྱག་དུ་འཕྲོ་བར་
 དོགས་པའི་སྤྱག་བཟུལ་དང་། འཕྲོར་པ་ཆེན་པོ་རི་ཅམ་ཡོད་བྱང་གཅིག་གི་
 གྲང་ལ་གཉེས་དང་གཉེས་ཀྱི་གྲང་ལ་གསུམ་བྱང་ན་བསམ་པ་ལས་ནམ་ཡང་རོམ་
 རྒྱ་མེད་པ་ནི་ཆ་རྒྱ་འབྲང་བ་ན་ཁ་སྐྱོམ་དུ་སྐྱོམ་དུ་འཕྲོ་བ་ལས་རོམ་རྒྱ་མེད་པ་
 དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། འཕྲོར་པ་རི་ཅམ་ཆེ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྤྱག་
 བཟུལ་ཆེ་བ་དང་མེར་སྐྱ་ཆེ་བ་ནི་གནའ་མའི་གཏམ་དཔེར། ཅམ་པ་ཐང་ཁྲག་
 གང་ལ་དངངས་སྤྱག་ཐང་ཁྲག་གང་། ཅམ་པ་སྐྱེ་མོག་ལ་དངངས་སྤྱག་སྐྱེ་མོ་
 གང་། ཟེར་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་གཞིས་ཚས་ནས་སྟོགས་སྤང་སྤང་། སྤང་
 སྤྱག་ཐང་སྤྲོད་འཁུར་ནས་སྟོ་སྟོ་ཟེར་བ་དང་། འབྲུག་པ་ཀྱན་ལེགས་
 ཀྱིས། །སྤྱག་པོ་ཡོན་ཆད་མེར་སྐྱ་ཆེ། །མི་སྟོགས་ཡིན་ཆད་སྟོགས་སྟོ་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། དབུལ་ཁིང་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དུས་དང་རྣམ་པ་
ཀྱན་ཏུ་ཟེས་གོས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་སྟོང་གོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མི་ཆེ་
ཕྱི་ལ་པོ་གཞན་གྱི་གཡོག་བརྒྱུག་སྟེ་སྟོང་དགོས་པ་མ་ཟད། ལས་ཁག་ས་གང་
ཡིན་ཆེད་དགོས་པ་དང་སྟོང་གོས་སྤྱད་པ་གང་ཡིན་སྟོང་དགོས་པ་སོགས་སྤྱད་
བསྐྱེད་མང་པོ་ཡོད།

རྒྱུ་མེད་ཀྱི་བའི་སྐབས་སུ་མི་ལུགས་མི་སྣངས་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་མི་དགོས་
མིན་ངེས་པར་དུ་མེས་དགོས་པ་ཡིན། མི་བའི་སྐབས་སུ་བཟུ་མར་ལ་སྤུ་བ་
པ་ལྟ་བུ་ལས་སྤྱོད་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་། དེ་ལ་བྱི་རྟགས་དང་ནང་རྟགས་
བརྒྱད་ཡོད་པ་སྟེ། ①ས་ཁམས་རྒྱལ་མིམ། ②རྒྱུ་ཁམས་མེ་ལ་མིམ། ③མེ་
ཁམས་རྒྱུ་ལ་མིམ། ④རྒྱུ་ཁམས་རྣམ་མེས་ལ་མིམ། ⑤རྣམ་མེས་སྤང་བ་ལ་
མིམ། ⑥སྤང་བ་མཆེད་པ་ལ་མིམ། ⑦མཆེད་པ་ཉེར་སྦྱོར་ལ་མིམ། ⑧ཉེར་
སྦྱོར་འོད་གསལ་ལ་མིམ་པའི་སྐབས་སུ་གཞི་ནས་མི་འཕྲོ་བར་བརྟེན་མི་དུས་རིམ་
པ་བརྒྱད་འཕྲོ་དགོས། བྱི་རྟགས་ནི་མ་མི་གོང་གི་སོག་མའི་རྟགས་མཆོན་ལྟ་
བུར་ལུས་པའི་བྱི་རོས་ཀྱི་མདོག་སོགས་ཤོར་བ་དེར་ཟེར་བ་དང་། རྣང་རྟགས་
ནི་མི་བའི་སྐབས་སུ་ཆོར་སྤང་དང་འཆར་སྤང་གང་འདྲ་ཡོང་མིན་དེ་ལ་ཟེར་བ་
ཡིན།

དེ་ཡང་དང་པོ། ས་ཁམས་རྒྱལ་མིམ་ཟེར་བ་ནི་མི་ཁར་སོག་མ་ས་ཁམས་
རྒྱལ་མིམ་འཕྲོ་སྐབས་བྱི་རྟགས་སུ་རང་གི་ལུས་པའི་ལུགས་དང་མདངས་ཉམས་
འཕྲོ་བ་དང་། རྣང་རྟགས་སུ་སྤྱིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་དབྱིད་ཀ་ཉི་མ་ཆ་
པའི་སྐབས་རྒྱུ་ནས་བྱེ་ཐང་ལ་ལྟ་དུས་རྒྱ་སྟོན་པོ་ཞིག་རྒྱགས་འཕྲོ་བ་ལྟ་བུའི་
སྤང་བ་ཤར་བ།

གཉིས་པ། རྒྱུ་ཁམས་མེ་ལ་མིམ་པའི་བྱི་རྟགས་སུ་ཆབ་གསང་མི་འཕྲོགས་
པ་དང་། རྒྱེ་སྐམ་པོ་ཆགས་པ། མཆུ་རྟོ་ཡང་སྐམ་པོ་ཆགས་པ། རྣང་རྟགས་སུ་
ཁང་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་བས་ཤེངས་པའི་འཆར་སྤང་ཡོང་བ་ཡིན།

གཤམ་པ། མཁམས་རྒྱལ་ལ་མཁམ་པའི་མྱེ་རྟགས་ལྟུ་ལུས་པོར་རྟོན་མེད་པ་
ཆགས་འཕྲོ་བ་དེའང་ལ་ལ་ཕྱོག་ལ་ལུས་པོའི་རྟོན་ནས་རྟོན་བརྩུ་བ་དང་ལ་ལ་
ལུས་རྟོན་ནས་བརྩུ་བ་ལྟེ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་ནང་བཤད་རྟོན་སྟུང་ན་
རྟོན་པ་ནས་འཕྲོ་བ་འཕྲུགས་ཏེ་རྟོན་མེད་པ་ཆགས་ན་སྟེ་བ་རྟེན་མ་མི་ལུས་ཆོབ་
པའམ་དག་པའི་ཁིང་ཁམས་ལ་སྟེ་བའི་རྟགས་མཚན་ཡིན་པ་དང་། ལུས་རྟོན་
ནས་འཕྲོ་བ་འཕྲུགས་ཏེ་རྟོན་མེད་པ་ཆགས་ཆེ་ངན་སོང་ལ་སྟེ་རྒྱའི་རྟགས་མཚན་
ཡིན་ཟེར། ནང་རྟགས་ལྟུ་རྟོན་དེ་མེད་པར་ལྟུང་མ་ཐག་རང་གི་རྟོན་བར་སྟག་
མ་གྱིས་བརྟུབ་ནས་དེ་ལ་མེ་སྟུར་ཏེ་གནས་ལ་གཡུགས་རྟེན་གནས་ནས་མེ་ཡི་
ཆར་པ་འབབ་པའམ་སྐར་མ་ཤར་བ་ལྟ་ལྟའི་ཆོར་རྟོན་ཡོང་གི་ཡོད། (སྐབས་དེ་
གཉིད་ཁྲག་སྐབས་ཀྱང་ཆོར་རྟོན་དེ་འདྲ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་)

བཞི་པ། རྒྱུ་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐུག་པའི་མྱེ་རྟགས་སུ་རང་གི་དབྱགས་
 དེ་ཏྲ་ཅང་འབྲེལ་བ་ཆ་ཤོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དབྱགས་མར་གནོར་བྱུང་བ་ལས་
 རྒྱུ་ཁམས་པ་ལེན་མི་བྱུང་བར་སྒྲུབ་ཏུ་དབྱགས་ཤོར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད།
 རྣམ་ཀུན་གསེན་པོར་སྤོང་སྐབས་དབྱགས་མར་གནོར་རྒྱུ་ལེན་བྱས་ནས་ཉི་མ་
 གཅིག་ལ་དབྱགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྤོང་བྱ་གཞུག་གནོར་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་།
 དབྱགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྤོང་བྱ་གཞུག་རེ་རྣམས་སྐབས་སོ་སོའི་ཉི་ཆོག་གིས་ནང་ནས་
 ཉི་མ་གཅིག་རྣམས་ཐེན་པ་ཡིན། མདོར་བསྟུས་ནས་བཤད་ན་རང་སྤྱོད་པའི་
 ཉིན་དེ་ནས་སོ་སོའི་དབྱགས་དེས་ཉིན་མཆན་མེད་པ་རྒྱགས་ཤར་སྤོང་ནས་ཤི་རྒྱ་
 དང་ཐག་རྗེ་ཉིར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དབྱགས་ལའང་མྱེ་དབྱགས་དང་ནང་
 དབྱགས་གཉིས་ཡོད་པས་མི་ཤི་བྱས་མེད་དབྱགས་ཆད་ནའང་ནང་དབྱགས་ད་
 དྲུག་བཟད་ཡོད་པ་རེད། མྱེ་དབྱགས་ཆད་སྐབས་ཉི་འགམ་མི་ཆང་མར་ཆོར་
 རྒྱང་ཡོང་གི་ཡོད། བར་རྟགས་སུ་སོ་སོའི་འཆར་རྒྱང་ལ་ཁང་པ་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་
 གི་ནང་བཞུ་མར་རྣམས་ཉིར་ཡོད་པ་ཞིག་ཁ་ལྟ་མེད་འབར་བཟད་ཡོད་པའི་
 རྒྱང་བ་ཡོང་གི་ཡོད།

ལྷ་པ། རྣམ་ཤེས་སྣང་བ་ལ་ཐིམ་པའི་ཆོ་སྟོན་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་
དག་པ་ལ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་བྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་སང་དཀར་ལམ་པའི་སྣང་བ་ཤར་བ།

དུག་པ། སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་
གཡའ་དག་པ་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཞིག་འཆར་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ལ་
སྣང་སང་དམར་ལམ་པའི་སྣང་བ་ཤར་བ་ཟེར།

བདུན་པ། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པའི་ཆོ་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་པ་
ལ་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྒྲག་འབྲག་པོས་བྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཞིག་ཤར་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ལ་
སྣང་སང་ནག་ལམ་པ་ཟེར།

བརྒྱད་པ། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་སྟོན་
ཅིང་ཀྱི་སྟོན་ཟླ་འོད་ཀྱིས་བྱབ་པ་དང་། ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱབ་པ། སྒྲག་འབྲག་པོས་
བྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་དང་བལ་ཉེ་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་
ཤར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཟེར། ད་ལྟ་བྱགས་དམ་ལ་བཞུགས་
འདུག་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་ཡང་དེའི་དུས་སུ་ཡིན་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་
མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་བྱགས་དམ་ལ་བཞུགས་ཡུན་རིང་བྱང་སྣ་ཆོགས་ཡོད་པ་
ལས་ཆང་མ་གཅིག་པ་མིན།

ཕྱི་དབྱུགས་ཆད་ནས་ནང་དབྱུགས་མ་ཆད་ཤོང་དུ་དུང་དུས་ཆོད་ཕྱན་
ཅམ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཕྱི་དབྱུགས་ཕྱིན་ཆར་རྗེས་དེའི་ཕྱང་པོའི་ལྷང་དུ་རས་
དཀར་པོ་གཙང་མ་ཞིག་གཡོགས་ནས་ནང་དབྱུགས་མ་ཆད་པར་དུ་མི་གཞན་
ཀྱིས་འགྲལ་སྟོང་རྒྱག་མི་ཉུང་། རས་དཀར་པོ་གཡོགས་དཀོས་དོན་ནི་ནང་
དབྱུགས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་སྣ་ཁྲག་ནང་ནས་ཁྲག་གཅིག་དོན་རྒྱ་ཡོད། དེ་གང་ཞེ་
ན་ཁྲག་ནི་དྲོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟམས་དྲོད་ཡོད་པའི་རིགས་
རྣམས་ཡར་རྒྱགས་འགྲོ་བ་དང་གང་མོའི་རིགས་རྣམས་མར་འགྲོ་བར་བརྟེན་
ཁྲག་དེར་དྲོད་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཤི་དུས་སྣ་ཁྲག་ནས་དོན་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་
དུས་དབྱུགས་ཡོངས་སྒྲགས་ཆད་ནས་དངོས་འབྲེལ་རྩ་བར་བ་དེ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་

ནང་བཤད་སྔོན་ལྟར་ན་གི་བའི་སྐབས་ཕྱི་དབྱུགས་ཕྱིན་མ་ཐག་ལམ་སེང་ཕྱང་
 སྤར་ལག་པ་འཆང་ཆེ་ལག་པ་འཆང་ས་དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཐོན་འགྲོ་བར་བརྟེན་
 ཕྱི་དབྱུགས་སྤང་རྗེས་ལག་པ་འཆང་དགོས་ངེས་ཡིན་ན། ཐོག་མ་རྩ་ལ་ལག་པ་
 འཆང་མཁན་མི་དེའི་ལག་པ་གཙང་མ་བཟུ་དགོས་ལ། མི་དེའང་དེ་སྔ་མི་
 བསད་མ་ཕྱིར་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། མི་དེས་ཕྱང་སྤར་ལག་པ་འཆང་དུས་
 ཐོག་མ་མགོ་བའི་དཀྱིལ་གྱི་སྒྲ་ནས་འཐེན་ཅམ་ལྟེན་དགོས་ཞེས་སྔོན་ཡོད།
 ནང་དབྱུགས་ཆད་རྗེས་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་ཀ་ཁབ་མེན་རྩིས་ལྷགས་
 འཐེན་པ་ལྟར་ཁག་སོ་སོ་བྱས་ནས་ལྷིང་ཁར་རྒྱགས་ཏེ་དེ་གཉིས་ཐུག་མ་ཐག་མི་
 དེ་དྲན་པ་ཐོར་བ་ལྟར་ནག་ཐུམ་མེར་སོང་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཁམས་དཀར་
 དམར་གཉིས་ཁ་བུལ་ནས་ཁམས་དམར་པོ་དེ་སྒྲ་ཐུག་ནང་ནས་རྩོད་འགྲོ་བ་དང་
 ཁམས་དཀར་པོ་དེ་མཚན་སྟོང་ནང་ནས་རྩོད་འགྲོ་བ་ཡིན། ཕྱི་དབྱུགས་ཆད་
 ནས་ནང་དབྱུགས་མ་ཆད་བར་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་ནའང་གོ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་།
 ནང་དབྱུགས་ཆད་རྗེས་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་ལྷུང་བཞིན་པས་གོ་རྒྱ་ཆོར་རྒྱ་མེད།
 དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྔོན་ལྟར་ན། ཕྱི་དབྱུགས་ཆད་
 ནས་ནང་དབྱུགས་མ་ཕྱིན་པའི་བར་དེར་བར་རྩོད་ཐེར་བ་བྱས་ནས་ཕྱི་
 རྟགས་དང་ནང་རྟགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁྱོད་ལ་ཆོར་རྒྱང་འདི་ལྟར་ཡོང་རྒྱ་
 ཡོད་པ་ཞེ། དཔེར་ན་ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ས་ཁམས་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་
 ཆེན་པོས་མར་མནན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་ཁམས་ཐིམ་སྐབས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཁྱིར་བ་
 ལྟ་བུ། མེ་ཁམས་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ་མེས་ཆོག་པ་ལྟ་བུ། རྒྱང་ཁམས་ཐིམ་པའི་
 སྐབས་སུ་རྒྱག་པ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་གཏུམ་པ་ལྟ་བུ་བཅས་ཀྱི་ཕྱག་བསྐལ་ཡོང་
 སྟེད་པས་དེ་དག་ལ་སྒྲག་རྒྱང་ལྟེད་མི་དགོས། དེ་དག་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་
 བ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་སྒྲོ་ཙ་བརྟན་པོས་དགོན་མཆོག་ལ་གསེལ་བ་སྟོན་
 ལམ་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་བསྐབ་བྱ་རྒྱག་དགོས་ཟེར། གཞན་ཡང་འཕྲོ་བ་ཞེས་པ་ཞིག་
 རྒྱག་རྒྱ་ཡོད་པ་དེའང་ཕྱི་དབྱུགས་ཕྱིན་ནས་ནང་དབྱུགས་མ་ཕྱིན་པའི་བར་དེ་ལ་

རྒྱལ་བྱུང་ན་ཡག་ཤོས་ཡིན་ཅིང་། དེ་དུས་ཤི་མཁན་དེར་བསམ་སྡོད་གནང་
 རྒྱུ་ལ་རྣམས་བསྐྱབ་རྒྱུ་ལ་འཕྲོ་བ་རྒྱལ་མཁན་དང་ཤི་མཁན་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་
 སྡོད་བྱེད་ཀྱི་འཕྲོ་བ་བརྒྱབ་ན་པན་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཟེར། རྣམ་ཐུག་ནང་གི་ཐུག་དེ་
 རྒྱལ་ཆོས་ན་འཕྲོ་བ་རྒྱལ་མཁན་རྣམས་པ་ཏུ་ཅང་མཐོ་པོ་ཡོད་ན་མ་གཞིགས་
 འཕྲོ་བ་རྒྱལ་མི་བྱུང་ཟེར། འཆི་བའི་སྐབས་སུ་ཐུག་བསམ་གང་ཡོད་དམ་ཟེར་
 བ། གཙོ་ཤོ་རང་གི་བཟའ་ཆེ་བུ་ཐུག་དང་རྒྱ་དངོས་པོ་ཅམ་མ་བཟད། བ་ན་རང་
 རྒྱུས་དུས་ནས་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ལུས་པོ་དེ་ལའང་ཤི་བའི་ཉིན་མོ་དེར་ད་ལྟ་
 བར་དུ་བྱེད་རང་གིས་གནས་ཆོང་གཡུང་བྱུང་བས་ད་གཤེ་བཞུགས་ཟེར་ནས་
 འཕྲོ་རྒྱལ་མ་གཞིགས་ཐབས་ཤེས་ཙུ་བ་ནས་མེད། རང་གི་བཟའ་མི་ཐུན་མཆེད་
 ཆོས་ལའང་པར་མིག་གི་མཐུག་མ་དང་ཚུར་མིག་གི་མཐའ་མ་བལྟས་ནས་ཁ་བུལ་
 དཀོས་པ། བཞོན་ན་རྒྱ་དངོས་སྟོབས་འཕྱོར་རི་ཅམ་ཆེ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཐུག་
 བསམ་ཆེ་བ་ཡོད་ལ། གང་ལྟར་ཤི་བའི་ཉིན་མོ་དེ་ལྟའི་པོ་བྱང་ལྟ་བུའི་ནང་
 བཞུགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཤི་བ་དང་སྤང་པོ་གད་སྟིགས་དཀྱིལ་དུ་ཤོར་པ་ཁ་
 ཆག་གཅིག་དང་འཁར་རྒྱལ་ཆག་རོ་འཁྱེར་བ་ཞིག་ཤི་བ་དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་
 གང་ཡང་མེད། སྤང་པོ་དེ་ཡང་ཤི་བའི་ཉིན་མོ་དེ་ནས་ཤོར་པ་ཁ་ཆག་ཅིག་དང་།
 བང་ཐུག་རལ་པ་ཞིག་ འཁར་རྒྱལ་ཆག་རོ་ཞིག་ལས་མེད་པ་དེ་ཡང་དོར་ནས་
 འཕྲོ་རྒྱལ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་ཀུན་སྤྱི་པོ་བྱང་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དར་གོས་
 ཆེན་གྱིས་གཏུམ་ཏེ་གསེར་གྱི་ཁྲིའི་ཉིང་དུ་བཞུགས་ཡོད་ནའང་འཆི་བའི་ཉིན་མོ་
 དེ་ཆོ་བཞག་ནས་འཕྲོ་རྒྱལ་ཡིན་པས་འཆི་བའི་དུས་སུ་དབུལ་རྒྱལ་གཉིས་ལ་བྱུང་
 པར་གང་ཡང་མེད་ཟེར། སྤྱིར་ན་ཤི་བའི་སྐབས་སུ་བྱེད་ཤི་བ་དང་མི་ཤི་བ་ལའང་
 བྱུང་པར་མེད། འོན་ཀྱང་དངོས་འབྱེད་སྤྱི་ཆོགས་ལ་བྱས་རྗེས་བཞག་ མི་
 དམངས་ལ་པན་བདེ་སྟུན། རང་གི་མི་རིགས་ལ་བྱས་རྗེས་བཞག་ཡོད་ན་གསེར་
 སའོག་དང་འོད་ནམ་མཁའ་ཟེར་བའི་དཔེ་བཞེན་རང་འཆི་བའི་རྗེས་སུ་འང་
 གཏམ་བཟང་པོ་མི་ཡུལ་དུ་གནས་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

ལྷག་བསྐལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ལུ་པ། གཉེན་ལྷག་པ་དང་བལ་བའི་
ལྷག་བསྐལ།

དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཚོག་གཉེན་ཉེ་འདྲུ་མང་པོ་རི་ཙམ་ཡོད་ནའང་
འདྲུ་བའི་ཐ་མ་བལ་རྒྱ་ལས་མི་ཆོ་གཅིག་མཉམ་དུ་གནས་ཐབས་མེད་པས་མཉམ་
དུ་གནས་པའི་རིང་གི་བདེ་སྲིད་དེ་ལས་ཁ་བལ་བའི་ལྷག་བསྐལ་དེ་ཆོ་བ་ཡོད།
དཔེར་ན་ཁྱ་མ་དང་སྒྲོབ་མ་ཁ་བལ་བ་དང་། ཐ་མ་དང་བྲ་ལྷག་ཁ་བལ་བ་དེ་ཆོ་
ཚང་མ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་འཁོར་བ་འདིའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་ཁ་བལ་མི་
དགོས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད།

ལྷག་བསྐལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ལྷག་པ། དག་དང་འཕྲད་པའི་ལྷག་
བསྐལ།

དེ་རང་དང་འཁོན་འཛིན་མེད་དང་སྤྱ་ལྟ་ཡོད་པའི་དག་དེ་ཆོ་ལྷག་སྐབས་
དེ་དང་ཁ་བལ་དགོས་བསམ་ཡང་བལ་མི་བྱལ་པའི་ལྷག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
དེ་ཡིན།

ལྷག་བསྐལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་བདུན་པ། འདྲོད་པའི་དངོས་པོ་
བཙལ་ཡང་མི་རྟོད་པའི་ལྷག་བསྐལ།

དེ་ནི་རང་གཞན་ཆང་མའི་སེམས་ནང་ལྷས་ལ་ནད་མེད་པ་དང་། རྒྱ་
དངོས་ཁོངས་སྒྲིད་བྱུང་སྤྱམ་ཆོགས་པ། ཡོད་ལ་བསམ་པའི་དོན་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱལ་པ་ཞིག་དགོས་ནའང་དེ་ལས་སྤྲོག་རྟེ་དེ་དག་བཙལ་ཀྱང་མི་རྟོད་
པའི་ལྷག་བསྐལ་དེ་ཡིན།

ལྷག་བསྐལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་བརྒྱད་པ། མི་འདྲོད་པའི་ལྷག་བསྐལ་
ཚོག་ཏུ་བབས་པ།

ལྷག་བསྐལ་ཐེར་བཞི་མི་འདྲོད་པ་ཤ་ལྷག་ལས་འདྲོད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད།
འོན་ཀྱང་རང་གི་ཚོག་ཏུ་མ་འདྲོད་བཞིན་དུ་སྤྲོབས་ནས་ལྷག་བསྐལ་ཆང་མ་རང་
གི་ལྷས་པོའི་རྟོང་ལ་ཆོས་བརྒྱབ་པ་ལྟར་འཁོར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། གང་ཞེ་ན་

མི་ནི་ཕྱི་ཆོག་ས་དང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པ་དང་ཕྱི་ཆོག་ས་ནང་དུ་གནས་ཕྱིན་
 རྒྱལ་བཟལ་མེད་པ་ཡོང་མི་མྱོད། ཕྱི་ཚུལ་ནས་མི་འདྲ་ཆགས་པ་ཞིག་ཡོད་
 བྱེད་ཐེམས་ནང་རྒྱལ་བཟལ་མེད་པའི་མི་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་དང་། གློན་པོ།
 ཆོང་པ་སོགས་ཆང་མ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཟེར། དེར་བཞེན་སྤྱུ་ལེན་གྱི་མཁས་པ་
 ཞིག་གིས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་དགག་པ་རྒྱག་པའི་ཆོས་ཡིག་ཅིག་ནང་
 སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ནང་མཐོ་རྒྱལ་པོ་ནས་དམའ་སྒྲང་པོ་བར་དུ་ཆང་མ་རྒྱག་
 བཟལ་བ་ལྟག་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་རྒྱག་པོ་བྱུང་བྱུང་དང་མྱོད་པོ་མེད་མེད། ལྟ་
 ལ་རྒྱག་བཟལ་ཡོད་པ། མི་ལ་རྒྱག་བཟལ་ཡོད་པ། ཆང་མར་རྒྱག་བཟལ་ཡོད་
 པ་ལྟག་བཤད་ཡོད་པ་མ་ཟད། བདེ་བ་དེ་ཆོ་ཡང་ཆང་མ་རྒྱག་བཟལ་དུ་
 འབྱར་འཁྱོ་བ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་བཤད་ཡོད་པས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་
 འཇིག་རྟེན་འདྲིའི་ཚོག་གི་འཁྱོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་རྩ་བུ་ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད་
 འདུག འོན་ཀྱང་རྒྱག་བཟལ་ཡོད་པ་ནི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན་པས་ཁས་
 ལེན་ཕྱིད་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
 མཚུག་བརྩོམས་འཇོག་སྤངས་དང་ཆོན་རིག་གི་ཚོག་ནས་མཚུག་བརྩོམས་འཇོག་
 སྤངས་གཉིས་ཁག་ཁག་ཡིན། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་རྒྱག་
 བཟལ་ཁོ་ན་ལས་སྒྲིང་པོ་གང་ཡང་མེད་པས་བདེ་བ་ཡོང་དགོས་ན་དེས་པར་
 ཆོས་ཕྱིད་དགོས་པའི་ངོས་འཛིན་ཕྱིད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆོན་རིག་གི་ཚོག་ནས་
 བཤད་ན་རྒྱག་བཟལ་ཡོད་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་མཚུག་བརྩོམས་ཕྱིད་
 སྤངས་དང་། དེ་ལས་ཐར་ཐབས་ཕྱིད་སྤངས། དེ་ལ་དབྱེ་ཞིབ་ཕྱིད་སྤངས་
 སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བར་ཐེམས་གཙོ་
 དང་དངོས་གཙོའི་བར་ཏེ་བག་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ལམ་གཉིས་ཁག་ཁག་སོ་
 སོ་ཡིན།

༡. འཁོར་བའི་རྒྱག་བཟལ་རྒྱག་བཤད་པ་ལ།

རྒྱག་བཟལ་རྒྱག་གི་ནང་གཞེས་དང་པོ། དེས་པ་མེད་པའི་རྒྱག་བཟལ།

དེ་ནི་དག་དང་གཉེན་ལ་ངེས་པ་མེད་པ། མཐོང་མཐོང་ལ་ངེས་པ་མེད་པ།
 ལྷན་པས་དང་དབྱེ་པས་ལ་ངེས་པ་མེད་པ། ལྷན་པ་བཟང་ངན་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་
 མོགས་བཤད་ཡོད། དག་དང་གཉེན་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི་འཁོར་བ་འདི་ནི་ནང་
 ལྷན་པ་ཐུང་ས་ལྷན་ཆད་ལ་དག་དང་གཉེན་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ་ཆོ་སྒྲོན་ལ་རང་གི་
 དག་ཡིན་ནའང་ཆོ་སྒྲོན་དུ་རང་གི་གཉེན་དུ་ལྷུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཁ་སང་
 རང་གི་དག་ཡིན་ཏུ་དེ་རིང་རང་གི་གཉེན་དུ་ལྷུར་པ་མོགས་བྲི་འབྲུར་བ་མང་
 པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་དག་དང་གཉེན་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་བསམ་སྒྲུའི་གཏོར་ལྷན་གས་
 བྲི་མོག་ནས་དག་དང་གཉེན་ཆགས་པ་ལས་དངོས་འབྲེལ་ངེས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་
 དང་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་མེད་དེ། དཔེར་ན་གྲུང་ཐང་བརྟན་པའི་རྒྱན་མེས།
 དུས་དེ་རིང་ཡིད་གཅུགས་སྒྲུགས་པོ་ཡང་། ། ཆོག་མེགས་ཉེས་གཅིག་ལ་ནམ་
 ཉིད་གིས། ། ལྷ་བཏགས་ནས་སང་ཉིན་དྲངས་མའི་དག་ ། དུན་རིང་གི་འཛིན་
 པ་དེ་ནས་ཆོད། ། ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་རིང་ཉ་ཅང་འཆམ་པོ་ཡོད་པ། ཁོ་
 མེད་ན་རང་སྤྱོད་མི་ཚུགས་པ་དང་རང་མེད་ན་ཁོ་སྤྱོད་མི་ཚུགས་པ་ལྟ་བུའི་
 མངོའ་མཐུན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྒྲུགས་པོ་ཡིན་ནའང་ཤད་ཆ་ཤོད་ཡག་ཉེས་ལ་དག་
 ཆགས་ཉེ་ཁོས་རང་མཐོང་ན་ཁོང་ཁྱོ་བ་དགོས་པ་ཞིག་དང་རང་གིས་ཁོ་མཐོང་
 ན་ཁོང་ཁྱོ་བ་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་སྐྱེ་ཡོད་པས་དག་གཉེན་ལ་ངེས་གཏན་གང་
 ཡང་མེད། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་གནས་རྒྱལ་ལ་བལྟས་ནའང་ད་ལོ་རྒྱལ་
 ཁབ་འདི་གཉིས་སྒྲུགས་པོ་ཡིན་ནའང་དུས་སང་ཕན་ཚུན་དག་ལ་འབྲུར་འགྲོ་བ་
 དང་། དེ་བཞིན་བྱིམ་ཆང་གཅིག་གི་ནང་དུའང་པ་མ་བྱ་སྒྲུག་པར་དང་བཟའ་
 མི་སྤྱན་མཆེད་བར་དེ་སྤྱེའཆམ་པོ་ཡོད་ཏུ་སྤྱེའུར་ཁ་མཆུ་སྒྲུག་ནས་ཁྱིམ་ས་
 ཁང་ལ་ཞུགས་ཏུགས་སྐྱུག་དགོས་མཁན་ཡང་ཡོད་པར་བརྟེན་དག་དང་གཉེན་ལ་
 ངེས་པ་གང་ཡང་མེད་ཟེར།

མཐོང་མཐོང་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི་སྐབས་རེ་དཔོན་པོ་བྱེད་མཁན་དེ་སྐབས་
 རེ་གཡོག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྐབས་རེ་གཡོག་པོ་བྱེད་མཁན་དེ་སྐབས་རེ་

དཔོན་པོར་འཕྱར་བ་ཤོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དུ་མ་ཤི་རྒྱལ་ཐོག་ཡོང་ཆུང་ཡོད་པ་
དེ་ཉི་ཤུ་ཡིན།

ཚུགས་དང་དབུལ་པོ་ལ་རེས་པ་མེད་པ་ནི་ཆེ་སྟོང་ཉ་ཅེར་ཚུགས་པོ་ཡིན་
ནའང་ཆེ་སྟོང་དབུལ་པོ་ཆགས་པའམ་ཡང་ཆེ་སྟོང་ལ་སྤང་པོ་ཡིན་ཏུ་ཆེ་སྟོང་
ལ་ཚུགས་པོར་འཕྱར་བ་ཤོགས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་མཐོང་ཆོས་སུ་འཕྱར་
བར་བརྟེན་ཚུགས་དང་དབུལ་པོ་ལའང་རེས་པ་གང་ཡང་མེད་ཟེར། སངས་
རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ལྟར་ན་དེ་དག་ཆང་མ་འཁོར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
པས་བཟོ་ཐབས་གང་ཡང་མེད་ཟེར། འོན་ཀྱང་དེར་དུས་ཀྱི་མྱི་ཆོགས་འཁེལ་
རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་ཐོག་ནས་བཤད་ན་དབུལ་ཚུགས་གཉིས་ལ་རེས་པ་མེད་པ་དང་
མཐོང་མཐོན་གཉིས་ལ་རེས་པ་མེད་པ་དེ་གཤམ་མེས་འཐབ་ཚད་ཀྱི་གནད་དོན་ཡིན་
པས་དེ་བཅས་ཐབས་ཡོད་པར་རོས་བཟུང་གི་ཡོད་ཅིང་། དེས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་དེ་མེས་པ་གཙོ་དང་དེས་པ་གཙོ་གཉིས་ཀྱིས་ཁས་ཁུངས་ལེན་གྱི་ཡོད་ནའང་དེ་ལ་
དཔྱེ་ཞིབ་ཀྱིས་སྟངས་ཁག་ཁག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ནང་དེ་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་
ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཟོ་ཐབས་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་འདི་ལ་སྐྱེ་བ་བྲུང་ས་
ཕྱིན་ཆད་ལ་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་ལྷན་བཤམ་དེ་དག་ཡོང་གིས་དེ་དང་འདྲོད་
ཅིང་། མྱི་ཆོགས་འཁེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཚུགས་པོ་དང་དབུལ་
པོ་གཉིས་ལ་རེས་པ་མེད་པ་ནི་ཚུགས་པོས་དབུལ་པོ་ལ་གཉེན་གཞོན་བསྟུ་གཞིག་
བཟང་བ་དང་དབུལ་པོས་ཚུགས་པོར་བྱེན་ཤོག་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

ལྷན་བཤམ་དུག་གི་ནང་གསེས་གཉིས་པ། རོམ་པ་མེད་པའི་ལྷན་བཤམ།

དེ་ཡང་དེས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། འཁོར་བ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་བྲུང་ས་
ཕྱིན་ཆད་རོམ་པ་རྩ་བ་ནས་མེད། དཔེར་ན་རྩ་དེས་དང་ཟས་གོས་ཤོགས་རི་
ཅམ་ཡོད་ཀྱང་རོམ་རྩ་མེད་པར་ཐ་ན་སྤང་པོ་ལའང་ཆོག་ཤེས་མེད། འཁོར་བ་
འདིར་མཐོ་རྩལ་པོ་ནས་དམའ་སྤང་པོ་བར་དུ་མི་སུ་འདྲ་ཞིག་ལའང་ཆོག་ཤེས་
རྩ་བ་ནས་མེད། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ལྟར་ན་རང་

གི་སེམས་ནང་སྒྲེར་སེམས་ཡོད་ཕྱིན་རྒྱུ་ལ་མེད་པས་སྒྲེར་སེམས་དེ་མེད་པ་མ་
བརྩས་ན་རྒྱུ་ལ་མེད་པའི་རྟུག་བཟུལ་དེ་ཚུར་དཀོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར།

རྟུག་བཟུལ་རྟུག་གི་ནང་གསེས་གསུམ་པ། ལྷས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དྲོར་
བའི་རྟུག་བཟུལ།

དེ་ནི་སྒྲིབ་པ་དེ་བྱངས་ཕྱིན་ཆད་ལ་ད་དུང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲིབ་དཀོས་པ་
དང་མེད་དཀོས་པ་ལས་དཔེར་ན་མིའི་སྒྲིབ་པ་གཅིག་བྱངས་ཆེ་ཡང་བརྒྱར་མིའི་སྒྲིབ་
པ་ལེན་མ་དཀོས་པ་དང་། དུད་འཕྱེད་སྒྲིབ་པ་བྱངས་ཆེ་ཡང་བརྒྱར་དུད་འཕྱེད་
སྒྲིབ་པ་ལེན་མ་དཀོས་པ་མིན་ཏེ་མི་གཅིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་རང་ཉིད་གཤམ་ལ་སྒྲིབ་
བྱངས་པའི་རྒྱ་གཅིག་ལྷ་བཅེགས་ནས་བཞག་ཆེ་ས་གཞི་རིལ་མོ་ལས་ཆེ་བ་ཡོད་
པ་དང་། རང་ཉིད་འོ་འབྱང་ཕྱོག་ཆགས་ལ་སྒྲིབ་ཏེ་བྱངས་པའི་འོ་མ་ནམས་
ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་ས་ན་ཡང་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པར་བརྟེན་
སྐབས་དེ་མི་དང་། སྐབས་དེ་གྲི། སྐབས་དེ་གཤམ་སོགས་ས་འོག་འབྲུ་ཕྱིན་
ནས་ནམས་མཁའི་བྱ་བྱིའུ་བར་སྒྲིབ་པ་ལེན་མ་ཚུར་བ་མེད་ལ་དེའང་ཐངས་གཅིག་
དེ་མ་ཡིན་པར་གྲངས་མེད་བྱངས་ཡོད་པར་བརྟེན་རང་གི་ལྷས་དེ་ཡང་ནས་ཡང་
དུ་དྲོར་དཀོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་
ལྷས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དྲོར་བའི་རྟུག་བཟུལ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་
སྒྲིབ་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ལྷས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དྲོར་བའི་རྟུག་བཟུལ་
ཁས་ལེན་གྱི་མེད།

རྟུག་བཟུལ་རྟུག་གི་ནང་གསེས་བཞི་པ། ཡང་ཡང་སྒྲིབ་པ་ལེན་པའི་རྟུག་
བཟུལ།

སྒྲིབ་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ལེན་དཀོས་པ་ལས་སྒྲིབ་པ་གཅིག་བྱངས་ཕྱིན་རྒྱུ་ས་
ཡང་བརྒྱར་ལེན་མི་དཀོས་པ་མིན། རྩོན་མ་འཕྱོག་རྟེན་དེ་བྱུར་བ་ནས་ད་བར་
རང་སྒྲིབ་བྱངས་པའི་གྲངས་ཀ་དེ་གཞལ་བྱུང་བའས་མེད་ལ་ད་དུང་ཡང་རང་
གི་སྒྲེར་སེམས་དེ་མེད་པ་བརྩས་ཏེ་འཁོར་བ་ནས་མ་ཐར་བའི་བར་དུ་སྒྲིབ་

གྲངས་མེད་པ་ཞིག་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར།

ལུག་བསྐལ་རྒྱག་གི་ནང་གསེས་ལྟ་བུ། ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་གྱི་ལུག་
བསྐལ།

དེ་ནི་ཡང་ནས་ཡང་རྒྱ་མཐོ་དམན་ཤོར་བ་ལྟེ་སྟེ་བ་འདིར་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ན་
ཡང་སྟེ་བ་རྗེས་མ་སྤྱང་པོར་འཁྱར་བ་མོགས་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད་སྟེ་བ་འདི་
ལ་ཡང་མཐོ་དམན་ལ་ཁེས་པ་མེད་པའི་ལུག་བསྐལ་ཡོད་སྟོར་ཤོར་རྒྱས་ཟིན་
ཅིང་། མོག་ནས་ཁེ་ཅམ་མཐོ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ལུག་བསྐལ་ཆེ་བ་ཡོད།

ལུག་བསྐལ་རྒྱག་གི་ནང་གསེས་རྒྱག་པ། སྒྲགས་མེད་པའི་ལུག་བསྐལ།

དེ་ཡང་སྒྲན་བསགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ཀྱི་གཞིར་བཟུང་སྟེ་བ་དང་། ཀ་
བ། ཅ་བ། འཆི་བ་བཅས་ཀྱི་ལུག་བསྐལ་རྣམས་རང་རོམས་སྤྱང་དགོས་པ་
ལས་གཞན་གྱིས་སྤྱང་རྒྱགས་ལྟེན་བྱུང་ཐབས་མེད་པ་དཔེར་ན། སྤྱ་ལྷ་མཆོ་མ་
ཞིག་ལ་ཆ་མཚོན་ནའང་དེ་གཉིས་ཨ་མ་གཅིག་ལས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་སྟེས་ནའང་
སྟེ་རྒྱས་ལྟེན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཤི་རྒྱས་རང་དང་སྤྱ་རྗེས་སྤྱ་ཨ་མ་གཅིག་ལས་
སྟེས་པའི་སྤྱན་མཆོ་མ་དེ་དང་མཉམ་རྒྱུ་ལྟ་ཅི། ཐ་ན་རང་གི་ལྷས་པོ་དེ་
ཡང་བཞག་ནས་འཁྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར། ཤོར་གསལ་དེ་རྣམས་ལ་ལུག་བསྐལ་
རྒྱག་ཟེར།

༣. འཁོར་བའི་ལུག་བསྐལ་གསུམ་བཤད་པ་ལ། ལུག་བསྐལ་གསུམ་གྱི་
ནང་གསེས་དང་པོ། ལུག་བསྐལ་གྱི་ལུག་བསྐལ།

དེ་ནི་རང་རོམ་འཕྲུལ་སྤྱང་དེ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་ཡིན་པར་
བརྟེན་(ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་ཞེས་པ་ནི། ཟག་པ་ལྟེ་རྒྱ་ཉན་མངས་
རྒྱག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱང་བ་ཡིན་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉེར་
ལེན་ནི་ལུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ལྟེ་ལྷས་རྟེན་འདི་མོབ་པ་ནས་བཟུང་ལུག་བསྐལ་ཁོ་ན་
མ་གཏོགས་བདེ་བ་ཡོང་ཡས་མེད་པ་མ་ཟད་ལྷས་རྟེན་འདི་སྟེ་བ་སྟེ་མའི་ལུག་
བསྐལ་གྱི་རྒྱ་བསྐལ་པ་མཐན་ལྟེན་པོ་ཞིག་དང་། སྟེ་བ་འདི་ལ་ལུག་བསྐལ་སྤྱང་བ་

པོ་འཇུག་བཟུལ་ཚུང་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཉེར་ལེན། སྤང་པོ་དེ་
 ཡང་ཆ་གསུམ་པོ་ཞིག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་ས་
 ཁམས་དང་། མི་ཁམས། རྒྱ་ཁམས། རྒྱུང་ཁམས་སོགས་ཁམས་བཞི་དང་།
 དེ་བཞིན་དབང་པོ་ལྔ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་སྤངས་ནས་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུས་སྤང་
 པོ་བཟུང་། རྟེན་བཟུལ་ཚུང་ཏུ་ནས་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ་དང་། བདེ་བ་དེ་ཆེན་པོ་
 ནས་ཚུང་ཏུ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འགག་འཕྲོ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་བུ་ཞིག་སྟེ་གཅིག་ལྟེང་ཏུ་
 རལ་གསེབ་རྒྱུ་བུ་ནས་བསྐྱེད་ཆེ་ཆོག་མ་ཡིད་ཅམ་རིང་བདེ་པོ་དང་ལྷིང་པོ་ཡོད་
 ནའང་ཚུ་ཆོད་གཉིས་གསུམ་ཅམ་སྤང་རྒྱུ་བུ་ལ་ན་ཆ་བཏང་ནས་སྤྱོད་མི་
 ཚུགས་པ་ཡོད་གི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཆོག་མ་བདེ་པོ་ལྷིང་བ་དེ་མར་འཕྲུག་
 འཕྲོ་བུས་པའམ་ལངས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་བཟུལ་དེ་ཚུང་ཏུ་ལྷིན་པ་དང་
 རྟེན་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་མཐོན་གསལ་རྒྱུ་བུ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་
 དང་། དེ་ནས་ཡང་བསྐྱེད་བྱས་ཏུ་སྤྱོད་པ་ན་ཆ་བཏང་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་
 བདེ་བ་མཐོན་གསལ་ཚུང་ཏུ་ལྷིན་ནས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་བཟུལ་དེ་ཆེ་ཏུ་འཕྲོ་བ་
 ཉི་ཤུ་ཡིན་ཟེར། དེར་བརྟེན་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོར་སྟེ་བ་ལེན་པའི་
 མཁུག་ཏུ་རྟེན་བཟུལ་དེ་ཚུང་ཏུ་ནས་ཆེ་ཏུ་འཕྲོ་བ་དང་། བདེ་བ་དེ་ཆེན་པོ་ནས་
 ཚུང་ཏུ་སྤང་བའི་རྟེན་བཟུལ་ཚུང་ཏུ་འཕྲོ་བ་ལས་གཏན་གྱི་བདེ་བ་བཟུང་བ་
 ཅ་བ་ནས་མེད། དེར་བརྟེན་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་འདི་ནི་སྟེ་བ་
 འདིའི་རྟེན་བཟུལ་ཚུང་ཡས་ཀྱི་རྟེན་དང་། སྟེ་བ་ལྷི་མའི་རྟེན་བཟུལ་གྱི་རྒྱ་
 བརྒྱབ་མཁན་གྱི་ཕྱིད་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་ར་ཆོས་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་
 པོ་དེར་རྒྱུ་སྟེ་བ་ལེན་མི་དཀོས་པ་ཞིག་བཟོ་དཀོས་གིང་། དེས་ན་རང་གི་
 མེར་ལེམས་དེ་མེད་པ་བཟོ་དཀོས་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཏུག་གསུམ་དེ་སྤོང་དཀོས་
 པ་ཡིན་ཟེར།

རྟེན་བཟུལ་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ། འཕྱར་བའི་རྟེན་བཟུལ་
 དེ་ནི་བདེ་བ་རྟེན་བཟུལ་ལ་འཕྱར་བ་དང་རྟེན་བཟུལ་བདེ་བར་འཕྱར་དེ་

ལྷན་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་གསུམ་པ། ཟླ་པ་འདྲ་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་
བསྐྱེད།

དེ་ཡང་བྱུང་པ་ཟེར་བ་ནི་འཕྲོ་བ་ཤིག་སྤྱག་གི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་མྱེད་ས་མིན་
 ཚད་ལ་སྤྱག་བཟུལ་དེ་བྱུང་པ་ཡིན་པས་སྤྱག་བཟུལ་མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད།
 འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་སྤངས་ནི་སྤང་པོ་དེར་སྐྱེ་བ་མྱེད་ས་ཆེས་ཉོན་མོངས་སྤྱག་
 གསུམ་མེད་པ་ཡོང་མི་སྲིད། དེའང་རང་གིས་སྤངས་ན་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་མེད་པར་འཕྲོ་བྱུང་པ་ཞིག་མིན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མི་འཕྲོ་བ་
 ཞིག་ཡིན་མྱེད་ས་སྤང་པོ་དེ་ཐོག་མ་ནས་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་
 པར་བརྟེན་སྤྱག་བཟུལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱག་བཟུལ་གཞན་དག་ཡོང་བ་དང་།
 སྤྱག་བཟུལ་གཅིག་གིས་ཐེ་བྱིད་དེ་སྤྱག་བཟུལ་མང་པོ་འདུ་བ་ལ་བརྟེན་འདུ་བྱེད་
 པ་པོ་ཡིན། དཔེར་ན་རྩོམས་ལ་ཆ་བཞག་ན་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་ཟས་ན་ཞིམ་པོ་ཡོད་
 ན་འང་ཟ་ཡས་མང་དུགས་ན་དེས་ན་ཆ་བྱིད་ཡོང་བ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་རྩོམས་ཟ་
 ཡས་ཀྱི་ཆད་དེ་ལས་བཟུལ་ན་སྤྱག་བཟུལ་ལ་འཕྲུར་འཕྲོ་བའམ་སྤྱག་བཟུལ་
 གཞན་གྱི་ཐེ་བྱིད་ཡོང་བ་ཡིན། རེ་ཆོ་མི་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྤང་པོ་དེ་ཡོད་མེད་མེད་
 རྩོམས་གཏམ་གསུམ་ཟེར་བ་མི་དགོས་པ་མེད། སྤང་བྱིང་དང་སྤང་གསེབ་
 མོགས་ཆང་མར་མི་རྣམས་ལ་ལ་ལུགས་ཏེ་བཞུགས་ནས་འཕྲོ་བ་དང་། ལ་ལ་
 མྱེད་ས་འཁོར་ནང་འཕྲོ་བ། ལ་ལ་གནམ་གྱུ་འེན་འཕྲོ་བ་མོགས་དེ་ཆོ་ཆང་མ་
 གསལ་པོ་བཤད་ན་རྩོམས་གཏམ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་ཡིན། མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་
 ཏུ་ཞབས་འདེགས་ལྷན་ཟེར་བའི་མི་དམངས་དེའི་ནང་རང་ཉིད་ཚུད་ཡོད་པ་
 ལས་རང་ལྟར་དུ་འགས་བཞིག་མིན།

ལྷག་ནས་སྤྱི་སྤྱི་ནང་ལྷ་རྣམས་མི་ལས་ཡོངས་སྤྱད་ཆེ་ལ་སྤྱད་པ་ཡོད་
 གུང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་འདས་མེད། དཔེར་ན་འདྲོད་ལྷ་རྣམས་ལ་
 ཆ་མཚོན་ནས་བཤད་ན་རྒྱན་དུ་སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་དེ་ཅམ་མེད་རུང་འཆི་ལྷས་
 འཕྲོག་ཆེ་སྤར་ལུས་ལ་རྩལ་གྱིས་གོས་པ་མེད་པ་ལ་ལུས་ལ་རྩལ་གྱིས་གོས་པ་དང་།
 སྤར་ལུས་ལ་བཏགས་པའི་མེ་རྟོག་གི་རྒྱན་མི་རྟིང་བ་ལ་མེ་རྟོག་གི་རྒྱན་དེ་དག་
 རྟིང་ཞིང་རེབ་རྟོ་ཆགས་པ་དང་། ལྷའི་བྱ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་རྒྱན་འདྲོགས་
 པའི་ཆེན་ཡང་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་འདྲོགས་པ་ལས་འགམ་དུ་མི་ཡོང་བར་སྤྱག་སྒོ་
 བྱེད་པ་སྐོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། རང་ཉིད་ཞག་བདུན་ནས་ཤི་བར་ཤེས་པ་
 དང་ཤི་བའི་རྗེས་སྤྱག་དུ་སྤྱི་བ་ལེན་པ་སྐོགས་ཤེས་པས་བན་སང་གི་གནས་
 སྐོགས་སྤྱི་བར་མཐོང་ན་དཔུལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་ཀྱང་ཆེ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་
 དུག་པོ་ལྷའི་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་ལ་མྱོང་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྷ་བྱའི་
 ལྷའི་ཞག་བདུན་པོ་དེ་ཡང་མའི་ཞག་བདུན་དང་མི་འདྲ་བར་ཏ་ཅང་ཡུན་རིང་
 པོ་ཡིན་ཏེ། ཀང་ཞེན། འདྲོད་ལྷ་དུག་ལ་མཚོན་ནས་བཤད་ན། མཛོན་པ་
 མཛོད་ལས། ། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བརྩལ། ། འདྲོད་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་
 ལས། ། འོག་མ་དག་གི་ཉེན་ཞག་གཅིག ། དེས་ན་ཆེ་ལོ་ལྷ་བརྩལ། ། གོང་མ་
 གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྱུར་བརྩལ། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྷར་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་
 ཉེན་ཞག་གཅིག་ལ་མི་ལོ་ལྷ་བརྩལ་དང་། དེ་སྤྱམ་ཅུ་ལ་དེ་དག་གི་རྩ་བ་གཅིག
 དེ་བརྩལ་གཉིས་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་གཅིག་བརྩལ་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྩལ་ཡིན། དེ་
 བཞིན་དུ་སྤྱམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་ཉེན་ཞག་གཅིག་ལ་མི་ལོ་བརྩལ་བརྩལ་པའི་རང་ལོ་
 ཆེན་རྟོང་དེ་སྤྱམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་ཆོ་ཆད་ཡིན་ནོ། འཐབ་བྲལ་བའི་ཉེན་ཞག་
 གཅིག་ལ་མི་ལོ་ཉིས་བརྩལ་བརྩལ་པའི་རང་ལོ་ཉིས་རྟོང་དེ་འཐབ་བྲལ་བའི་ཆོ་ཆད་
 དང་། དགའ་ལྷན་པའི་ཉེན་ཞག་གཅིག་ལ་མི་ལོ་བཞི་བརྩལ་བརྩལ་པའི་རང་ལོ་
 བཞི་རྟོང་དེ་དགའ་ལྷན་པའི་ཆོ་ཆད་དང་། འབྲུལ་དགའ་བའི་ཉེན་ཞག་གཅིག་
 ལ་མི་ལོ་བརྩལ་བརྩལ་བརྩལ་པའི་རང་ལོ་བརྩལ་རྟོང་དེ་འབྲུལ་དགའི་ཆོ་ཆད་དང་།

གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་མེ་མོ་ཆེག་སྒྲོང་དུག་བརྒྱ་ལྷན་
 སའི་རང་མོ་ཆེག་ཁྲི་དུག་སྒྲོང་དེ་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་སའི་ཆོ་ཆད་ཡིན།
 དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་སའི་ཉིན་ཞག་བདུན་ལ་མེ་མོ་སྤུམ་བརྒྱ་ལྷན་བཅུ་དང་།
 སྤུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་སའི་ཉིན་ཞག་བདུན་ལ་མེ་མོ་བདུན་བརྒྱ། འཐབ་བུལ་གྱི་
 ཉིན་ཞག་བདུན་ལ་མེ་མོ་ཆེག་སྒྲོང་བཞི་བརྒྱ། དག་འཕུན་སའི་ཉིན་ཞག་བདུན་
 ལ་མེ་མོ་ཉིས་སྒྲོང་བརྒྱད་བརྒྱ། འཕྲུལ་དགའི་ཉིན་ཞག་བདུན་ལ་མེ་མོ་ལྷ་སྒྲོང་
 དུག་བརྒྱ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་བདུན་ལ་མེ་མོ་ཆེག་ཁྲི་ཆེག་
 སྒྲོང་ཉིས་བརྒྱ་ཡིན་པས་ལྷ་དེ་དག་ལ་འཆི་ལྷས་བྱུང་བ་ནས་རང་རང་གི་ཉིན་
 ཞག་བདུན་ལ་དཔུལ་བའི་ལྷག་བསྐལ་ལས་དུག་ཅིང་རྒྱབ་སའི་ལྷག་བསྐལ་ལྷོང་
 དཀོས་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་གི་ཉིན་ཞག་བདུན་ལ་དེ་མིའི་ལོར་བཅིས་ན་
 དུན་མེན་ཏུ་རིང་པོ་ཡིན་པས་འདྲོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་བསྐལ་གྱི་རང་
 བཞིན་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་པ་མེས་བྱུང། གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 ལྷ་རྣམས་ལ་ལྷག་བསྐལ་མངོན་གྱུར་བ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ནས་
 རན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ན་འགྲོ་བ་དེ་དང་དེའི་ལྷག་བསྐལ་དེ་དག་
 ལྷོང་དཀོས་པ་ལས་འོས་གཞན་མེད་པས་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བའི་
 གནས་དང་དེ་དག་ན་གནས་སའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ཆད་ལྷག་བསྐལ་གྱི་རང་
 བཞིན་ལས་མ་འདས་པར་མེས་བྱུང། ལྷག་བསྐལ་དེ་དག་གི་ཉིས་དམིགས་
 བསམ་པར་བྱས་ན་ལྷག་བསྐལ་དེ་དག་ལས་ཐར་བའི་ཐར་པ་སྟོབ་འདྲོད་ཀྱི་སྒྲོ་
 རྒྱུ་ལ། ཐར་པ་སྟོབ་འདྲོད་ཀྱི་སྒྲོ་རྒྱུས་ན་དེ་སྟོབ་སའི་ཐབས་ལ་འབད་བ་བྱེད་པ་
 དང་དེ་ལ་བཞེན་ནས་ལྷག་བསྐལ་ལས་ཐར་བའི་ཐར་པ་སྟོབ་བྱུང་བ་དང་།
 ལྷག་བསྐལ་དེ་དག་གི་ཉིས་དམིགས་མ་བསམས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོ་མི་
 རྒྱུ་ལ། དེ་མ་རྒྱུས་ན་དེ་སྟོབ་སའི་ཐབས་ལ་མི་འབད་ཅིང་། དེ་ལ་མ་འབད་ན་
 ཐར་པ་སྟོབ་མི་རྣམས་པ་ནི་དཔེར་ན་བཙོན་ཁང་གི་ཉིས་དམིགས་བསམས་ན་དེ་
 ལས་ཐར་འདྲོད་སྒྱེ་བ་དང་། དེ་ལས་ཐར་འདྲོད་སྒྱེས་ན་དེ་ལས་ཐར་བའི་

ཐབས་ལ་འབད་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་འབད་པ་བྱས་ན་དེ་ལས་ཐར་སྲིད་པ་
དང་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་ནི་ལྷག་བསམ་བདེན་
པའོ་ཞེས་དང་ལྷག་བསམ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་ཙན་
ཁ་པ་ཆེན་པོས། ། ལྷག་བདེན་ཉེས་དམིགས་སེམས་ལ་མ་འབད་ན། ། ཐར་པ་
དོན་གཉེར་ཇི་བཞིན་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ། ཞེས་སོགས་ལྷག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་
དམིགས་བསམ་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད།

༡. ཀྱན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ།

དེ་ནི་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ལྟེ། ལྷག་བསམ་ཀྱན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་
ཀྱན་འབྱུང་དང་། བདེན་དོན་ཡིན་པས་ན་བདེན་པ་ཞེས་ཟེར། འཁོར་བའི་
འཇུག་རིམ་ནི་འཁོར་བ་ལ་འཁོར་བའི་གྲ་རིམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་།
ལས་ཟེར་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱ་བ་བཟང་རན་སྣ་ཆོགས་བྱེད་པའི་
སེམས་པ་ལ་ཟེར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་།
གཉི་ལྷག་སོགས་ལ་ཟེར། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་འཁོར་བར་
འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་གྱི་ནོར་བུ་བྱ་བ་དང་།
འཕྲོག་པ་སོགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱིས་བབྱང་སྟེ་བཅོན་དུ་བཅུག་
ནས་བཅོན་རའི་ལྷག་བསམ་སྣ་ཆོགས་དབང་མེད་དུ་སྦྱོང་དགོས་པ་དང་གཞན་
གྱིས་སྤྲད་པའི་གནས་སུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཆེ་འདིར་འབྲས་བུ་རན་པ་འབྱུང་བར་
མ་ཟེད། ཆེ་ལྷུ་མར་རན་སེང་གི་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་དེ་དག་གི་ལྷག་བསམ་སྦྱོང་
དགོས་པ་དང་། མི་ལྷས་ཚོ་བ་ཀྱང་རང་ལ་ཁོངས་སྦྱོང་བྱུང་བ་ནམས་གཞན་
གྱིས་རྒྱ་འཕྲོག་བྱས་ཏེ་ཁོངས་སྦྱོང་དེ་དག་རང་དགར་ཁོངས་སུ་སྦྱོང་རྒྱ་མེད་པ་
སོགས་རན་འབྲས་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་
གྱི་བྱད་མེད་ལ་སྦྱོང་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བདག་པོས་ཤེས་ནས་ཉེས་རྒྱུང་
གཉོང་བ་དང་བྱིམས་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཆེ་འདིར་རན་འབྲས་མང་པོ་སྐྱེན་པ་མ་

ཟད། ཕྱི་མར་རན་འགྲོར་སྤྱི་བ་དང་དེ་ནས་ཤི་འཕྱོར་ཏེ་མི་ལྟས་སྒོ་བ་པའི་
 དབང་དུ་བཏང་ནའང་རང་གི་བྱ་བ་མེད་ཀྱིས་ཁ་ལ་མི་ཉན་པ་དང་དེ་དང་ཁ་
 ཐལ་དུ་སྤང་བ་སོགས་འབྲས་བྱ་རན་པ་ལྷ་ཆོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ། ཞེ་སྤང་གིས་
 ཀྱན་ནས་སྤངས་ཏེ་གཞན་དང་འབྲལ་ཆོད་བྱས་ཏེ་རང་གི་ལྟས་ལ་མཆོན་ཆ་དང་
 དབྱུག་པ་སོགས་སོག་ནས་ན་བྱུག་དྲག་པོས་མནར་བཞེན་དུ་སྒྲན་བཅོས་ལྟན་
 རིང་བྱ་དགོས་པ་འཇུག་པར་ན་རང་གིས་གཞན་ལ་མཆོན་ཆ་སོགས་བསྐྱུན་ཏེ་མི་
 གཞན་ལ་ཆས་སྒྲོན་སོག་ནས་སྒྲན་རིན་མང་པོ་སྒྲོད་དགོས་པ་སོགས་དང་། དེ་
 ལས་ཆ་བས་ཆེ་བས་མི་གཞན་བསད་པ་དང་ཁ་ན་རང་གི་པ་མ་སྒྲན་མཆེད་
 སོགས་བསད་ནས་རང་གི་སྤྱུག་ཀྱང་ཤོར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མང་པོ་སོག་པ་མ་
 ཟད་ཆེ་ཆེ་ཕྱི་མར་རན་སྤྱི་བ་དང་། དེ་ནས་ཤི་སྤྱོད་མི་ལྟས་སྒོ་བ་ཀྱང་ཆོ་བྱང་
 བ་དང་གཞན་གྱིས་རང་གསོད་པ་སོགས་འབྲས་བྱ་རན་པ་མང་པོ་འབྱུང་བ་
 སོགས་ཀྱན་འབྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཆུ་ལ་དེ་འདྲ་ཡིན། དེ་ལྟར་
 ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་དགོས་པ་ལས་དེ་དག་མ་ཤེས་
 པར་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་མི་ལྟས་པ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། ། ཀྱན་
 འབྱུང་འཁོར་བའི་འདུག་རིམ་མ་བསམས་ན། ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་ཆུ་
 མི་ཤེས་པས། ། སྤྱིད་ལས་དེས་འབྱུང་སྤྱོད་ཤས་བཞེན་པ་དང་། ། འཁོར་བར་
 གང་གིས་བཅིངས་པར་ཤེས་པ་གཅེས། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། སྤྱིར་ན་འཁོར་
 བ་ན་ཡོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཆོ་ཆང་མ་རྒྱ་མེད་པ་དང་ཕྱེན་མེད་པར་སྤྱོད་བྱས་དུ་
 བྱུང་བའམ་མི་གཞན་གྱིས་རང་ལ་རྩྭ་གཡོགས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། རང་ལ་
 ཡོད་པའི་ཉན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་ཕྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ཞི།
 ཉན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་རན་པ་བསགས་ཏེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 བྱངས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ལས་རན་པ་བསགས་མེད་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་དགོས་
 རོན་མེད། ལས་རན་པ་དེའང་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཉན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྩ་བ་

ཐུག་ས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཟུག་ཟུག་པ་ལྟར་རང་གཙོ་པོ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་སེམས་དེ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་ཡོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་ཐུག་བསམ་ཡོང་བའི་རྒྱ་དེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 གཉིས་ཡིན། ལས་མི་དགེ་བ་བཅུའི་རྒྱ་དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་བརྟེན་ལས་
 འབྲས་སྒྲུང་དོར་ཡག་པོ་བྱེད་བྱུང་ན་འང་ཉོན་མོངས་དེ་སྤྱོད་མ་བྱུང་ན་འཁོར་བ་
 བྱས་ཐར་ཐབས་མེད། འཁོར་བ་བྱས་ཐར་མ་བྱུང་ན་སྤྱར་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 དབང་གིས་ལས་རན་པ་བསག་དགོས་པ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་སྤྱར་ཡང་འགྲོ་བ་
 རིགས་ཀྱི་གནད་དུ་ཐུག་བསམ་སྤྱོད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་
 སྐབས་འདིར་གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་ཐབས་སྤྱོད་བཤད་ཡོད། དེ་ལས་དང་པོ།
 ཉོན་མོངས་རོས་བཟུང་བ། དེ་ནི་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཚ་བའི་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་(ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ནི་ཚ་བ་
 དང་བར་ཐག་ཉེ་བའི་དོན་ཡིན་) ཡོད་པ་ཆད་མ་རིག་པ་སྤྱོད་བཞིན་བྱེད་སྐབས་
 རྩུས་ཆར་བ་ཡིན་པས་གསལ་བཤད་ལྟ་མི་དགོས་ཤིང་། ཚ་བའི་ཉོན་མོངས་
 ཀྱི་ཉེ་འདྲི་འདྲོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། གཏི་ཐུག་ར་རྒྱལ། ཐེ་ཆོམ། ལྷག་ལྷ་
 བཅས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་གཏི་ཐུག་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲོད་ཆགས་དང་། ཞེ་
 སྤང་། ར་རྒྱལ་བཅས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ནི་བདེན་པ་བཞི་དང་།
 ལས་རྒྱ་འབྲས། དགོན་མཆོག་གསུམ་བཅས་ལ་དགས་པ་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཡོད་
 ཆེ་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་རྒྱའི་བསམ་སྤྱོད་ཡོང་མི་སྲིད་པ། ལྷག་ལྷ་ནི་ལས་འབྲས་དང་།
 དགོན་མཆོག་བདེན་པ་བཞི་བཅས་ལ་ཡོད་མི་ཆེས་པ་དེ་ཡིན་པས་ཡོད་མཆེས་
 བྱ་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་མི་སྲིད། དེར་བརྟེན་དེ་རྣམས་ཚ་བའི་
 ཉོན་མོངས་སུ་བཞག་པ་ཡིན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ་ནི་ཚ་བྱེན་དང་ཉེ་ཞིང་
 སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉེ་ཉོན་ཉི། ཁྱོ་བ། འཁོན་འཛིན།
 འཆབ་པ། འཆོག་པ། ཐུག་དོག་སེར་ལྷ། ལྷ། གཡོ། རྒྱགས། རྣམ་འཛོ།
 རོ་ཆེ་མེད་པ། ཁྱེལ་མེད་པ། རྒྱགས་པ། རྟོད་པ། མ་དད་པ། ལེ་ལོ། བག་
 མེད། བརྟེན་ངས། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་གཤིང་བ་བཅས་ཉི་ཤུ་

ཡོད།

ཉེན་མོངས་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་གྲིམ་ཉི་མོག་མ་བདག་འཛིན་ཏེ་རང་གི་སྤྱང་
 སྤྲུལ་ལས་ལོགས་སུ་“ང”ཞེས་པ་ཡོད་སྟེ་མ་བའི་བསམ་སྒྲིག་ཏོང་སྐབས་ངའོ་སྟེ་མ་
 བའི་བདག་འཛིན་དེ་བྱུང་བ་དང་། བདག་འཛིན་འདི་བྱུང་རྗེས་བདག་འཛིན་
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ངའི་ཡིན། དེ་ཡང་ངའི་ཡིན་སྟེ་མ་བའི་ང་དེ་ཡུལ་ལ་
 ལོངས་སྤྱོད་པ་སྤྲུལ་བསམ་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ཆོ་ཡང་རང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་
 ཡས་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲིག་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་བདག་གིས་
 འཛིན་པ་ཟེར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལས་འདོད་ཆགས།
 ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལས་ཞེ་སྟངས་། གཞན་གྱི་རྒྱ་ལ་དམིགས་ནས་བརྒྱབས་
 སེམས། རང་གི་རྒྱ་ལ་མེས་སྟེ། གཞན་གྱི་སྤྱང་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་ལ་ཐུག་དོག།
 རང་གི་བསམ་སྒྲིག་དང་ལས་ཀྱི་དྲང་སྤྲུལ་པའི་གཡོ་སྒྲ། རང་གི་དོན་ལ་བྱག་
 དུས་རོ་ཆོ་ཙུང་བ་ནས་མེད་པས་ཁྲེལ་མེད་བཅས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཙུང་བའི་ཉེན་མོངས་
 སྤྱག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བའི་ཉེན་མོངས་ཉི་ཤུ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་དེ་དག་གི་ཙུང་
 བ་བྱག་ས་དེ་མཐར་བྱག་ན་རང་གི་སྤྱང་སྤྲུལ་ལས་ལོགས་སུ་ང་ཡིན་བསམ་པའི་
 བསམ་སྒྲིག་དེ་དང་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་སེམས་དེ་ལ་བྱག་ཡོད་ཟེར།

༡༠. འཁོར་བ་རྣམས་པའི་རྟེན།

འཁོར་བ་རྣམས་པའི་རྟེན་ནས་ཐབས་དམ་པ་ནི་ཁོང་དུ་བཤད་པའི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཡིན། དེ་ལ་འཁོར་བ་རྣམས་པའི་ཐབས་དམ་
 པ་ཟེར་དགོས་དོན་ནི་འཁོར་བ་སྤྱང་བ་ལ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་
 རོ་བདག་འཛིན་སྤྱང་དགོས། བདག་འཛིན་སྤྱང་བ་ལ་བདག་འཛིན་དེས་
 འཛིན་པ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་ནས་སྤྱང་བ་ལས་དེའི་རོ་བོ་ཆོར་མ་འདོན་
 པ་ལྟར་སྤྱང་ཐབས་མེད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་བདག་འཛིན་
 དེས་འཛིན་པ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་ནས་དེའི་རྒྱལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གྲོམས་

པར་བྱས་ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱའི་གཙ་པོ་བདག་འཛིན་སྤྱོད་བྱུང་།
 བདག་འཛིན་དེ་སྤངས་ན་འཁོར་བ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཐར་པ་སྒོལ་བ་ཡིན། རྒྱ་
 བཙུག་ནི་འཕགས་པ་ལྟས། ། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། ། སྤྱིད་པའི་ས་
 བོན་འགག་པར་འགྱུར། ། ཞེས་དང་། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ལས། རྣོད་ཉིད་ལྟ་
 བས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ། བརྒྱུ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། ། ཞེས་སྐགས་
 གསུངས་ཡོད། དེ་དག་གི་སྒྲོར་གོང་ཏུ་ཡང་ཁྱས་ཟིན་ཅིང་། ལྟག་པར་དབུ་མ་
 དང་ཚད་མ་རིག་པ་ལ་སྦྱངས་པ་ཆེན་པོ་མེད་ན་གོ་ཁག་པོ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་
 འགྲིག་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

༡༡. ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ།

བསྐྱབ་པ་གསུམ་ནི་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
 བསྐྱབ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཙས་ཡིན། རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཞེས་
 པ་ནི། དགེ་རྒྱལ་གྱི་སྤངས་འདས་སོ་དྲུག་དང་དགེ་སྤྱོད་ལ་བྱིས་ཀྱིས་བརྒྱ་ལ་
 བརྒྱ་ཆ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡག་པོ་སྤྱང་བ་དང་། རྣོ་མ་ཆེས་ཞིག་ནས་བཤད་
 ན། མི་དགེ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ཡག་པོ་ཤེས་པ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཚུགས་དགེ་
 བ་བརྒྱ་རྒྱུ་བ་པའི་སེམས་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་
 བྱིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་ལྟ་དང་མིའི་གོ་འཕང་སྒོལ་ནས་ལ་དེ་
 མེད་ན་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་སྒོལ་ཐབས་མེད། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཞེས་པ་
 ནི་གོང་ཏུ་ཁྱས་ཟིན་པ་ལྟར་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་
 གནས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟག་མཐོང་སྒོལ་བར་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་དང་
 གཟུགས་མེད་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་སྐགས་སྒྲོམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱེ་མ་ལྟའི་
 ཉིང་འཛིན་དང་། ལྟ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་
 ཉིང་འཛིན། བྱམས་པའི་ཉིང་འཛིན་སྐགས་རྣམས་གངས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པ་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན།

ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཞེས་པ་ནི་གོང་དུ་ཁྱེས་པ་ལྟར་བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཟེར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མེད་ན་བསྐྱབ་པ་གཞན་གཉིས་དང་སྤྱིན་སྟགས་སར་སྤྱིན་
 ལྷག་མ་ལུང་གི་ཉམས་ཡིན་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་རྒྱས་པ་ནི་
 མདོ་བསྐྱས་པ་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རྒྱུ་མི་རྒྱས། ། ཞེས་
 དང་། དབུ་མ་འབྱུག་པ་ལས། ། ཇི་ལྟར་ཡོང་བའི་ཆོགས་ཀྱང་བདེ་བླག་ཏུ། །
 མིག་ལྡན་སྤྱིས་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། ། དུལ་དུ་ཁྱིད་པ་དེ་བཞེན་འདིར་
 ཡང་སྒྲུབ། ། མིག་ཉམས་ཡོན་ཉན་སྒྲངས་ཉེ་རྒྱལ་ཉིད་འགྲོ། ། ཞེས་སྟགས་
 གསུངས་སོ། །

ཉོན་མོངས་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་དགོས་སམ་ཞེན། དེ་ནི་ལམ་བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་དགོས་པ་ལས་གཞན་ཐབས་གང་ཡང་མེད། ལམ་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡང་ཟེར། རྒྱ་མཆོན་ནི་ལྟ་ཉེགས་
 པ་ལ་འདྲ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡོད་པས། དེ་ནི་ལྟ་ཉེགས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ནང་པ་
 སངས་རྒྱལ་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡིན་ལྟམས་ལྷག་པའི་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཟེར། དེ་གསུམ་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་ནི་སྟག་མ་རང་གི་ཉོན་
 མོངས་སྤྱོད་དགོས་ན་དང་སྟག་རང་གི་ལྟས་རག་གཉིས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་རན་པ་དེ་
 སྤྱོད་དགོས་པར་བརྟེན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཟེར་བ་
 ལྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་ལྟས་རག་གི་བྱ་སྤྱོད་རན་པ་ཡོང་བའི་རྒྱ་དེ་ཉོན་མོངས་
 དུག་གསུམ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ནང་ནས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་
 རྟེན་མེད་པ་བརྗོདས་ནི་ལྷག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡིན། འདོད་
 ཆགས་དང་ཞེ་རྟེན་གཉིས་ཡོང་སའི་རྩ་བ་དེ་རང་གཙུག་པོ་ཕྱེད་ཡས་གྱི་སྒྲེར་
 སེམས་དེ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པ་བརྗོདས་ནི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡིན་
 ཅིང་། འདི་ནི་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སན་རྒྱུ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོང་སྐྱངས་དེ་
 རེད། ལྟ་ཉེགས་པ་ལས་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་དོན་ནི་ལྟ་ཉེགས་

པའི་གཙུག་ལོ་གཞི་འཛིན་ས་དེ་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པའི་བསམ་པ་གཙུག་ལོ་གཞི་
 པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ནི་
 གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡིན་པར་བརྟེན་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྐོར་གཞི་འཛིན་ས་དེ་ཁག་ཁག་རེད། དེ་བཞིན་ནང་པ་
 སངས་རྒྱུས་པ་དང་མྱེ་པ་ལྷ་ཉེགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་གང་ཡོད་
 ཟེར་ན་ལྷ་ཉེགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་རང་གི་ལྷ་སྐུ་ལ་ལྷག་པོ་བཏོང་བ་ཉི་རང་གི་
 ལྷ་སྐུ་འཕེན་ལ་འཇུགས་པ་དང་། རང་གི་ལྷ་སྐུ་མེར་བསྐྱེད་གནོད་བ། ཁྱོན་
 པའི་ནང་མཆོང་བ་དང་གདུང་གི་ཚེ་ལ་མཆོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མེག་རེད།
 རྣམ་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པའི་མི་དགེ་བ་བཅུ་
 སྟངས་ཉེ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དགེ་བ་བཅུ་ལྟར་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟེ་བས་ལྷ་
 ཉེགས་པའི་གཞན་ལ་ལྷག་པོ་བཏོང་བ་ཉི་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་
 རྣམ་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཞན་ལ་ཕན་པ་གཞི་བྱས་ནས་དགེ་བ་བཅུ་ལྟར་པ་དང་
 མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་འཛིན་ས་དེ་ཙམ་བ་ནས་མི་
 འབྲུབ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལྷ་ཉེགས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་ལས་ལྷག་པ་ཡིན། ལྷ་ཉེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་སྟོན་བཟུབ་ནས་
 མཛད་ཅི་ཙམ་མཛོལ་སྐྱབས་ནའང་གང་ལྟར་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཉེ་
 འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒང་གཏི་ལྷག་དེ་གསུམ་ཙམ་བ་ནས་སྟོང་མི་བྱུང་པ་ཡིན། དེ་
 སྟོང་མ་བྱུང་པའི་དབང་གིས་དུས་སྐབས་དེས་ཅན་ཞིག་སོང་རྗེས་རང་གི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་རང་ལོག་ལྷ་སྐུ་བ་དང་། རང་ཡིད་མ་ཆེས་པ་སོགས་ཡོང་བའི་ཉེན་ཁ་
 ཆེན་པོ་ཡོད། རྣམ་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ནི་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་
 འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྒང་། གཏི་ལྷག་བཅས་གསུམ་པོ་དེ་མེད་པ་བརྗོད་ས་
 ཡིན་ལྟེ་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཐངས་གཅིག་ཚབ་ཆེ་རང་གི་སེམས་དེ་ལ་ཉོན་
 མོངས་སྐུ་ཡས་ཙམ་བ་ནས་མེད། འོན་ཏེ་ལྷ་ཉེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེས་
 གནས་སྐབས་རང་གི་སེམས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་མེད་པ་བརྗོད་བྱུང་།

ནང་ལ་ཆ་བ་ནས་མེད་པ་བཟོ་མི་བྱུང་པ་མ་ཟད་སྐབས་ཤིག་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
 བུལ་ན་སྤྲར་ཡང་ཉོན་མོངས་སྒྲེ་སྤྲིད་པར་བརྟེན་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་དང་ལུ་ལྷེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་རང་གི་སེམས་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དེ་མེད་པ་བཟོ་བྱུང་དང་མི་བྱུང་པ་དེ་ཡིན། དེར་བརྟེན་
 ནང་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལུ་ལྷེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་ལྷག་
 པ་ཡིན། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལྷེ། ལུ་ལྷེགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གཙོ་བོ་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བར་འབྱུལ་
 པ་ཞིག་ཡིན། གང་ལྟར་ལུ་ལྷེགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་
 རྒྱུ་མཚན་དེ་མེད་པ་བཟོ་མི་བྱུང་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་ནི་ལུ་ལྷེགས་པས་རང་
 གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོང་སའི་ཆ་བ་“ང”ཟེར་བ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་
 ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པས་ཡིན་ལ། ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཤེས་རབ་དེ་
 རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཆ་བ་ནས་དོར་བྱུང་མཐའ་ཞིག་ཡིན་པས་
 བྱེད་ཀྱི་ལྷ་བའི་བྱུང་པར་ནི་ཉོན་མོངས་ཆ་བ་ནས་སྤོང་བྱུང་མེད་ལ་བྱུག་ཡོད་
 པར་བརྟེན་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་ལུ་ལྷེགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་ལྷག་
 པ་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་དབང་གིས་ལྷག་པའི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་
 པ་ཡིན། བསྐྱེད་པ་(修養)ཟེར་བ་དེ་རང་གི་སེམས་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་པགས་
 པ་མཉེད་པ་ལྟར་མཉེད་བྱུང་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། གང་ཞེ་ན་བྱ་སྤྱོད་རན་པ་
 ཡོང་སའི་ཆ་བ་དེ་འདྲོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་། གཏི་ལུག་བཅས་གསུམ་ལ་
 བྱུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་གསུམ་པོ་དེའང་ཆ་བ་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་
 དེ་ལ་བྱུག་ཡོད་ལྟུང་བྱ་སྤྱོད་རན་པ་དེ་མེད་པ་བཟོ་བར་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་དང་དེའི་ཆ་བ་གཙོ་བོ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནས་གོམས་
 འདྲིས་བྱས་ཏེ་རང་གི་སེམས་དེ་དང་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དེ་རྒྱ་དང་ལོ་མ་འདྲེས་པ་
 ལྟར་འདྲེས་པ་ཞིག་བརྗོད་གོ་ལ།

བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱི་མཚན་གྱི་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་དང་པོར་

སྒྲིབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་གཙུག་པོ་ལྟེན་པའི་སྒྲིབ་སེམས་དེ་མེད་པ་
 བརྩོ་བར་དང་ཐོག་འདྲི་ཆགས། ཞེ་སྤང་། གཉི་ལྷག་བཅས་ཏེ་ཉོན་མོངས་
 དྲུག་གསུམ་མེད་པ་བརྩོ་དགོས་སྒྲིབ་སེམས་ཐོག་མ་སེམས་ཀྱི་བྱ་སྒྲིབ་རན་པ་ཉོན་
 མོངས་དྲུག་གསུམ་དེ་མེད་པ་མ་བཟོས་ཤོང་དུ་ལྷན་རག་གཉིས་ཀྱི་བྱ་སྒྲིབ་རན་
 པ་དེ་མེད་པ་བརྩོ་དགོས་པ་ཡིན། ལྷན་རག་གཉིས་ཀྱི་བྱ་སྒྲིབ་རན་པ་དེ་མེད་པ་
 བརྩོ་བའི་ཐབས་ཤིས་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་རྒྱལ་བྱིས་ཤིང་། ཆོས་
 ལྟེན་མཁན་ལ་ཆོས་བྱིས་དགོས་ལ་སྤྱི་ཆོག་སྤོག་གི་སྤྱིར་བཏང་མེ་ལའང་སྤྱིག་
 དང་བྱིས་དགོས་པ་མ་ཟད་དེ་ཡང་རང་རྟོགས་ཡོད་པའི་བྱ་སྒྲིབ་བཟང་པོ་ཞིག་
 ཡོད་དགོས། རང་རྟོགས་ཡོད་པའི་བྱ་སྒྲིབ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ལྟེན་པར་ཐོག་
 མ་རང་གིས་རང་ལ་བཅན་ཤིང་སྤྲོད་པའི་བྱིས་ཤིག་མེད་ན་མི་འགྲིག དཔེར་
 ན་ཕྱུ་ལྟ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་དང་པོ་རྒྱུད་རྒྱུད་སྐབས་རང་རྟོགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིབ་
 དང་བྱ་སྒྲིབ་གང་ཡང་མེད་པར་མ་མ་དང་དགེ་ཆན་ཆོས་བསྐྱབ་ནས་བཅན་ཤིང་
 དང་སྤྱིག་བྱིས་པེས་ཅན་ཞིག་བཟོས་ཏེ་གཏུན་དགོས། དེ་གཏུན་པའི་འབྲས་
 ལྷན་དྲུས་སྐབས་པེས་ཅན་ཞིག་ལ་རང་གིས་རང་གཏུན་སྐབས་པའི་ཆད་གཞི་དེར་
 སྒྲིབ་སྐབས་སྐབས་པེ་དང་། ཆད་གཞི་དེར་སྒྲིབ་སྐབས་རང་རྟོགས་ཀྱི་བྱ་སྒྲིབ་བཟང་
 པོ་ཞིག་ཡོང་སྐབས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རང་གིས་རང་གཏུན་སྐབས་པ་ལྟེན་པ་ལ་
 སྒོན་ལ་མིས་རང་རྒྱུར་གཏུན་ནས་གོམས་འདྲིས་ཆགས་པ་བྱས་ཐོག་ དེ་ནས་
 རང་གིས་རང་གཏུན་སྐབས་པའི་ཆད་དེ་ལ་སྒྲིབ་སྐབས་རང་རྟོགས་ཡོད་པའི་བྱ་
 སྒྲིབ་བཟང་པོ་སྤྲོད་པ་ཞིག་ཆགས་རྒྱ་ཡོད། དེར་གོ་རིམ་དེ་འདྲ་ཞིག་བརྒྱུད་
 དགོས་པར་བརྟེན་འདིར་སྒོན་ལ་རྒྱལ་བྱིས་ཟེར་བ་དེ་ཡོང་ཡས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་
 ལྟར་རེད། བྱིས་ཆར་ནང་ལའང་སྒོན་པ་ཡོད་པ་དང་སྒོན་པ་མེད་པ་གཉིས་
 ཡོད། སྒོན་པ་མེད་པ་དེར་བྱིས་པ་ཟེར་བ་དང་སྒོན་པ་ཡོད་པ་དེར་དགེ་བསྐྱེན་
 ཟེར། དགེ་བསྐྱེན་ལ་སྤངས་བྱ་ལྷ་ལས་མེད་དེ་སྤྱིག་གཙང་དང་། མ་བྱིན་ལེན།
 ལོག་གཡེམ། རྒྱུ་ཆོག་བཅས་རྩ་བ་བཞི་པོ་དེའི་ཤིང་དུ་ཆར་སྤྲང་དགོས་པ་

ཡིན། གང་ཞེ་ན་ཆང་དེ་མ་སྤངས་ཆེ་ཙ་བ་བཞི་པ་དེ་ཡང་ཉེན་ཆེན་པོ་ཡིན།
 དེའི་སྐོར་སྤྱད་ཞིག་ཡོད་དེ། རྩོན་མ་དགེ་སྤྱོད་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སར་བྱད་མེད་
 ཅིག་གིས་ཆང་དམ་པུ་གང་དང་ར་གཅིག་བྲིད་ཡོང་ནས་དགེ་སྤྱོད་དེ་ལ་བྱེད་
 གྱིས་ཡང་ན་ཆང་དེ་འབྲུང་དགོས། ཡང་ན་ར་དེ་གསོད་དགོས། ཡང་ན་ང་
 དང་ལུས་འབྲེལ་བྱེད་དགོས། གང་ལྟར་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཅིག་མ་བྱས་ན་
 ཙ་བ་ནས་མི་འགྲིག་ཅེས་རེ་བ་ནན་པོ་བཏོན་ལྟ་བུས་སྐབས་དེར་དགེ་སྤྱོད་དེའི་
 བསམ་སྒྲུབ་ནང་བྱད་མེད་དེ་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ཆེ་སྒྲུབ་པ་ཤོར་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་།
 ར་དེ་བསད་ཆེ་སྒྲིག་པ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བས་འགྲིག་ཐབས་མེད། དེ་ལས་ཆང་དེ་
 འབྲུང་ན་ཉེས་པ་རྒྱུད་བ་མེད་དམ་སྒྲུབ་ནས་ཆང་དེ་བཅུང་ལྟ་བུས་ར་གཟི་ནས་
 བྱད་མེད་དེ་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་དང་། ར་དེ་ཡང་བསད་ཆ་ཆང་བྱས་པ་རེད།
 དེར་བརྟེན་ཆང་ནི་ཉེས་པ་ཀྱན་གྱི་ཙ་བ་ཡིན་ཟེར་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དགེ་
 བསྐྱེན་ལ་རང་གི་རྒྱུད་མ་ཡོད། ཡིན་ནའི་མི་གཞན་གྱི་རྒྱུད་མ་ལ་ལོག་གཡེམ་
 དང་མི་གཅིང་སྤྱོད་བྱེད་མི་རྒྱུད་བ་ཡིན། དགེ་རྒྱུ་ལ་བྲིམས་སུམ་རྩ་སྔ་རྩ་ག་
 ཡོད། དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་བྲིམས་ཉེས་བརྒྱུ་ལྟ་བུ་རྩ་རྩ་གསུམ་དང་། ལྷོ་ལ་བྲིམས་
 ལྷུ་བརྒྱུ་རྩ་རྩ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དགེ་བསྐྱེན་ཀྱི་ལས་ལྷོ་ལ་བྲིམས་མང་བ་
 ཡོད་པ་དེར་རྒྱ་མཆན་མང་པོ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་ནའང་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན་
 ལྷོ་ལ་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་དུ་ཆགས། ཞེ་ཅུང་། གཏི་སྤྲུག་གསུམ་ནི་ལྷོ་ལས་ཆེ་བ་ཡོད་
 པར་བརྟེན་བྱ་སྤྱོད་རན་པ་ཡོང་ཡས་མང་བ་ཡོད་ཟེར། དགེ་བསྐྱེན་གྱི་སྤྱོད་པ་
 ཅི་སྔ་སའི་དང་པ་ཡོད་སའི་བྲེ་མ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ནས་ལྷས་ན་འགྲིག་ དགེ་རྒྱུ་གྱི་
 སྤྱོད་པ་ནི་རང་གི་བྲེ་མ་དང་དགེ་སྤྱོད་བཞི་གདན་འདྲེན་ལྷས་ནས་ཁོང་ཆོའི་
 རྒྱུད་ནས་ལྷ་དགོས། དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པ་ནི་དགེ་སྤྱོད་བརྒྱ་ཆོགས་པའི་དབྱུས་
 ལྷ་སྤྱོད་པ་གནང་མཁན་གྱི་མཁན་པོ་དང་སྤྱོད་དཔོན་གདན་འདྲེན་ལྷས་ནས་
 སྤྱོད་པ་ལྷ་དགོས། སྤྱོད་པ་ལྷ་སྐབས་རང་ལ་རྒྱུར་ཁྱོད་ཀྱིས་བྲེ་མ་བསད་ཁྱོད་བ་
 མ་ཡིན་ནམ། ས་མ་བསད་ཁྱོད་བ་མ་ཡིན་ནམ། དུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་རོ་ལོག་བྱས་

ནས་ཡོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། མོ་མིན་མོ་མིན་མ་ཡིན་ནམ་སྐྱེས་ཀྱི་བ་བཞི་བཅུ་
 ལྷག་ཙམ་བརྟོན་ཡས་ཡོད་པ་དེ་ནམས་ལ་ལན་རྒྱག་དཀོས། ས་མ་དང་ཟུང་མའི་
 རྒྱུ་བཅད་པ་ཡིན་ཀྱིན་རང་ལ་རྒྱུ་གཙང་གི་རྒྱུ་པ་ཡོད་པས་ཟུ་པ་བྱེད་མི་
 ཚོག་ ལུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་རོ་ལོག་བྱས་ཡོད་ན་ཁྱེད་རང་ཟུ་པ་བྱས་ཏུང་རྗེས་ཟུ་
 རྒྱལ་པོས་བཟུང་ཉེན་ཡོད། དེ་བཞིན་ཟུ་པ་བྱེད་པར་འཁྱོ་སྐབས་རང་གི་ས་མ་
 ལ་གསང་བ་བྱེད་མི་ཚོག་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཟུ་པ་འདི་བྱིས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་བརྟག་
 དུམ་བྱེད་ཡས་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། ས་མ་བསད་ཚུང་ཡོད་ན་ཟུ་པ་བྱས་མི་
 ཚོག་ཟེར་བ་དེ་ནི་ས་མ་བསད་པ་འདི་རྒྱུ་པ་དེས་རང་སྤྱི་བ་མང་པོ་འདི་རྒྱུ་པ་
 ཚོད་བྱས་ན་འདི་འབས་བྱ་ཆ་བ་ནས་ཐོབ་ཡས་མེད་པས་ཚོས་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་
 བྱེད་པར་ཆ་བ་ནས་མེད་ཟེར། གང་ལྟར་བྱིས་ཀྱི་ནང་ཏུ་བརྟག་དུམ་བྱེད་
 ཡས་མང་པོ་ཡོད། བྱིས་ཀྱི་ཚོ་རྒྱུ་ལྟར་ཡོད་མིན་སྒྲོར་ལ་རྒྱུ་པ་ཡོད་པའི་ཏུ་
 མོང་ཏུ་བྱས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལྷ་ལྷ་ལྷེས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་དང་སྤེལ་
 བཅད་ནས་ཚོས་བྱིས་མང་པོ་བཟོས་པ་འདི་ཏུས་སྐབས་ཟུ་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱུ་ཚོགས་དེ་
 ནི་བྱན་གཡོག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་དང་བཀའ་བཞོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་པ་ཞིག་དེད་ཅེས་བཤད་ཡས་ཀྱི་ཁྱུང་སྤྱིལ་ས་དེ་ཟུ་པ་འདི་བྱིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 ཀྱི་ཚོག་ནས་ཁྱུང་སྤྱིལ་དཀོས། བྱིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་དག་ནང་བཟུ་སྐབས་ལ་
 ལ་ནི་བཀའ་བཞོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་བསམ་སྤྱོད་དང་མཐུན་པ་དང་། ལ་ལ་ནི་བྱན་
 གཡོག་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་དང་མཐུན་པ་སྐྱེས་མང་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་
 སྐབས་དེ་ཏུས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱུ་ཚོགས་དེ་བྱན་གཡོག་རྒྱུ་ཚོགས་ཡིན་པ་དང་། ཡང་
 དེ་བཀའ་བཞོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་སྤེལ་མེད་ཅེས་བཤད་ན་འགྲིག་པ་
 ཞིག་ཡིན།

དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སྤྱོད་ལ་བྱིས་ཀྱི་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་དཀོན་པ་སོ་
 སོ་ལ་འདྲ་ཚོས་བྱིས་ཡོད་པས་དེ་དག་དང་འགལ་ཆོ་ཆད་པ་རྒྱུ་གཙང་གི་
 ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དགེ་ཚུལ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ལོ་བརྒྱད་ནས་ཉི་ཤུ་བར་དགེ་ཚུལ་

བྱེད་དགོས་པ་ལས་ལོ་ནི་ཤར་མ་སྒྲིབས་བར་དག་སྒྲིབ་བྱས་མི་ཆོག། དེའི་རིང་
རང་ཉིད་དག་ཆན་གྱི་མདུན་དུ་བཞུགས་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་དེ་
བཞིན་ཆོས་ཀྱི་བྱིས་པ་དེ་གོམས་འདྲིས་བྱེད་དགོས་པ་ལས་སོ་སོ་ཁང་པ་ལོགས་སུ་
ཐིན་པ་དང་དག་སྒྲིབ་ཉར་བ་མོགས་བྱས་མི་ཆོག་པར་དེའི་རིང་རང་ཉིད་བྱེད་
སྒྲིབ་གཤོག་ཙམ་མ་རྒྱུས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེ་དུས་ཀྱི་དག་ཆན་དེ་ལ་སྒྲིག་པའི་
སྒྲིབ་དཔོན་ཟེར། སྒྲིག་པའི་སྒྲིབ་དཔོན་ནི་གཙོ་བོ་དཔེ་ཆ་དང་ཆོས་ཀྱི་བྱིས་པ་
ནམས་སྒྲིབ་མཁན་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་ཟེར། སྐབས་དེའི་རིང་དག་ཆུལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་
བྱིས་པ་དང་འགལ་ཆོ་ཆད་པ་གཙོ་བོ་སྤངས་དོན་ཚད་ལྟ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི།
ཆད་པ་གཙོ་བོ་སྤངས་དེ་ཡིན། དེ་ལས་དང་ནང་གཞིས་སྒྲིབ་ཆོས་དགུ་ཡོད་པ་
ལས། ༡. གསོ་རྒྱུར་བ་ཞེ། བྱིས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་བྱུང་རྗེས་སྒྲིབ་གསོ་
བརྒྱབ་ནས་མི་བཟང་པོ་ཆགས་སྒྲིབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། གཞན་ཡང་
སོ་སོ་ལ་ཉེས་པ་བྱུང་རྗེས་སྒྲིབ་གསང་མེད་པར་བྱི་ཉིན་ནམ་མ་ལངས་གོང་དོས་
ལེན་ཞུ་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་དུས་བཀག་གོང་དོས་ལེན་མ་ཞུས་ཆོ་ཉེས་པ་དེ་
གསོ་རྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་དཀོན་པ་ནས་བྱིར་འབྱུང་པའི་ཆད་ལ་སྒྲིབས་པ་ཡིན།
༢. བེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཞེ། བེས་པ་ཟང་ཟིང་ཆགས་ནས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་
བྱུང་མ་མེས་པ་འབྲུགས་ནས་བརྒྱན་པོ་མེད་པའི་རིགས་མ་ཡིན་པ་(སྒྲིབ་པ་ལ་
ཆད་པ་བཅད་ན་མི་འགྲིག) ༣. ལྷས་བ་མལ་དུ་གནས་པ་ཞེ། རང་གི་ལྷས་པོ་
མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱི་ལྷས་ལ་རྩལ་བརྒྱན་པ་དེ་འདྲ་མིན་པ། ༤. གནས་
ནས་སྒྲིབ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེ། དཀོན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིག་ནས་བྱིར་འབྱུང་བྱས་པ་མ་
ཡིན་པ་(བྱིར་འབྱུང་བྱས་ཐིན་པ་ལ་ཆད་པ་གཙོ་བོ་དཀོན་དོན་མེད) ༥. ལྟ་བ་
མཐུན་པ་ཞེ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་དང་མ་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་མཁན་
མིན་པ་(དེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱིའི་ལྟ་ཚུལ་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་
ཡིན་དགོས་པ་ལས་དཔེར་ན་གསང་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆོས་ཁས་ལེན་དང་མི་ལེན་སོགས་
ལ་གནད་འགག་མེད་ཅིང་། གཙོ་བོ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཁས་ལེན་དང་། སྒྲིབ་སྒྲིབ་

ཁས་ལེན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་དགོས། དེ་དག་ཁས་ལེན་
མཁན་ལ་ཆོས་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་ཆད་པ་བཅད་ན་མི་འགྲིག། ༤. བད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ།
བད་པ་ཡིན་ན་སྟོན་ལ་སྟོན་བཅས་བྱས་ཏེ་ན་ཆ་མ་དྲག་བར་ཆད་པ་གཅོད་མི་
ཆོག། ༥. འོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཆད་པ་གཅོད་སའི་མི་དེ་ལ་
ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་འོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་ན་མི་འགྲིག། དཔེར་ན་རྒྱལ་ཅ་བྱེད་
མཁན་འོག་ཁ་བྱགས་ཆེན་ཡོད་མཁན་ལ་ཆད་པ་གཅོད་མི་ཆོག། ༦. རང་གི་
སྟོབ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏེ། ཆད་པ་གཅོད་ས་དེ་རང་གི་སྟོབ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་
པ་ལས་མི་གཞན་གྱི་སྟོབ་མ་ལ་ཆད་པ་གཅོད་མི་ཆོག། ཡང་རང་གི་སྟོབ་མ་ཡིན་
ན་འང་རང་དང་སྟོབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་དགོས་པ་ལས་
སྟོན་མ་རང་ཁོའི་དགེ་ཆན་ཡིན་ན་འང་ད་ལྟ་ཁོས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་
པར་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཆད་པ་གཅོད་མི་ཆོག་པར་བརྟེན་སྟོབ་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཐུག་སྟེ་སྟོབ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། ༧. ཆད་པ་གཅོད་ཡས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་
ན་མ་རྒྱ་ལྡ་ཅམ་ཆད་པ་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ། ① དད་པ་མེད་པ། དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་དད་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་དང་རྩྭ་བ་ལྟ་སྟེ་ཁས་ལེན་པ་འཕ་
ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པ། ② ལེའོ་ཅན། ཡོན་ཏན་སྟགས་ལ་སྤངས་
བཅོན་ཅ་བ་ནས་མི་བྱེད་མཁན། ③ བཀའ་སྟོལ་མི་ཞེས་བ་སྟེ། དགེ་ཆན་གྱིས་
སྟོབ་གསོ་བཏང་བ་དང་སྟོན་བཅོད་བྱས་པ་ནས་ཁས་ལེན་པ་འཕ་དེ་ལ་རྩ་
ཆོལ་བྱས་ཏེ་དང་ལེན་མི་ལྟ་བ། ④ ཁྱིམ་ལ་མ་འདུས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་
ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་ཁྱིམ་དང་དགོན་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱིམ་ལ་བཙི་བཀྱར་
མི་ལྟ་བ། ⑤ གཞན་ལ་ངན་སྟོག་བྱས་པ་སྟེ། མི་གཞན་ལ་ངན་ལལ་བརྒྱབ་སྟེ་
རང་གི་སྟོབ་དཔོན་ལ་རྩ་ཆོལ་དང་དགོན་པའི་ཆོས་ཁྱིམ་ལ་རྩ་ཆོལ་བྱས་པ་ལ་
ཟེར། དེ་ཡང་རང་གིས་གཞན་ལ་ངན་སྟོག་བྱས་པ་འཕ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་ངན་
སྟོག་བྱས་པ་གང་ཡིན་ལ་མ་སྟོས་པར་ཆད་མ་གཞན་ལ་ངན་སྟོག་བྱས་པའི་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། ཁོང་གསལ་དེ་ལྟ་པོ་ལྟར་ཆད་པ་གཅོད་ཡས་ཀྱི་ཆ་

སྐྱེན་ལྷ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་ཆ་སྐྱེན་གང་ཞིག་ཆང་ནའང་ཆད་པ་བཅད་
ཆོག་པ་ལས་ཆ་སྐྱེན་ལྷ་ཆང་མ་ཆང་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད།

ཆད་པ་གཙོད་སྤངས་དོན་ཆུང་གཉིས་པ། ཆད་པ་གཙོད་མཁན་དེ་གང་
འདྲ་ཞིག་དགོས་པའི་སྐྱར་ལས། ① ཆད་པ་གཙོད་ལུལ་དགེ་ཚུལ་དེའི་སྒྲིབ་
དཔོན་ཡིན་པ་ཞིག་དང་། ② ཆད་པ་གཙོད་མཁན་རང་ཉིད་ཆད་པ་གཙོད་
ལས་ཀྱི་ཆ་སྐྱེན་ལྷ་དང་མི་ལྟན་པ་ཞིག་ ③ ཆད་པ་གཙོད་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་
མཁས་པ་ཞིག་བཅས་དགོས་པ་ཡིན། ཆད་པ་གཙོད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
ཞིག་མེད་ན་ཆད་པ་བཅད་རྗེས་མི་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་བརྒྱར་རྒྱའི་རེ་བ་དེ་རྒྱབ་མི་
ཐུབ། སྐོང་གསལ་གསུམ་པོ་ནི་ཆད་པ་གཙོད་མཁན་ལ་ལྟན་དགོས་པའི་བྱ་
ཆོས་ཡིན།

ཆད་པ་གཙོད་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་སྐྱར་ལྟེ། ① དབྱར་ཁྲིམས་ཀྱི་དུས་མ་
ཡིན་པ། དབྱར་ཁྲིམས་རྒྱ་བ་གསུམ་ཀྱི་རིང་ལ་མི་གཞན་དག་ལ་ཆད་པ་གཙོད་
མི་ཆོག་ ② ཆད་པ་བཅད་ཆེ་དགེ་འདུན་ཤོག་ཁ་གཉིས་སུ་བྱེས་པའི་ཉེན་ཁ་
མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ། ③ སར་རྩོགས་སྒྲོ་བ་དེ་པོ་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་དགོས་པ།

ཆད་པ་གཙོད་སྤངས་ཀྱི་ནང་གཤེས་དོན་ཆུང་བཞི་པ། ཆད་པ་གཙོད་
སྤངས་སྐྱོར། ① ཆད་པ་བཅད་པའི་ཉེན་མོ་ནས་བཟུང་སྒྲོ་བ་བར་དང་། དེ་
བཞིན་ཁོ་རང་གི་སྤྱགས་པོ་སྤྱགས་ཀྱིས་ཁོ་དང་སྐད་ཆ་ཤོད་རེས་བྱེད་མི་ཆོག་
② ཆད་པ་བཅད་པའི་ཉེན་མོ་ནས་བཟུང་སྒྲོ་བ་མ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་སྒྲོ་བ་མཚམས་
འཇོག་དགོས་པ་དང་། ཆོས་ཤོད་མཚམས་འཇོག་དགོས། ③ ལྷ་མ་དང་དགེ་
ཀན་གཞན་གྱི་མདུན་དུ་ཡོན་ཏན་སྒྲོ་བ་པ་དང་ཆོས་ཉན་པར་གཏོང་མི་ཆོག་པ་
དང་། ཉན་དེ་ནས་བཟུང་སྒྲོ་བ་དཔོན་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་མི་ཆོག་ ④ ཆོས་
ཀྱི་བྱ་བ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་དུ་བརྟག་པ། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་མཚམས་འཇོག་བྱས་
པ་བཅེས་བ་ནི་མཆོད་མཇལ་ལ་འགྲོ་ཡས་དང་། དཔེ་ཆ་སྒྲིག་ཡས། ཁ་འདོན་
བྱེད་ཡས། དེ་བཞིན་ཁོ་རང་ནམ་ལྟན་བྱེད་ཡས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ལས་ཀ་རྣམས་བྱེད་

དུ་མི་འཇུག་པ། ⑤གནས་བཀག་པ། ཆད་པ་བཅད་པའི་རིང་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་སྒྲོ་མདུན་དུ་ཆོས་ལྷ་བར་གཏོང་མི་ཆོག་ལ་སོ་སོས་ཀྱང་སྒྲོབ་མ་བཞེན་མི་ཆོག།

ཆད་པ་གཙོད་སྒྲུབ་ནང་གསེས་དོན་ཆོད་ལྟ་པ། ཆད་པ་བཅད་ཕྱི་རྗེས་རི་ལྷར་བྱ་རྒྱུའི་སྒྲོར།

ཆད་པ་བཅད་ཕྱི་རྗེས་ཆད་པ་གཙོད་ལྟལ་དེས་དཀོང་ས་དག་བྱགས་བདེན་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་སྒྲོན་ཆད་བྱུང་བསྐྱར་དང་ཕྱིན་ཆད་སྒྲུབ་ས་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་གཙང་མ་ཕྱི་རྗེས་སོ་སོའི་གྲལ་དེ་སྐར་ཡང་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་ཆོག་ཅིང་། དཀོང་ས་དག་བྱགས་བདེན་ལྷས་ཕྱི་རྗེས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་དཀོང་ས་པ་དྲངས་དཀོས་པ་ལས་ད་དྲུང་ལྷ་མཁུད་དཀོང་ས་པ་མ་དྲངས་བར་བཅད་ན་མི་འགྲིག།

དགེ་སྤྲོད་ལ་ཆད་པ་གཙོད་སྐབས་ཆོགས་ཆེན་འཆོགས་དགོས། དགེ་རྒྱལ་ཡིན་ན་སོ་སོའི་དགེ་ཆོན་གྱིས་ཆད་པ་བཅད་ཆོག དགེ་སྤྲོད་ལ་ཆོགས་ཆེན་སྐྱེས་ཆད་པ་གཙོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་དགེ་སྤྲོད་དང་པོ་སྐྱེས་པ་ལྟ་དུས་དགེ་སྤྲོད་མང་པོ་ཆོགས་པའི་དབྱེལ་ནས་སྐྱེས་པ་ལྟས་པ་ཡིན་སྐབས་ཆད་པ་གཙོད་སྐབས་ཀྱང་དགེ་སྤྲོད་འཆོགས་པའི་དབུས་ལྷ་ཆད་པ་གཙོད་པ་ལས་མི་ཞེར་གྱིས་རང་དགར་ཆད་པ་གཙོད་མི་ཆོག དགེ་སྤྲོད་ལ་བསྐྱབ་པ་སྒྱིན་དགོས་ཆོ་བསྐྱབ་པ་སྒྱིན་མཁན་དེ་དགེ་འདུན་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ལྷ་མོས་ལ་འད་དགེ་སྤྲོད་བཞི་འཛུམས་དགོས་པ་དེ་དང་པོ་རེད། གཉིས་པ་དགོན་པ་དེའི་ནང་གི་འདུལ་བའི་བྱིམས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དང་མཁན་པོ་ཞིག་ཡིན་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན། གསུམ་པ་དགོན་པ་དེའི་ནང་དུ་རྒྱལ་བྱིམས་ཁས་ལེན་དང་རྒྱལ་བྱིམས་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད།

གཉིས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་ཀྱིས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་འཁྱར་ཆེན་པོ་སྤངས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་
 རང་ཉིད་གཅིག་ལུ་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་གནས་ནས་ཐར་བ་ཙམ་གྱིས་མ་
 འགྲིག་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་གནས་ལས་ཐར་
 བ་བྱ་རྒྱུ་འཁྱར་ཆེན་པོ་སྤངས་པ་དེ་ཡིན། དེས་ན་ཐོག་མ་རང་ལ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ནས་སློབ་བྱུང་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་དགོས་པས་དེ་འདྲི་རྣམས་
 པ་ཡོད་མཁན་དེ་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མེད་པར་བརྟེན་སྒྲིབ་ལ་འགྲོ་བ་
 རིགས་ཀྱི་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་མོ་
 འསང་ཐོབ་པ་བྱ་རྒྱུ་འཕམ་སློབ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་དང་། བསམ་སློབ་དེ་
 འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་
 ལ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ཉི་
 བསམ་སློབ་གཉིས་ཆར་དགོས། དེ་ནི་གཞན་དོན་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་སློབ་དང་
 སངས་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་སློབ་དེ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཆར་བ་
 ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར། དེ་འདྲི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རྒྱ་འབྲས་མན་
 རག་བདུན་གྱི་ཐོག་ནས་སྟེ་བ་བྱེད་དགོས། སྐབས་འདིར་མན་རག་ཅེས་པ་དེ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རང་གི་བསམ་སློབ་ཐོག་སྟེ་ཡས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དེ་ལ་གོ་
 དགོས། འོན་ཀྱང་དཔེར་ན་ཤིང་བཟོ་མཚུགས་པོ་ཤེས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཉུང་
 ཤིང་བཟོ་མཚུགས་པོ་ཤེས་པའི་མན་རག་ཅེས་བཤད་ན་མི་འགྲིག་པར་དེ་གཉིས་
 དོན་མཚུངས་དུང་ཆོག་པེད་སྟོང་གཏོང་སྐབས་ལོགས་སུ་འགར་བ་ཡིན། བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེ་བའི་ཐབས་ཤེས་བདུན་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་མན་རག་བདུན་དང་།
 གཞན་ཞིག་ཉི་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

༡. བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མ་འགྲིག་པར་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་རྒྱ་སྐོང་གི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བཞིན་པ་ཡིན། སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོ་རབས་དུ་མར་རང་གི་ཨ་མ་བྱེད་མ་ཞུང་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐལ་ལས་ཐར་བ་བྱེད་དགོས། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་རང་ལ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐལ་ལས་སྦྱོལ་བའི་རྒྱས་པ་མེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐལ་ལས་སྦྱོབ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་པ་དེ་སྤྱི་ལ་ཡོད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱུས་བཙུང་ལྟོན་འདས་ལ་ཡོད། ཁོང་ལ་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་གསུམ་དང་མཐེན་བཙེ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་པས་ཁོང་གི་གོ་འཕང་དེ་ངས་ཐོབ་རྒྱས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་རྒྱས་པར་འདུག་བསམ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱེ་བའི་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་རྒྱ་འབྲས་མན་རག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད།

རྒྱ་འབྲས་མན་རག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱོང་ཚུལ་འདི་ནི་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་མཁོན་པོས་མཛད་པའི་«བཅུན་བཙུང་མཁོན་རྟོགས་རྒྱན་»ལས་གསུངས་པའི་མན་རག་ཡིན་ཅིང་། གོ་དོན་ནི་བཏང་སྒྲིམས། མར་ཤེས། དིན་དྲན། དྲིན་གཙོ། ཡིད་འོང་བྱམས་པ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་བཅས་བདུན་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བཏང་སྒྲིམས་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པའི་

བར་ལྷ་པོ་དེ་ནི་རྒྱ། རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་པུ་མྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷག་
 བསམ་ནམ་དག་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་མན་རག་བདུན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ།
 ཡང་ན་མན་རག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་ཟེར་གྱི་དྲ་ཆོག་ཅེས་མཁས་པ་མང་པོས་
 གསུངས་ཐོབ་ཡོད། རྒྱ་འབྲས་མན་རག་བདུན་གྱི་ནང་ནས་མྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་
 ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གཉིས་འབྲས་པུར་འཛོག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཙུང་པོ་ནི་མྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྤྱག་བཟུལ་ལས་སྦྱོབ་འདོད་ཀྱི་མྱིང་རྗེ་ཅམ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་
 རྒྱལ། དག་བཅོམ་པ་ལའང་ཡོད་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཙུང་པོར་ལྷག་
 པའི་མྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བཟུལ་ལས་སྦྱོབ་པར་འདོད་
 པའི་མྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞིག་དགོས། དེ་འདྲའི་མྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་བཏང་
 སྤྲེལ་ནས་ཡིད་འོང་བྱམས་པའི་བར་གྱི་སེམས་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེད་གོས་ཤིང་།
 མྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྤྱེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྤྱག་བཟུལ་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཁྱུང་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཁྱར་
 རྒྱུའི་ལྷག་བསམ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྟོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤིག་སྤྱེ་
 བར་འདོད་པ་ཡིན། གཤམ་དུ་རྒྱ་འབྲས་མན་རག་བདུན་སྤྱོད་ཆོས་འཛིན་
 གནད་བཟུས་ཅམ་འགོད་ན།

༡. བཏང་སྤྲེལ་ས། བཏང་སྤྲེལ་ས་ཞེས་པའི་གོ་རྟོན་ནི་དག་གཉིན་དཔྱེ་བ་
 མེད་པའི་རྟོན་ཡིན་ཏེ་རང་གི་སེམས་དེ་དགའ་སར་སྤྱོགས་ཞེན་དང་མི་དགའ་
 སར་ཁོང་ཁྱོད་པ་དེ་བཀག་ནས་སྤྱོགས་གཉིས་ཀར་སྤྲེལ་ས་པོ་བརྗོད་པའི་རྟོན་
 ཡིན་ཅིང་། དཔེར་ན། ས་ཞིང་འཁོད་སྤྲེལ་ས་པོ་མེད་ན་སྤྲོན་འབྲས་ཡག་པོ་
 ཡོང་མི་བྱུང་པ་ལྟར་རང་གི་སེམས་དེ་བཏང་སྤྲེལ་ས་པོ་མ་གནས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རང་གི་རྒྱད་ལ་སྤྱེ་བྱུང་བ་ཐངས་མེད་ཟེར། སྤྱིར་བཏང་སྤྲེལ་ས་ལ་འདྲ་བྱེད་

བཅུང་སྒྲུམས་དང་། ཚུར་བ་བཅུང་སྒྲུམས། ཚད་མེད་བཅུང་སྒྲུམས་གསུམ་
 ལས་འདྲུལྱེད་བཅུང་སྒྲུམས་ནི་ར་རང་ཚོས་རྒྱན་དུ་སྒྲོབ་སྒྲུང་ལྱེད་སྐབས་བཙོན་
 འབྲུས་ཏེ་ཅང་ཕྱགས་ཆེན་པོ་ལྱེད་པ་དེ་མིན་ལ་སྐབས་རེ་ལྱེད་པ་དང་སྐབས་རེ་
 མི་ལྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བཙོན་པ་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་ལྱེད་པ་ལ་ཟེར།
 ཚུར་བ་བཅུང་སྒྲུམས་ནི་ཚད་མ་རིག་པ་བྲིད་སྐབས་བྲུས་ཟིན་པ་ལྟར་ཚུར་བ་
 བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་སྐྱག་བཟུལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྒྲུམས་པོ་ཞིག་ལ་ཟེར། ཚད་
 མེད་བཅུང་སྒྲུམས་ནི་ད་ལྟ་རྒྱ་འབྲས་མན་རག་བདུན་ནང་གི་བཅུང་སྒྲུམས་དེ་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 བཅུང་སྒྲུམས་སྒྲོམ་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱག་མ་བཅུང་སྒྲུམས་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ལྷ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་མེད་པར་མི་གསུམ་ལ་བསམ་སྒྲོ་
 གཏོང་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ནི་པན་རྒྱན་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་དགོས་པའི་
 མི་ཞིག་དང་། རང་གི་གཉེན་གྱི་ནང་ནས་པན་རྒྱན་འབྲལ་མི་ཤོད་པའི་མི་ཞིག་
 རང་གིས་དགའ་པོ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་པའི་མི་ཞིག་བཅས་མི་
 གསུམ་པོ་དེ་རང་གི་མདུན་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། དེ་ཡང་
 གོ་རིམ་བཞིན་སྐྱག་མ་པན་རྒྱན་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་པའི་རང་གི་དག་
 དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཅུང་སྒྲེ་ར་གཉིས་ཆོད་རེས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་པན་རྒྱན་དག་
 ཟུར་འཕྱར་ཡང་དེ་སྔ་ཆོད་རབས་དུ་མར་རང་དང་པན་རྒྱན་པ་མ་བྲུ་སྐྱག་གི་
 འབྲེལ་བ་ཆགས་ཏེ་ཁ་འབྲལ་མི་ཤོད་པར་མིག་རྒྱ་བཅུང་བ་ཁོ་ན་ཡང་རྒྱ་མཚོ་
 ཆེན་པོ་ཅམ་ཡོད་ལ། ད་དུང་རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་སྤངས་ནས་
 འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་ན་སྤྲད་སྒྱེ་བ་རྗེས་མར་ཡང་བརྒྱར་པ་མ་སྤྲན་མཆེད་དམ་
 རྒྱགས་པོ་རྒྱགས་མོར་འཕྱར་བ་ཡང་ཡོང་སྟེད་པས་པན་རྒྱན་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚོན་མི་འདུག་སྒྲུམ་ནས་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་སྤང་གི་བསམ་སྒྲོ་དེ་བཀག་
 དགོས་པ་དང་། ཡང་རང་གི་གཉེན་ཉེའི་ནང་ནས་པན་རྒྱན་འབྲལ་མི་ཤོད་
 པའི་མི་དེར་བསམ་སྒྲོ་བཅུང་སྒྲེ་ཆོད་རེས་ར་གཉིས་ལུས་པོ་གཉིས་ལ་སེམས་

གཅིག་ལྟ་བུའི་བཙེ་སེམས་ཡོད་ན་འད་དེ་ལྟ་ཆོ་རབས་དུ་མར་ར་གཉིས་པན་ཚུན་
 དག་དུ་ཡང་ས་ནས་གསོད་རེས་ཀྱང་ཐེངས་མང་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན་པས་ཆོ་ད་རེས་
 པན་ཚུན་ཆགས་ཞིན་དགོས་དོན་གང་ཡང་མི་འདུག ད་དུང་སོ་སོའི་ཉོན་
 མོངས་དུག་གསུམ་མ་སྤངས་ཆོ་སྒྲེ་བ་རྗེས་མ་ལུ་མཐུད་གསོད་རེས་བྱེད་དགོས་
 མིན་ཡང་གཏན་འཁེལ་མེད་སྟུང་པའི་བསམ་སྒྲོ་བཏང་སྟེ་གཉིན་ལ་ཆགས་ཞིན་
 བྱེད་པ་དེ་བཟག་དགོས། དེ་རྗེས་རང་དང་དགའ་པོ་ཡོད་པ་འདྲ་མ་ཡིན་མེད་
 པ་འདྲ་མ་ཡིན་པའི་མི་དེ་ལ་ཡང་གོང་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་བསམ་སྒྲོ་འཁོད་
 སྟོམས་པོ་བཟོ་དགོས། བསམ་སྒྲོ་འཁོད་སྟོམས་པོ་བྱུང་རྗེས་གཞི་ནས་རྒྱ་འབྲས་
 མན་རག་བདུན་གྱི་གཉིས་པ་མར་ཤེས་ཟེར་བ་དེར་སྐྱབས་གྱི་རེད། མར་ཤེས་
 ཞེས་པར་མ་སྐྱབས་གོང་རང་གི་ཆོ་འདིའི་ཨ་མ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་ཤིང་།
 དཔེ་ཆའི་ནང་ཤོད་ལྟར་སྟུར་ན་རང་གི་ཨ་མ་དེ་འདྲ་ཆགས་པོ་ཞིག་ཡོད་
 ན་འད་དེ་ལྟར་འདྲ་ཆགས་པོ་ཡོད་པའི་བསམ་སྒྲོ་མ་བཏང་བར་ཤས་མོ་ཉམ་ང་
 བ་ཞིག་ཡོད་པའི་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ཐོག་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཨ་མའི་དྲིན་རྒྱམས་
 དྲན་པར་བྱས་ཏེ་ངས་ཨ་མ་ལ་ཟས་ཞིམ་པོ་ཞིག་དང་གོས་རྩོད་པོ་ཞིག་སྒྲིན་སྟུང་
 པའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་མ་འཁོར་བར་དུ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། རང་གི་ཨ་མའི་
 དྲིན་རྒྱམས་ངོས་བབྱང་བྱུང་ཆོ་གཞི་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་བྱེད་
 མ་སྒྱུར་མཁན་མེད་པ་དེའི་སྒྲོར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས།

༡. མར་ཤེས། ད་ལྟ་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་བ་
 ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཕྱོས་པའི་དབང་གིས་པན་ཚུན་ངོ་མ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་
 གཉིན་གྱི་མཐར་ཐུག་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་བྱེད་སྒྱུར་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་
 སྒྲེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རང་གིས་སྒྲེ་བ་གངས་མེད་པ་བྱངས་
 ཡོད་པས་རང་གི་སྒྲེ་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པ་མ་ཟད། མའི་མངལ་དུ་སྒྲེ་བ་
 བྱངས་པའི་གངས་ལ་ཡང་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་ཅིང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་མ་ལ་
 ཡང་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པས་སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་རང་གི་མ་ཐེངས་མང་པོ་

མ་བྱས་ན་མི་འདྲང་ལ། སེམས་ཅན་དེ་རིས་རང་གི་མ་བྱེད་ཚུང་བ་མ་བྟེན།
 ཐེངས་མང་པོ་བྱེད་ཚུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་བསམ་པ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་རང་
 ལ་སྦྱེ་བ་འདིར་ཨ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར་སྦྱེ་བ་སྟོན་མ་ལའང་ཨ་མ་ཞིག་ཡོད་དགོས་
 ལ་དེའི་གོང་གི་སྦྱེ་བ་དེ་ཆོ་ཆར་མར་ཨ་མ་དེ་ཡོང་བྱིད་པར་བརྟེན་དེ་ལྟར་གོང་དུ་
 འདེད་ནས་བཙིས་ཆེ་བཟང་ས་ཀྱི་ས་མི་ལངས་པ་ཡིན། རང་གི་བསམ་སྟོན་དེ་ཡང་
 རང་གཞིན་ལྷའི་སྐབས་ཀྱི་བསམ་སྟོན་དེ་ཡུ་ལྷའི་སྐབས་ཀྱི་བསམ་སྟོན་ལས་ལྷུང་བ་
 དང་། ཡུ་ལྷའི་སྐབས་ཀྱི་བསམ་སྟོན་དེ་ཨ་མའི་ཁྱོད་ལ་སྟོན་དུས་ཀྱི་བསམ་སྟོན་ལས་
 ལྷུང་བ། ཨ་མའི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་དུས་ཀྱི་བསམ་སྟོན་དེ་སྟོན་དུ་ལྷུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་
 པར་དེ་ལ་ན་མ་ཤེས་སྟོན་མ་ཞིག་གི་རྒྱ་ལྟེ་རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་
 དགོས། དེ་ཐེངས་ན་སྦྱེ་མི་བྱུང་བར་འདྲུ་ལ་ཆ་བཞག་ན་འང་འདྲུ་སྟོན་མའི་རྒྱ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ད་ལྷའི་འབས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ལས་རྒྱ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྷའི་འབས་
 ཀྱི་ལྷུང་བ་ཞིག་མིན། དེས་པོ་སྦྱིར་བཏང་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་འང་དེ་ལྟར་
 ཡིན་པས་ན་མ་ཤེས་ནི་གསོན་པོ་ཞིག་དང་། ཟྱ་རོལ་ལྷུ་ཤེས་རྟགས་དང་དེས་
 འཛིན་བྱུང་མཁན་ཞིག འཕེལ་རྒྱས་དང་ལྷན་པ་ལ་བྟེན་མཐའ་ཐེད་པ་ཞིག་
 བཅས་ཡིན་པར་བརྟེན་དཔྱགས་བསལ་གྱི་དེས་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་རྒྱ་སྟོན་མ་
 ཐེད་པར་སྟོན་དུ་ཡོང་མི་བྱིད་པས་རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱ་སྟོན་མ་ཞིག་
 རིས་པར་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་སྦྱེ་བ་སྟོན་མ་ཐེར་བ་དེས་པར་ཡོད་པ་
 ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། སྦྱེ་བ་སྟོན་མ་ཡོད་ན་དེ་དུས་ཨ་མ་ཞིག་ཀྱང་གཏན་
 གཏན་ཡོད་དགོས་པ་དང་། ཨ་མ་ཡོད་ན་དེས་ཀྱི་ཨ་མ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཨ་མ་
 གཞན་ཞིག་ཡོད་དེས་པར་བརྟེན་རང་གི་སྦྱེ་བ་དེ་ཡང་རྫོགས་མཐའ་ཐེད་པ་ཞིག་
 ཡིན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷན་པ་གྱི་ལྟ་ལྟར་ལྟར་ན་སེམས་ཐེད་པའི་དེས་པོ་ནས་
 སེམས་ཡོད་པའི་དེས་པོ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་ཤེས་པར་འདོད་པ་ཡིན། རང་གི་
 ཨ་མ་ལའང་ཨ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ཨ་མའི་ཨ་མ་དེ་ལའང་ཨ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་
 དེ་ལྟར་གོང་དུ་འདེད་ནས་བཙིས་ན་མོ་དེ་དུ་མ་བཙུ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་ཨ་མ་

དང་པོ་མི་མེད་ཞེས་བཤད་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་དེ། མིའི་མེས་པོ་སྤྱི་དང་སྤྱིའུ་ཡིན་
 ཞེས་པའི་འདོད་ཚུལ་དེ་རང་རེ་ཅད་ཏུ་སྤྱི་མིའི་དུས་རབས་དུག་པའི་སྐབས་སུ་
 བྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐབས་དུས་རབས་བཙོ་བརླུང་པའི་ནང་ལྟ་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 འདོན་མཁན་བྱུང་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་མིའི་མེས་པོ་སྤྱི་དང་སྤྱིའུ་ཡིན་པའི་དབང་ཏུ་
 བཟུང་ན་འདྲ་དང་སྤྱིའུ་དེ་དག་རིགས་མཐུན་པའི་སྐྱོག་ཆགས་ལས་རིགས་མི་
 མཐུན་པའི་སྐྱོག་ཆགས་ནས་ཡོང་མི་སྲིད། དེས་ན་མར་ཤེས་ཟེར་བའི་ནང་དོན་
 དེ་སྤྱི་བ་ལྟ་མེད་རིག་པ་དང་སྐྱོག་ཆགས་བྱུང་ལྟར་སྤྱི་རིག་པ་ཚང་མ་དང་
 འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད།

༣. དྲིན་དྲན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཨ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་ཤེས་པ་
 ཅམ་མ་ཟད། ད་དུང་དེའི་དྲིན་དྲན་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དྲིན་དྲན་ལ་གཉིས་
 ལས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དྲིན་ཆེ་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་དྲིན་ཆེ་བ་ལྟེ་གཉིས་ཡོད།

གནས་སྐབས་ཀྱི་དྲིན་ཆེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་ཡིན་པ་མ་
 ཟད། རང་ཉིད་ལ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེ། དཔེར་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཚུན་
 ཆས་དེ་བཟོ་པས་བཟོས་པ་དང་། རྒྱན་དུ་བྲེལ་ས་ཀྱི་འབྲུ་རིགས་དེ་དག་ཞིང་
 པས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ། ལྷག་པར་ཤ་མར་སྐྱེས་ནི་
 སེམས་ཅན་དུད་འཁྱའི་ལུས་སྐྱོག་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་གང་ལྟར་སེམས་
 ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་རང་གསོས་ནས་བསྟན་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་སེམས་ཅན་དེ་
 དག་གིས་རང་གི་ཨ་མ་ཕྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དྲིན་ལ་ཆ་བཞག་ན་འདྲ་མི་
 དང་སེམས་ཅན་གཞན་ཁྱད་པར་ཅ་བ་ནས་མེད་དེ་སྔ་སྔ་ཆེ་འདིའི་ཨ་མས་རང་
 ལ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་རང་དུད་འཁྱར་སྤྱི་བའི་གནས་སྐབས་
 སྤྱང་ཨ་མས་དེ་ལྟར་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་ཡོད་ཅིང་། དཔེར་ན་དུད་འཁྱའི་སྤྱི་
 བྱར་ཚུན་ཆས་བཟོ་མི་དགོས་ན་འདྲ་བྱ་བྱིའུ་དང་། རི་དྲུགས་དང་། གཙན་
 གཟན་སྐྱོག་ཀྱི་ཨ་མས་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་གོང་ས་བཙན་ས་དང་རྒྱ་སར་སྤྱི་བྱ་རྒྱ་རྒྱ་
 སའི་ཚང་བསྐྱོག་པ་དང་། སྤྱི་བྱ་སྤྱི་བ་རྒྱུ་ལྟར་ཆར་རྒྱུང་དང་ཡང་རང་གི་

འཇིགས་པར་མ་འཇེམས་པར་སྟོ་ཆས་འཆོལ་དུ་འགྲོ་བ། རྟག་པར་རྟོན་པ་དང་
འཕྲད་སྐབས་རང་ཉིད་སྟོས་བཏང་ནས་ཕྱ་ཕྱ་སྟེ་བཟུང་བྱེད་པ་སོགས་ནི་
འཇིག་རྟོན་འདིའི་སྟོག་མཐོང་ཆོས་ལྷ་ལྷུང་པ་གཏུག་ཡིན་པས་མདོར་ན་རང་
ཉིད་མི་དང་དུད་འགྲོ་གང་དུ་སྟེ་བ་ལྟར་ས་པའི་གནས་སྐབས་ལྷ་འང་རང་གི་ཨ་
མ་དེ་མི་དང་དུད་འགྲོ་གང་ཡིན་ལ་མ་བརྟེས་པར་ཆེ་འདིའི་ཨ་མ་ལྷུང་དྲིན་གྱིན་
དུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཟེ།

མཐར་ཐུག་གི་དྲིན་ཆེ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་ལྟལ་སེམས་
ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ལྟེ། དགེ་བ་བཅུ་ཡང་ལྟལ་སེམས་ཅན་ལ་མ་
བརྟེན་པར་བསྐྱབ་བྱུང་བཟུང་བཟུང་མེད་པ་དང་། མི་ལུས་སྟོབ་པའི་དགེ་བ་ཞིག་
གསོག་དགོས་ནའང་ལྟལ་སེམས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བསྐྱབ་བྱུང་བཟུང་མེད་
དེ་སྟེན་པ་ཞིག་གཏོང་དགོས་ན་ལྟལ་སེམས་ཅན་ཞིག་ལ་གཏོང་དགོས་པ་དང་།
ཚུལ་བྲིམས་སྟངས་བར་ཡང་ལྟལ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟངས་དགོས་པ།
བཟོད་པ་སྟོན་ན་ཡང་ལྟལ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་དགོས་པ། གཤམ་སྟེ་
དང་ཞེ་སྟངས་སོགས་ལྟངས་ལྟལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྟངས་དགོས་པ། དེ་
བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ལ་ཆ་མཆོན་ནའང་སེམས་ཅན་ཞིག་ལ་
དམིགས་ནས་སྟེང་རྒྱུ་དང་བྱམས་པ་བསྟོན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་བ་མ་
གཏོགས་རང་གིས་རང་ལ་སྟེང་རྒྱུ་དང་བསྟོན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་བ་
ཞིག་མིན། སངས་རྒྱས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཆོགས་
བསགས་སྟེ་བསྟོང་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་
པར་རང་གི་དོན་དུ་དམིགས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་གཏན་ནས་མེད། དེར་བརྟེན་
ཆོས་བྱས་པ་ནས་མཐར་ཐུག་སངས་མ་རྒྱས་པར་གྱི་སོ་སོའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཆད་
མཐོང་དུ་འགྲོ་ཡས་ཆད་མ་ལྟལ་སེམས་ཅན་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་བ་གཏུག་
ལས་རང་གིས་རང་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་པར་འདོད་པ་
ཡིན་པར་བརྟེན་མཐར་ཐུག་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་ནའང་སེམས་ཅན་དྲིན་ཆེ་བ་

ཡིན་ཟེར།

༡. དྲིན་གཙོ་བ། དྲིན་དྲན་པའི་རྗེས་སྤྱངས་པར་དྲིན་གཙོ་དགོས་ཤིང་།
 རི་ལྟར་གཙོ་དགོས་ཤིན། ཁོ་ཚོར་རྟོ་ལྟོར་བ་དང་གོས་སྤྱོན་པ་ཙམ་གྱིས་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་དྲིན་ལས་སྤྱགས་ཀྱི་དྲིན་ལན་འཇལ་མི་ཐུབ། དྲིན་ལན་རོ་མ་དེ་རི་
 ལྟར་འཇལ་དགོས་ཞིན། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཚང་མ་མིག་མེད་པའི་སྒོར་བ་
 དང་འདྲ་བར་དགེ་ཤིག་གི་སྒྲུང་རྒྱུ་མི་ཤེས་པ་དང་། སྒྲུང་རྒྱུ་རྟོན་མཁའ་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཞིན་དང་བུལ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་དྲུག་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ཚུས་
 ཉེ་ཤིག་པ་མི་དགེ་བ་ལ་དགའ་བཞིན་སྒྲོ་བཞིན་དུ་འཇུག་པས་འཁོར་བ་དང་
 འན་སྒོར་གི་གཡང་དུ་སྒྲུང་རྒྱུ་ཉེག་ཅིག་ལ་བཞིན་རང་གིས་མཐོང་བཞིན་དུ་རང་
 དགས་བཞག་ན་ཏུ་ཅང་ཐབས་སྤྱག་ཡིན་པས་དེས་པར་དྲིན་གཙོ་དགོས། དེ་
 ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་སྒྲན་བྱ་ཙམ་ཞིག་ལ་འགོད་ན་སྤྱགས་སྤྱག་མོད་པ་
 ལས་སན་པ་མེད་པར་བཞིན་དུས་གཏན་དུ་ཕན་ཐོགས་པའི་དྲིན་གཙོ་ཞིག་དེས་
 པར་བྱ་དགོས་པས་དེས་ན་ཁོ་ཚོར་ལས་འབྲས་སྒྲུང་རྒྱུ་དང་། དགེ་བའི་ཕན་
 ཡོན། ཤིག་པའི་ཉེས་དམིགས། དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་དྲུག་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ཆ་
 སྤྱགས་གསལ་པོ་ཤེས་པ་བཟོས་ཏེ་འཁོར་བ་ནས་ཐར་དུ་བཅུག་ཆེ་གཞི་ནས་
 མཐར་བྱུག་གི་དྲིན་གཙོ་ཐུབ་པ་ཡིན་པར་འདོད།

༥. ཡིད་འོང་བུམས་པ། དེ་ནི་ནམ་རྒྱུན་རང་གིས་གཅེས་པོ་བྱེད་སའི་རྟ་
 དང་བྱི་སྤགས་ལ་བུམས་པོ་བུས་པ་དང་མི་འདྲ་བར་བྱ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་མ་
 ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་དེས་རང་གི་བྱའི་རྟ་དུ་སྤྱག་གཏོང་བར་ཐངས་སེམས་མེད་
 པ་ལྟར་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུམས་པ་དང་དྲིན་ལན་
 གཙོ་བའི་རྟ་ཡིན། དྲིན་ལན་གཙོ་བའི་ཐབས་ནི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་།
 སྤྱག་བསྐལ་སེལ་བའི་ཐབས་གཞིས་སྤྱའདྲ་བ་ཡིན། དྲིན་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་
 དག་ལ་གཏན་གྱི་བདེ་སྤྱིད་ལྟ་ཞོག གནས་སྐབས་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་
 ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་བཅུ་དང་། བསྐབ་པ་

གསུམ། སར་ཕྱིན་སྐགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྩ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མེད་པས། འབྲས་བུ་
 འབྱུང་བའི་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་པ་འདིར་བྱུག་པར་བཞེན། སེམས་ཅན་
 བདེ་བ་དང་དེའི་རྒྱ་ཕྱན་ཕྱུག་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། དེ་ལྟར་ལྡན་པ་
 ཞིག་བདག་གིས་ངེས་པར་དུ་བྱའོ་སྒྲུལ་ནས་མོས་པ་སྦྱོར་བ་ཡིན། དེ་ལ་བྱམས་
 པ་ཙམ་དང་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ་བྱམས་པ་ཙམ་ནི་
 རང་གི་བཞེན་ཏེ་ལ་བྱམས་པོ་བྱེད་ཡས་དང་། རང་གིས་གཅིས་ཉར་བྱས་པའི་
 བྱིད་དང་བྱམས་བུ་སྐགས་ལ་བྱམས་པོ་བྱེད་ཡས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་དེ་ཡིན། ཡིད་འོང་གི་
 བྱམས་པ་ཟེར་བ་ནི་བྱ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཨ་མ་ཞིག་གིས་རང་གི་བྱ་ལ་ཏ་ཅང་
 ཅ་ཅེན་བྱེད་པའི་བསམ་སྒྲུབ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དང་འདྲ་བའི་བསམ་སྒྲུབ་ཞིག་ཡོད་
 དགོས། སྤྱ་བུ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་གཅིག་ལས་མེད་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཆེན་
 པོ་ཡོད། གཅིག་ལས་མེད་ན་གཅིག་བྱ་དེ་འབྲུགས་དོགས་དང་སྟོགས་དོགས་ཀྱི་
 ཕྱག་བསྐལ་དང་། ཐ་ན་སྤྱ་བུའི་དོན་དུ་སྟོག་བྱང་འབེན་ལ་འབྲུགས་ཀྱས་པ་ཉེ་
 མདོར་ན་བསམ་སྒྲུབ་དང་དྲན་སྒྲུབ་བྱ་གཅིག་པོ་དེ་རང་ལས་མེད། མདོར་ན་ཨ་མ་
 གཅིག་ལ་བྱ་གཅིག་ལས་མེད་པ་ཞིག་གིས་རང་གི་བྱ་ལ་བྱམས་པོ་བྱས་པ་ནང་
 བཞེན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་སེམས་སྒྲུབ་བ་དེ་ལ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་
 ཞེས་ཟེར། སྟོན་མ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་པོ་རྟོ་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་
 གསུངས་སྐབས་དོན་རྟེན་དཔེ་རྟེན་ཕྱན་ནས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ཐེངས་མེད་
 ལས་མོ་ཞིག་གིས་པོ་རྟོ་བའི་སྤྱ་མདུན་དུ་བཅར་ནས་བྱིད་ཀྱིས་ཡིད་འོང་གི་
 བྱམས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི་འདུག་པས་དེའི་ལོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་
 བཀའ་འདྲི་བྱ་སྐབས་པོ་རྟོ་བས་བྱིད་ལ་སྤྱ་བུ་སྟེ་ལོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 བྱམས་པོ་བྱེད་པའི་བསམ་སྒྲུབ་ཆོད་གཞི་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་གསུངས་པ་
 དང་། ལས་མོས་རང་གིས་སྤྱ་བུ་ལ་བྱམས་པོ་བྱེད་ལྟངས་ནམས་དྲངས་པས་པོ་
 རྟོ་བས་དཔེ་དེ་ནང་བཞེན་བྱིད་ཀྱིས་འཕྲོ་བ་རིགས་ཀྱག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱམས་སེམས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་དེ་འདྲ་ཞིག་བཀར་ཆེ་དེ་ལ་ཡིད་འོང་གི་

བྱམས་པ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདྲའ་གས་མོས་ཡིད་འོང་བྱམས་པ་དེ་གི་
 རྒྱ་རིམ་རིམ་ཞིག་ལྟར་པ་ཡིན་ཟེར། འོན་ཀྱང་ནམ་རྒྱུན་ཨ་མ་གཅིག་ལ་སྤྱི་
 ལྷན་གཅིག་ལས་མེད་ན་དེའི་བྱམས་པ་ལྟེན་སྒྲིབ་པ་དེར་དགེ་ཞིག་དང་སྦྱོན་ཞིག་སྟེ་
 གཉིས་ཡོད། དགེ་ནི་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་དང་། སྦྱོན་ནི་སྤྱི་ལྷན་གཅིག་ལས་
 མེད་སྤྱབ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་ལྟར་བ་དང་སྦྱོན་འདྲིའི་གོང་ཡོད་གཞིགས་ལ།
 གང་འདྲིའི་ལྟེན་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ལྟེན་པ་དེ་ནི་བྱམས་པ་མ་ཡིན་པར་གཅིས་
 ལང་དུ་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་བྱམས་པ་མཁོ་སྟེ་མཁོ་ཟེར། བྱམས་པ་རྒྱ་
 རིམ་སྤྱི་ལྷན་གཅིག་ལས་ཡོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡག་པོ། ལྷན་སྦྱོར་བཟང་པོ། མི་
 ལ་མཁན་སོགས་སྤྱབ་མཁན་བཅས་ཤིག་ཡོང་བཅས་བྱ་དགོས་པ་དེ་ཡིན།

བྱམས་པ་སྤྱིར་རྗེ་སྒྲིབ་པ་དེ་སྤྱབ་པ་སྤྱི་ལྷན་གཅིག་དགོས་པ་མ་
 ཞེན། དེ་ལྟ་སེམས་ཅན་དེ་དག་བདེ་བ་དང་མི་ཐུན་ཞིང་། བདེ་བ་ཡོད་ན་
 ཡང་གནས་སྤྱབ་པ་ལྱི་བདེ་བ་མ་གཏོགས་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ཡོང་མི་སྤྱབ་སྟེ་
 མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ཡོང་ཡས་ལྱི་རྒྱ་དེ་ཁོ་ཆོ་ལ་མེད། བདེ་བ་འདྲིའི་ནུས་
 བདེ་བའི་རྒྱ་བརྒྱབ་མི་ཤེས་ཤིང་། མི་འདྲིའི་པའི་སྤྱབ་པ་སྤྱི་ལྷན་དེ་ཉག་དུ་
 བརྒྱབ་བཞུགས་ཡོད་པར་བརྟེན་དེས་པར་དུ་དགེ་བ་བཅུ་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ།
 བར་ཁྱེན་དུག་བཅས་ལྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ནམས་ཁོ་ཆོར་ཆང་བ་བྱས་ནས་ཁོ་ཆོ་
 འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཏེ་མདོན་པར་རྒྱུགས་པ་འཆང་བྱ་བ་ཞིག་དེས་པར་བྱ་དགོས་
 པ་འདུག་སྟེ་མ་ཡིད་བསམ་སྟེ་ཞིག་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར།

༤. སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ། སྤྱིར་རྗེ་དང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་པར་བྱད་པར་ཆེན་
 པོ་ཡོད་དེ་གཞན་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྱིས་མནར་བ་མཐོང་སྤྱབ་པ་སྤྱིར་རྗེ་
 རྒྱུས་ནས་དེ་ལས་མཐར་ན་ཡང་སྟེ་མ་ཡིད་པ་སྤྱིར་རྗེ་ཟེར་བ་དང་། དཀོས་སྤྱི་
 རྒྱུབ་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་ཆོད་པའི་བསམ་སྟེ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟེར།
 དཔེར་ན་མི་ཞིག་རྒྱ་ནང་དུ་སྤྱངས་ཏེ་སྤྱག་ཞེན་ཡོད་ཆོ་མི་དེ་རྒྱ་ནང་ནས་སྤྱི་བ་
 མཁན་ཞིག་བྱང་ན་ཅི་མ་རྒྱང་སྟེ་མ་ཡིད་བསམ་སྟེ་དེ་རྒྱ་ཁར་ཡོད་པའི་མི་ཆང་

མར་ཡོང་ཡིད་པ་དེ་ནི་སྒྲིང་རྗེ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་མི་གཅིག་གིས་རང་
 ཉིད་རྫོས་བཏང་ནས་མི་དེ་རྒྱུ་བ་ཆེད་རྒྱུ་ནང་མཆོངས་པར་ཆ་བཞག་ན་བསམ་
 རྒྱུ་དེ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཟེར། སྒྲིང་རྗེ་ལ་བུལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་དང་།
 སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱུ་བས་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཡང་ཟེར། བུལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་ནི་
 དག་བཅས་པ་ལ་འང་ཡོད། རྒྱུ་བས་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 ལ་མ་གཏོགས་མེད། དྱིན་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་།
 དེའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་རྟུག་བསལ་དང་། དེའི་རྒྱ་མིད་གེ་བ་
 བཅུ་དང་། ཉེན་མོངས་དུག་གསུམ་བཅས་དང་བུལ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་སྤར་
 ཡང་ལས་དང་ཉེན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་གནས་སུ་
 ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲིབ་བསྐྱངས་ཏེ་རྟུག་བསལ་བྱེད་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་མྱོང་དགོས་
 པ་ཡིན་པས་རྟུག་བསལ་དང་དེའི་རྒྱ་མིག་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། ཉེན་མོངས་
 དུག་གསུམ་བཅས་དང་བུལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ཞིག་
 བདག་གིས་བྱའོ་སྤམ་དུ་བསམ་ནས་མོས་པ་རྒྱུང་བ་ཡིན།

ལ. རྟུག་བསམ་ནམ་དག དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་
 ལྡན་པ་དང་། རྟུག་བསལ་དང་བུལ་བ་བདག་གིས་བྱའོ་སྤམ་དུ་དམ་བཅའ་
 ཙམ་ཞིག་བྱས་པས་མི་ཆོག་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་
 རྟུག་བསལ་སེལ་བའི་ཁྲར་དེ་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུས་འཁྲར་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་
 བཅད་པ་དེ་ལ་ཟེར།

བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་དང་བྱང་རྒྱལ་
 དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཤིག་སྟེ། བམ་མཁའ་
 མཐའ་བྱལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུས་བྱ་བར་
 འདོད་པའི་བསམ་པ་ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ཡིན་ལ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་རྟུག་བསལ་ལས་རྒྱུ་བ་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ཁོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་བྱང་རྒྱལ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ཡིན་

ཅིང། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར། སེམས་དེ་ནི་རྒྱ་
འབྲས་མན་རག་བདུན་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བརྟེན་སྣ་ནས་སྤྲོ་རྒྱུང་བའི་
མན་རག་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་ཀོས་སྤྲོ་ཡིན་ཅིང། སེམས་དེ་མེད་
ན་ཆོས་ཟབ་མོ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ཡིན།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་དབྱེ་སྣ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོ་ཙམ་སྣ་ནས་དབྱེ་ན་བྱང་
ཆུབ་དུ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་བྱང་ཆུབ་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་
ཡོད། དང་པོ་སྒྲོན་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལ་ལྟོས་མི་དཀོས་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྒྲོན་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ས་དངོས་སུ་
ཟིན་པ་ལ་ལྟོས་དཀོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡིན། དབྱེ་བ་དེ་གཉིས་དཔེའི་སྣ་
ནས་བཞུན་ན། དཔེར་ན། ལྷ་ས་ལྷ་ཤུ་ཞིག་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དང་པོ་ར་ལྷ་སར་
གཅིག་འགྲོའི་སྐྱམ་པ་ལྷར་དང་པོ་ར་ས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམས་པའི་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ལོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱ་སྐྱམ་པ་སྒྲོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་།
ལྷ་སར་འགྲོ་ཆེད་དངོས་སུ་འགྲོ་ཆོས་དང་ཁལ་ན་ལྷ་ལོན་བྱས་ནས་ལམ་དུ་
འཇུག་པ་ལྷར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལོ་འཕང་ཐོབ་
པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྟར་བ། བརྗོད་པ་
བརྗོད་པ། བརྗོད་པ་འབྲས་བཙམ་པ། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ།
ཤེས་རབ་ལ་ལྟོ་སྒྱུར་སྐྱམ་ནས་ལམ་པ་རོལ་ཐོབ་པ་རྒྱུག་ལ་དངོས་སུ་སྒྲོབ་པ་ནི་
འགྲོ་བ་དངོས་ལྷ་ཤུ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན།

མོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་འབྲས་མན་རག་བདུན་ཞེས་པ་དེ་ནི་གཞན་
དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་སྒྲོ་རྒྱུང་ཡས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཡིན། གཞན་དོན་
དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་སྒྲོ་དེ་བྱང་ན་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་སྒྲོ་དེ་ཡོང་
ཐབ་ཅིང། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པ་ཡིན།
དེས་ན་རང་ཉིད་མེར་གྱི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་རིགས་སུག་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་བྱུང་བ་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་ཡོད་དཀོས།

གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་དོན་ནི་སངས་རྒྱལ་ན་མ་གཏོགས་ཕྱེད་སྐབ་ཐབས་མེད།
 སངས་རྒྱལ་ནི་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀ་མཐར་ཐིན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་
 ཉོན་མོངས་དང་སྒྲེར་སེམས་སྤངས་ཟིན་པ་དང་འཁོར་བ་ནས་ཐར་ཟིན་པ་ཞིག་
 ཡིན་ལ། རྟག་པར་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤངས་ཟིན་པ་མ་ཟད། ཉོན་མོངས་
 གྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་སྤངས་ཟིན་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་
 སྤང་སྐབ་ཀྱི་ཡོད་ནའང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་མ་
 གཏོགས་སྤང་སྐབ་ཀྱི་མེད། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་སངས་རྒྱལ་མ་སྐབ་པའི་
 འགག་རྩ་ཡང་དེར་སྐྱབ་ཡོད། དཔེར་ན་སྒྲོག་པ་བྲལ་པའི་སྒྲོད་ཆས་ཞིག་ལ་
 ཆ་བཞག་ན་སྒྲོག་པ་བཏོན་ཆར་ནའང་ད་དུང་དྲི་མ་བསྐྱད་ཡོད་པའི་དཔེ་རྣམ་
 དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཟིན་ནའང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 ད་དུང་བསྐྱད་ཡོད།

འོན་ཏེ་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བའི་ཐབས་དམ་པ་ནི་
 གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན། མདོ་སྔགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་སངས་
 རྒྱལ་པ་མ་གཏོགས་མདོ་སྔགས་གཅིག་པུས་སངས་རྒྱལ་མི་སྐབ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 བག་ཆགས་མེད་པ་བཟོ་བར་སྒྲོན་ལ་ཉོན་མོངས་སྤང་དགོས་ཏེ་དེ་ནི་སྒྲོག་དྲི་
 མེད་པ་བཟོ་བར་སྒྲོན་ལ་སྒྲོག་པ་དེ་བཏོན་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། མདོ་ཡི་ཆོས་
 བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་བཟོ་སྐབ་ནའང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད་པ་
 བཟོ་བར་དེས་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བྲལ་ཏེ་མདོ་སྔགས་བྱང་འབྲེལ་
 ཕྱེད་དགོས། དེར་བརྟེན་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བྲལ་ནས་སྒྲེར་སེམས་སྤང་
 དགོས་པ་མ་ཟད། དེའི་བག་ཆགས་དང་འབྲུང་ཁྲངས་འཆོལ་དགོས། དེའི་
 འབྲུང་ཁྲངས་གང་ཞེ་ན། རྒྱང་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་རྒྱང་རེ་རེ་
 ཡོད། དེ་ནི་འདྲོད་ཆགས་སྒྲེ་ཡས་ཀྱི་རྒྱང་གཅིག་དང་། ཞེ་སྤར་སྒྲེ་ཡས་ཀྱི་རྒྱང་
 གཅིག་གཉི་ལྷག་སྒྲེ་ཡས་ཀྱི་རྒྱང་གཅིག་བཅས་ཡོད་པས་ན་མ་རྒྱལ་རང་རེའི་
 སྐད་ཆའི་ནང་ཁྱོད་ཁྱོད་ཁྱོད་མ་ལངས་ཡང་ཟེར་བར་ཁྱོད་རྒྱང་མ་ལངས་ཡང་ཞེས་

བརྗོད་སྒྲིལ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་གསལ་
བཤད་བྱུང་ཡོད་ལ། ཁོང་ཁྱོད་ལངས་ཡས་ཀྱི་རྩ་དེ་མིའི་གཟུགས་པོའི་གཞོགས་
གཡོན་དང་འདྲོད་ཆགས་ལངས་ཡས་ཀྱི་རྩ་དེ་མིའི་གཟུགས་པོའི་གཞོགས་
གཡས་ངོས་སུ་ཡོད། དེར་བརྟེན་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་དེ་
གཉིས་བརྒྱལ་ཆེ་སེམས་ལ་བྱེད་ཡས་གང་ཡང་མེད། དེ་ཡང་སེམས་དེ་མིག་ཡོད་
པའི་ཁ་རིལ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། རྒྱུང་དེ་རྒྱུང་བ་ཡོད་པ་ལ་ལོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་
པས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་མིག་ཡོད་པའི་ཁ་རིལ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེས་རྒྱུང་བ་
ཡོད་ལ་ལོང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་སེམས་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་
གྱིས་འདྲོད་ཆགས་ཞེ་སྐད་གཉི་ལྷག་བཅས་སྟེ་བར་བརྟེན་རྒྱུང་དེ་མེད་པ་བརྗོད་
དགོས།

སངས་རྒྱལ་ཞེས་པ་དེ་གང་སངས་དགོས་སམ་ཞེ་ན་ཉོན་མོངས་དང་དེའི་
བག་ཆགས་རྣམས་སངས་དགོས་པ་དང་། གང་རྒྱས་དགོས་སམ་ཞེ་ན་ཡོན་ཏན་
ཚང་མ་རང་གིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ་རྒྱས་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་
རྒྱལ་ནི་ལོ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ་སངས་སམ་བྱང་ནི་མེད་པ་བརྗོད་པའི་དོན་དང་།
རྒྱས་སམ་རྒྱལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའམ་རྟོགས་པ་དང་ཤེས་
པའི་དོན་ཡིན། སངས་རྒྱལ་ལ་ཡོན་ཏན་སྤྱད་སྤྱམ་ཆོགས་པ་གང་དང་གང་ཞུན་
ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱལ་ལ་སྤྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གསུང་གི་ཡོན་ཏན།
ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཅས་སྤྱད་སྤྱམ་ཆོགས་པ་ཞུན་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཡོན་ཏན་ལ་
ཆ་བཞག་ན་མཚན་བཟང་པོ་སྤྱམ་ཅུ་མོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་
ཚང་ཡོད་ཅིང་། མཚན་བཟང་མོ་གཉིས་ནི་ཐུག་དང་ཞབས་ལ་འཁོར་མོའི་རི་
མོ་ཡོད་པ་དང་ཞབས་མཐིལ་འཁོར་སྟོམས་པོ་ཡོད་པ། ཐུག་དང་ཞབས་ལ་བྱ་བ་
(བྱ་བ་ནི་མཐུ་བ་མོ་གཉིས་བར་པགས་པ་འབྲེལ་བཟུང་ཡོད་པ་དཔེར་ན་སྤུལ་
ཚུང་གི་ལག་པ་ལྟ་བུ་)ཡོད་པ། ཐུག་རར་ལ་ཕྱ་སྟོམ་མེད་པ། ཞུགས་བརྒྱུངས་
ཆོད་བྱ་སྤྱི་མཚམས་བར་སྟེབས་པ་ཟེར་བ་སོགས་མང་པོ་ལྟར་འདྲིན་བྱ་བ་ཡོད་

པ་དེ་དག་མི་དག་བཅུ་སྒྲིང་བ་དང་དག་བ་བཅུ་བརྒྱབ་པའི་འབྲས་ཆགས་ཡིན་
 ཟེར། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དེ་ཐག་རིང་སྤང་གང་ནས་
 ཉན་ཀྱང་སྒྲ་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་དབྱེ་བ་མེད་པ་མ་ཟད། ཉ་ཅང་སྒྲ་པོ་ཡོད་སྟབས་
 ཕྱད་རེ་རྒྱགས་སྟགས་ཀྱིས་གོ་བའི་སྐབས་སྤང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་མདུན་ཏུ་
 རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་ལྟན་ཞིང་། གསུང་
 དབྱངས་ཡན་ལག་བྱག་ཅུའི་དབྱངས་དང་ལྟན་པ་ཞིག་ཡིན། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ལ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཉེར་གཅིག་ལྟན་པར་གསུངས་ཀྱང་འདིར་གྲངས་
 འདྲེན་ཅམ་མཆིན་ན་འགྲིག འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་སེམས་ཅན་ས་སའི་
 བསམ་སྒྲོ་དང་། རྒྱུ་ཆད། འདྲོད་པ་སྟགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསལ་ཐག་ཆད་
 མཆིན་པ་མ་ཟད། ས་སའི་དད་པ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲུལ་པ་བཟུན་ནའང་འདྲ།
 ཆོས་གསུངས་ནའང་འདྲ་ཆད་མ་དཀའ་ངལ་མེད་པར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྒྱུབ་སྒྱུབ་པ་
 ཡིན། དེ་ལ་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་སྒྲན་སྒྱུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕྱེད་སྒྱུབ་ཟེར།

ཕྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དང་འཇུག་པའི་སེམས་ཉེ་གཉིས་
 ཡོད་ཅིང་། སྒྲོན་པའི་སེམས་ནི་ངས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕྱེད་
 ཀྱི་ཡིན་སྟམ་ནས་བཟུང་པ་ལས་ལག་ལེན་བཟུང་ཡས་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་དང་རྒྱས་པ་
 མེད་སྟབས་དངོས་སུ་ཕྱེད་སྒྱུབ་མེད་པས་དེ་ལ་སྒྲོན་པའི་སེམས་ཟེར་བ་དང་།
 རང་གིས་དངོས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཕྱེད་སྒྱུབ་པའི་རྒྱ་ཆད་དེ་ལ་སྒྲུབས་ཉེ་
 ལག་ལེན་བྱས་པ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་ཟེར། སྒྲོན་པའི་སེམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 ངས་སྒྱིན་པ་གཏོང་གི་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་ཅམ་ལས་དངོས་སུ་
 སྒྱིན་པ་གཏོང་སྒྱུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེ་ནས་རང་གི་མགོ་ལྟས་དངོས་སུ་སྒྱིན་པ་
 གཏོང་མེད་པའི་རྒྱ་ཆད་ལ་སྒྲུབས་ཆེ་སྐབས་དེ་དུས་རང་གི་སྐྱེ་བཅད་ནའང་ལ་
 སྟག་བཟུབ་པ་ཅམ་གྱི་མཁོང་ལས་མེད་པ་དང་། རང་གི་མགོ་ལྟས་གཞན་གྱིས་
 རྒྱུར་ཤོག་ཟེར་ནའང་རང་ལ་དངོས་པོ་རྒྱ་ཆེན་ཞིག་ཉེར་བ་ལྟ་བུའི་དགའ་ཆར་

ཆེན་པོས་དང་ལེན་ཕྱེད་པའི་རྒྱ་ཆད་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་སྒྲིབས་པ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་
སེམས་ཞེས་ཟེར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྣོན་པ་ལྟ་སྟངས་སྟོན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྣོན་པ་དེ་
ཐོག་མ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟེ་མདུན་ནས་ཁྱས་ཐོག་ དེ་རྗེས་ཉིན་རེ་བཞིན་རྟེན་གྱི་
མདུན་ནས་ཁྱས་ན་འགྲིག། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྣོན་པ་དེ་ཡོད་ན་སྣོན་པ་ལྟས་
པའི་ཉིན་ནས་བཟུང་རང་གཉིད་ཁྱག་པའམ་ས་ཆ་གཞན་དུ་བསྐྱོད་ཀྱང་དེའི་
རིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དེ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་ཐོབ་པ་མ་ཟེར། རྩེ་
བརྗེས་མ་དུད་འགྲོ་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་སྒྲིབ་ན་འང་རང་རྩེ་བ་སྣོན་པ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྣོན་པ་ཡོད་པའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བསམ་སྟོན་དེ་
གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་བར་འདོད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྣོན་པ་དེ་
དང་འགལ་ཆེ་ཉེས་པ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེ། དཔེར་ན། རང་བསྟོད་གཞན་
སྟོད་དང་། གཞན་ལ་དགོས་པ་དེ་རང་གིས་མ་ཞེར་བ། གཞན་གྱིས་རང་ལ་
དགོངས་དག་ཐུགས་བདེན་ཁྱས་ན་འང་ད་དུང་རང་གི་དེ་སྟོན་ནས་སྟོད་པ།
ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཡིན་པར་ཁས་མ་སྐྱབས་པ། ལྷ་ཁང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་
གི་རྒྱ་དངོས་པོ་ད་སྟོད་བཟུང་བ། ཆོས་ལུགས་གཞན་ལ་དམའ་འབེབས་ཕྱེད་པ།
དགེ་འདུན་གྱི་དགོར་འཕྲོག་པ། ལྷ་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྟེ་བཙས་སྟེ་བཙུག་པ།
ཡུལ་མི་བྱིས་མཆོས་ལ་གནོད་བསྐྱེད་པ། དམག་ལ་འགྲོ་བ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་ལ་དད་པ་མེད་པའི་མི་ལ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཤོད་པ་སོགས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་སྣོན་པ་དང་འགལ་བའི་རྩ་བའི་ཉེས་པ་བཙུང་དང་འགལ་ཆེ་ཉེས་
པ་མིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ད་དུང་ད་ནས་བཟུང་བ་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་ཕྱེད་ཀྱི་མིན་ཟེར་བ་དང་། ར་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་དགོས་ཟེར་བ།
སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཉེས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནམས་རང་གིས་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་
སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་བྱས་ཆེ་ཉེས་པ་དེ་བས་ཆེ་
བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྣོན་པ་དེ་ལྟས་རྗེས་རང་འཇུགས་ཡར་སྤུལ་བ་

ཡིན་ནའང་ཉེས་པ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་ལྷན་དང་དགེ་སྤྲང་གི་
སྒྲིལ་པ་ཡར་ལུལ་ནའང་བསྐྱར་དུ་ཚུར་ཁྱེན་གྱིས་ཕྱང་ཕྱང་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་
དེ་ཡར་ལུལ་ཟེན་རྗེས་ཉུང་ཤོས་ལའང་སྐྱེ་བ་ལྡོ་བ་རྒྱུའི་བར་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་ཀྱི་ཚ་བ་ཆད་པ་ཡིན་ཟེར། ཉེས་པ་གཞན་རྣམས་བཤགས་པ་བྱས་ཆོག་
ཀྱང་དེ་དག་ལ་བཤགས་པ་བྱེད་ཡོས་མེད།

༡. ཕྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་པ་ལ་སློབ་རྒྱལ།

ཕྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཟེན་རྗེས་སྦྱོང་པ་ལ་སློབ་དཀོས། སྦྱོང་པ་ལ་
སློབ་པ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་སྦྱོང་རྩི་མའི་ཚོག་ལག་ལེན་བརྟུར་བའི་དོན་ཡིན། བྱ་སྦྱོང་
རྩི་མའི་ཚོག་ལག་ལེན་བརྟུར་ཡས་དེ་ལ་པར་ཕྱིན་དུག་ཟེར། པར་ཕྱིན་ཞེས་པ་
ནི་འཁོར་བ་དང་རན་སྐར་གི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲུལ་ཏེ་པ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པའི་
དོན་ཡིན་ལ། པ་རྩལ་སླེབས་ས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ས་འཕང་དེར་སླེབས་པའི་ཐབས་ནི་པར་ཕྱིན་དུག་ཟེ། <༡> རླུན་པ། <༢>
རྒྱལ་གླིམས། <༣> བཟོད་པ། <༤> བཙོན་འབྱུལ། <༥> བསམ་གཏན།
<༦> ཤེས་རབ་བཅས་ཡིན།

<༡> རླུན་པ། རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་དང་ཁོངས་སྦྱོང་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་
མེད་པར་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་
ན། ཟང་ཟིང་གི་རླུན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རླུན་པ། མི་འཇིགས་པའི་རླུན་པ་
བཅས་གསུམ་ཡིན།

① ཟང་ཟིང་གི་རླུན་པ། རང་ལ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་
ཡིན་ཀྱང་པངས་མེད་དུ་གཞན་ལ་རླུན་པ།

② ཆོས་ཀྱི་རླུན་པ། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་
པའམ་ཤེས་ཡོན་སློབ་པ།

③ མི་འཇིགས་པའི་རླུན་པ། གཞན་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཉེན་ཁ་ཅི་བྱུང་
ཡང་དེ་ལས་དངོས་སུ་སྦྱོབ་པ།

ན་མ་རྒྱན་འཛོལ་ནི་དང་ཉན་ཏུ་འབྱུང་པའི་བཟོད་པ་དེ་ཡིན།

② རྒྱག་བཟུལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཇུག་པའི་ཉན་ཏུ་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལུས་སེམས་ལ་མི་འདོད་པའི་རྒྱག་བཟུལ་ཅི་བྱུང་ཡང་དང་དུ་ལེན་པ་སྟེ། སྤྱིར་ན་རང་གཞན་ཆང་མའི་དོན་དུ་དཀའ་བ་སྦྱང་ཆེ་རང་གི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀར་རྒྱག་བཟུལ་ཆེན་པོ་ཡོང་ངེས་ཡིན་ཀྱང་རྒྱག་བཟུལ་དེ་ཁྱེད་དུ་མ་སོང་བར་རྒྱན་དུ་བྱིར་བ་དེ་ལ་རྒྱག་བཟུལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ཟེར།

③ ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ། རང་གི་སྤྱིར་མི་སོང་བའི་དཀའ་སྦྱང་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་རང་སོག་ཏུ་བབས་ན་དང་དུ་ལེན་ལུས་པ་སྟེ། མི་སུ་གཅིག་གིས་བྱེད་མ་སྟབས་པའི་དཀའ་སྦྱང་འབད་བཙོན་བྱེད་དགོས་བྱུང་ཡང་དེ་རང་གིས་བྱེད་སྟབས་པའི་སེམས་ཐག་བཅད་དེ་མཐའ་བརྒྱལ་བ་དེ་ལ་ཟེར།

(༩) བཙོན་འགྲུས།

བཙོན་འགྲུས་ཞེས་པ་ནི། བྱ་བ་གང་དང་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་འགོ་བཙུགས་ནས་མཆུག་མ་འཁྱེལ་བར་དུ་མཐའ་འཁྱེལ་བ་བྱས་པ་དེ་ལ་ཟེར། འདིར་ང་ཆོས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་ལུས་པ་ག་རེ་བཙོན་གྱི་ཡོད་མིན་སྐོར་རྒྱས་ཅམ་བཤད་ན། བཙོན་འགྲུས་ནི་འབད་བཙོན་བྱས་པ་དང་རྒྱ་ཁོད་རྒྱན་བཞེན་བར་མཆད་པ་བྱས་པ་དེ་ལ་ཟེར། བཙོན་འགྲུས་ཟེར་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་ཞིག་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། བཙོན་འགྲུས་དང་ལེན་ན་ཡོན་ཏན་ཆང་མ་ཡོང་སྟབས་དང་། བཙོན་འགྲུས་མེད་ན་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་ཡོང་མི་སྟབས། བཙོན་འགྲུས་ཡོད་ན་རིག་པ་དེ་ཅམ་མེད་ནའང་ཡོན་ཏན་ཡག་པོ་ཤིས་སྟབས་ལ། བཙོན་འགྲུས་མེད་ན་རིག་པ་ཡག་ཏུ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་ཤིས་མི་སྟབས། དེ་བཞིན་བཙོན་འགྲུས་ཟེར་བ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་བ་རེད་ཟེར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ཡོན་ཏན་སྟོན་མ་མེད་པ་གསར་དུ་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་ན་བཙོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་ཡོན་ཏན་སྟོན་མ་ཡོད་པ་དེ་གོང་འཕེལ་གཏོང་བར་ཡང་བཙོན་འགྲུས་ལ་རག་ལས་ཡོད། བཙོན་འགྲུས་མེད་ན་སྟོན་མ་མེད་པའི་

ཡོན་ཏན་གསར་དུ་ཡོང་མི་བྱལ་ལ། ལྷན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་གཏོང་
མི་བྱལ།

བཙོན་འགྲུལ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། ① གོ་ཆའི་
བཙོན་འགྲུལ། ② དགེ་བ་ཆོས་ལྷན་གྱི་བཙོན་འགྲུལ། ③ སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་གྱི་བཙོན་འགྲུལ་བཅས་ཡིན།

① གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུལ་ཟེར་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་བཤད་ལྟར་སྤྱད་
ན། སེམས་ཅན་རེ་རེ་ཡི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་དུ་ཡོན་ཏན་སྟེ་གཅིག་དང་དགེ་བའི་
སེམས་སྟེ་གཅིག་སྟེ་བའི་དོན་དུ་བསྐལ་བ་མང་པོའི་བར་དུ་དཔུལ་བ་ལ་སྟོང་
དགོས་བྱུང་ཏུང་རང་ཉིད་སྟོང་བྱལ་བསམ་པའི་ཆོད་སེམས་སྟན་པ་དེ་ལ་གོ་ཆའི་
བཙོན་འགྲུལ་ཟེར། ང་རང་ཆོ་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱེད་མཁན་ཞིག་གི་དོས་ནས་བཤད་ན་
ས་ས་རང་གི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་དུ་ཡོན་ཏན་སྟེ་གཅིག་གསེས་པའི་སྤྱིར་སྒྲུབ་མང་པོ་
དཀའ་བ་སྟོང་དགོས་བྱུང་ན་ཡང་སྟོང་བྱལ་བསམ་པའི་ཆོད་སེམས་ཡོད་པ་དེ་ལ་
ཟེར། དཔེར་ན། སངས་རྒྱལ་ལྷ་ཀྱུ་ལྷ་ནི་དང་དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
དེ་དག་སྟོན་མ་ང་ཆོ་དང་མཉམ་དུ་གསང་སྟོང་ནང་གི་འདུ་ལའང་མཉམ་དུ་སྟེ་
སྟོང་བ་དང་དེ་བཞིན་དཔུལ་བ་ལའང་མཉམ་དུ་སྟེ་སྟོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཁོང་
ཆོས་སྟོན་ལ་རང་གི་སྟེར་སེམས་སྤངས་ཐོག་བསམ་སྒྲོའི་ཐོག་ལ་དཀའ་བ་སྟོང་
ནས་མར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྟོབ་སྟོབ་བྱས་སྤྲེལ་ད་ལྟ་སངས་རྒྱལ་ཆོར་བ་ཞིག་རེད།
ང་རང་ཆོ་དུང་འཁོར་བ་འདི་དུ་ལྷག་དགོས་པ་ནི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མ་བྱུང་
བ་རེད་དམ་ཟེར་ན། རང་གིས་བཙོན་འགྲུལ་བྱེད་ཡས་མ་ལྗེད་བ་རེད་ཅེས་
ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་སྟེ་ཡོད། འོན་ཏེ་ང་རང་ཆོར་ཆ་བཞག་ན་སྟོན་
མ་རང་ཉིད་དང་འཛིན་བྱ་གཅིག་དང་། ལྷན་པ་གཅིག་དགེ་ཆེན་གཅིག་གི་
དགེ་སྤྱུག་བཅས་ཡིན་པའི་སྟོབ་སྟོགས་ནང་ལའང་དེང་སང་ཁག་གཅིག་རང་
ལས་ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་དང་། སྤྱབ་འགྲུལ་ཆེ་བ་བྱུང་ཡོད། ཡོན་ནའང་རང་ད་ལྟ་
དེ་འདྲ་མ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཆེན་གྱིས་མ་ལྗེད་བ་མིན་ལ། སྟོབ་སྟོབ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ཆ་

རྒྱུན་གྱིས་མ་ཐེང་བ་མིན་པར་སྔ་སྔ་རང་གི་བཙོན་འབྲུས་གྱིས་མ་ཐེང་བ་རེད་
 ཟེར། བཙོན་འབྲུས་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་སམ་ཞེན། སྔ་སྔ་འོ་ན་
 ཉན་སྒྲོབ་ཡས་བྱི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན་ནའང་དེ་མ་བསྐྱབ་པར་དུ་བཙོན་
 འབྲུས་མཐའ་མཇུག་ཐུབ་པའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན། སྒྲོབ་དཔོན་
 འཕགས་པ་ཚོགས་མེད་གྱིས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་ཞལ་གཟིགས་ཐོབ་ཆེད་སོག་མ་
 བག་ཕྱག་ནང་མོ་གསུམ་སྒྲོམ་སྒྲུབ་མཛད་ཀྱང་རྟགས་དང་མཚན་མ་གང་ཡང་མ་
 ཡུང་བར་བག་ཕྱག་ནས་མིར་མེད་པས་སྐབས་ལམ་བར་དུ་རྟག་པོ་ཞིག་གིས་ལྷགས་
 ཏེ་ཞིག་བརྟན་བཞིན་ཡོད་པ་གཟིགས་ནས་དེས་ཅི་བྱེད་ཅེས་དྲིས་གནང་བར་
 རྟག་པོས་ཁབ་བཙོ་ཆིས་ཡོད་ཅེས་ལན་བཏབ་པར་བརྟེན་འཕགས་པ་ཚོགས་
 མེད་གྱི་བྱགས་ལ་རྟག་པོ་དེར་སྟོང་ཏུ་སྒྲུབ་ཡོད་ན་ང་སྟོང་ཏུ་སྒྲུབ་ཐག་
 ཚོད་འདུག་དགོངས་ནས་བག་ཕྱག་ནང་བསྐྱར་དུ་མོ་གསུམ་སྒྲོམ་སྒྲུབ་མཛད་པ་
 དང་། མོ་གསུམ་དེའི་རིང་ལའང་རྟགས་དང་མཚན་མ་གང་ཡང་མ་ཡུང་བར་
 མིར་མེད་པས་སྐབས་ལམ་བར་བག་ཕྱག་གཅིག་ནང་སྐྱག་རྒྱུ་མྱི་ཆང་བསགས་ཏེ་
 ཕྱག་རྒྱུ་བག་ཕྱག་ནང་ཡར་མར་འཕུར་སྐབས་བག་ལ་གཤོག་པ་བརྟན་ནས་
 ཟད་འབྲས་ཚོན་ཡོད་པ་གཟིགས་ནས་ཡང་བསྐྱར་བག་ཕྱག་ནང་མིར་མོག་
 མེད་པས་ཏེ་མོ་གསུམ་སྒྲོམ་སྒྲུབ་མཛད་ཀྱང་ད་དུང་རྟགས་མཚན་གང་ཡང་མ་ཡུང་
 བར་མིར་མེད་པས་སྐབས་ལམ་བར་བག་གི་སྟེང་ནས་རྒྱ་ཐིགས་མ་སྐམ་མ་ཆད་ཅམ་
 ཞིག་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དེས་འོག་གི་བག་རྒྱ་ཤོར་ཤོར་བཙོས་ཡོད་པས་འཕགས་པ་
 ཚོགས་མེད་གྱིས་དེ་གཟིགས་རྗེས་རང་ཉིད་སྟོང་ཏུ་སྒྲུབ་ཐུ་མེད་པ་མཐུན་ནས་
 བསྐྱར་དུ་བག་ཕྱག་ནང་མེད་པས་ཏེ་མོ་གསུམ་སྒྲོམ་སྒྲུབ་མཛད་དེ་ཁྱོད་མོ་བཅུ་
 གཉིས་སྒྲོམ་སྒྲུབ་མཛད་རྗེས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་ཞལ་གཟིགས་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ཟེར། དེ་བཞིན་མི་ལ་རས་པས་ཁོང་གི་ལྷ་མ་མར་པ་མོ་སྒྲོ་བའི་སྒྲུ་མཏུན་
 ནས་ཚོས་ཁྱེད་མར་པའི་བཀའ་རྟུང་ཁོ་རང་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་སྒྲས་མཁར་དགུ་ཚོག་
 བཞེངས་ཏེ་སོག་བཙོགས་བརྒྱད་པར་བཞེངས་ཟིན་རྗེས་དགུ་པ་རྒྱག་ཁར་ཕྱིས་

ལྷོ་ལ་ཐོབ་པ་དེ་དེ་ཅེས་ཟེར་སྟེ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་བ་བཅོམ་
འགྲུས་ལ་བྱག་ཡོད་པ་དང་། འཛོལ་རྒྱག་པར་མ་ཆ་མེད་ན་མི་འགྲིག་པ་ལྟར་
ཡོན་ཏན་ནི་མི་ཆོག་ཅིག་ལས་ཀ་བྱ་རྒྱའི་མ་ཆ་ཡིན།

② དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་བཅོམ་འགྲུས། ཡོང་གི་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་རྩལ་
ཁྲིམས་དང་འདྲ་བར་བཅོམ་འགྲུས་ལ་པར་ཕྱིན་དྲག་ཆང་བར་བྱས་པ།

③ སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཅོམ་འགྲུས། བཅོམ་འགྲུས་དང་མི་ལྟར་
པའི་སེམས་ཅན་གཞན་ན་མས་ལ་བཅོམ་འགྲུས་བྱེད་ཐབས་བསྐབ་ནས་ཞོ་ཆོ་
བཅོམ་འགྲུས་དང་ལྟར་བར་བྱས་པ།

བཅོམ་འགྲུས་ལ་བྱེད་ཐབས་དཔྱེ་ཡོད་པ་ལྟེ།

① ཟྱ་བཤེལ་གྱི་ལེ་ལོ་འགྲོག་དགོས། ཟྱ་བཤེལ་གྱི་ལེ་ལོ་ནི་དེ་དེར་གི་
ལས་ཀ་སང་ཉིན་ལ་དུས་ཚོད་ནར་འབྱུངས་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་
རང་ལ་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་མཁན་གྱི་དམ་ཞིག་ཡིན།

② བྱ་བ་རན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་འགྲོག་དགོས། དེ་ནི་བྱ་བ་རན་པ་ལྟེ་
ཆང་འབྱུང་རྒྱག་པ་དང་ཁ་བརྟར་སྒྲོད་ནས་སྒྲོད་པ་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་བྱེད་
པའི་ལེ་ལོ་ལ་ཟེར།

③ རྒྱུད་ལུག་གི་ལེ་ལོ་སྤོང་དགོས། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་ངལ་ཆེ་བར་
བཅོམ་ནས་མ་སྦྱངས་པ་དེ་ལ་ཟེར། ཡོན་ཏན་སྦྱངས་ནས་དུས་རིམ་གང་
མཆོམས་ཤིག་སོང་རྗེས་ཡོན་ཏན་དེ་ངས་ཤེས་བྱུང་པ་མི་འདུག་བསམ་པའི་ཆོར་
ལྷང་དེ་མི་ཆང་མ་ལ་ཡོང་སྲིད་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་བཀག་ནས་ཡོན་ཏན་
དེ་སྟོབ་བྱུང་པའི་ཆོད་སེམས་འཇུགས་དགོས། ཡོན་ཏན་དེ་སོ་སོས་ངེས་པར་དུ་
ཤེས་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ལགས་ཟེར་ན། སོ་སོ་རང་དང་རྒྱན་དུ་གཤེབ་
ནས་སྒྲོད་པའི་དེ་དྲགས་དང་། བྱ་དང་། ཁྱི་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་དང་མཉམ་དུ་
འཛོལ་ཡུག་རིང་བསྐྱལ་བའི་རྗེས་སུ་ཁོང་ཆོས་མིའི་ལད་མོ་བྱེད་བྱུང་གི་ཡོད་
པར་བརྟེན་ང་རང་ཆོ་མི་ཡིན་ལྟུངས་ཡོན་ཏན་བསྐབ་ནས་མི་ཤེས་པ་ཡོང་མི་

མྱེད། དཔེར་ན་རང་ཉིད་སྒྲིབ་ལྷན་ཀྱང་བ་དང་འཁྱིལ་བར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཕྱེད་པའི་
སྐབས་ལས་སྒྲིབ་ལྷན་ཆེན་མོར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཆེས་ཡོན་ཏན་ཏོག་ཅམ་ཆེ་དུ་ཕྱིན་ཡོད་པས་
ད་དུང་ངས་སྒྲིབ་མཐུད་འབད་བཅོམ་བྱས་ན་ཡོན་ཏན་གཏན་གཏན་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་
རེད་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲིབ་དེ་ཡོད་དགོས། དེ་བཞིན་རང་དང་རྒྱན་དུ་མཉམ་དུ་
ཡོད་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་སྒྲིབ་མཐུན་ཆོ་དང་ཕན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་རང་གི་ཡོན་
ཏན་དེ་བསམ་ཆེ་དུ་འགྲོ་ཐབས་ཕྱེད་པ་དེ་ཡང་མྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ལེ་ལོ་འགྲོག་ཐབས་
ཤིག་ཡིན།

④ རོན་གཉེར་མྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱ་དགོས་པ། རོན་གཉེར་མྱེད་
པའི་ཐབས་ཤེས་ཟེར་བ་ནི། ཡོན་ཏན་བསྐྱབས་ནས་ཕན་ཚོགས་ཡོད་མེད་ལ་
བསམ་སྒྲིབ་གཏོང་དགོས། དཔེར་ན། ལོ་རྒྱུས་བསྐྱབས་ན་ཕན་པ་གང་ཡོད་མེད་
དང་། སྒྲིབ་ཏུ་གསུམ་བསྐྱབས་ན་ཕན་པ་གང་ཡོད་མེད་སོགས་གནས་ཚུལ་དེ་ཆོ་
ལ་བསམ་སྒྲིབ་གཏོང་སྟེ་སོ་སོའི་སྒྲིབ་ཡས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་རོན་གཉེར་ཆེ་དུ་འགྲོ་
ཐབས་ཕྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན།

⑤ རོན་གཉེར་འདི་བྱུང་ན་དེའི་རྗེས་སུ་འདུན་པ་ཟེར་བ་ཡོང་གི་རེད།
འདུན་པ་ཟེར་བ་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཟེར་ན། ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་ཡས་ཀྱི་འདོད་པ་སྟེ།
ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་སྒྲིབ་ཐབས་འཁྱོལ་བ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་ལ་འདུན་
པ་ཟེར།

⑥ རོན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཟེར་བ་ནི། རལ་གསེ་རྒྱལ་དགོས་པ་ལ་ཟེར།
བཅོམ་འགྲུལ་ཕྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རལ་གསེ་རྒྱལ་དགོས་ཟེར་བ་སྟེ། རལ་གསེ་
རྒྱལ་པ་ནི་བཅོམ་འགྲུལ་ཕྱེད་མཆམས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་བཅོམ་འགྲུལ་སྐར་
ལས་ལྷག་པ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་རལ་གསེ་རྒྱལ་པ་ཞིག་ཡིན། བཅོམ་འགྲུལ་ཕྱེད་
དུས་བཅོམ་འགྲུལ་ཕྱེད་པ་དང་། རལ་གསེ་རྒྱལ་དུས་རལ་གསེ་རྒྱལ་དགོས་པ་
ལས་བཅོམ་འགྲུལ་ཕྱེད་སྐབས་གཉིད་ཀྱང་མ་ཉལ་བར་ཕྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་།
མཆམས་བཞག་དུས་རང་གི་དཔེ་ཆ་དེ་ཡང་ཏ་ལམ་བཟེད་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཕྱེད་མི་

རྒྱུ་དང་། རལ་གསེས་མ་བརྒྱབ་ན་སེམ་པའི་དཔེ་ཆ་མཐོང་དུ་ས་མགོ་ན་དགོས་པ་དང་།
སེམ་སྒྲིབ་སའི་གདན་དེ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱབ་ན་དགོས་པས་ཀྱི་བསམ་པ་
བསྐྱེད་ཀྱི་རེད་ཟེར། མདོར་ན་བཙོན་འགྲུས་བྱས་པའི་གོ་རིམ་ནང་མ་ཤེས་ན་
ལྷ་ཚུགས་མ་བརྒྱབ་པར་རལ་གསེས་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་བྱེད་པའི་
ཐབས་ཤེས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

⑦ མིག་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ། དེ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཆར་གཞི་དང་།
རྒྱུ་རིང་གི་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་མིག་རྒྱུ་སེམས་ཟེར། དཔེར་ན་ང་རང་
ཆོ་སྒྲོབ་སྒྲོབ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མ་གཞི་སྤྲུལ་ཉགས་དང་། སྒྲན་རག་ལོ་རྒྱུས་
སོགས་ཆང་མ་བསྐྱབ་དགོས་ན་འང་གོ་རིམ་འཆར་གཞི་ཞིག་ངས་པར་དགོས་པ་
ལས་ཐེབ་གཅིག་ལ་ཆང་མར་ལག་པ་འཆང་བ་ཡིན་ན་མཐར་མོན་པའི་འབྲས་བྱ་
ཞིག་ཡོང་བར་དགའ་ངལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་སྒྲོབ་སྒྲོབ་ཐད་རིམ་པ་ནས་རིམ་པ་
བརྒྱད་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་ཡོད་དགོས།

⑧ ཡིད་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཟེར་བ་ནི། ཡིད་ནི་སེམས་ཀྱི་དོན་ཡིན། རྒྱུ་བསྐྱེད་ནི་
སྒྲོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པར་ཟེར། ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་བཤད་ན། འགྲོ་བ་རིགས་
དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་རེ་རེ་རྟུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་
བ་བྱས་ཏེ་རིམ་པས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་སྒྲོ་
གཏོང་དགོས་ཟེར། ང་རང་ཆོ་སྒྲོབ་མ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བཤད་ན། སྒྲོ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་བྱས་ཏེ་ཡོན་ཏན་ག་རེ་ཡིན་ན་འང་ངས་ཤེས་པར་བྱེད་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་
དེ་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར། དཔེར་ན་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཆོས་ལུགས། སྤྲུལ་ཉགས།
སྒྲན་རག་སོགས་ཆང་མ་ངས་ཤེས་པ་བྱེད་བྱུང་བ་ཀྱི་རེད། ངས་པར་དུ་ཤེས་བྱུང་
པ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམ་པའི་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན།

⑨ ཁོང་དུ་སྒྲོད། ཁོང་དུ་སྒྲོད་ཟེར་བ་ནི་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་ཅུང་འཆབ་
འཆུབ་མེད་པར་དལ་པོའི་ངང་སེམས་སྟོང་སྟོང་གིས་བྱེད་དགོས་པར་ཟེར།
བཙོན་འགྲུས་ཡོད་པ་ལ་སེམས་དེ་སྟོང་སྟོང་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་དགོས།

གོང་གསལ་དེ་རྣམས་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཐངས་ཤེས་དགུའི་སྐོར་ཡིན། དེ་ནས་
བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ནང་གསེས་གཉིས་པ་དག་གི་བཙུན་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་དང་
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་གོང་དུ་བཙུན་ཚུལ་
བྱིས་ནང་བཤད་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ནང་དུ་པར་
བྱིན་དུག་ཆང་བ་བྱེད་པ་དེ་ལ་དག་གི་བཙུན་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་ཟེར། བཙུན་
འགྲུས་དང་མི་ལྟ་བུ་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་བཙུན་འགྲུས་བྱེད་ལས་
སྐོག་ས་བསྐྱབས་ཏེ་ཁོང་ཚོ་བཙུན་འགྲུས་དང་ལྟ་བུ་པར་འགྲུང་བར་བྱས་པ་དེ་ལ་
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་ཟེར།

(༥) བསམ་གཏན།

བསམ་གཏན་ཀྱི་ནང་དོན་ནི་ཚུང་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་དང་དོན་གཏིང་ཟབ་ཙམ་
ཡོད། ལྟ་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་བསམ་གཏན་ཟེར་བའི་ཆོག་དེ་ཉལ་དུ་བཤད་སྟོང་གཏོང་
བ་མ་བཟད། བསྐྱབས་ལས་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། ཡིན་ནའང་བསམ་གཏན་ཀྱི་
སྐོར་ནང་དོན་ཏེ་ཚུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་དེའི་ནང་གི་མིང་དང་ཆོག་དེ་རྣམས་
ལ་འགྲེལ་པ་གོ་བདེ་ཙམ་ཞིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

བསམ་གཏན་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི། རང་གི་སེམས་དག་གི་བའི་དམིགས་པ་
ལ་ཆེ་གཅིག་དུ་མ་ཡོངས་པར་གནས་པ་ལ་ཟེར། འདིའི་ནང་དུ་ཆོག་ཆ་ཆང་
ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཆོག་དེ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཤི། རང་གི་སེམས་
དག་གི་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཟེར་བ་འདི་ནི་དག་གི་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཟེར་བ་ལས་
དམིགས་པ་གང་ཐུང་མ་ཐུང་ལ་ཟེར་བྱི་མེད་པས་དེ་ནི་དག་གི་བའི་དམིགས་པ་ཁོ་
ན་ལ་གོ་དགོས། ཁ་ཅིག་དཔེར་ན་བསམ་གཏན་འདི་ལྟ་ཤི། རང་ཉིད་སྟོང་
ཐུང་ཡག་པོ་ཞིག་ཤོན་འདོད་པས་དེ་རིང་ཁོས་ནས་སྟོང་ཐུང་ཡག་པོ་ཞིག་མཐོང་
ན་ཡང་རང་གིས་དདུལ་འབྱུར་མེད་པ་དང་། རང་གི་བསམ་པར་སྟོང་ཐུང་
དེའི་ཆོས་གཞི་དང་། བརྗེ་ལྟ་ ཆེ་ཆུང་སྐོག་ཆང་མ་མིག་གི་མདུན་དུ་ཡོད་པ་
ནང་བཞིན་ཁྱེམ་ཁྱེམ་འཁོར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡུང་མ་བརྟན་ཀྱི་དམིགས་

པ་ཡིན་པ་དང་། ད་འདི་མ་ཐུང་ན་ཐབས་མི་འདུག་བསམ་པ་དེ་ནི་འདྲ་བ་
ཆགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པས། དམིགས་པ་དེ་འདྲ་མིན་པར་དགེ་བའི་
དམིགས་པ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཟེར། དགེ་བའི་དམིགས་པ་དེ་གང་རེད་ཟེར་ན་
དགེ་བ་བཅུ་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་དད་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ།
བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཚུལ་གྱིས་དང་སྤྱོད་པ་སོགས་གང་ཡིན་
ནའང་འདྲ། སོ་སོའི་བསམ་སྒྲོག་དོན་བའི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ལ་སེམས་མ་ཡོངས་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྟེ་དེའང་བསམ་
སྒྲོ་འཛོགས་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་ཟེར་བ་ལས། སྒྲོ་
ཅེ་གཅིག་སྒྲིལ་མེད་པར་བསམ་སྒྲོ་ག་ས་ག་ལ་གཏོང་བ་དེར་བསམ་གཏན་ཟེར་
བ་མིན། བསམ་གཏན་གྱི་གོ་བ་དེ་གོ་བ་དེ་ཅམ་བཤད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན།

བསམ་གཏན་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་སྟེ། ① མཐོང་ཆོས་
བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན། ② ཡོན་ཏན་གྱི་ཉིན་བྱེད་པའི་བསམ་
གཏན། ③ སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཅས་ཡིན།

① མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ཟེར་བ་དེ་གང་
ལགས་ཤེ་ན། བསམ་གཏན་ཟེར་བ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སེམས་རང་གིས་
རང་དབང་ཐོབ། རང་གི་སེམས་ལ་རང་གིས་བཞོད་འདོམས་བྱེད་སྟབས་པ་ཞིག་
ཐུང་ཆེ་སེམས་དེ་གང་ཏུ་བཞག་ན་ཡང་རང་གི་སེམས་དེ་མ་ཡོངས་པར་སྤྲོད་
སྟབས་པ་ཡིན་ལྟར་སྒྲོ་བ་སྒྲོང་བྱས་ནའང་འདྲ་སྒྲོ་མ་རྒྱུ་ནའང་འདྲ་དཀའ་ངལ་
ལ་ཆོར་སྤང་ཆ་བཞས་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རང་གི་ལྟས་པོ་དེ་ཡང་སྤང་དང་
མི་འདྲ་བའི་བདེ་ཐང་ཡོང་བ། རང་ཉིད་གང་ཏུ་ཕྱིན་ནའང་ཏ་ཅང་མཚྭགས་
པོ་འགྲོ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉི་མ་མང་པོ་རྩོ་ཆས་མ་ཟས་ཀྱང་རང་གི་ལྟས་
ལ་ཤུགས་ཕྱེན་གང་ཡང་མི་ཐེབས་པར་གཟུགས་པོ་མི་བདེ་བའི་གནས་སྐྱུལ་རྩ་བ་
ནས་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་
བསམ་གཏན་ཟེར།

② ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནི། ཡོན་ཏན་གང་འདྲ་
 ཞིག་བསྐྱབ་ནའང་མཚུགས་པོ་ཤེས་སྟབས་པ་དང་། རྫོམ་གང་འདྲ་ཞིག་རྒྱབ་
 བའང་རང་གི་རྩ་ཆེད་དེ་མཚུགས་སྟུར་མཐོ་རུ་སྦྱིན་ནས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཆེད་དེ་
 མཚུགས་པོ་མཐོ་རུ་སྦྱིན་ཏེ་བསམ་གཏན་མི་ཐོབ་པ་ཞིག་དང་བསམ་གཏན་ཐོབ་
 པ་ཞིག་གིས་ཆོས་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚུགས་ཆེད་དེ་ཅ་བ་ནས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་
 ཡོད་ཟེར།

③ ཐེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། རང་བསམ་གཏན་དུ་
 གནས་ནས་གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་ལ་འགོད་པ་ལ་ཟེར།

(༤) ཤེས་རབ།

ཤེས་རབ་ཅེས་པ་ནི་སྒྲུང་དོར་གྱི་ལེགས་ཉེས་མ་འདྲེས་པར་དབྱེ་བ་གསལ་
 པོ་སྤྱེ་སྟབས་པ་དེ་ལ་ཟེར། སྒྲུང་བྱ་ནི་སོ་སོས་བྱས་ཆོག་པའམ་དང་དུ་ལེན་འོས་པ་
 དེ་དང་། དོར་བྱ་ནི་སོ་སོས་སྒྲུངས་དཀོས་པའི་གནས། རྒྱུན་ནི་དོར་བྱའམ་
 སྒྲུངས་བྱ། དགེ་ནི་སྒྲུང་བྱའམ་དང་དུ་ལེན་འོས་པ་དེ་བཅས་ཡིན། དེར་
 བརྟེན་དགེ་རྒྱུན་དང་སྒྲུང་དོར་གྱི་དབྱེ་བ་མ་འདྲེས་པར་གསལ་པོ་སྤྱེ་སྟབས་པ་དེ་
 ལ་ཤེས་རབ་ཟེར། ཤེས་རབ་ལ་① ཤེས་རབ་ཆེ་བ། ② ཤེས་རབ་གསལ་བ།

③ ཤེས་རབ་ལྗུར་བ། ④ ཤེས་རབ་ཟབ་པ་བཅས་བཞི་ཡོད་པ་དང་། དེ་
 བཞི་ཀར་བྱུང་ཆོས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་དེ། མི་ཁ་ཤས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཡོད་
 གྱུར་གསལ་པོ་མེད་པ་དང་། ཁ་ཤས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་གསལ་པོ་ཡོད་
 བའང་གཏིང་ཟབ་པོ་མེད་པ། ཁ་ཤས་ནི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་། གསལ་པོ།
 ཟབ་པོ་ཡོད་རྒྱུར། མཚུགས་པོ་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད། མི་གཅིག་ལ་རིག་པ་
 དེ་རྣམས་ཆེད་མ་འཛོམས་པ་དེ་ཁག་པོ་ཡོད། ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་
 ལེགས་ཉེས་དང་། དགེ་རྒྱུན་གང་ཡིན་རྒྱུར་སོ་སོ་རང་རྟོགས་ཀྱིས་དབྱེ་ཞིབ་
 བྱེད་སྟབས་མཁའ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ལས་མི་ཡིས་བསྐྱབས་ནས་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་པར་ཟེར་
 བ་མིན། སྒྲུང་དོར་ལ་རང་རྟོགས་ཀྱིས་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་སྟབས་པ་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེ་

བ་ཟེར། མེས་རབ་གསལ་བ་ནི། དགེ་རྒྱུན་གང་ཡིན་ཏུང་ཆང་མ་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་
བརྟེན་པར་མེས་བྱུང་བ་དེ་ཡིན། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཆེན་པོ་མེས་ནའང་ཆུང་ཆུང་མི་
མེས་པ་དེ་ལ་མེས་རབ་མི་གསལ་བ་ཟེར། མེས་རབ་གསལ་བ་ནི། དགེ་རྒྱུན་
གང་ཡིན་ཏུང་ཆ་ལྷ་མོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་མ་འདྲིས་པར་དབྱེ་ཞིབ་ཕྱེད་བྱུང་བ་དེ་
ལ་ཟེར། མེས་རབ་ཟབ་པ་ནི། གནད་དོན་གཅིག་ལ་བསམ་སྒྲིབ་གནང་བ་
བརྒྱད་ནས་གནད་དོན་མང་པོ་མེས་རྟོགས་ཕྱེད་བྱུང་བ་དེ་ལ་གོ་དགོས་ཏེ།
དཔེར་ན། ཁོ་བསམ་སྒྲིབ་ཞེ་དྲག་གཉིད་ཟབ་པོ་ཡོད་ཅེས་མོད་དུས་མི་དེས་
གནད་དོན་གཅིག་བརྒྱད་ནས་གནད་དོན་མང་པོ་བསམ་སྒྲིབ་འཁོར་བྱུང་བའང་མ་
མེས་རྟོགས་ཕྱེད་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཟེར། མེས་རབ་ལྷུང་བ་ནི་བསམ་སྒྲིབ་གནང་མ་
ཐག་དུ་གནད་དོན་དེ་ལས་མེད་དུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཟེར།

མེས་རབ་ལ་ནང་གཞུང་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། ① གནས་ལྡ་རིག་པ་
ཀྱན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་མེས་རབ་དང་། ② གནས་ལུགས་རིག་པ་དོན་དམ་
རྟོགས་པའི་མེས་རབ་གཉིས་སོ།

① གནས་ལྡ་རིག་པ་ཀྱན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་མེས་རབ། དེ་ལས་གནས་ལྡ་
རིག་པ་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྡ་ཡིན་ལ། རིག་པའི་གནས་ལྡ་མེས་པ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་
རྟོགས་པའི་མེས་རབ་ཡིན་པ་ལས་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་མེས་རབ་མིན། ཀྱན་
རྫོབ་ཅེས་པ་ནི། དཀོས་པོ་དེའི་ཐྱི་ཚུལ་ལས་ལྷང་ཚུལ་རྒྱུན་མ་དེ་མ་གཏོགས་རོ་
པོ་རོ་མ་དེ་མེས་བྱུང་མེད་པར་བརྟེན་རིག་པའི་གནས་ལྡ་མེས་པ་ནི་དཀོས་པོ་དེ་
ཡི་ལྷང་ཚུལ་རྒྱུན་མ་ཅམ་ཞིག་མེས་པ་ཅམ་ལས་དོན་དམ་རོ་མ་མེས་པ་དེ་མིན་
པས་འདིར་གནས་ལྡ་རིག་པ་ཀྱན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་མེས་རབ་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

② གནས་ལུགས་རིག་པ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་མེས་རབ། དོན་དམ་རོ་
མ་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དཀོས་པོ་ཁོ་རང་གི་རོ་མ་རོ་མ་དེ་མེས་བྱུང་བ་
དགོས་པ་དེ་རེད། དཀོས་པོ་ཁོ་རང་གི་རོ་མ་རོ་མ་དེ་མེས་ན། གནས་ལུགས་
རིག་པ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་མེས་རབ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། གནས་ལུགས་རོ་མ་དེ་

ནི་སྤྱང་པ་ཉིད་ཡིན། དེ་ཆང་མ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། རིག་པའི་གནས་ལྟ་འཕ་
ཡང་ན་སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་འདྲ་མི་འདྲ་བ་མང་
པོ་ཡོད་དེ། ཁ་ཤས་ཤིང་ངམ། ཁ་ཤས་ཆུ། ཁ་ཤས་མེ་སྐག་ས་ཁྱི་ཚུལ་མི་འདྲ་
བ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། རུས་པ་ཡང་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཡོད། རྩང་ཚུལ་
ཡང་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དོན་དམ་གྱི་རྩོམ་ཆང་མ་གཅིག་མཚུངས་
ཡིན་པ་དང་། ཆང་མ་སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་ཤུག་རེད། འདིར་སྤྱང་པ་ཉིད་
ནི་སྤྱང་པ་སྤྱང་ཆུང་གི་སྤྱང་པ་ཟེར་བ་དེ་མིན་པར་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱང་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེའི་ཐད་ཆང་མ་གཅིག་མཚུངས་རེད། དེ་
ཤེས་ན་དངོས་པོ་ཆང་མའི་སྤྱི་ཚུལ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཁོའི་དོན་དམ་གྱི་རྩོམ་པོ་རྩོམ་
དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་འདིར་གནས་ལུགས་རིག་པ་ལ་དོན་དམ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།

གནས་ལྟ་རིག་པ་ཀྱན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐོར་རྒྱས་པོ་ཁྱེད་ཀོས་
པར་གནས་ལྟ་སྤྱི་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ཤེས་དགོས། རྩན་ངག་ལ་སྐག་ས་པའི་རིག་
གནས་ཆེ་བ་ལྟ་དང་རྒྱང་བ་ལྟ་དེ་ཆོ་ཆང་མ་ཤེས་དགོས་པ་ཤུག་ཡིན། དེ་ཆོ་
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཟེར། དེ་ནས་དོན་
དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སློབས་སྤང་ན་སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐོག་དུ་
སློབས་པ་རེད། སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐོག་དུ་སློབས་ཆོ། རྒྱ་གར་ལ་གྲུབ་
མཐའ་སྤྱོད་བ་བཞི། རོད་ལ་རྟིང་མ། དགའ་བརྒྱད། ས་སྤྱ། དགེ་ལུགས་
སྐག་ས་ཀྱི་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་དུ་སློབས་ཀྱི་རེད། ཁ་ཤས་ཟེར་ན་རའི་ལྟ་བ་
འདི་སྤྱང་པ་ཉིད་རོམ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཤས་ཟེར་ན་རའི་དེ་ཡིན་ཞེས་སྤྱང་
པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་མཆོམས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མཐའ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཆགས་
པ་རེད། སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐོར་ལ་རྒྱས་པ་གཤམ་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟ་བ་
བཤད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡོང་གི་རེད།

དེ་ནས་ཐར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེ་ས་བཅུ་དང་སྤྱར་བ་ཞིག་ཡིན། ས་དང་པོ་ལ་

སྟེབས་ཏུ་སྟེན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་ཤོ་ལ་སྟེབས་ཡོད་པ་དང་། ས་
གཞིས་པ་ལ་སྟེབས་ཏུ་སྟེན་པའི་པར་ཕྱིན་དེ་ཆུ་ཚད་མཐོ་ཤོ་ལ་སྟེབས་པ།
ས་གཞིས་པ་ལ་སྟེབས་ཏུ་སྟེན་པའི་པར་ཕྱིན་དེ་ཆུ་ཚད་མཐོ་ཤོ་ལ་སྟེབས་པ།
ས་བཞི་པ་ལ་སྟེབས་ཏུ་སྟེན་པའི་པར་ཕྱིན་དེ་ཆུ་ཚད་མཐོ་ཤོ་ལ་སྟེབས་པ།
ས་ལྔ་པ་ལ་སྟེབས་ཏུ་སྟེན་པའི་པར་ཕྱིན་དེ་ཆུ་ཚད་མཐོ་ཤོ་ལ་སྟེབས་པ། ས་
དྲུག་པ་ལ་སྟེབས་ཏུ་སྟེན་པའི་པར་ཕྱིན་དེ་ཆུ་ཚད་མཐོ་ཤོ་ལ་སྟེབས་ཡོད། དེ་
ནས་ས་བདུན་པ། བརྒྱད་པ། དགུ་པ། བརྒྱ་པ་དེ་ཆོ་ལ་ད་དུང་པར་ཕྱིན་བཞི་
ཡོད་པ་སྟེ། ① ཐབས་མཁས་ཀྱི་པར་ཕྱིན། ② རྩོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན། ③
རྟོགས་ཀྱི་པར་ཕྱིན། ④ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་བཅས་བཞི་བརྒྱན་པས་པར་ཕྱིན་
བརྒྱ་ཐེར་ཞིང་། ས་བདུན་པ་ལ་སྟེབས་ཐབས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་
ཆུ་ཚད་མཐོ་ཤོར་སྟེབས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྟེབས་ན་རྩོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་
ཆུ་ཚད་མཐོ་ཤོར་སྟེབས་པ། ས་དགུ་པ་ལ་སྟེབས་ན་རྟོགས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཆུ་ཚད་མཐོ་
ཤོར་སྟེབས་པ། ས་བརྒྱ་པ་ལ་སྟེབས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཆུ་ཚད་མཐོ་ཤོར་
སྟེབས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ད་རེས་སྟེ་བ་དེ་ལ་ས་བརྒྱ་བ་མ་ཡིན་ན་སྟེ་བ་རྗེས་མ་
འཆང་རྒྱ་རྒྱར་གཏན་འཁེལ་བ་ཡིན་ཟེར། མོང་གསལ་ནི་པར་ཕྱིན་དྲུག་དང་ས་
བརྒྱ་འཁེལ་བ་དེ་རེད།

དེ་ནས་གཤམ་ཏུ་བརྒྱ་བའི་དཀོས་ཤོ་བཞི་ཐེར་བ་ཞིག་ཡོད། མོང་གི་པར་
ཕྱིན་དྲུག་ནི། རང་གིས་རྒྱད་ཕྱིན་པར་ཕྱེད་ཡས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཞིག་རེད།
རང་རྒྱད་ཕྱིན་པར་ཕྱེད་ཡས་དེ་པར་ཕྱིན་དྲུག་ཡིན། དེ་རྗེས་གཞན་གྱི་རྒྱད་
ཕྱིན་པར་ཕྱེད་དཀོས་ན་གཞན་དོན་ཕྱེད་དཀོས་ཏེ། གཞན་རྒྱད་ཕྱིན་པར་ཕྱེད་
པ་ལ་བརྒྱ་བའི་དཀོས་ཤོ་བཞི་དཀོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་བརྒྱ་བ་བཞི་ཡང་ཟེར། དེ་
ནི་① མཐོ་བ་ཕྱིན་པ། ② རྩོན་པར་སྟེན་པ། ③ དོན་རྒྱུད་པ། ④ དོན་
མཐུན་པ་བཅས་སོ། ། དང་པོ། མཐོ་བ་ཕྱིན་པ་ཟེར་བ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་
ཕྱེད་དཀོས་ཐུང་ན། རྩོན་ལ་གཞན་དེ་རང་གི་རྩོགས་པ་རྒྱུར་འཁོར་བ་བརྒྱ་

དགོས། འཁོར་བར་བྱེད་པར་ཁོ་ལ་ཐན་ཆོགས་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་རྟོག་ཙམ་མ་
བྱས་ན་རང་གི་ཚུགས་སུ་རྒྱུར་འཁོར་མི་སྲིད་པར་བརྟེན་ཁོ་ལ་དགའ་ངལ་གང་
ཡོད་ན་འང་རྟོགས་རམ་བྱས་ཏེ་རང་གི་དོན་དུ་རྒྱུར་འཁོར་བྱེད་པ་བྱེད་དགོས།
ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་མ་ཟད་སྲིད་ཀྱི་ནང་དུ་འང་དེ་འདྲ་རེད། དཔེར་
ན་རྩོན་མོ་གཤོ་རྒྱལ་གར་གྱིས་དོན་ལ་དཔལ་གྱི་དངས་སྐབས་ཚུགས་གཅིག་ནས་
དངོས་པོའི་ཆོག་ནས་མགོ་སྐྱར་བསྐྱུ་བྱིད་བཅང་བ་དང་། ཚུགས་གཅིག་ནས་ཀྱ་
ལའི་བླ་མ་སྐྱུ་ཐེང་བ་དུན་པ་སྐྱུ་འབུམ་དུ་བཞུགས་པ་དེ་དོན་ལ་གདན་འདྲིན་ཞུ་
མཁན་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་དེ་ལ་བསྐྱུགས་སྐྱོ་ཆོགས་བྱས་སྐབས་མང་ཆོགས་མགོ་
འཁོར་ནས་རྒྱན་གར་བ་དོན་ལ་མོར་བ་དང་། དོན་ཀྱི་སྲིད་དབང་དེ་སོགས་པོ་
རྒྱན་གར་བས་ཁོ་གསུམ་གྱི་རིང་བཟུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་སྲིད་ཀྱི་ཆོག་ཏུ་
ཡང་མཁོ་བ་སྐྱུན་པ་ཟེར་བ་དེ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་བཞིན་མང་ཆོགས་
ལ་ཆ་བཞག་ན་འང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློབ་གསོ་ག་ཆོད་རྒྱུ་དུང་དངོས་པོའི་ཆོག་ནས་
ཐན་ཆོགས་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་རྟོག་ཙམ་མ་བྱས་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད་པས་དངོས་
པོ་དང་ཆབ་སྲིད་བྱང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་སློབ་གསོ་རྒྱག་དགོས་པ་ཡིན། དཔེ་དེ་
ནང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་འང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཁོ་བ་སྐྱུན་པ་
ཟེར་བ་ནི་གཞན་ལ་དངོས་པོའི་ཆོག་རྟོགས་རམ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ནས་
གཞིས་པ་སྐྱོན་པར་སྐྱོབ་པ་ནི་སྐྱད་ཆ་འཇམ་པོ་བཤད་ནས་སློབ་གསོ་རྒྱག་པ་དེ་ལ་
ཟེར། གཏུག་ཡིན་ན་འང་སྐྱོན་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོག་ནས་སློབ་གསོ་གཏོང་བ་མིན་པར་
བརྟེན་བསྐྱེད་དང་སློབ་གསོ་གཙོ་བྱས་པའི་མང་གཞིའི་སྤྱི་ཚུན་བརྒྱད་བྱས་
ཏེ་སློབ་གསོ་རྒྱག་རྒྱ་དེ་ཡིན། གསུམ་པ་དོན་རྒྱུད་པ་ནི། མི་གཞན་ལ་རང་གིས་
བསྐྱབ་དགོས་པ་དེ་ཆོ་ཆང་མ་བྱེད་དུ་འབྱུག་པ་དེ་ལ་ཟེར། སློབ་རྒྱུར་བྱེད་ཡས་
ཡིན་ན་འང་འདྲ། ཆོས་བྱེད་ཡས་ཡིན་ན་འང་འདྲ། གང་ལྟར་སོ་སོའི་དམིགས་
ལྷལ་འབྱུབ་ཡས་ཀྱི་ལས་ཀ་གང་ཡིན་ན་ཡང་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་བྱེད་དུ་འབྱུག་པ་
དེ་ལ་ཟེར། བཞི་པ་དོན་མཐུན་པ་ནི་ཏ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། མི་

ལ་བྱེད་དུ་འབྲུག་པར་སྟོན་ལ་རང་གིས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། མི་ལ་བྱེད་
དཀོས་པའི་བཀའ་ཁོན་པལ། རང་གིས་རྩ་བ་ནས་ལག་ལེན་མ་བསྟར་ན་མི་
འགྲིག་པར་བརྟེན་རང་གིས་བྱེད་ཡས་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཟེར། གཞན་
ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལྟར་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱེད་དཀོས་པ་དེ་ལ་
དོན་མཐུན་པ་ཟེར། མི་གཞན་ལ་བཤད་པ་ལས་རང་གིས་བྱས་པ་དེ་རྒྱས་པ་ཆེ་
བ་ཡོད་པས་བསྟུ་བ་ནི་མི་གཞན་རང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་བསྟུ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་
ཤེས་བཞི་པོ་དེ་ལ་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཟེར།

དེ་ནས་གནས་ལུགས་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཟེར་བ་དེར་དོན་
དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་གར་བའི་བྱུ་བ་མཐའ་སྒྲིབ་བ་བཞི་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་
ཡིན། བོད་ལ་རྟིང་མ་དང་། བཀའ་བརྒྱད། ས་སྒྲུ། དགེ་ལུགས་སོགས་ལྟ་བ་
མི་འདྲ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་བོན་པོས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཁོ་ཆོ་རང་གིས་མིང་གཞན་
འཁེ་ཉིད་ཟེར་བ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་མི་ཟེར། གང་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་
འདྲ། འཁེ་ཉིད་ཡིན་ནའང་འདྲ། སོ་སའི་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་འཁྱོངས་
བྱས་ཏེ་ཆང་མས་སོ་སོས་བཤད་པ་དེ་གནས་ལུགས་དོན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པས་
ལྟ་བ་མི་མཐུན་པ་བྱག་ས་གཙོ་རྩ་དེ་རེད།

༣. ཞི་གནས་དང་སྟག་མཐོང་།

བསམ་གཏན་ལ་ཞི་གནས་དང་། ལྟག་མཐོང་(ལྟག་པར་དུ་མཐོང་བའི་
དོན)ཟེར་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཞི་གནས་ཟེར་བ་ནི་སྦྱིར་ན་
རང་སེམས་ཞི་བར་གནས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སེམས་ལྱི་རྩལ་ལྷལ་ལ་
གཡེངས་བརྟན་པ་དེ་བཀག་ནས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དེ་དག་མེད་པ་ཆགས་
ཏེ་རང་གི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ས་དེ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གང་འདྲ་
ཞིག་གཏོང་གི་ཡོད་ནའང་དེའི་ཉེང་དུ་རང་གི་སེམས་ཞི་བར་གནས་ཐུབ་པ་དེ་
ལ་ཟེར་ཞིང་། བོད་དུ་བྱུ་བ་མཐའ་ཁག་གི་གསུང་རྒྱུ་འདྲ་མིན་ཡོད་ཀྱང་། ཇི་

སྒྲུལ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་སྒྲུལ་ལྟར་བཀོད་ན། རང་སེམས་ལ་གང་འཕྲོད་པའི་
 དམིགས་རྟེན་གཅིག་ལ་སེམས་ཚེ་གཅིག་ཏུ་གཏོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་
 དགེ་བའི་རྒྱལ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་ཏུ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་ཤིན་ཏུ་དང་ས་ཀྱི་
 བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་འཛིན་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་དང་། དེ་ལ་
 ཡང་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་དང་། ལྟོབས་དྲུག་ དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་
 ཚང་ཚུལ་སྐོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་དེམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་གསལ་ཞིང་། འདིར་
 གོ་བདེ་ཙམ་མདོར་བསྟུས་ཁྱེས་ན་འདིར་ལྟ་ལྟ། ཞིག་ནས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་པ་དེ་
 བྱི་ཞིག་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ལྟེན་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་དེ་ལ་ཡང་གནས་བཟང་པོ་
 དང་། ས་བཟང་པོ། སྐྱགས་བཟང་པོ། ཡོ་བྱུང་བཟང་པོ་བཅས་བཞི་ཡོད།
 ① གནས་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ནི། ས་ཆ་དེ་ལ་དམག་འབྲུག་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་
 བས་མི་མང་པོ་བསད་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པ། ས་མ་སྐྱན་མཆོད་པར་ཚུན་གསོད་
 དེས་སྐགས་ནང་འབྲུག་སྐྱག་པོ་བྱུང་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པ། ལུང་པ་པན་ཚུན་
 འཐབ་འབྲུག་བྱུང་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པ། བྱ་པ་ནང་ཁྲལ་པན་ཚུན་འཐབ་འབྲུག་
 བྱུང་ཆུང་བའི་ས་ཆ་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཟེར། ② ས་བཟང་པོ་ཞེས་
 པ་ནི། ས་ཆ་དེ་ལ་ས་རྒྱ་དང་ཤིང་རྩ་འཛུམས་པོ་ཡོད་པ། ས་སྒྲིའི་འཆོ་བ་
 བཅའ་ནའང་འཆོལ་བདེ་པོ་ཡོད་པ། ཡེམ་རྩེ་འདྲ་བཅའ་དགོས་ནའང་འཆོལ་
 བདེ་པོ་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་ས་ཆ་དེའི་རྒྱ་ཡང་གཟུགས་པོར་འཕྲོད་པོ་ཡོད་པ་དེ་
 འདྲ་ཞིག་དགོས་ཟེར། ③ སྐྱགས་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ནི། རང་དང་ལྟ་ཆུང་
 མཐུན་པའི་སྐྱགས་གཅིག་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེ་མཐུན་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་
 སམ་ཞེ་ན། དགེ་བའི་རྒྱལ་ལ་ལྟ་བ་དང་ཆུང་པ་མཐུན་པོ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།
 དེ་ནི་རང་ལ་དགེ་ཆན་ཡག་པོ་ཞིག་དང་སྐྱགས་བཟང་པོ་ཞིག་དགོས་ཤིང་།
 སྐྱགས་བཟང་པོ་དེ་ཡང་རང་གི་མིག་ལྱུང་དུ་འཇིགས་པ་ཆེ་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་
 དང་རང་གིས་ཁོ་ལ་འཆེར་སྤང་དང་རོ་ཆ་སྤྱིས་དགོས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས།
 ལས་ཀ་སྐྱག་ཅག་བྱེད་ཡས་ཐོག་ལ་རང་དང་ལྟ་ཆུང་མཐུན་པ་ཡིན་ན་དེ་སྐྱགས་

བཟང་པོ་མིན་ཟེར། ④ ཡོ་བྱད་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་ཟས་གོས་
རྒྱུ་མཉམ་ལྷན་ངེས་ཞིག་ལས་དཔེར་ན་སོ་སོ་དགེ་ཆུན་མདུན་དུ་འགྲོ་སྐབས་རྒྱབ་དུ་
རྒྱག་ཁྲིས་རང་གིས་འཁྱོག་ཆོད་ཅམ་ཞིག་ལས་རྟ་ལ་འགེལ་རྒྱ་དང་སྐམ་ནང་
ལྷགས་རྒྱ་སྐགས་ཀྱི་རྒྱས་རྒྱས་དེ་འདྲ་མིན་པ་ཞིག་དགོས། ཆོགས་བཞིའི་སྐར་
རྩོད་ཅམ་ཞུས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན།

སྐམ་རྒྱག་སྐབས་སྔོན་སྐབས་གང་ལྟར་གིས་མི་འགྲིག་པར་ངེས་པར་དུ་
སྐམ་རིམ་བར་པ་དང་ཐམ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟན་མིན་དུ་འཇམ་པོ་བདེ་བ་
ལ་ལུས་ཀྱི་ཀླན་རྒྱུད་ཆོས་བརྒྱད་དང་ཐུན་པར་བྱ་དགོས་པ་ཤི། ① དེ་ལ་རྒྱུད་པ་
ནི་རྩེ་བཅུན་རྒྱུ་པར་སྐར་མཇེད་ཀྱི་སྒྱུ་ལ་མོ་གྲང་ལྟ་དུ་སྒྱུ་ལ་མོ་གྲང་ཡོངས་སུ་
རྒྱགས་པ་འཇམ་ཡང་ན་སྒྱུ་ལ་གྲང་ལྟེད་པ་འཇམ་དུང་ལྟེ་དེ་ལྟར་བྱོལ། ② མིག་ནི་ཏ་
ཅང་ཡང་མི་དབྱེ་ཏ་ཅང་ཡང་མི་གཟུམ་པར་སྤེའི་ཆེ་མོར་གཏད་དགོས་ཤིང་།
ལ་ལས་སྐམ་རྒྱག་སྐབས་མིག་བཅུ་ནས་སྔོན་དགོས་པའི་རོས་འཛིན་ལྟེད་པ་
དང་། ལ་ལས་མིག་གནམ་ལ་གདང་ནས་ཤི་གྲུབས་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་དུང་ཀྱི་ཡོད་
པས་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་མིག་སྒྲ་ཆེ་ལ་ཐབ་ལྟེ་སོ་སོའི་སྒྲ་ཁྱག་གི་ཆེ་དེ་རང་
ལ་བལྟས་ནས་སྔོན་དགོས་པ། ③ ལུས་ནི་ཏ་ཅང་ཡང་རྒྱབ་དུ་མི་དབྱེ་ཏ་ཅང་
མདུན་དུ་མི་སྒྱུ་བར་དྲང་པོར་བསྐངས་ལ་དུན་པ་ནང་དུ་བཞག་ལྟེ་འདུག་དགོས་
ཤིང་། ལུས་འདྲིང་པོར་གནས་པའི་ཆད་གཞི་ནི་སྐལ་ཆོགས་སྒྱུར་མ་རྟོན་པ་
ཞིག་དགོས། ཐག་པ་ནི་ཐད་ཀར་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་པ་ལྟེ་རྒྱུད་གཤེག་
ལྟར་བརྒྱུད་པ་ཞིག་དགོས། ④ མགོ་ནི་མི་མཐོ་མི་དམའ་ཞིང་རྒྱགས་གཅིག་
དུ་མ་ཡོ་བར་བཞག་ལྟེ་སྒྲ་ནས་ལྟེ་བར་དྲང་པོར་བཞག་དགོས་ཤིང་། མགོ་མ་ཡོ་
བའི་ཆད་གཞི་ནི་རང་གི་སྒྲ་ཁྱག་གི་ཆེ་ནས་རྒྱུགས་ཆེ་རྒྱུགས་ཆེ་རྒྱུ་དེ་རང་གི་ལྟེ་
བའི་ཡི་ཁྲང་ལ་ཤོག་པ་ཞིག་དགོས་པ། ⑤ སོ་དང་མཆུ་ནི་རང་ལུགས་སུ་ཐམ་ལ་
བར་བཞག་པ་ཤི། སོ་ལྟེ་དོག་གཉིས་ཀྱི་བར་མཆུམས་སུ་ལྟེ་བར་ཅམ་ཀྱི་བར་
མེད་འཛིག་དགོས་པ་དང་། ⑥ མཆུ་ཏོ་ཡང་རང་བབ་དུ་འཛིག་དགོས་པ། ⑦

ཅེ་ནི་ཡ་མེད་ཀྱང་དུ་གཞན་པ་ཞི། ཅེ་རྒྱ་ལ་སྒྱུར་དཀོས་ཤིང་གང་ལགས་ཤེ་ན།
ཁོག་ནང་གི་རྟོག་དེ་ཡར་སླེབས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ལ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་ལྟ་
རྒྱ་ལ་སྒྱུར་ཅེ་མེད་པའི་ནང་གི་རྒྱན་གཤེད་རྣམས་སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་དཔེ་ལྟ་
ཤིང་རྒྱས་མི་བྱུང་ལ་ཅེ་ཡང་སྒྲུབ་པོ་ཆགས་མི་སྟེ། ⑧ དཔུགས་ནི་ཕྱི་ནང་དུ་སྒྱུ་
པ་སྒྱུ་ཅན་དང་རྩལ་པ་དང་ཚོད་བཟ་ཅན་དུ་མི་གཏང་གི་ ཅི་ནས་ཀྱང་མར་སྒྱུ་
ཚུར་སྒྱུ་མི་ཚོར་བར་དལ་བྱ་དལ་བྱས་འབད་པ་མེད་པ་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་བྱ་
དཀོས་པ་བཅས་སོ། །

སྒྲུབ་དཀོས་གཞིར་ཞིག་ནས་ཐོག་མ་སྒྲུབ་པ་ནས་གནས་ཚད་ཐོམ་པ་རིམ་
བཅེགས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་ཚད་གཞིར་མ་
སླེབས་བར་རིམ་པ་དགུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ཡང་
ཟེར།

① ནང་ཉིད་དུ་འཛིག་པ་ནི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཐོག་མར་བརྟན་པ་
དེ་ནི་དང་པོ་སེམས་དེ་དམིགས་པའི་སྐར་དུ་བཞག་ཅམ་ཞིག་ཞི། དཔེར་ན།
མེ་རྟོག་གི་ཉིད་དུ་སྒྱུར་བྱ་བའས་པ་ལྟར་བབ་ཅམ་བབ་ཅམ་བྱས་པ་ལས་རྒྱན་
རིང་རྒྱན་མི་བྱུང་པ་ལྟར་དམིགས་པའི་སྐར་དུ་སླེབས་ཅམ་བྱས་མ་ཐག་གཡངས་
འཕྲོ་བ་དང་། ཡང་སླེབས་ཅམ་བྱས་འབུལ་སེམས་གཡངས་འཕྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།
དེ་ནི་ཐོག་མར་ནང་ཉིད་དུ་འཛིག་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

② ལྷན་དུ་འཛིག་པ་ནི། ཐོག་མ་རྒྱན་མཐུད་མ་བྱུང་པ་ནས་ད་ལྟ་རྒྱན་
ཅུང་ཟད་མཐུད་བྱུང་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་སེམས་དེ་མེ་རྟོག་གི་ཉིད་དུ་སྒྱུར་བྱ་
བའས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སེམས་དེ་དམིགས་པའི་སྐར་དུ་རྒྱན་ཅུང་ཟད་མཐུད་
ནས་རྒྱན་བྱུང་སྐབས་རྒྱན་ཅུང་ཟད་མཐུད་པ་དེ་ལ་རྒྱན་དུ་འཛིག་པ་ཟེར།

③ ལྷན་ཏེ་འཛིག་པ། དེ་ནི་སེམས་དེ་གཡང་ཆོལ་མང་སྐྱོ་སྐྱོས་ཏེ་གོ་
ནས་སེམས་དེ་དམིགས་པའི་ཉིད་དུ་ཚུར་བཀྱག་བྱུང་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།
རྩ་ཁྲོལ་སྐབས་རྩ་ཁྲོལ་ཚུར་བཀྱག་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། སྐབས་འདིར་སླེབས་

དུས་ཤིང་དང་མི་འདྲ་བར་ཚད་གཞི་མཐོ་ཙམ་ལ་སླེབས་ཐིན་པ་རེད།

④ ཉེ་བར་འཛིག་པ། དེ་ནི་བྱིང་ཚོད་གཉིས་ལ་མ་ཤོར་བར་བརྒྱུད་བ།
བྱིང་ཚོད་ནི་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་སྟེ། བྱིང་བ་ལ་སྤྲོ་མོ་དང་རགས་པ་གཉིས་ཡོད་
ལ་ཚོད་པ་ལའང་སྤྲོ་མོ་དང་རགས་པ་གཉིས་རེ་ཡོད། བྱིང་བ་རགས་པ་ནི།
རང་གི་དམིགས་པ་དེ་ཅད་དེ་ཤོར་ནས་བསྐྱུག་པ་ནང་བཞིན་ཉོབ་སྟེ་བསམ་མཁུ་
དཔྱ་མུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་གཉིད་ཁུག་པ་ལྟ་བུར་འཁྱར་བ་དེ་ལ་བྱིང་བ་རགས་པ་
ཞེས་དང་། བྱིང་བ་སྤྲོ་མོ་ནི། སོ་སོའི་དམིགས་པ་དེ་ཅད་དེ་ཤོར་མེད་ནའང་
གསལ་ལ་མི་གསལ་ཞིག་ལས་མེད་པ་དེ་ཡིན། སེམས་དེ་གཡངས་ལ་ཁད་ལ་
སླེབས་ནས་དམིགས་པ་དེ་ཤོར་བྱའོ་བའི་དུས་ལ་སླེབས་ཡོད། དེ་ལ་
བྱིང་བ་སྤྲོ་མོ་ཟེར། ཚོད་པ་ལའང་སྤྲོ་མོ་དང་རགས་པ་ཞེས་ཁག་གཉིས་ཡོད་
ཅིང་། ཚོད་པ་རགས་པ་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་སེམས་དེ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་སྟེ་
ཡུལ་དང་དེ་བཞིན་ར་ལུ་དང་། སྤག་དོག་ ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ལ་སེམས་གཡང་
བ་དེ་ལ་ཚོད་པ་རགས་པ་ཟེར། ཚོད་པ་སྤྲོ་མོ་ནི། རང་གི་སེམས་དེ་འདྲོད་
ཆགས་སྟེ་བའི་ཡུལ་དུ་གཡངས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། གཞན་ཞབས་སྟོ་དང་།
སྤྱིང་ཁ་གཏོང་བ། དེ་བཞིན་བྱིས་ཀྱི་ལས་ཀ་སོགས་ལ་སེམས་གཡང་ནས་ཤོར་
འཁྱོད་བ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤྲོ་མོ་ཟེར། གཞན་ཡང་ད་དུང་འཕྲོ་བ་ཞེས་པ་ནི། རང་
གི་སེམས་དེ་བསམ་སྟོ་གཏོང་ས་སྟེ་བ་དེའི་སྟེང་དུ་མ་གནས་པར་དཔེར་ན་དད་
པ་སྟོམ་གྱི་ཡོད་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན། དད་པ་སྟོམ་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་དེ་དད་
པའི་སྟེང་དུ་མ་གནས་པར། ལས་འབྲས་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
རན་སོང་། མི་རྟག་པ། རྟོང་པ་ཉིད་སོགས་གང་སར་བསམ་སྟོ་བཏང་ནས་
སེམས་གཡང་འཁྱོད་བ་དེ་ལ་འཕྲོ་བ་ཟེར།

⑤ དུལ་བར་བྱེད་པ། བྱིང་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དཔྱ་པ། བྱིང་
བ་སྟེམ་ཆེ་བྱིང་བ་སྤྲོ་རགས་གང་ཡིན་ལ་མ་སྟོས་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་
དཔྱ་ནས་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་གསལ་པོ་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་དེ་ལ་

བྱིང་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་ཟེར།

⑥ ཞིབ་ར་བྱེད་པ། རྒྱུ་ན་རྣམ་གཤེད་གི་ཉེས་དམིགས་དྲན་པ། རྒྱུ་ན་པ་སྐྱེས་ནས་སེམས་དེ་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་སེམས་གཞན་དག་ལ་གཤེད་སུ་རྣམ་གཤེད་ལྟེ། ཉོན་མོངས་མིན་པའི་གཤེད་བ་སྒྲིབ་ཁར་འཁོ་བ། རལ་གསེ་རྒྱག་པ་སོགས་ལ་སེམས་གཤེད་ཆོ་རྣམ་གཤེད་གི་ཉེས་དམིགས་དྲན་དགོས་ཟེར། རྣམ་གཤེད་ཟེར་བ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲི་ཡས་ལ་དྲུགས་སྒྲིན་ཏ་ཅང་སྒྲུག་པོ་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ལ་རང་དབང་མ་སྟོབ་པའི་སྒྲིན་དེ་གཙོ་པོ་རྣམ་གཤེད་ཡིན་པས་རྣམ་གཤེད་གི་ཉེས་པ་དེ་དྲན་ནས་སེམས་དེ་ཚུར་འདུ་དགོས་ཟེར། དེར་བརྟེན་འདིར་རྒྱུ་ན་རྣམ་གཤེད་གི་ཉེས་དམིགས་དྲན་པ་ཟེར།

⑦ རྣམ་པར་ཞིབ་ར་བྱེད་པ། དེ་ནི་རྒྱུ་ན་པ་ཤོང་གསལ་ལས་སྒྲུག་པ། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། གཉི་སྒྲུག་སོགས་སྒྲིས་ཉེ་རྒྱུ་ན་པ་རགས་པ་བྱུང་ལྟེ་ཉོན་མོངས་སྒྲིས་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དྲན། འདོད་ཆགས་སྒྲིས་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དྲན། ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྒྲུག་སྒྲིས་ན་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྒྲུག་གི་ཉེས་དམིགས་དྲན། དེ་བཞིན་སྤག་དོག་ང་རྒྱལ་མེར་སྤྲ་གང་སྒྲིས་ན་འང་དེ་ཆོ་སོ་སོའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་ནས་སེམས་དེ་དམིགས་པའི་སྟོག་ཏུ་ཚུར་འཕྲིན་དགོས་ཟེར། དེར་བརྟེན་འདིར་ཉོན་མོངས་སྒྲིས་ན་དེའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་པ་ཟེར།

⑧ མེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཆགས་སྐྱེས་བར་དུ་རྒྱུ་ན་བརྒྱུངས་པ་ལ་ཟེར། ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཆ་བཞི་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཆ་གསུམ་བར་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིས་ལྟེ་སྤྲོད་པ་འཕུ་རྒྱུ་ན་བརྒྱུངས་པ་དེ་ལ་མེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཟེར།

⑨ མཉམ་པར་འཛིག་པ། དེ་ནི་སྒྲིལ་བ་མེད་པར་རང་བབས་སུ་འཛིག་པ་ལ་ཟེར། དེ་དུས་ཉོན་མོངས་སྒྲི་མི་སྲིད་ལ་སེམས་ཀྱང་གཤེད་མི་སྲིད་པར། རང་གི་སེམས་ལ་རང་དབང་སྟོབ་ཟིན། རང་དབང་སྟོབ་ཟིན་རྗེས་སུ་འང་བྱིང་བ་དང་རྒྱུ་ན་པ་སྐྱེས་ཀྱི་མི་འདུག་གས་སྒྲིལ་ལྟེ་འབད་སྒྲིལ་བྱེད་མི་དགོས་པར་དེ་

དུས་མེས་དེ་རང་བབས་སུ་ཡག་པོ་བྱས་ནས་འཛིག་དགོས། བསམ་སྒྲུབ་པ་
བཏང་དུགས་ན་བྱིང་བའམ་ཚོད་པ་ཆགས་ཉེན་ཡོད་པས་མེས་དེ་ཡག་པོ་བྱས་
ཏེ་སྤྲོད་སྐབས་སུ་འགྲུལ་སྤྱོད་མ་བཏང་བར་ཙག་ཤུར་འཛིག་དགོས། དེ་ལ་
མཉམ་པར་འཛིག་པ་ཟེར། གོང་གསལ་རྣམས་ནི་མེས་གནས་པའི་དོན་
རྣམས་དོག་དོག་བྱས་ནས་ཚུར་བཅུས་ཏེ་བཤད་པ་ལས་ཞིབ་ཏུ་ཤོད་དགོས་ལུང་
ན་དུས་ཚོད་ཏ་ཅང་རིང་པོ་འགོར་རྒྱ་རེད། ལྷག་པར་དུ་རང་རྩོམ་རྒྱག་
མཁན་མིན་སྟབས། དེ་དག་སོ་སོའི་ནང་དོན་རྩལ་ཅམ་ཤེས་རྟོགས་ལུང་ན་
འགྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །

མེས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་པོ་དེ་ལ་སྟབས་དྲུག་ཞེས་བཤད་སྟེ་ཡོད་
ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མེས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་པོ་དེ་
སྟབས་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་འདིར་སྟབས་དྲུག་ཅེས་
བཤད་པ་རེད། སྟབས་དྲུག་ལྟེ། ① ཐོས་པའི་སྟབས། ② བསམ་པའི་
སྟབས། ③ དན་པའི་སྟབས། ④ ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟབས། ⑤ བརྩོན་འགྲུས་
ཀྱི་སྟབས། ⑥ འདྲེས་པའི་སྟབས་བཅས་སོ།

དང་པོ། མེས་གནས་པའི་ཐབས་དགུའི་ནང་གི་ཐོག་མ་ནང་ཉིད་དུ་
འཛིག་པ་ཟེར་བ་དེ་ཐོས་པའི་སྟབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན་པས་ཐོག་
མར་མེས་དཔེགས་པ་ལ་དང་པོ་འཛིག་པའི་སྐབས་སུ་མེས་དེ་མེ་ཏོག་ལྟེང་གི་
ཟུང་བུ་ལྟར་དཔེགས་པའི་ཟུང་དུ་སྤྱོད་མི་བྱུང་པ་ཞིག་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་ཟླ་
མའི་མཉམ་ནས་ཏིང་འེ་འཛིན་སྒྲུབ་ཡས་ཀྱི་མན་རག་རྣམས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
ཐོས་པ་དང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དོགས་པ་བཅད་དེ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་སྟབས།
སྐབས་དེ་དུས་ཐོས་པ་དེ་གཙུག་ཅེ་བ་ཡོད་པས་སྐབས་འདིར་ཐོས་པའི་སྟབས་ལ་
བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན།

གཉིས་པ། མེས་གནས་པའི་ཐབས་དགུའི་ནང་གི་རྒྱན་དུ་འཛིག་པ་ནི་
བསམ་པའི་སྟབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་གཙུག་ཅེ་

རང་གི་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་ཡས་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་སྤངས་
 མཁས་དེ་ཆོ་འཁོག་ཏུ་རང་གི་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་ཡས་དེ་གཙོ་བོ་རེད། རྒྱལ་བ་དེ་
 ཏུས་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་རྒྱན་ཐུན་ཏུ་མཐུང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ལ་རང་གི་བསམ་སྒྲོག་
 གཏོང་ཡས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་འདི་ར་བསམ་པ་འཛིན་པས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དེ་
 ཐུང་རོ།།

གསུམ་པ། མེས་པ་གནས་པའི་ཐབས་དཔྱའི་ནང་གི་ཐབས་གསུམ་པ་
བཞི་པ་ལྟེ་སྤྲུལ་ཏེ་འཛག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཛག་པ་གཉིས་ཅི་དྲུག་པའི་རྩལ་ས་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་སྤྲུལ་དེ་རྩལ་རང་གི་བསམ་སྒྲུ་དེ་
དམིགས་པ་འཛག་སའི་བསམ་སྒྲུ་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དྲུག་དགོས་པ་ཡིན་པས་ན་
དྲུག་པ་དེ་གཙོ་ཆེ་བར་བཞག་པ་ཡིན།

བཞི་པ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ཡི་ནང་གི་མུ་པ་དང་རྒྱག་པ་མེ་
 རྩལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཁི་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒྲུབས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཡོང་དཀོས་པ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན་རྩལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཁི་བར་བྱེད་པའི་
 སྒྲུབས་སུ་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒྲུབས་དེ་རྒྱགས་ཆེ་བ་ཡོད། སེམས་གཡང་མིན་དང་
 དམིགས་པ་ཤོར་ཡོད་མིན་ལ་སེམས་གྱི་བྱུར་གཅིག་གིས་བྱ་ར་བྱེད་པའམ་སོ་མུ་
 བྱེད་ལས་དེ་རྒྱགས་ཆེ་བ་ཡོད་པས་ཡིན།

ཨེ་ཤ། ཐའམ་དུ་འཛིན་དག་གི་བརྒྱན་པ་དང་བརྒྱན་པ་གཞིས་ཏེ་རྣམ་པར་
 ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་ཆེ་གཞིག་རྒྱ་བྱེད་པ་དེ་ནི་བཙུན་འབྲུག་གི་རྣམ་པར་བརྟེན་
 རས་ཡོང་དཔེས་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྐབས་དེ་དུས་ཉིང་དེ་འཛིན་
 རྣམ་ཡས་ཐང་ལ་འབད་བཙུན་བྱེད་ཡས་དེ་གཙུག་པ་ཡིན་པས་ན་བཙུན་འབྲུག་
 གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འོ། །

རྒྱལ་པ། གཤམ་དཔུའི་ནང་གི་དགུ་པ་སྟེ་མཉམ་པར་འཛག་པ་ནི་འདྲེས་
 པའི་སྟེ་བམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དཀོས་པ་ཡིན། འདྲེས་པའི་སྟེ་བམ་ལ་འཛག་
 གཤམ་རང་གི་མཉམས་དང་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་རྒྱ་དང་ཨོ་མ་འདྲེས་པ་ནང་

བཞིན་འདྲེས་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ལ་རང་གིས་རང་དབང་ཐོབ་པ། རང་གི་སེམས་དེ་དམིགས་པའི་སྤྲོད་ཏུ་རྒྱན་རིང་ཐུང་ག་ཆོད་བཞག་ན་འང་སྤྲོད་ཐུབ་པ། རང་གི་སེམས་ལ་རང་གིས་བཞོད་འདོམས་བྱེད་ཐུབ་པའི་རྒྱ་ཆད་ཞིག་ཏུ་སྤྲོབས་པ་དེ་ཡིན། རང་གི་སེམས་དང་དམིགས་པ་གཉིས་རྒྱ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད་པས་ན། འདིར་འདྲེས་པའི་སྤྲོབས་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།

གོང་ཏུ་སྤྲོབས་བྱག་གི་ནང་དོན་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འོ་ན་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་དང་སྤྲོབས་བྱག་པོ་དེ་ལ་བྱད་ཆོས་གང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བྱད་ཆོས་ནི་ཡིད་བྱེད་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དང་པོ་གཉིས་པ་རྒྱུད་གི་སྐབས་སུ་བསྐྱམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཟེར། དེ་ནས་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྟ་བུ་པ་བདུན་པ་དེ་ལཱ་འཁྲུག་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཟེར། དེ་ནས་བརྒྱད་པ་དེ་ལ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཟེར། དེ་ནས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱན་གྱིས་ཐུབ་པའི་ཡིད་བྱེད་ཟེར་བ་བཅས་ཡིད་བྱེད་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་པོ་དེ་རི་ལྟར་བྱས་ནས་ཡོང་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སྤྲོབས་བྱག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས། དེ་དགུ་པོ་ལ་བྱད་ཆོས་གང་ཡོད་དམ་ཟེར་ན་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དང་པོ། བསྐྱམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི། བསམ་སྒྲོ་དེ་ལྟགས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་བསྐྱམས་ན་མ་གཏོགས་སེམས་དེ་དམིགས་པའི་སྤྲོད་ཏུ་སྤྲོད་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན་རིག་པ་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་བསྐྱམས་དགོས། དེར་བརྟེན་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅེས་མིང་དེ་བཏགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་ཡིན།

གཉིས་པ། ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི། ཐབས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པ་བར་ལ་སེམས་དེ་དམིགས་པའི་སྤྲོད་ཏུ་ཐན་ཏུ་བཞད་ཀྱང་ཡང་ཡུད་ཅམ་ལས་མ་སོང་བར་བར་ཆད་ཡང་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་པས་སྐབས་དེ་ཏུ་སེམས་

དེ་དམིགས་པའི་ཉེང་ཏུ་རྒྱད་མ་སྐབ་པར་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་ཆད་ཡས་ཀྱི་ཏུས་
 སྐབས་ཡིན། མ་གཞི་དམིགས་པའི་ཐོག་ཏུ་རྒྱན་དེར་ཅམ་རྒྱད་སྐབ་ནའང་བར་
 ཆད་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེ་ལྟ་པོའི་སྐབས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་དེ་ནི་ཆད་ཅིང་
 འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་སྐབས་དེ་ཏུས་དམིགས་པ་དེ་རྒྱན་
 ཐམ་ཅམ་མཐུད་སྐབ་ཀྱི་ཡོད་ལ་བར་ཆད་ཀྱང་ཐམ་ཅམ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 ཟེར།

གསུམ་པ། ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི། སེམས་གནས་
 པའི་ཐབས་བརྒྱད་པ་ལ་སྒྲེབས་སྐབས་སུ་སོ་སོས་བསམ་སྒྲིལ་བཏང་ནས་
 སེམས་དམིགས་པ་དེའི་ཉེང་ཏུ་བཞག་པ་ནས་སོ་སོས་རང་འགྲུལ་གྱིས་མཆོམས་
 མ་བཞག་བར་ཏུ་བསམ་སྒྲིལ་དེ་དམིགས་པའི་ཐོག་ཏུ་རྒྱད་པ་ལས་དེ་ནས་རྒྱན་
 ནམ་བར་ཆད་ཚ་བ་ནས་ཡོང་གི་མེད་པས་སེམས་གནས་བརྒྱད་པའི་བྱད་ཆོས་ནི་
 ཆད་པ་མེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

བཞི་པ། རྒྱན་གྱིས་བྱུབ་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་
 དཀྱུ་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་དང་དམིགས་པ་གཉིས་རྒྱ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་
 འདྲེས་ནས་དབྱེ་བ་རྩ་བ་ནས་སྒྲུ་མི་སྐབ་པར་རྒྱར་པ་རང་གི་སེམས་ལ་རང་གིས་
 རང་དབང་ཐོབ་པའི་ཏུས་སྐབས་ནི། སེམས་གནས་དཀྱུ་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲེབས་
 པ་ཡིན་པར་འདོད། སྐབས་དེ་ཏུས་དངོས་འབྲེལ་ཞི་གནས་ཐོབ་ཡོད་པས་ཞི་
 གནས་སྒྲོམ་ཡས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དེ་ལ་སེམས་གནས་ཐབས་ཤེས་དཀྱུ་དང་།
 སེམས་དཀྱུ་པ་དེ་སྐབས་སོ་སོར་གཙོ་བོ་གང་གི་ཐད་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་སྐབས་ཏུག་དང་། སེམས་གནས་དཀྱུ་པ་དེ་དག་སོ་སོ་སོ་སོར་
 དམིགས་བསལ་གྱི་བྱད་ཆོས་གང་འདྲ་ཡོད་མིན་དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཞེས་བརྗོད་
 པ་ཡིན།

དེ་ནས་དམིགས་པ་འཛོག་ལྟངས་ཀྱི་ཐོག་ལ་མདོ་དང་ཐུགས་གཉིས་བར་
 རྩུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད། སོ་སོའི་དམིགས་པ་འཛོག་ས་དེ་དཔེར་ན་རང་གི་སྤྲུལ་

དང་། ཡིད་མ། དེ་བཞིན་ཡི་གེ་ཞིག་སོགས་གང་དུང་སྒྲིམ་ཆོག་ཅིང་། སྤྱིར་ན་
གསང་སྤྱགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་ཡིད་མ་སྒྲིམ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། མདོ་ཡི་སྐབས་
སུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་སུ་ནི་སྒྲིམ་གྱི་ཡོད། ཤུག་སུ་ནི་དེ་ཡང་སྒྲིམ་མ་རྒྱ་གར་དུ་བྱུང་
བའི་ཤུག་སུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་སྒྲིམ་པ་མིན་པར་ཤུག་སུ་ནི་དེ་དང་རང་གི་བླ་མ་གཉིས་
ཁྱད་ཅ་བ་ནས་མེད་པ། སྤྱི་ཚུལ་པ་དེ་ཤུག་སུ་ནི་ཡིན་པ་ལ་ཁོ་ཁོ་དེ་རང་གི་བླ་
མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་བསམ་སྟོབ་པ་ཉེ་སྒྲིམ་རྒྱག་གི་ཡོད། སྒྲིམ་རྒྱག་
སྐབས་མཐོང་དམན་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཟེར་ན། མིག་གིས་ཡར་རྒྱ་དགོས་པ་
མ་ཡིན་ལ་མར་རྒྱ་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་རང་གི་རྩ་ཁྲུག་ལ་བསམ་སྟོབ་གཏོང་
དགོས་པ་ཡིན། དང་པོ་ཐོག་མར་མི་གཅིག་གི་ཆད་ལོངས་ཅམ་ཞིག་ལ་བསམ་
སྟོབ་པ་ཉེ་དཀྱིལ་ དེ་ནས་རིམ་པས་རྒྱུད་དུ་བཏང་ནས་གང་མཆོམས་ནས་ཆེ་
རྒྱུད་སྟན་མ་ཅམ་ལ་བསམ་སྟོབ་པ་ཉེ་སྟན་མ་དེའི་ཉེར་དུ་སྦྱ་གཟུགས་དང་
ཞལ་རས་ཆང་མ་ཆ་ཆང་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། སྦྱ་གཟུགས་དེ་འང་ནག་
རིལ་རིལ་དེ་འདྲ་མིན་པར་སྦྱི་གསལ་ནང་གསལ་འོད་དང་ལྗན་པ་ཞིག་ཡིན་
དགོས། བསམ་སྟོབ་གཏོང་ས་དེ་ཆེ་དུགས་ན་སེམས་གཤེས་འགྲོ་ཉེན་ཡོད་པ་
དང་རྒྱུད་དུགས་ན་གཉིད་ཁྲུག་ཉེན་ཡོད་པས་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཆད་དེ་སྟན་མ་ཞིག་གི་
ཆད་ཅམ་ཡིན། དེ་ཡང་མཐོང་དམན་འཆོམས་པོ་དང་ཆེ་རྒྱུད་འཆོམས་པོ་ཞིག་
བསམ་སྟོབ་པ་ཉེ་དཀྱིལ་གཉིད་སངས་བྱུང་པ་དང་སེམས་གཤེས་འགྲོ་བ་དེ་ཡང་
འགོག་བྱུང་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཡོད།

ཞིག་ནས་ཐོབ་མཁན་ལ་སུ་ཉེགས་པ་དང་། ནང་པ། དེ་བཞིན་ཐོན་པོ་
ཡང་ཡོད་པས་ཞིག་ནས་ནི་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྟན་མོང་གི་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཞི་
གནས་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་སྟོབ་གཏོང་སྟངས་དེ་སྟན་ཅམ་མི་འདྲ་བ་ཡོད།
སོ་སོའི་དད་པ་ཡོད་པའི་རྩ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་བཞིན་བསམ་སྟོབ་གཏོང་ས་
ཞིག་ཡོད་ན་འགྲིག་གི་ཡོད།

གསང་སྤྱགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཞིག་ནས་མ་ཐོབ་གོང་ལ་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་

ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 བསྐྱེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚར་ནས་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས།
 གསང་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཚར་རྗེས་གཞི་ནས་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་
 ཡས་དང་མཉམ་དུ་ཞིག་ནས་སྒྲུབ་གྱི་ཡོད། མདོར་ན་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་བྱས་
 ཆོ་ཞིག་ནས་མེད་ཐབས་མེད། གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་དངོས་འབྲེལ་བྱེད་མཁན་
 དེ་ནི་ཞིག་ནས་དེ་ངེས་པར་དུ་སྐྱོབ་དགོས། ཞིག་ནས་སྐྱོབ་ནས་གསང་ཐུགས་
 ཀྱི་ཆོས་བྱས་ཆོ་སངས་རྒྱལ་པ་ལ་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་གཏོགས་འཁོར་གྱི་མེད་ཟེར།
 ཞིག་ནས་མ་སྐྱོབ་པར་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་བྱས་ཆོ་སངས་རྒྱལ་པར་རྒྱན་བྱང་
 མོས་ལའང་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་སྟོན་དགོས་པར་འདོད། ཞིག་ནས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་ཤོད་
 ཡས་དེ་ཙམ་ཡིན། དེའི་ནང་བྱིང་བ་དང་སྟོན་པ་ཟེར་བ་དེ་གོང་དུ་ང་ཆོས་
 བཤད་ཟིན་ཅིང་། དེ་མིན་དུ་ན་པའི་རྟོགས་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོར་
 ཆད་མ་རིག་པ་སྒྲོབ་ཁྱིད་བྱེད་སྐབས་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ནམས་དང་མཚུངས་
 གྱི།

དེ་ནས་ཡང་བྱིང་བ་ཟེར་བ་དེའི་ནང་དུ་རྒྱགས་པ་དང་བྱིང་བ་ཟེར་བའི་
 བྱེད་པར་ཞིག་ཡོད། བྱིང་བ་དང་རྒྱགས་པ་ཟེར་བར་བྱེད་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན།
 བྱིང་བ་ནི་རང་གི་དམིགས་པ་དེ་མ་ཤོར་ནའང་གསལ་པོ་མེད་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་
 དང་། རྒྱགས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ནང་དུ་བསམ་རྒྱ་དཔྱ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པར་
 གཉིད་ཁུག་ནས་ཐེབ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། བྱིང་བ་དེ་རྒྱན་
 རིང་པོ་བསགས་པ་ཡིན་ན་སྟོན་མ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲུབ་པ་ཆང་མ་བརྟེན་ནས་
 རང་ཉིད་མཐུག་དུ་རྒྱགས་པ་ལྟ་བུར་འཕྱར་ཉེན་ཡོད།

རྒྱག་མཐོང་ལ་ཤོད་གྱི་བྱུང་མཐའ་ཁག་གི་སྒྲུབ་མོང་མཚོའི་གསུང་ཚུལ་མི་
 འདྲ་བ་རྩ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་རྟེན་སྒྲུབ་ཙུང་ཁ་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་བཞེད་ན། བྱང་
 པོ་རྩ་ཡི་མེད་དུ་ངར་འཛིན་རྟེན་སྒྲུབ་ཀྱིས་རི་རྟེན་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དགག་བྱའི་
 ངོས་འཛིན་བྱེད་ཚུལ་མ་འཕྱགས་པ་གཞིར་བཟུང་དེ་ལ་གནད་གཞི་དང་ལུགས་

པ་འི་འཇགས་པ་ཡང་དག་གི་སྐོར་ནས་དབྱེད་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་རང་བཞིན་གྱི་པ་
པ་ལ་གནའ་ནས་མེད་པ་འི་ངེས་ཤིང་པ་རྟེན་པོ་རྟེན་པ་དང་། དབྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤར་ཞིག་ནས་ཕྱི་སྐབས་སྤྱོད་པ་ལས་ལྷག་པ་འི་མིན་སྤྱད་པ་ཕྱི་བདེ་
བ་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ན་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་། དབྱེད་པ་འི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་
ཟེར། འདི་ལ་གནད་བཞི་ཙམ་དཔྱད་ཆུང་དང་། མཉམ་བཞག་ནས་མཁའ་ལྟ་
བྱའི་སྤྱོད་ཆུང་དང་། རྟེན་ཐོབ་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཆུང་པོ་གསུམ་ཞིབ་པར་རྟེན་
མའི་གསྤར་ལམ་འཇམ་མེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་ནད་གསལ།

ས་བཅད་བཞི་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་ ཐུབ་མཐའ་མི་མའི་འདོད་ཚུལ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ལ་རྒྱ་གར་དུ་བྱེ་བཀ་སྤྲོ་བ་དང་། མདོ་ཞེ་པ།
སེམས་ཅམ་པ། དབྱ་མ་པ་བཅས་ཐུབ་མཐའ་བཞི་དང་། བོད་དུ་རྟེན་མ།
བཀའ་གདམས། ས་སྤྱ། བཀའ་བརྒྱད། ཞི་བྱེད། རྩོ་ནང་། དགེ་ལྷགས་
སོགས་བྱང་བ་ཚང་མའི་གཞི། ལམ། འབྲས་བྱ་བཅས་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་
བ་སྤན་བྱ་ཡོད་ཀྱང་ཙ་བའི་འགལ་བ་ཆེར་མེད་ཅིང་། ཐུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བའི་
ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་འབྱུང་སའི་ཙ་བ་ཐུག་ས་ནི་ཉ་བ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པ་
ཡིན་པས་འདིར་དེའི་སྒྲོར་གནད་བཟུས་བརྟེན་མཆོན་ཅམ་ཞིག་དོན་ཆེན་གསུམ་
དུ་བཟུས་ནས་འཆད་རྒྱུར།

༡. རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་ཐུབ་མཐའ་བཞིའི་ཉ་ཚུལ་མདོ་
ཅམ་བཤད་པ།

༢. རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་ཐུབ་མཐའ་བཞིའི་ཉ་ཚུལ་རྒྱས་
པར་བཤད་པ།

༣. བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་ཐུབ་མཐའ་ཁག་བཤད་པ།

༤. ཐེག་ཆེན་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལམ་
བསྟན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཅས་ཡོད།

དང་པོ། རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་ མཁའ་བཞི་འདྲ་ལྗོངས་མདོ་ཙམ་བཤད་པ།

༡. རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་མཁའ་ལ་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་
མོན་ནས་དབྱེ་ན་ཐོག་དམན་གྱི་བྱེད་མཁའ་གཉིས་(ཕྱེ་བྲག་སྒྲུབ་དང་མདོ་སྒྲུབ་)
དང་། ཐོག་ཆེན་གྱི་བྱེད་མཁའ་སྒྲུབ་གཉིས་(སེམས་ཙམ་པ་དང་དབྱེ་མ་པ་)
གཉིས་བཅས་བཞི་ཡིད།

① ཕྱེ་བྲག་སྒྲུབ་

ཕྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ཐོག་པ་འདི་མི་གོ་དོན། ཕྱེ་བྲག་གི་གནས་གསུམ་ཡོད་པའི་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་གསུམ་རེ་ཡོད་ཅིང་། དངོས་པོ་དེའི་དུས་གསུམ་
ཕྱི་སྐབས་ལྟ་དངོས་པོ་དེ་འདྲར་ཡང་དེའི་རྣམ་རྒྱུན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་
དབང་གིས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐོག་
མར་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟ་བ། ད་ལྟ་བ་ནས་འདས་པར་འཕྱེས་པའི་སྐབས་ལྟ་
དངོས་པོ་སྒྲུབ་དོན་ཐོག་གྱུར་དེའི་རྣམ་རྒྱུན་བཞིན་གནས་པ་ཡིན་པ། དཔེར་
ན། གསེར་ལས་བྱས་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་ཅིག་བཙས་ནས་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཕྱེད་
པ་ན་དངོས་པོ་སྒྲུབ་དོན་ཐོག་གྱུར་དེའི་རྣམ་རྒྱུན་ད་དུང་གནས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་གསུམ་ནི་དངོས་པོ་དེ་ཡི་རྣམ་རྒྱུན་གྱི་ཕྱེ་བྲག་
དང་། དེའི་ཆ་ཤས་ཞིག་ཡིན་ཟེར།

ཕྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ཐོག་པ་འདི་འདྲ་ལྗོངས་ནི། སངས་རྒྱལ་མུ་རན་ལས་འདས་
ནས་ཡོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ལྷག་འགའ་ཞིག་སོང་བ་ན། ཕྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ཐོག་པ་ཐམས་
ལྟ་ལྟེ་མི་མཐུན་པའི་ཚོད་སྤྱིར་འགའ་ཞིག་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཐོག་མར་དག་

འདུན་པ་རྣམས་པལ་ཆེན་ཤིང་པ་དང་གནས་བརྟན་ཤིང་པ་གཉིས་སུ་བྱེས་པ་དང་།
 དེ་རྗེས་ཤིང་བཅོ་བརྒྱད་སོ་སོར་བྱེས་པ་ཤིང་། སྤྱོད་དཔོན་དུལ་བ་ལྟས། ། བར་
 ལུབ་རི་དང་གངས་རིར་གནས། ། འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྐྱ་བ་དང་། །
 བདག་པུ་པར་སྐྱ་བའི་ཤི་རྣམས་ནི། ། ལུ་ཆོན་དགེ་འདུན་པལ་བའི་ཤི། ། ཞེས་
 པལ་ཆེན་པ་ལས་བྱེས་པ་ལྟས་དང་། ། གཞི་ཀུན་ཡོད་དང་འོད་སྤྲང་ཤི། ། ས་
 རྩོན་ཤི་དང་ཆོས་སྤྲང་ཤི། ། མང་ཚོས་ཤོས་དཔལ་སྤྱོད་པར་བཅས། ། ལྷེ་ལྷེ་སྐྱ་
 བའི་ཤི་རྣམས་ནི། ། གཞི་ཀུན་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་ཡིན། ། ཞེས་གཞི་བཟས་ཅད་
 ཡོད་པར་སྐྱ་བ་ལས་བྱེས་པ་བདུན། ། རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་གནས་འཇིགས་མེད་
 གནས། ། གཙུག་ལག་ཁང་གནས་གནས་བརྟན་པ། ། ཞེས་གནས་བརྟན་པ་
 ལས་བྱེས་པ་གསུམ། ། ས་སྤྱོད་རི་དང་སྤྲང་བ་པ། ། གནས་མ་བྱ་བའི་ཤི་རྣམས་
 ནི། ། མང་པོས་བཀྲར་བའི་ཤི་བ་ཡིན། ། ཞེས་མང་བཀྲར་བ་ལས་བྱེས་པ་
 གསུམ་བཅས་ཉི་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད།

བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ཤི་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མང་བཀྲར་བྱི་ཤི་བ་
 མ་གཞིགས་གཞན་ཆང་མས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེ་ཡང་
 གང་ཟག་རང་སྐྱ་བྱུང་བའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བ་དང་། བྱི་རོལ་སྐྱ་ལྟེགས་པས་
 འདོད་པ་ལྟར་བྱི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་བྱིས་སྟོང་བ་ལ་ཟེར་བ་ལས།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ལམ་ལུ་རི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་
 ཀྱང་ས་བཅུ་རི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན།

ཤི་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་མང་བཀྲར་ཤི་པས་རང་སྐྱ་བྱུང་བའི་རྣམས་
 ཡོད་དུ་སྤྲང་བའི་བདག་ཁས་ལེན་ཚུལ་ནི། སྤང་པོ་ལྷ་ཆོགས་པའི་གང་ཟག་དེ་
 ནི་ལས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་། འབྲས་བྱ་བའི་སྐྱ་གཉིས་སྤྲང་བ་པོ་ཡིན་པ་
 མ་ཟད། འཁོར་བར་གནས་པ་པོ་དང་། ཟུར་པ་ཐོབ་པ་པོ་ཡང་ཡིན་པས་སྤྲང་
 པོ་ལྷ་ལས་ལོགས་སུ་ཁེར་རྒྱང་དུ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཟེར།
 ལྷགས་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱ་

ཉིགས་པ་དང་བྱད་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་ཁོ་ཆོས་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་།
ལས་རྒྱ་འབྲས། ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་དབང་
གིས་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་བྱུང་མཐའ་རྒྱ་བ་དངོས་ཡིན་པ་ལས་སུ་ཉིགས་པ་
གཏན་ནས་མིན་ལུགས་དང་། འདིའི་ཙ་བའི་སྒྲིབ་དཔོན་སུ་ཡིན་པ། གཞུང་
ཚུལ་པ་པོའི་སྒྲིབ་དཔོན་རི་ལྟར་བྱུང་བ། བྱུང་མཐའ་ལྟོན་པའི་གཞུང་གང་དང་
གང་ཡོད་པའི་སྐོར་བཅས་«བྱུང་བཀན་བྱུང་མཐའ་»དང་གོང་དུ་བཤོད་པའི་
དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་དེ་ཆོར་གཟིགས།

② མདོ་ལྟེ་པ།

མདོ་ལྟེ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་ཁོ་དོན། སངས་རྒྱལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་
པའི་མདོ་ལྟེ་པ་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བྱུང་པའི་མཐའ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་ཅིང་། ལུགས་འདིར་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་
འདོད་ཚུལ་ཞིབ་ཤེས་ཆད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལས་རྒྱལ་པར་བཤད་པས་འདིར་མ་
བྲིས་ཤིང་། བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བའི་འདོད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མདོར་བསྟུས་
ཏེ་བཤད་ན།

ལུགས་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་སྤངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་
ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་ཟེར། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་
དུ་བྱུར་པའི་བདག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཕུང་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་ངོ་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམས་པར་ཕུང་པོ་ལྟ་རེ་རེ་བ་
དང་། ཕུང་པོའི་ཆོགས་པ། དེ་ལས་དོན་གཞན་པ་བཅས་གང་ཞིག་ལས་
འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བྱུར་པའི་བདག་ཡིན་མིན་བཏགས་པ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཕུང་པོའི་རྒྱན་དེ་ཉིད་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་གདགས་གཞིར་རྟེན་རྒྱ་
ཡོད་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་དེ་ཉིད་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་
གདགས་གཞིར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་
གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་མེད་ན་

ཆོས་དེ་མེད་དགོས་པར་ཁས་ལེན། དེར་བཞེན་ལྷགས་འདིས་བདེན་པར་གྲུབ་
 པ་དང་། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རྩ་ས་ལྷ་
 གྲུབ་པ་བཅས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཟད། དེ་དག་མེད་ན་གཏན་ནས་མེད་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ཡང་རང་འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གྲུབ་ལ་གྲུག་པ་ཡིན།

སྐོང་གསལ་གྱི་བྲག་རྩ་བ་དང་མདོ་ལྷེ་པ་མང་ཆེ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་མིན་པར་འདོད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་སྤྱི་བུ་པོ་པའི་རྩེ་
 གྱི་གྱི་བྲག་རྩ་བ་དང་མདོ་ལྷེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་འགྲུབ་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཞིབ་
 ཆ་བྱེད་ཤིས་དགོས།

③ སེམས་ཅམ་པ།

སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་བཞིའི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་གཉིས་ཡོད། དེ་ནི་སེམས་ཅམ་པ་དང་དབྱེ་མ་པ་གཉིས་
 ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 དཀོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་ལྷ་བ་ནམས་ཀྱང་འཕྲི་
 གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བའི་མོ་རྟགས་སད་གྲུབ་པའི་སློབ་དམན་པ་ལ་ཕན་
 ཐོགས་ཡོད་པའི་མུང་གཞི་ཡིན་པ་དང་། སྐས་ལ་འཛེགས་པའི་སྐས་ཐེམ་འོག་
 མ་དང་འདྲ་བར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད།

སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ལྷ་ཚུལ་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་གནང་མཁན་
 བོ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་སློབ་དཔོན་འདི་ཤིང་ཉིད་སློབ་
 འབྱེད་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་སློབ་ཡོད། སློབ་དཔོན་
 འདི་དུས་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་བ་ཤད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་བ་མ་མཐོང་
 ཡང་། སློབ་དཔོན་འདི་དང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གཉིས་ལྷམ་གཅིག་པའི་

སྤྱི་མཆེད་ཡིན་པ་དང་སྤྱོད་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་འདྲེ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་མོ་མོ་རི་
 གཉེས་དུས་མཉམ་པར་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱ་ཐམས་པའི་《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་》
 ནང་གསལ་ཞིང་། སྤྱོད་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་དཔོན་ཚུགས་ཀྱི་
 སྤྱང་པོ་དང་འདྲེ་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བཅན་ཞུམ་པོ་གཉེས་དུས་མཉམ་པར་མདོ་སྤྱད་
 པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་《དེབ་ཐེར་དཀར་པོར་》གསལ།
 སྤྱོད་དཔོན་ཚུགས་ཀྱི་སྤྱང་པོའི་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་པོ་འདྲེ་གྱི་
 དེའི་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གཤམ་པ་ཡིན་པ། སྤྱོད་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གཤམ་
 པ་དང་། འདྲེ་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བཅན་ཞུམ་པོ་གཉེས་དུས་མཉམ་པར་རྒྱུ་རྒྱ་
 རྒྱ་ཐམས་《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་》ལས་གསུངས་པ་བཅས་ཀྱི་དབྱིགས་ན་སྤྱོད་
 དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་ཐེད་ནི། སྤྱི་མེད་དུས་རབས་བཞི་པ་ནས་ལྷ་པོའི་
 མཚུགས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ཆོད་འདུག སྤྱོད་དཔོན་འདྲེ་ཡལ་ནི་རྒྱལ་རིགས་
 དང་། དུམ་བུ་མེ་མོ་སྤྱ་སྤྱ་སྤྱ་ལ་(རབ་གསལ་དང་རྒྱལ་མ་)ཡིན། ཆེར་
 མོངས་པའི་དུས་ལྷ་རིག་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པར་སྤྱངས་ཏེ་དུམ་གྱིས་བསྐྱེད་བྱ་
 བྱས་པ་ཆེར་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཁན་སྤྱོད་དང་དགེ་འདུན་གྱི་གཤམ་པོ་གཅིག་
 མཛད། དེ་ཆེས་དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པ་ལྷ་ནས་ལྷ་མོའི་རིང་སངས་རྒྱལ་ཆོས་
 ལུགས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། ལྷ་རི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་བཅུ་མེད་ཆོག་དང་དོན་
 ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་གནང་། དེ་ནས་ལྷ་མོ་པོའི་རིང་གསང་སྤྱོད་ཀྱི་
 ཆོས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་གཉེས་གནང་། སྤྱི་མེད་
 དཀྱིལ་དུ་རྒྱ་གར་ལྷ་པོ་ཚུགས་ཏེ་རྒྱ་ལྷ་གྱི་ཡུལ་(དེར་སངས་གི་མ་རྒྱ་ཉན་)དང་།
 རྒྱ་གར་ལྷ་པོ་ཚུགས་པ་བཅུད་དུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་དང་། ལྷ་ཁང་
 དང་མཆོད་རྟེན། ཆོས་གཞི་བཅུ་ལྷག་ཅམ་གསར་དུ་བཅུགས། རང་ཉིད་ལ་
 སྤྱོད་མ་ཀྱི་ཐམས་པོ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་རྒྱ་མཉམ་དུ་གནས་པའི་འཁོར་དགེ་
 སྤྱོད་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷ་ཅམ་ཡོད་པ་ཆོང་མ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གནས་ཆད་དེས་
 ཅན་པོ་ཡོད་པ་གཞུག་ཡིན། སྤྱི་མེད་སྤྱོད་ཀྱི་མཐར་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ན་

ལེན་དཀོན་པར་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་ཤིང་། དགུང་ལོ་བཅུ་དང་ལྔ་བཅུ་
 བར་བཞུགས། མཐར་ཐོང་ཁྱེད་ཀྱི་པོ་ལོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱུང་བ་ལས་འདས། རྒྱུ་
 དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བཏུན་བཙོན། ལྷམ་རྒྱས་འབྱེད་བཏུས་གསུམ་དང་
 མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་རྟོན་རྟོན་པ་《དེ་ཉིད་རྣམ་པེས་》ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་
 གསུམ་གྱི་རྟོན་རྒྱས་པར་རྟོན་པ་《ས་ལྗེ་ལ། ༡. ས་ཡི་དངོས་གཞི། ༢. རྣམ་
 པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བཏུ་བ། ༣. གཞི་བཏུ་བ། ༤. རྣམ་གྲངས་བཏུ་བ།
 ༥. རྣམ་པར་བཤད་པའི་རྟོན་བཏུ་བ་》བཅས་ཐེག་པ་བྱུང་མོང་གི་རྟོན་བཏུས་ཉི་
 རྟོན་པ་《མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་》འདི་རྣམས་བཏུན་འཕྱར་སྤར་ཐང་པར་མའི་
 མངོ་རྩལ་གྱི་རྟོན་པོར་[ཁྱོད་][ལྷོ་][ལྷོ་][ལྷོ་][ལྷོ་][ལྷོ་][ལྷོ་]བཅས་སུ་ཡོད།
 《མངོ་རྩལ་དཀོངས་པ་པེས་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་པ་》བཏུན་འཕྱར་མངོ་རྩལ་གྱི་
 རྟོན་པོར་[པི]པར་ཡོད། 《ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྷ་མའི་འབྲེལ་པ་》བཏུན་
 འཕྱར་མངོ་རྩལ་གྱི་རྟོན་པོར་[ལྷོ]པར་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་《ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྷ་མའི་འབྲེལ་པ་》དེ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མགོར་བཞུར་བ་
 ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་བྱིངས་ཆང་མ་དུས་རབས་བཅུད་པའི་དཀྱིལ་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་
 རྒྱུང་ལྗེ་བཙན་གྱི་སྐབས་ལོ་རྒྱ་བཞུང་ལྗེ་ཤེས་ཐེས་བཞུར་བ་ཡིན། རྒྱུ་དཔོན་
 འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་རྟོན་པ་རྒྱ་རྒྱ་བཙམས་པའི་《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་》ལེའུ་
 ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་པར་གསལ།

རྒྱུ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་《ས་ལྗེ་ལ》དང་《རྣམ་རྣམ་
 གཉིས་》ཐོགས་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་གང་ཞིག་
 དྲང་རྟོན་ཡིན་པ་དང་། གང་ཞིག་པེས་རྟོན་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་གསལ་པོར་སྦྱོ་
 རས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་གནས་པའི་རྩ་རྒྱལ་ཐོག་མར་
 གསར་གཏོད་མཛད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཁྱུང་མཐའ་སྦྱོ་བ་རྣམས་
 ལ་མེམས་ཙམ་པ་ཟེར། མེམས་ཙམ་པ་ཞེས་པའི་གོ་རྟོན། རང་མེམས་ཀྱི་
 འཆར་སྤངས་ལས་གཞན་པའི་སྦྱོ་རྩལ་རྟོན་དུ་ཁྱུང་པ་མེད་ཀྱང་སྦྱོ་རྩལ་རྟོན་དུ་

བྱ་བ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྤང་ཙམ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་
དབང་གིས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན། ལུགས་འདིས་སྤྱོད་ལྷུ་ལྷུ་གྱི་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་བྱ་བ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན།

སྐབས་འདིར་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་བྱ་བ་པ་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི།
སྤྱོད་ལྷུ་ལྷུ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཡང་
དང་པོ་དང་དངོས་པོ་ཡང་གཉིས་པར་བཞག་པའི་གོ་དོན་ཙམ་བ་ནས་མིན།
སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་བྱ་བ་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་རགས་པ་དང་གོ་དོན་
གཉིང་ཟབ་པ་གཉིས་ཡོད་པས་རགས་པ་ནི་འདིར་མ་བཤད།

སྤྱོད་ལྷུ་ལྷུ་དང་རང་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་སྤྱོད་ལྷུ་
ལྷུ་དེ་ཐུར་ནས་ཡོད་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་རང་གིས་འདི་དང་འདིའི་སྟམ་དུ་རྩོས་
འཛིན་བྱས་པའི་བསམ་པ་སྟེ་བ་ན་བསམ་པ་དེ་ལ་སྤང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
ཡོད་དེ། ༡. མཛོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ། ༢. བདག་
ལྟའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ། ༣. སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་
ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ་བཙམ་ཡིན།

དེ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་གསལ་པོར་མ་ཤེས་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་པའི་
སེམས་ཙམ་གྱི་དོན་ལེགས་པོར་མི་གོ་བས། ཐོག་མར་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་བྱུང་
པར་སྟེ་དགོས།

མཛོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ་ནི། འདི་ནི་འདིའི་
སྟམ་པའི་སྤང་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ་
ནི། དངོས་པོ་དེའི་ཐ་སྟངས་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
བྱ་བ་པར་སྤང་བ་དེ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་
ནས་སྤང་བ་ནི། སྤང་བ་དེ་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་སྤང་བ་དེ་
ཡིན། འཆར་སྤང་སྟོན་མ་གཉིས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ཡིན་པ་དང་།
ཐེས་མ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་ཐེས་དཔག་གི་འཆར་སྤང་ཡིན།

ལྷང་བ་དེ་གསུམ་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་རང་འཛིན་ཤེས་པས་མྱི་རྒྱལ་ཡུལ་དེ་
 རྩོམ་འཛིན་མ་བྱས་ཤིང་དུ་མྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་མིང་དང་། དོན་གཉིས་བར་གྱི་
 འབྲེལ་བ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་མིང་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིའི་འཆར་ལྷང་
 ལྷང་བ་ཐོན་དུ་འགྲོ་དགོས། གལ་ཏེ་མྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་ལྷང་མེད་ན། དེའི་
 མིང་དང་དོན་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཐབས་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་མྱི་རྒྱལ་
 ཡུལ་དེ་རྩོམ་འཛིན་གྱི་དེད་ཐབས་མེད། ཐོག་མར་མྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་ལྷང་ལྷང་
 ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དོན་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཏེ་དེའི་བག་ཆགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ནི་འདིའི་སྒྲུབ་པའི་འཆར་ལྷང་ཞིག་ལྷང་བ་དང་དུས་
 མཚུངས་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་མྱི་རྒྱལ་ཡུལ་དེ་མིང་དང་ཐ་སྙད་
 འདོགས་པའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འཆར་ལྷང་ཞིག་རང་
 དུགས་ཀྱིས་སྒྲེས་འོང་ཞིང་། དེ་རྗེས་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་མྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ལྷང་བ་དེ་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་
 དུའི་འཆར་ལྷང་དང་རྩོམ་འཛིན་ཞིག་རང་དུགས་ཀྱིས་སྒྲེས་འོང་། འཆར་ལྷང་
 མ་མྱི་རིགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་ནི་མ་འཁྲལ་བ་དང་། རྗེས་མ་དེ་གཉིས་
 འཁྲལ་བའི་འཆར་ལྷང་ཡིན་ཞིང་། རྩོམ་འཛིན་དེ་འཁྲལ་ཤེས་ཡིན་པས་དོན་
 དངོས་སུ་མྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་ལྷང་དེ་གསུམ་ག་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་པ་
 ལས་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེར་སེམས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་ཟེར་(དེ་བཞིན་དུ་རྩོམ་འཛིན་ལྷང་བ་བདེ་ལ་
 ལྟོས་པ། དོན་གཅིག་མིང་མང་དང་མིང་གཅིག་དོན་མང་། སྒྲེས་དུ་གཉིས་
 ཀྱིས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མདོན་ཤེས་
 གྲུང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ལྷང་བ་ཞིག་ཡིན་གྱི་གཅིག་ལ་ལྷང་བའི་ཆ་དེ་གཅིག་ཤོས་
 ལ་མི་ལྷང་རོ།) རང་རང་སྔ་སྔའི་ལྷང་བ་དེ་རང་རང་སྔ་སྔའི་སེམས་ལས་
 ལོགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་གང་ཟག་ལས་གཞན་པའི་གཞི་ཡི་ཉིང་དུ་སྦྱར་ན་
 དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཟེར་བ་དང་། གཞི་གང་ཟག་གི་ཉིང་དུ་སྦྱར་ན་ངའོ་

སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བའི་རང་གི་སེམས་ལས་སོགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛིན་པ་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། དེ་ལྟར་དུ་བྱ་བ་པ་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ཡིན། དེ་འདྲའི་བདག་མེད་འཛིན་ཚུལ་ནི་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་དང་མདོ་སྒྲེ་པ་
གཉིས་ལས་རིག་པ་གཏིང་ཟབ་པ་དང་ཤུབ་ཡིན། དེ་མིན་རང་རིག་གཟུང་
འཛིན་རྒྱལ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྒྲོང་ས་པའི་སྒྲོང་རིག་གི་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་སོགས་
འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཚད་མ་རིག་པའི་ལེའུ་གསུམ་པ་སྒྲོབ་སྒྲོང་བྱེད་མ་སྒྲོང་
བ་རྒྱལ་ལ་རྩི་ཅམ་བཤད་ཀྱང་གོ་དཀའ་བས་འདིར་མིང་ཅམ་ལས་མ་སྒྲིས་སོ།

④ དབྱུ་མ་པ།

དབྱུ་མ་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན། ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་(ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་སྒྲེ་
སྒྲོ་འདོགས་དང་སྒྲུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་) གཉིས་དང་བུལ་བའི་དབྱུ་ལ་
གནས་པ་ཡིན་པས་དབྱུ་མ། ཉ་བ་དེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་དབྱུ་མ་པ་ཞེས་བཏགས་པ་
ཡིན་(སྒྲོང་པ་དང་ཉེན་འབྱུང་བྱུང་འབྱེལ)།

དབྱུ་མའི་ཉ་བ་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད་པ་པོ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་
པོ་ལྷ་སྒྲུབ་དང་དེའི་དངོས་སྒྲོབ་འཕགས་པ་ལྷ་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། སྒྲོབ་དཔོན་
ལྷ་སྒྲུབ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མཆན་སྟོན་གསལ་ཤིང་དུ་ཆེ་
བའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཞིག་དང་། ཤིང་ནའི་སྒྲོལ་འབྱེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ཆན་ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་
སངས་རྒྱལ་སྒྲུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཅམ་སང་བའི་དུས་སྒྲུབ་བར་
གསུངས་ཤིང་། རྩོམ་རྒྱ་རྒྱ་ཐས་མཛད་པའི་《ལྷ་གར་ཆོས་འབྱུང་》ནང་
སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་སྒྲུ་ཆའི་སྒྲུང་དུ་རྒྱ་གར་སྒྲུ་ཆོགས་བརྒྱད་དུ་ཕྱོན་ནས་སངས་
རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་དར་སྒྲེལ་མཛད་པའི་དུས་སྐབས་སྟེ། མོ་གར་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་བ་
འུ་ལི་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་(འདི་རྒྱར་ཆེས་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ཁྲས་ལེ་ལ་ཟེར་བ་དེ་
ཡིན་ནམ་བཟག་) དུ་སོང་ནས་སྒྲུ་སྒྲུའི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་བཅམས་ནས།
རྩིས་སྒྲུ་དེའི་སྒྲོབ་མ་ལེ་ཁམས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཁོ་ལ་སྒྲོབ་སྒྲོང་བྱས་རྩིས་མ་ཁའི་

ཡུལ་དུ་མོང་(འདི་དབྱེ་རྒྱ་ལི་ལྷུ་ས་ལེ་མའི་མིང་རྟིང་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་)ནས་
 ལྷ་སྟོན་ལྷ་གཟིག་གི་ཆོས་ལུགས་དར་སྟེལ་གཏོང་འགོ་རྒྱལ་ས་ཞེས་གསལ་བ་དང་།
 སྟོང་དཔོན་འདི་ཉིད་སྟོང་ཆེན་དུ་རྒྱ་གར་རྩོམ་གས་སུ་བྱོན་པའི་དུས་སྤྱི་ལོ་
 དུས་རབས་དང་པོའི་འགོ་རྒྱལ་ས་པ་ཡིན་ཆོད་འདུག་ལྟར། དེ་ལས་གསལ་བའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་ད་མན་ཁོ་པོས་མ་མཐོང་། སྟོང་དཔོན་འདི་ཉིད་རྒྱ་གར་རྩོ་
 རྒྱལ་ས་ལེ་དར་ཆ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་བམ་ཟེ་འཕྱོར་ལྷན་ཞིག་གི་ཁྱིམ་དུ་
 འབྱུངས་ཤིང་། མཚན་མཁན་ལ་བཞུན་པས་ཆེ་རིང་ཤོས་ལ་ལོ་བདུན་ལས་མི་
 ཟུབ་ཟེར་བས། པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་ཤི་བའི་རོ་མིག་གིས་མཐོང་མ་བཟོད་པར་
 གཤོག་དང་བཅས་ཡུལ་གཞན་དུ་འབྱུངས་དུ་བཏང་། རིམ་གྱིས་རྒྱ་གར་ཡུལ་
 དབུས་ཀྱི་དགོན་པ་ཆེ་ཤོས་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་མེབས་ཏེ་སྟོང་དཔོན་བམ་ཟེ་ས་ར་ཏ་དང་
 མངལ་ཏེ་ཆོ་དབང་བྱས། གཞན་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་གསང་
 རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། དགོན་པའི་མཁན་པོ་སྟོན་གཅན་འཛིན་བཟང་
 པོའི་དྲུང་དུ་དགེ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་བྱས་ཏེ། མཚན་དགེ་སྟོང་དཔལ་ལྷན་ཞེས་
 བཏགས། དགོན་པའི་ཞལ་ཏ་པ་(ལྷ་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་འཆོ་བའི་གཞེར་པ་)གནང་
 རིང་རྒྱ་གེ་ཆེན་པོ་བྱང་ལྟེ། སྤྱིང་ཕན་ཞིག་ནས་གཤེར་འབྱུར་གྱི་རྩི་བྱངས་ནས་
 གཤེར་བཅོངས་པའི་རིན་གྱི་ཐོག་ནས་དགེ་འདུན་ལ་འཆོ་བ་ཟུར། དེའི་གནས་
 རྒྱལ་དགེ་འདུན་ཆོས་དྲིས་པ་ན་ལན་དྲང་པོར་གསུངས་པས། དགེ་འདུན་ལ་
 གནང་བ་མ་བྱས་པར་ཆོང་བྱས་ནས་འཆོ་བ་ཟུར་བ་ཆོས་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་
 ཡིན་ཟེར་ཏེ་གནས་ནས་སྤྱང་(སྤྱིགས་འཛུགས་ནས་ཕྱང་པ་)། དེ་ནས་ཡུལ་
 གཞན་དུ་བྱོན་ནས་རྩ་ཁང་དང་མཚོད་རྟེན་མང་པོ་བཞེངས་ཤིང་། རྩི་རྩེ་
 གདན་གྱི་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་ཤིང་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་རྩི་དྲ་མིག་གི་ར་བས་བསྐྱར།
 དཔལ་ལྷན་འབུམ་སྤྱངས་(འདི་རྒྱ་གར་ཤར་རྩོམ་ལྷན་སུ་འབར་མ་དང་ཐག་
 ཉེ་བར་ཡོད་པའི་སྤྱིང་ཕྱོད་ཀྱི་དབྱེལ་དུ་མཚོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་)ཀྱི་
 མཚོད་རྟེན་ལ་ལྷགས་རིས་བསྐྱར་ཞིང་ལྷགས་རིའི་ནང་དུ་རྩ་ཁང་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་

ཡོད་པ་བཞེངས། ལྷ་ཆོའི་སྤྲུང་ལ་ཀྱ་གར་ལྷ་ཚུགས་ཀྱི་ཡུལ་མཐའ་གྱི་རྩ་ར་ཟེར་
 བའི་ཡུལ་གྱི་ཀྱལ་པོའི་མོ་བྱང་དང་ཐག་ཉེ་བའི་དཔལ་གྱི་རིར་གཙུག་པོར་རྒྱན་
 བཞུགས་གནང་ཞེ་ལངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་དར་སྤེལ་མཛད།
 སྤྲོད་དཔོན་འདི་དགྱང་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བཞུགས་ཟེར་བ་དང་། ལྷ་བཞུགས་
 ཟེར་བའི་བཤད་སྤྱོད་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀ་ལོ་ཕྱེད་ལ་ལོ་གཅིག་དུ་བཅིས་
 པའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་རྩ་ནང་རྒྱ་ར་རྒྱ་ཐས་མཛད་པའི་《ཀྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་》
 རན་གསལ་བས་གར་ལྷ་ར་ལྷ་ཆོ་རིང་པོ་ཞིག་བཞུགས་པ་འདྲ། སྤྲོད་དཔོན་
 འདིས་མཛད་པའི་བཟུན་བཙས་ལ་《དབྱུ་མ་ཚ་བ་ཤེས་རབ་》《རིགས་པ་དྲུག་
 ཅུ་པ་》《སྤྲང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་》《ཙོད་བསྐྱོག་》《ཞིབ་མོ་རྣམས་འཐག་》《མདོ་
 ཀུན་ལས་བདུས་པ་》《མི་ལམ་ཡིད་བཞེན་ནོར་བུའི་གཏམ་》ཆོས་ཕྱེད་བྱིམ་པ་
 ལ་གདམས་པ་《བཤེས་སྤྱིངས་》《ཀྱལ་པོ་བདེ་སྤྲུང་བཟང་པོ་ལ་གནམ་དུ་བྱ་བ་
 རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་》ཆོས་ཕྱེད་རབ་བྱུང་ལ་གདམས་པ་《བྱང་རྒྱུ་བྱི་ཆོགས་》
 གསར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུང་མདོར་བཟུས་ཏེ་བཤད་པ་《རྒྱད་ཀུན་ལས་བདུས་པ་》
 དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་གནམ་ལ་འབེབས་པ་《བྱང་རྒྱུ་བྱིམ་མས་འབྲེལ་》གསར་ལྷགས་
 ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་《མདོར་བྱས་》《མདོར་བསྟེ་》《དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་》
 གསར་ལྷགས་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་སྟོན་པ་《རིམ་པ་ལྷ་པ་》《གསོ་བ་རིག་པའི་བཟུན་
 བཙས་སྤྱར་བ་བརྒྱ་པ་》《སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་བཟུན་བཙས་མིག་མངས་རིམ་ཀྱི་སྤྱོད་
 བ་》ཅིས་ཀྱི་བཟུན་བཙས་《རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གཙུག་ལག་གི་དེ་
 ཁོན་ཉིད་》བཙས་ཆ་ཆར་བ་ཤོད་སྤྲུང་དུ་འབྱུར་ཞིང་དེ་གཉིས་ཙམ་མ་གཏོགས་
 མང་ཆེ་བ་ཀྱལ་པོ་ཁྱི་སྤྲང་ཞེ་བཙན་གྱི་དུས་ཤོད་སྤྲུང་དུ་བཟུར་བ་བཟུན་འབྱུར་
 ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད། སྤྲོད་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤོད་ཡིག་ཐོག་བཞོད་པ་རྒྱས་
 ཤོས་ནི། རྩ་ནང་རྒྱ་ར་རྒྱ་ཐས་མཛད་པའི་《བཀའ་བབས་བདུན་ལྷན་གྱི་བརྒྱད་
 པའི་རྣམ་ཐར་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་》ལྷགས་ལ།

སྤྲོད་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་(ཡུ་དེ་བ་)ནི་སྤྲོད་དཔོན་ལྷ་བྱུང་གྱི་སྤྲུ་ཆོའི་

སྒྲོ་བྱི་སྒྲོ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ཚམས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྷ་སྒྲོ་བ་
 དཔོན་དང་བྱུང་མེད་པའི་ཅི་བཀྱར་དང་དད་གུས་བྱ་བྱུང་དང་། སངས་རྒྱས་
 ཚམས་ལུགས་ཚམ་མ་བཟང་ལྷ་སྒྲོ་གས་པའི་བྱུ་བ་མཐའ་ལ་ཡང་ཏུ་ཅང་མཁས་པ་ཞིག་
 ཡིན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ནང་བཤད་སྒྲོ་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་འདི་སི་རྒྱ་ལའི་
 རྒྱུང་གི་རྒྱལ་པོ་བཟུ་ཅཱི་ཞེས་པའི་སྤྱུ་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད་ཚུལ་རྒྱ་ར་རྒྱ་ཐས་
 བཙམས་པའི་《རྒྱ་གར་ཚམས་འབྱུང་》གི་ནང་གསལ། བཀའ་པོ་ཉེ་མ་དེ་མ་ལས་
 རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དཔེ་སྒྲོ་བ་གི་རྩམ་པ་བྱུས། དེ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐམ་ས་ཆེན་པོའི་
 སྤྱི་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་ཉེན་རྣམས་མཇལ་བར་ཐེབས། སྐབས་དེར་
 སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྷ་སྒྲོ་བ་རྩོ་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ཏུ་ཐེབས་པ་དང་སྐབས་ཁེལ་ནས་མཇལ་ཉེ།
 སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་བྱུང་ཏུ་མདོ་ཐགས་ཀྱི་ཚམས་མཐར་ཐུན་པ་གསལ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྷ་
 ལྷ་སྒྲོ་འདས་ཁར་བཞུན་པའི་བདག་པོར་བསྐོས་ནས་རྒྱ་གར་རྩོ་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་
 ཏུ་སངས་རྒྱས་ཚམས་ལུགས་དར་ཐེལ་གནང་ཞི། ལྷ་ཁང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་
 རྩ་ཙུ་བཞི་བཞེངས། དེ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཚམས་གཞི་(ཚམས་ལུགས་སྒྲོ་བ་སྒྲོང་ལུང་
 པའི་ཉེན་གཞི་)བཙུགས། ཐམ་མེ་སྒྲོ་བ་དཀར་ནག་པོ་ཞེས་པ་རྩོད་པ་ལ་འགྲན་
 ཟུ་མེད་པ་དེ་ཐམས་པར་མཛད་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་མར་བྱུར་པའི་མཆོན་ལ་
 སྒྲོ་བ་དཔོན་དཔའ་པོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཅ་ལེ་རྒྱ་དཔོན་པར་ཡང་ཡུན་རིང་ཏུ་
 བཞུགས། ལྷ་ཆེའི་སྒྲོ་བ་རྒྱ་གར་རྩོ་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་རང་ཏུ་བཞུགས་ནས་དེར་སྒྲོ་
 འདས།

སྒྲོ་བ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བཞུན་བཙམས་ལ། དེ་ཏུ་མའི་རྩེ་བ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་《དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་》དེ་མདོར་བཞུས་ནས་བཤད་པ་《དབུ་མ་
 ལག་པའི་ཆོད་》དེ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་《འབྲུལ་པ་བསྐྱོག་པའི་གཏན་ཆོགས་བྱུ་བ་
 པ་》མཆོན་ཉིད་དང་ཐགས་ཀྱི་བྱུ་བ་མཐའི་རྣམ་གཞག་རྩོན་པ་《ཡེ་ཤེས་རྟོག་པོ་
 ཀུན་ལས་བཏུས་》གསང་ཐགས་ཀྱི་རྩོ་སྤྱོད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་《སྒྲོ་བ་
 བཞུས་པའི་རྩོན་མ་》དེ་རིགས་པས་བྱུ་བ་པ་《ཐམས་ཀྱི་ཐིམ་སྒྲོང་》ཐིམ་ཐུང་

དབང་གི་ཆོ་ག་ལ་《རྗེ་རྒྱལ་པོ་འཛིན་དཀྱིལ་ཆོག་སྤྲོད་པོ་མཛོད་པ་སྐུ་གསལ་》
 བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་《རྗེ་རྒྱལ་པོ་འཛིན་སྐུ་ཐབས་》ལ་སྐུ་གསལ་པ་མཛོད་པ་
 རྣམས། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་ཆབ་ཉི་མ་གྲགས་
 སྐུ་གསལ་རིམ་བཞིན་བསྐྱར་བ། བཞུན་འཁྱར་ཕྱར་ཐང་དཔར་མའི་སྐུ་གསལ་
 རྒྱུ་གསལ་པོད་[ཟ]པ་དང་། མདོ་རྒྱུ་གསལ་[ཅ]པའི་ནང་ཡོད། སྐུ་དཔོན་འདི་
 ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛོད་པའི་《བུ་སྟོན་ཆོས་འཁྱར་》དང་རྗེ་
 བླ་རྒྱ་ར་རྒྱ་ཐའི་《རྒྱ་གར་ཆོས་འཁྱར་》ལེན་བཅུ་བཅུན་པར་གསལ།

དབུ་མ་ལ་ནང་གསལ་དབྱེ་ན། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འཁྱར་
 བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།

(༡) དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ། སྐུ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་《དབུ་
 མ་སྤྲོད་པོ་》《དེའི་རང་འབྲེལ་རྟོག་གི་འབར་བ་》བཅས་ནས་སྐུ་དཔོན་
 སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤེལ་ལ་དགག་པ་མཛོད་དེ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐུ་ཐལ་ཐའི་
 སྐུ་ཐོག་མར་གསལ་གཏོད་མཛོད། དབུ་མའི་གཞུང་གོང་གསལ་གཉིས་ནི་
 སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་དང་ལུ་སྟེགས་པའི་སྐུ་ཐལ་ཐའ་ཁག་གི་ལྷ་ཚུལ་གསལ་
 པོར་བཤད་པས་རྗེ་ཐོ་རྗེ་ཨ་ཉི་ཤས་ཀྱང་རྒྱ་གར་དང་ཐོད་ཏུ་《རྟོག་གི་འབར་
 བ་》བཤད་ཁྱིད་ཐེངས་མང་པོ་གནང་བ་ཡིན། ལུགས་འདིས་བདེན་སྐུ་ཁས་
 མེམ་ཅིང་གཞན་རྣམས་ཁས་མེན།

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན། ཆོས་པ་གཉིས་ཀའི་ཆད་མ་མ་
 འབྲེལ་བའི་རོར་རང་རོས་ནས་སྐུ་པར་སྤང་བའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་གི་སྤྲོད་ཏུ་
 བསྐྱེད་བུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་སྤྲོད་པར་ཁས་མེན་པས་ན་རང་རྒྱུད་པ་
 ཟེར། ལུགས་འདིས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་རྒྱུ་གསལ་བདེན་པར་སྐུ་པའི་སྐུ་ཆད་
 ཅི། སྟོན་པོད་ཐེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ལུལ་རང་གི་
 རྟོན་ལུགས་ཀྱི་རོས་ནས་སྐུ་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཏུ་སྐུ་པ་པ་གཏན་ནས་
 ཐེད་པ་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་ཟེར། སྟོན་པོད་ཐེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་

ཅས་པའི་སྒྲོ་གནོད་མེད་ནི་སྒྲོ་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་དབང་ཤེས་དང་རྟོགས་པ་
གཉིས་ལ་ཟེར་ཞིང་། སྒྲོ་གནོད་མེད་ལ་ཕྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་
ལྟས་པར་ཐྱི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་རང་གི་སྒྲོ་འབྲུལ་གྱི་རོས་ནས་ཐུབ་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲོ་
གནོད་མེད་ལ་ཕྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐྱི་རྩལ་ཡུལ་རང་གི་སྒྲོ་འབྲུལ་
གྱི་རོས་ནས་ཐུབ་པ་ཡོད་པ་གཉིས་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྐྱུག་སྐྱུག་
ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་སྒྲོ་འབྲུལ་གྱིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟས་པར་སྐྱུག་གཞིའི་རྟེན་
དང་ཤིང་ཀྱང་སྐྱད་ཀྱང་ཕྱང་བ་མེད་ཀྱང་། སྐྱུག་སྐྱུག་ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་
སྒྲོ་འབྲུལ་གྱིས་སྐྱུག་གཞིའི་རྟེན་དང་ཤིང་ཀྱང་སྐྱད་ཀྱང་བར་འཛིག་ལྟས་
ཤིང་། སྒྲོ་འབྲུལ་གྱིས་བཞག་པའི་སྐྱུག་གཞིའི་རོས་ནས་ཀྱང་སྐྱད་ཀྱང་
ཕྱང་བའི་སྒྲོ་འབྲུལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུག་སྐྱུག་ཀྱིས་མིག་
བསྐྱད་པའི་སྐྱུག་གཞིའི་རྟེན་དང་ཤིང་ཀྱང་སྐྱད་ཀྱང་བའི་ཐུབས་
འཆར་ཕྱང་དེ་ནང་གི་སྒྲོ་འབྲུལ་གྱིས་བཞག་པ་མེད་པར་གཞི་དེར་དང་པོ་ནས་
རྟེན་མ་ཆེན་ཉིད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་རོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར། རྟོང་
ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་མི་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་ཕྱང་བ་འཆར་ན་ཡང་
སྒྲོ་འབྲུལ་གྱིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟས་པར་ཐྱི་རྩལ་ཡུལ་རང་གི་རོས་ནས་ཐུབ་
ཐུབ་པ་ཞིག་དུ་རོས་འཛིན། དེ་ནི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་ཐུབ་པ་
ནི་བདེན་པར་ཐུབ་པའི་ཆད་ཡིན།

དེ་ལྟར་པར་རྒྱད་པ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ཆེ་ན། མདོ་ལྷོ་སྒྲོ་འབྲུལ་པའི་དབང་མ་
རང་རྒྱད་པ་དང་། རྩལ་འབྱོར་སྒྲོ་འབྲུལ་པའི་དབང་མ་རང་རྒྱད་པ་གཉིས་ཡོད།

① མདོ་ལྷོ་སྒྲོ་འབྲུལ་པའི་དབང་མ་རང་རྒྱད་པ་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི། རྩལ་ཕྱན་
རིགས་མཐུན་བསགས་པའི་གཟུགས་རགས་པ་དེ་ཉིད་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་
ཀྱིན་ཡིན་པའི་ལྷ་རྩལ་ཐད་མདོ་ལྷོ་པ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་མིང་དེ་
ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འབྲུལ་པའི་རྩལ་ཕྱན་རབ་འབྲས་པ་དབང་
ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཀྱིན་ཡིན་པ་ཁས་མི་ལེན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི། རྩལ་ཕྱན་

རིགས་མཐུན་ཁིང་རྟེན་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོགས་པ་ལ་བསགས་པ་
ཟེར་ཁིང་། དཔེར་ན། དུམ་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཚྭ་གཞིར་བྱུར་པའི་རྩལ་ཐུན་
རིགས་མཐུན་པ་མང་པོ་ལྟེབས་འབྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

རྩལ་ཐུན་འདུས་པ་ཞེས་པ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྩལ་ཐར་པ་རྟེན་
གཞི་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཚུགས་གཅིག་དུ་ཆོགས་པ་ལ་ཟེར་ཁིང་། དཔེར་ན།
དམག་དང་ནགས་ཆལ་ཐིང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལུགས་འདིའི་སྒྲུབ་གཏོད་མཁན་ནི་
སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཡིན།

② རྩལ་འབྱོར་སློབ་པའི་དབྱ་མ་པ་རང་རྒྱད་པ་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི། བྱི་
རྩལ་དོན་གྱིས་སྤོང་པའི་སྤོང་ཞིང་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཁས་
ལེན་པའི་དབང་གིས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན། ལུགས་འདི་ཐོག་མར་
གསར་གཏོད་མཛད་མཁན་ནི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོལ་ཡིན།

(3) དབྱ་མ་ཐལ་འབྱུར་བ།

ཐལ་འབྱུར་བ་ཞེས་པའི་གོ་དོན། ཆོལ་བྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀའི་ཆད་མ་མ་
འབྲལ་བའི་རོར་མཐུན་སྤང་དུ་བྱུང་པའི་(རང་རོས་ནས་བྱུང་པར་སྤང་ཚུལ་
མཐུན་པ་) ཆོས་ཅན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་བྱུང་མི་དགོས་པར་མ་
རྩལ་པོའི་ཁས་སྤངས་ཅམ་ལ་འབྲེལ་ནས་མ་རྩལ་པོ་དེ་རང་ལ་བྲགས་པའི་ཚུལ་
གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བརྟེན་པར་ཁས་
ལེན་པས་ན་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས།

གོ་དོན་དེ་མཛད་བཙུས་ནས་བཤད་ན། རང་རྒྱད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་མི་
དགོས་པར་གཞན་བྲགས་ཀྱི་རྟགས་བཤོད་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་
རྗེས་དཔག་བརྟེན་ཅུས་པར་ཁས་ལེན་པ་དེར་དབྱ་མ་ཐལ་འབྱུར་བ་ཟེར། དབྱ་
མ་ཐལ་འབྱུར་པའི་ལྟ་བ་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད་མཁན་ནི་སློབ་དཔོན་ཟླ་
བ་བྲགས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་སློབ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མངས་ཀྱིས་
བསྐྱངས་ལ་དགག་པ་མཛད་པའི་སློབ་དེ་རྣམས་མི་འརྱག་པ་དང་། རང་རྒྱད་

ཀྱི་གཏན་ཆོག་ལས་མི་ལེན་པའི་སྒྲུབ་ཕྱིན། ལས་ལེན་པ་ལ་གནོད་ཕྱིན་མང་
ཏུ་བཞུག་ནས་«དབྱེ་མ་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་»དང་«དབྱེ་མ་
འཇུག་པ་»དེའི་རང་འབྲེལ་བཅས་མཛད་དེ་དབྱེ་མ་ཐལ་འཇུག་བའི་རྩ་བ་ཆོག་
མར་གསར་གཏོད་མཛད།

སྒྲོབ་དཔོན་འདི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སྒྲོབ་ཡིན་མིན་ལ་བཞད་
སྒྲོལ་མི་འདྲ་བ་ལྟ་ཆོག་ལ་འདུག་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་
«གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་»ནང་སྒྲོབ་དཔོན་ཁྱུ་
སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སྒྲོབ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མ་ཟད་རྩ་བ་རྩེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ཤས་
མཛད་པའི་«བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་»ལས་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་འདི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁྱུ་
སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སྒྲོབ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དེ་ལ་ནོར་འབྱུང་མེད། སྒྲ་འབྲུངས་
པའི་ཡུལ་རྒྱ་གར་རྩོུགས་ས་མཆར་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་དབྱེ་ནས་རིག་གནས་
མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། རྩོུགས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་།
སྒྲོབ་དཔོན་ཁྱུ་སྒྲུབ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱངས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་མང་པོ་ལས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན་
ཅིང་། རྩལ་པར་དབྱེ་མའི་གཞུང་དང་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་
མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། ལ་ལྟ་ཡི་དཔོན་པའི་མཁན་པོ་ཡུན་རིང་ཏུ་མཛད་དེ།
སྒྲ་ཆེའི་སྒྲུང་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་འབྲུངས་ཡུལ་རྩོུགས་བརྒྱུད་ཏུ་ཕྱོན་ནས་རྩ་ཁང་
དང་དཔོན་པ་མང་པོ་བཏབ། དཔྱད་ཆོ་སྤྲུལ་བརྒྱུ་ཅམ་བཞུགས་ཟེར་བ་བདེན་
མིན་རི་ལྟར་ཡང་སྒྲ་ཆེ་རིང་པོ་བཞུགས་པར་མདོན་ཉེ་ཁོང་གི་སྒྲོབ་མ་རིགས་
པའི་ཁྱུ་གཅིག་དང་། དེའི་སྒྲོབ་མ་རིགས་པའི་ཁྱུ་གཅིག་རྒྱུང་བ་(སྤུ་མ་བུ་མས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་)ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲོབ་མ་རྩོུགས་པོ་ཨ་ཉི་ཤ་ཡིན་ཅིང་། རྩོུ་
པོ་ཆེན་པོ་ནི་ཁོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གོང་གི་རྒྱ་ན་(ལྷ་ལོ་༡༥༩)ལོར་སྒྲ་འབྲུངས་པ་
དང་། དཔྱད་ཆོ་སྤྲུལ་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་ཁོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྷགས་འབུག་
(༡༠༩༠)ལོའི་ལོ་མཇུག་ལ་རྒྱ་གར་ནས་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་མངའ་རིས་སུ་ཕྱིན་པས་

པ་ཡིན་པས་མཐོན་པོ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཆེད་སྤྲོས་རབས་དང་པོ་འགོ་ཚུགས་པ་
ནས། རྩོམ་ཆེན་པོ་འབྲུངས་པའི་བར་དུས་རབས་དགུ་ལ་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ཉལ་
ཅམ་ཡོད་པ་ཆང་མས་མཐུན་གསལ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་ལྟག་བསམ་
ནམ་དག་གིས་དད་མོས་བྱེད་མཁན་ཆོས་དེ་ལ་དོགས་པ་ཙུང་བ་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད་
ཀྱང་། ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙུག་མའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བརྒྱན་བཟོ་ཡིན་པའི་གཞི་འདོན་ས་ལྟ་བུར་གྱུར་འདུག་པ་བཟག་
སྟབས་དཔེ་འདིས་མཛད་པའི་བཟུན་བཅས་ལ། 《དབུ་མ་ཙུང་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་》《དབུ་མའི་བཟུན་བཅས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་》
དང་《དེའི་རང་འགྲེལ་》《དབུ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་》སྟོབ་དཔོན་ལྷ་རྒྱལ་
ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་《རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་》《བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ནལ་འཕྱར་སྟོན་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་》《དབུ་མ་ཡུང་པོ་ལྷ་པ་》
བཅས་འདི་ནམས་མང་ཆེ་བ་ལྷི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནང་ནས་ཆོས་
རྒྱ་བ་དང་པོ་ཆང་ལོ་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱུར་བ་ཡིན། བཟུན་འབྱུར་སྤྲོས་ཐང་
དཔར་མའི་མདོ་ཚུགས་ཀྱི་པོད། [༡][༢]གཉིས་སྟེའོད། གསང་སྐགས་ཀྱི་
སྟོར་ལ། 《གསང་བ་འདུས་པའི་ཙུང་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་》《གསང་བ་
འདུས་པའི་སྟོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པ་》འདི་གཉིས་སྟེ་ལོའི་དུས་
རབས་བརྒྱ་པའི་མཇུག་དྲུ་མང་འཛིན་ལོ་རྒྱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་པོད་སྟོན་དུ་
བརྒྱུར་བ། བཟུན་འབྱུར་སྤྲོས་ཐང་དཔར་མའི་སྐགས་སྟོགས་ཀྱི་པོད་[༣]ཐར་
ཡོད། སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སྟོར་དུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་《དུ་སྟོན་
ཆོས་འབྱུང་》དང་རྩོན་རྒྱ་ར་རྒྱ་ཐས་མཛད་པའི་《རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་》གཉིས་
ལུགས་ལ།

ལུགས་འདིར་སྟོར་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་འདོག་ཚུལ་དང་དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་
འདོག་ཚུལ་སོགས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་བརྒྱད་ཡོད།

(༡) ཐོག་མར་སྟོར་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་འདོག་ཚུལ་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ལས་

གཉིང་ཟབ་པ་ཡིད། དེ་ཡང་ཚས་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་
ཅམ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། དུལ་རང་གི་རོས་ནས་ཐུབ་པ་དང་རང་བཞིན་
གྱིས་ཐུབ་པ་གཏན་ནས་མེད། དེ་ཉིད་གཞི་གང་ཟག་གི་ཉིང་དུ་སྒྱུར་ན་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད། དེ་མིན་གཞི་གཞན་གྱི་ཉིང་དུ་སྒྱུར་ན་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་
ཡིན་ཅིང། དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ལ་སྒྲུང་པ་ཉིད་རྟོ།

འོན་ཀྱང་ཕས་བཏགས་ཅམ་ཞིས་པའི་རྟོག་པ་དེ་གང་ཡིན། རྟོག་པའི་
དབང་གིས་བཏགས་ཅམ་ཞིས་པའི་མོ་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དུགས་འདིའི་རྟོག་
པས་བཏགས་ཅམ་ཞིས་པའི་རྟོག་པ་ནི་སྐྱེས་མ་མེད་པ་ནས་སྒྲོ་མོ་མས་པའི་དབང་
གིས་ཚས་གང་གི་སྒྲུང་བ་འཆར་ན་ཡང་གདགས་གཞི་ཚགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྒྲོས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དུལ་རང་གི་རོས་ནས་ཐུབ་པར་སྒྲུང་ཞིང་སྒྲུང་བ་
ཉར་དུ་ཐུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྟ་སྒྲེས་དེ་ཡིན། དེའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་
ནི། དཔེར་ན་ཐག་པ་ཁྲ་ལོ་ལ་སྒྲུལ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྒྲེས་པའི་སྐབས་ཐག་ཁྲ་
སྒྲུལ་དུ་བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་ཚགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་ཁྲ་སྒྲུལ་འཛིན་
གྱི་རྟོག་པ་སྒྲེས་པ་ལས། གདགས་གཞི་ཐག་ཁྲ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ནས་སྒྲུལ་དུ་ཐུབ་
པ་མེད་ཅིང། འབྲུལ་སྒྲུང་དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་།
དེ་ཡང་ཐག་པའི་ཉིང་དུ་སྒྱུན་པ་ཅུང་ཟད་བབས་པ། མདོག་དང་འབྲིལ་ལུགས་
སྒྲུལ་དང་འདྲ་བ། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུལ་མཐོང་མོང་བ་བཅས་རྒྱ་རྒྱུན་གསུམ་
འཛིན་པས་ན་ཐག་ཁྲ་དེ་ཉིད་སྒྲུལ་དུ་འབྲུལ་བའི་འཆར་སྒྲུང་བྱུང་བ་མ་ཟད།
སྒྲུལ་འདུག་མོ་སྒྲུལ་པའི་བསམ་སྒྲོ་སྒྲེས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ཐག་པའི་མདོག་
དང་། དབྱིབས་དང་། ཆ་གས་རེ་རེ་བདང་། ཚོགས་པ་བཅས་གང་ཡང་སྒྲུལ་
གྱི་མཚན་གཞིར་བབྱུང་རྒྱ་མེད་པར་རང་གི་བསམ་སྒྲོས་བཏགས་ཅམ་ཡིན།
དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར། ཚོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་སྒྲུལ་པའི་
བསམ་པ་སྒྲེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་གདགས་གཞི་ཚགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
དང་དེའི་སྒྲུལ་དུ་བསམ་སྒྲོས་རོས་འཛིན་བྱས་པ་ཅམ་ལས། ཚོས་དེའི་དབྱིབས་

དང་། ཁ་དྲག་ཆ་གས་རེ་རེ་བ་དང་། ཆོགས་པ་བཅས་གང་ཡང་ཆོས་དེའི་
མཆན་གཞིར་འཛག་ཆུ་མེད་ལ། དེ་དག་ལས་རྒྱུ་མེད་པའི་ཆོས་གང་ཡང་
མཆན་གཞིར་འཛག་ཆུ་མེད་པར་གདགས་གཞི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་
བསམ་སྒྲིལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན། གལ་ཏེ་གདགས་གཞིའི་ཉེང་ནས་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་དེ་ལ་རོས་འཛིན་གསར་བ་ཡོང་མི་སྲིད་
པ་དང་། མིང་བརྟ་མ་ཐུར་བའི་མིས་ཀྱང་མཐོང་ཙམ་ནས་ཤེས་དགོས་པ།
དེས་པོ་གཅིག་ལ་གང་ཟག་མ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་མི་
སྲིད་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད། དེར་བརྟེན་གདགས་གཞི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐུ་རྒྱུ་ལྟུང་གི་དེས་པོ་དེར་རོས་འཛིན་བྱེད་པའི་བསམ་སྒྲིལ་བྱུང་ཞིང་། རོས་
འཛིན་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འདི་དང་འདིའི་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་
དང་། གདགས་གཞི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིག་པ་ཏུ་
ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་ཆོག་གི་རྣ་
ནས་ཐུ་སྒྲ་ཡང་། བསམ་སྒྲིལ་ཐོག་ནས་འབྱེད་པ་ནི་རྣུང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་བར་
དུ་ཡོང་མི་བྱུང་། བསམ་སྒྲིལ་ཐོག་ནས་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཐུ་བ་ནི་རྣུང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་གོ་བ་ཆོག་
ཙམ་དུ་མ་ལུས་པ་ཞིག་དགོས་པ་དེར་བྱག་པ་ཡིན།

ཐོག་མར་རྣུང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གི་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ།)

བདག་མེད་ཀྱི་རྩ་བ་ལ་གོ་བ་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་དུས་རིམ་གཅིག་དང་།
དེ་ལ་འཛིགས་སྐབས་སྐྱེ་བའི་དུས་རིམ་གཅིག་ དེའི་ནང་རྣུང་རྣུང་བྱུང་འདུག་
ཆུང་ཐོག་ནས་འཆར་བའི་དུས་རིམ་གཅིག་བཅས་ཡོད།

ཐོག་མར་སྐྱེ་མའི་མན་རག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣུང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བ་ལ་གོ་བ་
ལེགས་པར་ཆགས་རྗེས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཐོགས་འདོན་པ་དང་
དགག་བྱའི་ར་རོས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་གཉན་ས་དང་དུར་ཁྲོད་དུ་སྐོང་ནས་

གཙོད་གཏོང་བའི་སྒྲིལ་འདི་ནི་ཚད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཚལ་ལུགས་ཀྱི་བྱལ་མཐའ་
 ཚང་མར་ཡོད་ཅིང་། གཙོད་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ཡང་བདག་འཛིན་གཙོད་པ་ལ་
 ཟེར། གཙོད་ཀྱི་ནང་དུ་རང་གི་ལུས་སོ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སེམས་ཀྱིས་སྤལ་
 ཉེ་རང་ལུས་ལྟ་འདྲེ་ལ་སྒྲིལ་བཏང་ནས་སྦྱོན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་ལ་བརྟེན་
 ནས་སེམས་ལ་འཇིགས་སྣང་སྦྱེས་སྤྱུ་བཅུག་ཞེ། འཇིགས་སྣང་དེ་སྤྱང་བ་དང་
 སེམས་ཀྱི་བྱར་གཅིག་གིས་དགག་བྱའི་ང་དེ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན།

དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་དེ་ངོས་འཛིན་ལེགས་པར་སྤྱང་ཆེས། ང་དེ་མེད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ལ་རིག་པ་བདུན་ཡོད། དེ་ལ་རྣམ་བདུན་གྱི་རིག་པ་ཟེར།

༡. ངའོ་སྒྲིལ་དུ་འཛིན་པའི་གཞིའི་ང་དེ་སྤྱང་སོ་ལྟ་དང་། རང་བཞིན་
 གྱིས་བྱལ་བའི་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིག་པ།

མིང་གི་རྣམ་གངས་སྤྱུ་འབྱར་བ།

བདག་མང་པོར་འབྱར་བ།

བདག་སྦྱེ་འཇིགས་ཅན་དུ་འབྱར་བ།

༢. རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་བའི་ཐ་དད་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིག་པ།

སྤྱང་སོ་ལས་ལོགས་སྤྱུ་བདག་ཡོད་དགོས་པ།

དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་པ།

༣. སྤྱང་སོ་ལ་བདག་བརྟེན་ནས་གནས་པ་འགོག་པའི་རིག་པ། སྤྱང་སོ་
 འཇིག་ན་བདག་འཇིག་པར་འབྱར་བ།

༤. བདག་ལ་སྤྱང་སོ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་འགོག་པའི་རིག་པ་སྤྱང་སོ་ལྟ་
 ལས་ལོགས་སྤྱུ་བདག་ཡོད་དགོས་པ།

༥. བདག་སྤྱང་སོ་དང་ལྡན་པ་འགོག་པའི་རིག་པ།

དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་བའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་པ།

༦. སྤྱང་སོ་ལྟ་ཚོགས་ཅམ་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིག་པ།

ཕྱང་པོ་ལྷ་ཆོགས་པ་ནི་གདགས་གཞི་ཡིན་ཞིང་། བདག་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་གདགས་གཞིར་བཏགས་པ་ཡིན་པ་མི་རིགས།

༡. ཕྱང་པོ་ལྷ་ཆོགས་པའི་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིག་པ།

དབྱིབས་ནི་གཞུགས་ཅན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ཆོར་བ་དང་།
འདུ་མེས། རྣམ་མེས་གསུམ་ལ་དབྱིབས་མེད་ཅིང་། དབྱིབས་བདག་ཡིན་ན་
བདག་ལའང་དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་དགོས་པ།

དེ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིག་པ་བདུན་ཡིན་ལ། དེའི་
དཔེ་ནི་ཤིང་རྩ་འཁོར་ལོ་ལ་ཐུར་ནས་བཤད་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
རིག་པ་ཐུར་དགོས། བདག་མེད་པ་མེས་ན་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པ་ལོ་སྟེ།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ། དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་
བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་ཐུབ་པར་གཏན་ལ་
དབབ་དགོས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཟེར།

དེ་ལ་རིག་པའི་རྣམ་གངས་མང་པོ་ཡོད་ (ཡོད་མེད་སྡེ་འགོག་གི་རིག་པ།
སྡེ་བཞི་སྡེ་འགོག་གི་རིག་པ། གཅིག་དུ་བལ་གྱི་རིག་པ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིག་
པ་) གྱུར། མཐའ་བཞིའི་སྡེ་འགོག་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐབ་བེད་ཀྱི་རིག་
པའི་ནང་ནས་རྩས་པ་ཆེ་ཤོས་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་སྡེས་ན་མཐའ་བཞི་གང་
རུང་ལས་སྡེ་དགོས་པས་དེ་གནད་བསྐྱུས་ཅིན་བཤད་ན།

① བདག་སྡེ་འགོག་པའི་རིག་པ། རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་
ལས་སྡེས་ན་རྒྱ་ཡི་དྲུས་སྡེ་འབྲས་བྲ་རང་གི་རྩ་ཆོབ་ཟིན་པས་སྐར་ཡང་སྡེ་བ་
དོན་མེད་པ་དང་། རང་གི་རྩ་ཆོབ་ཟིན་སྐར་ཡང་སྡེ་བ་ན་འབྲས་བྲ་རིགས་
འདྲ་གཏན་ནས་མི་སྡེ་བའམ་སྡེ་བ་བྱག་མེད་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དབྱིབས་
དང་རྩས་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་མེད་དགོས།

② གཞན་སྡེ་འགོག་པའི་རིག་པ། རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པའི་གཞན་ལས་

སྤྱི་ལོ་ན། རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བྱ་ཡིན་མིན་
ཐམས་ཅད་སྤྱི་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་འགག་གི་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་
འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། འབྲས་བྱ་སྤྱི་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་
གཉིས་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་ལྟར་དུས་མཉམ་པས་རྒྱའི་དུས་སྤྱི་བའི་བྱ་བ་
ལྟར་བ་པོ་འབྲས་བྱ་དེ་ཡང་ཡོད་དགོས།

③ གཉིས་ཀ་ལས་སྤྱི་བ་འགོག་པའི་རིག་པ། སྤྱོད་པ་རེ་རེ་ནས་སྤྱི་བ་མེད་
ན་གཉིས་ཀ་ལས་སྤྱི་བ་ཡོད་མི་སྤྱིད་པ།

④ རྒྱ་མེད་ལས་སྤྱི་བ་འགོག་པའི་རིག་པ། རྒྱ་མེད་ལས་སྤྱི་ན་རྒྱ་གཅིག་ལ་
བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཚོགས་པ་དང་། འབྲས་བྱ་དེ་ཡོང་བའི་ཆེད་
དུ་རྒྱ་ལ་འབད་བཙོན་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་ཡིན་དགོས།

(༥) བདག་མེད་གཉིས་ཀར་བྱ་མོང་དུ་སྤྱར་དགོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
རིག་པ། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་མོང་དུ་སྤྱར་ཚོགས་པ་དང་། རིག་པ་རྩ་
མོས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པས་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིག་པ་
ཡིན་ཟེར། རིག་པ་འདིས་སྤྱོད་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་གྲོ་བྱ་བ་
པ་དང་། ཡོད་པའི་མཐའ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་སེལ་བྱ་བ་
པ་མ་ཟད། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྲོ་བྱ་བ་པ་ཡིན།
འོན་ཏྲང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ལ་གསུམ་ཡོད་
དེ། ① སྤང་པའི་རྟེན་འབྲེལ། ② སྤྱོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། ③ བརྟེན་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་བཅས་ཡིན།

① སྤང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། རྒྱ་རྟེན་མང་པོ་ཞིག་སྤང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྲེལ་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཚས་ལྷགས་ཚང་མས་བྱ་མོང་དུ་
ཁས་ལེན་པ་ཞིག་ཡིན།

② རྟོག་པའི་རྟོག་འབྲེལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་
ཡིན་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་རྟོག་ནས་རང་གི་རོ་ཙུབ་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་།
གོ་དོན་ཐ་མ་ལས་ཁྱབ་ཆེ་བ་དང་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་པ་མང་ཆེ་བས་ཁས་
ལེན།

③ བརྟེན་པའི་རྟོག་འབྲེལ་ནི། རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ཆོགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་བྱུབ་པ་ལ་ཟེར། འདི་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བའི་རྟོག་འབྲེལ་ལས་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་པ་ཞིག་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ལ་རྒྱ་
དང་རྒྱུན་ཟེར་བ་རྒྱ་ལུ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་ས་ཙོན་ནི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ལྟར་རྒྱ་
སྤྱི་གས་ནི་རྒྱུན་ཡིན་པས་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་ཙམ་ལ་གོ་བ་ལེན་ན་རྟོག་འབྲེལ་གྱི་གོ་དོན་
ཁྱབ་ཀྱང་བའི་རྒྱུན་ཡོད་པས། དབྱ་མ་ཐལ་འབྱུར་པས་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་དང་
རྒྱུན་ནི། ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེའི་མིང་ཏུ་འདྲགས་པའི་གདགས་གཞི་
ཆོགས་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་འདི་དང་འདིའི་ཞེས་
ངས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་གཉིས་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཆོས་དེ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཡིན། དེ་ནི་མིས་བརྗོད་པའི་དངོས་པོ་དང་།
མིས་མ་བརྗོད་པའི་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་ཐོག་
མར་དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་མིང་ཏུ་འདྲགས་པའི་གདགས་གཞི་ཐར་ནས་ཡོད་པ་
ཡིན་པ་ལ། མིས་དངོས་པོ་དེ་ལ་ངས་འཛིན་ཕྱིད་མ་བྱུབ་པའི་གོང་ཏུ་དངོས་པོ་
དེའི་མིང་དེ་མེད་པ་དང་། མིས་དངོས་པོ་དེ་ལ་ངས་འཛིན་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་
གཞི་ནས་དངོས་པོ་དེ་ལ་འདི་དང་འདིའི་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ནས་དངོས་པོ་
དེ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་ཀྱང་མི་
ཡིས་བསམ་མྱོས་དངོས་པོ་དེ་ངས་འཛིན་བྱས་པའི་འབས་བྱ་ཡིན། ངས་འཛིན་
ཀྱི་བསམ་མྱོ་དེ་ནི་ཕྱི་རྣམ་ལུ་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་གདགས་གཞི་ཆོགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་འཆར་སྤང་བྱུང་བའི་འབས་བྱ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ངོ་རྒྱུ་པ་
དང་། ང་ཡི་འོ་སྒྲུལ་པ་ལ་ཡང་འདྲ། ཕྱི་རྣམ་ལུ་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་།

གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱལ་པས་བཏགས་ཙམ་གཉིས་ཡིན་པ་མ་
གཏོགས་ཡུལ་རང་གི་རོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་དེ་
ལ་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཟེར། དེ་འདྲའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་དེས་མེད་མཐའ་(གཏན་ནས་མེད་
པའི་མཐའ་)སེལ་ཞིང་། རྩི་རྣམས་ཀྱི་འཆར་སྤང་དེས་ཡོད་མཐའ་(རང་
བཞིན་གྱི་ཡོད་པའི་མཐའ་)སེལ་བ་དང་། སྤང་སྟོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་
སྤང་སྟོགས་དེས་པ། སྤང་སྟོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྤང་སྟོགས་དེས་པ་ཞིག་
དང་སྤང་སྤྲོད་གཉིས་གཅིག་སྟོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བ་ཞིག་ཚིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་
སྤང་སྟོགས་ནས་འཆར་བ་བྱུང་ན། གཞི་ནས་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རོ་མ་རྒྱལ་
པའི་ཆད་ལ་སྟེབས་པ་ཡིན། དེར་བཞེན་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་རྒྱལ་པར་དུ་
ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྟེ་མི་གྲུབ་ཟེར་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེར་བྱུག་ཡོད།

གཉིས་པ། རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་ མཐའ་བཞི་འཛིན་ལྟ་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་དེ།
ཕྱི་བྲག་སྐྱ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་པ་བཅས་བཞི་ཡིན།

(༡) ཕྱི་བྲག་སྐྱ་བ།

དེ་ལ་ཕྱི་བྲག་ཙམ་བརྗོད་དགོས་དོན་ནི། དཀོན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་
གསུམ་ཉེ་སྡེ་གནས་འཇིག་གསུམ་ཡོད་པའི་དཀོན་པོ་ཆར་མར་དུས་གསུམ་ཡོད་
པར་འདོད། དུས་གསུམ་ཡོད་པའི་དཀོན་པོ་ཆར་མར་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར།
དཀོན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡེ་གནས་འཇིག་གསུམ་གྱི་དུས་གསུམ་ནི་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་བྲག་
ཡིན་ཞེས་ཁས་སྤངས་སྟབས་ཕྱི་བྲག་སྐྱ་བ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ནི་དཀོན་པོ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་དང་པོ་དེ་མ་འོངས་པ་དང་། གཉིས་པ་དེ་ད་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་དེ་
 འདས་པ་བཅས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ས་པོ་ལ་ཆ་བཞག་ན། འབྲས་གཅིག་
 མར་བཏག་པ་ཡིན་ན་འབྲས་དེ་ཡར་མ་སྐྱེས་ཤོང་གི་སྐྱོན་དེ་སྐྱོན་ཁོ་རང་གི་ད་ལྟ་
 བ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་གྲུའི་མ་འོངས་པ་ཡིན། ལྷ་གྲུ་དེ་ཡར་སྐྱེས་ན་སྐྱོན་དེ་
 འཇིག་ཟིན་པར་བརྟེན་འདས་པ་ཡིན་པས་ལྷ་གྲུ་དེ་ད་ལྟ་བར་སྐྱེས་ཟིན་པ་
 ཡིན། ལྷ་གྲུ་དེ་ཡང་འབྲས་ཀྱི་བཏགས་ནས་མེད་པར་ལྷ་རྒྱུ་ཡང་མེད་མེད་གཞན་
 འཛོལ་གྱི་ནས་མེད་པར་ལྷ་རྒྱུ་པ་ཆང་མ་འདས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དངོས་པོ་
 གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དེའི་འདས་དང་ད་ལྟ་མ་འོངས་གསུམ་ཆང་མ་
 དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་ཡིན་ཏེ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟ་བར་འབྱུར་བ་དང་། ད་
 ལྟ་བ་ནས་འདས་པར་འབྱུར་བ་རེད། འོན་ཀྱང་རྣམས་དེ་གཅིག་ཡིན། ར་པོ་
 ཁག་ཁག་དང་རྣམ་པ་ཁག་ཁག་རེད། དཔེར་ན། ལྷ་གྲུ་ལྷ་མོ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་
 ན། ལྷ་གྲུ་ལྷ་མོ་དེ་དང་པོ་སྐྱེ་དུས་ལྷ་མོ་ཡིན་པ་ལས་ཨ་མ་མིན། ལྷ་མོ་དེ་ལྷ་གྲུ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་སྐྱེས་ལས་སྐྱེས་པ་ལྟར་པའི་མ་འོངས་པ་རེད། དེ་ནས་ལྷ་གྲུ་ཞིག་སྐྱེས་
 སོང་ན་ཨ་མའི་ད་ལྟ་བ་རེད། དེ་ནས་ཤི་སོང་ན་འདས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་
 འདས་སམ་ཡང་ན་ད་ལྟ་བ་ཡང་ན་མ་འོངས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་དངོས་པོ་དེའི་
 རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཅུ་ལས་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན། དཔེར་ན་ལྷ་གསུམ་ཤིག་ལ་ཆ་
 བཞག་ན་ལྷ་གསུམ་དེ་དང་པོ་ཞིག་ཉིད་ཞིག་བཟོས། དེ་ནས་ཞིག་ཉིད་དེ་གཉིད་
 ནས་ལྷ་མོ་ཉིད་ལ་བཟོས། དེ་ནས་ཡང་ལྷ་མོ་ཉིད་གཉིད་ནས་ལྷ་གྲུ་ལྷ་གྲུ་མ་ལྟ་
 ལྷ་གྲུ་ཞིག་བཟོས་ན་ཡང་ལྷ་གསུམ་གྱི་རྣམས་ཀྱི་འབྱུར་མེད། དེ་ནི་རྣམས་གཅིག་ལ་
 རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དངོས་
 པོ་དེའི་དུས་གསུམ་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ཐག་ཡིན་པར་འདྲོད་པས་
 ལྷ་གྲུ་མཐའ་དེའི་མིང་ལ་ཕྱི་ཐག་སྐྱེ་བ་ཞེས་བཟོད་ཀོ།

ཕྱི་ཐག་སྐྱེ་བ་ལའང་གང་ཐག་གི་བདག་ཡོད་པར་འདྲོད་མཁན་ཞིག་དང་།
 མེད་པར་འདྲོད་མཁན་ཞིག་ཁག་གཉིས་ཡོད། ཕྱི་ཐག་སྐྱེ་བར་ཆ་བའི་ཕྱི་པ་

བཅོ་བརྒྱད་ཡོད། རྩེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ལས་མང་པོས་བརྒྱུར་བའི་རྩེ་པས་གང་
 ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་མིན་རྩེ་པ་བརྒྱ་བརྒྱུན་གྱིས་གང་
 ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་དང་མེད་མེད་
 བཤེན་པ་ཚོས་ལྷ་རྩེགས་པའི་ལྷ་པོའི་སྐབས་ཁྲིམ་ཞིན་པ་ལྷ་རྩེགས་ལའི་ལྷ་
 བརྒྱུ་བ་ཚོར་མས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཟེར་བ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་
 ཟེར་མཁམ་ཅ་བ་ནས་མེད། ཚང་མ་བདག་གི་རོལ་དེ་ཤེས་ན་གཞི་ནས་མར་པ་
 མོབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ག་རྩེགས་ཡིན། འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་རྒྱུ་པའི་ནང་མང་ཆེ་
 བས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཅེས་
 པ་ནི། རང་རྒྱུ་འཁེར་བའི་བདག་ཟེར་བ་མེད་ཟེར། རང་རང་ཚོའི་བདག་གསུ་
 ར་ཞེས་པ་དེ་ནི་རང་གི་སྤྱད་པོ་ལྷ་ཚོས་པ་པ་དེ་ལ་རང་གི་ར་ཡིན་བསམ་པའི་རོལ་
 འཁོན་ལྱས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་རང་གི་སྤྱད་པོ་ལྷ་དེ་མར་བཞག་ནས་
 ལྷ་རྩེ་བདག་ཟེར་བའི་འདི་རེད་ཅེས་མཛུ་བ་མོ་བཅུགས་ནས་བརྒྱན་ཡས་མེད།
 སྤྱད་པོ་ལྷ་པོ་དེ་མེད་བདག་སའི་གཞི་བྱས་ནི་དེ་ལ་རང་གི་ར་ཡིན་བསམ་ནས་
 བརྒྱད་པ་ཞིག་རེད་ལ་དེ་བསམ་པའི་སྐབས་ལྷ་རང་གི་རྒྱང་བར་རང་གི་སྤྱད་པོ་
 ལྷ་ལས་མོགས་ལྷ་ར་ཟེར་བ་ཞིག་འདྲལ་སྒྲམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ནོར་འཁྲལ་ཡིན།
 རང་གི་སྤྱད་པོ་ལྷ་ལས་མོགས་ལྷ་ཡོད་པའི་བདག་ཟེར་བ་ཞིག་མེད། གང་ཡིན་
 ཟེར་ན་རང་གི་ལྷས་པོ་རྩེ་སྤྱད་པོ་ལྷ་པོ་དེ་པ་མ་གཞིས་ཀྱིས་རྩེར་བ་རེད། ཚོར་
 བ་ནི་རིམ་བཞིན་མོས་པ་འདྲིས་བྱས་ནི་ལྷ་ར་བ་རེད། འདྲེ་ཤེས་ལྷ་ར་དེ་རྩེར་
 ལྷ་ར་བ་རེད། དེ་ལ་རང་གི་ར་ཡིན་པར་འཁྲལ་ནི་རང་གི་སྤྱད་པོ་ལྷ་ལས་མོགས་
 ཡོད་གས་པའི་ར་ཞིག་འདྲལ་སྒྲམ་པ་ལྷ་ར་བ་ཡིན། བདག་ཟེར་བ་དེ་རྩེ་མར་
 སྤྱད་ནས་པོར་བྱ་འདི་རེད་ཅེས་མཛུ་བ་མོ་བཅུགས་ལྷ་ཡོད་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་མེད།
 སྤྱད་པོ་ལྷ་མར་སྤྱད་ན་ར་འདི་རེད་ཅེས་མཛུ་བ་མོ་བཅུགས་ཡས་མེད། དེར་
 བརྩེན་རང་གི་སྤྱད་པོ་ལྷ་ལས་མོགས་ལྷ་ལྷ་རྩེ་རང་རྒྱུ་ལྷ་པའི་ར་ཞིག་འདྲལ་
 བསམ་པའི་བསམ་ལྷ་དེ་ནོར་འཁྲལ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་

བདག་འཛིན་ཡིན་པ་ལས་དེ་འདྲ་མིན། དེ་མིན་པ་དེ་མེས་ཚུགས་ལྷུང་ན་དེ་ལ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མིན་མེས་པ་ཟེར། དེས་ན་རྣང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་དེ་འདི་ཡིན་
 པར་འདོད། རྩེ་བྲག་རྩེ་བས་བདག་མིན་གྱི་རྣང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། རྩེ་
 བྲག་རྩེ་བས་བདེན་པར་མ་ལྟ་བུ་པའི་རྣང་པ་ཉིད་དེ་ཁས་མི་ལེན། བདེན་པར་
 ལྟ་བུ་པ་ཡོད་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་པ་མིན་བསམ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མིན་པར་
 འདོད། ལྷུང་པོ་ལྷ་ཟེར་བ་དེ་མིག་དེ་མིག་ཡིན་པར་བདེན་པ་དང་། ལྷ་ལྟག་དེ་
 ལྷ་ལྟག་ཡིན་པར་བདེན་པ། ར་དེ་ར་ཡིན་པར་བདེན་པ་ཡིན་པས་བདེན་པར་
 ལྟ་བུ་ཟེར་བ་དེ་ཡོད། དེ་མིན་པར་ལྟ་བུ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡོད། ས་ས་རེད་བསམ་པ་
 དེ་བདེན་པ་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་ལས་ལོགས་སུ་འདྲུག་བསམ་པ་དེ་ཚོར་འཁྲུལ་
 རེད་ཟེར། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རེད་ཟེར། དེ་ལྟར་བཤད་ནས་
 བདེན་པར་ལྟ་བུ་པ་ཟེར་བ་དེ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་པ་ཟེར་བ་དེ་
 གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་རེད། སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྟགས་ཡིན་དང་མིན་དེ་བདེན་
 པར་ལྟ་བུ་པ་ཡིན་མིན་ལ་བརྟམས་ཏེ་དབྱེ་བ་ཞིག་མིན། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མིན་ཡོད་དང་མིན་ལ་བརྟམས་ནས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་གི་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་
 པར་འདོད་པ་ནི་ཕྱི་པ་ལྷ་ཉེགས་པ་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་མིན་པར་འདོད་
 པ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ཕྱེ་བྲག་རྩེ་བའི་ཕྱེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ནང་ནས་
 མང་པོས་བཀྲར་བའི་ཕྱེ་པ་ས་རྒྱ་བས་འཁྱོད་དང་། དཀོན་མཆོག་ ལས་རྒྱ་འབྲས་
 བཅས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་ནང་པ་རེད། རྣང་པ་ཉིད་གྱི་རྩ་བ་ལྷེ་བདག་མིན་
 གྱི་རྩ་བ་ལ་སླེབས་དུས་དེ་ལྷ་ཉེགས་པ་ཆགས་བཤད་ཡོད། དཔེར་ན། རྩ་
 ཆོག་གི་ཆོག་མི་ཁ་ཤས་སྒྲིག་འཁྲུགས་སྒྲིག་རྩེ་ཆོག་གི་རྩྱིད་རྩྱུག་ནང་དུ་
 ལྟགས་ནའང་བསམ་པོ་འདི་སྒྲིག་ལྟགས་ལྟ་བུ་མིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དཔེ་དེ་རྩ་བུ་ཡིན་
 ཟེར། དེའི་རྩ་བའི་སྒྲིག་ནས་བཤད་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་མིན་པར་ལྷ་
 ཉེགས་པ་ཆགས་བཤད་ཡོད། ཡིན་ནའང་དེས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་།
 ལས་རྒྱ་འབྲས། རྩེ་བ་ལྷ་ཕྱེ་བཅས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་

པའི་གས་སུ་ཚུད་ཅམ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། ལུ་ཉེགས་པས་ཁས་ལེན་ཡས་ཀྱི་བདག་
 ཟེར་བ་དེ་དང་མང་པོས་བཀྱར་བའི་ཉེ་པས་ཁས་ལེན་ཡས་ཀྱི་བདག་ཟེར་བ་དེ་
 གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་མང་ཆེ་བ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ལུ་བཀ་སྐྱ་
 བས་གསར་ཐགས་ཀྱི་ཆོས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། ཁོང་ཆོས་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དེ་མཆོན་པོ་བྱ་བྱུང་དང་ཐོགས་མེད་ཐོགས་ཀྱིས་ལྷིས་སུ་
 བཟོས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པར་ཁས་ལེན་གྱི་
 མེད། དེར་བཞེན་ཚུན་མ་ཐོད་དུ་དགེ་བཤེས་ཤིག་གིས་གསང་ཐགས་ཀྱི་ཆོས་རྩ་
 བ་ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱི་མེད་པ་དང་། ཐེག་པ་རྒྱུད་ལྷན་གཏོགས་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་རྩ་བ་ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱི་མེད་པས་མི་ཆོས་ཁོང་ལ་དགེ་བཤེས་ལུ་
 བཀ་སྐྱ་བཞེས་མིང་འདྲགས་བཏགས་ཡོད། ར་ཆོས་འདིར་ལུ་བཀ་སྐྱ་བའི་ལུ་
 བའི་རྩ་བ་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ན་འགྲིག་གི་རེད། ལུ་བཀ་སྐྱ་བའི་ནང་གང་ཟག་
 གི་བདག་ཡོད་པར་འདྲོད་མཁན་དང་མེད་པར་འདྲོད་མཁན་ཁག་གཉིས་ཡོད་
 པ་དང་། ཉེ་པ་བཙོ་བརྟུན་ནང་ནས་བདག་ཡོད་པར་འདྲོད་མཁན་གཅིག་དང་
 བདག་མེད་པར་འདྲོད་མཁན་བརྟུ་བརྟུན་ཡོད། ཐེག་ཆེན་དང་གསང་ཐགས་
 ཀྱི་ཆོས་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཉེ་པ་བཙོ་བརྟུན་ཆང་མ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ལུ་
 བཀ་སྐྱ་བའི་ལུ་ཚུལ་མདོར་བཅུས་བྱས་ན་དེ་ཅམ་ཡིན།

ལུ་བཀ་སྐྱ་བའི་ལུ་བའི་གཞུང་གཞུགས་སའི་དཔེ་ཆ་ནི་«མདོན་པ་ཉེ་
 བརྟན་»ཞེས་བ་དེ་ཡིན། «མདོན་པ་ཉེ་བརྟན་»ཟེར་བའི་དཔེ་ཆ་དེ་སངས་
 རྒྱས་རང་གིས་བཅམས་གནང་བ་མ་ཡིན་པར། དག་བཙོམ་པ་བརྟན་གྱིས་
 བཅམས་པ་ཉེ། རི་སྐད་དུ། །ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྷ་འཁྱེད་ཀྱིས། །གདགས་པའི་
 བརྟན་བཙོམ་མཐུ་འགལ་བུས། །ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་གང་པོས་བུས། །རྣམ་
 ཤེས་ཆོགས་ནི་ལྷ་སྐྱེད་ཀྱིས། །ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀ་བྱའི་བུས། །རབ་བྱུ་བྱེད་པ་
 དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །ཡང་དག་འཕྲོ་བའི་རྣམ་གངས་ནི། །གསུམ་པོ་ཆེ་ཡིས་
 བུས་ཞེས་གསུམ། །ཞེས་«ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་»དང་། «གདགས་པའི་བརྟན་

བཅས་» 《ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་» 《ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་» 《ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་»
 《རབ་དུ་བྱེད་པ་» 《འགྲོ་བའི་ནམ་གངས་»བཅས་《མངོན་པ་ལྟེ་བདུན་》ལས་
 དེ་དག་མཛད་པ་པོ་ནི་རིམ་པར་ཤུ་རིའི་ལུ་དང་། མཉུ་འགལ་བུ། གང་པོ།
 བམ་ཐེ་ལྷ་རྒྱུད། ཀ་བྱའི་བུ། དབྱིག་བཤེས། གསུམ་པོ་ཆེ་བཅས་ཉེ་དག་
 བཅོམ་བདུན་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བ་ནམས་ཀྱིས་《མངོན་པ་ལྟེ་
 བདུན་》ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་འདྲི་བ་ཡིན། 《མངོན་པ་ལྟེ་
 བདུན་》པོ་དེ་དག་གི་དཀོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་བྱེ་བྲག་
 སྐྱེ་བའི་གཞུང་གི་གཙུག་《བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ་》(བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་
 ཆེན་མོ་ཡང་ཟེར་)ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། ཟུས་སྐྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཞེན་གྱིས་
 གསན་ནས་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཛོད་པར་བྱ་བའི་སྟོང་པོ་མ་
 ལུས་པ་བསྟུས་ནས། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལུགས་སུ་《ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་
 ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་》ཞེས་བྱ་བ་གནས་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
 བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དེ་མཛད་པ་རེད། ལྟེ་བདུན་ལས་《གདགས་པའི་བསྟན་
 བཅོས་》ཀྱི་ནང་ཆོན་འཇིག་རྟེན་གདགས་པ་དང་། རྒྱ་གདགས་པ། ལས་
 གདགས་པ་ནམས་དོད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་མ་འགྱུར་ཞེས་《བྱ་སྟོན་ཆོས་
 འབྱུང་》ལས་གསུངས་སོ། 《མངོན་པ་ལྟེ་བདུན་》དང་《ཆད་མ་ལྟེ་བདུན་》
 གཉིས་ཐད་དེ་ཡིན་ཉེ་《མངོན་པ་ལྟེ་བདུན་》ནང་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བའི་ལྷ་བ་ཤོད་ཀྱི་
 ཡོད་པ་དང་། 《ཆད་མ་ལྟེ་བདུན་》ནང་མེམས་ཅམ་པ་དང་མདྲོ་ལྟེ་བའི་ལྷ་བ་
 ཤོད་ཀྱི་ཡོད། བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བའི་ནང་དོན་སྦྱང་དགོས་པ་བརྒྱད་ནི། ① གཞི་
 བདེན་པ་གཉིས། ② སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད། ③ ཟག་བཅས་ཟག་མེད། ④
 ཤེས་བྱ་གཞི་ལ། ⑤ དུས་གསུམ། ⑥ ཟུ་དོན་འཛོག་ཚུལ། ⑦ ཤེས་པས་
 ཡུལ་འཇུག་ཚུལ། ⑧ ཆད་མའི་ནམ་གཞག་བཅས་སོ།

(༡) མདོ་ལྗེ་པ།

དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཡུང་རམ་བཀའ་དེ་རྣམས་ཚད་མ་
ཡིན་པར་རྣམས་འཛིན་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྤྱབ་མཐའི་ལྷ་རྒྱུ་ལ་ཤོད་ཀྱི་
ཡོད་པས་ན་མདོ་ལྗེ་པ་ཞེས་བཏགས། མདོ་ལྗེ་པ་ལ་ནང་གསེས་ཕྱེ་ན་ཡུང་གི་
རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་ལྗེ་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་ལྗེ་པ་ལྟ་
གཉིས་ཡོད། དེ་ནི་ཡུང་གཙོ་བོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་དང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་
གཙོ་བོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཁག་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། མདོ་ལྗེ་པའི་གཞི། ལམ།
འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲར་ཚད་མ་རིག་པའི་ནང་གསལ་པོ་ཡོད།
ཚད་མ་རིག་པའི་ནང་གཙོ་བོ་མདོ་ལྗེ་པའི་ལྷ་པ་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན།
དེ་མཚུངས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷ་པ་ཡང་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་བྱུང་བ་ཡིན། ཚད་མ་
རིག་པ་ལ་ལེའུ་བཞི་རུ་དབྱེ་བ་ལས། ལེའུ་དང་པོ་དང་ལེའུ་གཉིས་པ་གཉིས་ནི་
མདོ་ལྗེ་པ་དང་། ལེའུ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན།
འདྲར་ཚད་མ་རིག་པའི་ནང་ཡོད་པའི་མདོ་ལྗེ་པའི་ལྷ་རྒྱུ་ཚང་མ་བཤད་མི་
དགོས་པར་གཙོ་བོ་མདོ་ལྗེ་པ་དང་སྤྱབ་མཐའ་སྒྲུབ་གཞན་བར་ཚོད་གཞི་ཡོད་
པའི་མི་མཐུན་པའི་གནད་གཙོ་བོ་གང་དུ་སྤྱུག་ཡོད་མིན་སྒྲུབ་ཞུ་གི་ཡིན།

མདོ་ལྗེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེའི་ལྷ་
རྒྱུ་ལ་གཞིགས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ལ། ཡོད་རྒྱུ་ཡི་བདག་གཅིག་དང་
མེད་རྒྱུ་ཡི་བདག་གཅིག་བཅས་གཉིས་ཡོད། དེའང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
བདག་གཅིག་དང་། ཁས་ལེན་མིན་པའི་བདག་གཅིག་བཅས་གཉིས་ཡོད་པར་
འདོད། ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བདག་དེ་གང་ཞིན། ང་ར་། ང་འགྲོ། ང་བ།
ང་འཁྱུང་། ང་སྤོང་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ཡོད་དགོས་པའི་བདག་ཡིན་ཟེར།
མེད་དགོས་པའི་བདག་དེ་ནི། སྤང་པོ་ལྷ་ལས་ལོགས་སུ་ང་བཟུང་བ་ཞིག་འདུག་
སྟུང་པའི་ང་དེ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ། ལག་པས་བཟུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་
ང་བཟུང་བ་དེ་མེད་པར་འདོད་པས་མདོ་ལྗེ་པའི་ལྷ་རྒྱུ་དེ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཤོད་

སྐྱེས་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཅུང་ཞིབ་ཅིང་ཐུབ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་མདོ་མེ་
 བས་ཡོད་དགོས་སྐྱེའི་བདག་གཅིག་དང་མེད་དགོས་སྐྱེའི་བདག་གཅིག་གི་
 གཉིས་སྐྱེད་བྱེ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཡིན། ཡོད་དགོས་པའི་ར་དེའི་མིང་ལ་ཐ་སྐྱེད་
 ཏུ་ཡོད་པའི་རའམ་བདག་ཟེར། ཐ་སྐྱེད་ཏུ་ཡོད་དགོས་པའི་ར་དེ་ནི། ར་འཁྱོ།
 ར་སྒྲི། འདི་རའི་རེད། ར་འབྱུང་། ར་ཟ། འདི་རའི་མ་རེད་སྐགས་ཤོད་
 ཡས་ཀྱི་ར་དེ་རིགས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཐ་སྐྱེད་ཏུ་ཡོད་པའི་ར་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་ལ་
 ཡང་ཡོད་དེ་རམ་སྐྱེའ་བ་སྒྲིན་མ་ལས་ཀ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་སྐྱེམ་པ་སྐགས་ཀྱི་
 བསམ་མཛོ་དེ་སངས་རྒྱལ་ལའང་ཡོད། དེ་ནི་བཀག་དགོས་པའམ་མེད་པ་བཟོ་
 དགོས་པའི་ར་དེ་ཡིན། མེད་པ་བཟོ་དགོས་པའི་ར་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེས་པ་
 རྒྱལ་སྐྱེས་ཏུ་ར་ཟེར་བ་མིང་མིང་ཞིག་འདུག་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲུབ་དེ་ནོར་
 འབྲུལ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་ཡིན། སྐྱེས་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལོགས་སྐྱེས་
 ཟེར་བ་རང་སྐྱེའ་འཕེར་བ། རང་རྒྱལ་སྐྱེས་པའི་ར་ཞིག་མེད་པར་འདོད། མི་
 རྒྱལ་པོ་འཁར་རྒྱལ་མར་བཞག་ནས་འགྲོ་བྱུང་པ་ལྟ་བུའི་ཁེར་རྒྱུང་ལ་འགྲོ་བྱུང་
 མཁན་གྱི་ར་ཞིག་མེད་པས་ར་འདི་རྒྱུ་འཁོག་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེའི་ཐད་
 ལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ན་རྒྱེས་སྐྱེད་བྱུང་མ་ཐལ་འབྱུར་བ་བཤད་སྐབས་མན་ཞོགས་
 ཡོད། དཔེར་ན། གོང་ཏུ་བྱས་པ་ལྟར། མི་ཞིག་གིས་སྐྱེ་ནས་བཟ་ཤིས་ཞེས་
 སྐད་བཏར་བྱུང་ན་ར་ལ་ཟེར་གྱི་འདུག། ཁོས་ར་སྐད་གཏོར་གི་འདུག་བསམ་
 པའི་བསམ་མཛོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡོད་དགོས་པའི་ར་ཡིན་པ་ལས་མེད་དགོས་པའི་
 ར་དེ་ཡིན། བཀག་དགོས་པའི་ར་དེ་གང་ཞེ་ན། བཟ་ཤིས་རྒྱལ་མ། ཁྱོད་མར་
 རོན་ཤོག་ཅེས་བཤད་བྱུང་ན། དེ་ཏུས་གཞི་ནས་རང་གི་བསམ་པར་རམ་རྒྱལ་
 མ་མ་བརྒྱས་པར་ཁོས་ར་ལ་རྒྱལ་མ་ཟེར་གྱི་འདུག་བསམས་ནས་ར་དེ་ཏུགས་ཆེ་
 ཏུ་སྐྱེན་ཏེ། སྐྱེས་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལོགས་སྐྱེས་ཟེར་བ་ཞིག་མཁྱེད་མོ་བཙུགས་སྐྱེད་
 པ། ལག་པས་བཟུང་རྒྱུ་ཡོད་པ། མིག་གིས་མཁོར་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ར་གཅིག་
 ཟུར་ཏུ་ཡོད་བཟུང་པའི་འཆར་ཟུར་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གང་ཟག་གི་

བདག་འཛིན་ཟེར་བ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པའི་ང་དེ་ཡིན།

མདོ་ཐེ་པའི་ལྷ་བ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་ན་གཤམ་གསལ་གྱི་
 ཆིག་དེ་གཉིས་མ་བརྒྱག་པ་བྱས་ཏེ་དེའི་དོན་དག་ཆ་ཆང་བ་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་པ་
 བྱེད་དགོས་པ་ལྟེ། ① བ་སྟན་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་ཆེད་རྒྱ་
 ཡོད་པ་དང་། ② རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་
 ལྷབ་པ་དེ་ཡིན། ཆིག་དོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་ཡག་པོ་མ་ཤེས་ན་མདོ་ཐེ་པའི་ལྷ་
 བ་ཡག་པོ་ཤེས་མི་བྱུང་། དཔེར་ན་བ་སྟན་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་
 ཆེད་རྒྱ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། བཏགས་དོན་བཅའ་ན་ཆེད་
 རྒྱ་མེད་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། རི་ཁོང་རྩ་ཟེར་བ་དེ་ལ་བ་སྟན་བཏགས་པའི་
 བཏགས་དོན་བཅའ་ན་ཆེད་ཡག་མེད་པས་ཁོ་ལ་མིང་དེ་བཏགས་ཅམ་ལས་
 གཞན་མེད། རི་ཁོང་གི་རྩ་ཟེར་བ་དེ་མི་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་དུ་རི་ཁོང་གི་རྩ་
 ཅོག་དེ་རྩ་ཅོ་ཡིན་པར་རོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་རི་ཁོང་གི་རྩ་ཞེས་བ་སྟན་བཏགས་པ་
 ཞིག་ལས་ཁོས་དེར་རི་ཁོང་གི་རྩ་ཞེས་བ་སྟན་བཏགས་པའི་དོན་དག་དེ་བཅའ་
 ན་ཆེད་ཡས་མེད། གང་ཞེ་ན། རི་ཁོང་གི་མགོ་ལ་རྩ་དང་མི་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་
 དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་ཆོག་དོན་དངོས་ལ་མེད་པར་བརྟེན་དོན་དངོས་ལ་མེད་པ་
 དེ་བ་སྟན་བཏགས་སྐབས་དེར་བ་སྟན་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་
 ཆེད་ཡས་མེད། དོན་དངོས་ལྷ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་།
 དེའི་བ་སྟན་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་དེ་གཏན་གཏན་ཆེད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་
 ཡིན། བ་སྟན་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་ཆེད་རྒྱ་ཡོད་པའི་བཏགས་
 པའི་དོན་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དཔེར་ན། ཤིང་རྩ་འཁོར་ལོ་ཟེར་
 བ་དེའི་མིང་དེ་རི་ལྷར་བྱུང་མིན་དང་དེའི་བ་སྟན་འདོགས་ཡས་ཀྱི་གཞི་འཛིན་
 ས་དེ་གང་དུ་འདུག་གམ་བརྟག་དབུང་བྱ་རྒྱུ་ལྟེ། དེ་ཡང་བ་སྟན་བཏགས་པའི་
 བཏགས་དོན་ཟེར་བ་ནི་གཞི་འཛིན་ས་དེ་གང་གི་ཆོག་དུ་སླེབས་མིན་བརྟ་བ་དེ་
 ལ་ཟེར། བ་སྟན་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཆེད་ཀྱི་ཡོད་

དམ་ཟེར་ན། མེད་རྟ་འཁོར་མོའི་འཁོར་ལོ་དང་། སྒྲིམ། འཐེན་ཐག་སྐགས་
མང་པོ་ཚྭགས་པ་དེ་ནི་དེའི་མིང་གདགས་སའི་གཞི་ཡིན། དེ་ནས། ར་འགྲོ་
ར་སྒྲོད། ར་བ། ར་འབྱུང་ཟེར་བའི་ར་དེའི་བ་སྒྲུད་བཀྲགས་པའི་བཀྲགས་
དོན་བཅའ་ན་ག་རེ་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་ར་ཟེར་བའི་
གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་ཟེར། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་དེ་མིང་གདགས་
སའི་གཞི་བྱས་ཏེ་ར་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་འཁོར་གྱི་ཡོད་ཟེར། དེ་ཡིན་
པ་ལས་ར་དེ་སྤྱང་པོ་ཚྭགས་པ་དེ་ར་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་འཁོར་གྱི་མེད།
ར་འགྲོ་ ར་སྒྲོད། ར་ཡིན་ཟེར་བའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་རི་ལྟར་འཁོར་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་
ན། རར་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་ར་རེད་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་འཁོར་གྱི་ཡོད་
པ་ལས་རར་གི་སྤྱང་པོ་ཚྭགས་པའི་ཆ་ཤས་ཆ་ཆང་ཆང་བའི་ཚྭགས་པ་དེ་ར་
ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་མེད། དེར་བརྟེན་བ་སྒྲུད་བཀྲགས་པའི་བཀྲགས་
དོན་བཅའ་ན་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན།

རར་འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རར་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ཟེར་བ་
ནི་དོན་དངོས་སྤྱི་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ཆང་མ་རར་
འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རར་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་རེད། རར་འཛིན་
རྟག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་རར་གི་རོ་ལོ་ནས་རྒྱར་ཐུབ་པ་ལས་སེམས་ཀྱིས་
ཕར་བརྩོས་པ་ཞིག་མིན། རར་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ཟེར་བ་ནི། སེམས་
ཀྱིས་ཕར་བརྩོས་པ་མ་ཡིན་པར། ཕར་རོས་ནས་རྒྱར་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་
དཔེར་ན་ར་ཟེར་བ་དེ་རར་འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་གཞིར་རར་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། རའོ་སྒྲིམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་རར་འཛིན་རྟག་པ་ཡིན། རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་དེ་རའོ་སྒྲིམ་པའི་བསམ་པ་སྐྱེ་ཡག་གི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཁོ་རར་གི་རོས་ནས་རྒྱར་ཐུབ་པ་ཞིག་ལས་རར་གི་སེམས་ཀྱིས་ཕར་
བཀྲགས་པ་ཞིག་མིན། དེར་བརྟེན་རར་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་སྟེ་ཁོ་རར་
གི་རོས་ནས་རྒྱར་ཐུབ་པ་དེ་ཡིན། རར་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་དང་། རར་

གི་རྟོག་ཅུང་མུ་ཐུབ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན། རི་ཐོང་གི་རྩ་དེ་ནི་རང་
 འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་པར། དེ་
 ནི་སེམས་ཀྱིས་ཐར་བཏགས་པ་ཞིག་ལས་སྤྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་རྟོག་ཅུང་མུ་ཐུབ་པ་
 ཞིག་ཡིན། རི་ཐོང་གི་མགོ་ལ་རྩ་མེད་པ་དེ་ནི་རང་གིས་རི་ཐོང་གི་རྩ་ཙག་དེ་རྩ་
 ཡིན་པར་འབྲུལ་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་རི་ཐོང་གི་རྩ་དེ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་
 གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ཡིན། ཁྱིའི་རོ་པོ་ནས་ཚུར་ཐུབ་པ་ཞིག་
 ཡིན་པར་སེམས་ཀྱིས་ཐར་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དོན་དངོས་སྟེ་མེད། དོན་
 དངོས་སྟེ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དེ་ནི་རང་འཛིན་
 རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་རེད། རང་འཛིན་རྟོག་
 པའི་ཞེན་གཞི་ཟེར་བ་ནི་རྟོག་འཛིན་གྱི་དཔལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཟེར། ཞེན་ཟེར་བ་ནི་
 རྟོག་འཛིན་གྱི་དོན་དང་གཞི་ཟེར་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་དོན་ཡིན་པས་རྟོག་འཛིན་གྱི་དྲ་
 ཡས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་རྟོག་ཅུང་མུ་ཐུབ་པ་ཞིག་ལས་སེམས་ཀྱིས་ཐར་
 བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་དབྱུ་མ་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་པ་ནས་མི་
 འདྲ་ཞིང་། དབྱུ་མ་པས་ཁོ་རང་གི་རྟོག་ཅུང་མུ་ཐུབ་པ་ཞིག་མེད་པར་རང་གི་
 བསམ་སྒྲོས་དངོས་པོ་ཁོ་རང་ཡོད་པ་དེ་ལ་འདི་རེད་འདི་མ་རེད་ཅེས་ཐར་
 བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྒྲིལ་ལ་མདོ་སྟེ་པའི་ལྟ་
 བའི་ཡག་པོ་ཤེས་ན་དབྱུ་མ་པའི་ལྟ་བའི་ཡག་པོ་ཤེས་ཐུབ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་
 ཆོས་ཐོག་མར་གསུངས་སྐབས་སུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཤུགས་ཆེན་པོ་
 ཡོད་མཁན་ཁག་གཅིག་ལ་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཁག་གཅིག་ལ་
 མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་དེ་ལས་གནས་ཆད་མཐོ་བ་ལ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པར་གསུངས་ཡོད། ཡིན་ནའང་རང་གི་རྟོག་ཅུང་མུ་ཐུབ་པ་ཡོད་
 གསུངས། རང་གི་རྟོག་ཅུང་མུ་ཐུབ་པ་ཡོད། བདག་ཏུ་ཐུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་
 མེད་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ་ནས་གསུངས། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་སྟེགས་སྐབས་
 སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་ཏུ་ཐུབ་པ་དེ་གསུངས། དེ་ནས་ཡང་རྟོག་པས་

བདག་ས་ཙམ་ཟེར་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་ལྟ་བུ་ས་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་
 དེ་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས་ན་དང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཤེས་དགོས་ཤིང་།
 རྒྱ་བྱ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཤེས་ན་མདོ་ཞེ་བའི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཤེས་ཀྱི་ལ། མདོ་
 ཞེ་བའི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཤེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཤེས་ཀྱི་ལ། སེམས་
 ཙམ་པའི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཤེས་ན་གཞི་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་གསལ་ཐག་ཆོད་ཤེས་
 ཟུབ་པར་བརྟེན་ལྟ་བུ་འོག་མ་འོག་མ་དེ་ལྟ་བུ་ཞོར་མ་ཞོར་མ་དེ་དག་ཤེས་ཤིང་གས་
 རྒྱུད་ཡས་ཀྱི་མང་གཞི་ཞིག་ཡིན། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བ་བཞི་
 གསུངས་པ་དེ་གནས་ཆད་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་
 འདྲ་ཡིན་དུས་ཁོ་རང་ཆོས་མོའི་ལྟ་བུ་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་དཀོངས་པ་ཡིན་ཟེར་
 དགོས་པའི་ཚུན་པ་བྱུང་བ་ལས་སངས་རྒྱལ་རང་གི་མཐར་ཐུག་གི་དཀོངས་པ་ནི་
 དབུ་མའི་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན། དེར་རྟེན་མདོ་ཞེ་བའི་ལྟ་བུ་འདྲ་ལ་རང་འཛིན་རྟོག་
 པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་རོས་ནས་རྒྱུ་བྱ་བ་པ་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་དངོས་པོ་
 ཆར་མ་མེད་དགོས་ཟེར། དངོས་པོ་དེ་མྱེ་རྣམས་ལྟ་བུ་གནས་བཅུད་པ་དེ་ལ་
 རང་གིས་རོས་འཛིན་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་རང་གིས་རོས་འཛིན་
 བྱས་པ་ཙམ་རེད་ཟེར་བའི་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། དངོས་པོ་དེ་ཡང་གཉིས་པ་དང་
 སེམས་ཡང་དང་པོ་རེད་ཟེར་མཁན་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ནང་གཅིག་ཀྱང་
 མེད། དངོས་པོ་རྩོན་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཆར་མ་གཅིག་མཆུངས་ཡིན། དངོས་པོ་ལ་
 རོས་འཛིན་དང་མཁྱལ་བ་རྩོམས་ཀྱི་དྲུག་སྐབས་དངོས་པོ་དེ་ལ་རོས་འཛིན་ཀྱི་དྲ་
 ལྟངས་ཀྱི་ཐད་ནས་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་ལས་དངོས་པོ་དེ་ཡང་དང་པོར་ཡོད་པ་
 སེམས་གཙའ་ལྟ་བུ་དང་དངོས་གཙའ་ལྟ་བུ་གཉིས་གཅིག་མཆུངས་ཡིན། དེ་ལ་རོས་
 འཛིན་ཀྱི་དྲུག་སྐབས་སོ་སོའི་བཤད་ལྟངས་མི་འདྲ་བ་ཆགས་པ་རེད། མདོ་ཞེ་བའི་
 ལྟ་ལྟུང་དང་དེར་སངས་གི་མྱེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་མྱེ་རྣམས་ནས་ཡོད་པ་རེད་
 ཟེར་ཡས་དེ་ཅད་དེ་ཁག་ཁག་ཡིན། དངོས་པོ་དེ་རྟོན་དངོས་ཐོག་ཡོད་མེད་ལ་
 མ་བརྟེས་པར་ཆར་མར་རང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཟེར་བ་ཡོད་དེ་དེ་ཅོང་གི་དུ་ཟེར་

བདེ་དོན་དངོས་ཐོག་ཡོད་མེད་ལ་མ་ཉམས་པར་ཆང་མར་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པ་ཟེར་བ་དེ་ཡོད། དཔེར་ན། རི་ཁང་གི་རྩ་ཟེར་བ་དེ་དོན་དངོས་ཐོག་མེད་
 ནའང་ཁོ་རང་དངོས་འཛིན་གྱིད་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་དེ་རི་ཁང་གི་མཆོ་ལ་ར་འདུག་
 ལྷན་པའི་བསམ་མཁྱོད་ལ་དེ་ནི་རང་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རང་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་མ་ཐུབ་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་གཞི་ནས་དོན་དངོས་སུ་ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་དེ་བྱུང་བ་རེད།
 དོན་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་
 ཡིན་པ་དེ་ཐུ་རྩལ་གྱི་དངོས་ནས་ཚུར་ཐུབ་པ་ཅིག་རེད། དོན་དངོས་སུ་མེད་པ་
 ཞིག་ཡིན་ན། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཐུ་རྩལ་གྱི་ཡུལ་ནས་
 ཚུར་ཐུབ་པ་ཞིག་མེད་ལ། སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད།
 དེ་ནི་དོན་དངོས་སུ་མེད་པ་ཅིག་ཡིན། བྱེ་བྲག་ལྷ་བ་དང་མདོ་ལྷེ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་
 ཚུལ་ནང་དཔེར་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལ་ཆ་བཞག་ན། གཟུགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཚུང་
 བྱས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཤར་རྩོ་རྩལ་བྱང་དང་ལྷོང་དང་འག་གི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་།
 དེ་འདྲ་ཞིག་བདུན་ལ་རྩལ་སྤན་གཅིག་དང་། རྩལ་སྤན་བདུན་ལ་ལྷགས་རྩལ་
 གཅིག་ ལྷགས་རྩལ་བདུན་ལ་ཚུ་རྩལ་གཅིག་ ཚུ་རྩལ་བདུན་ལ་རི་ཁང་གི་རྩལ་
 གཅིག་ རི་ཁང་གི་རྩལ་བདུན་ལ་ལྷག་རྩལ་གཅིག་ ལྷག་རྩལ་བདུན་ལ་ཐུང་
 རྩལ་གཅིག་ ཐུང་རྩལ་བདུན་ལ་གཞི་ནས་ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་སྤན་གཅིག་ཡིན། ཉི་
 ཟེར་གྱི་རྩལ་སྤན་གཅིག་ཆགས་སྐབས་གཞི་ནས་མིག་གིས་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།
 མིག་གི་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཆད་དེང་རང་ཆོའི་ཤ་ཡི་མིག་དེས་བད་ཀར་མཐོང་
 བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ལས་ཆེ་ཤེས་ཁྱེར་ཏེ་བལྟས་ནས་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

- མདོ་ལྷེ་པའི་ནང་དུ་① བདེན་པར་ཐུབ་པ་དང་། ② དོན་དམ་པར་
 ཐུབ་པ། ③ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཐུབ་པ། ④ རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ།
 ⑤ རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པ། ⑥ རང་དངོས་ནས་ཐུབ་པ། ⑦ རས་སུ་ཐུབ་པ་
 བཅས་མིང་ཆོག་བདུན་པོ་དེ་དག་ཆང་མ་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་མདོ་ལྷེ་པའི་

སྐབས་ལྷ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གྲུབ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གྲུབ། རྣམ་
 ལྷ་གྲུབ་པ་གྲུབ། རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་གྲུབ་སྟགས་ནམས་དོན་གཅིག་
 ལ་གོ་དགོས། འོན་ཀྱང་དབྱ་མའི་ནང་ཁག་གཉིས་ཡོད། དབྱ་མ་པ་ཁག་
 གཅིག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཟེར་བ་དང་།
 དབྱ་མ་པ་ཁག་གཅིག་གིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྟགས་མདོ་ལྟེ་པས་བཤད་པ་ཆར་
 མ་མེད་པར་འདྲོད། མདོ་ལྟེ་པའི་ནང་གོང་གསལ་མིང་ཆོག་བདུན་པ་དེ་དག་
 ཅམ་རྒྱན་པེད་རྫོད་ལྟེད་སྐབས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་པེད་རྫོད་ལྟེད་པ་ལས་མིང་ཆོག་གཞན་ནམས་པེད་
 རྫོད་ལྟེད་སྟུལ་ཆེར་མེད། དེ་བཞིན་མདོ་ལྟེ་པའི་ལྷ་བ་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས་ན་
 ཆད་མ་རིག་པའི་ལུང་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཡག་པོ་ལྷུང་ས་དགོས། དེ་ཤེས་ན་
 མདོ་ལྟེ་པའི་ལྷ་བ་ཆ་ཆར་བ་ཤེས་གྲུབ་པ་ཡིན། མདོ་ལྟེ་པའི་ལྷ་བ་དེ་རྫོན་མ་
 རོད་ཀྱི་གྲུ་ས་ཁག་ནང་ཆད་མའི་འཛིན་གྲུ་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ཁ་ཤས་གྱིས་
 ལོ་བཞི་དང་། ཁ་ཤས་གྱིས་ཀྱང་ཤོས་ལའང་ལོ་གཉིས་སྟོབ་གཉིས་ལྟེད་སྟུལ་
 ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་གཙོ་བོ་མདོ་ལྟེ་པའི་ལྷ་བ་ལྷུང་ས་ཀྱི་ཡོད། མདོ་ལྟེ་པའི་
 ཅན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁས་ལེན་མཁན་ཡོད་ལ་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ཡང་ཡོད།
 མདོ་ལྟེ་པས་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། དེ་བཞིན་མདོ་ལྟེ་པ་ནི་
 ཐེག་པ་རྒྱུད་དུའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྫོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་
 བདག་མེད་ཀྱི་ལྷ་བའི་ཐོག་ལ་ཕྱེ་བྲག་རྣམས་པ་ལས་རིག་པ་གཉིད་ཟབ་པ་དང་
 གནས་ཆད་མཐོ་བ་ཡོད། མདོ་ལྟེ་པའི་རྫོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་འཛོག་སྤངས་ནི་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཟེར་བ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཟེར་བ་ནི་སྤང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཟེར་བ་
 ཞིག་མེད་པར་འདྲོད། མདོར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཟེར་མཁན་གྱི་མདོ་
 ལྟེ་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཆར་མས་གང་ཟག་གི་བདག་མིན་པར་གསུང་དུ་ཡོད་
 དགོས་པའི་ང་ཅེད་ཟེར། དེར་བཞིན་མདོ་ལྟེ་པས་ཡོད་རྒྱུའི་བདག་དང་།

མེད་དགོས་སྒྲིའི་བདག་གཉིས་སྒྲུབ་ཕྱི་བ་ཕྱི་བ་ཡིན།

(༣) སེམས་ཅན་པ།

སེམས་ཅན་པ་ཟེར་བ་དེ་སེམས་ཡང་དང་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ཡིན་སྒྲིའི་
 མེད་པར། དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་གྱུབ་པ་
 ཟེར་བ་དེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན། རང་དང་རང་འཛིན་
 ཚད་མ་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཟེར་བ་དེ་དང་གོང་གི་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་ཏུ་གྱུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་གོ་རྟོག་གཅིག་ཡིན། རང་དང་རང་འཛིན་
 པའི་ཚད་མ་གཉིས་རྩལ་གཞན་མིན་པར་རྩལ་གཅིག་རེད། མྱི་རྩལ་དོན་ཏུ་མ་
 གྱུབ་པ་རེད། མྱི་རྩལ་གྱི་དོན་ཟེར་བ་མེད་ཟེར། ནམ་རྒྱུན་འཆར་ཅན་ཏུ་མིང་
 བསྟུན་ནས་མྱི་དོན་ཞེས་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་སྒྲིའི་པར་བཤད་ན་མྱི་རྩལ་གྱི་
 དོན་ལ་ཟེར། མྱི་རྩལ་གྱི་དོན་ཏུ་གྱུབ་པ་དེ་མེད་ཟེར་བ་དེ་དོན་དངོས་སྒྲིའི་མེད་
 ཟེར་བ་མིན་ལ། སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པ་ཞིག་ལས་དོན་དངོས་སྒྲིའི་མེད་པའི་སྤྱོད་
 པ་རེད་ཟེར་བའི་དོན་མིན་པར་དོན་དངོས་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་མྱི་རྩལ་གྱི་དོན་ཏུ་གྱུབ་པ་མིན་ཟེར། མྱི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་དང་རང་གིས་
 དངོས་འཛིན་བྱས་པའི་བསམ་སྒྲིའི་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི། མྱི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་སྤྱོད་
 ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རང་གིས་འདི་དང་འདི་ཞེས་དངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་བསམ་སྒྲིའི་
 མྱིས་པའི་སྐབས་སྒྲིའི་སྤྱོད་མེ་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད། སྤྱང་སྤྱུལ་མི་འདྲ་བ་
 གསུམ་པོ་ནི། ① མརོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྤྱང་བ། ② བདག་སྒྲིའི་
 བག་ཆགས་ཀྱིས་སྤྱང་བ། ③ སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་
 སྤྱང་བ་བཅས་མྱི་རྩལ་ཡུལ་དུ་ང་ཚོར་ཚུར་འཆར་སྤྱང་ཡོང་སྐབས་ཁ་ཤས་མརོན་
 བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་སྤྱང་ཡོང་བ། ཁ་ཤས་བདག་སྒྲིའི་
 བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་སྤྱང་ཡོང་བ། ཁ་ཤས་ནི་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་
 གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཆར་སྤྱང་ཡོང་བ་བཅས་འཆར་སྤྱང་མི་འདྲ་བ་

གསུམ་ཡོང་གི་ཡོད། འཆར་ལྷང་ཡོང་ལྷང་ས་གསུམ་པོ་དེ་ཡག་པོ་མ་ཤེས་ན།
 གོང་གི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་མེན་མི་
 སྤྱབ། དེར་བརྟེན་བག་ཆགས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་ལྷང་བྱུང་བ་
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འགའ་ཤས་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཆར་ལྷང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། འགའ་ཤས་ནི་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཆར་ལྷང་ཡོང་གི་ཡོད་པ། འགའ་ཤས་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་
 བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་ལྷང་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་འཆར་ལྷང་མི་
 འདྲ་བ་གསུམ་པོ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་གང་ལྟར་
 འཆར་ལྷང་བྱུང་བ་དེ་འཆར་ལྷང་ཡོང་བའི་ཕྱི་རྣམ་གྱི་ཡུལ་དེ་གོང་དུ་བཅུད་པ་
 ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཚུར་འཆར་ལྷང་ཡོང་ཡས་ཀྱི་ཁྱེན་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 རང་ཁྱེན་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་ནི་རང་ཁྱེན་དང་ཕྱི་ཁྱེན་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་
 བས་ཚུར་འཆར་ལྷང་བྱུང་བ་ཞིག་ལས་ཕྱི་ཁྱེན་གཅིག་ཤིང་བརྟེན་ནས་འཆར་
 ལྷང་ཡོང་མི་སྤྱབ་ཅིང་། ཕྱི་རྣམ་གྱི་ཡུལ་ཁྲར་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རང་གི་རང་ཁྱེན་
 འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་ལྷང་ཡོང་གི་ཡོད། རང་ཁྱེན་ནི་གསུམ་ཡོད་
 དེ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་། བདག་ལྟའི་བག་ཆགས། སྲིད་པའི་ཡན་
 ལག་གི་བག་ཆགས་བཅས་ཡིན། རང་ཁྱེན་དེ་གསུམ་གང་དུང་ཞིག་ལ་བརྟེན་
 བས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། རང་ཁྱེན་དེ་གསུམ་མེད་ན། ཕྱི་རྣམ་གྱི་ཡུལ་དེ་པར་
 རྣམ་སྤྱོད་གནས་ཡོད་ནའང་རང་ལ་འཆར་ལྷང་ཡོང་མི་སྤྱབ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་
 བག་ཆགས་ཞེས་པ་ནི། འདི་འདི་རེད། དེ་དེ་རེད་བསམ་པའི་ལྷང་བ་གཅིག་
 ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། སྤྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་པོ་ཐོག་མར་ཕྱི་རྣམ་གྱི་ཡུལ་
 དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་དུས་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད་དེ་འདི་འདི་རེད་
 བསམ་པའི་བསམ་སྒྲིལ་དེ་མེད། ཡིན་ནའང་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ཡོད།
 བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྒྲིལ་སེམས་ཀྱི་རང་
 ཁྱེན་གང་ཡང་མི་དགོས་པར་ཕྱི་རྣམ་གྱི་ཡུལ་ནས་ཚུར་འཆར་ལྷང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་

ཉུ་བུ་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདི་ཤིང་རེད། འདི་ཚུ་རེད། འདི་མ་རེད་ཟེར་
 ཡས་གྱུ་བཀ་ཆགས་དེ་མེད། མངོན་བརྗོད་གྱུ་བཀ་ཆགས་ཟེར་བ་དེ་ཡོང་བར་
 འདི་ལ་མིང་འདི་ཟེར་གྱུ་རེད། འདི་དངོས་པོ་འདི་རེད་ཅེས་མིང་བཏགས་
 མཁན་ཞིག་མ་བྱུང་ན་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་གྱུ་བཀ་ཆགས་དེ་ཡོང་མི་ཐུབ། མངོན་
 བརྗོད་གྱུ་བཀ་ཆགས་དེ་ཡོང་བར་བྱེད་པར། དངོས་པོ་འདི་འདི་རེད། འདི་
 ལ་པོང་བྱ་ཟེར་གྱུ་རེད། འདི་ལ་རྟ་ཟེར་གྱུ་རེད། འདི་ལ་མི་ཟེར་གྱུ་རེད།
 འདི་ལ་ཤིང་ཟེར་གྱུ་རེད་ཟེར་བའི་མིང་གཅིག་མ་བཏགས་པར་དུ་ཁོ་ལ་མངོན་
 བརྗོད་གྱུ་བཀ་ཆགས་དེ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད་པ་ལྟེ། དཔེར་ན་རྩ་སར་རྩ་བ་
 ནས་འགྲོ་མ་མྱོང་བའི་མི་གཅིག་གིས་རི་མོའི་ནང་ནས་ཁང་པ་དམར་པོ་བརྗོད་
 ཉམས་ལྡན་པ་ཞིག་མཐོང་ཆོ་ཁོའི་བསམ་པར་རི་མོ་འདིའི་ནང་ཁང་པ་བརྗོད་
 ཉམས་ལྡན་པ་ཞིག་འདུག་བསམ་པའི་རྣལ་བ་ལས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཁང་པ་དེ་
 འདི་རེད་བསམ་པ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད། མི་གཞན་པ་ཞིག་ལ་འང་བསམ་
 མོ་དེ་མེད། མིང་བཏགས་ཟིན་རྗེས་མི་གཅིག་འདིར་སླེབས་ནས་འདི་པོ་རྟ་ལ་
 ཟེར་བ་དེ་རེད་ཅེས་བཤད་སོང་ན། རྗེས་སུ་དེས་པོ་རྟ་ལ་མ་གཞི་ན་འདུག་བསམ་
 པའི་འཆར་རྣལ་བྱུང་པ་རེད། མིང་དེ་མ་བཏགས་པར་དུ་འཆར་རྣལ་དེ་འདྲ་
 མེད། མིང་དེ་མ་བཏགས་པའམ་དངོས་པོ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང་བར་དུ་
 མངོན་བརྗོད་གྱུ་བཀ་ཆགས་དེ་ཡོང་མི་ཐུབ།

བདག་ལྟའི་བཀ་ཆགས་ཟེར་བ་ནི། དངོས་པོ་ཁོ་རང་རང་གི་སེམས་ལ་
 རྟོས་མ་དགོས་པར་དངོས་པོ་ཁོ་རང་ཉིད་མྱོ་རྩ་ལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་རྒྱུར་འཆར་
 རྣལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་རང་གི་སེམས་ལ་རྟོས་མི་དགོས་པའི་འཆར་རྣལ་ཡོང་
 གི་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་རྣལ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་བྱུ་
 རྩ་ལ་གྱུ་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་རྒྱུར་བ་འཆར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ལ་བདག་ལྟའི་
 བཀ་ཆགས་ཟེར། དེ་འདྲའི་འཆར་རྣལ་དེ་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུ་རྩ་ལ་
 ཡུལ་དང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བཀ་ཆགས་དེ་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་བྱུང་བ་ཞིག་

རེད། བག་ཆགས་དེ་མེད་ན་ཕྱང་བ་དེ་ཡོང་མི་སྲིད་པ་དང་བག་ཆགས་དེ་མེད་
པ་བཟོ་མ་ཐུབ་ན་འཆར་ཕྱང་དེ་ཡོང་རྒྱ་ཉག་ཅིག་ཡིན། རང་གི་སེམས་ལས་
ལྷགས་སུ་སྤྱོད་ལ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་ཕྱང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་སྤྱོད་
ལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་འཆར་ཕྱང་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་དེ་ནི་སྤྱོད་ལ་ཡུལ་
གནས་པ་དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུར་འཆར་ཕྱང་བྱུང་
བ་ཞིག་ལས་བག་ཆགས་དེ་མེད་ན་དངོས་པོ་དེ་རང་གི་མཐུན་ཏུ་ཡོད་ན་འང་
འཆར་ཕྱང་དེ་ཡོང་མི་ཐུབ་ལ། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་མཐུན་ཏུ་ཡོད་ན་འང་
འཆར་ཕྱང་དེ་ཡོང་མི་ཐུབ། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཟེར་བ་ནི་
འཆར་ཕྱང་ཁོ་རང་ཉིད་རང་གི་སེམས་ལས་ལྷགས་སུ་ཡོད་པ་ཅིག་ཡིན། སྤྱོད་
ལ་གྱི་འཆར་ཕྱང་དེ་རང་གི་སེམས་ལས་ལྷགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱང་བ་ཡོད་
པ་དེ་ལ་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཟེར།

རང་གི་སེམས་ལ་སྟོས་མ་དགོས་པར་དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་
འཆར་ཕྱང་ཡོང་བའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་ལ་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ཟེར་བ་དང་།
སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཟེར་བ་ནི་འཆར་ཕྱང་དེ་རང་ཉིད་རང་གི་
སེམས་ལ་སྟོས་མ་དགོས་པར་ལྷགས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མི་འདྲ་
བ་སྟེ། གཅིག་ནི་སྤྱོད་ལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་འཆར་
ཕྱང་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་ནས་དངོས་པོ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པའི་
མི་མང་ཆེ་བར་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་འཆར་ཕྱང་དང་། བདག་ལྟའི་
བག་ཆགས་ཀྱི་འཆར་ཕྱང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བག་
ཆགས་ཀྱི་འཆར་ཕྱང་བཅས་གསུམ་ཀ་ཡོད། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འཆར་ཕྱང་དང་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱུང་བའི་འཆར་ཕྱང་དེ་གཉིས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་འཆར་ཕྱང་སྟེ་དབང་པོ་ལྷ་ལས་
བྱུང་བའི་འཆར་ཕྱང་ཡིན། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་འཆར་ཕྱང་དེ་
ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་འཆར་ཕྱང་ཡིན། གོང་གསལ་འཆར་ཕྱང་མི་འདྲ་བ་

ཁག་གསུམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི། ཆོག་མར་རང་གི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རྩོམ་འཛིན་མ་བྱས་གོང་དུ་མིང་དང་དོན་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། དེས་པོ་དེ་ལ་མིང་འདི་ཟེར། དེས་པོ་འདི་འདི་འདྲ་ཞིག་ཟེར་བས་མ་པའི་རྩོམ་འཛིན་ཞིག་ཐོབ་དགོས། དེས་པོ་དེ་ལ་རྩོམ་འཛིན་ཞིག་མ་ཐོབ་ན་མཛོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཟེར་བ་དེ་ཡོང་མི་བྱུང་། དེས་པོ་དེ་མིང་འདོགས་སའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཚུན་ལ་འཆར་དགོས་པ་ཡིན། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་ཕྱང་དེ་མེད་ན། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་མིང་དང་དེའི་དོན་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཤེས་མི་བྱུང་། མིང་དང་དོན་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཤེས་ནས་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་འཆར་ཕྱང་དེ་བྱུང་། འཆར་ཕྱང་བྱུང་བའི་རྗེས་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རྩོམ་འཛིན་བྱས། དཔེར་ན། འདི་ཤིང་ཟེད། འདི་ཆུ་ཟེད་བས་མ་པའི་འཆར་ཕྱང་ལ་ཟེར། འཆར་ཕྱང་འདི་བྱུང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དེའི་མིང་དེ་བཏགས་པ་ཟེད། མིང་དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ལ་བཏགས་པ་མིན་པར་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་རྩོམ་ནས་ཆུང་གྲུབ་བཟང་པའི་འཆར་ཕྱང་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། ཉ་དེ་མཚུག་མ་རིང་པོ་ཡོད་པ། རྒྱེ་ལ་རལ་པ་ཡོད་པ། བཟོད་ཡག་པོ་ཡོད་པ་སོགས་ན་དེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འདི་ན་ཟེད་ཅེས་མིང་བཏགས་པ་དེ་མིང་འདོགས་མཁན་གྱི་མི་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་རྟོག་མི་དགོས་པར་ན་ཁོ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་ནས་གྲུབ་བཟང་པའི་འཆར་ཕྱང་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། འཆར་ཕྱང་དེ་བྱུང་བ་དང་ལྷ་མཚུང་འཆར་ཕྱང་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་འཆར་ཕྱང་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། འཆར་ཕྱང་ཁོ་རང་ཡང་རང་གི་སེམས་ལས་ཟུར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱང་བ་ཤར་རྒྱ་ཡོད་ལ། དེས་པོ་འདི་ལ་འཆར་ཕྱང་ཡོང་བས་ཆོག་མ་འཆར་ཕྱང་འདི་འདྲ་ཞིག་དང་། དེ་ནས་འདི་འདྲ་ཞིག་སོགས་དེས་པོ་རྩོམ་འཛིན་བྱས་ཆར་བའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་འཆར་ཕྱང་རིམ་པ་གསུམ་བར་དུ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། འཆར་ཕྱང་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འཆར་ཕྱང་།

དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ནི་མ་འབྲུལ་བའི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། འཆར་
 སྣང་རྗེས་མ་གསུམ་པ་ནི་འབྲུལ་བའི་འཆར་སྣང་ཡིན། དེར་བརྟེན་མྱི་རྒྱལ་ཡུལ་
 གྱི་འཆར་སྣང་དེ་རང་གི་སེམས་ལས་འོགས་སུ་མེད་པར་རང་གི་སེམས་དང་རང་
 པོ་གཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་ཏུ་བྱུང་
 པ་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི། དངོས་པོ་དེ་ལ་མིང་འདི་འདྲ་
 ཞིག་བཏགས་ཡོད་ན་འང་མིང་འདི་འདྲ་ཞིག་བཏགས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་
 རོས་ནས་རྒྱུར་བྱུང་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་དེ་ནི་མི་ཆོས་འདི་ལ་འདི་ཟེར། འདི་ལ་
 འདི་ཟེར་ཞེས་མིང་བཏགས་བཞག་པ་ཞིག་ལས་མིང་མ་བཏགས་པར་དངོས་པོ་
 ཞིག་ལ་ཁོ་རང་རོས་ནས་འདི་དེད་ཅེས་བྱུང་པ་ཞིག་མེད། དཔེར་ན། རྩ་ཞེས་
 མིང་མ་བཏགས་ཀོང་ནས་འཇིག་རྟེན་ཐོག་རྩ་ཡོད་ན་འང་མི་ཆོས་རྩ་དེ་མཚོང་
 རྩས་རྩ་ཟེར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་ཞིག་
 མཚོང་ནས་རྩ་ཞེས་པར་མིང་བཏགས་པ་ལས་རྩ་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་ཏུ་རྩ་རྩ་ཡིན་ཟེར་
 བའི་ཐལ་ཅི་རྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་མེད་དེ་དཔེར་ན་རྩ་བྱ་སྐད་ཏུ་རྩ་ལ་མུ་(馬) ཟེར་བ་
 དང་རྩ་གར་སྐད་ཏུ་རྩ་ལ་ཟེར་བ་དེ་མིང་འདོགས་མཐུན་གྱིས་འཆར་སྣང་ལ་
 བརྟེན་ནས་པར་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་པ་ལས་ཁོ་རང་གི་རོས་ནས་རྒྱུར་བྱུང་པ་
 མེད་པའི་རྟགས་དེད། གལ་ཏེ་ཁོ་རང་གི་རོས་ནས་རྒྱུར་བྱུང་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མི་
 དེགས་ཚང་མས་རྩ་ཞེས་འཕྲོད་དགོས་ཏུང་དེ་མེད་པར་སོ་སོ་སོ་སོས་མིང་དེ་དེ་
 བཏགས་ཡོད་པས་དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་རོས་ནས་རྒྱུར་མ་བྱུང་པའི་རྟགས་མཚན་དེད།
 དེ་བཞིན་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་ཏུ་བྱུང་པ་ཟེར་ཏུས། དཔེར་ན། མི་
 གཉིས་ཀྱིས་མི་གཅིག་ལ་བརྟུས་པར་ཆ་བཞག་ན། མ་གཞི་མི་གཉིས་ཀས་མི་
 གཅིག་པོ་དེ་རང་མཚོང་གི་ཡོད་ན་འང་མཚོང་བའི་སྐབས་སུ་ཁོང་གཉིས་ལ་
 འཆར་སྣང་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། མི་དེ་བས་མང་བས་བརྟུས་
 ན་འང་འཆར་སྣང་གཅིག་པ་ཡོང་མི་སྲིད་ཅིང་། མི་ས་སའི་འཆར་སྣང་དང་
 སེམས་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ལས་ཁོ་གཉིས་ཀྱི་འཆར་སྣང་དེ་ཁོ་གཉིས་ཀྱིས་

བཟླ་སའི་མྱེ་རྩལ་གྱི་ཡུལ་དེའི་སྐྱེ་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། འཆར་སྤང་དེ་
 རང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་དང་རང་གི་སེམས་དང་རྩི་བོ་གཅིག་
 ཡིན་ལྟ་བུས་གཤམ་དེ་མི་གཉིས་ལ་གྲུབ་པའི་འཆར་སྤང་དེ་མྱེ་རྩལ་གྱི་སྐྱེ་
 ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། མྱེ་རྩལ་ཡུལ་དེ་ལ་འཇུག་བ་ཙུ་བ་ནས་མེད་པ་
 ཞིག་དཀོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་མི་གཉིས་སྤོའི་བསམ་སྒྲུབ་ཡང་འཇུག་བ་ཡོད་
 པར་མ་ཟུང་། སོ་སོས་རྩི་འཛིན་བྱས་པའི་ལྟ་སྤངས་ཀྱི་འཆར་སྤང་དེ་ལ་འང་
 འཇུག་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྤྲོན་མ་ཡག་སོ་ཞིག་རྩལ་མོན་རྒྱུ་དེ་ལྟ་དཔ་
 པར་མ་རྩིན་པ་ལྟར་མྱེ་རྩལ་གྱི་ཡུལ་དེ་ཡང་ན་ནིང་ཡག་སོ་མེད་པ་ནས་ད་སོ་ཡག་
 སོ་ཆགས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་ན་ནིང་ཡག་སོ་ཡོད་པ་དེ་ད་སོ་ཡག་སོ་མེད་པར་
 འཇུག་བ་ཡང་ཡོད་པས་མྱེ་རྩལ་གྱི་སྐྱེ་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་
 འཇུག་བ་དེ་དག་མེད་དཀོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྩི་འཛིན་ནམ་
 འཆར་སྤང་དེ་ལ་འང་འཇུག་བ་ཙུ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་དཀོས། དེར་བརྟེན་
 རང་གི་འཆར་སྤང་དེ་རང་གི་སེམས་དང་རྩི་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་མ་གཞིགས་མྱེ་
 རྩལ་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན་པར་འདོད་ལ། དེ་འབྲས་མིན་
 ལྟ་བུས་རང་གི་སེམས་དེ་རང་གིས་རྟོགས་གྲུབ་པར་བརྟེན་རང་རིག་ཟེར་བ་དེ་
 ཡོད་ཟེར། དེ་ནི་རང་གི་སེམས་རང་གིས་རིག་པ་འཕམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་
 ཟེར། གཤམ་དེ་རང་གི་སེམས་དེ་རང་གིས་རྟོགས་པ་ཞིག་མེད་ན། དཔེར་ན།
 ན་ནིང་རང་གི་སེམས་ལ་བསམ་སྒྲུབ་འཁོར་བ་དེ་ད་སོ་བྱམ་རྒྱ་མེད་དཀོས་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་ད་ལྟ་བུན་པ་དེ་སང་ཉིན་བརྗེད་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་དཀོས། འོན་ཀྱང་
 དེ་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་བསམ་སྒྲུབ་འཁོར་བ་དེ་རང་གིས་བྱམ་ཡས་ཡོད་པས་
 རང་གི་སེམས་རང་གིས་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་པར་འདོད། དེ་ལ་མི་གཞན་གྱིས་
 རྒྱུན་བརྗོད་བྱས་པར། རང་གི་སེམས་རང་གིས་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་པར་འདོད་ན།
 གཞན་གྱི་སེམས་རང་གིས་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད། དེ་ཡོད་པར་འདོད་ན།
 གཞན་གྱི་སེམས་དེ་རང་གིས་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་སྐབས་གཞན་གྱི་སེམས་དང་རང་

གི་སེམས་གཉིས་རྩོལ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་མིན་པ་དང་། གཞན་དག་གི་སེམས་ལ་
ག་རེ་བྲན་པའི་འཆར་ལྗང་དེ་རང་གིས་ཤེས་རྟགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན། གཞན་
དག་གི་སེམས་ཀྱི་འཆར་ལྗང་དེ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་རྩོལ་གཅིག་པ་མ་
ཡིན་ནམ། ཡང་མིན་ན་གཞན་གྱི་སེམས་རང་གིས་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་མེད་དམ་
ཞེས་སྒྲིན་བརྗོད་བྱེད་པ་དེའི་ལན་ཏུ་གཞན་གྱི་སེམས་རང་གིས་ཤེས་པ་ཟེར་བ་
དེ་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཞན་གྱི་སེམས་རང་གིས་ཤེས་པ་དེ་རང་གི་ལག་པའི་ནང་
གི་དངོས་པོ་ལྟར་རང་གིས་དངོས་སུ་བད་ཀར་མཐོང་བ་མིན་པར། མི་གཞན་
ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་རང་གིས་བརྟག་དབྱེད་བྱས་པ་དང་། སར་རོས་ཀྱི་སེམས་ལ་
གང་བྲན་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་ལྗང་བྱུང་བ་རེད། དེ་
ཡོང་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སར་རོས་ཀྱི་སེམས་ལ་འཆར་ལྗང་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་
འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་རང་གི་སེམས་སུ་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་འཆར་ལྗང་བྱུང་བ་
ལས་གཞན་གྱི་སེམས་དེ་རང་གིས་དངོས་སུ་སྤར་མཐིལ་ནང་བལྟས་པ་ལྟར་བད་
ཀར་ཤེས་པ་ཞིག་མིན། དཔེར་ན། ར་ནིང་སྤུ་གཅིག་གིས་ཁོ་པའི་པ་པའི་
ལག་པ་དེ་རང་གི་མགོ་ལྗང་ལ་བསྐྱལ་ན་པ་པས་ཤེས་པའི་ཡང་ལྷིས་སོགས་ཆང་
མ་སྤུ་གཉིས་གིས་ཤེས་མཁན་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། དེ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་རེད་དམ་ཞེ་
ན། དེ་ནི་སར་རོས་ཀྱི་སེམས་ལ་གང་བྲན་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ནང་གཟུགས་བརྟན་
མངོན་པ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ལ་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་འཆར་ཏེ་བྱུང་བ་ཞིག་
ལས་སར་རོས་ཀྱི་སེམས་དེ་རང་གིས་བད་ཀར་དུ་ཤེས་པ་ཞིག་མིན།

སེམས་ཅམ་པ་ཡིས་བདག་མེད་ལ་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། བདག་
མེད་སྤོ་གཉིས་སུ་སྒྲེ་ཡོད། བདག་མེད་རགས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ལ་ཟེར་བ་དང་། བདག་མེད་སྤོ་ཉི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ཟེར། གང་ཞེ་ན།
ང་ང་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་བྱུང་ལུགས་བྱུང་ལྟངས་དང་། བསམ་པ་ནང་
བཞེན་ཡོད་དགོས་པ་ཞིག་དང་མེད་དགོས་པ་དེ་རང་གི་ང་ང་བསམ་པའི་བསམ་
སྒྲོ་དེ་རང་གི་འཆར་ལྗང་གི་སྒོག་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒོག་

ནས་ཚུར་བྱུང་ཕྱི་ལག་པས་བཟུང་རྒྱ་ཡོད་པ། མིག་གིས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་
 བུའི་འཆར་ལྟར་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད། འཆར་ལྟར་དེ་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ར་ཟེར་ཡས་ཀྱི་
 བསམ་མོའི་གཏོར་མའི་གཞི་དེའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་དེ་ནི་རང་གི་
 བསམ་མོའི་ཐོག་གི་འཆར་ལྟར་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དང་རང་གི་
 སེམས་གཉིས་པོ་ཚུར་འབྲང་བ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རྒྱུན་དང་
 བྱང་རྒྱུན་གཉིས་འཛུམས་ཏེ་འཆར་ལྟར་དེ་བྱུང་བ་རེད། བྱང་རྒྱུན་དེ་མེད་ན་
 ཕྱི་རྒྱུན་གཅིག་པུས་འཆར་ལྟར་དེ་ཡོང་མི་བྱུང་ལ། ཕྱི་རྒྱུན་མེད་ན་བྱང་རྒྱུན་ཁོ་
 བས་འཆར་ལྟར་ཡོང་མི་བྱུང་པར་ཕྱི་རྒྱུན་དང་བྱང་རྒྱུན་གཉིས་འབྲང་དུས་
 འཆར་ལྟར་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན། འཆར་ལྟར་དེ་གང་ཡིན་ནམ་
 ཞེན། ཕྱི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་ལྟར་བྱུང་བ་ཞིག་རེད།
 འཆར་ལྟར་དེ་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་པར་རང་གི་
 སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་ཟེར། དེ་ནི་རང་གི་སེམས་དང་རྩ་རྩ་
 གཅིག་ཡིན་པར་འདོད། དེར་བརྟེན་གང་ཟག་གི་བདག་ཟེར་བ་དེ་མེད་པར་
 འདོད། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་གཞན་
 ཚང་མའི་ཐོག་ཏུ་དཔེ་ལྷུར་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་བྱུང་བ་མེད་པ།
 རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་འཆར་ལྟར་ཁོ་ན་ཞིད་རང་གི་སེམས་
 ལས་འོགས་སུ་མེད་པ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་པ་དེ་
 ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཟེར། བདག་མེད་འཛིག་ལྟར་ས་སྒྲོར་ལ་མཛད་ལྷེ་པ་ལས་
 སེམས་ཙམ་པ་རིག་པ་གཏིང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་དེ་མིན་པའི་
 སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བུའི་སྒྲོར་ལ་བཞད་ཡས་མང་པོ་ཡོད་ན་འང་ཆད་མ་རིག་པ་
 ཡག་པོའི་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་གོ་བ་ལེན་ཡས་ལ་དཀའ་ངལ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་
 ཡོད་པས་འདིར་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་མིང་ཐོབ་དགས་ཡས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཙ་ཅད་དེ་
 བཞད་པ་ཡིན། རྒྱ་ནག་གི་བྱང་སངས་ལྷ་མ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ཡིན།

(༡) དབྱ་མ་པ།

རྟག་ཆད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་ནས་དབྱ་མ་ལ་གནས་པའི་ལྟ་བུ་ཁས་
 ལེན་པ་ཡིན་པས་དབྱ་མ་པ་ཞེས་བརྗོད། འདིར་རྟག་མཐའ་ཟེར་བ་ནི་ཡོད་
 པའི་མཐའ་དང་། ཆད་མཐའ་ཟེར་བ་ནི་མེད་པའི་མཐའ་ཡིན། འདི་ལ་ཡོད་
 མཐའ་དང་མེད་མཐའ་ཟེར་དགོས་དོན་ནི། ཡོད་དགོས་པའི་ཡོད་ལུགས་ཡོད་
 རྟངས་ཀྱི་མཆམས་སམ་ཆད་གཞི་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལས་བཞུགས་ཏེ་དེ་ལས་སྟག་པའི་
 ཡོད་ལུགས་ཡོད་རྟངས་ཤིག་བཤད་པ་དེ་ལ་ཡོད་མཐའ་ཞེས་དང་། མེད་ལུགས་
 མེད་རྟངས་ཀྱི་ཆད་གཞི་དེ་ལས་བཞུགས་ཏེ་དེ་དུང་དེ་ལས་སྟག་པའི་མེད་ལུགས་
 མེད་རྟངས་བཤད་པ་དེ་ལ་མེད་མཐའ་ཟེར། དེར་བརྟེན་སེམས་ཅམ་པས་
 བདེན་པར་བྱུབ་པ་ཟེར་བ་ཡོད་པར་འདྲོད་པ་དང་། དབྱ་མ་པས་བདེན་པར་
 བྱུབ་པ་ཟེར་བ་མེད་པར་འདྲོད་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་
 པར་འདྲོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུབ་ན་མེད་དགོས་པ་ཡིན་པར་འདྲོད།
 དེར་བརྟེན་ཡོད་ལུགས་ཡོད་རྟངས་དེ་བདེན་པར་བྱུབ་པ་དེ་མེད། རང་བཞིན་
 གྱིས་བྱུབ་པ་ཡོད་ཟེར་མཁན་ཁག་ཅིག་དང་ཡང་ཁག་ཅིག་གིས་རྒྱ་དང་ཕྱིན་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ལས་བདེན་པར་བྱུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་
 ཆད་མ་མེད་ཟེར་མཁན་བཅས་ཁག་གཉིས་ཡོད། ཡོད་ལུགས་ཡོད་རྟངས་ཀྱི་
 ཆད་གཞི་དེ་ལས་བཞུགས་ཏེ་དེ་དུང་དེ་ལས་སྟག་པ་ཡོད་པར་སྟུང་བ་ན་དེ་ནི་ཡོད་
 པའི་མཐའ་ལ་སྟེབས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཆད་ལས་བཞུགས་བའི་མེད་ལུགས་མེད་
 རྟངས་བཤད་ན་མེད་པའི་མཐའ་ཟེར། རྟག་མཐའ་ཟེར་བ་དེ་ལ་སྟུང་འདྲགས་ཀྱི་
 མཐའ་ཡང་ཟེར། སྟུང་འདྲགས་ཀྱི་མཐའ་ཟེར་བ་ནི་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྟུང་བས་
 བ་སྟུང་འདྲགས་ཟེར། དེ་ནི་མདའ་ལ་སྟུང་བཅུགས་པ་ལྟར་མེད་པ་དེ་ཡོད་པར་སྟུང་
 བས་སོ། ཆད་མཐའ་ལ་སྟུང་བ་འདེབས་པ་ཡང་ཟེར། དེ་ནི་ཡོད་པ་མེད་པར་
 སྟུང་བ་ལ་ཟེར། མེད་པའི་མཐའ་ལ་སྟེབས་པ་ཡིན་ན་མེད་དགོས་པའི་མཆམས་

དེ་ལས་བཀའ་ཉེ་མེད་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་སྤྱད་བ་འདེབས་པའི་ཆད་གཞི་
 དེའི་ཐོག་ཏུ་སྒྲེབས་ཀྱི་ཡོད། འདིར་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་སྤྱད་འདེབས་ཀྱི་
 མཐའ་ཞེས་བརྗོད། ཡོད་པའི་མཐའ་དང་མེད་པའི་མཐའ་བཀག་ཡས་ཀྱི་ལྟ་བ་
 དེ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་དཀྱིལ་ལ་བཟུང་པ་ཡིན་ལྟ་བུ་དབུ་མ་པ་ཞེས་
 བརྗོད། ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་གཉིས་བཀག་ཡས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དེ་གང་
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལས་ཡོད་པའི་མཐའ་བཀག་ཡས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ནི་སྤྱད་པ་
 ཉིད་ཡིན་པ་དང་། མེད་པའི་མཐའ་བཀག་ཡས་ནི་རྟུང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།
 བདེན་པར་བྱུང་པ་མེད། བདེན་པར་མ་བྱུང་པའི་སྤྱད་ཉིད་དེ་ཁས་ལེན་པ་
 ཡིན་པས་ཡོད་པའི་མཐའ་དེ་བཀག་པ་རེད། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་
 བའི་རྟུང་འབྲེལ་དེ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལྟ་བུ་མེད་པའི་མཐའ་དེ་བཀག་པ་རེད།
 རྟག་མཐའ་དང་ཆད་མཐའ་བཀག་སྟེ་དཀྱིལ་ལ་བཟུང་པའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་པ་
 ཡིན་ལྟ་བུ་དབུ་མ་པ་ཞེས་བཏགས།

དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོས་དར་སྒྲེལ་མཛད་མཁན་ནི་སྤྱད་དཔོན་
 ལྷ་སྤྱད་དང་སྤྱད་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟ་ནམ་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། ཁོང་ནམ་གཉིས་
 ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཟེར། ལྷ་སྤྱད་ནི་འཕགས་པ་ལྟའི་བྲམ་ཡིན་པ་
 དང་། འཕགས་པ་ལྟ་ནི་ལྷ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱད་མ་ནི་ཁོང་ནམ་གཉིས་བར་བྲམ་པ་དང་
 སྤྱད་མའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལྟ་བུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་སུ་བྲགས་པ་ཡིན་
 པས་འདིར་ཡབ་སྲས་ཟེར་སྐབས་མ་གྲུ་སྤྱག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་གོ་མི་རུང་། དེ་
 བཞིན་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཞེས་བརྗོད་སྟེ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་ལའི་བྲམ་པ་དང་པཌ་
 ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་གཉིས་སྤྱད་རིམ་རྒྱུན་སུ་བྲགས་པ་ཡོད་ན་དེས་བྲམ་པ་དང་།
 གཞོན་པ་དེས་སྤྱད་མ་གནང་གི་ཡོད་པས་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཞེས་གསེལ་བ་ལས་
 མ་གྲུའི་འབྲེལ་བ་ལ་གོ་མི་རུང་། སྤྱད་དཔོན་ལྷ་སྤྱད་མ་བྱུང་གོང་ཏུ་རྒྱ་གར་ཏུ་
 ལྷ་སྤྱད་སྤྱད་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་དང་། མདོ་སྟེ་པའི་ལྟ་བ་དེ་བྲུབ་ཆེ་བ་ཡོད།
 སྤྱད་དཔོན་ལྷ་སྤྱད་ནི་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་དཔལ་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྟ་ཅམ་

མྱེན་པའི་རྗེས་ལ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་གསལ་ཐུགས་དང་།
དབྱུང་མ། མྱེན་གཞུང་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ན་མས་བཟུན་
འཁྱུར་གྱིན་དུ་ཡོད་ལ། ལུགས་ཀྱི་བཟུན་བཅས་ཀྱི་མང་པོ་བཅམས་གནང་
ཡོད། སློབ་དཔོན་ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་ལྷ་ས་
ཀྱིས་དབྱུང་མ་ཐུག་འཁྱུར་བའི་ལྟ་བུ་དེ་མོག་མར་དར་སྤེལ་མཛད་པ་དང་། དེའི་
རྗེས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེན་གྱིས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་ལྷ་ས་བཟུངས་ཀྱི་ལྟ་
བུ་དེ་ལ་དགག་པ་སྤྱོད་ཏེ་དབྱུང་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བུ་དེ་དར་སྤེལ་གནང་བ་རེད།
དབྱུང་མ་པ་ལ་དབྱུང་མ་ཐུག་འཁྱུར་བ་དང་དབྱུང་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཁག་གཉིས་ཡོད།
མྱེན་ན་སྤྱོད་ལ་དབྱུང་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལི་ལྟ་བུ་དེ་བཤད། དེ་ནས་དབྱུང་མ་ཐུག་
འཁྱུར་པའི་ལྟ་བུ་དེ་བཤད་ན་ཅུང་ཆུང་བ་དེ་བཤད་པས་སྤྱོད་ལ་དབྱུང་མ་རང་རྒྱུད་
པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།

① དབྱུང་མ་རང་རྒྱུད་པ།

ཆོས་པ་ལུ་ཕྱི་གཉིས་གའི་སྐོ་མ་འཁྱུང་བའི་རྒྱུ་ལྟར་ཕྱང་དུ་བྱུང་བའི་
ཚོད་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཉེང་ནས་བཟུང་བུ་རྒྱ་གསལ་པའི་རྗེས་དཔག་སྤྱོད་ཆོས་པར་
ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་དབྱུང་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཟེར། ཆོང་གི་ཆོག་ཤིང་པོ་དེ་ཆོ་བའི་རུ་
བཏང་ན་དེའི་རོན་དག་ལྟེ་བ་བསྐྱེད་ཉེན་ཡོད་པས་འདིར་ཆོག་ཤིང་པོ་དེའི་ནང་
དུ་གང་ཡོད་པ་འདིར་བཞུད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་སྤྱུ་ས་ཁག་ནང་དཔེ་ཆ་བ་ན་མས་
མཆན་ཉིད་ཚོད་སྐབས་ཆོས་པ་ལ་སྤྱོད་ཆོས་ཟེར་བ་ཞིག་དང་ཕྱི་ཆོས་ཟེར་བ་ཞིག་
གཉིས་ཡོད། དེ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་རང་གི་ལྟ་ལྟོས་དེ་མར་བཤད་ནས་ཁས་ལེན་
དམ་བཅའ་ལྱེད་མཁན་གྱི་མི་དེ་ལ་སྤྱོད་ཆོས་ཟེར། ཕྱི་ཆོས་ཟེར་བ་ནི་ལྟ་ལྟོས་དེ་ལ་
ཚུར་དགག་པ་བཟུང་ནས་སྤྱོད་བཟོད་ལྱེད་མཁན་དེ་ལ་ཟེར། སྤྱོད་ཆོས་ཕྱི་ཆོས་
ཞེས་བཟོད་དོན་ནི། དང་པོ་སོ་སོའི་ལྟ་ལྟོས་དེ་ཤོད་མཁན་མེད་ན་དེ་ལ་ཚུར་
དགག་པ་བྱས་མཁན་ཡོང་མི་མྱོད་ཅིང་། ལྟ་ལྟོས་ཤོད་མཁན་ཞིག་བྱུང་བར་
བརྟེན་ནས་དེ་ལ་དགག་པ་བྱས་མཁན་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ལྟ་ལྟོས་

དང་པོ་ཤོད་མཁན་དེ་ལ་ལྷ་ཆོས་ཐེར་བ་དང་། དེའི་རྗེས་ལྷ་དགག་པ་བྱས་
 མཁན་ལྟར་བ་དེ་ལ་ལྷ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ལྷ་ཆོས་ལྷ་ཆོས་ཐེར་བ་དེའི་
 རྒྱུ་ལྷ་མ་མེར་འབུམ་དགེ་གསུམ་དང་དེ་བཞེན་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོར་གཞེར་
 ལྷ་མཁན་དཀོན་ཆེན་ཆར་མའི་ནང་རྒྱུ་ཡོད། ལྷ་མ་ཡིག་ཆར་གཞོང་མཁམ་
 ཡིག་ཆར་ཆེན་མོ་ཐེངས་ལྷ་གཞོང་སྤྱོད་ཡོད་དེ། ཐོག་མ་འཛིན་གྱི་ནང་རྒྱ་
 གཞོང་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་འཛིན་གྱི་ཡོངས་རྒྱལ་མ་འཛམས་པའི་སར་
 གཞོང་དགོས་པ། དེ་ནས་དཀོན་པ་དེ་གའི་ཆོག་མཆོད་རྒྱ་གཞོང་དགོས་པ།
 དེ་ནས་ནོར་རྒྱུང་ཁར་གཞོང་དགོས་པ། མཁམ་མར་རྩོམ་སྦྱོན་ལམ་ཆེན་
 མོར་མེ་འབུམ་དགེ་གསུམ་ཆར་མ་འཛམས་སར་ཡིག་ཆར་ཆེན་མོ་དེ་གཞོང་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཡིག་ཆར་དེའི་ནང་རྒྱུ་ལྷ་ཆོས་ལྷ་ཆོས་གང་ལྟར་
 མཁན་ཡིན་མིན་གྱི་ནས་བསྐྱོ་བཞག་བྱས་རྗེས་ཆོག་མཆོད་སྤྱོད་ཐོག་མ་
 མཁན་པོས་ཆོད་པ་ལྟར་མཁན་གཉིས་པོའི་མིང་ནས་འཛོད་དེ་ཐེངས་འདིའི་
 ཆོད་སྤྱིང་རྒྱ་བཞེངས་རྩགས་གནང་ཞེས་བཤད་ཆར་རྗེས་ཆོད་སྤྱིང་ལྟར་མཁན་
 གཉིས་ཡར་ལངས་ནི་གལ་མཆུག་ནས་ལྷ་མཁན་གསུམ་འཆལ། དེ་ནས་ཡར་ལྷ་མཁན་
 མཁན་པོ་ལ་མཆལ་ཁ་བྱས། དེ་བྱས་ཆར་རྗེས་ཁོང་གཉིས་གལ་འགོར་ལྷ་མཁན་
 ལྷ་མཁན་བརྗོད་དམ་དགག་པ་བྱས་མཁན་དེས་དེ་མིང་ངས་ཁྱོད་རང་ལ་རྩོན་དག་
 འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་ཆོད་སྤྱིང་ལྟར་ལྷ་མཁན་ཆོད་སྤྱིང་ལྟར་པའི་ནང་
 རྩོན་རྩོད་ཅེས་ཞིག་བཤད་ཀྱི་རེད། དེའི་རྩོན་ལ་གསང་བ་བྱས་ནས་བཤད་མི་
 ཆོག་པ་སྟེ། བན་ཚུན་གཉིས་ཆོད་སྤྱིང་མ་བྱས་གོང་གི་སྒྲ་བ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྩོན་ལ་
 ལྟར་རང་གཉིས་གཞུང་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་རྩོད་ལ་ཆོད་སྤྱིང་ལྟར་ཡས་ཡིན་ཞེས་
 བཤད་ཀྱི་རེད། དེ་བཤད་རྗེས་སོ་སོས་དེའི་རྩོད་ལ་སྦྱོབ་སྦྱོང་ནན་པོ་བྱས་ནི་
 རྩོན་བརྗོད་ལྟར་མཁན་དེས་རྩོན་དག་གཙོ་གནད་ཆེ་བ་གཅིག་གདམས་ནས་
 དེའི་ཐོག་ལ་རྩོན་བརྗོད་ལྟར་ཡས་ཀྱི་རྩོགས་པའི་གཞུང་ལྷགས་མང་པོ་ཞིག་
 བརྗོད་ཐོག དེ་བརྗོད་མཁན་ལ་ཆོད་མངགས་དགེ་རྒྱུ་ཡོད། དེ་བརྗོད་པ་ལ་

གསང་བ་དྲ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྩོད་མྱོང་དངོས་སུ་བྱེད་པའི་ལྷ་ཉིན་
 དེར་མོ་མོས་རྒྱུན་བརྒྱན་བྱེད་ཡས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིས་བཞག་པ་དེ་
 བྱེད་ནས་ཁ་གཏད་ཚུགས་ལ་བཟུན་པར་འགྲོ་སྒྲུལ་ཡོད་ནའང་ཁ་གཏད་ཚུགས་
 ནས་དེ་ལ་ཁ་བཏགས་ཞིག་གཡོགས་ནས་སྒྲུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་མྱེད་སྒྲུག་བྱེད་པ་ལས་
 ལྷ་སྒྲུལ་མེད། དངོས་གཞིའི་ཉིན་ལན་རྒྱག་མཁན་དེས་དང་པོ་མོ་མོའི་ལྷ་ཆུལ་
 དེ་དག་བཤད་དེ་གཞུང་འཇུགས་ཀྱི་ཡོད། གཞུང་བཅུགས་རྗེས་གཞུང་དེའི་
 རྒྱུ་རྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་དག་རྒྱུ་བཤད་བྱེད་སྐབས་ཤོག་གྲངས་ཉི་ལྔ་ནས་
 སྒྲུལ་ཅུ་ཡས་མས་ཅམ་ཡོད་ན་ཡར་ལངས་ཏེ་གདངས་བཏང་ནས་རྒྱུ་རྐྱེད་དཀོས་པ་
 དང་། སྒྲུལ་ཅུ་བཟུལ་ནས་བཞི་བཅུ་ལྷ་བཅུ་ཅམ་ཏུ་སྐྱེབས་ཡོད་ན་མར་བཟུང་
 དེ་རྒྱུ་རྐྱེད་ཆོག་ཅིང་། མོ་མོའི་གཞུང་གི་ལྷ་ཆུལ་དེ་དག་བཤད་ཐོན་རྗེས་མར་རོས་
 ནས་རྩོན་དག་དེའི་ཐོག་ལ་རྩི་བ་རྩོན་པ་དེ་ལ་ལན་རྒྱག་དཀོས། ལན་བཟུབ་
 ནས་བྱེད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེར་མོས་རྒྱུན་བརྒྱན་དེ་ཅམ་བྱས་ནའང་ལྷ་བའི་ཁས་
 ལེན་དེ་ཙ་བ་ནས་གཏོར་མ་བྱུབ་པ་ཡིན་ན་བྱེད་རང་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་རེད། མ་
 གཞི་བྱེད་རང་གིས་བཤད་པ་དེ་འགྲིག་ཡོད་ནའང་མར་རོས་ནས་རིགས་པའི་
 གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱུན་བརྒྱན་བྱས་ནས་བྱེད་རང་གི་བཤད་པ་འགྲིག་པ་
 དེའང་མོར་ནས་ཤོར་མོར་ན་ཡིག་ཆད་མ་མོན་པ་ཡིན། སན་རྒྱན་རྩོད་མྱོང་
 བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་སྒྲུལ་ལྷ་སྒྲུལ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་འཁྲུལ་བའི་རོར་མ་བྱན་རྒྱང་
 ཏུ་གྲུབ་པ་ཐེར་བ་དེ་དཀོས། དེ་གང་ཞེ་ན། སན་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་
 འཁྲུལ་བཟུང་པ་མིན་པ་ཞིག་དཀོས། མིན་པ་ལ་ཡིན་པར་འཁྲུལ། ཡིན་པ་ལ་
 མིན་པར་འཁྲུལ་བ་མིན་པ་ཞིག་དཀོས། དེ་འདྲ་མིན་པར་བྱན་མོང་གི་ལྷ་ཆུལ་
 ཡོད་པའི་ཆང་གཞི་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་རྩོད་ལེན་བྱེད་དཀོས་པ་ལས་སན་
 རྒྱན་གཉིས་ཀར་བྱན་མོང་གི་ལྷ་ཆུལ་ཙ་བ་ནས་མེད་པའམ་ཐད་དེ་རྒྱབ་འགལ་
 ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྩོད་མྱོང་བྱེད་ཐབས་མེད། རྩོད་པ་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་
 སན་རྒྱན་གཉིས་ཀར་རྒྱུགས་འགའ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་མ་བྱན་པའི་རྒྱུགས་ཡོད་པ།

ཚུགས་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱོན་ཏུ་མ་མཐུན་པ་ཡིན་ནའང་ཚུགས་གཞན་ཞིག་སྐྱོན་
 བྱས་མཐུན་པའི་ཚུགས་ཡིན་ན་ཚོད་པ་བརྒྱབ་ན་པན་པ་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་
 མིན་པར་པན་ཚུན་གཉིས་མཐུན་ཐངས་ཙུ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཚོད་མྱོང་
 རྱེད་ཡས་མེད། ཚུགས་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱོན་ཏུ་མཐུན་པ་ཞིག་ཡོད་ན། མཐུན་
 པ་དེ་དཔེ་དང་རྒྱ་མཚན་ལ་བཞག་ནས་ཁོ་ལ་ཚོད་མྱོང་བྱས་ཆེ་ཚོད་མྱོང་བྱེད་
 ཡས་ཡོད། ཚོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ཟེར་བ་ནི་ཚོད་པ་ཐུག་སའི་གཞི་དེ་ལ་ཟེར།
 བརྒྱབ་བྱེད་གསུམ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཁོས་རང་གི་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་དེ་ལ་
 ཟེར། རྗེས་དཔག་ནི་རྗེས་དཔག་གི་ཆད་མ་སྐྱེ་དགོས་པ་དེ་ལ་ཟེར། ཆད་མ་
 རིག་པ་ཟེར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་སྒྲིབ་ཡས་ཀྱི་ཙུ་
 བའི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་རེད། དཔུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྣང་པ་ཉིད་དང་བདེན་པར་
 ཐུབ་པ་ཟེར་བ་དེའི་ཆད་གཞི་དང་བདེན་པར་ཐུབ་དང་མ་ཐུབ་ཀྱི་ཆད་གཞི་དེ་
 ཅི་སྒྲོ་གནད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་
 སྣང་ལུགས་ཀྱི་རོས་ནས་ཐུབ་པ་ཟེར་བ་ནི་བདེན་པར་ཐུབ་པའི་ཆད་གཞི་དེ་
 ཡིན། ཐུབ་སྣང་ས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་བདེན་པར་ཐུབ་པར་འདོད། དེ་འདྲ་
 ཞིག་མེད་ན་བདེན་པར་མ་ཐུབ་པ་དང་། སྣང་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 རེད། འདིའི་ནང་ཏུ་སྒྲོ་གནད་མེད་ལ་ཟེར་བ་དེ་ནི་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ཞིག་ལྟེ།
 ཡིན་པ་ལ་མིན་པར་འབྲུལ། མིན་པ་ཡིན་པར་འབྲུལ་བ་ཞིག་མིན་པར་བསམ་
 སྒྲོ་ཆད་མ་གཅིག་གི་འོག་ལ་འཆར་སྣང་བྱུང་བའི་དབང་གིས་སར་བཞག་པ་དེ་
 འདྲ་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོ་ཁོ་རང་ལ་སྐྱེ་རྒྱལ་ཡོང་ཁོ་རང་གི་སྣང་ལུགས་ལྟེ་
 གནས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སམ་གནས་རྒྱལ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུབ་པ་དེ་ལ་བདེན་
 པར་ཐུབ་པ་ཟེར། དེར་བརྟེན་དེ་འདྲ་མེད་ཟེར། གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་སྐྱེ་
 རྒྱལ་ཀྱི་ཡུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དང་པོ་ནས་ཡོད་བཟུང་པ་ཞིག་ཡིན།
 དེ་བཞག་སྣང་ས་དེ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྐྱེ་རྒྱལ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་
 འཆར་སྣང་བྱུང་། འཆར་སྣང་བྱུང་བའི་སྐོག་ནས་སར་བཞག་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་

རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དང་རང་གི་བསམ་སྒྲིའི་ནང་ཁྱེན་དེ་གཉིས་འཛོམས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཕར་བཞག་པ་ཞིག་ལས་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་རྣམས་ནས་ཚུར་
ཐུབ་བཅུད་པ་ཞིག་མིན་ཟེར། དཔེར་ན། ཉ་གཅིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་རྟོལ་རང་
གི་དངོས་པོ་དེ་དང་པོ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། ཡིན་ནའང་རྒྱ་རིགས་གཅིག་
དང་། སྟོད་རིགས་གཅིག་རྒྱ་གར་བ་གཅིག་བཅས་མི་གསུམ་ཡོད་ན། རྒྱ་
རིགས་དེས་ལྷ་(馬)ཡིན་པར་རྣམས་འཛིན་པ་དང་། སྟོད་རིགས་དེས་རྟ་ཡིན་
པར་རྣམས་འཛིན་པ། རྒྱ་གར་བས་ཉ་ལ་ཡིན་པར་རྣམས་འཛིན་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་
རྟ་ཟེར་བ་དང་། ལྷ་ཟེར་བ། ཉ་ལ་ཟེར་བ་དེ་གསུམ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁོ་
རང་བསམ་སྒྲིའི་ཐོག་ནས་ཚུར་སྤྲང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཞིག་ལས། ཉ་
དང་། ལྷ། ཉ་ལ་ཟེར་བ་དེ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་ཁོ་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་རྣམས་ནས་
ཚུར་ཐུབ་བཅུད་པ་ཞིག་མིན། དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སྤྲས་བཏུས་ནའང་རྟ་ཡིན་པ་
ཞིག་དང་ཡང་ན་ཉ་ལ་ཡིན་པ་ཞིག་མཐོང་དགོས་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་མཐོང་
མི་བྱུང་། རྒྱ་གར་བས་བཏུས་ན་ཉ་ལ་དང་། སྟོད་པས་བཏུས་ན་རྟ། རྒྱ་རིགས་
ཀྱིས་བཏུས་ན་ལྷ་ཡིན་པ་བཅས་མཐོང་གི་རེད། མཐོང་ཚུལ་དེ་འབྲུལ་བ་རེད་
དམ་ཡང་ན་སྤྲས་མ་འགྲིག་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྲས་ཀྱང་མ་འགྲིག་པ་དང་
འབྲུལ་བ་མིན་པར་ཆང་མའི་དེ་འགྲིག་ཡོད། རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་དེ་རྟ་ཡིན་པ་ལས་ལྷ་
མིན་ཞེས་བཤད་ན་མི་འགྲིག་ དངོས་པོ་ཁོ་རང་བསམ་སྒྲིའི་ཐོག་ལ་འཆར་སྤྲང་
བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཕར་རྣམས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་འགྲིག་པ་ཞིག་
ཡིན་པ་ལས། དེ་ལས་མ་འགྲིག་པར་སྤྲིད་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱི་
ཡས་མེད། ཆང་མའི་རྣམས་འཛིན་ཕྱེད་སྤྲངས་འགྲིག་པ་ཡིན། དེ་གང་ཞེ་ན།
རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ལ་དང་པོ་ནས་ཡོད་བཅུད་པ་དེ་བསམ་སྒྲིའི་ཐོག་ཏུ་ཚུར་འཆར།
བསམ་སྒྲིའི་ཐོག་ཚུར་འཆར་ཆེས་ཕར་དངོས་པོ་དེ་ལ་རྣམས་འཛིན་བྱས་པ་ལས་
རང་གིས་རྣམས་འཛིན་བྱས་པའི་འཆར་སྤྲང་ཡོང་ཡས་དེ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་རྣམས་ནས་
ཚུར་ཐེལ་ཆེ་བྱུང་བ་ལྟར་བྱུང་བ་ཞིག་མིན། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་སྤྲས་བཏུས་ནའང་

ཡང་ན་རྟ་ཡིན་པ་ཞིག་མཐོང་དགོས་པ་དང་ཡང་ན་ཏུ་ཡ་ཡིན་པ་ཞིག་མཐོང་
 དགོས་ཀྱང་དེ་འདྲ་མཐོང་གྱུང་བ་ཐབས་མེད། དེ་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ཚག་
 རས་གྲུབ་པ་མིན་པ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་དེ་རང་གི་བསམ་སྒྲིའི་ཚག་ལ་
 འཆར་སྤང་གྱུང་རྗེས་པར་རོས་འཛིན་གྱས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པའི་
 འཆར་སྤང་ཡོང་བ་ནི་འབྱུང་སྤང་རེད། དེ་ལྟར་གྱུང་བ་ཕན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་
 བདེན་པ་ཟེར། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་མེད། དེ་ལ་སྤང་པ་ཉིད་ཟེར། དེ་ནི་བདེན་
 པར་གྱུང་པའི་ཚད་གཞི་ཡིན་པས་བདེན་པར་གྱུང་པའི་གྱུང་ཚད་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་
 ཡིན་ན།

ཁྱོ་གཙོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་རྟོས་པར་ཕྱི་རྒྱལ་
 ཡུལ་རང་གི་རོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད། ཁྱོ་གཙོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་
 བཞག་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་རོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡོད། ཁྱོ་གཙོད་མེད་ལ་འཆར་
 སྤང་གྱུང་བ་གཅིག་དང་དེའི་དབང་གིས་པར་བཞག་པ་གཅིག་གཉིས་དགོས་པ་
 ལས། ཁྱོ་གཙོད་མེད་ལ་འཆར་སྤང་གྱུང་བར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། དེ་ལ་
 རྟོས་མ་དགོས་པར་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་རོས་ནས་ཚུར་གྱུང་བ་ཕན་པ་མེད་
 ཟེར་དོན་ནི། སེམས་ལ་མ་རྟོས་པར་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དཀོས་པོ་མེད་ཟེར་བའི་དོན་
 མིན་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཚང་མ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་གྱུང་བ་རེད་ཟེར་བ་མིན། ཕྱི་
 རྒྱལ་ཡུལ་ལ་རོས་འཛིན་ཁྱེད་པའི་སྐབས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་དེ་
 རང་གི་སེམས་ལ་ཚུར་འཆར་སྤང་གྱུང་རྗེས་དེ་ནས་པར་རོས་འཛིན་ཁྱེད་པའི་
 བརྒྱད་ཟིམ་དེ་གཉིས་འཛོམས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་གཉིས་འཛོམས་ནས་
 གྱུང་བ་དེ་ཡོད་པར་འདོད། དེ་མིན་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་དེ་མེད་པར་སེམས་དེ་ཡོད་པ་
 ཡིན་ན་འང་མི་འགྲིག་ལ། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཡོད་པ་ལ་སེམས་དེ་མེད་པ་ཡིན་ན་འང་
 མི་འགྲིག་པར་གཉིས་ཀ་འཛོམས་པ་ཞིག་དགོས། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རྒྱུན་དང་།
 བར་རྒྱུན་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་སྤང་གྱུང་ནས་པར་རོས་འཛིན་གྱས་པ་དེ་
 གཉིས་འཛོམས་ནས་དཀོས་པོ་གང་ཡང་གྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། དེང་

ལང་རྒྱལ་སྤྱན་མཆོན་ཆ་ཟེར་བ་དེར་ཆ་བཞག་ན་རྒྱལ་སྤྱན་ནི་མིའི་སེམས་ཀྱིས་
 རོས་འཛིན་བྱུང་མིན་ལ་མ་ཉམས་པར་དང་པོ་སྐྱོན་མ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་མིའི་
 སེམས་ཀྱིས་རོས་འཛིན་བྱུང་རྗེས་གཞི་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན། འོན་ཀྱང་འཛིན་
 ཉེན་འདིའི་སྐྱོན་རྒྱལ་སྤྱན་མཆོན་ཆ་ཟེར་བའི་བསྟན་དེ་ནི་མིས་རོས་འཛིན་བྱས་
 པའི་རྗེས་ལ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེས་པོ་དེ་དང་པོ་ཡོད་པ་ལ་མིས་རོས་
 འཛིན་བྱས། རོས་འཛིན་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་གཞི་ནས་རྒྱལ་སྤྱན་མཆོན་ཆ་ཟེར་
 བའི་བསྟན་དེ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། རྒྱལ་སྤྱན་ཡོད་པ་དེ་མི་ལ་འཆར་སྟངས་བྱུང་
 བ་འདྲ་དེ་རོས་འཛིན་མ་བྱུང་ན་རྒྱལ་སྤྱན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མན་སྐྱོན་མེད།
 དེ་གནས་ཡོད་པ་མ་བད་དེ་ལ་དེས་པར་དུ་མིས་རོས་འཛིན་བྱུང་དགོས། རོས་
 འཛིན་བྱས་རྗེས་རྒྱལ་སྤྱན་ཟེར་བའི་བསྟན་དེ་གཞི་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། རྩ་
 རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དང་པོ་ནས་ཡོད་བཅུད་པ་ཞིག་དང་དེ་ལ་རོས་འཛིན་ནས་བ་
 ཉེན་བཞག་པ་གཉིས་འཛམས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་འདིར་རྩ་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དེ་
 དང་པོ་ནས་ཡོད་མེད་སྟེར་བཤད་ཀྱི་མེད་པར་རྩ་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དང་པོ་ནས་
 ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་བར་
 བསམ་སྒྲུའི་རོས་འཛིན་སྟངས་བད་ལ་བྱེ་བྲག་སྟེ་བ་དང་། བད་ལྟེ་ལ། སེམས་
 ཙམ་ལ། དབུ་མ་ལ། སེམས་གཙུག་ལ། ར་རང་ཆོད་རོས་གཙུག་ལ་བཙས་སོ་
 སོས་རོས་འཛིན་གང་འདྲ་བྱེད་མིན་སྟེར་གཙུག་ཙམ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས་དེས་པོ་
 དེ་དང་པོ་ནས་ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་སྟེར་ལ་ཆོད་སྟེར་བྱེད་དགོས་དོན་མེད།
 དེས་པོ་དེ་ཡང་དང་པོ་ཡིན་པ་དེ་ཆང་མ་གཅིག་འཁྱར་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡོད་
 ལུགས་ཡོད་སྟངས་བད་ལྟེ་བ་བ་དང་དུ་འཁྱར་བ་ལྟེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་
 ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་དེ་དེས་པོ་དེ་ཉིད་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རང་གི་སྟེ་
 མ་འབྲུལ་བ་ལྟེ་སྟེ་གནོད་པ་མེད་པ་འདིས་དེས་པོ་དེ་ལ་འཆར་སྟངས་བྱུང་བའི་
 ཆོག་ནས་མར་བཞག་པ་ཞིག་ལས་རྩ་རྒྱལ་གྱི་སྐྱོན་ནས་རྒྱར་བྱུང་བ་ཞིག་
 མིན་པར་འདྲ་ཅིང་། དཔེར་ན་ཤོང་བྱས་སྟེར་ན་གཅིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་མི་

རིགས་སོ་སོ་དང་ཡུལ་སོ་སོས་རྟ་ལ་མིང་འདྲ་གས་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ།
 རོད་རིགས་ཀྱིས་རྟ་ཟེར་བ་དང་། རྩ་མི་རིགས་ཀྱིས་ལྷ་ཟེར་བ། རྩ་གར་བས་རྟ་
 པ་ཟེར་བ། དེ་བཞིན་ཤིང་ལ་རོད་རིགས་ཀྱིས་ཤིང་ཟེར་བ་དང་། རྩ་རིགས་
 ཀྱིས་རྩ་ཟེར་བ། རྩ་གར་བས་ཀྱི་རྩ་ཟེར་བ་ལྟར་མིང་གཅིག་མཚུངས་མི་ཡོང་བ་
 དེ་ནི་དངོས་པོ་དེར་དོས་འཛིན་ཕྱེད་སྟངས་ལ་གཞིགས་ནས་སོ་སོས་མིང་
 བཏགས་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡུང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་འཆར་སྤང་དེ་རི་ལྟར་ཡུང་
 བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སོ་སོས་དངོས་པོ་དེ་ལ་མིང་པར་བཏགས་པ་དེས་སོ་སོས་
 བཏགས་ནས་ཡུང་བ་ཞིག་མིན་པར་དངོས་པོ་དེ་ནི་དྲི་མོག་ར་རྟ་ཡིན། ར་
 ཤིང་ཡིན་ཞེས་རྟགས་ཐམ་ཡོད་བཅུད་པ་ལྟར་འཆར་སྤང་ལ་ཕྱི་རྣམ་ཡུལ་གྱི་མོག་
 བས་ཚུར་ཡུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཛོང་གི་ཡོད། བསམ་སྟོ་ཡག་པོ་ཞིག་བཏར་ཡོང་
 ཏུས། རྟ་ཡིན་ནའང་འདྲ་ཤིང་ཡིན་ནའང་འདྲ་དེ་རྣམས་ཕྱི་རྣམ་ཡུལ་གྱི་མོག་
 བས་ཚུར་ཡུབ་བཅུད་འདུག་གམ་ཡང་ན་ཕྱི་རྣམ་ཡུལ་དང་པོ་ནས་གནས་བཅུད་
 པ་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་ཚུར་འཆར་སྤང་ཡུང་ནས་རང་གིས་མིང་དེ་འདྲ་ཞིག་
 བཏགས་ཏེ་དོས་འཛིན་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་ནས་ཡུང་འདུག་གམ་དངོས་འབྲེལ་དེ་
 ལ་ཞིབ་འདུག་ཕྱེད་སྐབས་ཕྱི་རྟ་ནང་རྩེན་གཉིས་འཛོམས་ནས་ཡོད་བཅུད་པ་
 ཞིག་ལས། རང་རྩེན་ལ་མ་ཉམས་པར་ཕྱི་རྩེན་གྱི་མོག་བས་ཚུར་ཡུབ་བཅུད་པ་
 ཞིག་མེད། དེ་བཞིན་ཕྱི་རྩེན་ལ་མ་ཉམས་པར་རང་རྩེན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ཡུང་
 བ་ཞིག་ཀྱང་མེད། ཕྱི་རྩེན་དངོས་པོ་དེ་མེད་ན་རང་རྩེན་གྱི་དོས་འཛིན་དེ་ཡོང་
 ཐབས་མེད། དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པ་ཞིག་གི་མོག་ལ་རང་གིས་དོས་འཛིན་ཕྱེད་
 དགོས་པ་ཞིག་ལས། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞིག་ལ་རང་གིས་དོས་འཛིན་ཕྱེད་ཡས་
 མེད། ཕྱི་རྣམ་ཡུལ་གྱི་རྩེན་དང་པོ་ནས་ཡོད་བཅུད་པ་དེ་ལ་རང་གི་སེམས་
 ཀྱིས་དོས་འཛིན་ཕྱེད་དགོས། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི། འཆར་སྤང་
 དེ་དགོས་པ་ཡིན། འཆར་སྤང་དེ་མ་ཡུང་ན་དོས་འཛིན་ཕྱེད་མི་སྟབ། འཆར་
 སྤང་དེ་རི་ལྟར་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཕྱི་རྣམ་ཡུལ་གྱི་མོག་བས་ཚུར་ཡུབ་

བཟུང་པའི་འཆར་ལྷན་ཞིག་ཡང་གི་ཡོད། འཆར་ལྷན་དེ་བྱུང་ལྟ་བུས་འཆར་
 ལྷན་དེ་བྱུང་བ་ལྟར་པར་རོས་འཛིན་བྱས། འཆར་ལྷན་གང་འདྲ་བྱུང་བ་བཞིན་
 རོས་འཛིན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན། དེར་འཆར་ལྷན་དེ་འབྲུལ་པ་རེད་ལ་རོས་
 འཛིན་དེ་ཡང་འབྲུལ་བ་ཟུང་པ་ཞིག་རེད། ཡོད་ལུགས་ཡོད་ལྟར་དེ་འདྲ་མིན།
 རྩོམ་ལུལ་དང་པོ་ནས་ཡོད་བཟུང་པ་དེ་རང་གི་མེས་པ་ལ་འཆར་ལྷན་བྱུང་
 རོས་དེར་རོས་འཛིན་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། གཞན་ཀྱང་མེད་ལ་ལྷན་བའི་དབང་གིས་
 བཞག་པའི་རྩོམ་ལུལ་རང་གིས་རོས་ནས་བྱུང་པ་དེ་ཡོད་པར་འདྲོད། གཞན་
 ཀྱང་མེད་ལ་ལྷན་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྩོམ་ལུལ་རང་
 གི་རོས་ནས་བྱུང་པ་ཞིག་མེད། ཡོད་དང་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཆམས་དེ་འདི་རེད།
 ཡོད་རྒྱུ་མཆམས་དང་མེད་རྒྱུ་མཆམས་ཀྱང་འདི་རེད། ད་རུང་དེ་ལ་དཔེ་
 ཞིག་ཞུས་ན། དཔེར་ན་རྩུ་མ་མཁའ་(魔術師)ཀྱིས་མིག་འབྲུལ་མེད་དེ་སྐམ་
 རྒྱུར་ནང་ནས་ལུག་རྩོད་བཞུགས་པ་རང་གིས་བཟུས་ནའི་ལུག་རྩོད་ཞིག་
 མཐོང་གི་ཡོད་ལ། ལྟ་མོ་བས་བཟུས་ན་ཡང་ལུག་རྩོད་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་ར་ཆོས་མཐོང་བ་དང་ཁོ་རང་གིས་མཐོང་བ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་ཞེ། ཁོ་
 རང་གིས་འདི་རས་བཟོས་པ་ཡིན་བས་པ་ལས་ལུག་རྩོད་དངོས་གནས་ཡིན་
 པར་རོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དང་། ལྟ་མོ་བས་དངོས་གནས་ལུག་རྩོད་
 གསེན་པ་ཡིན་པ་ཞིག་རྟེན་རོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དེར་རོས་འཛིན་བྱེད་
 ལྟར་སྤངས་ཡིན། ལྟ་མོ་བའི་མིག་འབྲུལ་ནས་རྩུ་མ་མཁའ་ཀྱིས་འབྲུབ་པའི་
 དངོས་པོ་དེ་མཐོང་ལུག་རྩོད་མཐོང་ཉེ་སྐམ་རྒྱུར་སྤྱང་པའི་ནང་ལུག་རྩོད་གསེན་པ་
 ཞིག་ཡོད་པའི་འཆར་ལྷན་བྱུང་ནས་སྐམ་རྒྱུར་དེའི་ནང་གི་དངོས་པོ་དེ་རོ་མ་
 རེད་འདུག་སྟེ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་འཆར་ལྷན་དེ་འདྲ་
 ཞིག་ཡོད་པ་ལས་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་ཆར་ན་འཆར་ལྷན་དེ་འདྲ་ཡོང་མི་སྲིད། གཞན་
 ཀྱང་མེད་ལ་ལྷན་བའི་དབང་གིས་བཞག་པར་མ་ལྟོས་པར་རྩོམ་ལུལ་རང་གི་
 རོས་ནས་བྱུང་པ་ཡིན་པར་རོས་འཛིན་བྱས་ན་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཟེར། བདེན་

པར་མེད་པ་དེ་སྤྱང་པ་ཉིད་རེད། དེ་ཡང་བདེན་པར་བྱལ་པ་མེད་པའི་རྒྱ་
མཚན་དེ་ལ་ནང་གསེས་རིག་པ་ལྟ་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་སྤྱང་
སྤྱང་བྱེད་མཚུངས་མཁན་ལ་བཤད་ན་དཀའ་ངལ་བྱལ་རྒྱུ་ཡིན་པས་འདིར་རིག་པ་
ལྟ་ཡོད་པར་རོས་འཛིན་ན་འགྲིག་པ་ཡིན།

དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པར་ནང་གསེས་ཕྱི་ན་མདོ་ལྷོ་རྒྱུད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་
པ་དང་། རྣལ་འཕྱར་རྒྱུད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལྷོ་གཉིས་ཡོད། མདོ་ལྷོ་
རྒྱུད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་དཀོས་རྒྱ་ནི་དབྱུ་མའི་ལྟ་པའི་
ནང་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འཛག་སྤངས་ཐད་མདོ་ལྷོ་པ་དང་མཐུན་པོ་ཡོད་
པས་དེར་མདོ་ལྷོ་རྒྱུད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཟེར། རྣལ་འཕྱར་རྒྱུད་པའི་
དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཟེར་བ་ནི། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་འཛག་སྤངས་ཐད་མེམས་
ཅམ་པ་དང་མཐུན་པོ་ཡོད་པས་ན་དེར་རྣལ་འཕྱར་རྒྱུད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་
པ་ཞེས་བཏགས། མདོ་ལྷོ་རྒྱུད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ།
རྣལ་འཕྱར་རྒྱུད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་གཉིས་ཀས་རྒྱལ་
སྐྱོན་མང་པོ་བསགས་པའི་གཞུགས་རགས་པ་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ལྱེན་
ཡིན་པར་འདོད། གཞུགས་སྐྱོན་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཛང་མི་བྱལ། དཔེར་ན།
ཕྱོད་ལ་ཀྱི་གཞུགས་ཡོད་པ་དེ། གཞུགས་ནི་མིག་གི་མཛང་ཡས་ཤིག་ཡིན་པ་
ལས་ན་བས་ཐོས་བྱལ་པ་ཞིག་མིན། དེར་སངས་རྒྱུ་ཞེས་འཇུག་མཁན་གྱི་རི་
མོ་ལ་གཞུགས་ཡོད་པར་འདོད། ཡིན་ནའང་ལྟ་རྒྱལ་དེར་ད་ལྟ་ངས་ཡག་པོ་
ཞིག་བསམ་མཁྱེ་འཁོར་གྱི་མི་འདུག དེའི་ཤོད་སྤངས་ལྟར་བྱས་ན་རི་མོ་ལ་
གཞུགས་མེད་ལ་གཞུགས་ནི་མིག་གིས་མཛང་དཀོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར།
གཞུགས་ལ་གཞུགས་རགས་པ་དང་གཞུགས་སྐྱོན་གཉིས་ཡོད། གཞུགས་
རགས་པ་ནི་ས་རྒྱལ་དང་། རྒྱུལ། མེ་རྒྱལ་སོགས་རྒྱལ་སྐྱོན་མང་པོ་འདུས་པ་
ལས་བྱལ་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟེ། ཤོང་ཏུ་བྱས་པ་ལྟར། རྒྱལ་སྐྱོན་རབ་བདུན་ལ་རྒྱལ་
སྐྱོན་གཅིག རྒྱལ་སྐྱོན་བདུན་ལ་ལྷག་རྒྱལ་གཅིག ལྷག་རྒྱལ་བདུན་ལ་སྐྱང་།

རྒྱལ་གཅིག་རེད། ལྷག་གི་སྤྱི་ཐོག་ཏུ་འགྲོས་པའི་ཐལ་བ་ལ་ལྷག་རྒྱལ་དང་།
 བསྐྱར་གི་སྤྱི་ཐོག་ཏུ་འགྲོས་པའི་ཐལ་བ་ལ་སྐར་རྒྱལ་ཟེར་ཞིང་། ལྷག་གི་སྤྱི་
 དང་སྐར་གི་སྤྱི་ལ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཕྱི་བ་ཡོད་ལྟམས་དེའི་ཐོག་ཏུ་གནས་པའི་ཐལ་བ་
 ལ་འང་ཆེ་ཆུང་གི་དཔྱེ་བ་ཡོད། སྐར་རྒྱལ་བརྒྱུ་ཆུང་འདུས་ན་ནི་མའི་ཟེར་གྱི་
 བར་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཕན་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ར་ཆོས་ཆེ་ཤེས་མི་དགོས་པར་
 བའི་མིག་གིས་མཐོང་བྱུང་། དེས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་ཏུས་རྒྱལ་ཕན་འདུས་ནས་
 བསགས་པའི་གཟུགས་རགས་པ་དེ་དབང་ཤེས་སྡེ་ཡས་ཀྱི་ཕྱེན་གཅིག་རེད་ཟེར།
 དེའི་ཐོག་ལ་མདོ་ལྟེ་པ་དང་མདོ་ལྟེ་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་མ་རང་རྒྱད་པ་གཉིས་ལྟུལ་
 གཅིག་མཆུང་ས་ཡིན། རྒྱལ་ཕན་བསགས་པའི་གཟུགས་རགས་པ་ཟེར་བ་ནི་
 རྒྱལ་ཕན་རིགས་མཐུན་པ་ཞིག་བསགས་པ་དེ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན་ས་རྒྱལ་དང་
 རྒྱལ་གཉིས་རིགས་མཐུན་མིན་པར་ས་རྒྱལ་དེ་སྐམ་པོ་དང་རྒྱལ་དེ་བརྟན་
 པ་ཡིན་པ་དང་། ས་རྒྱལ་དེ་ཆ་གང་སྟོན་པོ་དང་། རྒྱལ་དེ་གང་མོ། མེ་རྒྱལ་
 དེ་ཆ་པོ་ཡིན་པས་རྒྱལ་ཕན་གྱི་རིགས་དེ་དག་གཅིག་མཆུང་ས་མིན། ས། རྒྱ་
 མེ། རྒྱང་འབྱུང་བ་བཞི་པོའི་རྒྱལ་ཕན་ནི་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཡིན། རྒྱལ་ཕན་
 རིགས་མཐུན་པ་ཡིན་ན་ས་རྒྱལ་དང་ས་རྒྱལ་འདུས། མེ་རྒྱལ་དང་མེ་རྒྱལ་
 འདུས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་འདུས། རྒྱང་རྒྱལ་དང་རྒྱང་རྒྱལ་འདུས་ཏེ་གཅིག་
 གིས་གཅིག་ལ་སྦྱར་ནས་སོ་སོའི་འཛོན་ལྷགས་ཆེ་ཏུ་སྤང་ལྟམས་དེའི་ནང་རྒྱལ་
 འཛོན་བྱུང་བ་དང་། མེ་རྒྱལ་འཛོན་བྱུང་བ། རྒྱ་རྒྱེ་བྱུང་བ། བཞའ་ཆོན་སྡེ་
 བྱུང་བ། དེ་བཞིན་མེ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་གཉིས་སྦྱག་སྐབས་རྒྱ་རྒྱེ་པའི་བརྟན་
 བཤེར་སྡེ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་མ་སྡེ་བས་ན་རྒྱལ་ཆགས་མི་བྱུང་། རྒྱ་སྡེ་བས་
 བ་མི་རྒྱལ། མེ་རྒྱལ་དེ་མ་འཛོམས་ན་དེ་ལ་བརྟན་བཤེར་སྡེ་བས་ནས་རྒྱལ་
 ཆགས་འགྲོ་གི་རེད། ས་རྒྱལ་ཕན་ཆུན་ཏུ་བརྒྱུ་བ་བཞེ་མཐུན་དེ་རྒྱང་རྒྱལ་ཡིན།
 རྒྱང་རྒྱལ་གྱིས་པར་རྒྱང་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་ས་རྒྱལ་ནམས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
 བསྐྱར་ནས་ཏུ་བརྒྱུ་བ་བཞེ་གི་ཡོད། རྒྱལ་ཕན་ནས་དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་ཆེ་ཏུ་ཕྱིན་

རྒྱུ་ལ་མཁུ་ལ་འདི་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཆོ་མོད་ལྟངས་ར་རང་ཆོ་དངོས་
 གཙོ་ལྟ་བུ་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། རྩལ་ཕྱན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་
 ཆགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་གཅིག་པ་ཡིན། རྩལ་ཕྱན་རིགས་མཐུན་པ་མང་པོ་ཞིག་
 འཛམས་རྒྱུ་དེའི་སྟབས་ཕྱགས་ཆེ་རུ་སྤྱོད་བྱེད་དངོས་པོ་གཞན་རྒྱུར་འཁེབ་
 ཡས་ཀྱི་འཁེབ་ཕྱགས་དེ་ཡང་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་རེད། འཁེབ་ཕྱགས་དེ་ཆེ་རུ་བྱེད་
 ལྟངས་གཞི་ནས་རྩལ་ཕྱན་རིགས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་རྒྱུར་འཁེབ་བྱུང་བྱི་ཡོད།
 དེས་ན་རྩལ་ཕྱན་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་འཛམས་ཆེ། དཔེར་ན་ས་དང་མེ་
 འཛམས་ཆེ་རྒྱུ་སྟབས་པ་དང་། རྒྱུ་སྟབས་ན་ས་དང་མེ་གཉིས་སྟེ་མ་ནས་རྒྱ་
 ཡོང་གི་རེད། འཁེབ་ཕྱགས་དེ་གཙོ་བོ་རྒྱུར་རྩལ་གྱི་སྟེག་ནས་འཁེབ་དཀོས་ཀྱི་
 ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན་ཉི་མ་ཡག་པོ་བཟུན་པའི་སྟབས་ལྷ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཁར་
 པའི་ནང་ཉི་མའི་མདངས་ལ་བལྟས་ཆེ་རྩལ་ཕྱན་ཁ་གས་པར་འགྲོ་བ། ཁ་གས་
 རྒྱུར་འོང་བ། ཁ་གས་སྟོར་བ་རྒྱག་བཞིན་སྟོང་པ་སོགས་རྩ་ཆོགས་མཐོང་རྒྱ་
 ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ནི་རྩལ་ཕྱན་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཡིན། རྩལ་ཕྱན་མར་འགྲོ་མཁན་
 དེ་ཆོ་རྒྱུ་རྩལ་ཡིན། ཡར་འགྲོ་མཁན་དེ་མི་རྩལ་གྱི་གས་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ།
 མི་རྩལ་དེ་ཡང་པོ་ཡིན་ཅེང་ཡར་མཁུང་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། རྒྱ་རྩལ་དེ་སྟོང་པོ་ཡིན་
 ཅེང་མར་བབ་ཡོང་གི་ཡོད། རྩལ་ཕྱན་རིགས་མཐུན་པ་མང་པོ་འདུས་ནས་
 བསགས་སྟབས་དེའི་འཁེབ་ཕྱགས་རྒྱུ་ཆེར་བྱེད་ཏེ་རྩལ་ཕྱན་རིགས་མི་འདྲ་བ་
 མང་པོ་རྒྱུར་འདུས་རྒྱུ་སྟབས་མི་ལ་འདི་ཆེ་རུ་བྱེད་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ར་རང་ཆོ་
 འཇིག་རྟེན་དེ་ཆགས་པ་རེད་ཟེར། རྩལ་ཕྱན་བསགས་པ་ཟེར་བ་དང་རྩལ་ཕྱན་
 འདུས་པ་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁོ་དོན་གཤམ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ཕྱན་རིགས་མཐུན་
 པ་མང་པོ་བསགས་པ་དེ་ལ་རྩལ་ཕྱན་བསགས་པ་ཟེར་བ་དང་། རིགས་མ་
 མཐུན་པ་རྒྱུར་བྱུང་བྱུང་བྱུང་པ་དེ་ལ་འདུས་པ་ཟེར། རྩལ་ཕྱན་འདུས་པའི་
 སྟབས་ལྷ་དེ་བྱུང་བྱུང་བྱེད་སའི་རྟེན་གཞི་ཞིག་དཀོས་པར་བརྟེན་རྩལ་ཕྱན་
 བསགས་པ་དང་འདུས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོ་བ་ཁེབ་སྟེགས་དང་སྟེ་རྩལ་གྱི་གསུགས་

རགས་པ་ཆགས་སྒྲུབ་མཐའ་མཛོེ་པ་དང་མཛོེ་སྒྲུབ་པའི་དབྱེ་མ་རང་རྒྱད་
པ་གཉིས་ལྟ་བུ་མཐུན་པོ་ཡོད།

རྣམ་འཁྱར་སྒྲུབ་པའི་དབྱེ་མ་རང་རྒྱད་པ་ས་ཁྱི་རོལ་གྱི་རྟོན་ཟེར་བ་དེ་ཁས་
ལེན་གྱི་མེད། ལྟ་བུ་དེའི་ཐད་སེམས་ཅམ་པ་དང་མཐུན་པོ་ཡོད་པ་ས་དེར་རྣམ་
འཁྱར་སྒྲུབ་པའི་དབྱེ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཞེས་བཏགས་། མཛོེ་སྒྲུབ་པའི་དབྱེ་མ་
རང་རྒྱད་པའི་ལྟ་བུ་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་གནང་མཁན་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་
ལུན་འབྱེད་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་འཁྱར་སྒྲུབ་པའི་དབྱེ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལྟ་བུ་
ཐོག་མར་གསར་གཏོད་གནང་མཁན་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་ཡིན། རྣམ་པོ་ཁྱི་
སྒྲུབ་ལྟེ་བཅན་སྐབས་ཐོད་ལ་མངས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་གཏོང་
སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་མའི་ལྟ་བུ་དེ་ནི་མཁན་པོ་ཞི་བ་འཆོའི་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་
དབྱེ་མ་རང་རྒྱད་པ་རེད། སྟོབ་དཔོན་པ་མ་འབྲུང་གནས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་དབྱེ་མ་
ཐལ་འབྲུར་བ་ཡིན། ཡིན་ནའང་སྟོབ་དཔོན་པ་མ་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་ཐོད་ཀྱི་མི་
ལ་ཆོས་གསུངས་སྐབས་ཁོ་རང་གི་ལྟ་བུ་རྩ་མ་དེ་གསུངས་ཀྱི་མེད། གང་ཡིན་ཞེ་
ན། ཁོང་གི་ལྟ་བུ་དེ་མང་ཆོགས་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱི་མེད་པས་མཁན་པོ་ཞི་བ་འཆོའི་
ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་བྱས་ཏེ་ཆོས་གསུངས་པ་རེད། དེ་བཞིན་མི་ལ་རས་པ་དང་
སྟོབ་དཔོན་པ་མ་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་སྟོབ་མར་ཆོས་གསུངས་སྐབས་ལྟ་བུ་འདྲ་
མིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ནི་སྟོབ་མ་སོ་སོའི་གནས་ཆད་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་གསུངས་པ་ལས་ཁོ་རང་གི་ལྟ་བུ་རྩ་མ་དེ་གསུངས་ཡོད་མིན་དེས་གཏན་
མེད། མཁན་པོ་ཞི་བ་འཆོས་ཁོང་གིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྩ་མ་དེ་གསུངས་ཡོད། དེ་གང་
ཞེ་ན། སྐབས་དེ་དུས་ཐོད་ཀྱི་མི་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བུ་དང་དབྱེ་མ་རང་རྒྱད་
པའི་ལྟ་བུ་གཉིས་ནས་དབྱེ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལྟ་བུ་དེ་བཤད་ན་པོན་པ་ཆེ་བ་དང་
མིའི་སེམས་དང་མཐུན་པའམ་འཕྲོད་པ་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་གར་གྱི་
སྟོབ་དཔོན་དང་རྒྱ་ནག་གི་སྟོབ་དཔོན་ཏ་ཞང་དེ་ཆོ་ཆོད་པ་བརྒྱབ་ནས་རྒྱའི་ཏ་
ཞང་པམ་པ་རེད་ཅེས་བཤད་སྟེ་ཞིག་ཡོད། དེ་པམ་པ་རེད་ཟེར་བ་དེ་གཙོ་བོ་

གང་ལགས་ཤིན། གཅིག་ནས་སྐབས་དེ་དྲུས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཞང་གི་ལྷ་བ་དེ་བོད་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་གྱི་མེད་པ་དང་། གཉིས་ནས་ཏུ་ཞང་གི་ལྷ་བ་དེ་ཉམས་
ལེན་གྱི་དམ་ཁན་གྱི་ལྷ་བ་དེ་གནས་ཚད་མཐོ་པོ་ཞིག་ལ་སྐྱེའམ་ན་མ་གཏོགས་གོ་
བ་ཡག་པོ་ལོན་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པས། དེ་གོ་བ་ཡག་པོ་ལོན་མ་ཐུབ་ན་ལྷ་བ་ཞེས་
ཡས་དང་། རྒྱལ་སྐབས་ཡས། རྫོམ་རྒྱག་ཡས་དེ་ཚོ་དཀོས་པ་མེད་པར་
རྟུང་པ་ཉིད་གཅིག་ཕུ་རྫོམ་ཏེ་བཅུད་ན་འགྲིག་གི་རེད་ཟེར་བར་གོ་ལོག་ཐེབས་
ཀྱི་ཡོད་རྒྱལ་སྐབས་དེ་དྲུས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཞང་དང་། བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན། རྒྱ་
གར་གྱི་སློབ་དཔོན་བཅས་བར་ཚོད་པ་ཕྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་དེར་ཐུག་ཡོད།
ཏུ་ཞང་གི་ལྷ་བ་དེ་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པ་དང་མཁན་པོ་ཞི་བ་འཚོ་ནི་
དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པས་སྐབས་དེར་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷ་བ་དེ་བོད་
ཀྱི་མི་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ན་བོད་ཀྱི་མིའི་བསམ་སྒྲིའི་གནས་ཚད་དང་མ་མཐུན་
པར་གོ་བ་གཞན་ལ་ལྷོན་ཏེ་ཕྱོགས་སྒྲིལ་ལྟ་བུ་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དབྱུ་མ་ཐལ་
འཐུར་བའི་ལྷ་བ་བཤད་ན་འང་དེ་བས་ཀྱང་གོ་བ་ལེན་ལག་པོ་ཡོད་པས་སྐབས་
དེ་དྲུས་བོད་ཀྱི་མིའི་བསམ་སྒྲིའི་གནས་ཚད་དང་བཅུན་ནས་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་
པའི་ལྷ་བ་དེ་བཤད་ན་ཅུང་མཐུན་པ་ཡོད། བོད་ལ་དབྱུ་མ་ཐལ་འཐུར་བའི་ལྷ་
བ་དེ་ཐོག་མ་རྩོམ་རྩེད་པ་ལ་ལྷན་ལ་ཏི་ཤས་གསུངས་ཤིང་། ཁོང་གིས་སློབ་མ་ཁ་
ཤས་ལ་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལྷ་བ་གསུངས་པ་དང་། ཁྱེད་ཤས་ལ་དབྱུ་མ་ཐལ་
འཐུར་བའི་ལྷ་བ་གསུངས་ཡོད།

② དབྱུ་མ་ཐལ་འཐུར་བ།

དབྱུ་མ་ཐལ་འཐུར་བ་ཞེས་པ་ནི་སྐོལ་བ་ལྷ་མི་གཉིས་ཀྱི་སློང་རྩ་མཐུན་
རྣང་དུ་ཐུབ་པའི་ཚོད་གཞི་ཚས་ཅན་ལ་རྟོམ་མི་དཀོས་པར་ཕ་རོལ་པོའི་ཁས་
ལུངས་ཅམ་ལ་འབྲིལ་ནས་བཟུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྩེས་དཔག་སྐྱེ་ཐུབ་པ། དེ་ནི་
སྐོལ་བ་ལྷ་མི་གཉིས་ཀྱི་སློང་རྩ་མཐུན་རྣང་དུ་ཐུབ་པའི་ཚོད་གཞི་ཚས་ཅན་ཟེར་
བ་དེ་དཀོས་པ་མེད། ཁོ་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་ཚོད་གཞི་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དཀོས་པ་

མེད་ཟེར། ས་རྩལ་པོ་ཉེ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་གཞན་
 གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་བོད་ཆོག་ཟེར། སྤྱོད་ཚུན་གཉིས་ཚོད་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུར་བ་དེ་དགོས་པ་མེད་པར་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་བོད་
 བ་འགྲིག་པར་འདོད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་བོད་བ་དེ་དགོས་པ་མེད་
 ཟེར། ས་རྩལ་རོས་ཀྱི་ཁོ་རང་གི་ཁས་ལེན་གྱི་ལྷ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གཞིར་
 བཟུང་ནས་ཁོ་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་བོད་ཆོག་པར་འདོད་
 པས་ན་དབུ་མ་ཐལ་འཁྱུར་པ་ཞེས་བཏགས། གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་
 ཟེར་བ་ནི། དཔེར་ན་ཁོ་རང་གིས་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
 ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་འབྱེད་ནས་ཁོ་རང་ལ་པར་རྒྱ་མཚན་བཤད་ཆོག་ཁོ་རང་ཉིད་
 གྱིས་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཞིག་འབྱེད་དེ་ཁོ་རང་གི་ལྷ་ཚུལ་དེ་ལ་
 རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་བོད་པ་ཡིན་ན་དེས་འགྲིག་པར་འདོད་པ་ལས་སྤྱོད་
 ཚུན་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ལྷ་ཚུལ་ཞིག་དགོས་པ་མེད་ཟེར། དབུ་མ་ཐལ་
 འཁྱུར་བའི་བཤད་སྐབས་འདི་ལྟར་ཡིན་སྐབས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་
 ལ་ཐལ་འཁྱུར་ཟེར། ཐལ་འཁྱུར་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི། བྱེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་དེ་དེ་
 ལྟར་མ་ཡིན། འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྤྱི་ནང་གོ་སྤྱོད་ནས་མ་བཤད་པར། བྱེད་
 གྱིས་ཁས་ལེན་འདི་བྱས་པ་ཡིན་ན་འདི་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་བཤད་ཆོག་པ་
 དེ་ཡིན། འདི་བཤད་ན་སྤྱོད་པ་གང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སར་རོས་ནས་མོ་མོའི་
 ཁས་ལེན་དེ་ལ་སྤྱོད་ཆ་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་རང་གི་ཁས་ལེན་གྱི་ལྷ་བ་དེ་པར་
 དབུགས་ཏེ་ལྷ་བ་གསར་པ་དང་ལེན་བྱ་རྒྱུར་པན་པ་ཡོད་ཟེར། ཁོ་རང་གི་ཁས་
 ལེན་དེ་ལ་སྤྱོད་བརྗོད་བྱས་ནས་བཞག་ན་འགྲིག་པ་ལས་རའི་འདི་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་
 མཚན་ངེས་པར་བོད་དགོས་དོན་མེད་ཟེར། ཁོ་རང་གི་ཁས་ལེན་དེ་གཞིར་
 བཞག་ནས་དེ་ལ་སྤྱོད་བརྗོད་བྱས་ཏེ་འདི་ཁས་བྲལ་ན་འདི་ཡང་ཁས་ལེན་
 དགོས་ཞེས་བཤད་ན་འགྲིག་པ་ཡིན། དབུ་མ་ཐལ་འཁྱུར་བའི་ལྷ་བ་སྤྱོད་མར་
 གསར་གཏོད་གནང་མཁན་སྤོང་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་

དཔེ་དེར་སྒྲིལ་གནང་མཁན་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གཤམ་པ་ཡིན། ཟླ་བ་གཤམ་པ་
 དབུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་ལྟ་བུ་དེར་སྒྲིལ་གནང་མཁན་ཡིན་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
 མོག་མར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་གསར་གཏོད་
 མཛད་རྗེས་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་དགག་པ་བཏང་མོག་དབུ་
 མ་རང་རྒྱད་པའི་ལྟ་བུ་དེ་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གཤམ་པས་
 བྱེད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་རྒྱུན་བརྩོན་ཅུས་པའི་རྒྱུན་དེ་སློབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་མེད་ལ། བྱེད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དེ་ཅུས་ཆེ་བྱེད་ལ་
 རྒྱུན་དེ་ཡང་རྒྱ་རྩེད་ཅེས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ལ་རྒྱུན་བརྩོན་དང་སློབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་དག་ལེལ་མཛད་དེ་དེ་ནས་བཟུང་དབུ་མ་ཐལ་
 འཁྱར་བའི་ལྟ་བུ་དེ་ཉ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་དེར་སྒྲིལ་བྱུང་བ་རེད། འདིར་
 གནད་འགག་གང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གཤམ་པ་ནི་སློབ་དཔོན་
 ལྷ་ལྷུབ་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན་པས་ཁོང་ནམ་གཞིས་པར་གྱི་འབེལ་པ་ནི་སློབ་པར་གྱི་
 འབེལ་པ་ཡིན། སློབ་དཔོན་ལྷ་ལྷུབ་དགུང་ལྡངས་ལུམ་བརྒྱ་ཙམ་བཞུགས་ཚུལ་
 བཤད་སྒྲིལ་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་ནང་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། གང་ཞེ་ན་སློབ་དཔོན་ལྷ་
 ལྷུབ་ཀྱི་སློབ་ཆེ་ཉོད་ཉོད་པར་གསུམ་ལ་སློབ་མ་ཁག་གསུམ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་
 ཆོའི་ཉོད་ཉོད་པར་གསུམ་མོ་མོར་བྱུང་བའི་སློབ་མ་དེ་དག་གི་མོ་རྒྱས་བཤད་
 ཏུས་སློབ་དཔོན་ལྷ་ལྷུབ་དགུང་ལོ་ལྷུམ་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་མ་མཐར་ཡང་བཞུགས་
 ཡོད། དེར་སངས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ལྷུང་པ་ཞེ་དྲག་དཀྱུག་མཁན་དང་བསམ་སློབ་
 དྲག་གཏོང་མཁན་དེ་ཆོ་ཆེ་འབྱུང་བ་ཡོད་ཚུལ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་དོན་དངོས་དེ་
 འདྲ་མིན། སློབ་མ་ལྷུང་པ་ཞེ་དྲག་དཀྱུག་མཁན་བསམ་སློབ་མང་པོ་གཏོང་མཁན་
 དེ་ཆོ་ཁ་ཤས་མོ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཉོད་མཁན་ཡོད་པ་དང་ཉུང་ཤོས་ལ་མོ་དྲུག་ཅུ་
 ཉོད་མཁན་ཡོད། དེ་ལྷུང་པ་དཀྱུག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དེ་མིན། ཉེ་
 ཏུས་རྒྱ་ཡིག་གི་«དབུད་གཞིའི་ཆགས་པར» (参考消息) ཞེས་པའི་ནང་།
 ལྷུང་པ་ཞེ་དྲག་དཀྱུག་མཁན་དེ་ཆོ་ཆེ་རིང་པོ་ཉོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཁོ་རང་

མཛད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱི་མེ་མེད་ལས་ཀ་དེ་ལ་རང་འགྲུལ་དང་སྒྲིལ་གྱི་བསམ་པ་
 རྒྱལ་སྐུ་མེ་མེད་པས་རང་གི་སེམས་ལ་སྒྲིལ་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་ཕྱེད་རྒྱ་
 རྒྱུ་མེ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཅེས་འཛིན་འདུག སྒྲིལ་དཔོན་སྒྲིལ་
 རྒྱུ་དང་རྒྱ་བ་ལྟམས་པ་སོགས་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་བརྩམས་ཡོད་ཅིང་།
 དཔེ་ཆ་མང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཚུ་ལྟམས་ལ་བཟུངས་ན་མི་ཆེ་ཉི་ལ་པོ་དཔེ་ཆ་ཚུ་མ་
 ཆར་བར་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། ཡོད་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཡོད་པ་ཁ་ཆེན་
 འཛིགས་མེད་ལྟམས་པ་དེ་ལྟར་མོ་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་མ་བཞུགས་པ་དེ། ཁོང་གིས་
 བརྩམས་གནང་བའི་གསུང་ཚུ་དེ་བཀའ་འཇུག་དང་བརྩན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་
 བརྩམས་གནང་གི་མང་ལྷན་ཅུ་ཅུ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེར་སངས་འཇུག་མན་ལྷན་
 མས་པར་བརྩུན་བྱས་པ་ཁོ་ནར་དེ་བ་བཟུན་ཅུ་དོན་ལྟ་ཡོད། ཁོང་ལ་བྱུང་ཡིག་
 བརྒྱད་ཡོད་པར་དུས་གཅིག་ལ་གཞུང་མང་པོ་དཔོན་གྱིས་གནང་གི་ཡོད་པ་དེ།
 ཁོང་གིས་ལྟག་དཔེ་མེད་སྐུ་མེད་ལྟམས་ན་བརྒྱུད་ཡས་ཙུ་བ་ནས་མེད། ཁོང་
 གི་མཛད་པ་དེ་ལྟར་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དང་དགའ་བ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལ་གཞིགས་ན་མོ་སྒྲིལ་ཅུ་བཞི་
 བཅུ་ལ་གཞིགས་དཔོན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་འདྲ་དེ་ལྟར་མོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞུགས་པ་ཡིན།
 དེ་བཞིན་ཡོད་དུ་དཔེ་ཆ་ཚུ་མ་ཁམས་མང་པོ་ཞིག་ལྟེ་བུ་ལྟོན་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱུ་དག་
 མི་སེམས་ ཀྱན་མཁུན་སྤྱོད་ཆེན་པ། དེ་བཞིན་ས་སྒྲིལ་ རྒྱུ་དམ་ བཀའ་བརྒྱད།
 དཔེ་ལྟམས་པ་བཅས་ཀྱི་ནང་དུ་དཔེ་ཆ་མང་པོ་གྲིས་མཁན་གྱིས་ཡོད་ན་འདྲ་མང་
 ཆེ་བ་དེ་ལྟར་མོ་བཟུན་ཅུ་ཅུ་མ་བཞུགས་པ་ཤ་ལྟར་ཡིན། དེར་བརྩོན་རང་གི་
 དགའ་སྒྲིལ་དང་སྒྲིལ་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་དེ་ཕྱེད་རྒྱུ་པ་ཡིན་ན་ཆེ་མིང་པོ་
 བརྩན་རྒྱུ་ཡིན། སྒྲིལ་དཔོན་སྒྲིལ་རྒྱུ་དེ་ལྟར་མོ་སྒྲིལ་བརྒྱ་བཞུགས་མིན་གང་
 ལྟར་ན་འདྲ་ཁོང་སྒྲིལ་ཆེ་མིང་པོ་བཞུགས་པ་ཤོད་མི་དཔོན་པ་ཞིག་ཡིན། ཡོད་
 གསལ་ནི་འདིར་ཁོང་གྱི་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

དུ་མ་མཁའ་འཇུག་པའི་ལྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ལྟོས་
 འཛིག་སྒྲིལ་དེ་དུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལས་གཉིང་ཟབ་པ་ཡོད། དུ་མ་རང་

རྒྱུད་པ་དང་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་པའི་ལྷ་པ་འཛིག་ལྟར་ས་ཐང་གཉིད་ཟུང་ལོས་ཀྱི་
 རྒྱུད་པར་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བས་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བྱ་
 རྒྱུ་ལྟལ་གྱི་རྟོག་ནས་བྱུང་བ་མེད་ཟེར། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་རྟོག་ནི་མེད་
 ལ་ལྟར་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱ་རྒྱུ་ལྟལ་གྱི་རྟོག་ནས་བྱུང་
 བ་མེད་ཟེར། ལྷ་ལྷུ་དེ་གཉིས་བར་དུ་གཉིད་ཟུང་ལོས་རྒྱུད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད།
 རྟོག་ནི་མེད་ལ་ལྟར་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཟེར་བ་དེ་དང་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཅམ་ཟེར་བའི་ཅམ་དེར་དབྱེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། གཙོ་བོ་བཏགས་ཅམ་
 ཟེར་བའི་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་རེད། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་རྟོག་ནི་མེད་ལ་ལྟར་
 བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་ཟེར་བའི་ཅམ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། རྟོག་པས་
 བཏགས་ཅམ་གྱི་ཆོས་ཟེར་བ་དེ་མེད་པར་འདོད། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་
 བ་དང་ས་པོ་དེ་མེད་དཀོས་ཉེ་དཔེར་ན་རི་ཁོང་རྩ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་
 ཡིན་པ་དང་ནམ་མཁའ་མེ་རྟོག་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པས་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཅམ་ཡིན་ན་མེད་དཀོས་ཟེར། འོན་ཀྱང་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བས་བྱ་
 རྒྱུ་ལྟལ་གྱི་ཡོད་ལྟར་དེ་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་ཡོད་ཟེར། རྟོག་
 པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཡོད། རྩེ་རྒྱལ་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱུར་བྱུང་བ་
 མེད་ཟེར། དེས་ན་དེ་གཉིས་བར་ཏ་ཅང་དབྱེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། དབུ་མ་རང་
 རྒྱུད་པས་བྱ་རྒྱུ་ལྟལ་དེ་རང་གི་བསམ་པར་རྒྱུར་བྱུང་། འཆར་རྒྱང་
 རྒྱང་བའི་ལྷེད་དུ་ཤར་བཞག་པ་ཞིག་རེད། འཆར་རྒྱང་བྱུང་བ་དེ་ཤར་བཞག་
 པ་དེ་དང་བྱ་རྒྱུ་ལྟལ་གཉིས་པོ་འཛོམས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་འཆར་རྒྱང་བྱུང་
 བའི་དབང་གིས་ཤར་བཞག་ཅམ་ཞིག་མིན། རྩེ་རྒྱལ་གྱི་ལྷེད་དེ་རང་ལ་འཆར་
 རྒྱང་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཤར་བཞག་པ་ཞིག་རེད། བཞག་ལུགས་བཞག་
 ལྟར་དེ་འདྲ་ཡིན། རྩེ་རྒྱལ་གྱི་ལྷེད་དེ་རང་ལ་འཆར་རྒྱང་བྱུང་བའི་དབང་གིས་
 ཤར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། རྩེ་རྒྱལ་གྱི་ལྷེད་དེ་རང་གི་རོས་ནས་རྒྱུར་བྱུང་བ་དེ་
 མེད་ཟེར། དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བས་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བྱ་རྒྱུ་རྩེ་

ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཚུར་བྱལ་བ་ཞིག་མེད། རྩེ་རྩལ་ཡུལ་དེ་ཡོད་ལུགས་ཡོད་
 ལྟངས་ནི། རྩོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་འདྲ་བས་རྩོག་པས་བཏགས་
 ཅམ་ཟེར་བ་དེར་རིག་པ་ཏ་ཅང་གཏིང་ཟབ་པོ་ཡོད། དཔེ་འཛིག་ལྟངས་གཅིག་
 མཚུངས་ཡིན། གོང་དུ་དཔེ་བྱས་པ་ལྟར། ཏ་ཟེར་དུས་ར་རང་ཆོའི་རྩེ་དེའི་
 ཡོད་ལུགས་ཡོད་ལྟངས་དེ་རྩོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡོད་ཟེར། དེ་ཡང་ཐོད་པའི་
 མིས་ལྟ་དུས་ཁོའི་མིང་དུ་ཏ་ཞེས་བཏགས་པ་དང་། རྩེ་རིགས་ཀྱིས་ལྟ་ཞེས་
 བཏགས་པ། རྩེ་གར་བས་ཏ་ལ་ཞེས་བཏགས་ཡོད་པས་མིང་དེ་ཅམ་བཏགས་པ་
 དེས་རྩེ་རྩལ་ཡུལ་དེ་ཡོད་ལུགས་ཡོད་ལྟངས་དེ་མེས་པ་ལས་དེ་ལས་ལྟག་པའི་
 ཡོད་ལུགས་ཡོད་ལྟངས་ཞིག་ཟུར་དུ་འཆོལ་རྒྱའི་དགོས་པ་མེད་ཟེར། མིང་དེ་
 ཡར་བཏགས་ཅམ་ཞིག་རེད་ལ་མིང་བཏགས་པ་དེས་རྩེ་དེ་ཡོད་པ་གྲ་ཆོད་པ་
 རེད། ཆད་དེ་ལས་བཀལ་ནས་ད་དུང་ཡོད་ལུགས་ཡོད་ལྟངས་ཞིག་ཟུར་དུ་
 བཅལ་དགོས་ལས་མེད་ཅེས་དབྱ་མ་ཐལ་འཁྱར་བས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་ཡོད།
 རྩོག་པས་བཏགས་པ་ཟེར་བ་དེ་རྩོག་པས་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་དོན་ཡིན། མིང་
 ཞིག་བཏགས་པ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས། ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་རྩིས་ལ་མིང་
 དེ་འདྲགས་དགོས། དཔེར་ན། སྔ་ཏ་ལའི་པར་རིས་ཤིག་ལ་ཆ་བཞག་ན། སྔ་
 ཏ་ལ་ཞེས་ཐེངས་མང་གོ་རྒྱུང་ཡང་མཐོང་མ་རྒྱུང་བའི་མི་ཞིག་གིས་པར་རིས་དེ་
 མཐོང་རུང་སྔ་ཏ་ལ་ཡིན་པ་ཤེས་ཆོར་མི་བྱལ་ཅིང་། སྔ་ཏ་ལ་དེ་དང་སྔ་ཏ་ནས་
 ཡོད་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་དེའི་ཡོད་ལུགས་ཡོད་ལྟངས་དེ་ནི་རྩེ་རྩལ་གྱི་ཡུལ་མར་
 ངོས་སུ་ཡོད་བཟུང་བ་དེ་ལ་རང་གིས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་རེད།
 དེས་གྲ་ཆོད་ཀྱི་རེད། རང་གིས་རྩེ་རྩལ་གནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རང་ངོས་ནས་
 ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེས་སྔ་ཏ་ལ་ཡོད་པ་གྲ་ཆོད་པ་ལས། དེ་ལས་ལྟག་ཅམ་གྱི་
 ཆད་གཞི་ཞིག་བཅལ་ནས་སྔ་ཏ་ལ་ཟེར་དགོས་པའི་མིང་འདྲགས་ས་དེ་སྔ་ཏ་
 ལའི་རྩེ་ཕེབས་རེད་དམ། ཡང་ན་སྔ་ཏ་ལའི་གཤམ་གྱི་རྩོག་ཅལ་དེ་རེད་དམ།
 སྔ་ཏ་ལའི་ཁང་པ་དམར་སྔ་དེ་རེད་དམ། ཡང་ན་དཀར་སྔ་དེ་རེད་དམ། དེ་

འདྲའི་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། དེ་འདྲའི་ཆ་ཆར་བའི་མིང་
 འདྲེགས་སའི་གཞི་མྱོ་རྩོལ་ཡུལ་དུ་གནས་བཅུད་པ་དེ་ལ་མིང་འདྲེགས་མཁན་
 གྱིས་པོ་ཏ་ལ་ཞེས་མིང་བཏགས་ནས་རོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་འབྲིག་པ་
 ལས། དེ་ལས་རྟག་ཙམ་བྱུང་དུ་བཅལ་དགོས་དོན་མེད་ཟེར། དེས་ན་འདི་ལ་
 རྟག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ཟེར་དགོས་པ་དེ་ཡིན། གཅིག་གིས་རྩོ་གནོད་མེད་
 ལ་རྟུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་རྟོས་པར་སྤྱོད་རོས་ནས་བྱུང་པ་མེད་པར་
 འདོད་པ་དང་། གཅིག་གིས་རྟག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་
 པས་དེ་གཞིས་བར་དུ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། དབྱུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བས་རྟོས་ནས་
 ཡོད་པ་ཞིག་མིན་པར་སྤྱོད་རོས་ཡུལ་གནས་པ་དེ་ལ་མིང་གིས་པར་བཞག་ཙམ་
 ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་སྤྱོད་རོས་ཡུལ་དང་སེམས་
 གཉིས་པན་རྒྱུན་རྟོས་ནས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཟེར། སྤྱོད་རོས་ཡུལ་ཡོད་པ་
 ལ་མིང་དེ་བཏགས་པར་རྟོས་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཤེ་ན། མིང་དེ་བཏགས་པ་
 ལ་རྟོས་མི་དགོས། མིང་དེ་བཏགས་ན་འང་དེ་དང་པོ་ནས་ཡོད་བཞིན་པ་ཡིན།
 རྒྱུད་གྱིས་མིང་འདྲེགས་མིན་ནམ་རོས་འཛིན་བྱེད་མིན་ལ་མ་རྟོས་པར་དེ་གནས་
 ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་བསམ་སྒྲུ་དེ་ནི་དེ་ལ་མིང་གཅིག་
 བཏགས་ནས་གཞི་ནས་འདུག་བསམ་པའི་འཆར་རྣམས་ཞིག་བྱུང་བ་ལས། རྒྱུད་
 གྱིས་རོས་འཛིན་བྱེད་མིན་ལ་མ་རྟོས་པར་དེ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་དེ་
 པར་རོས་སུ་ཡོད་ལུགས་ཡོད་རྣམས་ནི། དཔོན་པོ་དེ་ལས་བསམ་སྒྲུས་རོས་
 འཛིན་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། དེས་གོ་ཚད་ཀྱི་རེད། དཔེར་ན། རི་རོང་གི་རྩ་
 ཟེར་བ་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྱོད་རོས་ཡུལ་དེ་གནས་མེད། དེ་ནི་རི་རོང་གི་
 རྩ་བ་དེ་རྩ་ཙམ་ཡིན་པར་འཁུལ་ནས་བཏགས་པས་སྤྱོད་རོས་ཡུལ་དང་མཐུན་མེད།
 སྤྱོད་རོས་ཡུལ་གྱི་དཔོན་ཡོད་གནས་རྒྱུ་དང་མཐུན་མེད། སྤྱོད་རོས་ཡུལ་དེ་ཡོད་
 པ་དེ་ལ་རང་གི་སེམས་གྱིས་མིང་བཏགས་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ནི་དེ་གྱིས་དཔོན་
 པོ་དེ་ཡོད་པ་གོ་ཚད་པ་ལས་དེས་པར་དུ་རྒྱུད་གྱིས་རོས་འཛིན་བྱས་ན་ཡོད་པ་

དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་མ་བྱས་ན་མེད་པ་ཞིག་མིན་པར་དེ་དང་པོ་ནས་
 ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཡིན་ནའང་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་མེད་པར་ངོས་འཛིན་
 བྱས་ཟེར་བའི་རང་གི་བསམ་སྒྲིལ་དེ་དངོས་པོ་དེ་ལ་མིང་ཞིག་བཏགས་ནས་ངོས་
 འཛིན་བྱས་པ་དེ་ཡིན། མིང་བཏགས་ནས་འདུག་བསམ་པ་མ་ཟད་ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱལ་
 གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་པ་འཆར་སྤང་ཡོང་གི་ཡོད་པས་གདགས་གཞི་ཆོགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པར་བཏགས་པ་ཞིག་རེད། གདགས་གཞི་ཟེར་བ་ནི་མིང་
 བཏགས་སའི་གཞི་དེ་ལ་ཟེར། གདགས་གཞི་ཆོགས་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱལ་དེ་
 དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་དེ་རེད། ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱལ་གྱི་མིང་བཏགས་སའི་གཞི་དེ་
 འཛོམས་རྗེས་ཆ་རྒྱུན་དེ་འཛོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དེ་པར་བཏགས་པ་ཞིག་
 རེད། དཔེར་ན་རྩ་ཁྲིམ་མིང་འདོགས་སྐབས་རྩ་དེའི་མིང་བཏགས་སའི་གཞི་དེ་
 སེམས་ཅན་རྩའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་མིང་བཏགས་མཁན་མི་ཞིག་གིས་རྩ་
 ཁྲིམ་མིང་བཏགས་པ་རེད། དེ་ལ་རྩ་ཁྲིམ་མ་བཏགས་པར་མིང་གཞན་ཞིག་
 བཏགས་ནའང་འགྲིག་གི་རེད། སྔོན་ཀྱིས་རྩ་ཁྲིམ་དང་། རྩ་ལྡན་གིས་ལྷ། རྩ་
 གར་བས་རྩ་ལ་ཁྲིམ་བཏགས་པའི་རྩ་མཆན་དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་འཆོལ་
 ཡས་མེད། ཁྱོད་ཀྱིས་རྩ་ཁྲིམ་བཏགས་པའི་རྩ་མཆན་ཡང་དངོས་པོ་དེ་རང་གི་
 ངོས་ནས་འཆོལ་ཡས་མེད། སྔོན་པས་རྩ་ཁྲིམ་བཏགས་པ་དེ་འགྲིག་ཡོད་ན་རྩ་
 གར་བས་རྩ་ལ་ཁྲིམ་བཏགས་པར་མ་འགྲིག་པ་གང་ཡང་མེད་པས་མིང་དེ་པར་
 བཏགས་པ་ཅམ་ཞིག་དང་། རྩ་ལ་པས་བཏགས་ཅམ་ཞིག་ཡིན། གདགས་གཞི་
 ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དེ་བཏགས་པ་ཅམ་རེད། གདགས་གཞི་དེ་ཆ་ཆར་
 བཞིག་མེད་ན་ཁོ་ལ་ངོས་འཛིན་དེ་མེད། དེ་བཞིན་རྩའི་མཆོག་མ་ཞིག་ཡོད་
 པར་ཆ་མཆོན་ན་འདིར་རྩའི་མཆོག་མ་ཞིག་འདུག་ཟེར་བ་ལས་འདིར་རྩ་འདུག་
 ཅ་བ་ནས་ཟེར་སྒྲུལ་མེད་ཅིང་། ཆ་ཆར་བཞིག་ཡོད་ན་རྩ་ཟེར། ཡང་གིང་རམ་
 དཀར་ཡོལ་གྱིས་རྩའི་གཞུགས་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རྩ་འདུག་བསམ་པ་
 ཞིག་ཡོང་གི་རེད། དེས་འགྲུལ་སྤྱོད་ལྟེང་ཐུབ་མིན་ལ་མ་སྒྲིམ་པར་རི་མ་ཆ་ཆར་

བ་ཞིག་གིས་ཡོད་ན་དངོས་པོ་དེར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེར་བརྟེན་གངགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དེ་བཏགས་ཅམ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན་རང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན། ས་མས་མིང་ལ་ཟུ་བ་ཞེས་བཏགས། དེ་རྗེས་རྒྱ་ལའི་ཟུ་མ་སྤྱི་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པས་དྲུང་དཀར་ཞེས་བཏགས། དེ་རྗེས་ཡང་རང་གི་ཆོས་ལྷ་སའི་ཟུ་མས་སྤྱོད་བཟང་འཕྱིན་ལས་ཞེས་བཏགས་གནང་ཡོད་པས་མིང་དེ་ཆོག་པ་ཞིག་འགྲིག་པ་ཡིན་དང་གང་ཞིག་མ་འགྲིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན་ཆང་མ་འགྲིག་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་རང་ལ་མིང་གཞན་མིག་དམར་ཞེས་བཏགས་ནའང་མ་འགྲིག་པ་མེད། དེས་ན་གངགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་བཏགས་ཅམ་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན་རྒྱལ་ཕྱན་ཟེར་བ་དེ་ཡང་སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཕྱན་ཞེས་མིང་འདྲགས་ཡས་གྱི་ཆ་རྒྱུན་དེ་མིང་འདྲགས་སའི་གངགས་གཞི་དེ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོའི་མིང་ལ་རྒྱལ་ཕྱན་ཞེས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན། དངོས་པོ་དེ་ཡོད་ལྷགས་ཡོད་སྐངས་ཟེར་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་ཕྱན་ཁོ་རང་གི་གྲུབ་གཞི་དེ་རྗེ་ལྷ་རྒྱལ་ཕྱན་ལ་ཟེར་བ་མིན་པར་བསམ་སྤྱོད་ཐོག་ནས་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཡོད་ལྷགས་ཡོད་སྐངས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེའི་ཡོད་ལྷགས་ཡོད་སྐངས་དེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། རང་རང་ཆོ་སྤྱོད་པ་ནས་ད་ལྟ་བར་དྲུག་ཞིག་ལ་གོ་མས་འདྲིས་བྱས་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་དེ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་བཟད་པའི་འཆར་སྐྱང་དེ་ལྷགས་ཏུ་ཅང་ཆེ་བ་ཡོད་པ་ལས། དངོས་པོ་དེ་ལ་པར་མིང་དེ་བཏགས་པའམ་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་རེད་བསམ་པའི་བསམ་སྤྱོད་དེ་ཙམ་ནས་མེད། རང་གིས་པར་ངོས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་དེ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་འཆར་སྐྱང་དེ་ལྷགས་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་ལ་བདག་འཛིན་ལྟ་སྤྱོད་ཟེར། ལྟ་སྤྱོད་ཟེར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རང་སྤྱོད་པ་ནས་མཉམ་དུ་ཡོད་བཟད་པའི་བསམ་སྤྱོད་དེ་ལ་ཟེར། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་ནས་ངས་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ཡིན། དེ་བདེན་པ་ཡིན་ན།

མིང་དེ་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བདེན་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དེ་ལ་འགྱུར་བ་
 ཡོད། དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཆང་མར་འགྱུར་བ་ཡོད། འགྱུར་བ་
 ཡོད་ལྟ་བུས་དེ་བདེན་པ་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཕྱི་རྣམ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ནས་ཚུར་
 གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་སོན་དེར་འགྱུར་བ་ཡོད། སོན་ལ་འགྱུར་བ་བྱུང་
 བས་ཆེས་སུ་ལྷ་གྲུ་སྐྱེས་པ་རེད། སོན་ཟེར་བའི་དངོས་པོ་དེ་དང་པོ་ནས་མིས་
 མིང་དེ་བཏགས་ཅམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད། དངོས་པོ་དེ་རང་ཉིད་དངོས་པོ་དེ་རང་གི་
 རྣམ་ནས་གྲུབ་བཟུང་བ་ཞིག་མིན། རྒྱ་དང་རྒྱེན་འཛོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
 སོན་ཆགས་པ་རེད། ཆེས་མ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་འཛོམས་དུས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེས་ཡོང་གི་རེད།
 ཆེས་མ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་འཛོམས་དུས་དེ་མེད་པ་ཆགས་པ་རེད། དེ་མེད་པ་ཆགས་
 བའང་འདྲ། དེ་ཡར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་སོན་བྱས་ཏེ་ཡར་སྐྱེ་རྒྱ་
 བཟུང་ཡོད་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་གང་ཡིན་ཏུང་ཆང་མ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་
 བས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་མ་གཏོགས་ཕྱི་རྣམ་ཡུལ་དེ་རང་གི་རྣམ་ནས་ཚུར་རང་
 བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་མེད། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་ན།
 སོན་དེ་ག་དུས་ཡིན་ནའེ་སོན་དེ་རང་བྱས་ནས་ཤོད་པ་ལས་ཡར་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེ་ལས་ཅ་
 བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད། དེ་རང་བཞིན་རེད། དཔེར་ན་རང་རྩོམ་མེ་མོས་ལ་མི་
 བསམ་དགུ་བསམ་མང་པོ་བསམ། སྐབས་རེ་འདྲིན་ཆགས། ང་རྒྱལ། ཁོང་ཁྱོད།
 ཞེ་སྟངས། གཏི་སྟག་སོགས་འདྲ་མིན་སྐྱེ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་རང་རྩོམ་མེ་མོས་
 རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་དང་རྒྱེན་འཛོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད།
 དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་རེད། རྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་འགྱུར་བ་ཡོང་རྒྱ་
 ཡོད། འགྱུར་བ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་ལྟ་བུས་དེ་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་ནས་ཚུར་བྱུང་བ་
 ཞིག་མིན། འན་པ་བཟང་པོ་ཆགས་རྒྱ་ཡོད་ལ་བཟང་པོ་འན་པ་ཡང་ཆགས་རྒྱ་
 ཡོད་པས་དེ་ནི་རྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅིག་
 མིན། ཕྱི་རྣམ་ཡུལ་དེ་རང་གི་རྣམ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན། རྒྱ་
 དང་རྒྱེན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་འགྱུར་བ་ཡོད། དཔེར་

ན་ཐག་ཁྲ་རྒྱལ་འཛིན་གྱི་བསམ་སྒྲིལ་དེ་རི་ལྷ་རྒྱུད་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐག་པ་ཁྲ་
 ཁྲ་དེ་རྒྱལ་ཡིན་པར་འབྲུལ་པ་དེ་ལ་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་འཛིན་པ་དགོས། ཆ་རྒྱུན་དེ་མ་
 འཛིན་པ་ན་རྒྱལ་རྟེན་བསམ་པ་འི་རྒྱག་རྒྱུད་དེ་མ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད། གང་
 ལགས་ཤེ་ན། གཅིག་ནས་ཁོས་རྒྱན་མ་རྒྱལ་མཐོང་མུང་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང་།
 གཞིས་ནས་ཐག་པ་ཁྲ་ཁྲ་དེ་རྒྱལ་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། ཆ་རྒྱུན་དེ་མེད་ན་
 ཐག་པ་དེ་རྒྱལ་རྟེན་བསམ་པ་འི་རྒྱག་རྒྱུད་དེ་ཡོང་མི་བྱུང་། ཆ་རྒྱུན་དེ་ཆོ་
 འཛིན་པ་ན་རང་ལ་རྒྱག་རྒྱུད་ཕྱི་བའི་བསམ་པ་ཡོང་གི་རྟེན། རྒྱ་རྒྱལ་ཡུལ་དེ་ལ་
 རང་གིས་རྒྱལ་འདུག་བསམ་པ་འི་རྒྱག་རྒྱུད་ཡས་དེ་ནི་རང་གི་བསམ་སྒྲིལ་ཐག་
 པ་ཁྲ་ཁྲ་དེ་རྒྱལ་རྟེན་བསམ་པ་འི་པར་བཅུགས་ཅམ་ཞིག་ལས་ཐག་པ་ཁྲ་ཁྲ་དེ་
 རྒྱལ་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་ལས་རྒྱལ་རྟེན་མི་ན། དེར་བཞེན་འདིར་མོང་དུ་བཅད་པ་
 ལས་མོ་བ་གཏོང་བཟང་དུ་ཕྱིན་ཡོད། དཔེ་དེ་ནང་བཞེན་ང་རང་ཆོས་ཕྱི་རྒྱལ་
 ཡུལ་ལ་རོས་འཛིན་ཕྱིར་སྐབས་བསམ་སྒྲིལ་གང་འདྲ་ཞིག་གཏོང་གི་ཡོད་དམ་ཟེར་
 ན། དཔེར་ན། ཉ་ཟེར་དུས་ཉ་འི་མཚུགས་ལ་ཉ་ཞེས་མིང་བཅུགས་པ་ལྟ་བུ་
 ཞིག་ཡོད། སྐབས་དེ་ཉ་ཟེར་བའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཆ་ཆར་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ།
 ཁོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་ཐོག་ནས་པར་བཅུགས་པ་མིན་པར་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁོ་
 རང་གི་རོས་ནས་ཉ་ཞེས་ཚུར་རང་བཞེན་གྱིས་བྱུང་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསམ་
 སྒྲིལ་ཁོར་ཕྱི་ཡོད། འདི་ནི་བདག་འཛིན་ཉ་ལྟ་སྟེས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། བདག་
 འཛིན་ཉ་ལྟ་སྟེས་ཟེར་བ་ནི་རང་སྟེས་པ་ནས་ད་བར་ས་སར་གོམས་འདིས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་རོས་འཛིན་ཕྱིར་སྟངས་གིག་རྟེན། དེ་ལ་བདག་འཛིན་ཡང་ཟེར། དེ་
 བཞེན་ང་རང་ཟེར་དུས་ཐོག་མར་ང་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཟེར་ན།
 མི་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་སྟངས་བཅད་ན་ང་སྟངས་གཏོང་གི་འདུག་བསམ་པ་ཅམ་ལས་
 མེད། དེ་ནས་ཁྱོད་རང་ལ་རྒྱན་མ་ཞེས་འཛིན་པ་ཡིན་ན། གཞི་ནས་རང་གི་
 སེམས་ལ་ར་རྒྱན་མ་མིན་པར་རྒྱན་མ་ཞེས་འཛིན་བྱུང་བསམ་སྟེ། ར་ཟེར་བ་དེ་
 རང་གི་རྒྱང་ལག་དང་ཡུས་པོ་གང་ལ་འདྲ་སྟེས་མི་དགོས་པ། ར་ཟེར་ཡས་ལག་

པས་བཟུང་རྒྱ་ཡོད་པ། མིག་གིས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་འཆར་སྤང་
 ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་བཞེན་ནས་ང་ཟེར་བ་མིང་པར་
 བཏགས་བཞག་པ་དེ་མ་ཡིན་པ། ཟུ་རྩ་ལྷུ་ལྷུ་སྤང་པོ་དེ་རང་གི་ཐོག་ནས་
 ཚུར་ང་ཟེར་བ་རང་བཞེན་གྱིས་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ལག་པས་བཟུང་རྒྱ་ཡོད་པ་
 དང་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་
 བཏག་འཛིན་ཟེར། ཟུ་རྩ་ལྷུ་ལྷུ་ལ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བཏག་
 འཛིན་ཟེར། སོ་སོ་རང་གི་ང་ཟེར་བ་བསམ་སྒྲོག་ཏེ་ཡས་དེའི་ཐོག་ལ་བཤད་
 བ་གང་ཟག་གི་བཏག་འཛིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། རྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་ནི། ང་
 ཡིན་ནའི་འདྲ། ཟུ་རྩ་ལྷུ་ལྷུ་ཡིན་ནའི་འདྲ། གང་ལྟར་སོ་སོའི་མིང་
 བཏགས་ལྷུ་ལ་དེའི་གདགས་གཞིའི་ཆ་རྒྱུན་ཆར་མ་འཛུམས་པའི་ཐོག་ཏུ་རང་གི་
 སེམས་ཀྱིས་པར་འདི་དང་འདི་རེད་བསམ་པའི་རིས་འཛིན་ལྟས་པ་ཅམ་ཞིག་
 ལས། ཟུ་རྩ་ལྷུ་ལྷུ་ཁོ་རང་གི་རིས་ནས་རང་བཞེན་གྱིས་སྤང་བ་ཞིག་མེད།
 དེ་ལ་རྟོང་པ་ཉིད་ཟེར། དེ་ནི་དབྱུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་
 རྟོངས་དེ་ཡིན། དབྱུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་རྟོང་པ་ཉིད་འཛིན་རྟོངས་དང་དབྱུ་མ་
 རང་རྒྱད་པའི་རྟོང་པ་ཉིད་འཛིན་རྟོངས་གཉིས་ཙུ་བ་ནས་འདྲ་གི་མེད། དབྱུ་
 མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ལ་བྱད་ཆོས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ནི།

དབྱུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་དང་པོ། རྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་འཛིན་ཚུལ་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པ། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཟེར་བ་དེ་
 སེམས་ཅམ་པ་དང་། དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བའི་མིང་
 དེ་ཆར་མས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་འཛིན་རྟོངས་ཀྱི་
 ཐད་ལ་དབྱུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བར་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་ཐིག་ཡོད།
 དབྱུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་དང་
 པོ་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་འཛིན་རྟོངས་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་གནད་
 འགག་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་འཛིན་རྟོངས་དང་དབྱུ་མ་ཐལ་

འཕྱར་བའི་འཛིན་ལྟངས་གཉིས་མིང་དེ་འདྲ་གི་མེད། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་སློ་
 གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་རང་གི་
 རིས་ནས་ལྷུབ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་སྤྱང་པ་ཉིད་ཟེར། དབུ་མ་ཐལ་འཕྱར་བས་རྟག་
 པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་རང་གི་རིས་ནས་ལྷུབ་པ་ཞིག་
 མེད་ཟེར། དེ་ནི་སྤྱང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད། དེས་ན་དེ་གཉིས་བར་ལ་
 གཉིང་ཟབ་མོས་ཉེ་བཤཾ་ཆེན་པོ་ཡོད། སློ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་ཟེར་བ་དེ་དང་སློ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་
 ཟེར་བའི་ཅམ་དེའི་བར་དུ་བྱེ་བ་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་ཡིན། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་
 སློ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་
 རིས་ནས་ལྷུབ་པ་མེད་ཟེར་བ་ནི། སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་གི་སེམས་སྤྱི་འཆར་
 སྤང་ལྷུང་ནས་དེའི་ཐོག་ཏུ་རང་གི་བསམ་སློ་ཆད་མ་ཞིག་གིས་ཐར་རིས་འཛིན་
 བྱས་པ་དེ་གཉིས་འཛིན་ས་ནས་ལྷུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། དབུ་མ་
 ཐལ་འཕྱར་བས་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དང་པོ་ནས་གནས་པ་དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་
 ཐར་མིང་བཏགས་ཅམ་ཞིག་ལས་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་རིས་ནས་ལྷུབ་པ་
 ཞིག་མེད་ཟེར། དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་ལ་འཕྱར་བ་ཙམ་བ་ནས་
 མེད་པ་ཞིག་ཡོང་དགོས་པར་འདོད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཕྱར་བ་
 ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རིས་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་ཡང་འཕྱར་བ་ཡོད།
 དཔེར་ན་ཁོང་དུ་བྱས་པ་སྤང་ན་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཁོད་རིགས་དང་། རྒྱ་རིགས།
 རྒྱ་གར་བ་བཅས་མི་གསུམ་འཛིན་ས་པའི་སྐབས་སྤྱི་གཅིག་གིས་བསམ་ན་ན་རེད་
 བསམ་པ། གཅིག་གིས་བསམ་ན་སྤྱི་རེད་བསམ་པ། གཅིག་གིས་བསམ་ན་ན་
 ཡ་རེད་བསམ་པའི་བསམ་རྒྱལ་ཡོང་གི་ཡོད། རིས་འཛིན་བྱེད་སྤངས་དེ་གསུམ་
 ཀ་འབྲིག་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་རིས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་མ་འབྲིག་པ་རེད། རིས་
 རིས་འཛིན་བྱས་པ་འདི་འབྲིག་པ་རེད་ཅེས་སྤྱི་ལའང་བཤད་ཡོས་མེད། སོ་སོའི་
 རིས་འཛིན་བྱེད་སྤངས་མི་འདྲ་བ་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན་མིང་གདགས་སའི་གཞི་དེ་

གཅིག་ཡིན་ནའང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་གཅིག་པ་དེ་ལ་རྩལ་འཛིན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་དེས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ལའང་དེ་འདྲ་ཡིན། མི་གང་འདྲ་
 ཞིག་དང་མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེས་པོ་གཅིག་ལ་རྩལ་འཛིན་
 བྱེད་སྐབས་རྩལ་འཛིན་མི་འདྲ་བ་ལྷ་ཆོགས་ཡོང་གི་ཡོད། མི་གཅིག་ལ་ཆ་
 བཞག་ན་གཅིག་གིས་དགུ་ཡིན་པར་རྩལ་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་གིས་
 གཉེན་ཡིན་པར་རྩལ་འཛིན་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་སོ་སོས་བྱང་ན་ཤིང་མེད་དགུ་
 ཡིན་པར་རྩལ་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། ད་ལོ་གཉེན་ཡིན་པར་རྩལ་འཛིན་བྱེད་
 པའི་འཇུག་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་རང་གི་རྩལ་ནས་བྱུང་བ་
 ཅགས་ཐམ་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཙམ་བ་ནས་བརྩོ་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་མེད་ཟེར།
 རང་གི་བསམ་སྒྲོ་དེ་ལ་ཡང་འཇུག་བ་ཡོད་པ་དང་། འདོད་ཆགས། ར་རྒྱལ།
 ཞེ་སྤང་། གཉི་ལྷག་སོགས་སྒྲེ་རྒྱ་ཡོད། དེ་ནི་བསམ་སྒྲོ་དེ་རང་གི་རང་བཞིན་གྱི་
 ཐོག་ནས་རྩུར་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་པར་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་གི་རྩལ་ནས་རྩུ་དར་
 རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཟེར། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ལ་རང་གི་བསམ་སྒྲོས་རྩལ་
 འཛིན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རྩལ་འཛིན་བྱེད་པའི་གཞི་དེ་
 གནས་པ་དེ་ལ་རང་གིས་འདི་ཟེར་བསམ་སྒྲེ་རྩལ་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་
 ཟེར། རྩལ་འཛིན་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་པ་དེས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དེ་ཡོད་པ་གོ་ཆད་པ་
 ལས། ཆད་དེ་ལས་བཟུལ་ནས་ད་དུང་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་ཤིག་བཅའ་ནས་
 ཟུར་དུ་རྟེན་རྒྱ་མེད་ཟེར། ཡིན་ནའང་རང་རང་ཆོ་སྒྲེ་བ་མང་པོ་ནས་བདེན་
 འཛིན་དང་བདག་འཛིན་ལ་གོ་མས་འདྲིས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་
 ཡུལ་གང་འདྲ་ཞིག་རྩལ་འཛིན་བྱས་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་
 ཡུལ་དེ་ལ་མར་རང་གིས་མིང་བཟགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་
 གི་རྩལ་ནས་རྩུར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཅུད་པའི་འཆར་སྤང་དེ་འདྲ་ཞིག་
 ལུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེ་མེད་པ་བརྩོད་གོས་ཟེར། ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
 བ་འཛིག་སྤངས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དཔུ་མ་ཐལ་འཇུག་བས་

རང་བཞིན་དུ་ཐུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་དེར་སང་རྩོས་རང་བཞིན་དུ་
 ཐུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་ལ་བལྟས་ན་འགལ་བ་ཏུ་ཅད་ཆེན་
 པོ་ཡོད་དེ་གཅིག་གིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་གཅིག་གིས་རང་བཞིན་དུ་ཐུབ་བ་
 མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། ཡིན་ནའང་བསམ་སྡོག་ཏོར་ས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ།
 དབུ་མ་ཐལ་འཕྱར་བས་རང་བཞིན་དུ་ཐུབ་བ་མེད་ཟེར་བ་དེ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་
 མེད་པར་རང་བཞིན་དུ་ཐུབ་བ་མེད་ཟེར། དཔེས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་
 རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུབ་བ་ཤ་སྟག་ལས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མེད་པར་ཐུབ་བའི་
 དཔེས་པོ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཟེར། རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མེད་པར་
 ཐུབ་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡིན། དེར་སང་རྩོས་རང་བཞིན་དུ་ཐུབ་བ་
 ཡོད་ཟེར་བ་དེ་ནི་མིས་བཟོ་མི་དགོས་པར་དཔེས་པོ་དེ་རང་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཐུབ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད། འདི་གཉིས་བར་བསམ་སྡོག་ཏོར་ས་འདྲ་གི་མེད།
 རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་དང་མ་ཐུབ་ཟེར་བའི་དབྱེ་མཆམས་སྡེ་སའམ་བསམ་སྡོ་
 གཏོར་ས་ཐད་དེ་ཐ་དད་ཡིན། དེ་གཉིས་མ་འབྲུག་པ་ཕྱིད་དགོས། དབུ་མ་
 ཐལ་འཕྱར་བས་རང་བཞིན་དུ་ཐུབ་བ་མེད་ཟེར་བ་དེ་གང་ལ་བསམ་སྡོ་བཏང་
 བས་བཤད་པ་ཡིན་དང་། དེར་སང་མར་ལེ་རིང་ལྷགས་ཀྱི་སྟག་ནས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པ་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་བསམ་སྡོ་གང་འདྲ་ཞིག་བཏང་ནས་བཤད་པ་
 ཡིན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་མཆམས་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་པ་ཕྱིད་དགོས།

དབུ་མ་ཐལ་འཕྱར་བའི་ལྟ་བ་དེ་ལ་རྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་བྱུང་འབྲེལ་
 ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། རྟེན་འབྲེལ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་
 ཁས་སྐྱབས་པ་དེ་ལ་དབུ་མ་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 འཛིག་ལྟར་ས་ཐད་མི་འདྲ་བ་ཡོད། ཁོང་དུ་ཁྱས་པ་ལྟར་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 འཛིག་ལྟར་ས་ཐད་དབུ་མ་ཐལ་འཕྱར་བ་དང་རང་རྒྱད་པ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་ཡོད།
 དེ་བཞིན་འདིར་རྟེན་འབྱུང་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དབུ་མ་ཐལ་འཕྱར་པ་དང་རང་རྒྱད་
 པ་གཉིས་འཛིག་ལྟར་ས་མི་འདྲ་བ་ཡོད། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུབ་བའི་

རྟེན་འབྲེལ་ཟེར་བ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པ་ཚང་མས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། འོ་ན་
 སྐབས་འདིར་དབུ་མ་ཐལ་འཁྱུར་བའི་བྱ་ཅན་མིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟེར་བ་དེ་
 གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྟེན་པས་ཕར་བཏགས་ཅམ་དུ་ཡོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་
 རེད། དེའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཏ་ཅང་གོ་བ་ལེན་ཁག་པོ་ཡོད། དབུ་མ་ཐལ་འཁྱུར་
 པའི་ལྷ་བ་རྩེ་རྩེར་བ་ཉིད་དེ་གོ་ཁག་པོ་ཡོད། གཉིས་ནས་རྟེན་འབྱུང་དེ་ཏ་ཅང་
 གོ་ཁག་པོ་ཡོད། རྩེར་བ་ཉིད་དེ་འཛིག་རྩེར་ས་མི་འདྲ་བ་མ་ཟད་རྟེན་འབྱུང་
 དེ་འང་འཛིག་རྩེར་ས་འདྲ་གི་མེད། དབུ་མ་ཐལ་འཁྱུར་བའི་རྟེན་འབྱུང་དེ་ནི་
 རྟེན་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་དེ་རེད། གང་ཞེ་ན་ཟུ་རྩོལ་གྱི་ཡུལ་དང་
 རང་གི་སེམས་གཉིས་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ཟུ་རྩོལ་གྱི་ཡུལ་རོས་
 འཛིན་ཐུང་པའི་དུས་སྐབས་སུ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་རོས་འཛིན་ཐུང་གྱི་ཡོད་དམ་
 ཟེར་ན། རྟེན་པས་ཕར་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཟུ་རྩོལ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་
 རོས་ནས་བྱལ་བར་རོས་འཛིན་ཐུང་གྱི་ཡོད། རོས་འཛིན་ཐུང་རྩེར་དེ་ནི་
 འཁྱལ་བ་ཞིག་ཡིན། རོས་འཛིན་དེ་མེད་པ་བརྗོད་གོས། དེས་ན་དརོས་པོ་ཁོ་
 རང་གི་ཡོད་ལུགས་ཡོད་རྩེར་དེ་ནི་ཟུ་རྩོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་རོས་འཛིན་ཐུང་
 མཁན་གྱི་མིའི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་དུ་འཆར་རྩེར་བྱས་འཆར་རྩེར་བྱུང་བའི་
 སེམས་དེས་ཟུ་རྩོལ་ཡུལ་ལ་ཕར་མིང་བཏགས་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལས་
 ཟུ་རྩོལ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་རོས་ནས་བྱལ་བ་ཐུན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། མ་
 གཞི་ཟུ་རྩོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་སེམས་ལ་རྩྭ་ས་མི་དགོས་པ་དང་སེམས་ཡོད་མེད་ལ་མ་
 རྩྭ་ས་པར་གནས་བཤུད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རང་གིས་རོས་འཛིན་བྱས་ན་འང་འདྲ་
 རོས་འཛིན་མ་བྱས་ན་འང་འདྲ་གང་རྩྭ་ས་ཡོད་ཡོད་པ་ཡིན། ཟུ་རྩོལ་ཡུལ་དེ་
 དང་པོ་ནས་མེད་ན་རང་གིས་རོས་འཛིན་ཐུང་མི་བྱལ། དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་དེ་
 ཡང་རང་གིས་རོས་འཛིན་བྱལ་དང་མ་བྱལ་རྩྭ་ཆོགས་ཡོད། གང་རྩྭ་ས་ཟུ་རྩོལ་
 གྱི་ཡུལ་ཡོད་དང་མེད་ཟེར་བ་དེ་རི་རྩེར་བཞག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བསམ་སྒྲུབ་
 རོས་འཛིན་ཐུང་རྩེར་དེ་གི་ཡིན། བསམ་སྒྲུབ་རོས་འཛིན་བྱལ་ན་ཡོད་ཟེར་བ་

དང་བསམ་སྒྲིལ་རྩིས་འཛིན་མ་བྱུང་ན་མེད་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཉིད་
 ཡོད་དང་མེད་གྱི་རྩིས་མིན། དཔེར་ན། རྩལ་སྤན་ཟེར་བ་དེ་འཇིག་རྟེན་དང་
 སོ་མ་ཆགས་གོང་ནས་ཡོད་པ་ལས་མ་ཚའི་རིང་ལྷགས་གྱི་རྩལ་ཁབ་བྱུང་རྗེས་
 གཞིན་ས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་ན་ཡང་མ་ཚའི་རིང་ལྷགས་རྩལ་ཁབ་བྱུང་རྗེས་གཞི་
 ནས་རྩིས་འཛིན་བྱུང་བ་མ་ཟད་བཞོལ་སྤྱོད་ཀྱང་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རྩལ་
 སྤན་མཆོན་ཆ་བཟོ་ཡས་གྱི་སྤྱི་རྒྱལ་ཁོ་རང་འཇིག་རྟེན་ཁམས་དང་སོ་ཆགས་
 དུས་ནས་ཡོད་ན་ཡང་དེར་ར་ཆོས་རྩིས་འཛིན་བྱེད་མ་བྱུང་བར་ལུས་པ་ཞིག་
 རེད། དེར་བརྟེན་མ་གཞི་སྤྱི་རྒྱལ་དེ་དང་སོ་ནས་གནས་བཤད་པ་ཞིག་
 ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་དེའི་མིས་རྩིས་འཛིན་བྱེད་བྱུང་མེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་
 ལྷགས་ནང་རྩལ་སྤན་མཆོན་ཆ་ཞེས་བཤད་མེད་ཀྱང་རྩལ་སྤན་རིམ་པ་མང་སོ་
 ཞིག་བཤད་ཡོད་པ་གོང་དུ་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རྩལ་སྤན་དེ་ཡོད་
 པར་རྩིས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཆེ་ཤེལ་བལྟས་ནས་རྩིས་འཛིན་
 བྱས་པ་མིན། ར་རང་ཆོའི་ཤའི་མིག་གིས་མཐོང་བྱུང་པའི་རྩལ་སྤན་དེ་ལས་
 རྒྱང་བའི་རྩལ་སྤན་ཡོད་པ་རིག་པས་བྱུང་བ་དང་རིགས་པའི་གཞུང་ལྷགས་གྱི་
 མོག་ནས་ཡོད་པར་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཡང་དབང་སོ་མཐོན་སྤྲུལ་གྱིས་མཐོང་ནས་
 ཡོད་པར་བྱུང་བ་ཞིག་མིན། དཔེར་ན། གནམ་གྱི་སྐར་མར་ཆ་བཞག་ན་མིག་
 གིས་མཐོང་བྱུང་པའི་སྐར་མ་ལས་མིག་གིས་མཐོང་མ་བྱུང་པའི་སྐར་མ་དེ་བས་
 མང་བ་ཡོད། མིག་གིས་མཐོང་བྱུང་པའི་སྐར་མ་དྲུང་མུར་གཉིས་དང་བྱེ་བ་
 བརྒྱད་དང་ས་ཡ་ལྔ་ཡོད། འདིར་མིག་གིས་མཐོང་ཟེར་བ་ནི་རྒྱང་ཤེལ་བལྟས་
 ནས་མཐོང་བྱུང་པའི་རྩིས་འཛིན་པར་ཤའི་མིག་གིས་ཐད་ཀར་མཐོང་བྱུང་པ་ལ་
 ཟེར། སྐར་མ་དྲུང་མུར་གཉིས་དང་བྱེ་བ་བརྒྱད་དང་ས་ཡ་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ར་
 རང་ཆོ་སྤྱོད་སའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་
 ཁམས་གཞན་དག་གི་བར་སྐྱང་དུ་ཡོད་པའི་སྐར་མ་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མེད།
 ར་རང་ཆོའི་སའི་གོ་ལ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྐར་མ་གོང་གསལ་དེ་དག་

ཡིན་པ་ལས་མིག་གིས་མཐོང་མ་གྱུ་བ་པའི་སྐར་མ་དེ་ལས་ལྟ་བ་མང་པོས་མང་བ་
 ཡོད། ཉི་མའི་ཟེར་གྱི་ནང་དུ་འཁོད་པའི་རྩལ་ཐུན་དེ་ཡང་རང་རང་ཆོད་ཤིང་
 མིག་གིས་ཐད་ཀར་མཐོང་བ་ཞིག་ལས་ད་དུང་མིག་གིས་མཐོང་མ་གྱུ་བ་པའི་རྩལ་
 ཐུན་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྐོན་ནས་ཚུར་གྱུ་བ་པ་ཞིག་
 རེད། གང་ལྟར་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྐོན་ནས་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ།
 ཡང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་སྟེ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནའི་འདྲ། རྩ་བས་མངོན་སུམ་
 ཏུ་སྐོན་ནས་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནའི་འདྲ། གང་ལྟར་ཆང་མ་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་
 རྒྱུ་ཞིག་ལྟར་བའི་རྩེ་སུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་ཡོད་དང་མེད་ཟེར་བའི་བ་སྟངས་
 དེ་འདྲི་ལྟར་གྱུ་བ་པ་ཡིན། དེ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ལུགས་བྱེད་ལྟར་སྤེལ་བ་ལྟར་
 བཅའ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་འདི་དང་དེ་ཟེར་བའི་མིང་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་
 ངོས་ནས་ཚུར་གྱུ་བ་བཟུང་བ་ཞིག་གི་འཆར་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས་དེ་
 མེད། དེ་མེད་ལྟབས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་མིང་གང་འདྲ་ཞིག་བཏགས་ནའང་
 འགྲིག་པ་ལས། མིང་འདི་བཏགས་ན་འགྲིག་པ་དང་མིང་དེ་བཏགས་ན་མི་
 འགྲིག་པ་གང་ཡང་མེད། དཔེར་ན་སྟོན་མང་རང་ཆོད་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྐོན་
 སྐོན་མར་མིས་རྟེན་ཞིག་མཐོང་སྐབས་མིང་ལ་རྟེན་ཞེས་བཏགས་པ་རེད། སྐབས་དེ་
 ཏུ་སྐོན་ལ་རྟེན་ཞེས་མ་བཏགས་པར་མིང་གཞན་ཞིག་བཏགས་ནའང་འགྲིག་པ་
 ཡིན། འགྲིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྒྱ་གར་བས་ཏ་ཡ་ཞེས་བཏགས་ཡོད། བོད་
 གྱི་རྟེན་ཞེས་བཏགས་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱིས་ལྷ་ཟེར་བཏགས་ཡོད་པས་
 འགྲིག་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན། དངོས་པོ་ཁོ་རང་གཅིག་མཚུངས་རེད། དེ་ནི་
 དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མིང་མི་འདྲ་བ་བཏགས་པ་རེད། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་མིང་
 མི་འདྲ་བ་བཏགས་པར་བརྟེན་དངོས་པོ་འདི་དང་དེ་ཞེས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཡས་
 དེ་དངོས་པོ་དེ་རང་གིས་ཕར་དེ་ལ་མིང་བཏགས་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་
 ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་གྱུ་བ་པ་ཞིག་ཙམ་བྱས་མེད། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྟེན་
 འབྱུང་གཉིས་ཀ་དེའི་ནང་དུ་ཚུད་ཡོད། རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་ཟེར་བའི་

ལུགས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་ཁག་གཞན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་བཟུང་བ་དེས་ཡོད་པའི་མཐའ་
 བཀག་པ་ཡིན་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་མ་ཐལ་འཁྱུར་བས་དེ་ལས་རྣམས་པ་ལྟེ།
 རྣམས་པས་མར་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་ཟེར་བ་དེས་ཡོད་པའི་མཐའ་བཀག་
 པ་དང་། རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་བཟུང་བ་དེས་ཡོད་པའི་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་ཟེར། མོད་
 རྣམས་དེ་གཞིས་བར་ཙམ་བ་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ་དེ་གཞིས་བར་རིག་པ་གཏིང་
 ཟུང་ལོས་ཉེ་བཅའ་ཆེན་པོ་མོར་ཡོད། དེར་བཞེན་རྣམས་པས་མར་བཏགས་ཙམ་
 ཟེར་དུས་ཡོད་ལུགས་ཡོད་རྣམས་དེ་ཆད་གཞི་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཡོད།
 ཆད་དེ་ལས་བཟུལ་ཉེ་ཡོད་ན་མི་འགྲིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ཡོད་པའི་མཐའ་
 བཀག་པ་ཡིན་ཟེར། ཡོད་ལུགས་ཡོད་རྣམས་ནི་རྣམས་པས་མར་བཏགས་ཙམ་དུ་
 ཡོད་པར་འདྲ་ཅིང་། དེ་ནས་མར་བཟུལ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཟེར་
 བར་འཁྱུར་འགྲོ་བར་འདྲོད། ཆད་དེ་ལས་བཟུལ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་
 ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་རེད། དེ་ནི་ཡོད་པའི་མཐའ་རེད། རྣམས་པས་མར་
 བཏགས་ཙམ་ཟེར་བ་དེས་ཡོད་པའི་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་ཟེར། རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་བྱུང་བ་ཟེར་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་ཟེར་བ་ལས་ཙམ་བ་ནས་མེད་
 ཟེར་པའི་དོན་མིན། རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་བཟུང་བ་ནི་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་བཟུང་བ་ནས་མེད་
 པའི་དོན་མིན། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་ཟེར། དེར་བཞེན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་
 ལོ་བཟུང་བ་དེ་མེད་པའི་མཐའ་བཀག་པ་ཡིན་པར་འདྲོད། དེ་ལྟར་མ་ཐལ་འཁྱུར་པའི་
 རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་བཟུང་བ་དེས་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་མེད་པའི་མཐའ་བཀག་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་
 བ་དེ་རྣམས་རེད། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟེར།

གཞིགས་ཐག་སྟེ་སོ་སོ་རང་གིས་ང་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་པར་
 ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ཡིན་ན་གང་ཐག་གི་བདག་འཛིན་དང་། གང་ཐག་མ་ཡིན་
 པའི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་ཐོག་ལ་རང་བཞིན་གྱི་བྱུང་བ་པར་ངོས་འཛིན་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་དུ་འདྲོད་ཅིང་། གང་ལྟར་གང་ཐག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་འདྲ་

འདྲ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་
 ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཛིན་སྤངས་ཐད་སྐྱེན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ཡིན་སྐབས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟེར་
 བ་དེ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པ་རེད། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་
 མོངས་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཙུང་བ་དེ་ལ་སྐྱེན་པ་ཡིན། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ལྟ་བ་འཛིན་སྤངས་དེ་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་སྐབས། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བའི་སྐྱེན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་རེད་ཅེས་ཤོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་ཡིན།
 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ་ནང་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བའི་བྱད་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་
 བཤད་པ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སྐྱེན་ཁས་ལེན་
 པ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བའི་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་རེད་ཅེས་གསུངས་
 ཡོད་པ་དེ་གཙོ་བོ་གང་དུ་སྐྱེན་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 འཛིན་སྤངས་ཤིང་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་གནད་འགག་
 ཆེ་ཤོས་རེད། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་རིག་པས་རྒྱབ་དགོས་པ་དང་། རིགས་
 པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱབ་དགོས། དེ་ལས་རིག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱབ་བྱེད་
 ཀྱི་རིག་པ་གཉིས་སོ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དེ་གང་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་ནམ། དེས་ཐོག་མར་གང་བྱ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་
 ཟེར་བ་དེ་ཡོད་རྒྱ་དང་མེད་རྒྱ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་མེད་དགོས་རྒྱའི་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཟིན་རོམ་འཛིན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་རོམ་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་ལ་དགག་བྱ་རོམ་འཛིན་ཟེར། དགག་བྱ་དེ་རོམ་
 འཛིན་མ་སྐབ་ན་འགོག་དགོས་ལས་དེ་བཀག་མ་སྐབ་པར་ཆད་ལས་བཀལ་ཉེ་
 བཀག་པ་འམ་ཡང་ན་འགོག་དགོས་ལས་དེ་ཆད་མེད་པ་ཞིག་བཀག་མི་སྐབ།
 ཆད་མ་མེད་པ་དེར་དགག་བྱ་བྱུང་བ་ཟེར་བ་དང་ཆད་ལས་བཀལ་བ་དེ་ལ་

དགག་བྱ་བྱུང་ཆེ་བ་ཟེར། དགག་བྱ་དེ་བྱུང་ཆེ་བ་བྱས་ཏེ་ཆད་ལས་བཞལ་ན་མི་
 འགྲིག་ལ། དགག་བྱ་དེ་བྱུང་ཆུང་བ་བྱས་ཏེ་ཆད་མ་ལོན་ན་ཁང་མི་འགྲིག་པར་
 ཆད་ཏག་ཏག་ཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་ཕྱོད་དགོས། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་
 ཟེར་བའི་མེད་དགོས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ། རང་
 གི་བསམ་སྒྲིའི་ནང་དུ་གང་འདྲ་ཞིག་འཆར་གྱི་འདུག་གམ། དེ་སྟོན་ལ་ངས་
 འཛིན་བྱེད་དགོས། དེ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཡས་ཀྱི་ཐབས་ཤིས་མང་པོ་ཡོད། གང་
 ཟག་གི་བདག་ཟེར་བ་དེ་ལ་དཔེ་ཞིག་ཞུས་ན་རང་གི་མིང་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་གྱི་
 ཡོད་ཆེ། མི་གཅིག་གིས་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་བུང་ན་དེ་དུས་ང་སྐད་གཏོང་གི་འདུག་
 བསམ་པའི་འཆར་སྤང་མ་གཏོགས་བསམ་སྒྲིལ་ཞན་མེད། དེ་རྗེས་རང་ལ་བཀྲ་
 ཤིས་རྒྱན་མ་ཁྱོད་མར་དོན་ཤོག་ཅེས་ཟེར་བུང་ན་དེ་དུས་ཁོང་ཁྱོད་ལ་ངས་ཏེ་ངས་
 རྒྱན་མ་རྒྱ་རྒྱ་མ་བུང་བར་ཁོས་ང་ལ་རྒྱན་མ་ཞེས་བཤོད་བུང་བསམ་སྤྲེལ་གྱི་ནས་
 ང་ཟེར་བའི་བསམ་སྒྲིལ་དེ་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་ཕྱིན་ནས། ང་ཟེར་བ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱ་
 ཡོད་པ་དང་། ལག་པས་བཟུང་རྒྱ་ཡོད་པ། རང་གི་ཕུང་པོ་ལྷ་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་
 པར་ང་ཞེས་ཡིང་ཡིང་ཞིག་འཆར་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ། བཤོད་བཟུགས་བཏང་ན་
 གན་མ་ལ་མཆོང་འགྲོ་མཁན། སྤྲད་ར་བཏང་ན་ས་ལ་འཁྱུལ་འགྲོ་མཁན་དེ་
 འདྲའི་ནད་མི་འཁྱེད་པའི་ང་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པས་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་དེ་
 རེད། འོན་ཀྱང་ང་འགྲོ། ང་སྤྲད། ང་སྤྲེལ་སྤྲེལ་བྱེད་ཟེར་བ་ཤོགས་ཀྱི་ང་ཡི་
 བསམ་སྒྲིལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པའི་ང་དེ་མིན་པར་དེ་སངས་རྒྱལ་
 ལ་འང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། གཙུ་ཙ་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྷ་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པའི་ང་
 ཡིང་ཡིང་ཞིག་འདུག་བསམ་པའི་འཆར་སྤྲད་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་
 པས་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས། འོན་ཀྱང་དེ་ངོས་འཛིན་ཏེ་ཅང་ཁག་པོ་ཡོད། དེ་
 ཡང་སྐབས་དེ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ང་ལས་སྤྲད་པ་མེད་སྟེ་མ་པའམ་ཡང་ན་
 སྐབས་དེ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ང་ལས་སྤྲོ་བ་མི་འདུག་སྟེ་མ་པ་ཡོང་སྐབས་ང་
 ཟེར་བའི་འཆར་སྤྲད་དེ་གསལ་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་

ལྷུ་མེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་པ་ལས་མཁྱེན་པ་གཏོགས་གཞན་མེད། དེར་བརྟེན་ཡུང་
 རོ་རྩེ་ལ་རྩོམ་མི་དགས་པའི་ར་མིང་མིང་ཞིག་འདུག་སྟེ་པའི་འཆར་སྤྱང་དེ་
 ཉག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ལྟ་བུ་དེ་བཅའ་ནས་དེ་ལ་ཕྱག་སྐྱོག་གཏོང་ཆེད་མཆན་མོ་
 ཏུ་ཁྲོད་ཀྱི་ཏུ་མེད་ནས་གཙང་ཟེར་བ་ཞིག་གཏོང་སྟེ་ལོད་ཅིང་། དེ་ནི་
 མཆན་མོ་ཏུ་ཁྲོད་ཐོག་སྐྱོག་ནས་སྤྱང་རྩེ་ལ་འདྲེ་མང་པོ་མཛོད་རྒྱ་ཡོད་
 པ་ལྟ་བུ་དཔེར་ན། བར་ནས་སྤྱང་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། ལུ་བ་ནས་འབྱུང་
 རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འཆར་སྤྱང་མང་པོ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་ལ། སྐབས་དེ་
 མི་མི་ཆར་བ་ཡང་སྤྱང་ཡང་མཛོད་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཏུ་ས་གཏོན་འདྲེ་འདུག་
 བསམ་ལྟེ་རང་ཉིད་སྐྱོག་སྤྱང་སྐྱེས་ནས་ད་ར་གཅིག་བྱས་སོང་སྟེ་པའི་འཆར་
 སྤྱང་ཏ་ཅང་འབྱུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། དགའ་སྤྱང་དང་། རྒྱ་སྤྱང་། ལྷག་
 སྤྱང་དེ་གསུམ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡུང་ནའང་རང་འཛིན་གྱི་བསམ་སྟེ་འཆར་སྤྱང་
 གསལ་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཏུ་ཁྲོད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་གཙང་གཏོང་བར་འཕྲོ་
 བའི་རྒྱ་མཆན་དེ་ཡིན། དེ་ནི་གཙང་གཏོང་ཏུ་ས་ལོད་རྒྱུད་ལྟེ་པའི་ར་མ་ཏུ་དེ་
 ལ་གཙང་རམ་ཟེར། དེ་ཡང་དགེ་ལྷགས་པ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གཙང་རམ་
 ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་ཞིང་། དགེ་ལྷགས་པའི་གཙང་རམ་དེ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལས་མེད་
 ལ་དཀྱོལ་བའི་སྤྱང་དེ་རང་གི་ན་བར་ཐོས་ཅམ་ཞིག་ལས་སྟེ་ཕྱོད་ས་ལ་ག་བ་
 དཀྱོལ་མི་ཆོག་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གཙང་རམ་དེ་ཏ་ལམ་ར་ཆུང་ཅམ་
 ཞིག་ཡོད་ལ་དཀྱོལ་སྐབས་སྤྱང་ཡུང་ཆེན་པོ་ཡོད། དགེ་ལྷགས་པའི་ར་མ་ཏུ་
 དཀྱོལ་བྱེད་ཀྱི་འབྲུམ་སྒྲིལ་དེ་གཉིས་སོ་སོའི་ནང་ནས་འབྲུ་བདུན་རེ་བྲུགས་ཡོད།
 དེར་བརྟེན་རང་གཙོ་ཙེ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་སེམས་ལྟེ་ར་ཟེར་བའི་བསམ་སྟེ་མིང་མིང་
 དེ་མེད་པར་བཟོ་བའམ་བདག་འཛིན་གཙང་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དེ་ལ་གཙང་
 ཅས་བཅུགས་པ་ཡིན། གཙང་གཏོང་སྐབས་གདངས་ཞིག་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་པ་
 དེའང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་དགེ་ལྷགས་གཉིས་མི་འདྲ་ཞིང་། བཀའ་བརྒྱུད་
 པས་ཞི་བ་ལམ་ཐབ་ཟེར་བ་དང་། དགེ་ལྷགས་པས་ནམ་མཁའ་སྒོ་འབྱེད་ཟེར།

དེ་བཞིན་རྟེན་མ་དང་། ས་རྒྱ་སྐགས་ཚང་མར་སོ་སོའི་གཙང་གཏོང་ལྟངས་མི་
འདྲ་བ་རེ་ཡོད། རྩོན་མ་དེའི་དགེ་ཚན་དགའ་ལུན་གྱི་རིན་པོ་ཆེས་གཙང་ཟེར་
བ་དེ་ལ་ཁྱེད་ས་རྩ་བ་ནས་གཏུགས་ས་མེད། སྤྱུ་ལྷ་ནེས་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་ཆོ་མེད་པ་བཟོ་དུས་ར་མ་རུ་འཁྱེར་ནས་
གདངས་གཏོང་བཞིན་དུ་གཙང་དགོས་ཞེས་གསུངས་མེད། དེ་ནི་རྩོམ་བརྒྱབ་
ནས་བསམ་སྒྲིག་བྱེད་པ་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་ལས་ཁ་
ནས་གདངས་བྱེད་ལག་པར་ར་མ་རུ་འཁྱེར་ཏེ་གཙང་བྱེད་ནས་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མེད་པ་བཟོས་པ་སྤྱུ་ལྷ་ཡོད་དམ། དེ་
ནི་ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་བྱེད་ལྟངས་དེ་སོ་སོའི་ཐོག་དུ་རྒྱུར་འཁྱེར་ཏེ་ལད་རྩོས་
བྱས་པ་ཞིག་ལས་དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱི་དགེ་ལུགས་པར་གཙང་མེད་ཅེས་
བཀའ་རྒྱུན་གནང་ཁྱོད་ཡོད། དགེ་ལུགས་པས་གཙང་ལ་ཐོག་མར་དར་སོ་ཆེན་
པོ་བྱེད་ལས་དེ་ག་དུས་ནས་འཁོ་རྩུགས་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། རྩོན་མ་ཙོང་ཁ་པ་
ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སྤོམ་དེ་མེད་ཅིང་། རྩོས་སྤུ་པར་ཆེན་སྤུ་མེད་བཞི་པ་སྤོ་
བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་དུས་ལ་གཙང་གི་གཞུང་དེ་བཟོས་གནང་ནས་དར་
རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་གཙང་གཏོང་བ་དེ་གཙོ་བོ་ནི་ད་ཟེར་
བའི་བསམ་སྒྲིག་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་དེ་
མེད་པ་བཟོ་ཆེད་དུ་དྲར་ཁྲོད་ལྟེང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་རང་གི་ཐུགས་ལ་ཞེད་ལྡང་སྤྱེ་དུ་
བཅུག་ནས་ཞེད་ལྡང་སྤྱེ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བསམ་སྒྲིག་བྱུང་གཅིག་ནས་ད་ཟེར་
བའི་བསམ་སྒྲིག་འཆར་ལྡང་དེ་རི་ལྟར་ཡོང་མིན་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་དེ་མེད་
པ་བཟོ་བའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་སྤོམ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ནས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཐོག་མར་གོ་བ་ཆགས་པའི་དུས་སྐབས་
གཅིག་དང་། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ་སྐག་ལྡང་སྤྱེ་བའི་དུས་
སྐབས་གཅིག དེ་ནས་དངོས་འབྱེད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དངོས་བཟུང་བའི་དུས་
སྐབས་གཅིག་བཅས་དུས་སྐབས་གསུམ་ཡོད། ཐོག་མར་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་

གོ་བ་ཆགས་པ་ཟེར་བ་དེ་ནི། དཔེར་ན་ད་ལྟ་ང་རང་ཆོར་སྤྱོད་ཚན་འདི་མར་
 ཡིད་དུས་ནང་དོན་དེ་ཆོ་ཉན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་བསམ་སྒྲིའི་ནང་གོ་བ་ཞིག་
 ཡང་གི་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཚོག་མའི་གོ་བ་ཆགས་པའི་དུས་སྐབས་དེ་ཡིན། སྐྱག་སྤང་
 རྒྱུ་བའི་དུས་སྐབས་དེ་ནི་སྤང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་ལ་ཉེ་བའི་དུས་སུ་སྤེབས་
 ཉེར་ཡོད་ཅིང་། དེ་དུས་ང་མི་འདུག ང་བསྐྱག་སོང་། ང་གཅིག་བྱས་སོང་
 བསམ་ནས་ང་བད་དེ་བསྐྱག་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཉེ་སོ་སོའི་ལུས་པོ་ལ་འབམས་ནས་
 ད་ང་ག་རེ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་ཞེད་སྤང་རྒྱུ་དགོས་པ་ཞིག་གི་དུས་སྐབས་
 བྱིག་ཤར་རྒྱ་ཡོད། ཡང་འགའ་ཤས་ལ་སྤང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་རྟོགས་པའི་དུས་
 རྒྱང་པོར་གཉེར་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་སྤང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པས་དེ་དུས་
 སྤང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་དངོས་འབྲེལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བའི་དུས་ལ་སྤེབས་པར་
 འདོད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྤང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཨ་མ་ཞེས་དང་རང་གི་
 སེམས་དེ་ལ་བྱ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་
 མཆོའི་མཁུར་བྱའི་ནང་དུ། ཤར་རྒྱགས་རི་ཁོའི་ཆེ་ནས། །དཀར་གསལ་ལྷ་བ་
 ཤར་བྱང་། །མ་སྤྱོས་ཨ་མའི་བཞིན་རས། །ཡིད་ལ་ལྟང་ལྟང་བྱས་བྱང་།
 ཞེས་པར་ཆ་བཞག་ན་ཆོག་དེ་རང་ལ་བད་ཀར་ལྟ་དུས་སོ་སོའི་དགའ་རྟགས་དེ་
 དྲན་གྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་བྱང་། རོན་རོ་མ་དེ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལ་གསང་སྐྱགས་
 ཀྱི་གཞུང་གི་ཚོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་ཆ་ཆང་ཡོད། ཆོག་དེར་བད་ཀར་བལྟས་ན་
 རོད་སྐད་དུ་“འདོད་གཞས” དང་། རྒྱ་སྐད་ནང་དུ་“情歌”ཟེར་བའི་ཁོངས་
 སུ་གཏོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་ཆོག་དངོས་ཀྱི་རོན་ཡང་འདོད་བཅོ་མཆོན་པ་ལྟ་བུར་
 སྤང་ཡང་། དེའི་ནང་གསལ་བའི་ཨ་མ་ནི་སྤང་པ་ཉིད་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་།
 རྒྱང་འདྲིས་བྱམས་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཚམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཡིན། གོང་གསལ་བྱམས་པ་ཟེར་བ་དེ་ལ་འང་
 འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྤངས་ཁག་གཉིས་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་སྤང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་
 ཚོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྤངས་བྱིག་དང་། གཞན་ཞིག་ནི་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་

གཞུང་གི་ཚོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་ཉམས་བཅས་གཉིས་ཡོད། ཆངས་
དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མགུར་གྱི་དེར་དེར་སངས་རྒྱུ་རྒྱུ་བཏང་དགའ་རྒྱལ་སྐྱོན་
བར་གཏོང་ཡས་ཀྱི་གཞས་ལྟ་བུར་གོ་བ་ལེན་པ་ལས་དེའི་ནང་གི་དོན་དག་ལྟེ་བ་
གཏོང་བ་མོས་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་མེད།

དེ་ནས་དགག་བྱ་དེ་རོས་འཛིན་དུས་དགག་བྱ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་
ཞེན། རང་གི་སྤང་པོ་ལྟ་ལས་ལོགས་སྤང་བེར་བ་ཞིག་བྱུར་དུ་འདུག་བསམ་
པའི་བསམ་སྒྲོམ་འཆར་ལྟར་དེ་བཀག་དགོས། དགག་བྱ་དེ་ནི་ཆང་མ་ལོན་
པར་རྒྱང་དུགས་པ་མིན་ལ་ཆང་ལས་བཟུལ་ཏེ་ཆེ་དུགས་པ་ཡང་མིན་པར་ཉག་
ཉག་གི་མཚམས་དེ་རེད། དགག་བྱ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་རོས་འཛིན་རྒྱུ་རང་གིས་
བསམ་སྒྲོམ་བཏང་ན་རིག་པ་བདུན་ཡོད་དེ།

2. ར་དང་སྤང་པོ་གཉིས་དེ་རང་བཞིན་གྱི་བྱུང་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་
བཀག་དགོས། ར་དང་སྤང་པོ་གཉིས་དེ་སྐབས་དེ་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་འཆར་
རྒྱུ་ཡོད་དེ། ར་ཟེར་ནའང་སྤང་པོ་ལྟ་ཡིན་པ་དང་། སྤང་པོ་ལྟ་ཟེར་ནའང་ར་
ཡིན་པ། དེ་གཉིས་བར་རྒྱ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་དབྱེ་བ་བྱེ་ཐབས་མེད་པར་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་ལྟར་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་
དེ་བཀག་དགོས། དེ་རི་ལྟར་འགོག་དགོས་སམ་ཞེན། ར་དང་སྤང་པོ་གཉིས་
དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་རང་ལ་སྤང་པོ་ལྟ་ཡོད་པས་སྤང་པོ་
ལྟ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་ར་ཡང་ལྟ་དགོས་པ་དང་། ཡང་ན་ར་གཅིག་ལས་མེད་པ་
ལྟར་སྤང་པོ་ཡང་གཅིག་ལས་མེད་དགོས་པས་དེ་འདྲ་ཡོད་མི་མྱོད། སྤང་པོ་ནི་
ས་ལ་སྐྱས་ནའང་འདྲ། མེར་སྲིག་བཏང་ནའང་འདྲ། དུར་ཁྱོད་དུ་བརྒྱལ་ནས་
བྱ་ཚོད་ལ་ལྟེར་ནའང་འདྲ་དེ་མེད་པར་འཕྱར་མྱོད་ནའང་། ར་དེ་མེར་བསྲིགས་
གཏོང་བ་ལོགས་བྱས་ནའང་དེ་མེད་པ་བརྗོད་བྱུང་ཐབས་མེད། དེར་སང་ར་རང་
ཆོའི་ལྟ་ལྟར་ལྟར་བྱས་ན་ར་དེ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་འདྲོད་དུང་།
སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་པས་དེ་མེད་པ་ཆགས་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་སྒྲིབ་

རྗེས་མ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པར་འདོད། གོང་གསལ་དེ་ནི་ར་དང་ཕྱང་པོ་གཉིས་
 རང་བཞིན་དུ་ཐུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་འཁོག་ཡས་དེ་རེད། ཕྱང་པོ་ལྷ་ཡོད་
 པ་ནང་བཞིན་ར་ཟེར་བའང་ལྷ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། ཡང་ན་ར་གཅིག་ལས་
 མེད་པ་ལྟར་ཕྱང་པོ་ཡང་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད་དགོས་པ། དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་
 མེད་པ་ཆགས་ན་ར་ཡང་མེད་པ་ཆགས་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ར་སྟེ་བ་རྗེས་མ་ལ་
 མེད་དགོས་པ་དང་སྟེ་བ་རྗེས་མ་ལ་ཡང་མེད་དགོས། སྟེ་བ་རྗེས་མའི་ཕྱང་པོ་ད་
 ལྟ་མེད་ལ་དེ་བཞིན་ད་ལྟའི་ཕྱང་པོ་དེ་སྟེ་བ་སྟེ་མ་ལ་མེད། དེས་ན་ར་ཡང་སྟེ་བ་
 ལྷ་མ་ལ་མེད་པ་དང་། སྟེ་བ་རྗེས་མ་ལ་མི་འགྲོ་བ། ཆེ་འདི་ལ་སྟོ་བྱར་དུ་ཕྱུང་
 བ་ཞིག་ཡིན་དགོས། །

༡. རང་བཞིན་གྱི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བསམ་པ་དེ་འཁོག་དགོས། ཕྱང་པོ་
 ལྷ་དང་ར་འོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱས་ཆོ་ག་བྱུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་། འདྲ་མེས་ཀྱི་
 ཕྱང་པོ་ ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འོགས་རྣམས་ཟུར་ཞིག་ཏུ་
 བཞག རང་གི་མགོ་ནས་རྒྱ་དང་པ་བར་དུ་ཆར་མ་ཟུར་ཞིག་ཏུ་མར་བཞག་ཏེ།
 ར་ཟེར་བ་དེ་འདི་རེད་ཅེས་མཛུབ་མོ་བཅུགས་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པས་འདི་
 བྱི་མེད། ཁོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པའི་འོགས་སུ་འགར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་
 ཁོ་གཉིས་འོགས་སུ་རོས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། རང་གི་ཕྱང་པོ་ལྷ་དང་
 དབང་པོ་ལྷ་ཆར་མ་མར་བཞག་ཞེ་འོགས་སུ་ར་ཟེར་བ་ཞིག་མཛུབ་མོ་བཅུགས་
 རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ན་ཡང་དེ་ཡང་མི་སྟིད། དེ་མེད་སྐབས་ཁོ་གཉིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པའི་འོགས་འགར་མིན་པས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པའི་ཐ་
 དད་ཡིན་པ་དེ་བཀག་པ་རེད།

༢. ར་དེ་ཕྱང་པོར་བརྟེན་ནས་ཡོད་པའི་བསམ་པ་དེ་འཁོག་དགོས།
 ཕྱང་པོ་དེས་བརྟེན་ཕྱལ་དང་ར་དེས་བརྟེན་བྱ་བྱས་ནས་ར་ཟེར་བ་དེ་ཕྱང་པོར་
 བརྟེན་ནས་གནས་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྤང་ཞིག་ཡོད་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་
 ཕྱང་པོ་ལྷ་དེ་སྟེ་རོས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ར་ཞེས་ཁོག་པའི་ནང་དུ་གནས་པ་ལྟ་

ཤུའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་འཁོར་གྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ར་ཟེར་བའམ་བདག་དེ་ཤུང་པོ་
ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཞིག་མིན། དེ་ཡིན་ཆོ་བརྟེན་ས་དེ་མེད་པ་ཆགས་
དུས་ར་དེ་ཡང་མེད་པ་ཆགས་དགོས། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་ཤུང་པོ་དེ་
མེད་པ་ཆགས་ནའང་། ར་དེ་ད་དུང་ལུ་མཐུན་ནས་སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་
གནས་པ་ཞིག་ཡིན།

༣. ར་ལ་ཤུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་རྒྱུར་བརྟེན་ནས་བཟུང་པ་ལྟ་ཤུའི་འཆར་སྒྲུང་
དེ་འགོག་དགོས། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཤུང་པོ་ལྷ་ལས་ལོགས་སུ་མགོ་ནས་རྒྱུང་པའི་
བར་དུ་བཅའ་ནས་ར་ཟེར་བ་ཞིག་ཟུར་དུ་མཐུབ་མོ་བཅུགས་རྒྱུ་ཡོད་དགོས།

༤. ར་ཟེར་བ་དེ་ཤུང་པོ་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངས་འཛིན་པའི་
བསམ་པ་དེ་འགོག་དགོས། དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དཔེར་ན།
ཤིང་རྩ་འཁོར་ལོ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན། རྩོན་ལ་འགྲོ་མཁན་རྩ་ཁ་ཤིས་ཤིག་ཡོད་
དགོས་པ་དང་། རྩ་ཡོད་པ་གཅིག་ཤུས་མི་འགྲིག་པར་ད་དུང་རྩོམ་དང་།
འཁོར་ལོ། རྩེ་འཁོར། རྩེ་ཤིང་། འཐེན་ཐག་སྐགས་ལོ་བྱང་མང་པོ་ཞིག་ཆང་
དགོས་པ་ལས་དེ་ནས་གཅིག་མ་ཆང་ནའང་ཤིང་རྩ་འཁོར་ལོ་མཆན་ཉིད་ཆང་
མེད་པར་བརྟེན་དེ་དག་པར་བཞག་ནས་ཤིང་རྩ་འཁོར་ལོ་ཞིག་ཟུར་དུ་རྩོན་རྒྱ་
མེད། དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤུང་པོ་ལྷ་པར་བཞག་ནས་མགོ་ལ་ལྷ་མོ་ལྷན་པ་
ནང་བཞེན་ར་ལ་ཤུང་པོ་ལྷ་དེ་ལྷན་པ་ཞིག་མིན། དེ་ནི་ར་ལ་ཤུང་པོ་ལྷ་ལྷན་པ་
དེ་བདེན་པ་མེན་ཟེར་བ་ཡིན།

༥. ཤུང་པོ་ལྷ་ཆ་ཆང་འཛོམས་པའམ་ཆོགས་པ་དེ་ར་ཡིན་པར་འདྲོད་
པའི་འཆར་སྒྲུང་དེ་འགོག་དགོས། ཤུང་པོ་ལྷ་ཆ་ཆང་ཆོགས་པ་དེ་ར་ཡིན་པར་
འདྲོད་ན་མི་འགྲིག་རྒྱ་མཆན་གང་ཞེ་ན། ཤུང་པོ་ལྷ་ཆོགས་པ་དེ་མིང་
འདྲོགས་ས་ཞིག་དང་ར་དེ་མིང་བཏགས་པ་ཅམ་ཞིག་ཡིན། དེ་འདྲ་ཞིག་ལས་
ཤུང་པོ་ལྷ་ཆོགས་པ་དེ་རང་ར་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་ན་མི་འགྲིག་ དཔེར་ན། བྱིད་
རང་གི་མིང་ལ་བཟ་ཤིས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ན་ཤུང་པོ་ལྷ་ཆ་ཆང་འཛོམས་པའི་བཟ་

ཤིས་དེ་བཟུང་ཤིས་ཟེར་བའི་མིང་འདྲགས་སའི་གཞི་དེ་ཡིན། དེ་བཟུང་ཤིས་ཞེས་
 མིང་འདྲགས་ས་དེ་ཡིན་པ་ལས་བཟུང་ཤིས་མིན། འོ་ན་བཟུང་ཤིས་གང་དུ་འདུག་
 གམ་ཞེན་བཟུང་ཤིས་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚླགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་བཏགས་ཅམ་
 ཞིག་ལས་མེད། མིང་འདྲགས་ས་ཁོ་རང་བཟུང་ཤིས་མིན། མིང་འདྲགས་ས་དེ་
 བཟུང་ཤིས་ཡིན་ན་བཟུང་ཤིས་ཤི་ནས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བཞག་པའི་བཟུང་ཤིས་ཀྱི་
 རོ་དེ་ཡང་བཟུང་ཤིས་ཡིན་དགོས་ཀྱང་དེ་བཟུང་ཤིས་མིན། དེར་བརྟེན་དེ་ནི་མིང་
 འདྲགས་ས་ཅམ་ཞིག་ལས་བཟུང་ཤིས་མིན། དེར་བརྟེན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚླགས་པ་དེ་
 ང་ཞེས་མིང་འདྲགས་ས་ཡིན་པ་ལས་ང་མིན། དེ་བཞིན་དཔེར་ན། མི་ལོང་བ་
 ཞིག་ཡོད་ན་དེ་མིང་འདྲགས་སའི་གཞི་ཡིན་པ་ལས་ཁོ་རང་མིན། དེ་ཁོ་རང་
 ཡིན་ན་ཁོ་རང་མིག་ལོང་བ་ཡིན་དུས་ང་དེ་ཡང་ལོང་བ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པས་དེ་
 འདྲ་ཡོད་མི་སྲིད། ཡང་དཔེར་ན་མི་དེ་རྒྱུག་ཡིན་ནའང་ང་དེ་རྒྱུག་མ་
 ཡིན་པར་ང་དེ་ཆ་ཆར་ཡིན་ཏེ་མི་གཟུགས་པོ་ཐང་ཐང་ཞིག་གི་ང་དང་འདྲ་
 མཆུངས་ཞིག་ལས་ང་རྒྱུག་ཞིག་དང་ལོང་བ་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་མེད་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན།

༢. ཕུང་པོ་ལྔ་ཚླགས་པའི་དབྱིབས་སམ་བརྩོ་ལྟ་དེ་ང་ཡིན་པར་འདྲོད་
 པའི་བསམ་པ་དེ་འགོག་དགོས། ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྩོ་ལྟ་ཡོད། ཡིན་ནའང་ང་ལ་
 བརྩོ་ལྟ་མེད། ཕུང་པོ་ལྔ་ཚླགས་པའི་དབྱིབས་དེ་ང་ཡིན་ན་དབྱིབས་དེ་གང་
 འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར་ང་དེ་ཡང་བརྩོ་ལྟ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དགོས། དཔེར་ན་
 རྒྱལ་ལ་ཆ་བཞག་ན་རྒྱལ་གྱི་ང་དེ་རིང་པོ་ཞིག་དང་། སེ་ལེ་པད་ཀོག་གི་ང་དེ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་ མི་ཤ་རྒྱགས་པའི་ང་དེ་རྒྱགས་པ་ཞིག་ མི་ཤ་རྒྱམ་པའི་ང་དེ་
 རྒྱམ་པོ་ཞིག་ དེ་འདྲ་ཡོད་མི་སྲིད། དེར་བརྟེན་མིང་འདྲགས་སའི་གཞི་ཡིན་
 ནའང་འདྲ། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆ་ཆར་འཛོམས་པ་དེ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེའི་བརྩོ་ལྟ་
 དེ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་དེ་ཆོ་ཆར་མ་ང་མིན། དེ་རྣམས་པར་བཀག་
 ཆར་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་མིན། ང་དང་ཐ་དད་ཀྱང་

མིན། བཟོ་བཟླ་དེ་ཡང་མིན། ཆ་ཆར་འཛིན་པ་དེ་ཡང་མིན་ལ། གང་ལྟར་
གོང་གསལ་བདུན་པོ་དེ་ལྟ་མཁའ་ཆར་མ་མིན། འོ་ན་ར་ཟེར་བ་དེ་གང་དུ་སོང་
ངམ་ཞེས་བཅའ་སྐབས། དེ་ནི་རང་གི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཆོག་པ་དེའི་སྤྱིང་དུ་ང་ཞེས་
རང་གི་སེམས་ཀྱིས་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་མེད། དེ་ཙམ་
ཞིག་ལས་ལྷག་མེད། ལྷག་མ་དེ་གཅིག་པོ་ཙམ་ཡིན།

འོ་ན་ར་ཟེར་བ་དེ་ཙམ་བ་ནས་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཙམ་བ་ནས་མེད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པས་པར་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
རིག་པ་ཟེར། ར་ཟེར་བ་དེ་རྟོག་པས་པར་བཏགས་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཤེས་རྟོགས་
ཕྱང་ན། ད་དུང་ར་ཡི་བ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། ར་ཡི་བ་ཟེར་བ་ནི། འདི་རའི་
ཡིན། འདི་ཡང་རའི་ཡིན་སྟམ་པ་ལྟ་བུའམ་འདི་ཁོའི་མ་རེད་རའི་ཡིན་སྟམ་
པའི་བསམ་སྟོན་དེ་ལ་ཟེར། དེར་བརྟེན་ར་ཡི་བ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དེ་རིང་ཅལ་ག་དེ་
སྔོས་སྔོས་བདག་པོ་རྒྱབ་སོང་ན་སྔོས་སྲི་རེད། སང་ཉིན་མི་གཞན་གྱིས་བདག་པོ་
རྒྱབ་སོང་ན་སང་ཉིན་ཁོའི་རེད། གང་ལྟར་སྔོས་སྔོས་རང་གི་ཡིན་བསམ་པའི་
བསམ་སྟོན་དེ་མ་བཞག་བར་དུ་སྔོས་སྲི་ཡིན་པ་དང་སྔོས་སྲི་ཡིན་བསམ་པའི་
བསམ་སྟོན་དེ་དབྱུགས་ཆར་ན་སྔོས་སྲི་མིན་པས་དངོས་པོ་དེ་རང་རང་གི་ཡིན་
དང་མིན་དེ་རང་གིས་དེ་ལ་སྔོས་སྲི་ཡིན་བསམ་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་མིན་ལ་
རག་ལུས་པ་ལས་དངོས་པོ་དེ་རང་གི་ཆོག་ནས་རང་གི་རེད་ཟེར་བ་ཞིག་མེད།
དེ་དང་འདྲ་བར་རའི་མིག་རའི་མཁོ་རའི་རྒྱང་ལ། རའི་ལག་པ་ཟེར་བ་དེ་
ཡང་རང་གི་སེམས་ནང་དེ་རང་གི་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་སྟོན་དེ་ཡོད་ཅིང་ཆད་
རང་གི་རེད་བསམ་པའི་བསམ་སྟོན་དེ་བྱུང་བ་ལས་རང་གི་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་
སྟོན་དེ་དབྱུགས་ཆར་ན་རང་གི་ཡིན་བསམ་པ་དེ་ཡང་མི་སྲིད། དཔེར་ན་མི་ཁ་
ཤས་གྱིས་རང་གི་མིག་འདི་རང་གི་ཡིན་པའི་བསམ་སྟོན་མེད་པར་མི་གཞན་ལ་
ཐུན་པ་གཏོང་མཁན་ཡང་ཡོད། དེ་ནི་རང་གི་བསམ་སྟོན་ནང་རང་གི་མིག་
འདི་རང་གི་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་སྟོན་དེ་མེད་པར་ཅད་དེ་སྟོས་བཏང་བྱས་པ་

ཞིག་ཡིན། ར་ཡི་བ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་རང་གི་བསམ་སྒྲིའི་སྐྱོན་ནས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དེ་ཅམ་ཞིག་ལས་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ནས་སྒྱུ་བ་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ར་ཚོས་ཁོང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཟེར་བ་དེ་སྒྱུ་ལ་བཤད་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྱུ་ལ་དཀོས་པོ་ཆང་མའི་བདག་མེད་ལ་བསམ་སྒྲི་བཏང་ན་ཤེས་རྟོགས་མི་ཐུབ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་ལ་རང་གི་ཉམས་སྒྱུར་པོ་མའི་སྐྱོན་ནས་རང་ལ་ཡོད་པའི་ར་ཟེར་བའི་བསམ་སྒྲི་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཀམ་བསམ་སྒྲི་བཏང་། དེ་ནས་བདག་མེད་ཟེར་བ་དེ་བསམ་སྒྲི་བཏང་། དེ་ནས་དེ་དཔེ་ལ་བཞག་སྟེ་དཀོས་པོ་ཆང་མའི་སྐྱོན་ནས་བདག་མེད་ཟེར་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་ཐུབ་པ་ཟེར་བ་དེ་ལ་བསམ་སྒྲི་གཏོང་དགོས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཟེར། རིག་པ་གཏོང་ལྟར་སྐོང་དུ་ལྷན་པ་ལྟར་ཡིན།

ཁོང་དུ་ལྷན་པའི་རིག་པ་བདུན་གྱི་ཉིང་དུ་ད་དུང་རིག་པ་བཞེ་ཡོད་དེ།
 ༡. ཡོད་མེད་སྒྲེ་འཁོག་ ༢. ལྷ་བཞེ་སྒྲེ་འཁོག་ ༣. གཅིག་དུ་བྲལ། ༤. རྟེན་འབྲེལ་བཅས་སོ། འདིར་ར་ཚོས་གཙོ་རྒྱུ་ལྷ་བཞེ་སྒྲེ་འཁོག་དང་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱི་ཤིན་ལྷ་བཞེ་སྒྲེ་འཁོག་ཅེས་པ་དེ་གང་ལགས་ཟེར་ན། དེ་ལ་ལྷ་བཞེ་ཡོད་པ་ཉི། རང་ལས་སྒྲེ་བ་འཁོག་པ་ཉི། རང་དང་རྟེན་འབྲེལ་པའི་སྒྲེ་ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན་པ། གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་འཁོག་པ་ཉི། རང་དང་འབྲེལ་མེད་རྟེན་གཞན་གྱི་སྒྲེ་ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་བ་འཁོག་པ་ཉི། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན་པ། རྒྱ་མེད་ལས་སྒྲེ་བ་འཁོག་པ་ཉི། རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན་པ་བཅས་བཞེས།

དང་པོ། རང་ལས་སྒྲེ་བ་འཁོག་པ་དེ་ནི་སྐྱོན་སྐྱོར་རང་ཉིད་ལས་རང་ཉིད་ལྷང་བ་ཡིན་པར་འདོད། དེ་གང་ཞེ་ན། ལྷ་ཉིགས་པས་སྐྱོན་སྐྱོར་རང་ལས་རང་ལྷང་བ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ནི་ཆོར་མ་ལ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་། ལྷན་མ་རིལ་རིལ་ཡིན་པ། རྒྱ་མེད་སྐྱོན་མཛོང་ས་ལ་ཆོས་གཞི་རྣམས་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ཆང་མ་རང་ལས་རང་ལྷང་བ་ཤིན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷང་བ་

གཞིས་པ། གཞུང་ལས་སྤྱོད་པ་དེ་འཕྲོག་དཔྱོད། རྒྱ་མཚན་ནི། རྒྱ་དང་
 འབྲས་ཏུ་གཞིས་ག་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱུལ་པ་དེ་གཞུང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞིས་རང་
 བཞིན་གྱི་ཚོགས་ནས་ལོགས་སུ་འགུར་བ་ཡིན་ལ་དེ་གཞིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱུལ་
 པ་དེ་གཞུང་ཞིག་ཏུ་རྒྱུད་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱུལ་པ་དེ་གཞུང་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུ་
 དེ་ལས་སྤྱོད་པ་དེ་དེ་ཅེས་བཤད་ན་མི་འགྲིག། དེ་གཞིས་རྒྱ་དང་ཕྱེན་ལ་བརྟེན་
 བས་སྤྱུང་བ་དེ་གཞུང་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱུང་བ་དེ་གཞུང་ཞིག་
 ཡིན། རྒྱ་དང་འབྲས་ཏུ་གཞིས་ཁག་ཁག་ཆགས་པ་དེ་རྒྱ་དང་ཕྱེན་ལ་བརྟེན་

ནས་ཁག་ཁག་ཆགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁག་ཁག་ཆགས་པ་
 ༡ ཞིག་མིན། རང་བཞིན་གྱིས་ཁག་ཁག་ཆགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཁོ་གཉིས་བར་
 འབྲེལ་བ་མེད་དཀོས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཙ་བ་ནས་
 ཡོང་མི་སྲིད། འོན་ཀྱང་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་
 གཉིས་ཁག་ཁག་ཆགས་པ་ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་པའི་གཞན་མིན་
 པར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་པའི་གཞན་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུས་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་འབྲས་བུ་དེ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པར་འདོད་པར་མ་ཟད། རྒྱ་འགགས་པ་དང་
 འབྲས་བུ་སྟེ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དེ་མ་འགགས་བར་དུ་འབྲས་བུ་
 དེ་སྟེ་མི་སྲིད་པ་དཔེར་ན་རྒྱ་མ་བཀྲག་སྐབས་རྒྱ་རྩོ་ཡར་མཐོ་དུ་འགྲོ་དུས་རྒྱ་མ་
 མར་གྲག་འཕྲོ་བ་དང་། རྒྱ་རྩོ་མར་དམའ་དུ་འགྲོ་དུས་རྒྱ་མ་ཡར་མཐོ་དུ་འགྲོ་བ་
 དུས་མཉམ་པ་ཡིན་པས་དཔེ་དེ་ལྟར་རྒྱ་དེ་མར་འགགས་པ་དང་འབྲས་བུ་དེ་
 ཡར་སྟེ་བའི་དུས་ཚོད་དེ་རྒྱ་ཚོད་སྐར་ཆ་གཅིག་ཀྱང་ཉེ་བལ་མེད་པར་དུས་
 མཉམ་ཡིན་པས་རྒྱ་དེ་འགགས་ནས་འབྲས་བུ་སྟེ་དཀོས་པ་ཡིན། རྒྱ་དེ་ཡོད་
 བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དེ་སྟེ་མི་བྱུང་། ཡིན་ནའང་འབྲས་བུ་དེ་སྟེ་བ་ལ་རྒྱ་དེ་ལ་
 བརྟེན་དཀོས། རྒྱ་དེ་དང་འབྲས་བུ་དེ་ཁག་ཁག་ཡིན་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 རྒྱ་དེ་འགགས་ནས་འབྲས་བུ་དེ་སྟེ་དཀོས་པས་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁོ་གཉིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་པའི་ཁག་ཁག་མིན་པར་ཁོ་གཉིས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཁག་ཁག་ཆགས་པ་རེད། ཁོ་གཉིས་བར་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལྟ་བུས་རྒྱ་དེ་འགགས་
 ནས་འབྲས་བུ་དེ་སྟེ་བྱུང་བ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་དེ་ཡོང་
 བྱུང་བ་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་པའི་གཞན་མིན་པར་འདོད།

གསུམ་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་བ་དེ་འཕྲོག་དཀོས། གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་བ་
 ཟེར་བ་དེ་གོ་བ་དེ་པོ་ཡོད། རང་ལས་སྟེ་བ་དང་གཞན་ལས་སྟེ་བ་གཉིས་བཀག་
 ཚར་རྗེས་གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་བ་དེ་དེ་གཉིས་དང་ཆབས་ཅིག་དུ་བཀག་བྱུང་བ་

ཡིན་པས་དེའི་སྐོར་ཀྱིས་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་མི་འདུག

བཞི་པ། རྒྱ་མེད་ལས་སྡེ་བ་དེ་འགྲོག་དགོས། མ་གཞི་ལྷ་སྡེ་གསུམ་པའི་
ནང་གི་རྒྱང་འཕེན་པ་ཟེར་བ་དེས་རྒྱ་མེད་པར་འབྲས་ཏུ་སྡེ་བར་འདྲོད་ཅིང་།
དེས་འབྲས་ཏུ་ཁོ་རང་རང་བཞིན་གྱིས་སྡེ་བ་ཞིག་ལས་དེ་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གར་
ཡང་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྐྱ་མ་རིལ་རིལ་ཆགས་པ་དང་། ཆོར་མ་རྩོད་པོ་
ཆགས་པ། བྱང་གི་མོ་མ་རྩོད་པོ་ཆགས་པ་སོགས་ཆར་མར་རྒྱ་གར་ཡང་མེད་
ཟེར། དེ་ལྟར་སྐབས་རེར་ཆོའི་བསམ་སྒྲུབ་ནང་དུ་འང་དེ་ཆོར་རང་བཞིན་གྱིས་
ཐུབ་པ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། འོན་ཏེ་རྒྱ་མེད་པར་སྡེ་བ་ཟེར་བ་ནི་རྩ་བ་ནས་
མེད། རྒྱ་མེད་པར་སྡེ་བ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཆར་མ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་
འབྲེལ་བ་དེ་རྩ་བ་ནས་མི་དགོས་དེ། བ་ན་རྩོའི་སྤྱང་ནས་ཤིང་སྡེ་ཆོག་ལ་ཤིང་གི་
སྤྱང་ནས་རྩོའི་ཆོག་པ་ཡིན། རྒྱ་མེད་པར་སྡེ་བ་གི་ཡོད་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ལས་
དངོས་པོ་གར་དང་གར་ཡང་སྡེ་ཆོག་པ་ཡིན། འོན་ཏེ་དེ་ཡོང་མི་ཐུབ། དེ་
ཡོང་བ་ལ་ངེས་པར་དུ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་འཛུམས་དགོས་པ་དཔེར་ན། བག་པ་ལ་
ཕག་ཐུག་ལས་ཁྱི་སྡེ་མི་སྲིད་པ་དང་བྱ་ལ་བྱ་ལས་གཞན་སྡེ་མི་སྲིད། དེའི་རྒྱ་
མཚན་གར་དུ་ཐུག་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་མེད་པར་གཏན་ནས་སྡེ་མི་སྲིད་པར་རྒྱ་ཞིག་
ངེས་པར་དགོས་པ་དེ་དངོས་ར་འཕྲོད་པ་རེད། རྒྱ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ལྟམས་
གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆར་མ་སྡེ་ཐུབ་པ་ཞིག་མིན་པར་འབྲས་ལ་འབྲས་སྡེ་བ་
ལས་ནས་སྡེ་མི་སྲིད་ལ་ནས་ལ་ནས་ལས་རྩོའི་མི་སྲིད་པ་ལྟར་དེ་ལ་རྒྱ་ཞིག་ངེས་
པར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཉགས་རེད། དེར་བརྟེན་དངོས་པོ་ཆར་མ་རྩོད་པོ་
འདྲ་བ། རྩམ་པ་མི་འདྲ་བ། མདོག་མི་འདྲ་བ། རྩོ་བ་མི་འདྲ་བ་སོགས་ལྷ་
ཆོགས་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུང་བ་ལས་རྒྱ་མེད་ན་དངོས་པོ་
ཆར་མ་མདོག་གཅིག་པ། ལུས་པ་གཅིག་པ། རྩོ་བ་གཅིག་པ། བརྩོ་ལྷ་གཅིག་
པ་བཅས་ཡོང་དགོས་པས་དེ་ཡོང་སྲིད་ཐབས་མེད། དེ་ཡོང་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུན་
གྱིས་དངོས་པོ་དེ་རྩོད་པོ་ཆགས་དགོས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་མདོག་སྤྱང་རྩོད་རྩོད་

པོ་མ་བྱེད་མཛོད་སྟེ་ཕྱི་ལོ་དེ་ལ་རྒྱ་ཆེན་གཏན་གཏན་ཡོད་པ།
 དེ་བཞིན་དངོས་པོ་སྤོངས་བཅོ་དབྱེད་སྟེ་མིན་མཆོག་སྟེ་ཕྱི་ལོ་དེ་ལ་
 རྒྱ་ཆེན་དང་རྒྱ་ཆེན་ཡོད་པའི་རྟགས་མཆན་ཡིན་པ་ལས་རྒྱ་མེད་པའི་རྟགས་
 མཆན་ཅ་བ་ནས་མིན། མོང་གསལ་དེས་རྒྱ་མེད་པ་ལས་རྒྱ་མེད་པ་དེ་བཀག་
 པ་ཡིན། རྒྱ་མེད་ལྱི་རིག་པ་མེད་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་རྒྱ་མཆོག་
 པ་མ་ཟད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལའང་རྒྱ་མཆོག་པ་ཡིན། རྒྱ་མེད་ལྱི་རིག་པ་
 མེད་པ་དེ་གང་ཞིག་ལ་མེད་རུ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱད་པ་མིན། མིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཞེ་ན་རྒྱ་མེད་ལྱི་རིག་
 ཉེ་རྒྱ་ནས་སྤྱད་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་ནས་སྤྱད་པ་ཡིན་ལྟ་བུས་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྤྱད་པ་མིན་ཟེར། རྒྱ་ནས་སྤྱད་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྤྱད་པའི་རྟགས་
 ཡིན། དེར་བཞིན་རིག་པའི་ནང་ནས་གཏིང་ཟབ་ཤོས་དང་། རིག་པ་ཚུ་ཤོས།
 མོ་བདེ་ཤོས། ལུས་པ་ཆེ་ཤོས་ནི་རྒྱ་མེད་ལྱི་རིག་པ་དེ་ཡིན། མོང་གསལ་དེ་
 རྟགས་ནི་སྤྱི་བཞི་ལྟ་བུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི་མཐའ་བཞི་ལས་རྒྱ་མེད་
 བཀག་པ་ཡིན།

གཅིག་དུ་བྱལ་ཞེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་རིག་པ་
 བྱི་ཡང་ན་གཅིག་བྱས་ནས་ཡོད་དགོས་པ་དང་། ཡང་ན་ལོགས་སུ་འགར་ནས་
 ཡོད་དགོས་པ་ལས། གཅིག་གྲང་མིན་པ་ལོགས་འགར་ཡང་མིན་པ་ལ་ཡོད་
 ལུགས་ཡོད་ལྟར་སྟེ་མེད། དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་
 གཉིས་གཅིག་པ་བྱས་ནས་ཡོད་དགོས་པའམ་ཡང་ན་དངོས་པོ་དེ་དང་དངོས་པོ་
 གཞན་དེ་ལོགས་འགར་བྱས་ནས་ཡོད་དགོས་པ་ལས། གཅིག་གྲང་མིན་པ་
 ལོགས་འགར་ཡང་མིན་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དེ་ཡོང་ཤེས་ཐབས་
 མེད། ཡང་ན་གཅིག་བྱས་ནས་ཡོད་དགོས། ཡང་ན་ལོགས་འགར་བྱས་ནས་
 ཡོད་དགོས། དེས་ན་ང་མེད་པ་ཞིག་དང་སྤྱང་པོ་ལྟ་བུ་མེད་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཆ་
 བཞག་ན་ང་མེད་པ་དེ་ཡོད་ན་སྤྱང་པོ་ལྟ་བུ་དང་གཅིག་མཆོངས་བྱས་ཉེ་ཡོད་དམ་

ཡང་ན་ཕྱང་པོ་ལྷ་དང་ལོགས་འགར་བྱས་ནས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ར་ཆོས་ར་ཟེར་
མཁན་དེ་ཡོད་ན་ཕྱང་པོ་ལྷའི་སྤྲེང་དུ་ཡོད་པའི་བསམ་སྒྲུ་ཞིག་འཁོར་གྱི་ཡོད།
ར་ཟེར་བ་དེ་ཕྱང་པོ་ལྷ་དང་གཅིག་པ་བྱས་ནས་འདུག་གམ། ཡང་ན་ཕྱང་པོ་ལྷ་
དང་ལོགས་འགར་བྱས་ནས་འདུག་གམ་དེ་རིག་པ་གཏོང་དགོས། ཕྱང་པོ་ལྷ་
དང་གཅིག་པ་བྱས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་གཅིག་ཡིན་པ་ཟེར་བའི་རིག་པ་དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིག་པ་དེ་བཤད་ནས་
འགོག་དགོས། ཕྱང་པོ་ལྷ་དང་ལོགས་སུ་ཡོད་ན། ཕྱང་པོ་ལྷ་པར་བཞག་ནས་
ར་ཟེར་བ་ཞིག་བྱར་དུ་རྩོམ་འཛིན་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་དགོས། དེ་ཡང་གོང་དུ་ར་ཆོས་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བསམ་པ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིག་པ་དེ་
གོད་རྒྱ་ཡིན། གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་
ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིག་པ་དེ་གཉིས་བརྩམས་པའི་རིག་པ་དེ་ལ་གཅིག་དུ་བལ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་
ཡིན་ནས་ཡང་ན་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། རྒྱ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་
གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནམ། རང་དང་རྩོམ་གཅིག་པའི་རྒྱ་
ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནམ། རང་དང་རྩོམ་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་པར་
བཀག་པ་འམ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་མི་འགྲིག་ཅེས་པར་བཀག་པ་དེ་
ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་པས་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་
ཟེར། གོང་དུ་ར་ཆོས་དབྱུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་
བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་འཛོག་ཚུལ་དེ་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ལས་
གཉིང་ཟབ་པ་ཡོད་ལུགས་སྟོར་བྱས་པ་ཡིན།

དབྱུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་གཉིས་པ། རང་
རིག་འགོག་ཚུལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོར། དབྱུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བས་རང་རིག་
ཁས་མི་ལེན་པ་ཞེ། རང་གི་མེས་ས་རང་གིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུབ་ཟེར་བ་ཙ་བ་ནས་
ཡོང་མི་ཤེས་པར་འདྲོད་པ་ཡིན། དེ་ནི་རྟ་ཡིས་རྟ་ལ་ཞོན་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་མི་སྲིད་

ཅིང་། མི་ཡིས་པར་རྟ་ལ་ཞོན་དགོས་པ་ལས་རྟ་ཡིས་རྟ་ལ་ཞོན་ཟེར་བ་ཞིག་མེད་
 དེ་ཞོན་མཁན་རྟ་དང་བཞེན་སའི་ཡུལ་ཡང་རྟ་ཞིག་ཡོང་མི་སྲིད་པ་བཞེན་ཤེས་
 རྟོགས་བྱ་ཡུལ་དང་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་མཁན་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཡིན་པ་ཙུ་བ་ནས་
 ཡོང་མི་ཤེས་ཤིང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་མི་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ཙུ་བ་ནས་
 ཡོང་མི་ཤེས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སེམས་ཅམ་པས་རང་རིག་ཡོད་པའི་རྩ་
 མཆན་དེ་ལ་གང་བཞེད་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རྩ་མ་རང་གི་སེམས་ལ་དུན་པའམ་
 རྩ་མ་རང་གིས་རྩུང་བ་དེ་དེར་སང་དུན་རྩ་ཡོད་པས་ད་ལྟའི་རང་གི་སེམས་ལ་
 དུན་པ་དེ་རྩ་མའི་རང་གི་སེམས་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་རང་རིག་ཅེས་
 བརྗོད་པ་ཡིན། རོན་ཀྱང་ཐལ་འཁྱར་བས་དེ་དུན་པ་ཡིན་པ་ལས་རང་རིག་
 མིན་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན། རྩ་མ་རང་ཉིད་བཤགས་བཅོས་མིག་བྱས་
 ཡོད་ན་སྐབས་དེར་བཤགས་བཅོས་བྱེད་དུས་ན་ཆ་བཅར་བ་དེ་ད་ལྟ་རང་ཉིད་
 གཟུགས་པོ་བདེ་པོ་ཆགས་ནས་བསམ་སྡོ་གཏོང་སྐབས་རྩ་མ་བཤགས་བཅོས་
 བྱེད་དུས་ན་ཆ་དེ་འདྲ་བཅར་བྱུང་བསམ་པའི་ས་སྤོ་ཆོར་བ་དེ་ད་ལྟ་དུན་རྩ་
 ཡོད་ན་འད་དེ་རི་ལྟར་དུན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྩ་མའི་ཆོར་བ་དེ་འདྲ་པོ་ཞིག་
 གམ་དེ་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་དུན་པ་ཡིན་ལྟ་བུས་དེ་དུན་པ་ལས་རིག་པ་
 མིན། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེའང་རང་གི་སེམས་ཡིན་པ་དང་དེ་ཤེས་རྟོགས་
 ཐུབ་མཁན་དེའང་རང་གི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར། རྩ་མ་བཤགས་
 བཅོས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཆོར་བ་རོལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྤང་ཟིན་ཞིང་། ད་ལྟ་དེ་འདྲ་
 པོ་ཞིག་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་ཏེ་དུན་ཡོང་བ་ལས་རང་གི་སེམས་རང་གི་རིག་
 པ་མིན།

དེ་དུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཆོས་གསུམ་པ། རང་
 རྩ་དཀྱིག་ཏན་ཆོགས་ཁས་མི་ལེན་པ། རང་རྩ་དཀྱིག་ཏན་ཆོགས་ཁས་མི་ལེན་
 པ་ཟེར་བ་ནི། དེ་དུ་མ་རང་རྩ་དཔས་སྤྱོད་དང་ཕྱི་རོལ་གཉིས་པན་ཚུན་མ་
 མཐུན་པའི་ཆོད་པ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་པར་རོས་ལ་རྩ་མཆན་ཤོད་སྐབས་པན་

ཚུན་གཉིས་སྤྱན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ལྷ་ཚུལ་གཅིག་ལ་གཞི་བཞག་སྤྱན་མོང་
 དུ་ཁས་ལེན་པའི་དཔེ་ཞིག་བཞག་ཞེ་དེ་རྒྱ་མཚན་ལ་བཞོད་ནས་པར་རྩིས་ནས་
 འོན་གནད་དེའི་ཐོག་ལ་གོ་བ་སྤྱི་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
 བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྤྱི་དགོས་ཟེར། དེ་དུ་མ་ཐལ་འཇུར་བས་དེ་
 འདྲ་དགོས་པ་མེད་པར་པར་རྩིས་རང་ནས་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་དཔེ་ལ་
 བཞག་ནས་དེ་རྒྱ་མཚན་ལ་བཞོད་ན་འགྲིག་པས་ན་དེ་མིན་པ་ན་ཚུན་གཉིས་ཀྱིས་
 སྤྱན་མོང་ལ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ལ་གཞིར་བཞག་ནས་དེ་རྒྱ་མཚན་ལ་
 བཞོད་ནས་གྲུབ་དགོས་པ་མེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། དེ་འདྲ་ཡོང་མི་སྲིད་དེ་
 དཔེར་ན་པར་རྩིས་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་ནི་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་རང་གི་ལྷ་ཚུལ་ཡང་
 གཞན་ཞིག་ཡིན་པས་པན་ཚུན་གཉིས་སྤྱན་མོང་གི་ལྷ་ཚུལ་ཞིག་རྒྱ་མཚན་དུ་
 བཞོད་དེ་སྤྱབ་དགོས་པ་མེད་ཟེར། པར་རྩིས་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་
 དང་དཔེ་ཞིག་བཞག་ནས་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བཞོད་དེ་པར་རྩིས་འོན་གནད་དེ་
 ལ་གོ་བ་སྤྱི་སྤྱོད་ན་དེས་འགྲིག་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་ཅམ་མ་ཟད་པར་རྩིས་ཀྱི་ཁས་ལེན་
 དེ་ལ་བྱེད་རང་གིས་ཁས་ལེན་དེ་འདྲ་བྱས་ན་དེ་ལ་སྤྱོད་དེ་འདྲ་ཡོད་ཅེས་
 གཞོད་སྤྱོད་ཡོད་པ་དེར་གཞོད་སྤྱོད་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་རྩིས་བཤད་ན་
 འགྲིག་གི་རེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་དེ་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་གཏན་ཆོག་ཞེས་
 བརྗོད།

དེ་དུ་མ་ཐལ་འཇུར་བའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་བཞི་པ། ལྷ་རྩལ་
 ལྷ་རྩལ་ཁས་ལེན་པའི་བྱེད་ཆོས་སྟོར། ལྷ་རྩལ་ལྷ་རྩལ་ཁས་ལེན་པའི་བྱེད་ཆོས་
 ཟེར་བ་ནི། ལྷ་རྩལ་ལྷ་རྩལ་མེད་པའི་རང་རིག་ཟེར་བ་དེ་དེ་དུ་མ་ཐལ་འཇུར་
 བས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། ཐལ་འཇུར་བས་ལྷ་རྩལ་ལྷ་རྩལ་ལྷ་རྩལ་ལ་ཡོད་པར་
 འདོད་ཅིང་། ལྷ་རྩལ་ལྷ་རྩལ་ཟེར་བ་དེ་མེད་ན་མི་འགྲིག་ཟེར། དཔེར་ན་
 མེམས་ཅམ་པས་རྩལ་སྤྱན་ཆ་མེད་ཟེར་བ་དེ་མེད་པར་འདོད་པ་ཞེ། རྩལ་སྤྱན་
 རྩལ་རྩལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཁོ་ལ་ཆ་ཤས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར།

རྒྱལ་མཁའ་ཆ་མེད་ཟེར་བ་དེ་མེད་པས་ན་མྱེ་རྒྱལ་གྱི་དོན་ཟེར་བ་དེ་ཡོང་མི་སྲིད་
 ཅིང་། རྒྱལ་མཁའ་རྒྱུད་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ནའང་ཤར་རྩོུབ་བྱུང་སྟགས་ཚུགས་ཀྱི་
 ཆ་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་དགོས་པས་ཆ་ཚ་བ་ནས་མེད་པ་ཟེར་བ་ཡོང་མི་སྲིད། འོན་
 །ཀྱང་དེ་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་མྱེ་རྒྱལ་གྱི་དོན་ཟེར་བ་མེད་དགོས། མྱེ་རྒྱལ་གྱི་དོན་
 ཟེར་བ་དེ་གཙོ་བོ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་རམ་ཞེ་ན། ར་རང་ཆོའི་དབང་པོ་ལྡེའི་
 ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཆང་མ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་སེམས་ཅམ་པས་ཁས་ལེན་གྱི་
 ཡོད། དེ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་སྟབས་དོན་དངོས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཤེས་རྟོགས་མི་བྱུང་
 པ་ཡིན་ཟེར། དེ་སྟུ་མ་ཐལ་འཕྱར་བས་མ་གཞི་དབང་པོ་ལྡེའི་ཤེས་པ་དེ་འཁྲུལ་
 བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དོན་དངོས་ཀྱི་དོན་དམ་མཐར་བྱག་དེ་རང་གིས་
 ཤེས་རྟོགས་བྱེད་བྱུང་གི་མེད། ཡིན་ནའང་མྱེའི་སྣང་རྒྱལ་རྒྱན་མ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་
 པ་དེའི་སྣང་རྒྱལ་དངོས་དེ་ཤེས་བྱུང་གི་ཡོད། མྱེའི་སྣང་རྒྱལ་གྱི་གནས་རྒྱལ་རོ་
 མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མདོར་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནའང་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་བྱུང་ཅེས་
 ཟེར། དེའི་དོན་དམ་མཐར་བྱག་གི་རོ་བོ་མ་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་རྟོགས་
 བྱེད་མི་བྱུང་། འོན་ཀྱང་དབང་པོའི་ཤེས་པས་མྱེ་རྒྱལ་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་མྱེ་རྒྱལ་
 ཡུལ་གྱི་མྱེའི་སྣང་རྒྱལ་རོ་མ་དེ་དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་བྱུང་པར་
 འདོད་པས་མྱེ་རྒྱལ་གྱི་དོན་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་ཟེར། མྱེ་རྒྱལ་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི་དཔེར་ན་མི་ལམ་གཏོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་མིག་ཐང་པོ་མེད་ནའང་
 གནམ་ནས་སྤྱོད་བས་ཡོང་བ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་མ་གཞི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་
 ནའང་འཁྲུལ་པ་དེའི་སྣང་རྒྱལ་རྒྱན་མ་དེ་ཁོ་རང་གིས་ཤེས་རྟོགས་བྱས་པ་ཞིག་
 རེད། དོན་དངོས་ཐོག་ཀྱི་མི་ལམ་ནང་དུ་མི་མེད་ལ་གནམ་གྱི་དགུང་དུ་སྤྱོད་རང་
 སྤྱོད་སྟགས་ཀྱང་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྣང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་
 རྒྱ་ཡོད། འཆར་སྣང་དེ་འདྲ་ཡོང་སའི་བསམ་སྣོད་དེའང་རྒྱན་མ་ཞིག་དང་འཁྲུལ་
 པ་ཞིག་ཡིན་པས་མྱེ་རྒྱལ་གྱི་དོན་ཟེར་བ་དེ་ཡོད་པ་ལ་རྒྱུན་མེད་ཟེར།

དེ་སྟུ་མ་ཐལ་འཕྱར་བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱན་ཆོས་ལྟ་བུ། ཉན་ཐོས།

དེ་ཆོ་ཆང་མ་ཁྱི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་རོས་ནས་གྲུབ་པའི་བསམ་པ་འམ་འཆར་ལྟར་ཡོད་
 བྱེད་ཆད་ལ། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཞིག་ཙམ་བ་ནས་ཡོང་མི་
 ཐུབ་པས་ཁྱི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རེད་སྟེ་མ་པའི་བསམ་སྒྲིབ་དེ་
 ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་དེ་དེ་ནས་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་
 སའི་རྩ་བ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་ཐུག་ཡོད་
 ལྟ་བུས་འཁོར་བ་ནས་ཐར་བ་དང་ཉོན་མོངས་སྤྲོད་དགོས་ན་དེས་པར་དུ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་སྤྲོད་དགོས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་པས་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་ཡིན་ཟེར།

དེ་ལྟར་ཐལ་འཐུར་བའི་བྱེད་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་བརྒྱུན་པ། ཞིག་
 པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྒྲོལ། ཞིག་པ་ཟེར་བ་ནི་དངོས་པོ་ཚག་མར་
 ཡོད་པ་དེ་རྗེས་སུ་མེད་པར་ཐུར་ནས་ཞིག་འགྲོ་བ་དེ་ལ་ཟེར་བར་བརྟེན་ཞིག་པ་
 དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ཟེར། ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་ལྟ་
 མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་མིན་པར་འདོད། འོན་ཀྱང་
 དེ་ལྟར་ཐལ་འཐུར་བས་ཞིག་པ་དེ་རྒྱ་དང་རྩེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བེད། རྒྱ་
 དང་རྩེན་མ་འཛོམས་ན་དེ་ཞིག་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་དང་པོ་ཆགས་པ་དེ་རྒྱ་དང་
 རྩེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་དང་། བར་དུ་གནས་པ་དེ་འདྲ་རྒྱ་དང་རྩེན་ལ་
 བརྟེན་ནས་གནས་པ། ཐ་མ་འཇིག་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་དང་རྩེན་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཇིག་པ་ཡིན་པས། དང་པོ་ཆགས་པ་དང་། བར་དུ་གནས་པ། མཐའ་མ་
 འཇིག་པ་ཆང་མ་རྒྱ་དང་རྩེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེར་བརྟེན་
 རྩེས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མ་ཟད། གནས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། ཞིག་པ་ཡང་
 དངོས་པོ་ཡིན། རྩེས་པ་དང་གནས་པ་གཉིས་པོ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ལྟར་
 རང་རྒྱུད་པ་སྟགས་ཆང་མས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཞིག་པ་དངོས་པོ་
 ཡིན་པ་ཁས་ལེན་མཁན་དེ་ལྟར་ཐལ་འཐུར་བ་མ་གཏོགས་མེད། གང་ཞེན།
 ཞིག་པ་དེ་འདྲ་དེ་འཇིག་དགོས་པའི་རྒྱ་རྩེན་འཛོམས་ཆོ་འཇིག་འགྲོ་བ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་རྒྱ་རྒྱུན་གསུམ་ཡོད་དེ་དངོས་པོ་དེ་
གནས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཅིག་དང་། དངོས་པོ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཅིག་ དངོས་
པོ་དེ་འཇིག་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཅིག་བཅས་ཡིན། དཔེར་ན་མི་མི་བ་དེ་ཡང་དངོས་
པོ་རེད། མི་མི་བ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་མི་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་ཡས་ཀྱི་རྒྱ་
དང་རྒྱུན་འཛུམས་ནས་མི་བ་ལས་རྒྱ་མེད་པ་དང་རྒྱ་མེད་པར་མི་བ་མིན་
ལྟ་བུས་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ཟེར། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་དེ་
ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ཟེར། འདིར་ནང་གསེས་ཞིབ་པ་སྐྱེ་ན་མང་པོ་ཡོད་
ཀྱང་ལྟ་བུས་བདེ་ཙམ་ཞིག་བྱས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན། སྐར་གི་རྩོན་དག་རྩོན་རྩོན་དེ་
དག་མེས་པ་བྱེད་དགོས། མི་མི་ཆར་ན་མེད་པར་གྱུར་ཟིན་ཀྱང་མི་མི་བ་དེ་
དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ་མི་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་འཛུམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བའི་འབྲས་བྱ་དེ་
བྱུང་བ་རེད། དེ་ར་རང་ཆོ་མར་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད།
དེ་ཡང་གསར་པ་ཡོང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱིང་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ལས་རྒྱིང་པ་
དེ་མེད་པ་མ་ཆགས་ན་གསར་པ་དེ་ཡོང་བ་བས་མེད་ཅིང་། རྗེས་སུ་རྩ་བ་ནས་
མེད་པ་ཆགས་ཡས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་འཛུམས་པས་ན་དེ་རྩ་མེད་ཀྱི་ཕྱིན་པ་རེད།
དེར་བརྟེན་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རྒྱིང་པ་མེད་པར་འགྱུར་བཞིན་
ཏུ་གསར་པ་ཡོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་རྒྱུན་མཐུན་དེ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན། གསར་
པ་དེ་མ་ཡོང་ན་མཆུམས་ཆད་པ་རེད། དཔེར་ན་བྱིད་རང་གིས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་
དབུགས་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཏུ་ག་བརྒྱ་གཉོང་གི་ཡོད། ཁ་སང་གི་དབུགས་དེ་ཁ་
སང་སྟོན་མ་ཕྱིན་ཆར་བ་རེད། དེ་རིང་བྱིད་ཀྱིས་གཉོང་བའི་དབུགས་དེ་གསར་
པ་ཡིན་པ་མ་གཉོགས་ཁ་སང་གི་དབུགས་དེ་མིན་ལ། ད་ལྟ་གཉོང་བའི་
དབུགས་དེ་དགིན་གྱི་དབུགས་དེ་མིན་པར་དེ་ཡང་དབུགས་གསར་པ་ཡིན་པས་
དབུགས་རྒྱིང་པ་བཏང་བ་དང་གསར་པ་ཡོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིད་རང་སྐྱེ་ཆོ་
རིང་པོ་བཞུགས་པ་རེད། རྒྱིང་པ་ཕར་བཏང་། གསར་པ་རྒྱུར་མ་ཡོང་ན་ཉི་མ་
དེ་རིང་ནས་བྱིད་ཉིད་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་དཀོངས་པ་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན། དེས་

ན་ཞིང་པ་དབྱུགས་ནས་གསར་པ་ཡོང་བའི་རྒྱན་དེ་མཐུད་མ་བྱུང་པའི་མཆམས་
 དེར་སྟེབས་མ་ཐག་དངོས་པོ་དེ་མེད་པ་ཆགས་འགྲོ་བ་ཡིན། གཅིག་ནས་ཞིང་
 པ་འཇིག་པ་དེ་གསར་པ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ནས་ཞིང་པ་
 འཇིག་པ་དེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་ཞིང་པ་འཇིག་པ་དེ་
 གསར་པ་ཆགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡང་ཡིན། ཡིན་ནའང་ཞིང་པ་འཇིག་ནས་གསར་
 པ་མ་ཆགས་ན་ཞིང་པ་དེའི་རྒྱན་ཆད་པ་རེད།

དབྱུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆས་བརྒྱད་པ། དུས་
 གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་འཛིག་སྤངས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐོར། དུས་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་ཉེ་འདས། མ་འོངས། ད་ལྟ་དུས་གསུམ་ཆང་མས་ཁས་ལེན་གྱི་
 ཡོད། ལྷ་ཉེགས་པས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་བྱུང་མཐའ་
 ཆང་མས་དུས་གསུམ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སོ་སོའི་འཛིག་སྤངས་མི་འདྲ་
 བ་ཡོད། དབྱུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དུས་གསུམ་འཛིག་
 སྤངས་ནི། དཔེར་ན་སོན་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་སོན་དེ་རྒྱ་བྱ་ཡར་སྐྱེས་མ་ཐག་
 པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་རྒྱ་བྱ་དེ་ཡར་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པ་དེ་ལ་ཞིང་པ་དེ་དབྱུགས་ནས་གསར་པ་བྱུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་རྩོན་མའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་མེད་པ་ཆགས་ཟིན་པ་རེད།
 དེ་བཞིན་སྐད་ཅིག་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཞིང་པ་དེ་
 དབྱུགས་ནས་གསར་པ་ཡོང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ཞིང་པ་འཇིག་པ་དེ་འདས་པ་
 དང་གསར་པ་ཆགས་པ་དེ་ད་ལྟ་བ་ཡིན། མ་འོངས་པ་དེ་དངོས་པོ་དེ་ཡོང་རྒྱུའི་
 བསྐྱེད་གི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡོང་རྒྱུའི་རྒྱ་རྒྱུན་འཛོམས་པར་བརྟེན་མ་
 འོངས་པ་ནི་དངོས་པོ་དེ་ཡོང་རྒྱུའི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་འཛོམས་ནས་ད་ལྟ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་
 བཅའམས་དེ་ཡིན། དེ་ནི་དེའི་རྒྱུའི་དུས་སྐབས་ཡིན་པ་ལས་འབྲས་བུའི་དུས་
 སྐབས་མིན། རྒྱུའི་དུས་སྐབས་དེ་འགགས་མ་ཐག་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་སྟེབས་
 ཡོང་བ་ཡིན། རྒྱ་དེ་མ་འགག་བར་དུ་འབྲས་བུ་དེ་བྱུང་མི་བྱུང་པར་བརྟེན་དབྱུ་

མ་ཐལ་འཁྱར་བས་བཤད་ན་མ་འོངས་པ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན། ད་ལྟ་བ་ཡང་
 དངོས་པོ་ཡིན། འདས་པ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ཟེར། དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་མན་
 ཆད་ཀྱིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་དངོས་པོ་མིན་པར་ད་ལྟ་བ་གཅིག་
 ལུ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འདོད། དབུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བས་འདས་ད་ལྟ་མ་འོངས་
 གསུམ་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད་དེ་གསུམ་པོ་ཆང་མར་རྒྱ་ཡོད་པར་འདོད།
 འདས་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་བ་ལ་འང་རྒྱ་ཡོད། མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཡོད།
 མདོར་ན་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་ཆང་མ་རྒྱ་དང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་
 པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་བྱ་བ་མང་མ་ཡིན་
 པའི་ཁྱད་ཆོས་རེད། ཞོང་གསལ་དེ་རྣམས་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་བྱ་བ་མང་
 མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་པོ་སོ་སོའི་ནང་དོན་སྤྱིར་པོ་དེ་རྣམས་རེད། དེར་
 བརྟེན་དབུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཉ་ཅང་གོ་ཁག་པོ་ཡོད། རྩོམ་རྒྱུ་དཔལ་
 ལྷན་ཨ་ཁྱི་གཡིས་ང་ཆོ་རྒྱ་གར་ལ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་
 མི་བརྒྱ་རེའི་ནང་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་
 མཁན་དེ་མི་གཅིག་ལས་མེད་པ་དང་། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་མི་
 བརྒྱ་ཐམས་པའི་ནང་ཁྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད། ཁྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་བརྒྱ་ཐམས་པའི་
 ནང་དབུ་མ་དོ་མེ་པ་གཅིག་ལས་མེད། མདོ་མེ་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་
 མཁན་བརྒྱའི་ནང་དབུ་མེམས་ཅམ་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་
 གཅིག་ལས་མེད། མེམས་ཅམ་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་
 བརྒྱའི་ནང་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལྟ་བ་ཤེས་མཁན་གཅིག་ལས་མེད། དབུ་
 མ་རང་རྒྱད་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་བརྒྱའི་ནང་དབུ་མ་
 ཐལ་འཁྱར་བའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་གཅིག་ལས་མེད་ཅེས་
 གསུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན་གང་ལྟར་དབུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་ལྟ་བ་གོ་བྱ་བ་
 མཁན་ཉ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པ་རེད། ཞོང་དབུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་
 པ་བྱེད་མཁན་མི་བརྒྱ་ཐམས་པའི་ནང་དབུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་

གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་མི་གཅིག་ལས་མེད་ཅེས་དང་། དེ་ནས་རིམ་པས་ཡར་
 འདིན་ནས་དབུ་མའི་རྩ་བ་ཤེས་མཁན་གྱི་ནང་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྩ་བ་
 ཤེས་མཁན་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་
 ཡོད། དཔེར་ན། ལྷ་ས་ལ་ཆ་བཞག་ན་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱེད་
 མཁན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཚོའི་ནང་དོན་དངོས་ཐོག་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་
 རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་དང་མེད་དེ་བཤད་ཁག་
 པོ་རེད། དེ་བཞིན་དཀོན་པའི་ནང་དུ་གྲུ་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་འབྱེལ་
 སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་དེ་དཀོན་པའི་
 ནང་དུ་འདྲའ་མི་གཅིག་གཉིས་ལ་བྱག་ཡོད། མང་ཆེ་བས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་
 ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤེས་ནི་གསུང་བྱ་རྒྱ་ལྟ་ཅི་ཁ་འདོན་བྱེད་
 སྐབས་ནག་ཏུ་སྤྲོ་མ་ལ་རྒྱབས་སུ་མཆིའོ། སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱབས་སུ་མཆིའོ།
 ཆོས་ལ་རྒྱབས་སུ་མཆིའོ། དགེ་འདུན་ལ་རྒྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་ནག་ཏུ་ཁ་ནས་
 འདོན་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་དེ་གང་ཞིག་སངས་པ་ཡིན་དང་གང་
 ཞིག་རྒྱས་པ་ཡིན། དགེ་འདུན་ཟེར་བ་དེ་གང་ཞིག་དགེ་ཡིན་དང་གང་ཞིག་
 འདུན་ཡིན་དེ་ཆོ་ཡང་ཤེས་གྱི་མེད། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཟེར་དུས་མང་ཆེ་
 བས་སལ་ཆེར་གཙུག་ལག་ཁང་ནང་གི་རྩོམ་འི་སྤྱ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ལེན་པ་ལས་
 ག་རེ་སངས་པ་ཡིན་དང་ག་རེ་རྒྱས་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དགེ་
 འདུན་ཟེར་དུས་དཀོན་པའི་ནང་གྲུ་ཆས་དམར་རིལ་རིལ་བཞེས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་
 ལ་གོ་བ་ལེན་པ་ལས་དགེ་གང་ཡིན་དང་འདུན་གང་ཡིན་ཤེས་གྱི་མེད་པ་རེད།
 དེ་བཞིན་སྤྲུལ་ཟེར་དུས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཏེ་
 ཅང་གཏིང་ཐབ་པོ་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་དཀོས་ན་འང་དོན་དངོས་ཐོག་དེར་
 སང་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས། དགེ་འདུན་ཟེར་
 བ་དེ་ཆོ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲིས་ན་ཡང་དེ་ཆོ་ཆ་ཆང་བཤད་
 རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏེ་ཅང་ཁྱུང་ཁྱུང་རེད། དེར་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་ལ་

དང་པ་ཕྱིད་མཁན་ནང་དེའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེས་མཁན་བརྒྱ་ཆ་
གཅིག་ཡིན། ལྷག་པར་དེང་སང་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་དེའང་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཆོམས་
སུ་སྒྲེབས་ཡོད། གོང་དུ་ང་ཆོས་རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་སྐོར་ལྷན་
ཟིན་པ་ཡིན།

གསུམ་པ། བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ བྱུང་མཐའ་ཁག་བཤད་པ།

བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་དེ་ནང་ས་ནས་དར་ཡོད་ལ་རྒྱ་གར་ནས་
ཀྱང་དར་ཡོད། དེ་ཡང་ནང་ས་ནས་དར་བ་དེ་མང་བ་ཡོད་དམ་རྒྱ་གར་ནས་
དར་བ་དེ་མང་བ་ཡོད། དེའི་ཐད་ང་ཆོས་བཀའ་འཁྱར་པོད་བརྒྱ་ཐམ་པ་དང་
བཞུན་འཁྱར་པོད་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་གཟིགས་ན་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་
ཡོད། མ་གཞི་ནང་ས་ནས་མང་པོ་བརྒྱར་ཡོད་ནའང་རྒྱ་གར་ནས་བརྒྱར་བ་
དང་བརྒྱར་ན་བརྒྱ་དང་གཅིག་གི་མང་ཉུང་ཤོར་ཡོད། འོ་ན་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་
ནས་དར་བ་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་ནང་ས་ནས་དར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་མར་རྒྱ་གར་
ནས་དར་བ་ཡིན། སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུ་འདྲ་དེ་ཐོག་མར་ག་
ནས་བྱང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནང་ས་ནས་བྱང་བ་ཡིན། དེའི་དབྱེ་བ་དེ་
གསལ་པོ་ཕྱེད་གོས། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་དར་དང་མ་དར་ཟེར་བ་
དེ་སྐུ་འདྲ་ཡོད་དང་མེད་ལ་ལྟ་རྒྱ་མེད། དེ་ནི་མིས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
ནང་དོན་ཤེས་ཏེ་ལག་ལེན་བསྟར་བ་ནས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་དར་བར་བརྩི་
དགོས། དཔེར་ན་རྒྱལ་ནང་དུ་མར་ལེ་རིང་ལུགས་དར་དང་མ་དར་ཟེར་བ་དེ་
མལེ་རིང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་མའི་བསམ་སྒྲིའི་ནང་དུ་རྒྱག་
ནས་མིས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནས་འགོ་བརྒྱགས་ཏེ་མར་ལེ་རིང་ལུགས་དེ་རང་རྒྱལ་

དུ་དར་བ་རྟེན་ཅས་བརྒྱན་དགོས་པ་ལས་མར་ཁེ་མིའི་སྤྱུ་པར་དང་ཁེ་ཉིན་གྱི་སྤྱུ་
 པར་ནང་སར་ཐུང་བ་དེ་ལ་མར་ཁེ་རྟེན་ལུགས་དར་བར་བརྩི་མི་ཏུང་བ་ལྟ་བུ་
 ཡིན། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཚས་ལུགས་ཤོད་ལ་དར་དང་མ་དར་ཟེར་བ་དེ་
 ཡང་སངས་རྒྱས་ཚས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་དེ་མིའི་བསམ་སྒྲིའི་ནང་དུ་ཐུག་སྟེ་མིས་
 ཁས་ཐུངས་ནས་ལག་ལེན་བཟུར་བ་དེ་ནས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཚས་
 ལུགས་དར་བ་ཡིན་ཞེས་བརྒྱན་དགོས། རྒྱལ་པོ་རྒྱུད་བཅན་ཞམ་པོའི་དུས་སུ་
 སངས་རྒྱས་ཚས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་ཐུ་མི་སམ་རྩྭ་ལས་བཟུར་
 གནང་བ་དང་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཚས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་དགེ་བ་བཅུ་དེ་རྒྱལ་
 པོ་རྒྱུད་བཅན་ཞམ་པོས་ཁྲིམས་སྤྲུལ་ཅུ་སྟེ་ཤུག་གི་ནང་དུ་གཏན་འབེབས་མཛད་
 པ་དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཚས་ལུགས་ཤོད་ལ་དར་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མི་ལ་
 ལས་རྒྱལ་པོ་རྒྱུད་བཅན་ཞམ་པོའི་སྐབས་སུ་ཤོད་མིའི་ཚས་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་མཐོ་པོ་དེ་
 འདྲ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཚས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་ཐུ་མི་སམ་རྩྭ་ལས་
 བཟུར་ཟེར་བ་ཡོང་མི་སྲིད་པའི་ངས་འཛིན་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་བསམ་
 བློ་ཏེ་ཅང་ཡུ་རོག་པོ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་སྐབས་དེར་ནང་ས་དང་། དེ་བཞིན་ཉི་འཁོར་
 དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་སོགས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཆང་མ་
 བཀས་བཤོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ལྷོ་ཚོགས་སུ་སྐབས་ནས་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཐུང་སྟེ་ལོ་
 རྩེད་ལྷག་ཁ་གས་སོང་ཞིན་ནའང་ཤོད་དེ་ད་དུང་བསྐལ་པ་ལ་ཐོག་གི་ལྷོ་ཚོགས་
 ཀྱི་ཏེ་ཅང་རྗེས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ལུས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་མི་སྲིད་པས་བཤད་
 རྩེད་ས་དེ་ཙུ་བ་ནས་མི་འགྲིག་ ཐུ་མི་སམ་རྩྭ་ལས་བཟུར་གནང་བའི་སངས་རྒྱས་
 ཚས་ལུགས་ཀྱི་ཚོས་དཔེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་དེ་བཀའ་འཁུར་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་པས་དེ་
 ཚོ་བརྟེན་དུས་དེར་སང་གི་མི་ཚོ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མེད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཏུན་རྩོད་
 ཡིག་ཆའི་ནང་«ལུགས་ཀྱི་བརྟན་བཅས་» ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ཐུན་
 མཆེད་ཅན་གཞོན་གཉིས་སན་ཚུན་གཏམ་སྒྲིང་བས་ཏེ་མི་ལ་འབྲེལ་བ་ཕྱེད་
 རྩེད་ས་དང་། སོ་སོའི་བཟའ་ཆང་ལ་འབྲེལ་བ་ཕྱེད་རྩེད་ས། མི་ལ་སྐད་ཆ་ཤོད་

ལྟར་ལ། ལྷ་ལྷར་སྒྲོབ་གསུམ་ལྟར་སྒྲོབ་སྒྲོབ་ལ་དྲི་བ་དྲིས་ལན་བྱས་པའི་
 དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མི་ལ་ལས་དེ་དུས་ཤོད་ལ་རྒྱ་ཆོད་དེ་འདྲ་ཡོང་
 མེས་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་སྐབས་དེ་དུས་ཁྱིས་པ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་
 རེད། དེ་བཞིན་གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ལྟ། ཐོད་བྱི་རིག་གནས་དེ་སངས་རྒྱལ་
 ཆོས་ལུགས་ཤོད་ལ་ལྷུང་པའི་རྒྱུ་ལྷུང་པ་མ་གཏོགས། སངས་རྒྱལ་ཆོས་
 ལུགས་མ་ལྷུང་གོང་དུ་ཤོད་ལ་རིག་གནས་ཆ་བ་ནས་མེད་པར་རོས་འཛིན་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རོས་འཛིན་བྱེད་ལྟར་སྒྲོབ་འཁྲིག་གི་མེད། ཐོད་བྱི་ཆོས་
 དང་རིག་གནས་ཆོང་མའི་ཁྲངས་གཏུགས་ས་རྒྱ་གར་ལ་གཏུགས་སོག་རྒྱ་གར་
 བས་ལྷུང་བ་ཡིན་ན་ན་ཅང་ཡག་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་རོས་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་གར་
 བས་མ་ལྷུང་ན་སོ་སོར་རང་ལ་གང་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ལྷ་བ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཐད་
 རྒྱ་མ་ཤོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་ལྟར་ལ་གནད་དོན་དེ་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་
 པས་དེ་མི་འཁྲིག་པ་རེད། གཞན་ཡང་སོ་སོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཡངས་ཚུགས་ཁོ་
 བར་ལངས་ནས་ཤོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤོད་མི་རུང་། ལོ་རྒྱུས་མི་ལྟར་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་
 སྐབས་མི་དེས་ཆོས་ལུགས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དང་མི་དེ་
 ཆོས་ལུགས་གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མེན་ལ་བརྟམ་ནས་མི་དེ་ཡག་པོ་
 ཡིན་དང་ལྷག་པོ་ཡིན་དུ་བྱེད་བཞིན་བྱེད་མི་རུང་། ཐོད་བྱི་ལོ་རྒྱུས་འབྲི་སྐབས་
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོངས་ཀྱི་འཕེལ་ཚུལ་རྒྱ་མ་རྒྱུ་བཞིན་ཤོད་དཀོས་པ་ལས་སོ་སོ་
 ཆོས་གང་ལ་དད་ཞེན་ཆེ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡངས་ཚུགས་སུ་བཅད་ནས་ལོ་རྒྱུས་མི་
 ལྟར་གདེར་འཛིག་དང་ཆོད་དཔག་བྱས་ན་དེ་ནི་ཚུགས་ཞེན་ཐེར་བ་དེ་ཡིན་པས་
 དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རུང་། ཐོད་བྱི་རིག་གནས་དེ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་མ་ལྷུང་
 གོང་གནའ་ལྷ་མོ་ནས་ཐོན་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཏུ་ཅང་དམ་པོ་ཡོད་པས་
 ཐོན་པའི་ཆོས་ལ་ཉག་དུང་བྱས་ན་དེའི་ནང་ནས་གནའ་རབས་ཀྱི་ཐོད་བྱི་རིག་
 གནས་མང་པོ་ཞིག་ཉིད་བྱུང་བ་ཡིན། རྒྱ་མ་ཤོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་རྒྱ་གར་
 བས་ལྷུང་བ་རེད་ཟེར་བ་དང་། ཐོད་བྱི་མི་དེ་ཡང་དང་པོ་རྒྱ་གར་ནས་ལྷུང་བ་

རེད་ཟེར་བ། བོད་ཀྱི་ཆོས་དེའང་དང་པོ་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བ་
 མོགས་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱ་བ་དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་
 རྒྱ་བ་ལས་ཡག་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། མོ་མོ་རང་ལ་རྒྱ་བ་ཙུང་བ་ནས་གར་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་
 བུའི་ལྟ་བ་ཞིག་ཡོད། ར་ཆོས་ལྟ་བ་དེ་ལོགས་བཙས་གཏོང་དགོས། བོད་དུ་
 སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་མ་དར་གོང་དུ་ཐོག་མར་བོན་པོའི་ཆོས་དར་བ་རེད།
 དེར་བཞེན་ཐོན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་མྱོང་དེ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ལྷན་ཟུན་རྒྱུ་
 མཛུགས་ཀྱི་ལྷན་ལྟ་བུ།

༡. རྟིང་མ།

བོད་དུ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་ཐོག་མ་དེ་རྟིང་མ་ཡིན་པ་
 དང་། དེ་ནས་བཀའ་གདམས་པ། ས་སྒྲུ། བཀའ་བརྒྱད། དགེ་ལུགས་
 བཅས་རིམ་བར་བྱུང་བ་ཡིན། གསང་ལྷགས་རྟིང་མ་ནི་དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་
 པ་ཚུན་དུ་བཏགས་པའི་མིང་གསར་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་དེའི་མཛན་དུ་གསང་
 ལྷགས་གསར་རྟིང་དབྱེ་བ་བྱེ་སྒྲུབ་མེད། དེ་ནི་ཨ་ལྷོ་བ་ལྷོ་རྩ་ནང་ཨ་ལྷོ་བ་
 རིན་ཆེན་བཟང་པོ་མ་ཚུན་གོང་གི་དུས་རབས་དེའི་རིང་ཨ་ལྷོ་བ་ལྷོ་བས་བརྒྱུར་
 བའི་གསང་ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་ཆམས་ལ་གསང་ལྷགས་རྟིང་མ་ཟེར་ཞིང་། མིང་དེ་
 ཨ་ལྷོ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ལྷུང་བའི་རྒྱུ་ལྷན་གསང་ལྷགས་གསར་མའི་ཨ་ལྷོ་
 བས་མར་བཏགས་པའི་མིང་ཞིག་རེད། རྟིང་མ་རང་གི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་གསང་
 ལྷགས་སེ་བརྒྱུར་ཞེས་འཛད་ཡོད། དེ་ནི་དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལྷན་
 གསང་ལྷགས་རྟིང་མ་རང་གིས་མོ་མོ་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན། གསང་ལྷགས་
 རྟིང་མ་ཟེར་ནའང་འདྲ། གསང་ལྷགས་སེ་བརྒྱུར་ཟེར་ནའང་འདྲ། དེ་གཉིས་
 མོ་མོས་བཏགས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་གོ་རྒྱུ་
 གཅིག་ཡིན། གསང་ལྷགས་གསར་མ་ནི་ཨ་ལྷོ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བརྒྱུར་བ་
 དང་། མར་པ་ཨ་ལྷོ་བས་བརྒྱུར་བ། འཛོམས་ཁྲུག་པ་ལྟས་བཅས་ཀྱིས་བརྒྱུར་བ་

དེ་གསུམ་ལ་ཟེར། བཀའ་བརྒྱད་པ་དང་དགེ་ལུགས་པ་གསང་ཐུགས་གསར་མ་
 ཡིན། ས་སྐྱ་བར་ཡབ་ཆོས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ས་སྐྱ་འཛིན་ཆོས་ལུགས་དང་པོ་
 ཐོག་མར་གསར་གཏོད་གནང་མཁན་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་ཡབ་ནི་
 ཆོས་ལུགས་རྟེན་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་དུས་
 ལུགས་ཀྱི་ཐུགས་གསར་མ་ཡང་ཐུག་བཞེས་མཛད་དེ་ཁོང་གིས་གསང་ཐུགས་
 གསར་རྟེན་གཉིས་ཀ་གནང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ས་སྐྱ་འཛིན་ཆོས་ལུགས་མ་ཆོའི་
 ཆོས་རྒྱུད་དེ་རྟེན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡབ་ཆོས་ཞེས་བཛྲོད། ས་སྐྱ་པས་རྟེན་
 མ་དང་གསང་ཐུགས་གསར་མའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། གསང་
 ཐུགས་རྟེན་མའི་ལྟ་བ་དང་དགེ་ལུགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་གཉིས་སྟངས་དེ་གསལ་བྱས་ཡིན།
 འོན་ཀྱང་དགེ་ལུགས་པ་ཟེར་དུས་རྟེན་མའི་ཆོས་ལ་ཚ་བ་ནས་མི་དགའ་མཁན་
 ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ན་མི་འགྲིག་རྟེན་མའི་ཚུགས་ནས་ཐོན་པོའི་ཆོས་དང་
 རྟེན་མའི་ཆོས་དེ་གཉིས་སྟངས་དེ་མཐུགས་སུ་བཀའ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཐོན་པོའི་
 ཆོས་དེ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་མིན་པར་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་དང་ཚ་བ་ནས་
 རྒྱལ་འགལ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཐོན་པོ་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་
 གསང་ཐུགས་རྟེན་མའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཁྱད་སྟངས་
 གཏུགས་ས་དེ་ཐོན་པོའི་ཆོས་ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་ཐོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་
 དེ་འདྲ་བྱིས་པ་མ་གཏོགས་རྟེན་མ་རང་གིས་ཐོན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། རྟེན་
 མའི་ལྟ་བ་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་པར་ཚ་བ་ནས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། དགེ་
 ལུགས་པའི་ཚིང་ཁ་པའི་སྒྲོབ་མ་ཁག་ཅིག་གིས་རྟེན་མའི་ལྟ་བ་དང་ཐོན་པོའི་ལྟ་
 བ་དེ་མཐུན་དང་མ་མཐུན་སྟེར་གསུངས་མེད། སྤུ་བཀའ་བྱུང་མཐའི་ནང་དུ་
 རྟེན་མ་དང་ཐོན་པོ་གཉིས་ཏེ་ཅང་ཉེ་པོ་ཡོད་ཚུལ་འཁོད་འདུག་པ་དེ་སྤུ་
 བཀའ་རང་གི་ལྟ་བ་ཡིན་པ་ལས་དགེ་ལུགས་པ་ཆོང་མའི་ལྟ་བ་མིན། དེར་
 བརྟེན་སྤུ་བཀའ་བྱུང་མཐའི་ནང་དུ་དེ་འདྲ་འཁོད་ཡོད་པ་དེ་དགེ་ལུགས་པ་
 ཆོང་མས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་ན་མི་འགྲིག་ དཔེར་ན།

ཅོང་ཁ་པའི་སློབ་མ་ཁག་ཅིག་གིས་ཐོན་པོའི་ཆོས་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་
 ཚ་བ་ནས་མེ་མཐུན་པའི་རྒྱལ་འགལ་ཞིག་མིན། དེ་མིན་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ས་
 དེ་ཐོན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ས་ཐོན་པོའི་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་ཟེར་བ་ཞིག་
 ཡོད། དེའི་ནང་ཐོན་པོའི་ཆོས་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་ཚ་བ་ནས་མཐུན་
 ཐབས་མེད་པ་ཞིག་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་ཐོན་པོའི་གཞུང་གི་ནང་ནས་
 རྒྱུ་ལ་བཤད་བརྒྱུ་ཡོད་པས་དཔེ་ཆ་དེ་ལ་ཐོན་པོའི་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་
 འགྲེལ་བཤད་བརྒྱུ་ཆོག་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་
 འགྲེལ་བཤད་བརྒྱུ་ཆོག་ཅིང་། འགྲེལ་བཤད་གང་ནས་བརྒྱལ་ནའང་འགྲིག་པ་
 ཡིན་པས་ཐོན་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གཉིས་པར་ཚ་བ་ནས་མཐུན་
 ཐབས་མེད་པ་ཞིག་མིན་ཞེས་འཇོན་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་པོད་དུ་མི་མང་པོ་ཞིག་
 གིས་ཐོན་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གཉིས་མེད་དང་སྤྱུ་སྤྱུག་པ་ནང་བཞུགས་
 མཐུན་ཐབས་ཚ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་དུ་ཆ་འཇོག་གི་ཡོད། སྤྱུ་བཀའ་བྱུང་
 མཐའི་ནང་དུ་ཉིང་མ་དང་ཐོན་པོ་གཉིས་ཏེ་ཅང་ཉེ་པོ་ཡོད་ལུགས་བྱིས་ཡོད་པ་
 དེའི་སྤྱུ་བཀའ་རང་གི་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ས་ཐོན་པོའི་ལྟ་བུ་ནང་དུ་བཤད་པ་
 དེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན།

ཐོད་ལ་གསང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཐོག་མར་དར་སྤེལ་གནང་མཁན་ནི་སློབ་
 དཔོན་པ་ལྷ་འབྲུང་གནས་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་སྤྱུ་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལ་ལྷུང་།
 ཁོང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་རལ་པ་ཅན་དང་སད་ན་ལེགས་མཛེས་ཡོན་ལྷན་དུ་ས་ལ་པོད་དུ་
 ཐེབས་པ་རེད། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ནི་ཐོད་ལ་གསང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་དར་སྤེལ་
 གནང་མཁན་གཙོ་བོ་ཡིན། སློབ་དཔོན་པ་ལྷ་འབྲུང་གནས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་དབུ་མ་
 ཐལ་འཁྱར་བའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། པ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལའི་ལྟ་བུ་པོ་མ་དེ་གང་
 ཡིན་མིན་གསལ་པོ་མེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཁོང་གིས་ཆོས་གསུངས་སྐབས་
 སློབ་མ་ཁ་ཤིས་ལ་སེམས་ཅན་པའི་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གསུངས་ཡོད། ཁ་ཤིས་
 ལ་དབུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གསུངས་ཡོད། ཁ་ཤིས་ལ་དབུ་

མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་ཡང་གསུངས་ཡོད། ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
 བརྩོམ་དེ་གང་ཡིན་མེད་གསུངས་མེད། དེ་ནི་ཆོས་གསུངས་མཁན་གང་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲོབ་མ་ཆོར་ཆོས་གསུངས་སྐབས་སྒྲོབ་མའི་གནས་ཆད་ལ་
 གཞིགས་ནས་གསུངས་པ་ལས་སོ་སོས་ཤེས་ཆད་ཆར་མ་གསུངས་སྒྲོབ་མེད།
 དེར་བརྟེན་པར་ཆེན་པོ་ལྟ་ལས་ཆོས་གསུངས་སྐབས་གསུངས་སྤངས་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྩ་
 ཆོགས་ཡོད། སྐབས་དེར་བྱུང་པོ་ཁྱི་སྒྲོབ་མེ་བཅན་གྱིས་ཐོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཞི
 བ་འཆོའི་དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་དེ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བཀའ་པལ་ལྟུངས། སྒྲོབ་
 དཔོན་པ་རྩ་འཕྲུང་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བུ་དང་བཅུན་ནས་
 ཆོས་གསུངས་པ་ལས་ཁོང་རང་གི་ལྟ་བུ་དབྱ་མ་ཐལ་འཕྲུར་བའི་ལྟ་བུའི་ཆོག་
 བས་གསུངས་པ་ཏེ་ལམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དགེ་ལུགས་པས་སྒྲོབ་དཔོན་པ་རྩ་
 འཕྲུང་གནས་དང་པར་ཆེན་པོ་ལྟ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་དབྱ་མ་ཐལ་འཕྲུར་བའི་
 ལྟ་བུ་མེན་ན་ཁོང་གཉིས་སྒྲུ་ཆོའདི་ལ་སངས་རྒྱལ་མི་བྱུང་ཅིང་། ཁོང་གཉིས་སྒྲུ་
 ཆོའདི་ལ་སངས་རྒྱལ་པ་ཡིན་པས་ཁོང་ལྟ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་མ་དེ་དབྱ་མ་ཐལ་
 འཕྲུར་བ་ཡིན་པ་དེ་ནས་ཤེས་བྱུང་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་མར་
 པ་དང་མི་ལ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོབ་མར་ཆོས་གསུངས་སྐབས་ལྟ་བུ་རྩ་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་
 བས་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་ཁོང་གཉིས་སྒྲུ་ཆོའདི་རང་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་པ་ཡིན་པས་ལྟ་
 བརྩོམ་དེ་དབྱ་མ་ཐལ་འཕྲུར་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་དགེ་ལུགས་པའི་ཤོད་ཚུལ་
 ཡིན་པས་ར་ཆོས་དེ་ཆོ་ཡང་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། ཆོན་མ་རྒྱ་ཡིག་གི་དཔེ་ཆ་ཁ་
 བས་ནང་ཀྱི་ཉིང་མ་དང་དགེ་ལུགས་པ་གཉིས་པན་ཚུན་ཆ་བ་ནས་མཐུན་ཐབས་
 མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་དེ་བཞིན་དགེ་ལུགས་པའི་ནང་གི་མི་ཁག་གཅིག་གི་ལྟ་བུ་དེ་
 དགེ་ལུགས་པ་ཡོངས་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ནོར་ནས་བྱིས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད།
 དེ་ཆོ་ནི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞིབ་པར་རྒྱ་རྒྱས་ཡོད་པའི་དགེ་ལུགས་པ་བརྟེན་ནས་སྤྱངས་པ་
 མ་བྱས་པར་སོ་སོས་དཔེ་ཆ་ཉོག་ཅམ་བལྟས་ཏེ་སྒྲུགས་གཅིག་ལ་བལྟས་ནས་
 རྒྱུགས་ཆར་མར་མཐུག་བརྒྱམས་བཞག་པ་ཞིག་ཡིན།

འདིར་གསལ་བཤད་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཟེར་བ་
 དེར་གོ་བ་ལེན་སྟངས་གཉིས་ཡོད། གོ་བ་ལེན་སྟངས་དང་པོ་ནི། སོ་སོར་ཆོས་
 འདི་ཡིན་ཞེས་ངོ་མ་ཞིག་བརྟན་རྒྱ་མེད་པར་ས་སྒྱུ་དང་། རྟིང་མ། དགེ་ལུགས།
 བཀའ་གདམས་སོགས་ཚང་མ་བྱས་པ་དེ་ལ་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཅེས་གོ་བ་ལེན་
 གྱུ་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱལ་བ་ལུ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ལུགས་ཟུབ་མཐའ་ཚང་མ་
 གནང་གི་ཡོད་པས་ཁོང་རང་གི་ལྟ་བུ་ངོ་མ་དེ་གང་ཡིན་མིན་ཐད་ལྟ་སྟངས་མི་
 འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང་། དགེ་ལུགས་པས་རྒྱལ་བ་ལུ་པ་དགེ་ལུགས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་
 ཟེར་བ་དང་། རྟིང་མས་རྒྱལ་བ་ལུ་པ་རྟིང་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཟེར། གང་ཞེ་ན།
 ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་ནང་དུ་རྟིང་མ་དང་། དགེ་ལུགས། བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་
 གྱུ་དེ་ཆ་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་ཆོ་ཚང་མ་ཟུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ལྟ་བའི་བྱུང་
 ཆོས་དང་མཐུན་པར་མཛད་ཡོད་པས་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་རྟིང་མའི་དཔེ་ཆར་
 ལྟ་དུས་ཁོང་དངོས་འབྲེལ་རྟིང་མའི་ལྟ་བ་ཟུག་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་
 དང་ཡང་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་ས་སྒྱུའི་དཔེ་ཆར་ལྟ་དུས་དངོས་འབྲེལ་ས་སྒྱུའི་ལྟ་
 བ་ཟུག་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྒྲུང་ཡོང་གི་ཡོད། གཞན་ཡང་
 རྒྱལ་བ་སྐུ་ཤིང་བདུན་པའི་རྣམས་སྐུ་སྤྲེལ་བ་བཞད་པའི་རྩྭ་རྩེ་ཞེས་པ་ཞིག་གྲུང་
 བ་དེ་ཡང་ཟུབ་མཐའ་གང་ལའང་མི་གཏོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གིས་དགེ་
 ལུགས་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟིང་མའི་ལྟ་བ་ཚང་མ་སར་བཟེ་རྒྱར་བཟེ་བུས་ཏེ་རྟིང་
 མས་བརྟན་ན་རྟིང་མ་མིན་པ་ལྟ་བུ། དགེ་ལུགས་པས་བརྟན་ན་དགེ་ལུགས་པ་
 ཡང་མིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཚང་མ་མཉམ་བཟེས་གནང་ཡོད་སྟངས་རྟིང་མ་བས་ཁོང་
 རྟིང་མའི་ཁོངས་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བུས་པ་དང་དགེ་ལུགས་པས་ཟུང་དགེ་ལུགས་
 པའི་ཁོངས་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བུས་ཏེ་གང་ལྟར་ཁོང་གང་ལའང་མ་རྒྱུད་པ་ཞིག་
 ཆགས་པ་རེད། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་ལུ་པས་མཛད་པ་དེ་དང་སྤྲེལ་བ་བཞད་པའི་རྩྭ་
 རྩེས་མཛད་པ་གཉིས་རྩ་བ་ནས་མི་འདྲ་བར་རྒྱལ་བ་ལུ་པས་ཟུབ་མཐའ་གང་
 འདྲ་ཞིག་གི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་མཛད་ནའང་ཟུབ་མཐའ་དེ་རང་གི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་

ལས་ཀྱི་མཐའ་གཞན་དང་པན་རྒྱུ་པར་བསྐྱེད་པསྐྱེད་ཆ་བ་ནས་གནང་མེད།
 སྐྱེ་ལྟར་བཞད་པའི་རྩོམ་ཆེ་དང་། འོན་ཀྱང་ལྷན་མ། མོ་མེམས་པ་དེ་གསུམ་ལ་མེད་
 གྱི་རྒྱལ་རྒྱ་རྒྱལ་གསུམ་མེད། ཡིན་ནའང་མེད་ལ་རྒྱལ་རྒྱ་དེ་གསུམ་མ་གཏོགས་
 མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཡ་མཛོ་ས་ཁུལ་ལྟར་པའི་མེད་དཔུས་གཙང་གཉིས་ཀྱི་སེར་
 འབས་དགའ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་རྒྱ་ཆར་མ་བརྩོམས་པ་ཡིན་ན་སུམ་བརྒྱ་ཆུག་ཅམ་
 ཡོད། ཁོར་རྒྱལ་གསུམ་ལ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་རྒྱ་རྒྱལ་གསུམ་ཞེས་བྱུར་དུ་མིང་དེ་འདྲ་
 ཞིག་བཏགས་ཡོད།

ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཟེར་བ་དེར་གྱི་བ་ལེན་སྤངས་གཉིས་པ་ནི། ས་ས་
 དཔེར་ན་དགེ་ལུགས་པའམ་ཡང་ན་རྒྱུང་མ་སོགས་གང་བྱས་ནའང་དེ་གཙང་མ་
 བྱས་ཐོག་ ཆོས་ལུགས་བྱུང་མཐའ་གཞན་དག་ལ་དམའ་འབེབས་དང་།
 དགག་པ། རྒྱུན་བརྒྱན་ད། མཐོང་རྒྱུང་སོགས་ཆ་བ་ནས་མ་བྱས་པར་བཏང་
 རྒྱུམས་སྤྱུ་བཞག་པ་དེ་ལ་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཟེར། དཔེར་ན་པཎ་ཆེན་རྒྱ་
 ཡོང་བཞི་པ་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་ནི་རྒྱུང་མ་དང་། དགེ་ལུགས་ ས་སྤྱ།
 བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱིས་ཆ་འཛིག་བྱེད་ས་ཞིག་དེད་ལ་ཁས་ལེན་
 ས་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དགེ་ལུགས་པས་ཁོར་ནི་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་རྒྱ་དངོས་ཡིན་
 ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུང་མ་བས་ལྷ་རྒྱུན་པར་འཁྱེད་རྒྱལ་བ་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་ལ།
 བཀའ་བརྒྱུད་པས་ཀྱང་རྩ་ཅང་དད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ས་སྤྱ་
 བས་ཀྱང་དད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོ་ན་ཁོར་རང་ཆོས་ལུགས་ཆར་མ་
 གནང་གི་ཡོད་དམ་ཞེན་མ་ཡིན་པར་ཁོར་རང་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་མ་གཏོགས་
 ཆ་བ་ནས་གནང་གི་མེད། ཡིན་ནའང་ཁོར་ལ་ཆོས་ལུགས་ཆར་མས་དེ་ལྟ་བུའི་
 དད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ཁོར་གིས་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་
 དམའ་འབེབས་དང་རྒྱུན་བརྒྱན་གྱི་བཀའ་མོལ་ཆོག་བྱུར་ཅམ་ཡང་གསུངས་ཀྱི་
 མེད་པ་མ་བྱེད། ཁོར་གིས་མོད་འདི་ལ་རྒྱུང་མ་དང་། ས་སྤྱ། བཀའ་བརྒྱུད་པ་
 ལ་སོགས་པའི་བྱུང་མཐའ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ཆར་མའི་དཀོན་ས་པ་དེ་མཐའ་

ཐུག་ནས་བཤད་ན་གཅིག་ཡིན་པ་ལས་འགལ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལས་སོ་
 སོའི་ཚུགས་ཞེན་གྱིས་ཆོས་ལུགས་གཞན་ལ་གནོད་པའི་བཀའ་སློལ་ཆོག་གཅིག་
 གྱུར་གསུངས་ཚུང་མེད་སྟབས་མ་གཞི་ཁྲིམ་རང་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་གཙང་མ་
 གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཏུ་ཆོས་ལུགས་གཞན་ཆང་མས་ཏེ་ཅང་ཆ་འཛིག་དང་
 དད་པ་ཆེན་པོ་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ལའི་བྲམ་མ་སྤྱུ་ཤེང་ལྷ་པ་དང་པཎ་ཆེན་སྤྱུ་ཤེང་
 བཞི་པ་སྤྱོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱལ་མཆན་གཉིས་ཏུས་རབས་གཅིག་ཡིན་པ་དང་།
 པཎ་ཆེན་སྤྱུ་ཤེང་བཞི་པ་ནི་རྒྱ་ལའི་བྲམ་མ་སྤྱུ་ཤེང་ལྷ་པའི་ཙ་པའི་བྲམ་མ་ཡིན་པས་
 ཁྲིམ་ནམ་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་བྲམ་སྤྱོ་བ་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
 ཁྲིམ་ནམ་གཉིས་ཆོས་གནང་སྟངས་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཞི། གཅིག་གིས་ཆོས་ལུགས་
 ཆང་མ་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་གཅིག་གིས་ཆོས་ལུགས་གཅིག་མ་གཏོགས་གནང་
 གི་མེད། དེའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དམིགས་ལུལ་དང་ཕྱེད་ཐབས་
 ཁག་ཁག་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལའི་བྲམ་མ་སྤྱུ་ཤེང་ལྷ་པ་ནི་ཐོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་
 མཁན་གྱི་བྲམ་མ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཆོས་ལུགས་ཆང་མར་མཐུན་སྒྱུལ་ཕྱེད་དགོས་
 པ་ལས་ཆོས་ལུགས་གཅིག་ལ་ཡག་པ་དང་ཆོས་ལུགས་གཅིག་ལ་ལྷག་པ་བྱས་པ་
 ཡིན་ན་ཐོད་མི་རིགས་ཡོངས་རྒྣགས་ཀྱི་མཐུན་སྒྱུལ་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཡོང་གི་ཡོད་
 སྟབས་ཁོང་གིས་ཆོས་ལུགས་ཆང་མ་ཕྱག་བཞེས་མཛད་དེ་ཆོས་ལུགས་ཆང་མའི་
 བྲམ་མ་བཞེན་པ་མ་ཟད། ཆོས་ལུགས་ཆང་མའི་དཔེ་ཆ་བཅམས་གནང་བ་དང་།
 དེ་ཡང་ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་ལྷ་བ་མར་བསྐྱུར་བསྐྱེད་མ་གནང་བར་རང་རང་སོ་
 སོའི་ལྷ་བ་གཙང་མ་གཙང་རྒྱུང་ཞིག་མཛད་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་ཁག་གཅིག་
 གིས་རྒྱ་ལའི་བྲམ་མ་སྤྱུ་ཤེང་ལྷ་པ་ཆབ་པེ་ཆོད་པེ་རེད་ཟེར་བ་དང་། ཨོ་གསར་གྱི་
 དགྲ་ཐུག་དང་གཅིག་པ་རེད་ཅེས་ཤོད་པ་མ་ཟད། ཨོ་འབྲས་དག་འགས་མ་ནང་
 གི་དགེ་ལུགས་པའི་ཚུགས་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་རྒྱ་ལའི་བྲམ་མ་སྤྱུ་ཤེང་ལྷ་
 པས་མཛད་པའི་དཔེ་ཆ་དེ་ཆོད་ནང་རྟོང་མའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་མེད་དམ་སྟེ་མ་ནས་
 ཡིད་ཆེས་དེ་ཙམ་ཕྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྟོང་མ་ལ་ཚུགས་ཞེན་ཆེན་པོ་

བྱེད་མཁན་དེ་ཆོར་ཡང་ཉ་ཉུང་ས་དེ་འདྲ་ཡོད། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཚུགས་ཞེན་མི་
བྱེད་མཁན་ཆོས་ཉ་ཅང་དད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོ་རང་སྐབས་
དེར་ཆོས་ལུགས་ཆང་མ་ཐུག་བཞེས་གནང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཁོར་ཉིད་
སྲིད་དབང་གི་བདག་པོ་ཡིན་པས་ཐོད་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲིལ་ལ་ཕན་པ་
ཡོང་ཆེད་དེ་ཉ་ཉུང་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ལ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྦྱ་སྲེང་དང་
པོས་སྦྱིད་གེ་ལུགས་པའི་མཁས་མཛོལ། ནང་ས་སྒྱ། ལྟ་བ་གསང་སྟགས་རྒྱུ་
མ་མཛད་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོད་ཡོངས་རྫོགས་གོང་བྱ་གཅིག་ལྟར་ཡོང་
ཐབས་གནང་བའི་མཛད་པ་དེ་ཉ་ཅང་སྐབས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་ཅེས་མཐུག་
བརྗེས་དེ་འདྲ་ཞིག་གནང་ཡོད། པཌ་ཆེན་སྦྱ་སྲེང་བཞི་པ་སྦྱ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་མཚན་ནི་བཟླ་མེས་ལྟན་པའི་དགོན་བདག་ཡིན་པ་ལས་སྲིད་དབང་གི་
བདག་པོ་མིན་ཉུང་ས་ཁོང་གིས་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་གཙང་མ་གནང་བ་མ་
གཏོགས་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ཙ་ཙ་ནས་གནང་གི་མེད། འོན་ཀྱང་ཆོས་
ལུགས་གཞན་ལ་དམང་འབེབས་དང་མཐོང་རྒྱང་ཡང་ཙ་ཙ་ནས་གནང་གི་མེད།
དེ་ཆོར་ཆོས་མཁྱེན་དགོས།

རྒྱུ་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བའི་སྐྱོར་ལ་རང་གིས་གང་མེས་པ་
དང་གོ་བ་གང་ཐེབས་པ་དེ་འདྲིར་བྱ་གི་ཡིན། རྒྱུ་མ་རང་གི་ལྟ་བ་རོ་མ་དེ་ལ་
རྫོགས་ཆེན་ཀྱི་ལྟ་བ་ཟེར། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དེར་ནང་གཞེས་དབྱེ་ན་
གཞི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ལམ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པ་ཆེན་
པོ་སྟེ་གསུམ་ཡོད། རྫོགས་ཆེན་ཞེས་པའི་རྫོགས་པ་དེ་གང་ཞིག་རྫོགས་པ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། ཁྱི་མ་དང་བྲལ་བའི་ད་ལྟའི་རིག་པ་(རིག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་དོན་)
འདྲིའི་ནང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་རྫོགས་ཆེན་ཟེར། དེ་ནི་
རྫོགས་ཆེན་པ་ཟེར་བའི་ཆོག་ཁོ་རང་གི་གོ་དོན་ཡིན། ཆོག་འདྲིའི་འགྲེལ་བཤད་
གོ་བདེ་ཤོས་དེ་ཀྱན་མཁྱེན་སྐྱོང་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནི་གཤམ་གསལ་
ལྟར། འབྲལ་སྤང་གི་དབང་གིས་སོ་སོ་ལ་སྤང་བ་ཡིན་ཅང་ཕར་ལྟ་དུས་བདེན་

པ་ཡིན་མདོག་ཁ་པོ་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་དོན་ལ་ཁོ་རང་གི་རོལ་ནས་ཚུར་གྲུབ་
 པ་ཞིག་མིན། རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རོལ་དེ་ནས་གཤམ་འབྱུལ་མ་བཞག་མེད་པ་ཡིན་
 པས་ན་རྟོགས་པ་ཟེར། རྟེན་པ་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་ལྟ་དང་། ཆོས་སྤྱི།
 ཡོངས་སྤྱི་གསུམ་ལ་རྒྱུར་ཤར་ཡོང་གི་རེད་ཟེར། དེ་ཤར་ཡོང་བས་ན་ཆེན་པོ་
 ཟེར། རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འབྱུར་དེ་རྒྱལ་ལྟ་དང་། ཡོངས་སྤྱི། ཆོས་སྤྱི་གང་
 ཏུང་ཞིག་གི་རོལ་རྒྱུར་ཤར་ཡོང་པ་དེ་ལ་ཆེན་པོ་ཟེར། འདིར་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་
 གི་རྒྱུན་རྒྱུམ་ཆོགས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ཞེས་འབྲེལ་བ་ཤད་གནང་ཡོད། ཀྱུན་
 མཁྱེན་སྒྲོང་ཆེན་པོ་གི་རྩེ་ཙོང་ཁ་པོ་མ་རྒྱུན་གོང་གི་རྩིང་མའི་མཁམས་པ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ཡིན། ཁོང་གི་གསུང་ཚུལ་ན་ཅང་མང་པོ་ཡོད། འདིར་གོང་གསལ་གྱི་
 འབྲེལ་པ་དེ་ཡོང་བ་རྒྱུར་གཅིག་བཤད་ན། ར་རང་ཆོར་འཆར་ལྷང་གྲུང་བ་དེ་
 ཆོ་ཆོང་མ་འབྲེལ་ལྷང་གི་དབང་གིས་ལྷུང་བ་གཉེག་རེད་ཟེར། འབྲེལ་ལྷང་གི་
 དབང་གིས་ལྷུང་བ་ཡིན་ལྷུང་བས་པར་རྟག་དབྱུང་ཞིབ་འབྲུག་མ་ཁྱུས་པར་བལྟས་
 པ་ཡིན་ན་བདེན་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཛོད་ཡོད་དོན་དངོས་སྤྱི་ཁོ་རང་གི་རོལ་
 ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འབྱུར་དེའི་
 རྟོག་ནས་གཤམ་འབྱུལ་མེད། རོལ་གྱི་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རོལ་དེ་རང་ཡིན། རྣམ་
 འབྱུར་དེ་རྩེ་ཆོགས་ཡོད། རོལ་རྟེན་པ་ཉིད་དེ་ལ་རྣམ་འབྱུར་རྩེ་ཆོགས་འཆར་
 ཡོང་བ་ཡིན་ལྷུང་པ། ར་ཆོས་རོལ་དེ་གེས་རྟོགས་མ་ཁྱུབ་པར་དེའི་རྣམ་འབྱུར་
 དེ་བདེན་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཛོད་གི་ཡོད། རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འབྱུར་དེ་
 ཆོས་སྤྱི་དང་། ཡོངས་སྤྱི། རྒྱལ་སྤྱི་སྟོན་སྟེ་ཁ་གསུམ་ལ་འཆར་ཡོང་བ་ཡིན་
 ལྷུང་སྟོན་སྟེ་ཁ་པོ་དང་ཆེན་པོ་སྟེ་རྟོགས་ཆེན་ཞེས་བརྟན་པ་ཡིན་ཟེར། ཀྱུན་
 མཁྱེན་སྒྲོང་ཆེན་པོ་གི་སྤྱི་འབྱུར་བལྟན་པའི་སྤྱི་མེ་ཆེན་པོ་འབྲུག་ཟེར་བ་
 ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མཆོན་གཞན་དུ་མེད་ཡོད་ཟེར་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་མས་སྤྱི་སྟོན་
 དེ་ཀྱུན་མཁྱེན་རྒྱལ་སྤྱི་ཡོང་བུ། གཤམ་ཏུ་གྲུའི་ཆ་རྟོན་གོང་ཏུ་ཡོང་བ་ལྷུང་སྟོན་
 བལྟན་པ་ལྷུང་དང་ཡུལ་འབྲོམ་བཟང་བཟོད་ན་མས་ལྱུག་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྤྱི་རབ་

བྱུང་ལྟ་པའི་ས་སྤྱིལ་(༡༩༠༥)ལོར་སྤྱ་འབྲུང་ལ། དགྲའ་ལོ་ལྟ་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་
 ལྟོག་ན་མས་བར་སྤྱོད་ལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་དཀའ་ཆོག་ས་མེད་པར་མཆིན། དགྲའ་
 ལོ་བདུན་ལ་ཡབ་ལྷགས་འཆང་གི་བྱུང་ནས་བཀའ་བརྒྱད་བཤེ་འདུས། ཉ་
 མགྱོན། ལུར་པ། གུ་རུ་ཞི་དྲག་ན་མས་དབང་ལྱང་མན་རག་བཅས་ལྷག་བཞེས་
 མཛད། ལྷན་དང་ཆེས་ལ་སོགས་པ་འང་གསན་ནས་ཐུགས་སྤྱུ་ཆུད། དགྲའ་ལོ་
 བརྒྱ་གཉིས་པ་ལ་བསམ་ཡས་སྤྱ་མཁན་པོ་བསམ་འབྲུབ་རིན་ཆེན་དང་སྤྱོད་
 དཔོན་ཀུན་དགའ་ལོད་ཟེར་གཉིས་ལས་རབ་བྱུང་གི་སྤྱོད་པ་བཞེས་ཏེ་མཆོན་
 ཆུལ་ཁྲིམས་སྤྱོད་ལྟས་ཞེས་གསོལ། སྤྱོད་དཔོན་བཅན་དཔོན་པ་དང་གཞོན་རུ་
 རིན་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་ནས་པར་ལྷན་དང་ཆད་མ། སྤྱོད་དཔོན་གཞོན་རུ་ཀུལ་
 པོ་ལས་དབྱུ་མ། དཔང་ལོ་ཆེན་པོ་ལས་མདོན་པ་དང་བཟུ་མོ་མདོ་ལའི་བཤད་
 པ་བཅས་གསན་ནས་སྤྱ་ས་ཆེན་པོའི་སྤྱེ་པ་ལ་ཆེ་བར་སྤྱོད་མཛད་པས་མཁས་
 པའི་ལྷན་གཤམས་ཀྱིས་ཁྱེད། སྤྱོད་དཔོན་གཞོན་རུ་དོན་བྱུང་ལས་མདོ་སྤྱོད་མཛས་
 གསུམ་གྱི་གདམས་པ། སྤྱོད་དཔོན་བཟུ་མིམ་རིན་ཆེན་ལས་ལམ་འབྲས་སྤྱོད་
 དང་། ཞི་བྱེད། རྒྱགས་ཆེན་གྱི་མན་རག་སོགས་གསན་ཅིང་། གཞན་ཡང་
 ཀམ་པ་རང་བྱུང་རྩ་ཆེ་དང་། ས་སྤྱིལ་སྤྱོད་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། སྤྱོད་མ་འཇམ་
 དབྱུངས་པ་སོགས་བརྒྱ་ལྷག་ལྷག་ཅམ་ལ་བཞེན་ནས་གངས་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་དར་བའི་
 མདོ་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཡོངས་གསན་བཞེས་གནང་། ལྷག་པར་དུ་རིག་
 འཛིན་ཀུ་ལྷ་རྒྱ་འཛིན་བྱུང་ནས་གསང་ལྷགས་ལྟ་འབྲུར་གྱི་གདམས་པ་མཐའ་དག་
 ཉམས་ཁྲིད་དུ་གསན་ནས་དབེན་གནས་མང་པོར་སྤྱོད་པ་ཉམས་བཞེས་མཛད་
 པ་ལས་རྒྱགས་པ་ཆེན་པོ་རང་སྤྱང་རིས་མེད་ཀྱི་ཉམས་རྒྱགས་མཐར་ལྷན་ཏེ་སྤྱོད་
 པའི་མོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས། གངས་རི་མོད་དཀར་དུ་བཞུགས་ནས་
 སྤྱོད་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་མ་མང་པོ་ལ་སྤྱོད་ཐིག་གི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་
 རིག་སྤྱོད་གསུམ། རང་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ། རལ་གསོ་སྤྱོད་གསུམ། མཛོད་
 བདུན་གྱི་པ་ལ་ཆེ་བ་སོགས་གནས་འདི་ཉིད་དུ་བཅུམས་པར་མཛད་ཅིང་།

དཔོན་གནས་བཏབ་པའི་མིང་ལ་ཨོ་ལྷན་རྫོང་གནས་ཞེས་འདྲིམས་པར་མཛད།
 དེ་ལྟར་བཞུགས་འཁྲིའི་དོན་ལྷན་ཆེར་མཛད་ནས་དཔུང་ཨོ་ལྷ་བཅུང་རྒྱལ་བཞེས་པ་
 རབ་བྱུང་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་ཡོས་(༡༩༤༩) ལོར་བསམ་ཡས་མཆིམས་ལུར་དགོངས་
 པ་ལྷ་ངན་ལས་འདས། ལྷ་གདུང་ཞུགས་ལ་ལུལ་བས་ཐུགས་ཐུགས་ལྷན་གསུམ་
 མེས་མ་འཆོག་པ་དང་། རིང་བསྐལ་གངས་མེད་ལྷན་པ་རྣམས་ནང་རྟེན་འདྲ་
 ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷ་རྟེན་ལྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོའི་མཛོད་རྟེན་ཀྱང་གནས་དེ་ཉིད་དུ་
 བཞེངས་པ་སོགས་རྣམ་ཐར་ཞིབ་པ་ཆག་རི་ཉི་གཤམ་མཆོག་ལྷུ་ལྷེང་རྒྱལ་པ་
 ཐུབ་བཞུགས་འདྲ་གསལ་བཞུགས་པའི་ཉི་མས་མཛད་པའི་《གསར་ཆེན་ལྷ་ལྷུང་
 རེས་དོན་ཟབ་མོའི་ཐུང་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་》ནང་གསལ་བ་
 དེར་གཟིགས། གཞན་ཡང་ཁམས་པ་ཆོས་གཤམ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་《ཀུན་
 མཁྱེན་རྒྱ་མེད་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་ཐར་མཛོད་བརྟན་ལུན་》ཞེས་པ་བྲིས་པ་ཤོག་
 གངས་༩༡ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་མངལ་ཐུང་བ་དེའི་ནང་དུ་ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་གི་
 གསུང་ཚིམ་གསུམ། ལྷའི་གནས་ལྷན་མོང་གི་སྐར་བཞུན་བཅས་དཔུང་བཅུ་གོ་ལྷ་
 དང་། ནང་གི་གནས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་བཞུན་བཅས་བཅུད་དང་ཉེར་བཅུད།
 གསར་བའི་གནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྷན་པའི་བཞུན་བཅས་ལུམ་ལུ་ལྷ་ལྷེན་ཆོས་ཆེན་
 ཉིས་བཅུ་ལྷ་བཅུང་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ལྷ་དགེ་པར་ཁང་ཆེན་མོར་
 བཞུགས་པའི་གསུང་《མཛོད་བདུན་》《རལ་གསོ་སྐར་གསུམ་》《རང་གྲོ་ལ་
 སྐར་གསུམ་》《ལུན་ལེལ་སྐར་གསུམ་》《ལྷེང་ཐིག་སྐར་གསུམ་》《ཡང་ཉིག་
 སྐར་གསུམ་》སོགས་བརྩམས་པོད་བདུན་བཞུགས། ཀུན་མཁྱེན་དེའི་མཆོད་གྱི་
 རྣམ་གངས་ཀྱང་མཛོད་བདུན་སོགས་ལས་སྐྱོང་ཆེན་རབ་འབྱུམས་དང་། ལྷེང་
 གསལ་རྒྱ་མེད། རྩ་རྩེ་གཟི་བརྒྱད། རྩ་རྩེ་མེམས་དཔལ། རྒྱ་མེད་འོད་ཟེར།
 ལྷོ་ཤོས་མཆོག་ལུན། ལུལ་བྲིམས་ལྷོ་ཤོས། རག་གི་དབང་པོ། པལླ་ལས་ཤོལ།
 ལྷ་ཆོགས་རང་གྲོལ། བསམ་ཡས་པ་སོགས་དང་གཞན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་
 འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་གསལ་འདེབས་ལས་མདོ་ཁམས་པ་འཛིགས་མེད་

འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར། རྒྱལ་བའི་ལྷ་ཀྱ། མཁུན་བཙེའི་ལྷ་བཅས་གསལ། ཁོང་གི་གསུང་རྩིས་ཀྱི་སྐོར་ཆེན་མཛོད་བརྒྱན་ཞེས་པ་དེ་རྒྱུ་མ་བས་ཆ་འཛིན་གྱི་དཔེ་གཞུང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟ་ང་རང་ཆོའི་ཤེས་བྱ་མཛོད་ཟེར་བ་དེའི་ཆ་བའི་ཁྱད་སྤྲེལ་གསུགས་ས་ནི་སྐོར་ཆེན་མཛོད་བརྒྱན་ཡིན། ཁོང་གི་གསུང་རྩིས་ནི་ཆོག་རྒྱུར་བདེ་ཞིང་འགྲེལ་པ་གསལ་ཐག་ཆོད་ཡོད་པས་རྒྱུ་མའི་ལྷ་བའི་རྒྱུར་ལ་འགྲེལ་བཤད་དང་གསལ་བཤད་གནང་བའི་ནང་དུ་འགྲེལ་བཤད་དེ་ལས་གསལ་བ་མེད།

དེ་ནས་རྒྱུ་མ་པ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་དེ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་ན། ༡. སེམས་ལྷ། ༢. རྒྱུ་མ་ལྷ། ༣. མཁར་ལག་གི་ལྷ་བཅས་གསུམ་ཡོད། ལྷ་གསུམ་དེ་ནམས་དང་པོ་སྐུ་སྤྲེལ་གནང་མེད་སྐོར་བྱུང་བའི་དབྱེད་གཞིའི་རེའུ་མིག་ནང་གིས་ཡོད།

དང་པོ་སེམས་ལྷ་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ལ་སེམས་དེ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐུ་ཤར་བ་དང་དེ་ལས་ལོགས་སྐུ་མེད་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་ལྷ་ཞེས་བརྗོད་པ་འོ། དེ་གང་ཞེ་ན་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་པ་ཉིད་སྐོར་གྱི་ཡོད་པས་དེ་ནི་རྒྱུར་བཅས་གི་རྒྱུང་པ་ཉིད་སྐོར་ལྷ་ལས་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་མ་ལོན་ན་སེམས་ཡིང་དང་པོ་ཡིན་ཟེར་བར་གོ་བ་ལོག་པའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་སེམས་ཡིང་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་གང་ཡང་མེད་པའི་རྒྱུང་པ་རྒྱུང་བྱུང་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་དངོས་པོ་དེ་རང་དང་པོ་ནས་གནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་བ་དེ་སེམས་ནས་བྱུང་བ་རེད། སེམས་མེད་ན་འཆར་ལྷ་ཡོང་མི་སྲིད། འཆར་ལྷ་དེ་ནི། དཔེར་ན། ས་གི་དགྲ་རེད་བསམ་པའི་འཆར་ལྷ་དང་། འདི་གཉེན་རེད་བསམ་པའི་འཆར་ལྷ་དང་། འདི་དགྲ་དང་གཉེན་གང་ཡང་མ་རེད་བསམ་པའི་འཆར་ལྷ་དང་། ས་གི་ཡག་པོ་རེད་བསམ་པའི་

འཆར་སྒྲུང་། འདི་སྟག་པོ་རེད་བསམ་པའི་འཆར་སྒྲུང་། དེ་བཞིན་འདི་སྟག་
 པོ་འདུག་བསམ་པའི་འཆར་སྒྲུང་། དེ་སྟག་པོ་མི་འདུག་བསམ་པའི་འཆར་
 སྒྲུང་། དེ་ཞིམ་པོ་འདུག་བསམ་པའི་འཆར་སྒྲུང་། འདི་ཞིམ་པོ་མི་འདུག་
 བསམ་པའི་འཆར་སྒྲུང་དེ་ཚོ་ཆང་མ་འཆར་སྒྲུང་གི་སྟག་ཡིན། འཆར་སྒྲུང་དེ་
 སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒྲུང་ཡིན་པ་ལས་དངོས་པོ་དེ་རང་གི་འཆར་སྒྲུང་མིན། དཔེར་
 བ་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒྲུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སག་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན་རང་
 ཚོའི་གསང་གཙང་ནང་གི་མི་གཙང་བ་དེ་ཟས་ན་སྒོ་བ་ཞིམ་པོ་ཡོད་པ་དེ་སག་
 པའི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒྲུང་ཡིན་པ་ལས་རང་རང་ཚོ་ཁ་ལ་བརྒྱ་པར་བཞག་སྟེ་ལ་དྲི་
 མ་ཁ་ནའང་སྟག་སྒོ་བ་ཞིག་མངོན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཞིམ་པོ་འདུག་བསམ་
 པའི་འཆར་སྒྲུང་དང་སྟག་སྒོ་བའི་འཆར་སྒྲུང་ཡོང་ཡུལ་གྱི་རྩ་པོ་གཅིག་ཡིན་
 བ་ནའང་དེ་གཉིས་ལ་འཆར་སྒྲུང་མི་འདྲ་བ་ཁག་གཉིས་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། དེ་གང་
 ལགས་ཟེར་ན་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་རང་ལ་ཞིམ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་ཞིམ་པོ་མེད་པ་
 ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན་དེ་མིན་པར་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ཞིམ་པོ་འདུག་བསམ་ན་
 ཞིམ་པོ་ཡོད། ཞིམ་པོ་མི་འདུག་བསམ་ན་ཞིམ་པོ་མེད། དེ་བཞིན་མི་འགའ་
 མས་མ་རྩལ་པ་བརྒྱུད་དགའ་པོ་ཡོད་པ་མ་བདད་དེ་ཟས་ན་ཚོར་བ་ཞིམ་པོ་ཞིག་
 ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་གཅིག་མ་རྩལ་པ་མཐོང་ནའང་སྟག་སྒོ་བའི་ཚོར་
 སྒྲུང་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ཚོར་སྒྲུང་ཆང་མ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུང་བ་གི་སྟག་
 ཡིན་སྟབས་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ཡུང་། སེམས་དེ་རང་ནི་
 རང་ཡུང་གི་སངས་རྒྱས་ཤིག་ཡིན་ཟེར། ཤོང་རྩ་རང་ཡུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་
 རང་ཡུང་གི་སངས་རྒྱས་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན། རྟེན་མའི་ལྟ་བུ་ཤོང་སྒྲུང་ས་དེ་
 འདྲ་ཡིན། སེམས་དེ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་མི་སྟབ། སེམས་དེ་རང་ཡུང་གི་
 སངས་རྒྱས་ཡིན་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་
 ནོར་བུ་འི་མི་ཞིག་ས་རྟེན་པ་འགོས་བསྟན་ཡོད། དེག་པ་སྟེ་ཚོགས་འགོས་པའི་
 ནོར་བུ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ནོར་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནོར་བུ་རྩ་མ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་

གཞན་མིན། དེའི་ཐུངས་སུ་འགོས་པའི་མི་གཙང་བ་དེ་ཁོ་རང་གི་རང་པོ་མིན།
 ཁོ་རང་གི་རང་པོ་ནི་དེ་མ་དང་བུ་ལ་བ་ཞིག་ཡིན། སེམས་ཀྱི་རང་པོ་དེ་དེ་མ་དང་
 བུ་ལ་བ་ཞིག་ལས་དེ་དེ་མ་དང་བུ་ལ་བ་ཞིག་མིན་ན། མི་རན་པ་དེ་མི་བཟང་པོ་
 ཞིག་ཏུ་འགྱུར་མི་བྱུང་ལ་མི་ཁོང་ཁོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མི་ཞི་ལྟོད་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་མི་
 བྱུང་ཞི། ཁོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་པོ་དེ་རང་ཡིན་ན་ཁོ་ལ་བཟོ་ཐབས་ཙམ་བ་ནས་
 མེད། མི་ཁོང་ཁོ་ཚོ་པོ་དེ་རྗེས་སུ་ཁོང་ཁོ་ཚོ་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཡོད་པ་
 དེ་ཁོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་པོ་དེ་ཁོང་ཁོ་ཚོ་པོ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ལྟ་བུ་སྤྲུག་ཀྱིས་ཡིན།
 ཁོང་ཁོ་ཚོ་ཚོ་པོ་ཆགས་པ་དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་པོ་དེ་ལ་ཁོང་ཁོ་འི་དེ་མ་
 བཅོག་པ་དེ་འགོས་པ་ཞིག་ལས་ཁོ་འི་སེམས་ཀྱི་རང་པོ་དེ་གཙང་མ་ཞིག་ཡིན་པས་
 མི་བཟང་པོ་དེ་རན་པ་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད་ལ་རན་པ་དེ་འང་བཟང་པོ་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད།
 དེར་བརྟེན་སེམས་ཀྱི་རང་པོ་དེ་ནི་སྤྲུལ་བྱ་དཀར་པོ་ནང་བཞུགས་དྲི་མས་མ་འགོས་
 པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་རིག་པ་ཞིག་དང་། ལྟོང་པ་ཞིག་ཡིན། རིག་པ་དེ་ནི་
 ལུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རོས་འཛིན་ལྟེན་བྱུང་མཐའ་ཞིག་དང་། ལྟེ་རོལ་
 ལུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རོས་འཛིན་དང་ཤེས་རྟོགས་ལྟེན་བྱུང་མཐའ་
 ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་འདིར་རིག་པ་ཟེར་བ་ནི་ཤེས་རྟོགས་ལྟེན་བྱུང་པའི་དོན་
 ཡིན་པ་དང་ཤེས་རྟོགས་ལྟེན་བྱུང་པའི་ལྷན་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། རང་པོ་དེ་ལྟོང་
 པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ལྟེ་ཞེས་བརྗོད་པ་འོ། དེ་འང་ལྟོང་པ་ཉིད་ཤོད་
 ལྟངས་དེ་འདྲ་ཞིག་བཤད་པ་དེ་ལ་སེམས་ལྟེ་ཟེར།

གཉིས་པ་སྤྱོད་ལྟེ་ནི་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཚུས་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་
 དེ་ལས་འགྲོ་ས་གཞན་མེད་པ་ཟེར་བ་དེ་ལ་སྤྱོད་ལྟེ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ནི་སྤྱོད་ལྟེ་
 ཟེར་བའི་ཆོག་གི་ཚུ་རྟོན་ཡིན། དེར་འགྲེལ་བཤད་བྱས་ན། དེ་ལ་དམིགས་
 པའི་བརྟེན་ས་སྤྱི་བ་པའི་སེམས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། སེམས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
 བེན། བསམ་སྤྱོད་གང་ཡང་མ་བཟང་བར་སེམས་དེ་རང་གིས་གང་བསམ་གྱི་
 ཡོད་ནའང་དེ་ལ་བཞག་ན་གང་མཆོམས་ནས་ཡལ་འགྲོ་བ་དང་། ཁོང་ཁོ་ཟས་

པའི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་གང་མཆམས་ནས་ཤི་འགྲོ་བ་ལས་ད་དུང་དེ་ལས་ཆད་
 མཐོང་འགྲོ་ཡས་གང་ཡང་མེད། དེར་བརྟེན་སེམས་ཁོ་རང་ལ་འབད་ཚུན་བྱེད་
 རྒྱུ་མེད། བསམ་སྒྲོ་རན་པ་གང་འདྲ་ཞིག་འཁོར་བ་ཡིན་ནའི་བཀག་ཡས་ལ་
 འབད་ཚུལ་མ་བྱས་པར་དེ་རང་འགྲུལ་དུ་བཞག་ན་གང་མཆམས་ནས་ཡལ་འགྲོ་
 གི་རེད། དེས་ན་སེམས་དེ་རན་པ་བྱེད་ཡས་ཐོག་ལ་འབད་ཚུལ་མེད་པའི་ཐོག་
 དུ་བཞག་ཆེ་སེམས་རན་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་པར་ཡལ་འགྲོ་བ་དེ་ལ་དམིགས་
 པའི་བརྟེན་ས་སྒྲིབ་པའི་སེམས་ཟེར། དམིགས་པའི་བརྟེན་ས་སྒྲིབ་པའི་སེམས་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་ཡལ་འགྲོ་བ་ཁོ་རང་སྤྱང་པ་ཉིད་ཡིན་ཟེར། ཡལ་འགྲོ་བ་དེ་རང་
 སྤྱང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་དེ་ལས་འགྲུལ་སུ་སྤྱང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་ཞིག་མེད་ལ་དེ་
 ལས་འགྲུལ་སུ་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་སྤྱང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་ཞིག་ཟུར་དུ་བཅའ་བུའི་ཡུལ་
 མེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་སྤྱང་བ་དེས་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་སྤྱང་ག་རེ་བྱུང་བ་
 ཐམས་ཅད་སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་འཕྲུལ་དེའི་སྤྱང་དེ་ལས་(དེའི་སྤྱང་ཟེར་བ་ནི་བར་
 སྤྱང་ལ་དཔེ་བཞག་པ་ཡིན་) འགྲོ་ས་གཞན་མེད། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་
 བར་སྤྱང་ཞིག་ཡོད་ཆེ་བར་སྤྱང་དེའི་ནང་རྩུང་ཆེ་མི་དངོས་ཚང་མ་དེའི་ནང་
 རྩུང་ས་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤྱང་དེ་ལ་དཔེ་བཞག་པ་རེད། སྤྱང་དེ་གཉིད་ཟབ་པོ་ཡོད་
 པ་ཞིག་རེད། སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་གཉིད་ཟབ་པ་དེ་ལས་འགྲུལ་སུ་མེད་ཟེར།
 སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་དེ་ལ་པར་བརྟེན་པའི་སྐབས་
 སུ་དེ་ཡལ་འགྲོ་བ། དེ་རང་ཉིད་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་སྤྱང་པ་ཉིད་དེ་རང་ཡིན་པ་ལས།
 དེ་ལས་འགྲུལ་སུ་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་སྤྱང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་ཞིག་ཟུར་དུ་མེད་པར་
 འདོད་པ་དེ་ལ་སྤྱང་ཟེར།

གསུམ་པ་མན་རག་གི་ཤེ་ནི། སྤང་སྤང་བཤལ་བ། སྤང་སྤང་བཤལ་བ་ཞེས་
 པ་ནི། སྤང་བྱ་དང་སྤང་བྱ་མེད་པར་འདི་སྤང་བྱ་རེད་འདི་སྤང་བྱ་རེད་ཅིས་དེ་
 རང་གི་རོས་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་སེམས་ཀྱི་རོས་ནས་འདི་སྤང་
 བྱ་དང་འདི་སྤང་བྱ་ཟེར་བའི་རོས་འཛིན་མ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས་དངོས་

པོ་དེ་རང་ལ་འདི་སྤང་བྱ་རེད། འདི་སྤང་བྱ་ཟེར་བ་མེད་ཟེར་བ་མིན། དཔེར་
ན་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་མཐོ་པོ་ལ་སློབས་ན་སྤང་བྱ་དང་སྤང་བྱ་མེད་པར་འདྲོད་
ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་མཐོ་པོ་ལ་མ་སློབས་ན་སྤང་བྱ་དང་སྤང་བྱ་ཡོད་དེ།
དགེ་བ་བཅུ་དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་པ་དང་མི་དགེ་བ་བཅུ་དེ་སྤང་བྱ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་
གནས་ཚད་མཐོན་པོར་སློབས་རྗེས་སྤང་བྱ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དགེ་བ་
དང་མི་དགེ་བ་རང་གིས་བྱས་ཚད་ཚང་མ་ཆོས་ལ་འགྲོ་བའི་གནས་ཚད་ཞིག་ལ་
སློབས་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྤང་སྤང་བཤལ་བ་ཟེར། དེ་ནི་རང་གི་རོས་ནས་ཕར་
བཞག་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
ཡུལ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བ་མེ་རྒྱ་མེད་པ། ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་གཉིས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བ་མེ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་རམ་ཞེ་ན། ཡུལ་འདི་
རེད། རང་གི་སེམས་འདི་རེད་ཅེས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བ་མེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཆད་དེ་
འདྲ་ཞིག་ལ་སློབས་ན་གཞི་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པ་
ལས་དང་པོ་ནི་ད་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དང་རང་གི་སེམས་དེ་ལོགས་སུ་བཀར་
བ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་མིན་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་རེད་ཟེར་བའི་དོན་ཡང་མིན།
སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་སྤྲོང་བ་ནི་དེ་དོགས་ཆེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་རང་གི་སེམས་དེ་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་འཆར་སྤང་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད། དེ་གནས་ཚད་མཐོན་པོར་
སློབས་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར། དེའི་
སྐབས་སུ་སློབས་ཏུས་དབྱ་ཡི་འཆར་སྤང་གྲུབ་ན་འདྲ་འདྲ། གཞེན་གྱི་འཆར་
སྤང་གྲུབ་ན་འདྲ་འདྲ། རང་ལ་འཆར་སྤང་གང་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་འདྲ། རང་
གི་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་སྤྲོང་བ་ནི་དེ་ཁོ་རང་གི་རྣམ་འཕྲུང་ཞིག་ཡིན་པའི་བསམ་སྒྲོལ་
གཏོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་གི་རོས་ནས་ཚུར་བྱུང་བའི་འཆར་སྤང་ཞིག་ཡིན་
པར་རོས་འཛིན་གྱི་མེད། གནས་ཚད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སློབས་སྐབས་ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་འཆར་སྤང་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པས།
དེའི་སྐབས་སུ་གཞི་ནས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཟེར་བའི་གནས་ཚད་དེ་

ལ་སྤྲེལས་པ་ལས། དང་པོ་ནས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཙ་བ་ནས་ཤེས་རྟོགས་མ་བྱུང་གོང་
 བསལ་ཡོད་ཆད་ཆད་མ་སེམས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་མིན། མི་ལ་རས་པ་འི་
 མཁམས་འབུམ་གྱི་ནང་དུ་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
 སྤྱོད་པ་ཉིད་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ནས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཆད་མཐོན་པོར་སྤྲེལས་
 ཟིན་པ་འི་རོས་འཕྲིན་བྱེད་སྤངས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་ཡོད་ཆད་ཆད་མ་སེམས་ལས་
 བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་འདི་རིགས་པ་འི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་བཤད་པ་མིན། སྤྱང་བ་
 ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ཡིན། སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་མུང་འདས་ཡིན། སྤྱང་བ་དང་
 སྤྱང་བ་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་གཉིས་སྤྲེལ་པ་འི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཟེར། སྤྱང་
 བ་འཁོར་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ནི་སྤྱང་བ་དེ་འདྲ་མིན་པར་སྣ་ཆོགས་སྤྱང་རྒྱ་ཡོད།
 དེའི་པོ་བོ་དེ་ཤེས་རྟོགས་མ་བྱུང་ན་འཁོར་བ་དང་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ན་མུང་
 འདས་ཅེད། དེར་བརྟེན་སེམས་ཀྱི་རོ་པོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཆེ་མི་
 དེ་ལ་འཁོར་བ་འདི་ཡིན་མུང་འདས་འདི་ཡིན་ཟེར་བ་མེད་པར་འཁོར་འདས་
 གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་ཟིན་པ་ཅེད། དེར་བརྟེན་སྤྱང་བྱ་དང་སྤྱང་བྱ་གཉིས་
 མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་དང་སྤྱང་སྤྱོད་བྱུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་བ་དེ་སྤྱང་ཡིན།
 དེར་མིང་སྣ་ཆོགས་ཡོད། དེ་བཞིན་སྤྱང་སྤྱོད་བྱུང་འཇུག་སྤྱང་སྤྱོད་བྱུང་
 འཇུག་འཁོར་འདས་བྱུང་འཇུག་དེ་འདྲ་བཤད་རྒྱ་ཡོད། སྤྱང་བ་གང་འདྲ་
 ཞིག་བྱུང་ནའང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་འཆར་སྤྱང་ཡིན་པ་འི་སྤྱང་བ་ཞིག་མ་གཏོགས་
 སྤྱོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་འི་སྤྱང་བ་ཙ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད། རང་ལ་སྤྱང་བ་ཐམས་
 ཅད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་འཆར་སྤྱང་ཁོ་ན་ལས་སྤྱོད་པ་ཉིད་མིན་པ་འི་འཆར་སྤྱང་ཙ་
 བ་ནས་ཡོང་རྒྱ་མེད། དེས་ན་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་ས་ལ་འཁྱུལ་བ་ཟེར།
 སྤྱང་བ་ཟད་ས་ལ་འཁྱུལ་བ་འི་གནས་ཆད་དེ་ལ་སྤྲེལས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་སྤྱང་
 བ་ཆོས་སྤྱུ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་ཟེར། དེ་ནམས་ནི་སྤྱོད་མའི་བྱ་ཆོང་མ་ཡིན་པ་འི་
 གསུང་རྒྱལ་ཡིན་པས་དགེ་ལུགས་པ་དང་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་སྤྱང་བ་ཟད་
 ས་ལ་འཁྱུལ་བ་ཟེར་བ་དང་དེ་བཞིན་དེ་དང་འདྲ་བ་འི་མིང་དང་ཆོག་དེ་ཆོ་ཡོད་

སྤྱད་གཏོང་སྒྲིལ་མེད། ཆོས་ལུགས་སོ་སོ་ལ་སོ་སོའི་མིང་དང་ཆོག་མི་འདྲ་བ་
ཡོད་པས་དེ་ནུས་པར་བསྐྱེས་ཚུར་བསྐྱེས་བྱ་རྒྱ་མེད། དེ་ཆོ་བསྐྱེས་ཆོ་ཁོ་རང་
གི་དོན་དག་རྩིས་དེ་བརྒྱལ་ཉིན་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱུ་མའི་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་
ཟེར་བའི་དོན་དེ་དག་ལུགས་པའི་ནང་དུ་ཚུར་བསྐྱེས། བཀའ་བརྒྱད་པའི་ནང་
དུ་པར་བསྐྱེས་བྱས་ཆོ་སོ་སོ་རང་གི་དོན་དག་རྩིས་དེ་བརྒྱལ་ཉིན་ཡོད། དེ་
འདྲ་བྱས་ཆོ་རུ་མ་ལུག་ཟེར་བ་དེ་ཆོག་སྤྱི་རེད།

རྒྱུ་མའི་གཞུང་གི་ནང་དུ་སེམས་ཀྱི་རྩིས་དེ་༡. རྩིས་ཀ་དག་དང་། ༢.
རང་བཞིན་རྒྱལ་བྱ་བ། ༣. ལུགས་རྩིས་ཀྱི་ཁྱུ་བྱ་བ་བཅས་བྱུང་ཆོས་གསུམ་དང་
ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན།

སེམས་ཀྱི་རྩིས་བྱུང་ཆོས་དང་པོ། རྩིས་ཀ་དག་ཡིན་པ། ཀ་དག་ཟེར་
བ་དེ་རྒྱུ་མས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱིས་ཙམ་བ་ནས་
གསུངས་སྒྲིལ་མེད། དེ་ཡང་རང་ཆོས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། ཀ་དག་ལྷན་པ་ཆེན་
པོ་ཟེར། ཡི་གེ་ཀ་མད་སྐྱེས་ཅུའི་ནང་ཀ་དེ་ཡང་དང་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དཔེ་
བཞག་པ་རེད། ཀ་དག་ནི་ཀ་ནས་དག་པ་སྤྱི་དང་པོ་ནས་དག་པ་ཟེར་བའི་དོན་
ཡིན། དང་པོ་ཐོག་མ་ནས་དག་བཟང་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་རྩིས་སྤྱི་བཟུས་ཏེ་
དག་པ་ཞིག་མིན་ཟེར་བ་ཡིན། རང་གི་སེམས་དེ་ཐོག་མར་བྱུང་དུས་ནས་སྤྱིར་
པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིག་ལས་དང་པོ་སྤྱིར་པ་ཉིད་མིན་པར་རྩིས་སྤྱི་སྤྱིར་པ་ཉིད་
ཆོག་པ་དེ་འདྲ་མིན། སེམས་ནི་དང་པོ་ཐོག་མར་བྱུང་དུས་ནས་སྤྱིར་པ་ཉིད་
ཡིན་པ་ཞིག་རེད། དེ་རང་གིས་རྩིས་ཤེས་པ་རེད། དེ་ནི་རང་གི་ཡུ་མ་རང་
གིས་རྩིས་ཤེས་པ་སྤྱི་བྱུ་ཞིག་ལས་སེམས་དེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྤྱིར་པ་ཉིད་ཡིན་
བཞིན་པ་ཡིན། སེམས་དེ་དང་པོ་གང་ནས་བྱུང་བ་དང་། བར་ན་གང་དུ་
གནས་པ། མཐའ་མ་གང་དུ་སྤོང་བ། དེ་འདྲའི་སྤྱི་བ་དང་། འགག་པ་དང་།
གནས་པ་བཅས་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་དེ་མེད། སེམས་དེ་ཐོག་མ་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནས་
ཞེ་ན། སྤྱི་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་དགོས་སམ་ཡང་ན་ཡུ་མའི་ཁོག་པའི་ནང་དུ་སྤྱི་

ཀྱུ་ཆགས་དུས་ལྷུང་བ་རེད་ཟེར་དགོས་སམ། གང་ལྟར་ཤོད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་དགོས།
 འོན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་ངའི་སེམས་དེ་དང་པོ་དེ་དུས་ལྷུང་བ་རེད་ཅེས་ཤོད་
 གྲུལ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་སེམས་དེ་བར་དུ་གནས་པ་དེ་འང་རྒྱལ་
 སྤྱོད་མེད་ཀྱི་ཉིད་དུ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད། གང་ཞེ་ན་སེམས་དེ་སྐད་
 ཅིག་ཉིད་དུ་བརྟེན་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན། རྟེན་པ་དབུགས་ནས་གསར་བ་ཡོང་བ་
 ཞིག་ལས་རྒྱལ་པོ་གསེར་བྱིར་གནས་པ་ལྟར་མེད། མཐའ་མ་གང་དུ་ཕྱིན་པ་
 དེ་འང་སྟོག་མ་ཆར་དུ་འཕྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད། དེར་བརྟེན་སེམས་ལ་སྟེ་བ་
 དང་། འགག་པ། གནས་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲུལ་པ་དེ་མེད་པར་སྟེ་འགག་གནས་
 གསུམ་གྱི་སྒྲུལ་པ་དང་བལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་དང་བལ་
 བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་སེམས་ཀྱི་རྩི་ཁྱོད་ཀྱི་ནས་དག་པ་ཞིག་རེད་ཟེར། དེ་
 ལ་རིག་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཟེར། རིག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་སེམས་དང་
 རྟེན་པ་ཉིད་དབྱེར་བ་མེད་པ་དེ་ལ་རིག་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཟེར།

སེམས་ཀྱི་རྩི་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་པ། རང་བཞིན་རྒྱན་གྱུ་བ་ཟེར་བའི་
 རྟེན་པ། སེམས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཉིད་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུང་བ་ཞིག་ལས་སེམས་ཀྱི་
 རྟེན་པ་ཉིད་དེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་བུམ་པ་དེ་འདིར་བཞག་ཐོག་བུམ་པ་དེའི་
 རྟེན་དུ་རྩན་པ་བྱུང་ནས་འབྱར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན། ཁོ་རང་གི་རྩི་ཁྱོད་དེ་འདྲ་
 ཡིན་པ་ལས་ཁོའི་རྟེན་དུ་མཛེས་རྒྱན་སྤྱོད་ཏེ་མེ་ཏོག་དང་རི་མོ་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 མིན། སེམས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩི་ཁྱོད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་
 རེད། སེམས་དེ་བྱུང་བ་ནས་སེམས་ཀྱི་རྩི་ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་གྱུ་བ་ཡིན་པ་མ་
 བཏོགས་སྟེ་རྟེན་དེ་སེམས་ལ་རྩན་པ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན། དེ་ནི་རང་
 ལྷུང་ཞིག་རེད། རང་ལྷུང་ཡིན་པས་ན་སེམས་དེ་རང་བཞིན་རྒྱན་གྱུ་བ་ཞིག་རེད།

སེམས་ཀྱི་རྩི་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་པ། ཐུགས་རྗེ་ཀྱན་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་པ།
 ཐུགས་རྗེ་ཀྱན་བྱེད་ཟེར་བའི། རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩི་ཁྱོད་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། རྟེན་པ་
 ཉིད་ཀྱི་རྩི་ཁྱོད་ཟེར་བ་དེ་རྟེན་མའི་གཞུང་ནས་དེ་འདྲ་གསུངས་པ་ལས་དགེ་ལྷན་གསུངས་

པའི་གཞུང་ནང་ཆལ་ཟེར་བ་དེ་གསུངས་སྤེལ་མེད། དེ་ནི་སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
འགྲུར་དེ་ལ་ཆལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཆལ་ཟེར་བའི་དོན་ནི་སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་འགྲུར་བཤད་པ་རེད། སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆལ་ཟེར་བ་ནི་དག་དང་མ་དག་གི་
སྤྱང་བ་ལྟ་ཆོགས་འཆར་རྒྱུ་ཡིད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་སངས་རྒྱལ་ལ་དག་
པའི་སྤྱང་བ་ཤར་རྒྱུ་ཡིད་པ་དང་། སངས་མ་རྒྱལ་པར་མ་དག་པའི་སྤྱང་བ་ཤར་
རྒྱུ་ཡིད། སངས་རྒྱལ་ལ་དག་པའི་སྤྱང་བ་ཤར་ནའང་འདྲ། སངས་མ་རྒྱལ་པ་
ལ་མ་དག་པའི་སྤྱང་བ་ཤར་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་སྤྱང་བ་ལྟ་ཆོགས་སྤྱང་ཆོག་
པ་ལྟེ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྤྱང་བ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྤྱང་ཆོག་ མི་ཞིག་ལ་ཆ་
བཞག་ན་འཆར་སྤྱང་ལྟ་ཆོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཡིད་པས་དག་པའི་སྤྱང་བ་འཆར་ཆོག་ལ་
མ་དག་པའི་སྤྱང་བ་ཡང་འཆར་ཆོག་པ་ཡིན་པས་སྤྱང་བ་དེ་ཆོ་ཚང་མ་སྤྱང་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཆལ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པ་དང་། སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་འགྲུར་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཟེར། སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆལ་དེ་དག་དང་མ་
དག་གི་སྤྱང་བ་གང་ཡང་འཆར་རྒྱུ་ཡིད་པས་དེ་ལ་རྟིང་མ་བས་བྱགས་རྗེ་ཀུན་
བྱུང་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གསུངས་སྤྱངས་མི་འདྲ་བ་ཅམ་ལས་ནང་དོན་
དགེ་ལུགས་དང་བཀའ་བརྒྱུད་ཚང་མས་གསུངས་ཡས་དང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཏེ་
དཔེར་ན་སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་ཞེས་པར་སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆལ་ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་མིང་ཆོག་པེད་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་སྤྱངས་ཐ་དད་ཅམ་ལས་ནང་
དོན་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད།

རྟིང་མའི་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་སེམས་དང་རིག་པ་གཉིས་བར་དུ་དབྱེ་བ་ཞིག་ལྟེ་
གི་ཡོད་ཅིང་། སེམས་ནི་དེའི་རྩོད་ཆོག་ནས་བཞག་པ་དང་། རིག་པ་ནི་དེའི་
བྱད་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ནས་བཞག་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་བྱད་པར་དུ་འདོད་པ་ཡིན།
སེམས་ནི་རྩོད་བསམ་སྤྱོད་ནང་དུ་རྣམ་རྟོག་བཟང་རན་ཅི་རིགས་ཡོང་རྒྱུ་ཡིད་
པས་རྣམ་རྟོག་བཟང་རན་གང་ཡིན་ལ་མ་རྟོག་པ་དེ་ལ་སེམས་ཟེར། སེམས་དེ་
རང་གི་རྩོད་ཅི་ནི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། དེའི་རྩོད་གསལ་པོ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་པ་

ཞེ། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཤེས་རྟགས་ཐུབ་པ་དེ་ལ་རིག་པ་ཟེར། དེ་ལ་ཡང་
 རིག་པ་རྟོག་པ་འཕྲོད་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། རིག་པ་རང་རྟོག་པ་འཕྲོད་པ་ཟེར་བ་ནི་
 སེམས་རང་རྟོག་པ་འཕྲོད་པ་དང་། སེམས་རང་རྟོག་པ་འཕྲོད་པ་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་
 སེམས་རང་གིས་རྟོག་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཟེར། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་ཤེས་པ་རང་གི་
 སེམས་རང་གིས་རྟོག་པ་དེ་ཡོང་གི་རེད་ཟེར། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྟོག་
 འཕྲོད་པ་འཕྲོད་པ་ཟེར། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་ཤེས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་
 རང་རྟོག་པ་འཕྲོད་པ་ཟེར། དེ་ལ་ནང་གསེས་བྱིས་དབྱེ་ན་རིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་
 ཅར་བ་གཉིས་ཡོད། རིམ་གྱིས་པ་ལི་སེམས་རང་རྟོག་པ་འཕྲོད་པ་དང་པོ་སྤྱོད་
 བ་སེམས་ཅན་སེམས་ཡིན་པར་ཐག་གཅོད་དགོས་ཟེར། སེམས་དེ་རྟོག་སྤྱོད་པ་
 ཉིད་ཡིན་པར་ཐག་བཅད། སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་གཉིས་མེད་ལྷན་འབྲུག་ཡིན་པར་
 ཐག་བཅད། དེ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་པ་ལི་སེམས་རང་རྟོག་པ་འཕྲོད་པ་དང་པོ་ཡིན།
 རིམ་གྱིས་པ་ཞེས་པ་ནི་མོ་རིམ་བརྒྱུད་ནས་འཕྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། མོ་རིམ་
 དང་པོ་སྤྱོད་པ་སེམས་ཡིན་པར་ཐག་བཅད། མོ་རིམ་གཉིས་པ་སེམས་སྤྱོད་པ་
 ཉིད་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་པས་ན་རིམ་གྱིས་པ་ཞེས་བརྟེན། ཅིག་ཅར་བ་ལི་
 སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་རྟོག་པ་འཕྲོད་པ་དང་པོ་ནི། མོར་གསལ་མོ་རིམ་དེ་རྣམས་བརྒྱུད་མ་
 དགོས་པར། སྤྱོད་པ་རང་གི་སེམས་དེ་རྟོག་པ་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ལམ་སེང་
 རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཉིད་ཤེས་རྟགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཅིག་ཅར་བ་ཟེར།
 མདོར་བཟུས་ནས་བཤད་ན། ཉིད་མའི་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་རྣམ་རྟག་བཟང་པོ་དང་
 དན་པ་གང་ཡིན་ནའང་དེ་བཟག་འགོག་མ་བྱས་པར། རང་གི་སེམས་ལ་ཁོང་
 ཁོ་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་ག་རེ་སྐྱེ་ནའང་དེ་མ་བཟག་པར་བཞག་ཆེ་རང་
 བཞེན་གྱིས་ཡལ་འཕྲོ་བ་དང་། རང་བཞེན་གྱིས་ཡལ་འཕྲོ་བ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་
 ཡིན་ཟེར། ཡང་དེར་དགེ་ལྷན་པས་དེ་ཡལ་འཕྲོ་བ་དེ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་ཆས་
 ཡིན་པ་ལས་དེའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་ཆས་མིན་པར་འདོད་ཅིང་། དངོས་པོ་
 གང་ཡིན་ནའང་ཉིད་པ་ཡལ་ནས་གསར་པ་ཡོང་བ་དེ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་ཆས་

ཡིན་པ་ལས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་ཚེས་མིན་ཟེར། མི་རྟག་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་
དེར་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འབྱུལ་ན་མི་འགྲིག་ཟེར། དེར་
བརྟེན་ཉ་བ་མི་འདྲ་བ་དེ་ཉར་བྱུང་བ་ཡིན། དགེ་ལྷན་པ་ལས་མེས་ཀྱི་རོ་མོ་དེ་
རང་དགར་བཞག་ནས་ཡར་ཡལ་འགྲོ་བ་དེ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་ཚེས་ཡིན་པ་ལས་
སྤྱོད་པ་ཉིད་མིན་པར་འདོད། སྤྱོད་པ་ལས་དེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཟེར།

3. བཀའ་གདམས་པ།

ཕྱིར་ན་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཉ་བ་དང་དགེ་ལྷན་པའི་ཉ་བ་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན། བཀའ་གདམས་ཟེར་བ་ནི། སངས་རྒྱུ་སྐྱོད་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་
འགལ་བ་མེད་པར་གང་ཟག་གཅིག་སངས་རྒྱུ་སྐྱོད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གདམས་
ངག་ཡིན་པར་བྱུང་པར་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་བཀའ་གདམས་པ་ཟེར།
སངས་རྒྱུ་སྐྱོད་ཀྱི་བཀའི་ནང་ནས་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་དབྱུགས་ཡས་མེད། གང་
ཟག་གཅིག་སངས་རྒྱུ་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་གི་ཉ་བ་ཡིན། བརྟེན་
འབྱུར་ནི་སངས་རྒྱུ་སྐྱོད་ཀྱི་བཀའ་ལྟོ་ཁག་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལ་འབྲེལ་བཤད་བྱས་ནས་
བརྟེན་བཅས་ཟེར་བ་དེ་བྱུང་བ་ལས་གདམས་ངག་རོ་མོ་དེ་སངས་རྒྱུ་སྐྱོད་ཀྱི་བཀའི་
ནང་དུ་ཡོད་པ་ལས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཟེར། དེ་ཡིན་དུས་དང་པོ་ཚོས་བྱེད་
པར་སྒྲོམ་ཀྱག་དགོས། སྒྲོམ་ཀྱག་པ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོར་དགོས། བསམ་སྒྲོ་
གཏོར་བ་ལ་ཚོས་པ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། ཚོས་པ་མ་བྱས་པར་སྒྲོམ་ཀྱག་པ་ཡིན་
ན་འཕྱི་བ་ཐག་ཕྱག་ནང་དུ་བཞད་ནས་སྒྲོམ་ཀྱག་པ་དང་བྱུང་མེད་ཟེར། དེར་
བརྟེན་ཐོག་མ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྟ་ལ་ཚོས་བསམ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་
ལ་སྒྲོམ་ཀྱབ་ཤི། ཚོས་པ་དེ་ཅམ་མང་བ་ཡོད་ན་ཡང་བསམ་སྒྲོ་གཏོར་རྒྱ་མང་བ་
དང་། བསམ་སྒྲོ་རི་ཅམ་གཏོར་རྒྱ་མང་བ་ཡོད་ན་ཡང་སྒྲོམ་ཀྱག་ཡས་མང་བ་
དང་དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཡས་མང་བ་ཡོད་པར་འདོད། ཚོས་པ་ཚ་བ་ནས་མེད་
པར་སྒྲོམ་ཀྱབ་པ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་རྗེས་མ་དུང་འགྲོ་ལ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་མ་གཏོགས་

འབྲས་བྱ་གང་ཡང་ཐོབ་མི་མིན། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་
 དེ་ཆོ་མེད་པ་བརྗེ་མི་སྲུབ། གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་ཡས་དེ་ཏ་ཅང་
 གལ་འགངས་ཆེ་བ་ཡིན་ཟེར། དེར་བརྟེན་སྔོན་མ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་དཔོན་པ་
 དེ་ཆོ་མེད་ནང་དུ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་འདི་དཔོན་པ་མང་པོ་བཅུགས་
 རོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཟེར། དེ་བཞིན་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་
 པའི་དཔོན་པ་བྲགས་ཅན་ཁག་ ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་མའི་དཔོན་པ། དེ་བཞིན་ཕྱི་
 དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་པོ་མཉམས་དེ་ཆོ་མེད་ནང་དུ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་
 པའི་ཕྱི་ཆེན་བཅུགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དགེ་ཆེན་ཡང་ཆེད་མངགས་བསྐྱོལ་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་ལྷ་པ་ཡོད་ཆད་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་པོར་སློབ་གཉེན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པར་དེའི་
 རྒྱུ་ལྡན་རིག་པ་ཡག་པ་དང་བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་བྱུང་མཁན་དེ་ཆེན་པོ་ལྟར་དུ་
 འཕེལ་ནས་དེ་ཆོས་སློབ་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། དཔོན་པའི་ནང་དུ་ཆ་
 བཞག་ན། སེར་དང་འབྲས་སྤྱངས་སྤྱངས་ཀྱི་ནང་དུ་ལྷ་པ་དཔེ་ཆ་བལྟ་མཁན་
 ཁག་གཅིག་དང་དཔེ་ཆ་མི་བལྟ་མཁན་ཁག་གཅིག་ཡོད། དཔེ་ཆ་བལྟ་མཁན་དེ་
 ཆོས་གཞུང་ཆེན་པོའི་དཔེ་ཆ་ལྟ་གི་ཡོད། དགེ་བཤེས་གཏོང་དུས་ཀྱང་ཁོ་ཆོ་
 འཁྱོག་རེད། དཔེ་ཆ་མི་ལྟ་མཁན་དེ་ཆོས་རི་མོ་དང་། ཡམ་ལས། དུང་རྒྱ་
 རྒྱུད་སྤྱངས་སྤྱངས་སྤྱངས་ཀྱི་ཡོད། སྔོན་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྤྱི་ཕྱིར་
 གཉིས་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་ཨ་མ་དོ་བཟླ་གིས་འབྱུང་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིར་
 དང་། སྔོན་པ་ལྷ་ཆང་། རྒྱགས་པ་ལྷ་ཆང་སྤྱངས་ལྷ་ཆང་མང་པོ་བཅུགས་
 གནང་ཡོད་ཅིང་། ཐོས་བསམ་གྱིར་ལྷ་ཆང་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཆང་མ་དཔེ་ཆ་བལྟ་
 མཁན་ཡིན་པ་མ་ཟད། གཞུང་ཆེན་པོར་ཐོས་བསམ་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡིན་ལ།
 དེར་ལྷ་གངས་ཀྱང་མང་པོ་དཔོན་པ་ཡིན། དེ་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྷ་མི་སྲུབ་
 མཁན་དེ་ཆོ་སྤྱོད་པ་ལྷ་ཆང་ནང་ཞེས་ཆེ་བསྐྱབ་པར་འགྲོ་དགོས། ཁོང་གསལ་
 ལྷ་ཆང་དེ་གཉིས་ཀར་རིག་གནས་སྤྱན་དག་དང་། ལུས་ཉགས་སྤྱངས་སྤྱངས་
 གཉེན་བྱེད་དཔོན་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ནང་དགེ་བཤེས་བཏང་ཆར་བ་ཆམས་སྤྱངས་

པ་ལྟ་ཚད་ནང་དུ་གསང་སྟགས་སྤྱད་བར་འགྲོ་དགོས། ཐོད་གསལ་དེ་ནམས་
 གྱང་སྒྲིབ་སྤྱད་ཕྱིན་མི་བྱུང་མཁན་དེ་ཆོ་ཡང་ན་དེ་མོ་གིས་ཤེས་པ་དང་། ཡང་ན་
 དཔེ་ཆ་པར་བརྒྱུ་ཤེས་པ། ཡང་ན་དགོན་པའི་ཡར་ལས་ཕྱིན་ཤེས་པ་སྟགས་
 གང་ལྟར་སྟོན་ཡོད་ཏེ་ནམ་ལག་རྩལ་ལྟེ་ཁ་གཅིག་འབྱེད་རྒྱ་མཉན་དགོན་
 པའི་ནང་དུ་བཟུང་མི་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་སྤྱི་འབྲུམ་ལའང་ལུགས་སྟུལ་དེ་
 འདྲ་བཟོས་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་འབྲུམ་དགོན་པ་དེ་ཟི་མེད་སྤྱང་བྱེད་དང་བར་ཐག་ཉེ་
 བའི་ཆེན་གྱིས་ཟི་མེད་སྤྱང་བྱེད་ནང་དུ་སྐབས་དེ་དུས་ཚོར་པ་མང་པོ་ཡོད་
 སྐབས་སྤྱི་འབྲུམ་དགོན་པ་ལའང་ལུགས་ཆེན་དེས་ཅན་ཐེབས་ཡོད། སྤོན་མ་
 བཟུ་ཤིས་འབྱེད་ཀྱི་དགོན་པའི་ཉེ་འཁོར་ལ་མི་རིགས་གཞན་དག་སྤྱོད་མཁན་
 མཉན་ལ་ཆོང་རྒྱག་མཁན་ཡང་མང་པོ་མཉན་པས་ཐོད་གསལ་སྤྱི་འབྲུམ་ལྟར་སྤྱི་
 ཆོགས་ཀྱི་ལུགས་ཆེན་དེ་དགོན་པར་ཐེབས་བྱུང་གི་མཉན་པ་རེད། གང་ལྟར་མེ་
 འབྲས་དག་འགསུམ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་བཞིན་བཟུ་ཤིས་རྩུན་པོ་དང་། བཟུ་
 ཤིས་འབྱེད། སྤྱི་འབྲུམ་སྟགས་གང་དུ་ཡིན་ནའང་། དགོན་པ་དེའི་ནང་བཟུང་
 ཆར་བའི་རྩེས་ལ་ཡོད་ཏེ་སྤོན་ལག་ཅིག་མ་ཤེས་ན་འབྲིག་ཐབས་མཉན། གཞན་
 ཡང་མེ་ར་དང་འབྲས་སྤྱང་སྟགས་ནང་དཔེ་ཆ་རྩ་བ་ནས་མི་བཟུ་མཁན་གྱི་པ་
 སྟོར་རྒྱང་རྒྱང་བ་གང་དུ་ན་ཕྱིན་མཁན་ཁག་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཆོར་རྩ་བ་རྩ་བ་
 ཟེར་(བཟུ་ཤིས་རྩུན་པོར་དེ་ཆོར་གྱི་ཤར་ཟེར)། བཟུ་ཤིས་རྩུན་པོའི་གྲི་ཤར་
 ཡིན་ནའང་འདྲ། མི་འབྲས་ཀྱི་རྩ་བ་རྩ་བ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཁོ་ཆོ་ཆར་མར་
 རྒྱག་འཇུགས་ཡོད། ཁོ་ཆོ་དགོན་པའི་ནང་དུ་གཙོ་བོ་ཡར་ལས་དང་། ཅ་ལག་
 དཔོར་འདྲེན། ཆོགས་གཞུང་དུ་ར་བྱུག་བྱུགས་འདྲེན། དེ་བཞིན་རྩུན་དུའི་
 གཉིས་སྤྱང་གསལ་ལ་ཞིང་གཡོག་དུ་འགྲོ་བ་སྟགས་ཕྱིན་པ་དང་། དེའི་ནང་
 རས་འགའ་ཤས་ཆོང་བརྒྱབ་ནས་རྒྱ་སྟོབས་རེ་ཆེར་བྱེད་ཏེ་ཤག་ཚད་ཆེན་པོ་
 ཆགས་ནས་སྤྱི་འབྲུམ་ཕྱིན་མཁན་ཡང་ཡོད། དགོན་པའི་ནང་གཞུང་ཆེན་མོ་སྤྱི་
 སྤྱང་ཕྱིན་ཡས་དེ་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་ཆེན་པོ་བསྐྲུབས་རྩེས་གསང་

ལྷགས་བསྐྱེད། གསང་ལྷགས་བསྐྱེད་ཚར་ནས་གཞི་ནས་སྒྲིམ་ཐུག་དགོས་པ་
ལས་གང་ཕྱིར་གིས་སྒྲིམ་ཐུག་ན་འབུས་བྱ་ཚབ་མི་བྱུང་པ་མ་བུ། བཀའ་
གདམས་ཟེར་དུས་ཚོས་པ་དང་། བསམ་པ། སྒྲིམ་པ་གསུམ་ཙ་བ་ནས་ཡ་མ་
བུལ་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཚོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་ཡ་མ་བུལ་བར་
བྱེད་པ་དེ་ལ་བཀའ་གདམས་ཟེར། བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཚོས་དེ་ཚོད་ལ་དར་བ་
ནས་ཐོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་དེ་དར་བྱགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། གང་
ལགས་ཤེ་ན། བཀའ་གདམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེས་ཚོས་བྱེད་ཡས་ཀྱི་གདམས་ངག་དང་
མནར་ག་དེ་ཚོ་ཚང་མ་བཀའ་འཁྱུར་དང་བཟུལ་འཁྱུར་གྱི་ནང་ཡོད་པར་ངོས་
འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཚོ་སྒྲོན་ལ་སྒྲོབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡས་དེ་སྒྲིམ་ཐུག་ཡས་
ཀྱི་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་ཞིག་དུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཚོས་
ལྷགས་ཐོད་དུ་དར་བྱས་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན། བཀའ་གདམས་ཀྱི་
ཚོས་དར་བ་ནས་བབྱུང་《ལམ་རིམ་》 ཟེར་བའི་དཔེ་ཆ་དེ་བྱུང་བ་རེད། ལམ་
རིམ་མང་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ས་རྒྱ་བས་དེ་ལ་ལམ་འབུས་ཟེར་བ་ལས་ལམ་རིམ་
ཟེར་གྱི་མེད། ལམ་རིམ་ཟེར་བ་དེ་ལ་མདོ་ཡི་ལམ་རིམ་དང་ལྷགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་
གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ལམ་རིམ་པ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བའི་གོ་རིམ་ཡིན་པས་ལམ་
རིམ་ཞེས་བརྗོད།

བཀའ་གདམས་ལ་ནང་གསེས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ནི་དེ་བ་
ཟེར་དམར་པོའི་གཞུང་དངོས་ཀྱི་ནང་དུ་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་དང་།
བཀའ་གདམས་མནར་ག་ བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་དེ་གསུམ་གང་འདྲ་བྱས་
ཏེ་བྱུང་མིན་སྒྲིམ་གསུམ་པོ་ཡོད་ལ་དེ་བཞིན་བྱུང་བཀའ་ཀྱི་བྱུང་བ་མཐའི་ནང་
དུང་བྱིས་ཡོད། བཀའ་གདམས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་གཙ་པོ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་
འཁྱུར་བའི་ལྟ་བུ་ཡིན། བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་ཞེས་བའི་ནང་དོན་གཙ་པོ་ནི།
གཞུང་ཆེན་པོ་ལྟེ་གཞུང་བྱག་ཡོད། བཀའ་གདམས་ཀྱི་གཞུང་བྱག་ལ་བཞེན་
ནས་རང་སོ་སོའི་སེམས་རྒྱུད་དེ་བརྒྱལ་ཡས་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ལ་

བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་ཟེར། གཞུང་ཆེན་པོ་ལྷ་མི་བྱ་བ་མཁན་རིག་པ་ལུང་རྩོ་
བ་དེ་ཆོས་ལམ་རིམ་གྱི་དཔེ་ཆ་དེ་ཆོ་བ་ལྷ་སྟེ་སྤྱིར་དོན་རྟོགས་ཐབས་ལྟེད་ཀྱི་
ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ་ཟེར། དཔེ་ཆ་ཡང་ལྷ་བྱ་བ་
པའི་གནས་ཆད་མེད་པར་སྒྲུ་མས་གསུངས་པའི་མན་ངག་དེ་རྣམས་རང་གིས་མ་
བརྟེན་པ་བྱས་ཏེ་བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་གིན་གཏོང་གིན་སྒྲུ་མའི་མདུན་ནས་ཆོས་ལྷ་
གིན་ལྷ་གིན་བྱས་ཏེ་སྒྲུ་མ་མཁན་དེ་ལ་བཀའ་གདམས་མན་ངག་པ་ཟེར།
བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་དང་། བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ། བཀའ་
གདམས་མན་ངག་པ་དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱད་པ་ཆ་ཆང་བ་དེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་ཡོད།
བཀའ་གདམས་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ནི་སྒྲུ་མ་གང་ལྟར་མང་ལྟར་བཞེན་གྱི་མེད།
སྒྲུ་མ་མ་བཞེན་གོང་དུ་བརྟན་དཔྱད་ཡག་པོ་ལྟེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན་རང་གིས་
སྒྲུ་མ་དེ་བཞེན་པ་ཡིན་ན་རྟེན་སྲུ་དང་ལོག་སྲུ་ཉེན་ཡོད་མིན་བསམ་སྒྲུབ་པོ་
བཏང་ནས་བཞེན་པ་མ་གཏོགས་གང་ལྟར་བཞེན་གྱི་མེད། བརྟན་དཔྱད་ཞིབ་
འཇུག་མ་བྱས་པར་སྒྲུ་མ་གང་ལྟར་གི་མདུན་ནས་ཆོས་ལྷ་སྒྲུ་མ་མེད། དེ་བཞིན་
ས་སའི་ལྷ་བ་དེ་གཙང་མ་ལྟེད་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་ལྷ་བ་དང་
རང་གི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་ལྟེད་ཀྱི་མེད། ལྷ་བ་མཐའ་གཞན་ལ་དམའ་
འབེབས་དང་མཐོང་རྒྱང་ཁྱད་སྟོན་གསུངས་ལྟེད་ཀྱི་མེད། ལྷ་བ་མའི་གནས་ཆད་
ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། དེར་མ་བལྟས་པར་རང་གིས་ཤེས་
ཆད་ཆང་མ་བྲིད་ཀྱི་མེད། དེ་བཞིན་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་ལྟེད་མཁན་ཡིན་ན་
འདས་ཟིན་པའི་རྟེན་སྲུ་མ་གཏོགས་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་ལྟེད་ཀྱི་ཡོད་པ་སྟེ་
ཀྱང་ཤེས་ཆོར་མི་བྱུང་། ཆོས་བསམ་སྒྲུབ་ལ་མ་བྲལ་བ་དེ་བཀའ་གདམས་
ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རེད། འདུལ་བའི་བྲིམས་གཙང་མ་སྒྲོང་བ་དེ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་གཙོག་
ཡིན། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ནང་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མང་
ཆོག་གསར་པ་རྩ་བ་ནས་བརྩོ་གི་མེད། དེ་བཞིན་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་ཆབ་སྲིད་
སྟགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བར་མེ་རྒྱས་ལྟེད་ཀྱི་མེད། དཔེར་ན་ཆོང་དང་སྔ་མའི་

གཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པའི་གཞིན་གྱི་བྱ་བར་ཐེ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་མེད། དེ་བཞིན་སྐྱེ་
 ཆོག་ས་དང་མི་གཞན་ལ་ཕན་སེམས་གཙོ་བོ་བྱས་པ་དེ་ནམས་ནི་བཀའ་གདམས་
 པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན། དེར་བཞིན་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་དེ་བཀའ་རྒྱུད་པ་དང་།
 རྟིང་མ། ས་སྐྱ། དགེ་ལུགས་པ་ཚང་མས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི་ཤོང་གསལ་བྱེད་ཆོས་དེ་ནམས་ལས་བྱུང་བའོ།

༣. ས་སྐྱ་བ།

ས་སྐྱ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ལུགས་དེ་དང་པོ་ཆགས་སའི་ས་ཆ་དེ་ལ་བཞིན་
 ནས་ཆོས་ལུགས་ལ་མིང་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་རེད། ས་སྐྱར་དགོན་པ་རྣམས་བྱང་གཞིས་
 ཡོད་ཅིང་། རྩོན་མ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་སྐྱ་ལ་ལུལ་བའི་དངོས་པོ་རྩ་
 འགངས་ཆེ་བ་ཚང་མ་དགོན་པ་བྱུང་དུ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེང་སང་དགོན་པ་རྣམས་
 རྩེ་ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་མ་གཏོགས་བཟུང་མེད། དེང་སང་ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་
 ཆེན་མོའི་ནང་དུ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་སྐབས་སུ་བཞེངས་པའི་ལྷ་སྐྱ་དང་།
 ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ས་སྐྱར་ལུལ་བའི་དཀར་པོལ་རྟིང་མ་རྩ་ཆོགས། དེ་
 བཞིན་བཀའ་འཁུར་གསེར་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་རྒྱལ་དངོས་སུ་ཐོག་
 བཅུགས་གཞིས་བཅུགས་ཡོད་པ་དེར་ཁྱོད་པོད་ཁྱི་བཀལ་ཡོད་པས་སྐྱེས་རྟིང་
 བཅུགས་པ་ལོགས་ན་ཡང་ནང་ཆོས་ཀྱི་བཅུགས་པ་ལོགས་མི་སྲིད་ཅེས་ཤོད་སྤྲོལ་
 ཡོད། གསེར་དདུལ་སྐྱེས་པའི་ཆེན་གྱིས་གྱིས་པའི་བཀའ་འཁུར་དེ་དག་ཀྱང་
 པོད་ཆེ་རྒྱུ་རྩ་ཆོགས་ཡོད་པས་མཛོ་ལ་བཀལ་ན་པོད་གཞིས་ཀྱིས་མཛོ་རྒྱལ་
 གཅིག་ལོན་པར་བཀའ་འཁུར་མཛོ་རྒྱལ་མ་ཞེས་དང་། དྲེལ་ལ་བཀལ་ན་པོད་
 གཞིས་ཀྱིས་དྲེལ་རྒྱལ་གཅིག་ལོན་པར་བཀའ་འཁུར་དྲེལ་རྒྱལ་མ་ཟེར་ཞིང་།
 པོད་གཅིག་མི་བཞེ་ཡན་གྱིས་མ་གཏོགས་འཁྱེགས་ཀྱི་མེད།

ས་སྐྱའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ཐོག་མར་འཁོན་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་པོས་དར་སྤེལ་
 གནང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གི་ཡབ་ནི་ཆོས་ལུགས་རྟིང་མ་ཡིན། ཁོང་ནི་ཆོས་

ལུགས་གསར་པ་ས་སྐྱ་དང་རྟིང་མ་གཉིས་ཀ་གནང་གི་ཡོད། འཁོན་དཀོན་
 བཞོན་ཀྱལ་པོ་ནི་(༡༠༣༩—༡༡༠༣) གསང་ཐུགས་གསར་རྟིང་གཉིས་ཀར་
 བཀའ་པ་ཞིག་ཡིན། ༡༠༧༣ལོར་ཁོང་དགུང་ལོ་༩༥ལ་ཐེབས་དུས་ས་སྐྱ་
 དཀོན་པ་ཕྱག་བཏབ་པ་དང་། ས་སྐྱའི་དཀོན་པ་དེ་ནས་ཆོས་ལུགས་དེ་དར་
 སྤེལ་བྱུང་ལྟེན་ས་ཆའི་མིང་དེ་ཆོས་ལུགས་ལ་ཐོགས་ནས་ས་སྐྱ་བ་ཞེས་བརྗོད།
 ས་སྐྱའི་གདུང་རྒྱུད་དེ་ལ་འཁོན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ཟེར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུད་
 ཀྱི་མིང་དེ་ལ་ས་སྐྱ་བ་ཟེར། ཅིང་ཁ་པས་ས་སྐྱའི་སྤྲེལ་མ་མང་པོའི་མདུན་ནས་
 གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་གསན་ཡོད་པས་དགེ་ལུགས་པའི་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱུད་པ་མང་ཆེ་བ་ས་སྐྱ་ནས་ཡིན། གསང་ཐུགས་གསར་མའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་དེ་
 ཆང་མ་ས་སྐྱ་ལ་ཡོད། ས་སྐྱའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ལྟ་འདོད་ན་«ས་སྐྱའི་གདུང་
 རབས་»ལྟར་ཆ་སྤྲད་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ནས་ལྟར་ཆ་པར་མ་ཞིག་དང་སྤྲད་ཆ་
 གྲིས་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་ས་སྐྱར་བོད་
 ཡིག་དཔེ་ཆ་གྲིས་མ་དང་ཤིང་རྒྱ་ལའི་ལོ་མར་གྲིས་པའི་དཔེ་ཆ་ཏ་ཅང་མང་པོ་
 ཡོད། ས་སྐྱ་བའི་བྱུང་མཐའི་ལྟ་བུ་རྩ་མ་དེ་དབྱུ་མ་ཐལ་འཕྱར་བའི་ལྟ་བུ་ཡིན།
 འོན་ཀྱང་ཆོས་གསུངས་སྐབས་ཁ་ཤས་ཀྱི་གསུང་ལྟར་ས་ནི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་
 ཡིན་པ་ལྟ་བུ། ཁ་ཤས་ཀྱི་གསུང་ལྟར་ས་ནི་ཐེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། ཁ་ཤས་
 ཀྱི་གསུང་ལྟར་ས་ནི་དབྱུ་མ་ཐལ་འཕྱར་བ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རྩ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་
 ནི་ས་སྐྱ་བའི་ནང་ཁྲལ་དུ་ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་གསུང་མཁན་
 ས་སྐྱ་སྤྲེལ་མའི་གནས་ཆད་དང་འདོད་པར་བརྟུན་ནས་ཆོས་དེ་གསུངས་པ་
 ཡིན་ལྟེན་གསུང་ལྟར་ས་མི་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཟེར། དེ་བཞིན་བཀའ་རྒྱུད་
 ཀྱི་མར་པ་དང་། མི་ལ། དུགས་པོ་ལྟ་རྒྱུ་ཐོགས་ནས་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་
 དབྱུ་མ་ཐལ་འཕྱར་བ་ཡིན་ནའང་སྤྲེལ་མ་ལ་ཆོས་གསུངས་དུས་སྐབས་དེ་དབྱུ་མ་
 རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་དེ་དབྱུ་མ་ཐལ་འཕྱར་བ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རྩ་
 ཆོགས་གསུངས་ཡོད། ས་སྐྱ་རང་གི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ལ་གསལ་རྟོག་

འཛིན་མེད་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་ས་སྐྱ་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་མིང་ཆོག་ཅིག་ཡིན་པས་
 དགའ་བྱུང་པ་སྐྱེས་ཆོས་ལུགས་གཞན་ལ་གསལ་སྤྲོད་འཛིན་མེད་ཟེར་བ་དེ་
 གསུང་སྤྲོད་མེད། དེར་བརྟེན་གསལ་སྤྲོད་འཛིན་མེད་ཟེར་བའི་མིང་ཆོག་དེ་
 འདྲ་ཡོད་མྱོན་ས་སྐྱ་བའི་དཔེ་ཆ་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་ཆོག་ཅིང་། ཆོས་ལུགས་
 ས་སྐྱའི་མིང་དང་ཆོག་དེ་ཆོ་ཡག་པོ་ཤེས་ན་དཔེ་ཆ་ནམས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་
 དཔེ་ཆ་དེ་ཆོས་ལུགས་གང་གི་ཡིན་མིན་ཤེས་བྱུང་། དེར་བརྟེན་དཔེ་ཆ་འདི་དག་ར་
 ཆག་བཟོ་བྱེད་འཕེལ་སྤྲོད་པའི་ཞིག་མིན་པར་དགའ་བཟོ་མཁན་ལ་ཆ་བཞག་
 ན་འད་དཔེ་ཆར་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱུང་མཐའ་གང་གི་དཔེ་ཆ་ཡིན་མིན་དང་
 རིག་གནས་བརྒྱ་པོ་གང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་ལམ་མེད་དུ་བྱེད་བཞེས་
 མཁན་གྱི་གནས་ཚད་མཐོང་པའི་ཞིག་དགོས་པ་ལས་ཡིག་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་དཔེ་
 ཆ་འདི་དག་ར་ཆག་བཟོ་མི་བྱུང་། ཞིང་གི་གསལ་སྤྲོད་འཛིན་མེད་ཟེར་བ་ནི་ས་
 སྐྱའི་བྱུང་མིང་མ་ཡིན་པའི་གསུང་སྤྲོད་ས་སྐྱའི་གི་ཡིན། དོན་གྱི་སྐོག་ལ་བྱུང་པར་
 ཆེན་པོ་མེད་ན་འདྲ་མིང་ཆོག་པེད་སྤྱོད་བྱེད་སྤྲོད་སྤྲོད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད།
 གསལ་སྤྲོད་འཛིན་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཡང་མདོ་ལུགས་ཀྱི་གསལ་སྤྲོད་འཛིན་མེད་
 ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་ཐུགས་ལུགས་ཀྱི་གསལ་སྤྲོད་འཛིན་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད།

མདོ་ལུགས་ཀྱི་གསལ་སྤྲོད་འཛིན་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་འདྲི་མཁོ་རང་བྱུང་
 ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྟ་དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་རིས་འཛིན། དེ་རིས་
 འཛིན་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བདེན་པར་བྱུང་
 པ་མིན་སྐྱམས་ཏེ་སེམས་ཐག་བཅད་ནས་དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསམ་སྡོད་
 བདེན་ཏེ་བདེན་འཛིན་དེ་མེད་པ་བཟོས་ཆོག བདེན་པར་བྱུང་པ་མེད་བསམ་
 པའི་རིས་འཛིན་དེའི་སྐོག་ཏུ་སེམས་སྤྱོད་ཤིག་ཤིག་རང་བཟུང་དགོས་ཟེར། དེ་
 ལྟར་བྱས་ཆེ་ན་མཚོགས་ན་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོས་ཏེ་སྤྲུལ་གྱི་མཐུད་
 པ་སྤྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར། སེམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་རིས་
 འཛིན་བྱེད་ཡས་ཀྱི་དྲན་པ་དེ་མ་ཡིངས་བར་དེའི་སྐོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་དཔེ་ལ་

བཞག་ནས་དངོས་པོ་གཞན་ཚད་མ་བདེན་པར་མེད་པ་ཞིག་ཤིས་རྟགས་བྱེད་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ཟེར། བདེན་པར་གྲུབ་པ་འདི་རྩྱུ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་ལ་ཞིག་ནས་
 མོབ་ཟེར་པ་ཞིག་དང་ཞིག་ནས་མ་མོབ་པ་ཞིག་ལྟེ་ཁག་གཉིས་ཡོད་གི་ཡོད་ཟེར།
 ཞིག་ནས་མོབ་ཟེར་པ་ཞིག་གིས་རྩྱུ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་རྟགས་ཚེ་ཞིག་ནས་དང་
 ལྷག་མཚོད་བྱུང་འབྲེལ་ཆགས་པ་རེད་ཟེར། ཞིག་ནས་མོབ་མ་ཚུད་པ་ཞིག་ཡིན་
 བ་རྩྱུ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་རང་གི་ཚོག་ནས་ཞིག་ནས་གྲུབ་ལྟེ་ཞིག་ནས་མོབ་པར་
 བྱས་ན་འབྲེག་གི་རེད་ཟེར། བདེན་པར་གྲུབ་པ་རེད་ཟེར་བའི་ཆོག་སྐམས་པོ་དེ་
 ལ་བསམ་སྒྲུ་གཏོར་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་བདེན་པར་གྲུབ་ཟེར་བའི་མིང་ཆོག་དེ་རྒྱ་
 དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞེན་ཏུ་རང་གི་སེམས་ལ་འདྲེས་གྲུབ་པ་ཞིག་དཔོན་ཟེར།
 ལྷ་ཚོག་ཏུ་བཞག་ནས་སེམས་རྩོད་ཀྱིས་བཞག་པས་རྒྱལ་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་
 རང་སྒྲོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་དང་པོ་ཡིན། གཉིས་པ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་
 ཅད་བཅད་ནས་དེ་རྩྱུ་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ཏུ་ཐར་ལྷེས་དཔོན་ཟེར། ལྷེས་ཟེར་བ་
 དེ་ནི་རྒྱ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྷར་འདྲེས་བཅུག་པ་དེ་ཡིན། ལྷེས་ཞེས་པ་ནི་བྱ་
 བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་སེམས་ཟེར་བ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན། ལྷེས་ཟེར་བ་ནི་
 བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གིས་བྱ་བ་དེ་བྱེད་ཏུ་བཅུག་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་གང་ཞེ་ན། ར་
 རང་ཆོའི་གཞི་རྩྱུ་པ་སེམས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟེ་ད་ལྷ་ར་ཆོའི་སེམས་ལ་མི་
 དྲན་དུ་དྲན་དྲན་ཡས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུ་དེ་ཡིན། རྩྱུ་པ་ཉིད་ཤིས་རྟགས་མ་གྲུབ་
 མཁན་སེམས་ལ་མི་དྲན་དུ་དྲན་མང་པོ་དྲན་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཞི་རྩྱུ་པ་
 སེམས་ཟེར། སེམས་དེའི་རོ་རོ་འོད་གསལ་ཞིག་རེད། འོད་གསལ་ཞེས་པ་
 རྒྱ་རོ་དེ་དྲི་མ་དང་བུལ་བ་ཞིག་ཡིན། དྲི་མས་མ་གསལ་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་འོད་
 གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལྷ་རོས་ལ་རྒྱལ་རྟག་རན་པའི་དྲི་མ་
 འགས་པ་ལས་སེམས་ཀྱི་རོ་རོ་དྲི་མ་དང་བུལ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་འོད་གསལ་བ་
 ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན་རྒྱ་རྒྱ་ཟེར་བ་དེ་འོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ལྷ་རོས་
 ལྷ་དྲག་པ་འགས་ཆེ་འོད་དེ་མེད་པར་འཇུག་འགྲོ་བ་ལྷ་ཏུ་ཡིན། དེ་ལ་འོད་མེད་

པར་འབྱུར་བ་དེ་ནོར་བུ་ཁོ་རང་ལ་འོད་ཟེད་པ་མིན་པར་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་དྲིག་པ་
 ཆགས་ནས་འོད་དེ་གསལ་པོ་ཟེད་པར་སྤྱུར་བ་ཡིན། དཔེ་དེ་ལྟར་རང་གི་
 སེམས་དེ་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་དྲི་མས་མ་གོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་ཚྭ་རྒྱ་
 པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་འོད་དེ་སྤྱི་བ་ནས་འོད་དེ་མི་མཐོང་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
 པས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྩ་ཁྲོད་འོད་གསལ་བ་ཞིག་ཡིན། སེམས་ཀྱི་རྩ་ཁྲོད་ནི་
 འཁོར་བ་དང་ལྷན་འདས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྩ་རང་གི་སེམས་དེ་རྟེན་ཟེར། སེམས་
 ཀྱི་རྩ་ཁྲོད་རྩ་ཁྲོད་ཐིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་རོས་མ་ཐིན་པའི་
 གནས་སྐབས་སུ་འཁོར་བ་ཡིན། རྩ་ཁྲོད་རྩ་ཁྲོད་ཐིན་པའི་སྐབས་སུ་གང་འདྲ་
 ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་དབྱེ་བ་
 ཟུན་ནས་གནས་ཡོད་པ། རང་གི་སེམས་ལ་སྒྲུབ་བ་མང་པོ་འཆར་བ་དེ་རྣམས་
 རང་གི་སེམས་ཁོ་རང་གི་སྒྲུབ་འཆར་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་རོས་ནས་ཚུར་
 སྒྲུབ་བ་ལྟ་བུར་འཆར་བ། དེ་བཞིན་སྒྲུབ་བ་དེ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་
 འོགས་སུ་འགར་བ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཆར་བ་ཡིན་སྐབས་དེའི་བཀ་ཆགས་དེ་
 ཉ་ཅང་གཉིད་ཟབ་པོ་ཡོད་དེ་ཐ་ན་གཉིད་ཁྲག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲ་གཉིད་
 ཟབ་པོ་ཡོད། བཀ་ཆགས་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མ་རིག་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པས་
 ཐོག་མར་འབྲུལ་པ་དེའི་རྩ་བ་གཙོད་དཀོས། སེམས་ཀྱི་རྩ་ཁྲོད་རྣམ་ཚྭ་གི་
 བཟང་པོ་དང་རྣམ་པ་གང་ལ་འང་བཟོ་བཅས་མ་བརྒྱབ་པའི་སེམས་དེ་ཡིན། དེ་
 ནི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྩ་ཁྲོད་རྩ་ཁྲོད་ཐོག་ལ་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་
 ཀྱང་རང་གིས་མ་སེས་པ་དེ་གང་ལགས་ཤེ་ན། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ཉག་ཏུ་རོས་
 འཛིན་བྱེད་ཡོས་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒྲུབ་དེ་སེམས་དང་འོགས་སུ་ཡོད་
 པར་རོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་རང་གི་སེམས་དེ་རོས་མ་ཐིན་པའི་རྩ་
 བ་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད་ཟེར། སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་འཆར་སྒྲུབ་དེ་དང་རང་གི་སེམས་
 གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བསམ་པ་དེ་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན་པས་དེ་ཟེད་པ་བཟོ་
 དཀོས། དེ་ཟེད་པ་བཟོ་བར་དཔེ་མང་པོ་བསམ་སྒྲོ་གཉིད་དཀོས་ལ་རིག་པ་

མང་པོ་གཏོང་དགོས། དཔེ་དང་རིག་པ་དེ་གང་ཡིན་མིན་སྐོར་གོང་དུ་ང་ཚོས་
 དགྲ་དང་གཞིན་དང་རྟ་ལ་དཔེ་བྱུང་ནས་ཚུས་པ་དེ་ཚོར་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་
 ཟླ་རྩལ་ཡུལ་གྱིས་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་སྤྱང་མང་པོ་ཡོང་ཡས་དེ་རང་གི་
 སེམས་དང་རོ་བོ་གཅིག་གྱུས་ཏེ་ཡོང་བ་མ་གཏོགས་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པ་
 དེ་མེས་རྟོགས་བྱུང་པ་དགོས་ཟེར། དེ་བྱུང་ན་གཞི་ནས་ཟླ་རྩལ་ཡུལ་ནས་ཚུར་
 བྱུང་པ་དེ་བདེན་པ་རེད་སྟེ་ཕྱི་པའི་བསམ་སྒོ་དེ་མེད་པ་བཟོ་བྱུང། ཟླ་རྩལ་ཡུལ་
 དེ་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་མེས་རྟོགས་བྱུང་ན། ཟླ་རྩལ་
 ཡུལ་གྱི་འཆར་སྤྱང་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་དཔོན་འབྲེལ་བདེན་པ་རེད་སྟེ་ཕྱི་པའམ་ཁོ་
 རང་གི་རིས་ནས་ཚུར་བྱུང་པ་ལས་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་མར་བཟོས་པ་མིན། ཟླ་
 རྩལ་ཡུལ་ནས་ཚུར་བྱུང་པ་ཞིག་རེད་སྟེ་ཕྱི་པའི་བསམ་སྒོ་དེ་མེད་པ་བཟོ་བྱུང།
 དེ་ལོགས་སུ་འགར་བ་མིན་པ་མེས་རྟོགས་བྱུང་ན་ཟླ་རྩལ་ཡུལ་ནས་ཚུར་བྱུང་པ་
 ཞིག་རེད་བསམ་པ་དེ་མེད་པ་བཟོ་བྱུང་ཟེར། དེ་ནི་ཟླ་རྩལ་ཡུལ་གྱི་རིས་ནས་
 ཚུར་འཆར་སྤྱང་བྱུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རིས་ནས་མར་འཆར་
 སྤྱང་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་མེས་རྟོགས་བྱེད་བྱུང་ཅིང་། དེ་མེས་རྟོགས་བྱུང་ན་
 གཞི་ནས་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་དེ་དཔོན་འབྲེལ་རྟོགས་བྱུང་པ་བྱུང་བ་རེད་ཟེར། དེ་
 ཏུས་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཟེར་བའི་དོན་རོ་མ་དེ་མེས་རྟོགས་ཡོང་གི་
 ཡོད། དེ་མེས་རྟོགས་བྱུང་ནས་བསམ་སྒོ་རྒྱན་རིང་པོ་བཏང་བ་ཡིན་ན་གཞི་
 ནས་འདྲ་གསལ་ཞེས་པ་དེ་ཤར་ཡོང་བ་དང་། གཞིན་ཐུག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་
 འདྲ་གསལ་ཞེས་པ་དེ་ཤར་ཡོང་བ། མི་ཏུས་སྐབས་ལ་ཡང་འདྲ་གསལ་ཞེས་པ་
 ཤར་ཡོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་བྱུང་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། གོང་གསལ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་
 གཟུང་འཛིན་གཞིས་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཟེར་ཞིང་། མདོ་ལུགས་ཀྱི་གསལ་སྤྱོད་འཛིན་
 མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན།

ཐུགས་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ནི། སེམས་ཀྱི་
 གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཐུགས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཟེར།

སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཉལ་པ་འཆོལ་ལྟངས་བཀའ་རྒྱུད་པའི་སེམས་
 ཀྱི་རྩ་རྩ་རྒྱུད་ལྟངས་དང་མྱེར་བཅང་འདྲ་པོ་ཡོད། སེམས་ཀྱི་རྩ་རྩ་
 འཆོལ་ལྟངས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བཅུལ་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རང་གི་སེམས་དེ་
 གང་དུ་གནས་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་སེམས་དེ་མགོ་ནས་རྒྱུད་པའི་བར་གང་དུ་
 གནས་ཡོད་ཅེད་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་སྐབས་སེམས་ཀྱི་རྩ་རྩ་དེ་མགོ་དང་རྒྱུད་པའི་
 བར་གང་དུ་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་རའཆོས་བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་
 མགོ་ན་དུས་སེམས་དེ་མགོ་འི་ཉེད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། ལག་པ་ན་དུས་སེམས་དེ་
 ལག་པའི་ཉེད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་འཆར་སྤང་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད། ཡང་
 ཉེད་སེམས་དེ་གནས་ས་གང་དུ་གནས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སེམས་དེ་མགོ་ནས་
 རྒྱུད་པའི་བར་དུ་གང་སར་བྱུང་བ་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་གཏན་འཁེལ་བའི་
 གནས་གཞི་ཞིག་མཆོད་པའོ་བཅུགས་ནས་སྟོན་ས་མེད། དེ་བཞིན་སེམས་ཁོ་རང་
 གི་བཟོ་ལྟ་སྟོར་སྟོར། རྒྱགས་པ། བར་བར། རིལ་རིལ་སོགས་གང་ཡང་མེད།
 དེ་བཞིན་སེམས་ལ་ཆོས་དོག་ཀྱང་མེད། གཟུགས་མེད། མདོག་མེད། བཟོ་ལྟ་
 མེད། བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་རང་གིས་སྟོན་པོ་མཆོད་དུས་སེམས་
 དེ་སྟོན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་གིས་དམར་པོ་མཆོད་དུས་སེམས་དེ་
 ཡང་དམར་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། སེམས་དེ་དང་མྱི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་གཉིས་སྐབས་
 དེ་ཐད་དུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་དེ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་འཆར་སྤང་
 འདྲ་མིན་སྟོང་ཆོགས་ཡོད་གི་ཡོད། དངོས་འབྲེལ་སེམས་དེ་གནས་ས་གང་དུ་
 འདྲ་གསལ་ལྟ་བུས་སེམས་དེ་ཆེ་ཆུང་མེད་པ་དང་མདོག་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་
 སེམས་ཀྱི་རྩ་རྩ་ནི་དྲངས་ཤིང་གང་ཡང་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་མཁན་ཞིག་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་ཡིན། རི་ལྟར་བྱས་ནས་དེའི་རྩ་རྩ་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས་
 སམ་ཞེ་ན། དེ་ལས་སྐྱུ་བ་དང་བཀའ་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་ནས་རྒྱན་གསུངས་
 ཡས་ཀྱི་ཆོག་ཅིག་ཡོད་པ་ལྟེ། སེམས་འདས་པའི་རྗེས་མི་གཙོད། མ་འོངས་
 པའི་སྟོན་མི་བསྟུ། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་སོ་མ་ལ་མ་བཅོས་པར་ཕྱིག་གིར་འཛོག་

དགོས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། སེམས་འདས་པའི་རྗེས་མི་གཙང་ཟེར་བ་ནི། རྩོན་མ་
 རང་གི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་བ་དེའི་མཆོག་མ་འདེད་རྒྱ་མེད། རྩོན་མ་རང་གི་
 སེམས་ལ་དྲན་པ་དང་། རང་གིས་སྒྲོང་བ་དང་། གོ་བ་དང་། མཐོང་བ་དེ་
 ཆོའི་མཆོག་མ་འདེད་ནས་རྗེས་འདེད་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ལ་ཟེར། མ་འོངས་
 པའི་རྩོན་མི་བསྐྱ་ཟེར་བ་ནི། རྗེས་སུ་རང་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྐྱམ་པ་ལ་
 སོགས་པའི་བསམ་སྒྲོ་མ་གཏོང་ཟེར། ད་ལྟའི་སེམས་ལ་ག་རེ་དྲན་པ་དེའི་ཐོག་
 ཏུ་བཀག་འཁོག་ཅ་བ་ནས་མ་བྱས་པར་རང་དགར་བཞག་པ་དེ་ལ་ཟེར། ད་ལྟ་
 ཤེས་པ་སོ་མ་ཟེར་བ་ནི་ཤ་རྩེན་པར་ཤ་སོ་མ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་རྩོ་མའི་དོན་ཡིན། ད་
 ལྟའི་སེམས་ལ་ག་རེ་དྲན་པ་དེ་རང་བཀག་འཁོག་དང་བསྐྱོ་བཅས་མ་བྱས་པར་
 རྒྱུ་གེར་བཞག་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཀྱི་རྩོ་ལོ་བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་བྱུང་
 ཟེར། སེམས་ཀྱི་རྩོ་ལོ་བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་སྐབས་སེམས་དེ་གང་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སེམས་ཐོག་མ་སྐྱེ་བ་དེ་བྱི་ཆར་ནས་དོན་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 མིན། སེམས་གནས་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་གསེར་ཁྲིའི་ཉེར་ཏུ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 མིན། སེམས་ལལ་འཁྲོ་བ་དེ་སྤོ་ཆར་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་བཞུགས་འཁྲོ་བ་དེ་
 འདྲ་མིན་ཞེས་ཟེར། སེམས་དེ་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ། གནས་པ་གསུམ་གྱི་
 རྒྱལ་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྩོ་ལོ་མ་དེ་མཐོང་བ་བྱེད་དགོས། སེམས་དེ་ནི་
 སྐད་ཅིག་ཉིད་ཏུ་བརྗེས་འཁྲོ་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོ་ལ་གནས་པའི་ཏུས་སྐབས་ཅ་བ་
 ཉན་མེད། སེམས་ཀྱི་རྩོ་ལོ་སྐྱེ་འགག་གནས་མེད་ཀྱི་རྩོ་ལོ་མཐོང་བ་ཡིན་ན། དེ་
 ཏུས་སེམས་ཀྱི་རྩོ་ལོ་དེའི་གསུམ་ཆ་གཉིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བྱེད་པར་འདོད། ད་
 ཏུང་དེའི་ཉེར་ཏུ་གང་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སེམས་དེ་རྫོང་པ་ཡིན་པའི་ཏུས་སུ་
 གསལ་པོ་ཡིན་པ། གསལ་པོ་ཡིན་པའི་ཏུས་སུ་རྫོང་པ་ཡིན་པ། སེམས་ཁོ་རང་
 རྒྱལ་རྟོག་རང་འཆར་ཏེ། རང་གིས་ཆེད་ཏུ་མངགས་ནས་བསྐྱོ་བཞག་པ་མ་
 ཡིན་པར་སེམས་ཁོ་རང་རང་བཞིན་གྱིས་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་ཡོང་བ་དེ་ལ་
 ཟེར། རྒྱལ་བ་སྐྱེ་ཡོང་སྐྱེ་པ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐྱོན་དག་གསན་

པའི་སྐབས་སུ་མཆན་ལ་དབྱངས་ཅན་བཞད་པ་ཞེས་དང་། རྟིང་མ་དང་ས་
 རྩའི་དཔེ་ཆ་བཅས་ས་གནད་ནས་ཚྭ་པ་པོའི་མཆན་བཞེད་གནད་སྐབས་གང་
 བར་རང་སྐལ་གྱིས་བཅས་ས་ཞེས་བཞེད་གནད་གི་ཡོད། གང་ཤར་རང་སྐལ་
 ཟེར་བ་ནི། རང་གི་སེམས་ལ་གང་ཤར་བ་དེ་བཟོ་བཅས་མ་བྱས་པར་རང་
 དགར་བཞག་ནས་རང་བཞེན་གྱིས་སེམས་ཀྱི་རྩ་པོ་མཐོང་བ་སྟེ་སྦྱལ་མཐུད་སྦྱལ་
 བཞིག་གི་དཔེ་ལྟར་རང་བཞེན་གྱིས་སྐལ་བ་དེ་ལ་གང་ཤར་རང་སྐལ་ཟེར་བ་
 ཡིན། སེམས་ཀྱི་རྩ་པོ་དེ་གསལ་བ་དང་། དེའང་སྤྱང་པ་ཉིད་ཡིན་པ། སྤྱང་པ་
 ཉིད་ཡིན་པའི་དུས་སུ་གསལ་པོ་ཡིན་པ། གསལ་པོ་ཡིན་པའི་དུས་སུ་སྤྱང་པ་
 ཉིད་ཡིན་པ། དེ་གཉིས་བྱང་དུ་འབྱུག་པ་དེ་ལ་གསལ་སྤྱང་བྱང་འབྱུག་ཟེར།
 གསལ་སྤྱང་བྱང་འབྱུག་དེ་ལ་རང་གིས་ཆོག་གི་ཆོག་ནས་གོ་བ་ལེན་བྱུང་པ་ཙམ་
 མིན་པར། སེམས་ཀྱི་ཆོག་དུ་གོ་བ་རྩལ་ཞིག་འཆར་ཆོ། བྱི་རྩལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་
 རྒྱང་གང་འདྲ་ཞིག་བྱང་ན་འདྲ། རྒྱང་བ་བྱང་ཆད་ཆད་མ་འཁོར་འདས་དབྱེར་
 མེད་ཀྱི་ནམ་འབྲུར་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ལས་དེ་མིན་པའི་འཆར་རྒྱང་ཡོང་མི་སྲིད་ལ།
 འཆར་རྒྱང་སྤྱིར་བཏང་བའམ་དཀྱུས་མ་ཞིག་ཙམ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད། དེ་དུས་
 སེམས་ཀྱི་སྤྱང་པ་ཉིད་དེ་དངོས་འབྲེལ་རྟོགས་བྱུང་པ་ཡིན་ཟེར། ད་དུང་དེ་
 ལས་གཏིང་བྱུང་པ་ཞིག་ནི་གཏུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།
 གཏུག་མ་ཞེས་པ་ནི་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་རྗེས་སུ་སྤྱིར་དུ་བྱང་བ་ཞིག་
 མིན། ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་འདྲ་སེམས་ཟེར་བ་ནི་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ལས།
 དང་པོ་མེད་པར་རྗེས་སུ་གནས་ལ་མེད་ཀྱི་ཤར་བ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་དུ་བྱང་བ་དེ་ཁས་
 ལེན་གྱི་མེད། ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་སེམས་ཟེར་བ་ནི། སེམས་དེ་ཡང་རང་སྤྱི་
 དུས་ནས་མཉམ་དུ་ཡོད་བཞེན་པ་ཞིག་ལས། རྗེས་མ་རང་ཆེན་པོ་ཆགས་རྗེས་
 གཞིན་ས་བྱང་བ་དང་། ཡང་ན་རང་ཡ་མའི་ཁོག་པའི་ནང་ནས་མར་སྤྱིས་ཆར་
 རྗེས་གཞིན་ས་བྱང་བ་དེ་འདྲ་མིན་པར་རང་སྤྱི་དུས་ནས་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་
 ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་སེམས་ཞིག་ཡིན། གང་ཞིག་ལ་གཏུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་

མེམས་ཟེར་རམ་ཞེན། མེམས་དེ་ལ་འཆར་ཕྱང་གང་ཕྱང་བ་ཆང་མ་འབྲུལ་པ་
 མ་ཉག་ཡིན་ཏེ་ཕྱང་ཚུལ་རྒྱན་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ལས་ཕྱང་ཚུལ་གྱི་རྩ་པོ་རྩ་མ་
 མཐོང་བའི་འཆར་ཕྱང་མ་ཉག་ཡིན། ཕྱང་ཚུལ་དངོས་ཀྱི་འཆར་ཕྱང་དེ་ཡོང་གི་
 ཡོད་ན་ཕྱང་པ་ཉིད་རྟོགས་དགོས། ཕྱང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་འཆར་ཕྱང་གང་
 ཕྱང་བ་ཆང་མ་ཕྱང་ཚུལ་རྒྱན་མ་མ་ཉག་རེད། དེའི་རྩ་པོ་རྩ་མ་དེ་མཐོང་བྱུང་
 མེད་པར་མྱེད་ཕྱང་ཚུལ་འདྲ་མི་འདྲ་དེ་རྣམས་མཐོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཕྱང་
 ཚུལ་རྒྱན་མ་ཞིག་རེད། དེ་ཆོ་ཆང་མའི་རྩ་པོ་དེ་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད་པ་དེ་ནི་
 ཕྱང་པ་ཉིད་ཡིན། བྱི་རྩལ་ཡུལ་ཡིན་ནའང་ཕྱང་པ་ཉིད་ཡིན། ཡུལ་ཅན་རང་
 གི་མེམས་དེ་ཡང་ཕྱང་པ་ཉིད་ཡིན། ཆང་མའི་རྩ་པོ་མཐར་ཐུག་དེ་ཕྱང་པ་ཉིད་
 གྱི་རྩ་པོ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པས་བྱི་རྩལ་གྱི་ཕྱང་ཚུལ་རྒྱན་མ་དེ་རྣམས་ཆང་མ་
 འཁོར་བ་ཡིན། ཕྱང་ཚུལ་རྒྱན་མ་དེ་དག་རྒྱད་ནས་ཕྱང་པ་ཉིད་གྱི་རྩ་པོ་རྩ་
 མེས་རྟོགས་བྱུང་ན་ཐུང་འདས་རེད། བར་པ་རེད། བར་མེ་རིང་ལུགས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་རིག་པའི་ནང་བྱི་རྩལ་གྱི་ཕྱང་ཚུལ་རྒྱན་མ་བརྒྱད་ནས་རྩ་པོ་རྩ་མ་དེ་
 མེས་རྟོགས་ལྷན་དགོས་ཟེར་བ་དེ་དང་འདྲ་པོ་ཡོད། ཆན་རིག་གི་ཆོག་ནས་བྱི་
 རྩལ་ཡུལ་གྱི་ཕྱང་ཚུལ་རྒྱན་མ་དེ་བརྒྱད་ནས་དེའི་རྩ་པོ་རྩ་མ་དེ་མེས་རྟོགས་ལྷན་
 དགོས་ཞེས་བཤད་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། རྩལ་ཐན་མཆོན་ཆ་ཟེར་བ་དེ་ལ་མེ་
 འབར་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་དེའི་ཕྱང་ཚུལ་རྒྱན་མ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྩ་པོ་རྩ་མ་ནི་དེ་
 ལ་འབར་གས་ལྷན་པའི་རྩལ་པ་ཡོད་པ། རྩལ་ཐུབ་ཐུབ་ལྷན་རྒྱ་ཡོད་ལ་མར་ཁ་
 ཐུབ་རྒྱ་ཡོད་པ། དེ་ཆོ་ནི་དེའི་རྩ་པོ་རྩ་མ་དེ་རེད། ཆན་རིག་གི་ཆོག་ནས་
 བཤད་ན་དེ་འདྲ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ནས་བཤད་ན། བྱི་རྩལ་གྱི་ཕྱང་ཚུལ་ལ་
 བཟོ་ལྷ་དང་ཆེ་ཆུང་འདྲ་མེན་ཕྱ་ཆོགས་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ཆང་མ་ཕྱང་ཚུལ་རྒྱན་མ་
 ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྩ་པོ་རྩ་མ་ནི་གཅིག་ལས་མེད་པ་ཞེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་དང་ཁྱེན་ལ་བཞེན་ནས་ཕྱང་བ་མ་ཉག་ཡིན་པས་རང་གི་
 མེམས་དེ་འདྲ་རྒྱ་དང་ཁྱེན་ལ་བཞེན་ནས་ཕྱང་བ་ལས་རྒྱ་དང་ཁྱེན་མེད་པར་སྒྲི་

བྱར་དུ་བྱུང་བ་ཙུ་བ་ནས་མིན་པ་ཞིག་ཡིན། ཟ෍་རྩ་གྱི་ཕྱང་ཚུལ་རྒྱན་མ་དེ་
 བརྒྱད་ནས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རོ་ཁོ་རོ་མ་དེ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་འཁོར་བ་ནས་ཐར་
 པ་དང་། ཟ෍་བ་ཉིད་རྟོགས་པ། ཐར་པ་ཐོབ་པ་འཕ་མུང་འདས་ཐོབ་པ་ཟེར།
 ཟ෍་བ་ཉིད་ཐོག་མར་རོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ཤལས་སུ་གོ་རིམ་གསུམ་
 བརྒྱད་དགོས་ཤིང་། གོ་རིམ་དང་པོ་ཕྱང་བ་སེམས་ཡིན་པ་རོས་འཛིན་དགོས་
 པ་ཞེ། ཕྱང་བ་སེམས་སུ་ཐུབ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། གོ་རིམ་དང་པོ་དེ་ལ་གང་
 འདྲ་བྱེད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཟ෍་རྩ་ཡུལ་གྱི་འཆར་ཕྱང་ཐམས་ཅད་རང་གི་
 སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ཞེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཆར་ཕྱང་ཟེར་བ་
 དེ་ཟ෍་རྩ་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱུར་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་ཡང་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཐོག་
 ནས་ཡོང་གི་ཡོད་དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་གཏོང་དགོས། ཟ෍་རྩ་ཡུལ་དེ་མེད་ན་
 འཆར་ཕྱང་ཡོང་མི་ཤེས་པ་དེ་བརྗོད་མི་དགོས། འོན་ཀྱང་སེམས་མེད་ན་འཆར་
 ཕྱང་དེ་ཡོང་མི་སྲིད། འཆར་ཕྱང་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་འཆར་ཕྱང་ཡིན། སེམས་དེ་
 ལ་ཟ෍་རྩ་ཡུལ་གྱིས་རྒྱུར་ཕྱང་བའི་འཆར་ཕྱང་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་
 སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ལས་ཟ෍་རྩ་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་མི་བྱུབ།
 དཔེར་ན། མི་ཡོང་བ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་དེ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་མེད་སྟབས་
 ཁོའི་མདུན་དུ་ཅོག་ཅེ་ཡོད་ན་འང་ཁོའི་སེམས་ནང་ཅོག་ཅེའི་འཆར་ཕྱང་མེད།
 ཁོ་ལ་ཅོག་ཅེའི་འཆར་ཕྱང་ཞིག་ཡོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁོ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་ཞིག་
 དགོས། ཁོ་མིག་ཐང་ཐང་ཞིག་ཆགས་ཆོག་ཞེ་ནས་ཅོག་ཅེའི་འཆར་ཕྱང་ཞིག་
 ཡོང་གི་རེད། དེས་ན་འཆར་ཕྱང་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་སམ་ཞེ་ན།
 ཚུགས་གཅིག་ནས་ཟ෍་རྩ་གྱི་ཡུལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། ཟ෍་རྩ་གྱི་ཡུལ་དེ་
 རང་གི་སེམས་ལ་རྒྱུར་འཆར་བ་ལ་འཆར་ཕྱང་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 འཆར་དགོས་པ་ལས་ཟ෍་རྩ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་ནའི་རོས་ནས་ཡོང་བྱུབ་པ་ཞིག་མིན་
 པས་འཆར་ཕྱང་དེ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཆན་དེ་འདྲ་
 ཡིན། ཕྱང་བ་སེམས་སུ་ཐུབ་ཟེར་བ་དེ་ཟ෍་རྩ་གྱི་ཡུལ་དེ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་

བྱུང་བའམ་སེམས་རེད་ཟེར་བའི་དོན་མིན་པར་སྤྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་ལྷན་དེ་
 སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་བ་དེ་གོ་
 ལོག་ཐེབས་རྒྱ་མཉེད། དཔེར་ན། མི་ལ་རས་པའི་ནམ་ཐར་ནང་སྤྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་
 ལྷན་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་རེད་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཡོད། དེ་ནི་ཆོག་བརྩམས་པ་རེད།
 རྒྱས་ཅམ་བཤད་ན། དེ་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་འཆར་ལྷན་ག་རེ་བྱུང་བ་དེ་རང་གི་
 སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བ་ལས་སྤྱོད་ལ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་རང་སེམས་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བ་མིན། དེ་འདྲ་ཁས་ལེན་མ་ཁན་སངས་རྒྱས་ཚུས་
 ལུགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེར་བརྟེན་ལྷན་བ་སེམས་སུ་བྱུང་བ་ཟེར་བ་ནི་སྤྱོད་
 ལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་ལྷན་ཆང་མ་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་
 རྟོན་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར།

གོ་རིམ་གཉིས་པ། སེམས་རྒྱ་མར་བྱུང་བ། སྤྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་ལྷན་
 དེ་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས། དེ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོན་མ་ཡིན། རྟོན་
 མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆེན་ནི། སྤྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་དོ་ཚད་ཅེ་ཤེས་རྟོགས་མ་བྱུང་པའི་
 ལྷན་རྒྱལ་རྟོན་མ་ཞིག་ཡིན། སྤྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་འཆར་ལྷན་ཡོང་སའི་སེམས་ཁོ་
 རང་བདེན་པ་མིན། བདེན་པར་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། སེམས་ཁོ་རང་བདེན་
 པར་མ་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཆེན་ནི། སེམས་ཁོ་རང་བདེན་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ལ་
 འཆར་ལྷན་གང་བྱུང་རུང་དེ་རང་གནས་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལ་འཕྱར་བ་ཙུང་བ་
 བས་མེད་པ་དང་བཞོ་བཅོས་རྒྱག་རྒྱ་ཙུང་བ་བས་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་དགོས།
 འོན་ཀྱང་མི་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཁོ་མི་གཞན་ཞིག་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཟེན་ནས་མི་དཔེ་ཤ་
 ཉིག་ཁ་བཞག་ནས་ཟ་རྒྱ་བྱུང་ན་བསམ་པའི་ཁོང་ཁྱོད་ཟེན་ནས་མི་གཅིག་
 ཡིན་ནའང་ཟ་ཤས་ཁོང་ཟེན་སུ་ཚུན་ཞོགས་པོ་ཟློས་བྱུང་ཆགས་ནས་ཁོ་མེད་ན་
 རང་ཉོད་མི་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་འཆམ་པོ་ཆགས་རྒྱ་ཡོད། དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས།
 དེ་ནི་བདེན་པར་མ་བྱུང་པའི་རྟོགས་རེད། དེ་བཞིན་རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཆར་
 ལྷན་ཡིན་ནའང་འདྲ། ངོས་འཛིན་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་རྒྱ་ཆོད་སྐར་མ་

རེ་ལ་ཡང་རང་གི་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་
 ཡོང་བ་ནི་རང་གི་སེམས་དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཉལ་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་དེ་
 བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་དྲུག་གསུམ་རྒྱུར་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་།
 སངས་རྒྱུས་རྒྱུ་ཡོད་ལ་ཐར་པ་ཡང་ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད། མི་བཟང་པོ་རན་པ་ཆགས་རྒྱུ་
 ཡོད་ལ་མི་རན་པ་ཡང་བཟང་པོ་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སེམས་དེ་
 བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཡིན། སེམས་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་
 མི་བཟང་པོ་དེ་རན་པ་ཆགས་མི་སྲིད་པ་དང་། མི་རན་པ་དེ་བཟང་པོ་ཆགས་མི་
 སྲིད་པ། ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་དེ་ཉོན་མོངས་རྒྱུར་རྒྱུ་མེད་པ། དེ་བཞིན་སངས་
 རྒྱུས་རྒྱུ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུ་ཡིན། དེས་ན་སེམས་ཁོ་རང་ཡང་བདེན་
 པར་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་རྒྱུ་ཡུལ་དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་མ་ཟེང་།
 རང་གི་སེམས་དེ་རང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་རེད་ཟེར། དེར་བརྟེན་
 སེམས་དེ་རྒྱུ་མ་མཁན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཁོ་ལ་མི་དྲན་དུ་དྲན་མང་པོ་དྲན་རྒྱུ་
 ཡོད་ལ་དེའི་རྒྱས་པ་ཡང་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་མ་མཁན་ལས་ལྷག་པ་
 ཡིན་ཏེ་སེམས་དེ་མི་དྲན་དུ་དྲན་ཡིན་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་མཆོན་ཆད་དང་འཕྱུལ་
 འཁོར་གྱི་མི་སྐྱེས་སྒྲོན་མ་འཇམ་གྱིང་སྐྱེས་ཐོག་མེད་པའི་དཔོན་པོ་མང་པོ་བཙོས་
 ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ཆང་མ་མེས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་བཙོས་པ་ཤ་ལྷག་རེད། མ་གཞི་
 དཔོན་པོ་ཁོ་རང་ལ་དེ་འདྲ་བཙོ་བྱུང་ཡས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་འང་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་
 ཅུམ་གྱིས་མི་འགྲིག་པར་མེས་ཁོ་ལ་པོས་འཛིན་བྱས། མེད་སེམས་ལ་འཆར་རྒྱང་
 བྱུང་ནས་དེ་ཆོ་པོས་འཛིན་ཐོབ། པོས་འཛིན་ཐོབ་ཆེས་གཞི་ནས་བཙོས་པ་རེད།
 སེམས་ཟེར་བ་དེ་གང་ཡང་བཙོ་བྱུང་མཁན་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱུ་ཡུལ་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ལས་ཕྱི་རྒྱུ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་མ་མཐུན་པ་
 ཞིག་བཙོ་མི་བྱུང་། བཙོ་བྱུང་པ་དེ་གང་ཞེ་ན་ཕྱི་རྒྱུ་ཡུལ་གྱི་དཔོན་པོ་དེ་རང་ལ་
 བྱུང་ཆོས་དེ་ཡོད་ལྟ་བུ་བཙོས་པ་ཡིན་ལ་པོས་འཛིན་ཐོབ་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཀྱང་
 ཡིན།

ཞི་རིམ་གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་མ་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱུང་བ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།
གསལ་བ་དང་རྩྱུང་བ་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདེན་པར་
མ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཤི་ལྷག་རེད།
སེམས་དེ་རྒྱ་མ་མཁན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
ཅུང་ཤེས་རྟོགས་ལྟེན་པའི་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད། དེའི་རྒྱས་པ་དེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟོགས་མཚན་
གང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་རྒྱལ་ཡོན་ཟེར་བ་དེ་མིས་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང་བ་མ་
གཏོགས་དངོས་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་དང་པོ་ཆགས་དུས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།
འཇིག་རྟེན་དེ་ཆགས་ནས་ལོ་དུང་ལྷུར་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྷ་ཙམ་ལྷན་པའི་རྒྱས་ལ་
མིས་གཞི་ནས་དེ་ངོས་འཛིན་བྱུང་སྟེ་རྒྱལ་ཡོན་འབར་མ་དེ་ལ་ཟེར་བ་དེ་བཟོས་པ་
རེད། མིས་དངོས་པོ་དེ་ཤེས་རྟོགས་ལྟེན་པར་རྒྱ་ཞིག་དང་རྒྱུན་ཞིག་ལ་བརྟེན་
དགོས་པ་ལས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་མ་བརྟེན་པར་དངོས་པོ་དེ་ཤེས་རྟོགས་ལྟེན་མི་
བྱུང་པས་དེ་ཤེས་རྟོགས་ལྟེན་པའི་ཚད་ཅིག་དང་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་འཛོམས་ཆོ་མིས་གཞི་
ནས་ཤེས་རྟོགས་ལྟེན་བྱུང། མིས་ཤེས་རྟོགས་ལྟེན་རྒྱ་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡོང་དགོས་པས་ན་སེམས་དེ་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་
ཡིན་པ་ལས་སྒོ་བྱར་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་པ་དང་། རང་གིས་བྱུ་རོལ་ཡུལ་ངོས་
འཛིན་ལྟེན་ཡས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་བ་ཞིག་
ཡིན། དེ་འདྲའི་རྩྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་གསང་སྤགས་ཀྱི་རྩྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་
ཡིན། དེ་ནི་རྩྱུང་བ་ཉིད་རྟོགས་མཁན་གྱི་སེམས་དེ་སྤྱིར་བཏང་གི་སེམས་ཤིག་
མ་ཡིན་པར་གཏུག་མ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས། གཏུག་མ་འོད་
གསལ་གྱི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་རི་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་མ་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་རྩ་ཁྱ་དེ་
བདེ་བ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས། སེམས་ཀྱི་རྩ་ཁྱ་བདེ་བ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་རྩྱུང་བ་
ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་ལས་སེམས་སྤྱིར་བཏང་བས་རྩྱུང་བ་ཉིད་རྟོགས་ན་མི་

འགྲིག་རྒྱ་མཚན་གང་ལགས་ཤེན། སངས་རྒྱས་ལ་ཐུགས་དང་སྤྱུ་གཉིས་ཡོད།
 ཐུགས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སེམས་ནས་ཡོང་དགོས་པ་དང་། སྤྱུ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནས་
 ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱུ་དང་ཐུགས་ཟུང་དུ་འབྲུག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྤྱུ་ཏེ་ཅང་མཛོས་ཤིང་འདྲ་ཆོགས་པོ་ཡོང་བ་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་དེ་
 བསྐྱེམས་ནས་ཐུང་བའི་འབྲས་ཀྱི་ཡིན། ཐུགས་དེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱེམས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུང་བའི་འབྲས་ཀྱི་ཡིན། དེར་བརྟེན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་དང་
 སྤྱོད་པ་ཉིད་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་བསམ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་རྗེས་མ་སངས་རྒྱས་
 སྐབས་སྤྱོད་པ་ཐུགས་གཉིས་དབྱེ་བ་མེད་པ། སྤྱུ་ཐུགས་ཟུང་འབྲུག་གི་གོ་འཕང་
 ལ་ཐུབས་ཐུབ། དེར་བརྟེན་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེམས་དང་
 ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེམས་དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་ལྟེ། མདོ་ལྷགས་
 ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྟོགས་ཡས་ཀྱི་སེམས་དེ་སེམས་སྤྱིར་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་
 ཐུགས་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྟོགས་ཡས་ཀྱི་སེམས་དེ་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོ་
 རོ་ཡིན་(སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ཁྱད་པར་མེད།)། སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོ་
 རོ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ལ་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཟེར། བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་རི་ལྟར་ཡོང་དགོས་མིན་སྒྲུབ་རྗེས་ཀྱི་
 སྤྱོད་པ་ཉིད་ཐོན་གཞན་ལ་བཀའ་འདྲི་ལྷན་ན་འགྲིག་ སྤྱིར་ན་གསང་ཐུགས་ཀྱི་
 དབང་ལྱུ་མ་སྤྱོད་མཁན་ལ་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཟེར་བའི་ཆོག་དེ་བཤད་སྤྱོད་
 མེད། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་ཆེ་དེ་ལ་བརྒྱན་གྲུལ་ཟེར། དེ་ནི་སྤྱོད་
 པ་ཉིད་དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་
 པ་དེ་མི་གཞན་ལ་བརྒྱན་མི་ཤེས་པས་ན་བརྒྱན་གྲུལ་ཞེས་བརྒྱན། སྤྱོད་པ་ཉིད་
 ཟེར་བ་ནི་ཁྱུ་རམ་ཟས་པ་ལྟར་ཁྱེད་རང་ལ་ཆོར་སྤང་མངར་མོ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་
 མངར་མོ་འདི་འདྲ་ཞིག་འབྲུག་ཅིས་ཤོད་ཆ་བ་ནས་ཐུབ་ཐབས་མེད་པས་ཁོ་ལ་
 དེས་པར་དུ་རང་གི་ཟ་ཡག་ཁྱུ་རམ་དེ་ནས་རྟོག་ཙམ་ལྟར་ན་མ་གཏོགས་ཁོས་
 མངར་མོའི་སྤྱོད་པ་དེ་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་ཤེས་མི་ཐུབ་ཅིང་། ཁོས་ཁྱུ་རམ་དེ་

བཟས་རྒྱུ་རང་གི་བཟས་པ་ལྟར་གྱི་རྩོད་པ་དེ་ཁོས་ཀྱང་ལྷུང་བྱུང་། དེར་བརྟེན་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་རྩོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་མི་གཞན་ལ་བརྗོད་ཐུག་ཐབས་མེད།
 དུས་མ་དེ་རང་གིས་བཟས་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྩོད་པ་ཉིད་རྟོགས་ནས་མི་
 གཞན་གྱིས་ཤོ་བ་ཡག་སོ་སོར་བྱུང་བ་བྱ་དགོས་ན་དེས་པར་དུ་སར་རོས་དེས་
 རྩོད་པ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཟེར། དེ་
 བསམ་སྒྲུབ་མེད་ཟེར་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་རྩོད་པ་ཉིད་རྟོགས་ཚར་ན་བསྒྲུབ་བྱ་
 དང་སྒྲུབ་ཀྱི་དག་གཉིས་ཡོགས་སུ་མེད། སྒྲུབ་ཡས་ཀྱི་རྩོད་པ་ཉིད་དེ་དང་སྒྲུབ་
 མཁུན་གྱི་སེམས་དེ་གཉིས་དཔྱེ་བ་མེད་པར་དེ་གཉིས་རྒྱ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་
 བྱང་བཞིན་འདྲེས་ཟིན་པ་ཉི། སེམས་ཟེར་ན་འང་རྩོད་པ་ཉིད་དང་རྩོད་པ་ཉིད་
 ཟེར་ན་འང་སེམས་ཡིན་ཅིང་། བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་ཀྱི་དག་གཉིས་ཡོགས་སུ་མེད་
 པར་ལྟར་ཟིན་པས་དེ་ལ་སྒྲུབ་མེད་ཟེར། དེ་བསམ་སྒྲུབ་མེད་ཅེས་པ་ནི་རྩོད་པ་
 ཉིད་རྟོགས་ཟིན་རྗེས་ད་དུང་རྟོགས་ཡས་མེད་ལ། ད་དུང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མདུད་
 པ་ཤོལ་རྒྱ་བཟུང་མེད་པར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མདུད་པ་ཤོལ་ཟིན་
 ཉི་དེ་བསམ་སྒྲུབ་ཡས་མེད་པ་ཆགས་ཟིན་པ་ཡིན་ཟེར། སྐར་གསལ་ནི་ས་སྐྱ་བའི་
 ལྟ་བའི་ནང་རྟོན་མཛོར་བསྐྱུས་དེ་ཅུ་ཡིན།

༡. རྟོན་པ།

རྟོན་པ་ཞེས་པ་ནི། རྟོན་པ་ཞེས་པའི་ས་ཆ་འཕྲུལ་དགོན་པ་དེའི་མིང་
 ཆོས་ལུགས་སུ་ཐོགས་པ་ཡིན། དེའི་ལྟ་བ་དང་ཕོ་གསལ་གཏོད་གནང་མཁུན་ནི་
 ཀུན་སྲུང་ས་སྐྱལ་རྗེ་བརྗོད་འགྲུས་ལྟ་བ་དེ་དང་། ཁོང་གི་སྒྲོབ་མ་དོལ་སོ་བ་
 བེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་རྣམས་གཉིས་ཡིན། ཀུན་སྲུང་ས་སྐྱལ་རྗེ་བརྗོད་འགྲུས་
 (༡༩༠༩—༡༩༩༠) ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོན་པ་དེ་དུ་མ་གཞན་རྩོད་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་(ལྟ་
 བ་དེའི་འཕྲུང་ལུགས་ལྱང་སྐྱུང་ས་སྐྱུས་པ་བྱུང་བཀུན་གྱི་མཐའི་ནང་
 གསལ་པོ་ཡིན) ། དུ་མ་གཞན་རྩོད་ཟེར་བའི་ལྟ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སངས་

རྒྱུ་ཚུལ་ལྟགས་དང་པོ་དེ་གི་སངས་རྒྱུ་ཚུལ་ལྟགས་ཀྱི་ཐུབ་མཐའ་གཞན་དག་
 དང་ཙུ་བ་ནས་མི་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་བྱུར་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ལྟ་བ་བྱུར་པ་གང་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྟགས་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་
 ཉག་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལས་དངོས་པོ་མིན་པར་འདོད། དོན་དམ་བདེན་པ་
 དེ་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཟེར། ཚུལ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གནས་ལྟགས་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཆར་བ་ཞིག་
 ཡིན་པར་འདོད། དེ་བཞིན་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གྲུང་རེད་ཟེར།
 དོན་དམ་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པར་འདོད། དེ་
 བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་པར་བྱབ་པ་ཞིག་རེད་ཟེར། རྒྱུ་ཚུལ་དེ་རྣམས་
 ལྟན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཚུལ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྟགས་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ཉག་པ་ཡིན་པ། རྣམ་ཤེས་
 དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་
 པ་པོ་ཡིན་པ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ། དོན་དམ་པའི་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ཡིན་པ་སོགས་རྒྱུ་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཆར་བ་དེ་ལ་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཟེར།
 བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཆར་མའི་སེམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་
 ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ལྟེ་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་ཆར་བ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། སངས་མ་རྒྱུ་ཤོང་སེམས་ཅན་ཆར་མར་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཆར་བའི་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དེ་ཡོད། འོན་ཀྱང་སེམས་
 ཅན་སོ་སོའི་རྣམ་ཤེས་སུ་དེའི་འཆར་ལྗང་དེ་ཡོང་མི་བྱུང་ཅིང་། དེ་ནི་གསང་
 རྟགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ནས་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོའི་རོ་བོ་རོ་མ་དེ་
 མཐོང་དགོས་ཞེས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དེ་ཉག་
 པ་ཡིན་པ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་
 པོ་ཡིན་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཆར་བ་ལྟན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཁས་
 ལེན་གྱི་ཡོད། (དེའི་འཕྲིན་དུམ་བུ་གཅིག་རྒྱ་གསལ་པོ་མེད་ལྟུངས་ཡིག་ཐོག་དུ་བཞོད་

ཐབས་དཔེན་པས་དཀོང་ས་འགལ་ཐེད་པ་ཞུ་རྒྱུར། — བརྟུ་མྱིག་པས།

4. བཀའ་བརྒྱད་པ།

བཀའ་རྒྱད་པ་ཟེར་བ་ནི་བཀའ་བབས་ཀྱི་མན་ངག་གི་བརྒྱད་པ་ཡིན་པས་
ན་བཀའ་བརྒྱད་པ་ཟེར། བཀའ་བརྒྱད་པ་ལ་བཀའ་བབས་བཞིའི་(བཀའ་
བབས་བཞི་ལྟེ། ① ས་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པའི་བཀའ་བབས། ② མ་རྒྱུད་
འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བཀའ་བབས། ③ ཟླ་ལ་མ་དང་བར་དོའི་གདམས་ངག་
གི་བཀའ་བབས། ④ འཕྲོ་བ་དང་སྤང་འཇུག་གི་བཀའ་བབས་བཅས་)
གདམས་ངག་ཡོད། བཀའ་བབས་ཟེར་བའི་བཀའ་བབས་སྟངས་ནི་ལྷ་མས་
སྤྲེལ་སྤྲོ་སྤྲོ་ཆོས་དར་སྤེལ་གཏོང་རྒྱའི་ལས་བསོས་གནང་ཏེ་སྤྲོ་སྤེལ་
འགན་མི་འདྲ་བར་བཀའ་བབས་གཅིག་གཅིག་པོ་བྱས་ནས་བརྒྱད་པ་མང་པོ་བྱུང་
སྟབས་དེ་ལ་བཀའ་བབས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ལྟེ་བཀའ་བརྒྱད་པ་ཟེར། མ་གཞི་བཀའ་
བརྒྱད་པར་མདྲོ་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། བཀའ་
བརྒྱད་པའི་གསང་ཐུགས་ལ་དབྱེ་ན་འང་འདྲ་མི་འདྲ་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་།
གསང་ཐུགས་རྙིང་མའི་ཆོས་མང་པོ་ཡོད་ལ་གསང་ཐུགས་གསར་མའི་ཆོས་ཡུང་
མང་པོ་ཡོད། བཀའ་བརྒྱད་པ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་ན། བྱང་ས་པ་བཀའ་བརྒྱད་
དང་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་གཉིས་ཡིན། དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་དེ་དབྱུས་
ཚུགས་སུ་བྱུང་བ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དང་། བྱང་ས་པ་བཀའ་བརྒྱད་དེ་གཙང་པོ་གཙང་
ཁུལ་དུ་བྱུང་བ་ཆེ་བ་ཡོད་ཅིང་གཙང་ཁུལ་ལ་དར་སྤེལ་བྱུང་བའི་བཀའ་བརྒྱད་པ་
ཡིན། ད་ལྟོ་གཞིས་ཆེ་ས་ཁུལ་ནས་ཐིང་རྫོང་ཁུལ་དུ་མཁས་བླ་པ་བྱུང་པོ་རྣམས་
འཕྱོར་གྱིས་བྱང་ས་གཞོང་གཞོང་དཀོན་པ་བཏབ་ལྟེ་གནས་གཞི་བརྒྱད་བ་དེ་
ནས་བྱང་ས་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་བྱུང་། ཁོང་གིས་གཙང་ཁུལ་དུ་
དཀོན་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བཏབ་ཡོད། ཁོང་འཆོ་བཀུགས་སྐབས་བྱང་ས་
གཞོང་གཞོང་གི་དཀོན་པ་དེར་ཆོས་གསུངས་སྐབས་ཆོས་ལྟེ་བ་ལྟེ་པ་ཀྱི་གཅིག་

ལྷག་ཅམ་འཛམས་སྤྱང་ཡོད། བཤམ་གྲུབ་ཁྲུང་པོ་ནལ་འཕྱོར་ལྷ་བ་དེ་དང་པོ་
 བོན་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་བོན་པོ་འོ་ཆོས་མ་གནང་བར་གསང་སྤགས་གསར་
 མ་ལྷག་བཞེས་མཛད་ཆོག རྒྱ་གར་དྲུ་མེབས་ནས་སློ་མ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ལྷག་
 ཅམ་བཞེན་ཏེ་ཆོས་མང་པོ་ལྷས་གནང་ནས་དེ་རྗེས་ཤངས་པ་འོ་ཆོས་སྐོར་ཟེར་བ་
 དེ་ལྟར་བ་ཤེད། ཤངས་པ་འོ་ཆོས་སྐོར་ནང་གི་ཁག་གཅིག་དགེ་ལྷགས་པར་ཡོད།
 ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱད་པ་འོ་ལྷ་བ་དེ་ཤོད་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱད་པ་གཞན་གྱི་ལྷ་བ་
 དང་གཅིག་མཆོངས་ཡིན་པ་ལས་ལྷར་དྲུ་ལྷ་བ་མི་འདྲ་བ་ཤིང་། གསང་སྤགས་
 གྱི་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་དེ་བཀའ་བརྒྱད་པ་གཞན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་དང་ཅུང་མི་
 འདྲ་བ་ཡོད་པ་དང་སྔོ་མོ་འོ་ཡི་དམ་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད།
 ཡིན་ནའང་སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་འཛོག་སྤངས་དང་མེམས་ཀྱི་རོ་ཤོ་རོ་སྤྱད་ལྷེད་
 སྤངས་བཀའ་བརྒྱད་པ་གཞན་དང་ལྟར་པར་མེད་པས་འདིར་ཤངས་པ་བཀའ་
 བརྒྱད་པ་འོ་ལྷ་བ་སོགས་སུ་ཤོད་མི་དགོས་པར་བཀའ་བརྒྱད་པ་འོ་ལྷ་བ་བཤད་ན་
 དེ་འོ་ནང་དྲུ་ལྷེད་ཡོད།

དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོར། དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ནི་མི་ལ་རས་
 པ་འོ་སློབ་མ་ཉི་མ་ལྷ་བྱ་དུ་དུགས་པོ་ལྷ་རྗེ་དང་ཟླ་བ་ལྷ་བྱ་རས་ལྟར་རྗེ་རྗེ་གཤམ་
 ཞེས་པ་འོ་སློ་མ་དེ་གཉིས་ནས་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཡིན། དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ལ་
 བརྒྱད་པ་ཆེ་བཞི་རྒྱུད་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཞེ། ཆེ་བ་བཞི་ནི།

① དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད། (བཤམ་གྲུབ་ཁྲུང་པོ་ནལ་འཕྱོར་གྱིས་
 ཤངས་གཞོང་གཞོང་དགོན་པ་བཏབ་ཉེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ནས་ལྟར་)

② སག་གྲུ་བཀའ་བརྒྱད། (དུགས་པོ་ལྷ་རྗེ་འོ་སློབ་མ་སག་མོ་གྲུ་པ་རྗེ་རྗེ་
 རྒྱལ་པོས་སག་མོ་གྲུ་འོ་དགོན་པ་བཏབ་ཉེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ལས་ལྟར་)

③ འབབ་རྩ་བཀའ་བརྒྱད། (སག་མོ་གྲུ་པ་འོ་སློབ་མ་འབབ་རྩ་པ་
 དར་མ་དབང་ལྷག་གིས་ནག་ཆུ་རྒྱལ་དྲུ་འབབ་རྩ་པ་རོ་ཆེ་འོ་དགོན་པ་བཏབ་
 ཉེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ལས་ལྟར་)

④ མཚུར་སྤྱ་བཀའ་བརྒྱད། (དུགས་པོ་ལྷ་རྩི་སྤྱ་མ་གཟུང་པ་དུས་གསུམ་མཁའ་པས་རྟོག་ལུང་ནང་དུ་མཚུར་སྤྱི་དཔོན་པ་བཟུང་ལྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ནས་བྱུང་) བཅས་ནི་དུགས་པོ་ལྷ་རྩི་རང་ནས་ཐད་ཀར་བརྒྱད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པར་བརྟེན་ཆེ་བ་བཞི་ཟེར་བ་དང་།

ཚུར་བརྒྱད་ནི། ① འབྲི་ལུང་བཀའ་བརྒྱད། (ཕག་ལྷའི་སྤྱ་མ་རྩྭ་པ་འཇིག་རྟེན་མཁོན་པོས་འབྲི་ལུང་མཐིམ་གྱི་དཔོན་པ་བཟུང་ལྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ནས་བྱུང་)

② རྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱད། (ཕག་མོ་ལྷའི་སྤྱ་མ་རྟག་ལུང་ཐང་པ་བཟུང་ཤིང་པལ་གྱིས་རྟག་ལུང་དཔོན་པ་བཟུང་ལྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ནས་བྱུང་)

③ ཁྲོ་སྤྱ་བཀའ་བརྒྱད། (ཕག་མོ་ལྷའི་སྤྱ་མ་རྩྭ་མཚེན་ཆེན་མཁོན་གྱིས་གཙང་ཁལ་དུ་ཁྲོ་སྤྱ་དཔོན་པ་བཟུང་ལྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ནས་བྱུང་)

④ འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱད། (གཙང་པ་རྩ་རས་པས་གནམ་གྱི་སྤར་འབྲུག་དཔོན་པ་བཟུང་ལྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ནས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་རྟོག་ཐོད་བར་གསུམ་དུ་ཆེ་བའི་རྟོག་འབྲུག་ནི་ཁོད་ཆང་པ་ལས་བརྒྱད་པ་དང་། བར་འབྲུག་ནི་རྩ་རས་ཀྱི་དཔོན་ལས་བརྒྱད་པ། ཐོད་འབྲུག་ནི་ལོ་རས་པ་ལས་བརྒྱད་པ་ཡིན་)

⑤ སྒྲུབ་བ་བཀའ་བརྒྱད། (ཕག་མོ་ལྷའི་སྤྱ་མ་འཁོ་མཁོན་སྒྲུབ་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བར་ཁམས་སུ་ཤོ་དཔོན་པ་བཟུང་ལྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ལས་བྱུང་)

⑥ ཡེལ་པ་བཀའ་བརྒྱད། (ཕག་མོ་ལྷའི་སྤྱ་མ་སངས་རྒྱལ་ཡེལ་པ་ཤེས་བཞེགས་གྱིས་ཁམས་སུ་ཡེལ་སྤྱག་དཔོན་པ་བཟུང་ལྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ནས་བྱུང་)

⑦ གཡའ་བཟང་བཀའ་བརྒྱད། (ཕག་མོ་ལྷའི་སྤྱ་མ་ཟ་ར་བ་སྐལ་

ལྷན་ཡོ་སྐུས་སེང་གེའི་ཡང་སྐྱབ་གཡའ་བཟང་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོན་ལམ་གྱིས་གཡའ་
བཟང་དཔོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ནས་བྱང་)

⑧ ཕྱག་གསེབ་བཀའ་བརྒྱད། (ཁྱེད་སྟོན་ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེས་སྟེ་ཕྱར་
ཕྱག་གསེབ་དཔོན་པ་བཏབ་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་བ་ལས་བྱང་)། དེའི་སྟོར་
ཁོད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱིད་བྱང་འབྲེལ་སྟོར་ཞེས་པའི་དེབ་ནང་གསལ་པོ་བཞེད་ཡོད།

དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་པའི་ཅ་བ་ནི་མར་པ་ལོ་རྩ་བ་ལ་བྱག་ཡོད། མར་
པ་ལོ་རྩ་བས་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་ཚོས་ཁྱེད་རྒྱ་གར་ལ་ཞབས་ཐང་མར་མར་ཚུར་
ཐངས་གསུམ་ཐེབས་ཏེ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་ངལ་བ་ཁྱད་སད་གནང་ཡོད་དེ།
རང་གིས་ཡུན་རིང་ལྷང་བའི་བཅས་སྐལ་པར་འཁྲིར་བ་དང་། ལྷ་མ་དང་དག་
ཀན་ལ་འབུལ་བྱེད་གསེར་འཁྲིར་དགོས་པ། རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་རྗེས་སུ་ཡང་ལྷ་
མ་དེ་དག་མཐའ་ལ་དུག་གི་མཚོ་དང་དཀྱིལ་དུ་རི་གནས་པ་དེ་འདྲར་བཞུགས་
ཡོད་པས་མཚོ་དེ་དག་བཀལ་ནས་འགོ་དགོས་པ། དེ་བཞིན་དུག་སྐྱུལ་མང་པོ་
ཡོད་སའི་ནགས་ཚལ་ནང་འགོ་དགོས་པ་སྐྱགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱོག་ལ་བྱག་པའི་
ཉེན་ཁ་ཐངས་བརྩུ་གསུམ་ཅམ་འཕྲད་སྟོང་ཡོད་ནའང་ཚོས་ཁྱེད་དཀའ་བ་
མང་པོ་སྟེད་དེ་ལྷ་མ་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་བཞེན་གནང་ཡོད། ཁོད་དུ་གསང་སྐྱགས་
ཀྱི་ཚོས་ཏུ་ཅང་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དེ་མར་པ་ལོ་རྩ་བ་དང་འཁོས་ལོ་རྩ་བ་
གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པར་འདོད། འཁོས་ལོ་རྩ་བ་ཞེས་པ་གསུམ་བྱང་
ཞིང་། དང་པོ་ནི་འཁོས་ལོ་རྩ་བ་ཚོས་བྱུང་བའི་ཡོད། ཁོང་རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་
གར་གྱི་ཡིག་ལ་སྐུ་ཏུ་མཁས་པ་ཡིན་ཅིང་། མདོ་མཛངས་ལྷན་ཞེས་པ་ཡང་རྒྱ་
གར་དང་རྒྱ་ནག་གི་ཡིག་ལ་ཐོད་ཡིག་ཏུ་བརྒྱུར་གནང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་
དང་རྟོད་ས་ཁུལ་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་སྡོང་ཡོད། འཁོས་ལོ་རྩ་བ་གཉིས་པ་ནི།
འཁོས་ཁྱག་པ་ལྷས་བཅས་ཁྱེད་པེ་ཡིན། ཁྱག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཁོང་གི་ཡབ་ལ་རྒྱང་
མ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་གཅིག་ཏེ་ག་ཅམ་སྟུན་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་དེ་ལ་སྐྱེས་
པས་ན་ཁྱག་པ་ཞེས་དང་། ལྷག་རྩེ་རྟོད་སའི་ལྷས་རྩེ་ནང་དུ་སྐྱེས་པས་ལྷས་

བཅས་ཞེས་བཏགས། འགྲོ་ལོ་ལྷ་བ་གསུམ་པ་ནི། འགྲོ་ལོ་ལྷ་བ་གཞིན་ཏུ་
 དཔལ་ཞུ་བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། སའ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་རྒྱུ་ལ་མར་དེ་བ་ཐེར་ལྷན་པ་
 བཅས་ས། ཐོད་ཏུ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་གསང་སྐགས་ཀྱི་
 ཆོས་དར་རྒྱས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་པ་དེ་ནི་མར་པ་ལོ་ལྷ་བ་དང་འགྲོ་ལོ་ལྷ་བ་
 གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཏུ་འདྲན་ཅིང་། རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་དང་། དེ་བཞིན་བཀའ་
 བརྒྱད་པ་དང་རྟོང་མའི་སྒྲ་མ་ཆོས་མར་པ་དང་འགྲོ་ལོ་ལྷ་བ་གཉིས་ནས་བྱུང་
 བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱད་པ་དེ་ཡིན་ཆེས་ཆ་འཛིག་གྱེད་ས་ཞིག་ཏུ་ཆོས་གནང་གི་ཡོད།
 མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བ་ལྟར་མར་པ་ལོ་ལྷ་བ་ནས་རྒྱན་མཉམ་
 ཏུ་བཞུགས་མཁན་རྒྱུང་མ་གཅིག་དང་དེ་མིན་སྒྲ་རྒྱ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་། སྒྲ་རྒྱ་
 རེ་ལ་སྒྲ་ས་རེ་ཞེ་སྒྲ་ས་དགུ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཆོང་མ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྐད་གསལ་
 ཡོད་པ་ཤ་ལྟག་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཆོང་མ་དགུང་ལོ་རྒྱུད་ཏུ་ནས་སྒྲ་ཆེ་
 མ་ཐེན་པར་དེའི་ནང་ནས་ཅུང་སྒྲ་ཆེ་རིང་ཅམ་བཞུགས་པ་ནི་དར་མ་མདོ་ལྷེ་ཞུ་
 བ་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན་མར་པ་ལོ་ལྷ་བ་ར་ཞིང་ཁ་དང་སེམས་ཅན་ཡང་མར་པོ་
 ཡོད། མར་པ་ལོ་ལྷ་བ་འི་སྒྲ་རྒྱ་དང་ཁོང་གཉིས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་སྒྲ་འདས་པ་རེད།
 མར་པའི་ལོ་རྒྱས་རྒྱས་པ་མར་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བ་ས་འཛིན་ཡོད།
 མདོར་ན། དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་དེ་གཙོ་པོ་མར་པ་ལོ་ལྷ་བ་ནས་བྱུང་བ་རེད།
 མར་པའི་སྒྲ་བ་མ་མི་ལ་རས་པ་ཡིན་པས་མི་ལའི་ལོ་རྒྱས་ནང་མར་པའི་རྣམ་ཐར་
 ཞིབ་སྟོན་ཡོད། མར་པ་ལོ་ལྷ་བ་རྒྱ་གར་ཏུ་ཐེངས་གསུམ་དང་བལ་ཡུལ་ཏུ་ཐེངས་
 བཞི་ཐེངས་པ་དང་། ཁ་རོ་བའི་(ཐུ་རོལ་པའི་)སྒྲ་མ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་
 པ་རྗེ་ཏེ་དང་གྲུབ་ཐོབ་བཅས་སྒྲ་མ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བཞེན་གནང་ཡོད། ཁོང་ལ་
 སྒྲ་བ་མ་མར་པོ་བྱུང་ཞིང་སྒྲ་བ་མ་གཙོ་པོ་བཞིའི་ནང་གི་གཅིག་ནི་མི་ལ་རས་པ་
 ཡིན་པ་དང་། མི་ལ་རས་པའི་སྒྲ་བ་མ་གཙོ་པོ་ནི་དྲགས་པོ་ལྷ་རྗེ་ཡིན། དྲགས་
 པོ་ལྷ་རྗེ་ནས་བརྒྱད་ཉེ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱད་པ་ཆེ་བ་བཞི་དང་རྒྱུད་བ་བརྒྱད་
 ཟེར་བ་དེ་བྱུང་བའོ། བཀའ་བརྒྱད་པའི་ལོ་རྒྱས་དཔེ་ཆ་ཏེ་ཅང་མར་པོ་ཡོད།

བཀའ་པར་དུ་པའི་ལྟ་བུའི་སྒྲིལ། བཀའ་པར་དུ་པ་ལ་ནང་གསེས་ཆེ་བ་
 བཞི་དང་རྒྱུད་པ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་སྤོ་སྤོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་སེས་
 མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ནས་དབྱེ་བ་ལས་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཐོག་ལ་གཅིག་གྱུར་
 ཡིན། བཀའ་པར་དུ་པས་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟེར། ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་དོན་ནི། རྒྱལ་པོས་བཀའ་པར་པའི་བཀའ་ཡིག་གི་
 བླ་རྒྱ་དེ་གཤམ་ལ་བཀའ་པར་ཟིན་རྗེས་མངའ་འབངས་ཚང་མས་ཁས་
 གྲུབ་སྤྱོད་པ་ཅས་ཏེ་དེ་དང་ཆ་བ་ནས་འགལ་མི་ཆོག་པའི་དཔེ་དེ་ལྟར་གནས་
 འཇགས་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དེ་དངོས་པོ་སྐྱེས་ཅན་གྱི་རྩ་བའི་ཡིན་པ་དང་། ཚང་མར་
 རྒྱལ་པ་ཞིག་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་བྱེད་མི་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན་
 པས་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། སྒྲུབ་པ་ཉིད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྐབས་ཐད་
 མདོ་ལྷགས་ཀྱིས་སེམས་རྩ་བཅའ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་དེ་རེད། དེ་ལ་མདོ་
 ལྷགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟེར། སེམས་ཀྱི་རྩ་བའི་ནི་གོང་དུ་བྱས་པ་ལྟར་གསལ་
 ཞིང་དེ་མས་མ་གོས་པ་དང་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། རྒྱད་ཆོས་དེ་
 འདྲ་ལྡན་པའི་སེམས་དེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་མགོ་དང་རྒྱུ་ལག་སོགས་གང་དུ་ཡོད་
 མིན་བཅའ་རྒྱུར་རྟེན་ཡས་མེད་པས་ན་སེམས་ཀྱི་རྩ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཟེར།
 སེམས་ཀྱི་རྩ་བའི་མ་བཅོས་པ་ཞིག་དང་བཅོས་མ་མིན་པར་རང་བྱུང་ཞིག་རེད།
 དེའི་རྒྱད་ཆོས་ནི་གསལ་པོ་ཡིན་པ་དང་། རིག་པ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད་ཟེར། དེའི་
 རང་བཞིན་ནི་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིག་རེད། སེམས་དེ་བཅའ་བའི་སྐབས་སུ་
 རང་གི་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་བཟང་པོ་ཤར་ནའང་འདྲ། རྣམ་རྟོག་ངན་པ་ཤར་
 ནའང་འདྲ། ཚང་མ་བཀག་འགོག་མ་བྱས་པར་རང་བབས་སུ་བཞག་ནས་དེའི་
 རྩ་བའི་བརྟག་དཔུང་བྱས་ཏེ་སེམས་དེ་མགོ་ནས་རྒྱུ་པའི་བར་དང་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་
 བླ་གང་དུ་གནས་མིན་བརྟག་དཔུང་བྱེད་སྐབས་རྟེན་ཡས་མེད་པ་དེ་ལ་སེམས་
 ཀྱི་རྩ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཟེར། སེམས་ཀྱི་རྩ་བའི་འཆོལ་སྒྲུབ་སྐབས་ཐད་གོང་དུ་སྤྱི་
 སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བཤད་སྐབས་དཔེ་མང་པོ་བྱས་པ་དེ་རྣམས་དང་མིང་རྟོག་

ཅམ་མི་འདྲ་བ་ལས་འཆོལ་སྤངས་གཅིག་པ་ཡིན། འདས་པའི་སེམས་ནི་ནམ་
མཁའི་བྱ་བྱུ་འདྲ་ཞེས་འདས་པའི་སེམས་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་འཕྱར་བ་ལྟར་
བྱའི་ཁྱབ་མ་དེ་ས་ཐོག་ཏུ་སླེབས་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་མཐོང་ཡས་གང་ཡང་མེད་
པར་གསོང་ཆ་མེད་ཞིག་ཡིན་ཟེར། མ་འོངས་སེམས་ནི་ཚིས་མེད་ལྷན་པ་འདྲ་
ཞེས་ནག་ཁུང་ནང་ཏུ་སླེབས་པ་ལྟར་སོ་སོ་ནོམ་པ་གང་ཏུ་སློ་མིན་གདེང་ཆོད་
མེད་པ་དེ་ལ་ཟེར། ཏུ་ལྟའི་སེམས་ནི་བར་སྤང་སྤྲང་པ་འདྲ་ཞེས་ད་ལྟའི་སེམས་
ནི་བར་སྤང་སྤྲང་པ་ལ་སླེབས་པ་ལྟར་བཅའ་ནའང་ལྷན་ཏུ་བསྐྱག་འཕྲོ་བ་ལས་
ཆོད་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། དེར་བཞེན་སེམས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་མ་འགྲོ།
མ་འོངས་པའི་ཚིས་མང་པོ་མ་རྒྱག་ ཏུ་ལྟའི་སེམས་བརྩོ་བཅོས་མ་བྱས་པའི་
བསམ་སྒྲོ་དེ་རང་དགར་བཞག་པ་ཡིན་ན་གཞི་ནས་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་དེ་གསལ་པོ་
མཐོང་བྱུང་ཟེར། དེ་བཞིན་རང་གི་སེམས་ལ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གང་འདྲ་
ཞིག་ཤར་ནའང་དེ་མ་བཀག་པར་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་སྤངས་སྤྲང་མེད་པར་རང་གིས་
དེའི་རོ་བོ་དེ་ལ་བརྟག་ནས་རྩ་སྐབས་དེ་ཡལ་འཕྲོ་གི་རེད། དེ་ཡལ་འཕྲོ་བ་དེ་
རང་ཉིད་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་སྤྲང་པ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལས་ལེགས་སུ་སེམས་ཀྱི་རོ་
བོ་སྤྲང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་མེད་པར་འདོད། དེ་ལ་སེམས་མ་གཤིངས་བར་འཛག་
དཀོས་ཟེར། དེ་མིན་ཐབས་ཤེས་གཞན་ཞིག་ལྟེ། སེམས་ལ་རྣམ་ཚིག་བཟང་
རན་གང་འདྲ་ཞིག་ལྷང་ནའང་དེ་ཡལ་ཏུ་མ་བརྟག་པར་གང་ཏུ་སོང་ཡང་བཏང་
བཞག་ན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡལ་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཟེར། དཔེར་ན་རྒྱལ་གྱི་གཞུགས་
ལ་མཉུད་པ་ཐེབས་ཤོད་ནའང་དེ་རང་དགར་བཞག་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཞིག་
འཕྲོ་བ་ལས་སྤྱུས་ཀྱང་འཕྲོལ་མི་དཀོས་པ་ལྟར་རང་གི་སེམས་ལ་རྣམ་ཚིག་བཟང་
པོ་དང་རན་པའི་མཉུད་པ་མང་པོ་ཐེབས་བཟད་པ་དེ་གང་འདོད་སར་བཏང་ཆོ་
རང་བཞིན་གྱིས་མཉུད་པ་དེ་སྒྲུལ་ནས་གང་ཤར་རང་སྒྲུལ་འཕྲོ་གི་རེད་ཟེར།
རྣམ་ཚིག་གང་འདྲ་ཞིག་ཤར་ནའང་དེ་བཀག་འཕྲོག་མེད་པར་དང་ཏུ་སྤངས་
ནས་གང་འཕྲོར་བཏང་ཆོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡལ་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་མིན་

ཐབས་ཤེས་གཞན་ཞིག་སྟེ། རང་གི་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་བཟང་རན་གང་འདྲ་
 ྲིག་སྒྲིམ་ནའང་དེ་ཆར་མ་ཆོས་སྤྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྣམ་རྟོག་བཟང་རན་གང་
 ྲིག་བྱུང་ནའང་ལམ་དུ་འཁྱེར་རྟེ། རྣམ་རྟོག་ལམ་འཁྱེར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་
 ལྟར་བྱས་ཆོག་ཞེས་རྣམ་རྟོག་དེ་ཡལ་ནས་རྣམ་རྟོག་བཟང་རན་གང་ཡང་མེད་
 པའི་སྟོང་གསང་གསང་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དུ་འཛོག་དགོས་ཟེར།
 འོན་ཀྱང་དགེ་ལུགས་པས་དེ་མི་འགྲིག་པར་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་བསམ་རྒྱུ་དཔ་
 རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པར་སྟོམ་བརྒྱབ་ནས་ཡུན་རིང་པོ་བསྟར་ན་སྟོམ་ཐིམ་བརྒྱབ་
 པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་དེ་སྤྲུགས་སུ་ཕྱིན་ནས་སྟོན་ཆད་ཤེས་པ་ཡང་བརྟེན་འགྲོ་བ་
 དང་རིག་པ་སྟོར་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་བྱེད་སྟོན་ཅིང་། མ་གཞི་ནས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
 རྟོག་བཟང་རན་གང་ཤར་བ་དེ་ཡལ་འགྲོ་བ་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་
 ལས་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་པར་འདོད་པས་བཤད་ཚུལ་དེའི་ཐོག་དུ་མཐུན་
 མེད།

སྤགས་ལུགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། གཏུག་སེམས་ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་འདྲ་
 གསལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཤར་རྒྱ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ར་ཆར་
 དང་པོ་ཐོག་མ་ནས་གཏུག་མའི་སེམས་དེ་ཡོད། དེ་ཡང་བཤད་ལྟར་སྤྲུལ་ན་
 གཏུག་མའི་སེམས་དེ་སྟངས་པའི་ནང་དུ་ཡོད་པར་འདོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་
 ལུགས་ནང་དུ་སེམས་དེ་དང་པོ་ཆགས་ས་སྟིང་ཁ་ཡིན་པ་དང་ཁ་བཤམ་ས་དེ་ཡང་
 སྟིང་ཁ་ནས་ཁ་བཤམ་འགྲོ་བ། དེ་བཞིན་ཅ་དང་ལུས་པོ་སོགས་དང་པོ་སྟིང་ཁ་
 རས་ཆགས་པ་ཡིན་པས་སྟིང་ཁ་དེ་ནི་སེམས་དང་ཅ་དང་ལུས་པོ་ཆགས་སའི་ལྟེ་
 བ་ལྟེ་འཕྲུལ་འཁོར་ཡ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་ཟེར། མའི་གཞུགས་པའི་སྟོང་སྟངས་ཀྱི་ཅ་
 ཐམས་ཅད་ཅ་བ་སྟིང་ཁ་ནས་ཡལ་ག་གང་སར་བྱུང་པ་ཞིག་ཡིན། སེམས་དང་
 ལུས་པོ་གཉིས་འབྲེལ་བ་བྱུང་སའི་ལྟེ་བ་དེ་ནི་སྟིང་ཁ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་ཅ་
 དང་རྒྱང་རྣམས་གཞུགས་ཀྱི་སྟོང་སྟངས་གཉིས་སུ་ཁ་བཤམ་པ་ཡིན་ཟེར། གཏུག་
 མའི་སེམས་ཟེར་བ་དེ་རང་གི་བའི་སྐབས་སུ་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ཁ་

བལ་དུས་གཏུག་མའི་སེམས་དེ་ཐངས་གཅིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་
 དང་སེམས་གཉིས་དང་པོ་འབྲེལ་བ་ལྷན་དུས་གཏུག་མའི་སེམས་དེ་ཡོད་ཀྱང་
 དེའི་བར་བསྐལ་གྱི་སེམས་ནི་འདྲོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྟགས་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་
 དྲིགས་པ་འགོས་ནས་དེའི་རོ་བོ་རོ་མ་དེ་མ་གསལ་བར་ལུས་པ་ཡིན། གཏུག་
 མའི་སེམས་དེ་སྤྱིར་བཏང་གི་སེམས་མིན་པར་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 ཡིན་པ་ཞིག་དགོས། འོན་ཀྱང་རང་ཆོར་ད་ལྟ་གསང་སྤགས་ཀྱི་ལུས་པོ་ཆགས་
 རྟུངས་དང་ཚ་དང་སེམས་ཆགས་རྟུངས་སྟགས་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱས་ཐེད་པས་གཏུག་
 སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ཤེས་ནི་གསུམ་གྱི་དཀའ་བ་ཡིན།
 གསང་སྤགས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་པ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་སྟོན་དགོས་ན་དེས་པར་དུ་སྟོན་ལ་
 མིའི་ལུས་པོའི་ཆགས་རྟུངས་དེ་ཆ་ཆར་བ་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་དགོས། དེའི་ནང་
 རྣམས་ཚ་ཆགས་རྟུངས་ཡག་པོ་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟེ། ཚ་གང་གི་ནང་དུ་རྒྱང་
 རི་ཅམ་འགྲུ་གི་ཡོད་མིན་དང་། ཚ་གང་གི་ནང་དུ་རྒྱང་གང་ཞིག་འགྲོ་གི་ཡོད་
 མིན། རྒྱང་དེས་རྣམས་པ་ག་རེ་སྟོན་གྱི་ཡོད་མིན་སྟགས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་འདྲོད་ཆགས་སྟེ་བའི་ཚ་དང་། ཁྱོད་སྟེ་བའི་ཚ་སྟགས་ལྷ་ཆོགས་ཡོད་
 པ་དེ་དག་རྟོག་འཛིན་གསལ་པོ་བྱུང་དགོས། དཔེར་ན་རང་རང་ཆོས་ནམ་རྒྱུན་
 ཁྱོད་སྟེ་བྱེད་སྐབས་རྒྱང་མ་ལངས་ཞེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད་པས་རྒྱ་མཆན་ནི་ཁྱོད་སྟེ་
 ལངས་ཡས་ཀྱི་ཚ་དེའི་ནང་དུ་རྒྱང་བྱིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན། ཁྱོད་སྟེ་ལངས་
 ཡས་ཀྱི་ཚ་དེ་གཡམ་རྟོག་སྟེ་ཡོད་པས་རྟོ་རྟེ་དཔལ་ལྷན་ལ་ཉི་ཤ་དང་རྟེ་བཅུན་
 སྟོལ་མ་སྟགས་ཀྱིས་གཡས་རྟོག་མནན་ནས་བཞུགས་པ་དེ་གཡས་ཀྱི་ཁྱོད་སྟེ་
 བའི་ཚ་དེ་མནན་པ་ཡིན། དེ་མིན་ལྟ་མང་པོ་ཞིག་གཡོན་རྟོག་སྟེ་གནས་
 བཞུགས་པ་དེ་ནི་འདྲོད་ཆགས་སྟེ་བའི་ཚ་དེ་མནན་པ་ཡིན། འདྲོད་ཆགས་སྟེ་
 བའི་ཚ་དེ་གཡོན་རྟོག་སྟེ་གནས་ཡོད་པ་དང་། ཁྱོད་སྟེ་བའི་ཚ་དེ་གཡས་རྟོག་
 སྟེ་གནས་ཡོད་པ། དཀྱིལ་དུ་གཉི་སྟག་སྟེ་བའི་ཚ་དེ་གནས་ཡོད། གཉི་སྟག་གི་
 ཚ་དེའི་ནང་མི་དུས་མ་གཉོགས་རྒྱང་འགྲོ་མི་སྲིད་པས། གཡེ་ཉེ་ཚ་དེའི་ནང་

ལྷུང་འགྲོ་བ་ཕྱེད་དགོས་ན་ཡང་ན་ལྷུང་མེད་བཞེན་དགོས་པ་དང་ཡང་ན་མ་གྱི་
 བར་དུ་ལྷུག་དགོས། གསང་ཐགས་ཀྱི་ཆོས་བྱས་ཏེ་ལྷུང་མེད་བཞེན་ཆོག་པའི་
 ཆད་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་སློབས་དགོས་སམ་ཞེན། ལྷུང་བརྗོལས་ནས་རང་གི་
 མཆོད་མོས་རྩོལ་ཞི་ལྷུང་འབྱེགས་བྱུང་པ་དང་། རང་གི་ཆབ་གསང་མར་
 བཏང་ནས་ཆུར་འཐེན་བྱུང་པའི་ཆད་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་སློབས་པ་ཕྱེད་དགོས།
 གསང་ཐགས་ཀྱི་གནས་ཆད་མཐོང་སློབས་ཆེ་བྱུང་མེད་བཞེན་ཡང་སྤྱ་ལྷུ་ཆགས་
 མི་བྱུང་ཞེ། གང་ལགས་ཟེར་ན་སྤྱ་ལྷུ་ཆགས་ཡག་གི་ས་ཐོན་དེ་མར་བཏང་མི་
 དགོས་པར་སོ་སོའི་ས་ཐོན་ཡར་འཐེན་བྱུང་པ་མ་ཟད་མི་གཞན་གྱི་དེ་ཡར་ཆུར་
 འཐེན་བྱུང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། ཆངས་དབྱུངས་རྒྱ་མཚོས་ཉིན་ལྟར་མཚོད་
 ཆང་མང་པོ་མཚོད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་སྤྱ་ར་རྩ་བ་ནས་བད་ཡས་མེད་པར་རྩོམ་ཡིག་
 འབྲི་ཡས་དང་གཞས་གཏོང་ཡས་ཆང་མ་ནམ་རྒྱན་ནང་བཞེན་ཡིན་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་ཁོང་གི་མཚན་རྒྱུད་ཐད་ཤོད་སྤྱོད་རྩ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་སྤྱས་སྤྱོས་གཅིག་
 ཀྱང་བརྟན་རྒྱ་མེད། ཅོང་ཁ་པའི་གསང་ཐགས་ཀྱི་གནས་ཆད་དེ་ལྷུང་མེད་
 བཞེན་ཆོག་པའི་ཆད་དུ་སློབས་ཡོད་ནའང་ལྷུང་མེད་བཞེན་མེད། དེ་ནི་ཁོང་
 གིས་ལྷུང་མེད་བཞེན་ན་དེའི་བག་ཆགས་རན་པ་ཆགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་
 རྒྱགས་ལ་གནོད་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་གཉུག་
 སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས་སྤྱང་པ་ཉིད་
 རྟོགས་པ་དེ་ལ་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཟེར། བདེ་སྤྱང་བྱང་འཇུག་གི་སེམས་
 དེ་ལ་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཟེར། ར་རང་ཆོ་མི་བ་དང་གཉིད་ཁྲག་པ་གཉིས་
 གཅིག་མཚུངས་རེད། མི་དུས་མི་བར་རྟགས་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད།
 མི་དུས་རང་གི་འཕྱང་བ་རྣམས་འཐེམ་འགྲོ་དུས་རང་ལ་འཆར་སྤང་འདྲ་མིན་རྩ་
 ཆོགས་ཡོད་པ་ལྟར་གཉིད་ཁྲག་པའི་སྤྱབས་སྤྱ་ཡང་འདི་འདྲ་ཡོད། འཆར་སྤང་
 གི་དུས་ལྷན་རིང་བྱང་དེ་གཉིད་ཁྲག་སྤྱབས་བྱང་བ་དང་མི་དུས་རིང་བ་ཡོད།
 ལྷུང་པར་དེ་འདྲ་ཞིག་ལས་གཞན་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། གཉིད་ཁྲག་དུས་

དེ་ལྟུགས་ཤིག་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་མ་གཏོགས་ཤི་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད། རྟགས་
 ལྟགས་དང་མདོ་ལྟགས་གཉིས་ཀྱི་རྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་མཁན་གྱི་སེམས་དེ་ལ་ཁྱད་
 པར་ཡོད་པ་ལས་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། རྟགས་ལྟགས་ཀྱི་
 རྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེམས་ནི་སེམས་སྒྱུར་བཏང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་སེམས་
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་མདོ་ལྟགས་ཀྱི་རྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེམས་
 དེ་སེམས་སྒྱུར་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་
 རིམ་པ་བཞི་འཕྲོད་མོས་པ་ཤི། ① རྩ་གཅིག་ དེ་ནི་དང་པོ་སེམས་མ་གཤེད་ས་
 པར་དམིགས་པའི་ཐོག་ཏུ་བཞག་པ་དེ་ལ་ཟེར། ② རྩོམ་བཤམ། རྩོམ་པ་དང་
 བཤམ་བཤེར་བ་ནི་སེམས་ཁོ་རང་གི་རྩ་ཁྱོད་ཀྱི་བ་དང་འགག་པ་དང་གནས་པ་
 གསུམ་གྱི་རྩོམ་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་ལ་ཟེར། ③ རྩ་གཅིག་ རྩ་གཅིག་ཟེར་བ་ནི་
 རྩ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་འདྲེས་པ། དཔེར་ན་རྩ་དང་འོ་མ་འདྲེས་ཆེ་རྩ་དུ་
 བ་འདྲི་རེད། འོ་མ་འདྲི་པ་འདྲི་རེད་ཅེས་འོགས་སུ་རྩོན་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟར་རང་གི་
 སེམས་ལ་རྩ་མ་རྟོག་བཟང་རྟག་གང་ཤར་བ་ཚང་མ་ཆོས་སྒྲུའི་རྩ་མ་འབྱུར་ཡིན་པ་
 ལས་དེ་ལས་འོགས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་བའི་དུས་སུ་རྩ་གཅིག་ཟེར།
 སྐབས་དེ་དུས་རང་གིས་བྱས་ཚད་ཚང་མ་ཆོས་ལ་འཕྲོ་བ་ཡིན། མི་སྒྱུར་བཏང་
 ཞིག་གིས་བྱས་ན་ཞིག་པ་བསག་ཡས་དེ་གནས་ཚད་འདིར་སླེབས་པའི་མི་དེས་
 བྱས་ན་ཞིག་པར་མི་འཕྲོ་བར་བྱས་ཚད་དགེ་བར་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཤི། དེས་གཞིད་
 ཉལ་བ་དང་། རྩོ་བཤམ། རྩ་མ་བརྩ་བ། མི་གསོད་པ་སོགས་གང་བྱས་ཀྱང་
 ཆོས་ལ་འཕྲོ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་ཆོས་ཀྱི་མཁན་ཁོ་རང་གི་གནས་
 ཚད་དེ་རྩ་གཅིག་གི་ཚད་ལ་སླེབས་ཆེ་བྱས་ཚད་ཚང་མ་ཆོས་ལ་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཟེར་
 བ་ལས་མི་ཚང་མ་འཕ། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་དེ་བྱས་ན་དེ་འདྲ་ཆགས་ཟེར་
 བ་མིན། ④ བརྒྱུ་མེད། གནས་ཚད་དེ་འདྲ་ལ་སླེབས་སྐབས་བརྒྱུ་མ་བྱའི་
 རྟོང་པ་ཉིད་དེ་དང་སྒྲོམ་མཁན་གྱི་སེམས་གཉིས་རྩ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་
 འདྲེས་ཟིན་པས་འོགས་སུ་འགར་ནས་མེད། དེ་ཕན་ཚད་ལ་རྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་

བཀྲམ་བྱ་ཞིག་དང་མྲོམ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་
 བྱེད་སྐབས་འདིར་བཀྲམ་བྱ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་མྲོམ་བྱེད་སེམས་གཉིས་ལོགས་
 སུ་དབྱེ་བ་མྱེ་ཡས་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པས་མྱེ་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོང་བ་ཞིག་དང་
 ཡུལ་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཐ་དད་དུ་སྒྲོང་བའི་འཆར་སྒྲོང་དེ་ལོག་ཟིན་སྒྲོབས་
 དེ་ལ་གཉིས་སྒྲོང་ལོག་པ་ཟེར། དེ་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲོང་བའི་འཆར་སྒྲོང་དེ་ཡལ་
 ཟིན་པ་ཡིན། ཡོང་གསལ་ནང་རྒྱ་དེ་དག་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ན་སྒྲོང་བ་ཅན་གྲུམ་
 སྤེའི་མ་ཁི་བཀའ་འབྲུམ་ཟེར་བ་དེའི་ནང་རྒྱ་མང་ཆེ་བ་རྟོགས་ཐུབ། མ་ཁི་
 བཀའ་འབྲུམ་ཞེས་པ་དེ་མ་གཞི་གཉིས་མ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། གཉིས་ནས་བཞེས་
 བཀའ་ནི་ཞིང་མའི་གཉིས་སྒྲོན་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་རྩ་ཆས་དབང་གིས་
 བརྟན་པ་དང་། ཐུབ་ཐོབ་དངོས་ཐུབ་ཀྱིས་བརྟན་པ། མངའ་བདག་ཐུང་གིས་
 བརྟན་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཁག་གསུམ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེར་སངས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་
 མ་ཁི་བཀའ་འབྲུམ་ཟེར་བ་དེ་སྒྲོང་བ་ཅན་གྲུམ་སྤོས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གང་ལགས་ཤེ་ན། མ་ཁི་བཀའ་འབྲུམ་ནང་གི་ཆས་ཀྱི་ནང་རྒྱ་རྒྱུ་མས་གནས་
 ཆད་ཏེ་ཅང་མཐོ་སྤོ་ཡོད་པས་སྐབས་དེ་དུས་ནང་ཆས་དང་འགོ་རྒྱུགས་ཅུམ་ཡིན་
 པར་བརྟེན་སྒྲོང་བ་ཅན་གྲུམ་སྤོ་ཆས་ཀྱི་གནས་ཆད་མཐོ་སྤོ་དེ་འདྲ་ཡོང་མི་ཐུབ་
 ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་མ་ཁི་བཀའ་འབྲུམ་ནང་གི་རྒྱ་གནད་ཁ་ཤས་
 སང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་སྐབས་དེ་རྒྱ་རྒྱ་
 རེད། དེ་ནི་གཉིས་སྒྲོན་མཐུན་ཁོ་རང་གིས་ཁྱིས་ཏེ་སྒྲོང་བ་ཅན་གྲུམ་སྤོས་ཁྱིས་
 གནང་བ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་རེད་ཟེར། ཞིང་མ་བས་དེ་ནི་སྒྲོང་བ་ཅན་གྲུམ་སྤོ་
 རང་གིས་ཁྱིས་པ་ཡིན་པར་འདོད། གནས་ཚུལ་དེའི་ཐོག་ལ་སྒྲོན་མ་རྒྱལ་བ་ལྟ་
 པའི་དུས་སུ་ལབ་སྒྲིང་མང་སྤོ་བྱུང་ཚུང་ཡོད། སྒྲིང་བཅང་བྱས་ན་དགོ་ལྷགས་
 པ་དང་། ཞིང་མ། ས་སྒྱ། བཀའ་བརྒྱད་སོགས་མང་ཆེ་བས་མ་ཁི་བཀའ་
 འབྲུམ་དེ་སྒྲོང་བ་ཅན་གྲུམ་སྤོ་རང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད།
 ཞིང་མ་དང་བཀའ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་གོང་དུ་ཆོག་སོས་འབྲེལ་པ་

བརྒྱུ་བ་པ་དེའི་དོན་རྟོགས་ཐུབ་ན་མ་ཆི་བཀའ་འབུམ་ནང་གི་ཆོས་ཆོག་མང་ཆེ་
 བ་ཤེས་ཐུབ། པ་ཆ་ཆེན་མུ་ཐེར་བཞི་པ་རྒྱ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཀྱལ་མཆོན་གྱིས་
 གསུངས་པའི་ཐུག་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་ཁྱིམ་ཐེར་བ་དེ་སྐགས་ལུགས་ཀྱི་རྩྱེད་པ་ཉིད་ཆོམ་
 ཡས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ནང་དུ་གང་འདྲ་གསུངས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
 བོད་འདི་ལ་རྩྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཆོམ་རྩྱེད་ས་ཐད་ས་སྟུ། བཀའ་བརྒྱད། ཉིང་
 མ། དཔེ་ལུགས་སྐགས་ཐུབ་མཐའ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཆོ་
 ཆང་མ་གསུང་རྩྱེད་ས་མི་འདྲ་བ་དང་ཆོམ་ཡས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་མི་འདྲ་བ་མ་
 གཏོགས། དོན་དག་གི་སྐོག་ལ་ཆང་མ་དགོངས་པ་གཅིག་ཐུར་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་ཡོད། དེ་མིན་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་ཏན་(汉)ཀྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་
 མེན་ཐེར་བའི་ཏ་ཤང་ཞིག་གིས་བཙུངས་པའི་དཔེ་ཆའི་ནང་རྒྱ་ནག་གི་སངས་
 རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་དང་། ཁྲང་ཙོའི་ལྟ་བ། རྒྱ་ནག་གི་པོན་པོའི་ལྟ་བ་དེ་གསུམ་
 དགོངས་པ་གཅིག་ཐུར་ཡིན་ཞེས་བྲིས་ཡོད། དེ་དང་པ་ཆ་ཆེན་རྒྱ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་
 ཀྱལ་མཆོན་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་དོན་དག་གཅིག་མཆོངས་མིན། ཏ་ཤང་
 དེས་དེ་འདྲ་ཤོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། སྐབས་དེ་དུས་ཏན་ཀྱལ་རབས་
 སྐབས་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་དར་འཕེལ་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་།
 དེ་དང་དུས་མཆོངས་རྒྱ་ནག་གི་པོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ཡང་ལུགས་ཆེན་པོ་
 བཟུང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་བར་གྱི་འཐབ་ཆོད་དེ་ཏ་ཅང་རྩྱེད་ར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
 རེད། དེར་བརྟེན་འཐབ་ཆོད་དེ་ཞི་འཇགས་ཡོང་ཆེད་ཁྱད་ཆོ་ཅན་པོ་ཡིན་
 བཤང་འདྲ། ར་ཆོ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། བཤད་རྩྱེད་ས་
 མི་འདྲ་བ་ལས་དོན་དག་ཉིང་པོ་དེ་མི་ཆང་མ་སེམས་པ་རྒྱུད་པོ་དང་ཞི་བདེ་
 མཐུན་སྦྱེལ་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན་པས་དོན་དག་རྩྱེད་པོའི་སྐག་དུ་དམིགས་ལྷལ་
 གཅིག་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ཐེར་བ་དེ་རེད། དེ་མིན་འབྲི་བྱུང་གི་ལྷ་མ་
 ཞིག་གིས་བཀའ་དཔེ་དགོངས་པ་གཅིག་ཐུབ་ཅེས་བཀའ་བརྒྱད་པའི་ལུག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དཔེ་ལུགས་པའི་རྩྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་

ལྷན་མིང་འདྲིགས་སྤངས་དང་མོད་སྤངས་ཐབས་ཤེས་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་
 རྟོན་དག་ཙུང་བའི་དཔོངས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། གནས་ལྷགས་སྤོང་པ་ཉིད་
 རྟོགས་ཡས་ཐད་ལ་དཔོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ཟེར་བའི་དཔེ་ཆ་ཆེ་ཐག་ཆོད་ཞིག་
 བཅུམས་གནང་ཡོད། རྒྱལ་བ་ལྷ་པའི་དུས་སུ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་དགེ་ལྷགས་
 བར་འགལ་བ་ཡོད་པ་དང་ཉིང་མ་དང་དགེ་ལྷགས་བར་ལ་ཡང་འགལ་བ་ཡོད།
 ཡིན་ནའང་དགེ་ལྷགས་དང་ཉིང་མའི་བར་གྱི་འགལ་བ་དེ་ཐམས་དེ་དུས་ཏུ་ཅང་
 རྒྱགས་ཆེ་བ་མིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་ལའི་ལྷ་མ་སྤྱི་ཐོང་ལྷ་པ་དང་ཕྱེ་མིད་
 སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ཁོང་ནམ་གཉིས་ཉིང་མའི་ཚོས་གནང་གི་ཡོད། དེ་དུས་
 བཀའ་བརྒྱུད་དང་དགེ་ལྷགས་བར་གྱི་འགལ་བ་དེ་རྒྱགས་ཆེ་བ་ཡོད། མ་ཇི་
 བཀའ་འབྲུམ་གྱི་ཚིག་ལ་ཡང་ཐམས་དེ་དུས་ལ་བསྐྱེད་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད། དེ་
 དུས་ཐག་ལྷོ་རབ་འབྱམས་པ་ཐུན་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་ནི་དགེ་
 ལྷགས་པ་ཡིན་པ་དང་རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་དང་ཡབ་གཅིག་ཡུམ་གཅིག་རེད། ཁོང་
 དགེ་ལྷགས་པ་ལ་ཚུགས་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཁོང་གིས་རྒྱལ་བ་ལྷ་པར་ནག་ཏུ་
 ཟུར་བུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཐེངས་གཅིག་ཁོང་གིས་ཤོད་པར་ཁོང་དཔོན་གྱིས་
 འཁྲེལ་ཡིག་“རྟོག་མ” ཞིག་བཏགས་དེ་རྒྱལ་བ་ལྷ་པའི་སྤྱི་མདུན་དུ་འགྲོ་ཐམས་
 རྒྱལ་བ་ལྷ་པས་ཁྱོད་རང་ལྷ་མ་དགེ་བཤེས་ཤིག་གིས་ཐོང་བྱས་ཆེད་རྒྱགས་པ་
 ཤོད་པར་བཏགས་ནས་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཀའ་འདྲི་གནང་ཐམས་ཁོང་གིས་
 དེར་སངས་ཤོད་པ་འདི་ལ་གཅིག་གཟེར་ཡས་མེད་ན་གྲུ་པའི་གསུ་ལྷ་ཆུང་གྱི་མི་
 འདུག་ཞེས་ཞུས། གང་ལགས་ཟེར་ན། རྒྱལ་བ་ལྷ་པའི་སྤྱི་ཤོད་ལ་དེ་ལྷ་སྤྱོད་
 དཔོན་པ་ལྷ་འབྱུང་གནས་གྱིས་ལེད་སྤྱོད་གནང་སྤོང་ཡོད་པའི་སྤྱར་པ་ཤད་
 གསུམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བཏགས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། (ལྷན་པ་དེ་དེར་
 སང་ཡང་བཅུད་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མ་སྤྱི་ཐོང་རིམ་ཕྱོད་གྱིས་ཏུ་ཅང་ཙུ་
 འགངས་ཆེན་པོ་གནང་ནས་ཉར་ཚགས་གནང་ཡས་ཞིག་ཡིན།) དེར་སངས་ར་
 ཆོས་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མ་སྤྱི་ཐོང་རིམ་ཕྱོད་གྱི་འདུ་སྤྱར་དོ་སྤང་གནང་ཆེ་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མ་སྤྱི་

ཡིན་པ་ལ་གཏོགས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཕྱར་པ་མེད། འོན་ཀྱང་དགེ་ལུགས་
པའི་བྱེ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱོད་པར་ཕྱར་པ་གཞེས་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་
ཡིན་པ་ཤེས་པའི་མཆོད་ལྟེན་ཆེད་ལག་སྒྲོ་རབ་འབྱམས་པ་མཆོད་རབ་གིས་སྤྱོད་
པར་ཕྱར་པ་གཞེས་བ་དང་རམ་སྤྱོད་པར་པོར་རྒྱགས་གཞེས་བ་གཉིས་ཀྱིས་མི་
འདུག་ཟེར་བ་ཡིན། ཡང་ནི་ན་གཅིག་རྒྱལ་བ་ལྷ་པའི་གཞི་མ་རྒྱུད་ནང་གི་སྒྲོབ་
དཔོན་པ་ལྷ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆ་ཆེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བརྒྱུ་ནས་པོ་རྒྱ་
པའི་རྒྱལ་བ་ཀྱི་སྤྱོད་ཁར་ནང་མིང་སྤོང་ཞིག་གི་ཁོག་པ་བྱུང་ནེ་དེའི་ནང་དུ་བཞག་
ནས་ཟླ་བ་ཁ་གསུམ་མིན་རྒྱུ་ཞེས་ཁོར་གིས་རྒྱ་པའི་བྱེ་མའི་སྤྱོད་མཐུན་དུ་ལྷོན་ནས། དེ་
རིང་རམ་གཉེར་སྤྱོད་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་གཞིགས་པར་ཕེབས་ཐོགས་ཞེས་བྱས་ནེ་ཁོར་
ཆོ་སྤྱོད་ཁར་ནང་སྤོང་ཞེས་ཁོར་གིས་སྒྲོབ་དཔོན་པ་ལྷ་འི་སྤྱོད་དེ་མིང་སྤོང་ཁོག་
པའི་ནང་ནས་བཏོན་པ་རེད། ཡིན་ནའང་སྤྱོད་འདའི་སྤྱོད་དུ་སྤོན་མ་སྤྱོད་པ་
གཞུང་ལ་རྟེན་བཅའ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བརྒྱལ་ཡོད་པ་ས་རྒྱལ་བ་ལྷ་པས་སྤྱོད་
འདུ་དེ་དའི་གཞི་མ་རྒྱུད་ནང་གི་སྤྱོད་འདུ་ཤེད་འདུག་པས་ཀྱིས་ལ་གང་ནས་བྱུང་
ཞེས་བཀའ་འདྲི་གནང་བར་ཁོར་གིས་ཀྱིས་རབ་གིས་གཉེར་ནས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་
དང་པོ་ཕར་བཅུག་ དེ་ནས་རྒྱུར་བཏོན་གནང་བ་རེད་མ་གཏོགས་དེ་དང་པོ་
ནི་ད་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་མིན་ཞེས་བྱས། རྒྱུ་ཁོར་གིས་ཆོ་མ་ཡིག་ཅིག་གིས་ནེ་
མ་ཁི་བཀའ་འདུམ་ཟེར་བ་དེ་གྲུ་རྒྱུ་ཆོས་དབང་གིས་རབ་གིས་བཅུམས་ནས་རབ་
གིས་གཉེར་བཏོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱ་ན་མ་རེད་ཅེས་གིས་ཡོད། ཡིན་ནའང་དེ་
ལྟར་འཁྱི་མཁན་བཀ་སྒྲོ་རབ་འབྱམས་པ་ཁོར་ཅམ་ལས་གཞན་བྱུང་མེད།
གཞན་ཡང་གཉེར་སྤྱོད་པ་ལྷ་མིང་པ་ཟེར་བ་རོ་མ་ཞིག་དང་རྒྱན་མ་ཞིག་གཉིས་
བྱུང་རྒྱུར་ཡོད་ཅིང་། གཉེར་སྤྱོད་པ་ལྷ་མིང་པ་རྒྱུ་མ་དེ་ཅིང་ཁ་པ་དང་དུས་
ཐོག་གཅིག་མཆོད་སྤྱོད་མི་ཡིན། གཉེར་སྤྱོད་པ་ལྷ་མིང་པ་རྒྱན་མ་དེ་ཅིང་ཁ་པ་
མ་བྱུང་གོང་གི་ལོ་མང་པོའི་གོང་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། གཉེར་སྤྱོད་པ་ལྷ་མིང་པ་
རྒྱན་མ་དེས་བཅུམས་པའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དུ་ཅིང་ཁ་པ་བྱུང་གྱི་

རྒྱལ་པ་རེད་ཟེར་བ་དང་། ཅོང་ཁ་པ་ས་ཆ་པོ་སྤྱུ་ལུ་ནིར་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཆ་
 ལུལ་སྒྲུབ་ས་ནི་ཆེ་གཉིས་འདོམ་གང་ཅམ་དམའ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེད་ཟེར་བ། བོད་
 ལ་ས་ཡོམ་དང་ནད་ཡམས་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བ། ཅོང་ཁ་པ་ནི་སྤྱུ་ལུ་
 བོའི་རྒྱ་མཆེད་དགོ་སྤྱང་ལེགས་པའི་སྐར་མ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་བ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་
 བྱིས་ཡོད་པ་རེད། གཏེར་རྩོན་རྒྱ་རྩོན་མ་དེ་ཅོང་ཁ་པའི་གོང་ལ་བྱུང་བ་དང་།
 རྗེས་མ་དེ་ཅོང་ཁ་པ་དང་དུས་ཐོག་གཅིག་པ་ཡིན་ལ་མཁས་གྲུབ་རྗེ་དང་དུས་
 མཆུང་ས་ཅམ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་ལུགས་ཐོག་ནས་ལུང་བཟུན་རན་པ་འཕམ་ནང་
 རོན་རྒྱན་མ་དེ་འདྲ་བཅམས་ཏེ་ཕན་ཚུན་དམའ་འབེབས་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་
 པོ་ཡོད་པས་ང་ཆོས་དཔེ་ཆ་དེ་ཆོ་མཐོང་སྐབས་དེ་ཆོས་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་ལས་མི་གཅིག་གི་ལྟ་བ་དེ་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་
 མཐའ་ཉིལ་པོའི་མགོ་ལ་གཡོགས་ན་མི་འགྲིག དཔེར་ན་བྲག་རྩོད་རབ་འབྱམས་
 པ་ལུན་ཆོག་ས་རྒྱ་མཐོང་དང་ས་རྒྱ་པར་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་རྟིང་མའི་ཚུགས་ལ་དགག་
 པ་ཕན་བྱ་གནང་ཡོད་ན་འང་དེ་ནི་ལྟ་བ་རེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་གསུངས་པ་
 ལས་རྟིང་མ་ཡོད་ཆད་རྒྱན་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་མེད། དེ་བཞིན་བཀའ་བརྒྱུད་
 པའི་ནང་ནས་ཀྱང་ལ་ལས་རྟིང་མའི་ནང་ཁག་གཅིག་གིས་སྒྲོབ་དཔོན་པལྟར་ཁ་
 གཡང་ཏེ་རྒྱན་མ་བཟོས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལས་རྟིང་མ་ཡོད་ཆད་རྒྱན་མ་
 རེད་ཅེས་བཤད་མེད། གཞན་ཡང་ད་དུང་ཞེ་དགོ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅོ་
 དང་། ཞེ་དགོ་མི་ཕམ་སོགས་རྟིང་མའི་ཚུགས་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་གྲགས་ཅན་མང་པོས་
 ཅོང་ཁ་པ་ལ་ཆ་འདོག་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་ལས་དམའ་འབེབས་གནང་རྒྱུར་
 མེད། ང་ཆོས་དཔེ་ཆ་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་མཐོང་དུས་མི་གཅིག་གི་ལྟ་བ་དེ་མི་
 ཆང་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ན། ཆོས་ལུགས་ཕན་ཚུན་བར་གྱི་
 འགལ་བ་དེ་མི་རིགས་ནང་ཁྲལ་གྱི་འགལ་བར་འབྱུར་ཉིན་ཡོད། དཔེར་ན་ཅོང་
 ཁ་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཁོང་གིས་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་རྟིང་མའི་སྒྲ་མ་མང་པོ་
 བས་ཆོས་ལྷ་རྒྱུད་བ་ཡིན། ས་རྒྱ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཁོང་གི་སྒྲ་

མ་མང་ཆེ་བ་ས་སྒྲིའི་རེད།

༤. བེའུ་དེ་པ།

དེ་ཡང་བེའུ་དེ་པ་ཞེས་པ་གང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ས་དམ་པ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ཅིང་། འདིར་ས་ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་མ་ལ་ས་དང་སྒྲ་མ་ལ་བྱ་བེའུ་མོ་དམོག་པ་ཡིན། ས་དམ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གར་བ་ཡིན་པ་དང་སྒྲ་ཆེ་རིང་པོ་བཞུགས་པའི་བཤད་སྒྲུལ་ཡོད་པ་ཞི། ཁོར་གྱི་རྣམ་ཐར་ནང་ཁོར་ཐེངས་དང་པོ་ཐོད་བྱ་ཐེབས་སྐབས་ཐོད་བྱ་འགྲོ་བ་མི་མེད་པ་དང་། ཐེངས་གཉིས་པ་ཐེབས་བྱས་ཐོད་ལ་བཟུན་པ་སྒྲ་དང་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་བྱས་སྒྲུ་ཡིན་པ། ཐེངས་གསུམ་པ་ཐེབས་བྱས་མི་ལ་རས་པ་དང་མཇལ་ཚུལ་སོགས་འཁོད་ཡོད། གེས་རྒྱུ་མི་ནང་བྱ་ཡང་ས་དམ་པ་སངས་རྒྱལ་དང་། མི་ལའི་སྒྲ་མ་མ་གཅིག་བྱུང་བའི་རྒྱལ་མོ། སྒྲ་བཤད་པོ་ན་པ་སྒྲ་སོགས་བྱངས་ནས་གེས་རྒྱུ་དང་དེ་ཆོ་ཡང་ཉ་ཅང་ཆོ་རིང་པོ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡོད། ང་རང་གི་ཉ་ཅུ་ལ་བྱས་ན་གེས་རྒྱུ་བྱུང་ཐེར་བ་དེ་ཅན་དེ་ཅུན་མ་ཡང་མིན་ལ་ཅན་དེ་དོ་མ་ཞིག་གྲང་མིན་པར་དེ་ནི་བྱུང་ཡིན་ཏེ། མ་གཞི་རྒྱུ་མཚན་སྒྲུལ་རྒྱ་སྒྲུ་ཡོད་པས་ཁ་སྒྲོན་མང་པོ་བྱས་ཡོད་པ་དང་ཁ་སྒྲོན་བྱེད་མཁན་དེ་ཆོ་ཡང་མ་སྒྲུས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་མཐོ་པོ་མེད་ཉེ་བས་དེའི་ནང་བྱ་འགལ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཐོན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆོ་མ་གྱི་སྒྲུ་རྩལ་གྱི་རོས་ནས་བཤད་ན་འཇམ་གྱིང་ཐོག་གི་སྒྲུ་རྩལ་མཐོ་མོས་གསུ་སྒྲུལ་གྱི་ཡོད་ལ་མི་རིགས་གངས་ཀྱང་ནང་བྱ་དེ་བས་དཀོན་པོ་ཡིན། མི་ལའི་རྣམ་ཐར་ནང་འཁོད་པ་ཉུང་ས་དམ་པ་སངས་རྒྱལ་མི་ལ་རས་པ་དང་མཇལ་བ་དེ་བདེན་པ་ཡིན། ཐོད་བྱ་མའི་སྒྲུང་པོ་བྱ་གཏོར་བྱེད་པའི་སྒྲུལ་དེ་ས་དམ་པ་སངས་རྒྱལ་ནས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་སྒྲུ་ལ་ས་སྒྲུས་དང་མེ་སྒྲིག་གཏོར་གྱི་ཡོད། བེའུ་དེ་ཐེར་བའི་གོ་དོན་ནི། ཆོ་འདི་ལ་ལྷག་བསྐལ་མང་པོ་རྒྱུང་དམོག་པ་དེ་སྒྲུ་བ་སྒྲོན་མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་སྒྲུ་བ་སྒྲོན་མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལྷག་

བསལ་དེ་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་ཆོ་འདི་ལ་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་དང་སྤང་པོ་ཆགས་པ་
 སོགས་ཀྱི་གཞོན་པ་ལྷན་བཟང་མ་དང་དུ་ཤངས་ནས་ཆོས་བྱས་དེ་ཕྱི་བ་ཆོན་
 མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཕྱག་བསལ་དེ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན། ཞི་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱད་པ་ལྟ་བུར་གསུམ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། རྒྱད་པ་ཆོན་མ་དེ་མགོན་པོ་ལྷ་ལྷ་བ་
 བས་བརྒྱད་པ་དང་། རྒྱད་པ་བར་མ་ནི་པ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ལས་བརྒྱད་དེ་མ་
 ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། སེ་རྒྱུད་དགེ་འདུན་འབར། སྐམ་ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་
 བཅས་ལས་འཕེལ་བ་(བ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་དེ་མགོན་པོ་ལྷ་ལྷ་བ་ཞལ་བཞུགས་
 སྐབས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན) ། རྒྱད་པ་ཕྱི་མ་དེ་མི་ལ་རས་པའི་དུས་སྐབས་ལྷ་བྱུང་
 བ་ཡིན། དེས་ན་དེ་དག་བར་རྒྱུད་ཐག་ཏུ་ཅང་རིང་པོ་ཆོད་ཡོད་དེ། མགོན་པོ་
 ལྷ་ལྷ་བ་ནི་སྤྱི་ཁོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་གཡས་གཡོན་དུ་འོན་ཞིང་། བ་དམ་པ་
 སངས་རྒྱས་མི་ལ་རས་པ་དང་མཇལ་སྐབས་སྤྱི་ཁོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་
 བ་དུ་ཡིན་སྐབས་པ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་དེ་ཉུང་བར་ཡང་དུས་རབས་བཅུ་ཙམ་
 ཞིག་འཆོ་བཞུགས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱད་པ་དེ་གསུམ་ཀྱི་ལྷན་
 རྒྱལ་སྐོར་བྱུང་བཀའ་བྱུང་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་དཔྱད་གཞིའི་རེད་མིག་ནང་དུ་
 ཡང་མདོ་ཙམ་གྱིས་ཡོད།

ཞི་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་དེ་མ་གཞི་དབུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནའང་
 སྒོ་བ་མར་གསུངས་སྐབས་ཁ་ཤིས་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་གསུངས་
 པ་དང་། ཁ་ཤིས་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་སོགས་
 ཀྱི་ལྟ་བ་འདྲ་མིན་ལྟ་ཆོགས་ཡོད། ཞི་བྱེད་པའི་ཆོས་བྱེད་སྤངས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་
 གཙོ་ཙམ་གཙོ་དམ་ཡང་ན་སྒྱུད་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དོན་དག་སྤིང་པོ་ནི་
 རང་གཙོ་ཙམ་བྱེད་པའི་སྤིང་སེམས་དེ་མེད་པ་བཟོ་བའི་གཙོད་དམ་ཡང་ན་རང་
 ཟེར་བའི་རང་འཇོན་ལྷན་སྤྱིས་དེ་མེད་པ་བཟོ་བའི་སྒྱུད་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་
 ཞིང་། གདོན་འདྲེའི་གཞོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ནད་ན་ཆོག་ལྷན་བྱུང་བ་ཡིན་
 ནའི་རང་དང་རང་འདྲ་བའི་སེམས་ཙམ་ཆོང་མ་ལ་བྱམས་དང་སྤིང་རྗེ་སྤོན་ནས་

ལྷག་བཟུལ་ཚང་མ་རང་གིས་དང་དྲུག་རལ་ཉེ་མྱིང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་ཚོ་མ་ནས་
 རང་གི་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་ར་ཟེར་པའི་རང་གཙུག་ལྷན་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་དེ་
 མེད་པ་བརྗོད་ཞོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་རང་ལ་ནད་རན་པ་ཞིག་སྤྱོད་ཆེ་དེ་ལ་
 ལྷན་བཅས་མ་བྱས་པར་ར་ལྟ་བུའི་ན་ཆ་དེ་འདྲ་སྤྱོད་མཁན་སེམས་ཅན་དྲུ་མ་
 ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ཆར་མའི་ན་ཆ་རྣམས་ར་ན་བ་དེས་གྲོ་ཆོད་པ་བྱས་ཉེ་སེམས་ཅན་
 གཞན་རྣམས་ནད་དེ་ལས་ཐར་ཆེད་རང་གིས་བསམ་སྒྲུབ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་
 གཞན་གྱི་ན་ཆ་དེ་རང་གིས་རྒྱུར་ལེན་ཐབས་བྱེད་སྒྲུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་
 ཡང་དེ་དངོས་སུ་ལེན་བྱུང་གྱི་ཡོད་ཚུལ་དཔེ་ཆའི་ནད་དྲུ་གསལ་ཡོད། དེ་སྒྲོན་
 གཙོད་དེ་འདྲ་གཏོར་མཁན་བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་ཤིག་ཡོད། ཁོང་
 གིས་ལྷག་བཟུལ་དང་ལེན་གནང་བྱུང་གྱི་ཡོད་པས་ཞིན་ཅིག་མི་གཞན་ཞིག་གིས་
 བྱི་གཅིག་ལ་དབྱུག་པ་བྱས་པས་ཁོང་ལ་ཡང་ན་ཆ་བཅར་ནས་སྐད་ཤོར་བ་རེད།
 སྐབས་དེར་མི་དེས་དགེ་བཤེས་ལ་རས་བྱི་ལ་བྱས་ནའང་བྱིད་རང་ལྷག་སྐད་ཤོར་
 རོན་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པར་ཁོང་གིས་བྱིད་བྱིས་བྱི་ལ་བྱས་ནའང་འཕྲིན་པ་ར་ལ་
 སྤྱོད་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཟད། བྱི་ལ་དབྱུག་པ་སྤྱོད་ནས་རྒྱ་བཅོས་དེར་
 ཁོང་གི་ལྷན་སྤྱོད་ལའང་རྒྱ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བཅོས་ཡོད། གཙོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་
 རོ་མ་ལ་སྤྱོད་པ་ཆར་ན་མར་རོས་ཀྱི་ལྷག་བཟུལ་རོ་མ་དེ་རང་གིས་ལེན་བྱུང་གྱི་
 རེད་ཟེར་བ་ལས་རྒྱ་ཆད་རོ་མ་ལ་མ་སྤྱོད་པར་མར་རོས་ཀྱི་ལྷག་བཟུལ་རང་
 གིས་ལེན་བྱུང་གྱི་རེད་ཟེར་གྱི་མེད། ཡོང་ལྟར་བསམ་སྒྲུབ་དེ་འདྲ་བཅར་ན་རང་
 གཙུག་ལྷན་གྱི་དཔེ་ཆ་ལ་སེམས་ཉེ་མི་གཞན་གྱི་ལྷག་བཟུལ་
 དངོས་སུ་རང་གིས་དང་ལེན་བྱུང་པའི་ཆད་ལ་སྤྱོད་པ་བྱུང་ཅིང་། དེ་འདྲ་བྱུང་
 རྗེས་དང་ཕོ་ཆར་ཆད་ཡོད། དེ་ནས་སྤོང་ཆད་ཡོད། དེ་ནས་ཆོས་ཆད་ཡོད་གི་
 ཡོད་ཟེར། ཆར་ཆད་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་སོ་སོའི་གཟུགས་ཤོ་ལ་ཞིད་སྤང་དང་།
 ལྷག་བཟུལ་ བཅོས་གསལ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། སྤོང་ཆད་ཟེར་བ་དེ་
 ཡོང་དུས་སོ་སོ་རྒྱ་མ་འདྲོད་ཆགས་ཆེན་པོ་མེད་ན་འདྲོད་ཆགས་ཆེ་དྲུ་འགྲོ་བ་

དང་། ཁོང་ཁོ་ཞིག་མེད་ན་ཁོང་ཁོ་ཆེ་དུ་འགྲོ་བ་ཞི། དཔེར་ན་མི་ལ་རས་པ་
 བྲག་ཤྲག་དུ་སྒྲོམ་ཀྱང་ཞི། བཞུགས་སྐབས་བྲག་མིན་མོ་ཟེར་བ་དང་དེ་བཞིན་
 གདོན་འདྲེ་མང་པོ་ཡོང་ནས་ཁོང་ལ་དཔག་ཀྱག་པའི་འཆར་ལྗང་མང་པོ་བྱུང་
 ཡོད་པ་དེ་རྩོད་ཆད་ཡིན་ཟེར། དེར་སྐབས་དངོས་སྤྱད་པར་སྤྱན་བྱས་པའི་མི་
 ལའི་ནམ་ཐར་དེའི་ནང་གདོན་འདྲེ་ཟེར་བ་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་
 ཡོད། ཡང་མི་ལའི་ནམ་ཐར་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ཁོང་གསར་ཤུགས་ཀྱི་
 ཆོས་གནད་ཞིག་ནས་ཆད་མཐོང་པར་སྤྲོད་པས་སྤྱབས་ཆ་དང་རྒྱུད་གི་འཆར་ལྗང་དུ་
 གདོན་འདྲེ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དཔག་ཀྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་རྩོད་ཆད་ཡིན་
 པ་ལས་དངོས་སྤྱི་ངོས་ནས་གདོན་འདྲེ་ཡོང་བ་ཞིག་མིན། གདོན་འདྲེ་ཟེར་
 བ་དེ་རང་གི་ཆ་རྒྱུད་གི་འཆར་ལྗང་ཡིན་པ་དང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཆར་ལྗང་
 ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ལས་ཀྱི་ངོས་སྤྱད་གདོན་འདྲེ་ཟེར་བ་ཞིག་མེད་ཅེས་མི་ལའི་
 བཤུར་འབུམ་ནང་དེ་ལྟར་གྲིས་ཡོད། གདོན་འདྲེ་ཟེར་བ་དེ་གཙོ་མོ་རང་གི་ཆ་
 དང་རྒྱུད་གི་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཞི། སྐབས་རེ་རང་གི་མདུན་དུ་
 རྒྱབ་འདུག་ཅེས་མགོ་ལྷན་ཆང་མ་མིག་གིས་ཁོངས་པ། སྤྲོད་ཁོག་ཉིད་དུ་ཁ་
 ཡོད་པ། མགོ་བོ་དགྲ་ཡོད་པ། མགོ་བོའི་ཉིད་ནས་ཡོ་རྒྱལ་གི་སྤྲད་ཀྱག་གི་ཡོད་
 པ། ལག་པར་མདའ་གཞུ་འཁྱེར་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་འཆར་ལྗང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
 དང་། སྐབས་རེ་དུག་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་རང་ཟ་བ་དང་། ས་ཆེན་པོས་
 མནན་པ། མེ་ཆེན་པོས་བཟྱེག་པ། རྒྱ་ཆེན་པོས་འཁྱེར་བ་སོགས་ཀྱི་འཆར་
 ལྗང་ཡང་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་རང་གི་ལྷན་པོའི་ཆ་ཞིག་གི་ནང་དུ་རྒྱུད་འགྲོ་
 ལྟར་གིག་གི་འཆར་ལྗང་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་སྤྱི་ངོས་ལྷན་ཀྱི་ངོས་ནས་གདོན་འདྲེ་
 ཟེར་བ་རོ་མ་ཞིག་མེད་པས་དེ་ཆོ་ཆང་མ་ཆ་རྒྱུད་གི་འཕྲུལ་ཡིན་པར་འདོད་ལ།
 མི་ཁ་གསལ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་ཁ་གསལ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ཡང་ཆ་རྒྱུད་གི་
 འཕྲུལ་ཡིན། གདོན་འདྲེ་ཟེར་བ་དེ་འཆར་ལྗང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད།
 གང་ཞེན། མི་ལ་རས་པ་དང་ཤུག་ལྷ་མོ་སོགས་ལ་ཡང་འཆར་ལྗང་དེ་འདྲ་བྱུང་

མྱོང་ཡོད། ཡིན་ནའང་འཆར་ལྷང་མིན་པར་གདོན་འདྲེ་རྩ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་ཡོད་
 པ་དེ་ངས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། དེ་འཆར་ལྷང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཆའི་ནང་
 ཏུ་རྒྱུང་འགོ་རྣང་ས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་འཆར་ལྷང་འདྲ་མི་འདྲ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་
 རྒྱུ་ཡོད། དཔེར་ན་རང་གི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཁ་གདངས་། མཆེ་བ་བཙུགས།
 མདའ་གྱི་གདུང་གསུམ་འབྱེད་ནས་ལངས་བཟུང་པ་དེ་ཆོ་ནི་ཙ་རྒྱུང་གི་འཆར་
 ལྷང་རེད། རང་གི་ཙ་རྒྱུང་གི་འཆར་ལྷང་དེ་གནས་ཚད་མཐོ་པོ་ཞིག་ལ་སླེབས་
 བ་སངས་རྒྱལ་རེད། འཆར་ལྷང་དེ་གནས་ཚད་མཐོ་པོ་ཞིག་ལ་སླེབས་མེད་ན་
 རྒྱུང་མ་རེད། དེ་ལས་ད་ཏུང་མྱུར་བཏང་གི་འཆར་ལྷང་ཞིག་ཡིན་ན་གདོན་
 འདྲེ་རེད། དེ་ནི་འཆར་ལྷང་མི་འདྲ་བ་རིམ་པ་གསུམ་ཡིན་པ་ལས་མྱི་རོལ་གྱི་
 རོས་ནས་རྒྱར་དརོས་སུ་ཁ་གདངས་མཆེ་བ་བཙུགས་བཟུང་པ་ཞིག་མེད།
 སངས་རྒྱལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། རྒྱུང་མ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གདོན་འདྲེ་ཡིན་
 བ་ནའང་འདྲ་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་གནས་ཚད་མཐོ་པོའི་སྐབས་སུ་གདོན་
 འདྲེ་དང་། གནས་ཚད་དེ་ལས་ཉོག་ཙམ་མཐོ་ཏུ་ཕྱིན་ན་རྒྱུང་མ་དང་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ། དེ་ལས་མཐོ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་ཡི་དམ། དེ་ནས་ཡར་ཕྱིན་ན་
 སངས་རྒྱལ་ཡིན།

2. དགེ་ལུགས་པ།

དགེ་ལུགས་པ་ཞེས་པ་ནི་དགའ་ལྷན་པ་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན། རྗེ་ཙོང་ཁ་
 པས་བོད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་གྲང་(༡༩༠༧) ལོར་དགའ་ལྷན་དགོན་པ་
 ཟུག་བཏབ་ཆེ། དེ་གནས་གཞིར་བཟུང་ནས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་བཏང་བས་
 བ་དགོན་པའི་མིང་དེ་ཆོས་ལུགས་ལ་ཚགས་པ་ཡིན། དགེ་ལུགས་པས་ལྷ་མོ་
 སེར་པོ་བཞེས་པ་དེ་དགེ་ལུགས་པའི་བྱད་ཆོས་མིན་ལ། དགེ་ལུགས་པས་མ་
 གཏོགས་ལྷ་མོ་སེར་པོ་མི་བཞེས་པ་མིན་ཏེ། ལྷར་བཟུན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་

དབུས་ཀྱི་མཁས་པ་མི་ལྔ་དང་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་ལྔ་ཉེ་མཁས་པ་མི་བཅུ་མཆོ་
 རྩོན་ནས་ཐོད་ལ་ཕྱིར་ཕྱག་ཐེབས་དུས་ཁོང་རྣམ་པའི་སླ་མ་སླ་ཆེན་དཀོངས་པ་
 རབ་གསལ་གྱི་དབུ་ལྷ་(སླ་ཆེན་དཀོངས་པ་རབ་གསལ་ཉི་ཐོག་མ་ཐོན་པོ་ཡིན་པ་
 དང་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གནང་བ་རེད་) ཐོན་གྱི་ལྷ་མོ་རྩོན་པོ་ཞིག་
 ཡོད་པ་དེ་ཕྱི་ནང་སློག་ནས་(ཐོན་པོའི་ལྷ་མོ་ནི་ཕྱི་རྩོན་པོ་དང་ནང་ག་དཀར་པོ་
 ཡིན་) ཕྱི་དཀར་པོ་དེར་ཆོས་མེར་པོ་བྱུགས་ཏེ་ཁྱད་ཆོ་ལྷ་མོ་འདི་རྒྱན་ནས་ཐོད་
 ལ་ཕྱིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་གཏོང་དགོས་ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་གནང་
 བས་དེ་ནས་བཟུང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སྤར་བས་དར་འཕེལ་ཡོང་བའི་རྟེན་
 འབྲེལ་མཆོན་བྱེད་དུ་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུ་ཆང་མས་དབུ་ལྷ་མེར་པོ་
 བཞེས་པ་མ་ཟད། རྗེས་སུ་རྗེ་ཙཱ་ཁ་པས་ཀྱང་དབུ་ལྷ་མེར་པོ་བཞེས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་དེ་འདྲ་ཡིན། གཞན་ཡང་དགའ་ལྷན་ཆོས་འབྱུང་ཞེས་པའི་དཔེ་ཆ་ཁག་
 མི་འདྲ་བ་ལྔ་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཕྱེ་ཕྱིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་
 དགའ་ལྷན་ཆོས་འབྱུང་ཡོངས་གྲགས་སུ་བེད་ཀྱང་མེར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ནང་
 ཙཱ་ཁ་པ་པའི་རྣམ་ཐར་ཞིག་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་ཐར་དེའི་ནང་ཙཱ་ཁ་
 པས་རང་ཉིད་ཆོས་ལུགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་བྱར་དུ་དབུ་ལྷ་མེར་པོ་ཞིག་
 བཞེས་འདོད་མེད་ཀྱང་ཙཱ་ཁ་པའི་སློབ་མ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་
 བཟང་ཉེ་མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཙཱ་ཁ་པར་ཆོས་ལུགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་དབུ་
 ལྷ་ཞིག་བཞེས་དགོས་ཞེས་ལྷ་རྒྱུགས་ནན་གྱིས་ཁྱེད་པས་རང་གི་སློབ་མའི་
 འདོད་པ་དང་བསྐྱབ་ནས་དབུ་ལྷ་མེར་པོ་ཞིག་བྱར་དུ་བརྗོད་གནང་དགོས་ཀྱང་
 བལས་རྗེ་ཙཱ་ཁ་པ་རང་གི་བྱུགས་ལ་དེ་འདྲ་མེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་
 རོན་དངོས་དེ་འདྲ་མིན་པར་ཙཱ་ཁ་པའི་སློབ་མ་ཞེ་རིང་པ་རྩི་ཏེ་ཁྱེད་པ་བཀའ་
 བརྒྱད་པའི་སླ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་བརྗོད་གནང་བའི་ཙཱ་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་
 ནང་དུ་ཁོང་གསལ་ངས་ཁྱེད་པ་དེ་ཆོ་བྱིས་ཡོད། འོ་ན་ཕྱེ་ཕྱིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་
 མཆོས་དེ་འདྲ་འབྲི་གནང་རོན་ནི། ཕྱེ་ཕྱིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་མཁས་གྲུབ་དགེ་

ལེགས་དཔལ་བཟང་ལ་ཙ་བ་ནས་མཉེས་པོ་མེད་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་ནི་མཁས་
བྱུང་རྗེས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རྩ་བ་ཁག་གཅིག་ལ་དགག་པ་གནང་ཡོད་པ་དང་ས་
རྒྱའི་ལྷ་མ་གཅིག་ལ་དགག་པ་བརྒྱུན་ཡོད་རྩ་བས་དེས་ཐེ་མིན་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚན་
མཉེས་པོ་མ་བྱུང་བར་བཞེན་གྱིར་ན་པོད་ཏུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ།
མཁས་བྱུང་རྗེ་བཅས་ལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་ཞེས་ཡོངས་གཤམས་ཡིན་ནའང་ཐེ་
མིན་གྱི་བྱུགས་ལ་མཁས་བྱུང་རྗེ་དེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཕྱིར་ལུང་དེ་
དེའི་ཚབ་ཏུ་རྩ་ལའི་ལྷ་མ་རྒྱ་མིང་དང་པོ་དགེ་འདུན་བྱུང་འཛིག་རྒྱའི་དཀོང་ས་
པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞེན་མཁས་བྱུང་རྗེའི་གསུང་འབྲུམ་པར་རྒྱན་ལྟེན་རྒྱར་
ཡང་བཀག་འཛིག་སྤན་ཏུ་གནང་ཡོད། ཐེ་མིན་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་
པའི་དགའ་ལྷན་ཆོས་འབྱུང་ཟེར་བའི་ནང་ཏུ་མཁས་བྱུང་རྗེ་ལ་མཁས་བྱུང་དགེ་
དཔལ་བཞེས་མ་གཏོགས་མཚན་ལ་ཞེས་ཙ་བ་ནས་གནང་མེད། དགེ་བྱུགས་
པའི་ནང་ཁག་གཅིག་གིས་ཐེ་མིན་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོར་ཅུང་མི་དགའ་བ་ལྟེན་
པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་དེར་བྱུག་ཡོད། དེར་བཞེན་ཁོན་མ་ཐེ་མིན་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་
མཚོ་དང་རྒྱལ་པོ་རྩ་བཟང་གཉེས་མ་འགྲིག་པ་བྱུང་རྗེས་མེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་
གྱིས་རྩ་བཟང་དང་ཐེ་མིན་བར་བར་འདུམ་ལྟེན་སྐབས་ཐེ་མིན་དཀོང་ས་པ་བྱས་
ནས་མིན་དཔར་རྩ་བཟང་ལ་རྗོད་རྒྱ་བྱས་པ་རེད། དེ་རྩར་ལྟེན་དཀོང་ས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གཙོ་བོ་ནི་ཐེ་མིན་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་ཕྱིར་ན་མེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་
དང་བཟ་གིས་རྩ་བ་པོ་སོགས་ལ་ཆོས་གཞིས་མི་མེར་སོགས་མང་པོ་གནང་ནི་དགེ་
ལུགས་ཚུགས་ལ་བྱུགས་རྒྱུར་གང་ཆེ་གནང་གི་ཡོད་ནའང་ཁོང་གི་ཚུམ་ཡིག་ནང་
མཁས་བྱུང་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ལ་དམའ་འབེབས་གནང་ཡོད་རྩ་བས་དགེ་
ལུགས་པའི་མེམས་ལ་ཕོག་ནི་རྗེས་སུ་རྩ་བཟང་པའི་སོག་པོའི་དཔག་སྤྲེའ་
བྱུགས་ཆེ་བའི་ཁར་དེའི་རྒྱུ་ཏུ་མེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་ལངས་ནས་ཐེ་མིན་
སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་འོག་ཏུ་བོད་བྱི་སྒྲོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་དཔག་མི་ཚང་མ་ཡོད་
ཀྱང་སོག་པོའི་ན་དཔག་ཡོང་སྐབས་ཐེ་མིན་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་རྟོད་ལུང་ཏུ་

མཁུལ་ཤོར་དཀོས་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་གཅིག་དེ་ལ་བྱག་ཡོད། ཅོང་ཁ་པའི་རྣམ་
 བར་དགེ་ལུགས་པ་རང་གིས་བཅམས་པ་ཡོད་ལ། བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་རྟིང་མ་
 སོགས་ཀྱིས་བཅམས་པ་ཡང་ཡོད། ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་མི་འདྲ་བས་
 བཅམས་པའི་ཅོང་ཁ་པའི་རྣམ་བར་ཡོད་ཆད་ཚུགས་བཟླིགས་བྱས་པའི་ཅོང་ཁ་
 པའི་རྣམ་བར་རྟོད་ཆ་དང་སྟངས་ཆ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལ་ཅོང་ཁ་པའི་རྣམ་བར་
 ཚུགས་བཟླིགས་ཟེར། དེའི་ནང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་། རྟིང་མ། ས་རྒྱ་
 སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཅོང་ཁ་པའི་རྣམ་བར་ལྟ་ཆོགས་ཡོད་པས་དེ་ཆོ་བལྟས་ན་
 དགེ་ལུགས་པ་དང་ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་རྟེན་སྒྲུབ་པ་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་ཤིང་
 རྟོགས་བྱུང་ཅིང་། དེའི་ནང་ཅོང་ཁ་པ་ལ་དམའ་འབེབས་བཏང་བའི་སྟངས་
 ཆོག་གཅིག་ཁྱད་མེད། སྤུ་བཀྱན་གྱུ་བ་མཐའི་ནང་དུ་དགེ་ལུགས་པའི་རྟེན་བའི་
 སྟོར་རྒྱས་པོ་བྱས་ཡོད། སྤུ་བཀྱན་དང་ཁོང་གི་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པ་མཁན་ཆེན་(སྤུ་
 པ་ཆོས་འབྲུང་གི་ཆོས་པ་པོ་)གཉིས་རྟིང་མའི་དཔེ་ཆ་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྟོར་ལ་ཅོད་པ་
 རྣམས་ཆེན་པོ་བྱང་སྟུང་ཡོད་ཅིང་། སྤྲེལ་གཉིས་བར་པ་ན་ཚུན་དགག་པ་
 རྒྱག་རེས་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་རྗེས་སུ་ལྟར་རྒྱ་རྣམས་པའི་རྣ་རྗེའི་སྟན་ལ་
 གསན་ཏེ་སྤུ་བཀྱན་ལ་བཀའ་སྟོན་ཆེན་པོ་གནང་ནས། ཁྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཁར་
 ཆོས་སྟོང་གི་ལས་གསོག་གི་ཡིན་ནམ། ཆོས་སྟོང་གི་རྟིག་པ་གསོག་གི་ཡིན་ནམ།
 ཆོས་ག་རེ་བྱས་ནའང་སོ་སོའི་འདོད་མོས་རེད། ཅོང་མ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཁས་
 ལེན་མཁན། རྟེན་བ་སྤྲེལ་ཁས་ལེན་མཁན། སངས་རྒྱུས་བཙུང་ལྟོན་འདས་ཁས་
 ལེན་མཁན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཁས་ལེན་མཁན་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་སོ་
 སོའི་དད་པ་ག་རེ་ཡོད་ནའི་དེ་འདོད་མོས་རེད། ཁྱེད་རང་གཉིས་པན་ཚུན་
 དགག་པ་རྒྱག་རེས་བྱས་པ་ཡིན་ན། དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་ལ་པན་བ་རྩ་བ་ནས་
 མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཁོང་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་བཅམས་གནང་བའི་དགག་
 ལན་གྱི་དཔེ་ཆ་དེ་ཆོ་རྗེས་སུ་པར་རྩ་བ་ནས་རྒྱག་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་གནང་བར་
 བརྟེན་རྗེས་སུ་ཁོང་གཉིས་ཀའི་གསུང་འབྲུམ་ནང་དེའི་སྟོར་གྱི་དཔེ་ཆའི་པར་

མེད། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་མ་བྱས་ཅམ་དུ་ཕྱི་དགེ་
 བས་དཔེ་ཆ་དེ་པར་བཏབ་ཡོད། ཅོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་དེར་སྐབས་མཆོ་སྟོན་
 བས་པར་སྐྱབ་བྱས་ཡོད། རྣམ་ཐར་དེའི་ཆོམ་པ་པོ་ནི་རྒྱལ་དབང་འཕྲིན་ལས་
 རྣམ་རྒྱལ་ཡིན། ཁོང་ནི་དང་པོ་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱན་པ་ཡིན་པ་དང་རྗེས་སུ་
 དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་གནང་ཞིང་། རྒྱ་ལའི་སྤྲེལ་སྤྱུ་ཕྱིར་བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱི་
 རྒྱབ་མཁན་པོ་གནང་ཚུངས་ཡོད། ཁོང་གི་སྤྱག་རྩམ་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་
 དག་ནང་རྒྱ་ལའི་སྤྲེལ་སྤྱུ་ཕྱིར་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། ཁལ་ཁ་རྗེ་བརྟན་དམ་
 པའི་རྣམ་ཐར། འོན་རྒྱལ་སྤྲེལ་གྱི་རྣམ་ཐར་སྟགས་སྤྲེལ་མང་པོའི་རྣམ་ཐར་
 ཡོད། ད་ལྟ་མཆོ་སྟོན་བས་པར་སྐྱབ་བྱས་པའི་ཅོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་དེའི་
 རྣམ་ཐར་ལྟ་བུ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་དང་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ལ་དམང་
 འབེབས་གཏོར་མཁན་དེ་ཆོ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྟོགས་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཉུང་ཤས་
 ཡིན་པ་ལས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྟོགས་ཞེན་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱད་དང་སྤྱི་ཡོད་ནའི་
 ཅོང་ཁ་པར་བརྟན་བཟུགས་ལས་དམང་འབེབས་བྱས་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་
 སྐར་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་དེའི་ནང་དྲངས་ཡོད། གཞན་ཡང་ཅོང་ཁ་པས་སངས་
 རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་བརྒྱར་བཅོས་(宗教改革)བྱས་པ་རེད་ཅེས་སྐད་ཆ་སྟན་
 པོ་ཞིག་བཤད་དེ་དོན་དངོས་ཐོག་གྱ་པས་རྒྱང་མ་བཅའ་མི་ཆོག་པ་དེ་ཅོང་ཁ་
 པས་བཅོས་པ་རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད་པས་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཏེ་
 ཅང་ཞན་པོ་ཡིན་པའི་ཉེན་མེད་ཤིང་། གྱ་པས་རྒྱང་མ་བཅའ་མི་ཆོག་པ་དེ་དང་པོ་
 བཅོ་མཁན་སྤྱུ་ལྷ་ཞེ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཐོག་མ་སྤྱུ་ལྷ་ཞེར་དགག་པ་
 རྒྱག་དགོས་ན་ཡང་། སྤྱུ་ལྷ་ཞེ་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་ན་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་
 པ་ཚང་མས་ངོ་ཚྏ་ལྟེན་པར་དོགས་ནས་ཞེད་གྱི་ཡོད་སྟབས་དེའི་ལྷ་མོ་དེ་ཅོང་
 ཁ་པའི་ཐོག་ལ་གཏོགས་པ་རེད། གྱ་པས་རྒྱང་མ་བཅའ་མི་ཆོག་པ་དེ་སྤྱུ་དང་།
 རྟོང་མ། བཀའ་བརྒྱན་སྟགས་ཚང་མ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་ཆོས་
 ལྟེན་མཁན་ཡིན་ཅིན་ཚང་མ་དེས་པར་དུ་གྲུ་པ་ལྟེན་དགོས་པའི་དེས་པ་མེད།

ལྷན་གྱི་པ་བྱས་ན་ཡང་ཆོག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གྲུ་པ་བྱས་ཆོ་ཁིང་ཁ་བཏབ་མི་
 ཆོག་པ་དང་། རྒྱུ་མ་བཅའ་མི་ཆོག་པ་དེ་ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་
 པ་ལས་ཙུང་ཁ་པ་གཅིག་པོས་གསར་བཞོག་ནང་བ་ཞིག་མིན། འོ་རྒྱུས་ཟེར་བ་
 ནི་ཚོམ་རིག་རྒྱ་ཚལ་ལྟར་རང་སྤང་གང་གར་གྱིས་གསར་ཆོམ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་
 པར་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་གྱི་ཚང་གཞིའི་ཐོག་འབྲི་དགོས།

དགེ་ལུགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་སྟེ། ① གྲུ་པ་ཡིན་ཅིན་འདུལ་བའི་སྤྱིམས་
 གཙང་མར་སྤྱང་དགོས། གསར་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་བྱས་ན་འང་འདུལ་བའི་སྤྱིམས་
 དེ་གཙང་མ་སྤྱང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དགེ་ལུགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཟུར་དུ་
 བཏོན་པ་དེ་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་ཁྱད་ཆོས་དེ་འདྲ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་མིན།
 དཔེར་ན་རྟིང་མའི་དོ་རྩེ་བྲག་དང་སྤྱིན་གྲོལ་སྤྱིང་ལ་ཆ་བཞག་ན་དགོན་པའི་
 བྱང་དུ་འདུལ་སྤྱིམས་ཏེ་ཅང་གཙང་མ་ཡོད་པས་གྲུ་པས་རྒྱུང་མ་བཅའ་ཅིན་
 དགོན་པ་དེ་ནས་སྤྱིར་འབྱུང་བྱེད་པ་ལས་ནང་དུ་སྤྱོད་མི་ཆོག་པ་ཡིན། དེའི་
 བྱང་ནས་སྤྱིན་གྲོལ་སྤྱིང་ནི་འདུལ་སྤྱིམས་དེ་བས་གཙང་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་རྟུག་
 ལུང་། འབྲི་གུང་། གདན་ས་མཐེལ། རྩེ་དགེ་མོགས་དགོན་པའི་ནང་གྲུ་པ་
 ཚང་མ་འདུལ་སྤྱིམས་གཙང་མ་དགོས་པ་ཡིན། ཟུལ་བཀུན་གྱི་མཐའ་མོགས་
 ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱིར་བཏང་གྲུ་པ་མང་ཆེ་བ་འདུལ་སྤྱིམས་གཙང་མ་ཡོད་པ་དེ་དགེ་
 ལུགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཁོངས་སུ་བཞག་པ་རེད། དེ་ནི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཁྱད་
 ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་བྱས་པ་ལས་དགེ་ལུགས་པས་གསར་དུ་བསྐྱས་པ་མིན།

② ཐོག་མ་གཞུང་ཆེན་པོ་ཁག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ་ཡག་པོ་སྤྱང་ན་གཞི་
 ནས་སྒོམ་རྒྱག་པ་ལས་དང་པོ་ནས་རི་ལ་ཅིན་ཏེ་སྒོམ་རྒྱག་པར་འགྲོ་སྒོལ་མེད།
 འོན་ཆོས་ལུགས་གྲུ་པ་མཐའ་གཞན་ན་མས་ཆོས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་བརྟུ་མི་དགོས་
 པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་མིན་ཏེ་དཔེར་ན་སྤྱིན་གྲོལ་སྤྱིང་ལ་ཡང་གཞུང་ཆེན་པོའི་
 སྒྲོབ་གཉེར་བཅུགས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྩེ་དགེ་ལའང་རྩེ་དགེ་གཞུང་ཆེན་
 བཅུ་གསུམ་ཞེས་པ་སྒྲོབ་རྒྱུང་བྱེད་པའི་སྒྲོབ་གྲུ་ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་ལུང་གས་

ཀྱིས་དགེ་ལུགས་པས་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་མི་ཆོ་འཁྱལ་ཐབས་དང་ཚད་པ་
 རྒྱལ་སྐབས་ཁ་བདེ་པོ་ཡང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་གཤམ་མ་ཞིག་བྱེད་
 མཁན་ཡིན་ན་དང་པོ་ནས་རིལ་ཕྱིན་ནས་སྒྲིམ་རྒྱལ་ན་འགྲིག་གི་རེད་ཅེས་ཤོད་
 མཁན་ཡང་ཡོད་པ་རེད། རྟིང་མ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་ཆོས་ལུགས་གཞན་
 ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཆང་མ་དང་པོ་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་སྦྱོབ་
 གཞེར་བྱས་ཏེ་དེ་རྗེས་གཞི་ནས་སྒྲིམ་རྒྱལ་དགོས་པའི་གོ་རིམ་དེ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་
 པ་ལས་དེ་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད། སྤུ་བཀྱན་གྱུ་བ་མཐའི་ནང་དུ་དགེ་ལུགས་པའི་
 རྒྱད་ཆོས་བདུན་བཤད་ཡོད། ར་ཆོས་ཆོས་ལུགས་ཆང་མའི་དཔེ་ཆ་བལྟས་ན་
 དེའི་ནང་དུ་ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་རྒྱད་ཆོས་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་སྟབས། འོན་ཀྱང་དཔེ་
 ཆ་མང་པོ་ལྟ་མ་ཞུང་མཁན་ཞིག་ལ་རྒྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་བཤད་སྐབས་ཆོས་ལུགས་
 གཅིག་གི་རྒྱད་ཆོས་བཤད་ན་ཆོས་ལུགས་གཞན་ཞིག་ལ་དམའ་འབེབས་བཏང་
 གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོར་སྤང་ཡོང་གི་ཡོད། ཆོས་ལུགས་དེ་ཆོ་རང་རང་སོ་སོའི་
 རྒྱད་ཆོས་དང་ལྟན་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ལུགས་ཆང་མ་མཉམ་བཤེས་བྱས་ན་མི་
 འགྲིག་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་ཡིན། ཆོས་ལུགས་འདྲ་མིན་ཆང་མ་བྱས་ན་རང་གི་
 བསམ་སྒྲུའི་ནང་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། མཐའ་མ་ཆོས་ལུགས་
 གང་ལ་ཡང་ཡིད་མི་ཆེས་པར་གྱུར་ཏེ་དེའི་འབྲས་བྱར་མཐའ་མ་རང་ཉིད་བྱིའུ་
 གནམ་ལ་འཕུར་ནས་མར་ས་ལ་བབས་མ་གྱུ་བ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འཕྱར་རྒྱ་ལས་
 གཞན་མེད།

③ སོ་སོའི་ཆོས་ཀྱི་མིང་དང་ཆོག་བེད་སྟུང་བྱེད་པ་ལས་ཆོས་ལུགས་
 གཞན་གྱི་མིང་དང་ཆོག་མཉམ་བཤེས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་
 མིང་ཆོག་རྣམས་རང་དགར་བཞག་པ་ལས་གསར་བཅོས་མི་བྱེད་པ། སྟོན་མ་རྒྱ་
 གར་ནས་པར་རྒྱེ་ཏེ་དང་ལོ་ལྟ་བུས་བརྒྱར་བའི་དཔེ་ཆའི་ནང་མེད་པའི་མིང་གསར་
 པ་དང་ཆོག་གསར་པ་ཙ་བ་ནས་གསར་བཅོས་མི་བྱེད་པ་བཅས་ཏེ་དེ་ནི་བཀའ་
 གདམས་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། དགེ་ལུགས་པས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་བཞིན་

པའི་དང་སྒྲིལ་ཕྱག་ཡས་ཞིག་དང་བརྟག་དབྱེད་ཕྱིན་མི་དགོས་པར་སྒྲིལ་ཕྱག་
 ཡག་ཞིག་ནི་ཁག་གཞིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། ཞིག་ནས་གཅིག་པོ་ཡིན་
 བ་འཛོག་སྒྲིལ་ཟེར། འདིར་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་ནི་སྒྲིལ་མ་པོ་དང་གྱི་ཕྱི་ལ་པོ་ཁྱི་སྒྲིལ་
 རྟེ་བཅའ་གྱི་སྐབས་སུ་པོ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱི་ནག་གི་ཏ་ཤར་ཞིག་གིས། སེམས་
 བཟང་པོ་ཡིན་ནའང་སྒྲིལ་དགོས་ལ་སེམས་རྒྱ་པ་ཡིན་ནའང་སྒྲིལ་དགོས།
 དཔེ་བ་སྒྲིལ་དགོས་ལ་སྒྲིག་པ་ཡང་སྒྲིལ་དགོས། དཔེར་ན། གནམ་ལ་སྒྲིལ་
 པ་འཁོར་ཆེ་སྒྲིལ་པ་དཀར་ནག་གང་ཡིན་ཀྱང་ནི་མ་སྒྲིབ་པ་ལ་བྱུང་པར་ཆ་བ་
 བས་མེད་པས་ནམ་རྒྱུ་ཤིག་བཟང་རབ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆང་མ་སངས་རྒྱས་པར་ཕྱིན་
 པའི་འཛོག་སྒྲིལ་ཡིན་ཏེ་བས་ཆང་མ་སྒྲིལ་ཏེ་བས་མ་སྒྲིལ་གང་ཡང་མ་བཟང་པར་
 རྟོན་དགོས། དེ་འདྲ་བྱས་ཆེ་སངས་རྒྱས་སྐབས་ཀྱི་དེད་ཟེར། དཔེ་ལྷགས་པས་
 ལྷ་ཚུལ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། དཔེ་ལྷགས་པས་བསམ་སྒྲིལ་གང་ཡང་མ་བཟང་
 པར་བཟུང་ན་སངས་རྒྱས་རྒྱ་ལྷ་ཅི་ཁ་ལ་རྟོ་ཡང་མི་འཁྱོར་ལ། ལམ་དུ་སྒྲིལ་ན་ཁ་
 གྲག་ཞིག་འཁྱོ་བ་དང་། སྒྲིལ་འཁྱོལ་ན་མགོ་རྒྱུ་འཁྱོ་བ་ཡིན། མདོར་ན་
 བསམ་སྒྲིལ་གང་ཡང་མ་བཟང་ན་ཆོས་ཕྱིན་རྒྱ་ལྷ་ཅི་འཁྱོག་ཞེན་གྱི་འཆོ་བ་ཡང་
 རྒྱུའ་མི་བྱུང་ཟེར། དེས་ན་བསམ་སྒྲིལ་བཟང་རབ་ཆང་མ་སྒྲིལ་དགོས་ཟེར་བ་
 དེ་མི་འཁྱོག་པ་རེད་ཟེར། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་
 འདོད། སངས་རྒྱས་སྐུ་ལུ་ལྷ་ལྷོ་ལྷ་དཔེ་བ་བཅུ་དང་དུ་སྒྲིལ་ན་སྒྲིག་པ་
 བཅུ་སྒྲིལ་དགོས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ནམ་རྒྱུ་ཤིག་བཟང་རབ་ཆང་མ་སྒྲིལ་
 དགོས་ཞེས་གསུངས་མེད། བསམ་སྒྲིལ་གང་ཡང་མ་བཟང་པར་སྒྲིལ་ཕྱག་པ་དང་
 སངས་རྒྱས་པ་ཟེར་བ་མེད་པས་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྒྲིལ་ལྟེ་བཅའ་སྐབས་ཡོད་པའི་ཏ་
 ཤར་དེའི་(པོད་ལ་ཡོད་པའི་ཏ་ཤར་ཆང་མ་མིན་)ལྟ་བུ་ནི་སྒྲིལ་པའི་ལྟ་བ་
 ལས་སྒྲིག་པར་འདོད་པ་ཡིན། ལྟ་བ་དེ་ལ་ས་རྒྱ་པར་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་དགག་པ་
 མང་པོ་བསྒྲིལ་སྒྲིལ་ཡོད་དེ་ཁོང་གིས་བསམ་སྒྲིལ་ཆ་བ་ནས་མ་བཟང་པར་སྒྲིལ་
 ཕྱག་པ་དེ་ནི་ཆེ་འདི་ལ་མི་སྒྲིགས་པ་ཆགས་ཡས་དང་སྒྲིལ་ཆེས་མ་དུ་དེ་འཁྱོར་སྒྲིལ་

ཡས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སངས་རྒྱལ་ཡས་མེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། བསམ་སྒྲོ་རྩ་བ་ནས་
མ་བཅར་བར་སྒྲོམ་རྒྱལ་པ་མེར་བ་དེ་དགེ་ལུགས་པས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། དེ་
མིན་མི་ལ་རས་པ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲུ་མ་དེ་ཆོད་གསུང་འབྲུམ་ནང་བསམ་
སྒྲོ་མ་བཅར་བར་འཛིག་དགོས་མེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་བསམ་སྒྲོ་རྩ་བ་ནས་མ་
བཅར་བར་སྒྲོམ་རྒྱལ་དགོས་མེར་བའི་དོན་མིན་པར་སྒྲོམ་རྒྱལ་ནས་གནས་ཆད་
མཛོ་པོ་གང་མཆོམས་ཞིག་ཏུ་སྒྲིབས་སྐབས་བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་བཅར་ན་སྒྲིབ་ཡོད་
ཅེས་བཤད་པ་ལས་དང་པོ་ནས་བསམ་སྒྲོ་མ་བཅར་བར་སྒྲོམ་རྒྱལ་དགོས་ཞེས་
བཤད་པ་མིན། མི་ལ་རས་པ་དང་། མར་པ། དེ་བཞིན་པོད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་གོང་མ་
ཆོས་གསུངས་པའི་དཔེ་ཆ་དེ་ཆོད་དགེ་ལུགས་པས་འགྲེལ་བཤད་ཅི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྒྲོམ་དང་པོ་རྒྱལ་དུས་ནས་བསམ་སྒྲོ་རྩ་བ་ནས་མ་བཅར་བར་
སྒྲོམ་རྒྱལ་དགོས་མེར་བ་མིན། དེ་ནི་བསམ་སྒྲོ་བཅར་ནས་གནས་ཆད་མཛོ་པོར་
སྒྲིབས་ཆེས་རང་གི་སེམས་ལ་རང་དབང་ཚབ་པའི་གནས་ཆད་དེ་ལ་སྒྲིབས་ཆེ་
གཞིན་ས་བསམ་སྒྲོ་མ་བཅར་བར་སྒྲོམ་རྒྱལ་དགོས་མེར་བའི་གོ་དོན་ཡིན་ཞེས་
འགྲེལ་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

④ གསང་ཐགས་ཀྱི་ཆོས་བྱས་ནའང་མདོ་དང་ཐགས་གཉིས་བྱང་འགྲེལ་
བྱེད་པ་ལས་མདོ་ཐགས་ཁ་སྤམ་ནས་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་མེད། དཔེར་ན་དགའ་ལྡན་
དཀོན་གྱི་བྱ་ཆར་གཉིས་ལ་ཆ་བཞག་ན། སྒྲིབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཆོ་ཕྱགས་
གཅིག་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་ཕྱགས་གཞན་ཞིག་ནས་
གསང་ཐགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤིང་། སེར་དང་འབྲས་སྤྱངས་སྤྱ་
གསང་ཐགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་མཁན་དང་གཞུང་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་མཁན་
བྱུང་དུ་དབྱེ་ནས་ཡོད་པ་ལས་མཉམ་དུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་སྒྲིལ་མེད། བཟ་ཤིས་
རྒྱན་པོ་ལ་ཡང་གསང་ཐགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་མཁན་བྱུང་དུ་བྱ་ཆར་ཞིག་བཅུགས་
ཡོད། དེ་མིན་གདན་ས་མཐེལ་དང་སྤྱ་འབྲུམ་སྐགས་དཀོན་པ་ཆེ་བ་ཆར་མར་
དེ་འདྲ་ཡིན། རྟེན་མའི་དཀོན་པ་མིན་ཤོད་སྤྱིར་དཀོན་ཐུང་འགྲེལ་བྱས་

སློབ་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྟེན་གཤམ་ལ་འང་དེ་ལྟར་ཡིན། མདོ་ཐུགས་ཟུང་འབྲེལ་
 གྱིས་སློབ་སྦྱང་བྱེད་པ་ཟེར་བའི་གོ་དོན་ནི། དེ་རིང་ཉི་མ་གཅིག་ལ་མདོ་ཐུགས་
 གཉིས་ཀ་སློབ་སྦྱང་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ལ་ཟེར། ཤེས་བྱ་ཀྱན་བྱུང་ནང་དུ་ཙོང་ཁ་
 པའི་རྣམ་ཐར་ཞིག་གིས་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དུ་ཙོང་ཁ་པ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་
 བཟུན་པ་དེ་ལ་བཟུན་པའི་བདག་པོ་ཤུག་ལྷ་ནི་དངོས་སུ་མེད་པས་པ་ནང་བཞུགས་
 བྱུང་བ་རེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད་པས་དེ་ལ་གོ་བ་ལེན་ལྟར་ས་ལྷ་ཆོགས་ལེན་གྱི་ཡོད་
 པ་ལྟེ། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་བྱུང་ནང་ཙོང་ཁ་པ་དེ་ཆོས་འདུལ་བའི་བཟུན་
 པ་ལ་ཤུག་ལྷ་ནི་དངོས་སུ་མེད་པས་པ་ནང་བྱུང་མེད་པ་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཐད་
 ཀར་ལྟ་དུས་ཙོང་ཁ་པར་བསྟོད་བཏུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་
 བ་འང་དོན་དུ་དགེ་ལུགས་པར་འདུལ་བ་སྐྱམ་པོ་ཞིག་ལས་གསང་ཐུགས་སོགས་
 གཞན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་བྱགས་སུ་བཟུན་ཡོད་པའི་གོ་བ་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དང་།
 ཁ་ཤས་ཀྱིས་དེ་ནི་དགེ་ལུགས་པ་ལ་འདུལ་བ་མ་གཏོགས་གསང་ཐུགས་མེད་ཟེར་
 བའི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་བའི་བཟུན་པར་
 ཉམས་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་ཡང་
 མེད་པའི་དུས་སྐབས་སུ་ཙོང་ཁ་པས་བསྐྱར་དུ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་བསྐྱོད་གནང་
 བ་ཡིན་པས་ན་འདུལ་བའི་བཟུན་པ་ལ་ཤུག་ལྷ་ནི་དངོས་སུ་མེད་པས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་
 བ་རེད་ཅེས་གསུངས་པར་འདོད་པ་ཡིན། དེར་བཞེན་རྩོམ་ཡིག་ལ་འང་མི་སྣ་
 སོས་གོ་བ་ལེན་ལྟར་ས་འདུ་མིན་ལྷ་ཆོགས་ཡོད། དེ་བཞུགས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་
 དཔེ་ཆ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་འདུལ་བ་སྐྱམ་པོ་ཞིག་ལས་གཞན་མེད་
 ལྟ་བས་མར་པ་དང་མི་ལ་ལྟར་སྐྱེ་ཆེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་མ་གྲུབ་པ་རེད་ཅེས་གིས་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་ཁོ་རང་མི་གཅིག་གི་ལྟ་བ་ཡིན། ཤེས་བྱ་ཀྱན་བྱུང་གི་ནང་
 དུ་ཡོད་པའི་ལྟ་བ་དེ་ནི་རྟིང་མ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡོངས་བྱུང་གི་ལྟ་བ་རེད།
 རྟེན་གཤམ་དགོན་པས་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབྲམ་ཆ་ཆོང་པར་བཏབ་ཡོད་པ་མ་ཟད།
 གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་ཁྲིད་པའི་སྐབས་སུ་དཔེ་ཆ་དེ་སློབ་འཁྲིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

[illegible]

བཞི་དང་། སྐར་མ་གསུལ་ཆོས་ཀྱི་འཕྲིན་པ་ཆེན་པོ་
ཉམས་ཅིག་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་པ་

2. གསར་ཁག་གི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་མཉམ་

སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་པའི་ནང་དུ་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཁས་ལེན་
 མཁན་དང་མི་ལེན་མཁན་ཁག་གཉིས་ཡོད། ཁས་ལེན་མཁན་ཆོས་གསང་
 སྟགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་སངས་རྒྱལ་ཡུང་བ་ལས་ཡུང་དཀོན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་
 ཅིང། དཔེར་ན་རང་རང་ཆོའི་དུལྱིའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཆགས་ནས་མེད་པ་མ་
 ཆགས་ཀྱི་བར་དེ་བསྐལ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན་ཅིང། དེ་ལ་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་
 ཟེར། བསྐལ་བ་འདིའི་རིང་ལ་སངས་རྒྱལ་སྟོང་སྟག་གཅིག་དང་གཉིས་ཕྱོག་པ་
 དེའི་ནང་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་གསུང་མཁན་གསུམ་ལས་མེད། དེ་གསུམ་ནི་
 སངས་རྒྱལ་སྟོང་སྟག་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་བཞི་པ་ཤུ་ལྷན་དང་།
 བཅུ་གཅིག་པ་ལྷན་ལེགས། བཅུ་གམ་ལྷེ་མོས་པ་ལྷན་མཛད་བཅས་གསུམ་ཡིན་
 ཟེར། དེ་མིན་སངས་རྒྱལ་ཚང་མས་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་མེད། རྒྱ་
 མཚན་གང་ལགས་ཤེ་ན། སྐབས་དེ་དུས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱིར་བཏང་མ་
 གཏོགས་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་གསུང་ཡུལ་གནས་ཚད་ཡོད་པའི་སྟོབ་མ་མེད་པ་
 འདྲ། ཤུ་ལྷན་ནེས་ཡུང་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་སྟོབ་མ་ལྷན་གསལ་གསང་བ་
 ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསུངས་མེད་ཟེར། སངས་རྒྱལ་ཞལ་
 བཞུགས་སྐབས་སངས་རྒྱལ་ལ་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པ་དེ་སྟོབ་མ་ལྷན་གསལ་
 ཀྱིས་མ་གཏོགས་སྤྱིར་བཏང་མང་ཆེ་བས་ཤེས་ཀྱི་མེད། རྒྱ་གར་དུ་སྟོབ་དཔོན་

[illegible]

སྐྱེས་པའི་ཤེ་ཡའི་རྩོ་སྤྱུགས་དང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་ཤས་མུང་རྒྱལ་ཁབ་
ཁག་གཅིག་ནང་ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་འོ་ཆོས་མ་གཏོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མེད།
གསང་ཐུགས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། ཐོད་ལ་རྩོན་མ་གསང་ཐུགས་
ཀྱི་ཆོས་ཁས་ལེན་མཁན་གྱུར་བ་ལོ་རྒྱུས་ནང་གིས་མེད། རྗེས་སུ་དགེ་བཤེས་
ཆོས་ཀྱགས་ཀྱིས་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་པར་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ལྟ་
ཡང་སྤྱི་ལྟེགས་པའི་ལྟ་ཡིན་པ་དང་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཡང་སྤྱི་ལྟེགས་པའི་
ཆོས་ལས་ཐུག་སྤྱི་ལྟེགས་མིན་པར་འདོད་པ་ཡིན། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་
གྱིས་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱི་ཡོད་མིན་ཁོང་གི་གསུང་ཚཱ་མང་
ཆེ་བའི་ནང་གསལ་པོ་མེད་ནའང་། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་དེ་བཞེས་དཀར་པོའི་
འགོ་བརྒྱུད་ནང་རྒྱལ་པོ་རྒྱུད་བཅན་སྐམ་པོ་རྟ་མགིན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཞེས་གིས་
གནང་འདུག་པས་རྟ་མགིན་ནི་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ལྟ་ཡིན་པ་དང་གསང་ཐུགས་ཀྱི་
ཆོས་གཞུང་ལྟར་ན་རྟ་མགིན་ནི་རྒྱུན་རྒྱུ་གཟིགས་དྲག་པོ་ཡིན་པས་འདིར་
བལྟས་ན་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱང་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཁས་ལེན་
མཁན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་ནམ་སྟེ།

རྒྱ་ནག་ལ་ཆེ་བཞག་ན་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཞི་པའི་མཇུག་ཏུ་རྩོ་པོ་ཐུག་
སྤྱི་ལོ་དང་ཅན་རྩོ་རྩོ་གདན་དྲངས་པ་དང་། ད་དུང་སྐབས་དེར་གསང་
ཐུགས་ཀྱི་བྱུང་ཐོབ་སྤྱོད་དཔོན་རྩོ་ན་བརྩོ་རྩོ་རྩོ་པོ་ཤེས་དང་ཨ་མོ་ལྷ་བརྩོ་རྩོ་
རྩོ་ཡོད་རྩོ་རྩོ་གཉིས་གདན་དྲངས་ཏེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཏེ་ཅང་དར་རྒྱས་ཆེན་
པོ་གྱུར་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་དར་རྒྱས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དུས་
སྐབས་ནི་མིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཡིན་ཏེ་དེ་དུས་ཀྱིས་པ་དང་ཅིང་ཁ་པའི་སྤྱོད་
མ་བུ་མས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་རྩོ་གཉིས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ནས་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་
མང་པོ་གསུངས་སྤྱོད་པས་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་དར་རྒྱས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་གྱུར་ཡོད།
མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱི་ལྟེགས་པོ་དང་ཀྱུ་ཡི་ཤོས་ཆེན་
ཐོག་འཐག་ཡོད་པ་དེའི་གསུང་དུ་ལྟ་ལྟ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་སྐྱེས་པ་ལ་ཁ་ཤས་

ལྷག་ཡོད། དེ་བཞིན་གསང་ཐགས་ཀྱི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྗེ་རྗེ་ཀླིལ་བྱ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་མྱ་ངོས་པར་འཛིན་ནང་དུ་ལྷ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་ལ་ཡར་
 བཀྲག་ན་པར་ཁྱུ་ལྟུང་འགྲོ་བ་དང་། མར་བཞག་ན་པར་ཁྱོ་ལ་ནས་དེའི་ནང་གི་
 ལྷ་ནམས་མཆོད་ཆུ་ཡོད་པ་ཞིག་གྱུར་བཅོས་ཡོད། དེ་བཞིན་སེའབྲས་དགའ་
 གསུམ་དང་། བོ་དེ་ལ་སོགས་ལ་མིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་བཞེངས་པའི་གསང་
 ཐགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་མང་པོ་ཡོད། སོག་ཡུལ་དུ་ས་སྐྱ་པ་ཆ་ཆེན་དང་། འགྲོ་མགོན་
 འཕགས་པ་དང་། ཀམ་པ་སོགས་འོན་ཀྱང་གསང་ཐགས་ཀྱི་ཆོས་དར་རྒྱས་ཆེན་
 པོ་བྱུང་ཡོད།

༡. གསང་ཐགས་ཞེས་པའི་མིང་གི་གོ་དོན་དང་དེའི་བྱད་ཆོས།

གསང་ཞེས་པ་དེ་ལྷོད་མ་ཡིན་པར་གསང་བ་བྱས་པའི་དོན་ཏེ། ལྷོད་མ་
 ཡིན་པ་ལ་གསང་ནས་བསྐྱབ་ན་དེ་བྱུང་བྱུང་པ་དང་གསང་བ་མ་བྱས་ན་བསྐྱབ་
 མི་བྱུང་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གསང་ཟེར། ལྷོད་མ་ཡིན་པ་ཟེར་བ་ནི། གསང་
 ཐགས་ཀྱི་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ནམས་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཆོ་ལ་གསང་ཐགས་
 ཀྱི་ཆོས་བཤད་མི་ཆོག་པར་གསང་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཐགས་ཞེས་པ་ནི་
 ཡིད་རྫློབ་པའི་དོན་ཏེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཆར་ལྗང་དཀྲུག་མ་ཐ་མལ་པ་དེ་
 དང་སེམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དཀྲུག་མ་ཐ་མལ་པ་དེ་རྫློབ་བྱུང་མཁན་གྱི་ཆོས་ཞིག་
 ཡིན་པས་ན་ཡིད་རྫློབ་པ་ཟེར། རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཆར་ལྗང་དཀྲུག་མ་དེ་དང་
 སེམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དཀྲུག་མ་དེ་སྐབས་ཏེ་སེམས་ནང་ངོས་འཛིན་གཞན་དང་
 མི་འདྲ་བའི་གསང་པ་ཞིག་ཐོབ་བྱུང་པ་བྱེད་ཡས་ཡིན་ཅང་དེ་ལ་ཐགས་ཟེར།
 གསང་ཐགས་ཀྱི་མིང་དེ་ལ་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ། འབས་བྱའི་
 ཐེག་པ་སོགས་མིང་རྣམས་ཡོད།

གསང་ཐགས་ལ་བྱད་ཆོས་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་འདིར་བྱད་ཆོས་
 གཙ་ཁ་བཞི་བྱུ་བྱུར།

༡. མ་ཚྲོང་ས་པའི་བྱུང་པར། མ་ཚྲོང་ས་པ་ཟེར་བ་ནི། སྤྱིར་བཏང་གི་
མི་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཉོན་མོངས་དྲུག་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནའང་གསང་
སྟགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཉོན་མོངས་དྲུག་གསུམ་སྤངས་མི་དགོས་པར་རང་ས་སའི་
གནས་ཚད་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུའི་སྟགས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟེན་སྤྱབ་པའི་ཆོས་ཞིག་
ཡིན། མདོ་ལུགས་ལ་ཉོན་མོངས་དེ་སྤངས་དགོས་ནའང་སྟགས་ལུགས་ལ་ཉོན་
མོངས་དེ་དང་དུ་ཡེན་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། ཤིང་གི་སྤྱོད་དུ་སྤྱེས་
པའི་འབྲུས་ཤིང་ཟ་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་དེ་དང་དུ་སྤངས་ཏེ་ཁོ་ཉོན་མོངས་སྤྱིར་
བཏང་བ་ཞིག་དུ་མི་འགྲོ་བ་བྱས་ཏེ་སེམས་གཞན་ཞིག་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱར་འཕྱར་
བ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་གསེར་བྱགས་སྐབས་ཐོག་མ་དཔུལ་རྒྱ་
བྱགས་ཏེ་དེ་ནས་ལྷགས་དེ་ཆ་པོ་བཟོས་ཆེས་གཞི་ནས་གསེར་བྱགས་ཆེ་དཔུལ་རྒྱ་
ཆ་པོ་ཆགས་པ་དེས་གསེར་རྒྱར་འཐེན་ནས་གསེར་དེ་ལྷགས་ལ་སེམ་འགྲོ་བ་ལྟར་
ལྷགས་དེ་གསེར་ལ་འཕྱར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་དཔུལ་རྒྱ་དགོས་པའི་དཔེ་དེ་དང་
མཚུངས་པར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དུ་འཕྱར་བ་
ལྟེན་པར་དེའི་བར་མཆམས་དེ་ལ་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་
སེམས་དེ་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པར་བསྒྱུར་དགོས་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་ཐབས་ཤེས་
ཡོད་སྟབས་དེར་མ་ཚྲོང་ས་པའི་བྱུང་པར་ཟེར།

༢. ཐབས་མང་བའི་བྱུང་པར། ཐབས་མང་བ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མཚྱགས་ལྟར་རྫོགས་སྤྱབ་པ་དང་། གནོད་དང་འདྲའི་
གནོད་པ་རྫོགས་སྤྱབ་པ། དེས་སྤྱབ་བརྒྱད་ཐོབ་སྤྱབ་པ་སྟགས་མདོ་ལུགས་ལ་
མེད་པའི་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་གསང་སྟགས་ལ་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་ལ་ཐབས་མང་
བའི་བྱུང་པར་ཟེར། སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་ལྟེན་པའི་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་ཡོད་པ་
མ་ཟད། རང་ཉིད་ཆེ་རིང་པོ་ཡོང་ཐབས་སྟགས་མདོ་ལུགས་ལ་མེད་པའི་ཐབས་
ཤེས་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན་མདོ་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཇི་ཙམ་
མཆོ་པོ་ཡོད་ནའང་མི་བསད་མི་ཆོག་ལ། མི་གཞན་པར་གསོད་སྤྱབ་ནའང་སྤྱིར་

དུ་གསོན་པོར་འབྱུར་རྒྱུ་འདི་ཐབས་ཤེས་དེ་མདོ་ཡུགས་ལ་མེད། རྟགས་ཡུགས་ལ་
རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་གནས་ཆད་དེ་མི་བསད་ནས་སྐྱར་དུ་གསོ་བྱུང་པའི་ཆད་ལ་
སྟོབས་ཆེ་མི་བསད་ཆོག་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་མིའི་ལྷན་པོར་ཡོད་པའི་ཙ་དར་
རྒྱུ་འབྲལ་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལེད་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་རང་གི་ཉོན་མོངས་སྦྱེ་ཡས་ཀྱི་ཙ་
དར་རྒྱུ་དེ་ཆོའི་ནང་ཉོན་མོངས་སྦྱེ་རྒྱུ་མེད་པ་བཙོས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱུང་པའི་
ཐབས་ཤེས་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ལ། ཆོ་འདིའི་སྒྱིར་བཏང་གི་ལྷན་པོ་དེ་སྦྱེ་བ་མ་
འཕྲོས་ཤོར་ལྷན་པོ་འདི་རང་གི་ཚོགས་ཏུ་གཞན་དར་མི་འདྲ་བའི་ལྷན་པོ་ཞིག་
ཆགས་བྱུང་པ་དང་སེམས་པ་དེ་ཡང་སྒྱིར་བཏང་དང་མི་འདྲ་བའི་སེམས་པ་ཞིག་
ཆགས་བྱུང་ཐབས་ཡོད། མདོ་ཡུགས་ཀྱིས་སེམས་དེ་སྒྱིར་བཏང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
བཙོ་བྱུང་ནའང་ལྷན་པོ་དེ་སྒྱིར་བཏང་མིན་པ་ཞིག་བཙོ་བྱུང་ཐབས་མེད་པ་དང་
ཙ་དར་རྒྱུ་དེ་ནམས་སྒྱིར་བཏང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བཙོ་བྱུང་ཐབས་མེད་ལ།
སེམས་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་བཙོ་བྱུང་ནའང་སེམས་དེ་འབྲལ་བརྒྱུད་ལྷེད་དུ་འབྱུག་
མཁན་གྱི་འབྲལ་འཁོར་ཨ་མ་ནི་རྒྱུ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་བཙོ་བྱུང་གི་མེད། རྟགས་
ཡུགས་ཀྱིས་སེམས་ཡག་པོ་བཙོ་བྱུང་པ་མ་བཟད། སེམས་འབྲལ་བརྒྱུད་ལྷེད་དུ་
བཅུག་མཁན་ཙ་རྒྱུ་གི་ལམ་ཁ་དེ་ནམས་བརྒྱུར་བཙོས་བྱས་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྦྱེ་མ་
བྱུང་པ་བཙོ་བྱུང་ཐབས་ཡོད།

༩. དཀར་བ་མེད་པའི་བྱུང་པར་ཞེས་པ་ནི་མདོ་ཡུགས་རྒྱུང་པ་ལ་བཞེན་
ནས་སངས་རྒྱས་དགོས་བྱུང་ན་བསྐལ་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཚོས་བྱས་ལམ་རྣམས་
རྒྱན་མི་ཆད་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ས་བརྒྱ་ཚོབ་པ་བྱེད་པར་ཡང་མདོ་ཡུགས་
རྒྱུང་པ་ལ་བཞེན་ཆེ་ས་དང་པོ་ནས་ས་བརྒྱད་པ་བར་དུ་སྟོབས་བྱུང་དུང་ས་
བརྒྱད་པ་ནས་དེས་པར་དུ་གསང་རྟགས་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་བཞེན་ན་སངས་རྒྱ་མི་
བྱུང་པར་བཞེན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཁག་གཅིག་ས་དང་པོ་ནས་གསང་
རྟགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་མཁན་ཡོད་ལ། ས་གཉིས་པ་གསུམ་པ་ནས་གསང་
རྟགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་མཁན་ཡང་ཡོད། དེ་ཡང་གསང་རྟགས་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་

ལྷགས་ན་སངས་རྒྱུ་མ་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཅའི་ནང་འགྲོ་མཁན་གྱི་རྒྱང་
 ཉན་མངས་དང་ཁྱོད་ཀྱི་བའི་རྒྱ་དེ་རང་གིས་དབང་དུ་འདུ་བྱུང་པ་ཞིག་མ་
 བྱུང་ན་སངས་རྒྱུ་མི་བྱུང་། གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་དེས་དེ་ལྟར་མཆོག་གས་ཤོས་སྤྱི་
 ཆོ་འདི་རང་ལ་སངས་རྒྱུ་མ་བྱུང་པ། ཤི་ཆར་ནས་བར་དོ་ལ་སངས་རྒྱུ་མ་བྱུང་པ།
 ཨོ་བཅུ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱུ་མ་བྱུང་པ། ཨོ་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱུ་མ་བྱུང་པ་སོགས་
 མཆོག་སོ་ཡོད་དེ་དཔེར་ན། མི་ལ་རས་པ་ཨོ་བཅུ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱུ་མ་བྱུང་
 དང་མར་པ་ཞིང་དུ་གཤེགས་ནས་བར་དོ་ལ་སངས་རྒྱུ་མ་ (མར་པ་ཞིང་དུ་
 གཤེགས་ནས་བར་དོར་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱུ་མ་བྱུང་པ་དེ་ནི་སྤྱི་བྱུ་ཡོད་པའི་
 དབང་གིས་ཡིན། སྤྱི་བྱུ་མ་བཟོས་པའི་མི་ཡིན་ན་ལུས་སོ་འདི་རང་ལ་སངས་
 རྒྱུ་མ་བྱུང་པའི་བྱུང་པར་བཤད་ཡོད་) པ་རེད།

༡. དབང་སོ་རྣམས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར། གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་
 དེ་ཐོག་པ་རྒྱང་དུ་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་གྱིས་བྱེད་མི་བྱུང་སྤྱོད་ཆོའི་རྒྱ་ལ་གཤོང་
 མི་བྱུང་པ་དང་། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ནང་ནས་བྱུང་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དབྱུ་
 མའི་ལྟ་བ་ཡོད་མཁན་གྱིས་མ་གཏོགས་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ལག་ལེན་བྱེད་མི་
 བྱུང་། གསང་ཐུགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་ལ་ཡང་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཡིན་
 ན་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་མདོ་ལུགས་དང་གཅིག་མཚུངས་
 ཡིན། ཡིན་ནའང་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣོགས་མཁན་
 གྱི་བསམ་སྒྲོ་དེ་བསམ་སྒྲོ་སྤྱིར་བཏང་བ་ཞིག་མིན་པར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བསམ་
 སྒྲོ་ཞིག་རེད། སངས་རྒྱུ་མའི་སྐབས་སྤྱི་སངས་རྒྱུ་མའི་བཞུགས་སའི་གནས།
 སངས་རྒྱུ་མའི་ལུས། སངས་རྒྱུ་མའི་ཡོངས་སྤྱོད། སངས་རྒྱུ་མའི་མཛད་པ་
 འཕྲིན་ལས་སོགས་གནས་ཡོང་སྤངས། ལུས་ཡོང་སྤངས། ཡོངས་སྤྱོད་ཡོང་
 སྤངས། མཛད་པ་ཡོང་སྤངས་སྟེ་འབྲས་བྱུ་ཡོང་སྤངས་བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
 པའི་ལམ་ཞིག་ད་ལྟ་སངས་རྒྱུ་མའི་ནས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཡོད། རྗེས་མ་ཡོང་རྒྱ་དེ་
 ད་ལྟ་ཐོན་རྒྱུ་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ཏེ་སྐྱེ་ལས་དེ་མདོ་ལུགས་ལ་མེད།

ཐུགས་ལུགས་ལ་རྗེས་མ་སངས་རྒྱལ་པའི་སྐབས་ལྷ་རྩེ་ལྷ་མོར་རྒྱ་ཡོད་པ་དུ་
ནས་བསམ་སྟོང་བཅས་ཀྱི་ཐུག་པུས་ནས་སྟུང་བརྟེན་ལྷ་ཡོད། མདོ་
ལུགས་ལ་སོ་སོའི་བསམ་སྟོང་གནས་ཆད་རིམ་པ་བྱས་ཏེ་རང་གི་བསམ་སྟོང་
ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚག་ནས་རིམ་པས་ཡག་ཏུ་གཏོང་རྒྱ་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱལ་
པའི་སྐབས་ལྷ་རྩེ་ཆོས་ག་རེ་ཡོད་པ་དེ་དུ་ལྷ་སྟོན་ཚུད་ནས་བསམ་སྟོང་
ནས་སྟུང་བརྟེན་པའི་ཐབས་དེ་མེད།

དེར་སངས་རྒྱུད་ཚོམ་ནས་ལུས་པོར་གྱི་བཅུགས་ནའང་མི་མི་བ་སོགས་ལྷ་
རྒྱ་ཡོད་པ་དེའི་རིགས་གསང་ཐུགས་ལ་དེ་བས་མང་བ་ལྷ་ཡོད། གསང་
ཐུགས་ཀྱི་གཞི་ཅའི་ཤེས་ཡོན་དང་གསང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཚོམ་ལྷ་མོར་སོགས་ལྷ་
ལུགས་ལྷ་ལྷ་ས་དེ་ཆོ་རོ་ཅམ་ཤེས་ན་འགྲིག གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་པ་
ནི་རང་གི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་
གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་གནད་ཏུ་བརྟུན་(གནད་ཏུ་བརྟུན་ཟེར་བ་ནི་འཕེན་ལ་
མདའ་རྒྱུ་པ་ལྷ་མོའི་ཚག་ཏུ་གཙོ་བོ་བསམ་སྟོང་བཅས་པ་ལ་ཟེར་) ལས་ལམ་
བརྒྱུ། ལམ་བརྒྱུས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱ་གསུམ་ལྷ་
ཆོས་སྤྱ། ཁོངས་སྤྱ། སྤྱ་ལ་སྤྱ་དེ་གསུམ་ཚབ་པར་ལྷ་ཡོད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་
རེད། སྤྱ་གསུམ་གྱི་སྤྱ་དེ་ལ་གཞིའི་དུས་སྤྱ་སྤྱ་གསུམ་དང་། ལམ་གྱི་དུས་སྤྱ་
གསུམ། འབྲས་བྱའི་དུས་སྤྱ་སྤྱ་གསུམ་ཡོད། གཞི་དུས་ཀྱི་སྤྱ་ལ་སྤྱ་ཞེས་པ་ནི།
ད་ལྷའི་དུས་དེ་ཡིན། དཔེར་ན། ད་ལྷ་ངས་སྤྱ་ལ་སྤྱ་བྱས་ཏེ་སྤྱ་བ་ཆོད་ཁྱེད།
ཁྱེད་ཆོས་ཀྱང་སྤྱ་ལ་སྤྱ་བྱས་ཏེ་སྤྱ་བ་ཆོད་ཉན་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་སྤྱ་བ་སྟུང་ལྷ་
ཡས་དང་། སར་འཕྲོ་རྒྱུར་འོང་ལྷ་ཡས། ཁ་ལག་ཟ་ཡས་སོགས་ཆོང་མ་གཞི་
དུས་ཀྱི་སྤྱ་ལ་སྤྱ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བ་ལྷ་ཆོགས་ལྷ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་གཞི་དུས་ཀྱི་སྤྱ་ལ་
སྤྱའི་དུས་སྐབས་རེད། གཞི་དུས་ཀྱི་ཁོངས་སྤྱ་ཞེས་པ་ནི་རྩི་ལམ་བཅས་པའི་
དུས་སྐབས་དེ་ཡིན། གཞི་དུས་ལམ་མ་བཅས་ན་གཞི་དུས་ཀྱི་ཁོངས་སྤྱ་དེ་མེད།
རྩི་ལམ་གཏོང་དུས་གཞི་དུས་ཀྱི་ཁོངས་སྤྱ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། སྐབས་དེ་

དུས་མེམས་དེ་གཉིད་སང་པ་ལྟར་དབང་པོ་ལྡེ་འཆར་ནང་ཆ་ཆར་བ་ཡང་མེད་
 པ། དེ་བཞིན་གཉིད་ཐུག་པོ་ཐུག་ནས་བསམ་རྒྱུ་དན་རྒྱ་ཆ་བ་ནས་མེད་པ་ཡང་
 མེན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་གནས་སྐབས་ལ་མི་ལམ་ནང་རང་གི་པ་ལུལ་ལ་འཁོ་བ་
 དང་། ཁྲིམ་ལ་འཁོ་བ། མི་གཞན་གྱི་ཁྲིམ་དུ་འཁོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་
 གི་ལུས་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ཁོངས་སྟེད། གཞི་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྟེ་ནི་
 གཉིད་ཐུག་པོ་ཐུག་ནས་གཉིད་ལམ་མ་བཟང་བའི་མཆོམས་འདི་ཡིན། གཞི་
 དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་བྱེད་ཆོས་དེ་ཡོད་ཐུང་ནས་གསང་སྤགས་ཀྱི་ལམ་
 དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་བསྐྱམས། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་བསྐྱམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྟེ། སངས་སྟེ། ཆོས་སྟེ་དེ་
 གསུམ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དང་པོ་གཞི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེ་སྐབས་
 སུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་
 མེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་
 གཉིས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཆེ་ལུས་མེམས་བྱུ་མོང་གི་གནས་ཆད་དེ་ཤེས་རྟོགས་
 བྱུང་རྒྱུ་རྟེན། དང་པོ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཟེར་བ་དེ་ལ་ལུས་སྤྲ་བ་དང་། ལུས་
 རགས་པ། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་བཅས་གསུམ་ཡོད། ལུས་རགས་པ་ནི་ཤ་སྐྱགས་
 དུས་གསུམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་པོ་འདི་ཡིན། ལུས་སྤྲ་མོ་ནི་རྩ་དང་། ཚའི་ནང་
 རྒྱ་བའི་རྒྱང་དང་ཐུག་དང་ཁྱ་བ་བཅས་ཡིན། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ནི་རྒྱང་དང་
 མེམས་པོ་ཕོ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱང་སྤྲ་མོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། མི་ལམ་
 བར་གི་ལུས་དེ་རྩ་དང་གནམ་གྱ་གང་ལའང་སྟོད་མི་དགོས་པར་རང་བསམ་གང་
 དན་དུ་སྐྱེའོས་བྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱང་མེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དེའི་བྱེད་རྩལ་ལ་བརྟེན་
 བས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཟེར། དེ་བཞིན་
 མེམས་ལའང་མེམས་རགས་པ་དང་། མེམས་སྤྲ་བ། མེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་
 བཅས་གསུམ་ཡོད། མེམས་རགས་པ་ཟེར་བ་དེ་ནི་དབང་པོ་ལྡེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་དེ་
 ཡིན། མེམས་སྤྲ་བ་དེ་ལ་ཀྱན་རྟོག་བརྒྱུད་ཅུ་ཐམ་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་

བཞིན་ཅ་བའི་ཉོན་མོངས་བཅུ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉེ་ཕྱེ་བཅས་ནི་སེམས་སྤྱོད་
 བཡིན། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཉིས་གཅིག་མཆུངས་
 ཡིན། ཁོ་ལ་ཁྱད་ཆོས་རྩུགས་གཅིག་གི་སྒྲིག་ནས་ཡར་འགྲོ་རྒྱུར་འོང་བྱེད་རྒྱུ་
 ཡོད་པ་ཡིན་པས་རྒྱུང་བུས། དེས་ཡུལ་རོས་འཛིན་བྱེད་བྱུང་བྱི་ཡོད་པས་སེམས་
 བུས། དེ་འདྲའི་སྒྲིག་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་རྒྱུར་ཟེར་ནའང་སེམས།
 སེམས་ཟེར་ནའང་རྒྱུར་ཉི་ཁོ་གཉིས་དབྱེ་བ་ཆེན་པོ་ཆུ་མི་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།
 དེ་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཟེར། དེ་བཞིན་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཟེར་ནའི་འདྲ།
 རྒྱུར་ཟེར་ནའི་འདྲ་དེ་ལ་སྒྲིག་འཛིན་གྱི་རྒྱུར་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། སྒྲིག་འཛིན་གྱི་
 རྒྱུར་དེ་རྒྱན་རིང་པོ་ཐིན་བྱུང་པ་ཡིན་ན་ཆོ་རིང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། ཞེགས་པ་
 ས་པོ་ཡར་ལངས་ཉེ་བས་མི་བཟ་བ། རྒྱ་མི་འབྱུང་བ། འགྲུལ་བསྐྱོད་མ་བྱས་ཤོང་
 བཅས་ཀྱི་དུས་སུ་ཉལ་ས་ནས་ཡར་ལངས་ཉེ་ཆོག་ཆོག་བྱས་ནས་ཡག་པོ་བཞུད་
 དེ་སྒྲིག་འཛིན་གྱི་རྒྱུར་དེ་ཐིན་ནས་རྒྱུར་དེ་སར་བཏང་རྒྱུར་སོན་ཆ་སྒྲིམས་གངས་
 འབུམ་གཅིག་བར་དུ་ཐིན་བྱུང་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཆོ་ཆད་ཡོལ་ནའང་སོ་སོ་
 བར་དུ་ཉོད་བྱུང་བྱི་ཡོད་པས་རྒྱུར་དེ་འཁོར་ལ་སྒྲིག་འཛིན་གྱི་རྒྱུར་ཞེས་བཏགས།
 དེས་ན་མི་གཞན་ལ་རྒྱུ་དངོས་རྒྱུད་དེ་ཆོ་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་སོ་སོས་སྒྲིག་རྒྱུར་
 བཞུམས་ནས་ཆོ་རྒྱུ་བྱས་ན་དེ་ལྷན་པ་ཆོ་བ་ཡོད་ཟེར། གསར་སྤགས་ཀྱི་
 སྤགས་སུ་སྒྲིག་རྒྱུར་ཟེར་བ་དེ་སྒྲིག་གནས་དང་མ་གནས་ལ་རག་ལས་ཡོད་ཅིང་།
 རྒྱུར་གནས་ན་སྒྲིག་གནས་བྱུང་པ་དང་རྒྱུར་མ་གནས་ན་སྒྲིག་གྲུར་གནས་བྱུང་
 བཤས་ཐོད་པས་རྒྱུར་འགྲོ་ལྷངས་ཀྱི་ལྷུང་ཆད་ཀྱིས་ཆོ་རིང་བྱུར་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་
 པོ་ཡོད། དེར་བཞིན་མི་རྒྱུར་ཆ་པོ་དེ་ཆོ་ཆོ་རིང་པོ་མི་ཡོང་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཡང་རྒྱུར་ལངས་དུས་དབྱགས་གྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་སེམས་དལ་པོ་བྱུང་ན་
 དབྱགས་དེ་ཡང་དལ་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་ཡིན། ཁ་རྒྱན་དུ་ཁྱོད་རྒྱུར་མ་ལངས་
 ཟེར་བ་དེར་རྒྱ་མཆོན་མང་པོ་ཡོད་དེ་ཁོང་སྒོ་ལངས་དུས་དབྱགས་དེ་གྲེལ་བ་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཡིན། རྒྱུར་ཡིན་ནའང་འདྲ། སེམས་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་

ལྷ་མོ་དེ་ལ་གཏུག་མའི་སེམས་དང་། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་སེམས། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་རྒྱུད་།
 མི་ཞིག་པའི་སེམས། ཨོན་གསལ་གྱི་སེམས། དེས་དོན་གྱི་ཨ་མཐོང་སྐྱེས་
 བརྗོད་ཚུལ་ལྷ་ཆོགས་ཡོད་ལ། དེས་དོན་གྱི་ཡི་གེ་ཨ་མེར་བ་དེ་འདི་ཡིན་ཏེ།
 ཆོས་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་ཨ་ལས་བྱུང་། ཆོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཨ་ལས་བྱུང་།
 སྐད་ཡིག་ཐམས་ཅད་ཨ་ལས་བྱུང་བེད་བའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ཡིན་ཟེར། དེས་དོན་
 གྱི་ཨ་མཐོང་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་ལགས་ཤེ་ན། སྐད་ཡིག་ནི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ་རྒྱུད་གིས་འབྱུལ་བརྗོད་བྱས་ནས་སྐད་རྒྱག་པ་ལས་རྒྱུད་གིས་འབྱུལ་
 བརྗོད་མ་བྱས་ན་སྐད་ཀྱང་མེད། རྒྱུད་གིས་འབྱུལ་བརྗོད་བྱས་ནས་བསམ་སྟོ་
 བཟང་། བསམ་སྟོ་བཟང་ནས་བསམ་སྟོ་དེ་མཚོན་ཐེད་ཀྱི་སྐད་དེ་བྱུང་བ་རེད།
 རྒྱུད་དེ་མེད་ན་བསམ་སྟོར་འབྱུལ་བརྗོད་གཏོང་མཁན་གྱི་འབྱུལ་འཁོར་དེ་མེད།
 རྒྱུད་གིས་སྐལ་ནས་མི་རྣམས་ལྟུང་དང་བསམ་སྟོ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཐེད་ཏུ་བཅུག་
 འབྲེལ་བ་བྱུང་ནས་བསམ་སྟོ་འཁོར། བསམ་སྟོ་འཁོར་རྗེས་བསམ་སྟོ་དེ་མཚོན་
 ཐེད་ཀྱི་སྐད་བརྒྱབ། སྐད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡི་གེ་བྱུང་བ་སྐྱེས་ཤོ་རིམ་དེ་འདྲ་
 ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེས་དོན་གྱི་ཡི་གེ་ཨ་མེར་བ་འདི་རེད། སྐད་ཆ་བསམ་སྟོ་ནས་
 བྱུང་བ་དེ་ཡོད་ཡིག་ནང་དེ་འདྲ་རེད་ལ་དེར་ཏུས་ཆོན་རིག་ཆོག་ནས་བཤད་
 བའང་དེ་ལྟར་ཡིན། འོན་ཀྱང་གསང་ཆུགས་ནང་དེ་ལ་ཁ་རྩོན་གང་ཡོད་དམ་
 ཞེན། སྐད་ཆ་དེ་བསམ་སྟོ་ནས་བྱུང་བ་དང་། བསམ་སྟོ་དེ་མི་རྣམས་ལྟུང་དང་
 འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་བྱུང་བ་རེད། མི་རྣམས་ཀྱི་ལྟུང་དང་བསམ་སྟོ་གཉིས་འབྲེལ་བ་
 ཐེད་ཏུ་འབྱུག་མཁན་ནི་རྒྱུད་དེ་རེད། རྒྱུད་དེ་རང་གིས་དབང་ཏུ་ཡག་པོ་འདྲ་
 ཐུབ་ན། བསམ་སྟོ་གང་བྱུང་ཆ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པས་རྒྱུད་ལ་རང་
 དབང་ཐོབ་ན་རང་གི་སེམས་ལ་འང་རང་དབང་ཐོབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཟེར། གསང་
 ཆུགས་ཀྱིས་དེའི་ཐད་དམིགས་པས་ལ་གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གཏིང་ཟབ་
 ར་ཞིག་བཤད་ཡོད་ལ་རྒྱུད་པར་ཡང་འདི་ཡིན། ཤོད་ཏུ་བྱས་པའི་ཀུན་རྟོག་
 བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་ཞེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྤམ་ཅུ་སྤམ་

གསུམ་དང་། མཆོད་པ་དམར་ལམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་བཅུ་ཐམ་
པ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བདུན་བཅས་བརྒྱད་ཅུའོ།

༡. མིའི་ལྟས་པོའི་ནང་གི་ཚ་དང་རྒྱུད་གི་གནས་སྤངས།

ལྟས་པོའི་ནང་གི་ཚ་ཆགས་ཚུལ་གྱི་སྐོར། དང་པོ་ཚའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
དང་དེ་རྗེས་སྤྱུ་གུ་ཐོག་མ་ཆགས་སྐབས་ཀྱི་ཚའི་ཆགས་རིམ་སྐོར་ཁྱེད་གི་ཡིན། དེ་
ལས་དང་པོ་ཚ་འཁོར་གྱི་མིང་། མིའི་ལྟས་པོའི་སྤྱིང་དུ་ཚའི་འཁོར་ལ་ཆེན་པོ་
ཁག་དྲུག་ཡོད། གཉིས་པ་འདབ་གྲངས་ཉེ་ཚ་འཁོར་དེ་ལ་འདབ་མ་གྲངས་ཆད་
ག་ཆད་ཡོད་མིན་སྐོར། གསུམ་པ་ཁ་དོག་ལྷེ་ཚ་དེའི་མདོག་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་
སྐོར། བཞི་པ་དབྱིབས་ལྷེ་ཚ་དེའི་བཟོ་ལྷ་གང་འདྲ་ཡོད་མིན་སྐོར། ལྷ་པ་ལྷ་
ཚུགས་ལྷེ་ཚ་དེའི་ཁ་ཚུགས་གང་དུ་བལྟས་ཡོད་མིན་སྐོར། (ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཚ་
བདུན་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་གི་ནང་དུ་རྒྱུད་ཉིས་ཁྱི་ཆིག་སྟོང་འཁྱེག་གི་ཡོད།)

གཤམ་དུ་ཚ་དང་རྒྱུད་གི་ཆགས་རིམ་སྐོར་ཁྱེད་རྒྱུར།

མིའི་ལྟས་པོར་ཚ་བདུན་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཚ་གཙོ་པོ་གསུམ་
དེ་ལྟས་པོའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དཀྱིལ་དང་། རྒྱབ་མདུན་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱབ་དུ་ཚུང་ཐག་ཉེ་བ་ཞིག་དུ་གནས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གསུམ་ལ་ཚ་
དབུ་མ། རོ་མ། རྒྱུར་མ་ཞེས་ཟེར། ཚ་དེ་གསུམ་ཡང་གཟུགས་པོའི་སྟོད་སྟངས་
གཉིས་སུ་གནས་སྤངས་གཅིག་མཚུངས་མེད་པར་གཟུགས་པོའི་སྟེ་བའི་མཚམས་
བར་ཆགས་སྤངས་གཅིག་དང་སྟེ་བ་མན་ཆད་དུ་ཆགས་སྤངས་གཞན་ཞིག་ཡིན།
སྟེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་གཡས་གཡོན་གཉིས་གཅིག་མཚུངས་མིན་དུང་དཀྱིལ་དེ་
གཅིག་མཚུངས་ཡིན། གཤམ་དུ་ཚའི་མིང་དང་། གནས་ལྷུལ། ཁ་དོག་ཚ་
དེ་དག་ནང་གང་འཁྱེག་གི་ཡོད་མེད། ཡར་ལྷེ་དང་མར་ལྷེ་གཉིས་གང་དུ་གནས་
ཡོད་མེད། ཚ་དེ་ཆོ་སོ་སོ་ལ་སྟེ་གྲངས་རི་ཅམ་ཡོད་མེད་དང་སྟེ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་
དེ་དག་སོ་སོའི་མིང་དང་། གནས་ལྷུལ། ཡར་ལྷེ་དང་མར་ལྷེ། དེ་དག་ནང་རྒྱ་

བའི་རྒྱུར། ཁ་དོག་སོགས་ནང་དོན་བདུན་དུ་དབྱེ་ནས་ཉུ་རྒྱུ་ཡིན། ཅ་གཙུག་པོ་གསུམ་ལ་ནང་དོན་བདུན་ཡོད།

ཅ་གཙུག་པོ་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་ཅ་དབུ་མ་ནི་མིའི་ལྟས་པོའི་དཀྱིལ་དུ་གནས་ཡོད། དེ་ལ་མིང་གཞན་ལྟེ་འོད་གསལ་གྱི་ཅ་དང་། གཏི་སྟག་གི་ཅ་ཡང་ཟེར། དེའི་གནས་ལུལ་ནི་ལྟས་པོའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དཀྱིལ་རྒྱབ་མདུན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱབ་དུ་ཅུང་བར་ཐག་ཉེ་བའི་སར་གནས་ཡོད། མིའི་ལྟས་པོའི་ལྷོང་གི་སྟེག་ཅ་དང་ཅ་དབུ་མ་གཉིས་འོགས་སུ་དགར་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་གཤིབ་གཤིབ་བྱས་ཏེ་གནས་ཡོད། ཅ་དེའི་ཡར་ལྷོ་དེ་མིག་སྟུག་གཉིས་ཀྱི་བར་མཆམས་སུ་གནས་ཡོད་པས་སྐབས་དེ་སྟོ་བར་དུ་མགོ་ན་ཆེ་མིག་སྟུག་གཉིས་ཀྱི་བར་མཆམས་ཀྱི་ཅ་དབུ་མའི་ཡར་ལྷོ་དེ་སྟུར་ན་དྲག་སྟེས་ཡོང་བ་དེ་ཡིན། ལྷ་ལ་མིག་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་མིག་གཅིག་ཅ་དབུ་མའི་ཡར་ལྷོ་ཡོད་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆམ་ནི། ཅ་དབུ་མ་དེ་ཁ་སྟེ་ཟེན་ལྷབས་ཅ་དབུ་མའི་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟུན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཟེར། མིའི་ལྟས་པོའི་སོག་གི་ཅ་དབུ་མའི་མར་ལྷོ་དེ་སོ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཆེ་ལ་ཡོད། ཅ་དབུ་མའི་ནང་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་ཡིན། འོན་ཀྱང་གསང་སྟགས་ཀྱི་རྟགས་པ་མཐོན་པོར་མ་སྟེབས་བར་ནམ་རྒྱུན་སྟེར་བཅར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་དེ་རྒྱ་མི་སྟབ། ཅ་དབུ་མའི་ཁ་དོག་ནི་ལྷོ་སྟུན་པོ་དང་ནང་དམར་པོ་ཡིན།

ཅ་གཙུག་པོ་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་ཅ་རྩ་མ་དེ་གཟུགས་པོའི་རྟོད་ཀྱི་གཡས་རོས་སུ་གནས་ཡོད། ཁོང་ཁོ་བའི་ཅ་དེ་གཡས་སྟུགས་སུ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཞེ་སྟངས་གི་ཅ་ཡང་ཟེར། ཞེ་སྟངས་གི་ཅ་ཟེར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆམ་ནི། ཁོང་ཁོ་ལངས་ཡག་གི་རྒྱུང་དེ་ཅ་རྩ་མའི་ནང་དུ་རྒྱ་བས་ཡིན། དེ་གནས་ས་ནི་ལྟས་པོའི་རྟོད་ཀྱི་གཡས་དང་རྟོད་ཀྱི་གཡོན་དུ་གནས་ཡོད། ཅ་དེའི་རྟོད་སྟངས་གཉིས་ཀྱི་བར་མཆམས་དེ་ལྟེ་བར་གནས་ཡོད། ཅ་དེའི་ཡར་ལྷོ་དེ་སྐབས་དེ་སེམས་སྟུ་པོ་ཡོང་དུས་ལྷ་ཁྱེད་ལ་ན་ཆ་གཏོང་ས་དེར་ཡོད། དེ་ཡང་ལྷ་ཁྱེད་གི་གཡས་རོས་སུ་

ཡོད། མར་ལྗེ་དེ་ཙུ་མ་དང་མཚུངས་པར་སོ་སོའི་རྟགས་ཀྱི་ཚེ་མོར་གནས་
ཡོད་པ་དང་དེའི་ནང་ཁྱག་རྒྱ་བ་ཡིན། དེའི་ནང་ཁྱག་རྒྱ་བར་བརྟེན་ཁ་རྟག་
ཀྱང་དམར་པོ་ཡིན།

ཙུ་གཙོ་ཙོ་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་ཙུ་རྒྱུད་མ་ཞེས་པ་དེར་མིང་གཞན་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་ཙུ་ཡང་ཟེར། ཙུ་དེ་ལུས་སྤོའི་རྟོད་ཀྱི་གཡོན་དང་སྒྲུང་གྱི་གཡས་སུ་
ཡོད་པས་དེའི་ལྗེ་བ་ཡས་མས་ཀྱི་གནས་ལུས་མི་འདྲ་བ་ཡིན། ཡར་ལྗེ་དེ་ལྷ་ཁྱག་
གཡོན་མའི་རྟག་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་མར་ལྗེ་དེ་སོ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚེ་ལ་ཡོད།
དེའི་ནང་ཁྱག་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་རྟག་རྒྱ་ཆགས་ཡས་ཀྱི་ཁྱབ་དེ་ལས་འདི་བརྒྱད་ནས་
འཕྲོག་ཡོད། ཙུ་དེའི་ནང་ཁྱག་རྒྱ་བ་དཀར་སྤོ་རྒྱ་བས་ན་ཁ་རྟག་ཀྱང་དཀར་སྤོ་
གོང་གསལ་རྣམས་ནི་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཙུ་གསུམ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།

ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཙུ་གསུམ་ཟེར་དོན་ནི། ས་མ་གཉིས་འབྲུད་རྗེས་ས་
མ་གཉིས་ཀྱི་ས་སོན་ལས་སུ་གྱུ་ཆགས་སྐབས་ཐོག་མར་ཆགས་ཡས་ཀྱི་ཙུའི་ནང་
ནས་གོང་གསལ་ཙུ་གསུམ་སྤོ་དེ་ཡང་དང་སྤོར་ཆགས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་
ཚུགས་བཞིའི་ཙུ་ཆགས། དེ་ནས་མཚམས་བཞིའི་ཙུ་དེ་རྣམས་བཅས་ཙུ་བརྒྱད་
ཆགས་རྒྱ་ཡོད། དེ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་ན་ཙུ་སོ་སོའི་མིང་དང་། ཙུ་ཆགས་པའི་
དུས་ཚོད། ཙུ་དེའི་ནང་དུ་རྒྱུད་གང་འཕྲོ་མིན། དེས་རྒྱས་པ་གང་འདོན་གྱི་
ཡོད་མེད། དེ་ཁ་ཚུགས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གནས་ཡོད་མེད། ཙུ་དེའི་ཡལ་ག་དེ་
ཙུ་བ་གང་ནས་ཡོང་དགོས་མིན་སྟགས་ནང་དོན་བདུན་ཡོད། ཚུགས་བཞི་
མཚམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཙུ་སོ་སོར་ནང་དོན་བདུན་དེ་ཡོད་པ་དང་ཙུ་དེ་རྣམས་ལ་
མིང་གཅིག་ལས་མེད།

ཚུགས་བཞིའི་ནང་ནས་དང་སྤོ་ཆགས་ཡས་ཀྱི་ཙུ་དེ་ཙུ་རྒྱུད་འཁོར་མ་ཟེར་
བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ཙུ་གཙོ་ཙོ་གསུམ་སྤོ་དེ་ཆགས་རྗེས་སུ་འཁོར་མ་དེ་བྱུང་བ་
རེད། ཙུ་དེའི་ནང་ས་རྒྱུད་རྒྱ་བ་དང་དེས་ལུས་སྤོའི་ཤ་སྐྱགས་དུས་གསུམ་
འཕེལ་རྒྱས་འཕྲོ་བའི་རྒྱས་པ་ཐོན་གྱི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་ཁ་མ་དུན་ལ་ལྟ་བུའི་ཤར་

དུ་ཡོད། (ཙ་ཆགས་རིམ་གྱི་ཁ་སྒྲགས་བཅི་སྐབས་མདུན་ལ་ཤར། ལྷུ་ལ་ལྷུ་བ།
གཡས་ལ་སྟོ། གཡོན་ལ་བྱང་དུ་བཅི་དགོས་) གཡས་གཡོན་ནི་མདུན་རོས་སུ་
ཡོན། མིའི་གཟུགས་པོ་ཆགས་སྐབས་ཙ་དང་པོ་མདུན་རོས་ནམས་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། ཙ་དེའི་ཙ་བའི་ཡལ་ག་གཏོང་ས་ནི་ཙ་དབུ་མ་ནས་ཡོན།

སྒྲགས་བཞིའི་ཙ་དེ་ནང་ནས་གཉིས་པ་ཙ་འདྲེན་མ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ཙ་གཙོ་
པོ་གསུམ་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་གཅིག་མཚུངས་ཡོན། དེའི་ནང་ཚུ་རྒྱང་རྒྱ་
བ་དང་། ཚུ་རྒྱང་དེས་གཙོ་པོ་ཁྲ་བ་དང་། ཆབ་གསར་། བད་ཀན་སོགས་
རྒྱའི་རིགས་འཕེལ་བའི་རྒྱས་པ་ཐོན་གྱི་ཡོད། གནས་སའི་ཁ་སྒྲགས་ནི་སྟེ་སྟེ་
ལག་པ་གཡས་རོས་སུ་ཡོད། དེའི་ཙ་བའི་ཡལ་ག་ནི་ཙ་དབུ་མ་ནས་བྱུང་བ་ཡོན།

སྒྲགས་བཞིའི་ཙ་དེ་ནང་གི་གསུམ་པ་ཙ་ཁྱིམ་མ་ཟེར་བ་དེ་ནི་གོང་གསལ་ཙ་
ལྷ་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་རེད། དེའི་ནང་མེ་རྒྱང་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དང་དེས་
མེ་ཁམས་འཕེལ་བའི་རྒྱས་པ་ཐོན་གྱི་ཡོད་པས་གཟུགས་པོར་དྲོད་སྒྲེས་ཡོས་དང་།
ཁྲག་ཤེད་རྒྱས་ཡས། སྟོ་ཆས་འབྱུ་ཡས་སོགས་མེ་ཁམས་ཀྱི་རྒྱང་དེས་རྒྱས་པ་
ཐོན་གྱི་ཡོད། གནས་སའི་ཁ་སྒྲགས་ནི་རྒྱབ་སྟེ་རྒྱབ་ཏུ་གནས་ཡོད། དེ་ཡང་ཙ་
དབུ་མ་ནས་ཡལ་ག་བཏང་བ་ཞིག་ཡོན།

དེ་ནས་སྒྲགས་བཞིའི་ཙ་བཞི་པ་ཙ་སྟོན་མ་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
དེའི་ནང་དུ་རྒྱང་གི་རྒྱང་རྒྱ་ཞིང་། རྒྱང་གི་རྒྱང་ཟེར་བ་ནི་དབུགས་ཆ་སྟོན་མ་
ལྟེད་ཡས་དེ་རེད། རྒྱས་པ་ནི་དེས་རྒྱང་ཁམས་འཕེལ་བ་དང་གཟུགས་པོའི་ནང་
གི་རྒྱང་ཁམས་ཆ་སྟོན་པོ་བཟོ་གི་ཡོད། གནས་ལྷུལ་ནི་བྱང་སྟེ་གཡོན་རོས་སུ་
ཡོད། དེ་ཡང་ཙ་དབུ་མ་ནས་ཡལ་ག་བཏང་བ་ཞིག་ཡོན། གོང་གསལ་ནི་
སྒྲགས་བཞིའི་ཙ་ནམས་ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་སྟོན་ཡོན།

གཤམ་དུ་མཆོམས་བཞིའི་ཙ་ནམས་ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་སྟོན་ལ།

དང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཙ་ནི་སྒྲགས་བཞིའི་ཙ་བཞི་པ་བྱང་གི་ཙ་སྟོན་མ་ཆགས་
ཟིན་རྗེས་གཟུགས་ཀྱི་ཙ་དེ་ཆགས་པ་ཡོན། དེའི་ནང་རྒྱང་དང་། ཁྲག་ ཁྲ་བ་

བཅས་མཆོས་མཉམ་ཁྱེད་ཀྱི་མཁུ་བ་ཡིན། གཟུགས་ཀྱི་ཆ་དེ་མ་གཟུགས་མཆོད་ཡེས་ཀྱི་
 ལུང་བ་ཐོན་གྱི་ཡོད། གནས་ལུང་ནི་མདུན་གྱི་གཡས་སུ་ཡོད། ཡལ་ག་གཏོང་
 ས་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་ཆ་ལྟར་བཟོས་པ་མཆོད་པ་དེ་ནི་ཉམས་ཡིན།

[illegible]

གཤམ་པ་རོ་ཡོ་ཙ་ནི་རྒྱལ་གྱི་ཙ་ཉེ་རྒྱལ་རོ་ཡོ་ཙ་དེའི་རྩེ་མ་ལྷ་ཆགས་པ་
 དེད། དེའི་ནང་དུ་འདུག་དང་། རྒྱུད་། རྒྱལ་བཅས་རྒྱལ་ཡོན། དེས་ཉེ་
 ཆས་ཀྱི་ཤོ་བ་ཚོར་བའི་རྒྱས་པ་ཐོན་རྒྱལ། གནས་ས་ནི་རྒྱལ་ཡུང་གི་རོ་ཡོ་ཙ་ཉེ་རྒྱལ་
 གྱི་གཡས་རོ་ཡོ་ཙ་ཡོད། དེའི་ཡམ་ག་གཏོང་ས་ནི་རྒྱལ་ཉེ་ཡུང་རོ་ཡོ་ཙ་ཁྱིམ་མ་
 བས་ཡོན།

བཞིལ་རེག་བྱའི་ཆ་ནི་བྱང་ལྟེ་གཤམ་གྱི་ཆ་དེ་ཆགས་པའི་ཆེས་ལྷ་བྱང་
 བྱིང་། དེའི་ནང་དྲུང་རྒྱང་ཁག་ཁྱ་པ་གསལ་གྱི་པ་ཡིན། དེའི་ལྷ་ས་པ་ནི་
 འཆམ་པོ་དང་། ལྷ་པོ། རྒྱུ་པོ་སོགས་རེག་བྱའི་ཆོར་པའི་ལྷ་ས་པ་དེ་ཆོན་
 ལྷ་པ། གནས་ས་ནི་བྱང་གར་རོས་ལྷ་པོ་དང་། ཡལ་ག་གརོར་ས་ནི་བྱང་གི་ཆ་ལྟོན་
 མ་ཟེར་པ་དེ་ནས་བྱང་པ་ཡིན། མོར་གསལ་དེ་རྒྱམས་ནི་ཚུགས་པ་བཞི་མཆམས་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་རྒྱམས་ཆགས་ལྷུ་པ་མྱོར་ཡིན།

དེ་མིན་ཡང་གནས་ལུ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། སྤྱི་པོ། མཁའ་པ། ལྷིང་ཁ།
 ལྷེ་བ། གསང་གནས་བཅས་ཡིན། གནས་ལུ་མོ་དེ་དག་གི་སྐོག་ཏུ་སྔ་དབུ་མ་ལ་
 སྔ་རོ་མ་དང་རྒྱང་མ་གཞིས་ཀྱིས་མཐུད་པ་བརྒྱབ་ཡོད་པ་ས་འདིར་གནས་སོ་སོའི་
 མིང་དང་། མཐུད་པ་རྒྱག་མཁན་གྱི་སྔ་གང་ཡིན་མིན། མཐུད་པ་གང་ས་ཞི་
 ཅམ་ཡོད་མིན་སོགས་ཞུ་རྒྱུར། སྤྱི་པོའི་སྔ་དབུ་མ་དེ་ལ་རོ་མས་མཐུད་པ་གཤམ་

སྒྲོན་གཅིག་བརྒྱབ་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱལ་ནས་མདུན་ལ་བསྒྲོན་བར་གཡས་སྒྲོན་
 དང་། མདུན་ནས་རྒྱལ་ལ་བསྒྲོན་བར་གཡོན་སྒྲོན་ཟེར། དེ་བཞིན་ཅ་རྒྱུང་
 མས་མདུད་པ་གཡོན་སྒྲོན་གཅིག་བརྒྱབ་ཡོད། མཁྱིན་པ་ལའང་མདུད་པ་རྒྱག་
 རྟེན་སྤོང་ལྟར་ཡིན། རྟེན་ཁ་ལ་རྩ་མས་མདུད་པ་གསུམ་དང་རྒྱུང་མས་མདུད་
 པ་གསུམ་ཞི་ཚུན་བསྐྱེད་མས་མདུད་པ་རྒྱག་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཅ་རྩ་མས་
 རྒྱུང་མདུད་པ་གསུམ་བརྒྱབ། དེ་རྗེས་ཅ་རྒྱུང་མས་མདུད་པ་གཡོན་བསྒྲོན་
 གསུམ་བརྒྱབ་ཡོད། ཅ་རྩ་མ་དང་རྒྱུང་མའི་མདུད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་མཆོམས་
 བས་ཅ་དབུ་མས་བཏང་བའི་ཡལ་ག་རྩ་མས་ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་ཡོད། དེ་མཁྱིན་ལྟེ་
 བ་དང་གསང་གནས་ལ་རྩ་མས་གཡས་སྒྲོན་གཅིག་དང་། རྒྱུང་མས་གཡོན་སྒྲོན་
 གཅིག་བཅས་གཅིག་མཆུང་ས་སོ། རྩོན་མ་མའི་གཞུགས་པོ་ཆགས་རྟེན་ས་དང་
 ཅ་རྩ་མས་པན་ཚུན་མདུད་པ་རྒྱག་རྟེན་ས། ཅ་ཆགས་རྟེན་ས་སྤོང་མ་རྩི་ཆ་ཆང་
 ཡོད། ཅ་ཆགས་རྟེན་ས་སྒྲོན་སྒྲུབ་གཞུང་ནས་བཤད་པ་དང་གསང་ཐུགས་ཀྱི་
 གཞུང་ནང་བཤད་པ་གཉིས་ལྟིར་ན་གཅིག་མཆུང་ས་རེད། འོན་ཀྱང་ཁ་ཤས་
 སར་མི་འདྲ་བ་སྤྱད་ཡོད། རྩོན་གཞུང་ནང་གི་རྩ་མའི་མའི་དང་གསང་ཐུགས་
 ཀྱི་གཞུང་ནང་ཡོད་པའི་རྩ་མའི་མའི་གི་རྩ་མ་གྱངས་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད། འོན་
 ཀྱང་དོན་དག་གཅིག་མཆུང་ས་ཡིན།

གཞན་ཡང་ཅ་འཁོར་རྒྱག་ལྟེ་འབབ་རྒྱགས་རྒྱག་ཅེས་ལྟེ་བ་དང་། མཁྱིན་
 པ། རྟེན་ཁ། ལྟེ་བ། གསང་གནས། སྤོང་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ས་ཀྱི་རྩ་མོ་བཅས་ལ་
 འབབ་རྒྱགས་རེ་ཡོད།

༡. ལྟེ་བའི་འབབ་རྒྱགས་དེ་ལ་ལྟེ་བ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་འཁོར་སྤོང་ཟེར། ཅ་དེ་
 དཀར་པོ་བྱུར་གསུམ་མ་འདབ་མ་གྱངས་སུམ་ཅུ་མོ་གཉིས་དང་ལྟན་པ། ཁ་ལྟ་
 རྒྱགས་ནི་མར་ནི་གདུགས་སུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ལྟེ་བའི་ལྟན་པ་ལྟན་
 པའི་ཀ་ལི་དེ་གདུགས་སུབ་པ་ལྟ་བུར་གནས་ཡོད་པས་ཅ་དེའི་འདབ་མ་ཡང་ཁ་
 བྱུར་ལ་མར་བལྟས་པ་ལས་ཁ་བྱུག་ལ་བལྟས་མེད་ལ་ཡོང་ཡང་མི་སྲིད། ཅ་དེར་

བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མིའི་གཞུགས་པོའི་སྒྲིབས་
 རྟལ་ས་རྒྱས་ཡས་དང་བདེ་བ་རྒྱས་པའི་ཁྲ་བ་གནས་ས་ལྟེ་བ་དེ་སྤྱི་ཙོ་ལ་གནས་
 ཡོད་པས་ཡིན། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སྤྱི་སྒྲིབས་དེའི་རྟལ་ས་དེ་འཕེལ་ཉེ་ཉེ་བ་
 རས་ཡར་རྒྱས་སྤྱི་རྒྱས་ལུས་པོ་ཡོངས་ཀྱི་བཅུད་ཚང་མ་ཁབ་ལེན་གྱིས་རྟལ་ས་
 འཕེན་པ་ལྟར་འཕེན་ཉེ་ཙུང་མ་ནས་མར་འབབ་ཉེ་འཁྱིལ་གྱི་ཡོད་སྒྲིབས་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྗོད། དེར་བཞེན་ཆང་དང་། ཞོ། མ་སོགས་ཟ་
 བུར་བྱས་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་དེ་རྒྱས་ཡས་ཀྱི་སྒྲིབས་སྤྱི་སྤྱི་
 རེད་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མིའི་ནང་ནས་ར་མ་དེ་སེལ་པོ་ཡིན་
 རྟལ་ས་གང་བ་ལ་གནོད་དེ་སྤྱི་ཙོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཁྲ་བ་དེ་མར་ཉམས་པ་ལས་
 འཕེལ་རྒྱས་མི་བྱུང་ལ། སོ་བའི་ཆ་རྒྱུད་དང་གཞུགས་པོའི་སྒྲིབས་རྟལ་ས་
 ཉམས་འཁྱིལ་གྱི་ཡོད་པས་སྤྱི་གཞུང་ནང་ར་མ་ཟ་མི་ཉན་ཞེས་འཁོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལྷག་མ་དེ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ཡིན་སྒྲིབས་གཞུགས་
 པོར་མན་གྱི་ཡོད།

༡. མགྲིན་པའི་འབབ་རྒྱགས་དེ་ལ་མགྲིན་པ་ཡོངས་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ཟེར། མགྲིན་པ་ཡོངས་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྤྱད་ཆ་ཤོད་པ་
 དང་། རྩོཆས་ཟེར། ལྷ་ལེན་པ་སོགས་ལས་ཀ་ཚང་མ་བྱེད་ས་དེ་ཡིན་པས་ན་
 འདི་ལ་ཡོངས་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟེར། ཅ་དེ་དམར་པོ་སྤྱོད་སྤྱོད་འདབ་མ་
 གངས་བཅུ་བྱག་དང་ལྟན་པ། ཁ་བྱེན་ལ་བལྟས་པ་ཞིག་ཡོད། དཔེར་ན་ར་
 ཆོས་རང་གི་ལྟེ་དེ་རྩན་ལ་རྒྱར་ནས་བཟུང་ཆེ་མགྲིན་པའི་བད་རྒྱུད་དེ་མར་
 མནན་པའི་དབང་གིས་ཁ་སྒྲོམ་གྱི་མེད།

༢. རྩིང་ཁའི་འབབ་རྒྱགས་དེ་ལ་རྩིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟེར་ཞིང་།
 དེར་སངས་ར་རང་ཆོའི་ཤོད་སྤྱངས་ལྟར་ན་མིའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་རྩིང་པའི་ནང་གནས་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ནང་མིའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་རྩིང་ཁར་ཡོད་པར་
 བཤད་ཡོད། དང་པོ་ལུས་པོ་ཆགས་ས་དེ་ཡང་རྩིང་ཁ་ཡིན་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཆགས་

ས་དང་སྤྱི་བ་མེན་ས་ཡང་སྤྱི་བ་ཡིན་ལ། མཐའ་མ་ལུས་པོ་དང་སེམས་ཁ་བུལ་
 དུས་ཀྱང་སྤྱི་བ་ཁན་ས་ཁ་བུལ་འཁྱོད་བ་ཡིན། སེམས་གནས་ས་སྤྱི་བ་ཁ་བུལ་
 ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆགས་ས་ཡང་སྤྱི་བ་ཁན་ས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཚ་བ་སྤྱི་བ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟེར། དེ་ལ་འདབ་མ་བརྒྱད་ལས་མེད། ཉམ་
 རྒྱལ་གསང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་ཚ་དབུ་མའི་ནང་དུ་རྒྱུད་འཁྱོ་
 མི་བྱུང་པས་དེའི་སྐབས་སུ་ཚ་དེ་ཁ་དྲོག་རྩོན་པོ་ཡིན་པ་དང་། གསང་ལྷགས་ཀྱི་
 ཆོས་བྱས་ནས་གནས་ཆད་མཐོ་པོར་སྤྲོབས་སྐབས་གཡས་གཡོན་གྱི་ཚ་གཉིས་ཀྱི་
 རྒྱུད་དེ་ཚ་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཁྱོ་བྱུང་པས་དེའི་ཁ་དྲོག་དཀར་པོར་འབྱུར་འཁྱོ་
 བ་ཡིན་པས་དེའི་མ་དྲོག་དེ་དཀར་པོ་འམ་རྩོན་པོ་ཡིན་ཟེར། འདབ་མའི་བཟོ་ལྷ་
 རྒྱུ་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་བྱུར་དུ་གནས་ཡོད།

༡. རྩེ་པའི་འབབ་རྒྱགས་ཏེ་རྩེ་བ་རྒྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཟེར་བ་ནི། མེ་
 ཁམས་སམ་ཁྲག་གི་འཁྲུགས་གནས་སའམ་རྒྱས་ས་དེ་རྩེ་བར་གནས་ཡོད་པས་ན་
 དེས་རྒྱལ་པ་བརྟན་པ་ལྟར་ལས་ཀ་མང་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་འདབ་མ་རྒྱག་ཅུ་
 རེ་བཞི་ལ་ལས་འགན་མི་འདྲ་བ་རྒྱག་ཅུ་རེ་བཞི་ཡོད། ཚ་དེ་ཆོའི་ནང་ཁ་ཤིས་ལ་
 ཁྲག་འཁྲུགས་ཆེ་བ་རྒྱུ་བ་དང་། ཁ་ཤིས་ལ་ཁྲུ་བ་འཁྲུགས་ཆེ་བ་རྒྱུ་བ། ཁ་ཤིས་ནང་
 རྒྱུད་འཁྲུགས་ཆེ་བ་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས་ཚ་དེའི་ཁ་དྲོག་གཅིག་ཏུ་དེས་པའི་གཏན་
 འཁེལ་བཞིག་མེད། བཟོ་ལྷ་ནི་བྱུར་གསུམ་ཡིན་པ་དང་ཁ་བྱེན་ལ་བརྟན་ཡོད།

༥. གསང་གནས་ཀྱི་འབབ་རྒྱགས་ཏེ་གསང་གནས་བདེ་རྒྱུད་གི་འཁོར་
 ལོ་ཟེར་བ་ནི་མོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ཡོད་ས་དེ་ཡིན། ཚ་དམར་པོ་རྒྱམ་གཟུགས་
 འདབ་མ་སུམ་ཅུ་མོ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁ་བྱུར་དུ་བརྟན་ཡོད།

༦. མོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚ་མའི་འབབ་རྒྱགས་ཏེ་ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་
 ཚ་འཁོར་ཟེར། ཚ་དེ་དཀར་པོ་བྱུར་གསུམ་པ་འདབ་མ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ།
 ཁ་བྱེན་ལ་བརྟན་ནས་གནས་པ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་གསལ་དེ་རྣམས་ནི་ཚ་གསུམ་
 འཁོར་ལོ་རྒྱག་གི་རྩོད་ཡིན།

༡. མངལ་འཁོར་བའི་བརྒྱད་རིམ།

སྤྱི་མངལ་དུ་འཁོར་ནས་མ་སྐྱེས་བར་དུ་ཟླ་བ་དགུ་དང་རྒྱ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཐོག་མ་ཟླ་བ་ལཱའི་རིང་གི་སྤྱི་མའི་གཟུགས་སོ་དང་། མ་ རྒྱང་བཅས་ཀྱི་ཆགས་ལྟངས་སྟོར། དེ་ལ་རྒྱང་གི་མིང་དང་། རྒྱང་ཆགས་པའི་དུས་ཚོད། ཆགས་སའི་ལུལ། རྒྱང་དེ་རིགས་ལཱའི་ནང་ནས་གང་ཡིན་པ། མདོག་གང་ཡིན་པ། སྐབས་དེ་དུས་ལུས་སོའི་བརྗེ་ཉེ་གང་འདྲ་ཡོད་པ། འཕྱར་བ་རྣམས་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་འཕེལ་རྒྱས་འཁྱོག་ཡོད་པ་སོགས་ནང་དོན་བདུན་ཙམ་ཡོད། དེ་ཡང་ཙ་བའི་རྒྱང་ལྟ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྟ་ལས་ཐོག་མའི་ཟླ་བ་ལཱའི་ནང་ཙ་བའི་རྒྱང་ལྟ་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་རྗེས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞི་དང་ལྗེད་ཀའི་ནང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྟ་དེ་རྣམས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

༡. ཐོག་མར་ཆགས་པའི་རྒྱང་དེར་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱང་ཟེར། དེ་ནི་མངལ་འཁོར་བའི་ཟླ་བ་དང་སོ་དེའི་ནང་ཡིན། སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱང་དེ་ལ་འང་ཕྱ་མོ་དང་རགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རགས་པ་དེ་ཟླ་བ་དང་སོར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སྟོག་འཛིན་ཕྱ་མོ་ནི་ཐོག་མ་མངལ་དུ་ཞུགས་དུས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་སྟོག་འཛིན་ཕྱ་མོ་ནས་རགས་པ་ཆགས་པ་ཡིན། དེ་ཞིང་ཁར་གནས་ཡོད་པ་དང་། རིགས་ལཱའི་ནང་ནས་རྒྱལ་བ་མི་བརྒྱད་པའི་རིགས་ཡིན་པས་རྒྱང་དེ་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཆོ་སངས་རྒྱས་མི་བརྒྱད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེས་ན་སྟོག་འཛིན་གྱི་མདོག་དེ་རྩོན་སོ་ཡིན་སྐབས་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་བརྒྱད་པ་དེའང་སྤྱི་མདོག་རྩོན་སོ་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་གཟུགས་སོའི་བརྗེ་ཉེ་དེ་ཉེ་ཉེ་བྱ་ཞིག་ཡོད།

༡. དེ་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་ཐུར་མེལ་གྱི་རྒྱང་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱང་དེ་ནི་སྟོག་འཛིན་རགས་པ་ནས་རྒྱར་ཐུང་བ་ཞིག་ཟེར། དེ་ནི་གསང་གནས་སུ་གནས་ཡོད། དེའི་རྒྱལ་བ་དེ་རིན་ཆེན་འཕྱར་གནས་ཡིན་པ་

དང་། མདོག་མེར་པོ་ཡིན། རྗེས་མ་རྒྱུད་དེ་སངས་རྒྱལ་ན་སངས་རྒྱལ་དེའི་སྤྱི་
མདོག་མེར་པོ་རེད། མངལ་འཁོར་ནས་རྒྱ་བ་གཉིས་མེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ལྷན་གྱི་
བཙོ་ལྷ་དེ་དུས་སྐལ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡོད།

3. མངལ་འཁོར་ནས་རྒྱ་བ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཉམ་གནས་ཟེར་བ་དེ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱུད་མེལ་གྱི་རྒྱུད་ལས་རྒྱུད་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་
བར་གནས་ཡོད། རྗེས་སུ་སངས་རྒྱལ་ཆེ་སངས་རྒྱལ་དེ་དོན་བྱུང་ཡིན། དེའི་
མདོག་རྒྱུད་ཁྲ་ཡིན་པས་ན་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱལ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་མདོག་དེ་
ཡང་རྒྱུད་ཁྲ་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་ལུས་པོའི་བཙོ་ལྷ་དེ་མག་སྤྲུག་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡོད།

4. མངལ་འཁོར་ནས་རྒྱ་བ་བཞི་འགྲོ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཟེར་བ་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད། ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུད་ནི་མཉམ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུད་དེ་
མགྲིན་པར་གནས་ཡོད། རྗེས་མ་སངས་རྒྱལ་ན་སངས་རྒྱལ་འོད་དཔག་མེད་
ཡིན། དེའི་མདོག་དཔམར་པོ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱལ་འོད་དཔག་མེད་དེ་སྤྱི་མདོག་
དཔམར་པོ་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་ལུས་པོའི་བཙོ་ལྷ་དེ་མེད་གེ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡོད་ལ་
མེད་གེ་དང་སྤལ་བ་གཉིས་འདྲ་བས་སྐབས་དེ་སྤལ་བ་ཡང་ཟེར།

5. མངལ་འཁོར་ནས་རྒྱ་བ་ལྔ་འགྲོ་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་ཟེར་བ་དེ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུད་དེ་ནི་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། རྒྱུད་དེ་ལ་
དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་ལུས་གཏན་འཁེལ་མེད་པར་གཞུགས་པོ་ཡོངས་རྒླེན་
ལ་ཁུབ་ནས་ཡོད། རྒྱུད་དེ་སངས་རྒྱལ་ན་སངས་རྒྱལ་ནས་པར་རྒྱུད་མཐའ་དཔེ་
ལ། རྒྱུད་དེ་མདོག་དཔམར་པོ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱལ་དེ་ཡང་སྤྱི་མདོག་དཔམར་པོ་
རེད། ཁོང་གསལ་ནི་རྒྱ་བ་ལྔའི་ནང་དུ་ཆགས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལྔའི་སྤྱི་ཡིན།
རྗེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བཞི་དང་མེད་ཀྱི་ནང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྔ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
དེ།

6. ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྔའི་ནང་གི་དང་པོ་རྒྱ་བ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་
བྱུང་མཐའ་ཟེར་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་མངལ་འཁོར་ནས་རྒྱ་བ་དུག་གི་སྐབས་སུ་ཆགས་

ཀྱི་ཡོད་པ་དང་མིག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ཡོད། དེ་སངས་རྒྱས་ན་སངས་རྒྱས་དེ་ལྷན་མ་རེད། རྒྱུད་དེའི་མདོག་མེར་པོ་ཡིན། ཟླ་བ་དྲུག་འགྲོ་སྐབས་གཟུགས་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་གསུམ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་གི་ཡོད།

༡. མངལ་འཁོར་ནས་ཟླ་བ་བདུན་འགྲོ་སྐབས་ལྷ་རྒྱུད་ནམ་པར་རྒྱ་བ་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱུད་རྒྱ་བ་ཟེར་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་རྩ་ཙག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ཡོད། སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་མ་མ་གཤིན་པ་དང་། རྒྱུད་དེའི་མདོག་རྩོད་པོ་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་ལྷས་པོའི་རྒྱའི་ཁམས་ཏེ་བད་ཀན་དང་། ཆབ་གསང་། ཁྱབ་སྐྱོད་ཀྱི་རིགས་རྣམས་འཕེལ་བ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི། དང་པོ་སྟེང་ན་རྒྱ་མེད་པས་དང་པོ་སྟེང་དགོས་ལ་ས་དེ་ནས་རྒྱ་ཡོང་དགོས། ས་དང་རྒྱ་གཉིས་འཛིན་ནས་དྲོད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་དྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་བྱུང་བ་རེད། ཟླ་རྩ་ལྷལ་གྱི་འབྱུང་བ་དེ་ལྷར་ཡོན་ལ་མའི་ལྷས་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་ཡིན།

༢. མངལ་འཁོར་ནས་ཟླ་བ་བརྒྱད་འགྲོ་སྐབས་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་ཟེར་བའི་རྒྱུད་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་རྣམ་པར་རྒྱ་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ལྷ་ཁྱེད་ལ་གནས་ཡོད་པ་དང་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་གོས་དཀར་མོ་ཡིན། དེའི་མདོག་ནི་དམར་པོ་ཡིན། དེ་དུས་ལྷས་པོའི་དྲོད་ཆད་དེ་ཆེ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཁྱེད་མེད་རྒྱས་འགྲོ་བ་ཡིན། མི་ཁྱེད་མེད་རྒྱ་བ་རྣམས་དགའ་ཁ་ཏ་ཅང་འབྲགས་པའི་ཆོར་ལྷང་ཡོད་ལ་ཁྱེད་མེད་མཆོ་བ་རྣམས་དགའ་ཁ་འབྲགས་པའི་ཆོར་བ་ཅུང་རྒྱུད་བ་ཡོད།

༣. མངལ་འཁོར་ནས་ཟླ་བ་དགུ་འགྲོ་སྐབས་རབ་དུ་རྒྱ་བ་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་ཞིང་། ལྷའི་སྐྱོད་དུ་གནས་ཡོད། སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་རྩི་བཙུན་རྣམས་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུད་དེའི་མདོག་ལྗང་ཁུ་ཡིན། སྐབས་དེ་དུས་ལྷས་པོའི་རྒྱུད་གི་ཁམས་དེ་འཕེལ་ནས་དཔུགས་གཏོང་ལེན་གྱི་ཕྱགས་དེ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བ་ཡིན། དཔུགས་དེ་

ཕྱགས་ཆེ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ན་སྤྱ་ལྷུ་ལྷུ་ལ་ཉེ་བའི་མཚམས་སྤྱུ་ལྷུ་ལས་འཁོ་བ་དཔེར་ན་
 སྤྱ་ལྷུ་ལྷུ་སྐབས་ཡ་མ་དང་སྤྱ་ལྷུ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱགས་རྒྱལ་དཔོན་པ་ལས་ཡ་མ་
 གཉིས་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱ་ལྷུ་ལྷུ་མི་བྱུང་། སྤྱ་ལྷུ་དང་པོ་ཁ་ཕྱིན་ལ་
 བཟུངས་པ་ནས་མཐར་མཁོ་རྟེན་སྤྱལ་ནས་ཕྱིས་ཡོང་གི་ཡོད།

4. དེ་ནས་སྤྱ་ལྷུ་ལྷུ་བར་མ་མའི་ཉེན་ཞག་བཙུགས་པའི་སྐབས་སྤྱེད་ས་པར་
 རྒྱ་བའི་རྒྱ་བ་མེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་མེར་བ་དེ་ནས་
 རྒྱ་བ་པ་རེད། དེ་ནི་ལྷན་པོ་ཡོངས་རྒྱལ་སྤྱ་གནས་ཡོད། སངས་རྒྱལ་པའི་
 སངས་རྒྱལ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་རྩོམ་ཡིན། མདོག་ནི་དཀར་པོ་ཡིན། སྐབས་
 དེ་དུས་རྒྱ་བ་དཔེ་ཕྱགས་ཀྱིས་ལྷན་པོའི་བྲག་སྒེ། ཁ་དང་། རྒྱ། མིག་རྩ་
 སྤྱལ་སྤྱལ་ཀྱི་བྲག་དཔེ་རྒྱ་རྩོམ་འཁོ་བ་དང་དེ་བཞིན་རྒྱ་ལ་ནག་རྩོམ་པའི་སྤྱ་ལྷུ་དེ་
 རྒྱལ་སྤྱལ་འཁོ་བ་ཡིན། བྲག་དེ་རྒྱལ་སྤྱལ་ལོག་གི་རྒྱ་བ་ཀྱི་ཕྱགས་ཀྱིས་རྩོམ་
 བ་ལས་སྤྱུ་ལོག་ནས་ཁབ་འཁྱེར་ཉེ་འཁྱེར་སྤྱལ་མཐུན་མེད། མོང་གསལ་དེ་རྒྱལ་སྤྱལ་
 བེ་ཆ་དང་རྒྱ་བ་ཀྱི་འཁོ་རྒྱ་བ་ཀྱི་གལ་ཆེ་བའི་རིགས་རྒྱལ་སྤྱལ་ཡིན། མདོར་ན་
 གསར་ལྷགས་མེར་བ་ནི་སྤྱལ་སྤྱལ་པའི་ཆ་དང་རྒྱ་བ་ཀྱི་རྩ་བ་པ་མི་འདྲ་བ་
 རྒྱལ་སྤྱལ་པེད་རྒྱ་བ་ཀྱི་ཉེ་རྒྱ་དང་རྒྱ་བ་ཀྱི་རྩོམ་ནས་རང་གི་ལྷན་པོར་ཡོད་པའི་ཆ་
 དང་རྒྱ་བ་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཀྱི་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་རྒྱལ་སྤྱལ་པེད་རྒྱ་བ་ཀྱི་པའི་ཐབས་
 བེས་བེག་ཡིན། དེ་མིན་ཉེ་མ་གཅིག་ལ་རྒྱ་བ་ཀྱིས་བྱི་ཆེན་རྒྱ་བ་ཀྱི་ལྷག་བརྒྱ་འཁོ་གི་
 ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་བ་པ་རེ་དེ་བཞིན་ལ་ཆོས་གཅིག་ནས་གསུམ་བར་དུ་འཁོ་རྒྱ་བ་
 གཅིག་དང་། བཞི་ལྷག་རྒྱལ་སྤྱལ་པེད་རྒྱ་བ་ཀྱིས་གཅིག་བཟུང་བཟུང་དཔེ་ལ་
 འཁོ་རྒྱ་བ་ཀྱིས་གཅིག་ཡིན་པ་སྤྱལ་སྤྱལ་ཉེ་མ་སྤྱལ་ཐམ་པ་བར་དུ་ཞག་པོ་རེ་རེ་
 རྒྱ་བ་ཀྱི་འཁོ་རྒྱ་བ་ཀྱི་སྤྱེད་ཀྱི་རེ་ལྷག་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་རྩོམ་སྤྱལ་སྤྱལ་ཆོག་པ་ལྟ།

ཞན་ལྟར།

① བོད་ཀྱི་བོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་སྐོར།

བོན་པོའི་ཆོས་ཟེར་བ་ནི་བོད་དུ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་མ་ལུང་གོང་གི་
 ཆོས་ལུགས་ཤིག་ཡིན། བོན་ཟེར་བའི་མིང་དེ་བོན་སོ་སོས་སོ་སོར་བཏགས་པའི་
 མིང་ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་བོན་ཆོས་ཟེར་བ་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གནའ་རབས་ཀྱི་
 རིག་གནས་དང་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད། དེར་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
 བཤམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་མ་ལུང་གོང་དུ་བོད་ལ་རིག་
 གནས་མེད་ཅེས་མཐའ་ལྗེས་གནང་གི་ཡོད་ནའང་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་མ་
 ལུང་གོང་ལ་བོད་དུ་རིག་གནས་མེད་ཆེ་བོད་མི་རིགས་དེ་མི་རིགས་གཞན་ཀྱི་
 རིག་གནས་ལ་རྒྱབས་བཙལ་ནས་བཟད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་སོ་སོ་
 རང་གི་དལ་ལྡན་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་དུ་འཕྱར་རྒྱ་ཡིན་པས་རང་
 རང་གིས་བརྟམ་ན་ལྟ་རྒྱུ་དེ་རིགས་ཅུང་མི་འབྲིག་པར་སྟམ་ལ་སྤྱི་ཆོགས་འཕེལ་
 རིམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན། སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་མ་
 ལུང་གོང་དུ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་མང་པོ་ཞིག་སོང་ཟིན་པ་དང་། སྤྱི་
 ཆོགས་དེ་འདྲའི་ནང་དུ་མི་རིགས་སོ་སོའི་འདུ་ཤེས་དེ་འཕེལ་རྒྱས་འཕྱུར་དེའི་
 ནང་རིག་གནས་ཤིག་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། མི་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་
 ཡིན་ནའང་ཡི་གེ་ཡོད་མེད་ལ་མ་རྟོགས་པར་གང་ལྟར་མི་རིགས་སོ་སོར་རིག་
 གནས་མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་མི་རིགས་ཆང་མར་རིག་གནས་ཡོད་པ་ཞིག་
 ལ། བོད་མི་རིགས་དེ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་མ་ལུང་བར་དུ་རིག་གནས་རྩ་བ་
 ནས་མེད་པར་ད་དུང་ཤིང་ནགས་དཀྱིལ་གྱི་མི་ལྟ་བུར་སྔོན་མཐན་ཞིག་རྩ་བ་
 ནས་ཡིན་མི་སྲིད།

སངས་རྒྱུ་སྐྱོ་སྐྱོ་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་དུ་བོད་ལ་རྒྱལ་གནས་མེད་ཅེས་
 བཤད་ན་མི་འགྲིག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་བོད་དུ་སངས་རྒྱུ་སྐྱོ་སྐྱོ་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་
 བོད་དུ་རྒྱ་མཆན་བཅོ་བརྒྱད་ཟེར་བ་སོགས་བྱུང་བ་མ་ཟད། སྐར་མི་རྒྱལ་པ་
 ནང་། གསེ་བ་རྒྱལ་པ། འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་གྱི་རྒྱལ་པ། འགྲོ་བ་མི་བྱུང་
 ཚུལ་གྱི་རྒྱལ་པ་སོགས་རྩ་ཆོག་སྐྱུང་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱུ་སྐྱོ་སྐྱོ་ལུགས་བྱུང་ཟིན་
 པའི་རྒྱུ་རྩལ་ལྟེ་ཁ་མང་པོ་དང་ལུན་ལུ་མཆོག་སྐྱུང་པོ་མེད་ཀྱང་། སྐབས་དེ་དུས་
 གྱི་དུས་སྐབས་དེ་ལ་དཔག་པའི་ཆད་མཆོང་ཡོད། དཔེར་ན་《སྐར་མི་བྱུང་གི་མེ་
 རུ》ཟེར་བའི་དཔེ་ཆ་དེའི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་མི་འབྱུང་ལྟར་སྐར་མི་འཇིག་རྟེན་
 ཆགས་ཚུལ་བཤད་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་བོན་དཔེ་ལྟ་ཚུལ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ནང་གནས་
 ཆད་མཆོང་པོ་བཤད་ཡོད་པ་ལྟེ། འབྱུང་བ་རྩ་ལུ་ལྟེ་ཁ་པོ་ལས། སྐར་མཆན་པོ་
 གཅིག་བྱུང་བ། ལྟེ་ཁ་སྐར་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་ཁག་དཀར་པོ་ཆགས།
 བྱང་གི་སྐར་འོ་རྒྱ་དེ་ལས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་བྱུང་། བར་གྱི་སྐར་འོ་བཅུད་དེ་ལས་
 རྒྱལ་ཀྱི་གཞི་སེམས་ཅན་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བས་དེ་དུས་ནས་ས་གཞི་རིམ་མོ་
 ནང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཆད་མཆོང་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་ནང་
 དུ་བཅུད་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཡོད། སྐར་དེ་ནི་ར་རང་ཆོའི་བྱ་དེའི་སྐར་ལ་ཟེར་གྱི་
 མེད་པར་འབྱུང་བ་ལྟེ་ཁ་པོ་འདུས་པའི་སྐར་ལ་ཟེར་ཞིང་སྐར་ནི་རིམ་བྱ་
 ཡིན་པས་དེ་དུས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཆགས་སྐབས་འདི་ཙམ་ཤོད་བྱུང་གྱི་ཡོད་པས་
 དེ་ནི་ཆད་མཆོང་པོ་ཞིག་རེད། ར་རང་ཆོས་འཇམ་ལྷིང་རིམ་བྱ་རེད་ཟེར་བ་དེ་གྱི་
 ལྷིང་པས་སོག་མར་བཤད་པ་རེད་ཅེས་དང་དེའི་གོང་དུ་མི་ཆད་མས་འཇམ་ལྷིང་
 གྱུ་བཞི་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་ཅེས་དེར་སང་འཇམ་ལྷིང་དུ་ཡོངས་བྱུང་ལྟ་
 བྱར་ཤོད་གྱི་ཡོད་ན་འང་ལྷིང་པས་མ་བཤད་གོང་དུ་སངས་རྒྱུ་སྐྱོ་སྐྱོ་ལུགས་མ་
 བྱུང་གོང་གི་ལོ་རྒྱུད་སྐབས་ཤིག་ལ་སྐར་མཆོ་གྱི་ལྷིང་དུས་རབས་དང་པོ་ལས་མས་
 ཙམ་དུ་བོན་གྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་སྐར་ཆ་དེ་བཤད་ཟིན་པ་རེད། འབྱུང་བ་རྩ་
 ལྟེ་ཁ་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་རུ་བྱུང་བ་ལས་སྐར་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནས་

ལྷ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཆགས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ནམས་ལྷུང་ཚུལ་བཤད་པའི་དཔེ་ཆ་
 ཞིག་ལྷི་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་ཉེ་དྲུས་ལྷུང་བ་ཅམ་ལས་དེའི་སྒྲིན་ལ་བཤད་པ་ཆ་
 བ་ནས་ལྷུང་ཟེད། སོན་པོའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་ཡ་ལི་ཏྲེ་ཏྲེ་སྐགས་ལས་ལོ་བརྒྱ་
 སྐག་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་སྒྲི་ལོའི་དྲུས་རབས་དང་པོའི་ཡས་མས་
 ལས་སོན་པོའི་དཔེ་ཆའི་ནང་སོད་ཀྱི་མི་དེ་ས་སྒྲེའུ་དང་མ་ཐག་སྤྲིན་མོ་ནས་ལྷུང་
 བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཡོད། དེ་ནི་སྤྲོ་བ་ཅན་གྲམ་པོ་མ་ལྷུང་གོང་གི་སྤྲོ་ཆ་ཡིན་
 པ་ལས་སྤྲོ་བ་ཅན་གྲམ་པོ་ལྷུང་ཆར་རྗེས་གཞི་ནས་བཅོས་པ་ཞིག་མིན། ཐག་
 སྤྲིན་མོ་ཟེར་བ་ནི་བསྐལ་པ་ཡོ་ཆོག་གི་སྤྲི་མེར་བ་དེ་ཡིན། ཟླ་དགེའི་དཔེ་ཆའི་
 ལྷུང་དྲུག་སྤྲིན་མོ་ཞེས་བྲིས་ཡོད་ལ། སྤྲི་མོ་ཞེས་བྲུང་བྲིས་ཡོད། དེ་ནི་ཚུལ་
 ཡོངས་བཅའ་ས་འཁྱལ་བཅར་རྗེས་པར་གྱི་ནང་དྲུ་བཅོ་བཅས་བྱས་པ་གཏན་
 ལྷུང་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ལའི་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་ཕྱིར་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་བཞོད་པའི་དཔེ་
 ཆའི་ནང་སྐབས་དེ་སྤྲི་མོ་དང་། སྐབས་དེ་ཐག་སྤྲིན་མོ་ཞེས་འཛོད་ཡོད།
 སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་དྲུ་མའི་ས་མ་སྒྲེའུ་དང་ཐག་སྤྲིན་མོ་
 ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཟེད། དེ་ནི་སོན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་བཤད་སྤངས་ཡིན། དེ་དང་
 འདྲ་བའི་སོན་པོའི་ཆོས་དང་། སྤྲིན། སྤྲུང་། ཆོས་ལ་སྐགས་པ་མང་པོ་ཡོད།
 དེ་ཆོ་ཆང་མ་སྤྲོ་མོ་རང་གི་ཡུལ་དྲུ་ལྷུང་བའི་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་ཡུལ་
 གཞན་ནས་ཚུར་འབྱེར་ཡོང་བའི་རིག་གནས་ཤིག་མིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན་དེའི་
 ལྷུང་དྲུ་བཤད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཆོ་མོད་རང་གི་ཡུལ་དྲུ་སྤྲུང་ན་འཆམས་པ་
 ལས་ཡུལ་གཞན་དྲུ་འཆམས་པོ་ཟེད་པས་དེ་ནི་ཡུལ་འདྲི་ཉིད་ཀྱི་མིས་བཅོས་
 བཞག་པའི་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་ལུང་ཚུགས་ནས་གཡར་བ་མ་ཡིན་ལ་
 བར་ཚུགས་ནས་བརྒྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན། སོན་པོས་སོད་ཀྱི་མི་ལྷུང་ཚུལ་སྤྲོ་
 བཤད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་མཆོན་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན་དེང་སངས་འོག་ནས་དཔོན་
 པོ་མང་པོ་བཏོན་ཡོང་དྲུས་དཔོན་པོ་དེ་ཆོ་དང་མིའི་རྩས་པ་དེ་ཆོ་བྲུང་ཡོན་ས་
 ལུལ་དང་ཆང་རིགས་ཀྱི་མིའི་འཆོ་བ་སྤྲེལ་སྤངས་དང་འདྲ་པོ་འདྲག་ཟེར་བ་

སྐྱེས་པའི་ས་པར་ཤར་ཚུགས་ལ་ཁ་བཟུངས་ནས་དེའི་འབྲུང་ཁྲབ་ས་འཛོལ་དཔོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མིས་དེའི་འབྲུང་ཁྲབ་ས་དེ་དེས་པར་ལུབ་རོས་ལ་ཁ་བཟུངས་ནས་འཛོལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་ཚྭ་དེ་ཤར་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ་ལུབ་ནས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ས་ཆ་དེ་རང་ལ་སྦྱིས། དུལ་དེ་རང་གི་སྤྱོད་ཏུ་འཛོལ་བ་བཟུལ་ནས་འཛར་ཁོངས་བྱུང་སྟེ་ཡུལ་འདི་ནི་དེ་གི་སྤྱོད་ཏུ་དཀར་བ་བཟུང་ནས་རང་ཡུལ་འཇུགས་སྒྲུབ་བྱས་པ་ཞིག་ལས་གཞན་མིན། སྔ་སྔ་རང་གི་ཤེས་རྟོགས་དེ་སྔ་སྔའི་ཡུལ་ཏུ་འཕེལ་བྱས་བཅུང་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱུ་སྐྱོད་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་ཏུ་ཅོད་ལ་རིག་གནས་མེད་ཟེར་བའི་ཤོད་སྤྱངས་དེ་རྩ་བ་ནས་འཐིག་གི་མེད། དེ་བཞིན་སྔོན་མ་ཐོན་དེ་ལ་མཚན་རྒྱུད་ལྱེད་པའི་ལྟ་རྒྱལ་དེ་བཟུང་བཅས་ལྱེད་དཔོན་པ་ཞིག་ཡིན། ཐོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་རས་གཅིག་ལས་བཟླ་སྤྱོད་མེད། དེ་ཡང་ཤར་རྩ་བཟུང་གིས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་《ལེགས་བཤད་མཛོད་》ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ཐོན་པའི་ཆོས་ལ་ཞིབ་འཇུག་ལྱེད་རྒྱ་དེ་རང་རང་ཆོའི་ཅོད་ཀྱི་སྤྱོད་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་ཞིབ་འཇུག་ལྱེད་པའི་གལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གས་ཤིག་ཡིན།

ཐོན་པའི་ཆོས་ཚྭ་མར་གསར་གཏོང་གནང་མཁན་ནི་ཐོན་གྱི་སྔོན་པ་གསེན་རབ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ཐོན་གྱི་སྔོན་པ་གསེན་རབ་ག་ཏུས་སྔོན་མིན་ཅད་ཐོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཤོད་སྤྱངས་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད། ཐོན་པོ་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཐོན་གྱི་སྔོན་པ་གསེན་རབ་འཁྲུངས་ས་ནི་སྟག་གཟིག་འོལ་མོ་ལྷུང་རིང་ཟེར་བའི་ས་ཆར་ཡིན་ཞེས་འཛོད་ཡོད་པ་དང་། སྟག་གཟིག་ཟེར་བ་ནི་ཨ་རབ་(阿拉伯)ཡིན། སངས་རྒྱུ་སྐྱོད་ལུགས་ནང་ཤམ་རྟེན་ལ་ཟེར་བའི་ས་ཆ་དེ་ཡང་སྟག་གཟིག་འོལ་མོ་ལྷུང་རིང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཟེར། དེ་བཞིན་གངས་ཉི་མེ་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཤོད་ཀྱི་གངས་ཉི་མེ་ཟེར་བ་ཞིག་དང་སྟག་གཟིག་གི་གངས་ཉི་མེ་ཟེར་བ་ཞིག་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཅོད་ཀྱི་གངས་ཉི་མེ་དེ་གངས་ཉི་མེ་རོ་མ་མིན་པ་

དང་སྟག་གཟིག་ལ་ཡོད་པའི་གངས་ཉི་མའི་རོ་མ་ཡིན་ཟེར། རོད་ཀྱི་གངས་ཉི་
 སི་ནི་སྟོད་མངའ་རིས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་ཐོན་གྱི་སྟོན་པ་འབྲུངས་སའི་
 གངས་ཉི་མའི་རིས་སུ་ཡིན་པར་སྟག་གཟིག་ཏུ་ཡོད་པས་ཐོན་གྱི་ཚོས་དེ་
 དང་པོ་སྟག་གཟིག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར། གཞན་ཡང་སྤྱུ་ལུ་མེ་དེའང་སྟོན་
 པ་གཤེན་རབ་ཀྱི་སྤྱུ་ལ་པ་རྗེས་མ་ཡིན་ཉེ་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་གཤེགས་རྗེས་སངས་
 རྒྱལ་ཚོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་རོན་དུ་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་མེ་
 ལ་སྤྱུ་ལ་ཉེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར། སྟོན་པ་གཤེན་རབ་དེ་མི་
 རི་བརྒྱད་སྟོང་གིས་བརྒྱུ་མཁུ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བྱ་གཉིས་བཞུགས་པར་འདོད་
 ཅིང་། གཤེན་ལོ་གཅིག་ལ་མི་ལོ་བརྒྱ་ཡིན། དེ་ནས་སྤྱུ་གཤེགས་རྗེས་སྤྱུ་ལུ་མེ་
 ལ་སྤྱུ་ལ་ཉེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་གསུངས་པ་རེད་ཟེར། ཐོན་པོར་ཐོན་ཚོས་དཀར་
 པོ་དང་ནག་པོ་ཟེར་བ་དེ་སངས་རྒྱལ་ཚོས་ལུགས་པས་ཁོང་ཚོར་བཏགས་པའི་
 མིང་ཡིན། ཐོན་གྱི་བཤད་སྟངས་ལ་བྱས་ན་ཐོན་སྤྱུ་དང་དང་ཐོན་ལྷུ་དང་ཟེར།
 ཐོན་པོ་ལའང་བཀའ་བསྟན་འབྱུང་ཆ་ཆར་ཞིག་ཡོད། སངས་རྒྱལ་ཚོས་ལུགས་
 པའི་ཤོད་སྟོལ་ལ་སངས་རྒྱལ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་དེ་རྣམས་ཐོན་པོའི་ཚོས་
 ལུགས་སུ་པར་བརྒྱུར་བ་རེད་ཟེར། ཐོན་དཀོན་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཐོད་དུ་ཐོན་གྱི་
 དཀོན་པ་ཆེ་ཤོས་ནི་གཙང་སྟག་གྲུ་ཁའི་ཉེ་འགམ་གྱི་ར་ལག་གཤུང་དུང་དཀོན་
 ཟེར་བ་ཞིག་དང་ཤོང་པོར་སྟག་ཚེ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐོན་དཀོན་རྩིང་པ་
 ཞིག་རེད། དེ་མིན་ཟི་ཁོན་ཞིང་ཆེན་ར་བ་ས་ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་རིང་དུ་སྟོན་མ་ཐོན་
 པའི་ཕྱེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གསུམ་ཡོད། རྗེས་སུ་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཤོང་མ་ཆན་ལུང་
 གི་སྒྲ་བས་ལ་རོ་ལོག་བྱས་པས་དེར་དྲག་གཞོན་བྱས་ཉེ་དེར་ཡོད་པའི་ཐོན་པོའི་
 དཀོན་པ་ཆང་མ་གཏོར་ཉེ་དགེ་ལུགས་པར་བརྒྱུར་བ་རེད།

ཐོན་པོའི་ལྷ་བའི་སྒྲིང་ལ་ཐོད་ཀྱི་རྣམས་པ་ཆོའི་གསུང་སྟངས་འདྲ་མིན་སྟ་
 ཆོགས་ཡོད། འགྲི་ལུང་གི་སྤྱི་མ་འཇིག་རྟེན་དཀོན་པོ་ཞེས་སྟངས་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ཡོད་པ་དེས་བཅུ་མས་པའི་ལུང་མཐའི་ནང་དུ་ཐོད་ཀྱི་ཐོན་པོའི་ལྷ་བ་དེ་ནི་

ཁྱུ་གར་གྱི་ཕུ་ཕྱེགས་དབང་ཕྱུག་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཐོད་ཏུ་རྒྱུར་དྲུངས་པ་ཞིག་རེད་
 ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་མིན་རྗེ་ཙུང་ཁ་པའི་སྒྲོབ་མ་སྒྲུན་ལྷ་གཤམ་པ་ཁྱལ་
 མཆོན་གྱིས་ཐོན་པའི་ལྟ་བུ་དྲུང་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་གཉིས་ནང་ཐོན་
 འདྲ་པོ་ཡོད་པའི་སྒྲོགས་མང་པོ་ཡོད་པ་དྲུང་མི་འདྲ་བ་ཡང་མང་པོ་ཡོད་ཅེས་
 གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་ས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མ་གཤམ་ཅན་ལྷག་ཆར་ལོ་རྒྱུ་བ་ཤེས་རབ་
 རིན་ཆེན་གྱིས་ཐོན་གྱིས་བཤད་པའི་ཐོག་པ་རིམ་དུ་ཟུ་ཟེར་བ་དེ་རྒྱུང་མ་དྲང་
 མཐུན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཐོན་པོ་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དྲུང་ཐོད་ཀྱི་གསང་
 རྒྱལ་ས་རྒྱུང་མའི་རྒྱལ་ས་ཆེན་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཐོན་པོ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་ཡོད། ཐོན་གྲུང་ཐོན་མ་གསང་རྒྱལ་ས་རྒྱུང་མ་ཆོས་ཐོན་དྲང་གསང་
 རྒྱལ་ས་རྒྱུང་མ་འདྲེས་པ་དེ་ཁས་བཞེས་ཀྱི་མེད། ཁྱུ་མཆོན་ནི་ཐོན་པོ་ཞེས་
 སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་པ་ཆར་མས་ཏུ་ཅང་ལྷག་པོ་ཞིག་ལ་བཙུགས་ནས་མཐོང་
 རྒྱུ་ལྟེན་གྱི་ཡོད་ལྷབས་ར་ཆོ་རྒྱུང་མའི་རྒྱལ་ས་ཆེན་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཐོན་པའི་ལྟ་
 བུ་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་དེ་གཉིས་ཐང་དྲུང་ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་
 ལུགས་ཀྱིས་ཐོན་པོར་མཐོང་རྒྱུ་ལྟེན་པའི་བསམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱེད་དེའི་འོག་ཏུ་
 བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ཐོན་པའི་ལྟ་བུ་དེ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ནང་འདྲེས་ཡོད་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་དེ་ལྷག་ཏུ་འགྲོ་ཡས་དྲང་རིན་
 ཐང་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་ཡས་གང་ཡང་མེད།

གཤམ་དུ་ཐོན་པའི་ཆོས་ནང་གི་མིང་ཆོག་ཁ་ཤས་ཞུ་གི་ཡིན། དཔེར་ན་
 སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཐོན་པོས་ཡོ་གཤེན་ཟེར།
 སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུ་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཐོན་པོས་ཐོན་སྒྲུ་ཟེར། ཡངས་
 སྒྲུ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཟེར། སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་ཟེར་བ་དེ་ལ་སྤྱིད་པ་སྤྱད་པོ་ཟེར། སྤྱིད་
 པ་སྤྱད་པོ་ཟེར་དགོས་པ་ནི་སྤྱིད་པ་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་སྒྲུན་པའི་ལམ་ནས་འདྲ་
 རྒྱུ་གི་ལམ་དུ་འཇིག་མཁན་གྱི་གཉིད་སྤྱད་ལྷབ་མཁན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ།
 སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགྲ་བཙུན་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཐོན་པོས་གཤེན་སྒྲུ་ཟེར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟེར་བ་དེ་ལ་གཡུང་རྒྱུང་སེམས་དཔའ་ཟེར། སངས་
ཆུས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཐོན་པོས་གཡུང་རྒྱུང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཟེར་
ཞིང་དེ་ནི་རྟག་པ་དང་། བརྟན་པ། འཇིག་རྒྱུ་མེད་པ། རླེ་བ་མེད་པ། ལ་བ་
མེད་པ། འཆི་བ་མེད་པ། རྒྱ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པས་སངས་ཆུས་ཀྱི་
གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གཡུང་རྒྱུང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཟེར། ལྷ་མ་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཐོན་
པོས་དཔོན་གསུང་ཟེར། ལྷ་བ་པ་ཉིད་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཐོན་པོས་འོ་མ་ཉིད་ཟེར།

ཐོན་པོས་ཐོག་མ་ཆོས་བྱས་ནས་ཐོན་གྱི་ཕྱ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ལམ་རིམ་པ་
དགུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་ཟེར། ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་པོ་དེ་ལ་ནང་
གསེས་དབྱེ་ན། རྒྱ་ཡི་ཐེག་པ་བཞི། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་བཞི། བྱུང་པར་ཆེན་
པོའི་ཐེག་པ་གཅིག་བཅས་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱ་ཡི་ཐེག་པ་བཞི་ཟེར་བ་དེ་ལ་རྒྱ་ཡི་
ཐོན་བཞི་ཡང་ཟེར། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་བཞི་ལ་འབྲས་བུའི་ཐོན་པོ་བཞི་ཟེར།
བྱུང་པར་བྱི་ཐེག་པ་ཟེར་བ་དེ་ལ་ལྷ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པ་འམ་ལྷ་ན་མེད་པའི་ཐོན་
ཟེར། རྒྱ་ཡི་ཐོན་ལ་བཞི་ལས། ① ལྷ་གཤེན། ལྷ་གཤེན་དེ་ལ་གཏོ་སྤྲུམ་བརྒྱ་
རྒྱུ་ཅུ་ཐམས་པ་ཡོད། གཏོ་ཟེར་བ་དེ་ནི་དཔེར་ན་སོ་ན་དུས་སོ་སྤུན་མེད་ན་སྒྲིའི་
ཉིང་དུ་གཟེར་ཀ་བརྒྱབ་ནས་ལག་པས་སོ་བ་འཁྱེར་ཏེ་སོ་ན་ས་དེར་ཕྱར་ཕྱར་
བཏར་རྗེས་གཟེར་དེའི་ཉིང་དུ་སོ་བ་ཐངས་དགུ་ལྷས་ན་ལམ་སངས་པོ་སའི་ན་ཆ་
འཇགས་ཀྱི་ཡོད་ཟེར། དེ་ཐོན་པོའི་བྱེད་སྤངས་ཡིན། བྱེད་སྤངས་དེ་འདྲ་ཁྱོན་
སྤུམ་བརྒྱ་རྒྱུ་ཅུ་ཡོད། དེ་ནས་དབྱུང་ཅེས་པ་དེ་ནི་སྤུན་ཡིན། སྤུན་གྱི་སྤུན་
བཅས་བྱེད་སྤངས་བརྒྱད་སྤྱོད་བཞི་བརྒྱ་ཐམས་པ་ཡོད། སྤུན་དེ་ཆོ་ཆང་མ་ཐོད་
རང་ནས་ཐོན་པའི་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་སྤུན་དང་། རྟོ་ཡི་སྤུན། བྱིང་གི་སྤུན། ལྷ་ཡི་
སྤུན་གཤེན་པེད། ② ལྷ་གཤེན། ལྷ་གཤེན་ཟེར་བ་དེ་ལ་བྱུར་སྤུམ་བཞི་
ཟེར་བཞིག་ཡོད། བྱུར་ཟེར་བ་ནི་ཁ་ནས་འདོན་ཡས་པེད། ལྷ་ཟེར་བ་ནི་
ལྷ་སྤུམ་ཡས་པེད། དེ་ནས་སྤྱད་ཅོང་བརྒྱད་ཡོད། དེ་ནི་སྤྱད་རྒྱུག་སྤངས་ཀྱི་
སྤྱར་ཡིན། བཏགས་ཟེར་བཞིག་ཡོད། དེ་ནི་མི་བསོད་ནམས་ཉམས་པ་ཆེ་དུ་

བཀྲང་ཡས་དང་། དེ་བཞིན་དཔེར་ན་མི་སྒྲ་འབྱེད་བཞག་ཟེར་ནས་ཟངས་ཀྱི་
 སྒྲ་འཆེན་པོའི་ནང་དུ་རྒྱ་ལྷགས། དེ་ནས་མར་གྱི་ལུག་ཞིག་བཟོས། དེའི་སྐར་
 དུ་སྒྲ་འབྱེད་བའི་མི་དེའི་མིང་ཡོད་པའི་ཤོག་ལྗེ་ཞིག་སྦྱར། ལུག་དེ་མིང་རམ་
 ལུགས་ཀྱི་ཕྱེད་མའི་ཕྱེད་དུ་བཞག་ནས་ཟངས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱེད་ནང་རྒྱའི་ཕྱེད་དུ་སྐྱར་
 བ་རྒྱག་གི་ཡོད། ལུག་དེ་སྒྲ་འབྱེད་མཁན་གྱི་མི་དེ་ལ་ཁ་མ་སྒྲོག་བར་དུ་སྐྱར་བ་
 ཐངས་གསུམ་བརྒྱབ་ལྗེ་མི་དེ་ལ་ཁ་སྒྲོག་སོང་ན་མི་དེའི་སྒྲ་དེས་འབྱེད་ཆར་བ་
 རེད། དེ་མིན་བཀྲགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་བརྒྱ་ཞེས་ཉིས་ཡོད་པས་བྱེད་ལྷངས་འདྲ་
 མིན་རྩ་ཆོགས་ཡོད། ③ རྒྱ་ཡི་ཐོན་གྱི་གསུམ་པ་འཕུལ་གཤེན། འཕུལ་གཤེན་
 ཟེར་བ་ནི་རྒྱ་འཕུལ་བལྟན་ཡས་ཀྱི་གཞུང་ཞིག་ཡིན། ④ རྒྱ་ཡི་ཐོན་གྱི་བཞི་པ་
 སྤྱིད་གཤེན། དེ་ཡི་ནང་དུ་མི་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་རོ་བརྒྱལ་བའི་ཐབས་ཤེས་སུམ་
 བརྒྱ་རྒྱག་ཅུ་ཐམས་པ་ཡོད། དེ་ལ་ཤི་ཐབས་ཡང་ཟེར། འདྲུང་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད།
 འདྲུང་ཟེར་བ་ནི་གདོན་འདྲེ་བརྒྱལ་ཡས་ཡིན། མི་གཤེན་པོའི་སྒྲ་འབྱེད་འགྲོ་
 མཁན་གདོན་འདྲེ་དེ་བརྒྱལ་ཡས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དེ་ལ་འདྲུང་བཞི་ཟེར། དེ་ཡང་
 མང་འཇིས་དང་། ཀྱང་པོ། མོན་ལུལ་སོགས་ལ་བྱུང་ཆེ་བ་ཡོད། དཔུས་
 གཙང་ཁམས་ལ་དེ་ཙམ་མེད། ཀྱང་པོ་བྲུལ་ལ་ཐོན་ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་
 ལུགས་གཉིས་ཀར་དང་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་མི་ཤི་རྗེས་ཐོན་པོའི་གྲུ་པ་གདན་
 འདྲེན་ཞུ་གི་ཡོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་ཡང་གདན་འདྲེན་ཞུ་གི་ཡོད།
 གདན་འདྲེན་ཞུ་ལྷངས་དེ་སྒྲོན་ལ་ཐོན་པོ་དྲངས། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་
 ལུགས་ཀྱི་གྲུ་པ་གདན་དྲངས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་རྒྱལ་ཐབས་བརྒྱད་བརྒྱ་གཅིག་
 ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། གསོན་འདྲེ་རྒྱལ་བའི་ཐབས་ཡིན། དེ་ནས་འབས་
 དྲའི་ཐེག་པ་བཞིའི་དང་པོ་དེལ་བཞེན་ཟེར་བ་དེ་ཡི་ཐེའི་དག་ཆ་སངས་རྒྱས་
 ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དེལ་བཞེན་ཟེར་བ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ནའང་ཤོད་ན་ནི་
 འཇིག་རྟེན་ཆགས་ལྷངས་དང་མི་འབྱུང་ལྷངས། དེ་བཞིན་མིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོང་
 ལྷངས་ཀྱི་སྐྱར་སོགས་དང་། མི་དང་མིའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་ལྷངས་སྐྱར་

སྐུ་ལས་ཡིན། དེ་ལ་དེ་ཚོས་ལྷོ་ལྷོ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐོན་པའི་མདོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 དེ་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱས་ནས་དུས་ཚོད་ག་ཚོད་འཁོར་གྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན།
 དཔྱད་པ་གསུམ་གྱི་དེང་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱས་ནས་དེའི་འབྲས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དུག་
 གསུམ་སྤངས་པའི་ཐབས་ཤེས་དེ་རེད་ཟེར། གཉིས་པ་དྲུང་སྤྱོད་ཟེར་བ་ནི་དེ་དེ་
 མའི་ལྷོ་བའི་སྤྱོད་བཤད་གྱི་ཡོད་ཅིང་། གཙོ་བོ་ནི་དང་ཟེར་བའི་བསམ་སྤྱོད་དེ་
 མེད་པ་བཟོ་བའི་དཔྱད་མའི་ལྷོ་བའི་སྤྱོད་ཡིན། དེ་ལ་དཔེ་ཆ་ནི་འབུམ་ལྷོ་བཞི་
 ཟེར་བཞིག་ཡོད། དེ་ནས་འབྲས་ཀྱི་ཐོག་པ་གསུམ་པ་ཨ་དགར། དེ་ནི་ཐོན་
 པའི་གསང་སྐུ་ལས་ཡིན། བཞི་པ་ཡི་གཤེན་ཟེར་བ་ནི་དེ་ལ་དཔེ་ཆ་མེམས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ལྷོ་བཞི་ཟེར་བཞིག་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་པ་ནི། ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་སྤྱོད་དེ་དང་།
 ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་ཤིག་ཡིན།
 དཔྱད་པ་ཁྱེད་པར་ཆེན་པོའི་ཐོག་པ་འཇམ་ཡང་ན་སྤྱོད་མེད་པའི་ཐོན་ཏེ་མཁར་ག་
 ལྷོ་ལྷོ་ཡང་ཟེར། དེ་ནི་ཆོད་མའི་རྒྱུ་ལས་ཆེན་པོའི་གཞུང་དང་གཅིག་མཚུངས་
 ཡིན་ཟེར། དེ་ལག་ལེན་བཟུང་ནས་སྤྱོད་པ་འདི་ལ་ཐོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀྱི་རེད་ཟེར།

② རྒྱ་ནག་གི་རིག་བྱེད་དང་ཐོན་པའི་སྤྱོད་པ།

རྒྱ་ནག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནག་པ་སྤྱད་ཐུགས་ཆེ་ཤོས་ནི་ཁྱེད་ཅེ་རེད། ཁྱེད་
 ཅོས་བཅུ་མས་པའི་དཔེ་ཆ་ཐོད་ཡིག་ནང་དུ་“ཤེའུ”ཞེས་ཟེར་བཞིག་ཡོད། དེ་
 ལ་སྤྱད་པ་ལྷོ་བའི་ཆོས་ཟེར། དེའི་ནང་ཐོན་ནི་རིག་གནས་ལྷོ་ཡིན་ཏེ་སྤྱད་ཆོས་
 དང་། སྤྱད་དང་། བཟོ་རིག་པ་སྤྱོད་པ་ཡོད། དེ་མིན་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
 དང་དེ་བ་བཞི་གཞུང་ལྷོ་(四书五经)ཟེར་བ་དེ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རེད།
 དེའི་ནང་ཐོན་རིག་གནས་ལྷོ་དང་། དེ་བཞིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་། ཤེའུ་ཟེར་བ་དེ་ཁྱེད་ཅོས་ཀྱིས་པ་རེད། དེར་སངས་ཀྱི་
 རྒྱུང་གི་མཚུས་ནང་ཁྱེད་ཅེ་དང་ཐུག་ཕྱི་ལྷོ་གཉིས་དུས་ཐོག་གཅིག་གི་མི་ཡིན་
 ཞེས་ཀྱིས་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཆན་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཐུག་ཕྱི་ལྷོ་ལྷོ་

འདས་ནས་ད་བར་ལོ་ཉིས་ཉེར་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་སྤར་བ་ཟེར་བ་དེ་གཞིར་
 བཞག་ནས་བཤད་པ་ཡིན། ཁྱད་ཅེ་ལ་ཁོར་གི་སྤྱོད་མས་སངས་རྒྱལ་ཟེར་བ་
 ཡོད་དམ་མེད་ཤད་ཆ་འདྲི་ཤུལ་ཁོར་གིས་སངས་རྒྱལ་ཟེར་བའི་མི་ཞིག་ཡོད་
 དེས་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་རྟེན་ཅེས་ངས་ཐག་བཅད་ནས་ཤོད་མི་ཐུབ་
 ཅེས་ལན་བཏབ་སྟུང་ཡོད། སྤྱོད་མ་ཁོར་མ་ཆན་ལྟར་གི་ལྷ་མ་ལྟར་སྒྲུ་རྩེ་ལ་བའི་
 རྣམས་ཁྱད་ཅེ་ལ་ལྟ་བ་དེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་ཤུལ་དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་
 ལུགས་ཀྱི་མདོ་དང་སྒྲགས་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ཆོག་ཅེས་གསུངས་ཡོད།
 དེ་འདྲ་གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་ཁྱད་ཅེ་ལ་ལྟ་བར་སངས་རྒྱལ་ཆོས་
 ལུགས་ལྟར་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བརྒྱབ་ན་རྒྱ་ཡི་མཁས་པ་ཆོས་ཁས་ལེན་མིན་སྟོར་ངས་
 ད་ལྟ་གསལ་པོ་བྱ་བྱུང་མ་སྤར། སྤྱོད་མ་ལིན་དགག་ཁྱད་དགག་ཤུལ་སྤྱོད་
 ཅེ་ལ་ལྟ་བ་དང་ཐུག་ཕྱེ་ལྟ་བ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད། འོན་
 ཀྱང་ཁྱད་ཅེ་ལ་ལྟ་བཤད་པའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཟེར་བ་དེ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
 ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་ཤོད་སྤངས་གཅིག་མཚུངས་མིན། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་
 ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ནི་རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ཏུ་དེ་རང་གིས་སྟུང་དགོས་པ་མ་
 གཏོགས་གཞན་ཕྱག་ཅིག་ལ་བཞོ་བཤད་རྒྱལ་ཡིག་མེད་ཟེར། ཁྱད་ཅེས་རང་གི་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་ཏུ་དེ་རང་གི་ས་མ་དང་སྤྱུ་གྱ་དང་ས་སོའི་མི་རབས་རྗེས་མ་ལ་སྤྱོད་
 ཡས་ཡོད་པ་དང་རང་གིས་སྟུང་དགོས་པ་དེ་བཤད་མི་དགོས་པ་ཡིན། ཡིན་
 བཤད་ཁྱད་ཅེས་ལྟ་ཁས་ལེན་དང་འདྲེ་ཁས་ལེན་མིན་ཐད་གསལ་པོ་བཤད་མེད།
 རྒྱ་ནག་གི་འོན་པོ་ལ་ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཟེར། དེ་ལ་ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཟེར་
 དགོས་ཤོད་ནི་ཆོས་དེ་དང་པོ་གསལ་གཏོད་བྱེད་མཁན་གྱི་སྟོན་པའི་མིང་ཏུ་རྒྱ་
 ཤད་ནས་ཁོད་ཤད་ཏུ་བརྒྱུར་བ་དེ་ལ་“འོ་ལྟ་ལྟ་”ཞེས་བྲིས་ཡོད། དེ་ནི་འཇིག་
 ཉིན་དེ་དང་པོ་ཆོག་སྤྱུང་བུ་ཏུ་བཤད་པ། དེ་ལ་སྤྱུལ་པ་མང་པོ་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་པ།
 སངས་རྒྱལ་ཐུག་ཕྱེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པ་དེའི་གསལ་ཤིག་ཡིན་ཟེར། དེ་མིན་ཁོན་པོའི་
 ལྟ་བུ་སྟེང་བརྒྱད་དམ་ཡུལ་ཐོབ་བརྒྱད་(八仙)ཏུ་བེར་བ་དེ་ས་སོ་ལ་སྤྱུལ་

པ་མི་འདྲ་བ་རེ་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་ཟེར། བོད་ལ་ཡང་རི་མོ་འདི་འདྲ་ཡོད། བྱུང་ཚབ་
བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་སྟོན་པ་མཉུན་གྱི་སྤྱལ་པ་ཡིན་ཟེར། ཆོས་དེ་ལ་རྒྱ་སྐད་དུ་
ཏཱ་ཅཱ་(道教) ཟེར་ཞིང་བོད་ཡིག་ནང་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྟེ་ཁི་ཞེས་བྲིས་ཡོད།
དེའི་ལྟ་བུ་ནི། ལྷ་ཆངས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱེད་པོ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་།
དེ་བཞིན་རི་ལྷ། མེ་ལྷ། སིང་ལྷ། རྒྱ་ལྷ་སྟགས་འབྱུང་བ་ལྷའི་ལྷ་ཡོད་ཟེར།
དེ་ཆོ་ཆང་མ་བོད་ཀྱི་བོན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཤོད་སྤངས་དང་འདྲ་པོ་ཡོད། ཡིན་
ནའང་ཁོང་ཆོས་ལྷ་ཆངས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱེད་པོ་ཡིན་ཟེར་བ་ལས་གནམ་
དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱེད་པོ་ཡིན་ཟེར་གྱི་མེད། བོད་ཀྱི་བོན་པོས་གནམ་གྱི་ལྷ་ཟེར་
བ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་གནམ་གྱི་ལྷ་དེ་ཆངས་པ་ཡིན་མིན་གསལ་པོ་
བཤད་མེད། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་གནམ་གྱི་ལྷས་བསྐྱས་པ་རེད་ཟེར་བའི་བཤད་
སྟུལ་ཡོད། ལྷ་དེ་ལྷ་སྤུམ་ཅུ་སྟེ་གཉིས་ནང་ནས་གང་ཡིན་མིན་གསལ་པོ་བཤད་
མེད། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་གནམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཟེར་གྱི་
ཡོད། དེ་ནི་གཙོ་བོ་གནམ་གྱི་ལྷ་ཆངས་པས་བསྐྱབ་ཞུས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་
པས་ཞོང་མ་ལ་གནམ་གྱི་སྤུམ་ཟེར་བ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་ཟེར།
དེར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་ཞོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ཟེར་དགོས་དོན་ནི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱེད་པོ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ལྷ་ཆངས་པའི་སྤྱལ་པ་
ཡིན་པས་སྟེ།

དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་རྩུད།

བཟུན་འཇུག་མདོ་《ར་》པའི་ནང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་
མཛད་པ་དང་། རྩོམ་རྒྱུ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཁྱི་ཤ་དང་ནག་ཆོ་སྟོ་ལྷ་བ་རྒྱལ་སྤྱིམས་
རྒྱལ་བས་བོད་ཡིག་དུ་བསྐྱར་གནང་བའི་《རྟོག་གི་འབར་བ་》ཞེས་པ་དེའི་ནང་
རྒྱ་གར་གྱི་བྱུང་མཐའ་མི་འདྲ་བའི་ལྷ་བ་མང་པོ་གསལ་པོ་འཛོད་ཡོད་ལ་སངས་
རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་མ་ལུང་གི་ལྷ་སྟེགས་པའི་ལྷ་བ་མི་འདྲ་བ་བཙེ་བརྒྱད་ཆང་

མ་གསལ་པོ་བཤད་ཡོད།

གཞན་ཡང་ད་དུང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྣམ་མཁན་པའི་《བྱུང་མཐའ་རྣམ་པར་གཞག་པ་རང་གཞན་བྱུང་མཐའ་ཀྱན་དང་ཟབ་དོན་མཆོག་ཏུ་གསལ་བ་ཀྱན་བཟང་ཞིང་གི་ཉི་མ་》ཉི་མུན་དུ་《འཇམ་བཞད་བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོ་》ཞེས་པ་དེའི་ནང་ལ་ཡང་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྣམ་མཁན་པའི་ཉི་མའི་དགེ་ཆུན་གྱིས་ཁོང་ལ་གནང་བའི་ཀྱན་བཤད་ཀྱི་མཆན་ཡིན་ཅིང་། མཆན་རྒྱུ་མར་རག་དབང་བཙོན་འགྲུས་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཕྱང་རྒྱུ་རྣམ་པའི་རྣམ་མཁན་པའི་《བྱུང་མཐའ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱུང་བཙུན་ལྟོན་པའི་མཛེས་རྒྱན་》དེ་《ཕྱང་རྒྱུའི་བྱུང་མཐའ་》ནི་འཇམ་བཞད་བྱུང་མཐའ་ལས་ཕྱང་གོ་བདེ་ཙམ་ཡོད་ལ་དེའི་ནང་ནང་ས་དང་། བོད་། ལྷ་གར་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་བྱུང་མཐའ་ཆ་ཆང་ཡོད།

དགེ་ལེགས་འཕེལ།

དཔལ་རི་བོ་དག་ལྟ་བུའི་བྱུང་མཐའི་ རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ།

(མཆན། གཤམ་གྱི་ཡིག་འབྲུ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་བསེ་ཆར་སྒྲོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་གྱིས་
མཛད་པའི་《དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དག་ལྟ་བུའི་བྱུང་མཐའི་རྣམ་གཞག་མདོ་ཙམ་
བརྗོད་པ་འཇམ་མགོན་བརྟན་པའི་མངོས་རྒྱན་》(གངས་ཅན་རིག་བརྒྱའི་སྒྲོ་འབྲེད་ལྗེ་
མིག་དེབ་བརྒྱུ་པ་)ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་བརྒྱུ་པ་མན་ཆད་དེ་སྒྲོབ་གཞིའི་མ་ཡིག་དང་། ཡིག་
རྒྱུད་དེ་དག་མཁས་དབང་དྲུང་དཀར་ལྗོངས་འཕྲིན་ལས་མཆོག་ནས་མ་ཡིག་གཞིར་
བཟུང་སྒྲོབ་ཁྲིད་མཛད་པའི་སྒྲུ་མཐ་ལས་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་ཐོད་སྒྲུངས་སྒྲོབ་ཆེའི་དག་
ཆན་ཆེ་མོ་བཟས་རྒྱན་བཀའ་ཆེན་ཆེ་དབང་ལགས་དང་ཐོད་སྒྲུངས་སྒྲི་ཆོགས་ཆུན་རིག་
ཁང་གི་ཞིབ་འཇུག་པ་ལོར་བྱང་མོ་རྒྱན་ལགས་རྣམ་གཞིས་ནས་དག་ཞུས་མཛད་པ་དེ་
ལགས་སོ།——བརྒྱ་སྒྲིག་པས་)

དེ་ཡང་ཆོག་མར་དག་ལྷགས་པའི་བྱུང་མཐའི་སྐར་མ་ཞུས་ཤོད་གསལ་
འགྲེལ་རགས་ཙམ་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཐོད་བྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ཞེས་པ་
ནི་ཐོད་ལ་དར་བའི་ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་
ཞེས་པའི་རྟོན་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེར་སྐབས་ཐོད་བྱི་སྒྲུ་མའི་ཆོས་ལྷགས་ཞེས་ཟེར་
སྒྲོལ་འཇུག་པ་དེ་མ་འབྲིག་པ་རེད། དེའི་ཁྱད་སྒྲུ་ཡིག་ནས་བྱུང་ཡོད་ནའང་
བཅོངས་འཇོལ་གོང་གི་རྒྱ་ཡིག་ཡིག་ཆའི་ནང་ཐོད་བྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་
ཟེར་བ་ལས་ཤིས་ཙམ་སྒྲུ་མ་ཙམ་ཟེར་སྒྲོལ་མེད། དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་
རེད་དམ་ཟེར་ན། རི་བོ་ནས་བྱུང་བ་ལྟེ་རི་བོ་ཀྱི་མཁས་པ་ཁག་གཅིག་གིས་
རྒྱ་མཆན་ཁག་ལྟ་བུར་ནས་ཐོད་བྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་

ལྷགས་ཁོ་མ་མེན་པའི་སྐོར་བཤད་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྗེས་གྲུང་གོའི་ནང་ཁྱལ་
མཁས་པ་ཁག་གཅིག་གིས་རི་བོ་ན་གྱི་རྗེས་སྤྱུ་འབངས་ནས་ཤིས་ཅང་གྲུ་མ་ཅའོ་
ཟེར་བ་དེ་བྱུང་བ་རེད།

སངས་རྒྱུ་སྐྱོ་སྤྱུགས་དེ་མི་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་དར་བ་ཡིན་ནའང་
མི་རིགས་དེ་རང་གི་བྱུང་ཆོས་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟེ། བོད་ལ་དར་བའི་སངས་
རྒྱུ་སྐྱོ་སྤྱུགས་ལ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ལ་དར་
བའི་སངས་རྒྱུ་སྐྱོ་སྤྱུགས་ལ་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ། རྒྱ་གར་སྟོ་
ཚུགས་ལ་དར་བའི་སངས་རྒྱུ་སྐྱོ་སྤྱུགས་ལ་རྒྱ་གར་སྟོ་ཚུགས་ཀྱི་ས་གནས་རང་
བཞིན་ལྷན་པ་ཡོད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཟེར་བ་ནི་བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་གོ་མས་གཤིས་དང་མཐུན་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་མ་སངས་རྒྱུ་སྐྱོ་
སྤྱུགས་སྟོག་མ་བོད་དུ་དར་དུས་སངས་རྒྱུ་སྐྱོ་སྤྱུགས་ཀྱི་སྟོ་སྤྱུ་དེ་དག་རང་རང་
ཆོ་བོད་པ་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་
བའི་སྤྱུ་སྟེན་བརྒྱན་ལ་ན་བཟའ་དང་། དབུ་ལྷ། འབས་ལྷ་མ་བཅས་ཡོད་པ་
དེ་དག་བོད་པའི་ཆས་ཆ་ཚང་ཡིན་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་གར་ནས་ཚུར་དར་བའི་ཉེ་
སྤྱུ་སྟེན་མི་རྒྱ་གར་གྱི་མི་དང་འདྲ་བའི་ཁར་གདུ་བྱ་དང་དབུ་ལ་མེ་ཉྟག་གི་
ཕྱང་བ་ཡོད་པ། རྒྱ་ནག་གི་ཉེ་བའི་སྤྱུ་སྟེན་བརྒྱན་ནི་རྒྱ་རིགས་འདྲ་བ་མ་ཟད།
ད་དུང་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་མི་རིགས་དཔའ་བོའི་ཆས་གོས་
ལྷན་པ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱུ་རས་གཟིགས་དེ་རྒྱ་མོ་ནང་བཞིན་ཡོད་པ།
རྒྱ་ནག་གི་གནས་བརྒྱན་བཅུ་དྲུག་དེ་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱ་ཁང་ནང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།
དེ་བཞིན་ད་དུང་ཆོས་བྱེད་མཁན་གྱི་ཤྱོད་ཆས་དང་ཡོ་བྱང་རྣམས་ལའང་མི་
རིགས་སོ་སོའི་བྱུང་ཆོས་ཡོད་པ་ལྟེ། དཔེར་ན། ལྷུང་བཟེད་ལ་ཆ་བཞག་ན་
བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་དགེ་སྤྱོད་ཆོའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་སྐོར་ལྷུང་ཀ་ལྷ་བྱུ་ལོག་ལ་
བཀྲུག་ཡོད་པ་ཞིག་དང་རྒྱ་ནག་གི་ལྷུང་བཟེད་ནི་འབས་རྒྱ་མེད་པའི་མཐེལ་ཆ་
སྟོ་མས་པོ་ཞིག་ཡོད་པ། མཁར་བསིལ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་

དགེ་སྤྲོད་ཚོའི་མཁར་བསེལ་ལ་མཚན་རྟེན་སྤྱིར་འོག་གཉིས་དང་རྩ་བ་རྒྱད་ཡོད་
 པ་དང་། རྩ་གས་ལྔ་ཞབ་གི་མཁར་བསེལ་གྱི་སྤྱི་ལ་མཚན་རྟེན་མེད་ལ་རྩ་ཡང་
 བཞི་ལས་མེད། ཚས་བྱེད་སྤངས་ཐད་ལ་ཡང་དཔེར་ན་མི་མི་རྗེས་འདས་མཚན་
 བྱེད་སྤྲོད་ཡང་མི་འདྲ་བ་ཡོད། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཚས་ལྷགས་ལ་མི་རིགས་
 གྱི་ཁྱད་ཚས་ཡོད་པ་དེས་ས་གནས་ཀྱི་མི་རིགས་དེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོམས་གཤེས་
 དང་མཐུན་པ་དང་། མང་ཚོགས་ནང་ཁྱབ་རྒྱ་ཆེ་བ། མང་ཚོགས་ནང་ཟུང་
 གཞི་གཏིང་ཟབ་ཚུགས་ཐུབ་པ་བཅས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། འོན་
 །ཀྱང་ཆ་ལྷགས་དང་བྱེད་སྤངས་ཐད་མི་འདྲ་བ་ཅས་ལས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་སྟོན་པ་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེས་གསུངས་པའི་ཚས་དེ་བཟུན་པ་
 རྒྱུན་མེད་ཡིན་པ། རྒྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁས་ལེན་པ། ལྟ་བུ་
 བཀའ་ཉགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་བཞི་དང་རྒྱུད་པ་བཀའ་ཉགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་
 པ་སོགས་ཀྱི་ཐད་སངས་རྒྱས་ཚས་ལྷགས་པ་ཡིན་ཕྱིན་མི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་
 དབང་གིས་མི་འདྲ་བ་གང་ཡང་མེད།

ཐོད་དུ་བཟུན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་གོང་ལ་ཚར་མས་རྟིང་མར་དད་པ་བྱེད་གྱི་
 ཡོད་པ་དང་ཕྱི་དར་གྱི་རྗེས་སུ་བྱུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་།
 བྱུབ་མཐའ་དེ་དག་ལ་ས་ཁུལ་གྱི་ཁྱད་ཚས་བྱུང་བ་ལྟེ་ས་གནས་འགའ་ཤས་ལ་
 རྟིང་མའི་ཚས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་མང་བ་དང་། འགའ་ཤས་ལ་ས་རྒྱུའི་ཚས་
 ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་མང་བ། འགའ་ཤས་ལ་དགེ་ལྷགས་ཀྱི་ཚས་ལ་དད་པ་
 བྱེད་མཁན་མང་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚས་ལ་གཞིགས་ནས་ཐོད་ལ་དར་བའི་སངས་
 རྒྱས་ཚས་ལྷགས་དེ་ལ་ས་ཁུལ་གྱི་རང་བཞིན་བྱུང་བའི་མི་རིགས་གཅིག་གི་ནང་
 ལ་འང་ས་གནས་མི་འདྲ་བར་ཚས་ལྷགས་བྱུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་དར་ཡོད། ས་
 ཁུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དེའི་དབང་གིས་ཐོད་མི་རིགས་ནང་ཁུལ་གྱི་མཐུན་སྦྲིལ་ལ་
 ཤུགས་ཁྱེན་ངན་པ་ཐེབས་ཡོད་པས་དེ་ནི་ཉལ་ཐ་ལས་སྟུག་པ་ཞིག་རེད། ས་
 ཁུལ་སོ་སོར་སོ་སོའི་དད་པ་བྱེད་ས་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མ་འགྲིག་པ་མེད་ཅིང་། སོ་

སྲི་འགྲོ་ལམ་དེ་རྩིང་མར་བརྟེན་ནས་ཕྱིན་ནའང་འདྲ། བཀའ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་
ནས་ཕྱིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་ཁྱེད་མ་གོང་མ་ཆོས་མི་ས་སེལ་ལམ་མི་འདྲ་བ་
བརྟན་གནང་བ་ལས་སྒྲེབས་ས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་རྒྱ་དེ་ལས་
གཞན་ལོགས་སུ་མེད།

རྒྱ་གར་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བྱུང་ནས་ན་ནིང་བར་ལོ་ཉིས་རྒྱུ་ལྔ་
བརྒྱ་ལྷམ་ཅུ་སྟེ་གཉིས་སྟངས་བཤད་། བར་སར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་
ནས་ན་ནིང་བར་ལོ་ཆིག་རྒྱུ་བརྒྱུད་བརྒྱ་ལྷམ་སྟངས་པ། ཐོད་ལ་སངས་རྒྱས་
ཆོས་ལུགས་བྱུང་ནས་ན་ནིང་བར་ལོ་ཆིག་རྒྱུ་ལྷམ་རྒྱ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བརྒྱུད་བཅས་
ཕྱིན་ཡོད་ཅིང་། སྲི་དེ་དག་རིང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་
ཆགས་གནས་རྒྱལ་རིམ་པར་བྱུང་བ་ཞེ། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་ལ་སངས་རྒྱས་
ཆོས་ལུགས་ལ་ཉམས་ཆག་ཆེ་བ་ཐེངས་བཞི་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ནང་ཉམས་ཆག་
ཆེ་ཤོས་རྒྱུ་ཐོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཐོད་ལ་ཐེངས་ནས་ལོ་ཁ་ཤས་སྟངས་ཆེས་ཁ་ཆེའི་དམག་
བྱུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་ཉམས་ཆག་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་མང་
པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་ནས་རྩི་ཤར་གཉིས་སུ་ཁྲོས་ཐེངས་དཀོས་བྱུང་ཡོད། བར་སར་
ཆ་བཞག་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བྱུང་ནས་ལོ་ཆིག་རྒྱུ་བརྒྱུད་བརྒྱ་སྟངས་རིང་
ནང་སྲི་ཐོན་དང་འཐབ་ཕྱོད་ཐེངས་མང་བྱུང་ཕྱོད་ཡོད། བར་སྲི་ཐོན་དེ་ལ་
རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཉམས་ཆག་ཐོན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐོད་ཀྱི་ཐོན་དང་ཡང་འདྲ་གི་མེད། དེ་
སྟེ་བར་སར་གོང་མ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མེད་པ་བརྗོད་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོ་བསད་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཕྱོད་
ཀྱང་ས་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུ་ས་ཆ་ལ་ལར་ཅ་མེད་བརྗོད་ནའང་ས་ཆ་ལ་ལར་ལུ་མཐུད་
གནས་ཡོད། ཐོད་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་བརྟན་པ་སྟེ་དར་ཕྱི་དར་གཉིས་བྱུང་སྟེ་
བརྟན་པ་སྟེ་དར་ལ་སངས་རྒྱས་བརྟན་པ་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་དེ་རྗེས་
ཐུང་དར་མས་ཆོས་བརྟུབས་ཀྱི་ཡང་ཐུར་བརྟན་པ་ཕྱི་དར་བྱུང་བ་དང་།
བརྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་རྗེས་ལ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་བྱུང་བ་རེད། རིག་གནས་

གསར་བཟེ་ཆེན་པོ་བྱང་ནས་དེ་ལྟ་པན་ཆད་ལོ་ཆེག་སྒྲིང་སྤུམ་བུ་ཅམ་གྱི་ནང་
གོང་འཕེལ་བྱང་བའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་ཆོ་རིག་གནས་གསར་བཟེ་ལོ་ཁ་ཤས་
ནང་གཉོར་བརྒྱག་བཏང་རུང་ཅ་མེད་དུ་གཉོང་བྱུང་མེད།

སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱིར་པོ་དེ་གཞན་
ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་གཞན་ལ་པན་ཐོགས་བྱ་དགོས་པ་དེ་ཡིན། མི་
དགེ་བའི་ཆོས་ཟེར་བ་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་དགེ་བའི་
ཆོས་ནི་གཞན་ལ་པན་ཐོགས་བྱེད་ཆུ་དེ་ཡིན་པས་གནོད་མི་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་མ་
འགྲིག་པར་གཞན་ལ་པན་ཐོགས་བྱེད་དགོས་པ་སྤེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཆོས་ཟེར་
བ་ཡང་དེ་ཡིན། གཙོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་
ནང་སྤྱི་ཆོགས་ལ་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། སངས་རྒྱལ་
ཆོས་ལུགས་ལ་མི་མངོན་པའི་སྤྱད་སྤྱུགས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོང་བྱུང་པ་དེའང་ཅ་
བ་དེ་ལ་བྲུག་ཡོད།

ཡང་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་ནི་བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན། དེར་གོ་
བ་གཉིས་ཡོད། གོ་བ་ལོག་པ་བྲུངས་ན་མི་འགྲིག་བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཟེར་
བ་དེ་ཆོས་ལུགས་བྱུང་མཐའ་དཔེར་ན་ས་སྐྱ་དང་། རྒྱུ་མ། བཀའ་རྒྱུད་ཆང་
མར་དད་པ་བྱས་པ་གཅིག་ཤུའི་དོན་མིན་པར་བྱུང་མཐའ་སོ་སོའི་ཆོས་ཆང་མ་
ཞུས་ཐོག་བྱུང་མཐའ་ཆང་མ་པར་བསྐྱེས་རྒྱུར་བསྐྱེས་མ་བྱས་པར་གཙང་མ་ཞིག་
བྱེད་དགོས། ཡག་ཤོས་བྱུང་ན་བྱུང་མཐའ་གང་རུང་ཞིག་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་དེའི་
ཐོག་བྱུང་མཐའ་གཞན་ཁག་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན་འཇམ་
དབྱངས་མཁྱེན་བཙེ་རིན་པོ་ཆེས་གཙོ་བོ་གནང་ཡག་རྒྱུར་མ་ཡིན་ནའང་ཆོས་
ལུགས་ཆང་མ་གསན་པ་མ་ཟད་ཆང་མ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཆང་མ་མཁྱེན་
སྤྱད་སྤྱུགས་ཤོད་གི་གསུང་ཆོམ་ནང་སྤྱུགས་རིས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་གཏན་ནས་མེད། དེ་
བཞིན་རྩ་དཔལ་སྤུལ་དང་། པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཛན། རྒྱལ་བ་
སྤྱུང་ལྷ་པ་ཆེན་པོ། དེལ་མགོ་མཁྱེན་བཙེ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱུགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རེད།

དེར་བཞེན་རང་ལ་གཙོ་བོ་བྱེད་ཡག་གི་ཚོས་ལྷགས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཁར་ཚོས་
 ལྷགས་གཞན་ཚང་མ་གསན་ཐོག་ ཚོས་ལྷགས་སོ་སོའི་བཞེད་སྒྲུབ་པར་བསྐྱེས་
 ཚུར་བསྐྱེས་མ་བྱས་པར་རིམ་རིམ་བཞེན་རང་འཇགས་བཞག་པ་དེ་ལ་བྱ་བ་མཐའ་
 རིས་མེད་ཟེར། ར་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཚོས་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་གྱི་མེད་ལ་
 ཚོས་ལྷགས་ཚང་མར་བརྟམས་ཡོང་དུས་ཞེ་དྲག་ཤེས་གྱི་ཡང་མེད། ཡིན་ནའང་
 བྱ་བ་མཐའ་ཚང་མ་ཁོད་ཀྱི་བྲམ་གོང་མ་ཚོས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་བསམ་པ་དང་
 བརྟན་ནས་ཚོས་གསུངས་ཏེ་གང་ལྟར་གདུལ་བྱ་ཚང་མ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཆོད་པའི་ལམ་ལ་བྱིད་ཡག་གི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཡིན་པ་དེ་གསལ་བོ་ཤེས་གྱི་
 ཡོད།

དཔལ་མཉམ་མེད་རི་ཁོ་དགེ་ལྷན་པའི་རིང་ལྷགས་ཀྱི་མ་མེད་པའི་རྣམ་
 གཞག་དངོས་བཤད་པ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཞེན་གྱིས། ལྷན་པའི་དམ་
 ཚོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། བརྟན་པའི་བདག་པོ་ལྷན་པ་ལྷགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་འགྲོ་བ་ཉན་མངས་
 ལ་སྒྱུད་པའི་སྒོ་དང་མཐུན་པར་ཚོས་གྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དུ་གསུངས་
 པ་ཐམས་ཅད། བརྒྱད་བྱའི་སྒོ་ནས་ཀྱན་རྒྱུ་ལོང་བ་དེན་པ་དངོས་བརྟན་བརྟན་
 བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ལྷན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དོན་དམ་བདན་པ་
 དངོས་བརྟན་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ལྷན་པའི་རིས་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་
 དང་། གདུལ་བྱའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་རིགས་
 ཅན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ཕྱེ་ཚྭ་
 དང་། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ལམ་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱེ་ཚྭ་དེ་ཕྱེ་ཚྭ་གཉིས་སམ།
 ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐབ་པ་གཙོ་བོར་སྟན་པའི་འདུལ་བའི་ཕྱེ་ཚྭ། ཉིང་
 རེ་འཛིན་གྱི་བསྐབ་པ་གཙོ་བོར་སྟན་པའི་མདོ་ལྟའི་ཕྱེ་ཚྭ། ཤེས་རབ་གྱི་
 བསྐབ་པ་གཙོ་བོར་སྟན་པའི་མདོ་ལྟའི་ཕྱེ་ཚྭ་དེ་ཕྱེ་ཚྭ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་།

རྟགས་པའི་བཏུན་པ་ཐངས་ཅད་ཀྱང་བསྐབ་པ་གསུམ་ཏུ་འདྲུ་བས་ཕྱི་སྟོན་
 གསུམ་དང་བསྐབ་པ་གསུམ་ཏུ་མ་འདྲུས་པའི་ལྷང་རྟགས་ཀྱི་ཚེས་མེད་དོ། །དེ་
 ལྟར་དུ། ལྷང་སྒྱུ་རྩལ་པའི་རྟེན་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཕྱི་སྟོན་གསུམ་གྱི་དགོངས་པའི་
 དོན། །འགལ་བ་མེད་ཅིང་ལེགས་གནས་པ། །གང་ཏུ་དེས་པར་ཡོད་པ་
 དེ། །དྲང་སྟོང་ཆེན་པོའི་བཏུན་པ་ཡིན། །བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་སྐབ་པ་ནི།
 སྐབ་དང་བལ་བར་ལེགས་གནས་པ། །གང་གི་སྒྲིགས་ལ་མཆིས་ལྟར་པ། །དེ་
 གི་སངས་རྒྱལ་བཏུན་པ་ཡིན། །ཐབས་དང་མེས་རབ་ལེགས་འབྲེལ་ཞིང་།
 རྟོང་ཉིད་ཉིད་ཆེའི་ཉིད་པོ་ཅན། །གང་ཏུ་ལེགས་པར་གནས་ལྟར་པ། །དེ་གི་
 ཐེག་ཆེན་བཏུན་པ་ཡིན། །མཐའ་དང་བལ་བའི་ལྟ་བུ་དང་། དཔྱད་འཆག་ཆ་
 མཉམ་སྒྲིམ་པ་དང་། བདེ་ལེགས་བཤད་སྐབ་འགལ་མེད་སྟོན། །དེ་གི་བཏུན་
 པ་སྐྱོན་མེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷང་གི་བཏུན་པ་ཕྱི་སྟོན་གསུམ་
 དང་མི་འགལ་བའི་ལྟ་སྒྲིམ་སྟོན་གསུམ་སྟོན་པ་དང་། རྟགས་པའི་བཏུན་པ་
 བསྐབ་པ་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐབ་པ་དང་རྟེན་སྒྲུ་མཐུན་པ། དེའི་ཕྱིར་དུ་
 ཐབས་ཀྱང་རྒྱུ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། མེས་རབ་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་
 གཉིས་བྱང་ཏུ་འབྲེལ་བའི་རྟོང་ཉིད་ཉིད་ཆེའི་ཉིད་པོ་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་
 ལྟན་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཏུན་པ་ཞེས་བེད་ཞིང་། ཀྱང་རྒྱུ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཉི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མདོ་ལས་བཤད་པ་རྒྱག་སྟོལ་གཅིག་དང་། ཐུགས་
 ལས་བཤད་པ་རྒྱག་སྟོལ་ཞིག་ལྟེ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། མདོ་ལས་བཤད་པ་རྒྱག་
 སྟོལ་ནི་ནམ་རྒྱུན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཐོག་
 བས་བཤད་པ་རྒྱག་སྟོལ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྟེ་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷང་རྟགས་ཀྱི་བཏུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 ལ། བཟོད་ལས། རྒྱལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །(རྒྱལ་གནས་ནི་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་) སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོར། །ཞེས་དང་། བདེ་ལྟེ་རྒྱན་
 ལས། །དེ་གི་བཀ་ཆགས་རྟགས་དང་ཞི་བ་དང་། །རབ་ཏུ་རྟགས་པས་རྒྱམ་

པར་སྒྲིལ་བར་བྱེད། ། ཅེས་ལུང་མེ་སྒྲོན་གསུམ་ལ་སྒྲིལ་པ་ལྟས་པས་རང་རང་གི་
 རྟོན་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་འཛིག་ བསམ་པས་རྟོན་ཆད་མའི་སྒྲིལ་བ་རྟོགས་
 པར་བྱེད། སྒྲིལ་པས་ཁི་ལྷག་གིས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཁི་བར་བྱེད་ཅིང་
 ས་པོན་ལས་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིལ་བསམ་ཡ་མ་བུལ་བར་
 གཅིག་གི་གཅིག་གཅིག་གིས་བསམ། གཅིག་གི་སྒྲིགས་སུ་གཅིག་འཁྱ་བའི་སྒྲི་
 བས་རྒྱུད་རིམ་པར་སྒྲུངས་ཏེ། ཞེས་པ་དེ་ནི་བསམ་པས་བསམ་སྒྲིལ་བྱང་ནས་
 དབྱེད་སྒྲིལ་བྱེད་པ་དེ་བཟག་དབྱེད་བྱས་པ་ཞིག་རང་ཡིན། དབྱེད་སྒྲིལ་བྱས་
 བས་དངོས་འབྲེལ་རང་གི་སེམས་དང་རྟོན་གཉིས་འདྲེས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།
 དེ་ཡང་སྒྲིལ་པ་བྱས་ནས་བསམ་པ་མ་བྱས་པར་རང་གི་སེམས་དང་ཆོས་གཉིས་
 རྒྱལ་འགལ་སོང་ཆེ་མི་རྒྱལ་བྱ་འཁྱར་པ་ལྟར་འབྲེལ་མཁན་དང་རྟོན་གཉིས་རྒྱལ་
 དང་རྒྱལ་བཟན་པ་ལྟར་ཆོས་དང་སེམས་གཉིས་མི་རྒྱལ་སྒྲིལ་ལྟར་ཆགས་རྒྱ་
 རེད། སྒྲིལ་པས་ཁི་ལྷག་གིས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཁི་བར་བྱེད་ཅིང་ཞེས་
 པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཁི་བར་བྱེད་མཁན་ནི་ཁི་གནས་དང་ཉོན་མོངས་
 གྱི་ས་པོན་མེད་པར་བཟོ་མཁན་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པས་སྒྲིལ་པས་ཁི་ལྷག་གིས་
 ཉོན་མོངས་མངོན་འཁྱར་པ་ཁི་བར་བྱེད་ཅིང་། ས་པོན་ལས་སྒྲིལ་བར་གསུངས་
 པ་ལྟར། སྒྲིལ་བསམ་ཡ་མ་བུལ་བར་གཅིག་གི་གཅིག་གཅིག་གིས་བསམ།
 གཅིག་གི་སྒྲིགས་སུ་གཅིག་འཁྱ་བའི་སྒྲི་བས་རྒྱུད་རིམ་པར་སྒྲུངས་ཏེ་ཞེས་པ་དེ་
 ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

རྟོགས་པའི་བཟན་པ་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་
 པར་ལེགས་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཆོག་པས་པ་མ་ལྟས་པ་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིལ་མོང་དང་
 སྒྲིལ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་རྟེན་བྱེད། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་
 པས་ཉོན་མོངས་དང་སེས་བྱའི་སྒྲིལ་པས་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིལ་གྱི་རྒྱལ་པ་མ་ལྟས་པ་
 ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད། སེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པས་སྒྲུང་ཁམས་སྒྱེ་མཆེད་སྒྲིགས་
 གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་བ་དང་། རི་སྒྲིད་པའི་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ཤེས་ཤིང་གནས་ལུགས་བྱི་རྩོམ་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟགས་པས་བར་པ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་གོ་འཕང་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཤི། དེ་ལྟ་བུའི་
 ལུང་རྟགས་བྱི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མ་རྟགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟག་པ་དང་།
 (ལོག་པར་རྟག་པ་ནི་སྐོབ་པ་ལོག་པ་དང་། མ་རྟགས་པ་ནི་ཆོག་རྩོམ་ཅི་མ་ཤེས་
 པའི་རྩོམ་པའི་) བེ་ཆོམ་བྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དྲུང་ས་ནས་སྤངས་ཤིང་གསེར་
 སྤངས་བཙོ་མ་བྱི་རྩར་བྱས་པ་ལྟར་མཛད་དེ། གསེར་སྤངས་བཙོ་མ་བྱི་རྩར་
 བྱས་ཐེར་བཞི་ཡང་རྫོས་སྤྱར་རྫོས་བྱིས་གསེར་མེ་ལ་བསྟེག་པ་དང་རྒྱ་ལ་བསྟེག་
 བས་གསེར་སྤྱོད་ལྟ་མེད་པ་བཙོས་པའི་རྩོམ་པའི་ཞིང་། དེ་ནི་འཇམ་མགོན་
 ལྷ་མས་གསུངས་པ་ནམས་གསེར་སྤངས་བཙོ་མ་ལྟར་ལྟར་སྤྱོད་མེད་པའི་རྩོམ་
 པའི་) བརྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོ་བར་པའི་བསྟེན་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཞིར་
 གཟུང་། རྩེ་སྤྱོད་གསུམ་དང་ལྷག་པར་ཐེག་ཆེན་བྱི་རྩེ་སྤྱོད་ལས་བྱང་རྒྱལ་བྱི་
 སེམས་དང་། ས་དང་ས་རྩོམ་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། བདག་མེད་
 རུ་མོ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྐོ་ནས་བརྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་
 སྐོ་མ་པ་ལ་མ་གྲ་བར་བྱི་འདུལ་བའི་སྤྱོད་ལས་ལ་གནས་ཏེ་བརྟན་པ་སྤྱི་ལོ་སྤུ་ག་
 སྤྱོང་ཞིང་། བར་གསལ་ལྷགས་བྱི་ཉམས་ལེན་ཐབ་མོ་རིམ་གཉིས་བྱི་རྣལ་འབྱོར་
 ལ་བཙོན་པས་མདོ་སྟགས་རིས་སུ་མ་བཅད་པར་པན་རྩོན་འགལ་མེད་ཤོགས་སུ་
 འབྱེར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྐོས་སྤྱོད་གསུམ་བྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སྤྱོན་བྱི་ཆ་ལྷ་མོ་
 ཅམ་ཡང་མ་གོས་པར་རྣམ་པར་དག་པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ལ།
 དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དག་ལྟར་པའི་ཐུབ་མཐའ་ཞེས་སྟན་ལྷགས་ལྟ་མོ་རྩོམ་མོ་
 འཇམ་ཤིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྩེ་སྤྱོད་མའི་རིང་ལུགས་འདི་ལ་དཔེ་ལུགས་པའི་ཐུབ་མཐའ་ཞེས་
 ཡོངས་སུ་གསུམ་པ་ནི། ཞོར་དུ་བརྗོད་ཐིག་པ་ལྟར་གདན་སའི་མིང་གིས་
 བདགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དགའ་ལྟན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
 ཤིང་ལྷག་འདེབས་མཛད་དེ། སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་དེར་བརྟན་ཆགས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་རྗེའི་རིང་ལུགས་ལ་ཆོས་རྗེ་དགའ་ལུན་པའི་ལུགས་ཞེས་གྲགས་ཤིང་།
 བརྗོད་བདེ་དབང་གིས་ཐིས་སུ་དགེ་ལུགས་པ་ཞེས་འབོད་པ་རྒྱན་ཆགས་པ་ཡིན་
 ཀོ། ། རྗེའི་རིང་ལུགས་ལ་དགའ་ལུན་ལུགས་ཞེས་པའི་མཆོན་བྱང་བའང་།
 བཀའ་གདམས་སྤྱིགས་བམ་ལས་ལུང་བཟུན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ཆོས་ལེའུ་ཉིར་དུག་
 པའི་མ་འོངས་ལུང་བཟུན་ལས། (ས་ཆོས་དང་བྱ་ཆོས་གཉིས་ལས། འཕྲོམ་
 རྟོན་པས་རྗོལ་རྗེ་ལ་ཁྱེས་ཏེ་རྗོལ་རྗེས་གསུངས་པ་ལ་ས་ཆོས་དང་། རྗོལ་ལེགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁྱེས་ཏེ་རྗོལ་རྗེས་ལན་བརྒྱན་པ་ལ་བྱ་ཆོས་ཟེར་) ཐ་མར་
 བཟུན་པའི་མེ་རྩ་དག ། གྲགས་པའི་མཆོན་གྱིས་གསོ་བར་བྱེད། ། ཏུ་མའི་
 སན་བདེ་རྒྱབ་པར་བྱེད། ། དེ་ཡང་གནས་མཆོག་དམ་པ་ཡིན། ། ཞེས་ཆོག་
 རྒྱུ་གཉིས་པས་རྗེའི་མཆོན་བྱང་དང་། གནས་མཆོག་དམ་པ་ནི་དགའ་ལུན་
 ཞེས་པའི་མིང་འདིས་དེའི་ཆོས་ལུགས་ལ་འདྲ་བ་པར་བཟུན་པ་ཡིན་ཞེས་རང་
 དེའི་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་སོ། ། དགེ་ལུགས་པ་ཞེས་པ་ནི་གོང་དུ་
 བརྗོད་པ་ལྟར་གདན་སའི་མིང་ཆོས་ལུགས་ལ་བཏགས་པ་ལྟེ་དཔེར་ན་གདན་
 སའི་གཙོ་བོས་སྐྱུ་ལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ས་སྐྱའི་ཆོས་ལུགས་དང་། ཡང་ཀམ་
 ཀམ་ཆར་ཞེས་ཁམས་དུ་ཀམ་པ་བཞུགས་སའི་བྲག་ཕུག་གི་མིང་ལས་ཀམ་བཀའ་
 བརྒྱད་ཅེས་བཏགས་པ་ལྟར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དགའ་ལུན་རྣམ་པར་རྒྱལ་
 པའི་སྤྱིང་རྒྱལ་འདེབས་མཛད་ཏེ་སྐྱ་ཆོ་སྤྱད་དུ་རྒྱན་བཞུགས་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་དེའི་རིང་ལུགས་ལ་ཆོས་རྗེ་དགའ་ལུན་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་མཆོན་བྱང་བར་
 བཟུན་པ་དང་ཡང་སྤྱི་ཆེན་དཀོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་སྤྱེམས་རྒྱལ་བྱིམས་ཤེས་
 རབ་འོད་དུ་འཕྲོན་ཁར་དུལ་ལྷ་མེར་པོ་བཞེས་འཕྲོ་ཞིག་གནང་ནས་འདི་ལྟར་ལ་
 ར་རྗེས་སུ་དུན་པར་གྱིས་གསུངས་པར་བརྟེན། དེའུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་
 དུག་དང་དེའུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུ་ཞེས་བཤད་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
 ཡོད་པ་དེའི་རྗེས་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི་རྩམ་ཡིག་གཞན་ནང་ནས་མཐེན་རྒྱ་དང་།
 སྤྱེམས་རྒྱལ་བྱིམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱི་ཆེན་དཀོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་མདུན་ནས་

དག་སྤྱོད་གི་སྒྲུབ་པ་ཞུས་གནང་བ་དང་། ལྷ་མོས་ཐོང་དུ་ཐེབས་ཁར་ལྷ་མས་
 དབུ་ལྷ་མོར་པོ་བཞེས་འཕྲོ་ཞིག་གནང་ནས་སྤྱོད་ཀྱིས་ལྷ་མོ་འདི་ལྷ་ནས་ཐོང་
 ལ་དཔལ་ཆོས་འདུལ་བའི་བཏུན་པ་དར་སྤེལ་གཏོང་དགོས་ཞེས་བཀའ་རྒྱལ་ཞིང་།
 དེ་ནས་བཟུང་ཐོང་གི་བཏུན་པ་ལྷི་དར་གི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆང་མས་དབུ་ལྷ་
 མོར་པོ་བཞེས་སྤེལ་བྱུང་ཞིང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་ཀྱང་ལྷ་མོས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་
 རབ་ཤོགས་བཏུན་པ་ལྷི་དར་གི་ཐོང་གི་མཁས་པ་ཆོ་ལ་དུན་གསེ་མཛད་ཆེད་
 དབུ་ལྷ་མོར་པོ་བཞེས་པ་རེད། སྤན་གི་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་དབུ་
 ལྷ་མོར་པོ་མནའ་བས་པ་ཡིན་པས། རྗེ་ལྷ་མས་ཀྱང་འདུལ་བའི་བཏུན་པ་རིན་པོ་
 ཆེ་ཉམས་པ་གཞི་ནས་གསོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་དབུ་ལྷའི་ཁ་དོག་སྤོང་གི་འདུལ་
 འཛིན་པ་ནམས་དང་མཐུན་པའི་མོར་པོར་མཛད་པར་བརྟེན། རྗེའི་རིང་
 ལུགས་ལ་ལྷ་མོར་འཆང་བའི་ལུགས་ཞེས་གྲང་ལུགས་སོ། ། དེ་ནི་དབུ་ལྷ་མོར་
 པོ་བཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་དགེ་ལུགས་པའི་བཏུན་པ་འཛིན་པུས་བྱའ་བ་མེད་ནའང་
 དབུ་ལྷ་མོར་པོ་འདིས་བཏུན་པ་དར་འཕེལ་ཡོང་རྒྱར་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཡིན་
 རེད་ཅེ་ཉམས་མཛད་པ་རེད། ད་ཆ་དབུ་ལྷ་མོར་པོ་བཞེས་ནས་དགེ་ལུགས་ཀྱི་
 ཉེ་མོས་སྤྱོད་གསུམ་གཏན་ནས་གསུང་མི་བྱའ་མཁན་ཡོད་ལ། དབུ་ལྷ་དཔའ་པོ་
 བཞེས་མཁན་ནང་ལའང་བཀའ་རྒྱུད་དང་རྟེན་མའི་ཆོས་ཆ་ཆང་བ་གསུང་རྒྱ་
 མེད་མཁན་ཡང་ཡོད། གཞན་ཡང་། དེང་སྐབས་གསར་རྟེན་གི་བྱའ་མཁའ་
 ཞེས་པའི་གསར་མ་ནི་དགེ་ལུགས་པ་ཁོ་ན་ལ་འབྲུལ་བ་མང་པས། རྒྱུར་གསར་
 རྟེན་གི་བྱའ་མཁའ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་འདི། གསར་ཐགས་གསར་རྟེན་མ་
 གཏོགས་མདོ་ཚུགས་ལ་དེའི་ཐ་སྟད་མེད། དེ་ཡང་བཏུན་པ་ལྷི་དར་གི་དབུ་
 ཚུགས་སྐབས་པལྷེ་ཏ་སྤྱི་ཏི་དང་། སོ་རྩ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་
 གསར་ཐགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷེ་ཐོང་སྐད་དུ་བརྒྱུར་པ་མན་ཆད་ལ་གསར་ཐགས་གསར་
 མ་དང་། དེའི་རྒྱས་དྲངས་པའི་བཏུན་པ་ཐ་དར་གི་དུས་སུ་སོ་རྩ་བ་ལེ་ར་ཅ་ན་
 སོགས་ཀྱིས་བརྒྱུར་བའི་གསར་ཐགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷེ་ལ་གསར་ཐགས་རྟེན་མ་ཞེས་

ཟེར། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པའི་པོ་དེ་བཤེར་དང་པོ་དཀར་ལྷ་རྒྱ། རྒྱལ་པ་
 (ལྷ་ལ་༡༠༡) ལོར་པོ་དེ་རྒྱལ་ལྷ་དང་མས་རྒྱལ་སྤྱི་བཟུང་ཉི་བཟུན་པ་
 བཟུངས་པས་བཟུན་པ་སྤྱི་མཐུག་བཟུས། བཟུན་པ་ལྷི་དར་གྱི་མཁོ་ཆུ་
 བྱ་(༡༢༩) ལོར་རྒྱལ་པར་བྱ་ཉིན་གྱིས་གཟུངས། འདི་དག་གི་ལོ་ཆོག་ས་ལ་
 གཟུང་ཆུ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ན་ཡང་བཟུན་པ་སྤྱི་དར་གྱི་བ་སྤྱད་ནི་
 འདུལ་བའི་བཟུན་པ་ལ་ཤོ་དགོས། དེས་ན་གསང་སྤགས་གསར་མ་ནི། ས་སྤྱི་
 དང་བཀའ་བརྒྱན་ནས་བཟུང་དགེ་ལྷན་པའི་བར་གྱི་བྱའ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཟེར་དགོས་པ་ལས་དགེ་ལྷན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནོ། ། སྤྱིར་བྱའ་མཐའ་སོ་
 སོ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདོད་ཆུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་
 གཙུ་པོ་ལྷ་པའི་སྤོ་ནས་བྱའ་མཐའ་བ་དང་པར་འཛག་པ་ཡིན་པས། པོ་དེ་
 འདིར་བཟུན་པ་སྤྱི་དར་གྱི་དུས་སྤྱི་ལྷ་བ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་ལྷ་བཅན་གྱིས།
 ལྷ་བ་དང་སྤྱི་དར་མཐུན་ཆེན་པོ་རྩི་ས་དུ་འདི་ལྷགས་བཞེན་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཐོག་
 མར་ཁྲིམས་བཟུགས་པ་དང་། རྒྱའི་རྒྱ་མར་ཆར་བཅད་པའི་རྩིས་སྤྱི་ཡང་།
 རྒྱལ་པོས་དེ་ལྷན་ཆད་ལྷ་བ་སྤྱི་བཟུང་ལྷ་བྱ་དགོས་ཤིང་རྒྱ་མར་གྱི་ལྷགས་ལྷ་ར་
 ལྷ་བ་ཆད་པ་གཙུ་དོ། ཞེས་དེ་ལ་བཟུགས་མཐོང་པར་བཤད་པས། དེས་ན་
 བཟུན་པ་སྤྱི་དར་ལ་མེམས་ཅམ་པའི་རིང་ལྷགས་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགའ་ཞིག་
 རྩོན་མོད་ཀྱང་། གཙུ་ཆེ་བ་མཐུན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་དང་སྤྱི་བཟུང་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ལྷ་
 ལའི་རིང་ལྷགས་ཡིན་པས་དེ་ལྷ་མ་རར་རྒྱུད་པའི་ལྷ་བ་ཞིད་དར་ཆེ་ཞེས་སྤྱི་བཟུང་
 རིན་པོ་ཆེས་གཟུངས། བཟུན་པ་ལྷི་དར་གྱི་སྤྱི་དར་ནས་ས་སྤྱི་པ་དང་། བཀའ་
 བརྒྱད་པ་སོགས་བྱའ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་འབྱོར་ཀྱང་། རི་པོ་དགེ་ལྷན་པའི་
 བྱའ་མཐའ་འདི་ནི་ལྷ་སྤོ་སྤྱི་དཔལ་གྱི་ཆ་ལ་སྤྱི་བཟུང་གི་རྣམ་པ་སྤོ་མོས་ཀྱང་མ་
 ཤོས་པར་རྒྱལ་པའི་དགོངས་པའི་ཡང་སྤྱི་དུ་གནས་པ་དང་། རྒྱ་པ་རོལ་དུ་
 ལྷན་པའི་ཐོག་པ་སྤྱི་དང་། ལྷ་པར་དུ་གསང་སྤགས་རྩི་རྩི་ཐོག་པའི་ལམ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་རྒྱུད་དང་བྱའ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་བུག་དུ་གནས་པ་སོགས་

ལྷ་བ་མཐའ་འདི་ལ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱ་དེ་ཆོས་སྤྱན་སྤུམ་ཆོག་པ་མང་དུ་
 ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་རེ་ནས་འདིར་བརྒྱན་ན་ཉ་ཅང་སྒྲོས་ཆེ་བས་རྗེ་ཡཔ་སྤུམ་
 གྱི་གཞུང་ལྷགས་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། བཀའ་
 གདམས་གསུམ་མ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཁོ་ཙཱ་ཆེན་མའ་བརྒྱན་པའི་བཀའ་གདམས་
 པ་དང་དགེ་ལྷགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཟེར་བ་ལས་དགེ་ལྷགས་པ་གཅིག་ལྟར་བརྒྱན་
 པ་ཡིན། གསུམ་ཉིད་གི་ལྷ་བ་མཐའ་ཞེས་པའི་བསྟན་འདི་གསུང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོག་
 ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། བསྟན་པ་སྟེང་དར་བྱི་དུས་སྤུམ་བརྒྱར་བའི་གསུང་ལྷགས་
 ལ་གསུང་ལྷགས་ཉིད་མ་དང་བསྟན་པ་བྱི་དར་ལ་བརྒྱར་བ་ལ་གསུང་ལྷགས་
 གསུམ་མ་ཞེས་ཟེར། བསྟན་པ་སྟེང་དར་སྟོར་མདོར་བསྟུས་བྱས་ན་རྒྱལ་པོ་སྟོར་
 བཅན་སྐམ་པོའི་སྐབས་བསྟན་པ་དབྱ་བ་ཉིས་ནས་སྟངས་དར་མས་སངས་རྒྱས་
 ཆོས་ལྷགས་མ་བརྒྱབས་པར་བྱི་དུས་སྐབས་དེ་ལ་བསྟན་པ་སྟེང་དར་བྱི་དུས་སྐབས་
 ཟེར་བ་དང་། བསྟན་པ་སྟེང་དར་དང་བྱི་དར་བར་སྟོར་ཁོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་མེད་
 བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་སྟངས་དར་བྱིས་བསྟན་པ་བརྒྱབས་པ་ནས་བཅིས་དེ་ཁོ་
 ཙཱ་ཆེན་པོར་ལ་ཐེབས་ཏེ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་བྱུང་བར་རམ་སྲ་ཆེན་
 གྱིས་ཁམས་ནས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་དར་འཕེལ་བཅར་གནང་བའི་བར་དེ་
 ཡིན། བསྟན་པ་བྱི་དར་དབྱ་ཚུགས་སྐབས་པ་རྗེ་ཉ་སྟེ་ཉི་ཤེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་
 ལྷ་བ་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། ཁོང་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 བར་ནས་བྱུང་ཅེར་སོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་སྤྱི་ལོ་གསུམ་པས་ནང་པའི་མཁས་པ་འདི་
 རྒྱ་གར་ལ་བཞུགས་ན་སྤྱི་ལོ་གསུམ་པའི་བསྟན་པ་དར་སྟེལ་གཏོང་རྒྱར་གཤོད་སྟོན་
 བྱིན་ཏེ་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་འདུག་སྟེ་ནས་མཐུ་བཅུ་བ་སྟེ་བྱུགས་མེམས་འབྱུར་ནས་
 བོད་ལ་ཐེབས་དགོས་བྱུང་བ་དང་། བོད་དུ་ཚུན་རྗེས་བོད་སྟངས་མ་ཕུན་
 ལྷུགས་གཅིང་ན་ནག་དུ་ལོ་ཤས་ལྷག་རྗེ་མཛད་དེ་བཞུགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་
 ཁོང་གི་སྒྲོབ་མ་དབྱལ་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་སྟོན་བདག་ལ་གསེར་མང་
 པོ་སྟེང་ནས་སྤུམ་ཉི་ཤེས་ལ་གདན་དྲངས་ནས་གདན་ཞོག་དུ་སྟོང་མང་གི་ཕ་

ལྷ་ཁང་ཡོད་ས་དེར་ཡུན་རིང་བཞུགས། ལྷ་བས་དེ་དུས་ཁྱེད་ཀྱི་འཁོམ་གསུམ་ཉེ་
 ཁྱེད་བཙུན་འགྲུལ་གཡུང་དྲུང་དང་། འཁོམ་ཉེན་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས།
 རྒྱ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་བཅས་ལྷ་མཆོད་གསུམ་གྱིས་སྒྲིའི་དྲུང་ནས་ལྷ་རིག་
 པ་མོགས་གསན་པ་དང་། ཁོང་རྣམ་གསུམ་ནི་མཛོན་མཆོད་ཡོད་པ་དང་མོ་
 མའི་ལྷ་ལྷེ་སྒྲིའི་ཆར་མ་གསུང་རྒྱ་ཡོད་མཁན་གྱི་ལྷ་ལྷོ། ཡང་བཤད་སྐོལ་
 གཅིག་ལ་སྒྲིའི་ཁོད་ལ་མེད་པས་རྟོན་གཙོ་ཁོ་ཁོ་ཁོང་གི་ཡུམ་འདས་ཆེས་གཙང་རྩ་
 ར་གཞི་མི་ཆང་ཞིག་གི་ཐབ་འོག་དུ་ཤིག་པ་རྩ་ཉག་ལ་སྒྲིལ་ཡོད་པས་དེ་རྒྱབས་
 པར་མེད་པས་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་སྐོལ་ཡོད། ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དེས་རྒྱ་
 གར་དུ་བརྩེ་དེའི་མཆོན་ཡོད་པའི་བྲ་མ་བདུན་ཅུ་ལྷག་བཞེན་གནང་ཆུང་ཡོད་
 པས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡིན་ལྟ་བུ་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་
 ཁ་བ་ཆེན་པོས། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྤོན་ལམ་ཆོགས། །རྒྱབས་
 ཆེན་དགེ་ཆོགས་དུ་མས་བསྐྱལ་བར་བྱེད། །ལྷང་བ་དག་པའི་འཕགས་པའི་
 ཡུལ་བཟོད་ནས། །ལམ་འདི་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་གསལ་མཛད་པ། །འཇིག་
 རྟེན་མིག་འབྱུར་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། །གསང་བའི་མཛོད་འཛིན་སྟོ་བྲག་
 མར་པ་མོགས། ཞེས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་རྒྱབ་པའི་སྤོན་ལམ་གྱི་ཆོགས་མོགས་
 རྒྱབས་ཆེན་གྱི་དགེ་ཆོགས་དུ་མའི་མཐུ་ལས་རྒྱ་གར་ལ་མེད་པས་ནས་བརྩེ་དེའི་བྲ་
 མ་དུ་མ་བཞེན་ནས་བོད་ལ་གསང་སྒྲགས་གྱི་བརྟན་པ་ཉི་མ་གར་བ་ཉུ་བུ་བརྩེས་
 གནང་མཁན་སྟོ་བྲག་མར་པ་མོ་རྒྱུད་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། རྟེན་ག་
 མཆོས་ལོ་རྒྱུ་བ་བཅས་ཁོང་རྣམ་གསུམ་བཀའ་རྒྱན་ཆེན་པོ་ཡིན། ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་
 ཆེན་བཟང་པོ་དེ་ཞལ་རས་སྐམ་པོ་ཞིག་ལ་སྒྲུན་བྱ་མིག་ཡིན། བྱ་མིག་ཟེར་བ་
 དབྱིབས་སྐར་སྐར་གྱི་རྟོན་མ་ཡིན་པར་མི་ཡིན་ན་མིག་བཅུ་མས་དུས་སྐར་གི་མིག་
 པགས་མར་ཡོང་བ་ལས་འོག་གི་མིག་པགས་ཡར་བྱེན་དུ་ཡོང་མི་ཤིན་པ་དང་།
 བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་མིག་བཅུ་མས་སྐབས་མིག་པགས་འོག་མ་དེ་ཡར་བྱེན་དུ་ཡོང་
 གི་ཡོད་པ་རེད། ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སྤོན་དེ་མིག་པགས་འོག་མ་ཡར་

ཁྱེན་དུ་འགྲོ་མཁན་ཉི་ལྔ་མིག་ཡིན་པ་དང་ཞལ་མཆུ་ཡང་བྱ་ཡི་མཆུ་ཉི་ནང་
བཞེན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེར་བཞེན་སངས་རྒྱས་བཙུ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལུང་
བཟུན་ནང་། རྒྱལ་པོ་འོད་ཀྱི་མིང་ཅན་དང་། དགེ་སྤྲོད་བྱ་ཡི་གཤོང་པ་ཅན་གྱི་
དུས་སྤྱི་འོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་
བཟུན་གནང་ཡོད། རྒྱལ་པོ་འོད་ཀྱི་མིང་ཅན་ནི་མངའ་རིས་ཀྱི་ལྷ་སྤྱེ་མ་བྱང་
ཆུབ་འོད་ཡིན། ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། བེ་རྩ་ཅན། རྒྱལ་སྤྱོད་ལྷན་
ཤེས་རབ་བཅས་ནམས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དང་འོད་ལ་
བཀའ་འདྲིན་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡིན། ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་གསང་འདུས་
དང་། བདེ་མཆོག་ ལྷན་གྱི་སྒྲོར་སོགས་མང་པོ་བརྒྱར་གནང་ཡོད་པ་དང་།
བཟུན་འཕྱར་ནང་མང་ཆེ་བ་རྒྱལ་ལོས་བརྒྱར་གནང་ཡོད། རྒྱལ་ལོས་ད་
དུང་། བེ་རྩ་ཅན་ནམ་མཁའ་ཉི་མ་འདྲ། རྒྱ་ཙག་ཞང་གསུམ་ནམ་མཁའི་
སྐར་མ་བཞིན། རྒྱལ་ལོ་རྩ་ནི་མོ་རེངས་སྐར་ཆེན་ཅམ། ཞེས་གསུངས་
ཡོད། བེ་རྩ་ཅན་ནི་འོད་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་ཉིར་ལྷའི་གས་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གིས་
ཞུད་རིགས་ལྟ་བུ་ག་མཆོད་པ་མ་བཟད། མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་སྐོབ་ལྷ་བས་ཤེས་
བྱ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ལམ་སངས་སྤྱུགས་ལ་འཇགས་ནས་བརྗེད་ཀྱི་མེད་པ་
དང་། བཀའ་བཟུན་འཕྱར་གྱི་ནང་ཁོང་གིས་བརྒྱར་གནང་བ་ཉ་ཅང་མང་པོ་
ཡོད།

རྒྱ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་རྣམ་ པར་དག་པའི་བཞེད་སྤྲུལ།

འོན་ཀྱང་ལུགས་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱལ་ལྷགས་ཅམ་
བརྗེད་པ་ལ། རྒྱ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་སྤྱོད་སྤྲོད་གསུམ་གྱི་རྣམ་

གཞག་སྒྱུན་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ། འབྲས་བྱ་གསར་ཁགས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་གཞི་
ལམ་འབྲས་བྱའི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟར་འདྲི་བའི་ཚུལ། མདོ་ཁགས་འགལ་ཐེད་
སྒྲིགས་སུ་འཁྱེར་བའི་ལམ་གྱིས་བརྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྩིགས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་
གནད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་དང་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ལ། ལྷ་བ་རྣམ་པར་ཉན་ག་པ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་སྒྲིལ་བའི་
ཚུལ། ལྷ་བ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱིང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྱུན་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ། སྒྱུན་
པ་རྣམ་པར་དག་པ་བཀའ་གདམས་གཙང་མའི་རྣམ་ཐར་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་བཤད་
པ་དང་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ལ། དགག་བྱ་སྒྲིགས་སུ་ལྷུང་བར་ངོས་བཟུང་
ཉེ་རྩི་ལྟར་འཁོག་པའི་ཚུལ། རྩི་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་ལ་བྱང་ངེས་སྡེ་ཉེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་
མཐའ་བཀག་པའི་ཚུལ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་བྱང་ངེས་སྡེ་ཉེ་སྒྲུང་པ་དང་རྟེན་
འབྱུང་འགལ་ཐེད་སྒྲིགས་སུ་ཤར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། གངས་པའི་ཁོད་འདིར་རྩེ་རབས་ཀྱི་མཁས་བླ་པ་རིམ་ཕྱོགས་ལ་མོ་ཆེས་ལྷ་
བའི་བཤད་སྒྲིལ་ཐད་དང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བའི་མིང་འདྲིགས་ལུགས་རྩི་ཆོགས་
པ་ཞིག་བྱུང་ཉེ། རྩིང་མའི་རྩིགས་ཆེན། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཐུག་ཆེན། ས་སྒྱུ་
པའི་གསལ་སྒྲུང་འཛིན་མེད། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གཏུ་མ། དྲགས་
པའི་ལྷན་ཅིག་སྒྲིལ་སྒྱུར། འབྲི་ཁྱུང་པའི་ལྷ་ལྷན། ཁང་བའི་དཀར་པོ་ཆོག་
བྱལ། རྩི་ནང་པའི་གཞན་སྒྲུང་སོགས་དང་། རྩི་ནང་པའི་གཞན་སྒྲུང་ཟེར་བ་
དེའི་མོ་དོན་ནི་སྒྲུང་ཉིད་ཡིན་ན་ཀྱང་རྩི་སྒྲུང་པ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུང་གཞི་
ཆོས་ཅན་ཀྱང་རྩི་སྒྲུང་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཟེར་བ་རེད། དེ་ནི་རང་
བཞིན་བྱུང་པའི་སྒྲུང་པ་ཟེར་བ་དེ་མིན་པར་སྒྲུང་གཞི་ཆོས་ཅན་བྱམ་པའི་སྒྲུང་
གི་སྒྲུང་ཉིད་ལ་ཆ་བཞག་ན་བྱམ་པ་དེ་སྒྲུང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དེའི་
སྒྲུང་གི་སྒྲུང་ཉིད་དེ་སྒྲུང་གཞི་ཆོས་ཅན་བྱམ་པས་སྒྲུང་པས་གཞན་སྒྲུང་ཞེས་
བཤད་པ་རེད། རྩི་ན་མ་དོད་ལ་མཁས་བླ་པ་ལོ་རྩེ་བརྒྱ་མཆོ་ལྷ་བ་ཞིག་ཡོད་
པ་ཁོང་དགེ་ལུགས་པ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲི་ཆེ་དེ་རང་ལ་བྱུང་འཁྱག་གི་མོ་འཕང་

རྟེན་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་《བཀའ་དག་དགོངས་པ་གཅིག་ཟུབ་》ཟེར་བའི་
 དཔེ་ཆ་ཞིག་བཅུ་མས་གནང་ཡོད། དེའི་བཀའ་ནི་བཀའ་བརྒྱད་པ་དང་། དག་
 ནི་དག་ལྷགས་པ་ལྟེ་བཀའ་དག་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་ཟུབ་པའི་བརྟན་བཅས་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། གོ་དོན་ནི་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་
 གསུང་ཡས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་། བཀའ་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་
 གཉིས་ཆོག་གི་གསུང་ལྟངས་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ཟེར་
 བའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་།
 ཡང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དགག་པ་རྒྱག་མཁན་ཡང་བྱུང་ཡོད། ར་ཆོས་བལྟས་པ་ཡིན་
 བ་བཀའ་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་དག་ལྷགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དེ་
 དགོངས་པ་གཅིག་མ་གཏོགས་ཡོང་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་ནི་ལྷ་མ་གོང་མ་ཁ་ཤས་
 ཀྱིས་རང་གི་སྒྲིབ་མ་སོ་སོར་བྲིད་གནང་བའི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་མའི་གནས་ཚུལ་ལ་
 གཟིགས་ནས་གཏིང་ཟབ་པོ་མིན་པར་གོ་བ་ལེན་སྟབས་ཆོད་ཅིག་གསུངས་སྐབས་
 སྒྲིབ་མ་མང་པོས་དེ་ལྷ་མ་ཁོང་རང་གི་དགོངས་པ་དོ་མ་ཡིན་པར་ཆ་བཞག་ནས་
 གྲིས་པ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་བཀའ་བརྒྱད་པའི་མར་པ་དང་། མི་
 ལ། ལྷ་རྩ་པ་སོགས་ལྷ་མ་གོང་མ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
 པོའི་ལྟ་བ་དང་། འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཉིས་
 དགོངས་པ་གཅིག་མ་གཏོགས་གཉིས་མེད་པས་གསུང་ལྟངས་ཅུང་མི་འདྲ་བ་
 ཙམ་ཞིག་རེད། མཁས་གྲུབ་རྗེ་དང་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་དགག་པ་སྒྲིན་པ་དེ་
 ཡང་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་མ་གོང་མ་ཆོའི་ལྟ་བ་ལ་དགག་པ་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཕྱིས་སུ་སྒྲིབ་མ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་གྲིས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དཔེ་ཆ་དེ་དག་ལ་
 དགག་པ་སྒྲིན་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱང་ཉིད་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཟེར་
 བའི་ཁ་ཅིག་དེ་པོད་ཐུ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རེད། སྤྱང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་དེ་
 ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་

ཆ་བཞག་ན་ཨེ་ཡོད་ཟེར་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མེད་པ་མ་
 ཡིན་པ་ལྟེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་གསུངས་ཀྱི་
 ཡོད། དེ་ལྟར་གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་དབུ་
 མའི་ལྟ་བའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དུས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཡག་ཐལ་དག་པ་
 དང་ཚད་ལས་བཀལ་བར་སྤང་ཅད་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན། དེའི་གནད་འགག་བྱག་ས་ནི་དོན་དམ་
 སྟོན་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་མ་རྟོན་པ་དང་དོན་དམ་སྟོན་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་མེད་
 པ་རྟོན་པ་དེ་གཉིས་དབྱེ་བ་འབྲེ་མ་བྱུང་སྟབས་ཀྱན་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་དེ་དོན་དམ་
 སྟོན་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་མ་རྟོན་སྟབས་དོན་དམ་སྟོན་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་དེ་
 མེད་པ་རྟོན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་ནི་སྤང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་
 མཉམ་བཞག་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱན་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་
 ཡང་ཨེ་ཡོད་ཟེར་ན་གཞན་ངོ་ལ་ཡོད་ཟེར། ཆང་མ་གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན།
 ཀྱན་རྒྱུ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་གཏོགས་དེ་
 མེན་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་སྒྱིར་བཏང་གི་གནད་འགག་གཅིག་ནི་མ་རྟོན་པ་
 དང་མེད་པར་རྟོན་པའི་དབྱེ་བ་བྲེ་མ་བྱུང་པའི་དབང་གིས་བྱས་པ་ཡིན། དེའི་
 ཀྱན་རྒྱུ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་དགག་བྱ་བྱུང་
 ཆེ་བའི་དབང་གིས་བྱང་བ་རེད། དེ་ནས་གཅིག་ལ་དོན་དམ་སྟོན་པའི་རིག་
 ཤེས་དེ་ལ་རྟོན་པ་གཅིག་དང་རིག་པའི་དབྱུང་བཟོད་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
 གཉིས་དབྱེ་བ་འབྲེད་མ་བྱུང་བ་རེད། དོན་དམ་སྟོན་པའི་རིག་ཤེས་དེས་རྟོན་
 པ་ཡིན་ན་རིག་པའི་དབྱུང་བཟོད་ཡིན་དགོས། དེར་བརྟེན་སྤང་ཉིད་དེ་དོན་
 དམ་སྟོན་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་རྟོན་པ་མ་ཡིན་ཟེར།

ལ་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། ལ་ལས་
 དོན་དམ་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་ཀྱི་བདེན་བྱུང་འདོད་པ། དོན་
 དམ་བདེན་པ་དེ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་དོན་དམ་

དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་དེས་རྟེན་དགོས། རྟོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་དེས་
 རྟེན་པ་ཡིན་ན་རིག་པའི་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་དགོས། རིག་པའི་དཔྱད་བཟོད་
 ཡིན་ན་བདེན་གྱུ་བ་ཡིན་དགོས་ཞེས་དེ་ལྟར་རིག་པའི་དཔྱད་བཟོད་དང་། རིག་
 ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་མ་ཐུབ་པར་ཁོང་རྣམ་པ་ཡང་དེ་
 གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་གནང་བ་རེད། དེ་ལྟར་འབྲུལ་ནས་རྟོག་ལོ་ལྷ་པ་སྒྲི་
 ལྟན་ཤེས་རབ་ཀྱིས། རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མིན། ། རྟོན་དམ་སྒྲི་ཡི་སྒྱུད་
 ཡུལ་མིན། ། སྒྲི་ནི་ཀྱན་རྒྱུ་བ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་དབང་ཤེས་ལྷ་པོ་ཆད་མ་མིན་ཏེ་མདོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་ལྷ་
 ཡང་ཆད་མ་མིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ་ཞེས་ལུང་འདྲེན་ཡང་མཛད་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་ལུང་གི་རྟོན་དེ་འདྲ་མ་རེད། འོ་ན། གལ་ཏེ་དབང་པོ་དེ་དག་ཆད་
 ཡིན་ན། ། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲུལ་ཅི་ཞིག་བྱ། ཟེར་བ་དེར་སྐོ་བ་གང་འདྲ་
 སྐངས་དགོས་སམ་ཞེན། ། མིག་དང་རྣ་བ་ལྷ་ཡང་ཆད་མ་མིན། ། ལྷེ་དང་ལུས་
 དང་ཡིད་ཀྱང་ཆད་མ་མིན། ཞེས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུང་ཡག་དེ་མིག་
 དང་། རྣ་བ། ལྷ། ལྷེ་ལ་སོགས་པ་དབང་ཤེས་དེ་དག་སྒྲིང་ཉིད་ལ་ཆད་མ་
 མིན། རྟོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ཆད་མ་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཆད་མ་གཏན་
 བས་མིན་ཞེས་གསུངས་མེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་གཟུ་བྱ་བྱུ་བ་ཆེ་བར་བཞེད་
 མཁའ་ཆོས་དབང་ཤེས་དེ་དག་ཆད་མ་མིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན་
 «ལྷ་སྒྱུ་བ་དགོངས་རྒྱན་» བང་ལ་ཡང་ཆད་མ་ཟེར་བ་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆད་མ་
 ཡིན་ཟེར་བ་དེ་མི་གཞན་ཞིག་གིས་མ་རེད་ཟེར་བ་དང་། ལུང་པ་འདིའི་ནང་གི་
 མིས་ཆད་མ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ལུང་པ་གཞན་དག་གཅིག་གི་མིས་མ་རེད་ཟེར་གྱི་
 ཡོད་པས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྐོ་ཆད་མ་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཤིང་གཞན་མ་གཏོགས་མི་
 ཆད་མ་བསམ་སྒྲི་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པའི་ཆད་མ་ཟེར་བ་མེད་པས་དེ་ཆོ་ཆད་མ་
 འབྲུལ་པ་རེད་ཅེས་བཤད་ཡོད་པས་དེ་ཆོ་ཤོད་དགོས་རྟོན་མི་འདུག

མིག་དང་རྣ་བ་ལྷ་ཡང་ཆད་མ་མིན་ཞེས་པ་འདི་ནི་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་

ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དཀོང་ས་པ་འདྲེན་སྐབས་མིག་དང་། རྒྱ་བ། ལྷ་ལ་སྐགས་
 པའི་དབང་ཤེས་ཆད་མ་དེ་ཆོ་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་
 ལ་ཆད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། རོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཟེར་
 བདེ་གཙོ་ཙོག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རོན་དམ་བདེན་པ་དེ་རོན་དམ་དཔྱད་པའི་
 རིག་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་གི་མ་རེད། རིག་ཤེས་དེས་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རིག་པས་དཔྱད་
 བཟོད་ཡིན་དགོས། རིག་པས་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས་
 ཟེར་རོ། དེར་བརྟེན་མཁས་པ་ལ་ལས་རོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་
 འདོད་པ་དང་། ལ་ལས་རོན་དམ་བདེན་པ་རིག་པས་དཔྱད་བཟོད་གི་བདེན་
 གྲུབ་ཡིན་པར་འདོད། ལྷ་པ་ཆོས་ཀྱི་མང་གས་རོན་དམ་བདེན་པ་རིག་པའི་
 དཔྱད་བཟོད་གི་བདེན་གྲུབ་ཡིན། རྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 ཡོད། རོན་དམ་བདེན་པ་རིག་པའི་དཔྱད་བཟོད་གི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་གསུང་
 རོན་ནི་གཙོ་ཙོག་པའི་དཔྱད་བཟོད་དང་རོན་དམ་བདེན་པ་དེ་རོན་དམ་
 དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་པ་དང་། རིག་ཤེས་ཀྱི་དཔྱད་བཟོད་གཅིག་ཡོད་
 པ་དེ་གཉིས་གཅིག་པར་བཞག་ནས་ཁྲིད་གནང་བ་རེད།

འགའ་ཞིག་མཉམ་བཞག་ཡུལ་མེད་དང་ཆོས་ཉིད་ཅང་མེད་དུ་འདོད་པ་
 རྟེ། དགག་གཞི་མཉམ་བཞག་ཡུལ་མེད་ཡིན་པ་དང་། དགག་བྱ་ཡུལ་མེད་
 ཟེར་བདེ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་གི་བསམ་སྒྲོ་དེ་ལ་
 ཡུལ་མེད། དེ་ལ་ཡུལ་ཡོད་ན་ཡུལ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས་ཟེར་བདེ་ཡང་དེ་
 གཉིས་འབྲུལ་པ་རེད། རོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་པ་དང་རིག་
 པའི་དཔྱད་བཟོད་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པར་ཆ་བཞག་སྟེ་རོན་དམ་དཔྱད་པའི་
 འཕགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཡུལ་མེད། རོན་དམ་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་སྐབས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་མེད། མི་རྟོག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས།
 སྐབས་དེ་དུས་མི་གཅིག་ཡོད་ན་མི་དེ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས། འཕགས་པའི་
 རྣམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་

ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ལ་བཞག་དགོས་གསུངས་པ་ཡང་། རང་བཞིན་མེད་པ་
 དང་མེད་པ་གཉིས་དབྱེ་བ་འབྱེ་གནང་བྱུང་མེད། ར་རང་ཚོ་དབྱུ་མ་ཐལ་
 འབྱུར་བས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་ཟེར་བ་མ་གཏོགས་མེད་ཟེར་གྱི་མེད།
 བྱས་ཅང་ཁོང་རྣམ་པས་གསུང་ཡས་བྱས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་ན་མེད་
 པ་ཡིན་དགོས་པ་དང་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཟེར་ཟེར་
 བ་དེ་འདྲས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞིག་ཟེད། ཁ་ཅིག་ (དཔེར་ན་ལྷག་ཆང་ལོ་རྒྱ་བས་) མ་
 དབྱད་པ་དང་། ལུང་བཟད་དབྱད་པ། ལེགས་པར་དབྱད་པའི་གནས་སྐབས་
 གསུམ་སོགས་སྒྲོས་བཏགས་པའི་ལྟ་བའི་བཞེད་སྒྲོལ་དང་སྒྲོས་བཏགས་པའི་ལྟ་
 བའི་བཞེད་སྒྲོལ་ཟེར་བ་ནི་སྤང་ཉིད་སོ་སོས་བཟོས་བཞག་པའི་ལྟ་བའི་བཞེད་
 སྒྲོལ་ཉེ་སྒྲོས་བྱས་ཀྱི་སྤང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྒྲོས་བྱས་པའི་སྤང་པ་ཉིད་ནི་སྤང་
 ཉིད་རོ་མ་མིན་པར་སྤང་ཉིད་ལ་ཆ་བཞག་ནས་བཟོས་བཞག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་
 ཞིང་། དེ་གཙུག་གང་ནས་བྱུང་བ་ཟེད་དམ་ཞེ་ན་སྤང་ཉིད་དེའི་དགག་བྱ་དེ་
 བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་བྱེ་བག་པ་
 གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་དགག་བྱུར་བཞག་ནས་ཁོ་བགག་པ་ཡིན་ཅང་། ཁོ་བགག་པ་
 དེ་སྤང་པ་ཉིད་དུ་བྱས་ན་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་སྤང་ཉིད་རོ་མ་
 དེ་ཆགས་བྱུང་གྱི་མེད། ད་ལྟ་ར་ཚོས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་བགག་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད་པ་ཟེད། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཟེད་དམ་ཞེ་ན། ར་
 རང་ཚོ་བྱུང་བ་མཐས་སྒྲོ་མ་བཟུར་བ་ལྟེ་བྱུང་བ་མཐས་སྒྲུངས་མ་སྒྲུང་མ་ཁན་ཆང་མའི་
 བསམ་སྒྲོའི་ནང་དང་ཐ་ན་འབྲུ་ཤོག་མ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་ཡོད་པའི་
 ར་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཟེད། བདག་འཛིན་ལྷན་
 སྐྱེས་ཟེར་བ་དེ་དཔེར་ན་ཆ་བཞག་ན་འབྲུ་ཤོག་མ་ཞིག་ལ་ར་ཚོས་གལ་ཉེ་རྒྱགས་
 པ་ཞིག་ཁྱེར་ནས་བྲུག་ཅམ་བྱས་ན་ཁོ་ཁྱོས་ནས་སོ་སོ་མེས་ཅན་རྒྱང་རྒྱང་དེ་
 འདྲ་ཞིག་ལས་མེད་ན་འང་ད་དུང་ར་ཚོར་རྒྱར་ཁ་གཏད་བཅག་པར་ཡོང་གི་ཡོད་
 པ་དེ་ནི་ཁོའི་རྒྱུད་ལ་ར་ར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ནགས་ཟེད། བྱས་ཅང་

སྒྲིག་ཆགས་འབྲུལ་ལྷོང་ལ་ཡོད་པའི་རར་འཛིན་ལྷན་སྒྲིག་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་
ལས་བྱ་བ་མཐའ་སྤངས་པའི་མིས་བཙོས་བཞག་པའི་བདག་འཛིན་དང་བདེན་
འཛིན་སྒྲིགས་བཀག་པ་ཡིན་ན་རར་འཛིན་ལྷན་སྒྲིག་ལ་གཞོད་པ་གང་ཡང་སྒྲིལ་
ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད།

ཞང་ཐང་སག་པ་སྒྲིག་སྒྲིག་བྱ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་སྒྲིགས་
མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་། ཞེས་ཞང་ཐང་སག་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་དགག་
བྱ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་པ་དང་། དགག་བྱ་དགག་ཡས་དེ་ཆད་ལས་བཞུགས་པ་
ཞིག་ཡིན་ལྷན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་རྟོག་པ་དེ་དང་
འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མེད་པ་རྟོག་པ་གཉིས་དབྱེ་བ་འབྲེལ་
ཐུབ་པར་དགག་བྱ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་མ་རྟོག་པ་དེ་
མེད་པ་རྟོག་པ་མིན། རྟོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་རྫོང་རྟོག་ཀྱི་མ་
རེད། མ་རྟོག་པ་དེ་ཀྱང་རྫོང་མེད་པ་རྟོག་པ་མིན། རྟོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིག་
ཤེས་དེ་ཀྱང་རྫོང་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་མིན། ཁོ་གཉིས་ཡུལ་ཁག་སོ་སོ་ཡིན།
རྟོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་རྫོང་ལ་བལྟས་ཆེ་ཀྱང་རྫོང་རྟོག་བྱ་བ་
ཐབས་མེད། བྱས་ཅང་ཀྱང་རྫོང་མ་རྟོག་པ་དེ་མེད་པ་རྟོག་པ་མིན། མ་རྟོག་པ་
དང་མེད་པ་རྟོག་པ་གཉིས་ནོར་ནས་དགག་བྱ་བ་དངོས་འཛིན་བྱ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་བཟེང་བ་དེ་
ལྷན་བྱུང་བ་རེད།

དགག་བྱ་བ་དངོས་འཛིན་བྱ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་བཟེང་བ་དེ་ནི་བཅན་ཁའོ་ཆེས་བཤད་པ་
ཡིན་ན། དགག་བྱ་བ་དེ་བྱ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིག་པ་མི་ལགས་ཤིང་། དེ་ནི་
ཐལ་དགས་པ་ཡིན་པས་མི་འགྲིག འོ་ན་ང་ཆོས་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་སམ་ཞེ་
ན། དགག་ཡས་ཀྱི་དགག་བྱ་བ་དེ་བྱ་བ་ཆོས་གསུམ་ལྷན་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་བཀག་
དགོས་ཟེར། བྱ་བ་ཆོས་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལས་མ་
སྒྲིག་པ་རྟོག་དང་རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིག་པ་མ་ཡིན་པ། གཉིས་པ། ར་
པོ་གཞན་དུ་སྤྱར་བ་མེད་པ། གསུམ་པ། རྣམ་འཛོག་གཞན་ལ་མ་རྟོག་པ་

བཅས་དེ་གསུམ་ནི་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱི་ཚད་གཞི་ཡིན། དེ་མ་གཏོགས་ཚད་དེ་ལས་
 བཀལ་ནས་བཀག་ཆོད་གཤམ་བྱ་བྱུང་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཡང་སྤྱིར་དོན་གྱི་
 སྤྱིང་པོར་གལ་སྤྱིད་བྱུང་བྱུང་བ་བྱས་ན་ཅུང་མི་འགྲིག་པ་སྟེ། གང་ཞེ་ན།
 འདྲོད་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པ། རྣམ་འཛོག་
 གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པ། རོ་བོ་གཞན་ལ་མ་ལྟར་བ་ཟེར་བའི་འདྲོད་ཚུལ་དེ་གྲུབ་
 མཐས་སྟོ་འཁྱུར་བ་ལ་མ་གཏོགས་གྲུབ་མཐས་སྟོ་མ་ལྟར་བ་ལ་བསམ་སྟོ་དེ་
 རྣམ་ཡང་ཡོད་མི་སྤྱིད། དཔེར་ན་འབྲུ་རྒྱུ་མ་དག་གི་བསམ་སྟོ་འི་ནང་ཁོར་རང་
 གི་བཟའ་ཡག་དང་འཁྱུར་ཡག་དེ་ཆོ་ཆར་མ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པ་ཡིན་པ།
 རྣམ་འཛོག་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པ་ཡིན་པ། རོ་བོ་གཞན་ལ་མ་ལྟར་བ་ཡིན་པ་དེ་
 འདྲ་རོས་འཛིན་བྱེད་མི་སྤྱིད་ལ་བསམ་ཡང་མི་ཤེས་ཞིང་། ཁོར་ཆོའི་དབང་
 ཤེས་མེམས་པ་ལ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་དཔོན་པོ་དེ་དག་ཆང་མ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་ཞིག་དང་གདགས་གཞི་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་རོས་
 ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་རོས་འཛིན་བྱེད་པ་ལས་ཁོང་རྒྱ་བཟང་བའི་བྱུང་ཆོས་གསུམ་
 ཀྱི་རོས་འཛིན་དེ་དག་ཁོ་ཆོལ་གཏན་ནས་མེད། དེ་དང་འདྲ་བར་གྲུབ་མཐའ་
 རྒྱུངས་མ་རྩུང་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཆོའི་བསམ་སྟོ་འི་ནང་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་ཙམ་བ་ནས་
 ཡོད་མི་སྤྱིད། འོ་ན་ང་ཆོ་རྩུང་ཉིད་ཀྱི་དགག་དཔོན་ལས་ཀྱི་དགག་བྱ་དེ་གང་
 འདྲ་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། གྲུབ་མཐས་སྟོ་འཁྱུར་བ་དང་། མ་ལྟར་བ་ཆང་
 མའི་མེམས་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལྷན་སྦྲེས་སུ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་དཔོན་
 པ་ལས་རོས་འཛིན་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་བཀག་ན་དེ་གྲུབ་མཐས་སྟོ་འཁྱུར་
 བའི་བསམ་སྟོ་ཡིན་པ་ལས་གྲུབ་མཐས་སྟོ་མ་ལྟར་བའི་བསམ་སྟོ་མིན་པས་མན་
 ཐོགས་མེད། དེར་བརྟེན་གྲུབ་མཐས་སྟོ་འཁྱུར་བའི་བདག་འཛིན་གྲུན་
 བཏགས་དེ་ལ་རིག་པ་བཏང་ནས་ཁོ་བཀག་གྲུབ་ནའང་དེས་བདག་འཛིན་ལྷན་
 རྒྱུས་ལ་གནོད་པ་གཏན་ནས་སྦྱེལ་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་རྩུང་ཉིད་བརྒྱུ་བའི་
 དཔོན་པ་དེ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྦྲེས་མེད་པ་བཟོ་དཔོན་པ་དེ་རེད། བདག་

འཛིན་ལྷན་སྒྲིལ་མེད་པ་བཟོ་བྱུང་ན་ཀྱན་བཏགས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་དགག་འཁྱོ་གི་རེད།

སྒྲིན་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་རྟོག་གི་སྒྲུབ་སྐྱར། ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་མཚོའི་དབྱུག་སྤྲུལ་མ་དག་པའི་ཁིང་ཁམས་ཀྱན་ཏུ་ལྷུས་དང་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བར་མཐའ་བྲལ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་དང་། རྩོམ་ཆེ་ཆེ་མེག་པའི་ལམ་བཟང་པོ་འབྲལ་བ་མེད་པ་གཙང་མར་སྒྲིལ་བའི་བྱགས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོན་ལམ་མཛད་པ། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས། སྤྲུལ་དབྱུ་མ་པས་ལོ་ལྷ་མཛད་དེ་རྩོམ་པ་ལྟོན་འཇམ་དཔལ་དབྱུངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དྲི་བ་མང་དུ་མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་རྩོམ་པའི་བྱགས་ལ་ཐབ་མོ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་འདི་མ་བཅལ་ན་ལམ་གྱི་སྟོག་མི་རྟེན། བཅལ་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་བཟུང་ན་གོལ་ས་དང་ཉེས་དམིགས་གཞན་ལས་ཆེ་ཁིང་། ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་བྱུར་ན་གོལ་ས་དང་ཉེས་དམིགས་གཞན་ལས་ཆེ་རྟེ་ཆད་ཐར་ལྷང་གི་ཡོད་པ་རེད། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དཀོངས་པ་མཐར་བྱག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལྟག་པར་རྟེན་པ་ཞིག་བྱང་ན་དཀོངས་པའི་བྱགས་ཀྱི་བཞེད་པ་རྟག་ཏུ་རྒྱན་ཆགས་པར་གནས་པས། མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱུངས་དངོས་ལ་གཙོ་མོར་ལྟ་བའི་སྒྲར་གྱི་དྲི་བ་ཤས་ཆེར་མཛད་དེ། རྩོམ་པ་ལྟོན་གྱིས། ཐལ་རང་གི་བྱང་པར། ལྷན་སྒྲིལ་དང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་རྩོམ་པ་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་དང་། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆད་ཕྱར་གསལ་ལྟ་བཞེད་པའི་ཆད། ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ཀྱན་རྩོམ་པ་རྣམས་པར་འཛིན་ལྟལ་སྟགས་ཁིང་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྟ་རྟེ། མགོན་པོ་སྤྲུ་བྱུང་། འཕགས་པ་ལྟ་སྤྱོད་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། ཟླ་བ་གྲགས་པ། ལྷན་རྒྱ་སར་ཏུ་བཅས་ཏེ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྟ་པོའི་དཀོངས་པ་མཐར་བྱག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལྟག་པ་རྟེན་པ་ཞིག་བྱང་ན་དཀོངས་པའི་བཞེད་པ་རྟག་ཏུ་རྒྱན་ཆགས་པར་གནས་པས་མགོན་པོ་འཇམ་

དཔལ་དབྱངས་དངོས་ལ་གཙོ་བོར་ལྟ་བུའི་སྐར་འདྲི་བ་གས་ཆེར་མཛད། རྗེ་
 བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འཕྱར་བ་དང་རང་རྒྱད་པའི་བྱད་པར།
 ལྷན་སྦྲེས་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་པའི་བྱད་པར། ལྷན་སྦྲེས་
 དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀྱིས་རྩེ་བཟུང་བའི་བདག་གི་བྱད་པར་གང་འདྲ་
 ཡོད་མེད་དང་ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆད་སྤ་རགས། སྤ་རགས་ནི་སྤ་མོ་དང་
 རགས་པ་ལྟ་བུ་ཐག་སྦྲེ་བ་དང་མདོ་སྤེ་པ་ཆོས་བཞག་ཡས་ཀྱི་དགག་བྱ་དེ་དགག་
 བྱ་རགས་པ་ཡིན། དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པས་བཞག་ཡས་དེ་ཡང་དགག་བྱ་རགས་
 པ་རེད། དབྱ་མ་ཐལ་འཕྱར་བས་བཞག་ཡས་ཀྱི་དགག་བྱ་དེ་དགག་བྱ་སྤ་མོ་
 ཡིན། འོན་ཏེ་དགག་བྱ་སྤ་རགས་དང་། ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཆད་དམ་དུ་མའི་ལྟ་
 བ་རྟོགས་པའི་ཆད་དེ་ག་རེ་རམ་ཟེར་ན། ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པའི་
 བྱད་པར་དེ་རང་གི་ཚུང་ཆོར་ནས་ཤེས་བྱུང་པ། མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་པའི་བྱད་པར་དེ་ཚུང་ཆོར་ནས་ཤེས་བྱུང་པ། རྣང་པ་ལ་བསམ་སྒྲོལ་གཏོང་
 དུས་དེ་ལ་བཞེན་ནས་རྟོན་འབྱུང་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཡོད་པ། རྟོན་འབྱུང་ལ་
 བསམ་སྒྲོལ་གཏོང་དུས་དེ་ལ་རྟོན་ནས་རྣང་པ་ལ་ཡང་རང་ཕྱགས་ཀྱིས་ངེས་པ་
 རྟོན་བྱུང་པ་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐབས་ལ་རྣང་པ་དང་རྟོན་འབྱུང་གཉིས་གཅིག་
 ལྟགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་བའི་སྐབས་དེ་ལ་རྣང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་
 ཡིན་ཟེར། 《ལམ་གཙོ་ཟམ་གསུམ་》ལས། །ནམ་ཁིག་རེས་འཛོག་མེད་པར་
 ཅིག་ཅར་དུ། །རྟོན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། ངེས་ཤེས་ལུལ་
 ཀྱི་འཛིན་ལྷངས་ཀུན་འཇིག་ན། དེ་ཆོ་ལྟ་བུའི་དཔྱད་པ་རྟོགས་པ་ལགས།
 ཞེས་པ་དེ་དངོས་གཞིའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཆད་དེ་ཡིན། འོན་ཏེ་ཐལ་འཕྱར་བའི་
 ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ནམ་པར་འཛོག་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། མ་གཞི་བྱེ་ཐག་སྦྲེ་བ་
 དང་མདོ་སྤེ་པ་སོགས་ཆར་མས་ཀུན་རྫོབ་དང་རྟོན་འབྲེལ་བཞག་གི་ཡོད་ན་འང་
 ཁོ་ཆོས་བཞག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་དང་དབྱ་མ་ཐལ་འཕྱར་བས་བཞག་པའི་རྟོན་
 འབྲེལ་དེ་དག་རིམ་པས་མཐེགས་སུ་སྦྲིན་ནས་དབྱ་མ་ཐལ་འཕྱར་བ་ལ་སྤེལ་ས་

དུས་དབུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བས་བཞག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་མིན་ཏུ་ཕྱ་མོ་
 ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་མིན་ཏུ་ཕྱ་མོ་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྟེན་པས་བཏགས་
 ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་རེད། རྟེན་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཟུ་
 དང་ཟུན་ལ་རྟེན་ནས་ཐུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རང་གི་ཆ་གསལ་བརྟེན་ནས་
 ཐུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་རེད། རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཏོང་བའོས་མང་པོ་ཡོད། རྟེན་
 འབྲེལ་གཏོང་མིན་ཏུ་ཟབ་པ་དེ་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟེན་ནས་ན་ཁག་པོ་ཞེ་དུག་གྱེད་
 དགོས་ཡས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཕྱ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་རྟེན་པས་བཏགས་
 ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རེད། དེ་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་རྟེན་པ་ཡིན་ན་དུ་ལྟ་
 ཆོས་ཆར་འབབས་དང་ཞབས་བརྟན་གྱེད་ཡས་དང་། དེ་བཞིན་རྟེན་འབྲེལ་
 ཆེད་མངགས་སྒྲིག་པ་དེ་ཆོ་ཡང་ཡག་པོ་འགྲིག་ཡོང་གི་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན།
 དཔེར་ན་ལོ་གསལ་ལ་ལྷག་མགོ་དང་། ཁ་ཟས། ཟུ་མར་སོགས་སྒྲིག་ནས་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་བསམ་སྟོ་ཞིག་བཟོས་པ་དེས་རྒྱས་པ་ཅིག་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
 དེས་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་དེ་ག་རེ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་དང་རྟེན་པས་
 བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་རྟེན་པ་མཆོན་ཞིག་རེད། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟ་
 འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་ཆར་འབབས་གྱི་སྒྲགས་དང་། ཤེས་རབ་རྒྱབ་ཡས་གྱི་
 སྒྲགས། མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་ཡས་གྱི་སྒྲགས་སོགས་དེ་ཆོ་ཆར་མའི་རྟེན་
 ལས་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ལྟེ་རིག་པ་གསལ་
 ཏུ་འགྲོ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ཆར་མ་རྟེན་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་རྟེན་པ་རེད།
 རྟེན་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངེས་པ་ཡག་པོ་རྟེན་ན་ལས་རྒྱ་འབྲས་
 ལ་ཡོད་ཆེས་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་ཡས་ལ་སན་སོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། རྟེན་པས་བཏགས་
 ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཟེར་བ་དེ་ད་དུང་གསལ་པོ་ཤེས་གྱི་མི་འདུག་ན་དཔེར་ན་
 འཇིག་རྟེན་འདིའི་སོག་མི་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། མི་རིགས་སོ་སོར་སྐད་
 མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་ལྟ་བུས་དངོས་པོ་རེ་ལ་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་སོག་ནས་མིང་རེ་
 བཏགས་པ་དེས་གོ་ཆད་པ་དང་རྒྱས་པ་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་ལས་གཅིག་གིས་

བཏགས་པའི་མིང་དེས་གྲོ་ཆོད་པ་དང་གཅིག་གིས་བཏགས་པའི་མིང་དེས་གྲོ་མ་
 ཆོད་པ་ཞིག་མེད་པས་མིང་བཏགས་པ་དེ་ནི་འདོགས་ཀྱིང་གྱི་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་
 མིང་དེ་འདྲ་ཞིག་བཏགས་བཞག་ན་འགྲིག་པ་དང་། དེས་གྲོ་ཆོད་པ་ཞིག་ཡིན་
 པ་མ་གཞིགས་མིང་བཏགས་པ་དེས་འགྲིག་མེད་མེད་དང་གྲོ་ཆོད་མི་ཆོད་ཀྱི་ཁྱད་
 པར་གང་ཡང་མེད། དེའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲུབ་བཏང་ན་འང་ཆང་མ་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་རྟགས་མཆོན་གཅིག་རེད། ད་དུང་དཔེ་མང་པོ་ཡོད་པ་
 དེ་ཆོ་ཆང་མ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་སྐབས་འཇུར་བ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་།
 འཇུར་བ་འགྲོ་བ་དེ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་རྟགས་མཆོན་རེད། དེ་ནི་
 རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་སྐབས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་མྱེན་པ་རེད། དེ་ཡང་རྟོག་
 པས་བཏགས་ཅམ་ཟེར་དུས་བཏགས་སའི་གཞི་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གདགས་
 གཞི་ཟེར། གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་
 པ་དེ་བསམ་སྒྲུབ་གཏིང་དཀོས། གདགས་གཞི་ཚོགས་མེད་ན་མིང་དེ་འདོགས་མི་
 སྲིད། གདགས་གཞི་དེ་ཚོགས་པ་ཡིན་སྐབས་གདགས་གཞི་ཚོགས་པའི་ནང་
 མིང་མེད་ན་མི་འགྲིག མིང་བཏགས་ས་ཞིག་དཀོས་ལ་མིང་བཏགས་མཐན་
 ཞིག་ཀྱང་དཀོས་པ་དང་། མིང་གཅིག་ཀྱང་དཀོས་ཀྱི་རེད། མིང་ཅམ་གྱི་ཁོས་
 ལས་ཀ་ཀྱིང་གྱི་ཡོད་པ་དང་དེས་རྒྱས་པ་ཐོན་གྱི་ཡོད། ཟུས་སུ་རྩེ་བཅུན་གྱི་
 བཀའ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་ཕྱོན་ཏེ་བསགས་སྦྱང་ལ་འབད་པའི་རྗེས་སུ་དཔེན་གནས་
 ལྟ་མྱོང་ས་སུ་བཞུགས་སྐབས་ (དེ་འོལ་དགའ་ལ་ཡོད། འོལ་དགའ་ལྟ་མྱོང་ས་
 ཟེར་) སྐར་ཡང་སྒྲ་མ་དང་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་
 རས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་བཏབ་ཅིང་། ལྟ་བའི་གནད་ལ་དཔྱད་པ་ཞིབ་ཏུ་
 མཛད་པ་ན། ལུབ་གཅིག་མཆོན་ལམ་དུ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐུ་བ། འཕགས་པ་ལྟ།
 སངས་རྒྱས་བརྒྱུངས། ཟླ་བ་ཤུགས་པ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་བའི་
 གནད་ལ་འབེལ་གཏམ་མཛད་བཞིན་པའི་ནང་སངས་རྒྱས་བརྒྱུངས་ཀྱིས་དབྱ་
 མའི་རྒྱ་དཔེ་ཞིག་སྟག་གིས་བརྒྱམས་ནས་རྒྱ་ར་ཐེབས་ཏེ་རྗེ་ཉིད་ལ་བྱིན་སྐབས་

མཛད་པའི་མཆན་མ་བྱུང་ཞིང་། (ཕྱིན་རྒྱལ་མཛད་པའི་མཆན་མ་བྱུང་ཞིང་
 ཞེས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་བ་སྐུངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་བྲུན་པུ་ལི་ཏ་དེ་
 གནང་ནས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་རང་གི་དབྱེ་སྒྲིལ་ལ་བཞག་ཏེ་ཕྱིན་རྒྱལ་གནང་
 བའི་གཟིགས་སྒྲིལ་བྱུང་བ་ཡིན་) ཕྱི་ནིན་ཙ་ཤེས་འགྲེལ་པ་བྲུན་པུ་ལི་ཏ་དེ་
 དཔེ་ཐུག་ཏུ་འཕྱར་བ་དེ་གཟིགས་པའི་ཕྱིན་ཀྱིས་དབྱེ་མ་ཐལ་འབྱར་བའི་ལྷ་བའི་
 གནང་མཐར་ཐུག་པ་དང་དགག་བྱ་པ་རགས་ཀྱི་དབྱེ་མཆོམས་འཛིན་ཚུལ་
 སྟགས་ལ་ཐུར་དང་མི་འདྲ་བའི་དེས་མ་གཏིང་ཚུགས་པ་འབྱུངས་ཤིང་། མཆན་
 འཛིན་དམིགས་གཏང་བམས་ཅད་ཞིག དེ་ནི་གཙུག་པོ་འགྲེལ་པ་བྲུན་པུ་ལི་ཏ་ལི་
 རབ་བྱེད་བཙོ་བརྟུད་པ་དེ་རེད། ཙ་པ་ཤེས་རབ་ལ་རབ་བྱེད་ནི་ཕྱ་ཙ་བྱུན་
 ཡོད་པའི་ནང་ནས་རབ་བྱེད་བཙོ་བརྟུད་པ་དེ་གཟིགས་དུས་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་
 ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྒྱན་ལ་དབྱེ་མའི་ལྷ་བ་འབྱུངས་པ་ཡིན་ཟེར་སྟེ་
 ཡོད། དེར་བཞེན་ང་ཆོས་རྒྱུང་ཙ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བྲུན་པུ་ལི་ཏ་
 (བསྟན་འབྱར་ནང་ཡོད་) ཞེས་པ་དེ་ཆང་མ་སྟོག་མ་བྱུབ་ནང་རབ་བྱེད་བཙོ་
 བརྟུད་པ་དེ་སྟོག་ནས་སྟོན་ལམ་ཡག་པོ་གཅིག་རྒྱབ་ན་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་
 ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྗེས་འབྱུག་ཆོས་དབྱེ་མའི་ལྷ་བ་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་བར་ཆེན་པོ་
 ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། མཆན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏང་བམས་ཅད་ཞིག་
 ཅེས་པ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ཚུལ་ཏེ་རང་ངོས་ནས་ཐུབ་
 པའི་འདོད་ཚུལ་ཞི་མེད་པ་ཆགས་པ་དེ་རེད། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་རྟོས་
 པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཐུབ་པའི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་ཡོད་དེ་ཞིག་པ་རེད།
 དེ་ཞིག་པའི་སྐབས་ལ་གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རེད་དམ་ཞེ་ན། སོ་སོ་བརྟུགས་སྤང་
 སྟམ་པའི་སྒྲིམ་ནས་འཇིགས་སྒྲིམ་བྱེད་དེ་དཔེར་ན་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་
 པ་ཆེན་པོས་སྟོབ་མ་ཁག་གཅིག་ལ་སེ་ར་ཆོས་ཤིངས་(སེ་ར་དགོན་པའི་སྐང་གི་
 རི་ཁྲོད་ཆོས་ཤིངས་ཟེར་བ་དེ་ལྟ་ཙོང་ཁ་པས་《དྲང་དེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་
 བཙམས་གནང་ས་དེ་ཡིན་) ལྷ་དབྱེ་མའི་ལྷ་བའི་སྟོར་དཔེ་བྱིད་གནང་སྐབས་རྗེ་

དུས་ཤིང་འཕྲུལ་ཏེ་བཞུགས་དཀོས་ལྷན་ཆུང་གསུངས་ཡོད། དེ་གར་ཡིན་ཞེ་ན་
 དུས་མའི་ལྷ་བ་དེ་རྟོགས་ཡོང་དུས་རང་གི་དཔེ་ལྟར་པ་ཆགས་ནས་བརྒྱགས་སོང་
 ལྷམ་པའི་འཇིགས་ལྷན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་
 ཆེན་པོས་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་མེད་གེ་ལ་ལྷན་ཐང་པའི་ཀླན་རྒྱུ་གོང་པའི་ལྷན་
 ལ་བཞག་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། (རྗེ་ཤེས་རབ་མེད་གེ་ལ་ལྷན་ཐང་པ་
 གསུང་དོན་ནི་རྗེ་ཤེས་རབ་མེད་གེ་སྒྲོབ་གཉེན་གནང་ས་ལྷན་ཐང་དགོན་པ་
 ཡིན་) དུས་མའི་ལྷ་བ་ཡག་པོ་རྟོགས་ན་བསམ་ཆུང་གཉིས་ཡོང་གི་རེད།
 གཅིག་ལ་འཇིགས་ལྷན་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས་ད་ར་བརྒྱགས་སོང་སྐྱམ་པའམ་དངོས་
 པོ་ཙུ་ཆེན་ཞིག་བརྒྱགས་སོང་སྐྱམ་པའི་ཞིང་ལྷན་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་དང་། ཡང་
 གཅིག་ནི་དངོས་པོ་ཙུ་ཆེན་ཞིག་ལག་པར་ཐེབས་པའི་ལྷན་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་
 ཆོ་ཆོ་སྐྱ་མ་དུས་མའི་ལྷ་བ་ལ་བག་ཆགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ་ཆོ་སྐྱ་མ་
 དུས་མའི་ལྷ་བ་ལ་བག་ཆགས་ཡག་པོ་ཡོད་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལག་ཏུ་
 ཐེབས་པ་ལྷ་བུའི་དགའ་ཚོར་ཡོང་བ་དང་། ཆོ་སྐྱ་མ་དུས་མའི་ལྷ་བ་ལ་བག་
 ཆགས་ཞེ་དུག་མེད་པ་ཡིན་ན་དུས་མའི་ལྷ་བ་དེ་རྟོགས་དུས་ཅེས་ཆ་ཆེན་ཞིག་
 ལྷ་བུར་བརྒྱགས་པ་ལྷ་བུའི་འཇིགས་ལྷན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡག་པོ་
 ཡིན་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྷ་ར་ཆོ་ལྷ་བུར་སྒྲོན་ལམ་རྒྱབ་ནས་བག་ཆགས་
 འཛོག་རྒྱུ་ལས་དགའ་ཚོར་དང་ཞེད་ལྷན་གཉིས་ཀ་ཡོང་དོགས་མེད། འོན་ཀྱང་
 རྒྱ་བར་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་“ཐེ་ཆོས་བཟོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། སྲིད་པ་རྒྱལ་པོར་
 ཐུང་པར་འཕྱར” ཞེས་དུས་མའི་ལྷ་བ་རྟོགས་ཆེ་དངོས་འབྲེལ་ཤེས་པ་ལྷ་ཅི་དེ་
 འདྲ་མིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་ཞིག་ལྷན་ནའང་འཁོར་བའི་ཙུ་བ་ལ་གཤོ་
 འགྲལ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཁོ་ན་གི་དུ་དོན་ལ་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་
 པའི་སྐྱེ་འདོགས་ལྷག་མ་མེད་པར་བྱངས་ནས་ལྷན་ཉེ་གནས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་རྗེ་ལྷ་
 བ་བཞིན་མརོན་སྐྱམ་དུ་གཟིགས་པས་ཐབ་ལམ་དུས་མའི་གཞུང་ལྷགས་ཙུ་ཤེས་

རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དཀོངས་
 པ་རབ་གསལ། དྲུང་ངེས་ལེགས་བཤད་ཉིང་པོ་ཆེ་ཆུང་སྐགས་མཛད་དེ།
 ལེགས་བཤད་ཉིང་པོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས་ཆེ་བ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་
 ཉིང་པོ་དང་། ཆུང་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བརྟན་པ་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་བརྟན་པ་དེ་
 བཅུ་ལྟ་ཁ་འདོན་དུ་བྱས་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པར་བྱ་དག་
 པར་ཆེན་པོ་ཡོད་ཟེར། འདམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་
 རྟོག་རྟེན་རྟེན་འབྲེལ་བརྟན་པ་བཅུ་ལྟ་གནང་བ་རེད། དེ་ནི་རྟེན་པ་བཅུ་མ་
 ལུ་འདས་ལ་རྟོག་པ་ཉིད་གསུངས་པའི་རྣམ་ལྟ་བརྟན་པ་གནང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་
 པར་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་བའི་རྣམ་ལྟ་བརྟན་པ་གནང་ཡོད། འཕགས་
 པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དཀོངས་པ་ལྷ་ན་མེད་པ་ཐར་པའི་གཞི་རྩ་གཅིག་ལྟ། ལྟ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཆེ་དཔལ་ལུན་ཐལ་འཇུར་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ལྟར་དབུ་མའི་
 ལམ་ཐམས་པོ་གཞི་གཉེར་བཞིན་སྟོན་ཆད་གངས་རིའི་རྒྱངས་འདིར་སྲས་
 ཀྱང་གསལ་བར་མ་རྩས་པ། སྲས་ཀྱང་གསལ་བར་མ་རྩས་པ་ཞེས་པ་དེ་དབུ་
 མའི་ལྟ་བ་དེ་སྲས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་ཟེར་བའི་དོན་མིན་ཏེ་སྲས་ཀྱང་གསལ་བར་
 མ་རྩས་པ་ཞེས་པ་ལས་སྲས་ཀྱང་རྟོགས་མ་རྩས་པ་ཞེས་གསུངས་མེད། སྲས་
 ཀྱང་གསལ་བར་མ་རྩས་པ་ནི་སྲས་ཀྱང་གསལ་བཤད་ཡག་པོ་གནང་བྱུང་མེད་
 པའི་དོན་ཏེ་སོ་སོས་ཡག་པོ་མཐུན་ནའང་མི་གཞན་ལ་གསལ་བཤད་ཡག་པོ་
 གནང་བྱུང་མེད་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི་རྟེན་བཅུ་མར་པ་ལོ་རྩ་བ་དང་། མི་ལ་
 རས་པ། ས་སྐྱ་པ་ཐ་ཆེན་སྐགས་བཀའ་བརྟན་པའི་སྤྲ་མ་གོང་མ་ཆང་མ་དབུ་མ་
 ཐལ་འཇུར་པའི་ལྟ་བ་རྟོགས་ཡོད་ནའང་། སྤྲ་མར་གསུངས་དུས་སོ་སོར་
 རྟོགས་པ་དེ་རི་མ་རི་བཞིན་ཆང་མ་གསུངས་དགོས་ཡག་མེད་ལ་གསུངས་ན་ཡང་
 སྤྲ་མ་ཆོས་ཀོ་མི་བྱུང་པས་སྤྲ་མའི་བསམ་སྤྱོད་གནས་སྐྱེད་དང་བརྟན་ནས་
 འོས་འཆམ་ཞིག་གསུངས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་རྟོག་མ་དང་། བཀའ་བརྟན།
 ས་སྐྱ་སྐགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གསུངས་སྐབས་སྟོན་མ་ཙོང་གི་དཔེ་ཆའི་ནང་

ནས་གཞུང་ཆེན་མོ་བཀའ་འཕྱར་བཞུག་འཕྱར་ནང་མེད་པའི་མིང་དང་ཆོག་གསར་པ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་མ་ཐེབས་ན་ནོར་འཁྲུལ་ཆེན་པོ་ཡོང་ཉེན་ཡོད། འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་གཞུང་ནང་གི་སྤར་ཡོད་མིང་ཆོག་ཁོ་ན་པེད་རྒྱུད་དང་དེ་ལ་འབྲེལ་བཤད་གནང་བ་ལས་བཀའ་བཞུག་ནང་མེད་པའི་མིང་དང་ཆོག་གསར་པ་གཏན་ནས་བཟོས་གནང་མེད། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་བྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷང་དང་རིགས་པ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀྲལ་ཏེ་སྤལ་ལྷན་ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་བཞུལ་བ་འདི་ནི་གཞན་ལས་ཆེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རིམ་དགེ་ལྷན་པའི་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡིན་ལྟཔས་འབྲུག་པ་སྤྱུབས་མགོན་པམ་དཀར་པོ་དང་། ལྷག་ཆང་ལོ་རྒྱུ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། ཀམ་པ་མི་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ། དེ་བཞིན་བྱུང་མཐའ་གཞན་སྟོགས་ཀྱི་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐོག་མ་འཇམ་མགོན་སྤྱོད་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོར་དགག་པ་བརྒྱན་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་«ལྷ་མ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་»དང་། «ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་» «སྤགས་རིམ་ཆེན་མོ་» «རིམ་ལྷ་གསལ་སྟོན་»སོགས་དེ་དག་གཟིགས་རྗེས་གཞི་ནས་སྤགས་འཁྱོད་སྟེ་བརྟོད་བསྟེན་ལུ་གནང་བའི་བརྟོད་པ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། ཁོང་ནམ་པ་དབང་རྩོད་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཡིན་ལྟཔས་ཐོག་མར་དགག་པ་སྟོན་ཡོད་ནའང་རྗེས་སུ་མདོ་སྤགས་ཀྱི་གཞུང་གཟིགས་རྗེས་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་དེར་ནོར་འཁྲུལ་མེད་པ་དང་། ཆ་ཆང་བ་ཡིན་པ་མཁྱེན་ནས་བརྟོད་བསྟེན་གནང་བ་མ་ཟད། སྟོན་ཆད་དགག་པ་སྟོན་པ་དེར་འཇོལ་བཤགས་ཀྱང་གནང་ཡོད། དེས་ན། སྟོན་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ལྟེ་བདག་འཛིན་ལྟ་སྟེས་ཀྱིས་བཏགས་བཞག་པའི་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལ་

སྒྲིལ་བཅུགས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་དཔེ་ཞིག་ལྟས་ན། བདག་འཛིན་
 ལྷན་སྒྲིལ་གྱི་བསམ་སྒྲིལ་ནང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེས། གནད་འགག་ཆེན་
 པོ་ཞིག་ཡོད། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གི་མིང་ལ་བཟ་མིས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ན་མྱི་ནས་མི་
 གཞན་ཞིག་གིས་བཟ་མིས་ཞེས་འཛོད་སྐབས་རང་ཉིད་ལ་ཟེར་གྱི་འདྲག་བསམ་
 ནས་ཨ་ལན་ལེན་པ་ལས་སྐབས་དེ་དུས་རང་འཛིན་དེ་ལྷགས་ཆེན་པོ་མེད་པ་
 དང་། དེ་ནས་བཟ་མིས་རྒྱ་མ་ཁྱོད་མར་དོན་ཤོག་ཅེས་འཛོད་ཆེ་སྐབས་དེར་རང་
 ལ་མ་ཉེས་ཁ་གཏོག་བྱས་བྱུང་སྒྲུལ་ནས་ར་རྒྱལ་ལྷགས་ཆེར་སྒྱུན་ཏེ་ནད་མ་ཐེག་
 པར་མི་དེ་རང་གི་གམ་དུ་འདྲག་ན་གྱི་ཞིག་རྒྱག་དགོས་སྒྲུལ་པའི་བསམ་སྒྲིལ་
 འཁོར་དུས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྒྲིལ་དེ་ཏེ་ཅང་ལྷགས་ཆེར་སྒྱུན་པ་རེད། བདག་
 འཛིན་ལྷན་སྒྲིལ་དེ་སྐབས་སྐབས་ལ་མ་གཏོགས་གསལ་པོ་མེད། དེ་ནི་སྐབས་དེ་
 མིག་ཞན་གྱིས་ཁྱོད་རང་འཛིན་པོ་དང་ཡག་པོ་གང་མིན་ཆད་རེད་ཅེས་བརྟུང་
 བསྐྱུགས་གཏོར་མཁན་བྱུང་ན་རང་གི་སེམས་དེ་ཐད་དེ་གནམ་གྱི་དཔྱར་ལ་
 འཕར་ནས་ས་ཕྱེར་འདྲིན་ར་མ་གཏོགས་མེད་སྒྲུལ་པའི་བསམ་སྒྲིལ་འཁོར་ནས་ར་
 མིན་ན་སྤྱི་ཡོན་སྒྲུལ་པ་དེའི་སྐབས་སྤྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྒྲིལ་དེ་ལྷགས་ཆེ་དུ་
 འཕྲོ་གི་ཡོད། དེས་ན་ར་ཆོས་དག་འདུས་དང་། ལྷག་དུས། ཁོང་སྤྱོད་ལངས་
 དུས་བཅས་གྱི་སྐབས་སྤྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྒྲིལ་དེ་ལྷགས་ཆེ་དུ་འཕྲོ་གི་ཡོད།
 ནམ་རྒྱུན་རང་གི་རྒྱུད་དུ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྒྲིལ་དེ་ཡོད་ན་འང་གསལ་པོ་མེད།
 དེར་བརྟེན་ར་ཆོས་དུར་ཁྱོད་ལྷེད་ལྷེད་གཅོད་གཏོར་བ་དེ་ནི་རང་འཛིན་ལྷན་སྒྲིལ་
 དེ་བཅད་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེ་ནི་དུར་ཁྱོད་ལྷེད་གཏོན་འདྲེ་ཡོད་སར་ཕྱིན་ཏེ་
 གཅོད་བཅད་ནས་ལྷ་འདྲེ་རྣམས་རྒྱུར་འཛོད་ནས་རའི་ག་ཟ་ན་ག་བཟོ། གྲག་
 ལ་དག་འན་གྲག་འཁྱུར་ཅེས་བཤད་དེ་གང་ཅམ་ནས་རང་གི་གཡས་གཡོན་ནས་
 ཆག་སྒྲུ་དང་རྟིག་སྒྲུ་བྱུང་སྐབས་སྒྲག་ནས་ཕར་བརྩ་རྒྱར་བརྩ་བྱས་ཏེ་གཞུགས་
 པའི་ལྷེད་གི་བ་རྒྱ་ཆར་མ་ཡང་གཟིངས་ཤོག ལྷེད་ཡང་རྟིག་རྟིག་ཅེས་འཕར་གྱི་
 ཡོད་པས་སྐབས་དེ་དུས་རང་འཛིན་ལྷན་སྒྲིལ་ལ་གཏོད་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་

ཉགས་ཤིང་། དེ་དུས་རང་འཛིན་ལྷན་ཁྲེས་དེ་ལམ་སངས་པུང་དགོས་
 དེའི་ཐབས་ཤེས་ལག་ཅན་བཟང་བ་ཤིང་། གཅན་ནི་ཡུལ་མཐའ་ཆང་མ་ལ་ཡོད་
 ཅིང་། དགེ་ལུགས་ཀྱི་གཅན་གྱི་ར་མ་རུ་དེ་ཆེ་ཆུང་མཆན་ལོག་ཏུ་ཆུང་ཙམ་ཞིག་
 དང་བརྒྱུད་ཕྱིན་དེའི་ནང་ན་འདྲུ་བདུན་དེ་ལས་མེད་ཅིང་། སྐད་ཆེ་ཆུང་ནི་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་ཙམ་ཞིག་དང་རང་ཤལ་གི་སྐོ་སྒྲིལ་ནས་གོ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེར་སངས་རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་གྱི་ལག་ཆ་ལྟ་བུར་ཡུར་པའི་གཅན་དེ་
 དངོས་གནས་བྱས་ན་རང་འཛིན་ལྷན་ཁྲེས་གསལ་ཏུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤེས་
 ཤིག་ཤིང་། དེར་བརྟེན་དགག་བྱངོས་འཛིན་གྱི་གཙུག་དེ་རང་འཛིན་ལྷན་ཁྲེས་
 རོས་བཟུང་རྒྱ་དེ་ཡིན། རང་འཛིན་ལྷན་ཁྲེས་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་སྤྱད་པོ་ལྟ་གང་
 ལའང་རྟོས་མི་དགོས་པར་ཡུར་ཏུ་ང་གཅིག་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ལྷན་བའ་འཆར་གྱི་
 ཡོད་པ་དང་། གནོད་པ་བསྐྱལ་སའི་ང་གཅིག་ བན་ཐོགས་སའི་ང་གཅིག་ཡོད་
 པའི་ལྷན་བའ་ཞིག་ཤར་བ་དེ་ནི་རང་འཛིན་ལྷན་ཁྲེས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རང་
 འཛིན་ལྷན་ཁྲེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཏུ་ཡུར་པའི་ང་བདེན་ཡུལ་འགོག་ཆེད་ཏུ་རྣམ་
 བདུན་གྱི་རིགས་པ་ཞེས། རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་བདུན་བཟང་ཡོད། 1. མིང་རྟ་
 དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡུལ་བའི་གཞན་མ་ཡིན་པ། 2. མིང་
 རྟ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡུལ་བའི་གཅིག་མ་ཡིན་པ། 3 .
 མིང་རྟ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ། 4 . མིང་
 རྟ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ། 5 . ཡན་ལག་
 རྣམས་རང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ། 6. མིང་རྟའི་ཡན་ལག་
 འདུས་པ་ཙམ་མིང་རྟ་མ་ཡིན་པ། 7. ཡན་ལག་ཆོགས་པའི་དབྱིབས་ཙམ་མིང་
 རྟ་མ་ཡིན་པ་ལྟེ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་བདུན་བཟང་ཡོད།
 རིགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། མིང་རྟ་འཁོར་ལོ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ཆོགས་
 པའི་གདགས་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་རྟ་འཁོར་ལོ་ཞེས་མིང་བཟགས་པ་ཙམ་
 མ་གཏོགས་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དཔེ་ལ་བཞག་པ་ཤིང་།

མིང་ནི་འཁོར་མོ་དེ་དཔལ་ལ་བཞག་ནས་དཔལ་དེ་ནང་བཞུགས་དང་ར་ཞེས་མིང་
བཏགས་ས་དེ་སྤར་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཡོད་སྟབས་བསམ་སྟོབས་བཏར་
ཏུས་སྐབས་རེ་ར་ཟེར་ཏུས་རང་དང་སྤར་པོ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་རེ་
རང་གི་སྤར་པོ་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་རེ་རང་གི་སྤར་པོ་ལྷ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཕན་ཚུན་ཁག་ཏད་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་རེ་ཚུར་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ།
སྐབས་རེ་ཕར་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་དཔལ་ན་ཕར་རྟེན་ཚུར་རྟེན་ཟེར་བ་དེ་
ཁར་རྒྱགས་མི་ལ་རྟེན་པ་ནང་བཞུགས་དེ། དེ་ནི་ཁར་རྒྱགས་ཀྱིས་འཛིན་མཁན་
བྱི་མི་ལ་ཚུར་བརྟེན་པ་ཞིག་དང་། འཛིན་མཁན་བྱི་མི་དེས་ཁར་རྒྱགས་ལ་ཕར་
རྟེན་པ་ཞིག་ཡོད། དཔལ་དེ་ནང་བཞུགས་སྤར་པོ་ལྷ་པོ་དེས་ར་ལ་ཚུར་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་
ཞིག་དང་ར་དེས་སྤར་པོར་ཕར་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་བསམ་སྟོབས་རྒྱགས་གཉིས་ཡོད་པ་
ཟེར། ཡང་སྐབས་རེ་བསམ་སྟོབས་གཏོང་སྟབས་གཅིག་ལ་ར་དེ་སྤར་པོ་ལྷ་དང་
ལྷན་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་མིག་ལ་ཡང་སྤར་པོ་ལྷ་ཚོགས་པ་དེ་ར་ཡིན་པ་ལྟ་བུ།
སྐབས་མིག་ལ་མཁོ་དང་རྒྱང་ལག་ལོགས་སྤར་པོ་ལྷ་ཚོགས་པ་འི་མིའི་བཟོ་ལྟ་དེ་
ར་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་བསམ་སྟོབས་གཏོང་སྟབས་རིགས་མི་འདྲ་བ་བདུན་ཡོད་པ་དེ་དག་
ལ་རིག་པ་རེ་བཏང་ཡོད།

དེ་ཡང་ར་དང་རང་གི་སྤར་པོ་ལྷ་པོ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ན་སྟོན་གང་ཡོད་
དམ་ཞེ་ན། ར་དེ་སྤར་པོ་ལྷ་དང་གཅིག་པ་ཡིན་ན་སྤར་པོ་ལྷ་ཡོད་པ་ལྟར་ར་ལ་
ཡང་ལྷ་ཡོད་དཀོས་པ་དང་། ར་དེ་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལྟར་སྤར་པོ་ཡང་གཅིག་
ལས་མེད་པ་ལྟ་བུ་དཀོས་བྱི་ཡོད་པ་ཟེར། དེ་སྤར་པོ་ལྷ་དང་གཅིག་པ་ཡིན་ན་
སྤར་པོ་ལ་ལྷ་ཡོད་པ་ལྟར་ར་ལ་ཡང་ལྷ་ཡོད་དཀོས་པ་རྟེ། སྤར་པོ་ལྷ་ལ་གཟུགས་
ཀྱི་སྤར་པོ། ཚོར་བའི་སྤར་པོ། འདྲ་མེས་ཀྱི་སྤར་པོ། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤར་པོ།
རྣམ་པར་མེས་པའི་སྤར་པོ་བཅས་ལྷ་ཡོད་སྟབས་ར་དེ་ཡང་ལྷ་ཡོད་དཀོས་།
ཡང་ན་ར་དེ་གཅིག་ལས་མེད་པ་ནང་བཞུགས་སྤར་པོ་ཡང་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད་
པ་ཡིན་དཀོས། འོན་ཀྱང་སྤར་པོ་གཅིག་ལས་མེད་པ་མིན་པར་ལྷ་ཡོད་པ་

གསལ་ཐག་ཆོད་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་གཅིག་པ་མིན་པ་དེ་གསལ་པོ་བྱུང་
 ཡོད། ཡང་གལ་ཏེ་ར་དེ་ཕྱུང་པོ་ལྡ་ལས་ལོགས་སུ་ཡིན་ན་ཕྱུང་པོ་ལྡ་ལས་ལོགས་
 སུང་གཅིག་བཞུན་རྒྱ་ཡོད་དགོས། དེར་བརྟེན་ཕྱུང་པོ་ལྡ་དང་ར་གཉིས་པོ་དེ་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་ཚོན་མ་ནམས་ཀྱི་ར་དེ་དང་ད་
 ལྟའི་ར་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ཆེ་ད་ལྟ་ཆེ་འདི་ལ་
 སྐྱེ་བ་ལྡ་མའི་ལས་ཀྱི་འབས་བྱ་སྐྱིན་པ་འདི་ལས་མ་བྱས་པ་དང་འབྲད་པ་ཡིན་
 དགོས། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལྡ་མའི་ལས་ཀྱི་འབས་བྱ་དེ་ཆེ་འདི་ལ་ཚུར་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་
 ན་ལས་བྱས་པ་དེ་འབས་བྱ་མེད་པ་དང་རྒྱ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་འདྲ་
 ཡིན་དུས་ར་དང་ཕྱུང་པོ་ལྡ་པོ་དེ་ལོགས་དགར་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་ཡོང་བྱུང་བྱས་
 མེད། དེར་བརྟེན་སྐྱེ་བ་ལྡ་མའི་ལས་ཀྱི་འབས་བྱ་རང་ལ་ཚུར་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་
 བ་ལྡ་མ་རང་གིས་མ་བྱས་པ་ཞིག་ཆེ་འདི་ལ་ཚུར་ཡས་མེད། སྐྱེ་བ་ལྡ་མ་བྱས་པ་
 དེ་ཆེ་འདི་ལ་ཚུར་རྒྱ་ཡོད་ལྟམས་ར་རང་ཆོད་རྒྱ་དུ་ཕྱུང་པོ་ལྡ་པོ་འདི་ར་དང་
 ལོགས་དགར་མིན། གལ་སྲིད་ར་དང་ཕྱུང་པོ་ལྡ་པོ་དེ་ལོགས་དགར་ཡིན་ན་
 རང་གི་ཕྱུང་པོ་ལྡ་པོ་དེ་པར་ཅམ་དེར་བཞག་ ར་དེ་རྒྱར་ཅམ་དེར་བཞག་ཐོག་
 དེ་ལྟར་བྱས་ཆེ་སྐྱེ་བ་ལྡ་མ་དང་རྗེས་མའི་ལས་འབས་དེ་སོ་སོར་ཚུར་ཡས་མེད་པ།
 ཆེ་འདི་ལ་རང་གིས་བྱས་པ་དེ་ཆེ་ཕྱི་མར་ཚུར་ཡས་མེད་པ། ཆེ་འདི་ལ་རང་གིས་
 མ་བྱས་པ་དེ་ཆེ་ཕྱི་མར་ཚུར་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་མཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་
 བརྟེན་ལོགས་དགར་མིན་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟར་ཡིན།

ཡང་ཕྱུང་པོ་ལྡ་པོ་དེ་ར་ལ་རྒྱར་བརྟེན་པ་དང་ཡང་ར་དེས་ཕྱུང་པོ་ལྡ་ལ་
 པར་བརྟེན་པ་ཟེར་བ་དེ་སྐབས་དེ་པར་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐབས་དེ་རྒྱར་
 བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་ཁོག་མའི་ནང་མེ་རྟོག་
 བཏབ་པ་ལྟར་ཁོ་གཉིས་པར་རྟེན་རྒྱར་རྟེན་བྱས་ནས་བཟུང་ཡོད་ན་ལོགས་
 དགར་ཡིན་དགོས། དེ་མིན་པ་གོང་དུ་རིག་པ་བཏང་ནས་བཀག་ཟིན་པ་རེད།
 དེ་ནས་ལྟན་པ་ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱུང་པོ་ལྡ་ལྟན་པ་ཞེས་ར་དེ་བདག་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་

ལ། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་བདག་ཏུ་བཟུང་ཡག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། གཅིག་
བདག་པོ་ཡིན་པ་དང་གཅིག་བདག་ཏུ་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དེ་
འདྲ་ཞིག་ཆགས་འཁོག་ཡིག་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གང་ལྟར་ལོགས་དགར་ཡིན་
དགོས། འོ་ན་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ཁོ་ན་ར་རེད་དམ་ཞེ་ན་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ཁོ་ན་ར་
མིན། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་རང་ར་ཡིན་ན་སྤང་པོ་ལྷ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་ར་ཡང་ལྷ་
ཡོད་དགོས། ཡང་ན་ར་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལྟར་སྤང་པོ་ལྷ་ཡང་གཅིག་ལས་
མེད་པ་ཡིན་དགོས། དཔེར་ན་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ར་ཡིན་ན་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་
དང་ཚོར་བའི་སྤང་པོ་སོགས་རེ་རེའི་ཚོག་ར་རེ་ཡོད་དགོས། ཡིན་ནའི་ར་
གཅིག་ལས་མེད་སྟབས་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ར་ཡིན་ན་སྤང་པོ་ཡང་གཅིག་ལས་ཡོང་
ཐབས་མེད་པས་མི་འགྲིག། འོ་ན་སྤང་པོ་ལྷ་ཚོགས་པ་དེ་ར་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་
མིན། སྤང་པོ་ལྷ་ཚོགས་པ་དེ་ར་ཡིན་ན་ར་མི་ཚར་ན་འང་ར་ཡོད་དགོས་པ་དང་
མི་ཚར་ན་འང་རོ་ལ་ར་ཡོད་དགོས།

ཐོག་མར་དགག་བྱ་པེས་པའི་གནད་ངོས་ཟིན་པ་གཙུག་ཅེ་བས། བོད་
འདྲིར་སྒྲོན་གྱི་མཁས་པ་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་སྤྱངས་ཤིང་ཟབ་སྒྲིབ་དབྱ་
མའི་ལྟ་བུ་འཆོལ་བར་འདྲོད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དགག་བྱའི་གནད་ངོས་མ་ཟིན་པར།
སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ཐུབ་མ་ཐུབ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས།
གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ཁོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་འདྲ་ཞིག་
ཁས་སྤངས་པ་ལ་འང་རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་ན་བརྟག་བཟོད་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་
མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཐུ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་ན་
དེར་མ་འདྲུས་པའི་ཚོས་མེད་པར་འདྲོད་པས་དགག་བྱ་བྱུང་ཆེ་བས་ཆད་མཐར་
ལྷང་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་དགག་བྱ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལས་མ་སྤྱེས་པ། རོ་
པོ་གཞན་དུ་མི་འཁྱུར་བ། རྣམ་འཛོག་གཞན་ལ་མི་སྤྱོད་པ་སྤྱེ་བྱུང་པར་གསུམ་
ལྟ་བུ་དགོས་པར་འདྲོད་པས་དགག་བྱ་བྱུང་བས་རྟག་མཐར་ལྷང་བ་
སོགས་དགག་བྱ་ཡར་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་འབྱེད་རྒྱལ་ཤེས་མཁན་མ་སྤྱང་བའི་

དབང་གིས། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་རང་རྒྱུད་པ་ལ་དམིགས་སུ་སྤྱུག་པའི་དགག་པ་
 མཛད་པ་དང་། ཐལ་རང་གཉིས་མཚོག་དམན་ཡོད་པ་སྐད་དུ་སྒྲུས་ཀྱང་ཁྱད་
 པར་འབྱེད་བྱེད་གྱི་རྩ་བའི་གསང་གནད་ནི་མཁོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱེར་ས་ཀྱི་
 བཀའ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་མཁས་གསལ་བར་མ་བཞོལ་གྱི་བར་དུ་གཞན་སྤྱུས་
 ཀྱང་རྩོམ་མ་ཟིན་པར་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་དགག་བྱའི་དབྱེ་མཚམས་ཤ་
 རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྟེ་རྟོ་ཐོག་མར་དགག་བྱ་རྩོམ་བཟུང་བ་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་
 ལྷགས་དང་། ཐལ་འཕྱར་བའི་ལྷགས་གཉིས་ལས། སྤྱིར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་
 བདེན་གྲུབ་མི་འདོད་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་
 མཚུངས་པས་དབྱེ་པ་ཞེས་གྲགས། རང་རྒྱུད་པས། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 པར་མེད་ཀྱང་རང་རྩོམ་ནས་གྲུབ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། ཐལ་འཕྱར་བས། བདེན་པར་མ་གྲུབ། རང་རྩོམ་
 ནས་མ་གྲུབ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་
 འདོད། འོན་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དང་། མིང་བརྟན་
 བཞག་ཅམ་དང་། མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་དུ་འདོད་དེ། དཔེར་ན། དུམ་པ་
 ལྟ་བུ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་གདགས་དུང་གི་ཆ་ཤས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པའི་བཏགས་ཚོས་བྱ་བྱེད་རྟོན་འབྲེལ་བསྐྱེད་མེད་བསྐྱེད་མེད་ཀྱི་མིང་
 ཅམ་པོ་དེ་དུམ་པར་འཇོག་པས། མིང་བརྟན་བཞག་ཅམ་དང་མིང་གིས་
 བཏགས་ཅམ་ཟེར། ཅམ་སྒྲུས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཙོད། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་
 བདེན་པར་གྲུབ་པའམ་བདེན་འཇིན་འཇོག་ཚུལ་ལ། རང་རྒྱུད་པས། རང་
 རྩོམ་ནས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ནི་དགག་
 བྱ་དཔོན་སུ་འདོད་དེ། «ལེགས་བཤད་ལྷིང་པོ་» ལས་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་
 གཞུང་གི་སྒྲོར་ནས་དེ་ལས་གསལ་པོར་མ་བཤད་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ལེ་ཤེས་ལྷིང་པོའི་
 བདེན་གཉིས་སྒྲོར་དང་། དབྱེ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་

གསལ་བར་དངོས་ལྟ་མི་སྤང་རྟོ། ཞེས་དང་། «དམོངས་པ་རབ་གསལ་»
 ལས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཁྲུང་ས་བྱུང་གཞན་ལས་དགག་བྱ་རྩིས་འཛིན་གསལ་
 བར་མི་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལས་ཀྱན་རྩིས་ལྟ་ཡོད་པའི་རྩལ་བཤད་པའི་
 རྩིས་ཚུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རམ་བདེན་ཡོད་ཏུ་ཤེས་པས། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་
 རྩིས་འཛིན་པ་འཕམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེན་འཛིན་དེས་བདེན་པར་ཡོད་
 པ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཀྱན་རྩིས་ལྟ་ཡོད་རྩལ་
 གསུངས་པའི་རྩིས་ཚུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདེན་ཆད་ཏུ་
 འདོད་དོ། །འདིའི་ཐུབས་ཀྱི་མཐོང་བ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱི། དབང་ཤེས་མིན་ཉེ།
 «དམོངས་པ་རབ་གསལ་»ལས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་དགག་བྱ་བདེན་
 པ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བར་བཤད་པ་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་སྤྱར་རོ། ཞེས་
 གསུངས། འོ་ན་ལྷགས་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་དབང་གིས་བཞག་པའི་
 རང་མཚན་ཐ་སྟད་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་སྤྱོད་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་སྟོས་པའི་
 རྟོད་ལྷགས་སུ་བྱུང་བ་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདེན་ཆད་ཏུ་བཞེད་ན། སྤྱོད་
 དབང་གིས་མ་བཞག་ཅེས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་ན། རྩུ་མ་མཁན་
 གྱིས་རྟུ་མིང་རྟ་སྤང་ཏུ་སྤྱུལ་པའི་ཆོ། རྩུ་མ་མཁན་ལ་རྩུ་མའི་སྤྱུལ་གཞི་དེ་རྩུ་
 རྟགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྤྱོད་དབང་གིས་རྟ་སྤང་ཏུ་བཞག་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དེ་
 འདྲའི་སྤྱོད་པ་མ་སྟོས་པའི་རྟུ་མིང་རང་གི་རྟོད་ལྷགས་ཀྱི་རྩིས་ནས་རྟ་སྤང་ཏུ་
 སྤང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྩུ་མ་རྟགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྤྱོད་དབང་གིས་བཞག་པའི་
 རྟུ་མིང་ཁོ་རང་གི་རྩིས་ནས་ཀྱང་རྟ་སྤང་ཏུ་སྤང་བའི་རྟོད་ལྷགས་ཤིག་ཀྱང་
 ཡོད་ལ། ཡང་རྩུ་མ་རྟགས་ཀྱིས་མིག་བསྟན་པའི་ལྟ་མོ་བ་ལ་རྟ་སྤང་ཏུ་སྤང་བ་
 དེ་ནང་གི་སྤྱོད་དབང་གིས་བཞག་པའི་རྟོད་ལྷགས་སུ་མི་འཆར་གྱི། རྟ་སྤང་
 སྤང་བའི་གཞི་དེར་དང་པོ་ནས་རྟ་སྤང་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་རང་གི་གོ་སར་
 བསྟན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བཞིན་ཏུ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ནང་

གི་སྒྲིའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཡུལ་རང་གི་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་རོས་
 བས་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་བདེན་སྒྲུབ་ཟེར། དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ལྟ་
 གྱུས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། «དཀོངས་པ་རབ་གསལ་» ལས་སྒྲོལ་སྤང་བའམ་
 སྒྲིའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྟོན་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ནི་བདེན་པ་
 དང་། དོན་དམ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་དང་། དེར་འཛིན་པ་ནི་
 བདེན་འཛིན་ལྟ་གྱེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲོ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གླེང་ནས་སྒྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་
 ལུགས་ཀྱི་རོས་ནས་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི། ལུགས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཡུལ་
 ཡིན་ཞིང་། དགག་བྱ་དེ་ནི་གཅིག་དུ་བྱལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོག་སྟེན་གཉིས་
 བྱིས་ཁྱེད་པར་འབྱུང་ལ། སྒྲོ་གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཆོས་རང་གི་སྟོན་
 ལུགས་ཅམ་རང་རོས་ནས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་རིགས་པས་ཀྱང་ཁྱེད་པར་མི་
 བཞེད་དོ། དེས་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲིའི་དབང་གིས་
 བཞག་པར་ཁས་ལེན་ནའང་སྒྲོ་གང་ཡིན་གྱིས་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོན་དུ་
 ཡོད་པར་མི་འདོད་པས། ཆད་མས་མི་གནོད་པའི་སྒྲིའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
 ཞིག་དཀོས་སོ། ། སྒྱུར་དབུ་མའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གཞུང་ལས།
 རང་རྒྱུད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་
 རྣམས་ཟིན་གསལ་པོ་མེད་ལྟམས། བོད་མ་རབས་པའི་མཁས་སྒྲུབ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་
 བཅོག་མང་པོ་དབུ་འཁོར་ཏེ། ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ཐ་སྟོན་དུ་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྒྱུད་པར་མེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུར་ལྟ་བུའི་
 བཅོག་དམན་ཡང་མེད་ཅེས་སྤྱི་བར་བྱེད་ལ། རྩི་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་
 པ་ཆེན་པོས། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེད་དང་། འབྲུག་པའི་རང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་འདོད་ལ། ཐལ་འབྲུར་བས་དེ་
 མི་འདོད་པའི་གསར་བའི་གནད་གསལ་པོར་བསྐྱལ་ཏེ་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ལྟ་
 བའི་མཆོག་དམན་ཡོད་ཚུལ་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་འོད་སྤང་མཆོག་

ཏུ་སྒྲིལ་སོ། ། འདི་འི་ལྷགས་ལ་བདག་མེད་སྤྱ་རགས་འཛིག་ཚུལ་ཡང་། གང་
 ཟག་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་
 དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱ་བ་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་སྤྱ་མོར་འདོད། རྣམ་འཁྱར་སྟོང་པའི་དབྱ་མ་བ་ལྟར་ན། གཞུགས་དང་
 གཞུགས་འཛིན་པའི་ཆད་མ་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་
 པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་བྱ་བ་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱ་མོར་
 འདོད་དོ། །

ཐལ་འཁྱར་བའི་ལྷགས་ལ། «དབྱ་མ་འཁྱག་པ་»ལས། ། བདག་མེད་
 འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། ། ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཞིས་
 གསུངས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་སྤྱད་སྟགས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་དགག་བྱ་
 བདེན་བྱ་བ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱ་མོ་དང་། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་ཏུ་
 དགག་བྱ་བདེན་བྱ་བ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱ་མོར་འདོད་པས་གཞི་
 ཆོས་དང་གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་སྟེ། རྣམ་པས་བཀགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་
 རང་རྣམས་ནས་བྱ་བ་པ་དགག་བྱ་དངོས་ཡིན་ཞིང་། ཡང་རང་འཛིན་ལྟར་སྟེས་
 ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་སྟར་པའི་བདག་ནི་བཀག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྐབས་
 འདི་འི་དགག་བྱ་ཡིན་པས་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཏུ་«དགོངས་པ་རབ་
 གསལ་»ལས། སྟར་བཤད་པའི་མིང་གི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་ཅན་གྱིས་བཞག་པ་
 མིན་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡང་དག་པར་
 བྱ་བ་པ་དང་། རང་གི་རྩ་བོས་དང་། རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ལྟར་སྟེས་ཡིན་ལ། དེས་གསུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་
 ནི་བཀག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་བདེན་ཆད་དོ། ཞེས་དང་། ཡང་། དེ་ལྟར་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་སྟེ་དེའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་དགག་བྱའི་བདག་ཅེས་བྱ་
 ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། རོ་ན་རྣམ་པས་བཀགས་ཅམ་མམ་རྣམ་པའི་

དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལུགས་འདིའི་འགྲོག་
 རྒྱའི་བདག་ཡིན་ན། རྟག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཅེས་པའི་རྟག་པ་དེ་གང་ལ་
 བྱེད། དེའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན། རང་རྒྱུད་པས་སྒྲོའི་དབང་
 གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་ལུགས་མེད་པར་བཞེད་པ་དང་། རྒྱུད་པར་རི་
 ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་རྟག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་ནི། «ཉེ་བར་འཛར་
 གྱིས་ཁྱེས་པ་»ལས། རྩ་ཆོགས་ཡིད་དགའ་མེ་རྟག་ཁ་ཕྱེ་ཁོང་། གསེར་གྱི་ཁང་
 བཞོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལ་འང་བྱེད་པོ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་
 དག་རྟག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་
 རྣམ་བཟགས་ཏེ། ཞེས་དང་། «རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ»པར། འཇིག་རྟེན་མ་
 རིག་སྐྱོན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྟགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་
 ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟག་ཡིན་ཞེས་ཅེས་མི་ཐད། །ཅེས་དང་། «བཞི་
 བརྒྱ་པ་»ལས། རྟག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་
 མེན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟག་པ་ཞེས། །སྒྲོ་དང་ལྷན་པ་སྤྱི་ཞིག་
 འདོན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་
 ཉིད་དང་། རྟག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་
 ཐག་པ་བརྟོགས་པ་ལ་བཟགས་པའི་སྤྱལ་ལྟར་རང་གི་རོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་དེས་
 སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟག་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདི་ནི་གཟུགས་
 སོ། །འདི་ནི་ཆོར་བའི་ཞེས་སོགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་
 གཟུགས་སོགས་སྤྱི་འདོགས་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྤྱེས་རང་འགའ་བ་འདི་ཡིན་ཁོང་།
 དེའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་ལ་སྤྱན་པ་བབས་པའི་ཆེ།
 ཐག་པའི་མདོག་ཁྲ་ཁོ་དང་འབྲེལ་ལུགས་སྤྱལ་དང་འདྲ་ཁོང་། ཡུལ་མི་གསལ་
 བར་ལྷང་བ་ན་འདི་ནི་སྤྱལ་ལོ་སྤྲུལ་པ་འབྱུང་རོ། །དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཐག་ཁྲའི་
 མདོག་དང་། ཆ་ཤས་གཞན་རྣམས་དང་། དེ་དག་ཆོགས་པ་གང་ཡང་སྤྱལ་གྱི་
 བཞུག་གཞིར་དངོས་སྤྱི་འདོགས་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པས། དེར་མཛོང་བའི་སྤྱལ་ནི་

ཐག་ཁྲ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྒྱལ་དང་ཐག་
 ཁྲ་ལ་རྒྱལ་གྱི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྟེན་མི་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་པར་མེད་ཀྱང་། དེ་
 དག་གི་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་ཡོད་མེད་ལ་ཐ་སྟོན་པའི་ཚད་མས་གནོད་མི་གནོད་གྱི་བྱ་བ་
 པར་ཡོད་པས་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་ཏུ་རྒྱལ་ཡོད་ལ། ཐག་ཁྲའི་རྟེན་ཏུ་རྒྱལ་མེད་པའི་
 རྣམ་བཞག་འཐད་པ་ལྟར་ཏུ་རང་གི་གདགས་བྱའི་ཕྱང་པོ་ལྟའི་རྟེན་ཏུ་རང་ལྟར་
 པའི་རྒྱ་བྱུང་བ་ན། ཕྱང་པོ་ལྟ་པོ་དེའི་ཡ་བྱལ་རེ་རེ་དང་། ཚོགས་པ་དང་།
 རྒྱན་དང་། ཆ་ཤས་གང་ཡང་། ར་དེའི་མཚན་གཞིར་འཛོག་རྒྱ་མེད་ལ་དེ་དག་
 ལས་རོལ་བ་དང་པའི་ཚོས་གཞན་ཀྱང་དེའི་མཚན་གཞིར་འཛོག་རྒྱ་མེད་པས་དེ་
 བྱིན་གྱི་པས་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་རོལ་སྟབས་
 པ་མེད་དེ། «རིན་ཆེན་སྤང་བ»ལས། རྣམ་བྱ་ས་མིན་ཚུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་
 རྒྱང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱང་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་
 བྱ་རྣམས་བྱ་གང་། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་གདགས་གཞི་རེ་
 རྣམ་རེ་མ་ཡིན་པར་བཏྲན་པ་དང་། ཀྱང་མིན་ཞེས་པས་གདགས་གཞི་ཚོགས་
 པ་འང་རེ་མ་ཡིན་པར་བཏྲན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་པར་
 གསུངས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་རྟོག་པས་བཞག་པ་དེ་
 དག་ལ་རང་རང་གི་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ཡང་། «རིན་ཆེན་སྤང་བ»ལས།
 གཞུགས་གྱི་རོལ་མེད་ཙམ་ལྟར། །ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་མ། །འབྱུང་
 མེད་གཞུགས་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ལྟར་མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཅས་དང་།
 ཐ་སྟོན་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར། །གང་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་འབྱུར་
 པའི། །འཇིག་རྟེན་དོན་ཏུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅས་དང་། «དགོངས་པ་རབ་
 གསལ་»ལས། དོན་དམ་པར་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྟོན་ཏུ་མིང་གི་
 ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་
 ལྟར། མིང་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞེས་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཏུ་བཤད་པའི་
 མིང་རྒྱུད་ཞེས་པས་བདེན་པར་བྱུང་བ་ལྟེན་ག་མཐའ་བཀག་པ་དང་། བཏགས་

ཡོད་ཅུམ་ཞེས་པས་གཏན་ནས་མེད་པ་ཆད་མཐའ་བཀག་ཉེ་བ་སྟོང་ཅུམ་དུ་ཡོད་
 པར་བཞེད་དོ། ། ཡང་དེ་ལས། དེ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བརྟེན་ནས་བཞག་དགོས་པ་དང་། བསྟན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་
 མིན་པའི་རང་དབང་བའི་རྩ་མོ་མེད་པ་དང་། ཆོས་གང་ཡོད་པར་འཛིག་
 ན་འང་བཏགས་དོན་མ་བཅའ་བར་འཛིག་པ་རྣམས་ཤེས་པར་འཇུག་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཏགས་དོན་འཛིལ་བའི་རིགས་པ་དེ་ཡང་རང་རྒྱད་
 པས་ཀྱན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་དུ་འདོད་ཅིང་། ཐལ་འཇུག་བས་དོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་དུ་འདོད་དོ། ། དེས་ན་དགག་བྱ་སྤྱོད་རང་རྩོམ་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅུམ་
 ཡང་མེད་པར་བཀག་གྲུབ་མིང་ཅུམ་དང་རྟོག་པས་ཤར་བཏགས་པ་ཅུམ་ལ།
 འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱན་འཛིག་ཤེས་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཤོགས་
 ཀྱི་ཡོད་མཐའ་དང་རྟོག་མཐའ་མི་གནས་ཤིང་། བསྟན་དུ་མིང་ཅུམ་ལ་ཐམས་
 ཅད་བཞག་དུ་རྒྱུང་བས་ཆད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་ཡིན་
 ཉེ། «འོད་སྤང་གི་ལེའུ་»ལས། ཡོད་ཅུམ་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ་མེད་
 ཅུམ་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུད་
 དུ་མེད་པ། བརྟན་དུ་མེད་པ། བརྟེན་མ་ཡིན་པ། རྒྱང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་
 རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ་ཞི། འོད་སྤང་། འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་
 རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་། རང་རྒྱད་
 པས་སྤོང་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ལ་དགག་བྱར་བྱེད་ཅུམ་
 པའི་སྟོན་ཉི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྟོ་གཞོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་འབྲལ་བ་ཞིག་ལ་
 འདོད་དགོས་ཤིང་། ལུགས་འདིར་དེ་འདྲའི་གཞོད་མེད་མི་སྤྱིད་པར་བཞེད་དེ་
 རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པ་ནི་འབྲལ་ཤེས་སུ་བཞེད་
 དོ། ། དེས་ན་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡང་། ར་ཅུམ་དང་། གང་
 ཟག་ཅུམ་ལ་འཛིག་ཅིང་། སྤང་ཤོགས་ལ་མི་འཛིག་སྟེ། «དགོངས་པ་རབ་
 གསལ་»ལས། བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ར་

ཡི་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་མིག་སྐྱེས་དམིགས་པར་མི་གཟུང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་དང་།
 ཡང་། དེ་ནི་མིག་སྐྱེས་རྣམས་བདག་གི་བར་མཐོང་ནས་བདག་གི་བ་ལ་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདག་གི་བའི་མཆོན་གཞི་མིག་སྐྱེས་ལ་
 དམིགས་ནས་སྤྲོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཇིན་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ལྟན་ལྟེན་གྱི་
 དམིགས་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་སྐྱེས་དང་། མིག་རྣམས་
 དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བརྩས་པའི་སྤྲོད་ལ་སྐྱེས་པའོ། ། ཞེས་གསལ་བར་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། ཡང་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་བདེན་འཇིན་འཇིག་མཛད་
 གྱུར་། གཙོ་བོ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། «ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་» ལས། རྒྱུར་
 དགག་བྱ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་གྱུར་། ཞེས་སྤྲོན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བར་གྱུར་པའི་སྤྲོན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལེགས་
 པར་ངོས་བཟུང་ནས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སྤྲོད་དུ་བར་བྱ་ཞི། དེ་ལོག་ན་ཞེས་
 སྤྲོན་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་འགྱུར་བའི་ལྷུར་རོ། ཞེས་གསུངས། འདི་དག་ནི་
 དབྱ་མའི་གཞུང་ཆེན་མོ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་
 རྣམས་ལ་ཞེབ་མོར་སྤྱངས་པ་དང་། བར་བྱ་རྒྱུད་པའི་བཤེས་གཉེན་རིང་ཏུ་
 བརྟེན་པ། བསགས་སྤྱང་ལ་འབད་པ་སྐྱེས་རྒྱ་ཆོགས་ཏུ་མ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཤེས་དགོས་ཀྱི། ལྷན་སྐྱེས་ལྷན་སྐྱེས་ལྷན་ལྷན་པའི་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་པོ་དང་།
 ཆོག་འབྲི་སྐྱེས་པའི་ཤགས་འབྲེད་ཅམ་ལ་ཆགས་པའི་རྟོག་གི་བའི་རིགས་ཀྱི་སྤྲོད་
 ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་དེ་རི་ལྟར་འགོག་པའི་རྒྱལ་ཡང་། རྒྱུར་
 དབྱ་མའི་བརྟེན་བཙོས་ལས་བདག་མེད་གཉེས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་
 པའི་རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་སུ་འདྲ་ཞི། འཁོར་བར་
 འཆིང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་གཉིས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་ནི་གང་ཟག་
 དང་ཆོས་ཡིན་པས། བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་

གཉིས་ཡིན། རང་རྒྱུད་པས། བདག་མེད་གཉིས་སྤྱང་གཞིའི་སྒྲོ་ནས་མི་འབྱེད་
 པར། དགག་བྱའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་ཅིང་། བདག་འཛིན་གཉིས་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་
 སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་དང་། ཐལ་འཁྱུར་བས། བདག་མེད་གཉིས་སྤྱང་གཞིའི་སྒྲོ་
 ནས་འབྱེད་ཅིང་། བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པའི་བྱུང་
 པར་ཡོད་དོ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་གཙུག་པོ་ནི།
 མ་ཤེས་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་
 མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྤྱི་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཞེས་པའི་མཐའ་བཞི་སྤྱི་འགྲོག་གི་རིགས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། «དྲང་
 དེས་»ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱུ་པ་པའི་རིགས་པའི་གཙུག་པོ་ནི་མཐའ་བཞིའི་
 སྤྱི་བ་འགྲོག་པའི་རིགས་པ་འོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་པ་བཞི་འཕྲོ་རྩེ་
 གཟེགས་མའི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་བདག་བཀག་སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 གཏན་ལ་འབེབས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་
 པའི་གཙུག་པོ་ནི། «མདོ་དང་མ་ཤེས་»ལས། རྣམ་ལྟར་བཅའ་བའི་རིགས་པ་
 དང་། «འཇུག་པ་»ལས། དེའི་ལྗེས་། ཆོགས་པའི་བདག་ཅམ་གདགས་
 གཞིར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་ཅམ་དང་། དབྱིབས་ཅམ་བདག་ཏུ་
 འདོད་པ་འགྲོག་པ་སོགས་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། «འཇུག་པ་»
 ལས། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་རི་ལྟ་བུར། །ཡོད་ཅེས་ནལ་འཁྱུར་བས་
 འདིའི་ཡོད་མི་རྟོག་། །དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་ལྷག་འཇུག་འཁྱུར་བས།
 འདིར་དེའི་བྱུང་པའང་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། «ལེགས་
 བཤད་སྤྱིར་པོ་»ལས། འདི་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བདུན་པོ་དེར་གང་ཟག་མི་རྟོག་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་
 རྟེན་འཁྱུར་གི་རིགས་པ་ལ་བྱུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་སྤྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ་ཡིན། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡང་། གཅིག་དུ་

བྱལ་དང་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་ལ་འདིས་མཐའ་ཐམས་
 ཅད་བཀག་སྟེ་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། སློ་སྤྲོས་རྒྱ་མཚོས་
 རྒྱས་པ་ལས། གང་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། ། དེ་ནི་རྩོམ་གྱི་དྲི་
 གྲིས་ཞི། ཞེས་རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་
 པ་འཁོག་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷགས་འདིར་རྟེན་འབྱུང་མིན་པའི་ཆོས་མི་
 འདོད་པས། ཡོད་ན་ལྟོས་བྱུབ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་
 བཞེད་དེ། «དབུ་མ་སྟིང་པོ་»ལས། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །
 ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། ། དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། ། ཆོས་འགའ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། «དབུ་མ་»ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་གང་། ། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བཤད། ། དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་
 རྟེ། ། དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 ཡང་། «ཟླ་བའི་ཆོག་གསལ་»ལས། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱ་
 དང་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་ཆ་ཤས་སམ་
 གདགས་གཞིའམ་ཡན་ལག་འཕྲད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུབ་པ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་
 དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཀྱི་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་། ལྟོས་
 རྣམས་བྱུབ་པ་ཅེས་པའི་ལྟོས་ཆོས་དེ་ས་པོན་དང་རྒྱ་ལྷ་ལྷ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱ་བར་
 འདོགས་ཕྱེད་གྱི་རྟག་པ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། «ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་»ལས། འདིར་
 རྒྱ་གྲུ་ནི་རང་གི་རྩོམ་གྱུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དེ་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་
 རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ཞེས་གཞན་གྲགས་
 གྱི་རྗེས་དཔག་བྱའོ། དཔེར་ན། ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་ན་
 བྱིས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམས་མིག་རྩ་སྤྲོས་སྤྲོས་སྤྲོས་བ་དེ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་སྒྲིབ་རྩོན་དེ་
 ལྟར་ཡིན་གྱི། རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་གི་གནས་རྒྱལ་མིན་ནོ་སྟེ་ལྟར་དེ་
 འཛིན་པར་དོན་དེ་རང་གི་གནས་ལྷགས་སམ་སྟོད་ལྷགས་སྤྲོ་འཛིན་པ་བཞིན་ཀྱི་

སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱང་། མྱོང་བ་དང་སྤྱང་བའི་ཆས་ནམས་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱང་བའི་སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མེན་པར། རྟོན་དེ་ལ་རི་ལྟར་སྤྱང་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་སྤྱང་དུ་སྤྱད་ཆུལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྤྱོད་བཏགས་ཆུལ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཞན་ཡང་«ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ»ལས། བཤམ་པ་དག་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགྲོག་ཅིང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནི་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བའི་འཆིང་བ་གཙོད་པས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱལ་བ་ལ་འདི་ནི་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཐབས་ལ་བཤམ་པ་ཆེན་པོ་འོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་འདིས་སྤྱང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནི་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནི་སྤྱང་བ་ཅི་ཡང་འཆར་རྒྱུར་བར་བརྟུབས་པས་མཐའ་གཉིས་ཅིག་ཅན་དུ་སེལ་བའི་རྒྱས་པ་རིགས་པ་གཞན་ལས་མཆོག་དུ་བསྐྱུགས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྤོང་སྟོགས་རྟགས་སུ་བཤོད་པའི་གཏན་ཆོག་ས་གཞན་ལ་མེད་ཅིང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་ནིང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ནིང་སྟོབས་ཤིན་དུ་ཆེ་བས། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ནམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་བར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བདེ་བླག་དུ་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་ནི། «འདུག་པ་»ལས། གང་སྤྱར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་གྱི་ཡིས་ནི། ། ལྟ་བ་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་བྱེད། ། ཅས་དང་། «བཤེས་སྤྱངས་»ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། ། གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅིས་པ་ཐབ་མོ་སྟེ། ། གང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས། ། སངས་རྒྱས་དེ་ནིང་རིག་པས་ནམ་མཆོག་མཐོང་། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ར་དེ་རིག་པ་ཁག་བདུན་བཏང་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་སྤངས་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་རིག་པ་བཏང་བའི་ཐ་མ་དེར་རང་གི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་གང་འདྲ་ཞིག་

འཁོར་གྱི་རེད་དམ་ཞེན། སྐབས་དེར་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་ཚྭ་གསུམ་པོ་དེ་མིང་
 བཏགས་སའི་གཞིར་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་ར་ཞེས་བཏགས་ནས་རང་གི་བསམ་སྒྲིལ་འབྱུལ་
 པའི་དབང་གིས་མིང་ཙམ་མ་གཏོགས་མེད་པའི་བསམ་སྒྲིལ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་
 བྱི་རིག་པ་བཏར་ཆར་བའི་རྗེས་ལ་བསམ་སྒྲིལ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ལས་རིག་པ་མ་
 བཏར་ཆར་བསམ་སྒྲིལ་དེ་འདྲ་ཡོད་མི་སྲིད། དེ་བྱི་རྣམ་བདུན་གྱི་རིག་པ་ཞེས་པ་
 དེ་རེད། དེའི་བར་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིག་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་བྱིང་དེ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེའི་རྟེན་
 འབྲེལ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེན། བདག་གཞན་ཚྭ་གསུམ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེར་བརྟེན་ང་ཟེར་བ་དེ་
 མིང་ཙམ་དང་། སྤྱི་ཙམ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་པ་
 དང་། མིང་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་རྟོགས་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་
 འདོད་པས་ན་རིག་པ་ཆར་མའི་ནང་ནས་གནད་ལ་འཁེལ་ཤོས་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 རིག་པ་དེ་རེད། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་དང་ཆོས་གཅིག་བྱུང་མེད།
 དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གོ་བ་ལེན་སྤངས་དེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རྟེན་ནས་བྱུང་བའི་
 རྟེན་འབྲེལ་དེ་མིན། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་དེ་
 འདུས་བྱས་ལ་མ་གཏོགས་འདུས་མ་བྱས་ལ་བཞག་སྒྲིལ་མེད། གདགས་གཞི་
 ཚྭ་གསུམ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་བཏགས་སའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 བཞག་ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དཔེ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་དམ་ཟེར་ན། དཔེར་ན་མེ་
 སྤང་རམ་གདོང་ཤེལ་ནང་ནས་རང་གི་གཟུགས་བརྟན་མཛོང་བ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་དཔེ་ཡིན། དེ་བྱི་ཤེལ་སྒྲིལ་ནང་ནས་རང་གི་གཟུགས་བརྟན་མཛོང་དུས་རང་
 གི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཤེལ་སྒྲིལ་ལྟེང་དུ་སར་ཕྱིན་པ་མིན་ལ་རང་གི་གཟུགས་
 བརྟན་དེ་ཤེལ་སྒྲིལ་སར་ཕྱིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཤེལ་སྒྲིལ་དེ་ཉ་ཅང་དྲངས་པོ་
 ཡོད་པ་ཞིག་དང་། རང་གི་མིག་ངོས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཐང་ཐང་ཡིན་པ་ཞིག་ ནག་
 ཁུང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བཅས་ཀྱི་ཆ་རྟེན་མང་པོ་ཞིག་འཛུམས་ཆོ་ཤེལ་སྒྲིལ་ནང་

ནས་རང་གི་གདོང་མཐོང་གི་རེད། དེ་ནི་ཆ་ཆུན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆོག་པ་ལ་རྟེན་
 བྱས་སྐབས་དེ་དུས་ཤེས་སྒྲིའི་ནང་གི་རང་གི་གདོང་དེ་ལ་ངའི་གདོང་ཞེས་བརྗོད་
 པ་དེ་ནི་ཤེས་སྒྲིའི་ནང་གི་གདོང་དེ་ངའི་གདོང་རེད་བསམ་ནས་དེས་གདགས་
 གཞི་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྒྲིའི་ནང་གི་གདོང་དེ་ལ་ངའི་
 གདོང་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་ཤེས་སྒྲིའི་རོས་ནས་ཚུར་རང་གི་
 གདོང་ཞེས་ཚུར་བྲུབ་པ་ཞིག་མེད། ཤེས་སྒྲིའི་རོས་ནས་ཚུར་དེ་འདྲ་བྲུབ་པའི་
 རང་གི་གདོང་ཞིག་ཡོད་ན་རང་གིས་ཤེས་སྒྲིའི་ནང་མ་བཟུས་ནའང་ཤེས་སྒྲིའི་
 རང་ནས་གདོང་གསལ་དགོས་པས་དེ་ནི་རང་གིས་མ་བཟུས་ན་ཤེས་སྒྲིའི་ནང་
 བཟུས་ཆེ་མི་དེ་གའི་གདོང་མ་གཏོགས་ངའི་གདོང་གསལ་མི་བྱུབ། གལ་ཏེ་ཤེས་
 སྒྲིའི་ནང་གི་གདོང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཤེས་སྒྲིའི་དེའི་ནང་
 འཆར་བའི་གདོང་དེ་ག་དུས་ཡིན་ནའི་ཡོད་དགོས་ལ་མི་གཞན་གྱིས་བཟུས་
 བྱའང་ཁོ་རང་གི་གདོང་མ་མཐོང་བར་ངའི་གདོང་མཐོང་དགོས་ཏུ་དེ་ལྟར་
 མིན་པར་ཆ་ཆུན་འཛོམས་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྒྲིའི་ནང་སྤྱད་བཟུས་ནའང་
 དེའི་གདོང་མཐོང་གི་ཡོད་པས། ཤེས་སྒྲིའི་ནང་གི་གདོང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་རྟེན་འབྲེལ་འཛོམས་དུས་དེ་ལྟར་ཡོད་ཆུ་ཡོད་པས་ཤེས་སྒྲིའི་
 རང་གི་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དཔེ་ལ་བཞག་པ་ཡིན།

དེ་ནས་རྟེན་པས་བཏགས་ཙམ་ཟེར་བའི་རྟེན་པ་དེ་རྟེན་པ་ཡོད་ཆད་མིན་
 པར་མིང་བཏགས་མཁན་གྱི་རྟེན་པ་ལྟེ་འདྲགས་བྱེད་གྱི་རྟེན་པ་ལ་ཟེར།
 འདྲགས་བྱེད་གྱི་རྟེན་པ་ཟེར་བ་དེ་ནི་གོང་དུ་བྱས་ཟིན་པ་ལྟར་དཔོན་པོ་ཞིག་ལ་
 ཆ་བཞག་ན་མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་སྐད་གྱི་ཐོག་ནས་མིང་
 མི་འདྲ་བ་རེ་འདྲགས་སྐབས་སོ་སོར་མིང་བཏགས་ཡས་གྱི་རྟེན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་
 དེ་ལ་འདྲགས་བྱེད་གྱི་རྟེན་པ་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་རྟེན་པས་བཏགས་ཙམ་ཟེར་
 བའི་གནད་འགག་དེ་ཡིན། གནད་འགག་དེ་ཡག་པོ་ཤིས་ན་རྟེན་པས་བཏགས་

ཅམ་ལ་བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་སྟགས་ཚང་མ་བཞག་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད།
 རྟེན་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་དོན་དག་དེ་ཡག་པོ་མ་ཤེས་ན་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དང་
 གཏན་མེད་ཆགས་གྱི་རེད། རྟེན་པས་བཏགས་ཅམ་ཟེར་བ་དེ་དཔེར་ན་བྱམ་པ་
 ལ་ཆ་བཞག་ན་མཆུ་རྟེ་དེ་ཡང་བྱམ་པ་མིན། ཞབས་ར་དེ་ཡང་བྱམ་པ་མིན་ཞེས་
 དེའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ལ་དེ་ཡང་བྱམ་པ་མིན། འདི་ཡང་བྱམ་པ་མིན་ཞེས་མཐར་
 བྱམ་པ་བརྟགས་འགྲོ་བས་ན་བསམ་སྒྲོ་དེ་ལྟར་གཏོང་མི་ཉན། བསམ་སྒྲོ་དེ་
 ལྟར་བཏང་ཆོད་དོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཏན་མེད་དུ་སྒྱིན་ཏེ་ཆད་ཐར་ལྟར་རྒྱ་རེད།
 བྱམ་པ་ཟེར་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆ་ཤས་སྤང་ལ་ཡོད་མི་དགོས་ཞིང་། དེ་ཡོད་
 ན་ཁོའི་ཆ་ཤས་དང་རོ་བོ་གཅིག་གམ་ཡང་མིན་ན་ཁོའི་ཆ་ཤས་དང་ལོགས་སུ་
 ཡོད་དགོས། དེ་ལྟར་ཤར་གསལ་དགོས་པ་ལས་འདི་བྱམ་པ་ཡིན་ནམ། དེ་
 བྱམ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཅའ་ན་མི་འགྲིག་ འཇམ་མགོན་སྤུ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
 པོས་རྩ་བའི་སྐབས་ལ་གསུངས་པའི་གནད་འགག་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན། ད་ལྟ་ང་
 རང་ཚོས་“ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད། མེད་པ་མ་ཡིན་འཁོར་འདས་
 གྲུན་གྱིས་བྱེད” ཅེས་ཡོད་པ་ཡང་མིན། མེད་པ་ཡང་མིན་ཟེར་བ་དེ་གཙོ་བོ་
 གང་ནས་ཆགས་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་རྟེན་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་དེ་བཞག་མ་ཤེས་པར་འདི་ཡང་བྱམ་པ་མ་རེད། དེ་ཡང་བྱམ་པ་མ་རེད་
 ཅེས་མཐར་བྱམ་པ་བརྟགས་ནས་ལྟར་བ་ཅམ་གྱི་བྱམ་པ་གྲུན་རྩལ་གྱི་མོ་དེ་
 བཞག་མ་ཐུབ་ལྟེན་ལྟེན་འབྲེལ་ལ་སྟགས་པའི་དངོས་པོ་ཚང་མ་གཞན་
 རོ་ཅམ་གྱི་རྟེན་པ་ལྟེ་བསམ་སྒྲོའི་སྟག་དེ་མེད་ལྟམ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་འདྲ་བྱས་
 ཆོ་སྟངས་པ་ཉིད་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་བག་ཆགས་འཛག་རྒྱ་ལྟ་ཅི་ཆད་མཐར་ལྟར་གི་རེད།
 རང་རང་ཚོའི་ལྟ་བུའི་བྱེད་ཆོས་གཅིག་འདིའི་སྟག་ལ་བཞག་ཡོད། དེར་བརྟེན་
 དགེ་ལྡན་གས་གྱི་ལྟ་བུའི་དཔེ་ཆའི་ནང་དགག་པ་རྒྱུན་ས་གཙོ་བོ་ཡིན། ལྟ་བུ་ཆ་
 གང་གི་སྟག་ནས་མ་ཉན་པ་དགག་པ་རྒྱུན་ས་གཙོ་བོ་ཡིན། རྩ་བའི་བྱེད་ཆོས་དེ་
 ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཏིང་ཐབ་པོ་བྱས་ན་བརྟེན་གྱི་དང་དབྱེས་གཞིགས་མ་

ལྷོ་ཕྱོག་གི་པ་ལེན་མི་བྱུང་། མདོར་ན་དགེ་ལུགས་པ་དང་བྱུང་མཐའ་གཞན་
 ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་པ་མི་འདྲ་བ་ཟེར་བའི་གནད་འགག་དང་འགལ་བ་བྱུག་ས་དེ་བྱུང་།
 མཐའ་གཞན་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་པ་མི་ལོང་མ་ཆོའི་བཞེད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་གཏན་ནས་
 མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་འདྲ་ལྷོ་ཕྱོག་རིན་པོ་ཆེ་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ནས་ལྷ་པ་
 གསུངས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཐད་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཆོན་ཏེ་རྣམ་འབྲུལ་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བ་
 ལས་རྒྱལ་ཆེན་ཆེན་གྱི་ལྷ་པ་ལོང་བ་རེད་ཟེར་བ་དང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་པ་ལོང་བ་
 རེད་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་མིན། དེ་ལྷོ་ཕྱོག་ཡོངས་ནས་བཤད་ན་འདྲ་སྐབས་དེ་
 དང་འཇམ་མགོན་ལྷ་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལྷོ་ཕྱོག་པའི་སྐབས་དེའི་གཡས་གཡོན་ལ་
 བྱུང་མཐའ་གཞན་དག་གི་ལྷ་པ་གསུངས་སྤངས་ཐད་སྤོང་མའི་རང་རང་སོ་སོའི་
 ལྷ་པ་ལོང་མ་ཆོའི་གསུང་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་ལེན་མ་བྱུང་བར་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
 མང་པོ་བྱུང་ནས་གཞུང་ཆེན་པོའི་དཔྱད་སྟངས་པ་དང་མ་མཐུན་པ་དང་། གཞུང་
 ཆེན་པོའི་ནང་དང་མ་མཐུན་པའི་མིང་ཆོག་གསར་པ་མང་པོ་བརྗོད་སྐབས་དེ་
 ལྷ་པ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་རེད། ལྷ་པའི་གནད་འགག་བྱུག་ས་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན།
 《བཞུན་པ་རྒྱས་པའི་སྤོང་ལམ་》ནང་“ལྷ་པ་རྣམ་དག་རྟག་ཆད་མཐའ་ལས་
 སྤོང་ལ” ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་དགེ་ལུགས་པ་དང་བྱུང་མཐའ་གཞན་དག་
 བར་མི་འདྲ་བ་དེ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཆོས་གཙོ་བོ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་
 ལས་སྤོང་ལ་བའི་ལྷ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྟག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་
 རྟན་འབྲེལ་དེ་རྒྱས་པོ་དང་གསལ་པོ་བྱས་ནས་གསལ་བཤད་གནང་བ་དེ་ཡིན།
 དེ་ལ་དགེ་ལུགས་པའི་བཞུན་པའི་བྱུང་ཆོས་གཙོ་བོ་ཞེས་བཞག་པ་རེད། དེའི་
 རྣམ་བཤད་ལྟེན་ཆོག་གི་དྲང་ངེས་དང་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དྲང་ངེས་ཟེར་བ་དེ་
 དྲང་ངེས་མཁྱིད་ན་ཤེས་གྱི་མ་རེད། དེ་ལ་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་
 བཞག་སྤུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད། དེ་ནི་ཆོག་ཁོ་ནའི་དོན་དག་ཆ་ཆར་ཁས་
 ལེན་བྱས་ཆོག་པ་དེ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་དང་ཆོག་ཁོ་ནའི་དོན་ཆ་ཆར་ཁས་
 ལེན་བྱས་ན་མ་འགྲིག་པ་དེ་ལ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་ཟེར། དཔེར་ན། བཙམ་

ལྷན་འདས་བྱི་ལུང་གི་ནང་ལ་ས་དང་མ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་དཔལ་མི་སྟགས་
 ཚང་མ་བསད་ཆེ་ལུང་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་བྱི་རེད་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ལྟེ། “ས་དང་མ་
 བྱི་གསད་བྱ་ཁྲིང་། རྒྱལ་པོ་གཙང་སྤྱ་ཅན་གཉིས་དང་། ལུལ་འཁོར་འཁོར་
 དང་བཅས་བཅོམ་ན། མི་དེ་དམ་པ་ཉིད་དུ་ལྷུང་” ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མང་དག་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་ཆོའི་ཆོག་ཁོ་ནའི་ནང་ཐད་ཀར་གསུངས་པའི་ནང་དོན་དེ་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་བྱི་དགོངས་པ་རོ་མ་མ་ཡིན་པར་གོང་གི་ཆོག་དེ་ལ་ཆ་བཞག་ན་པ་
 དང་མ་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་
 དུག་གསུམ་གཉིས་ལ་གསུངས་བྱི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གཙང་སྤྱ་ཅན་ཞེས་པ་
 རྣམས་ནི་ཤེད་པ་དང་། ལེན་པ་སྟགས་ལ་དཔེ་བཞག་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་
 དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་འདུས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན།
 དེ་ནི་ས་དང་མ་དང་རྒྱལ་པོ་དང་དཔལ་སྟགས་ལ་མིང་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་
 མ་གཏོགས་དེའི་ཆོག་ཁོ་ནའི་དོན་ལྟར་བྱས་ན་གཏན་ནས་མི་འགྲིག་ལ་དེ་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་བྱི་དགོངས་པ་ཡང་མིན་པས་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བ་དེ་
 གྲང་དོན་ཡིན། གཞན་ཡང་ད་དུང་《ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོའི་》ནང་དཔེར་ན་
 གཟུགས་མེད། སྤྱ་མེད། དྲི་མེད། རྩ་མེད། རེག་བྱ་མེད། ཆོས་མེད་དོ་ཞེས་
 པ་དེ་ནི་དྲང་དོན་བྱི་མདོ་མིན་པར་ངེས་དོན་བྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ་གང་ཞེན། གོང་དུ་
 “ལུང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་
 པར་རྗེས་སུ་བལྟོའོ” ཞེས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོག་གཅིག་ཡོད་པས་ཆོག་དེ་
 གཟུགས་མེད། སྤྱ་མེད་ཟེར་བ་དེ་དག་ལ་རྒྱུར་ལྷུར་ནས་གཟུགས་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད། སྤྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ་
 དེ་ངེས་དོན་བྱི་མདོ་ཡིན་པ་ལས་དྲང་དོན་བྱི་མདོ་མིན། ཡང་དེ་ནས་གནད་
 དོན་གཞན་ཞིག་ལྟེ་དཔེར་ན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དེ་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་བྱིས་གདུལ་བུ་སྤྱོད་དམན་པ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་
 གསུངས་ཡོད་པ་ལྟེ་“དཔེ་སྤོང་དག་ཁྱར་ཡོད་དོ། ཁྱར་ཁྱར་བ་པོ་ཡོད་དོ” ཞེས་

གསུངས་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་དེའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དེ་དྲང་དོན་ལ་བཞག་ནས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལས་གཉིད་ཟབ་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དྲུང་ཡོད་པས་ཆོག་ཟིན་ལ་གསུངས་པ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མིན་པར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དེ་དེ་ལས་ལྷག་པ་གསལ་བཤད་བྱེད་རྒྱ་ཡོད། དེ་ཡང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བཞིན་དྲུང་དཀོས་པ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བཞིན་དྲང་མི་དཀོས་པ་དཔེར་ན། དུམ་རྒྱས་འཁྱེད་བཟུས་གསུམ་ཞེས་ཟེར་སྟེ་ཡོད། དེ་ཆོ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྩ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལས་ལྷག་པ་གསུངས་ཡས་མེད། དེ་ཡང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པ་དང་། ཐལ་འབྱུར་བ། སེམས་ཅན་པ་སོགས་སོ་སོར་དྲང་དོན་དང་དེས་དོན་གྱི་མདོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཡོད། ཡང་དཔེར་ན། གསང་ཐགས་ཀྱི་ནང་ལ་“ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོག་ཆགས་བསད་པར་བྱ། མ་གྱིན་པ་ཡང་ལྷང་བར་བྱ། རྒྱན་གྱི་ཆོག་ཀྱང་སྐྱབས་བྱ།” ཟེར་བ་ཞིག་བདག་འདྲུག་ནང་ལའང་ཡོད་པས་ཐད་ཀར་བཤད་ན་སྟོག་ཆགས་གསོད་ཅིག་མ་གྱིན་པ་ལེན་ཤིག་རྒྱ་མ་རྒྱས་ཤིག་ཅས་པ་ཡིན་པས་དོན་རྩ་མ་དེ་མིན། དོན་རྩ་མ་ཆོག་ཟིན་གྱི་དོན་འདི་མིན་པར་“ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོག་ཆགས་བསད་པར་བྱ།” ཟེར་བ་ནི་རྒྱང་བཞོམས་ནས་རྒྱང་དེ་ན་མ་རྒྱན་རྩ་རྩ་དང་རྒྱང་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ལ་ཁྱིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་དྲུག་གསུམ་དང་ཁོང་སྟོ་འདྲོད་ཆགས་སོགས་སྟེ་པའི་རྒྱ་དེ་བཀག་སོག་རྒྱང་དེ་རྩ་དབྱུ་མའི་ནང་འགྲོ་བའི་དཀོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། “མ་གྱིན་པར་ཡང་ལྷང་བར་བྱ།” ཞེས་པ་དེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོ་འཕང་དེ་ཁྱོད་ལ་སྤུས་ཞེར་མཁན་མེད་ནའང་རང་གིས་འབད་བཅོལ་བྱས་ནས་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་དཀོས་ཞེས་པའི་དོན་དང་། “རྒྱན་གྱི་ཆོག་ཀྱང་སྐྱབས་བྱ།” ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་ནམ་སྤང་བ་ཞེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོག་དེ་ཤོད་དཀོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། སྤང་

ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ལྷ་མ་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ལ་ཤོད་
 དགོས་པ་དང་རང་གིས་ཤེས་པ་ལྟེན་དགོས་ཞེས་གསར་ཤེགས་ཀྱི་གཞུང་ནང་དེ་
 ལྟར་གསུངས་ཡོད། དེའི་དོན་ནི་ས་སའི་རྩ་རོ་མ་དང་རྒྱང་མ་གཉིས་ནང་ཡོད་
 པའི་རྒྱང་དེ་རྩ་དབུ་མའི་ནང་རྒྱད་པ་བྱས་སོགས་ རྩ་དབུ་མ་དེ་ཁ་འཕྱེད་སྤང་ན་
 རྒྱང་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་ཁར་བཟུས། སྐབས་དེ་དུས་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བསད་ན་ཡང་
 ཐར་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བ་དང་མ་བྱིན་པ་ལེན་ནའང་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་
 རྟོགས་པའི་གནས་ཆད་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་སླེབས་དགོས། དེ་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་པ་
 ཅམ་ལ་མ་སླེབས་པར་རྩ་དབུ་མའི་ནང་རྒྱང་འགྲོ་བའི་ཆད་ལ་སླེབས་མི་བྱའ།
 ཆད་དེར་སླེབས་དུས་དུག་དང་། མེ། མཚོན་ཆ་སོགས་གང་ཡང་མི་བྱུག་ཅིང་།
 སོག་ཆགས་གསོད་པ་དང་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་སོགས་མི་གཞན་གྱིས་བྱས་ཆེ་རྟིག་
 པར་འགྲོ་བའི་རིགས་རྣམས་རང་གིས་བྱས་ནའང་རྟིག་པར་མི་འགྲོ་བར་སྐབས་
 དེ་དུས་རྟོགས་པའི་གནས་ཆད་ཏེ་ཅང་མཐོ་པོར་སླེབས་ཡོད། འོན་ཀྱང་གོང་
 གསལ་ཆོག་དེ་ཆོར་ཐད་ཀར་གོ་བ་བྱུངས་ནས་གནས་ཆད་དེར་མ་སླེབས་པའི་
 རྒྱུར་བཏར་གེ་མི་གཅིག་གིས་ལས་ཀ་དེ་འདྲ་བྱས་ན་དཔུལ་བར་རྒྱང་རྒྱ་ལས་
 ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་སྲིད། དྲང་དོན་དང་ཁེས་
 དོན་གྱི་སྒྲོར་མདོར་བཟུས་ཞུས་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན། དྲང་ཁེས་ཀྱི་སྒྲོར་ཞིབ་ཕྱ་
 གཟིགས་ན་འཇམ་མཚོན་བྲེ་མ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ «དྲང་ཁེས་ལེགས་བཤད་
 རྟེན་པོ་» དང་དེའི་འབྲེལ་པ་ཡང་ཡོད་གཉིས་ཡོད།

རྟེན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྒྲོར། རྟེན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་
 མཐོང་ཐོབ་དགོས་ན་སོག་མར་རྟེན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་དགོས། ཞི་
 གནས་ཐོབ་རྗེས་རྟེན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དཔུད་པ་བྱས་ཏེ་དཔུད་པ་ལྟེན་
 པ་ཞིན་པའི་རང་ཁྱུས་སེམས་གཤིན་རྒྱུངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་ཆེ་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་
 ཡིན། དེར་བརྟེན་ལྷག་མཐོང་མ་རྒྱུའམོར་ལ་ཞི་གནས་རྒྱུའམོར་དགོས། རྟེན་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ཆེ་རན་སྤང་ལ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར།

རྟོང་ཉིད་དེ་བསམ་སྟོང་གཏོང་དུས་ཚོག་མ་རྟོང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྒྱ་ཉེ་དཔུང་
 སྒྲུབ་དང་འཛིག་སྒྲུབ་བྱང་འབྲེལ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དཔུང་སྒྲུབ་
 གཅིག་ཤུ་བྱས་པས་མི་འགྲིག་ལ་འཛིག་སྒྲུབ་གཅིག་ཤུ་བྱས་པས་ཀྱང་མི་འགྲིག་
 གཙོ་ཙོ་དཔུང་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས། དཔུང་སྒྲུབ་གྱི་དཔེ་དེ་གང་རེད་དམ་ཞེ་ན།
 ཉོན་མོངས་རྒྱག་གསུམ་ལ་དཔུང་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། དེའི་དཔེ་གཅིག་ལྟས་ན་
 མོང་རྒྱ་ལྟས་ཟིན་པ་ལྟར་མི་གཅིག་ལ་ཁྱེད་རྒྱ་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་སོང་ན་མི་
 དེས་ངས་རྒྱ་མ་མ་བརྒྱས་པར་རྒྱ་པོ་ཞེས་བཤད་བྱུང་སྟེ་ནས་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་གསུམ་
 རེ་ཆེར་ལྟུན་པ་དེ་ནི་ཁོང་ཁྱོད་དཔུང་སྒྲུབ་བྱས་པ་ཞིག་དང་། ཡང་ཁྱོད་གཞུང་
 ངམ་ཆོང་ཁང་ནང་དངོས་པོ་འདྲ་མིན་སྟེ་ཆོག་མས་མཐོང་སྐབས་དཔུལ་མེད་
 ནང་དང་དངོས་པོ་འདི་ང་ལ་བྱུང་ན་སྟེ་མ་པ་དང་འདི་ང་ང་ལ་བྱུང་ན་སྟེ་ནས་
 བསམ་སྟོང་མང་པོ་ཞིག་བཏང་བ་དེ་ནི་ནལ་མེས་ལ་དཔུང་སྒྲུབ་བྱས་པ་ཞིག་
 ཡིན། དེ་ཡང་དཔུང་སྒྲུབ་བྱེད་སྤངས་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་དྲངས་ཡས་ཞིག་ཡོད་པ་
 ལྟ། དངོས་པོ་འདི་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་། ལྷན་ཆོས་དེ་འདྲ་ཡོད་པ། འདི་རང་
 ཉིད་ལ་བྱུང་ན་མན་ཚོགས་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་སོགས་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་།
 དཔེར་ན་རྩ་ཆ་ཞིག་ཉོས་ན་འང་དཔུང་སྒྲུབ་མང་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དཔེར་ན། ར་
 འདིའི་གསུམ་ཁུ་བ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་དེའི་གསུམ་ཁུ་བ་ཡག་པོ་མེད་པ། ར་འདིའི་
 གསུམ་མདོག་ལེགས་ལ་དེའི་གསུམ་མདོག་ཡག་པོ་མེད་པ། ལྷང་པ་ཀ་པ་ནས་ཚོན་
 པའི་རྩ་ཆ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་ལྷང་པ་ཁ་པ་ནས་ཚོན་པའི་ར་དེ་ཡག་པོ་མེད་པ་
 སོགས་ཉེ་ཆ་རྒྱག་དུས་བསམ་སྟོང་བཏང་ནས་དཔུང་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེར་
 བརྟེན་དཔུང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཡིན་པ་ཁས་སྲུངས་པ་དེ་དགེ་ལུགས་པའི་སྒྲུབ་གྱི་ལྷན་
 ཆོས་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཐུབ་མཐའ་འགའ་ཆུ་སྟོགས་ཀྱི་མཁས་པ་
 མང་པོ་(ཆང་མ་མིན་)ཞིག་གིས་དཔུང་སྒྲུབ་ཆེ་རྒྱུ་རྟོག་མང་པོ་སྟེ་ནས་
 སྒྲུབ་འཛོར་ཉོན་ཡོད་པས་དཔུང་སྒྲུབ་བྱེད་མི་ཉན་ཁོང་། བསམ་སྟོང་མ་བཏང་
 བར་ཅོག་ཤུར་སྟོང་སྐབས་རྒྱུ་རྟོག་སྟེ་ཆེ་རྒྱུ་རྟོག་ཁོ་རང་གི་རྩ་ཆ་ལ་བརྟེན་

ནས་བཀག་མ་བཞག་པར་སྐྱེས་སུ་བཅུག་ན་གང་འཆམས་ནས་ཡལ་འགྲོ་བ་ལས་
དགག་དགོས་མེད། སྐབས་ཤེས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་མ་གཏོགས་དེར་དབྱེད་སྒྲིལ་
བྱས་ན་སྒྲིལ་དེ་བཞག་ས་འགྲོ་རྒྱ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཐད་དགེ་
ལུགས་ཀྱི་ཚུགས་ནས་དབྱེད་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་སྒྲིལ་བཞག་ས་མི་སྤྲོད་ཅིང་། དབྱེད་
སྒྲིལ་དེ་སྒྲིལ་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲིལ་ཁ་གཅིག་དང་། བཤེས་གཉིན་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་ནང་
ནས་ལྟག་མཐོང་གི་སྐབས་ལ་གཙ་པོ་དབྱེད་སྒྲིལ་ཡིན་པ་དང་། གཞི་གནས་དེ་
འཛིག་སྒྲིལ་ཡིན་ཟེར། དབྱེད་སྒྲིལ་མ་བྱས་པར་འཛིག་སྒྲིལ་གཅིག་སུ་བྱས་ཆེ་
རྒྱུན་གང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མི་དེས་སྒྲིལ་རིམ་བརྒྱབ་པ་དེ་ཆེས་ཀྱིས་རིག་པ་རྒྱ་
རྒྱ་འགྲོ་བ་དང་། སྐུ་མ་ཤེས་པ་དེ་ཆེ་ཡང་བརྟེན་ནས་དབྱེད་སྒྲིལ་མེད་པ་ཆགས་ཐོག་
བྱིང་བ་ཕྱོ་སྒྲིལ་རྒྱ་འབྲུལ་ནས་དབྱེད་སྒྲིལ་གཏན་ནས་མ་བྱས་པར་སེམས་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ་གཅིག་སུ་སྒྲིལ་ནས་བཟུང་། (སེམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྒྲིལ་བྱེད་
ཀྱི་སྐབས་ཤེས་མང་པོ་ཡོད་) དེ་རྒྱས་ཆོད་དེས་ཅན་ཞིག་ནས་སྐབས་ཡག་ན་སྒྲིལ་
ཁུག་ལ་དབྱུགས་འགྲོ་བ་དེ་ཆད་འགྲོ་བ་དང་། སྒྲིལ་བརྒྱབ་ན་ཡང་རང་གི་ལྟང་
བར་འདྲ་མི་འདྲ་ཤར་ཏེ་གསང་སྐགས་ཀྱི་རྒྱུགས་རིམ་སོ་བསོར་སྒྲིལ་པ་ཞིག་ཡོང་
གི་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱུགས་རིམ་རོ་མ་ཡིན་ན་སྒྲིལ་གི་དབྱུགས་རྒྱབ་གཏོང་བྱེད་
མཆོམས་ཆོད་པ་གཅིག་སུ་མ་འགྲིག་པར་ཉོ་བ་འབྲུལ་རྒྱུད་མེད་པ་ཞིག་དཀོས།
སྒྲིལ་གི་ནང་དབྱུགས་པར་རྒྱུར་འགྲོ་བ་དེ་བཀག་ནའང་ཉོ་བ་འབྲུལ་ཆེ་རྒྱུགས་
རིམ་མེན་པའི་རྟགས་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲིལ་གི་དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཆད་པ་དང་ཉོ་
བ་མི་འབྲུལ་བ་གཉིས་འཛོམས་ན་རྒྱུགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སོ་བའི་རྟགས་རེད་
ཅེས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད། བྱིང་བ་ཕྱོ་སྒྲིལ་རྒྱ་འབྲུལ་ན་མི་འགྲིག་ བྱིང་བ་
ཕྱོ་སྒྲིལ་རྒྱ་འབྲུལ་ན་བྱིང་བ་སོ་ན་སྒྲིལ་ནས་བཟུང་ཆེ་སྒྲིལ་གི་རྒྱ་བ་ཆད་
ནའང་རིག་པ་རྒྱུ་ཐོ་ཆགས་པ་དང་སྐུ་པ་རྣམས་ད་ཆ་མི་དབྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་
རྒྱུན་མང་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་དབྱེད་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཡིན་པ་དང་། བྱིང་བ་ཕྱོ་
དང་རྒྱུགས་རིམ་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་དབྱེ་བ་གསལ་པོ་ཡོད་པ་དེ་དགེ་

ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིལ་གྱི་བྱུང་ཆོས་གཅིག་ལ་བཞག་པ་ཡིན། ཕྱིར་བ་དང་སྐྱུགས་པ་
གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། སྐྱུགས་པ་ནི་གསལ་པོ་མེད་པ་དང་མགོ་
མྱོང་དུ་འཛམས་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ནས་ཆེ་ཆེ་ལ་བསམ་སྐྱོད་ན་སྐྱོད་པ་དེ་
འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་དང་། ཕྱིར་བ་ནི་སྤོང་དམིགས་ཉེན་སངས་སྐྱུགས་ཀྱི་སྐྱ་
ཞིག་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ན་དེ་བསྐྱག་མེད་ནའང་བསམ་སྐྱོད་ལྷགས་མེད་པ་དང་
དམིགས་ཉེན་དེ་མ་ཤོར་ཅམ་ཞིག་ལས་ཡོང་གི་མེད་པ་རེད། དེ་ཆོད་ཕྱེ་བ་
འཕྱེད་མ་ཤེས་ན་སྒྲིལ་ཡག་པོ་ཡོང་བཤས་མེད། དེར་བརྟེན་དགེ་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིལ་
ཀྱི་བྱུང་ཆོས་བཤད་དུས་འཕྲོ་བ་དང་ཆོད་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ། ཕྱིར་
བ་རགས་པ་དང་སྐྱོ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ། སྐྱུགས་པ་དང་ཕྱིར་བ་ལ་བྱུང་པར་
ཡོད་པ་དེ་དག་སྒྲིལ་གྱི་བྱུང་ཆོས་ལ་བཞག་དགོས། དེ་ཡང་ཐུབ་མཐའ་གཞན་
དག་ལ་སྒྲིལ་མེད་ཟེར་བ་མིན་རུང་། སྒྲིལ་ཡག་པོ་ལྷུང་བའི་དགེ་མཚན་དང་
ཡག་པོ་མ་ལྷུང་བའི་སྐྱོན་ཆམས་གསལ་བཤད་གནང་སྟངས་ཐོག་ལ་འཇམ་
མཁོན་སྒྲུ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ནང་བཞིན་གསལ་བཤད་གནང་བྱུང་མཁན་ལྷུང་མེད་
པས་དེའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་མ་གཞིགས་སྐབ་མཐའ་གཞན་དག་གི་སྒྲུ་མ་ཐོང་མ་
ཆོསྐྱུགས་པ་ཤིན་ཏུ་མཚོན་པོར་ཕེབས་པ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤོང་
སྤོང་ཉེན་པ་མཚོན་པོར་ཕེབས་པ་དང་། སྐྱོབ་མ་ལ་གསུངས་པའི་བར་བྱུང་
པར་ཐུན་བྱ་ཡོད། དཔེར་ན་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་གསུང་མགྱུར་ལ་སྐྱ་ཁ་
གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་མགྱུར་འབྲུམ་ནང་མེད་པ་«རྗེ་རྗེ་མགྱུར་རྒྱག་»ཟེར་བ་
ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་སྐྱ་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོང་ན་རྗེ་རྗེ་མགྱུར་རྒྱག་གི་
ལྷང་ཉན་ཆོག་གི་མེད། རྗེ་རྗེ་མགྱུར་རྒྱག་ནང་ལ་སྒྲིལ་དང་སྐྱུགས་རིམ་སྐྱོར་ལ་
ཏ་ཅང་མང་པོ་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་དག་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་གསུངས་པ་དང་བྱུང་
པར་སྐྱ་ཅམ་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ཡོངས་གྲགས་སྐབ་ལྟ་བུའི་མི་ལའི་རྣམ་
ཐར་ནང་མི་ལས་“ཆུ་དང་སྒྲིག་དང་ཆར་སྒྲིབ་གསུམ། ལྷུང་ཡང་ནམ་མཁའ་
དངས་ནས་ལྷུང་། ཐིམ་ཡང་ནམ་མཁའ་དངས་ལ་ཐིམ་” ཞེས་དཔེ་དེ་འདྲ་ཞིག་

གསུངས་ཡོད། དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གདུལ་བྱ་ལ་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་
 གསུངས་སྐབས་གདུལ་བྱ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ལམ་སངས་ཀྱི་ལེན་མ་བྱུང་བ་དེར་
 དཀོངས་ནས་ཀྱི་ལེན་བྱུང་ཆོད་ཅིག་གསུངས་ནས་དེ་བརྒྱུད་དེ་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་
 བའོ་མར་བྲིད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པ་ལས་དེ་མི་ལ་རས་པའི་དཀོངས་པ་རོ་མ་
 མིན། དེར་བརྟེན་དེར་སངས་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་
 ཡིན་ཟེར་བ་དེར་ཀྱི་ལེན་བྱུང་བྱས་ནས་“སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་ནང་ལ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཡང་དང་པོ་དང་དངོས་
 པོ་ཡང་གཉིས་པ་ཡིན་པ། སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་བྱུང་བ། དངོས་པོ་
 མ་བྱུང་གོང་ནས་སེམས་ཡོད་པ། སེམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཆང་མ་བཟོས་པ་ཞེས་
 བཤད་འདུག”ཅེས་གང་བྱུང་གིས་འདུག འོན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
 སེམས་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ཆང་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་
 བའི་དོན་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པར་《སྤྱོད་འདུག》ལས། ལྷགས་བསྐྱེད་ས་གཞི་
 ལྷ་ཡིས་བྱས། །མི་(མེ)ཆོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་འབྱུང་། །དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ནི། །སྤྱི་སེམས་ཡིན་པར་བྱབ་པས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་ཡོད།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ནས་རྒྱུར་
 བྱུང་བ་རེད་ཅེས་པའི་དོན་གཏན་ནས་མིན། དེ་ལྟ་བུའང་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་
 ཀོང་མ་ཆོའི་གསུང་གི་ནང་ལ་“སྤྱོད་པ་རབ་ལ་སྒྲོམ་པ་རབ” ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད།
 དེ་ནི་སྤྱི་མ་སྒྲོམ་ཡག་པོ་མ་ཆགས་གོང་ནས་སྤྱོད་བཞག་རྒྱ་མིན། དེ་ཡང་ཁག་
 གཅིག་གིས་ནོར་ཉེ་དང་པོ་ནས་ཐད་དེ་སྤྱོད་ནས་བསམ་སྤྱོད་འདི་ཡིན་གཏན་
 འཁེལ་མི་དཀོས་པ་བྱས་སྤྱོད་ རང་གི་སེམས་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ཉེ་སེམས་ཀྱི་
 རོ་ཙོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་སྤྱོད་གཞན་དག་གང་ཡང་མ་བཏང་བར་དེ་དུས་སེམས་
 ལ་བསམ་སྤྱོད་འདྲ་མིན་འཁོར་ན་འང་ལམ་སངས་ཀྱི་ལེན་མ་བཞག་པར་ཡལ་དུ་བཅུག་པ་
 དང་། སྤྱི་སྤྱོད་བཅུག་ནས་སྤྱི་སྤྱོད་ལལ་དུ་བཅུག་ཉེ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་མ་
 གཏོགས་དམིགས་རྟེན་རང་དེ་དམ་པོར་བཟུང་ནས་མ་བཟང་པའམ་ལྷགས་ཆེན་

པོ་ཞི་དྲག་མ་རྒྱུ་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ནོར་བ་རེད་ཟེས། “སྒྲོད་པ་རབ་ལ་སྒོམ་པ་རབ” ཟེས་བ་དེ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཕྱགས་ཡོངས་སུ་རྒྱལས་པ་འདྲིམས་ནས་སེམས་གནས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ལ་སྒྲིབས་སྐབས་གཞི་ནས་སྒྲོད་རྒྱུ་མཆམས་དེར་སྒྲིབས་པ་ལས་ཐོག་མ་ནས་སྒྲོད་བཞག་རྒྱ་མིན། “སྒྲོད་པ་རབ་ལ་སྒོམ་པ་རབ” ཟེས་བའི་མཆམས་ལ་སྒྲིབས་སྐབས་དེའི་ཐད་ཀྱི་ནོར་བུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་གསུངས་རྒྱ་ཡོད། དེར་བཞེན་“སྒྲོད་པ་རབ་ལ་སྒོམ་པ་རབ” ཟེས་བའི་སེམས་གནས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ཐོབ་ཚར་ན་ཕྱིར་བ་དང་ཚོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱགས་དེ་ཉམས་པ། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒྲོབས་ནམས་ཡོངས་སུ་འདྲིམས་ནས་དེ་ལྟར་སེམས་རབ་རྒྱ་ཉིང་འདྲིན་ལ་མ་ཉམ་པར་བཞག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་གནས་པ་དེའི་སྐབས་སུ་སྒྲོད་བཞག་ནས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་འབད་བཙོན་མ་བྱས་པར་(ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཕྱིར་བ་དང་ཚོད་པར་ཡོངས་སུ་བྱ་ར་བྱེད་མི་དགོས་པ་) སེམས་དྲན་པའི་རང་བཟླད་ནས་སྐབས་དེ་དྲུས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒྲོབས་ཡོངས་རྒྱལས་འདྲིམས་ཟིན་པ་དང་ཕྱིར་བ་དང་ཚོད་པའི་ཕྱགས་ཉམས་ཟིན་པ་ཡིན། སེམས་གནས་དང་པོ་ནས་བདུན་པ་བར་ལ་སྒྲིབས་དྲུས་ཕྱིར་བ་དང་ཚོད་པའི་ཕྱགས་ཐད་དེ་ཆགས་མེད་པས་གཉིས་ཀ་ཡོང་གི་ཡོད་སྐབས་དེ་དྲུས་སྒྲོད་བཞག་ན་མི་འཕྱིག་གང་ཞི་ན། དེ་དྲུས་སྒྲོད་ཆོ་ཉིང་འདྲིན་སྒྲེ་ཡག་ལ་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཡོད་པས་སྒྲོད་མཆམས་ག་དྲུས་ཡིན་མིན་གསལ་པོ་མ་བྱུང་བ་དེ་སྒྲོན་ཞིག་ཡིན་ཟེས།

བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་བྲེ་མ་གོང་མ་ནམས་གྱིས་གསུངས་པའི་སྒོམ་རྒྱལ་ཉུངས་ཀྱི་གཞུང་གི་ནང་ལ་“ཁོ་སྒྲོད་ནི་ཞོགས། འདྲིན་པ་མེད་པར་ཞོགས” ཟེས་བ་དེ་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་ཆོ་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་མ་འོན་ན་འདྲིན་དགོས་པེས་ཡིན་པ་དང་སྒྲོད་དགོས་པེས་ཡིན་པ་གཉིས། སྒྲོད་པའི་མཆམས་ལ་སྒྲིབས་དྲུས་སྒོམ་གྱི་རྒྱུ་ཚད་རི་ཅམ་སྒྲིབས་དགོས་པ། རྒྱུ་ཚད་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་སྒྲོད་ན་མ་འཕྱིག་པ་དང་། རྒྱུ་ཚད་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་སྒྲོད་ན་སྒྲོད་བྱུང་གི་ཡོད་པ། སྐབས་དེ་དྲུས་

དབྱེ་མཚམས་ཡག་པོ་བྱེ་ཡས་སོགས་ནི་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་
མ་གཏོགས་གསལ་བཤད་གནང་མ་བྱུང་པ་དེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ། དེར་
བརྟེན་“སྨྱོད་པ་རབ་ལ་སྦྱོམ་པ་རབ”ཅེས་པ་དེར་གོ་བ་གོ་ལོག་ཐེབས་ཆོ་རྒྱུ་ཞུ་
མ་རྩ་ཡ་ནའི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ལྷ་བ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་གྱི་
དེ། དེ་ཐོག་མ་ནས་སྨྱོད་ན་སྨྱོད་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་ཏ་ཞུང་མ་རྩ་ཡ་ནའི་
ལྷ་བ་ལ་དགག་པ་བརྒྱན་དཀོས་དོན་མེད་ཟེར།

གོང་གསལ་ནི་དགེ་ལུགས་པའི་བྱུང་ཆོས་གཙོ་བོ་རྣམས་ཡིན་པས་དེའི་
ནང་བྱིང་བ་དང་སྦྱོམ་གྱི་བྱུང་། བྱིང་བ་རགས་པ་དང་སྤྲོ་མའི་བྱུང་། སྤྲོ་བ་དང་
སྦྱོམ་གྱི་བྱུང་། ལུགས་པ་དང་བྱིང་བའི་བྱུང་སོགས་མང་པོ་གསུངས་ཡོད་པས་དེ་
ཆོའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་རྣམས་མ་ཤེས་ན་གསལ་བཤད་མང་པོ་བྱས་པ་དེ་ཆོ་མགོ་
འཆོས་ཐབས་མེད།

དེ་ནས་དམིགས་རྟེན་སྟོར། སེམས་རྟེན་ལ་སེམས་སམ་ལྟ་སྤྱད་རང་གི་
རྩ་བའི་སྤྲོ་མའི་སྤྱ་གང་ཞིག་བཞག་ནའང་འགྲིག དགེ་ལུགས་ཀྱི་སྤྱོགས་ལ་ཆ་
བཞག་ན་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞིག་ནས་སོགས་སྟོམ་རྒྱ་
ཡོད་ཅིང་། པར་ཆེན་སྤྱོད་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་བྲིད་ཡིག་ཅིག་ནང་རྟེན་མའི་རྣམས་ཆེན་དང་། བཀའ་བརྒྱད་པའི་
བྱག་ཆེན། ས་སྤྱོད་པའི་ལམ་འབྲས་སོགས་མིང་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་
ནའང་དེ་དག་ནི་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡག་པོ་མཁྱེན་མཁན་ཉམས་ཚུང་ཡོད་པའི་
རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གིས་རྟག་དཔུང་བྱས་ཆོ་ཆང་མ་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་ཡོད་པ་ལྟ། “དེ་བྱུང་གཙོད་ལུལ་རྣམས་ཆེན་དང་། ། ལྷ་ལྟ་རོ་སྤྲམ་
དེས་རིམ་བཞིན། ། ཟབ་མོ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བྲིད་སོགས། ། ས་སྤྱོད་མིང་འདོགས་
མང་ན་ཡང་། ། དེས་དོན་ལུང་རིག་ལ་མཁས་ཤིང་། ། ཉམས་ཚུང་ཅན་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་པས། ། དཔུང་ན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ་”ཅེས་གསུངས་ཡོད།
འོན་ཀྱང་བྱ་བ་མཐའ་སོ་སོའི་གཞུང་རྣམས་བྲིད་སྐབས་ཕན་ཚུན་ཕར་བསྐྱེས་

ཚུར་བསེས་བྱེད་རྒྱ་མེད། དེ་བསེས་ཆེ་བྱུང་མཐའ་སོ་སོའི་སྐྱེ་མགོང་མ་རྒྱལས་
ཀྱི་མནཱ་རག་གི་གསུང་རྒྱན་དེ་དག་པར་ཚུར་འབྲེས་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བྱས་
ན་མི་འགྲིག།

དེ་ཡང་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲོར་ཡག་པོ་མེས་པ་ཞིག་བྱེད་བསམ་ན་པར་སྤྲིན་གྱི་ནང་
བསམ་གཞུགས་ཞེས་པ་ཞིག་ཉུ་རྒྱ་ཡོད་པས་དེ་ཏུ་ཅང་གཏིང་ཟབ་པོ་ཡོད།
བསམ་གཞུགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་ཡིན། དེ་ནི་གཞུང་ཆེན་པོ་
ལ་ཐོས་བསམ་དང་སྒྲོབ་གཉེར་བྱེད་དགོས་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་དེར་བྱག་ཡོད་ཅིང་།
གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་མ་བྱས་ན་རྗེས་སུ་སྒྲོམ་རྒྱག་པ་དང་ཉམས་ལེན་
བྱེད་དུས་དོགས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་མང་པོ་ཞིག་ཆགས་ནས་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་པ་
དང་གཞན་ལ་འབྲི་ས་ཡང་མེད་པར་དཀའ་ངལ་ཞི་བྱག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
དེར་བརྟེན་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྟ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་སྒྲོབ་གཉེར་ཡག་པོ་བྱས་ཆེ་
རྗེས་སུ་སྒྲོམ་རྒྱག་སྐབས་སེམས་ནང་མི་བྱན་དགུ་བྱན་དང་། དོགས་པ་དང་ཐེ་
ཚོམ་མང་པོ་བྱ་བ་དེ་ཡོང་གི་མ་རེད། ས་རྒྱ་བཅ་ཆེན་གྱིས་“ཐོས་པ་མེད་པའི་
སྒྲོམ་པ་དེ། ། ལག་རྒྱུ་བྲག་ལ་འཛེགས་པ་ཡིན”ཞེས་གསུངས་ཡོད་པས་ཐོས་
པ་ཡག་པོ་མ་བྱས་པའི་སྒྲོམ་དེ་མི་ལག་པ་རིལ་རིལ་ཞིག་བྲག་ལ་འཛེགས་པ་ཉུ་བྱ་
རེད། རྒྱན་མ་འངས་དབྱངས་མཆེན་བཙེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྤྲིན་སྐྱེལ་སྤྱིང་བྲི་ཆེན་
གཙུང་རིན་པོ་ཆེ་སྐགས་གྱིས་དགོན་རྗེ་ཁག་འགའ་ཞིག་ལ་གཞུང་ཆེན་པོའི་སྒྲོབ་
གཉེར་བཅུགས་གནང་ཡོད། དཔེར་ན་སྤྲིན་སྐྱེལ་སྤྱིང་དུ་གཞུང་ཆེན་བཅུ་
གསུམ་གྱི་བཀད་ལྟ་དང་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྟའི་སྒྲོབ་གཉེར་བཅུགས་གནང་
ཡོད་པ་མ་ཟད། སྤྲིན་སྐྱེལ་སྤྱིང་སྤྱིང་མའི་དགོན་པ་ཡིན་ནའང་ལམ་རིམ་ཆེན་
མོ་བྲིད་ཆོག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོང་རྒྱལ་པས་གནད་འགག་
དེ་མཆེད་གྱི་ཡོད་པས་རེད། དེ་ནི་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས།
གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་རག་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ལྟར་སྒྲོགས་རིས་མེད་པ་དེ་
ཡིན།

དེའི་ནང་སྤྱད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་པ་ནི། དགེ་ལུགས་པས་“ལྷ་པ་
རྣམ་དག་ཅག་ཆད་མཐའ་ལས་སྒོལ། །སྒོམ་པ་རྣམ་དག་གི་རྒྱལ་ས་ལུན་པ་
གསལ། །སྤྱད་པ་རྣམ་དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞུགས་ལྷ་པ་”ཅེས་པ་དེའི་ནང་
“སྤྱད་པ་རྣམ་དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞུགས་ལྷ་པ་”ཟེར་བ་དེ་འདྲལ་བྲིམས་གཙང་
མ་སྤྱང་བ་དེ་ཡིན། འདྲལ་བྲིམས་གཙང་མ་སྤྱང་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ་ཟེར་
ན། ལྷ་པ་རྒྱལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་ལྷ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ཉིང་
དེ་འཛིན་གྱི་ཆ་བ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་པ་རྒྱལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་རང་གིས་
རང་གཙུག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤིག་ཡིན། རང་གིས་རང་གཙུག་མ་སྤྱང་སྤྱོད་ལ་
གཞན་གྱིས་རང་གཙུག་ནས་གོམས་གཤིས་འཇགས་པ་བྱེད་དགོས། རྣམ་པ་
ཟེར་བ་ནི་གཞན་གྱིས་རང་གཙུག་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་ཡིན། གཞན་གྱིས་རང་
གཙུག་ནས་གོམས་གཤིས་འཇགས་ཆེ་རང་གིས་རང་གཙུག་སྤྱང་པའི་ཆད་དེར་
སྤྱོད་པ་ཀྱི་དེད། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་ལ་སེམས་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཟེར་དོན་ནི་
གང་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཀྱི་རང་གིས་རང་གཙུག་སྤྱང་པའི་ཆད་གཞི་འདིའི་སྐོག་ཏུ་
སྤྱོད་པ་ལྷ་པས་སྤྱོད་ཆེ་དེ་རང་ལ་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ཉིད་སྤྱང་པ་བྱུང་བ་ཡིན།
དེ་ཡང་དགེ་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་པ་དང་། དགེ་སྤྱོད་གི་སྒོམ་པ། གསང་སྤྱལ་གྱི་སྒོམ་
པ་སོགས་དེ་ཆོ་ཆར་མ་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཙུག་ཐབས་དང་རང་
དབང་ལ་ཆོད་འཛིན་བྱེད་ཐབས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་བཙུང་སྤྱོད་
འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་བྲིམས་དེ་དག་སྤྱང་ཏུ་བཅུག་གནང་བ་དེ་ནི་ར་ཆོ་སེམས་ཅན་
ལ་ལ་ར་སྤྱོད་རྗེ་མེད་པར་སེམས་གནག་དང་གནོད་བསྐྱལ་གནང་བ་གཏན་ནས་
མ་ཡིན་པར་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུང་སྤྱོད་འདས་ཀྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་
ནས་སྐོག་མར་སྤྱོད་བྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་གཙུག་ཐབས་ཤིག་བཙོས།
དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རང་གིས་རང་གཙུག་རྒྱུ་ཆད་གཞི་འདིའི་སྐོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་
བྱས་ནས་སངས་རྒྱ་སྤྱང་པའི་ཆད་གཞི་དེ་འདྲ་ཞིག་བཙོས་གནང་ཡོད། དེར་
བརྟེན་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་འདྲལ་བའི་བསྐྱན་པ་ནི་མ་ཤར་

བ་ལྟ་བུ་མཛད་པ་རེད་ཅེས་བསྟན་བཤམས་ཞུ་གི་ཡོད་པ་སྟེ། འདུལ་བའི་བསྟན་
 པ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་མཛད་དགོས་དོན་ནི་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་དེ་སངས་རྒྱུ་
 གྱི་བསྟན་པའི་ཙ་བ་ལ་བྱུག་གི་ཡོད་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་སྤྱོད་དེ་སངས་རྒྱུ་གྱི་
 བསྟན་པའི་ཙ་བ་ལ་བྱུག་གི་ཡོད་པ་སྟེ། སྤྱོད་པ་ཉི་ཉེ་སྟོན་གསུམ་ནང་
 གི་སྤྱོད་པ་དེ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གོ་དགོས། འདུལ་བའི་བྱུག་ལེན་དེ་
 དཔེར་ན་དགོན་པ་ཁག་ལ་གསོ་སྤྱོད་དང་། དབྱར་གནས། དགག་དབྱེ་སོགས་
 དེས་པར་ཚུགས་དགོས། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པ་སྤྱངས་
 རྒྱུ་དཔེར་ན་དགེ་ཚུལ་ལ་བྱིམས་སྟུང་ཅུ་སྟེ་དུག་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ག་དང་གང་
 ཡིན་ཤིས་པ་བྱས་ནས་སྤྱང་དགོས་པ་དང་། དགེ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་བྱིམས་ཉིས་བརྒྱ་
 ལ་བརྟུང་གསུམ་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཆང་མ་མ་བྱུང་ཡང་ཙ་བ་བཞི་པ་སྤྱོད་
 མེད་པ་ཞིག་སྤྱང་དགོས་པ་དེ་ནི་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེར་གི་
 དུས་སྟུང་ཙ་བ་བཞི་པ་དེ་དང་ཆང་བཅས་གཙང་མ་སྤྱང་བྱུང་ན་དེར་དུས་དགེ་
 སྤྱོད་རྣམས་དག་ཟེར་ཆོག་པ་ཅིག་ཡིན།

གཉིས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུང་ལ་བྱང་དེས་སྤྱེ་ཞེ་ནག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་བཀག་
 པའི་ཚུལ་ནི། «ཡང་གསེགས་» ལས། ཡོད་དང་མེད་པའི་སྒྲིགས་འཛིག་
 པ། །རྩི་ཐོག་པ་འཛིག་ཉེན་དུ། །སྤྱེད་ཐོག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཐོག་མར་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཁོགས་དགོས་པ་དང་། དེ་
 ཡང་ཡུང་ལ་བྱང་དེས་འབྱེད་པ་ལ་སྟུང་དགོས་ཤིང་། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་
 བཞིན་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དང་། རང་
 འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བར་གསུངས་པ་དེས་དོན་དུ་
 བྱས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ག་མའི་དོན་བཞིན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་བདེན་པ་ཡོད་
 མཉམ་དང་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་བྱང་དོན་དང་། གཞན་དབང་
 ཡོངས་བྱུང་གཉིས་བདེན་བྱུང་། རྒྱན་བཅས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་མ་
 བྱུང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་དེས་དོན་དུ་བྱས་པའི་བྱང་དེས་འཛིག་ཚུལ་གྱི་རྣམ་

བཞག་འདི་ཡང་གཏུལ་བྱའི་བསམ་རྩི་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་འདིས་ཉག་ཆད་གྱི་
 མཐའ་མི་ཁྱིམ་པས། རྩང་ཚུལ་ཉེན་འབྱེལ་ལྷ་ཆོགས་སུ་རྩང་བའི་ཀྱན་རྒྱལ་གྱི་
 ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དྲང་དོན་དང་། གནས་ལུགས་གྱི་རང་
 བཞིན་སྟོང་པར་རོམ་ཉམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་དེས་དོན་དུ་བྱས་པའི་དྲང་དེས་
 འཛོག་ཚུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་འདི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་མཐར་བྱུག་ཡིན་
 པས། འདིས་ཉག་ཆད་གྱི་མཐའ་མ་ལུས་པ་བཀག་ཉེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཐར་
 པའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དྲང་དེས་འཛོག་ཚུལ་ཡང་། «ལྷག་
 མཐོང་ཆེན་མོ་»ལས། རོ་ན་རི་འབྲུ་བ་ཞིག་དེས་དོན་དང་། རི་འབྲུ་བ་ཞིག་
 དྲང་དོན་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ནི་བརྒྱུད་བྱའི་སྒྲོན་ས་བཞག་པ་ཉེ། དོན་དམ་པ་
 རྩན་པ་ནི་དེས་པའི་དོན་དང་། ཀྱན་རྒྱལ་རྩན་པ་ནི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་གསུང་
 རབ་ཏུ་གསུང་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་སྒྲོས་མི་ཟད་པས་བརྟན་པ་ལས་དེས་པའི་དོན་
 གྱི་མདོ་ཉེ་ནི་གང་། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་ཉེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་ཉེ་གང་དག་
 ཀྱན་རྒྱལ་རྩུབ་པར་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་ཉེ་གང་
 དག་དོན་དམ་པ་རྩུབ་པར་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་
 ཉེ་གང་དག་ཆོག་དང་ཡི་གེ་རྩ་ཆོགས་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་
 བྱའོ། །མདོ་ཉེ་གང་དག་ཟབ་མོ་བརྟན་དགའ་བ་རྒྱགས་པར་དགའ་བ་བརྟན་
 པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་འདིའི་
 རྩས་ཐིན་གྱི་དོན་ལྟར་དེས་པ་དང་། རྩས་ཐིན་ཁས་བླང་མི་རུང་བར་དགོངས་
 པ་གཞན་དུ་འབྱེལ་དགོས་པ་ལ་དྲང་དེས་སུ་འཛོག་པ་ནི་དགོངས་འབྱེལ་གྱི་
 ལུགས་ཡིན་ཞིང་། མདོ་དེའི་བརྟན་དོན་དེ་ཉིད་ཆོས་དེའི་གནས་ལུགས་མཐར་
 བྱུག་ཏུ་སོང་བ་དེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་དེའི་གནས་ལུགས་མི་
 རྒྱགས་པས་མཐར་བྱུག་གི་དོན་གཞན་དུ་བཅལ་དགོས་པ་དྲང་དོན་དུ་བྱས་ཉེ་
 རྩང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དྲང་དེས་སུ་འཛོག་པའི་རྩ་བ་ནི་བདེན་
 པར་བྱུང་པ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་བྱུག་པ་ཡིན་ཉེ། «ལྷག་མཐོང་ཆེན་

མོ་»ལས། དེའི་མུར་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚྭ་གས་དཔོང་ས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་
 རྣམས་ནི་ངེས་པའི་དོན་རིམ་བཞིན་སྟོན་པར་བཟུང་སྟེ་སྟེ་འགག་ལ་སོགས་
 པའི་སྟོས་པའི་ཚྭ་གས་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་དོན་དམ་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་
 ཏུང་བའི་དོན་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། འདིའི་དོན་རིམ་བཞིན་པ་ལྟར་གཟུང་ཏུ་
 མི་ཏུང་བར་དཔོང་ས་པ་བཤད་ནས་དོན་གཞན་ལ་ཏུང་དཔོང་ས་པའམ་སྟེ་རི་
 བཞིན་པར་བཟུང་བས་ཚྭ་གྲང་། དེ་ཅམ་ཞིག་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ད་ཏུང་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅའ་དཔོང་ས་པས་
 ར་ཏུང་བའི་དོན་ནམ་དོན་ཏུང་དཔོང་ས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
 སེམས་ཅམ་པ་མན་ཆད་ཐེག་ཆེན་བཀར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་
 སྟོན་པའི་ཡུང་གི་སྟེ་སོགས་འཕྲོག་པར་འདོད་ཀྱང་། ཡུགས་འདིར་དེ་མི་འཕྲོག་
 པར་མ་ཟད་ངེས་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེའི་གནད་གྱིས་ཏུང་དོན་སྟེ་
 ཚྭ་གས་སུ་སྟང་བ་བསྟོན་མེད་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། ཏུང་དོན་རྟེན་འབྲེལ་སྟེ་
 ཚྭ་གས་ཀྱི་སྟང་བ་འདི་ཅིར་ཡང་བསྐྱར་ཏུ་ཏུང་བའི་གནད་གྱིས་ངེས་དོན་རང་
 བཞིན་གྱིས་བྱབ་པའི་གཏད་སོ་མེད་པར་ངེས་པ་ལྟར་བ་སྟེ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་།
 རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་ཏུ་གསུངས་པའི་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ནི་ཡུང་ལ་
 ཏུང་ངེས་འབྱེད་རྒྱལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཟབ་མའི་མདོ་སྟེ་ལ་ཏུང་ངེས་འབྱེད་
 པ་ལྟ་ཅི། ཏུང་ངེས་ཀྱི་འཕྲོག་ཡུགས་ཤིག་ཡོད་པར་ཤེས་པ་འདི་ཡང་རྗེ་སྤྲུ་མ་
 འབའ་ཞིག་གི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ཏུ་«ལེགས་
 བཤད་སྟེང་པོ་»ལས། གཞུང་ཡུགས་མང་སོས་རིགས་པའི་ལམ་ཏུ་འང་། །
 དལ་བ་མང་བསྟེན་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཡི། ། ཡོན་ཏན་ཚྭ་གས་ཀྱིས་མི་དམན་
 ཏུ་མས་ཀྱང་། ། འབད་ཀྱང་རྟོག་པར་མ་ཐུར་གནས་དེ་ནི། ། ཐུམས་མགོན་སྟེ་
 མའི་དྲིན་གྱིས་ལེགས་མཐོང་ནས། ། ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་བསམས་པས་བདག་
 གིས་བཤད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཁོ་ནའོ། །

གསུམ་པ་བརྒྱུད་བྱ་དོན་གྱི་དྲང་པོས་མེ་མེ། རྩོད་པ་དང་རྟེན་འབྲུག་
འགལ་མེད་ཤོགས་སུ་འཆར་ཚུལ་བརྒྱུད་པ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱ་
རྒྱུན་དང་། ཆ་ཤས་འདོགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་རྟེན་ཤོགས་ལ་རྩོས་ནས་རྩ་ཆོགས་སུ་
རྩྭ་ཡང་། དེས་དོན་དུ་རྒྱུགས་སྟབས་རང་རྒྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དུ་སྟབས་
པའམ་བདེན་པར་མེད་པར་སྟབས་པ་ནི་རྟེན་འབྲུག་རྩོད་པའི་དོན་དང་། དངོས་
པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟབས་པ་ལ་རྣམ་བཞག་གང་ཡང་མི་འཐད་ཀྱང་རང་
བཞིན་མེད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་པར་འཕྲུབ་པ་རྩོད་
པ་རྟེན་འབྲུག་གི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་རི་ལྟར་འརྟེན་ཚུལ་ཡང་། «མ་ཤེས་རྟེན་
ཆེན་»ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟབས་པའི་རྩོད་པའི་དོན་རྟེན་འབྲུག་གི་
དོན་ཡིན་ནི་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་ན། འདིའི་དོན་གང་ཡིན། ཞེས་པ་ནས།
རྩོད་པའི་དོན་རྟེན་འབྲུག་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟབས་པ་ཆད་
མས་ཞེགས་པའི་དབྱ་མ་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ཡང་རྩོ་ཞེས་བ་དབྱ་མ་པའི་དོན་དུ་འརྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་
ཡིན་ལ། གཅིག་དངོས་སུ་རྟེན་པས་པའི་རྩོས་གཅིག་ཤོས་ཤུགས་ལ་རྟེན་པས་པ་ལྟ་བུ་
ཡང་མ་ཡིན། གཅིག་དངོས་སུ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲས་གཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་འཐངས་
པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆད་མས་རྟེན་པས་པའི་དབྱ་མ་པའི་
རྩོ་རྟེན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཆོ་བ་ལྟར་ཤུགས་ཀྱི་དབང་གིས། མེ་ནང་གི་
དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྲུག་དུ་དེས་པ་ན་རྩོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟབས་པ་རུ་ལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་རྩོད་
པའི་དོན་དུ་དེས་པར་འབྱུང་ཞིང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྩོད་པའི་རྣམ་བཞག་
ལ་རི་ལྟར་དེས་པ་རྟེན་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་དེས་པ་རི་
བརྟན་རི་བརྟན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་མི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཤེས་ན་དེ་ལྟ་
དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་རྩོད་པ་ལ་དེས་པ་ལྟར་གིས་འདྲན་ཞིང་། ལྟ་བའི་ཆོ་བ་
ཅི་ཅམ་འཕེལ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ལས་འབྲས་ལ་བརྩོ་འརྟེན་རི་ཆེར་ཤོང་ན་རྩོད་པ་

རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དང་རྟེན་འབྲུང་སྟུང་པའི་དོན་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་
 ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པས། ཉམ་ཞིག་རེས་འཛིག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། རྟེན་
 འབྲེལ་མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། རེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་
 ལྷན་འཛིག་ན། རེ་ཚེ་ལྟ་བུའི་དབྱེད་པ་རྣམས་པ་ལགས། ཞེས་དང་།
 «བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་»ལས། ཆོས་རྒྱམས་སྟུང་པ་འདི་ཤེས་ནས། ལས་
 དང་འབྲས་བྱ་བ་ཉེན་པ་གང་། རོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་རོ་མཚར། རྟེན་བྱང་
 བས་ཀྱང་འདི་རྟེན་བྱང་། ཞེས་གསུངས་སོ། རེ་ལྟར་རེས་དོན་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟུང་པ་དེའི་གནད་གྱིས་དྲུང་དོན་ལྷ་ཆོགས་སྟུང་བའི་བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་སྟུ་
 བ་མེད་པ་བསྟོན་མེད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། དྲུང་དོན་རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་
 སྟུང་བ་འདིར་ཅིར་ཡང་བསྐྱར་དུ་དྲུང་བའི་གནད་གྱིས་རེས་དོན་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཀྱབ་པའི་གཏད་སོ་མེད་པར་རེས་པ་སྟེར་བ་སྟེ་སྟུང་པ་རྟེན་འབྲུང་དང་།
 རྟེན་འབྲུང་སྟུང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཟབ་དོན་མི་འཛིགས་གདོང་ལུང་
 དབྱངས་ཀྱི་གད་ཀྱངས་འདིས། རྟེན་པ་བཙམ་ལྟ་འདས་ཉག་གཅིག་ལྷན་
 མེད་པའི་ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱ་དང་། དེའི་བརྟན་པ་སྐྱེན་མེད་རྣམ་དག་དུ་བསྐྱབ་
 རུས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེན་པ་བཙམ་ལྟ་འདས་ལ་བརྟེན་པར་
 མཛད་པ་ཡང་། «ལེགས་བཤད་སྟེར་པོ་»ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟུང་པ་རྟེན་
 འབྲུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་རང་གི་སྟེན་པ་སྟུ་བ་གཞན་ལས་བྱང་
 པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་ལྷན་མེད་པར་གཟིགས་ནས་སྟུ་བ་དཔོན་གྱི་
 གཞུང་མང་པོར་བཙམ་ལྟ་འདས་ལ་རྟེན་འབྲུང་གསུངས་པའི་སྟེན་པ་བརྟེན་
 དོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟུ་བ་དཔོན་སྐྱེས་བྱའི་«ཚ་ཤེའི་»དུའང་། གང་
 གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟེན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་
 རྟེན་འབྲུང་ཟབ་མོའི་དོན་གྱིས་བརྟེན་པ་མཛད་པ་དང་། རྟེན་ཐམས་ཅད་མཁྲིན་
 པས་ཀྱང་། ལུགས་འདི་ལ་ཐུགས་ཤིན་དུ་འཛོགས་ནས་རྟེན་འབྲུང་ཟབ་མོའི་
 དོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་བཅུགས་ཏེ་སྟེན་པ་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྟ་འདས་ལ་

བརྟན་པ་ཤིང་ལེགས་བཤད་མྱོང་པོ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་
 དེའི་སྤྱབས་ཀྱིས་རྗེས་སོང་ལ་ཉེན་འབྱེལ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་ཡང་།
 ལྷན་བ་དང་སྤྱད་པ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་གཉིས་ལ་བཞེན་ནས། གཟུགས་སྒྲིགས་སུ་སྤྱད་
 བའི་སྤྱད་བ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། «ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་»ལས།
 དཔེར་ན། སྤྱུ་མའི་ཉ་སྤྱད་སྤྱད་བའོ། མིག་གི་ཤེས་པས་མཐོང་བ་དང་སྤྱད་བ་
 ལྟར་གྱི་ཉ་སྤྱད་མེད་པར་ཡིད་གྱི་ཤེས་པས་འཇུག་པའི་ལ་བཞེན་ནས་ཉ་སྤྱད་བ་
 བའོ་སྤྱུ་མའམ་བརྟན་པའི་སྤྱད་བར་འཇུག་པའི་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་བཞེན་ཏེ། གང་ཟག་ལ་
 སྒྲིགས་པ་ཐ་སྤྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟན་མེད་པར་སྤྱད་བ་དང་། དེ་ཉིད་རང་གི་
 རོ་ཤོས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱད་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་གཉིས་ལ་
 བཞེན་ནས་གང་ཟག་དེ་སྤྱུ་མའམ་བརྟན་པའི་སྤྱད་བར་འཇུག་པའི་ལ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་དང་། ཡང་རིགས་པའི་ཤེས་པས་ཆོས་ཅན་སྤྱད་པའི་སྤྱུ་མའམ་གསལ་སྤྱོད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་རྣམས་པར་བཅད་པ་ཅམ་གྱི་སྤྱད་པ་ལ། བཅམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་
 ཉིད་དང་། དེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱད་པར་རང་བཞིན་ཏེ་སྤྱད་བའི་གཟུགས་
 སྒྲིགས་ཀྱི་སྤྱད་བ་འཆར་བ་ལ། སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་ཉིད་ཅེས་སྤྱད་ཀྱི་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། ། དེ་བཞིན་ཏེ་ཕྱག་བརྟན་པ་། བརྟན་བརྟན་ཤིང་སྤྱོད་
 ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འབྱུག་བྱུང་སྤྱོད་ཏེ་དག་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་
 རིགས་པས་རྣམས་པར་དཔྱད་ནས། རང་བཞིན་དགག་ལ། དེའི་འཇུག་པའི་ཆོས་
 ཟེན་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་ལ་ཞུགས་པས་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ་
 དེའི་རང་ནས་དེ་དག་བྱུང་། ། འདིའི་གནད་ཤེས་ན་མཉམ་བཞག་ཏེ་ནས་
 མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་ཉིད་བརྟན་པས་ཤེས་པས་དེའི་སྤྱབས་ཀྱིས་རྗེས་སོང་ཏེ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
 སྤྱད་ཉིད་འཆར་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འབྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟར་རང་སྟེ་ཐུག་པ་གོང་འོག་གི་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་རང་རང་གི་ལྟ་བུ་དེ་མཐའ་དང་བྱུང་བའི་དབྱེ་མའི་ལྷགས་སུ་འཛོག་ཚུལ་

དང་། བྱད་པར་དུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་པ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་གིས་མཐའ་བྲལ་
 དུ་མའི་དོན་འཇོག་ཚུལ་དང་། ལྷ་མ་ལྷ་བྱུང་ནས་བཞག་མཛད་པ་རྣམས་ལ་
 ལྷ་ས་པས་བྱུང་མཐའ་འོག་མ་འོག་མ་ལས་གོང་མ་གོང་མའི་བཞེད་ཚུལ་རྣམས་
 གནད་དུ་འགྲོ་ཆབས་ཆེ་ཞིང་། རིགས་པའང་རེ་ལྷ་རེ་ལྷ་སོང་བས་རྟོགས་
 དཀའ་བ་དང་། ལུགས་འདི་ཁོ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་སེལ་
 ཚུལ་དང་། ལྷ་བ་བྱུ་མ་ལྷ་བྱུང་འཇོག་ཚུལ་ཡང་། གཞན་རྣམས་དང་གཏན་
 ལྷ་ས་མི་འདྲ་བར་ཆེས་ཆེར་བྲལ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་
 བ། སྤྱིར་བྱུ་བྱུང་ཡབ་སྤས་དང་། བྱད་པར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་སྤས་
 ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་
 བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྤྱིར་བར་འཕྱར་རོ། ། དེས་ན། འཕགས་པ་སྤྱི་བྱུང་གིས།
 གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐར་པ་མངོན་བཞེད་ན། ། ཡང་དག་ལྷ་ལ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་
 མངོད། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མངོན་མཐོ་ལྷ་མའི་གོ་འཕང་དང་དེས་
 ལེགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བསྐྱབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱར་མེད་དུ་མི་
 དྲུང་བ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་རྣམས་
 པར་དག་པ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྤོ་འདྲེགས་བཅད་དེ་ཉམས་ལེན་ལ་ཆིག་
 སྤེལ་དུ་འབད་དཀོས་ཤིང་། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནི།
 དག་ཤིག་གི་ལྷ་དོར་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་
 དེ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནི། བདེན་བཞིན་
 བྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་དང་། བདག་མེད་པའི་དོན་ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་
 པའི་ལྷ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་
 དངོས་སྤྱ་གནོད་ཕྱེད་གཉིན་པོ་མཐར་བུག་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་དོན་འཕྱར་གྱི་
 ཐེ་ཚོམ་རྩོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་མཐའ་དག་ལས་རིང་དུ་
 འཕྱར་བ་ནི། འཕགས་པ་ལྟས། བསོད་ནམས་རྒྱུད་དུས་ཆོས་འདི་ལ། ། ཐེ་
 ཚོམ་བར་མི་འཕྱར་ཏེ། ། ཐེ་ཚོམ་རྩོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། ། སྤྱིད་པ་སྤུལ་

པོར་བྱེད་པར་འཇུག། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་གྲགས་
 པས་ཀྱང་། བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་བབ་པའི་ཆོ་མིན་ཏུ་བབ་པའི་གནད་འདི་ལ་
 སྐད་ཅིག་ཅམ་མོས་པ་ཡང་བསྐལ་བ་ཆེས་མིན་ཏུ་བབ་བར་གསུངས་མིང་།
 རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ཀྱང་། དབྱ་མའི་བསྟན་བཅས་ལས་རིགས་པའི་
 དབྱད་པ་རྗེ་ཞེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་འཛོལ་
 པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་སོས་བསམ་
 སྟམ་པ་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱེད་པ་ལྱང་རིགས་ཆད་མ་ལ་
 དཔར་པོར་བྱས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་དབྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་། རང་
 གཞན་གྱིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྟོབ་པའི་ཐབས་སུ་དམིགས་པའི་
 རྒྱ་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ལྟན་པ་སླ་
 བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དང་། མིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ས་
 བཀའ་བརྒྱལ་བ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པར་འཇུག་བས། དེ་
 ལྟ་ན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་མགོན་དང་བཅས་མིང་
 རྒྱལ་བཞིན་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིང་རྟ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་རྗེ་སླ་མ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་
 མཛད་ཏུ་བྱུང་བ་དག་ལ་སོས་བསམ་སྟོགས་རིས་སུ་མ་སོང་བར། དོན་གྱི་ཁོག་
 དབུབ་པའི་སྤང་པ་སུལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་ཆོགས་ཏུ་མ་མ་ཆང་བ་
 མེད་པར་བསྐྱབས་ནས་དབྱད་འཛིག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྟོས་འགོ་དགག་བྱ་ངོས་
 འཛིན་ནས་བཟུང་། རྣང་སྤྱང་འགལ་མེད་སྟོགས་སུ་ཤར་བའི་བར་ཉམས་སུ་
 སྤངས་ན། ལམ་འདི་ཁོ་ནའི་ནང་ཏུ་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤངས་
 བཞེན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། གཞི་ལ་བདེན་གཉིས་བྱང་འབྲུག་ཏུ་སོང་བའི་
 གནད་ཀྱིས། ལམ་ལ་རྣང་སྟོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལས་འབས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་
 པ་དང་། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ། བྱམས་སྤིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་
 སོགས་པ་ནས་ཀུན་རྗེ་བརྩུ་མའི་སྤྱིའི་བར་བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མ་ཆང་བ་མེད་

པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཚོགས་སམ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤིང་ཞིག་ཉིས་ཀའི་མཐའ་བཀག་ཕྱེ། འབམས་བྱ་སྐྱ་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སྐོ་འཕངས་བདེ་ལྷག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི། «རིགས་པ་རྒྱག་ཏུ་པ»ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀླན། ། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་པས། ། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ། ། དམ་པ་སྐྱ་གཉིས་སྐོབ་པར་ཤོག ། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

སྒྲིམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་བཞེད་སྒྲུལ།

གཉིས་པ་སྒྲིམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱིང་རྒྱགས་བྱི་སྒྲིན་དང་བུལ་བའི་ཚུལ་བརྟེན་པ་ལ། དེ་ཡང་ཐོད་སྒྲ་རབས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྒྲིམ་ཐམས་ཅད་འཛིག་སྒྲིམ་ཁོ་ན་ལ་བསམ་ནས། དཔུང་པ་སྒྲ་འཛིགས་གཙང་བྱེད་ཁོ་ན་དང་སེམས་འཕྲོ་བྱེད་ཡིན་པས་སྒྲིན་དུ་བཟུང་ཞིང་། སྒྲིམ་པ་གནས་ཆ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས། བྱིང་བ་དང་སྒྲིམ་པའི་བྱུང་པར་ཅམ་ཡང་མ་བྱེད་པར་བྱིང་བ་པ་མོ་རྣམས་སྒྲིམ་རྣམ་དག་དུ་འབྲུལ་ནས་དཔུང་འཛིག་གཉིས་འགལ་སྐྱར་འཕྲོ་ཞེས་སྒྲ་བཞི་ཆེས་མི་རིགས་ཤིང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས། སྒྱིར་སྒྲིམ་ལ་འཛིག་སྒྲིམ་ཁོ་ན་དཔོས་པ་བཀག་ཕྱེ་མཁས་པའི་དབང་པོ་སྒྲིབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་སྒྲིམ་རིམ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དཔུང་སྒྲིམ་དཔོས་པ་ལ་དཔུང་སྒྲིམ། འཛིག་སྒྲིམ་དཔོས་པ་ལ་འཛིག་སྒྲིམ། དཔུང་འཛིག་སྒྲེལ་མར་དཔོས་པ་ལ་དེ་བཞིན་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཉིང་འེ་འཛིན་སྒྲིན་མེད་སྒྲུབ་ཚུལ་བྱི་མན་རག་མདོའི་དོན། བུམས་ཆོས་དང་། ས་ཤེ། སྒྲིམ་རིམ་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་བཀྲལ་བ་ལ་གཞིར་བཟུང་ཕྱེ་ཞི་ལྷག་སོ་སོའི་ཆོགས་བཞེན་པ་དང་། དམིགས་རྟེན་བྱི་བྱུང་པར། དཔུང་འཛིག་གི་རྣམ་དབྱེད་དང་། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ཉེས་

པ་ལྟ་དང་། དེ་སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། ལྷ་བས་དུག་དང་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་
 རྩོད་ནས་སེམས་གནས་དགུ་རིམ་འབྲུག་པའི་ཚུལ། ཞིག་ནས་དང་ལྷག་མཐོང་
 རིས་མཐུན་པ་ལྱབ་པའི་ཆད། དེ་ནས་ཞི་ལྷག་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཐོག་མར་ས་
 སར་ལྱབ་པའི་ཆད། དེ་དག་གི་མོ་རིམ། དེ་ནས་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་མཚན་ཉིད་ཆང་བར་ལྱུར་པའི་ཆད། དེ་དག་གི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
 དུ་སྤྱོད་བའི་ལྷ་རྩེ་པའི་ཚུལ། ལུས་སེམས་ལ་འབྱུང་བའི་ཉག་ས་ཀྱི་བྱུང་པར།
 འཕྲོ་མྱོད་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར། དེ་དག་གཉིན་པོ་གང་གིས་སེལ་བའི་ཚུལ།
 དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་རིས་འཛིན། དེ་གཉིས་སྐབས་གང་དུ་རིམ་
 བསྐྱེན་པའི་ཚུལ་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་དཔོངས་པ་རིམ་
 བཞིན་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་བྱུང་བྱུང་ལམ་གྱི་རིམ་
 པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རྩོ་རྩོ་ཞིག་ནས་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་
 པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་ཤིང་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སྤྱི་བབ་
 ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་དང་བལ་བའི་བྱུང་ཆོས་འགྲའ་ཞིག་གི་ཚུགས་ཅན་
 སྤྱི་བབ་ན། སྤྱིར་སྒྲིམ་ལ་འཛིན་སྒྲིམ་དང་དཔུང་སྒྲིམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 སེམས་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡང་བར་ནང་དུ་བཟུང་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི།
 ས་སར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔུང་པ་སྤྱོད་བ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་སེམས་
 གནས་པའི་བརྟན་ཆ་མེད་པར་དཔུང་བྱང་ལྷགས་རྒྱང་ལ། མི་དཔུང་པར་
 བཞག་པ་ཁོ་ནས་སྤྱོད་འདོགས་རྒྱང་ཟད་བྱང་མི་ཆོད་པས། དཔེར་ན། ཤིང་
 གཙོད་པ་ལ་རྩ་རེ་ཁ་རྩོན་པོ་དང་། དུ་བ་བརྟན་པོ་གཉིས་ཀ་འཛིན་དཔོས་པ་
 ལྟར། ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་གཙོད་པ་ལ་ཐོག་མར་གནས་རན་ལེན་གྱི་
 འཆིང་བ་ལྟ། དུ་ལ་ཐུན་ཅི་ལོག་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤྱོད་པའི་རུས་པ་སེམས་རྒྱད་
 ལ་གནས་པའི་བག་ཆགས་དང་། ཐུན་ཅི་ལོག་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལྷ་མིར་འབྱུང་བའི་
 བག་ཆགས་དེ་གསེ་བའི་ཞེན་པ་མཛོན་ལྱུར་པ་གཉིས་ཀ་བཙོམ་དཔོས་པས།
 དང་པོ་ལྷག་མཐོང་དང་། གཉིས་པ་ཞིག་ནས་ཀྱིས་སྤྱོད་དཔོས་ཏེ། «ལམ་

རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་གནས་ངན་ལེན་ནི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོང་ནས་གོང་
 ཏུ་སྒྱེད་པའི་རྒྱས་པ་སེམས་རྒྱད་ལ་གནས་པའི་བག་ཆགས་དང་། བཅོམ་མ་ནི་
 ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྷ་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་བག་ཆགས་དེ་གསུམ་
 བ་དང་། ལྷ་མ་ལྷག་མཐོང་གིས་སྤྲོད་ལ། ཕྱི་མ་ཞི་གནས་ཀྱིས་སྤྲོད་པར་ཤེས་
 ཕྱིན་མན་རག་ཏུ་བཅད་དོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེས་ན་ཐོག་མར་ཞི་གནས་
 རྒྱབ་ཚུལ་སོགས་སྒྲོམ་རིམ་དང་། ས་ལྗེ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཉམས་སྤྲུབ་ངས་
 པས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེས། དེ་ནས་དེ་ཆོན་ཉིད་ཀྱི་
 རྟོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དེས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམས་
 པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་ཐོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཏེ། སྤྲིད་པ་ལས་སྟོལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། «དགོངས་འགྲེལ་»ལས། སྒྲུ་མོ་བཡིས་ལྷག་མཐོང་དང་།
 །ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང་། །
 བཅོམ་མའི་འཆིང་ལས་རྒྱུ་སྟོལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཏུ་
 སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་རྒྱུ་མ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་ནི། ཞེས་དང་། «ལམ་རིམ་»ལས། ཞི་
 གནས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་ཏུ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་
 རྟོན་ལ་དཔྱད་ཀྱང་རྒྱང་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཏ་ཅང་གཡོ་བས་བདག་
 མེད་པའི་རྟོན་གྱི་སྒྲི་ཡང་གསལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཆེ་ཞི་གནས་གྲུབ་
 པའི་ཆེ་དཔྱད་ན་ནི་ཏ་ཅང་གཡོ་བའི་སྒྲོན་ལྷོག་པས་བདག་མེད་པའི་རྟོན་སྒྲི་
 གསལ་བར་འགྱུར་བས། ལྷག་མཐོང་གི་སེམས་མི་གཡོ་བའི་ཆ་མི་རྟོག་པའི་ཞི་
 གནས་ལས་སྒྲུབ་པའི་ལོན་གྱི། ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཆ་ཞི་གནས་ལས་སྒྲུབ་པའི་ན་
 ཏེ། ཞེས་དང་། ཡང་ཞི་གནས་གྲུབ་ན་བདག་མེད་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་དཔྱད་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཡོ་བའི་སྒྲོན་ལྷོག་པར་མ་ཟད་མི་རྟོག་པ་དང་། ལས་འབྲས་
 དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྤྲིང་རྩེ་དང་། བྱང་
 རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་སྤྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་སྒྲོམ་

བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་པ་ལ་གཡང་བའི་སྒྲིན་ལོག་ནས། རང་རང་གི་
 དམིགས་པ་གང་ཡིན་ལ་གཞན་དུ་མི་གཡང་བར་འཇུག་པས་དགེ་བ་གང་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཆེ་ལ། ཞིག་ནས་མ་རྟེན་པའི་སྒྲིན་དུ་ནི་ཤས་ཆེར་དམིགས་
 པ་གཞན་ལ་གཡང་བས་དགེ་སྒྲིར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཆུང་སྟེ། «སྒྲིན་
 འཇུག་»ལས། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡངས་པའི་མི། ། ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་
 སྤག་ན་གནས། ། ཞེས་དང་། བཟུང་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐབས་ལས། །
 དུན་རིང་དུས་སྤྱི་བྱས་ཀྱང་། ། སེམས་གཞན་གཡངས་པས་བྱས་ན་ནི། །
 དེ་ཞིང་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། ། ཞེས་སྤྱི་བྱས་ཞི་ལྷག་གི་གོ་རིམ་ལས་
 པ་དང་། དེ་གཉིས་འགལ་ཟླར་མ་སོང་བར་ཕན་ཚུན་གཅིག་སྤྱི་བྱས་སྤྱི་བྱས་
 འགྲོ་བའི་ཚུལ་སྤྱི་བྱས་ཀྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ཡང་དམིགས་པ་གང་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཞིག་ནས་སྤྱི་བྱས་པའི་ཚུལ་ཡང་། «ལམ་རིམ་»ལས། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 སྤྱི་བྱས་སེམས་འཛིན་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་རྒྱུ་དུན་པ་ཡིན་པས་བསྟོན་ནམས་
 མཐའ་ལས་པ་སྤྱི་བྱས་དང་། སྤྱི་དེ་རྣམ་པར་གསལ་ཞིང་བརྟེན་ན་ལྷག་དང་།
 མཆོད་པ་དང་། སྒྲིན་ལམ་ལ་སྤྱི་བྱས་པ་ཆོགས་གསོག་པའི་ཞིང་དང་།
 བཤགས་བརྟེན་ལ་སྤྱི་བྱས་པ་སྤྱི་བྱས་པའི་ཞིང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་
 བྱེད་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་། སྤྱི་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དྲངས་པ་ལྟར། འཆི་
 བའི་ཆེ་སངས་རྒྱལ་རྒྱུ་དུན་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་ལ་སྤྱི་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་། གསང་སྤྱི་བྱས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུ་ན་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆེ་བ་ལ་
 སྤྱི་བྱས་པའི་དགོས་པ་མང་པོ་སྤྱི་བྱས་སྟེ། ཞེས་དང་། དམིགས་རྟེན་ཡང་བྱིས་སྤྱི་
 དང་སྤྱི་བྱས་མ་སྤྱི་བྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་བྱ་བར་སངས་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
 འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པོ་ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་མི་སྤྱི་བྱས་
 ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤྱི་བྱས་པས་ཉིང་འཛིན་གྱི་དངོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་
 ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སེམས་གཟུང་དགོས་པ་ཡིན་པའི་
 ཟུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ། བྱིང་སྤྱི་བྱས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྷ་བྱུ་ཡིན་ཞེས།

«ལམ་རིམ་»ལས། ཕྱིར་བ་ཁྲུངས་སྐྱབ་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་གསལ་བར་རོས་མ་བཟུང་བས་ཤེས་དཀའ་བར་སྤང་ཞིང་མེན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སྤང་སྟེ། འདི་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱུ་ཅན་ཅེད་ཏུ་འཁྲལ་ས་ཆེ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཕྱིར་སྤྱོད་ཞིབ་མོས་ཉམས་སྤྱོད་གི་སྟེང་ནས་སྒྲུབ་རིམ་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་རོས་ཟིན་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། ཡང་། གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་པལ་མོ་ཆེ་རྣམས་ནི་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་མེད་པར་གནས་ཤིང་། དྲངས་གསལ་ནི་མེད་པའི་སེམས་རྒྱགས་པ་ཞིག་ལ་བྱིང་བར་འདོད་པར་སྤང་རོ། ། འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱགས་པ་ནི་བྱིང་བའི་རྒྱར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིར་རྒྱགས་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་བྱིང་བ་སྤང་བའི་ཁྲོད་པར་རོས་འཛིན་ཚུལ་དཀའ་ཞིང་། འདི་གསལ་པོར་རོས་མ་ཟིན་པས། མོད་སྤང་མ་འགའ་ཡང་བྱིང་བ་སྤང་མོ་སྒྲུབ་ཏུ་འདོད་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱུ་ཅན་ཅེད་ཏུ་སོང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡུགས་འདིར་བྱིང་བ་རི་ལྟར་རོས་བཟུང་བ་ནི། «སྒྲུབ་རིམ་བར་མ་»ལས། གང་གི་ཆེ་དཔྱད་མོང་ལྟ་བུའམ། མི་སྤྱན་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའམ་མིག་བརྩམས་པ་ལྟ་བུར་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་བྱིང་བར་གྱུར་པ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། «ལམ་རིམ་»ལས། ཕྱིར་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྤངས་སྟོད་ནས་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའམ་དམ་པར་མི་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དྲངས་བྱ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་པའི་འཛིན་སྤངས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མེད་ན་བྱིང་བར་འཕྲོ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བྱིང་བ་ཞེས་པ། ལྟང་བ་དང་། ཐུམ་པ་སོགས་དོན་མང་པོ་ལ་སྐབས་སོ་བ་ཀྱིས་གོ་དགོས་པས། དཔེར་ན། རྒྱང་ལ་བྱིང་། འདམ་ལ་བྱིང་། རིག་པ་བྱིང་འཐིམས་སྤྱང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ཡང་གོ་དོན་དེའི་སྟེང་ནས་བཅའ་ཏེ་སེམས་དགེ་བ་ལ་དམིགས་པ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་པའི་འཕང་མཐོ་དཔན་དང་། གསལ་ངར་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྒྲོ་ནས་བྱིང་བ་སྤང་བའི་ཁྲོད་འབྱེད་དགོས་ཏེ། «དྲིན་ལན་སྤྱོད་

བཟང་བཞད་པའི་སྤྲ་དབྱངས་ལས། ཉིང་འཛིན་གཡོ་མེད་སྤྱང་བའི་ཚོ།
 ཅུང་ཟད་དམིགས་པའི་ངར་ཤོར་ན། ཕྱིང་བ་ཕྱ་མོས་ཟིན་པ་ཡིན། འང་
 མེད་དྲངས་ཆ་ཡོད་པ་ན། ཕྱིང་བ་འབྲིང་ནི་སྤྲོ་བས་པ་ཡིན། དྲངས་ཆ་མེད་
 བ་ཕྱིང་བ་ཆེ། གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཙེ་གཅིག་ཏུ་
 གཏད་པའི་ཚོ་རྣམ་པའི་དྲངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་། འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གསལ་ངར་ཅུང་
 ཟད་ཤོར་བ་ཕྱིང་བ་ཕྱ་མོ་དང་། དེའི་ཚོ་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གསལ་ངར་མེད་ལ།
 རྣམ་པའི་དྲངས་ཆ་ཅམ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ནི་ཕྱིང་བ་འབྲིང་དང་། ཡང་དེའི་ཚོ་
 འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གསལ་ངར་དང་དྲངས་ཆ་གང་ཡང་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་འཕང་
 ཏ་ཅང་སྟོད་དེ་དམའ་བར་གྱུར་པ་ཕྱིང་བ་ཆེན་པོ་འམ་རགས་པའི་དོན་དུ་མཁས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་དོ། རྒྱགས་པ་ནི། «ཀྱུན་བརྒྱས་»ལས། རྒྱགས་པ་
 གང་ཞེ་ན། གཏི་ལྷག་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་ལས་སྤྲ་མི་རུང་བ་ཉིད་དེ་
 ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གྲགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམིགས་པ་གང་ལ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བཟུང་ཡང་ལུས་དང་
 སེམས་ལྷེ་ཞིང་ལས་སྤྲ་མི་རུང་བར་ཉག་ཉོག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ལྷེ་
 གཏི་ལྷག་གི་ཆ་ཤས་སྤྲ་འདོད། ཕྱིང་བ་ནི་རྒྱགས་པ་ལས་བསྐྱེད་པས་དེ་གཉིས་
 ས་སོ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིང་བ་ལ་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བཟུན་གཉིས་ཡོད། རྒྱགས་པ་ལ་
 མི་དགེ་བ་དང་བསྐྱེད་པས་ལུང་མ་བཟུན་གང་རུང་གིས་བྱ་བ་ཅིང་གཏི་ལྷག་གི་ཆ་
 ཤས་ཁོ་ནར་འདོད་དོ། རྟོན་པ་དང་། འསྟོ་བའི་བྱུང་པར་ཡང་། རྟོན་པ་ནི།
 «ཀྱུན་བརྒྱས་»ལས། རྟོན་པ་གང་ཞེ་ན། ལྷག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སྤྲ་འབྱུག་
 པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་
 བར་དུ་གཙང་པའི་ལས་ཅན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེའི་དམིགས་པ་ནི་
 ལུལ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ལྷག་པ་དང་། རྣམ་པ་ནི་སེམས་མ་ཞི་བར་བྱེ་རྒྱུ་ལྟ་འསྟོ་
 བ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས། ལུལ་ལ་སྟེད་པའི་རྣམ་པས་འབྱུག་པ་
 དང་། བྱེད་ལས་ནི་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པར་བར་དུ་གཙང་པར་

གསུངས་སོ། ། དེས་ན་ཚོད་པ་དང་འཕྲོ་བའི་བྱད་པར་ཡང་། ཚོད་པ་དང་
 རྣམ་གཤམ་གཉིས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བའམ་
 གཤམ་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དུ་འདྲ་ཡང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཕྲོ་
 བའི་ཚོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་འཕྲོ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་
 གཤམ་ཡིན་ཏེ། «ལམ་རིམ་»ལས། འོ་ན་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སེམས་
 དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཤམ་བར་བྱེད་པའི་འཕྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 དགེ་བའི་དམིགས་པ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་དེ་ཚོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཚོད་པ་ནི་
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཤམ་བ་
 ནི་ཚོད་པ་ཡིན་གྱི། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུའི་ནང་ཆུང་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམ་གཤམ་ཡིན་ཏེ།
 དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་འཕྲོ་བ་ནི་དགེ་བའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཅི་རིགས་སུ་
 འཕྲོ་བས་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཚོད་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཆགས་པའི་
 དབང་གིས་སེམས་ཀྱི་སྒྲུགས་གཅིག་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་
 བར་བྱེད་པ་ནི་ཚོད་པ་ཤ་མོ་དང་། ཆགས་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་
 དམིགས་པ་ལས་ཆེར་མོར་ནས་སེམས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚོད་པ་
 རགས་པའི་ཐ་སྐད་དུ་མཁས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཉེས་པ་ཐུ་སྤོང་
 བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དང་། ལྟོབས་དུག་དང་། ཡིད་བྱེད་བཞི་དང་། སེམས་
 དཀྱུས་ནི་གནས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་རི་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཚུལ་
 ཡང་། འདྲིས་པའི་རྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་དགུ་པ་བསྐྱབས་ཏེ་རྩོལ་བ་མེད་
 པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ངས་མ་ཐོབ་ན་ནི་
 གནས་རྗེས་མཐུན་པ་མ་གཏོགས་ནི་གནས་དངོས་ཐོབ་པར་མི་འཛིག་ལྟེ། ལུས་
 སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱན་མ་བཅད་པས་སེམས་མི་རྟོག་པར་རང་ཤུགས་
 ཀྱིས་འཕྲོ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་ངས་ཐོབ་པ་ན་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
 གཉིས་དང་བྲལ་བས། ལུས་སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བར་བརྟོལ་བ་ལ། ལས་དུང་
 དུ་ལྟར་པས་ནི་གནས་དངོས་ཐོབ་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། «ཤེར་སྤྱོད་མན་

ངག་»ལས། རིམ་ཉིད་ཏུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་མ་སྦྱེས་ཀྱི་བར་ཏུ་ཞི་
གནས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆོ་སྦྱེས་པ་དེའི་
ཆོ་ཞི་གནས་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། «སྒྲོམ་རིམ་བར་མ་»ལས། དེ་ལྟར་ཞི་
གནས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་ལུས་དང་སེམས་གང་གི་ཆོ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པར་
ལྟར་པ་དང་། རིམ་ལྟར་འདྲོད་པ་བཞིན་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་དབང་ཏུ་ལྟར་
པ་དེའི་ཆོ་དེའི་ཞི་གནས་བྱུང་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། «ལམ་
རིམ་»ལས་ཀྱང་། ཉིང་དེ་འཇིན་འདི་ཐོག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་ཐོབ་པ་དང་
མ་ཐོབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། གལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་རྗེས་
མཐུན་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་དངོས་མིན་པས། ཞི་གནས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་
སྤྱངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམ་ལྟར་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། «ཀུན་བརྒྱས་»ལས། ཤིན་ཏུ་
སྤྱངས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོད་
པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རྒྱུ་བ་ཉིད་དེ་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་
ལས་ཅན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་དང་སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་རི་
ལྟར་འདྲོད་པ་བཞིན་བཞོལ་མི་རྒྱས་པས་ཉོན་མོངས་སྤྱང་བར་རྩོལ་བ་ན་ལུས་
སེམས་ལྷེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སུ་མི་རྒྱུང་བ་ནི་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རྒྱུང་བ་དེ་ལོག་ནས་སེམས་དགེ་བའི་
དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་ཟེར་ཏེ།
«ལམ་རིམ་»ལས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་ལུས་དང་སེམས་
དགེ་བའི་བྱ་བ་སྤྱབ་པ་ལ་རིམ་ལྟར་འདྲོད་པ་ལྟར་ཏུ་བཞོལ་ཏུ་མི་རྒྱུང་བ་ཡིན་ལ།
དེའི་གཉེན་པོ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་ནི་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་
ལེན་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ལུས་དང་སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བར་བཞོལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་
ལས་སུ་རྒྱུང་བའོ། ཞེས་དང་། ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རྒྱུང་
བ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དེ་ཡང་ཉིང་དེ་འཇིན་སོགས་ཆེད་པ་ནས་ཆ་སྤྱི་མོ་རེ་

འབྱུང་བས་དེ་རྗེ་ཆེར་སྐྱབ་པ་ལས་མཐར་མྱིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ཆེ་གཅིག་པའི་
 ཞེ་གནས་སུ་འབྱུང་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷན་སེམས་མྱིན་སྦྱངས་
 གྱི་ཉིང་འཛིན་སྐྱབ་ན་ཡང་། ཉིང་འཛིན་དེ་ཁོ་ན་ནི་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི།
 སྒྲིག་པ་དམན་པའི་ལམ་དུ་འང་བཞག་ཏུ་མི་རྒྱུང་བ་ནི། «ལམ་རིམ་»ལས།
 དེ་སྦྱར་སྦྱོར་ལ་བའི་དྲང་སྤྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་
 ཆད་གྱི་སྟོན་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་ནམས་གྱིས་གྱུང་། འདི་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གྲོང་མར་བརྟེན་དཀོས་པས་སྦྱི་པ་དང་ནང་པ་གཉིས་ཀའི་
 ཉིང་འཛིན་བྱ་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། འདི་ཡང་བདག་མེད་སྦྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་གི་སྦྱོན་ལེགས་པར་
 རྟོགས་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ངེས་འབྱུང་གི་
 བསམ་པས་ཐིན་ན་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་
 ཆེས་ཐིན་ན་ནི་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཡང་འབྱུང་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རང་ཅག་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནམས་གྱིས་ཉིང་འཛིན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་
 པར་མི་འཛིན་པར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྦྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་
 བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བརྟོགས་རྟེ། ཞི་ལྷག་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
 བརྟེན་པར་བྱ་དཀོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱུང་འབྲེལ་དུ་བརྟོགས་པའི་རྣལ་ཁྱོལ་རི་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ཞེན། «ལམ་རིམ་»ལས། ལྷག་ལྷག་མཐོང་སྟོབ་པའི་སྟོན་མ་ནས་བྱུང་
 འབྲེལ་སྟོབ་པར་འབྱུང་བས། དེའི་རྣལ་ནི། ཐར་གྱི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་
 དཔུང་སྒྲིམ་བྱས་པ་ན་བསྐྱེམས་རྟེ་འཇུག་པ་ལ་སྟོགས་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་རིམ་
 པས་སྦྱེས་པ་འདི་ལ་འདྲ་གསུངས་པས་ཡིད་བྱེད་བཞི་པ་ཐར་བཤུད་པ་ལྟར་སྦྱེས་
 པའི་ཆོན་བྱུང་འབྲེལ་དུ་འགྲོ་ཞེ། ཞེས་དང་། ཡང་། དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ཅིའི་
 སྦྱར་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེན། དེ་འདྲ་བ་དེ་མ་སྟོབ་པའི་གོང་དུ་ས་སོར་
 རྟོག་པའི་དཔུང་སྒྲིམ་གྱི་རང་སྟོབས་གྱིས་མི་རྟོགས་པའི་གནས་ཆ་འདྲིན་མི་རྣམས་
 པས། དཔུང་སྒྲིམ་དང་འཛིག་སྒྲིམ་གཉིས་ཙོལ་བ་ས་སོ་ས་སོར་བརྟོགས་དཀོས་ལ།

དེ་གཉིས་སྐབ་ནས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱེད་སྒྲིམ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞིག་ནས་
འདྲིན་པར་བྱས་པས་ན་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའོ། ། འདི་ཡང་དབྱེད་པ་ནི་ལྷག་
མཐོང་ཡིན་ལ། དབྱེད་མཐར་གནས་པ་ནི་ཞིག་ནས་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲིམ་པ་ཉིད་
ལ་དམིགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་ལྟར་རྗེ་བླ་མའི་རིང་ལུགས་རི་
ཁོ་དགེ་ལྷན་པའི་བཀའ་སློལ། བལྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་ལྷག་པ་ཉིང་འེ་འཛིན་གྱི་རོ་
ཁོར་ལྟར་པའི་སྒྲིམ་པ་བྱིང་བྱུགས་ཀྱི་སྒྲིན་དང་ཐལ་ཞིང་མིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་
པའི་སྒྲིན་ནས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་
སྒྲིས་ཆེ་བས་དེ་དག་གི་སྒྲིང་པོ་མདོར་བལྟས་ན། རྗེ་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་
«དགེ་ལྷན་ཆོས་འབྱུང་»ལས། སྒྲིམ་པའི་སྒྲིན་ནས་བྱུང་དུ་འཕགས་ཏེ། བོད་ཀྱི་
བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཞིག་ནས་གསར་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་གནས་ཆ་གཙོ་བོར་
བྱས་ཏེ་ཤེས་པ་འཕང་ལེགས་པར་བརྟེན་དེ། བསྐྱེམས་ནས་མི་རྟོག་པར་འཛོག་
པ་དོར་ནས་རིག་པའི་གཟེངས་ཀྱང་སྤྲད། ལེགས་པར་བསྐྱེམས་པའང་སྟོད་
པས་སྟོད་རབ་ལ་སྒྲིམ་རབ་ཅེས་སྒྲ་བའི་བྱིང་བ་དང་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་
བྱེད་པས་དམན་ལ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱ་
མཆེད་ཀྱི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ཏེ་ཉིང་འེ་འཛིན་གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆེ།
གནས་ཆ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་གསལ་ཆའི་ངར་དང་ལྷན་པ་དཀོས་ལ། དེ་
ཡང་མེམས་གནས་དགྲ་ རྟོབས་རྒྱག་ཡིད་བྱེད་བཞིན་སྒྲིན་ནས་ཉིང་འེ་འཛིན་
གསར་དུ་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། དུན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཐོགས་འདོན་ཚུལ།
བྱིང་སྟོད་ཕྱར་གསལ་གྱི་རོས་འཛིན། ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་ཚུལ་
སོགས་ཀྱལ་བའི་དཀོངས་པ་བཞིན་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པས་ལྷག་པ་ཉིང་
འེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྷན་པས་སོ། ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

སྒྱུད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་སྒྱུད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བཀའ་གདམས་གཙང་མའི་རྣམ་ཐར་
 སྒྱུད་པའི་ཚུལ་བརྟུན་པ་ལ། «དབྱང་བཟང་གིས་ཁྱས་པ་»ལས། ཇི་ལྟར་ལོ་
 རྟོག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ནི། །བརྟེན་ནས་སྒྱུན་ཐེད་པར་ནི་སྒྲིས་པ་ལྟར། །དེ་
 བཞིན་ཚུལ་བྱིམས་བཞེན་ནས་ཆོས་དཀར་མཆོག །སྒྲིང་རྗེའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པས་
 བྱི་རྣམ་པར་སྒྲིས། །ཞེས་དང་། «ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་»ལས།
 ཚུལ་བྱིམས་ནི་དག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེམ་སྐྱས་སོ། །ཤིང་ལ་སྐྱེས་པའི་
 མ་བ་ས་ཡིན་པ་ལྟར་མ་འོ། ཞེས་དང་། «བཤེས་སྤྱིངས་»ལས། བྱིམས་ནི་
 སྒྱུ་དང་མི་སྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་
 གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷག་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་མངོན་
 མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ནམ་མ་
 བ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་ལས་ཤེས་རབསྒྲི་
 བས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ག་རིམ་ངེས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཞིར་དཀོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་།
 «བསྐྱབ་བཟུངས་»སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དུན་ཤེས་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། «ལམ་རིམ་»ལས་
 ཀྱང་། ཚུལ་བྱིམས་ནི་མ་བཞེ་གཞན་གཉིས་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་སྒྲིར་རོ། ཞེས་
 བསྐྱབ་པ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ནམ་མ་བ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་
 གསུངས་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རྣམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ནི་
 ཚུལ་བྱིམས་སྒྲི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། «བྱང་ས་»ལས། ཚུལ་བྱིམས་

རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་འདི་ལྟ་ལྟ། རྣམ་པའི་ཚུལ་གྱི་མས་འདི་ནི་ཕྱད་
 པར་ལྟེད་པ་དང་འཁྱོར་བར་ལྟེད་པ་ལྟ། དེ་བཟམས་ཤིང་བསྐྱངས་ན་དེ་ལས་
 གཞན་པ་དག་གྱང་རྣམ་ཞིང་སྤང་བར་འཕྱར་ལ། དེ་མ་བཟམས་ཤིང་མ་
 བསྐྱངས་ན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གྱང་མི་རྣམ་ཞིང་མི་བསྐྱངས་པར་འཕྱར་བས།
 ཞེས་དང་། «ལམ་རིམ་»ལས། རྣམ་པའི་ཚུལ་གྱི་མས་ནི་ཚུལ་གྱི་མས་ཕྱི་མ་
 གཉིས་ཀྱི་གཞི་དང་གནས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ལྱིར་ལོག་
 པའི་རྣམ་པའི་མེས་པ་ནི་ཚུལ་གྱི་མས་ཀྱི་རྩ་མེད་པས། དེའི་གཞི་རྩ་ཡང་
 རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ཉེ་བར་རྣམ་པའི་རྣམ་པའི་ཚུལ་གྱི་མས་ཁོ་ན་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་དུ་ཡོད་པ་ལས། རབ་དུ་ཐུང་
 བའི་རྣམ་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་བཟུན་པའི་རྩ་བ་ཉག་
 གཅིག་ཡིན་པས། དེ་ཕྱིར་བཟུན་པའི་ཐང་གཞི་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་ཆོས་
 འདུལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་དགོངས་ནས། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཁ་བ་ཅན་
 གྱི་རྣམས་འདིར་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཟུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མེད་ཐམས་
 ཅད་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་གཞི་ནས་བརྩམས་ཤིང་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་
 པར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་བསྐྱབ་ཀྱི་མས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཉམས་ལེན་
 གཅང་མའི་སྤྱོད། དཔལ་མཉམ་མེད་རིཾ་དགེ་ལྷན་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ལ་འགྲན་
 རུས་པ་གཅིག་གྱང་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱ་དུ་རྒྱུང་ཏུར་གསུམ་ལ། དེ་ལྟར་དུ་
 མཁས་བླ་བ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པས། ཆོག་སྤྱིའི་བཤད་སྐབ་རྟགས་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་
 གིས། ། སྐབ་བཟུན་མིང་ཅམ་ལྷག་མར་ཐུར་པའི་དུས། ། བསྐྱབ་གསུམ་ལུང་
 རྟགས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཀྱི་ལ། ། རྒྱུད་ཀྱིས་ཉིན་མོར་མཛད་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩེ་བླ་མ་མཁྱོད་པའི་གོང་ཅམ་དུ་ཁ་བ་ཅན་
 གྱི་རྣམས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བཟུན་པ་གཞུགས་བརྟན་ཅམ་ཞིག་ལྷག་མར་ཐུར་ཏེ།
 དཔེར་ན། རྣམ་པ་འདོག་པའི་སྐབས་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལྷན་ལྷ་

ཅི། བསྐྱེན་རྒྱལ་ས་ཙམ་ཡང་མ་སྐྱབ་པར་གཞན་གྱི་མཁན་པོ་བྱེད་པ་དང་།
 མཚམས་ཀྱི་ནང་དེར་ལས་གྲུལ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་དགེ་སྤྱོད་མང་པོ་བསྐྱེད་ནས་
 བྱ་བ་གཞན་བྱེད་པ་དང་། ལས་གྲུལ་དུ་གཏོགས་པ་ནམས་ཀྱང་ཆ་ལྷགས་དང་
 རྒྱུད་ལམ་ཐ་དད་པ་སོགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་མ་བུལ་བ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་དང་།
 བསྐྱབ་པ་བྱས་ཀྱང་། ཐོག་མ་ནས་ཆང་དང་། བྱི་དྲིའི་ཁ་བས་ལྟ་བུ་སྤྱོད་མི་
 སྐྱབ་སྐྱམ་པ་འཕེལ་ཞག་གྲངས་ཁ་ཤས་ཙམ་ཁོ་ནར་སྤྱོད་ཆེས་བྱེད་པ་སོགས་དེས་པ་
 རྒྱ་དང་མ་བུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩན་དགོས་པའི་ཉགས་དང་ཆ་བྱད་བརྟན་
 པོ་རྩན་ཆད་ཙམ་ཡང་མེད་པར། རྩན་པ་རེ་དང་། རྩང་བཟེད་ཀྱི་ཆ་བརྟན་
 བ་རྩན་ཆད་གཏོད་པ་དང་། ཆོ་ག་ཆོག་སྤྱེད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བ་དགོས་པ་ལ་ཡང་
 དཔེ་ཐོག་ནས་སྒོག་པ་སོགས་ལག་ལེན་སྤྱོད་ཆགས་ཤིང་སྐྱབ་བྱེད་པ་དང་། བར་
 དུ་བསྐྱར་རྒྱུལ་ཡང་། འཆད་རྩྭ་རྩྭ་མ་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་སྐྱོན་ཐོས་བསམ་རྒྱར་ལེན་
 པའི་དུས་སུ། ཆང་བརྟུང་བ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་བས་བ་བ་དང་། ལྷ་
 དང་། གཞས་དང་། ཐོ་གར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བག་མེད་པའི་རྩྭ་མ་རྩྭ་
 ཆོགས་བྱིམ་པ་ལ་བས་ཀྱིས་ཀྱང་ལག་ཏུ་ལེན་པ་ལ་རྩྭ་ཆ་བའི་གནས་སུ་རྩྭ་བ་ཤི་
 ཉག་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་ཐོས་བསམ་ལ་ནན་ཏན་རྒྱར་ལེན་པའི་ཕྱིར་
 དུ་ལྷས་གསོ་བ་དང་། ཁམས་སངས་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་མེད་རྩྭ་ཞེས་རྒྱལ་བྱིམས་
 བག་ཡངས་སུ་བྱས་ཆོག་པའི་རྩྭ་ཞེས་ལྷ་བྱི་གཏམ་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོར་
 རྩྭ་པ་ནས། དྲར་སྒྲིག་གསར་དུ་འཆང་བ་ཡན་ཆད་ལ་རྒྱང་ལྷར་གསལ་པ་
 དང་། རྩྭ་པར་འབྱུར་བ་བརྟུང་བ་དང་། འབྱུར་གཡེང་སོགས་བྱིམ་པ་
 བསྐྱེད་འཕྱིན་དུ་འབྱུར་བའི་ལས་བག་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཐ་ན་རབ་དུ་བྱུང་
 བའི་ཆ་ལྷགས་ཀྱང་ཆེད་དུ་འདོར་བའི་ཤན་རིམས་པར་ཞུགས་ཏེ། གདིང་བ་
 དང་། རྩང་བཟེད། འཁར་གསལ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཕོ་བྱང་རྩྭ་ཞེས་
 པའང་དཀའ་བར་གྱུར་ཅིང་། ལྷ་གོས་དང་། མཁར་གོས། རྩམ་ཕན།
 རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྒྱར་བ་སོགས་ལག་ལེན་ལྟ་ཅི་ན་བས་ཀྱང་མ་གོ་བར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་

རྗེའི་རྣམ་ཐར་དང་པའི་འབྲུག་རྒྱལ་དང་། བྱུང་བལྟན་གྱི་དོར་སྐགས་ལྷ་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་འདུལ་པའི་བསྐྱབ་ཁྱིམས་ལ་སྒྲིབ་ཐག་པ་
 རན་བསུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་བལྟན་པའི་ཐ་མ་སྒྲིགས་ལྟའི་རང་མཆོང་ཆེས་
 ཆེར་བརྒྱལ་པའི་དུས་ཀྱི་ཡང་མཐའ་འདིར། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་འདི་ཉིད་
 དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྒྲོན་ལམ་རྒྱབས་པ་ཆེད་མཐུ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་བྱང་ཚུགས་
 ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲོངས་འདིར་བལྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསོ་བའི་སྤྱད་དུ་ཉེ་བར་བྱོན་
 རྟེན། བྱུང་པའི་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་བལྟན་པ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བ་དང་ཡུན་དུ་
 གནས་པའི་ཙ་བ་ནི་འདུལ་བལྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་བར་
 སྐབས་སུ་ཏ་ཅང་ཉམས་དམའ་བར་གྱུར་པ་བྱུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར། འདི་
 ཉིད་ཁོ་ན་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐོག་མར་ཉིན་
 འབྲེལ་གྱི་སྤྱད་དུ། རྗེར་ཕྱིར་རྗོངས་བྱམས་པ་ལ་ཞིག་གསོ་གནང་ཞྭ། བྱམས་
 བརྟེན་ཆངས་པའི་ཙན་པན་མཛད་པ་དང་བཅས་ཆོས་གསོ་རྣམ་གསུམ།
 འཁར་གསེལ། ལྷུང་བཟེད། གདིང་བ། རྒྱུ་ཆགས་སྐགས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཡོ་བྱད་
 མ་ཆང་བམེད་པ་སྤུལ་བའི་སྒོ་ནས་འདུལ་བལྟན་ཐང་གཞི་ནས་གསོ་བའི་བྱུགས་
 རྒྱུད་དང་སྒོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་དང་། གཉལ་དུ་བཞུགས་སྐབས།
 གསེར་ཕྱེ་འབུམ་པར་མཛོད་པ་ཆེན་པོ་སྤུལ་ཏེ་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ལ་འདུལ་བའི་
 ཆོས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་འདུལ་བའི་བཅས་མཆོམས་སྤྲིན་ཕྲ་བ་ཐ་ན་ཏུང་རྒྱ་
 འདེབས་པ་རྒྱན་ཆད་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་སྤུལ་ལེན་དུ་བལྟར་ཏེ། དཔོན་སྒྲོབ་
 ཆང་མ་ཕེབས་བཞུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱན་དུ་འང་ཆོས་གསོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་
 གཙོས་དགེ་སྦྱོང་ལ་འོས་པའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་འཆང་བར་མཛད་པས། འདུལ་
 བ་འཛིན་པའི་སྒྲོན་ཐུགས་ཚུགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བ་དང་། གནམ་ཆེ་ལྷེང་
 དུ་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གསུམ་ཞལ་འཛོམས་པའི་སྒོ་ནས་འདུལ་བའི་ཐུག་ལེན། གཞི་
 བཅུ་བཅུན་དང་ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ནས་གསུངས་པའི་བཅས་པ་སྤ་མོ་ཡན་ཆད།
 ཆོས་འདུལ་བ་ནས་རི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་ཐུག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐུ་ལ་

ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལ་བཞོད་པ་དང་། བ་
 ན་དགའ་ལྡན་དགོན་པ་ཕྱག་འདེབས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བཤམ་ལས་མཛད་པའི་ཆེ་
 ཡང་། འདུལ་བ་གནས་མལ་གྱི་གཞི་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་གྱི་ཆེ་ག་
 རྣམས་མ་ཆད་པར་དངོས་སུ་ལག་ལེན་དུ་བཏབ་པ་སོགས་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་འདི་
 ལའང་། འདུས་པ་དང་པོ་སྤྲོད་ཚུན་པ་དང་མཚུངས་པར་འདུལ་བཞུན་རིན་པོ་
 ཆེ་འཕེལ་བྱས་སུ་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་དེ་ལྟ་བུ་བསྟུལ་བ་ནི། བཤམ་གྱི་བ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ནས། དེང་སང་ཁ་ཆེ་དང་རྒྱ་ནག་གི་བར་ཐམས་
 ཅད་དུ། དགེ་སྤྱོད་གི་ཉགས་དང་ཆེ་ལྷགས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་།
 ཆང་དང་ཕྱི་དྲུའི་ཁ་ཟས་སྤྱོད་བ་དང་། ཕྱིན་ལེན་དང་། རྒྱུ་ཆུ་འདེབས་པ།
 རྒྱབ་ལྷག་ཉལ་སྤང་བ་སོགས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྤྲོད་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་ནན་ཏན་
 དུ་བྱེད་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པས་བྱབ་པར་གྱུར་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི།
 བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མ་དམ་པ་རྗེ་བརྩན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་པ་འབའ་ཞིག་
 གི་བཀའ་དྲིན་མ་ཡིན་ན། གཞན་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བར་གྱུར་པ་
 སོམས་ཤིག་ཅས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དུ། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷང་ལས་
 ཀྱང་། གང་ན་ལས་ཀྱང་ཡོད། ནན་ཏན་བྱེད་པའང་ཡོད་པ་དེ་ནི་དམ་པའི་
 ཆོས་གནས་པ་ཞེས་བགྱིདོ། །གང་ན་ལས་ཀྱང་མེད། ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའང་
 མེད་པ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཞིག་པ་ཞེས་བགྱིདོ། ཞེས་བཞུན་པ་གནས་མི་
 གནས་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲ་ནས་འཛོག་པར་གསུངས་ཀྱང་།
 གནད་འདི་མ་རྟོགས་པའི་སྔོན་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་དང་།
 སེམས་ངོ་མཐོང་བ་གལ་ཆེ་ཡི། རྒྱུད་པ་གལ་མི་ཆེ་ཞེ། དེ་ནི་ལྟ་བ་རྟོན་པའི་
 རྒྱུད་རྒྱུང་རྒྱུ་མ་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་ལ་ཐན་པའི་ཆེད་ཅམ་ཡིན་ཟེར་
 བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཁོ་པོ་ནི་གསང་སྤགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་པས་སོ་ཐར་ལ་
 དེ་མི་དགོས་ཟེར། ལ་ལས། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་སོ་ཐར་ལ་རྟོས་མི་དགོས་པར་
 མ་ཟད་དེ་འདྲོར་དགོས་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་རྟོས་པ་ནི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་

ནས་བསྐྱབས་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས་བསམ་པ་དེ་མ་ལོག་ན་བྱང་སྒྲིམ་མི་སྤྱེ་ཞིང་།
བྱང་སེམས་ལ་བསམ་པ་དེ་སྤྱེས་ན་བྱང་སྒྲིམ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ་བར་གྱི་
སྒྲིམ་པ་དང་ཐོག་དམན་གྱི་བསམ་པ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བྱེད་པའི་འཆལ་གཏམ་སྤྱོ་
བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་སྤྱར་ལེན་པ་ནི་སེམས་ནང་དུ་གཞིལ་
དགོས་པས། བརྟན་བཙས་དག་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཉན་
པ་སོགས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཕྱི་ལོ་རྒྱ་གཙོད་པ་ཅམ་མ་
གཏོགས་ནང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སེམས་པའི་ཚེ་རྣམ་པར་གཤིང་བའི་རྒྱ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་མན་ངག་ལས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་
འགྱུར་རོ། ཞེས་སྤྱོད་བ་དང་། གཞན་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པ་
དང་། གཟུངས་ཁྱེད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཁ་ཉོན་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་
འཆལ་བ་དང་། མཚོད་པ་འབྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲིམ་བཅས་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་
ཡིན་པས་དེ་དག་དོར་ནས། སྒྲིམ་པ་མེད་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་འབྲའ་ཞིག་
བསྒྲིམས་པ་ཟབ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྒྲིམ་པ་ལ་རིགས་
པའི་རྗེས་སྤྱོད་འབྲང་བའི་ལེས་པ་རྟོག་ཏེ་དགོས་ཀྱི། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་
ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རང་བབས་སྤྱོད་བཞག་པས་ཚོགས་ཟེར་བ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་གནད་
མ་རྟོགས་པའི་གཏམ་བྱུང་བྱལ་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི། བརྟན་པ་དྲི་
བཅས་སྤྱོད་གཏོང་བའི་གདོན་ཆེན་མིང་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེས་ཐ་ཆད་ཀྱི་གཏམ་གྱི་
ཉམས་ཤོ། དེ་དག་མི་འཐད་དེ། སྤང་གྱི་དངོས་བྱུང་སྤྱོད་པ་ལ་མང་གཞི་རྒྱལ་
བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གལ་ཆེ་བས། དེ་མེད་ན་རྒྱུད་ལྗོན་གསུངས་པ་ལྟར་
གྱི་པན་ཡོན་མི་འབྱུང་སྟེ། «འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་»ལས། སྒྲིམ་པ་འདི་ལ་
རྒྱལ་བྱིམས་ཉམས། །དེ་ལ་བྱུང་པ་མཚོག་མེད་ཅིང་། བྱུང་པ་འབྱིང་སྟོང་
ཡོད་མིན་ཏེ། །བྱུང་པ་ཐ་མའང་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱལ་བྱིམས་འཆལ་ལ་བྱུང་
དབང་གིས། །སྤགས་འབྱུང་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། «དབྱུང་
བཟང་གིས་ཞུས་པ་»ལས། སྤགས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་སྟོན་རྒྱལ་བྱིམས་ཏེ། ཞེས་དང་།

«རྒྱུད་»ལས། ཟྱུ་ཉེན་ཐོས་སྦྱོང་བསྐྱངས་ཤིང་། །ནང་དུ་འདུས་པ་ལ་རབ་
 དགེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཟྱུར་རྒྱུ། །ཡང་། སོ་བཟར་གྱི་སྡོམ་པ་མ་
 བླངས་པའི་སྡོམ་པ་འཆང་བྱིམ་པས་ཀྱང་བཅས་པ་དམིགས་བསལ་ཅན་འགའ་
 རེ་མ་གཏོགས་སོ་བཟར་གྱི་སྡོམ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱང་དགོས་པ་ནི། «དཔུང་
 བཟང་གིས་ཁྱེད་པ་»ལས། ཟུལ་བཟངས་བཤད་སོ་སོ་བཟར་པ་ཡི། །ཚུལ་བྱིམས་
 རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་པ། །སྡོམ་པ་བྱིམ་པས་ཉགས་དང་ཆོ་ག་
 སྤངས། །ཉག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སྤྱུ་བླང་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།
 སྡོམ་སྡོམ་འཛིན་པའི་ཆོ་ཡང་། ཟྱུ་དང་གསང་བ་ཐོག་པ་གསུམ། །དམ་ཆོས་
 སོ་སོར་གཟུང་བར་བཟྱ། །ཞེས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་། ལས་ཀྱི་
 རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྟན་པར་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་
 དུ་སོ་སོར་གཟུང་། །ཞེས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་ཆོག་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཤྭབས་སྤྱ་
 རིམ་པ་བཞེན་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོས་མི་སྤྱང་བར་འཛིན་པ་དང་། ལས་
 བླངས་པའི་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་སོགས་ནི་རིགས་ལུང་
 དམ་ཆོག་རྒྱུའང་འདུས་པས། གསང་སྡོམ་གྱི་ལམ་ཉམས་སྤྱུ་ལེན་པའི་རྣལ་
 འཕྱོར་པས་ལྟག་པར་བསྐྱབ་བྱིམས་ལ་གཅིགས་ཆེན་གྱིད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་
 དུ། དགོ་བཤེས་སྡོན་པའི་ཞལ་ནས། ཆེན་ཞིག་གིས་འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྡོམ་པ་འཕྱིད། སྡོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་བ་ཅ་འཕྱིད་དེ། འདུལ་བ་
 སྡོམ་གྱི་སྒྲིགས། སྡོམ་པ་འདུལ་བའི་སྒྲིགས་སྤྱ་སྤང་བ་བའི་སྤྱ་མའི་བཀའ་
 བརྒྱད་མིན་པ་མེད། ཅེས་དང་། ཡང་། ཆོས་མང་དུ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཆོས་གྱེད་
 ལྷགས་གཞན་དུ་རྩྭ་གཙོད་དགོས་ན་རྩྭ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། དགོ་བཤེས་
 བ་ར་བའི་ཞལ་ནས། ཟྱུར་ལོགས་ཉིས་ཅི་བྱུང་ཡང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
 དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདུལ་བ་ནས་ངེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ན་བཤུབ་ཀྱང་མི་
 དགོས་པ། ཞེ་གཙང་བ། བརྟེན་བྱུབ་པ། ཉམས་དགའ་བ། མཐའ་བཟང་
 བ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། «ལམ་རིམ་»ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་གནང་བཀག་མི་

འདྲ་བའི་ཆ་ཐལ་ཐུན་མཐོང་ནས་ཆོ་ག་རྩུ་མ་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་བར་འཛིན་
 སའི་རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་རྩིང་བར་གསལ་ཤོ། །དེ་ལྟར་ན་དཔེགས་བསལ་ཅན་གྱི་
 གནང་བཀག་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་གསུང་རབ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས།
 ཐེག་པ་གསུམ་མཁ་ལམ་ལུ་ལྟ་བུ་གོང་མ་གོང་མར་འཇུག་ན་ཐེག་པ་དང་ལམ་
 འོག་མ་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཚང་བ་དགོས་སོ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་
 སྐོབ་པ་མ་རྟེན་ན་ཆོས་རེ་རེ་ལ་ངས་པ་ལྟར་སྟར་རེ་རྟེན་པ་ན་གཞན་རྣམས་སྟོང་
 ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་གོང་མ་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྟར་ཞིག་སྟེན་ན། རིམ་པ་ལྟར་
 ཐེག་དཔལ་གྱི་ཐེ་མོན་དང་པ་རྩ་ལྟ་སྟེན་པ་རྣམས་སྟོང་ཞིང་། ཐུགས་ལ་ཡང་
 རྒྱད་ཐེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བར་འཇུར་བས། འབྲེལ་ཆེ་ལ་འཕྲུང་
 ཉེ་ཞིང་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཆེས་ལྗེ་བའི་ཆོས་སྟོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་
 གསོག་པར་འཇུར་ཏེ། ཞེས་དང་། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་
 གནད་མེད་པའི་བཤད་ཆོས་སུ་བྱས་ཤིང་། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་སྟོང་པའི་དོན་
 ལྟན་པའི་མན་ངག་ལྷན་དུ་ཡོད་པར་གོ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་རང་ལ་བཤད་པ་
 དང་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་འོགས་འོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། དྲི་མ་མེད་
 པའི་མན་རྒྱུད་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་དཀོང་ས་འབྲེལ་གྱི་བརྟན་བཅས་ལ་ལྟས་
 པ་ཆེན་པོ་སྟེ་བའི་ཐེགས་ལྟེན་ཅིང་། དེ་དག་ལ་ནང་གི་དོན་མི་ལྟན་པར་ལྟེན་གོ་
 རྒྱུ་ཅམ་གཅོད་པའོ་ཞེས་བརྟན་པའི་གནས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་སྟོང་བའི་ལས་ཀྱི་
 སྒྲིབ་པ་གསོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རིང་ལུགས་མད་དུ་བྱུང་བ་མཉམ་མེད་རི་ཁོ་དགེ་ལུན་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ནི། ལྟ་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་འསགས་པ་ཡང་སྤྲས་ཀྱི་
 དཀོང་ས་པའི་ཡང་སྟོང་། དཔལ་ལྷན་ཐལ་འཇུར་བའི་བཞེད་སྟོལ་དྲི་མ་མེད་
 པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ། སྟོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་དཀོང་ས་པ་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་བརྟན་བཅས་དག་ལས་རི་
 ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཞོར་བར་ཉིང་འཛིན་གྱི་ངོ་ངོ་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱུར་

ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བ། སྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཕྱི་འདུལ་བའི་ཀླན་སྒྲུབ་
གཙང་མ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་དང་། རྒྱང་རིམ་གཉིས་ཟབ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
ཉམས་སུ་སྒྲུབ་ཏེ་སྒྲིམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཆམས་ཤུ་མ་ཅམ་ལས་ཀྱང་མི་
འདའ་བར་བསྐྱབ་ཁྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་མིག་འབྲས་ལྟར་སྒྲུབ་པ་སོགས་རྒྱ་པ་
རོལ་དུ་ཐིམ་པའི་ཐོག་པ་ལས། ལྟ་སྒྲིམ་སྒྲུབ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་ཚུལ། མདོ་ཅམ་བརྗོད་པ་རེ་ཞིག་དེ་ལྟོ། ། དེ་ལྟར་དུ་ཁོང་ས་
ལ་པ་ཆེན་པོས། མད་བྱང་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་ཁྱིམས་དང་ཐུན། ། རྒྱབས་
ཆེན་རྒྱལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིང་སྒྲབས་ཆེ། ། བདེ་སྒྲོང་མཆོག་གི་རིམ་གཉིས་རྣལ་
འབྱོར་སྒྲུབ། ། རྒྱ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བརྟན་དང་མཇལ་བར་སོག་ ། ཅས་
གསུངས་སོ། །

འབྲས་བུ་གསང་ཐུགས་རྩི་རྩེ་ཐོག་པའི་གཞི་དང་ རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་གྱི་བཞེད་སྒྲུལ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་གསང་ཐུགས་རྩི་རྩེ་ཐོག་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་
རྣམ་བཞག་རི་ལྟར་འདོད་པའི་རྒྱལ་བརྗོད་པ་ལ། ཐོག་མར་གཞིའི་འདོད་རྒྱལ་
དང་རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག བ་རྒྱུད་ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཀླན་རྩིབ་རྒྱ་
ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག བ་རྒྱུད་ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་གཞག
བདེན་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་དུ་སྒྲུབ་བ་ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་
བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འོད་སྤར་འབྲས་པ་མལ་ཆེར་གྱིས་རྒྱུད་ལྟེ་བཞི་སྔ་སྔར་
འཛོག་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རི་ལྟར་འཛོག་པའི་རྒྱལ། རར་
རར་གི་ལག་རྩེས། ལམ་བཟོས་པ་ལ་སྒྲོང་རྒྱུད་དུ་བུ་བའི་རྒྱུད་སྔ་སྔའི་དབང་གི་
ཁྱད་པར་དབང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་

འཛིན་ཚུལ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཚུད་པ་ལྟེ་བའི་ཆད་སྐབས་ལ་ཚུད་དང་ལྷན་
 ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཁི་བཞིན་མ་རྟོགས་ཤིང་། གང་གཙོ་བོར་ཕྱེད་དགོས་པའི་
 གནད་ཀྱི་དོན་མ་ཟིན་པར་རྟོགས་བཟོའི་བཤད་ཚུལ་མང་དུ་བྱུང་བས། རྩི་
 རབས་པ་མལ་ཆེར་གྱིས་གསང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལའང་། རྩོས་
 ཆོས་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་གལ་ཆེ་རྒྱམས་ཆད་པ་དང་། ལག་ལེན་གྱི་དོན་ནས་
 ཀྱང་རྒྱལ་པར་མ་དག་པའི་རྒྱུན་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན། རྩི་བམས་ཅད་
 བཞུན་པ་ནི་རྩོན་རྒྱལ་བ་དབང་པོ་རྟོག་གིས་རྒྱུན་ལྔར་རྟོགས་མ་ལྟ་ཤིན་དུ་བརྟ་
 བའི་མ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱམས་སུ། གསང་ཆེན་རྩི་རྩེ་གཤམ་པའི་ལམ་བཟང་
 གསལ་བར་མཛད་དེ། རྒྱལ་སྤྱི་དང་དབྱུ་མའི་ཉུ་བ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བཟུན་
 པའི་རྩིང་པོ་སྤེལ་བར་དམ་བཅས་པའི་བྱགས་བཟྱེད་དང་རྩོན་ལམ་གྱི་མཐུ་
 མངོན་དུ་བྱུར་བས། གངས་ཅན་གྱི་རྒྱངས་འདིར་གསང་རྒྱལ་གྱི་བཟུན་པ་
 རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྒྱལ་རྩོན་དུ་བརྒྱན་ཟིན་པ་ལྟར་
 ཡིན་ལ། ཟུང་པར་དུ་ཚུད་ཤི་བྱེད་ཀྱིས་པ་དེ་དེའི་བཤད་སྟེལ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་
 གནད་གསལ་བར་བྱས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གསང་ཆེན་རྩི་རྩེ་རབ་འབྲམས་གྱི་
 གནད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ལྟེ་རོན་གྱི་རྒྱལ་དུ་གསལ་བར་ཕྱེད་པ་རྩི་རྩེ་འཆར་
 ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། གསང་རྒྱལ་སྤེལ་འབྱུག་པའི་རྩོད་བང་གི་རྒྱལ་
 གཞག་འདུས་པའི་དབང་རོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་སོགས་ལས། ཚུད་ཤི་བཞི་
 རང་རང་གི་ལམ་གྱི་རྒྱལ་གཞག་སྤྱི་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་འཁྱིལ་བ། འབྱུག་རྩོ་
 དབང་དང་བཅས་པ་ལ་རྩོད་མེད་ཆད་ལྟན་གྱི་པར་བྱུང་བ་ལྟག་གི་གཞུང་ལ་
 ཁྱུངས་བཅོལ། ཡང་དག་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་དགག་བཞག་
 དང་བཅས་ཆོགའི་ཡན་ལག་མི་གསལ་བ་རྒྱམས་ཁ་བསྐྱངས་དེ་གསལ་བར་བྱས་
 པ་དང་། དོན་ལྟར་གྱི་ཚ་བ་དམ་ཆོག་དང་རྩོས་པ་ཁི་ལྟར་བཟུང་བའི་རྒྱལ་
 ཡང་། ཚ་ལྟར་རྒྱལ་བཤད་སོགས་སུ་ཚུད་ཤི་གང་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་འཛིན་དགོས་
 པ་དང་མི་དགོས་པའི་དབྱེ་མཚམས། ཚ་ལྟར་དང་རྩོས་པོ་སོ་སོའི་དོན་འཛིན།

དེ་དག་གི་ཡན་ལག་ཚང་མ་ཚང་གི་ཞིབ་ཆ། རི་ལྷ་ར་བསྐྱར་བའི་ཚུལ། ལྷ་ར་བ་
 འདག་པའི་ཐབས་སོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། བདེ་གསང་
 འཇིགས་གསུམ་གཙོ་བོར་ལྷ་ར་བའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་རི་ལྷ་ར་ཉམས་སུ་ལེན་
 ཚུལ་ལ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐྱ་གསུམ་ལམ་འཁྱེད་ཀྱི་གནད་ཚད་དཔོན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་དང་། རྟིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་སྐྱར་གཅིག་ལ་འཚར་རྒྱ་བའི་རྟེན་ཁམས་
 དུག་ལྟར་འཛམ་བུའི་སྒྲིབ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པས་སྐྱེ་མི་བར་རྟོག་སུམ་སྦྱར་བའང་
 མངལ་སྐྱེ་ཁོ་ནར་སྦྱར་དཔོན་པའི་རྒྱ་མཚན། ལམ་འཁྱེད་མི་འདྲ་བ་ནམས་
 ལའང་ཐན་ཚུན་ལམ་གྱི་དོན་བྱུང་བཅོས་ཏེ། ལག་རྩེས་ཆ་ཚང་བ་འབྱུང་ལུགས།
 བདག་མདུན་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་པ་དང་འཇུག་པ་གཅིག་མི་གཅིག་གི་བྱུང་
 པར། རྣམ་ཚུལ་རི་ལྷ་བྱ་བས་ན་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འཕྲོ་བའི་ཚུལ་སོགས་སོ་སའི་
 ཞིབ་ཆ། དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་ནམ་བཞག་རི་ལྷ་ར་འདོད་པའི་ཚུལ། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སའི་སྐབས་ནིང་ཉིད་རྣམ་ལུགས་མདོ་ཚུགས་ལས་བྱུང་འབྱེད་ཚུལ་སོགས་
 དང་། རྟིགས་རིམ་སྐབས་སུ་ཡང་རྟོ་རྟེ་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས། མོག་མར་གང་
 ལ་གནད་དུ་བརྟུན་པའི་ལུས་སོགས་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ། རྒྱུད་སོ་སའི་རྣམས་
 ཚས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར། ཐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་རྩེས་སྐྱ་
 ལུས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་རྩེས་འོད་གསལ་གཉིས་
 སོ་སོར་རི་ལྷ་ར་བསྐྱར་བའི་ཚུལ། དེ་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ལྟེ་འབས་བྱ་
 གཞུགས་སྒྲའི་ཉེ་རྒྱ་སྒྲིབ་པའི་བྱུང་འཇུག་མདོན་དུ་འབྱུར་བའི་ཚུལ། དེས་ཤེས་
 གྲོལ་རི་ལྷ་ར་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ། དེ་ནས་མི་སྒྲིབ་པའི་བྱུང་འཇུག་རྟོ་རྟེ་འཚར་གི་སོ་
 འསར་མདོན་དུ་འབྱུར་བའི་ཚུལ་སོགས། མགོན་སོ་འཛམ་དཔལ་དབྱངས་
 ཀྱིས་དཀེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དཔོན་སུ་མཛད་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཐབ་མོའི་
 མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དང་བྱུང་ཆེན་གྱི་དཔོངས་པ་རི་ལྷ་བ་བཞེན་མ་
 རྟོར་བར་གསལ་བར་སྐྱེ་མིང་། རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་ལ་
 རྩན་ཅི་ཐོག་དུ་ཞུགས་པའི་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་དུངས་ནས་སྦྱང་སྟེ་གསང་ཐགས་ཀྱི་

བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས། ལམ་
འདིའི་བཤད་སྟེན་རྒྱ་མིང་མ་ཡིན་པ་ཐུབ་མཁའ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་
འཕགས་པ་དང་། རྒྱལ་ལོན་དངོས་གཙང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟེན་རྒྱ་བཟང་པོ།
རི་མོ་དག་ལྟ་བུ་ཡི་དུང་བར་དུ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་འདི་ལགས་སོ།

གསང་སྤགས་ཞེས་པ་དེ་གསང་བ་བྱས་ན་འགྲིག་པ་དང་གསང་བ་མ་བྱས་
ན་མ་འགྲིག་པ་རེད། དེ་གསང་བ་ཞིན་སྤྲས་པས་རྒྱབ་པ་ཡིན་པས་གསང་སྤགས་
ཞེས་ཟེར། སྤགས་ཟེར་བ་དེ་མཚའི་ཟེར་བ་ཤལ་ན་མ་ནུའི་ཟེར་བའི་དོན་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ཡིད་རྒྱུབ་པའི་དོན་ཏེ་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཡིད་རྒྱུབ་པའི་
དོན་ཡིན། ཡིད་རྟེན་རྒྱུབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བ་མལ་གྱི་རྩང་ཞེན་ཏེ་དེ་ལ་
བ་མལ་བདེན་རྒྱབ་གྱི་རྩང་ཞེན་དང་བ་མལ་རང་དགའ་བའི་རྩང་ཞེན་གཉིས་
ལས་གསང་སྤགས་གྱི་རྒྱུབ་ཡག་ནི་བ་མལ་རང་འགའ་བའི་རྩང་ཞེན་ཡིན་ཅིང་།
དེ་ནི་ད་ལྟ་བསམ་སྟོང་གཟུགས་སྤྱི་དོར་ཤིག་བྱ་སྤགས་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་ཤངས་སྤྱི་
རྒྱུད་པའི་རྒྱུར་བཅང་གི་བ་མལ་རང་འགའ་བའི་རྩང་བ་ཞིག་འབྱེར་ནས་ཤངས་
རྒྱུད་པ་ལས་རང་འགའ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྩང་བ་ཞིག་འབྱེར་ནས་ཤངས་རྒྱུད་གྱི་
མེད། དེར་བརྟེན་གསང་སྤགས་གྱིས་གཙོ་བོ་རང་གི་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་ལ་བ་
མལ་རང་འགའ་བའི་རྩང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྒྱབ་སྤྲེལ་གྱིས་། དེར་བརྟེན་གསང་
སྤགས་ནི་རང་གི་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་ལ་བ་མལ་རང་འགའ་བའི་རྩང་བ་མེད་
པ་བཟོ་བའི་ལམ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་གསང་སྤགས་ཞེས་བརྗོད། རྟོ་རྟེན་དེའི་མ་
མཆིས་པའི་དོན་ཡིན། གང་ཞིག་དེའི་མ་མཆིས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཅས་
དང་ཤེས་རབ་དེའི་མ་མཆིས་པ་དེ་རེད། བཅས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་
རབ་རྒྱུད་པ་ཉིད་དེའི་མ་མཆིས་པ་ཡིན་སྟབས་རྟོ་རྟེན་ཞེས་ཟེར། གསང་སྤགས་
རྟོ་རྟེན་ཐོག་པ་ལ་གཞི། ལམ། འབྲས་བུ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པ་རེད། གཞི་གང་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཞི་རྒྱ་གསུམ་ཏེ། ཆོས་སྤྱ། ཤེས་སྤྱ། རྒྱལ་སྤྱ་གསུམ་ཡིན།
དེ་ལ་གཞི་རྒྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྲུང་ཟེར། ཕར་ཕྱོད་ཐོག་པའི་རྒྱབ་སྤྲེལ་སྤྱི་

ལམ་ཐབས་ཤེས་གནིས་འབས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིར་བཏགས་། གསང་ཆགས་ཀྱི་སྐབས་
 ལྷ་གཞི་སྤྱི་གསུམ་ཟེར། ལམ་དེ་ལ་རིམ་པ་གནིས་ཟེར། གསང་ཆགས་ལྷ་མེད་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱིར་རིམ་དང་རྒྱལ་ས་རིམ་ཡིན། འབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱལ་འཇུག་
 རྟོ་རྟེན་འཆར། དེ་ཡང་གཞི་ལམ་འབས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་རི་ལྟར་བརྒྱན་
 པའི་རྒྱལ་བརྒྱན་པ་ལ། ཐོག་མར་གཞིའི་འདོད་རྒྱལ་དང་ལམ་གྱི་འདོད་རྒྱལ་
 འབས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཅེས་ཟེར་བའི་གཞིའི་འདོད་རྒྱལ་དེ་ལ་གཞི་སྤྱི་གསུམ་
 ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། ར་ཆོས་གཞིའི་སྤྱི་གསུམ་ཤེད་སྤྱད་དེ་ལམ་གྱི་སྤྱི་གསུམ་སྒྲིམ་
 འབས་ཀྱི་སྤྱི་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། གཞིའི་སྤྱི་གསུམ་པོ་དེ་ལ་
 གཞིའི་ཆོས་སྤྱི་དང་། གཞིའི་ཡོངས་སྤྱི། གཞིའི་རྒྱལ་སྤྱི་བཅས་ཁག་གསུམ་ཡོད།
 ད་ལྟ་འདྲིའི་ནང་གཙོ་པོ་གསང་ཆགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་བཟད་ཡོད། གསང་
 ཆགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་རིམ་པ་མཐོ་ཤོས་གསང་ཆགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན། དེ་
 ཡང་སྤྱི་གསུམ་ལས་རང་གི་ལྷས་ཤེས་ས་དང་བལ་ནས་འཆི་བ་དེ་གཞིའི་སྤྱི་ཆོས་
 སྤྱི་དང་། བར་དྲོད་གཞིའི་ཡོངས་སྤྱི། ཆོ་སྤྱི་མར་སྤྱི་བ་ལེན་པ་དེ་གཞིའི་རྒྱལ་
 སྤྱི་བཅས་ལ་བཞག་ཡོད། དེ་བརྒྱུས་ལས་དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱི་གསུམ་ལམ་
 འཁྱེར་དང་རྒྱལ་ས་རིམ་གྱི་སྤྱི་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གནིས་ཡོད། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱི་
 གསུམ་ལམ་འཁྱེར་དེ་རང་གི་ཐོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅམ་གྱི་སྤྱི་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ཡིན་
 པ་དང་། རྒྱལ་ས་རིམ་གྱི་སྤྱི་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་དེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དངས་སྤྱི་
 ཆགས་ལས་ཀྱི་སྤྱི་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་གཞིའི་སྤྱི་གསུམ་
 དང་ལམ་གྱི་འབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱལ་བ་རྟོ་རྟེན་འཆར་ཡིན། གཞིའི་འདོད་རྒྱལ་དང་
 རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ དེ་ནས་པ་རྒྱུད་ལམ་གྱི་མྱིང་པོ་ཀུན་རྒྱལ་
 སྤྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཅེས་པ་དེ་ནི་པ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་གནིས་ལས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་གསང་བ་འདུས་པ་ཟེར་ཞིང་། ད་དུང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐབས་རྒྱུད་
 དང་། ཞེ་སྤང་གི་ཐབས་རྒྱུད། གཏི་ལྷག་གི་ཐབས་རྒྱུད་ཤོགས་མང་པོ་ཡོད་པ་
 ལས་ཞེ་སྤང་གི་ཐབས་རྒྱུད་རྟོ་རྟེན་འཇུག་ཀྱི་ཡིན་ཟེར། པ་རྒྱུད་ལམ་གྱི་མྱིང་

པོ་ནི་ལྷ་ལྷ་ཡིན། ལྷ་ལྷ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེན། མི་ནས་བར་དོ་
 གྲུབ་སྐབས་སམ་སྟེ་བ་མེ་མེ་བ་མ་སྐྱབས་ཤོང་སྟོན་ལ་བར་དོ་གྲུབ་སྐབས་
 རྣམ་མེས་དེ་རང་གི་ལྷ་པོ་ནས་བྲལ་ཏེ་བར་དོར་སྟེ་བ་ལེན་ཁར་རང་གི་འཆི་
 སེམས་ལྷ་མོ་དེ་ནས་དྲན་པ་ལྟན་པ་གསལ་དུ་ཁྱེན་ཏེ་བར་དོ་གྲུབ་པ་ལྟར་དཔེ་དེ་
 དང་འདྲ་བར་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ཡར་ལངས་ནས་སེམས་དྲན་པ་ལྟན་པ་
 གསལ་དུ་ཁྱེན་པ་དེ་ནས་ལྷ་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་བསྟེན་རིམ་དང་རྣམས་
 རིམ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཤེད་སྟེན་ཡོད། ལྷ་ལྷ་གྱི་ལྷ་པོ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
 དམ་ཞེན། ས་རུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་ལྷ་པོ་མ་ཡིན་པ། ས་རུས་དང་བྲག་ལ་
 སོགས་པ་མེད་པ། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་པོ། འཇའ་ཆོར་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟ་བུ།
 ལྟངས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ། གང་ལ་ཡང་རྣམས་པ་མེད་པ། གང་བསམ་པ་དེ་
 ལ་སྐད་ཅིག་གིས་སྟེབས་གྲུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ལྷ་པོ་གི་ཡོད། ས་རྒྱད་གསང་བ་
 འདུས་པའི་ནང་གཙོ་བོ་ལྷ་ལྷ་སྟེན་ལྟངས་བཤད་ཡོད་པ་དང་། ས་རྒྱད་
 འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ནང་གཙོ་བོ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲར་བཤད་ཡོད།
 གསང་འདུས་ནང་འོད་གསལ་སྒྲར་བཤད་ཡོད་ཀྱང་རྒྱས་པོ་དེ་ཅམ་མེད། ས་
 རྒྱད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ནང་ལྷ་ལྷ་སྒྲར་མདོར་བཞུས་ལས་མེད་ཀྱང་འོད་
 གསལ་སྒྲར་ཏུ་ཅང་རྒྱས་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ས་རྒྱད་གསང་བ་འདུས་པ་དང་
 ས་རྒྱད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གཉིས་ལྱང་འབྲེལ་གྱིས་སམ་ཚུན་ཁ་གསལ་བྱ་
 དཀོས། ཡི་དམ་རྩོམ་འཇིགས་བྱེད་ལ་ས་རྒྱད་གསང་བ་འདུས་པའི་གཟབ་
 གནད་དང་ས་རྒྱད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་གཟབ་གནད་གཉིས་ཀ་ཆ་ཆར་བ་
 ཡོད། ས་རྒྱད་དང་ས་རྒྱད་དབྱེ་བ་བྱེ་ལྟངས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ནའང་
 འཇམ་མཁོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལྷ་ལྷ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱད་དང་
 དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་ས་རྒྱད་དང་། འོད་
 གསལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱད་དང་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་
 བཅས་པ་ལ་ས་རྒྱད་ཅེས་ས་རྒྱད་དང་ས་རྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་ལྟངས་དེ་ལྟར་བཞུན་

གནང་ཡོད། ཟུང་འཇུག་ཅེས་པ་ནི་རྒྱ་དག་པ་རྒྱ་མའི་ལུས་དང་ཐུགས་དག་པ་
 རྟོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཟུང་དྲུ་འཇུག་པ་ལ་ཟུང་འཇུག་ཟེས། དེར་བརྟེན་
 ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་བཞག་ཅེས་པ་དེ་འདྲ་རེད། དེ་ནས་རྒྱད་ལྗེ་བཞི་དཔེ་
 ལྟངས་ཐད་ཐོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྟོན་མའི་གསུངས་ལྟངས་དང་འཇམ་མགོན་སླ་མ་
 ཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུངས་ལྟངས་ཆ་བ་ནས་མི་འདྲ་བ་ཡིན། ར་རང་ཆོད་
 བདེ་བ་ལམ་དུ་ཕྱེད་རྩལ་ལ་བཞི་ལྟ། བལྟ་བའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་ཕྱེད་པ་དང་།
 རྟོན་པའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་ཕྱེད་པ་དང་། ལག་བཅངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལམ་དུ་ཕྱེད་པ་
 གཉིས་གཉིས་འཇུད་པའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་ཕྱེད་པའི་ཁྱད་པར་བཅས་བདེ་བ་ལམ་
 དུ་ཕྱེད་རྩལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད། ལྟ་བའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་ཕྱེད་པ་
 དེ་བྱ་རྒྱུད་དང་། རྟོན་པའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་ཕྱེད་པ་དེ་རྟོན་རྒྱུད། ལག་བཅངས་
 ཀྱི་བདེ་བ་ལམ་དུ་ཕྱེད་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། གཉིས་གཉིས་འཇུད་པའི་བདེ་
 བ་ལམ་དུ་ཕྱེད་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་སླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་བཅས་སུ་བཞག་ཡོད། རྒྱུད་ལྗེ་
 བཞིའི་འཛོག་རྩལ་འདི་ནི་འཇམ་མགོན་སླ་མའི་བཞེད་པ་ཡིན། རྒྱུད་ལྗེ་སྣ་མའི་
 ལམ་བཟོས་ཆེ་ནུས་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང་། ཡིན་ནའང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཟུང་འཇུག་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་ཁོ་འཕང་ཐོབ་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་དང་།
 རྒྱུད་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཡིན་ནའང་ངེས་པར་དུ་ཟུང་འཇུག་རྟོ་རྟེ་འཆང་
 གི་ཁོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཕྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་སླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་དགོས།
 ལམ་བཟོས་པ་རྟོན་ཏུང་དུ་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུད་རྟོན་པ་ཞིག་དགོས་པ་དེ་ཡིན།
 རྒྱུད་རྟོན་ཕྱེད་ནི་དབང་ཡིན་ཏེ་དབང་ནི་ལམ་བཟོས་པ་འཕྲུལ་བྱེད་པ་དང་དཔེ་
 ཆ་བལྟ་བའི་དབང་ཆ་ལྟས་པའི་རྟོན་ཡིན། དབང་གནང་བ་ནི་དེ་དག་ལ་
 དབང་ཆ་གནང་བའི་རྟོན་ཡིན། རྒྱུད་ལྗེ་སྣ་མ་དབང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ་རྒྱུད་
 ལྗེ་འོག་མ་ལ་ཤེས་རབ་ལོ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་གསང་བའི་དབང་མེད། ལུམ་
 དབང་མ་གཏོགས་ཆོག་གི་དབང་ཡང་མེད། དེ་ཡང་ཆེ་དབང་ཞེས་པ་ནི་དབང་
 ར་མ་མིན་པས་ལྟས་ཆོག་མིན་གྱི་དཔེ་བ་མེད། ར་རང་ཆོད་དང་སང་རྟོང་གཞི་བ་

པན་ཚུན་དུ་དབང་ཞིག་གནང་མཁན་འདུག་ཟེར་ན་ཁྱེ་ཆོག་མི་ཆོག་ལ་མ་བཟུམ་
 པར་ཆང་མ་རྒྱལ་མ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དང་། དབང་གནང་མཁན་གྱིས་ཀྱང་གནང་
 ཆོག་མི་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཆང་མར་གནང་བྱང་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་
 ལུས་ན་མི་འགྲིག་ དེ་འདྲའི་སྐབས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་ཞིག་གནང་
 བཞག་ན་འགྲིག་པ་རེད། དབང་ཚབ་པ་ཕྱིད་པར་བྲེ་མས་གསུངས་པ་དེ་ལ་
 རང་གིས་མོས་པ་དེ་ཆོ་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་དབང་ལྷན་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང་། དེ་
 འདྲའི་སྐབས་བྲེ་མས་ལྟ་བུའི་མ་པ་དེ་གནང་རྒྱ་མེད། དེ་ཆོ་ལ་བུམ་ཆུ་ཞིག་དང་།
 སྲུང་མདུད་རེ་གནང་ནས་བཏང་ན་འགྲིག་པ་རེད། རྒྱང་དུས་དབང་ལྷུང་ན་
 ཡང་དབང་བརྟམ་མ་འཕྲོད་པ་དང་མོས་པ་དེ་ཆོ་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་དབང་ཚབ་
 པའི་གོ་མི་ཆོད་པས་རྗེས་སུ་དབང་སྲུང་མ་ཁྱེད་གོས། མ་མས་དམིགས་པ་མ་
 ལུས་པ་བྲེ་མ་གཅིག་ལུས་མོས་པ་གནང་ནས་དབང་ཚབ་བྱི་མ་རེད། དབང་གི་
 སྐབས་བྲེ་མ་ལས་བྱི་རྩོད་རྗེས་མཁན་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད། དེས་ཐུག་ལས་ག་
 རེ་གནང་གི་ཡོད། བྲེ་མ་དང་དབྱིལ་འཁོར་བ་མི་དད་པས་ཐུག་ལས་ག་རེ་
 གནང་གི་ཡོད། རྒྱབ་པའི་དབྱིལ་འཁོར་བས་ཐུག་ལས་ག་རེ་གནང་གི་ཡོད།
 དེ་དུས་དབང་རྩོད་མ་གནང་མཁན་དེ་སྤྱི་རེད། བྲེ་མ་དང་དབྱིལ་འཁོར་བ་མི་
 དད་པས་གནང་གི་ཡོད་དམ། བྲེ་མ་ལས་བྱི་རྩོད་རྗེས་གནང་གི་ཡོད་དམ། རྒྱབ་
 པའི་དབྱིལ་འཁོར་བས་གནང་གི་ཡོད་དེ་ཆོ་ཤེས་པ་ཕྱིད་དགོས། ལུས་ཆུ་ཕྱེར་
 བདང་། ཅོད་པན་མགོ་ལ་གཡོག་པ་སོགས་བྱ་བ་དེ་ཆོ་བྲེ་མ་ལས་བྱི་རྩོད་རྗེས་
 ཕྱིད་བྱི་ཡོད། རྒྱབ་པའི་དབྱིལ་འཁོར་བ་དེས་དགོངས་པ་གཏད་ནས་བཞུགས་
 པ་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་དབང་གི་བྱ་བ་གནང་གི་མེད། དབང་གི་གོ་བརྟུན་
 རྒྱ་དེ་བྲེ་མ་དང་དབྱིལ་འཁོར་བ་མི་དད་པ་དེས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། གནད་
 འགག་དེ་ཆོ་མཁྱེན་དགོས། དེང་སང་གནད་འགག་དེ་ཆོ་སྤྱོད་མ་ལྟ་ཅི་བྲེ་མས་
 ཀྱང་ཤེས་བྱི་མེད་པ་རེད། ལུས་དབང་ཚབ་པའི་རྣམས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ།
 གསང་དབང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཚབ་པའི་རྣམས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ།

དབང་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་བཅས་ལྷན་པས་
 ལྷོ་བཟང་ལ་མོ་བརྟ་རྒྱུད་དཀོས་པ་ཚགས་གལ་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་རེད། རྣམས་ལྷན་
 རྒྱུད་ལ་ལྷེས་པའི་ཆད་བྱང་རྟོ་རྟོ་ལྷོ་བརྟ་རྒྱུད་ཏུ་དེ་ནི་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་
 གསང་སྤགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་ལྷན་སྒྲུབ་པ་དང་། བདག་གིས་དུས་དེར་ནས་
 བཟུང་ཉེ་འཁྱིད་སངས་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཁས་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲུབ་
 པ་རྒྱལ་མེད་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བཟུང་བར་བྱ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡག་པོ་བྱེད་
 དཀོས་པ་ཚགས་མེས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

རྒྱུད་ལྷེ་སྟོ་སྟོ་ལྷོ་སྟོ་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་དཔེར་ན་བྱ་རྒྱུད་ལ་བྱ་ཆ་མང་མ་ཡིན་
 པའི་སྟོ་སྟོ་ཆོས་ཡོད་དེ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་ལྷེད་གཏོར་སྐབས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟོ་དང་། ཆད་
 མའི་ལྟ། ཡིད་དགའི་ལྟ། རོན་དམ་པའི་ལྟ། རྣམས་ཀྱི་ལྟ། གཟུགས་ཀྱི་སྟོ་སྟོ་
 ལྟ་བུ་ཡོད་པས་ལྟ་བུ་གི་བསྐྱེད་ཆོག་མ་ཆར་ན་བྱ་རྒྱུད་བདག་ལྷེད་ཀྱི་སྟོ་མི་
 ཆད་ཅིང་། བཟུང་གནས་ཀྱི་ཆོག་པའི་ནང་ལ་ལྟ་བུ་གི་བསྐྱེད་ཆོག་ཆ་ཆར་ཡོད་
 པ་ཆོག་གཅིག་ཆད་ནའང་མི་འགྲིག དེ་ཡང་ལྷན་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་འདྲ་
 བར་བདག་ལྷེད་ལ་དེས་པར་ལྟ་བུ་གི་བསྐྱེད་ཆོག་ཆར་དཀོས། དཔེ་དེ་དང་
 འདྲ་བར་བྱ་རྒྱུད་དང་། རྒྱུད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ལས་པ་སྟོ་སྟོ་སྟོ་དེ་
 བདག་ལྷེད་ལ་ག་དེ་སྒྲུབ་དཀོས་པ་དེ་དག་མ་ཆར་ན་ཆོག་ཆད་པའི་རྒྱུ་ལྷོ་ལ་
 དེ་གསལ་པོ་མེས་དཀོས། རྣལ་འབྱོར་ལྷན་ལྷེད་རྒྱུད་ལ་ཆ་བཅས་ན་དེའི་བསྐྱེད་
 རིམ་ཀྱི་ཆོག་པའི་བདག་ལྷེད་ཀྱི་སྐབས་སྒྲུབ་ལྷན་ལ་མ་འབྱོར་ཆ་ཆར་བཞིག་དཀོས།
 དེ་མེད་ན་བདག་ལྷེད་ཀྱི་སྟོ་མི་ཆོད། བརྟན་པའི་སྟོ་པོ་སྟོ་མཛོད་བརྟན་པའི་
 སྟོ་པོ་བཟུང་མོད་ལྟ་མའི་སྟོ་བ་དང་། རྣམས་ཀྱི་བརྟན་པའི་སྟོ་པོ་ནི་རྒྱ་ལྷན་
 དང་འོད་གསལ་ཡིན། དེ་ཡང་དགེ་ལྷན་ལ་ཆ་བཅས་ན་གསང་སྤགས་ལྷོ་བ་
 རྒྱུད་ལྷེད་པར་ཐོག་མ་སྤགས་རིམ་ཆེན་མོ་ཉན་དཀོས། གལ་ཏེ་སྤགས་རིམ་ཆེན་
 མོ་རྒྱལ་བྲག་ནས་ཉན་མ་བྱུང་ན་མཁས་བྱུང་རྟེན་མཛད་པའི་རྒྱུད་ལྷེ་སྟོ་ལྷོ་ལ་
 བཤད་དེ་ཉན་དཀོས་ཤིང་། དེའི་ནང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་དང་། བདག་

རྒྱུད་ཀྱི་འཕྲོ་ལྷང་ས། དབང་གི་འཕྲོ་ལྷང་ས། བཟུངས་པ་ལྟེན་ལྷང་ས། དེ་བཞིན་
 དབང་དང་། དམ་ཆོག་ ལམ་དང་འབྲས་ཀྱི། རྒྱུད་ལྷེ་བཞི་མོ་མའི་བྱང་ཆོས་
 མི་འདྲ་བ། རྒྱུད་ལྷེ་མོ་མའི་ལམ། བརྒྱུད་རིམ་དང་རྒྱུག་པ་རིམ་སྐོར་དང་དེ་
 ཆོའི་བྱུང་ཁོངས་སོགས་གསལ་ཐག་ཆོད་གཏུངས་ཡོད། དེ་དག་ཉམས་ལེན་
 བཅས་རྒྱུབ་རྒྱུས་འབྲས་ཀྱི་འདྲ་ཐོབ་མིན། དེ་ཐོབ་པ་ལ་ལོ་རྒྱུ་ཙམ་འཁོར་མིན།
 ལུས་པ་རྒྱུ་འདྲ་ཐོབ་མིན་སོགས་གསལ་པོ་ཤེས་ན་གསལ་སྒྲགས་སྒྲུ་མེད་ལ་བྱང་
 ཆོས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གཞི་ནས་ཤེས་ཀྱི་བ། དེ་ནི་རྟ་བཞོན་ནས་འབྲུལ་རྒྱུག་ལྷུང་
 ཡོད་པ་ཞིག་གིས་རྒྱངས་འཁོར་ལ་བརྟུན་ནས་བརྒྱུད་ཆོ་རྟ་ལས་རྒྱངས་འཁོར་
 བརྒྱུག་པ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་བ་པ་ཉི་ཤུ་ཡིན། སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མའི་
 ཁྱིད་ཉན་ཆོ་རྒྱང་ཕོས་ལ་ཉིན་རེར་རྒྱ་ཆོད་བཞི་རེ་ཁྱིད་ན་ཉིན་ཉི་ཤུ་དགོས་པ་
 ཡིན།

ལྷ་པ་མ་ཐའ་གཞན་དག་གི་གསང་སྟགས་སྒྲིབ་གཞིར་བྱེད་མཁན་ཚོས་ཚོགས་
 མར་《རྒྱད་ཇེ་རྩི་འི་རྣམ་པ་གསལ་》ཅེས་པ་དེ་ཉན་དཀོས། དེ་ནི་ས་རྒྱ་ཞིང་མ་
 བཀའ་བརྒྱད་ཚང་མར་ཡོད། དེ་མ་ཤེས་ན་བརྩེད་སྟགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཉན་ཡང་ཡག་
 སོ་ཤེས་མི་བྱལ། རྒྱད་ཇེ་རྩི་རྣམ་ཤེས་ན་དེ་རྩིས་བྱ་རྒྱད་དང་། རྒྱད་རྒྱད།
 རྣམ་འཁྱོར་རྒྱད། ལྷ་མེད་རྒྱད་བཅས་ཀྱི་འགོ་རྟེན་མ་དེ་དག་ཤེས་བྱལ། དེ་
 དག་ཡག་སོ་ཤེས་ཆེ་དེ་དག་ལ་དཀོས་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་གསལ་སོ་
 ཤེས་བྱལ། དེ་ཡང་གསང་སྟགས་སྒྲིབ་རྒྱུར་བྱེད་པར་ཤར་ཕྱིན་ཡག་སོ་རྒྱུར་
 དཀོས། དེ་ནི་རྒྱང་གཞི་གཙང་པོ་ཡིན། སར་ཕྱིན་ཡག་སོ་མ་ཤེས་པར་གསང་
 སྟགས་བསྐབ་ན་ཏུ་ཅང་ཁག་སོ་རེད། སར་ཕྱིན་དེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་
 རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྩེ་བ་ཞིག་དང་རྒྱང་གཞི་མེད་ཏུ་མི་ཏུང་བ་ཞིག་ཡིན།
 《གསང་སྟགས་ལ་འདུག་པའི་རྒྱ་དབང་གི་རྣམ་གཞག་འདུས་པའི་དབང་དོན་
 དེ་ཞིད་རབ་གསལ་》ཞེས་པའི་འཆམ་མགོན་ལྷ་མོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་སོས་མཛད་པ་
 དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་《དབང་དོན་དེ་ཞིད་ཡང་གསལ་》ནི་རྒྱལ་པ་བསྐལ་

བཟང་ཆུ་མཆོས་མཛད་དེ་ཁྱོད་པོ་དག་གིས་ལ་མོག་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་ལྟ་ཡོད།

དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་རྒྱུ་བཟེང་བ་དེ་དེར་སྐབས་དབང་གནང་མཁན་འགའ་
 ཞིག་གིས་མི་གཞན་ལ་དབང་གནང་བ་ཙམ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དཀྱིལ་
 འཁོར་སྒྲོར་གཏན་ནས་ཤེས་ཀྱི་ཐེད་པ་ཤིང་། དབང་གནང་མཁན་གྱི་རྩི་རྩི་
 དཔོན་ཡིན་ན་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་ཤེས་པ་དང་ཐིག་རྒྱལ་ཤེས་པ། རྒྱུ་ལྷག་གི་
 ཁྱིད་ཀྱི་ཐིག་སྐྱེས་རྒྱལ་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱར་
 ཁྱིད་ནང་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱར་མ་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་ལྷ་དང་དམ་ཅན་མགར་ནག་ལ་
 སྐྱེས་པ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ལ་བཞག་པའི་དབང་ཐེད་པས་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་རྒྱ་དང་གྲུ་རྩ་ཆོས་རྒྱལ་ལ་སྐྱེས་པ་རྒྱར་མ་ཡི་ཤེས་དེ་དག་རྣམས་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་བར་རྒྱར་རྒྱ་བཞུགས་ཡོད། དེ་ཆོ་ཡག་པོ་མཁྱེན་དགོས།
 དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མི་ཐའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱ་ལྟ་ཙམ་དང་རྩི་རྩི་འཕྲོ་བ་ལ་
 དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་རྩི་རྩི་སྐྱེས་ཡོད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་རྒྱུ་བཟེད་པར་དེ་
 དག་གི་ཐིག་རྒྱལ་རྒྱར་སྐྱེས་གསལ་པོ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་ཚང་མ་མ་
 ཤེས་ན་འང་གསང་བ་དེ་འཇིགས་གསུམ་དང་། གྲུ་རིག་ཆོ་དཔག་ཐེད་ལྟ་
 དཔུ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐིག་ཤེས་པར་ཤེས་དགོས། གསང་བ་དེ་འཇིགས་གསུམ་སྐྱེས་
 ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་རྒྱར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས།
 གསང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་སྒྲོར་ལ་རྩི་རྩི་བཟེད་དང་སྐྱེས་པོ་བརྒྱད་ཐེར་བ་
 སྐྱེས་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཆོ་གཙོ་པོ་དཔོན་རྒྱུ་བཟེད་ཙམ་དམ་ཆོག་དང་སྐྱེས་
 པའི་རྒྱར་རྒྱར་བའི་རྩི་རྩི་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཐད་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་
 ཁ་པས་《རྩི་རྩི་རྣམས་བཤད་》ཐེར་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་དེའི་ནང་གསལ་
 ཡོད། རྩི་རྩི་དང་སྐྱེས་པོ་སྐྱེས་པོ་འཇིན། དེ་དག་གི་ཡན་ལག་ཚང་མ་
 ཚང་གི་ཞིབ་ཆ་སྐྱེས་དབང་ལྱས་ཆར་རྩི་རྩི་ཤེས་ཤེས་པར་རྒྱ་ཤེས་པ་བཟེད་དགོས།
 འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་ཐུག་བཞེས་རྒྱར་ན་དབང་གནང་ཆར་རྩི་རྩི་ཀྱི་
 འབྲེལ་པ་དང་། རྩི་རྩི་ཀྱི་བཤད་པ། ལྷ་མ་ལྷ་བཟེད་པའི་བཤད་པ་བཅས་ཤེས་

པར་དུ་གསུངས་དགོས་པ་ཡིན། རི་ལྷོར་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་ནི་གལ་མེད་ལྷོར་བ་
 ལྷོར་ཆེ་ལྷོར་བ་དག་ཐབས་དང་བཤགས་ཐབས་ཀྱང་ཆ་ཆར་གསུངས་ཡོད་ཅིང་།
 དཔེར་ན། སོ་ཐར་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ལྷོར་བ་བཤགས་ཐབས་ནི་གསེར་རྒྱུང་ཆོགས་
 བས་བཤགས་པ་ཕྱེད་དགོས་པ་དང་། ལྷོར་བ་མེས་དཔའི་རྣམ་པ་ལ་ལྷོར་
 བཤགས་རྒྱུར་བས་བཤགས་པ་ཕྱེད་དགོས་པ། གསང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་
 བསྐྱེད་པ་དང་ལྷོར་བ་ཡང་ན་བདག་འཁྱག་བྱངས་ནས་རྣམ་པ་གསལ་
 ཐབས་ཕྱེད་དགོས།

བསྐྱེད་པའི་ལྷོར་གསུམ་ལམ་འཁྱེད་ཀྱི་གནད་ཆར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ནི་གསང་ཐུགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་རང་རྩལ་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་
 གནས་རྒྱལ་དེ་ལྟར་སྤྱད་ནས་ལངས་རྒྱུ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཡིན། དེར་
 བརྟེན་བདག་བསྐྱེད་ལ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་སྤྱོད་གསུམ་ལམ་འཁྱེད་དེ་འཆི་
 བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱིའི་ལམ་འཁྱེད། བར་དོ་དང་རྣམ་པ་
 མཐུན་པའི་བར་དོ་ཡོངས་སྤྱིའི་ལམ་འཁྱེད། རྒྱེ་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རྒྱེ་
 བ་སྤྱོད་སྤྱིའི་ལམ་འཁྱེད་བཅས་ཤེས་པར་ཆང་དགོས། དེ་བྱུང་ན་བདག་བསྐྱེད་
 དེ་དངོས་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དེ་ཡང་ཡོང་གི་འཆང་
 རྒྱ་བའི་རྟེན་ཁམས་སྤྱག་ལྷན་ཞེས་པ་དེ་ནི་བྱང་མེས་དཀར་པོ་དང་། ལྷོར་
 མེས་དཔལ་པོ། ལ། རུས་པ། མ། ཁམས་བཅས་སྤྱག་ཆང་བ་ནི་འཛམ་
 ཏུའི་ཁྱིའ་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པ་ལས་ལྷ་ལ་མེད་ཅིང་། ཁམས་སྤྱག་ལྷན་པ་དེ་ནི་
 འཛམ་ཏུ་ཁྱིའ་པའི་མི་ལུས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ཡིན། ཁམས་སྤྱག་པོ་དེ་ལྟར་སྤྱད་ནས་
 ལྷོར་འཁྱག་རྩི་རྩི་འཆང་གི་མོ་འཕར་ཐོབ་བྱུང་པ་དེ་ཡིན། རྒྱ་གསུམ་ལམ་
 འཁྱེད་དེ་རང་ཆོ་མངལ་སྤྱེས་ལ་སྤྱུར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འཆི་བའི་ཆེ་ན་
 ཁམས་དཀར་ཀར་ལྷོར་དུ་འབབ་པ་དང་ཁམས་དཔལ་ལྷོར་དུ་རྒྱགས་དེ་དེ་གཉིས་
 བར་ལ་རྣམ་ཤེས་ཐེམ་འབྲལ་དུ་ན་པ་འཛོར་འཕྲོ་བ་དང་དུས་ཚོད་གང་མཚམས་
 བསྐྱེད་པ་ལྷན་ཏུ་གསལ་དུ་འཕྲོ་སྐབས་ཡོད་གསལ་འབྱུངས་ཀྱི་ཡོད། དེར་

བརྟེན་ལུས་པོ་ལ་ཁམས་དཀར་དམར་མེད་ཆེ་དེ་བེད་སྦྱོད་གཏོང་ཐབས་མེད།
 མངལ་སྤྱིས་ཁོ་ནར་སྤྱར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལམ་འབྱེར་མི་འདྲ་བ་རྣམས་
 ལའང་ཕན་ཚུན་ལམ་གྱི་དོད་བྱལ་བཙུག་ཏེ་དཔེར་ན་དུས་འཁོར་དང་གསང་
 བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་འགག་ཏོག་ཙམ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ན་ཡང་
 དུས་འཁོར་གྱི་གནད་འགག་རྣམས་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་ལ་ཆར་ཡོད་ལ་
 གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་དེ་དག་ཀྱང་དུས་འཁོར་ལ་ཆར་
 ཡོད་ཀྱང་མིང་འདོགས་སྤངས་དང་བཞོམ་སྤངས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཡོངས་སུ་བ་
 དད་ཡིན། དུས་འཁོར་གྱི་སྦྱར་བ་ཡན་ལག་དུག་པོ་དེའི་གནད་འགག་རྣམས་
 གསང་འདུས་ལ་ཆ་ཆར་ཡོད་པས་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་སྦྱོན་ལམ་སྟོ་ལ་
 ཡོད་ན་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྩོད་སྐྱབས་སྦྱོན་ལམ་དང་
 སྤྱར་ནས་བསམ་མཁོ་བཏང་ཆེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་རྣམས་སྟོ་ལ་དེས་བདེ་བ་ཡོད།
 བདག་མདུན་ཐ་དད་དང་མི་དད་དང་འཇུག་པ་གཅིག་མི་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་
 ཟེར་བདེ་བདག་མདུན་ཐ་དད་དེ་བདག་བསྐྱེད་དང་མདུན་བསྐྱེད་ཐ་དད་ཡིན་
 པ་དང་། བདག་བསྐྱེད་དང་མདུན་བསྐྱེད་ཐ་དད་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་བདག་
 བསྐྱེད་དང་མདུན་བསྐྱེད་གཏོང་སྤངས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཆེ་འཇུག་པ་གཅིག་
 དང་མི་གཅིག་སྟོར་སོགས་རྣམས་ནི་ཐད་ཀར་ཁྱེད་ཁག་པོ་ཡིན་པས་དེའི་སྟོར་
 《ཐུགས་རིམ་ཆེ་མའི་》ནང་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་གོ་ཁག་ཙམ་
 ཡོད། བདག་མདུན་ཐ་དད་དང་མི་དད་དང་འཇུག་པ་གཅིག་མི་གཅིག་སྟོར་
 ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་བྱས་ན་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་འདི་གསང་འདུས་དང་བདེ་
 མཆོག་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ན་ཡང་གསང་བ་འདུས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ནི་ལུས་ལ་ལྟ་
 བཞོད་པ་ཙམ་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་དང་བདེ་མཆོག་གི་ལུས་དཀྱིལ་ནི་རང་གི་ལུས་དེ་
 གྲུབ་གཞིར་བྱས་ནས་ལུས་དཀྱིལ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཏིང་ཐབ་
 མོས་དང་རྒྱས་མོས་ཐད་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་བའི་རྣམ་
 གཞག་རི་ལྟར་འདོད་པའི་ཚུལ་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསྐྱེས་ཐབས་མང་པོ་ཡོད་

ཅིང་། དེ་ནི་སོ་སོར་བསྐྱེད་པའི་དབྱིལ་འཁོར་དང་། ལྷན་དངས་པའི་དབྱིལ་
 འཁོར། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་གཞིའི་དབྱིལ་འཁོར་བཅས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་དེ་
 ལ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ཟེར་བ་དང་། ད་དུང་དེ་བཞིན་གཅིག་ནས་བདུན་པར་
 ཡོད་པ་ཞིབ་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཆོས་མོར་གསལ། དེ་མེས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་གཞག་
 ལ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་ཟེར་བ་དེ་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་འབྱེད་མ་བསྐྱེད་གོང་ཡོ་སྤྱོད་པ་ལྟ་
 ཆོ་སའི་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོ་ཉི། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཟེར་བའི་སྐྱེས་པ་དེ་འདྲ་
 ཅུར་རྟེན་སྟོང་པའི་རང་ལས་ཞེས་ལམ་སེང་རྒྱགས་མ་ཐུག་པར་སྟོང་པ་བཅས་ཀྱི་
 བཞག་ནས་དེའི་བར་བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡོ་མེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 པའམ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བརྟེན་ལྟེན་ལ་དེའི་བར་བསྐྱེད་རྒྱ་དེ་འཆི་བ་
 ཆོས་སྟེང་ལམ་འབྱེད་ཡིན། དེ་མེས་ཀྱིས་འཕྱུར་སྟོང་ཉིད་སྐྱེས་ལྟགས་མདོ་
 རྒྱགས་ལས་ཁྱད་འབྱེད་ཚུལ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མདོ་རྒྱགས་ཀྱི་ལྟགས་ལ་ཁྱད་པར་
 གང་ཡང་མེད། དེར་བརྟེན་དབྱེད་མ་མ་མེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟེན་སྐྱེས་དགོས་
 མིན་མེས་ཐབས་དཔེན་པ་དང་། དབྱེད་ཐལ་འཕྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅམ་པ།
 རྩེ་བཀ་སྐྱེ་བ། མདོ་ལྟེ་བ་བཅས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས་ཐན་ཚུན་སྐྱེར་རྟེན་
 དབྱེད་ཐལ་འཕྱུར་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ལས་ལེགས་པ་དང་། གཏོང་བཅ་
 པ་མེད་པ་གཞི་ནས་མེས་བྱུང་། མདོ་ལྟགས་ལ་སྟོང་ཉིད་དང་དེ་དང་རང་གི་
 སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡོ་མེས་ཀྱི་རོ་རོར་སོང་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟེན་པ་མ་
 ཡིན་པར་རང་སེམས་ཐ་མལ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟེན་པ་ཞིག་ཡིན། དུལ་ཅན་
 དེས་སྟོང་འཆར་བྱས་ནས་སྐྱེས་ལྟགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟེན་པ་མཐན་དེ་སེམས་ཐ་
 མལ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོ་སོང་བ་དེས་སྟོང་
 ཉིད་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་སྟོང་ཉིད་རྟེན་པ་སྟངས་དང་སྟོང་ཉིད་སྐྱེས་
 སྟངས་ཐད་མདོ་རྒྱགས་གཞིས་བར་དབྱེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། རྒྱགས་ཀྱིས་སྐྱེས་ལྟ་
 ཡང་རྟོ་རྟེན་ལྟགས་ལྟགས་ཞེས་པ་དེ་ནི་ལྟས་ལ་སྤྱོད་པ། རྟགས་པ། མིན་
 དུ་སྤྱོད་པ་བཅས་གསུམ་དང་སེམས་ལ་རྟགས་པ། སྤྱོད་པ། མིན་དུ་སྤྱོད་པ་བཅས་

གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ལྷ་ས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆ་
 ཆགས་ལྟར་ས། རྒྱང་ཆགས་ལྟར་ས། ཅའི་ནང་རྒྱང་གང་དང་གང་འཕྲོ་གི་ཡོད་
 པ་དེ་ཆོ་ནི་རྩོམ་ཞིའི་ལྷ་ས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཡག་པོ་མ་ཤེས་ན་
 རྒྱང་རྩོམ་ཤེས་ཐབས་མེད། དཔེར་ན་མིག་དང་། རྩ་བ། ལྷ་སོགས་སོ་སོའི་
 ཅའི་ནང་གི་རྒྱང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དང་། ད་དྲུང་ཁམས་ཞེས་ཆ་སོ་སོར་དཔེར་
 ན། མིག་ལ་གཟུགས་མཐོང་བའི་རྒྱས་པ་དང་། རྩ་བར་རྒྱ་སྤོས་བྱུང་བའི་རྒྱས་
 པ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་སྔག་མར་གང་ལ་གནད་དུ་བརྟུན་པའི་ཡུལ་ནི་
 གནད་དུ་བརྟུན་ས་ནི་སྤྱི་ངོ། མཁྱིན་པ། རྩིང་ཁ། རྩེ་བ། གསང་གནས་
 བཅས་གནས་ལྟ་ཡོད་པ་དང་གནས་ལྟའི་ནང་གནད་ཆེ་ས་ནི་རྩིང་ཁ་ཡིན། དེ་
 དག་ནི་དམག་རྒྱག་སའི་དམག་ས་རྩེ་བ་ཁག་ལྟ་ལྟ་དྲུང་བཞིན་ཆོག་ འོ་ན་སྔག་
 མར་དམག་གང་དུ་རྒྱག་དཀོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང་། སྔག་
 མར་རྩིང་གར་བྱས་པ་དེ་ཅུང་བར་ཆད་ཆེ་བ་དང་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་སྤངས་ཡག་
 པོ་མ་བྱུང་ན་སྔག་རྒྱང་ཡོང་ཞིན་ཡོད། དེར་བཞེན་རྒྱད་ཉེ་གཞན་དག་གསང་
 འདུས་སོགས་ཀྱི་ནང་སྔག་མར་གསང་གནས་དང་། མཁྱིན་པ། རྩི་ལོ་བཅས་
 ཅུང་སྔན་ཅམ་ལ་བྱས་ནི་དམག་ས་ཅག་ཅིག་རྩམས་གཏོང་ཟིན་ཆེས་མཐར་
 དམག་ས་རྩེ་བ་རྩེ་རྩིང་ཁར་སྔོན་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྩེ་བཅུན་སྒྲོལ་མ་དང་བདེ་
 མཆོག་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྔག་མ་ནས་རྩིང་ཁར་བརྟུན་པ་ཡིན་དུང་སྔག་རྒྱང་
 སོགས་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་བྱ་རྒྱ་ཡོད། དེ་ཡང་སྔག་མར་གནད་དུ་བརྟུན་པའི་
 ཡུལ་ནི་གནས་ལྟ་ཡོད་མདུད་པ་སྔོན་ཐབས་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་སྤྱི་ངོ་ལ་
 མདུད་པ་གསུམ། རྩིང་ཁ་ལ་མདུད་པ་རྩུག་ རྩེ་བ་དང་གསང་གནས་སོ་སོར་
 མདུད་པ་གསུམ་ཤེ་བཅས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཆ་རྩོམ་དང་རྒྱང་མ་གཉིས་
 མདུད་པ་ཐེབས་པ་ལྟར་ཆ་དབྱུ་མ་ལ་དཀྱིས་ནས་བཅོར་འགག་ཐེབས་ལྟབས་
 མདུད་པ་དེ་མཚོལ་ན་ཆ་དབྱུ་མའི་ནང་རྒྱང་འཕྲོ་མི་བྱུང་བར་གཡས་གཡོན་གྱི་
 རྩོ་རྒྱང་གཉིས་ཀྱི་ནང་རྒྱང་ལྱུན་ནས་འཛོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། ཁོང་སྒོ་ལ་

སྐྱེས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཅ་དབུ་མའི་ནང་རྒྱང་ཕྱིན་ན་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྒྱང་ཟེར། དེར་བརྟེན་མཐུན་པ་དེ་སྐྱེས་དགོས་པར་བརྟེན་མཐུན་པ་འགྲོལ་
 བའི་ཐབས་དེ་ལ་གནད་དུ་བརྟེན་པ་ཞེས་མཐུན་པ་ཡོད་སྟེ་གང་ཡིན་ལ་གནད་
 དུ་བརྟེན་པ་ཟེར། རྒྱུད་སོ་སོའི་སྒྲིམ་ཆོས་མི་འདྲ་བའི་བྱུད་པར་ནི་གསར་བདེ་
 འཇིགས་གསུམ་སོ་སོར་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱུད་ཆོས་དང་སྒྲིམ་རྒྱུད་སོ་སོར་འདྲ་
 བའི་གནད་འགག་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་སྒྲིམ་ཆོས་མི་འདྲ་བའི་བྱུད་པར་ཡིན།
 ཐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་རྒྱུ་ལྟས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་རྒྱུ་འོད་གསལ་གཉིས་སོ་སོར་བརྟུབ་པའི་རྒྱལ་
 ཐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསོག་པ་རྟེ་དཔེར་ན་གསར་
 བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཁོ་ལ་བྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པ་དེ་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསོགས་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོགས་བསོག་ཐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་རྒྱུ་དེ་མཐར་ཐུག་རྒྱ་
 ལྟས་ཐོབ་པར་ལྟེད་པའི་སྐབས་ལ་འབབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་རྒྱུ་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་འོད་
 གསལ་ཐོབ་པས་ཀྱི་སྐབས་ལ་འབབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་གཉིས་སོ་སོ་རྟེ་ལྟར་རྟུབ་པའི་
 རྒྱལ་ནི་སྐབས་མ་ཁག་སོ་སོ་བྱས་ནས་སྐྱོན་ལ་རྒྱ་ལྟས་རྟུབ། དེ་ནས་འོད་གསལ་
 རྟུབ། དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འརྟུག་པ་རྟེ་འབས་པ་གཞུགས་སྐྱེད་ཉི་རྒྱ་སྐྱོབ་
 པའི་བྱུང་འརྟུག་མདོན་དུ་འརྟུར་བའི་རྒྱལ་རྟེ། ཟུང་འརྟུག་མདོན་དུ་འརྟུར་བ་
 སྐྱོབ་པའི་བྱུང་འརྟུག་ནི་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་གང་ལ་
 ལྟེད་ཅེ་ན། གསར་སྐྱེས་ཀྱི་ལམ་དེ་ལྟ་རྒྱུད་དང་། རྒྱུད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་
 རྒྱུད། གསར་སྐྱེས་བྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་བཅས་ཆོང་མ་ཐབས་ཤེས་དཔེར་མེད་ཡིན་
 ལ། དེ་ནི་ཐབས་ཤེས་དཔེར་མེད་ཀྱི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རིམ་བཟུང་བ་ཡིན།
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ནི་གཙོ་བོ་གཞུགས་སྐྱེད་ལྟེད་ལྟེད་ཆོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་
 དང་། གཙོ་བོར་ཆོས་སྐྱེད་ལྟེད་ལྟེད་ཆོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་རྟེ་དེ་གཉིས་ལ་

ཐུགས་ཤེས་གཉིས་ཟེར། གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱལ་བཙུག་པོ་ལྟ་བུ་འདས་ནི་སྤྱི་
 ཐུགས་བྱུང་འཇུག་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་དེ་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྤྱང་
 བས་ཆང་མས་དངོས་སུ་མངལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་སྤྱི་སྤྱི་རྣམ་པ་ཞིག་བསྟན་གནང་
 བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 གདུལ་བྱ་ཆང་མའི་ཁམས་དང་། མོས་པ། བསམ་པ། ཆང་མ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེས་
 དུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་
 ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཞེས་པ་དེ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་
 འབས་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལམ་གྱི་
 དུས་སུ་ཡང་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་ཞིག་བསྟོན་དཔོན་པ་ཡིན། སངས་རྒྱལ་
 གྱི་སྤྱི་དེ་མཆོད་བཟང་པོ་སྤྲུལ་ཅུ་མོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱུང་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པའི་
 མཆོག་གི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་དེ་ཇི་ལྟར་མོང་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསྟན་ནམས་གྱི་
 ཆོག་པ་བསམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མོང་པ་ཞིག་ཡིན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ་
 དང་། བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེས་དུ་གཟིགས་ནས་ཐུགས་མཆིན་བཅེ་གཉིས་
 དང་ཐུན་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་བསམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།
 དེར་བརྟེན་གཙོ་བོར་གཟུགས་སྤྱི་སྤྱི་བྱུང་སྤྱི་སྤྱི་ཐམས་ཀྱི་ཆ་དང་། གཙོ་
 བོར་ཆོས་སྤྱི་སྤྱི་བྱུང་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཐམས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཐམས་དང་
 ཤེས་རབ་ཟེར། རྣྱང་གཞིའི་བཞོན་པའི་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྟེ་རྣྱང་གཞི་ནི་རྣྱང་
 པ་ཤིན་ཏུ་རྣྱང་པ་དང་། རྣྱང་པ་ཆེན་པོ། འོད་གསལ་ལ་ཐམས་ཅད་རྣྱང་པ་
 ཟེར། རྣྱང་བ་དཀར་ལམ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཁམས་དཀར་པོ་སྤྱི་བོ་ནས་མར་འབབ་
 རྟེ་རྣྱང་ཁ་ལ་མ་འདྲེས་པའི་སྤྲུལ་ལ་རང་གི་སེམས་ལ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་
 པ་ལ་རྒྱ་འོད་ཀྱི་ཆ་ལྟ་བུའི་རྣྱང་བ་ཞིག་ཤར་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྣྱང་བ་དཀར་ལམ་
 པ་ཞེས་དང་། རང་གི་ལྟེ་བ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྲག་དེ་བྱུང་དུ་རྒྱགས་ནས་ལྟེ་བ་ནས་
 རྣྱང་ཁ་ལ་སྤྲུལ་པའི་བར་དེར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྣྱང་བར་ནམ་མཁའ་གཡའ་

དག་པ་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་རྣང་བ་ཤར་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྣང་བ་
 དམར་ལམ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ་དེ་ཡང་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། ལྷ་པོ་ལ་ཏུ་མྱེན་
 པའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པ་གཉིས་ཡོད། འབྲས་བུ་ཡོངས་དག་
 བཞི་དང་རྣམ་མཐུན་མེད་པར་སེམས་བསྐྱེད་དང་། མྱེན་བྱག་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་
 ཟུམ་པས་ན་པ་རྩོ་ལ་ཏུ་མྱེན་པའི་ཐེག་པ་འཇམ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་གནས། ལུས། འོངས་སྤྱོད། མཛད་པ་བཞི་ལྟེ། ཡོངས་དག་
 བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྒྲོམ་པས་ན་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་འཇམ། གསར་ནས་
 རྒྱད་པས་འབྲུབ་ལ་སྒྲོད་མེན་ལ་མི་སྒྲོན་པ་དང་། ཡིད་རྒྱུབ་པས་ན་གསར་
 རལས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་ལྟེ། «ཐལས་རིམ་»ལས། པ་རྩོ་ལ་ཏུ་མྱེན་པ་བ་
 རྣམས་ལ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོས་པ་དང་ཐལ་བ་བསྒྲོམས་པས་
 ཆོས་ཀྱི་སྤྱད་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། གཞུགས་ཀྱི་
 རྩ་མཆོད་དཔེས་སྤྱས་པ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མེད་ལ་ཐལས་ལ་
 རི་ཡོད་དོ། ཞེས་དང་། ཡང་། རྒྱད་པར་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་
 ཡང་ཐབ་མོ་རྣགས་པའི་མེས་རབ་ཀྱིས་མི་འབྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་འབྱེད་དཀོས་
 མིང་། ཐབས་ཀྱི་གཙུག་པོ་གཞུགས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཆ་ཡིན་ལ། གཞུགས་སུ་འབྱེད་
 བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ནི་དེ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་སྒྲོམ་པའི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཐེག་
 པ་གཞན་གྱི་ཐབས་ལས་མཆོག་ཡིན་པའི་མིང་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བར་
 མྱེན་ཐེག་པ་དང་། རྩོ་རྩེ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱད་པར་ཡང་། མེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལྟ་
 བའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་མི་འབྱེད། གཏུལ་བྱ་དབང་པོ་རྩོ་ལ་ཏུ་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་མི་
 འབྱེད་ལ། ཐབས་ཀྱི་ཆ་སེམས་བསྐྱེད་དང་མྱེན་བྱག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འབྱེད་དེ།
 དེ་དག་མདོ་ཐལས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱིར་
 ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རྒྱད་པར་མེས་རབ་ཀྱིས་མི་འབྱེད་པར་ཐབས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་
 ལྟར། མདོ་ཐལས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱད་པར་ཡང་། ཐབས་ཀྱི་གཙུག་པོ་གཞུགས་སུ་
 དང་རྣམ་མཐུན་གྱི་ལམ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྱེད་དཀོས་སོ། ། ཐལས་ཀྱི་

རྒྱུད་ཕྱི་བཞི་སོ་སོར་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཡང་། རོད་ཀྱི་མཁས་པ་ལྷ་མ་རྣམས་བཞེད་
 ཚུལ་ལྷ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི། «ཁ་སྐྱོར་»ལས། རོད་དང་ལྷ་དང་
 ལག་བཅངས་དང་། །གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་དང་རྣམ་པ་བཞི། །སྤྱི་བུ་
 ཚུལ་གྱི་རྒྱུད་བཞིར་གནས། །ཞེས་དང་། «སྤྱི་མ་ཉེར་ལྷ་པ་»ལས། ལྷ་བ་
 དང་། རྒྱུད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱི་མེད་བཅས་ཀྱི་རྒྱུད་
 གང་ཡིན་པ་ནི། རོད་པ་དང་། བལྟས་པ་དག་དང་། འཁྱུད་པ་དང་།
 གཉིས་གཉིས་དང་། ལག་བཅངས་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་
 ཏུ་«ཐུགས་རིམ་»ལས་ཀྱང་། དེའི་ཆོ་རྒྱུད་ཕྱི་འཛན་ཡང་། རོད་པའི་རྒྱུད་
 དང་། ལྷ་བའི་རྒྱུད་དང་། ལག་བཅངས་སམ་འཁྱུད་པའི་རྒྱུད་དང་། གཉིས་
 གཉིས་རྒྱུར་བའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་བཞིར་འབྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེམས་
 པའི་ལྷ་མོ་དང་སན་རྒྱན་བལྟས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལམ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་མོས་
 པའི་རིགས་ཅན་ལ་གཙུག་ལྷན་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་དང་། བསྐྱེམས་
 པའི་ལྷ་མོ་དང་སན་རྒྱན་བལྟས་པ་དང་རོད་པ་ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལམ་
 ཏུ་བྱེད་པ་ལ་མོས་པའི་རིགས་ཅན་ལ་གཙུག་ལྷན་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་པའི་
 རྒྱུད། བསྐྱེམས་པའི་ལྷ་མོ་ལ་བལྟས་པ་དང་། རོད་པ་དང་། འཁྱུད་པ་འམ་
 ལག་བཅངས་ཅམ་ལ་བཞེན་ནས་བདེ་བ་ལམ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་མོས་པའི་རིགས་ཅན་
 ལ་གཙུག་ལྷན་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། གཉིས་རྒྱུར་གྱི་ཆགས་པ་
 ལམ་བྱེད་ལ་མོས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙུག་ལྷན་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་མེད་ཀྱི་
 རྒྱུད་ཅེས་ཟེར། གཞན་ཡང་། གདུལ་བྱའི་བྱུང་པར་གྱི་སྒྲིལ་ལ་འདོད་ཡོན་
 ལམ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་མདོན་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། ཟུའི་བྱ་བ་གཙུག་
 སྐྱོར་པས་ན་བྱ་བྱ་རྒྱུད། ཟུའི་བྱ་བ་དང་ནང་ཉིང་དེ་འཛོན་ཆ་མཉམ་པར་
 རྒྱུད་པས་ན་རྒྱུད་རྒྱུད། བར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མིན་ཏུ་གཙུག་ལྷན་པས་ན་རྣལ་
 འབྱོར་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་དེ་ལས་ཞོང་ན་མེད་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱི་མེད་ཀྱི་
 རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་གྱི། «ཐུགས་རིམ་»ལས། དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཡོན་ལམ་ཏུ་

ཕྱིད་པའི་ཐབས་ནི་རྩྱ་པ་དང་ལྟའི་རྣམ་འཁྱར་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་མངོན་དུ་
 ཕྱིད་པ་ལ་ཕྱིའི་བྱ་བ་ཤིན་དུ་མང་པོ་ལ་རྩྱ་པ་ནི་བྱ་རྒྱུད་པའི་གདུལ་བུའོ། །
 ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཆ་མཉམ་པའི་བྱ་བ་ཉ་ཅང་མི་མང་
 བ་ལ་རྩྱ་པ་ནི་རྩྱ་ད་རྒྱུད་པའི་གདུལ་བུའོ། ། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་གཉིས་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཙོ་ཚོར་གྱུར་ཅིང་ཕྱིའི་བྱ་བ་ཉུང་ཟད་ལ་རྩྱ་
 པ་ནི་རྣམ་འཁྱར་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བུའོ། ། ཕྱིའི་བྱ་བ་ལ་མི་རྩྱ་པ་ཤིང་རྣམ་འཁྱར་
 དེ་ལས་ཞོང་ན་མེད་པའི་རྣམ་འཁྱར་རྩྱེད་རྣམས་པ་ནི་རྣམ་འཁྱར་ཟླ་མེད་ཀྱི་
 གདུལ་བུ་ལྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་ཡང་རང་རང་གི་གདུལ་བུའི་གཙོ་
 བོ་ལ་མ་ལ་འབྲུག་པའི་དབང་གིས་གཙོ་ཆེ་རྒྱུ་ཅི་མ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།
 མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འཁྱར་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་
 དེ་ལ་ཡང་། རོད་མ་མ་དག་གིས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད། གཉིས་
 མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། ས་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཛིག་
 ཚུལ་ལ་ཡང་བཞེད་ཚུལ་རྩ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། རྩེ་ཟླ་མའི་རང་ལུགས་ནི།
 «རྩྱ་མ་འབྱུང་»ལས། རྣམ་འཁྱར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཆད། ། བྱེ་བ་སྤྲལ་ནི་དུག་
 དུ་ངེས། ། དེ་བཞིན་རྣམ་འཁྱར་མ་རྒྱུད་གངས། བྱེ་བ་སྤྲལ་ནི་བཅུ་དུག་གསལ།
 ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་འཁྱར་པའི་རྒྱུད་དང་། རྣམ་
 འཁྱར་མའི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་འདོད་དེ། སྦྱར་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་
 ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཤེས་རབ་རྩྱ་པ་ཉིད་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་
 ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་
 ཅེས་པའི་ཐབས་ནི། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་ནི་
 རྩྱ་པ་ཉིད་རྩྱ་པ་ཉིད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་དེ། «རི་མ་ལུ་གསལ་རྩྱ་པ་»ལས། དེ་ལ་
 རྣམ་འཁྱར་མ་ཟླ་ན་མེད་པ་དང་། རྣམ་འཁྱར་མ་ཟླ་ན་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 འཁྱར་གྱི་དོན་ནི་ཐབས་ཤེས་རྩྱ་པ་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར། ཐབས་ཤེས་མཉམ་པར་
 རྩྱ་པར་གསུངས་པའི་ཐབས་ནི་ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ།

མེས་རབ་ནི་བདག་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་པའི་སྒྲིམ་པར་
 མང་དུ་གསུངས་མིང་གསལ་བྱུང་ཆེ་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་གི་
 ཐབས་མེས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་སྒྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནོ། ། རྩ་
 མེད་ཀྱི་རྒྱད་མཉམས་ཅད་དེ་འདྲ་ཞིག་བརྒྱན་བྱའི་རྩ་བ་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་འདྲ་
 བ་ཡིན་པས། རྩ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་མཉམས་ཅད་རང་གི་རྩ་བོའི་གནས་སྒྲུབ་ནི་གཉིས་
 ལུ་མེད་པའི་རྒྱད་ཉིད་དུ་གནས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་ཐབས་
 མེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྩ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་པ་རྒྱད་དང་། མ་རྒྱད་གཉིས་ལུ་
 གངས་དེས་མིང་དེར་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་བཞེད་ནོ། ། འོ་ན་རྟགས་རིམ་ཀྱི་སྒྲི་
 བས་པ་རྒྱད་ལ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱད་དང་། མ་རྒྱད་ལ་མེས་རབ་ཀྱི་རྒྱད་ཅེས་བཤད་
 པའི་ཐབས་དང་མེས་རབ་དེ་གཉིས་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། གཙོ་བོར་གཟུགས་སྒྲི་
 རྒྱབ་བྱེད་སྟངས་སྟོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་། གཙོ་བོར་ཆོས་སྒྲི་རྒྱབ་བྱེད་སྟངས་
 སྟོགས་མེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བྱེད་དེ། སྟངས་བཞིའི་བཞུགས་པའི་རྒྱད་འོད་ཟེར་ལྟ་
 ལས། གུན་རྒྱབ་ལྟ་མའི་སྒྲི་རྒྱབ་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱད་དངོས་དང་དེའི་
 མེར་གཏོགས་པའི་རྒྱད་ལ་པ་རྒྱད་ཅེས་དང་། ལྟ་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་
 གཉིས་དབྱེར་མི་མེད་པའི་རྩ་བ་དམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡོ་མེས་སམ་འོད་གསལ་
 གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱད་དངོས་དང་དེའི་མེར་གཏོགས་པའི་རྒྱད་ལ་མ་རྒྱད་ཅེས་
 བྱ་ནི། «རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིབ་»ལས། གུན་ལྟ་བུའི་བྱང་མེམས་སྒྱི་བོ་ནས་ནོར་
 བུའི་བར་དུ་བྱུང་བའི་ཡས་བཟང་དང་། དེ་ནས་སྒྱི་གཙུག་ཏུ་ཁོག་པའི་མས་
 བཙན་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་སྟེ་ཚུལ་དང་། ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅིག་སྟེས་པའི་བདེ་
 བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་མེད་པར་སྒྱུར་བའི་སྒྲི་ནས་རྩ་བ་དམ་བདེ་དེ་ཁོ་
 བ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རབ་དུ་འདུག་པའི་རྟགས་པའི་མོད་ནས་མོད་དུ་བསྟོད་པའི་
 རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡོ་མེས་ཀྱི་བཞུགས་པའི་རྒྱད་འོད་
 ཟེར་ལས་གུན་རྒྱབ་ལྟ་མའི་སྒྲི་རྒྱབ་ཚུལ་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པ་ནི་ནལ་འཕྱར་
 མའི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་ནི། ལྟ་སྟེས་ཀྱི་མེར་ལྷན་ཆོས་སྒྲི་རྒྱབ་པའི་ཐབས་འདི་ནི་

བདེ་སྤྱོད་དཔྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་རྣམ་འབྱུར་ཡང་ཡིན་ལ། གཙོ་ཤར་ཆོས་ཀྱི་
སྦྱུང་བཤེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས་མ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་མིར་
རྟོ། ཞེས་དང་། ཡང་། འོད་གསལ་འཆར་བའི་གནས་སྤྱིར་གར་རྒྱུར་རིམ་
ཀྱིས་སྤྱད་པའི་རིམ་པ་ལས་ལྷགས་འབྱུར་གི་སྤྱོད་པ་བཞི་དང་། དེ་ནས་མྱི་ལ་
སྤྱད་པའི་རིམ་པ་ལས་ལྷགས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པ་བཞི་འོ་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་
ཚུལ་དང་། འོད་གསལ་གི་རྒྱུར་འོད་ཟེར་ལུ་ལས་ཀྱན་རྒྱུ་མའི་སྦྱུང་བཤེད་
གཙོ་ཤར་སྤྱོད་པ་ནི་རྣམ་འབྱུར་སའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། རྒྱུར་ལས་བསྐྱབས་པའི་སྦྱོར་གཉིས་རོ་རོ་དཔྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་རྣམ་
འབྱུར་ཡང་ཡིན་པས། གཙོ་ཤར་གཞུགས་ཀྱི་སྦྱུང་བཤེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་ཐངས་ཀྱི་
ཆ་ཡིན་པས་མ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་མིར་རྟོ། ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་
ལྟར་རྟོ། «ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག»ལ་ཡང་། སྤྱོད་དོན་འངམ་དཔལ་བྲགས་
པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱུར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁ་ཅིག་གིས། བསྐྱེད་རིམ་ནི་སྤྱོད་
མོང་བའི་དངོས་བྱུང་རྒྱུར་པ་ཅམ་གྱི་གདུལ་བྱ་སྤྱོད་དམན་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི།
མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་འདྲི་དཔས་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་རྒྱུགས་རིམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་
བའིན་ནོ་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལས། རྒྱགས་རིམ་ནི་དབང་བཞི་པའི་དོན་ཁོ་ནར་
སྐྱེས་པར་འདྲི་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས། སྤྱོད་པ་ཉིད་བཤད་པ་གནས་སྐབས་
ཀྱི་མོག་རྒྱུ་འཁོག་ཆེད་ཅམ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱུས་འཁོབ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཉེ་རར་ལྟར་བསྐྱེད་པས་ཆོག་ཟེར་བ་སོགས་རིམ་
གཉིས་ལ་བྲལ་འདྲི་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ལྟེན་རྣམ་འབྱུར་དང་རེས་
དོན་རྒྱུར་འབྲེལ་དུ་སྐྱེས་ཟེར་ཡང་། དེས་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི་ཅི་ཡང་མི་སེམས་
པར་སེམས་འཆོག་པ་ལ་བྱེད་པས། ལྷ་ཤར་གི་ལྷ་བཞི་བཞིན་རྒྱུར་བ་དང་། ལ་
ལས། སེམས་བདེ་གསལ་མི་རྒྱག་པ་ལ་གནས་པ་འདི་གོམས་པར་བྱས་པ་ཁོ་
ནས་སེམས་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་རྒྱུར་ཉེ་ཆོ་འདིར་སངས་རྒྱུས་
འཁོབ་པར་འདྲི་བ་སོགས་གསར་ལྷགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཞི་སྤྱོད་ཞིང་རྒྱུད་དང་།

ལྷ་བཅེན་གྱི་དཔྱད་སྒྲུབ་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པའི་བཤད་ཚུལ་ལྷ་ཚོགས་ཡོད་
 ལྷ་དང་། འདིར་རིམ་གཉིས་ཡ་མ་བུ་ལ་བཤེས་ཏེ་གྲང་དེའི་ཁྱི་བཞིན་དུ་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པར་གནས་པ་དང་། དེ་ཡང་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོན་པར་འདོད་དེ།
 «འདུས་པ་ཕྱི་མ་»ལས། སངས་རྒྱལ་ལྷ་མས་ཀྱིས་ཚོས་བརྟན་པ། །རིམ་པ་
 གཉིས་ལ་ཡང་དག་གནས། །བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཅི་རིམ་པ་དང་། །རྒྱགས་པ་ཡིན་
 ཅི་མ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་
 ལྷ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་
 ལ། འདུག་སྐོ་དབང་བཞི་རྣམས་པར་དག་པས་རྒྱད་མྱིན་པར་བྱས་ཤིང་།
 དབང་དུས་སུ་ཁས་སྲུངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲུབ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱངས་པའི་
 སྐོ་ནས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་ཡུ་རགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོན་པས་རྒྱགས་རིམ་
 གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་པ་བདེ་ལྷག་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱད་མྱིན་པར་བྱས། དེ་ནས་
 རྒྱགས་རིམ་ལན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྐྱོན་པས་ཤོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཆ་ཆར་བར་
 བྱ་དཔྱད་ཏེ། «ཐུགས་རིམ་»ལས། བསྐྱེད་རྒྱགས་གཉིས་ནི་མེ་རྟོག་དང་དེའི་
 ཁྱི་བཞིན་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ཡང་། ཐུགས་དངོས་པའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ནི་རྒྱགས་རིམ་གྱིས་སྦྱབ་ལ། ལུས་གཞུགས་སྦྱར་
 གནས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྦྱབ་ཅིང་། སྦྱ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་ལ་
 དཔྱད་སྒྲུབ་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གསུངས་ཏེ། ལམ་དུས་སུ་འདེད་དང་རྟེན་
 སུ་མཐུན་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡོད་དོ། ཞེས་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་མྱིན་
 པར་བྱས་པའི་རྒྱད་ལ་རྒྱགས་རིམ་སྐྱེ་ཡི། དེས་མ་ཐིན་ན་རྒྱགས་རིམ་གྱི་ཆ་
 འགའ་ཞིག་སྐྱེ་ཡང་། ལམ་བཟོད་དུས་པའི་རྒྱགས་རིམ་མི་སྐྱེ་བས་ཐོག་མར་
 བསྐྱེད་རིམ་དང་། དེ་ནས་རྒྱགས་རིམ་བསྐྱོན་པར་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་
 ལམ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོན་དཔྱད་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་
 ཡང་། «རིམ་ལྷ་»ལས་ཀྱང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་། །
 རྒྱགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ། །ཐབས་འདི་རྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱལ་

ཀྱིས། །སྤྲུལ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་དང་། «སྦྱོང་བརྩམས་»ལས།
 སེམས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ། །
 ཐབས་འདི་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས། །སྤྲུལ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་བཞག །
 ཅེས་གསུངས་སོ། དེ་ན་རང་འབྲས་རྣམས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་མེད་ཀྱང་ཡིན།
 སྤྲུལ་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱུད་དབྱེས་ཀྱི་གནས་སེམས་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་
 ཡིན་པར། རྩེ་མི་བར་དོ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྤྲོས་
 གསར་དུ་བཏགས་ནས་སྤྲུལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རོ་ཙམ་ཡིན་ཞིང་།
 འདི་ལ་བཏགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བཙས་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྩེ་རྩེ།
 «སྤགས་རིམ་»ལས། བསྐྱེད་རིམ་པས་ནི་དབྱེད་སྤྲུལ་གསལ་གྱི་ཡིག་དང་། དེ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་ཉི་དང་། ས་ཙན་གྱི་ཡིག་དང་། ལྷག་མཚན་སྤགས་ཀྱི་ཐབས་
 ལས་རང་ཉིད་ཉེ་ལྷན་རྣམས་པར་བྱེད་དེ་སྤྲོས་བསྐྱེད་ཅིང་བཏགས་པ་ཙམ་མོ་
 ཞེས་དང་། ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྲུལ་པའི་ཐབས་གྱུར་སྤྲོས་བཙས་པ་
 ཡིན་ལ། ཐབས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་སྤྲུལ་བཙས་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། སྤྲུལ་བཤད་ཙམ་དུ། རྣམ་པས་བཏགས་པའམ་སྤྲོས་བཙས་མིང་བསྐྱེད་
 པའི་སྤྲོ་ནས་བསྤྲོས་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྲུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཡིན་
 པས། ཐ་མལ་དུ་སྤྲང་བའི་མཉེན་པོར་གསལ་སྤྲང་དང་། ཞེན་པའི་གཉེན་
 པོར་རྒྱལ་བསྐྱབ་དགོས་མིང་། དེ་གཉིས་ལས་གྱུར་ཞེན་པ་སྤྲང་བྱའི་གཙོ་བོ་
 དང་སྤྲང་བ་པས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། «སྤགས་རིམ་»ལས། ཐ་མལ་པའི་རྒྱལ་
 གྱི་གཉེན་པོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་རྒྱལ་སྤྲོས་པ་ནི་གཙོ་བོ་
 ཡིན་ལ། ཐ་མལ་པའི་སྤྲང་བ་སྤྲོས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྤྲང་བ་ཁྱད་པར་
 ཅན་སྤྲོས་པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་མིང་། དེ་འདྲའི་ཐ་མལ་པའི་
 སྤྲང་བ་དང་ཞེན་པ་ཞེས་པའང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐ་མལ་རང་
 ག་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྲང་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུར་ཞེན་པའི་སྤྲོ་ལྷན་སྤྲུལ་ཡིད་པ་དེ་ལ་

བྱེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་རི་ལྷར་འཁོག་ཅེ་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གསལ་བཏབ་པའི་ཆེ་རི་ལྷར་གསལ་བཏབ་པ་བཞེན་གྱི་གསལ་བར་ལྷང་
 བའི་སྒོ་དེ་ཡང་ཡང་ཤོམས་པར་བྱས་པ་ལས། ཡིད་རྩེ་ཐ་མལ་པའི་ལྷང་བ་
 རྒྱལ་ཞེ། ཡེ་ཤེས་རང་ལྷང་ལས་བྱུང་པའི་དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷང་
 བ་འཁོག་མེད་དུ་སྒོ་ལ་འཆར་བས་ཐ་མལ་པའི་ལྷང་བ་འཁོག་པ་དང་། དེ་ལྷར་
 དུ། བརྟེན་པ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ན། ལཱི་ར་རྒྱལ་བརྟན་པོ་ཤོམས་པས་རང་ལ་ཐ་
 མལ་དུ་ཞེན་པའི་སྒོ་ལྷན་སྒྲེས་སྒྲུ་ཡོད་པ་དེ་འཁོག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དབང་
 ཤེས་ལ་ལྷང་བའི་ལྷང་བ་དེ་འཁོག་པ་མ་ཡིན་པར། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་མལ་
 པའི་སྒོ་ད་བཅུད་དུ་ལྷང་བ་དང་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་འཁོག་དཀོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 «ཐུགས་རིམ»ལས། སྤང་བྱ་ཐ་མལ་པའི་ལྷང་བཞི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་ལྷང་
 བའི་སྒོ་ད་བཅུད་མིན་གྱི། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྒོ་ད་བཅུད་དུ་ལྷང་བ་
 དེ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་དང་། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་པས་རི་ལྷར་
 སྤང་བའི་ཚུལ་ཡང་། «ཐུགས་རིམ»ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
 གྱིས་སྤང་བ་ལྷར་ས་པོན་སྤང་བ་སྐབས་འདིར་འོང་དོན་མེད་ལ། འཇིག་རྟེན་
 པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བ་ལྷར་ས་པོན་ཉམས་སྤྲད་ནས་མངོན་ལྷར་སྤང་བ་ཡང་མིན་
 ཅོ། །འོན་ཏེ་ལྷར་འཁོག་སྟམ་ན། སྒོ་བྱར་བའི་འགལ་རྒྱུན་གཞན་མེད་ན་
 རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དང་དེའི་ར་རྒྱལ་བཟུང་བའི་ཆེ་སྤར་
 བཤད་པ་ལྷར་གྱི་ར་རྒྱལ་དུ་འཕོ་རུས་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བཏབ་
 པའི་ཆེ་གང་གསལ་བཏབ་པ་བཞེན་དུ་ཤིན་དུ་གསལ་བར་ལྷང་བ་སྒྲེས་ན།
 ཡིད་རྩེ་ཐ་མལ་པའི་ལྷང་བ་རྒྱག་པའི་ཚུལ་དེས་ཐ་མལ་པའི་ལྷང་བཞེན་གཉིས་
 རྒྱག་པ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་དང་། «བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་»ལས་ཀྱང་། དེས་ན་ཐ་
 མལ་པའི་ལྷང་བ་འདི་སྒོ་རྩེ་འཁོག་དཀོས་ལ། དེ་འཁོག་པའང་ཐ་མལ་པའི་
 ལྷང་བ་འདི་ཅད་མེད་དུ་བསྟོམས་ནས་འཁོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཐ་མལ་པའི་ལྷང་
 བ་ཀྱུན་རྒྱལ་འབྱུག་པའི་སྒོ་འདི་ནང་དུ་བསྟུས་ནས་དོན་དམ་སྤང་བ་ཉིད་ལ་

སེམས་བབྱུང་བའི་སྐྱོན་ས་ཐ་མལ་པའི་སྤང་བ་སྒོ་ལྷལ་དུ་འཆར་བ་འཁོག་པ་
 ཡིན་པས། དེའི་སྤྱར་དུ་འང་སྤང་ཉིད་སྐྱམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་སྒོ་ལ་
 འཆར་བ་འཁོག་པ་དང་། རྟོན་ལ་ཡོད་པ་འཁོག་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཤེས་
 པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་གསུངས་སོ། ། རྟོན་གྱི་ཐ་མལ་པའི་སྤང་བ་དང་ཞེན་
 པའི་རྟོ་རྟོ་རྟོ་འཛིན་ཚུལ་ལ། བཅས་པ་ཁ་ཅིག ཐ་མལ་པའི་སྤང་བ་ཉོན་
 གྱིབ་དང་། ཞེན་པ་ཤེས་གྱིབ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལ་ལས། གཉིས་ཀ་ཉོན་གྱིབ་
 དུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ལྷགས་སྐྱེས་བཞེད་ཚུལ་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་།
 སྤྱིར་ཐ་མལ་པའི་སྤང་བ་ཞེན་འདི། དག་པའི་སྤྱད་བཅུད་བསྐྱམ་པ་ལ་བར་དུ་
 གཙོད་པའི་གཤམ་ཡིན་པས། དག་པའི་སྤང་བ་ཞེན་བརྟན་པོ་ལ་གོམས་པ་ཆེར་
 གྱིན་པས་མ་དག་པའི་སྤང་བ་ཞེན་སྒོ་རྟོ་རྟོ་འགགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་
 རང་གི་དངོས་གཉེན་གྱིས་རྒྱུན་གཙོད་པས་སྤྱིར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱིབ་པ་སྤྱིར་ཚུལ་
 མིན་པས་སྤྱིབ་པར་མི་འདོད་ཅེས་གྱིས་ཀྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་འགའ་ཞིག་
 བཞེད་དོ། །

ཡིན་ནའང་། སྤྱད་བཅུད་ཐ་མལ་དུ་སྤང་བའི་ཞེན་པའི་རྩ་བ་ནི་སྤྱད་
 བཅུད་ལ་བདེན་པར་སྤང་བ་དང་བདེན་པར་ཞེན་པ་འདི་ལ་བྱག་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱད་བཅུད་གདམས་པའི་མཛོད་འཛིན་རྩི་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཛོའི་«བདེ་མཚན་
 བསྐྱེད་རིམ་»ལས། ཐ་མལ་སྤང་བཞིན་གྱི་གཙོ་བོ་བདེན་སྤང་དང་བདེན་ཞེན་
 ཡིན། ར་བདེན་པར་བབྱུང་བས་གནས་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་འཁོར་གྲོགས་ཐམས་
 ཅད་ལ་ངའི་ཞེས་བདེན་ཞེན་གྱིས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། ཐ་མལ་
 པའི་ལུས་འདི་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལྟ་སྤྱིར་བབྱུང་བས་འཁོར་པའི་རྩ་བ་གཙོད་པ་
 ལ་མི་མན་ཁིང་། སྤང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་སྤང་ཆ་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤར་ན་
 དེས་རོར་སྤྱང་ཉིད་བསྐྱམས་པས་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། སྤང་ཆ་ལྟ་སྤྱིར་ཤར་
 བས་བསྐྱེད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ། སྤྱོད་ཅིག་གི་ལྷོང་ནས་ཚོགས་གཉིས་བྱུང་དུ་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་ཚོགས་རྒྱུས་པའི་ཚབས་ཏ་ཅང་ཆེ་བ་དང་། ལྷག་པར་ལྟ་

བས་ཟིན་ན་འཁོར་ཅ་གཙོད་པ་ལ་རྒྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞེ། «བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་
 མོ་»ལས། རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སལ་ཆེར་སྤར་སྟུགས་ལྟའི་འཁོར་ལོ་གཙོ་
 ཁོར་སྐྱམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་འདྲའི་ལྟའི་འཁོར་ལོ་སྐབས་ཅན་གྱང་ཆོས་སྐབས་
 ཅན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟར་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ལྟགས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་སྐབས་
 ཅན་སྟུ་མ་ལྟར་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། དམིགས་པ་ལྟ་ལ་དམིགས་ནས་
 རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ངེས་པའི་སྟོང་འཕྲིན་རྣམ་ཉིན་དང་བཞིན་
 པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བ་རྣམ་པ་སྐབས་ཅན་དུ་སྐྱམ་པའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་
 མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྐྱམས་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་བྱས་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་གང་སྐྱམ་སྐབས་ཅན་འཁོར་བའི་ཅ་བ་བདག་འཛིན་
 དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་དུ་སོང་ནས་སྤྱིད་པའི་རྟུག་བསྐྱལ་
 མཐའ་དག་ལས་སྐྱལ་བའི་རྒྱར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དོན་ཆེན་པོ་དཔག་པར་དཀའ་
 བའི་གནས་འདི་ལ་ངེས་པ་ཉིད་དགོས་སོ། ཞེས་དང་། ཡང་། མ་དག་པའི་སྟོང་
 འདི་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྟུ་མ་ལྟར་སྐྱམ་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་ཤེས་
 རབ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་སྐྱམ་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཆ་ནས་བསྟོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་འཛིན་སྤངས་ཅན་
 དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཀའི་ངོ་ཙོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་།
 དེའི་བསྟོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་སྟགས་ཀྱི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་
 བསྟོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་པས། ས་རོལ་དུ་སྐྱིན་པའི་ཐོག་པའི་བསྟོད་ནམས་
 ཀྱི་ཆོགས་ལས་ཆེས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ལ། བསྟོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཇི་ཅམ་
 བྱུང་བྱགས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བྱུང་བྱགས་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས།
 དམིགས་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་སྟོང་ཉིད་
 ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་སྟོང་ལྟ་བུ་ལས་བདེན་འཛིན་
 ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བའི་རྒྱས་པ་བརྒྱ་འབྱུང་གིས་སྟག་པ་ཡིན་པས། སྟོང་གཅིག་

ཉིད་འཁོར་བའི་ཙ་བ་གཙང་པ་ལ་ལྷ་ས་པ་མཐུ་ལྷ་བྱ་ཆོགས་གཉིས་བྱད་པར་
 ཅན་བྱ་རྩ་རྩེས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་ལེགས་པར་འབད་ནས། དལ་བའི་
 ཉིན་ལ་ཉིད་པོ་ལེན་པར་བྱས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བ་མལ་པའི་སྤང་བ་
 རྟོག་དགོས་པའི་གཙུག་པོ་ཡང་། སྤང་སྟོགས་ལྟའི་འཁོར་ལོ་སྟོན་པ་བམས་ཅད་
 སྤང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་དུ་འཆར་བའི་ཆེད་ཡིན་པས། དཔེར་ན། བཅུ་མ་
 བཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡུན་རིང་པོར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་
 ཐོབ་པ་དག་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་སྟེ་ཆོགས་པ་འདི་བམས་ཅད་སྤང་ལ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་སྟུ་མ་ལྟར་མཉམ་བཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཆར་བ་ལྟར། འདིར་
 ཡང་སྟོན་དུ་སྤང་ཉིད་བསྟོམས་ནས་དེ་ལས་ལངས་པས་སྟོ་དེའི་མི་མ་ཡལ་བར།
 བར་མ་ཆད་དུ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་སྟོན་པ་ན། དེ་རྣམས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 སྟུ་མ་ལྟར་འཆར་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་རིམ་པ་དང་པོར་སྤང་སྟོགས་ལྟའི་
 འཁོར་ལོ་བམས་ཅད་སྤང་སྟུ་མ་ལྟར་བསྟོམས་པ་འདི་ནི་རྟོགས་རིམ་གྱི་
 རྟོགས་པ་ཡོངས་རྟོགས་སྟེ་བའི་བབས་ཀྱི་རྒྱད་ཁྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྤང་
 ཉིད་མ་བསྟོམས་ན་རྟོགས་རིམ་ཁྲིན་བྱེད་དུ་མི་འགོ་ན། «ལྟགས་རིམ་»ལས།
 རིམ་པ་དང་པོའི་བབས་སུ་སྤང་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དགོས་ཏེ། རིམ་པ་དང་
 པོ་ནི་རྟོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཡོངས་རྟོགས་སྟེ་བའི་བབས་ཀྱི་རྒྱད་ཁྲིན་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ལ། སྤང་ཉིད་མ་བསྟོམས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲིན་པ་སྟབ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་། རྟོག་ལྷན་མཁས་པ་ལ་སྟེ་བའི་དོགས་པའི་གནས།
 འཆིང་བའི་ཙ་བ་བདག་འཇིག་དང་རྣམ་པ་འགལ་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ལྟ་བ་མེད་ན། འཁོར་བ་ལས་སྟོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཉིད་པོ་སྤང་བར། ཚུད་པ་
 འདི་དང་འདིའི་ལན་བྱས་ཚུལ་འདི་རྣམས་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དགོས་པ་ཡིན་
 པར་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་ཁྱོས་ཤིག་ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། ཡང་
 «བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་»ལས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཙུག་པོའི་ལམ་གྱི་ཆ་དག་ནི།
 མར་སྤྱང་གཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ། ཡར་འབྲས་ཀྱི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ།

བར་རྒྱལ་སྤེལ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་གསུམ་ནི་གཞི་མཐུན་ཏུ་ཐུར་པའི་བསྐྱེད་
 ཚུལ་དེ་དགོས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་ཀྱི་འཆི་བ་ཆོས་
 རྒྱར་འབྱེད་པའི་ལམ་འབྱེད་ཡང་། ཐུང་གཞི་གཞི་ཏུས་ཀྱི་འཆི་བ་ནི་ཐུང་
 སྐྱེས་སྐྱེས་པས་རྒྱས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་ཐུར་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་རྒྱུད་ལྟེན་ཡུལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
 གཉིས་དབྱེར་མི་མེད་པའི་ཆོས་སྤྱིའི་བདག་ཉིད་ལ་ད་ལྟལ་བཞག་པའི་ཆོས་སྤྱིའི་
 ལམ་འབྱེད་རྒྱལ་པ་དེ། རྒྱལ་སྤེལ་རིམ་སྐབས་ཀྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་མངོན་ཏུ་བྱས་
 པས་ཐ་མལ་གྱི་འཆི་བ་ཞེགས་པའི་ལམ་ཏུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་མཐོན་ལྟེན་ཏུ་འཕྲོ་བ་དང་།
 བར་རྒྱུ་མོངས་སྤྱར་འབྱེད་པའི་ལམ་འབྱེད་ཡང་། ཐུང་གཞི་གཞི་ཏུས་ཀྱི་བར་
 རྒྱུ་གཉིས་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་ཅིག་ལྟེན་ཆེན་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་གིས་
 ཉེར་ལེན་ལས་བར་རྒྱུ་ལྟེན་ཆེན་པོའི་ཡང་འཇམ་ཆོས་ལྟར་མིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་
 ཡུས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུད་ལྟེན་མོངས་སྤྱོད་རྣམ་པ་
 སྐྱེས་བསྐྱེད་པས་རྒྱལ་སྤེལ་རིམ་སྐབས་ཀྱི་ཐ་མལ་བའི་བར་རྒྱུ་ཞེགས་པའི་རིམ་
 པ་གསུམ་པའི་རྒྱུ་ཡིས་དང་། ལམ་ཏུས་ཀྱི་མོངས་སྤྱོད་ལྟེན་ཏུ་འཕྲོ་བ་དང་།
 རྒྱུ་ལྟེན་ལྟེན་པའི་ལམ་འབྱེད་ཡང་། ཐུང་གཞི་གཞི་ཏུས་ཀྱི་བར་རྒྱུ་བ་
 དེས་པ་མའི་ཁྲ་ཁྲག་གི་དབྱུས་སུ་རྒྱུ་ལྟེན་པ་བཟུང་ནས་ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པ་གི་ཡུལ་
 ཏུ་ཐུར་ཏེ། དེ་དག་དང་ཐུན་མོང་གི་བྱ་བ་བཟུང་ནས་སྤྱོད་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་རྒྱུད་ལྟེན་མོངས་སྤྱོད་གཏུལ་བྱའི་རྒྱུ་ཏུ་ཁམས་རྣམས་པ་བཟུང་
 པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལམ་འབྱེད་བསྐྱེད་པས་རྒྱལ་སྤེལ་རིམ་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་གཤམ་རྒྱུ་མའི་
 རྒྱུ་དང་བྱགས་དག་པ་རྒྱུ་ལྟེན་འོད་གསལ་གཉིས་ཆོགས་པའི་རྒྱུ་པའི་བྱུང་
 འཇུག་པ་དེས་གཏུལ་བྱའི་རྒྱུ་ཏུ་བསམ་བཞིན་ཁམས་རྣམས་པའི་ཡུས་བཟུང་
 བསམ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལྟེན་པ། ལམ་ཏུས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལྟེན་ཏུ་འཕྲོ་བ་ཞི་
 རིམ་པ་དང་པོའི་རྒྱུ་གསུམ་ལམ་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་འདི། རིམ་པ་གཉིས་
 པའི་རྒྱུ་གསུམ་མཐོན་ལྟེན་དང་། འབས་ཏུ་རྒྱུ་གསུམ་རྒྱུ་ལྟེན་ལྟེན་ཏུ་ཐོབ་

པའི་དགེ་ཙམ་སྒྲིབ་པ་ཡང་། «ལྷགས་རིམ་»ལས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐྱུང་གཞི་
 དང་སྐྱེད་ལྗེད་རྩོམ་འཕྲོད་དགོས་ལ། རྩོམ་འཕྲོད་ལྷགས་ཀྱང་སྐྱེ་འཆི་བར་རྩོམ་གསུམ་
 རི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས་ཞེས་དང་། ཡང་། སྐྱུང་གཞི་དང་
 བསྐྱེགས་ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་དང་པོས་
 གཉིས་པའི་རྒྱ་ལྗེད་ཚུལ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་བཟན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། ། རོ་ན་སྐྱུང་གཞི་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་ཤི་བར་རྩོམ་སྐྱུང་ལྗེད་ལམ་
 ལྷིས་རི་ལྷར་སྐྱུང་ཞེན། «བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་»ལས། འདིར་ནི་སྐྱེ་ཤི་བར་
 རྩོམ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིམ་སྐྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ཤི་
 བར་རྩོམ་ཆེན་ཉིད་པའང་ཡིན། དེ་བྱེད་ཡང་ཡིན་པ་མི་མྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་གསུམ་མངོན་དུ་འཕྱར་བ་ལ་སྐྱིབ་པའི་དེ་མ་མེལ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། མེལ་ས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མེད་ནས་མངོན་དུ་ཕྱར་ཐེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བདག་
 འཛིན་སྐྱུང་བ་ལྟ་བུའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བདག་འཛིན་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
 པའི་ལམ་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཤིང་། བདག་འཛིན་རྒྱན་ཆད་པའི་དོད་ལ་གཞན་དེ་
 དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་འདིར་
 ནི་སྐྱུང་གཞི་གསུམ་པོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས། གསུམ་པོ་དེ་དངོས་
 མི་འཕྲུང་བར་བྱས་ནས་དེའི་དོད་དུ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ལམ་དུས་དང་
 འབྲས་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་འཕྲུང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་སྐྱུང་ལྗེད་རིམ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱུང་
 གཞི་གསུམ་པོ་སྐྱུང་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ། ཞེས་དང་། ཡང་། བསྐྱེད་
 རིམ་རྒྱལ་ས་རིམ་སྒྲིབ་ལྗེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟེན་ན། ལྷག་པའི་
 ལྷན་རྒྱུད་ཀྱིན་གྱིས་རྒྱ་བས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཆེན་པོ་སྐྱུང་ཞིང་བསྐྱེད་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུབ་པ་ཆེ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིམ་སྐྱུང་རྒྱལ་ས་རིམ་ཐབ་མོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་
 པའི་མཐུན་ཕྱེན་རྒྱུ་བ་ཅིང་འགལ་ཕྱེན་མེལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཙ་མོ་ནི་གཞི་
 དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་རྩོམ་པ་རི་བཞིན་དུ་དངོས་སྐྱུང་ལ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་ས་
 རིམ་པས་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་ཤི་བར་རྩོམ་པོ་ལྷན་ཞེན་གྱི་ས་པོན་མ་ལུས་པ་སྐྱུང་ས་

ནས་སྐྱུ་གསུམ་དངོས་སྐྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་དུ་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་
 བྱི་བར་དོ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་དངོས་སྐྱུ་མ་སྒང་ཡང་ཡིད་རྩེར་མཆུངས་པ་
 དང་། དངོས་སྐྱུ་སྐྱུ་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པར་མ་སྒང་ཡང་ཡིད་རྩེར་དེ་དང་
 མཆུངས་པའི་ནམ་པ་ཅན་རྣམས་རིམ་དང་ནམ་པ་རྗེས་སྐྱུ་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་
 རིམ་གྱིས། བ་མལ་པའི་སྐྱེ་བྱི་བར་དོའི་རྣམ་ཞེན་མངོན་ལྟར་པ་མགོ་མནན་
 པའི་སྒོ་ནས་རྣམས་རིམ་གྱི་སྐྱོན་བྱེད་དུ་འགོ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམས་རིམ་སྐྱོན་བྱེད་དུ་འགོ་བའི་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་མཆོན་
 ཉིད་ཆར་བ་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་པར་བྱང་། སྐད་ཅིག་དཀྱིལ་བསྐྱེད་
 ཅམ་དང་། ལྟ་དཔའ་ཤོ་གཅིག་པ། དཔའ་མོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་སྐྱོན་པ་ཅམ་ལ་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱེད་སྐྱེད་མི་འོང་སྟེ། མ་མཐའ་ཡང་ལྟ་ལྟ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལ་བཞུགས་ན་གདགས་གཞི་ཕྱང་ཤོ་ལྟ་སྐྱེད་བྱེད་ཆར་བས་ཁམས་དང་སྐྱེ་
 མཆེད་བྱང་དེར་འདུས། འོན་ཀྱང་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་ཤོ་གཅིག་པ་ལ་ཕྱག་
 མཆོན་སྟགས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་གནད་ཆ་ཆར་བར་ཡོད་པ་རྗེ་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་རིམ་པས་སྐྱང་ཁམས་
 སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའང་རྣམས་རིམ་གྱི་སྐྱུ་ལུས་རལ་དུ་འདོན་པའི་ཆེད་
 དང་། ལུས་ཀྱི་རྩ་ཁམས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའང་འོད་གསལ་རལ་དུ་འདོན་པའི་
 ཆེད་དང་། བྱིན་གེ་རྩ་ཁམས་ཐམས་ཅད་རོ་དེའི་དཔེར་མེད་དུ་བྱས་པས་རྒྱང་
 དཔུ་མར་བྱགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པ་ནི།
 «བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་»ལས། གཞན་ཡང་ད་ལྟ་རང་གི་ལུས་སྐྱེ་དང་། ལུས་ཀྱི་
 ནང་གི་གནས་སོ་སོ་རྣམས་སྐྱ་ལྟ་བུ་བཞོད་པ་སྐྱང་ཤོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་
 མཆེད་དེ་དང་དེའི་རོ་རྩར་མས་ཤིང་དེ་དག་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་མོས་པ་
 ཡང་ཡང་བརྒྱམས་པས། རྣམས་རིམ་གྱི་སྐྱེད་པས་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་
 གནས་དེ་དང་དེ་ནས་བསྐྱེད་སྐྱེད་པ་དང་། འདུས་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བ་
 སྟགས་ཆེས་སྐྱ་ཞིང་ལྟར་བའི་སྐྱོན་བྱེད་དུ་འགོ་ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཞན་ཡང་«བསྐྱེད་རིམ་»ལས། རགས་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 དང་། སྤ་བརྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
 རིམ་སྒྲིབ་ལྟར་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་། «རིམ་ལུ་གསལ་སྒྲིབ་»ལས། སྦྱིར་བསྐྱེད་
 རིམ་སྤ་རགས་རྫོགས་པར་སྒྲིབ་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་ཀྱན་སྐྱེད་པའི་དགེ་ཆ་སྒྲིབ་ལྟར་
 ཡིན་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡུས་དཔེན་སྐྱེ་བའི་སྒྲིབ་ལྟར་དུ་འགྲོ་ལོ། །ལྟར་པར་
 དུ་རྟོར་བའི་ནང་དུ་ལུག་མཆོད་ནམ་ཐིག་ལེ་སྤོ་སྒྲིབ་པ་ནི། རྩུང་གི་རྩུང་
 གཉིས་རྩུ་ཀྱིར་རྩུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་བཤད་པའི་
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་དྲངས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡུས་དཔེན་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས། སྤ་མའི་
 བསྐྱེད་རིམ་དང་དེ་ལྟར་འབྲེལ་བའོ། ཞེས་དང་། «བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་»ལས་
 གྲུང་། བསྐྱེད་རིམ་པས་དགའ་བ་ཞི་སྒྲིབ་པའི་ཐབས་ཉིད་དུ། རྫོགས་རིམ་པའི་
 དགའ་བ་ཞི་འབད་མེད་དུ་དྲངས་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་ནི། བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་
 གྱི་སྒྲིབ་ལྟར་དུ་འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་འང་འདྲིའི་སྒྲིབ་སྤོ་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་པས་
 འདྲི་ཡོན་ལམ་དུ་ལྟེན་པ་དང་། ཉན་མོངས་ལམ་དུ་ལྟེན་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་
 འདྲི་འབད་ཞིག་ཡིན་པས། འདྲི་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ལེགས་པར་མ་ཉིད་ན་བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་གཞི་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་«དེ་
 ཉིད་»ལས། བསྐྱེད་རིམ་པས་བདེ་སྦྱར་སྦྱར་བ་མ་བྱུང་པར་རྫོགས་རིམ་པས་
 བདེ་སྦྱར་སྦྱར་བ་མཆོད་ཉིད་ཆང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྟེ་
 རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པ་མེད་ན། རྫོགས་རིམ་པའི་ཡུས་དཔེན་གྱི་ཆོ་རིགས་བརྩ་
 བས་རིགས་གཅིག་གི་བར་གྱི་ལྟེ་སྦྱར་གང་སྦྱར་ཐམས་ཅད་འཆར་བ་དང་།
 ཐམས་དཔེན་མན་ཆད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཞིའི་མཐར་སྒྲུ་མའི་སྦྱ་རྩེས་མཐུན་པར་ཡིད་
 རོར་སྒྲུབ་ཅིག་གིས་སྤང་བ་དང་། སྦྱོ་རྟོན་ནང་ཡུས་དཔེན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་
 དེ་ནི་སྦྱང་པོ་ལྟ་དང་། ཁམས་དུག་སྦྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བཅས་ཁག་བཞིས་
 བདེ་ལ་རིམ་གཡར་ཟེར། བསྐྱེད་རིམ་ལ་གཙོ་བོ་གཞུགས་ཀྱི་སྦྱང་པོ་དང་ཆོར་
 བའི་སྦྱང་པོ་སྒྲིགས་སྦྱང་པོ་ལྟ་དང་། གཞུགས་ཁམས་སྒྲིགས་ཁམས་དུག

གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་ལ་སྐོས་སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བཅས་ཆང་མ་ལྟ་ལ་སྒྲིམ་
 མོག་ལྟ་དང་རྩོད་ལྟར་མེད་ཀྱི་བསྒྲིམས་ནས་དཔེར་ན་མིག་ལ་ས་ཡི་སྤྱིར་པོ་
 དང་། རྩ་བ་ཕྱག་ན་རྩོད་ཤིང་། རྩ་ལ་ནམ་མཁའི་སྤྱིར་པོ་ལ་སྐོས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 ཡང་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན་གསང་འདུས་ལྟ་ཆོག་ས་སྤྱི་མཆེད་གཉིས་
 ཡོད་པ་དེ་དག་རང་གི་ལྷན་གྱི་ཆ་སྤྱི་མཆེད་ལ་བསྒྲིམས་ནས་(དེའི་ཆོག་
 གྲོ་ལ་ཡོད་ན་བཤད་བཤད་དེ་ཡོད་) ལྷན་གྱི་ཆ་སྐོས་ལ་ལྟ་དེ་དང་དེ་ཡིན་པའི་མོས་
 པ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ་ལྷན་དཔེན་ཞེས་ཟེར། ལྷན་དཔེན་
 སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེན། དཔེར་ན་རིགས་བརྒྱ་ནས་རིགས་གཅིག་ལ་
 འདུས་ཏེ་རིགས་བརྒྱ་ནས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟ་ལ་འདུས། དེ་ནས་རིགས་གསུམ་
 མགོན་པོ་ལ་འདུས། དེ་ནས་རྒྱལ་བ་རྩོད་ཆེ་འཆར་ལ་འདུས་ནས་དེ་ལྟར་རིགས་
 བརྒྱའི་ལྷན་དཔེན་དང་། རིགས་ལྟའི་ལྷན་དཔེན། རིགས་གསུམ་གྱི་ལྷན་
 དཔེན། རིགས་གཅིག་གི་ལྷན་དཔེན་སྐོས་ལྷན་དཔེན་ཁག་མང་པོ་ཡོད།
 རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟའི་ལྷན་དཔེན་གྱི་ཆེ་རིགས་བརྒྱ་ནས་རིགས་གཅིག་གི་བར་གྱི་ལྟའི་
 ལྷན་གང་ལྟར་ཐམས་ཅད་འཆར་བ་དང་། སེམས་དཔེན་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟར་པ་
 བཞིའི་ཐམས་ཅད་ལྟའི་ལྷན་ལྟའི་ལྷན་ལྟའི་ལྷན་ལྟའི་ལྷན་ལྟའི་ལྷན་ལྟའི་ལྷན་ལྟའི་
 སེམས་དཔེན་མན་ཆད་ཟེར་བ་ནི་དང་པོ་ལྷན་དཔེན་དང་། དེ་ནས་རྒྱལ་
 དཔེན། དེ་ནས་སེམས་དཔེན་ཞེས་བརྩོད་གོས་ལ། སེམས་དཔེན་མན་ཆད་ཀྱི་
 ལྟར་པ་བཞིའི་ལྷན་ལྟའི་ལྷན་ལྟའི་ལྷན་ལྟའི་ལྷན་ལྟའི་ལྷན་ལྟའི་ལྷན་ལྟའི་
 ཆད་ཀྱི་ལྷན་ལྟའི་ལྷན་ལྟའི་ལྷན་ལྟའི་ལྷན་ལྟའི་ལྷན་ལྟའི་ལྷན་ལྟའི་ལྷན་ལྟའི་
 གི་མོས་པ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་ལངས་དགོས་པ་དང་ཡིད་སྒྲིན་གྱིས་ལངས་དགོས། དེ་
 བཞིན་སེམས་དཔེན་མན་ཆད་ལ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དངོས་ལ་དཔུང་བ་བྱས་པ་དེ་
 མེད་པར་སྒྲིམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔུང་བ་བྱ་བ་ཞིག་དང་། སྒྲིམ་པའི་
 ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཞིག་ཡིན།

དེ་མན་ཆད་ཡོ་རྒྱལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མེད་ཅིང་།

དེ་མེད་ན་དེ་ལས་མཐོ་བའི་རྣམས་རིམ་རྣམས་དེ་བས་ཤུང་མི་འདྲ་བས།
 རྣམས་རིམ་རྒྱུད་ཐེན་པས་གསུངས་པ་བཞིན་སྟེ་བར་འདྲོད་ན། ཐོན་ཏུ་བསྐྱེད་
 རིམ་མཐར་ཐིན་པ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམས་རིམ་དེ་
 བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམས་པ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་འདྲོད་ན་
 དེས་པར་ཏུ་རིམ་པ་དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཐིན་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
 རྒྱུར་ཤུང་འགས་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ལུས་དཔེན་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་དང་རྣམས་རིམ་
 གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་ལའང་སྟོང་ཉིད་རྣམས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྟར་
 བར་བ་དང་མ་བར་བ་གཉིས། བར་བ་ལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བས་སྟོང་
 ཉིད་རྣམས་པ་ཡིན་མིན་གཉིས། བདེ་བདེས་སྟོང་ཉིད་རྣམས་པ་ལའང་རྩ་རྒྱུང་
 གི་རྒྱུང་གཉིས་དབྱ་མར་བཅུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་ཤུང་བའི་བདེ་བ་ཡིན་མིན་
 གཉིས་ཡོད་པས། བསྒྲོམས་སྟོངས་ཀྱིས་རྒྱུང་གཉིས་དབྱ་མར་ཐིམ་པས་ལུལ་
 ཅན་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུད་པར་ཅན་སྟེས་པ་དེས། ལུལ་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོན་
 ཏུ་བྱེད་པ་ནས་རྣམས་རིམ་པར་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། «རིམ་ལྷ་གསལ་སྟོན་»ལས།
 འོན་ལུས་དཔེན་ལ་རིམ་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུལ་ན། ཤུང་
 འགས་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ལུས་དཔེན་འདི་ལ་སྟོང་ཉིད་རྣམས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྟར་
 བར་མ་བར་གྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་གཉིས་དང་། བར་བ་ལ་ཡང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྣམས་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྣམས་
 པ་ལ་ཡང་རྩ་རྒྱུང་གི་རྒྱུང་གཉིས་རྒྱ་རྒྱུ་བཅུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་ཤུང་བའི་བདེ་
 བ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་སྒྲོན་པས་
 ཤུང་འགས་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ལུས་དཔེན་ནི་རྣམས་རིམ་ཉིད་ལ་འཛག་གོ། །ཞེས་
 དང་། ཡང་། ལྟན་སྟེས་རྣམས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་ཏུ་འཛག་པ་ནི་རྒྱུང་ཐིམ་
 པའི་དབང་གིས་གནས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར།
 བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་མཐུན་རྣམས་འབྱོར་དང་རྣམས་རིམ་གྱི་དབྱེ་མཚམས་ཤུང་ལྟན་སྟེས་
 ཀྱི་བདེ་བས་འབྱེད་པ་དང་། མདོ་སྟགས་ལམ་གྱི་རྒྱུར་ལུལ་ཤུང་གཙུག་ཏུ་འདི་

ཉིད་ནས་བྱུང་ཞི། བར་ཕྱིན་ཐོག་པ་དང་། རྒྱུད་ཕྱེ་འག་མའི་ལམ་གྱིས་སྤྲོད་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས། བསྐྱེད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་མཐའ་
 ཡས་པའི་ཤོགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྤྱིའི་རྣམས་པ་རྣམས་སྤྲོད་ཀྱས་ཀྱིང་།
 སྤྲོ་མོ་སྤྲོད་མི་ཀྱས་པས་འཆར་རྒྱ་བ་ལ་དུས་ལྷན་རིང་པོ་འགྲོ་ཞིང་། «སྤྲོ་མོ་
 ཀྱི་ལམ་»ལས། རྟོགས་དུས་ཀྱི་ཚྭ་བྱུང་གཅིག་ལ་ཤེས་སྤྱིའི་ལམ་ལྷན་པ་སྤྲོད་བར་
 ཀྱས་པའི་ལྷན་བྱུང་ནི་ལྷན་ཅན་ལྟེན་གྱི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་དེས་ལྷན་
 སྤྲོད་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རོན་གྱི་འདྲ་གསལ་ཐོབ་པ་ན་རྒྱུད་སྤྲོ་
 མ་ལྷན་པ་ཐེམ་པས་ཤེས་སྤྱིའི་སྤྲོ་མོ་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པ་ཉི་མོ་སྤྲོད་པའི་ལྷན་འབྲུག་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའང་གནད་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྷ་ལ་ཤར་བ་དང་མི་ཤར་བ་གཉིས་ལས། ལྷ་ལ་ཤར་ཚུལ་ནི་སྤྲོད་
 བའི་ཆ་ནས་ལྷ་སྤྲོད་ལྷན་པ་དང་། མི་སྤྲོད་མིས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལྷ་སྤྲོད་
 སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་འཛུལ་ཡིན་པ་དང་བདེ་སྤྲོད་དཔེར་མེད་ཀྱི་
 རྣམ་འཛུལ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་བསམ་སྤྱོད་གཏོང་དགོས། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་སྤྲོད་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་གཞུང་རྣམ་ལྷན་ཤར་བ་དང་མི་ཤར་བ་གཉིས་ལས། ཤར་བ་དེ་ལ་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བས་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་མིན་གཉིས། ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་ནི་སྤྲོད་པ་ལྷན་པ་ཀྱི་བདེ་བས་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་
 གཅིག་དང་མིན་པ་གཅིག་ཉིད་གཉིས་ཡོད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་དེ་ལ་
 སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ཅིག་ཡོད་ཅིང་། བདེ་བ་འདིས་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ལ་
 ཡང་རྩ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་དཔེ་མར་བཅུད་ནས་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་
 ཡིན་པ་ཅིག་དང་མིན་པ་ཅིག་ཉིད་གཉིས་ཡོད། རྩ་རྒྱུད་མའི་རྒྱུད་དེ་དཔེ་
 མ་ལ་བཅུད་ནས་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཐེམ་པ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བདེ་བ་
 དང་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་རིམ་གྱི་བདེ་བ་ཡིན། བདེ་བ་དེས་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་
 རྩ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་དཔེ་མར་བཅུད་ནས་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལ་
 གཉིས་ཡོད། བསྐྱེད་པས་སྤྲོད་པས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་དཔེ་མར་ཐེམ་པ་ཐེར་བའི་

བསྐྱེད་པ་སྟོབས་དེ་ནི་དཔེར་ན་མི་དུས་རྒྱུང་གི་རྒྱུད་གཞིས་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཐིམ་པ་མ་ཡིན་པར་མ་མི་གོང་ནས་རྒྱུང་གི་རྒྱུད་གཞིས་དབྱ་མ་ལ་ཐིམ་པ་སྟེ་དེ་
 ཡང་བསྐྱེད་པ་པོའི་སྟོབས་གྱིས་ཐིམ་པ་ལ་ཐེར་ཞིང་། བསྐྱེད་པ་པོའི་སྟོབས་གྱིས་
 ཐིམ་པ་དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་ལྟ་སྟེས་གྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་སྟེས་པ་དེས་ཡུལ་སྟོང་
 པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་སྟུང་བ་ནི་སྐྱེས་ལམ་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན། ཐིམ་པ་དཔེན་
 མན་ཆད་གྱི་སྐབས་ལ་རྒྱུད་དབྱ་མ་ལ་ཐིམ་ཐེད། ཐིམ་པ་དཔེན་གྱི་སྐབས་ལ་
 ཐབས་ཤེས་གཞིས་ཡོད་དེ་གཅིག་ནི་དངོས་གྱི་རིགས་མ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དབྱ་
 མ་ལ་ཐིམ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་དང་། ཡང་མ་མི་བར་སྐྱག་ནས་མི་
 དུས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་ཐིམ་སྟེ་ལྟ་སྟེས་གྱི་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་
 ཉིད་བསྐྱེད་པ་ཐབས་བཅས་ཐབས་ཤེས་གཞིས་ཡོད། བསྐྱེད་པ་སྟོབས་གྱིས་རྒྱུད་
 དབྱ་མ་ལ་བྱག་ས་ན་ཡང་སྟེང་ཁར་ཐིམ་དགོས་པ་ལས་སྟེ་པོ་ལ་ཐིམ། མགྱུན་པ་
 ལ་ཐིམ། དཔལ་བ་ལ་ཐིམ་པ་བཅས་གྱིས་གོ་མི་ཆོད། དང་པོ་གནས་གཞན་
 དག་ལ་ཐིམ་ནའང་སྟེང་ཁར་ཐིམ་པ་དེ་ཉ་ཅང་ཁག་ཤོས་ཡིན། རྒྱུད་ལ་མ་བའི་
 རྒྱུད་ལྗང་ལ་ལྟ་ལག་གི་རྒྱུད་ལྗང་ཐེར་བ་སོགས་རིགས་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པའི་
 ནང་ཐིམ་ཁག་ཤོས་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ཡིན། བྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ཐིམ་དགོས་
 ན་ཡང་ན་དངོས་གྱི་རིགས་མ་བརྟེན་པ་དང་། ཡང་ན་མི་དུས་བར་སྐྱག་དགོས་
 ཤིང་། མི་དུས་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐིམ་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་
 གསང་སྐྱག་གྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་ཐེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་བདེ་བ་དེ་བདེ་བ་
 ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིག དཔེར་ན་ཡུས་སེམས་ཤེན་སྦྱངས་གྱི་བདེ་བ་ཞེས་ཞི་
 གནས་ཐོབ་དུས་གྱི་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་གོ་མི་ཆོད་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་རྒྱུད་ལྗང་ལ་མཁའ་མཁའ་སྟོན་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཡོང་
 ཐབས་ཤིག་ཡོད། སྟོན་ལ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུད་སྟེ་ལ་འགྲོ་བ་དེ་བཀག་ནས་རྒྱུད་
 ཐིན་དེ་བདེ་བ་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ཀྱང་གོ་མི་ཆོད། དེ་ནི་ཡུས་
 གྱི་གནས་དུག་སོ་སོ་ནས་རྒྱུད་དབྱ་མའི་ནང་ཐིམ། དེ་ནས་ཐ་མ་དེར་སྟེང་ཁར་

དབྱ་མའི་ནང་དུ་རྒྱང་ཐིམ་པའི་བདེ་བ་དེ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡང་ལྷོང་ཁའི་དབྱ་
 མའི་ནང་ལ་རྒྱང་ཐིམ་པའི་བདེ་བ་དེ་དེ་ལྟར་གསལ་བཤད་མདོར་བསྟུས་བྱས་པ་
 ཅམ་ལས་དབང་ལྷུ་མ་ལྟར་མཁན་ལ་གསལ་པོ་བཤད་བྱུང་བཅས་མེད། ཡང་
 ལྷོང་རྒྱང་ཐིམ་པ་ལ་སེམས་དེ་དབང་དུ་བསྟུ་དགོས་པ་དང་། སེམས་དབང་དུ་
 བསྟུ་དགོས་ན་སེམས་དེས་བསམ་སྟོབ་ཀྱང་སའི་དམིགས་རྟེན་ཞིག་དགོས་པ་
 དང་། དམིགས་རྟེན་དེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པར་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་དགོས་པ་ལྟེ་ཆེ་ཤོས་
 ལའང་སྤྱན་རིལ་གྱི་ཆེ་རྒྱུ་ལྟ་ལས་དེ་ལས་ཆེ་བ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་ཅིང་། ཆེ་
 བ་ལ་སྤྱན་རིལ་ཆེ་རྒྱུ་དང་དེ་ནས་ད་དུང་རྒྱང་དུ་བཏང་སྟེ་ཡུངས་དཀར་ཅམ་
 ཞིག་བྱས་ནས་དེའི་ནང་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་ཚོགས་གཙོ་འཁོར་དང་བཅས་
 པ་ཆང་མ་ཆ་ཆང་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བསྟོམས་དགོས། ཆེ་རྒྱུ་ཡུངས་དཀར་
 ཅམ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ནག་ལྷག་ལྷག་མ་ཡིན་པར་འོད་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་
 བསམ་སྟོབ་བཏང་ནས་དེ་དམིགས་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་བསྟོམས་ཏེ་སེམས་ཟིན་ནས་
 མ་ཤོར་བ་བྱས་ཏེ་རྒྱུན་རིང་པོ་སྤྱངས་ཆེ་ལྟེ་བ་ལ་བསམ་སྟོབ་བཏང་ན་རྒྱང་དེ་ལྟེ་བ་
 ལ་འདྲ་བྱུང་བ་དང་། མགྱིན་པ་ལ་བསམ་སྟོབ་བཏང་ན་རྒྱང་དེ་མགྱིན་པ་ལ་འདྲ་
 བྱུང་བ། མདོར་ན་སེམས་ཀྱིས་བསམ་སྟོབ་གང་དུ་བཏང་ན་འང་དེར་རྒྱང་རྒྱར་
 འདྲ་བྱུང་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་ནི་རྒྱང་ཞུགས་པའི་རྟགས་རེད།
 ཐིམ་པའི་རྟགས་ལ་རྟགས་བརྒྱད་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ཤི་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། ཤི་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་བ་བྱེད་པར་ཐོག་མར་
 བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་ནས་སོ་སོས་བསམ་སྟོབ་བཏང་ཏེ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྱིས་
 བསྟོམས་དགོས། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་འགག་དེ་ལྟར་ཡིན།
 དེར་བརྟེན་གསང་སྤགས་དང་མདོ་སྤགས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་
 ལྷུང་བྱལ་གྱི་བྱེད་པར་དེ་དེ་ནས་བྱུང་བ་རེད། གསང་སྤགས་ཀྱི་ལམ་བསྟོམས་
 སྐབས་རང་གི་ཡུས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་ལེན་སྟོན་བྱས་ནས་སྤྱོད་ཞིང་
 བསྟོམས་པ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབང་དུ་བསྟུ་

བ་དང་རྒྱང་དབང་ཏུ་བརྟུ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཏུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་མཛོ་
 ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མེད། གསང་སྐྱེས་ལ་ཡག་པོ་བྱུང་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་
 མཐོང་གཉིས་མཉམ་ཏུ་བྱུང་བུའི་ཐབས་ཤེས་ཡོད། འོན་ཀྱང་མཛོ་ལུགས་
 ལ་སྐྱོན་ལ་ཞི་གནས་བྱུང། དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་བྱུང་པ་ལས་མཉམ་ཏུ་བྱུང་བུའི་
 ཐབས་མེད། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མཉམ་ཏུ་བྱུང་བུའི་ཐབས་ཤེས་
 ཡོད་པ་དེ་གསང་སྐྱེས་ཀྱི་བྱུང་ཆས་ཡིན། ཞི་གནས་བྱུང་སྐབས་བསམ་སྟོ་
 བཏར་སའི་དམིགས་རྟེན་དེ་ཡི་གེ་རྩ་ཡིག་གམ་རྩི་ཡིག་གམ་ཡང་ན་རང་གི་
 སེམས་དང་རྩ་བ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱ་མ་རྩ་རྩེ་འཆར་སྐྱེས་གང་ཡང་བྱེད་ཆོག་
 འོན་ཀྱང་གཅིག་རང་ལ་གཏན་འཁེལ་དགོས་པ་ལས་ཡང་ཡང་སྟོ་བརྒྱུར་བྱེད་མི་
 ཏུང་། གཅིག་རང་ལ་གཏན་འཁེལ་བྱས་ནས་རྟགས་མ་སོན་བར་བརྒྱུམས་
 དགོས། རྒྱུ་རྟུང་ས་ནི་«ལམ་རིམ»ནང་གསལ་བའི་ཞི་གནས་བྱུང་རྟུང་ས་ཀྱི་
 མན་ངག་དེ་ཆ་ཆང་འབྱེད་ནས་བྱུང་དགོས། དེ་རྩུར་མིན་པར་རང་གི་སེམས་
 ལ་བསམ་སྟོ་བཏར་ནས་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་བརྒྱུམས་པ་སྐྱེས་
 བྱས་ཆེ་དེས་རྣམ་པ་སོན་མི་བྱུང། དེ་ནི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་
 ལྟ་བ་བརྒྱུམས་པར་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་ཅི་ཡང་མ་བྱན་པའི་ཐོག་ལ་བསམ་སྟོ་
 བཏར་ནས་བཞག་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་རྣམ་པ་སོན་གྱི་མེད། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་ལྟ་སྟོ་མར་སྟོས། དེ་ནས་ཡང་རྩུར་བརྟུས་ཏེ་དེ་རྩུར་ལན་མང་བྱས་
 བསྐྱེད་བརྟུར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤིང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་རགས་པ་བྱན་པ་
 གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་བསམ་སྟོ་བཏར་མ་ཐག་
 དཔེར་ན་ཡི་དམ་བརྒྱུམས་པར་ཆ་བཞག་ན་གསང་བ་འདུས་པར་ལྟ་སྟོ་མ་ཅི་
 གཉིས་ཡོད་པ་ནས་དེ་ཡི་གེ་གཙོ་བོ་དེ་ལ་བསམ་སྟོ་བཏར་འབྲལ་ལམ་སེང་རང་
 གི་ལྷན་པོའི་ཆ་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པའི་ལྟ་དེ་དག་ཆང་མ་བྱ་ལྟ་མེད་བྱན་བུའི་
 དང་། བྱན་ཐེངས་གཅིག་ལ་གཙོ་བོ་དང་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སྐྱེས་པ་
 ཡོངས་སུ་རྒྱོགས་པ་ཏུ་སྐྱེས་ཏུ་བྱན་བུའི་གནས་པ་བརྟན་པོ་བྱུང་ན་རགས་

ཕ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཐེང་བ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དེ་ཡང་བསམ་
 རྒྱུ་བྱུང་བའི་གཅིག་ལ་གཙོ་བོ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་། འཁོར་བཅས་
 དྲན་བྱུང་པ་བྱེད་དགོས་པ་ལས་ཆ་མ་ཆར་ན་མི་འགྲིག དེ་ཡང་དེ་ལྟར་དྲན་
 བྱུང་པ་བྱེད་པར་སྒོམ་ལ་སྦྱང་བརྟན་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཐོག་མ་བསྐྱེད་པ་མ་
 བྱས་ཤོང་ཉེ་ཐུགས་མ་འགྲང་ཤོང་རང་གི་གཙོ་བོ་ཉེ་གསང་བ་འདུས་པར་ཆ་
 བཞག་ནས་སྒོམ་ལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་སྦྱོང་པ་དེ་རྒྱན་ཆ་མེད་པ་དང་ཐུག་
 མཚན་མེད་པ། ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པ་ཞིག་བསྒྲུབ་ནས་སྦྱང་བརྟན་བྱེད་
 དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་གསང་བ་འདུས་པར་ཞལ་གསུམ་ཐུག་དྲུག་ཡོད་ན་ཡང་
 ཐོག་མར་ལམ་མེད་དེ་ལྟར་སེམས་ལ་འཆར་བྱུང་བའི་མེད་པས་ཐོག་མར་དེ་
 འདྲ་ཞིག་བསྒྲུབ་ནས་གསལ་པོ་བྱུང་ན་དེ་ནས་གཞི་ནས་རྒྱན་ཆ་ཡོད་པ་ཞིག་
 བསྒྲུབ་ནས་སྦྱང་བརྟན་བྱས། དེ་ནས་ཡག་པོ་བྱུང་ན་ཐུག་དྲུག་བསྒྲུབ། དེ་
 ནས་ཡག་པོ་བྱུང་ན་རིམ་བཞིན་ཞལ་གསུམ་ཐུག་དྲུག་ དེ་ནས་མདུན་གྱི་རྣམ་
 པར་སྣང་མཛད་བཞུག། དེ་ནས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟ་བུ་ཞུག། དེ་ནས་གསང་བ་
 འདུས་པ་ལ་རིགས་ལྟ། ཡུམ་བཞི། སེམས་དཔལ་བརྒྱན། ཁྲོ་པོ་བཅུ་ལྔ་གས་
 ལྟ་སྐྱུ་ཅུ་ལྔ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཁག་རེ་རེ་བྱས་ནས་བཞུན་ཏེ་བསྒྲུབ། དེ་
 ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་རྒྱ་ཐིབས་ཀྱི་ཏོག་ནས་ཐེམ་སྐྱས་བར་བསྒྲུབ། དེ་ནས་
 པར་འཛིན་འདབ་མ་སྐྱུ་ཅུ་ལྔ་གཉིས་བསྒྲུབ། དེ་ནས་སྤྱང་འཁོར་བསྒྲུབ། དེ་ནས་
 བདེ་མཆོག་ཡིན་ན་དྲུར་ཁྲོད་བསྒྲུབ། (བདེ་མཆོག་ལས་གསང་འདུས་ལ་དྲུར་
 ཁྲོད་མེད་) དེ་ལྟར་རྒྱ་ཐིབས་ཀྱི་ཆེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རི་བར་པར་བསྒྲུབ་ཚུར་
 བསྒྲུབ་བྱས་ནས་སྦྱང་བརྟན་མང་པོ་བྱས་མཐར་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་དཔལ་གསང་
 བ་འདུས་པ་མི་སྦྱོང་དོ་རྟེ་ཞལ་གསུམ་ཐུག་དྲུག་པ་ཞིག་བསྒྲུབ་མ་ཐག་ལམ་མེད་
 གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱ་ཐིབས་ནས་འོག་བར་ཆ་ཆར་དྲན་བྱུང་པ་ཞིག་ཡོད་གི་
 རེད། དེར་བརྟེན་དྲན་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་དབྱེལ་
 འཁོར་གཙོ་བོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཆ་ཆར་དུས་གཅིག་ཏུ་དྲན་བྱུང་པ་དེ་ལ་

རགས་པ་དུན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཟེར།

གཞན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པ་མའི་སྐབས་སུ་ཞི་ལྷག་གཉིས་རིམ་འབྱུང་
 པའི་ཚུལ་ཡང་། སྤྱིར་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཅིག་ཅར་དང་། རིམ་
 ཅན་དུ་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལྷགས་ལ་ཞི་གནས་
 རྒྱན་དུ་མ་སོང་བར་ལྷག་མཐོང་འབྱུང་མི་མིད་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་པས་དམིགས་
 རྒྱན་པ་དང་སྤྱོད་པ་དཔྱད་འཛིག་གི་ཉམས་ལེན་གཉིས་ཆར་བ་སྤྲུགས་
 སྤྲུགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་བརྒྱན་པ་དང་དགུ་པ་ལྟ་བུའི་
 མཆོམས་ནས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་འང་ཡོད་དེ། «སྤྲུགས་
 རིམ་»ལས། དེ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལྷུ་ཡང་ཡང་བྱེད་པ་ནི་
 གཞུང་གཞན་དང་བསྟན་ན་རིམ་ཤིང་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྤྱིར་བ་དང་
 འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དེས། ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཉིང་ཏེ་འཛིན་པུལ་
 དུ་ཕྱིན་པ་རྟེན་དོ། །ཞེས་དང་། «བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་»ལས། དེའི་ཆོ་ལྷ་སྤྱོད་
 དང་སྤྱོད་པ་ལྷུ་སྤྲུགས་ལ་དམིགས་པ་ལ་རིམ་ཤིང་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། ལྷུང་ཉིད་
 ལ་ཤེས་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་གཙོ་བོ་དོན་དམ་དུ་གཞུག་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་
 ལ། རིམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མཆོན་ཉིད་ཆར་བ་འབྱུང་བས་སྐབས་
 འདི་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་མཆོན་ཉིད་ཆར་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་གསུངས། རིམ་ཅན་དུ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡང་། «སྤྲུགས་རིམ་»ལས། སྤ་
 མོ་བརྟན་པ་ན་ཟླ་བ་གཉིས་དང་། སྤྱོད་པ་ལྷུ་སྤྲུགས་པ་གཅིག་བྱ་བར་བཤད་དེ།
 འདི་ནི་སྤ་མོ་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་བྱུང་པའི་དབང་དུ་མཛད་དོ། ཞེས་
 དང་། «བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་»ལས་ཀྱང་། བྱ་བ་མཆོན་སྤ་མོ་ལ་སེམས་བརྟན་
 པའི་མཆོན་མ་རྟེན་པ་ན་ལྷས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་པར་སྤྱོད་པ་དོན་ཆེན་
 ཏོ་ཤུག་བཤེས་གཞན་གྱིས་བཤད་ཅིང་། ས་ལྟེ་དང་གཞུང་ཆེན་མོ་དུ་མ་ཞིག་
 ལས། དེ་ཉིད་ཞི་གནས་མཆོན་ཉིད་ཆར་བ་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་ཆད་དུ་བཤད་
 པས་སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་མཆོན་ཉིད་ཆར་བ་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་

ཆུད་མེ་འདི་དག་ཏུ་ལྟེ་ནི་ལ་འཕྱར་སྒྲུབ་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཞི་གནས་ཐུབ་པ་མ་
གསུངས་སོ། ། ཞེས་ཞི་ལྟག་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོབ་པའི་རྒྱལ་ཡང་གསུངས་པ་
དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཕྱིས་ཀྱི་མཐམས་པ་རྣམས་པ་བཞེད་རྒྱལ་ལྷ་ཆོགས་ཡོད་
པས། འདིར་མི་སྒྲི་ཞིང་རྒྱས་པར་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱུང་། ། དེ་ནས་
ཕྱོད་ལོ་རྒྱལ་འཕྱར་ཟེར་བ་དེའི་སོག་སྒྲིབས་དུས་ཁག་ཏུ་སྒྲོབ་པ་རེད། དེ་ནི་
ལྟང་གི་རྩ་ཆེ་ལྟེ་རྩ་ཁྲག་ཆེ་དང་། འོག་གི་རྩ་ཆེ་ལྟེ་རྩ་སྒྲིབ་པའི་སོ་རྟགས་ཀྱི་ཆེ། ལྟེ་
བའི་རྩ་ཆེ་བཅས་གསུམ་པོ་དེར་རྩ་རྩེ་སྒྲོབ་པོ་ཕྱོད་ཡུངས་དཀར་ཅམ་ཞིག་ལ་རྩ་
རྩེའི་ལྟེ་བ་ལྟེ་མག་མཁྲག་རྩ་གཉིས་བར་གྱི་སྒྲིབ་པ་དབྱེ་ལ་དབྱེ་ཡོད་ས་དེར་
གསང་དབང་འདུས་པ་ལྷ་ཆོགས་སུ་མ་ལྟོས་གཉིས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་
པ་ཆ་ཆང་མེ་ལོང་ནང་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟར་སྒྲོ་ལ་འཆར་བྱུང་པ་མ་ཟད།
དེའི་ནང་གི་ལྟེ་སྒྲིབ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ཆོ་ཡང་སྒྲུབ་དང་། སྒྲུབ་གྱི་རྩི་མ། དེ་བཞིན་
དབྱེ་སྒྲིབ་རེ་རེ་ཡང་གསལ་བྱུང་པའི་དམིགས་རྟེན་ཏེ་ཅང་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་སྒྲིབ་
དཀོས་པ་དེ་ལ་ཕྱོད་ལོ་རྒྱལ་འཕྱར་ཟེར།

ཡང་རྩ་ཆེ་གསུམ་ལ་ཕྱོད་ལོ་རྒྱལ་འཕྱར་བསྒྲུབས་སྒྲོལ་ཞིག་ཡོད། དེ་
བསྒྲུབ་སྐབས་གཞི་ནས་རྒྱུང་དེ་རྒྱུར་བལྟ་ཡག་གི་ག་སྒྲིག་ཡིན་ཅིང་། སྤེ་དུས་
རྒྱུང་བལྟ་སྒྲུབས་ལྟར་མ་ཤི་གོང་ནས་རྒྱུར་བལྟ་བའི་ཐབས་ཤེས་དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
ཕྱོད་ལོ་རྒྱལ་འཕྱར་སྒྲིབ་པ་ནས་འགོ་བཅུགས་དེ་རྒྱ་ཆད་རིམ་བཞིན་མཐོ་དུ་
བཏང་ནས་རྩིས་སྒྲིབ་གས་རིམ་གྱི་སྐབས་ལ་དངོས་སུ་བལྟ་བྱུང་པ་ཡོང་གི་ཡོད།
དེ་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་དུས་ཞི་གནས་ཐུབ་སྒྲུབ་དེ་ཡག་པོ་མ་ཤེས་ན་མི་
འཕྲིག་ཅིང་། ཞི་གནས་ཀྱི་མེས་ས་གནས་པའི་ཐབས་དགྲ་དང་། ལྷོབས་རྒྱག་
ཡིད་བྱེད་བཞི་ཟེར་བ་དེ་དག་བྱང་རྒྱུབ་པ་ཤེས་དཀོས། དེ་མ་ཤེས་ན་དམིགས་
པ་བྱེད་དུས་ལམ་ལ་མི་འཕྲོ་བ་ཡིན། ཕྱོད་ལོ་རྒྱལ་འཕྱར་བསྒྲུབ་སྐབས་བསམ་
སྒྲོ་གཏོང་སྒྲུབས་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་བར་ཆད་འདྲ་མིན་ཡོང་ཞེན་ཡོད་ཅིང་། དེ་
བྱུང་ཆེ་མེས་ཐབས་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ནང་ལ་ཡོད་པས་དེ་རྒྱུར་འཕྱེད་ནས་བྱེད་པ་

ལས་ཐོལ་པ་གཞན་མེད།

དེ་ལྟར་གསང་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་རྩི་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ཚ་བ་འདི་ཡང་ལྟ་བུ་རྣམས་
 བར་དག་པ་ལ་བྱུག་པ་ནི། «འཇམ་དཔལ་ཚ་རྒྱད་»ལས། ཆོས་གཅིག་ཡང་
 དག་པར་བསམ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་
 འབྱུང་པར་འབྱུར་ཏེ། གཅིག་པོ་གང་ཞིན། འདི་ལྟ་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རྒྱས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྩིས་སུ་མཐོང་བའོ། ཞེས་གསུངས་ལ། རན་སྤང་
 རྒྱང་རྒྱད་དང་རྒྱན་གསལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་
 འབྱུང་བ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པ་དང་། «སྤྲུལ་
 རིམ་»ལས་ཀྱང་། འཁོར་བའི་ཚ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་འདི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱང་
 སྤྲུལ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་པས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ཚ་བ་གཙོད་བྱེད་དུ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 རོ། །ཞེས་དང་། «བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་»ལས། སར་བྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་
 དབང་པོ་རྣམས་པོ་ནི། དང་པོར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་
 ལ་པབ་ནས་དེ་རྟོགས་པའི་རྩིས་སུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས།
 སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་གོང་རྩིས་ནས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལེགས་པར་ངེས་པ་འོང་ལ།
 སར་བྱིན་ཀྱི་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ལས་ཀྱང་སྤྲུལ་གྱི་
 ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཆེས་རྣམས་པོ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 སྤྲུལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སར་བྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་
 ཀྱང་རྣམས་པོ་ཞིག་དགོས་པས། དེ་འདྲའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་དེས་བདེ་
 རྒྱང་རྒྱུར་བའི་རྒྱང་པ་ནི། དབྱུ་མ་པས་རི་ལྟར་གཏན་ལ་པབ་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱང་
 ཉིད་པོ་མོ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་ཏེ། «ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་»ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཤིང་རྩིས་སུ་གཉིས་པོ་ནི། སར་བྱིན་ཀྱི་པའི་ཐེག་
 པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་མོད་ཀྱང་། གསང་སྤྲུལ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་པའི་པ་རྩི་ཏེ་དང་
 བྱུང་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་དང་མཐུན་པར་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱར་ཐུམ་མེད་པས། ཚུལ་
འདི་ནི་གསུང་རབ་མདོ་ཐུགས་མཐའ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་གནད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཞན་ཡང་། རྒྱུད་ལྡེ་
འོག་མའི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། དབང་དང་དམ་ཆོག་བསྟེན་པ་དང་།
དབྱེ་ལ་འཁོར་འབྱེ་རྒྱུ་བ་སོགས་གང་དང་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་། རྩི་བྱ་མ་ཡུང་
སྲས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། མཉམ་མེད་རིམ་དགེ་ལྷན་པའི་རིང་
ལུགས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བརྗོད་དུ་ཡོད་ཀྱང་།
འདིར་ཡིག་ཆོགས་ལ་འཇིགས་པས་མི་སྤྲོ་ལ། རྩི་ཡུང་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་
རིང་དུ་འདྲིས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་གསར་ཐུགས་རྩི་རྩེ་ཐོག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྩི་གསར་རིམ་གང་
ལའང་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་དེས་པར་དུ་དཀོས་ཤིང་། དེ་མེད་ན་བསྐྱེད་རིམ་དང་
རྩི་གསར་རིམ་གང་ཞིག་སྟོན་ནའང་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་འཕྲོ་མི་བྱུང་།
དབྱ་མའི་ལྷ་བ་ཤེས་པ་ལ་དབྱ་མ་ཐལ་འཕྱར་བའི་ལྷ་བ་ཡག་པོ་ཤེས་དཀོས།
གསར་ཐུགས་རྩི་རྩེ་ཐོག་པའི་ལམ་གྱི་ལྷ་བ་འདི་དབྱ་མ་ཐལ་འཕྱར་བའི་ལྷ་བ་
རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བྱག་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་ཡང་ཞི་གནས་སྐབས་སྐབས་དེ་པར་
ཐུན་ནང་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་བ་དེ་དབྱ་མའི་སྐབས་ལ་གསུངས་ཡོད་
སྐབས་དེ་ཡག་པོ་ཤེས་པར་པར་ཐུན་དང་དབྱ་མ་ཡག་པོ་ཤེས་དཀོས་པ་ཡིན།
སྟོན་མ་གྱུ་སའི་ནང་དབྱ་མ་ལོ་གཉིས་དང་པར་ཐུན་ལོ་བརྒྱད་(འགའ་ཞིག་ལ་
དབྱ་མ་ལོ་བཞི་ཡིན་) ཐུངས་ཉེ་ཁྱོན་བསྟོན་ཉུང་ཤོས་ལའང་དབྱ་པར་གཉིས་
ལོ་བརྒྱུ་ཐུངས་དཀོས། མདོར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་དེ་བསམ་སྟོན་གཏོང་རྒྱ་དེ་རང་
ལ་བྱག་ཡོད་པ་ལས་རུ་མ་དུ་དང་། དྲིལ་བྱ། དུམ་པ་སོགས་ལ་བྱག་མེད།
དེར་བཞེན་གནད་འགག་དེ་ཆོ་བཤད་དུས་དབྱ་མ་དང་པར་ཐུན་གཉིས་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་རེད། ད་དུང་ལས་དུང་གཏོང་སྐབས་ཀྱང་བྱེད་སྟོན་
ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་སྟེ། བསམ་སྟོན་གཏོང་རྒྱ་ཤོད་མི་དཀོས། ཐོག་མར་འཛོ་

འབྲུག་སྐབས་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་མིན་དང་། བསམ་སྒྲིག་གང་འདྲ་གཏོང་
 དགོས་མིན། དངོས་གཞིའི་ལས་རུང་སྐབས་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་མིན།
 རྒྱལ་སྐབས་གང་འདྲ་བསྐྱོད་དགོས་མིན་སྐོས་མང་པོ་ཡོད། ད་ལྟ་ལས་རུང་བཏང་
 ཚུང་གསུང་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་སྐབས་ཀྱི་གངས་ཆད་ཁོ་ན་ལས་བསམ་སྒྲིག་
 གཏོང་རྒྱ་དེར་སྒྲུབ་ཆེན་བྱས་མེད། ལས་རུང་གཏོང་སྐབས་བདག་སྐྱེད་ཀྱི་ནང་
 བཤད་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་ཐབས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་དགོས།
 ལས་རུང་མ་བཏང་གོང་སྒྲོན་ལ་དེ་ཆོད་ཁྱིད་བསམ་སྒྲིག་གཏོང་སྐབས་དེ་ཆོ་རྟ་
 ཅང་རྒྱས་པོ་མ་བྱུང་ནའང་འགྲོ་སྐབས་དེ་ཆོ་གིས་པ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་སྐབས་
 བདག་སྐྱེད་ནང་ལ་གསལ་བ་ལྟར་དམིགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གཙོ་ཆེ་
 ཤོས་ལམ་རིམ་བརྒྱུ་མས་བཞག་ན་འགྲིག་ཅིང་། དེ་མིན་ན་གཉིད་ཁྱུག་པའམ་
 སེམས་དེ་གར་སོང་མེད་པར་ཕྱིན་ཏེ་རྒྱལ་སྐབས་གངས་ཀྱི་ཅམ་སོང་མིན་ཡང་ཤོད་
 རྒྱ་མེད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་རུང་བཏང་ཆེ་གོ་ག་ལ་ཆོད། དེ་ཡང་རྒྱལ་སྐབས་འདྲེན་པ་
 དེ་ལ་རྒྱས་པ་དང་སན་སྐོས་མེད་ཟེར་བ་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོ་བདག་སྐྱེད་ནང་
 ལ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་དམིགས་པ་བྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དགེ་ལྷན་པ་
 ལ་ཆེ་བཞག་ན་བསྐྱེན་ཆེན་གྱི་ཁྱིད་དང་སྐྱིན་སྲིག་གི་ཁྱིད་སྐོས་ལ་ཁྱོ་ལ་ཡོད་
 ནའང་ད་ལྟ་བོད་ལ་དེ་རིགས་ལྟ་ཚུང་མཁན་མི་གཅིག་ལས་སྟག་མེད། དེ་
 བཞིན་རིའོ་དགེ་ལྷན་པའི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟན་རྒྱུད་མན་ངག་རྣམ་
 གསུམ་དང་། རྒྱལ་བ་སྐྱུ་མ་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་གྱི་ཡུང་། བཀའ་འབྱུང་གྱི་
 ཡུང་སྐོས་ཀྱང་ཆད་ཉེར་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་སྐྱེད་པའི་སྐོར་རིམ་བྱོན་དང་།
 པའ་ཆེན་སྐྱེད་པའི་སྐོར། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐྱེད་པའི་སྐོར་རིམ་བྱོན་གྱི་
 གསུང་འབུམ་སྐོས་ཀྱི་ཡུང་སྐོས་ཀྱི་ཆད་ཉེར་ཡོད་པ་རེད།

ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ལྷན་གྱི་རྣམ་གཞག

པ་རྒྱད་ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ལྷན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་
 ལྷན་ནི་རྒྱ་མ་དང་འདྲ་བའི་ལྷན་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷན་ལ་ཟེར་བ་ལྟ་དེ་
 ཡང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷན་ནི་ག་དང་། ཏུས་པ། རྒྱག་ལ་སྐྱེས་པ་མེད་
 པར་རྒྱ་མ་མཁན་གྱི་མི་ཉུང་འཕུལ་པ་ཉུང་བའི་ལྷན་གྱི་གྲུབ་པ་དེ་ལ་རྒྱ་མའི་
 ལྷན་ཟེར། དགེ་ལྷགས་ཀྱིས་རྒྱ་ལྷན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་
 རྒྱགས་ཀྱིས་འཇའ་ལྷན་ཟེར། རྣལ་འབྱོར་མའི་ནང་འཇའ་ལྷན་གསུང་སྟེ་
 བྱུང་བ་དེ་ས་རྒྱ་ནས་བྱུང་བ་རེད། ས་རྒྱ་ནས་དགེ་ལྷགས་དང་གྲུབ་མཐའ་
 གཞན་ཚང་མར་ཁྲུབ་འགྲོ་བ་རེད། རྣལ་འབྱོར་མའི་ནང་མ་གཞོགས་གསང་
 འདུས་དང་། བདེ་མཆོག་འཇིགས་ཕྱེད་བཅས་ལ་རྒྱ་ལྷན་ལས་འཇའ་ལྷན་
 ཞེས་གསུངས་སྟེ་མེད། རྒྱ་ལྷན་གྲུབ་ལྷངས་ཐད་སྐྱེས་པ་རྒྱ་ལྷན་རྒྱུ། དེ་
 རྣམ་འོད་གསལ་རྒྱུ། དེ་གཉིས་སོ་སོ་རྒྱུ་བ་ཞིན་རྗེས་དེ་གཉིས་བྱུང་ཏུ་འབྲེལ་
 བའི་བྱུང་འཇུག་རྒྱུ་བ་དགོས། དེའི་སྒྲོར་གསང་བ་འདུས་པའི་ནང་རྒྱས་ཐག་
 ཚོད་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་རྒྱས་པ་མེད། དེ་ཡང་། པ་རྒྱད་སྟོང་ཕྱག་ལུས་ཅུ་ཙུ་
 གསུམ་གྱི་ཕྱི་མ་ཉུང་ལྷུང་པ་ནི། རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་
 འདུས་པའི་རྒྱད་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་གང་ཞེན་གསང་བ་འདུས་པ་ཡག་
 པོ་ཤེས་ན་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེ་མིག་ལག་ཏུ་བྱུང་བ་ཉུང་བ་ཞིག་ཡིན། དེར་
 བརྟེན་སྐྱོག་མ་གསང་བ་འདུས་པ་སྦྱངས་ནས་དེས་ཤེ་མིག་བྱས་ཏེ་བདེ་མཆོག་
 དང་། འཇིགས་ཕྱེད། དེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱད་གང་འདྲ་ཞིག་བལྟས་ན་འང་ནང་
 རྟོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཚང་མ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་སྤྱིར་ན་

མེད། དེར་བརྟེན་གསར་བ་འདུས་པ་དེ་“གང་ཞིག་རྟོགས་ན་མཐའ་དག་
གསུང་རབ་དོན། མི་འཇིགས་སྤྱབས་པ་ཚུགས་དེ་འདུས་པའི་ལམ”ཞེས་
གསུངས་ཡོད། རྒྱུད་མཐའ་དག་ལ་མིག་སྟེ་བ་ལྟ་བུར་ཡོང་བྱུང་པའི་རྒྱུད་དེ་
གསར་བ་འདུས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གསར་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་
ལའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་
སྟོང་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་གསར་བ་འདུས་པ་ཞེས་འཛོད་ཡོད་པས་
མིང་དང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡིན། གསར་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཕྱེད་
པར་ཐོག་མར་གསར་འདུས་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཞུས། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་
དང་རྒྱལ་མི་ཁྲིད་ཞུས། དེ་ནས་གཞི་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཕྱེད་དཀྱིས། དེ་
ལྟར་མ་བྱས་ན་ཤེས་ཐབས་མེད། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་དཔལ་གསར་བ་
འདུས་པ་ཡིན་ཟེར་དོན་ནི་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ་དང་། བརྩས་
པའི་རྒྱུད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་ལེའུ་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་གཉིས་
ཡོད་པས། སྟེ་མ་འདི་ལ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ཀྱང་ཟེར། འདིའི་ལེའུ་བཙེ་
བརྒྱད་པ་ནི་འདུས་པའི་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་
ལེའུ་བཙེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་ལེའུ་བཙེ་བརྒྱ་བརྒྱན་པ་དེ་ཙ་རྒྱུད་དང་བཙེ་བརྒྱད་པ་
དེ་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་ཡིན། ཙ་རྒྱུད་ཟེར་བ་ནི་བཙེ་མ་ལྟ་བུར་འདས་ཀྱིས་གསར་
ཐགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཕྱེད་ལྟར་དེ་རིགས་ལོ་རིམ་རི་མ་རི་བཞིན་མ་གསུངས་
པར་ལོ་རིམ་དཀྱུག་ནས་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་རེ་མིང་དང་ཆོག་དེ་དག་
ཀྱང་ལོགས་སུ་གཞན་བཟགས་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་མཁན་མེད་ན་མ་ཤེས་པ་
བཙོས་ཏེ་གསུངས་པ་ལ་ཙ་རྒྱུད་དང་། བཤད་རྒྱུད་ནི་བཙེ་མ་ལྟ་བུར་འདས་ཀྱིས་
ཙ་རྒྱུད་ནང་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་དཀོར་ས་པ་འདི་དང་འདི་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་
བཤད་གནང་བ་ལྟེ་རང་གི་དཀོར་ས་པ་རང་གི་བཤད་པ་ལ་བཤད་རྒྱུད་ཟེར།
བཤད་རྒྱུད་ལ་ལྟ་མོ་བཞིས་ཞུས་པ་དང་། དཀོར་ས་པ་ལྟར་སྟོན། རྟོ་རྟེ་འཕྲང་
བ། ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་ཀུན་བརྩས་དང་བཞིན་བཤད་པའི་རྒྱུད་དང་། རྟོ་རྟེ་སྟོང་པོ་

རྒྱུ་ལྟེན་གྱི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་འབྲེལ་དྲ་བ་གཉིས་འདུས་པའི་རྩོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་
 ཡིན་པར་རིམ་ལྔ་གསལ་རྩོན་ལས་གསུངས། གོང་གསལ་«ཉ་མོ་བཞིས་ཞུས་
 པ»དང་«དཀོངས་པ་ལྟར་རྩོན་»ཞིགས་བཤད་རྒྱུ་གི་ནང་གར་དར་གར་
 གསུངས་པ་རྣམས་འཇམ་མཁོན་སྒྲ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་ནང་
 གསར་བ་འདུས་པའི་རྣམ་བཞག་གི་རིམ་པ་དར་དེ་བཞིན་རྒྱུ་གི་འབྲེལ་པའི་
 བར་གསུངས་ཡོད། རྒྱུ་དེ་དག་གི་དཀོངས་པ་འབྲེལ་པའི་བཅུན་བཙོས་ཀྱང་།
 ཞིག་པའི་རྩོད་རྒྱུ་མ་སྒྲིབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་
 རྩོན་པ་རྒྱབ་ཐབས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། རྩོགས་རིམ་རྩོན་པ་རྩོད་ཀྱི་
 ཞལ་ལྟར། གྲོལ་བའི་ཐོག་ལེ་ཞིགས་དང་། འཕགས་ལྷགས་ལ། མཁོན་པོ་ལྟ་
 རྒྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རྩོན་པ་མདོར་བྱས་དང་། མདོ་བཟེ་གཉིས།
 རྩོགས་རིམ་རྩོན་པ་རིམ་པ་ལྔ་པ་དང་། འཕགས་པ་ཉ་མོ་མཛད་པའི་རྒྱུ་
 བརྒྱུ་རྩོན་མ། རྒྱབ་དཔོན་ལྟེན་བྱང་རྒྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་
 དང་། དཀྱིལ་ཚྭ་ཉི་ཤུ་པ། རྒྱབ་དཔོན་རྒྱ་བ་ལྷགས་པས་མཛད་པའི་རྩོན་
 གསལ། རྒྱུར་བ་ཡན་ལག་རྒྱག་རྩི་ལེམས་དཔའི་རྒྱབ་ཐབས་ཞིགས་མར་ཏུ་
 ཡོད་རྟེ། ཞེས་པ་ནི་གསར་བ་འདུས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་གར་དར་གར་ཡོད་པ་དང་།
 རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཚོས་འབྲེལ་བ་གར་དར་གར་མཛད་ཡོད་པ་ཞིགས་དཔེ་ཆའི་
 བར་གྱི་ལྟར་ཤ་རྩྭ་གཡིན། འོན་ཀྱང་། འདུས་པའི་ལམ་སྟོན་དང་རྒྱུ་དང་པར་རིམ་
 ལའི་མན་རག་གི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་མིན་ཏུ་སྤྲོས་པའི་རྒྱལ་ཏུ་ཡོད་པས་
 མ་བཤད་མ་སྐྱར་བར་རྩོགས་མི་རྣམས་ལ། མ་བཤད་སྐྱར་རྒྱལ་ཡང་སྤྲོ་མའི་མན་
 རག་མེད་ན་རྩོགས་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། «རིམ་ལྔ་»ལས། དཔལ་ལྷན་འདུས་
 པའི་རྒྱུ་དུ་ནི། །དེ་ནི་དཔེ་དག་རྒྱས་བཟུང་གནས། །བཤད་པའི་རྒྱུ་གི་
 རྩིས་འབངས་ཏེ། །སྤྲོ་མའི་ཁ་ལས་རྩོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 མིན་ཏུ་གསར་བའི་གནད་མཐའ་དག་མི་མདོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཐའ་རྒྱག་
 རྒྱལ་བཞིས་རྒྱས་བཟུང་པ་རྣམས་སྤྲོ་མའི་མན་རག་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་བར་

རྒྱུར་མཁའ་གཤིས་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ལྟ་བུ་དེ་ཤིང་ཤེས་པ་ཉི་ཤེས་རྟགས་
 བར་ལྟེན་པ་ལམ་བུ་ལྟ་རྟགས་པར་ལྟེན་པ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། རྩོན་གྱི་
 རྒྱུད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་གསལ་བར་བསལ་ཡོད་ནའང་། རྟེན་གྱི་དབང་གིས་
 གཏུལ་བུའི་ཁྲོ་ཤྲོས་རྩེ་ཉལས་རྩེ་ཉལས་སུ་སྤང་བའི་རྩོན་གྱིས་གྱི་དབང་གི་གཏུལ་
 ལུ་པལ་མོ་ཆེས་ཙུ་བཤད་རྒྱུར་རྩུལ་སྟགས་རྒྱུད་དང་དཀོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་བའི་
 ལྷག་ཏུ་རྟགས་པར་མ་རུས་པ་ལ། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྩོན་གྱི་སྟགས་
 བརྒྱུད་དང་རྩོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་། ལྷག་པར་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་
 གྱིས་དངོས་སུ་དག་བའི་བཤེས་གཞིན་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དང་
 དཀོངས་འགྲེལ་གྱི་བརྟན་བཅས་མཐའ་དག་གི་དོན་མ་དོར་བར་ཡོངས་སུ་
 རྟགས་པ་བྱགས་ལ་རྒྱུད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཤོད་ཏུ་ཙུ་བཤད་རྒྱུར་རྩུལ་ཟེར་བ་ནི་ཙུ་
 རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་གཉིས་རྒྱུར་རྟངས་ཀྱི་སྟོར་ཡིན། དེ་ནི་སྤྲོ་མའི་མཁ་རག་
 མེད་ན་རྟགས་པར་མི་འགྱུར་ཤེས་གསུངས་ཡོད། ཙུ་རྒྱུད་བཤད་ཏུས་བཤད་
 རྒྱུད་ལྟར་འགྲེལ་བྱས་ནས་བཤད་དགོས་པ་དང་། བཤད་ཏུས་སྤྲོ་མའི་མཁ་རག་
 ལ་བརྟེན་ནས་རག་ཁོན་ནས་ཤོད་དགོས་པ་ཤི། ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གནད་
 མཐའ་དག་མི་མཛོད་པར་ལྟེན་ཆེད་ཙུ་རྒྱུད་ནང་སྤེས་ནས་གསུངས་པ་དེ་དག་
 བཤད་རྒྱུད་དང་སྤྲོ་མའི་མཁ་རག་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཙུ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀོངས་པར་
 འགྲེལ་བཤད་ལྟེན་དགོས། འགྲེལ་བཤད་ལྟེན་རྟངས་དེ་མཐའ་དྲུག་དང་རྩུལ་
 བཞིའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་དགོས་ཤིང་། མཐའ་དྲུག་ནི་དྲང་དོན་དང་
 དེས་དོན་གཉིས་དང་། དཀོངས་པས་བཤད་པ་དང་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་
 བཤད་པ། ལྷ་རྩེ་བཞིན་པས་བཤད་པ་དང་ལྷ་རྩེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས་བཤད་
 པ་བཅས་དྲུག་དང་། རྩུལ་བཞི་ནི་ཡིག་དོན། ལྷ་དོན། སྤེས་དོན། མཐར་
 སྟག་གི་དོན་དེ་བཞི་ཡིན། དེ་ནི་ཡི་མེད་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་
 པ་ལ་ཡིག་དོན་དང་། ལྷ་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་ལ་ལྷ་དོན།
 སྤེས་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་བཟབ་པ་ལ་སྤེས་དོན། མཐར་སྟག་གི་དོན་

གྱི་ཚོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱུ་པ་ལ་མཐའ་བྱག་གི་དོན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་
 དག་ཁ་ཤས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་དང་། ཁ་ཤས་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་
 དགོས་པ། ཁ་ཤས་བྱུང་འབྱུག་ལ་སྦྱར་དགོས་པ། ཁ་ཤས་ལས་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲོར་
 ལ་སྦྱར་དགོས་པ། ཁ་ཤས་ཡན་ལག་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་སོགས་ཁག་མང་པོ་ཡོད་
 པ་དེ་དག་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱག་སྒྲུང་ས་གྲུང་མང་པོ་ཡོད་སྟབས་འགྲེལ་བཤད་
 བྱག་སྒྲུང་དེ་ཚོར་མཐའ་བྱག་དང་ཚུལ་བཞི་ཞེས་བཏགས་པ་རེད། མཐའ་
 བྱག་དང་ཚུལ་བཞིའི་སྒྲོར་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་
 ནང་ཡེ་ཤེས་རྟོག་ཀྱི་ལས་བརྒྱུས་པའི་འགྲེལ་པ་ཞེས་པའི་གསལ་འགྲེལ་ཉ་ཅང་
 བྱས་པོ་གནང་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་དགའ་ལྡན་གྱི་ཚོག་དོན་བརྒྱུ་པ་རག་
 དབང་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་མཐའ་བྱག་ཚུལ་བཞིའི་བསྐྱེད་སྦྱོང་ཞེས་
 པའི་ནང་གསང་བ་འདུས་པའི་ལཱ་བརྒྱུ་བྱ་ཆོག་རེ་རེར་མཐའ་བྱག་གི་
 ནང་ནས་འགྲེལ་བཤད་གང་དང་གང་འགྲོ་མིན་ཆང་མ་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་ཚོག་
 ནས་བསྐྱེད་སྦྱོང་གནང་ཡོད། གཞན་ཡང་གསང་བ་འདུས་པའི་འགྲེལ་པ་
 རྟོན་གསལ་ཞེས་པར་འཇམ་མགོན་ལྷ་མས་མཆན་འགྲེལ་ཞིག་གནང་ཡོད། དེ་
 ལྟ་དུས་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་བཞི་ལྟ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་འགྲེལ་པ་བཞི་
 རྒྱགས་ཞེས་ཟེར་བར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པར་དུས་ལུན་ཟླ་བ་བཞི་ཙམ་འགོར་གྱི་
 རེད། འགྲེལ་པ་བཞི་རྒྱགས་བྱིད་སྟབས་ཚོག་མ་ཙཱ་རྒྱད་དང་། དེ་ནས་དེའི་
 འགྲེལ་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པ། དེའི་འགྲེལ་པ་འཇམ་མགོན་
 ལྷ་མ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ཞིག དེ་དག་ནང་མ་གསལ་བ་མཐའ་
 དཔྱད་ཅེས་བྱུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཅས་འགྲེལ་པ་ཁག་བཞི་རྒྱགས་ནས་གསལ་
 བཤད་བྱེད་དགོས། འགྲེལ་པ་བཞི་རྒྱགས་མ་ཉན་གོང་སྦྱོན་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་
 རྫོགས་རིམ་གྱི་བྱིད་ཉན་དགོས། སྦྱོན་མ་སེའ་བསལ་གྱི་རྒྱགས་པ་གྲུ་ཆང་དང་།
 བཟ་ཤིས་ལྟན་པོའི་རྒྱགས་ཁང་། ལྷ་བང་བཟ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་རྒྱད་པ་གྲུ་ཆང་།
 ལྟ་སའི་རྒྱད་ལྟ་སྦྱོང་སྦྱོང་བཅས་ལ་སོ་ལྟར་འགྲེལ་པ་བཞི་རྒྱགས་ཀྱི་བཤད་པ་

ཞིག་ཡིན་པས་བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་ཀྱི་དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད།
 སྤྱིར་རྒྱལ་ས་རིམ་ལ། མ་བཏགས་པའི་ལྷ་ལ་འཁྱོད་དང་། ལྷ་མའི་ལྷ་ལ་འཁྱོད་
 ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སྤྱིས་བཏགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་ཡོད་པའི་
 ལུས་ཀྱི་ཙ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ལ་གནད་དུ་བསྟན་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་
 པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། 《སྤྱགས་རིམ་》ལས། རྒྱལ་ས་པའི་རིམ་པས་ནི་
 དབྱེད་ས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་དང་། ལྷ་ཉི་མོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་དོན་བྱེད་སེམས་
 དཀར་དམར་དང་། རྒྱུད་ལས་སྤྱུང་བའི་མཐུས་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡི་
 བེས་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་དབང་གིས་རྒྱུད་སེམས་ཅམ་ལས་རྒྱ་མའི་སྤྱར་ལྷ་བ་
 ཡིན་པས། སྤྱིས་མ་བཏགས་ཤིང་། མ་བཅས་པར་ལྟེན་སྤྱིར་རྒྱལ་ས་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། ། བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྟོག་ཙ་རིམ་ལའི་ལྷ་གངས་
 ལའང་། ལམ་རིམ་པ་ལྟ་དང་། རྟག་ཏུ་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་ནི།
 འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱིས་བཤད་རྒྱུད་རྫོ་རྗེ་ཕྱང་བའི་ལུ་བ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 བས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྫོ་རྗེ་བཟླས་པ་རབ་རྒྱུར་བས། ། རྒྱུད་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི། ། ལྷ་རྟོག་རྒྱུད་ལྷམས་ལྷ་པར་གཙང་། ། སེམས་
 ལ་དམིགས་པ་འཛོལ་པར་འབྱུང་། ། བདག་ལ་ཕྱིན་རྒྱབས་རིམ་པས་ཀྱང་། །
 དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ནི་འཛོལ་པར་འབྱུང་། ། ལྷ་བ་ལ་སྟོགས་དབྱེ་བ་ཤེས། །
 མངོན་པར་བྱེད་རྒྱུ་པ་ནི་ཐོབ། ། ཟུང་འཇུག་རིམ་པ་ལ་གནས་པ། ། དངོས་
 གྲུབ་ཐམས་ཅད་བརྟུས་པ་ནི། ། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འབྱུབ་འབྱུར་བར། ། ལྷ་ལ་
 འཁྱོད་པས་ནི་ཐེ་ཆོམ་མེད། ། ཅེས་རྒྱལ་ས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་རག་དབེན་
 ལ་རྫོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པ། སེམས་དབེན་ལ་སེམས་ལ་དམིགས་པའམ་
 དགོངས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རིམ་པ། རྒྱ་ལུས་ལ་བདག་ཕྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རིམ་པ།
 འོད་གསལ་ལ་མངོན་པར་བྱེད་རྒྱུ་པའི་རིམ་པ། ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་དང་
 ལའོ། ། རིམ་པ་རྟག་ཏུ་མཛད་པ་ནི། འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་པ་ཆབ་ཀྱིས་བརྒྱུར་
 བའི་ལུ་རྟག་པ་ལས། སྤྱགས་ལ་ངེས་རྟོག་ལུས་ཀྱི་ནི། ། དག་གིས་ཡིད་ལ་

བསྐྱལ་བྱུང་པས། །བསྐྱལ་བྱུང་བ་མཆོག་དངོས་བྱུང་དང་། །ཡིད་ནི་དགའ་
 ཞིང་མགྲོ་བའོ། །ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། ལུས་དབེན། རག་དབེན།
 སེམས་དབེན་གསུམ་དང་། སྦྱོང་བྱུང་གསུམ་ཉི་ལྔ་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་པས།
 དབྱེ་བརྟུ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དགོངས་པ་མི་འགལ་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་རིམ་ལྡོ་
 དང་། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་ལྔ་གཞི་ལམ་པན་ཚུན་བརྟུ་ཚུལ་ནི། «རིམ་ལྡོ་གསལ་
 སྦྱོན་»ལས། ལྷན་ཕྱིན་ལུས་དབེན་དང་བཅས་པའི་རིམ་པ་ལྔ་གསུང་། བརྟུ་
 བྱ་ནི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་ལྔ་གཞི་ལམ་པས། དེ་ལའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་
 པ་སྒྲར་གསུམ་གྱི་ལུགས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྱང་རྗེས་འབྲངས་དང་
 བཅས་པའི་ལུགས། ལྷིམ་པའི་མེ་ཉོག་གི་ལུགས་དང་། མན་རག་སྟེ་མའི་
 ལུགས། བདེ་མཆོག་ལྷ་མི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྩོ་
 རྗེས་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་ལྔ་གསུམ་པ་ནི་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་
 མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ལ་འཕགས་ལུལ་
 གྱི་པར་བྱུང་དང་། བོད་ཀྱི་འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ལྷ་
 ཆོག་སྟོན་གྱི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཞེད་སྤྱོད་རི་བོ་དགེ་ལུན་པའི་རིང་
 ལུགས་ནི། «རིམ་ལྡོ་གསལ་སྦྱོན་»ལས། སོར་བསམ་གཉིས་ལུས་དབེན།
 སྟོག་ཚུལ་རག་དབེན། འཛིན་པ་འོད་གསལ། རྗེས་དྲན་ནི་འོད་གསལ་ལས་
 ལུགས་ཐོག་དུ་ལངས་པའི་རྣང་བ་གསུམ་གྱི་འཆར་ཚུལ་དང་། ཉིང་འཛིན་
 ནི་བྱང་འཇུག་གོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ལྷི་མ་གཉིས་བྱང་འཇུག་གིས་བསྐྱེས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སེམས་དབེན་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་རྩེ་
 གཅིག་པ་དང་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་སྦྱོན་གྱི་སྦྱོར་བ་གསུམ་དང་མཆོན་ཉིད་
 མཚུངས་ཤིང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་རྒྱ་ལུས་ནི། བྱང་འཇུག་གི་རྒྱ་མའི་སྤྱད་དང་
 མཆོན་ཉིད་མཚུངས་པས་དེ་གཉིས་ཆོག་ཟིན་ལ་མ་ཐོན་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ་གཞི་
 བྱང་དུ་མ་འདུས་པ་མིན་ནོ། །རིམ་ལྡོའི་ཁོ་རིམ་ཡང་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཏེ། «རིམ་ལྡོ་གསལ་སྦྱོན་»ལས། དེས་ན་གཞིའི་རིམ་ལྡོ་རྩེ་

བཞིན་ཏུ་བྱེད་དེ། སྒྲིབ་གར་མི་མཉམས་པ་བསྐྱམ་པ་དང་སྒྲིབ་གར་དམིགས་ནས་
 རྒྱང་འབྲུང་འཇུག་གནས་གསུམ་ལ་རྩོམ་ཆེའི་བསྐྱམས་པ་བྱས་པས། དེའི་མཐར་
 རྒྱང་མི་ནང་ཏུ་རྒྱ་བ་ལོག་ནས་སྒྲིབ་གར་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་ལས་སྒྲིབ་པ་བཞི་གར་
 བའི་འོག་ཏུ་རྟགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་རྒྱང་མེས་ཙམ་ལས་མེན་ཏུ་
 སྤ་བའི་རྒྱ་མའི་སྤྱེའུ་འབྲུབ་ཤི། དེ་ཡང་། རྩོན་གྱི་འདྲ་གསལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་བྱུང་
 འཇུག་གི་སྤྱེད་དང་། དེའི་འདྲ་གསལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་རྒྱ་མའི་སྤྱེའུ་འབྲུབ་ཤོ། །
 སྤངས་སྤྱེད་མིག་ཐ་མལ་པས་མཐོང་ཏུ་མི་ཏུང་བས་དེས་རྟགས་པའི་ལུང་པའི་
 ལུས་བཟུང་བ་ན་གའི་མིག་གི་ལུས་ཏུ་འང་འབྱུར་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱལ་པའི་སྤྱེའུ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། སྤྱིར་ཐོག་ཆེན་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྩོན་ཏུ་
 གཉེར་བྱའི་གཙོ་ཙོག་ཞེན་རྩོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཏུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་རྒྱང་
 བས་དེ་དག་གི་རྩོན་རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱེའུ་མ་ཡིན་པར་གསུགས་ཀྱི་སྤྱེའུ་
 ཉིད་ཡིན་པས། གསུགས་སྤྱེད་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རྒྱ་རྒྱབ་དཀོས་པར་མ་བཤད་
 གསུགས་སྤྱེའུ་གཙོ་ཙོག་བཟུབ་དཀོས། དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་བཞེན་ནས་ཐ་མལ་
 པའི་ཉེན་འདི་མ་བཞེས་པར་སྤྱང་ཙོ་འདིའི་ཉེད་ནས་ཆོག་ཅིག་ལ་བྱུང་འཇུག་རྩོམ་
 རྩོམ་ཆེ་འཆང་གི་མོ་འཕར་མཐོན་ཏུ་བྱེད་ན། དེ་ཡང་ཐག་བཅས་ཉེར་མེན་གྱི་སྤྱང་
 ཙོ་འདི་མཐོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱར་བཟུར་ཏུ་མི་ཏུང་ཞིང་།
 ཆོ་འཕོས་ནས་འཆང་རྒྱ་ན། རྟགས་ལམ་གྱི་རྣམ་པས་ཆོག་ཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་
 འཆང་རྒྱ་བའི་རྣམ་བཞག་ཉམས་པར་འབྱུར་བས། འོ་ན་རྩོམ་པའི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་
 བ། ཐ་མལ་པའི་རྟག་བདེན་གྱི་སྤྱང་ཙོ་འདི་ལམ་གྱིས་སྤྱངས་ནས། རྒྱང་
 མེས་ཙམ་ལས་ཟུབ་པའི་གཏུག་མའི་ལུས་མེན་ཏུ་སྤ་བ་དེས་ཉེར་མེན་བྱས་ཏེ་
 འཕས་ཏུ་གསུགས་སྤྱེའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་བྱུང་འཇུག་འབྲུབ་
 པ་རྩོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས། དེ་བཟུབ་པ་ལ་གང་བྱུང་ཏུ་འཇུག་རྒྱའི་ཡ་བྱལ་ཐབས་
 མེས་གཉིས་ཙོ་མོས་རྟུལ་དཀོས་པས། ཐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ལག་རྩིས་རྒྱ་ལུས་ཆོ་འདིར་མཐོན་ཏུ་སྤྱར་ན་ཉེན་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་དེས་པར་

གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མ་རྒྱུད་མྱི་དང་། ཏུས་འཁོར་ལས་གཞན་པའི་བདེ་གྱི་
 སྐྱེས་པ་མ་རྒྱུད་སྐྱོར་གྱི་ལམ་གང་ཉམས་སྤྱོད་ནས་ཁོང་གི་ལྷན་པའི་
 རྒྱུ་ལས་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འདུས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། མ་རྒྱུད་རང་གཞུང་ཁོ་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་མའི་སྤྱི་རིམ་བསྐྱབ་པའི་གདམས་པ་ཆ་ཆར་བརྟེན་སྐྱེས་
 རྣམ་པས། འདུས་པའི་སྐབས་སྤྱོད་པས་ལ་བར་བསྐྱབ་པའི་སྤྱོད་པས་བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་
 མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐྱར་དགོས་ཏེ། «གསལ་སྤྱོད་»ལས། བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་
 མེད་གྱི་ལམ་དང་སྤྱོད་མའི་སྤྱི་གཉིས་ལས། སྤྱོད་མ་འདི་ཆེས་རྟོགས་དཀའ་ལ།
 དེའང་ལུགས་མཚོག་ཏུ་ཐུར་པ་འདི་ནས་ཅད་བཅད་ནས་གཞན་ལ་འབྱེད་ཤེས་
 དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། འོ་ན་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྤྱོད་པས་འདི་
 རིམ་ལྟར་བྱུང་དགོས་ཟེར་ན། སྤྱོད་བཤད་པ་ལྟར་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་དུ་ཆེས་
 ཆེར་སྤྱོད་ཤིང་དཀྱུགས་པས། ཙ་བཤད་སྤྱོད་ནས་གཞོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་མྱི་དང་ལྷག་པར་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྤྱོད་པས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གསལ་བར་
 རྟོགས་མི་རྣམས་ལ། དེ་ཡང་མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་རྣམ་བཤད་ལྟེ་སྤྱོད་མའི་མན་
 ངག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞོགས་རྟོགས་མི་ཐུབ་པ་ནི། «རིམ་ལྟེ་»ལས། བདག་
 རྟོན་བསྐྱབས་པའི་རིམ་ཤེས་པ། །ཀུན་རྒྱུ་བདེན་པར་བསྐྱབ་པ་ལྟེ། །དེ་ནི་
 སྤྱོད་མའི་དྲིན་དག་གིས། །འཛོལ་པར་འཕྱར་གྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་དང་།
 «སྤྱོད་བསྐྱབས་»ལས། ལྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་། སངས་
 རྒྱུ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཤད་པ། སྤྱོད་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་པ། ས་
 བཅུའི་དབང་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ངས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་
 སོ། །ཞེས་དང་། «གསལ་སྤྱོད་»ལས། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དུག་གིས་ལེགས་
 པར་མ་བཤད་པར། སྤྱོད་མ་བཞིན་པའི་ཡི་གེའི་རྒྱུ་ལྟར་འབྱངས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ཡུལ་མིན་པའི་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་།
 དེ་འདྲ་བ་དེ་མགོན་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་འཆད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་།
 སྤྱོད་ཀྱི་དཀའ་གནད་པས་ཆེར་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་གསུངས་

པའི་ནང་ནས་རྒྱ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་སྒྲམ་མའི་མན་ངག་ལ་སྟོས་པ་ནི་གཞན་དང་
ཡེ་མེ་འདྲ་བའི་རྟོས་ཆབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ལྟར་རྟོགས་ཀྱི་སྟེང་སྟེང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
སྒྲམ་མའི་མན་ངག་ཟེར་བའང་། མན་ངག་གི་མཐོང་ཡི་གེ་གིས་པ་དང་། གཉེས་
ནས་སྒྲངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། «རིམ་ལུ»དང་། «སྟོན་འདུས་»སོགས་
ཕན་ཚུན་བཟུང་ཞིང་ཁ་བསྐངས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དཀོངས་པ་མ་
ནོར་བར་རྟོགས་པ་ལ་ཟེར་རྟེ། «གསལ་སྟོན་»ལས། ལྷ་མ་སྒྲམ་མའི་མན་ངག་
འབའ་ཞིག་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་མན་ངག་གི་མཐར་བུ་གཉི། «རིམ་ལུ»དང་།
«སྟོན་བཟུས་»ཡིན་ལ། སྲས་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གཞན་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་
འབྲུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ཡང་«རིམ་ལུ»མི་གསལ་བ་«སྟོན་བཟུས་»སུ་གསལ་བར་སྟོན་
པས་«སྟོན་བཟུས་»ལས་རྟོགས་དགོས་སོ། ཞེས་དང་། གཞུང་གིས་བཟུན་
ཆོད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་གོ་ན་མན་ངག་གི་གནད་འགངས་ཆེ་བ་རྣམས་མི་འཕྲུག་
ལ། དེ་དག་ལ་འབད་པ་ཡུན་རིང་དུ་མ་བྱས་པར་མན་ངག་སྤྲོ་མོ་གཞན་ལ་
འབད་པ་ནི་སྒྲམ་མའི་མན་ངག་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་མན་ངག་གི་
གནད་ཀྱི་རྟོགས་མཐོང་འོང་སྟམ་པའང་མི་ལྟར་རྟོགས་ཀྱི་སྟེང་སྟེང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལ། རྒྱ་དང་ཡུའ་ཆེན་
འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དཀོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མ་སོང་བའི་རྒྱ་མོད་ཀྱི་
བརྟན་བཅོས་རྟོགས་དེ་བལ་བཞེན་ནས་འོད་སྤར་བས་པ་ཕལ་ཆེར་འདི་འདྲར་
ལ་གོ་བ་རྒྱ་ཤིང་སྟོང་པོ་བཞེན་དུ་ལྟར་རྟེ། ཁ་ཅིག་རྒྱ་མའི་སྤྱི་དོན་རང་བཞེན་
གིས་ཡུའ་པས་རྟོང་ཡང་བ་སྟངས་ལྟར་ཕྱང་བ་བཞེན་རྟོང་རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་ལ་འདྲོད་
པ་དང་། ལ་ལས། དེ་ཅམ་བྱས་ན་སྤགས་ལུགས་སུ་མི་འགྲོ་བས་ཞལ་ལྷག་རྒྱན་
ཆ་ལུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ལྟར་ཡང་། དོན་དམ་པར་མ་ཡུའ་པའི་ལྟ་སྟེང་
ལ་རང་བཞེན་མེད་པ་མེ་མོང་ནང་གི་གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདྲོད་པ་
དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཡ་ཡིག་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་དང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་

ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཉི་ལྔ་ལྔ་ལྔ་ལྔ་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་
སོགས་བཤད་ཚུལ་མང་ཏུ་བྱུང་ཡང་། དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་
དཔོངས་པར་མ་སོང་ཞིང་། ལྷ་ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་འར་མི་འགྲོ་ཞེ། «ལྷ་དྲ་
བརྒྱས་»ལས། གང་མདོ་ལྷེ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བརྒྱད་
པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྒྲིམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྷ་མ་ཉི་ལྔ་
དང་། ཁྱིལ་ལྷ་ལྟ་དང་། གཞུགས་བརྟན་ལྷ་ལྟ་དཔེར་བརྒྱད་ཅིང་ཉུག་པར་
མོས་ཀྱང་། དེ་རྣམས་དཔེས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་མན་རག་ཤི་ཤེས་
ཅམ་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷའི་སྤྱོད་ཆོགས་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་
རོ། ཞེས་བདེན་སྟོང་ལྷ་མ་ལྷ་ལྟའི་དོན་ལུ་ཐག་ཆད་པར་གོ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་
སྐབས་འདིའི་ལྷ་མའི་དོན་ལྷ་ཉོགས་པ་དང་། བརྒྱད་རིམ་གྱི་སྐབས་ལྷ་ལུས་ཀྱི་
དོན་མི་ཆང་ཞིང་། དེའི་ཆོ་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་ཏུ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་
ཁྱད་པར་ཅན་དང་མ་གྲུལ་པའི་རང་ནས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བརྒྱུངས་པས་འཆའ་
ཆོན་བཞིན་ཏུ་སོགས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལའང་ལྷ་ལུས་ཀྱི་དོན་མེད་པ་དང་།
ལྷ་དྲེའོག་མར་ཡང་འཆའ་ཆོན་ལྷ་ལྟའི་ལྷ་སྤྱོད་པ་པར་བཤད་ཀྱང་། བསྐྱབ་
གཞི་སྤྱང་པོ་སྤྱ་རགས་འབྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཟུར་ཅམ་ཡང་མེད་ལ། ལྷ་
མེད་གྱི་བརྒྱད་རིམ་སྐབས་སུ་སྤྱང་པོ་སྤྱ་རགས་འབྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་ལྷ་སྤྱར་
ལྷང་བར་བཤད་པའང་མོས་རྟོ་ཅམ་དང་། ཡོངས་སུ་འཕམ་འཁྱེར་སྐབས་སུ་མི་
ཤིགས་པའི་ཐིག་ཤི་དང་། ཨ་ཡིག་དང་། རྩི་ཡིག་འདྲ་ཟེར་ལྷ་ལྷན་སོགས་ལས་
ལྷ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞེད་པ་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིའི་ལྷ་
ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་རྗེ་སྤྱུ་མ་མ་ཕྱོག་པའི་བར་
དུ་མདོ་ལུགས་དང་སྤྱན་མོང་བ་བདེན་སྟོང་ལྷ་མ་ཅམ་དང་། ཡང་ན་བརྒྱད་
རིམ་དང་སྤྱན་མོང་བ་ལྷ་སྤྱོད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཅམ་ལྷ་ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་
བྱེད་དེ། ལྷ་དོན་གྱི་ལྷ་མའི་དོན་བཤད་ཚུལ་ཅམ་ལས། སྤྱུ་ལྷ་ལྷན་ལྷ་མ་རིམ་
པ་གསུམ་པའི་ལྷ་མའི་སྤྱད་དང་། མཐར་སྤྱག་གི་ལྷ་མ་ཟུང་འཇུག་གི་ལྷ་ལྷན་ཀྱང་།

རྒྱུ་མའི་སྤྱོད་མས་མོ་སྤོང་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ། དག་མ་
 དག་གི་ཁྱད་པར། མ་དག་པའི་སྤྱོད་ལས་འོད་གསལ་གྱིས་སྤྱོད་ཚུལ། ལྟར་པའི་
 མཚམས་དང་། དཔེ་བཅུ་གཉིས་གྱིས་མཚོན་པའི་གནད་མི་འདྲ་བ་རྩི་ཏུ་
 ཞིག་ཡོད་པ་སོགས་འཛིན་མ་ཤེས་ཤིང་། རྒྱུ་ལྟ་བུ་གི་དུ་ཆེན་པོས། «རིམ་
 ལུ་»དང་། «སྤྱོད་བསྐྱུས་» «སྤྱོད་གསལ་»གྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་དང་།
 བཙོ་ལུ་པ་སོགས་ནས་བསྐྱུས་པའི་མན་ངག་ལ་བཞེན་ནས་འདུས་པའི་རྩ་བ་ཤད་
 གྱི་དཀོངས་པ་ལེགས་པར་བཀྲལ་བ་འདིས་དཔལ་གསར་བ་འདུས་པ་ཅམ་དུ་མ་
 ཟད། བརྒྱད་མཐའ་དག་གི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་བཟུང་། གང་གི་སྤྱོད་ནས་པ་རྒྱད་
 དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་གྱིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མའི་སྤྱོད་ཚུལ་འདི་ཉིད་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྤྱོད་ལས་ནི་གཞུགས་
 སྤྱོད་ཉི་ལྔ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་གཞིའི་གནད་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་པ་དང་། ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་གནད་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱོད་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་རྩོམ་དཔྱད་མེད་གྱི་
 གནད་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱོད་ཚུལ་སོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ལས་འདིར་སྤྱོད་ཆད་
 བཤམ་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་ཆེར་མ་སོན་པའི་མན་ངག་གི་གསར་བའི་གནད་ལྟ་
 ཞིང་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་ཡབ་སྤྱོད་གྱི་དཀོངས་པ་རྩི་བ་བཞེན་ལེགས་
 པར་བཀྲལ་བའི་བཤད་པ་འདི་ལྟ་བུ། རྒྱལ་བ་རྩི་རྒྱུ་འཆད་དཀོན་སྤྱོད་ཐབས་
 ཀྱང་། གང་མས་པའི་ཉིང་ཁྱ་འདི་ལས་ལྟག་པ་སྤྱོད་རྒྱ་མེད་པར་ཐུགས་གྱི་
 དཀོངས་པའི་ཡང་སྤྱོད་གཅིག་ཤར་ཐུར་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་དུ་སྤྱོད་མཐའ་གཞན་
 རྒྱགས་གྱི་མཐམ་པའི་དབང་ཐུག་ལྟག་ཆང་ལོ་ལྟ་བུ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་
 ཀྱང་། སྤྱོད་ཆད་རྒྱུ་མར་མི་འཚམ་པའི་དགག་པ་འགའ་རེ་གནང་ན་ཡང་།
 སྤྱོད་ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་ལྟ་བུ་གཞིགས་པའི་སྤྱོད་ལས་མི་ཕྱེད་པའི་དད་
 པ་བཙོན་མིན་ཐུགས་ལ་འབྱུངས་ཉི་རྒྱུ་མར་བསྐྱོད་པ་མཛད་པ་ལས། མདོ་
 ཐུགས་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་རྩི་ཐེག་། རྒྱད་ཉི་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་སྤྱོད་

དོན། ། རིམ་གཉིས་མཐའ་དག་བྱུང་པར་སྐྱུ་ལྟས་ལ། ། སྐྱོན་མེད་ལེགས་
 བཤད་གཉེར་ཆེན་མོ་ལྟར་ལ་འདུད། ། ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་«དུས་འཁོར་སྤྱི་
 རོན»དུའང་རྗེའི་གསུང་གི་སྐྱུ་ལྟས་ཀྱི་བཤད་པའི་སྐོར་ལ་བསྟགས་བརྗོད་ཡང་
 ཡང་མཛད་པ་ནི། གཟུར་གནས་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་བྱུང་ཆོས་སྤྱོད་མེད་པ་
 ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཟིགས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། སྐྱུ་ལྟས་སིན་སྤྱོད་
 རའི་འདབ་མའི་སྒྲོ། ། མཁས་སྒྲོམ་ཉི་ལྔའི་འོད་ཀྱིས་སྤྱོད་མིན་པ། ། ལེགས་
 གསུང་སྤྱོད་མེད་ཁ་ཡི་ཟེགས་མའི་ཆང་། ། འཁོར་ཆེ་འདབ་བརྒྱ་པ་དེ་རང་
 དབང་ཅི། ། ཞེས་གསུངས་པའང་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཁོ་ནར་གནས་སོ། །
 དེས་ན་སྐྱུ་ལྟས་ཀྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྒྱབ་གཞི་ལ་གང་ཞིག་འཛིག་ཅེ་ན།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་ཆས་སྤྱོད་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་སེམས་གཉིས་སྐྱུ་
 ལྟས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་ཡིན་ཉི། «གསལ་སྒྲོན»ལས། འདི་ནི་གཙུག་པོ་སྐྱུ་མའི་ཉི་མ་
 གང་ལས་བརྒྱབ་པའི་སྐྱབ་གཞི་གཏུག་མའི་ལྟས་ངོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 དང་། ཡང་«དེ་ཉིད»ལས། སེམས་ཅན་གྱི་བ་སྤྱོད་འདོགས་པའི་གཞིར་བྱུར་
 པའི་གཏུག་མའི་ལྟས་ནི་རྒྱུར་སེམས་ཅན་གྱི་ལྟས་སྤྱོད་པས་དེ་ལས་ངོ་བོ་བ་
 དད་པའི་ལྟས་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་
 གྱི་ལྟས་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལྟས་དང་། སྤྱོད་པ་གཏུག་མའི་ལྟས་
 གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྱུང་ལྟས་རགས་པ་འདི་དང་། ཕྱི་
 མ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་སེམས་དང་དེ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་ཅན་དུ་ཤར་པའི་
 བར་དོའི་ལྟས་དང་། ཇི་ལམ་གྱི་ལྟས་ལྟ་བུ་ཡིན། རྒྱུར་སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་
 སེམས་ནི་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཅན་དང་། རྒྱུར་ཡང་། ཅ་་
 པའི་རྒྱུར་བཞི་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུར་ལྟ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྟོག་འཛིན་ལ་སྤ་
 རགས་གཉིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་སྐྱུ་མའི་སྤྱོད་
 སྐྱབ་གཞི་གཏུག་མའི་ལྟས་ནི་སྤྱོད་གཞི་མི་ཤིགས་པའི་སྟོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་
 རྒྱུར་དེ་ཡིན་ཞིང་། གཏུག་མའི་སེམས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་

དབྱ་མར་ལྷགས་གནས་མེས་གསུམ་བྱས་པ་ལས་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་
 མེས་མཛོད་བྱའི་ཆེར་ཐབ་པས་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དང་། བྱང་མེས་ས་
 ལྷགས་ཐོག་གིས་སྒྲི་གཙུག་ཏུ་བརྟན་པར་བྱས་པས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་
 འདྲན་དགོས་ཤིང་། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་ནི་ལྟ་ཅིག་སྒྲིས་པའི་དགའ་བ་
 ཡིན། ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་དྲངས་པ་དེའི་ཆོ་བྱང་མེས་དབྱ་
 མར་བབས་པའི་རིག་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲི་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟན་ནས་ལུས་ཆོར་
 བདེ་བ་དང་། དེས་དེ་མ་ཐག་སྒྲིན་བྱས་ནས་ཡིད་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲི། དེ་
 དང་སྤྱང་ཉིད་སྤྱོད་གནིས་ལུས་ལུས་ཅན་དུ་རྩོད་བྱེད་མེད་དུ་སྒྱུར་བས་བདེ་
 སྤྱང་དབྱེད་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲི་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་དུ་«གསལ་
 སྒྲན་»ལས། མོར་བྱའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སམ་རྒྱ་རྒྱུ་མར་སྒྲེ་ལུས་ཀྱི་གནད་
 ཆེས་ར་དམིགས་པ་གཏད་དེ་བསྐྱམས་པས་རྒྱང་མེས་འདུག་པ་གཅིག་པའི་
 གནད་ཀྱིས་དེར་བྱིན་པ་ན། རོ་རྒྱང་དུ་རྒྱང་རྒྱ་བ་འགགས་ནས་རྒྱ་རྒྱར་རྒྱ་ལ།
 དེའི་རྒྱས་སུ་དེར་མེས་པར་རྩོམ་པ་ན་སྤྱོད་ཏུ་རྟགས་ལྟ་འཆར་ཏེ། ཞེས་དང་།
 ཡང་རིམ་པ་གནིས་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་
 འགྱུར་དུ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྣམས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་ལྟ་
 སྒྲིས་ཉིད་ཐུན་ཆད་ནས་ཡིན་པས། འདིར་ལུས་དབེན་གྱི་སྒྲི་ནས་གང་ཤར་
 ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་གྱི་རྣམ་རྩོམ་ཏུ་ལྟ་བར་གསུངས་པ་ནི། གང་རྒྱང་ཐམས་
 ཅད་བདེ་བར་འཆར་བའི་ཆེད་དུ་འོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་«དེ་
 ཉིད་»ལས། འོག་སྒྲོར་ཐིག་ལེ་སྤྱོད་སྒྲིས་པ་འདི་ལ་ནི་སྤྱར་མེལ་གྱི་རྒྱ་དུ་སྒྲིག་སྤྱོད་
 བས་གཏུམ་མོ་འབར་སྤྱོད་སྒྲིས་ཆེ་བ་དང་། ཡས་བབས་ཀྱི་ལྟ་སྒྲིས་ལེགས་པར་
 མཆོན་ཀུས་པ་ལ། མོར་བྱར་བྱང་མེས་གནས་པ་ལུག་རིང་དགོས་ལ། ཞེས་
 དང་། «བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་»ལས། ལྷགས་འདི་ལ་འོག་སྒྲོའི་སྤྱོད་སྒྲིས་པ་ལ་
 རྣམས་རིམ་དུ་འགྲོ་ལྷགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་མ་བསྐྱམས་པར་བཞག་ན། སྤྱོད་
 ཀུས་པ་མི་རྣམས་ཤིང་ལུས་དབེན་སྒྲིས་པའི་གནད་སྒྲོར་ནས་འགྲོ་བས། ཞེས་

གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དཔེན་གྱི་སྐབས་སུ་དབྱ་མའི་མར་སྒྲ་སོགས་ཙུ་
 འཁོར་གཞན་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པས། དབྱ་མའི་ནང་དུ་རྒྱུད་བསྐྱུས་ནས་ཐིམ་
 པའི་ལྷན་སྒྲིལ་གྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲིལ་པ་དེའི་དགོས་པ་གཙའ་ལོ། རྒྱལ་
 ལུ་སྒྲིང་གའི་ཙུ་མཐུད་འགྲོལ་སྒྲ་བར་འཁྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །
 དེ་ནས་དག་དཔེན་གྱི་སྒྲིང་གའི་སྒྲ་ཙུ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྒྲིག་ཚུལ། གདོད་
 གི་སྒྲ་ཙུ་རྒྱུ་ལོད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྒྲིག་ཚུལ། གསང་བའི་སྒྲ་ཙུ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་
 སྒྲིག་ཚུལ་ཏེ་སྒྲིག་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ནལ་འཁྱུར་བསྐྱོམས་པས། རྒྱ་མ་གཉིས་ཀྱིས་
 རྒྱུད་སྒྲིང་གར་བསྐྱུ་མ་རྒྱས་པ་སྐྱུད་པར་བྱེད་པ་དང་སྒྲིང་གའི་ཙུ་མཐུད་དབྱེ་
 དཀར་ལ་བདེ་ཉིད་སྐྱུད་པར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་མ་ནི། སྐབས་འདིར་རྒྱུད་སྒྲིང་གར་
 སྐྱུད་པའི་སོགས་འདོན་མཆོག་ཏུ་ལྷུར་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་སྒྲིང་གའི་ཙུ་མཐུད་
 ལྷག་མེད་དུ་གྲོལ་ནས་ལོད་གསལ་འཆར་བར་བྱེད། དེ་ཡང་གཞིའི་འཆི་རིམ་
 དང་མཐུན་པའི་སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་པའི་ལོད་གསལ་འཆར་བ་ལ། སྒྲིང་
 གའི་མ་རིག་སྒྲིང་འདི་སྐབས་འབྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱུད་འཁྱུར་འཁྱུག་གི་རྒྱར་བསྐྱུས་
 བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་མ་བྱས་པར་རྒྱུར་གི་མཐུད་པས་དམ་དུ་བཅིངས་པའི་
 སྒྲིང་གའི་ཙུ་མཐུད་འགྲོལ་ཐབས་མེད་ལ། ཀུན་རྒྱུག་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་འགོག་
 པའི་ལྷུར་དུ་རྒྱུད་སྐགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱུས་བྱས་པར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་
 སྒྲིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྐྱུས་ནས་རྒྱུད་འཁྱུག་གི་སྒྲུ་བསྐྱུབ་དགོས་པ་ཡིན།
 སྒྲིར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་སྒྲིང་གའི་ཁམས་དཀར་དམར་དང་།
 གཞིའི་ལོད་གསལ། སྒྲིག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། སྒྲིང་
 གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྒྲིག་འཛིན་སྤ་མོ་དེ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་བར་ཤེས་
 བས་རྒྱུད་ནམས་དེར་སྐྱུད་པ་ནི་ལོད་གསལ་མངོན་དུ་འཁྱུར་བའི་ཐབས་གཙའ་
 ཡིན་ནོ། ། དག་དཔེན་གྱི་རྒྱུས་སུ་སེམས་དཔེན་ལ་བསྐྱུད་དགོས་ཏེ། ཆོ་འདིར་
 འཆར་བྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྒྱུགས་
 དགོས་ཤིང་། ཆོས་ཉིད་དེ་བདེ་སྐྱུད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པ་དེའི་མཐུས་ཤེས་སྤྱོད་ལྟར་བར་སྤྱོད་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་
བའི་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་སྟགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་རག་ལས་པས་ཡེ་ཤེས་དེའི་སྤྱོད་ནུས་
གཞུགས་སྤྱོད་རིགས་འདྲའི་བྱ་ན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་བཟུབ་ནུས། དེའི་སྤྱོད་དུ་
རྟོར་བཟུས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་གཏི་ཙམ་མཉུན་རྟོགས་པར་སྟོལ་ནས་རྩ་བའི་རྒྱང་
བཞི་མི་རིགས་པ་ལ་མཉུན་ནུས་པ་ན་སེམས་དཔེན་གྱི་རྟོགས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་ཏེ།
«གསལ་སྟོན་»ལས། རྟོར་བཟུས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་རྣམས་འདྲེན་ཚུལ་ནི་
བཤད་ཟིན་ལ། རྒྱད་པར་དུ་སེམས་དཔེན་གྱིས་སྤྱོད་པ་རྣམས་འདྲེན་པའི་
མཆོམས་ནི་སྤྱོད་གཏི་ཙམ་མཉུན་ལེགས་པར་སྟོལ་ནས་རྒྱད་རྣམས་སྤྱོད་གཏི་མི་
རིགས་པ་ལ་མཉུན་ནུས་པའི་མཆོམས་ནས་ཡིན་གྱི་དེའི་ཤོད་དུ་མིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་རྩ་རིམ་ཡང་དཀོས་ལ།
ལྷག་པར་བྱབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྟོར་བཟུས་བྱེད་དཀོས་པས། རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱང་ལྷག་མ་མེད་པར་བསྐྱེད་ཏེ་སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་པ་འདྲེན་པ་ལ་སྤྱོད་
ཀྱིན་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དཀོས་ཏེ། «ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྗེ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་»ལས།
རྩ་མའི་སྤྱོད་འགྲུབ་པ་སྤྱོད་ལྷག་རྒྱ་ལ་རྟོས་པར་བྱས་ཏེ་ཆོ་འདིར་རྩ་ལྷན་འགྲུབ་
པའོ་ཞེས་དང་། «གསལ་སྟོན་»ལས། རྩ་ལྷན་ཀྱི་རྒྱབ་གཞིའི་སེམས་དཔེན་གྱི་
ཡེ་ཤེས་གསུམ་རྟོགས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་ལྷག་རྒྱ་དཀོས་སོ། ཞེས་གསུངས་
སོ། ། འོན་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཆོད་ལ་མ་སྤྱོད་པ་ན་འཆི་བའི་དུས་བྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་
རང་ཕྱགས་སུ་ཐིམ་པ་དེས་སྤྱོད་པའི་དོད་བྱབ་ཅིང་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་བར་
དོའི་དོད་ལ་མ་དག་པའི་རྩ་མའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཏེ། རྩ་ལྷན་པ་དེས་རྟོན་གང་
ཡང་རྒྱང་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ལྷག་མ་མེད་ཏུ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ནང་གི་རྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་གསུམ་དྲངས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་དེ་
གསུམ་དགའ་བཞིའི་རོ་མོར་བསྐྱེད་པ་དང་། རྩང་བ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་དེས་
རྟོར་རྩང་བ་དེ་བཀག་ནས་སྤྱོད་པ་སྟོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་འགྲུབ་པར་དུ་སྤྱོད་པ་བཞི་པ་

འོད་གསལ་དང་དགའ་བ་བཞི་པ་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་གྱི་དགའ་བའི་དུས་སུ་བདེ་སྤྱང་གཙོ་
 སྤྱོད་བཟུང་། སྒྲིམ་སེམས་དཔེན་མ་ཐོབ་པའི་ཤོད་གི་སྤྱང་པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་དང་། སེམས་དཔེན་གྱི་སྤྱང་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱང་ཆེ་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ།
 འདིའི་སྐབས་བྱང་སེམས་དང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལུས་ཀྱི་སྤྱང་སྤྱད་ནས་སྟེང་གའི་
 མི་ཤིགས་པ་ལ་ལྟག་མ་མེད་པར་བསྐྱས་པས་ལུགས་འབྱུང་གི་དགའ་བ་སྤྱབས་ཆེ་
 ཞིང་། ཉགས་དང་ཉགས་ཅན་བརྒྱད་ཆ་འདྲ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་ཤར་བས་གཏུག་སེམས་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་གྱི་བདེ་བའི་དོ་རོར་སྒྲིམ། དེས་སྤྱང་
 པ་ཉིད་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འོད་གསལ་ནི་སེམས་དཔེན་
 མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་ཡིན། དེའི་སྐབས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་པའི་སེམས་ཀྱིས་
 སྤྱང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སྒྲུལ་དུ་རྟོགས་པའི་མོད་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་
 པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་འཆི་བ་ཁེགས་ནས་ཆོས་སྤྱིའི་བསྐྱེ་བ་
 དངོས་སུ་འབྱུང་བས་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་འབྱུང་བ་ཡིན། འོན་ཏེ་པ་གསུམ་
 པའི་སྒྲུ་ལུས་དེ་རི་ལྟར་འབྱུང་ཅེན། དེ་ལྟར་དཔེན་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་གི་སྤྱོག་
 ཆོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྫོང་སྤྱིའི་པའི་རྒྱུད་ནམས་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 སྟེང་གར་ཐིམ་པའི་སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་
 པའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལུས་ཉེར་ཡིན་དང་། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅིག་
 བྱེད་བྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱང་པོ་ཉིད་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་སྒྲུ་མའི་སྤྱར་
 བཞེངས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཉོན་མྱིབ་མ་སྤང་བས་མ་དག་པའི་སྒྲུ་མའི་སྤྱུ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་དུས་ཐ་མལ་པའི་བར་དོ་ཁེགས་ནས་ལོངས་སྤྱིའི་བསྐྱེ་བ་དངོས་སུ་འབྱུང་བ་
 ཡིན་པས། ལམ་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱང་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆོན་ཉིད་པ། རྩ་རྩེ་
 སྤྱོད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་དུ་«གསལ་སྤྱོད་»ལས། ཤེས་རབ་
 སྤང་བ་དང་ཐབས་མཆོད་པ་གཉིས་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྟ་དང་བཅས་པ་ལས། ཐུག་
 ཞབས་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པའི་སྒྲུ་མའི་སྤྱོད་འབྱུང་དོ། །
 དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱས་ན། རྒྱུད་མེད་པར་སེམས་རྒྱུད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་ཞལ་

ཐུག་སོགས་དང་ལྷན་པའི་ལྷོ་མི་འབྱུང་བྱུང་། འོད་ཟེར་ལའི་རྒྱུད་དང་
 སེམས་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་དུ་ཡོད་པས་ལྷོ་མི་གཞུགས་འབྱུང་བ་ལ་སྒྲོན་མེད་ཅེས་
 དང་། ཡང་། ལྷ་ལུས་འབྱུང་བའི་ཐུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ནི་སེམས་ལྷ་མ་
 དང་། ལྷན་ཅིག་ལྷོད་ཆེན་ནི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དེའི་ལྷོ་མི་ཉེར་ལེན་ནི་རྒྱུད་དང་།
 སེམས་ལྷ་མ་ནི་ལྷན་ཅིག་ལྷོད་ཆེན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷ་ལུས་དེ་
 ལུགས་འབྱུང་ལྷོག་གི་སྤྱང་པ་གང་གི་མཆོམས་ནས་འབྱུང་ཅེ་ན། འདི་ལ
 «ཐུགས་རིམ» དང་། «དབང་རྣོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་» «རྣམ་བཞག་
 རིམ་པ་» རྣམས་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར་ལུགས་ལྷོག་དུ་ཤར་བའི་སེམས་རྒྱུད་
 དང་བཅས་པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི་མཁས་པ་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་
 ཚུལ་ཙམ་བཞོད་པ་ཡིན་པར་མཁས་ཀྱིས་བཤམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་ལ།
 རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་ནི། «རིམ་ལྷ་གསལ་སྒྲོན་» ལས། སེམས་
 དབེན་གྱི་སྤྱང་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་སེམས་ལས་ལྷ་མའི་སྤྱ་རྒྱུའུ་ཅེས་བཤད་པ་མ་
 གཏོགས་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་ལྷོག་གི་སྤྱང་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོམས་གང་དུ་ལྷ་
 མའི་སྤྱ་བརྒྱུའུ་པ་ཡབ་སྲས་ལའི་གཞུང་ན་མི་གསལ་ལོ། ། ལག་སྒྲིན་སོགས་
 གྱིས་འོད་གསལ་གྱི་རང་ནས་ཚུ་ལས་ཉ་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་རྩོུ་རྩོ་
 འཆང་གི་སྤྱར་ལངས་པ་ནི་ཅིག་ཅར་གྱི་རིམ་པ་དང་། འོད་གསལ་ལས་ཉེར་
 ཐོབ། དེ་ལས་མཆེད་པ། དེ་ལས་སྤྱང་བར་སོང་བའི་མཆོམས་ནས་རྩོ་རྩོ་
 འཆང་གི་སྤྱར་ལངས་པ་ནི་ཉེར་ཐོབ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པའི་ཐབས་ཞེས་བཤད་
 རོ། ། རང་ལུགས་ནི་རྒྱུད་འབྱུག་གི་སྤྱབས་སུ་འཆད་པར་འཕྱར་རོ། ། ཞེས་
 དང་། «རིམ་ལྷ་གསལ་སྒྲོན་» གྱི་བདེན་གཉིས་དཔྱེར་མེད་རྣམས་རིམ་གྱི་ཐད་
 དུ། འོན་ཀྱང་དཀའ་བའི་གནས་འདི་ཞིབ་དུ་མཐའ་བཅད་ན། «རིམ་ལྷ་»
 ལས། རང་བཞིན་བཅས་འོད་དེ་དང་དེ། ། རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་དང་བདེན་པ་
 ཡི། ། བདག་ཕྱིན་བརྒྱུའུ་པའི་རིམ་གྱིས་ཀྱང་། ། སེམས་ཅན་རྣོན་དུ་ལན་
 འགའ་འཕྱུར། ། རི་ལྟར་དྲངས་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་ལས། ། ཉ་དག་ལྷུར་དུ་ལྷང་བར་

འབྱུང། ། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་གསལ་ལས། ། རྒྱ་འབྱུལ་དྲ་བ་འབྱུང་
 བར་འབྱུང། ། ཞེས་སྤྱོད་འདི་ཡང་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་བདག་ཕྱིན་བསྐྱབས་ཀྱི་
 རིམ་པས་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་རྒྱུང་དྲུང་ས་པ་དང་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་ལས་ཉ་
 སྒོ་བྱར་དྲུ་འཕར་བ་དང་འདྲ་བའི་དག་པའི་རྒྱ་མའི་སྤྱོད་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་
 དཔེ་དོན་ནི། འོད་གསལ་ལས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བྱུང་བ་ལ་འགྲིག་
 གོ་ཞེས་པ་ནས་སྤྱོད་པ་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྱུར་པ་ཡང་འཁྲུགས་མཐུན་གྱི་ཆོ། རྒྱ་མ་ཕྱི་
 མར་ཐིམ་ནས་མཐར་འོད་གསལ་དྲུ་གཅིག་ཏུ་སང་བའི་དོན་ལ་འགྲིག་གི།
 འཁྲུགས་སྤྱོད་ལ་མི་འགྲིག་པ་དང་། རྒྱུང་གཞིའི་རིམ་པ་ལ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་
 གྱི་དེ་མ་ཐག་ཉེར་ཐོབ་ཐུབ་པ་དང་མཉམ་དྲུ་བར་དོ་འབྱུབ་པ་དང་མིན་ཏུ་
 མཐུན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་དྲུས་སྤྱོད་གསལ་འགགས་པ་དང་
 བར་དོ་ཐུབ་པ་དྲུས་མཉམ་པ་ལྟར། ལམ་དྲུས་སྤྱོད་འོད་གསལ་འགགས་པ་
 དང་རྒྱ་འཁྲུགས་ཐུབ་པ་དྲུས་མཉམ་དགོས་པས་སྐབས་འདིར་ཡང་འཁྲུགས་སྤྱོད་གི་
 ཉེར་ཐོབ་ཐུབ་པ་དང་དྲུས་མཉམ་དྲུ་མ་དག་པའི་རྒྱ་འཁྲུགས་ཐུབ་པར་བཞེད་པ་
 ཡིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་རྒྱ་འཁྲུགས་ལ་བྱུང་པར་བཅོ་ལྷན་པ་དང་། རྒྱ་
 མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་མཆོན་པའི་ཚུལ། རྒྱ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེ་བ་དང་།
 བ ངས་པ། མི་ལམ་དྲུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་ཐར་
 རྒྱུང་བའི་ཚུལ། བར་དོའི་རྒྱ་མ་ངེ་ལྟར་འཇིན་པ་དང་རྒྱུང་བའི་ཚུལ། རྒྱ་མ་
 དངོས་དང་། རྒྱ་མ་རྗེས་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྣམས་རྒྱས་པར་འདིར་
 མི་སྤྱོད་ཞིང་། «རིམ་ལྡན་གསལ་སྤྱོད»སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། དེས་ན་ཕར་
 ཕྱིན་ཐོག་པར་གསུགས་སྤྱིའི་རྒྱར་བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དྲུ་མ་ཞིག་བསག་པ་
 དང་། བྱུང་པར་དྲུ་མཆོན་དཔེ་སོ་སོའི་རྒྱ་ཡང་བསྐལ་ཆེན་དྲུ་མའི་བར་དྲུ་
 བསག་དགོས་ལ། རྒྱུགས་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་བསགས་རྒྱུང་གཞན་ལ་མི་
 ཉུས་པར་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡི་ཤེས་ཁོ་ན་ཆིག་དེལ་དྲུ་བསྐྱུངས་པས་ཆོགས་གཉིས་
 རྒྱུགས་ཆབས་ཆེ་བ་ནི། བདེ་སྤྱོད་གི་ཡི་ཤེས་དེའི་བཞེན་པའི་རྒྱང་ལས་གསུགས་

ལྷའི་རྒྱ་བརྒྱབས་པ། འདིར་བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་མཐའ་ཡས་པ་གསོག་པའི་
དོན་བྱུང་ཅིང་དེའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་སྟོབས་ཡིན་པས། ལྷ་ལྷས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་དེ་མ་དོར་བར་གསལ་བར་རྟོགས་པ་གལ་ཆེན་ཡང་། འདྲུས་པའི་
ཙུང་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་འབྲེལ་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་སུ་ཆེར་མི་གསལ་ཞིང་། ལྷས་ཀྱི་རྒྱུད་
འབྲེལ་འགའ་ཞིག་ལ་གཏད་སོ་ཆེར་མ་ཡུང་བས། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཙུང་
བཤད་བྱུང་བཞིགས་ཏེ། «རིམ་ལྔ»དང་། «རྒྱུད་བརྩས»སོགས་ཆད་མར་
ལྷར་པའི་རྒྱུད་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་བརྩས་ཏེ་རྒྱ་ལྷས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ།
མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་སྟོན་མེད་
ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྟོལ་ལྷས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཅའ་མེད་རི་ཁོད་གེ་མཛོད་པ་ལ་
རྟོགས་རིམ་སྤྱི་དང་། ལྷ་དཔར་དུ་རྒྱ་ལྷས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕ་ཤིང་ཞིབ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་
དཔྱད་སེལ་པ་མཐར་ཐུག་དུ་གནས་པ། སྟོན་ཆད་གངས་ཅན་གྱི་སྟོང་ས་འདིར་
སྤུས་ལྷར་རྟོགས་པར་མ་ལྷར་པའི་བཤད་སྟོལ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིང་ལུགས་ལྷ་དཔྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ་འདི་ཡུང་རོ།

ད་དེ་ནས་མི་ལམ་རྒྱ་མ་དང་བར་དོ་རྒྱ་མ་ཐེར་བ་འདི་ཡིན། མི་ལམ་དང་
རྒྱ་ལྷས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་དམ་ཐེར་ན། དེ་ཡང་བར་དོའི་ལྷས་
དང་། རྒྱ་ལྷས་ཀྱི་ལྷས། མི་ལམ་གྱི་ལྷས་དེ་གསུམ་ཉ་ཅང་འདྲ་པོ་ཡོད། དེར་
བརྟེན་མི་ལམ་སྐབས་ལ་མི་ལམ་ལ་རྩལ་སྤྱངས། མི་ལམ་བཟུང་ནས་མི་ལམ་གྱི་
ལྷས་དེ་རྒྱ་ལྷས་ལ་ལངས་བྱུང་པའི་སྟོང་བརྟན་ལྷེད་དཔོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། མི་
ལམ་དེ་ཐིན་བྱུང་བ་ལྷེད་པ་ལ་ཐབས་གཉིས་ཡོད་དེ་མོས་པ་ཡིད་ལྷེད་ཀྱིས་ཐིན་
པ་གཅིག་དང་། རྒྱར་ཐབས་ཀྱིས་མི་ལམ་བཟུང་བ་གཅིག་ཉི་གཉིས་ཡོད།
རྒྱར་ཐབས་ཀྱིས་མི་ལམ་ཐིན་པ་དེ་རྒྱར་ཞིང་ཁ་ལ་ཐམས་པའི་རྩེས་སུ་མ་
གཏོགས་མི་ལམ་ཐིན་མི་བྱུང། རྒྱར་ཞིང་ཁ་ལ་འདྲུས་པའི་རྩེས་ལ་རྒྱར་ཐབས་
ཀྱིས་འཕོ་བ་དང་རྒྱར་ཐབས་ཀྱི་མི་ལམ་ཐིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་བྱུང། འོན་ཀྱང་
ར་ཆོད་ཉི་རྒྱར་ཞིང་ལ་འདྲུས་མེད་པར་བརྟེན་རྒྱར་ཐབས་ཀྱིས་མི་ལམ་བཟུང་

ཐུབ་ཐབས་མེད་པས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཟིན་དགོས། སྤྱིར་བཏང་གི་མི་ལམ་
 ཟིན་པར་རྒྱུ་ཞིང་ག་ལ་འདུས་མི་དགོས་ཀྱང་རྒྱུར་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པར་རྒྱུར་
 ཞིང་ག་ལ་འདུས་དགོས། མི་ལམ་ཟིན་ནས་སྔ་ཐོགས་ག་རེ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
 མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་རྒྱ་ལུས་ལ་ལངས་ཐུབ་པ་བྱས་ཏེ་མི་ལམ་སྐབས་དགེ་རྒྱུར་རྒྱུར་
 རྒྱ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་གཞིད་སད་པའི་དུས་ལ་སྤྱི་གསུམ་ལམ་འཁྱེད་བྱེད་པ་
 བྱང་བཞིན་མི་ལམ་མ་བཏང་གང་གཞིད་ཁྱལ་པ་དེ་ཆོས་སྤྱད་དང་སྤྱད། མི་ལམ་
 བཏང་བ་དེ་ཁོངས་སྤྱད་དང་སྤྱད། གཞིད་སད་པ་དེ་རྒྱལ་སྤྱད་དང་སྤྱད་ནས་
 གཞིད་དུས་ཀྱི་དགེ་རྒྱུར་གསུམ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུ་ཞིང་ག་
 ལ་འདུས་ཟིན་ཆོ་གཞིད་དུས་ཀྱི་དགེ་རྒྱུར་གསུམ་པོ་དེ་རྒྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་
 བསྐྱར་སྤྱོད་ཡོད། རྒྱུ་ཞིང་ག་ལ་འདུས་མེད་ན་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མ་
 གཏོགས་བསྐྱར་སྤྱོད་ཐུབ། སྤྱིར་ན་མི་ལོ་དུག་ནས་སུམ་ཅུ་ཡས་མས་བར་གྱི་མི་
 ཁག་གཅིག་མི་ལམ་གསལ་པོ་དང་མི་ལམ་ཟིན་ཐུབ་པ་ཡོང་བ་དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྩ་
 དང་ཁམས་ཀྱི་ཀུས་པ་ཉམས་མེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་བརྟེན་པོ་
 ཞེ་དྲག་མེད། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་
 ལུས་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡིན་པ་དེ་རྩ་ཅང་འདྲ་པོ་ཡོད། གཞིད་
 རྩ་ཅང་མཐུག་པོ་ཁྱལ་སྐབས་མི་ལམ་མེད་ཅིང་། དེ་དུས་རང་གི་སེམས་དེ་ཉེ་བ་
 ལ་གནས་ཡོད་པ་དང་། ཉེ་བ་ནས་མཐིན་པར་སྤེབས་སྐབས་མི་ལམ་གཏོང་གི་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་ཉེ་བ་ལ་ལོག་ན་འདྲ་འདྲ། དཔེས་པར་ཡར་སྤྱོད་པ་ཡིན་
 བའི་འདྲ། གང་ལྟར་གཞིད་སད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་གཞིད་ལམ་
 གཏོང་ཉེར་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་གཞིད་མཐུག་པོ་མེན་པར་གཞིད་སྤེལ་པོ་ཆགས་
 ཐོག་རང་གི་སེམས་དེ་སྔན་ལུ་གཞིད་མཐུག་པོ་ཁྱལ་པ་དེ་ནས་དྲན་པ་ཅུང་
 གསལ་དུ་སྤྱོད་ནས་དྲན་པ་དེར་འབྲལ་སྤྱོད་ཐེབས་སྐབས་ཡིད་ཀྱི་ལུས་སམ་མི་
 ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་ལོད་སྤྱོད་བཏང་ནས་
 གཞིད་སྤེལ་པོ་ཆགས་ཏེ་དྲན་པ་གསལ་དུ་འཕྲོ་བའི་དུས་སྐབས་དེ་ལོད་སྤྱོད་ནས་

མི་ལམ་གྱི་ལྷ་ས་དེ་སོ་སོ་ནས་རྒྱན་བསྐྱེད་ཡས་གྱིས་ཡི་དམ་གང་ཡིན་ཡང་དེ་སྟེ་
 མདོག་དགར་པོ་གཅིག་ལ་ལངས་དགོས། དེ་ལ་མི་ལམ་གྱི་རྒྱ་ལྷ་ས་ཟེར་ཞིང་།
 དེ་ནི་ཤ་དང་། རྩ་ས་པ། དགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཡིད་གྱི་རང་
 བཞིན་གྱི་ལྷ་ས་གང་བསམ་པ་དེར་སླེབས་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིད། མི་ལམ་གྱི་
 ལྷ་ས་དེ་ཤེད་སྟོན་བཏང་ནས་རྒྱ་ལྷ་ས་ལ་ལངས་པའི་སྐབས་སྟེ་ཡང་རྒྱ་ལྷ་ས་ཀྱི་
 སངས་རྒྱལ་མི་ལམ་གྱི་སངས་སྟེ་ཡང་རྩ་རྩེ་འཆར་སྟེ་མདོག་དགར་པོ་ལམ་རྩེ་
 བཅུན་སྟོལ་མ་སྟེ་མདོག་དགར་པོ་ལམ་ཡང་ན་ཡི་དམ་རྩེ་རྩེ་འཇིགས་ལྟེད་སྟེ་
 མདོག་དགར་པོ་སོགས་གང་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ལྷ་ས་དེ་རྩ་སྟེ་ཤེད་ཞིག་ལ་ལངས་
 དགོས་པར་བརྟེན་མི་ལམ་ཤེད་སྟོན་བྱས་པ་རེད། མི་ལམ་ཤེད་སྟོན་བྱས་ནས་
 མི་ལམ་ཟིན་བྱུང་པ་ལྟེད་པ་ལ་གཉིད་སད་པའི་རྩ་སྐབས་ལ་རང་གི་ལྷ་ས་བ་
 ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ཡིན། རྒྱ་མ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་པ་ཡིན་བསམ་
 པའི་ལྷ་བ་དེ་དྲན་ཤེས་བརྟན་པོ་ཞིག་བྱང་ཆེ་མི་ལམ་ཤེད་སྟོན་བྱས་ནས་མི་ལམ་
 གྱི་ལྷ་ས་དེ་རྩ་སྟེ་ལ་ཡང་ལངས་བྱུང་པ་ཡོང་གི་རེད། མི་ལམ་ལ་ཙལ་བྱུང་ས་རྒྱ་
 ཡོད་ཅིང་། མི་ལམ་ཟིན་བྱུང་ཆེ་རང་གི་མི་ལམ་གྱི་ལྷ་ས་དེ་རི་དང་བྲག་ལ་སོགས་
 པར་སོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བྱུང་པ་དང་། དེ་བཞིན་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ནང་འཇུ་ལ་
 བའི་ཙལ་བྱུང་ས་ནས་མི་ལམ་གྱི་ནང་ལ་འབྱུང་བ་བཞིས་རང་གི་ལྷ་ས་ལ་མ་
 གནོད་པའི་ཙལ་མང་པོ་བྱུང་ས་རྒྱ་ཡོད། ཙལ་དེ་བྱུང་ས་ཟིན་རྩེས་རང་གི་སྟོན་
 མའི་ལྷ་ས་དེ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དང་། དག་པ་མཁའ་སྟོན། ཤོ་
 རྩ་ལ་སོགས་ལ་ཕྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱང་ནས་ཆོས་ཉན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཙལ་བྱུང་མང་པོ་སྟོང་བརྟན་ལྟེད་རྒྱ་ཡོད། དེ་ཡང་སྟོང་བརྟན་ལྟེད་
 རོན་ནི་གཙོ་བོ་མི་ལམ་གྱི་ལྷ་ས་དེ་རྩ་སྟེ་ལ་བཞག་ཡས་ཀྱི་སྟོང་བརྟན་བྱས་པ་དང་།
 མི་ལམ་གྱི་ལྷ་ས་རྩ་སྟེ་ལ་བཞག་པའི་དགོས་པ་ནི་རྩེས་མང་ཆོ་ཤི་ནས་འོད་གསལ་
 དེ་སེམས་དྲན་པ་ཐུན་བྱ་གསལ་འབྱལ་སྟེ་བ་ཕྱི་མའི་བར་དོ་བྱུང་གྱི་ཡོད་པས་
 སྐབས་དེ་རྩ་ས་བར་དོའི་ལྷ་ས་དེ་སངས་རྒྱ་ལ་ཡང་ལངས་ཡས་གྱི་ཆེད་རྩ་མ་གྱི་

གོང་ནས་མི་ལམ་ལ་སྤྱོད་བརྟེན་བྱས་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་བརྟེན་དང་མི་
 ལམ་གཉིས་ཏུ་ཅང་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་དང་། བརྟེན་འཕྲུལ་དང་མི་ལམ་གྱི་ལྟས་
 གྲུང་ཏུ་ཅང་འདྲ་པོ་ཡོད། བརྟེན་འཕྲུལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་མི་ལམ་གྱི་ལྟས་རྩ་སྤྱོད་
 ལ་ལངས་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཏུ་ཅང་འདྲ་པོ་ཡོད་པ། དེའི་གོང་གི་
 ཡོང་ལྟངས་ཆ་རྒྱུན་ཡང་ཏུ་ཅང་འདྲ་པོ་ཡོད་པས་མི་ལམ་སྤྱོད་བརྟེན་ཡག་པོ་
 གྲུང་ན་བརྟེན་འཕྲུལ་བས་མི་ལམ་བཟང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། དེ་མི་ལམ་རྩ་བུ་
 ཞིག་ཡོད་ལྟ་བུས་མི་ལམ་དུ་རང་གིས་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་བསམས་ཡོད་ན་སྤྱི་བཟུང་མ་
 འཁོ་བ་རེགས་དུག་གི་རྩལ་བསྐལ་གང་འདྲ་སྤྱོད་དཀོས་མེན་སོགས་སྤྱི་བཟུང་མའི་
 གནས་ཚུལ་རྣམས་བརྟེན་འཕྲུལ་སྤྱོད་དབང་མེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་
 དུ་མ་ཟད། སྤྱི་བཟུང་མ་དང་སྤྱི་བཟུང་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་བརྟེན་པ་ལྟར་དབང་
 མེས་ཀྱིས་འཆར་བྱུང་གི་ཡོད་པ་རེད། བརྟེན་འཕྲུལ་མེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་གང་
 ཡོད་ཅེ་ན། དཔེར་ན་མི་ལམ་སྤྱི་བཟུངས་པར་ཆ་བཞག་ན་རང་གི་ཨ་མ་དེའི་སྤྱོད་
 གཞུང་མེས་ཀྱིས་དེ་དང་མངས་རྒྱས་བྱུང་མེས་ཀྱི་སྤྱོད་གསུང་བྱགས་ཆེན་རབ་གནས་ཏུ་
 ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཆོར་ཁ་གཏུགས་བརྟེན་ལ་ནས་འཕྲོ་མ་བྱུང་བ་ལྟར། དེ་
 མེན་རི་རབ་དང་། བྱག་དང་། རྩ་དང་། བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་
 བྱག་ནའང་འཆར་མཆོན་གྱི་ལྟས་རྩར་ཐོགས་པ་མེད་པར་བརྟེན་ལྟར་གྱི་ཡོད་པ་
 རེད། དེར་བརྟེན་མི་ཁ་ཤས་མི་ཆར་རྟེན་གསོན་པོ་རྩར་མེད་ལྟག་ནས་སྤྱོད་
 ཆ་ཤོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་སྤྱོད་ཡོད་པ་དེ་བརྟེན་འཕྲུལ་གྱི་འཆར་རྩར་
 ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། བརྟེན་ཐེར་བ་དེ་མངོན་མེས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་
 ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། བརྟེན་ཆོར་ཆ་བཞག་ན་སྤྱི་བཟུང་མེས་ཀྱིས་མེད་
 ལྟ་བུས་རང་གི་སྤྱི་བཟུང་གཏན་ནས་མེས་ཀྱི་མེད་ནའང་བརྟེན་ལྟར་ཐེར་
 རང་གི་སྤྱི་བཟུང་མ་དང་རྟེན་མ་ཆར་མ་མཐོང་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཆོ་རྟེན་མ་ལས་
 དཔེ་རྟོག་གང་བྱས་མེན་ཆར་མ་ཁྲ་རྩམ་མེར་མཐོང་བྱུང་གི་ཡོད་པས་མངོན་མེས་
 དང་རྩུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་ཙམ་ལ་ཏུ་ལས་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། བརྟེན་ལྟར་སྤྱོད་པ་

བར་དོའི་ལུས་དེ་ཉི་ལྷུ་ལ་ལངས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བ་ཕྱེད་པ་ལ་མ་མི་ཤོང་
ནས་མི་ལམ་ལ་ཙལ་ལྷུངས་ནས་མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ཉི་ལྷུ་ལ་ལངས་ལྷུང་བའི་སྒྲིང་
བརྟན་ཕྱེད་དགོས། དེར་བརྟེན་སྒྲིལ་དང་མི་ལམ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མིན་ཏུ་
ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། བར་དོ་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད། མི་ལམ་
ཟིན་ལས་སྒྲིང་དེ་ན་རྩ་ཆོས་དུག་ནང་ལའང་ཡོད། རྩ་ཆོས་དུག་ཟེར་བ་ནི་
པུ་ཆེན་ན་རྩ་པའི་ཆོས་དུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། མི་ལམ་སྒྲིང་དེ་གསར་
འདུས་དང་། བདེ་མཆོག་ འཇིགས་ཕྱེད་སོགས་པ་ན་ཚུན་ཁ་སྒྲོལ་ཕྱེད་དགོས་
པ་ཡོད། བར་དོའི་ལུས་དེ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡིན་ཟེར་དོན་ནི་དེ་རྒྱང་
དང་མེམས་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་ཤི་རྩས་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་
གཏན་ནས་མིན་པ་དེ་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་བཤད་སྒྲིང་བྱས་ནས་སྒྲིལ་ལྷུང་གྲུབ་
སྐབས་སྒྲིལ་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་རྒྱང་མེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་
ཡིད་མ་གྱི་སྒྲིལ་ཞིག་ལ་ལངས་འགྲོ་གི་ཡོད་ལྷུངས་གཉིད་སད་སྐབས་སད་རྩས་གྱི་
སྒྲིག་སྒྲུམ་ལམ་འཁྱེར་དེ་སྒྲིང་བརྟན་ཡག་པོ་བྱུང་ན་གཉིད་རྩས་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུམ་ལམ་
འཁྱེར་ཡག་པོ་ཡོང་བྱུང་བ་དང་། གཉིད་རྩས་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུམ་ལམ་འཁྱེར་ཡག་པོ་
བྱུང་ན་ཤི་རྩས་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུམ་ལམ་འཁྱེར་ཡག་པོ་ཡོང་བྱུང་།

འཕྲོ་བ་ཞེས་པ་འདི་གར་འདྲ་ཞིག་རེད་དམ་ཞེན། གལ་ཏེ་མ་མི་ཤོང་ལ་
ལམ་སྒྲིལ་བ་དང་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྒྱེ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་ཤི་དགོས་བྱུང་ཆེ་
འཕྲོ་བ་རྒྱག་དགོས། འཕྲོ་བ་ལ་རྒྱང་ཐབས་ཀྱིས་འཕྲོ་བ་རྒྱག་ཚུལ་ཞིག་དང་
མས་པ་ཡིད་ཕྱེད་ཀྱིས་འཕྲོ་བ་རྒྱག་ལྟར་ཞིག་རྟེན་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་གཙ་མ་
རང་གིས་རང་ལ་འཕྲོ་བ་རྒྱག་རྒྱ་དེ་ཡིན་པས་དེ་ཨི་བྱུང་ཉི་དགོས། རང་གིས་
རང་ལ་འཕྲོ་བ་རྒྱག་མ་བྱུང་ན་མི་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་རྒྱག་ནས་བདེ་བ་ཙན་ཏུ་
སྒྲིལ་ག་ལ་བྱུང། འཕྲོ་བ་རྒྱག་སྐབས་རྒྱང་ཟིན་བྱུང་མཁན་ཡིན་ན་རྒྱང་ཐབས་
ཀྱིས་འཕྲོ་བ་བྱུང་བ་ཐོ་ཆོམ་མེད། ཆེ་འདི་ལ་ཆོས་བྱས་ཏེ་རྒྱང་བསྐྱོམ་རྒྱ་དེ་ཆོ་ཡག་
པོ་བྱུང་ན་མི་སྒྲིག་ཆེན་མཆོམས་མེད་ལྷུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འདྲ་རྒྱང་བསྐྱོམ་བྱུང་།

ན་དག་པའི་ཁིང་ཁམས་ལ་འཕོ་བ་རྒྱག་བྱུང་། དེ་ཡང་འཕོ་བ་རྒྱག་པར་བཤད་
ནམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་འཕེན་པའི་སྟོབས་སྟགས་སྟོབས་ལྡེ་རེས་པར་འཆང་
དགོས། སླེ་མ་མཆོད་པའི་ནང་“ལམ་རྩ་མ་ཟེན་འཆི་བའི་དུས་ལྟེན་ན། །
བཅན་ཐབས་འཆང་རྒྱ་སླེ་མའི་འཕོ་བ་ནི། ། སྟོབས་ལྡེ་ཡང་དག་སྦྱར་བའི་
གདམས་ངག་གིས། དག་པའི་ཁིང་དུ་བཞོད་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་” ཅེས་
གསུངས་ཡོད། སྟོབས་ལྡེ་མ་ཆང་ན་དཔེར་ན་དཀར་པོ་ས་ཐོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
རང་གིས་སྟོན་ཆད་བསགས་པའི་རྟིག་པར་འཕྱུད་བཤགས་བྱས་ཏེ་བཤད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་དང་རྟིག་པ་བཤགས་པ་དེ་ཆོ་ཆང་མ་ཡག་པོ་བྱས་ཆེ་
ཤི་ཁར་སོ་སའི་རྒྱད་ལ་རྟོགས་པ་མ་སྦྱེས་པར་ཤི་དགོས་བྱུང་ནའང་འཕོ་བ་རྒྱག་
བྱུང་གྱི་རེད། དེར་བརྟེན་མི་ལམ་དང་། བར་དོ། འཕོ་བ་བཅས་རྣམས་སྦྱ་
ལུས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་འཕོ་བ་རྒྱག་དུས་བསམ་སྟོག་དང་
འདྲ་གཏོང་དགོས་མིན་དང་། མི་ལམ་ཟེན་དུས་བསམ་སྟོག་དང་འདྲ་གཏོང་
དགོས་མིན། རྒྱང་ཇི་འདྲ་བྱས་ནས་ཟེན་དགོས་མིན་སྟགས་ཞིབ་ཕྲ་དབང་བྱེ་མ་
ཚུངས་མཁན་ལ་བཤད་མི་ཆོག།

དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་གཞག

མ་རྒྱུད་ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།
དེ་ཡང་པ་མའི་རྒྱད་གཉིས་སུ་སྦྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱད་ཇི་ལྟར་འཛོག་པའི་
ཚུལ་ཐོན་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བར་ལྟར་པ་
ནི་དཔལ་འཁོར་པོ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཡིན་པས། འདི་ལ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་
འབུམ་སྟག་གསུམ་པ་དང་། འབྲིང་བ་འབུམ་སྟག་གཅིག་པའམ་བདེ་མཆོག་
ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་འདི་གཉིས་པོ་དུ་མ་འབྱུར་ལ། ཁྱང་བའི་

[illegible]

པའི་སྒོ་ཞིག་གྱང་ཡོད་མོད་གྱང་། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་
 མཐའ་ལས་པའི་དོད་ནི་ནི་རྒྱ་གས་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར་རྒྱ་མའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་
 གཉིས་སྒེལ་ཤེས་པ་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུར་
 ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་པར་ཁྱིན་ཐེག་པ་དང་། རྒྱུད་སྒྲེ་འག་མ་
 གསུམ་གའི་ལམ་གྱིས་སྤྲོད་ཅུས་གྱང་། ཤེས་སྒྲིབ་པ་མི་སྒྲགས་ལམ་ནས་མ་
 གཏོགས་པར་ཁྱིན་ཐེག་པས་སྤྲོད་མི་ཅུས་པར་གསུངས་པ་འདྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་སྒོ་
 བའི་ཁྱད་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་དོན་དམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཤེས་འདིས་ཤེས་
 སྒྲིབ་སྤྲོད་བ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལས་དག་པའི་རྒྱ་ལུས་འབྲུབ་
 པ་ཡང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་འདི་ལ་སྒྲེས་པ་ཡིན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་
 གནས་ལུགས་རྒྱལ་པོའི་ལྟ་བ་དང་མ་སྒྱུར་ན་བདེ་སྤྲོད་དུ་མེད་ཀྱི་ཤེས་
 མི་འབྱུང་སྟེ། བདེ་ཆེན་དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་བྱེད་ཀྱི་
 གནད་མ་ཤེས་ན། རྩོམ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ལྟ་ཅི། མ་མཐའ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
 གཙོད་བྱེད་དུ་འདར་མི་འགྲོ་བར་མ་ཟད། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཆགས་པ་
 དང་སྲིད་པ་རྩོམ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་འབྱུར་ཏེ། «དོ་ཏྲ»ལས། བྱིས་དང་
 བྱིས་ན་དེ་ཡི་གནམ་སྒྲ་ཡང་། ། བདེ་ཆེན་གནས་འདི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད།
 ཅེས་དང་། «གསལ་སྒྲོན་»ལས། འཁོར་འདས་མ་ལུས་པའི་རང་བཞིན་སྤྲོད་
 ཉིད་ཤེས་པའི་སྤྲོད་པ་དང་སྤྲོད་རྒྱ་མེད་པར། དབང་པོ་གཉིས་སྤྲོད་ལས་ཐུང་
 སེམས་མི་འཕྲོ་བ་ཅམ་གྱི་བདེ་བ་ལྷུབ་པ་ནི། མིད་པའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་
 རིག་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པས་བདེ་བ་ཅི་ཅམ་སྤྲད་པ་བཞིན་བདེན་འཛིན་
 དེས་དྲངས་པའི་སྲིད་པ་རྩོམ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བས། རྩོམ་སྲིད་ཅན་གྱི་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་
 རྒྱར་འདུ་ཤེས་ནས་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་བས་དེ་འདྲ་བ་ནི་སྤྲད་ལ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། ། དེས་ན་སྤྲོན་བཤད་པ་ལྟར་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་སྒྲགས་དང་།
 པར་ཁྱིན་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པར་མ་ཟད། རྒྱུད་པར་དུ་
 སྒྲགས་ལམ་གྱི་ལྟ་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྟ་བ་དང་

མཐུན་དགོས་པ་ཡང་། «སྤྲོད་བྱ་སྐལ་བཟང་མེག་འབྱེད་»ལས། རྩི་རྩེ་ཐོག་
 པས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པའི་བྱ་བ་པར་མཐའ་ཡས་པ་དག་
 གིས་ཟེན་པའི་སྤྲོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། དབྱ་མ་རིགས་
 ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། འདི་ལས་བྱ་བ་
 པར་དུ་བྱུར་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་མཚོག་དམན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གཅིག་ཕྱ་འདིར་བད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བའི་རྣམས་འདི་བས་བྱ་བ་པར་ཅན་ཡོད་ན།
 འདྲོད་ཡོན་ལ་རྩོལ་བ་རིམ་ཆེ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་མེ་ལ་བྱ་བ་ཤིང་བརྒྱན་པ་ལྟར་
 མེད་པ་སྐྱེས་ཉོན་མོངས་སྤྲོད་པའི་རྣམས་པ་རིམ་ཆེར་འགྲོ་བས་དུག་སྤྲོད་དུ་
 བྱེད་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བ་དང་། ཆགས་པ་
 ལམ་བྱེད་ཅེས་པའང་འདིའི་སྤྲོད་པས་གོ་བ་ལེན་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་པོ་
 ལྟ་བ་དང་སྤྲོད་ཆུ་མེད་པར་ལྟའི་རྣམས་འཕྱོར་དང་། ཅ་རྒྱུད་སྐྱེས་ཀྱི་ཉམས་
 ལེན་ཐབས་ལྟར་གསུངས་པ་རིམ་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་འབད་ཀྱང་མཐར་བྱག་གི་འབྲས་བྱ་
 གང་ཡང་མི་འབྱུང་ལྟ། «གསང་བ་བྱ་བ་པ་»ལས། དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མེད་
 བཞིན་དུ། ། རོ་མཚར་ཆེ་བ་ལྟར་བྱེད་པ། ། རི་སྤྲོད་ནམ་མཁའ་གནས་པའི་
 བར། ། ཤི་བའི་འག་ཏུ་དམུལ་བར་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་དོན་
 དམའོད་གསལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་རིམ་བྱ་བའི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཐར་བཤད་
 པའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་རྒྱ་ལུས་མངོན་དུ་བྱུར་པ་དེས། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་པ་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་ཀྱང་གྱི་སྤྲོད་པ་དང་དབྱེད་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་
 དགུ་བཅེགས་སྤྲོད་པའི་རྣམས་འཕྱོར་སྤྲོད་བ་དང་། དེ་རིལ་འཛིན་དང་། རྩིས་
 གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ལ་བཞེན་ནས་མཐར་ལུགས་འབྱུང་
 གི་ཉེར་ཐོབ་འགགས་པ་དེའི་ཆོ། མ་དག་པའི་རྒྱ་ལུས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་
 ཡལ་བ་ལྟར་འགགས་པ་དང་། ལྟན་སྤྲོད་ཀྱི་བདེ་བས་སྤྲོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 ཚོགས་པའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ། ཐོག་ཆེན་

མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ། ཉམ་ཞིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེར་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱད་ལ་སྦྱོར་
 པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པར་འབྱུང་ངོ་། ། འདིའི་ཕྱི་ནང་གི་མངོན་བྱང་གཉིས་ཇི་
 ཉམ་འཛིག་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་མཁའ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོན་ཟླ་ཉི་མུག་གསུམ་
 སངས་པའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་དེར་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་
 ཕྱིའི་མངོན་བྱང་དང་། བྱང་རྣལ་འཁྱོར་པའི་ཤེས་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོན་ལྡན་
 མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་དཀར་དམར་ནག་ལམ་འདས་པའི་དུས་སམ་ལུགས་
 འབྱུང་གི་ལྡན་པ་གསུམ་འདས་ནས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་མ་ཤར་པའི་ཤོད་དུ་
 འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་ནང་གི་མངོན་བྱང་ཞེས་བཤད་དོ། ། འོ་ན།
 ཉམ་ཞིབ་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དེས་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོན་གྱི་འོད་
 གསལ་དང་དག་པའི་རྒྱ་མའི་རྒྱ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོག་མོད། མ་དག་པའི་རྒྱ་ལུས་
 གྱིས་ཅི་བྱ་སྒྲུལ་ན། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྤྱང་བྱ་སྤྱོད་པའི་རུས་པ་
 བློ། ཐབས་གྱི་ཆ་དང་ཤེས་རབ་གྱི་ཆའི་རུས་པ་ཆེ་རྒྱུད་གིས་ཁྱད་འབྱེད་དཔོས་
 པར་མདོ་ཐུགས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ལ། རྟོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཉམ་ཞིབ་ཅིག་
 ཅར་གཞོལ་པ་དང་། དེས་ཤེས་སྦྱིབ་སྤྱོད་བ་ལ་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འབྱུར་བ་ལ།
 དེའི་སྦྱོན་སར་སྦྱོན་ཐེག་པའི་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཆོགས་གསོག་པའི་
 རོད་བྱུང་པ། མ་དག་པའི་རྒྱ་མའི་རྒྱ་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་དཔོས་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད།
 དཔའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེ་ལས་ཐ་བ་གཞི་དུས་ན་མེད་ཅིང་། ལམ་དུས་སྤྱ་
 རོན་སྤྱི་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་གཉིས་ལྡན་ལྷུ་ཉམ་རྟོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་
 ལྷུར་པ་ན་སྤམ་ལས་ཆེས་ཐ་བར་འབྱུར་ལ། དེ་ལྷུར་འབྱུར་བ་ལ་སྦྱོན་དུ་སྤྱོད་
 ཉིད་རྟོན་སྤྱིའི་རྒྱལ་དུ་རྟོགས་པའི་དཔའི་འོད་གསལ་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་
 རྒྱུད་ལས་བྱུང་པའི་མ་དག་པའི་རྒྱ་བསྐྱུད་ས་ཏེ་རྒྱུད་སེམས་གཉིས་རིམ་གྱིས་རི་
 ཐར་སོང་བ་ན། རྟོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དག་པའི་རྒྱ་ལུས་གྱི་རོ་ཐོར་སོང་བ་
 ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། ། དེ་ཉམ་བུའི་བདེ་རྣང་དབྱེར་མེད་དུ་
 སྦྱར་བའི་ལམ་འདི་ཉིད་རྣལ་འཁྱོར་མའི་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པ་ཡིན་ཀྱང་།

གཙོ་ཆེ་བ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱར་འདི་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་མཐབ་པ་ཡིན་པས། རྒྱུད་འདི་ནི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་བ་ཤྲག་བཅུ་དྲུག་གི་ཉིག་ལྟར་གཙོ་བོར་བཞགས་པ་ཡང་། རྗེ་རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་ལས། བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་གཞག་གྱེ་རྟོག་སྟགས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་གྱུང་། བདེ་བ་གང་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ལ་སྤྱིར་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བདེ་བ་མཆོན་ཉིད་པ་བྱུང་པར་ཅན་འབར་ཞིང་འཇག་དགོས་ལ། བདེ་བའི་རོམོ་ལ་ཆེ་རྒྱུང་དང་། གང་དུ་འབབ་པའི་ཆད་དམ། མཆོམས་གང་ནས་དགའ་བ་བཞིར་འཇོག་ཅིང་། དགའ་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་བཞི་བཞིར་ཡོད་ཅིང་། ལས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ། བདེ་བ་ཆེ་རྒྱུང་དང་། ལྷགས་འབྱུང་དང་ལྷགས་ཞོག་འོང་ཚུལ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། རྒྱུད་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་གྱུ་དེ་སྟོང་ཚུལ་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའོ། ། བདེ་བའི་རོམོ་བྱུང་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་འབེབས་ལྟེད་ནི། དེས་དོན་གྱི་མཐའ་འཁྲོ་མ་གཏུ་མ་རྒྱལ་གྱི་མེ་སྐར་བས་འབེབས་དགོས་ཤིང་། དེར་འབར་ཞིང་འཇག་པ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་དགོས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ལའང་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞི་པ་སོ་སོའི་རོམོ་བརྟེན་ཚུལ། མཉམ་པར་སྦྱར་ཚུལ། སྦྱར་ནས་བདེ་ཆེན་འདྲན་ཚུལ། བདེ་ཆེན་རེ་རེས་སྦྱར་བྱ་རྒྱུ་སྦྱར་སྦྱོར་ཞིང་གང་སྦྱངས་པའི་ཉགས་སྟོབས་པ། དགའ་བ་བཞི་པའི་བྱུང་པར། གཏུམ་མོང་མ་གང་ཏུང་གི་ནང་ནས་འབར་བས་སྤྱིར་ག་སྟགས་ཀྱི་རྩ་མདུད་ཤོལ་མི་ཐུབ་པས། རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དུ་མའི་ནང་དུ་ལྷགས་དགོས། ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས་སྦྱི་པོ་མཁྱིལ་པ་སྤྱིར་ག་ལྟེ་བ་སྟགས་ཀྱི་རྩ་མདུད་ཤོལ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། ། རྩ་རྒྱུད་དེ་དག་ལས་ཏུང་དུ་འཁྲོ་བ་ལ་སྦྱི་པོ་ལ་སྟགས་པའི་རྩ་གནས་རྣམས་སུ་ལུལ་ཉེར་བཞིའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་བརྗོམས་པས་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཏུང་དུ་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྐྱར། ལུས་ཀྱི་རྩ་གཉིས་སྤྱར་གས་ཀྱི་གནས་ཚུལ།

དེ་དག་གི་རྒྱུ་དཔེ་མར་འཇུག་པ། རིག་མ་དང་སྒྲམས་པར་ཞུགས་ནས་བདེ་
 ཆེན་འདྲེན་ལུགས་སྒྲུབ་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གིས་སྟོན་པས། དེས་ན་
 དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲོལ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཤིང་རྒྱུད་ལ་སྟེན་དགོས་
 ཏི། རྒྱ་གར་འཕགས་ལུལ་དང་པོ་ད་ནམས་སུ་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་བྲུབ་ཆེན་
 སའི་རྒྱལ་ལྷན་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་རྒྱལ་འཕྱོར་བྱེད་པ་གྲགས་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱགས་རིམ་གཙོ་པོར་སྟོན་པའི་མ་
 རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོ་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུ་ཀྱིས་རྩ་
 རྒྱུད་འཆད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱགས་རིམ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱལ་ཡང་ནག་
 པོའི་དཔྱད་ཐིག་ཏུ་ལེགས་པར་བལྟན་པ་མ་གཏོགས། ལུ་ཤིལ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་
 བ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འདིས་རིམ་གཞིས་སྟོན་པའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་བས། རྩ་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། «རྒྱུད་འགྲེལ་སྤྱད་དོན་ཀྱན་གསལ་» དང་། «རྒྱུ་བ་
 ཐབས་བདེ་ཆེན་གསལ་བ་» «བསྟེན་རིམ་འདོད་འཛོ་» «རྒྱགས་རིམ་ཆེ་
 རྒྱུད་» སྒྲུབ་མཛད་དེ། རྒྱན་མོང་དང་བྲན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་།
 རྩོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་དང་བཅས་པའི་རོས་འཛིན། རྩ་བཤད་རྒྱུར་བའི་རྒྱལ་
 དེ་ལས་རིམ་གཞིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རི་ལྷན་བལྟན་པ། རྒྱུད་པར་དུ་ལེའུ་ང་
 གཅིག་པའི་སྟེང་ནས་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཤིལ་བའི་རྒྱལ། རྒྱུབ་ཆེན་
 ས་སའི་ཉེན་བྱངས་ཀྱི་རྒྱུད་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཉེན་དང་བརྟན་པ་རིམ་ཅན་
 དང་། ཅིག་ཅར་དུ་བསྟེན་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུད་པར་སྒྲུབ་སྟེ། དང་། རྒྱ་
 བག་ཏུ་བདེ་སྟོང་སྟོར་བའི་ཡུལ་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདེ་བའི་ཆ་རི་
 ལྷན་འདྲེན་པའི་རྒྱལ། བདེ་བའི་རོ་པོ། བདེ་ཆེན་རེ་རེས་སྤང་བུ་རི་ལྷན་སྟོང་
 བ་དང་། གང་སྤངས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་པར། ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་
 དགའ་བཞི་མཆོམས་གང་ནས་འཛོག་པ་དང་། དགའ་བཞི་འདྲེན་པའི་རྒྱལ།
 གཏུམ་མོའི་རྒྱལ་འཕྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེང་ག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩ་མདུད་རི་ལྷན་དགོས་
 བའི་རྒྱལ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུང་ལས་རྒྱུ་དུ་འཕྱར་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་།

ལྷུབ་ཆེན་གྱི་དཀོན་མཆོད་པ་ཆེ་ལྷུབ་པ་བཞིན་སྤྱོད་ཆིང་ཆིང་པར་གསུངས་ཏེ། གསལ་
 མཐའི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པོ་མཁའ་འཕྲོའི་ཁ་རྒྱུངས་སོལ་བའི་མཁའ་གཤེད་ས་སྤྱོད་
 རྩོགས་པའི་གནད་གསལ་བར་ཆེས་པས། མ་རྒྱུད་གྱི་ལམ་སྒྲིབའི་གནད་གང་
 ལ་འད་ཆུན་ཅི་ལོག་རྩ་གོལ་སའི་གནས་མེད་པར་མཛད་པའི་བཀའ་རྒྱུ་ལས།
 དཔལ་འཁོར་ལོ་བའི་མཆོག་གི་བཤད་སྤྱད་རྩལ་རྩལ་པར་དག་པའི་སྒྲོལ་རྒྱུ།
 མཉམ་མེད་རི་བོ་དཔེ་ལྷན་པ་ལ་ད་ལྟའི་བར་དུ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་འདི་
 ལགས་སོ། ། རྩོད་འདི་ལ་གཟིགས་ནས་རྩོམ་ཅད་མཐོན་པས། རྩལ་
 འཕྲོར་དབང་རྒྱལ་གྱི་བས་བཟོད་རྒྱུར་པ། ། བའི་མཆོག་བཤད་སྤྱད་མེན་རྩ་
 ཉམས་པ་འདི། ། ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་ཐུག་འདོད་འདྲུག་རོགས་སུ། ། བལ་
 ཡང་མི་རྣམས་དུ་གནས་རྒྱུར་ཅིག ། ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་དོན་དམའོད་གསལ་ཞེས་པ་ནི་ལམ་སྟེན་ནང་གི་མཆོད་ལམ་ཡིན།
 རྟོག་ཞིང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་འད་གསལ་ཏེ་དེ་ནི་རྟོན་ལ་མ་དག་
 པའི་རྒྱ་ལྷན་ཐོབ་རྗེས་འད་གསལ་ལ་རྒྱུད་ས་ནས་མེན་ཏུ་བྱ་བའི་རྒྱུད་དེ་ཐག་
 མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་རྒྱུར། མེན་ཏུ་བྱ་བའི་མེས་དེ་ཐག་མེད་ཀྱི་མེས་སུ་འབྱུང་
 དགོས། རྟོག་ཞིང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འད་གསལ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་
 དེས་པར་དུ་དབྱེ་མ་ཐལ་འབྱུང་བའི་ལྷ་བ་མེད་ན་མེས་ཙམ་དང་དབྱེ་མ་རང་
 རྒྱུད་པའི་ལྷ་བས་ཤོ་མི་ཆོད་ཅིང་། དེས་པར་དུ་དབྱེ་མ་ཐལ་འབྱུང་བའི་ལྷ་བ་དེ་
 ཉམས་ལེན་བྱ་དགོས། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འད་གསལ་ལ་སློབས་ཆེ་མེས་ས་
 ཙམ་པ་དང་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷ་བ་པུའུ་མཁན་ནམས་ལྷ་བ་རང་ཕྱགས་
 སུ་འབྱུང་འཕྲོ་གི་ཡོད་པ་དེད།

གཞུག་མའི་སེམས་ཏེ་གཞུག་སེམས་ཟེར་བ་ནི་རང་ཉིད་འཛོར་བ་ཚོག་མ་
མེད་པ་ནས་ལངས་མ་རྒྱས་པར་དུ་མཉམ་དུ་འཕོ་མཁན་གྱི་སེམས་དེ་ལ་ཟེར་
ཞིང་། དེ་ལ་རྒྱས་རམ་གྱིད་མཁན་རྒྱུད་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཞུག་མའི་རྒྱུད་
ཟེར། བྱེད་ཀྱི་རུས་པ། དགས་པ་བཅས་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷན་པོ་རྣམས་པ་དེ་

མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། ལུས་པོ་སྤྲོ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་རྟེན་གཉེན་མའི་རྒྱུ་
 རམ་རྒྱུ་མེད་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་ལུས་མེད་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཡང་དབང་པོ་ལུ་
 སེམས་རགས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་རགས་པ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་དྲིལ་པ་དང་
 དྲི་མས་འབྲུམས་པའི་སེམས་དེ་སེམས་རགས་པ་དང་དེ་དག་གི་དྲི་མས་མ་འགོས་
 པའི་སེམས་དེ་གཉེན་སེམས་ཡིན། དེར་བརྟེན་གྱུ་བ་མཐའ་གཞན་ཆོས་དེ་ལ་
 ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་གསུངས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་ནི་
 ཐོག་མར་དགེ་བ། བར་དུ་དགེ་བ། བ་མར་དགེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་ནས་
 ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་དྲི་མས་མ་གོས་པ་ཡིན་ཅིང་ཐོག་མར་དགེ་བ། བར་དུ་
 འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་སྤྱེ་གནས་གང་དུ་སྤྱེ་རུང་སེམས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་དུག་
 གསུམ་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་བར་དུ་དགེ་བ། བ་མ་མཛོན་པར་
 རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ལ་ཡང་སེམས་འདིས་གྱུ་བ་གཞི་བྱས་ནས་
 སངས་རྒྱས་པས་མཐའ་མ་དགེ་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་
 བཟང་པོ་ཡིན་ལྟམས་ཀྱི་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་ཟེར། གཉེན་མའི་སེམས་འདིས་
 རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་སེམས་འདིའི་སེམས་རྒྱུ་དེ་རང་བཞིན་
 མ་ཡིན་པ། སེམས་འདིའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་
 ཆེན་པོ་གསུངས་པ་དེ་རེད། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ།
 རང་རྒྱུད་ཐུན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པ་ལ་སོང་བ། མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་དེ་
 དག་དུས་མཉམ་ཡིན་ཟེར། གཉེན་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཟེར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་
 པོ་དེ་རྟོང་པ་ཉིད་དང་རྒྱུང་འབྲེལ་བྱེད་མ་སྟབས་འདྲི་ཆགས་ལ་སོང་བ་དང་
 འདྲི་ཆགས་ལ་སོང་ཆེ་སྤྱིར་བཏང་གི་འདྲི་ཆགས་རགས་པ་ལ་ཐུན་ཏེ་འཁོར་
 བ་ལ་འབྲུམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས་འཁོར་བ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་འགྲོ་མི་སྟབས་
 ཅིང་། བདེ་བ་རྩིས་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་འདྲི་ཆགས་ཆེ་དུ་ཐུན་ཏེ་ཉོན་པ་ཡོད་
 པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་རྟོང་པ་ཉིད་དང་རྒྱུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་བདེ་བ་དེ་
 བེད་རྟོང་བྱས་ཆེ་འཁོར་བ་མེད་པ་བརྟེན་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་འགྲོ་སྟབས་ཡོང་གི་

ཡོད། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ཆོ་བ་དེ་བ་ག་ཆོད་ཆོ་བ་དེ་ཆེས་ཀྱི་
 འདོད་ཆགས་ཆོ་བ་དང་དབང་བྱུགས་ཆོ་བ་ཆགས་འགྲོ་གི་ཡོད། གསང་ལྷགས་
 གླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལ་འདོད་ཆགས་ལམ་འབྱེད་ཟེར་དོན་ནི་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཅིག་ཡོད་ལྟ་བུས་འདོད་ཆགས་ལ་མ་ཕྱིན་པར་ལམ་ལ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ལམ་འབྱེད་ཟེར་བ་ལས་འདོད་ཆགས་རང་གི་རྩ་ཁྱ་
 འཁྱུར་བའི་དོན་མིན། དེ་ལྟར་བྱས་ཆོ་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་འདོད་
 ཆགས་དེ་བསྟན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། འདོད་ཆགས་
 ལམ་འབྱེད་ཞེས་པའི་འདོད་ཆགས་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ལམ་ཡང་
 ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཞིག་ཆགས་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་གསང་ལྷགས་གླ་
 མེད་ཀྱི་གཞུང་དེས་འདོད་ཆགས་སྟོན་ཏུ་བསྟུར་ཟེར་བ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་དེ་མ་
 གཞི་དུག་ཡིན་ན་ཡང་དེ་སྟོན་ཏུ་བསྟུར་བ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། ཡིན་
 བཤད་འདོད་ཆགས་ཁོ་ན་སྟོན་ཆགས་པའི་དོན་ལ་གོ་བ་བྱུང་ས་ན་མི་འགྲིག་ ཚ་
 དང་རྒྱང་བསྟོམ་སྟོལ་དེ་ཆོ་ར་ཆོ་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་པར་ལུ་ཉེགས་པ་ལའང་ཡོད།
 «བརྟེན་འཁྱུར་»ནང་རྩ་བའི་རྩ་བའི་དཔལ་ལྷན་ཡ་ཉི་ཤ་དང་ནག་ཆོ་ལོ་ཙུ་བ་གཉིས་
 ཀྱིས་མངའ་རིས་སུ་བསྟུར་གནང་བའི་དེ་ལྟར་མའི་གཞུང་«རྟོག་གི་འབར་བ་»
 ཞེས་པའི་ནང་གཟིགས་ཆོ་ལུ་ཉེགས་པ་ལ་ཡང་ལྟ་དང་ཚ་རྒྱང་སྟགས་བསྟོམ་སྟོལ་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། བར་པ་དང་ལུ་ཉེགས་དབྱེ་འབྱེད་མི་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་རེད།
 འོན་ཀྱང་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པ་དང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མེད་ཆོ་
 ཚ་རྒྱང་བསྟོམ་ཏུང་བསྟོམ་ནས་རྩས་པ་ཇི་ཅམ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་འདོད་འབྱེ་བ་དང་
 ལྷལ་གྱིས་བསྟོམ་བྱུག་པ་དང་བྱང་པར་མེད་དེ་དཔེར་ན་འབྱེ་བས་ལྷག་སྟུམ་དང་
 ལྷལ་ལྷག་རྩང་ལྟོ་མ་བཟས་པར་ཆང་ནང་རྒྱང་བསྟོམ་ནས་ཉལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 རང་ཡིན།

བྱང་འཕྲུག་གི་རྣམ་གཞག

བདེན་གཉིས་ངོ་མོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་བྱང་འཕྲུག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་
 ལ། «རིམ་ལུ་»ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་རིམ་པ་བཞིན། །བདག་ཕྱིན་བརྒྱབ་
 དང་འོད་གསལ་ཤེས། །དེ་དག་ཁོ་ན་འདུས་པ་གང་། །འདི་ནི་བྱང་འཕྲུག་
 རིམ་པ་འོ། །ཞེས་དང་། གུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་གྱི། །རྣམ་དབྱེ་སྤྲོ་སྤྲོ་
 ཤེས་ནས་ནི། །གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་སྦྱར་པ། །བྱང་དུ་འཕྲུག་པར་དེ་
 བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱ་དག་པ་གུན་རྫོབ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དང་།
 སྦྱགས་དག་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུགས་པ་ལ་
 བྱང་དུ་འཕྲུག་པ་ཞེས་ཟེར། འོན་ཏེ་ལྟ་བུའི་བྱང་འཕྲུག་དེ་རིམ་ལུ་བརྒྱབ་ཟེར་ན།
 བཤད་མ་ཐག་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞེན་པའི་རྒྱང་གིས་ཉེར་ལེན་དང་།
 འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱན་ཅིག་ལྟེན་ལྟེན་བྱས་པ་ལ་བཞེན་ནས་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་འགགས་ཏེ་ལྷགས་སྒྲིག་གི་ཉེར་སྦྱོབ་བྱུང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དག་པའི་
 སྦྱ་ལུས་བྱུང་པ། དག་བཅའ་པའི་གོ་འཕང་སྦྱོབ་པ། ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་ལམ་སྦྱོབ་
 པ། འཁོར་བ་ཇི་སྟེན་གྱི་བར་དུ་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་རྩ་རྩེའི་སྦྱ་
 མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་སྦྱོབ་པ། །འོན་ཀྱང་དེས་ཉོན་སྦྱོབ་ཟང་
 པར་སྤངས་པས་སྤངས་པ་བྱང་འཕྲུག་སྦྱོབ་ན་ཡང་། བྱང་འཕྲུག་གི་གཙུག་པ་
 རྒྱུགས་པ་བྱང་འཕྲུག་མ་སྦྱོབ་པས། དེ་ལ་སྦྱོབ་པའི་བྱང་འཕྲུག་པ་མི་ཟེར། །
 དེ་ལྟ་བུའི་སྤངས་པ་བྱང་འཕྲུག་སྦྱོབ་མར་སྦྱོབ་པའི་དག་པའི་སྦྱ་ལུས་པ་དེས་
 སྤངས་ཡང་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱང་པ་
 ཉིད་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེའི་ཆེ། བྱང་འཕྲུག་གི་གཙུག་པ་
 རྒྱུགས་པ་བྱང་འཕྲུག་གམ་སྦྱོབ་པའི་བྱང་འཕྲུག་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།

«གསལ་སྒྲོན»ལས། དཔལ་གསར་བ་འདུས་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱང་
འཇུག་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ལ། ཐོག་མར་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་འབྲུབ་ལུགས་
དཔྱིས་མྱིན་པར་རྟོགས་དགོས། དེ་ལ་རྟོགས་པ་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་བཞོད་ནས།
མཐའ་གཞན་ཏུ་མྱིན་པའི་རྟོགས་པ་བཅད་ནས་ངེས་དགོས་པ་ནི་མེན་ཏུ་ལེགས་
སོ། ། འདི་ལ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རིམ་ལྟ་སྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་རྣམས་
ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་མཐའ་བཅད་པ་མི་ལྟར་ལ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱ་བྱང་དྲངས་པ་
དང་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་ལས་ཉ་སྟོ་བྱར་དུ་འཕར་བ་དང་འདྲ་བའི་དག་པའི་
སྒྲ་མའི་སྒྲ་འབྲུང་བར་བཤད་པའི་དཔེ་དོན་ནི། འོད་གསལ་ལས་གཞན་གྱིས་
བར་མ་ཚད་པར་བྱང་བ་ལ་འགྲིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་སྒྲ་ལུས་ཀྱི་ཐད་ཏུ་
བཞོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། འདིར་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་དག་
པའི་སྒྲ་མའི་སྒྲར་བཞེངས་པའི་སྒྲ་ལུས་པ་དེ་ལ་བྱང་འཇུག་པ་མི་ཐེར་བའི་དོན་
ནི། དེ་ལ་བྱང་དུ་འཇུག་སྒྲའི་ཡ་གཅིག་ལས་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་རིམ་པ་བཞེངས་པའི་
འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་སྒྲ་མའི་སྒྲ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དུས་ན་འོད་
གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་མེད་པས་ཡ་གཅིག་དངོས་སུ་མ་བྱུང་བས་བྱང་འཇུག་
ཅས་པའི་ཐ་སྟོན་མི་ཐོབ་པར་མཁས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། ། བྱང་འཇུག་ཅས་
པ་ནི་སྒྲོན་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱན་རྒྱུ་སྒྲ་ལུས་དང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་གཉིས་
ཡ་མ་བཤམ་བར་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། «གསལ་སྒྲོན»ལས། དེ་
ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་བྱང་འོད་ཐེར་ལྟ་ལས་བསྐྱབས་པའི་སྒྲ་
མའི་སྒྲ་ཡོད་དུས་སུ་སེམས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རྩོག་ཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་འོད་
གསལ་མེད་ལ། བྱང་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་བདེ་བའི་སེམས་དོན་དམ་དང་
རྩོག་ཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་འོད་གསལ་ཡོད་དུས་སུ། ལུས་སྒྲ་མའི་སྒྲར་སྤང་བའི་
ཀྱན་རྒྱུ་མེད་པས་ངེས་འཇོག་ཏུ་བྱུར་པའི་མྱིར་བྱང་འཇུག་མེད་དོ། ། བྱམ་
ཞིག་ལུས་རང་བྱིན་བསྐྱབ་ཅེས་པ་ཀྱན་རྒྱུ་སྒྲ་མའི་སྒྲའི་མཐར་སོན་པ་དང་།
སེམས་འོད་གསལ་ཞེས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཐར་སོན་པ་གཉིས་དུས་

གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་འཛོགས་པ་ན་རེས་འཛོག་མེད་པར་མཉམ་དུ་འདུས་
 པས་ན་བྱུང་འདུག་ཐོབ་པ། ། ཞེས་དང་། ཡང་«དེ་ཉིད་»ལས། ཡ་གྲུལ་
 གཉིས་རེས་འཛོག་ཚུལ་གྱིས་གཉིས་མིན་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ནི་སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར་བྱུང་འདུག་ལོ། ། འདི་ནི་ལུགས་སྟོན་གི་སྤར་བ་ཐ་མ་ལས་ལངས་
 པའི་འོག་ཏུ་སྤར་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ཆེ་འཛོབ་པོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 འདི་ལ། རོད་སྤར་བས་པ་པལ་མ་ཆེས། རིམ་པ་ལྟ་པའི་བྱུང་འདུག་གི་དོན་
 འཆད་པ་ན། མེས་རབ་ཀྱི་ཆ་བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་མེས་དང་། ཐབས་ཀྱི་
 ཆ་ཀྱན་རྫོང་ལྷ་མའི་ལུས་གཉིས་བྱུང་དུ་འདུག་དགོས་པའི་གནད་མ་རྟོགས་པར།
 རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྤྱི་མའི་དོན་བདེན་སྤྱང་སྤྱི་མ་ཅམ་ལ་བྱས་པའི་དབང་གིས་
 དེ་ལ་བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྤྱང་པ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་བས། གང་
 བྱུང་དུ་འདུག་སྐྱུ་ཡང་། བདེན་སྤྱང་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་བྱེད་དེ།
 དེ་གཉིས་བྱུང་དུ་འདུག་པ་ཅམ་བྱུང་འདུག་གི་དོན་མཐར་ཐུག་དུ་བཤད་པ་ལས་
 གཞན་འཛོག་སྐྱུ་མ་བྱུང་རོ། ། སྤྱིར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱུང་དུ་
 འདུག་པ་ལ་བྱུང་འདུག་གི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་མ་རྒྱུད་སྟོར་ན་མང་ཡང་། དེ་འདྲའི་
 བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་ཅམ་ལ་སྐབས་འདིའི་བྱུང་འདུག་གི་དོན་མི་ཆང་སྟེ།
 «གསལ་སྟོན་»ལས། བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་དེ་ཉིད་ལ་ནལ་འཕྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 བཤད་པ་མཛད་པ་མང་པོས་བདེ་སྤྱང་བྱུང་འདུག་དང་། བདེན་གཉིས་བྱུང་
 འདུག་ཅས་བཤད་ཅིང་། འཕགས་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་འདུག་གི་དོན་ཡང་དེ་ལ་
 འཆད་མེད་ཀྱང་། བཅོམ་པོ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། སྤར་བཤད་པའི་དོན་
 ཀྱི་ཉན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་ཅམ་ལ་བྱུང་འདུག་ཏུ་མི་བྱེད་དོ། ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རང་དོན་ཆོས་སྤྱ་སྤྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱང་པ་དང་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་མེས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་དེ་ཡུལ་དང་
 ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཉན་དུ་བསྟོམས་ནས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ཡ་གཅིག་
 དུ་བཞག གཞན་དོན་གཞུགས་སྤྱ་སྤྱབ་བྱེད་སྤྱི་མའི་སྤྱ་ལ་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་

ཞེས་པ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཟུང་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་སྐབས་འདིའི་
 ཟུང་འཇུག་གི་གཙུག་རྩེ་རྩེ་བཟུང་བ་ནི། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་རིང་
 ལུགས་ཀྱི་མ་མེད་པ་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་ཁོ་དགེ་ལྷན་པའི་བཞེད་སྲོལ་བྱུང་པར་
 ཏུ་འཕགས་པའི་ཆེ་བ་སྒྲུབ་མེད་པའོ། ། འབས་བྱ་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་བྱང་།
 དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་སྒྲོས་པཅས་སྒྲོས་མེད་མིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་
 གྱི་སྒྲུབ་པ་གསུམ་པོ་གང་ཏུང་ལ་བཞེན་ནས། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེས་ཆེར་
 འཕལ་བ་ལས་སྟོང་པ་གསུམ་མངོན་ཏུ་བྱས་ཏེ་སྒྲོབ་པ་མཁའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
 སྒྲོམ་ལ་མ་རྟོ་རྟོ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་ནམ་རྒྱན་མཁའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མངོན་
 ཏུ་བྱས། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཤེས་སྤྱོད་ཐུགས་པ་ལྟགས་མ་མ་ལུས་པ་
 ཟད་པར་སྤངས་ཏེ། དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བའི་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཆོས་
 གྱི་སྒྲུབ་དང་། མཚན་དཔེས་སྒྲུས་པའི་མོངས་སྒྲུབ་རྒྱགས་པའི་སྒྲུབ་གཉིས་རོ་བོ་
 དཔེར་མེད་པ། མི་སྒྲོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཁ་རྒྱར་ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་གྱི་གོ་
 འསར་མངོན་ཏུ་བྱས་ནས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་གདུལ་བུའི་དོན་ཏུ་རྒྱལ་པའི་སྒྲུབ་
 བྱེད་པ་ཐུག་བརྒྱུ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་ཏུ་འགྱུར་དེ། འཕྲིན་ལས་རྒྱན་གྱིས་བྱུང་
 པའི་འཇུག་པ་སྤྱིད་པ་རི་སྤྱིད་གནས་གྱི་བར་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཇུག་གོ། །
 དེ་ལྟར་ཏུ་«གསལ་སྒྲོན་»ལས། རྒྱགས་རིམ་གྱི་ལམ་དེའི་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྐབས་
 པའི་མཐར་མི་སྒྲོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འབྲུབ་ལུགས་ནི་ཐུང་བཤད་པ་ལྟར་མི་ནང་
 གི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་ཐོ་རངས་འོད་གསལ་མངོན་ཏུ་བྱས་པ་ན། ཆོས་
 གྱི་སྒྲུབ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་ཏུ་བྱུང་པའི་ཆེ་སྒྲོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་
 མི་སྒྲོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲུར་འབྲུར་ཞིང་། འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་བར་ཏུ་སྒྲུབ་དེ་
 གཉིས་ལས་མི་གཤོ་བར་བཞུགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཟླ་བ་ཡོངས་ཚེགས་ཀྱི་གནད་ གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ།

མདོ་ཐུགས་འགལ་མེད་ཤོགས་སུ་འབྱེད་པའི་ལམ་གྱིས་བཟླ་བ་ཡོངས་
སྤྱོད་ཀྱིས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ལ།
«བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་»ལས། འཇམ་དཔལ་ངས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་
གང་དང་གང་བཟླ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐམས་ཅད་
མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞིལ་བ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོར་འབབ་པ། ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པ། དུལ་གཅིག་ཏུ་ཡང་
དག་པར་ཐོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བས་ན། ང་ལ་ཐེག་པ་ཐད་དང་པ་རྣམས་པར་
འགོད་པ་མེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟླ་བ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟ་
འདས་ཀྱིས། གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཇི་སྟེད་ཅིག་
བཀའ་བསྩལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་
མཆོད་པའི་ལམ་ཏུ་འབྱོར་བའི་ཐབས་ཁོ་ན་སྟེ། གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ཁམས་དང་།
བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་སྐབས་འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་ཙམ་ཞི་བའི་ཁོ་
འཕང་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་དང་། སྒོམ་བྱ་སྤྲོ་ན་
མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བཟླ་བ་
པས། ཐེག་མར་སེམས་ཅན་མ་སྟོན་པ་རྣམས་སྟོན་པ་དང་། སྟོན་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཆེད་ཏུ་
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་རྣམས་བཟླ་བ་ཡིན་ཞིང་། དོན་དེ་ལ་གཟིགས་ནས་
«མཚན་བརྗོད་»ཏུ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་ལ། ། ཐེག་པ་གཅིག་གི་
འབྲས་བྱར་གནས། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། «ལམ་རིམ་»ལས། དེ་ཐམས་

ཅད་འགལ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། འདིར་གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་
 ལམ་དུ་གོ་བ་ལྟེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གྱི་
 ཡན་ལག་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། «སྟགས་རིམ་»ལས། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ཆོས་གང་གསུངས་ཐམས་ཅད་ཐད་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོས་ཏེ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་འབྲིད་པའི་ཐབས་ཁོ་ནར་གོ་བར་བྱའོ། ། འོན་ཀྱང་ཐབས་
 དེ་ལ་འདུལ་བྱའི་མཆོག་དམན་གྱི་དབང་གིས་ཐབས་རྣམས་མ་རྟོགས་དང་།
 ལམ་ལྷུང་བྱལ་ལ་སྟགས་པའི་བྱུང་པར་ཡང་འཐད་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་
 འབྲིད་པའི་ཡན་ལག་དུ་ལྷུང་པའི་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གཉིས་ནི་མི་
 གཅིག་གོ་ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་བྱུང་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་དུ་
 ལྷུང་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱུང་པར་དུ་པ་རྣམས་
 དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། གསང་སྟགས་རྣམས་ཐེག་པ་གཉིས་པན་ཚུན་འགལ་
 བ་མེད་པར་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཡང་། «འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་»
 ལས། སྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་པ་རྣམས་དུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ། འབྲས་བྱ་དང་རྒྱའི་
 བདག་ཉིད་གཅིག་དུ་འབྲེས་པར་གྱུར་པའོ། ཞེས་དང་། «ལམ་རིམ་»ལས་
 ལྱང་། གལ་ཏེ་པ་རྣམས་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་ལ། ཐེག་དམན་
 གྱི་རྟེན་ལྡན་ནས་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་དགོས་ན་འདྲ་། རྟོག་ཐེག་པར་འཇུག་
 པ་ལ་ནི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་ལམ་རྣམས་བྱན་མོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལམ་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་ན། དེ་ཡང་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། པ་རྣམས་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་
 གྱི་རྟོག་ནི་བསམ་པ་བྱུང་རྒྱུ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོན་པ་པ་རྣམས་དུ་ཕྱིན་
 པ་དུག་ལ་སྟོབ་པར་འདུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་དགོས་
 པར། «དཔལ་རྣམས་རྟེན་ཅེ་མོ་»ལས། རི་སྐད་དུ། འཆོ་བའི་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་
 ནི། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་དོར་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། པ་རྣམས་དུ་ཕྱིན་དུག་སྟོན་པ་
 ནི། །ནམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྟགས་
 གྱི་གཞུང་དུ་མར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་«དེ་ཉིད་»ལས། འདི་དག་

ལ་གནང་བཀག་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ཐན་བྱན་མཐོང་ནས་ཆ་གང་ལྟར་བམས་ཅད་
 འགལ་བར་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་ཅིང་བར་གསལ་ལོ། ། དེ་ལྟར་ན་
 དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་གནང་བཀག་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་གསུང་རབ་
 རྣམས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས། ཐེག་པ་གསུམ་མམ་ལམ་ལྟ་བུ་གོང་མ་གོང་མར་
 འཇུག་པ་ན་ཐེག་པ་དང་ལམ་ལོག་མ་ལོག་མའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཆང་བ་
 དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མར་ཤར་བྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་
 པའི་མི་རྟག་པ་དང་སྟག་བཟུལ་ཚུན་ཆད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ནས་སྤྱིད་པ་མཐའ་
 དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་
 འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་རྒྱ་བྱས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་རྟེན་
 འབྲེལ་ཟབ་མའི་ལམ་གྱི་གནས་ལུགས་རྒྱལ་བཞིན་རྟོགས་པ་ནི། གསང་སྟགས་
 ཀྱི་ལམ་ཉམས་སྤྲུལ་ལོན་པ་ལ་མེད་ཏུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་
 ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྲུལ་འགྲོ་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་པ་རྣམས་ཏུ་བྱིན་
 པ་བྱུག་ཡོད་ནའང་གཞན་ལས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་པ་རྣམས་ཏུ་བྱིན་མི་
 རུས་པས་དེ་དག་པ་རྣམས་ཏུ་བྱིན་པར་འཇོག་པའང་ཟབ་མའི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་
 པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། «སྤྱད་པ་»ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རྣམས་བྱིན་
 ལེའདི། ། དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་རུས་མ་ཡིན། ཞེས་དང་།
 དཔལ་ལྡན་དཔའ་པོས། བྱིན་ལ་སྟགས་པའི་བསྟན་ནམས་འདི་དག་ནི། །
 ཤེས་རབ་མཐོན་བཅས་ལྟག་པར་མཐུ་དང་ལྡན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།
 གཞན་ཡང་«སྤྱིད་འཇུག»ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་བམས་ཅད་ནི། ། རྒྱལ་
 པས་ཤེས་རབ་དོན་ཏུ་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར། རགས་པའི་མི་རྟག་སྟག་བཟུལ་
 སྟགས་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་། རུམས་སྤྱིང་རྗེ་སྟགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་བམས་ཅད་གང་
 རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་ཤེས་རབ་འདིའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་ཞིང་། གསང་སྟགས་ཀྱི་
 ཟབ་གནད་ཀྱང་ཤར་བྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་པ་རྟེན་གྱི་དོན་

ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་རག་ལས་ན། «རིམ་ལྔ་»ལས། རྫོང་ཆེ་ཐོག་པར་
 རྣལ་འབྱོར་པས། །དེ་ཉིད་གང་གང་དམིགས་བྱ་བ། །དེ་དེ་རྒྱུ་མ་ཁོ་ནར་
 གསུངས། །ཞེས་དང་། «རིམ་ལྔ་གསལ་རྫོན་»ལས། དེས་ན་གཞུགས་ཀྱི་
 ལྷའི་རྒྱའི་ཐབས་རྣམས་ལའང་རྣམ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མེད་དུ་མི་རྒྱུད་བ་ཡིན་
 གུང་། རྣམ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཆོས་ལྷའི་བར་དུ་བྱུང་བྱུགས་པར་འགྲོ་བ་ལ་
 ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཆར་བ་དེས་པར་རྫོམ་དཀོས་པ་ནི་ཐོག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཕྱགས་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་ཆེན་རྒྱའི་ལམ་ལའང་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་
 བལ་བ་དཀོས་གུང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་ལོགས་ཀྱི་གཙུག་ཤེས་རྒྱུ་
 ཀྱི་གཞུན་པོ་དངོས་ནི་ཤེས་རབ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། གནས་ཕྱགས་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་དེ་ཐུགས་ཀྱི་ཐོག་པ་ནས་བཤད་པའི་ཡུལ་ཅན་ལྟན་ཕྱིས་ཀྱི་བདེ་བ་
 ཆེན་པོ་དང་རྒྱར་བའི་བདེ་རྒྱུད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་དེས། ཆོས་ལྷའི་ཉེར་
 ལེན་ལྟེན་པ་དང་། ཤེས་རྒྱུ་བ་ལ་མ་རྫོང་བ་སོགས་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་
 རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའང་འདིའི་རྣམ་རྒྱུད་བ་ཡིན་ནོ། «རིམ་ལྔ་གསལ་
 རྫོན་»ལས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཅའ་ནས་དེ་བརྫོམས་པས་
 རྒྱུ་བ་གཉིས་ཅན་ནས་འཛུམས་པ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་རྣམས་མཐུན་མོད་གུང་།
 དེ་ལྟར་སྒོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབས་ལྷན་ནས་ཐབས་ལྟོད་པ་ཉིད་
 བརྫོམས་པ་ལ་ཐོག་པ་འདི་ནས་བཤད་པའི་ཡུལ་ཅན་བྱུང་པར་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་
 པོ་དཀོས་པ་ནི་ཐོག་པ་གཞན་དང་རྒྱུད་ལྗོངས་མ་ནས་མི་རྫོན་པས་ཐོག་པ་སྒྲུབ་
 མེད་པའི་བྱུང་ཆོས་སོ། ཞེས་དང་། ཡང་«དེ་ཉིད་»ལས། རྒྱར་བཤད་པ་
 ལྟར་ཐོག་པ་གཉིས་རྒྱན་མོང་བའི་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ཤེས་ན། དེའི་རྩ་བ་
 བདག་འཛིན་ལྟོག་དཀོས་པར་ཤེས་ནས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་སུ་ཐག་ཆོད་པ་
 ཆོལ་བ་གཅིག་འོང་ལ། རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་འཁོར་བར་
 འཇུག་རིམ་ཤེས་ན། གུན་རྟོག་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱུད་ལྟོག་དཀོས་པར་མཐོང་ནས་
 དེ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བརྟུན་པའི་གདམས་པ་སུ་ཐག་ཆོད་པ་

ཞིག་འོང་ཞིང་། ཐབས་དེས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བདག་མེད་པའི་དོན་
 དེས་པར་བྱས་པའི་བདེ་སྤྱང་སྤྱར་བའི་ལམ་ལ་སྒྲིང་པོར་བྱས་ནས་སྤྱང་བ་འོང་
 བས་གདམས་ངག་གི་གནད་མི་འཕྲུག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་དུ་དག་
 པའི་བསེས་གཉེན་འཁྲུལ་སྤྱད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བཞི་ལམ་གྱིས་འབྲེལ་ཤེས་པ་ངའི་སྒྲ་མ་ཞེས་མཉམ་མེད་རྩི་ཐོ་རྩི་ལ་བྱན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་མོས་ཀྱས་བསྐྱེད་པ་ལྟར། རྩི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། མདོ་ཐུགས་ཀྱིས་
 བསྟན་པའི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་པར་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་
 བའི་ལམ་གྱི་གཙུག་པོ་དང་། དེའི་ཤོགས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་གསུངས་
 པ། རྩི་ཐོ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། འདི་བས་
 ལྟག་པའི་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་མེད་པས། ཆང་ལ་མ་
 གོར་བའི་འཇམ་མགོན་ཆོ་བཟང་ཀུན་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་ཡིད་
 ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་སྒྲོ་བྱལ་བར་བྱས་ཏེ་རང་ལ་རུས་པ་ཅི་
 ཡིད་ཀྱིས་ལག་ལེན་དུ་འདེབས་པ་དང་། ད་ལྟ་དངོས་སུ་མི་རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 རམ་ཞིག་ན་རྩི་ལྟར་བྱས་པ་ཞིག་འོང་སྟེ་ལྟ་སྟེན་པ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་
 དོན་དུ་ཆོགས་བསག་སྒྲིབ་སྤྱང་ལ་འབད་པ་སོགས་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཤེས་རྒྱུ་
 ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་རེ་ཅི་འཐེབས་ལ་དེས་པར་དུ་
 འབད་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟར་དུ། «ལམ་རིམ་»ལས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་དམ་པའི་
 མགོན་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆ་
 རྒྱུན་དུ་འབྱར་བའི་ཚུལ་ལ་དེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ལ། ད་ལྟ་ཉམས་སུ་ཁོངས་
 པ་རྣམས་ཉམས་སུ་སྤང་ཞིང་། དངོས་སུ་འབྲུག་ཕྱོག་མ་རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུག་མ་རུས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མི་སྤྱང་བར་དེ་དག་ལ་
 དངོས་སུ་འབྲུག་ཕྱོག་གི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་ཁོན་པ་ཞིག་ནམ་ཞིག་ན་འོང་སྟེ་ལྟ་
 བསམས་ནས་དེའི་རྒྱར་ཆོགས་བསག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྤྱང་བ་དང་། སྟོན་ལམ་
 གད་བ་པར་བྱའོ། ། དེས་ནི་རིང་པོར་མི་སོགས་པར་སྤྱོད་མཐུ་རྩི་ཆེ་རྩི་ཆེར་སོང་

རྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་མེན་ཀྱས་པར་ཡང་འཕྱར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་
 མོ། དེ་ཡང་གང་ཟག་རྟེན་པ་མ་ཐོན་པོ་ཞིག་ལ་སླེབས་ན་དུག་བདུང་ན་མི་
 གནོད་པ་དང་། མི་ལ་མཚོངས་ན་འང་མི་འཚོགས་པའི་ཚད་ལ་སླེབས་སྐྱིེན་
 ཞིང་། ཚད་དེར་སླེབས་དུས་སྤང་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་མ་གཏོགས་
 གཞན་ལ་སྤང་བ་མེད། དེ་ནི་སྟེག་པ་གསུམ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ལམ་སྤེལ་
 ན་འང་འདྲ། ཞོང་མ་ཞོང་མ་ལ་ཞུགས་པ་ན་སྟེག་པ་དང་ལམ་འོག་མའི་ཡོན་
 ཉན་གྱི་རིགས་ཚང་བ་དགོས་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟེག་མ་པར་ལྷོན་སྟེག་
 པ་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བརྡལ་རྩལ་ཚད་ལ་དེས་པ་ཉིད་ནས་
 མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་འོག་པའི་དེས་འཕྱར་གི་བསམ་པ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་དང་སླིང་རྗེ་ཡོང་ཐབས་མེད། སང་གི་རྒྱུད་ལ་དེས་འཕྱར་གི་བསམ་པ་
 མེད་ན་གཞན་གྱི་སྟེན་ལ་སླིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོང་ཐབས་མེད།
 སླིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་རྒྱ་ཡུལ་སྐོབ་པར་ལུང་པའི་རྒྱ་གཅིག་པུ་
 དེ་མ་ཚད་བ་ཤེད། རྒྱ་ཡུལ་སྐོབ་པར་ལུང་པའི་དགོས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 མཛད་རྒྱ་དེ་ཡིན། རགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་
 རགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་དེ་སྐོབ་པར་ལུང་པའི་རྒྱ་སྤྱི་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དོན་དུ་རགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྩ་ཆོག་མཛད་པར་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མེད་ན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་བཟུང་ཡག་
 གི་དགོས་པ་དེ་གཏོར་བ་ཤེད། དགོས་པ་དེ་བརྟགས་པ་ཤེད། དེར་བརྟེན་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་རྒྱ་ཡུལ་སྐོབ་ལུང་ཀྱི་ཙམ་པ་དེ་བརྟགས་པ་ཤེད། རྒྱང་
 ཉིད་རྟེན་པས་པའི་ལྟེ་བ་མེད་ན་ཐར་པ་སྐོབ་ཡག་གི་ཙམ་པ་དེ་བརྟགས་ཟིན་པ་ཤེད།
 དེར་བརྟེན་གཞན་དོན་དུ་རགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་བཟུང་ཡག་གི་རྒྱ་ཡུལ་ལ་དེ་འདྲའི་
 རྒྱ་ཚང་དགོས་ཆེ་གཞན་དོན་རྒྱུབ་ཡག་གི་བསམ་སློང་དེ་རྒྱ་སྤྱི་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དང་སླིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡོད་ན་རྒྱ་ཡུལ་སྤྱི་བཟུང་པར་ལུང་པའི་ཐང་
 གཞི་ཞིག་ལྟར་བ་ཤེད། དེའི་ཐབས་སེམས་ནི་རྒྱ་ཡུལ་སྤྱི་བཟུང་ཀྱི་མིན་དུ་སྤེལ་པའི་

རྒྱུད་དེ་མ་དག་པའི་ཆ་གཅིག་དག་ནས་དག་པའི་སྒྲུ་ལས་དང་། དེ་འདྲས་ཀྱི་
 མོག་ལ་ལངས་ནས་རགས་པའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་བཟུང་བྱུང་ཡས་ཀྱི་རུས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་
 དགོས། དེར་བརྟེན་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཁོར་བའི་ཙ་བ་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱགས་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཁོར་
 བའི་ཙ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་བའི་རྒྱུད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
 གཉིས་ལ་འགལ་བ་མེད། མདོ་ལུགས་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མེད་
 པ་བཟོ་ཐབས་དེ་དང་གསང་ལྟས་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་
 བཞོན་པར་གྱུར་བའི་རྒྱུད་དེ་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་དེ་གཅིག་ལས་གཅིག་གཏིང་
 ཟབ་པ་ཡོད། མདོ་དང་ལྟས་གཉིས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་འཆར་རྒྱ་
 བའི་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན་སྟབས། བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཞི་
 ལམ་གྱིས་ཁེར་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད། ལྷ་བཞིའི་ལམ་ཟེར་བ་ནི་དེས་འབྱུང་དང་།
 ཕྱང་མེམས། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་རྟེ་གྲུ་གསུམ་གྱི་མོག་ཏུ་གསང་ལྟས་ཀྱི་གྲུ་
 གཅིག་བརྟན་པའི་གྲུ་བཞི་ཡིན་པས་དེ་བཞི་ཀ་དེས་པར་ཆར་དགོས། དེ་ཡང་
 མདོ་ལྟས་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་བརྟན་པའི་བདག་པོ་ཡོངས་རྒྱུགས་པའི་གདམས་
 ངག་ཆ་ཆར་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་མདོ་ལྟས་བརྟན་པའི་མངའ་བདག་ཅེས་བརྗོད་པ་
 ལས་གྲུབ་མཐའ་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་བརྟན་པའི་བདག་པོ་བྱས་པའི་དོན་མིན།
 གྲུབ་མཐའ་གང་དང་གང་ལའང་མདོ་ལྟས་གཉིས་ཀ་ཆར་དགོས་པ་གཅིག་
 མཆུངས་ཡིན་པ་ལས་དེ་ལ་འགལ་བ་མེད། དེ་ནི་མདོ་ལྟས་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་
 བའི་བརྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་དེ་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཁོད་ལ་
 བརྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྷ་བྱུང་འདི་མཛད་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་ལྷ་ན། གངས་ཅན་གྱི་
 རྫོངས་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་ཟེས་དཔོན་རྣམས་གསུམ་གྱི་སྒྲུ་རིང་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱ་བ་རྟེས་ཤིང་མཁན་སྒྲོབ་རྣམས་གསུམ་དང་གྲུབ་པའི་ལོ་པུ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་
 དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་ལྟས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་ལྟར་

གསལ་བར་མཛད་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲིགས་མའི་དུས་མཐར་སོང་ཕྱིན། ཕྱིར་བས་
 པ་པལ་ཆེར་གྱིས་མདྲ་ལྷགས་ཀྱི་བཤད་སྒྱུ་པ་ལ་སོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་སྒྲིགས་རེ་བ་
 ཅུ་ཁྱོད་ནར་སོང་ཞིང་། དེའི་སོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སྒྲིགས་རེ་བ་ཞེས་པ་ནི་
 སོས་པ་བྱེད་མཁན་གྱིས་སྒྲོམ་མི་བྱེད་པ་དང་སྒྲོམ་རྒྱག་མཁན་གྱིས་སོས་པ་མ་
 བྱས་པར་དེ་གཉིས་འགལ་བར་བྱུ་ཏེ་སོས་པ་བྱེད་མཁན་གྱིས་སྒྲོམ་རྒྱག་མཁན་
 ལ། སོས་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ། ། ལག་འདུམ་བྲག་ལ་འཛོགས་པ་ཡིན།
 ཞེས་ཟེར་བ་དང་། སྒྲོམ་རྒྱག་མཁན་གྱིས་སོས་པ་བྱེད་མཁན་ལ་སོས་པ་དེ་རྣམ་
 རྟག་གི་བརྒྱ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ལས་དངོས་འབྲེལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མོ་འཕང་སྐབ་པར་
 བྱེད་པར་མེས་མ་མི་རྟགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་ཞེས་དེ་ལྟར་སོས་
 བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཡ་བལ་དུ་བྱུ་པའི་སྐབས་འདིར་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་
 པ་ཆེན་པོས་སོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཡ་བལ་དུ་མ་སོང་བ་གཅིག་མྱོགས་སུ་གཅིག་
 བྱེད་དགོས་སྒྲུ་བ་བཞུན་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་སོས་རྟགས་ཞི་ཞིང་འདུལ་བ།
 བསམ་རྟགས་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་བ། སྒྲོམ་རྟགས་བྱུ་བ་ཐོབ་པ་ཕྱི་སོས་པ་བྱས་
 པའི་རྟགས་ལ་ཞི་ཞིང་འདུལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། བསམ་པ་བྱས་པའི་རྟགས་
 ལ་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་བ། སྒྲོམ་པ་བྱས་པའི་རྟགས་ལ་བྱུ་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་
 པ་ཡིན། དེ་ལས་ཞོག་ཕྱི་སོས་པ་ཇི་ཅུ་བྱས་པ་དེ་ཅུ་གྱིས་ང་རྒྱལ་ཆེ་དུ་འཕྲོ་
 བ་དང་རྣམ་རྟག་མང་དུ་སོང་ནས་མཐར་འཁོར་བ་གཏོང་བལ་མོར་ཏེ་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་སྒྲིམ་བྱ་ཚད་མ་མིན་པའི་ལྷ་རྒྱལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ནི་
 རིག་པ་རྒྱ་ཆེ་བལ་དུ་སོང་བ་དང་མཚན་ཉིད་པ་སྒྱུ་བ་པ་ཆགས་པ་རེད། མདོར་
 བ་སོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱར་རྟགས་དང་མཚན་མ་གང་འདྲ་
 ཞིག་དགོས་སམ་ཞེན། རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུ་སོང་བ་དེ་སོས་
 བསམ་བྱས་པའི་རྟགས་མཚན་ལག་མོས་ཡིན་པ་དང་། སྒྲོམ་བྱས་པའི་འབྲས་
 བྱར་མ་ཐར་ཡང་བདག་འཛིན་སྤངས་ཏེ་བདག་གཅེས་འཛིན་རྒྱུད་དུ་སོང་བ་
 ཞིག་དང་གཞན་པན་གྱི་བསམ་པ་ཆེ་དུ་འཕྲོ་བ་ཞིག་དགོས།

གྲོ་ཤོས་ཀྱི་ཆལ་ཏུ་ཅང་ཞུ་བས་བསྟན་པ་ཡོངས་རྒྱལ་གྱི་གནད་མ་
 མཐོང་བས། ཁ་ཅིག་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུ་ནས་ཐེག་ཆེན་མི་འདྲ་
 པ་དང་། ལ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་རྒྱུ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུད་པ་དགོས་མེད་
 དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས། ས་རྒྱལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཁོ་ན་དོན་ཏུ་གཉེན་
 ནས་དེའི་གཞུང་ཡུགས་ལ་སོས་བསམ་བྱེད་པ་ལས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
 མི་འདྲོད་པ་དང་། ལ་ལས། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་ས་རྒྱལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པའི་ལམ་དགོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པོགས་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཆ་གྲང་ལྟར་འགལ་
 བར་འཛིན་པ་ནི། «འཕགས་པ་རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྟུས་པ་»ལས། རྒྱལ་
 བའི་བཀའ་ལ་བཟང་རན་དང་རིགས་མི་རིགས། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཆེད་ཏུ་གསུངས་སོ་ཞེས་སོ་སོར་བཅད་ན་ཆོས་སྤྱོད་ཏུ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་
 དང་། «ལམ་རིམ་»ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་མ་རྟེན་ན་ཆོས་རེ་རེ་ལ་ངེས་
 པ་ལྟར་ལྟར་རེ་རྟེན་པ་ན། གཞན་རྣམས་སྤྱོད་ཁིང་། རྟེན་པར་དུ་ཐེག་པ་ཤོང་
 མ་ལ་སོས་པ་ལྟར་ལྟར་ཞིག་སྤྱིས་པ་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་དམན་གྱི་ཕྱི་སྒྱུད་དང་ས་
 རྒྱལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སྤྱོད་ཁིང་། སྤྲུགས་ལའང་རྒྱུད་མེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་
 སྤྲུགས་པ་སྤྱོད་པར་འཇུག་པས་འབྲེལ་ཆེ་ལ་འཇུག་ཉེ་ཁིང་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ཆེས་
 ལྷེ་བའི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་འཇུག་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགའ་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དང་།
 འགའ་ཞིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཤེགས་བྱེད་པར་བཟུང་བ་དང་བཟང་རན་གྱི་ཁྱད་
 འབྱེད་པ་དང་། རིས་སྤྱ་ཆད་པའི་སྤྲུགས་སྤྱོད་གིས་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་
 སྤྱུ་བ་མཐའ་གཞན་ལ་བྱུང་གསོད་དང་རན་སྤྱས་སྤྲུགས་བྱེད་པའང་ཆོས་སྤྱོད་གི་
 ལས་ཆ་བས་ཆེན་ཏུ་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་རྗེ་བདག་གིད་ཆེན་པོས་སྤྱིན་བསྟུལ་
 པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱ་རྒྱལ་ནས་ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་སྤེལ་བར་དམ་བཅས་
 ཤིང་། རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པས་མཁྱིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གི་སྤྱོད་ནས་
 མིང་སྤྲུགས་ཆེན་པོ་ཞེས་ཆེད་ཏུ་བརྗོད་པས་བསྤྲུགས་པ་མཛད་པའི་དོན་བཞིན།

ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲུང་ས་འདིར་བྱོན་ནས། རྒྱལ་བའི་བཟུན་པ་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་
 རྟོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་བསལ་ཏེ། བསྐྱེགས་བཅད་བརྟན་བའི་
 གསེར་བཞིན་དུ་བསྐྱེས་སྟེད་ཅུང་ཟད་མེད་པར་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ལམ་མཐའ་དག་
 གསལ་བར་མཛད་དེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་
 གཅིག་འཆར་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱེས་ནས་བཟུན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་
 རྟོགས་པ་དང་། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་རག་དུ་འཆར་བའི་ཚུལ་གྱི་རྒྱལ་
 བ་དགེས་པའི་ལམ་བཟང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བཀའ་སློལ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ནི།
 དཔལ་མཉམ་མེད་རིམ་དགེ་ལུན་པའི་རིང་ལུགས་བྲུ་ན་མེད་པའི་བྱེད་ཆོས་
 སོ། ། དེ་ལྟར་དུ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ལྷན་སྐྱེད་པའི་རྟོ་རྟེན་ཞལ་ནས།
 དེས་ན་རྟེན་བཅུན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འདུལ་བའི་བྱུག་ལེན་སྤྲོ་མོ་ཡན་ཆད་ནས་ཐུབ་
 པའི་མཐའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བར་དང་། སྟགས་ཀྱི་འདུལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་
 དང་ལག་ལེན་སྤྲོ་མོ་ཡན་ཆད་ནས་རྒྱད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་བར་
 མཐའ་དག་གང་ལའང་རུང་ཞྭ། སྤྲོ་ཆོས་དང་རང་བཟླའི་ཉེས་པས་ནམ་ཡང་མ་
 གོས་པར་རང་རང་གི་སློལ་བྱེད་པ་པོའི་བརྟུ་བྱུབ་རྣམས་ཀྱི་དཀོངས་པ་ལ་
 གཏུགས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་ལེགས་པར་གཏུགས་ཏེ་གནད་སྤྲོ་
 མོ་རྟེ་ལའང་ལྷང་རིགས་དུ་མས་དཔྱད་དེ་དེས་པ་ཉིར་བར་མཛད་པ་དང་།
 རྒྱལ་དེས་བཟུན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་པར་གཅིག་སྟོགས་སུ་གཅིག་
 འཁྱར་བའི་རྒྱལ་གྱིས་གང་ཟག་གཅིག་འཆར་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་བསྐྱེག་པར་
 མཛད་པས། བཤད་བྱུབ་ཀྱི་བཟུན་པ་གཉིས་ཆར་འཛིན་ཅིང་སྟེལ་བར་མཛད་
 པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་ཉི་ལྔ་བྱ་ནི་སྟོན་བྱོན་པའི་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་ཐུབ་སྟེ་
 ལའང་མེད་པར་མ་ཟད། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་འཕགས་པ་སྟེ་ཐུབ་ལྟ་
 བུ་ལའང་འདི་བས་ལྟག་པ་ཡོང་ཐབས་མེད་པར་རིགས་པའི་རྒྱལ་དྲི་མ་མེད་པས་
 འཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ནི་ཀོང་དུ་ཁུས་པ་བཞིན་བཟུན་པ་
 ཡོངས་རྟོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ལྟངས་མ་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་བཏྟན་པ་དེ་མདོ་ཐུགས་ཡོངས་རྒྱལ་གཅིག་གི་ཤོགས་སུ་
 གཅིག་འཁྱོབ་དང་། མོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གཅིག་གི་ཤོགས་སུ་གཅིག་འཁྱོབ་
 དེ་འདྲ་ཡོད་ལྟ་བུས་ས་སྒྲུའི་རྣམས་པ་མང་པོ་དང་སྟག་ཚང་ལོ་རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་
 རིན་ཆེན་སྟགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ལ་དགག་པ་མང་པོ་(དགག་
 པ་བཙོ་བརྒྱད་ཟེར་) སྒྲོན་ཡོད་ནའང་རྗེས་སུ་འཇམ་མགོན་ལྷ་མས་མཛད་པའི་
 «ལམ་རིམ་ཆེན་མོ» དང་ «ཐུགས་རིམ་ཆེན་མོ» སྟགས་གཟིགས་རྗེས་བྱགས་
 འཁྱོད་ཆེན་པོ་སྒྲེས་ནས་བརྟན་བཞགས་གནང་ཡོད་པ་ལྟེ། «གཞུང་»
 ལས། ། རྒྱལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་སྒྲོགས་ཀྱི་རྣམས་པའི་
 དབང་པོ་གཟུར་གནས་ནམ་དུང་དང་ལྷན་པ་སྟག་ཚང་ལོ་རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་
 ཆེན་གྱིས། བྱང་སྒྲོགས་འདི་ན་ཆོག་ལ་བྱང་བ་དགོན། ། རྟོན་ལ་སྒྲོ་འདྲགས་
 ཚོད་པ་དེ་བས་དགོན། ། བཏྟན་རྟོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྤྲིང་མཐའ་ཙམ། །
 འདི་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ཆུང་ལ་སྤྲིང་ནས་འདུད་ཅེས་ཆོག་ལ་བྱང་བ་དང་རྟོན་ལ་
 སྒྲོ་འདྲགས་ཚོད་པ་ཏ་ཅང་དགོན་ལ་སྟག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་བས་དགོན་
 པས་དེ་གསུམ་ཀ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཁྲིད་ལ་ངས་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་གྲུས་བརྒྱད་བྱ་
 གི་ཡིན་ཞེས་པའི་རྟོན་དང་། དེ་ཡང་ད་དུང་ལ་ལ་རིགས་བྲལ་ལྷུང་གི་གྲུབ་
 མཐའ་འརྒྱལ་ཅེས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རིགས་པའི་གཞུང་ལྷགས་མེད་པར་ལྷུང་ཙམ་ལ་
 བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་བཞག་གི་ཡོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལྷུང་བྲལ་རིགས་པ་
 ལྟར་སྤང་ཙམ། ཞེས་ཁ་ཅིག་ནི་ལྷུང་མེད་པར་རིགས་པ་ལྟར་སྤང་ཙམ་རེས་
 སྒྲོགས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ལྷུང་རིགས་གཉིས་ཀས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་
 ཀྱན། ལེགས་པར་འབྱེད་པ་ཁྲིད་ལ་གྲུས་བྱག་འཛལ། ཞེས་ལྷུང་དང་རིགས་པ་
 གཉིས་ཀའི་ཐད་ནས་རྒྱལ་བའི་བཏྟན་པ་གསལ་བར་གནང་མཁན་ཁྲིད་ལ་ངས་
 གྲུས་བྱག་འབུལ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ད་དུང་། ཁ་ཅིག་འདུལ་བ་
 གཙོར་བྱས་གསང་ཐུགས་སྤོང་། ། གཞན་དག་ཐུགས་ལ་སྒྲོ་མོས་འདུལ་བ་
 འཕོག ། རྒྱལ་བའི་བཏྟན་པ་མཐའ་དག་འགལ་མེད་དུ། ། རྒྱལ་པར་ཉམས་

ལྷ་ལེན་མཁས་ཁྱེད་ལ་འདུད། ། མཚན་ཉིད་མཚོག་བཟུང་གསང་ལྷགས་བཟུང་
 ཚེས་དང་། ། ལྷགས་ཀྱིས་ཁེངས་ནས་མཚན་ཉིད་ཁ་བཤད་ཅམ། ། མདོ་
 ལྷགས་མཐའ་དག་མ་ཚང་རྣམས་བྱང་དུ། ། འགྲོ་ཐབས་མེད་པར་གཟིགས་པ་
 བྱེད་ལ་འདུད། ། ལ་ལ་སྤྱད་པ་ཞིབ་མོས་ལྟ་བུ་འགྲོག ། ཁ་ཅིག་ལྟ་བུ་མཚོན་
 པོས་སྤྱད་པ་འདོར། ། ལྟ་སྤྱད་པ་ཚུན་ལྷགས་སྤྱད་པར་བཤི། ། དོན་འདི་ལྷག་
 པར་འདོམས་པ་སྤྱད་ལ་འདུད། ། འགའ་ཞིག་བཤད་པ་གཙོར་བྱེད་སྒྲིམ་ལ་
 སྤྱད། ། ལ་ལ་སྒྲིམ་གྱིས་ཚོག་འཛིན་ལུང་ལ་སྤྱད། ། བཤད་བྱུང་གཉིས་ཀས་
 ལུང་རྟོགས་དམ་པའི་ཚེས། ། འཛིན་ཚུལ་གསལ་མཛད་སྤྱད་ལ་གུས་པས་
 འདུད། ། མདོ་ལྷགས་མཐའ་དག་བྱང་པར་རྟོ་རྟེ་ལེག ། རྒྱུད་ལྷེ་མཐའ་དག་
 བྱང་པར་བྲུ་མེད་དོན། ། རིམ་གཉིས་མཐའ་དག་བྱང་པར་བྲུ་ལུས་ལ། ། སྤྱན་
 མེད་ལེགས་བཤད་གཏིར་ཆེན་སྤྱད་ལ་འདུད། ། མདོར་ན་བྱུང་བསྟན་མཐའ་
 དག་མ་ལུས་པ། ། བཤད་བྱུང་གཉིས་ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་གསལ་མཛད་པ། །
 གངས་ཅན་འདི་ན་བསྟན་འཛིན་མཐའ་དག་གིས། ། ཉག་ཏུ་བསྟགས་པར་
 འོས་པ་སྤྱད་ལ་འདུད། ། ཅེས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་རྟེ་བའི་གསུང་རབ་བྱི་
 དཀོངས་དོན་ལ་ལེགས་པར་དབྱེད་དེ། མདོ་ལྷགས་བྱི་དཀའ་གནད་བྱང་པར་
 ཅན་ཆེས་ཟབ་ཅིང་ཐུ་བ་རྣམས་ཀྱལ་བའི་དཀོངས་པ་རི་བཞིན་མ་རྟོར་བར་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བཅོས་མེན་གྱི་དད་པ་འབྲུངས་ཏེ་རབ་བཏགས་དང་
 འཁྲུག་བརྗོད་སྟགས་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་དང་པོར་བརྗོད་པའི་སྒྲི་ནས་
 བསྟན་ལྷགས་མཛད་པ་དང་། རྟེ་ཀམ་མི་བསྟོད་རྟོ་རྟེ་ནས། བྱང་གི་སྟགས་
 འདིར་ཀྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ། ། ཕལ་ཆེར་ལོག་པ་འབའ་ཞིག་སྤྱད་པའི་
 སྐབས། ། འབྲུལ་མེད་བྱི་དོར་མཛད་པའི་ཅིང་ཁ་པ། ། རི་པོ་དགེ་ལུན་པ་ལ་
 བསྟན་པར་བབྱི། ། ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྤྱད་ལ་སྟག་པར་
 ཡང་། ། རྒྱ་བྱུང་ལྷགས་བྱི་ལེགས་བཤད་ཉིན་བཞིན་བསྟུལ། ། སྤྱན་མེད་དབྱ་
 མའི་སྟོལ་འཛིན་ཅིང་ཁ་པ། ། རི་པོ་དགའ་ལྷན་པ་ལ་བསྟན་པར་བབྱི། ། ཞེས་

སོགས་དང་། གཞན་ཡང་པོ་དོང་པར་ཆེན་ཚུགས་ལས་རྣམ་ཀུལ། ཀམ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ། ས་བཟང་མ་ཉི་པར་ཆེན། འབྲུག་པ་པལ་དཀར་པོ་སོགས་
 གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཚུགས་ཀྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམ་དཔྱད་འགན་ཁྲི་དང་
 བུལ་བ་དག་གིས་ཀྱང་། རྗེ་ལྷ་མའི་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་
 མི་སྤྱེད་པའི་དད་པ་སྤྱིར་ནས་འབྲུངས་པས་བཟུགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཉལ་མང་དུ་
 འཛོམ་བ་གཞན་ལས་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལྷན་པར་དུ་ཀུན་གཟིགས་ལྷ་པ་
 ཆེན་པོས། མད་ལྷན་རྣམ་ཐར་གཙང་མའི་བྲིམས་དང་ལྟན། ། ལྷབས་ཆེན་
 རྒྱལ་སྐུས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་རྟོགས་ཆེ། ། བདེ་སྤྱོད་མཆོག་གི་རིམ་གཉིས་རྣམ་
 འཕྱོར་སྤྱོད། ། རྗེ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བཏུན་དང་མཇལ་བར་སོག ། ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། འཇམ་མགོན་རྗེ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བཏུན་པ་དཔལ་མཉམ་
 མེད་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པའི་རིང་ལུགས་འདི་ནི། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་
 གཅིག་ཏུ་བསྐུས་པ་ཤེས་ཏེ་གསུམ་མམ་པོད་ཀྱི་བར་སྐྱོར་རྒྱལ་ལྟར་ལྟ་སྟོན་སྤྱོད་
 གསུམ་གྱི་སྟོན་སྐུ་བཟེས་ལྟར་ཅུང་ཟུང་མ་འདྲིས་པར་ཤིག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་
 པ་དང་། ལྷག་པར་ཕྱི་འདུལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱལ་བཀའ་
 གདམས་པའི་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་སྤྱོད་པ་དང་། ནང་སྐུན་མོང་
 བ་གཞན་པན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་། སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལམ་རིམ་གཉིས་
 ཀྱི་སྤྱིར་པོ་བདེ་སྤྱོད་དཔྱེར་མི་སྤྱེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
 སྤྱོད་པ་སོགས་མདོ་སྐགས་ཀྱི་བཏུན་པ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་ཉམས་ལེན་གནད་
 གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་བས་བཏུན་པའི་སྤྱིར་པོ་མཐར་སྐྱག་ཏུ་སྐུབ་ཅིང་། དེ་ཡང་།
 དུས་གསུམ་ཚུགས་བཙུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུགས་ཀྱི་དཀོངས་བཞེད་དང་
 མཛད་པ་མཐའ་དག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པས། གདུལ་བྱ་རིགས་
 ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་རྒྱལ་བའི་ཐབས་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ནི་རྗེ་ལྷ་མའི་བཀའ་སློལ་
 རྒྱུ་མེད་པ་འདི་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་འབའ་ཞིག་ཟེར་བ་དེ་དགེ་
 ལུགས་པའི་ནང་ལ་ཡང་བཤད་སློལ་དེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ས་ས་རང་ཉིད་ཀྱི་དེ་

གཞན་ལས་ལེགས་པ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་བྱ་བ་མཐའ་སོ་སོ་ཆང་མར་བཤད་
 སྟེ་འདྲ་ཡོད། ཆེན་འདིར་གོ་བ་ལེན་ལྟངས་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་གོ་ལོག་ཡོད་
 ཉེན་ཡོད་པས་དཔེར་ན་དགེ་ལྷན་གྱི་ཆོས་དེ་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པ་དང་
 གཞན་དག་ཆོས་ལོག་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་དེ་འདྲ་ལེན་མི་རུང་ལ་གོ་དོན་ཡང་དེ་
 འདྲ་ཡིན། མཐུན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་རྟེན་བཟང་ལུན་སྟུང་ཆོགས་པ་
 ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ཐོག་པ་མཆོག་གི་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་བསམ་སྦྱར་
 གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བཞིན་བཏུན་ཏེ། རྒྱལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་མང་གཞི་
 བརྟན་པའི་ཕྱིར་ནས་ཐོས་བསམ་སྦྱོགས་རིས་སྟུང་མ་སོང་བར་རྗེ་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་
 བཞིན། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་པ་མཐའ་ཆོད་པ་
 བྱས། དེ་ཡང་ཐོས་པ་ཅམ་དང་། ཤགས་འབྱེད་ཅམ་གྱི་ཁ་ཁྱི་ལྟས་ལ་མ་སོང་
 བར། རང་སེམས་འདུལ་བ་དང་རྣམ་གྲོལ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་རྒྱ་
 འཁྱར་ཏེ། ཐོས་དོན་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་དོགས་བཅད་ཅིང་དེས་པ་གཏིང་
 རྒྱགས་པར་བྱས། དེ་ནས་རང་སེམས་རྣམ་གཞིར་དང་བྱིང་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་
 གཏོང་བར་དཔུང་འཛོག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོམ་པའི་ཉམས་སྦྱང་བཟང་པོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལམ་གྱི་རྒྱགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བར་འཇུག་པ་སོགས་
 ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཡ་མ་བྲལ་བར་གཅིག་རྒྱགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་བྱིས་
 བཏུན་པའི་ཕྱིར་པོ་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རོ་ཐོ་མ་ནོར།
 གངས་མ་ཆད། གོ་རིམ་མ་འབྲུགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཏེ། ཀྱན་
 གཟིགས་ལུ་པ་ཆེན་པོས། ཀྱར་ཀྱམ་ཆོས་ཀྱིས་བཅོས་པའི་མ་བའི་ཞུས། །རང་
 རེའི་བཏུན་པ་འཛིན་ན་ཆེས་ལེགས་ཀྱི། །པ་མེས་ལུང་དང་རྒྱགས་པའི་བྱང་
 རྟོན་མཆོག །རྣམ་གཞིར་རྒྱན་པོར་ཤོར་བའི་ལག་སྦྱང་མང་། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། དགེ་ལྷན་པ་ཞེས་པའི་རྒྱགས་སུ་དབྱ་ལེར་པོ་མན་བས་པ་ཅམ་ལས།
 པ་བླ་མའི་རིང་ལུགས་རི་པོ་དག་ལྷན་པའི་བྱ་བ་ཆོས་རྣམས་མ་ཤེས་པར་ཤིན་རྒྱ་
 མཐལ་བར་དགའ་བའི་མདོ་སྟགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བཏུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འདྲ་

ཞིག་ལན་གཅིག་ཙམ་མཇལ་བའི་དུས་འདི་སྟངས་ཟད་དུ་གཏོང་མཁན་མིན་དུ་
 མང་བས། བདག་བདེ་ལེགས་སུ་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ལམ་བཟང་འདི་ལྟ་བུ་
 དང་མཇལ་བའི་དུས་འདིར་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་མེད་དུ་མི་གཏོང་བར།
 བཟུན་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་གསལ་བའི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པོ་འདི་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་ཅི་བྱུང་
 དང་རང་རྒྱུད་ལ་བག་ཆགས་བཟང་པོ་རེ་འཛིག་པ་གལ་ཆེད། ། དེ་ནི་ལྷ་མོ་
 མེར་པོ་ལྷོན་པ་ཙམ་གྱིས་དགེ་ལྷགས་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བར་ལྷ་མོ་ལྷོན་པ་ཙམ་
 གྱིས་བཟུན་པ་འཛིག་གྱི་ཡོད་ན་ཡག་པོ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནི་
 དཔེར་ན་དེ་སྔ་དགོན་པའི་ནང་མང་ཆེ་བ་སྟོང་ཆོག་ཁོ་ནར་མགོ་འཁོར་ཉེ་སྟངས་
 པ་ལས་རི་ཁོ་དགེ་ལྷགས་པའི་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་ལྱང་ཁྱིད་གསུམ་དེ་
 དག་ལ་ཅད་གཅོད་བྱེད་རྒྱུར་དོ་སྣང་དེ་ཙམ་བྱས་མེད། དཔེར་ན་རང་ཉིད་ལ་
 ཆ་བཞག་ན་མ་གཞི་ཆོས་མང་པོ་ལྷ་མོང་ཡང་རང་གིས་བྱས་པ་དང་ལྷ་མོང་ལྷོང་བ་
 བཟུར་ན་ལྷ་མོང་ལྷོང་བ་ཏ་ཅང་གིས་མང་བ་ཡོད། དེར་བརྟེན། པ་མེས་ལྱང་
 དང་རྒྱ་གསལ་བའི་བྱ་མོང་མོས་མཆོག་ཅེས་པའི་པ་མེས་ནི་པ་སྟོང་བཟང་གྲགས་པ་ཡིན་
 པ་དང་། ཁོང་ནམ་པས་བཞག་གནང་བའི་བྱ་མོང་དེ་དག་ནམ་གཡེང་གི་
 རྒྱན་པོར་ཤོར་བས་ད་ལྟ་བསམ་སྟོང་བཅང་དུས་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་བའི་དུས་ལ་
 སྟེབས་ཡོད། ད་ལྟ་ལྷ་མོ་མེར་པོ་ལྷོན་པ་ཙམ་ལས་དབང་ལྱང་ཁྱིད་གསུམ་ལྟ་ཅི་
 རི་ཁོ་དགེ་ལྷོན་པའི་བྱ་མོང་གང་ཡིན་མ་ཤེས་མཁན་ཡང་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་།
 མིན་དུ་མཇལ་བར་དགའ་བའི་མདོ་སྟགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་བཟུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 འདི་ཉིད་མཇལ་བའི་དུས་འདིར་སྟངས་ཟད་གཏོང་མཁན་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད།
 ལྷག་པར་དུ་ཆོས་དད་རང་མོས་གནང་ནས་དགོན་པ་ཉམས་གསོ་བྱ་རྒྱུས་
 དགོན་ཕྱི་མང་པོ་ཞིག་ལ་དུང་དཀར་རྒྱ་སྒྲིབ་སྟགས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱུད་ལ་མགོ་
 འཁོར་ནས་བཟུང་པ་མ་གཏོགས་དངོས་འབྲེལ་གྱི་པའི་སྟངས་པའི་ནང་དགོས་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཏ་ལམ་མི་འདུག

གྲུབ་མཐའ་སོ་སོར་དབང་ལྱང་ཁྱིད་སྟགས་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དང་།

དམོན་པ་གཙུག་ཆེ་བ་གང་དང་གང་ཡོད་པ། ལྷ་མ་གང་དང་གང་ལྱོན་པ། དེ་
 བཞིན་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་འཇམ་དབྱེས་མཐུན་བཅེ་རིན་པོ་
 ཆེས་མཛད་པའི་《གངས་ཅན་པོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ལྱོན་པའི་གསང་སྟགས་གསར་ཆེད་
 གི་གདན་རབས་མདོར་བསྟུས་ངོ་མཆར་བསྒྲའི་དགའ་ཆལ་》ཞེས་པའི་ནང་
 གསལ་ཐག་ཆོད་གསུངས་འདུག་ཅིང་། དཔེར་ན་དགེ་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་
 ཉམས་ཁྲིད་སྐོར་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་འབུམ་ནས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་
 བཤད་ལུང་། ལམ་རིམ་མཆན་བཞི་སྟགས་ཀྱི་བཤད་པ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་པའི་
 བཤད་པ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ། རྗེ་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་བཤད་ལུང་། ལམ་
 རིམ་བསྟུས་དོན་དང་། ལམ་གཙུག་ ཡོན་ཏན་གཞི་གྱུར་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་བྲིད།
 སྟགས་རིམ་ཆེན་མོའི་བཤད་པ། གསང་འདུས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྟགས་ཀྱི་བཤད་
 པ། རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་གྱི་བཤད་པ། བདེ་མཆོག་རྒྱུད་འགྲེལ་སྟུག་དོན་ཀྱུན་
 གསལ་གྱི་བཤད་པ། དེའི་བསྟེན་རིམ་གྱི་བཤད་ལུང་། གསང་འདུས་རིམ་ལྡན་
 གདན་སྟགས་ཀྱི་ཉམས་ཁྲིད། ན་རོ་ཆོས་དུག་ཡིད་ཆེས་སུམ་ལྡན་གྱི་བྲིད།
 འཕྲིན་ཀུན་གསུང་གྱི་སྒྲིལ་འབྲེད་ཀྱི་བཤད་ལུང་། རྒྱུན་ཤིག་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་
 བཤད་བྲིད། ལྷ་མི་སྟན་གྱི་ཆོ་ལྷ་བཤད་ཀྱི་བྲིད། རྒྱལ་ཆབ་རྗེའི་ཆད་མའི་བརྗོད་
 རྒྱུ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལ་མཁས་གྲུབ་
 རྗེའི་དེག་ཆེན་རྒྱུར་བའི་བཤད་པ། གསང་འདུས་དང་། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་
 བསྟེན་རིམ་གྱི་བཤད་ལུང་། འབྲེལ་འཁོར་གྱི་བྲིད། མཐོན་པོའི་ཤེད་ལུང་གྱི་
 ལུང་། རྗེ་པ་ལའི་བྲིད། རྒྱལ་བ་བསྟོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ལམ་རིམ་གསུང་
 རྒྱན་གྱི་བྲིད། ལྷ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་ཉམས་ཁྲིད།
 དམིགས་བཅེ་མའི་དེག་འཕྲུལ་ནས་རིགས་གསུམ་སྟོན་གྲུབ་ཀྱི་བྲིད་དང་རྗེས་
 གནད་། གཞུངས་འབུལ་གྱི་བྲིད། པུ་ཆེན་རྒྱ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་བཀའ་
 འབུམ་ལས། བདེ་ལམ་གྱི་བྲིད་རྒྱན་མང་དང་། རྒྱན་མེན། ཤེར་མེད་ནས་
 བརྒྱད་པའི་ལྟ་བྲུག་དྲན་པ་བཞི་ལྡན་གྱི་བྲིད། རྒྱན་དུག་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་

བྱིད། རྒྱལ་དཀར་གྱི་ཆོ་རྒྱལ་གྱི་བྱིད། ལྷ་མོ་རིག་བྱེད་མའི་བསྐྱེད་རྣལ་གྱི་
 བྱིད། བྱུང་རྒྱལ་ལྷགས་གྱི་ཆོ་རྒྱལ་གྱི་བྱིད། དཔལ་ལྷན་སྤྱད་རྒྱུད་པའི་རྣལ་
 རིམ་གྱི་བྱིད་ཆེན་བརྒྱད་དེ། གསང་འདུས་འཕགས་ལྷགས་རིམ་ལཱེ་བྱིད།
 འཇམ་རྟོག་གྱི་ཐིག་ལེ་བཞི། ལྷ་ནི་པའི་རྣལ་འབྱུང་ཆེན་མོ། དྲིལ་བྱ་རིམ་ལྷ།
 འཇིགས་བྱེད་རྣལ་འབྱུང་བཞི། ལྷག་རྟོག་འཁོར་ཆེན་གྱི་རྣལ་རིམ་གྱི་བྱིད།
 དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུར་པ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་བྱིད། བ་རོ་ཆོས་དྲུག་རྣམས་གྱི་བྱིད།
 གཞན་ཡང་གཏོར་མ་བརྒྱ་ཙུ་མོགས་ཉེར་མཁོའི་ལྷག་ལེན་དང་དམིགས་བྱིད།
 རྒྱུས་རབས་སོ་བཞི་པའི་བཤད་པའི་བྱིད། འདུལ་བ་མདོ་ཙུ་དང་། མདོན་པ་
 མདོད། མདོན་རྟོགས་རྒྱན། དབྱུ་མ་འབྲུག་པ་རྣམས་གྱི་བྱིད། བརྒྱད་རྒྱུད་གི་
 བཤད་ལུང་གི་བྱིད། འཇམ་དབྱེད་ས་བཞད་པའི་བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོའི་བཤད་
 ལུང་གི་བྱིད། དཔེན་ས་སྤན་རྒྱུད་གྱི་རྟོག་ལ། བ་སོ་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ལྷ་བྱིད།
 མཁས་བྱུང་སངས་རྒྱས་ལེ་མེས་གྱི་གསུང་འདུམ་ཆ་ཆང་གི་ལུང་། འཇམ་
 དབྱེད་ས་ཆོས་རྟོག་གྱི་ལུང་། འཇམ་དབྱེད་ས་རྣལ་འབྱུང་མ། བདེ་མཆོག་
 དཀར་པོ། རྒྱལ་དཀར་རྣམས་གྱི་རྗེས་གནང་། ཆོས་རྒྱལ་ཕྱིར་གསང་གསུམ་
 ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་གནང་། དེ་དག་གི་ཡིག་ཆ་མི་འདྲ་
 བ་གཉིས་གྱི་ལུང་། རྩ་བྲག་ལྷག་རྟོག་རྟོག་ལ། རོན་དམ་མེས་ས་བསྐྱེད་གྱི་ཕྱིན་
 རྒྱལ་མ། ཆོ་དཔག་མེད་ལྷ་དང་། རྣམ་འཛམས་ལྷ་དབང་། ལྷག་རྟོག་སྤྱུ་
 རྩ་རྗེ་གཅེས་ལྷེད། བདུད་རྩི་ཐིགས་པ། གཏུམ་པོ་མེ་འབར། དྲུག་པོ་སྤུམ་
 རྒྱལ་རྣམས་གྱི་རྗེས་གནང་། ལུང་པོད། འཇིགས་བྱེད་རྩ་པོད་དང་། དཔལ་
 པོད་གྱི་ལུང་། ཆོས་རྒྱུད་རྟོག་ལ། ལྷག་དྲུག་པ་བཀའ་ཆེན་བརྒྱ་གསུམ་དང་།
 རྩྱེད་ཞུགས་ཆེག་བརྒྱད་མ་བཅས་གྱི་རྗེས་གནང་། ལུང་པོད། རྣམ་སྤྱུས་བཀའ་
 ཆེན། ལུང་པོད། ལས་གཤིན་ཡང་གསང་ཉ་ལ་ནག་པོའི་རྗེས་གནང་། ལུང་
 རྟོག་པོད་རྒྱུད། ལྷ་ལྷའི་རྗེས་ལུང་། གཞན་ཡང་ཆབ་མདོ་མི་འདྲེ་སྤྱན་རས་
 གཞིགས་གྱི་དབང་། ལྷ་དྲུག་གི་རྗེས་གནང་། དེའི་བྱིད་སོགས་ལུང་པོད། ལྷ་

ཅན་རྟོགས་ལྡན་གྱི་ཁྱིད་བརྒྱ། རྟག་ཕུ་བ་ལྗོངས་ལྗོངས་ཀྱི་དབང་ལྷན་གྱི་དག་
 རྒྱུ་མི་འདྲ་དང་། ལྗོངས་མའི་སྐོར་སྐོར་གསུང་གྱི་དབང་ལུང་མང་ཙམ་དང་། ལུང་
 སྐལ་གཞན་ཡང་། མ་ནི་བཀའ་འབུམ། མར་མའི་རྣམ་མཁུར། སྤྲུལ་ཞུང་གི་
 བཀའ་འབུམ། དབང་ལུང་། རྟག་ཕུ་བའི་ཡིག་སྐྱེད་ན་གསེར་ཆོས་བརྒྱ་གསུམ་
 སྐོར། རྟག་ཕུ་གོང་མ་དང་། སྤུ་བཀའ་སྐོར་གསུང་གྱི་ཡིག་སྐྱེད་ནས་རྣལ་འབྱོར་
 མའི་ཉམས་ཁྱིད། རྩ་ནང་ཁྱིད་བརྒྱ། ལུང་ལུང་པ་རྟེན་རྩི་རྩི་གསུང་པའི་ཡིག་
 སྐྱེད་ནས་ཞལ་རྣམ་འབུར་བརྒྱ་བརྒྱ་གྱི་རྩི་གནང་སྐོར་གསུང་གྱི་རྣམ་ཡང་དར་
 བར་མཆོས་སོ།

དེ་ལྟར་མཉམ་མེད་ཤུགས་དབང་པོའི་ཐུགས་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་བཞུག་པ་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒྱིང་པོ། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་ལྗོངས་
 བཟང་གུགས་པའི་བཀའ་སྐལ་དྲི་མ་མེད་པ། དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་
 པ་ཞེས་སྟེན་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་ས་གསུམ་དུ་གཡོ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིང་ལུགས་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་གཙོ་བོར་ལྟ་སྟེན་
 སྟེན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ཐུགས་ལམ་གྱི་བཞེད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་སྟོགས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ལས།
 རྒྱས་པར་རྩི་མ་ཡང་ཐུས་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་
 བྱིང་མེས་པར་བྱས་ཏེ། གསེར་མདོག་ཅོད་པན་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་རི་ཁ་
 དགེ་ལྡན་པའི་བཞུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ། རྟོགས་ཐམས་ཅད་ནས་རྟེན་གྱི་དྲི་
 མའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་མང་འབར། བེན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ངོས་གཅང་པ།
 མདོ་ཐུགས་ཡོངས་རྟོགས་ཀྱི་བཞུག་པའི་སྒྱིང་པོ་ཁོ་ནར་ལུང་པས་གཞན་ལས་
 བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་བསྟེན་དེ། གཟུ་བོར་གནས་
 པའི་སྟོ་སྟོས་ཀྱིས་སྟོགས་ལུང་དང་སྟངས་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་རིང་དུ་བསལ་
 ཞིང་། བཞུག་པའི་སྒྱིང་པོ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་བཟང་འདི་ལ་སྒྱིང་ནས་དད་
 ཅིང་གུས་པ་ཆེན་པོས་སྐོས་བསམ་སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་པ་བྱས་ཏེ། རང་གཞན་

གྱི་རྒྱུ་གཉིས་བདེ་ལྷག་ཏུ་འབྱུང་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་རིགས་སོ། ། ཞེས་
 མཁས་བྱུང་དམ་པ་དྲུང་དཀར་སྤུ་ཕྱེད་བརྒྱད་པ་སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དཔལ་
 བཟང་པའི་ཞལ་ལྷན་པའི་ཅིང་ནང་བཞུགས་པ་བྱུར་བའི་ཆང་སྟོ་བཟང་དཔལ་
 ལྷན་གྱིས་མཛད་པའི་མཉམ་མེད་རི་པོ་དགེ་ལུན་པའི་བྱུང་མཐའི་རྣམ་གཞག་
 མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་འཇམ་མགོན་བཞུགས་པའི་མངོས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བའི་ནང་
 གསེས་བརྒྱུ་པ་ནས་བཙོ་བརྒྱད་བར་གྱི་རི་པོ་དགེ་ལུན་པའི་བྱུང་མཐའི་རྣམ་
 གཞག་དངོས་ཀྱི་བཀའ་བྲིད་མཛད་པའི་སྤྱི་ཐབ་དེ་དག་ཡིག་སྟག་ཏུ་ཐབ་པ་
 རྣམས་ལ་ཞུས་དག་བྱ་དགོས་ཞེས་བཞུ་བཞིགས་པས་བསྐལ་མ་ནན་གྱིས་གནང་
 བ་ལྟར་རང་གིས་ཀྱང་སྤྱི་ཐབ་དེ་དག་ཉན་ཤུབས་བརྗོད་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཉིད་ཐབ་
 པ་དང་བརྗོད་བྱེད་གྱི་ཆོག་དག་ཀྱང་གོ་བདེར་མཛད་ཡོད་པར་བརྟེན་པོད་རིག་
 པར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱི་དབུད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་དང་
 རང་ཅག་པོད་ཀྱི་རིག་གནས་བར་མཛོད་ཀྱི་རྩ་ཆེའི་རིན་ཆེན་ཞིག་ཏུ་འཕྱར་བར་
 འཇུག་དོན་མེད་ཆུད་སྒོས་སྤྱི་ཐབ་ཆེ་བྱུ་པར་པར་བསམ་ནས་རང་ཅུས་
 གང་ཡོད་ཀྱིས་ཞུ་དག་བཅིས་ཁུལ་ལགས་ཀྱང་ད་དྲུང་ནོར་བའི་ཆ་མཆིས་པར་
 འཇུག་པས་རྒྱར་གནས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱི་དོར་མཛད་དགོས་སྟེ་ཞེས་པོད་
 རྒྱང་སྟོན་བྱ་ཆེན་མོའི་དགེ་མིང་བཀའ་རྒྱུན་བཀའ་ཆེན་ཆེ་དབང་རམ་མིང་
 གཞན་སྟོ་བཟང་ཚུགས་ཐུང་ཞེས་སྤྱི་ཐབ་པས་2001ལོའི་ཟླ་གསུམ་པའི་གལ་
 ཆེས་བཟང་པོར་བྱིས།

དགའ་ལྷན་ལྷན་བརྒྱད་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ཆུང་གི་མན་ངག་

དེ་ལ་འདིར་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་ཆུང་གི་
མན་ངག་སྟེང་པོ་བསྐྱེད་ནས་བཞོད་པར་འདོད་པས། ལྷ་མ་དང་མཁའ་འཕྲོ་
ཆོས་ཀྱང་རྣམས་ཀྱིས་གནང་བ་ལྟུང་དུ་གསོལ།

འདིར་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་འབྲེལ་གྱི་མན་ངག་བཅས་ཅད་ཀྱི་བརྒྱད་ལྷ་བྱ་བ་ལྟེ་
བ་བསྐྱེད་གསུམ་གནད་བཤད་པ་ལ། མོག་མར་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཤོ་རྒྱུད་དང་
བསྐྱེད་ཆུང་གི་སྐུ་མི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་གནས་ཆུང་གསལ་པོ་མ་ཤེས་ན་བསྐྱེད་པ་སྐྱེས་
ལྷངས་མེ་ཤེས་ཤིང་། བསྐྱེད་པ་ཐེར་བ་ནི་སོ་སོར་རང་ཉིད་ལ་ད་ལྟ་འོར་རྒྱུར་བསྐྱེད་
པའི་འཆི་བ་དང་། བར་དོ། སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་དེ་རྒྱུད་བའི་ཆེད་དུ་འཆི་བ་ཆོས་
སྒྲ། བར་དོ་ཡོངས་སྒྲ། སྐྱེ་བ་རྒྱལ་སྒྲ་དང་བསྐྱེད་ནས་ལམ་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་
ཐེར་བ་ཡིན།

གཞི་དུས་ཀྱི་སྐུ་མི་བར་དོ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་ཐེར་བ་
དང་དེ་གསུམ་དངོས་སྐྱེ་གསུམ་དང་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ལྟེད་དཀོས་ན། རྩ་
རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ཅེ་དབྱེ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ལྟེད་ཐུབ་པ་ཞིག་
དཀོས་ལྟེད་པས། དེ་འདྲ་ད་ལྟ་དང་རང་ཆོ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ལམ་སྐྱེན་མོང་
བའི་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡང་སྐྱེ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་ཡོང་ཐུབ་པའི་རེ་བ་མེད་
ཀྱང་། གཞི་དུས་ཀྱི་སྐུ་མི་བར་དོ་གསུམ་མོས་པ་ཡིད་ལྟེད་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་གསུམ་
དང་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་ནི་དེས་པར་དུ་ཡོང་གི་རེད། བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་དེ་

དངོས་སུ་ལག་ལེན་ལ་འཁྱུལ་བ་ཡིན་ན་ནི་ལྟ་ཅི་སྟོན། བསྐྱེད་བ་གསུམ་གྱི་མན་
 བག་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འཆི་དུས་སུ་བན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་འགོག་སྟབས་
 པ་ཅམ་མ་བཟད། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མར་གསང་ཐགས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་བཟང་སོང་ནས་
 གསང་ཐགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཛོག་སྟབས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ཅང་དགེ་
 ལྟན་ལྟན་བརྒྱད་ཀྱི་བྲེ་མ་གོང་མ་ཆང་མས་བསྐྱེད་བ་སྐྱེད་གསུམ་འདི་ལ་བཞགས་
 བརྒྱད་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད།

བསྐྱེད་བ་སྐྱེད་གསུམ་གྱི་མན་བག་ནི་སོ་སོའི་བྱ་བ་མང་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་མ་
 གང་འདྲ་ཞིག་ལ་སྐྱུར་ན་ཡང་འགྲིག་ཏུང་། ལྟན་བརྒྱད་བྲེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
 དང་ཐུགས་ནས་རང་གི་རྩ་བའི་བྲེ་མ་དང་རྩ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་བྲེ་མ་སྐྱོ་བཟང་
 བྱུང་བར་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ལ་སྐྱུར་ན་བྱིན་སྐབས་ཆེ་བ་དང་། ལྟར་བ། བསྐྱེད་
 བའི་བ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད།

དེ་འདྲ་སོང་ཅང་སོག་མར་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་དང་། བར་དོ། སྐྱེ་བ་
 གསུམ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་སྟོང་པོ་བསྟན་ན།

ར་རང་ཆོ་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན། སོག་མར་འབྱུང་བ་ཐེམ་རིམ་
 ཡོང་གི་ཡོད་པས། དེ་ཆོ་ལ་རྟགས་བརྒྱད་དང་། རྟགས་ཅན་གྱི་སེམས་བརྒྱད་
 ཡོད།

(༡) ས་ཁམས་ཚུལ་ཐེམ་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་རྟགས་ལ། ལུས་ཀྱི་ག་སྐམ།
 མིག་གིས་གཟུགས་མི་མཐོང་། མཚུ་ཉོ་བརྗེས། བྱང་རྟགས་ལ་སྟོག་རྩུ་ལྟ་བུ་
 ཟེར་བ། དཔྱིད་ཀ་ཉི་མ་ཆ་དུས་བྱེ་མའི་ཐང་ལ་ཉི་མ་སོག་པའི་སྐབས་ཚུ་རྩུག་པ་
 ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་རྩུ་ཡོད་པ་ནང་ལྟར་རང་གི་འཆར་སྣང་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང
 (རིས་མནན་པ)

(༢) དེ་ཡི་རྗེས་ལ་ཚུ་ཁམས་མེ་ལ་ཐེམ་པའི་སྐབས་སུ་རྟགས་ལ་ལྟེ་སྐམ།
 རྣ་བས་སྐྱ་མི་ཆོར། བྱང་རྟགས་ལ་དུ་བ་ལྟ་བུ་ཟེར་བ་ཁང་པའི་ནང་དུ་བ་སྟབས་
 མ་ཞིག་གིས་ཁེངས་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྣང་ཡོང་(རྣམ་འབྱེར་བ)

(༣) དེའི་རྗེས་ལ་མེ་ཁམས་རྒྱང་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་མྱེ་རྟགས་ལུས་ཀྱི་
སྟོང་སྟངས་རྟོག་བཟུས། རྩ་ཁྲུང་བརྟེན་པས་ནས་རྩི་མི་ཆོར། བར་རྟགས་ལ་
མཁའ་ནང་མེ་འབྱེར་བེར་བ་སོགས་མ་དུམ་ལྟར་གཏུབ་པ་ལ་མེ་སྐར་ནས་བར་
སྐར་ལ་གཏོར་དུས་མེ་སྟག་དམར་ཆེམ་ཆེམ་བྱས་ནས་ཡལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་འཆར་
སྐར་ཡོང་(མེས་འཆོག་པ་)

(༤) དེ་ཡི་རྗེས་ལ་རྒྱང་ཁམས་ནམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་མྱེ་རྟགས་ལ་
དབུགས་ཆད་ནས་ལྷེས་རྩི་མི་ཆོར། བར་རྟགས་ལ་མར་མེ་རྩ་ལ་འབར་བ་
བེར་བ་སྟུམ་བུ་པའི་བཟུ་མར་མེ་དམར་ལྟབ་ལྟབ་བྲེལ་བ་ཆ་པོ་བྱས་ནས་
འབར་བ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྐར་ཡོང་(རྒྱང་གིས་བྱེར་བ་)

(༥) དེའི་རྗེས་ལ་སྐར་བ་དཀར་ལམ་པ་བེར་བ་ཤར་རྒྱ་ཡོད། (འདི་
མན་ལ་བར་རྟགས་མ་གཏོགས་མྱེ་རྟགས་མེད་)

འདི་སྐབས་མྱེ་པོ་ནས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་བྱང་མེམས་དཀར་པོ་སྟོང་ཁའི་
བར་དུ་མར་བབས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེའི་ཆུན་གྱིས་རང་གི་འཆར་སྐར་ལ་སྟོན་
ཀའི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་རྒྱ་བའི་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྐར་བ་ཡོད།
(འདི་སྐབས་མི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་བསགས་པ་ཆོར་གཡང་ས་དཀར་པོ་ཆོག་སོ་
སྟོང་ཕྱག་ཡོད་པ་ཞིག་གི་ནང་ལྟར་བ་ལྟ་བུའི་འཆར་སྐར་སྟེས་ནས་འཇིགས་སྟག་
ཡོང་)

(༦) དེའི་རྗེས་ལ་མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ་བེར་བ་ཞིག་ཤར་རྒྱ་ཡོད་པ་
འདིའི་སྐབས་སྟེ་བའི་ཁམས་དམར་པོ་བྲག་གི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ཉིད་སྟོང་ཁའི་
བར་དུ་ཡར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེའི་ཆུན་གྱིས་རང་གི་འཆར་སྐར་ལ་ནམ་མཁའ་
གཡའ་དག་པ་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་སྟངས་ལྟར་བ་ལྟ་བུའི་སྐར་བ་ཡོད་གི་
ཡོད། (འདི་སྐབས་མི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་བསགས་པའི་མི་ཡིན་ན་གཡང་ས་
དམར་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལྟར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་སྐར་བ་ཡོད་)

(༢) དེའི་རྗེས་ལ་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཤར་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་
 གྲུག་གི་ཤོ་ནས་མར་བབས་པའི་བྱ་བ་མཐའི་དཀར་པོ་དང་། རྟེན་པ་ནས་ཡར་
 ཡོང་བའི་བྱ་བ་མཐའི་དཀར་པོ་གཉིས་སྟེང་ཁར་འདུས་པའི་དབྱས་ཤུ་རྣམ་ཤེས་
 འབྱམས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དྲན་མེད་དུ་སོང་ནས་ནག་ཐོམ་མེ་བ་ཞིག་གི་ལྷན་བ་
 འཆར་ཡོང་། (འདི་གྲུག་ལ་ཡང་མི་དག་གི་བསྟོན་པ་ཆེན་བསགས་པའི་མི་ཡིན་
 བ་གཡང་ས་ནག་པོ་ཞིག་གི་ནང་རྒྱུངས་པ་ལྷན་གྱི་ལྷན་བ་ཡོང་) གྲུག་མེད་དུ་
 སོང་བ་དུགས་ག་ཚོད་ཆེ་ན་ཡང་རྗེས་ཤུ་འོད་གསལ་རྒྱུན་རིང་བ་
 ཡོང་། ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ཤར་བའི་རིང་ཐོག་མར་དྲན་པ་གསལ་ཙམ་ཡོད་
 གྱུར་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་དཀྱིལ་དང་སྒྲུབ་དུ་དྲན་མེད་རང་ཡིན།

(༣) ཉེར་ཐོབ་དྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བ་དེ་ལས་དྲན་པ་ཅུང་ཟད་གསལ་དུ་
 སོང་བ་དང་འོད་གསལ་ཤར་གྱི་རེད། འདི་གྲུག་རང་གི་འཆར་ལྷན་ལ་ཐོ་
 རངས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་སང་ཞིག་འཆར་ཡོང་བ་འདི་ཡི་
 དུས་ལ་དགག་བྱ་གསལ་བཟབ་ལྟ་བ་བསྟོམ་ནས་རང་གི་བསྟོམ་རྒྱུའི་ཆོས་སྒྲུབ་
 ལམ་ཁྱེད་དང་། ཆོས་སྒྲུབ་བཞེས་བུས་པ་རེད།

བྱགས་དམ་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་ཀྱང་འདི་གྲུག་ཡིན། ལྷ་མ་གོང་མ་
 འགའ་ཞིག་བྱགས་དམ་ལ་ཞུགས་ཡུན་རིང་བྱང་ལྷ་ཆོགས་ཡོད་པ་རྟོགས་པ་མཐོ་
 དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མིན་པར་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན། གཞི་དུས་ཀྱི་འོད་
 གསལ་དེ་ལས་དྲན་པ་ཅུང་ཟད་གསལ་པ་ན་སྟེང་ཁ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཐོན་གྱི་རེད།
 རྣམ་ཤེས་ཐོན་པའི་རྟོགས་ལ་སྟེང་ཁའི་ཁམས་དཀར་དམར་ཁ་སྐྱོར་དུ་ཡོད་པ་ཁ་
 བལ་ནས་བྱང་མཐའི་དཀར་པོ་མར་སོང་ནས་གསང་གནས་ནས་བབས་པ་དང་
 ཆབས་ཅིག་བྱང་མཐའི་དཀར་པོ་བྱེད་དུ་སོང་ནི་ལྟག་གཉིས་ནས་བབས་ཡོང་
 གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་དུས་བར་དོ་བྱུང་བ་རེད། བར་དོ་བྱུང་མ་དགོས་པར་དག་
 པའི་ཁིང་དུ་འཕོ་བ་བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་ར་རང་ཆོ་རྒྱུང་མཐའི་གཉིས་ལ་རང་
 དབང་ཐོབ་མེད་པ་ཡིན་ཙམ་ཆེར་བར་དོ་བརྒྱད་དགོས་ཀྱི་རེད།

དེ་འདྲས་སྤང་ཅང་བར་དོ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་
བའི་ལས་གང་སྟོབས་ཆེན་ཡང་བར་དོ་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱུང་ཡང་བ་ཡིན།
བར་དོ་དེ་བྱུང་ནས་སྟེ་བ་ལེན་ས་མ་རྟེན་ན་ཞག་བདུན་ནས་འཆི་རྒྱུ་རེ་བྱས་
ནས་མ་ཐེ་ཞག་ཞིང་གུ་ལྷག་གཏན་ནས་འགོར་མི་སྲིད་པས་བདུན་ཆིགས་བཟུང་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ལ་བྱག་པ་རེད།

བར་དོ་བ་དེ་སྟེ་བ་ལེན་ས་ལས་གྱི་དབང་གིས་གར་སྟེས་ལ་རེས་གཏན་
མེད་ཀྱང་སྟེ་བ་སྟེ་མ་མི་ལ་སྟེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་པ་མ་གཉིས་སྤང་བའི་བྲ་བྲག་
གི་དབྱས་སུ་ནམ་ཤེས་ཞུགས་ནས་བར་དོ་བ་དེ་ཤི་བ་དང་སྟེ་བ་སྟེ་མའི་ལྷས་ལེན་
པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་བཅས་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ། བར་དོ། སྟེ་བ་གསུམ་
ཡང་སྤངས་མདོར་བསྟུས་བྱས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན།

དེ་འདྲའི་གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ། བར་དོ། སྟེ་བ་གསུམ་སྟེ་གསུམ་གྱི་ལམ་
དུ་འཁྱེར་བ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་བའི་ཆེད་དུ་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྟེ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ལ་
སྤྱང་བརྟེན་བྱས་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འཆི་དུས་ཀྱི་འཁྱེར་བ་ཐེམ་རིམ་
དང་གཉིད་ཁྲག་རན་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཁྱེར་བ་ཐེམ་རིམ་གཉིས་རྒྱན་རིང་བྱང་
ཅམ་མ་གཏོགས་འདྲ་པོ་ཡོད་ལ། དེ་དང་མཚུངས་པར་གཞི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་
ལས་དྲན་པ་ཅུང་ཟད་གསལ་དུ་སྤང་ནས་བར་དོ་བྱུང་བ་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
དང་། གཉིད་མཐུག་པོ་ཁྲག་པའི་སྐབས་ལས་ཅུང་ཟད་དྲན་པ་གསལ་དུ་སྤང་
ནས་ཆི་ལམ་གཏོང་སྐབས་རང་གི་ལྷས་ལས་འོགས་སུ་ཆི་ལམ་གྱི་ལྷས་ཞིག་ཡོད་
པ་དེ་གཉིས་འདྲ་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཆི་ལམ་བཏང་ནས་མཚུགས་པོ་གཉིད་སྤང་
ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དང་བར་དོ་བ་དེ་ཤིན་སྟེ་བ་སྟེ་མའི་ལྷས་སྤངས་པ་གཉིས་འདྲ་པོ་
ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྟེ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ཡོང་དགོས་
པའི་གནད་དོན་དེ་ཡིན།

གཉིད་དུས་ཀྱི་སྟེ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་ཡག་པོ་ཡོང་བ་ལྟེད་པའི་ཆེད་དུ་སྤང་
དུས་ཀྱི་སྟེ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་བ་སྟོན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ང་རང་ཆི་པལ་

ཆེ་བ་ཉིན་མོ་ལྷ་བ་བཟང་རན་ག་རེ་བྱས་ཀྱང་གཉིད་དང་སྤྲི་ལམ་གྱི་སྐབས་ལ་
བག་ཆགས་དེ་ག་རང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ཅང་སང་རྩ་སྤྲི་མའི་རྣལ་འབྱོར་
དང་ཐུགས་ནས་སྤྲི་གསུམ་ལམ་འབྱེར་བསྐྱོམ་ནས་སྤྲི་མ་གྲོམས་ཐོན་པ་བྱུང་ན་
གཉིད་རྩ་གྱི་སྤྲི་གསུམ་ལམ་འབྱེར་ལ་ངོགས་འདྲོན་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་གནད་
ཀྱིས་རེད།

བསྐྱེ་བ་བསྐྱར་གསུམ་ཟེར་བ་ནི། འཆི་རྩ་གྱི་བསྐྱེ་བ། གཉིད་རྩ་གྱི་
བསྐྱེ་བ། སང་རྩ་གྱི་བསྐྱེ་བ་གསུམ་ལ་ཟེར།

བསྐྱེ་བ་བསྐྱར་དགུ་ཟེར་བ་ནི།

(༡) འཆི་རྩ་གྱི་འོད་གསལ་ཚུ་སྤྲི་དང་བསྐྱེ་བ།

(༢) བར་རྩ་འོད་སྤྲི་དང་བསྐྱེ་བ།

(༣) རྩེ་བ་སྤྲི་ལ་སྤྲི་དང་བསྐྱེ་བ།

(༤) གཉིད་རྩ་གྱི་འོད་གསལ་ཚུ་སྤྲི་དང་བསྐྱེ་བ།

(༥) ཆེ་ལམ་འོད་སྤྲི་དང་བསྐྱེ་བ།

(༦) གཉིད་སང་བ་སྤྲི་ལ་སྤྲི་དང་བསྐྱེ་བ་བཅས་གསུམ།

(༧) སང་རྩ་གྱི་འོད་གསལ་ཚུ་སྤྲི་དང་བསྐྱེ་བ།

(༨) རྩེ་བ་སྤྲི་ལ་སྤྲི་དང་བསྐྱེ་བ།

(༩) རྩེ་བ་སྤྲི་ལ་སྤྲི་དང་བཅས་གསུམ་སྤེ་གསུམ་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་

བསྐྱེམས་ན་དགུ་ཡོད་དོ།

ཁོར་རྩ་བསྐྱེ་བ་སྐྱར་གསུམ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཆེད་རྩ་འཆི་བ། བར་རྩོ།
རྩེ་བ་གསུམ་གྱི་གནས་ལུགས་རྣམས་དཔྱད་བཤད་པ་དེ་སང་རྩ་གྱི་སྐྱར་གསུམ་དང་
སྤྲི་ནས་སྐྱོམ་སྤངས་ནི།

ཡིད་མ་སོ་སའི་བདག་བསྐྱེད་གྱི་སྤྲི་གསུམ་ལམ་འབྱེར་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་
དང་སྤྲི་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཐུགས་ནས་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་བཅས་ལ་ཁྱད་པར་
ཐན་བྱ་ཅམ་མ་གཏོགས་སལ་ཆེར་འདྲ་བ་ཡིན་ཅང་འདྲིས་སྤྲི་མའི་རྣལ་འབྱོར་

དང་ཐུགས་ནས་བཤད་རྒྱུར།

སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་གསལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱི་མ་མཆོག་.....བརྟན་པར་
བཞུགས་སོགས་ལ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཆོགས་ཞིང་བསྐྱབ་དང་ཐུགས་ནས་སད་
དུས་ཀྱི་སྤྱི་གསུམ་ལས་འཕྲིར་བསྐྱོམ་པར་འདོད་ན། ཆོགས་ཞིང་བསྐྱབ་རན་ཁར་
ཆོགས་ཞིང་ནམས་ལ་གསལ་སྤྱང་ཡག་པོ་ཞིག་འདོད། དེ་ནས་རང་ཉིད་ཡིད་མ་
ཀྱི་ལྟར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་
དམར་པོ་དཔག་མེད་འཕྲོས་པ་ཀྱང་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་དང་། ཆོགས་ཞིང་།
ཞེ་ཁྲོ་རབ་འབྲུམས་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་པས་སྤོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དག་པའི་ཞིང་
ཁམས་སུ་གསལ་བ་ཆང་མ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟར་གསལ་བ་ལ་
འཕེམས། དེ་ཀྱང་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་ལ་ཐེམ། དེ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་
འཕེམ། དེ་སེང་ཁྱི་ཆེན་པོ་ལ་འཕེམ། དེ་ནས་ཆོས་སྤྱང་དཔའ་ཙོ་མཁའ་འཕྲོ་
ལ་འཕེམ་པ་ནས་ནལ་འཕྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མ། སྤྱི་མེད་ཀྱི་ཡིད་མ་ལ་ཐེམ་པའི་
བར་དང་། སྤྱི་མེད་ཀྱི་ཡིད་མ་ནམས་འདབ་མ་བཞི་ལ་ཞུགས་པའི་ཡིད་མ་བཞི་
པོར་ཐེམ། ཡིད་མ་བཞི་པོ་སྤྱི་མ་སྤྱོད་བཟང་བྱལ་དབང་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་ཐུགས་
ཀའི་རྩི་རྩེ་འཆང་ལ་ཐེམ། རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་མ་ནམས་འཇམ་མགོན་སྤྱི་
མར་ཐེམ། འཇམ་མགོན་སྤྱི་མ་བྱམས་པ་ལ་ཐེམ། དེ་ནས་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་
སྤྱི་མ་ནམས་འཇམ་མགོན་སྤྱི་མར་ཐེམ། འཇམ་མགོན་སྤྱི་མ་འཇམ་དབྱངས་ལ་
ཐེམ། དེ་ནས་ཉམས་ལེན་བྱིན་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡིད་མ་སོ་སོའི་སྤྱི་བརྒྱད་ནམས་
བརྒྱད་པ་སོ་སོའི་མགོར་བཞུགས་པའི་རྩི་རྩེ་འཆང་ལ་ཐེམ། བཀའ་གདམས་
སྤྱི་མེད་བཅུ་དྲུག་གི་སྤྱི་བརྒྱད་ནམས་མཉམ་མེད་རྩི་རྩེ་ཆེན་པོར་ཐེམ། གསང་
བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བརྒྱད་ཀྱི་མགོར་བཞུགས་པའི་རྩི་རྩེ་འཆང་དང་།
བཀའ་གདམས་སྤྱི་མེད་བཅུ་དྲུག་གི་བརྒྱད་པའི་མགོར་བཞུགས་པའི་མཉམ་
མེད་རྩི་རྩེ་ཆེན་པོ་བཅས་བཞི་པོ་དེ་དག་ལྟར་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་བརྒྱད་མགོར་
བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་རྩི་རྩེ་འཆང་ལ་ཐེམ། དག་ལྟར་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད་པའི་

སྲུ་མ་རྣམས་བརྒྱད་པའི་མགོར་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣེ་རྒྱུ་ལ་ཐེ་མེ་ལ་ཐེ་མེ་ལ།

དེ་ནས་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྲུ་མ་རྣམས་མདུན་གྱི་ཙ་པའི་སྲུ་མ་ཞལ་
མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་ཐེ་མེ་ལ། དེ་ནས་སྲུ་མ་སློབ་བཟང་སྟབས་དབང་རྣེ་རྣེ་
འཆར་དང་། ཙ་པའི་སྲུ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན། རྟེན་གྱི་དགེ་ལྷན་
སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད་པའི་རྒྱལ་བ་རྣེ་རྣེ་འཆར་། གཡས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་བརྒྱད་
ཀྱི་བྱམས་པ། གཡོན་གྱི་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་འཇམ་དབྱངས་བཅས་ལྟ་པོ་དེ་ལ་
གསལ་སྤང་ཅུང་ཟད་འདོན། དེ་ནས་རྟེན་གྱི་རྣེ་རྣེ་འཆར་དང་གཡས་གཡོན་གྱི་
བྱམས་པ་དང་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་བཅས་གསུམ་པོ་དེ་སྲུ་མ་སློབ་བཟང་སྟབས་
དབང་རྣེ་རྣེ་འཆར་གི་སྟུགས་ཀའི་རྣེ་རྣེ་འཆར་ལ་ཐེ་མེ་ལ། མདུན་གྱི་ཙ་པའི་སྲུ་མ་
ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་སྲུ་མ་སློབ་བཟང་སྟབས་དབང་རྣེ་རྣེ་འཆར་ལ་
ཐེ་མེ་ལ།

དེ་ནས་ཆོགས་ཞིང་སྤྱི་ལོ་ཁྲི་པད་འདབ་དང་བཅས་པ་སྲུ་མ་སློབ་བཟང་
སྟབས་དབང་རྣེ་རྣེ་འཆར་གི་སངས་ཁྲི་ལ་ཐེ་མེ་ལ། སངས་ཁྲི་པད་འདབ་ལ་ཐེ་མེ་ལ། དེ་
ནས་སྲུ་མ་སློབ་བཟང་སྟབས་དབང་རྣེ་རྣེ་འཆར་པད་ཉི་ལྔ་པའི་གདན་ལ་བཞུགས་
པ་དེ་ལ་གསལ་སྤང་ཅུང་ཟད་འདོན་ནས་སྤྱི་བཞིའི་བདག་ཉིད་མའི་གསོལ་
འདེབས་མཛུགས། དེ་ནས་བཟུང་ནས་ཆོར་པས་ཀྱན་ཏུ་བདག་། ཁྱོད་ཞབས་
པརྟ་གྱས་པས་མཆོད་པ་དང་། ཁྱོད་གསུང་ཉན་ཅིང་སྟོན་གསུམ་བྱ་བ་ཀྱན། ཁྱོད་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྟབས་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་
རང་ཉིད་ཡར་ཐེམ་པ་ཁད་དང་། སྲུ་མ་སློབ་བཟང་སྟབས་དབང་རྣེ་རྣེ་འཆར་ཡང་
སྟུགས་ཤིན་ཏུ་དབྱེས་པའི་རང་ནས་རང་ཉིད་ལ་མར་ཐེམ་ལ་ཁད་ལྟ་བུ་བྱས་
པར་བསམ།

དེ་ནས་སྲུ་མ་སློབ་བཟང་སྟབས་དབང་རྣེ་རྣེ་འཆར་པད་ཉི་ལྔ་པའི་གདན་དང་
བཅས་པ་རང་གི་སྤྱི་པར་ལྟོན།

རང་གི་ཡུས་ཡིད་མ་གྱི་སྤྱར་གསལ་པའི་ཡུས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་

དཀྱིལ་དང་། རྒྱལ་མདུན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་ཐག་ཉེ་བར། ཅ་དབུ་མ་ཁ་དྲག་
དམར་པོ་རག་དུང་མགོ་མཐུག་ཞོག་པ་ལྟ་བུ། ཡར་ལྗེ་སྤྱི་པོའི་ཚངས་བུགས་
དང་ཉག་ཉག་འཁེལ་བ། མར་ལྗེའི་ནང་དུ་སྒྱིང་པ་སྐྱེ་འདེབ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱིབས་
ལྟ་བུ་ནང་དུ་ཚུད་ནས་ཡོད་པར་བསམ།

(དངོས་དོན་ལ་སྒྱིང་གི་སྤྱི་ལ་ཅ་དབུ་མ་ཡོད་པ་རེད་དེ། འདིར་བསྐྱེམ་
པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་རྒྱན་མེད། སྒྱིང་པ་སྐྱེ་འདེབ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་ཟེར་
བ་ཡང་མེ་རྟོག་པ་སྐྱེའི་འདེབ་མ་ནང་ལྟར་ཁ་གས་ནས་ཡོད་པར་བསམ་ན་ཤོག་
རྒྱང་འོང་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ཅང་ཁ་མ་གས་པ་པ་སྐྱེ་འདེབ་བརྒྱད་ཀྱི་བཟོ་ལྟ་དོན་
ཅམ་ཞིག་བསམ་ན་འགྲིག)

དེ་ནས་གདན་པ་སྐྱེ་འདེབ་བརྒྱད་འདི་ཅ་དབུ་མའི་ནང་དུ་འུགས་ནས་
སྒྱིང་ཁའི་ཅ་འདེབ་བརྒྱད་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་འུ་བ་
ལས་པ་སྐྱེ་འདེབ་བརྒྱད་ཀྱི་གདན་དུ་ལྷུར། དེ་ནས་ཉེ་གདན་ཀྱང་ཅ་དབུ་མའི་
ནང་དུ་འུགས་པ་སྒྱིང་གའི་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁམས་དམར་པོ་དང་འདྲེས་ནས་
འོད་དུ་འུ་བ་ལས་ཉེ་གདན་དུ་ལྷུར། ཟླ་གདན་ཡང་ཅ་དབུ་མའི་ནང་དུ་འུགས་
པ་སྒྱིང་གའི་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁམས་དཀར་པོ་དང་འདྲེས་ནས་འོད་དུ་འུ་བ་
ལས་ཟླ་གདན་དུ་ལྷུར། དེ་ནས་སྤྲ་མ་ཡང་རེ་རྒྱུད་གིས་མཐེབ་སོར་ཅམ་དུ་ལྷུར་
པ་སྤྱི་པོ་ནས་ཅ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཕྱོན་པ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་མིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་
དེས་ཉེར་ལེན་དང་། སྤྲ་མའི་སྤྱད་དེས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྲ་མའི་སྤྱད་དང་རང་གི་ལུས་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་སྤྱད་མའི་སྤྱད་དཀར་ལ་དམར་
པའི་མདངས་ཆགས་པ་ཞིག་གི་སྤྱར་བཞེངས།

མིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་གི་གདན་དེ་རག་གི་ས་ཐོན་ཡིན་པས་དེས་ཉེར་ལེན་
དང་། སྤྲ་མའི་གསུང་དེས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲ་མའི་
གསུང་དང་རང་གི་རག་དབྱེར་མེད་པའི་གསུང་རྩི་རྩེར་ལྷུར། རང་གི་སེམས་
མིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དེས་ཉེར་ལེན་དང་། སྤྲ་མའི་སྤྱད་དེས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་

པ་ལ་བཞེན་ནས་བླ་མའི་བྱགས་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་ཆོས་སྤྱར་བྱུང།

དེ་འདྲའི་སྤྱུག་སྤྱང་བྱགས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཕ་རི་ནས་ཚུར་རིར་བལྟས་བཞུད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སྒྲིང་གའི་ནང་དུ་བྱགས་པའི་བླ་མ་སྒྲིབ་བཟང་བྱུང་དབང་རྣེ་རྗེ་འཆང་དེ་རང་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྤྱུང་ནས་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ནས་གསང་བ་རྒྱ་བྱག་གི་དམིགས་པ་རྒྱུར་ཚུལ་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་བརྒྱ་མའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲུབས་དང་གཅིག་པ་ཡིན།

དེ་ནས་སད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཁར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཙ་དབྱེད་མའི་སྤྱི་ཚེ་ཆང་བྱག་གི་ནང་དུ་སྤྱོད་འཛིན་རྒྱུར་གཤེད་པོ་བླ་མ་རྣེ་རྗེ་འཆང་སྤྱི་མདོག་དགའ་པོ་པོ་(རྣམ་ལྟར་)

མགིན་པར་བྱེན་རྒྱུའི་རྒྱུར་གཤེད་པོ་རྣེ་རྗེ་འཆང་སྤྱི་མདོག་དམར་པོ་(འོད་དཔག་མེད་)

སྒྲིང་ཁར་བྱུང་བྱེད་རྒྱུར་གཤེད་པོ་རྣེ་རྗེ་འཆང་སྤྱི་མདོག་སྤྲོན་པོ་(མི་བསྐྱེད་པ་)

ལྟེ་བར་བྱུར་སེལ་རྒྱུར་གཤེད་པོ་རྣེ་རྗེ་འཆང་སྤྱི་མདོག་སེར་པོ་(རིན་འབྱུང་)བཅས་བསམ།

དེ་ནས་སྤྱི་ཚེའི་བླ་མ་རྣེ་རྗེ་འཆང་སྤྱི་མདོག་དགའ་པོ་ལས་འོད་ཟེར་དགའ་པོ་འཕྱོས་པ། མགིན་པ་ཡན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཙ་ནས་བམས་ཅད་ལ་བྱུང་པས་སྤྱི་ཚེའི་བྱུང་སེམས་ལྟ་ནས་མགིན་པ་ཡན་ཆད་གང་། ལུས་ཀྱི་སྤྱི་གྲིབ་དག དགའ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས། དུམ་པའི་དབང་ཐོབ། ལུས་ལྟ་སྤྱར་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུབ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱས་སོ་བསམ།

ཡང་མགིན་པའི་བླ་མ་རྣེ་རྗེ་འཆང་སྤྱི་མདོག་དམར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྱོས། སྒྲིང་ག་ཡན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཙ་ནས་བམས་ཅད་ལ་བྱུང་པས་མགིན་པའི་བྱུང་སེམས་ལྟ་ནས་སྒྲིང་ག་ཡན་ཆད་གང་། དག་གི་སྤྱི་གྲིབ་དག

མཆོག་དགའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ལ་སྦྱེས། གསང་བའི་དབང་ཚོད། ལམ་སྒྲུ་ལུས་
བསྐྱམ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་བྱས་སོ། རྟིང་གའི་སྒྲུ་མ་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་
སྒྲུ་མ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲུ་མ་ལ་འཕྲོས་པ། རྟེ་བ་ཡན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཙ་ན་ར་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱབ་པས་རྟིང་གའི་བྱང་སེམས་ལྟ་ནས་རྟེ་བ་ཡན་ཅད་གང་། ཡིད་ཀྱི་
ཞིག་ཞིབ་དག་ བྱང་དགའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ལ་སྦྱེས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་
ཚོད། ལམ་འོད་གསལ་སྐྱེས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་བྱས་སོ། རྟེ་བའི་སྒྲུ་མ་རྩོམ་
རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་མེར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་མེར་པོ་འཕྲོས། གསང་གནས་ཡན་གྱི་
ལུས་ཀྱི་ཙ་ན་ར་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་རྟེ་བའི་བྱང་སེམས་ལྟ་ནས་གསང་གནས་
ཡན་ཅད་གང་། ལྷོ་གསུམ་གྱི་ཞིག་ཞིབ་དག་ ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་དགའ་བའི་
ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ལ་སྦྱེས། ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཚོད། ལམ་བྱང་འཁྱག་ཚོད་པའི་
སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་བྱས་སོ།

དེ་ནས་ཀྱི་མཁྱེན་རྟེ་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲུ་མ་རྩོམ་ཁར་བསྐྱས། རང་སེམས་
དགའ་བཞིན་རང་གནས་ལུས་ཀྱི་ཚག་ནས་ཡུད་རིམ་སྐྱེས་དཀོས།

དེ་ནས་རྟིང་གར་བཞུགས་པའི་སྒྲུ་མ་སྒྲོ་བཟང་བྱལ་དབང་རྩོམ་རྩོམ་གྱི་
ཐུགས་གའི་རྩི་ཡིག་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་དམར་
པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པས་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐོག་པས་ཐམས་ཅད་དག་
པའི་ཞིང་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུར་བྱུང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རིགས་ཀྱག་གི་
འཕྲོ་བ་དང་རང་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བ་སོགས་པའི་ས་མ་ཉེ་འབྲེལ་དག་པོ་དང་
བཅས་པ་ལ་ཐོག་པས་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་རན་ཞིག་ཞིབ་ཐམས་ཅད་
བྱངས་ནས་སྒྲུ་མ་སྒྲོ་བཟང་བྱལ་དབང་རྩོམ་རྩོམ་གྱི་སྒྲུ་མ་བྱུང་།

སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུར་གསལ་བ་ལ་ཐུག་
བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུར་གསལ་བ་འོད་དུ་ལྟ་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཐུག་ནས་ས་
ཁམས་རྒྱལ་ཐུག་པའི་རྟགས་ཤར་སོང་། འདིའི་རྩིས་ལ་རྒྱ་ཁམས་མེ་ལ་ཐུག་
པའི་རྟགས་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་བྱས། དེ་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟངས་དང་སྟོང་།

ནས་རིམ་བཞིན་འོད་དུ་ལྷ་ནས་ཉིད་གའི་རྒྱ་ཡིག་ལ་ཐིམ་ནས་ཆུ་ཁམས་མེ་ལ་
 ཐིམ་པའི་རྟགས་ཤར་བའི་མོས་པ་དང་། འདིའི་སྟོན་ལ་ས་ཁམས་ཆུ་ལ་ཐིམ་
 པའི་རྟགས་ཤར་སོང་། ད་ལྟ་ཆུ་ཁམས་མེ་ལ་ཐིམས་པའི་སྐབས་ཡིན། འདིའི་
 རྗེས་ལ་མེ་ཁམས་རྒྱང་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་བྱས། དེ་ནས་
 ཉིད་གའི་རྒྱ་ཡིག་གི་ཞབས་ལྷ་དྲ་ལ་ཐིམ་ནས་མེ་ཁམས་རྒྱང་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་
 ཤར་བའི་མོས་པ་དང་། འདིའི་སྟོན་ལ་ཆུ་ཁམས་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཤར་
 སོང་། ད་ལྟ་མེ་ཁམས་རྒྱང་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་ཡིན། འདིའི་རྗེས་ལ་རྒྱང་
 ཁམས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་བྱས།

དེ་ནས་དྲ་དཔེ་མགོ་བོ་ལ་ཐིམ་ནས་རྒྱང་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་
 རྟགས་ཤར་བའི་མོས་པ་དང་། འདིའི་སྟོན་ལ་མེ་ཁམས་རྒྱང་ལ་ཐིམ་པའི་
 རྟགས་ཤར་སོང་། ད་ལྟ་རྒྱང་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་ཡིན།
 འདིའི་རྗེས་ལ་སྒྲང་བ་དཀར་ལམ་པ་ཤར་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་བྱས། དེ་ནས་
 དཔེ་མགོ་བོ་རྒྱ་ཆོས་ལ་ཐིམ་ནས་སྒྲང་བ་དཀར་ལམ་པ་ཤར་བའི་མོས་པ་དང་།
 འདིའི་སྟོན་ལ་རྒྱང་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཤར་སོང་། ད་ལྟ་སྒྲང་
 བ་དཀར་ལམ་པ་ཤར་བའི་སྐབས་ཡིན། འདིའི་རྗེས་ལ་མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ་
 ཤར་གྱི་རེད་བསམ་པ་བྱས། དེ་ནས་རྒྱ་ཆོས་སྤྲད་ཀོར་ལ་ཐིམ་ནས་མཆེད་པ་
 དམར་ལམ་པ་ཤར་བའི་མོས་པ་དང་། འདིའི་སྟོན་ལ་སྒྲང་བ་དཀར་ལམ་པ་
 ཤར་སོང་། ད་ལྟ་མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ་ཤར་བའི་སྐབས་ཡིན། འདིའི་རྗེས་
 ལ་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ཤར་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་བྱས། དེ་ནས་སྤྲད་ཀོར་ན་
 ཏུ་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་སྤྲ་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ཤར་བའི་མོས་པ་དང་། འདིའི་
 སྟོན་ལ་མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ་ཤར་སོང་། ད་ལྟ་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ཤར་
 བའི་སྐབས་ཡིན། འདིའི་རྗེས་ལ་འོད་གསལ་ཤར་གྱི་རེད། དེ་དུས་ངེས་པར་
 དུངོས་ཟིན་ནས་ཆོས་སྤྲ་དང་བཞེ་བྱ་བ་པ་བྱས་བསམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་།
 དེ་ནས་རྒྱ་དྲ་ཡང་འོད་དུ་ཡལ་ནས་རྫོང་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་ལ་འོད་གསལ་

ཤར་བའི་མོས་པ་དང་། འདི་སྐབས་རང་གི་སྤྱང་རྩེ་རྒྱ་རྒྱ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་
 པའི་སྤྱང་སང་ཤར་ཡོང་བ། འདི་སྐབས་འགག་བྱ་གསལ་བཏབ་ནས་སྤྱང་
 བཅུད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་པར་བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས་ཁོ་རང་གི་
 རོས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་གཏན་ནས་མེད་བསམ་པའི་ལྟ་བ་དུན་དགོས།
 རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོ་ཐོར་གནས་པ་དེས་ལྟ་བ་དུན་ནས་དེ་འདྲའི་
 བདེ་སྤྱང་དཔེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་གཞི་བབྱང་ས་བྱས་ནས་རང་གི་མ་འོངས་
 པ་ན་འཛོལ་རྒྱའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྤྱི་དང་ས་ཐོབ་སོང་བསམ་པ་བྱས། དེ་ནས་བར་
 རོ་འོངས་སྤྱིའི་ལམ་འཁྲུང་བཙམ་རྒྱའི་འཕེན་པ་གཏོང་དགོས། རས་ཚོས་སྤྱི་
 སོ་འཕང་འདི་ལ་གནས་ནས་བཟླ་བ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྩོན་བྱ་མི་རུས་
 པས་སྤྱག་བཟུལ་གྱིས་མནར་བའི་རིགས་སྤྱག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོན་
 ཏུ་གཞུགས་སྤྱ་རགས་པའི་ཚམ་པ་བརྟན་པར་བྱའོ་བསམ་ནས་རང་གི་སོ་སར་ས་
 མའི་ས་ཐོན་གྱི་རང་བཞིན་ཞི་མ་དང་ཆེ་བའི་གདན་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱང་། དེའི་
 ལྟར་དུ་རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་ཐོར་ལྟོ་ཡིག་དཀར་ལ་དམར་
 བའི་མདངས་ཅན་བྱ་གང་པ་ཞིག་བྱང་། དེ་ལས་འདྲ་བེར་འཕྲས་པས་མཁའ་
 བྱལ་གྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས། ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྲམས་ཐམས་
 ཅད་སྤྱོད་བཟང་བྱུང་དབང་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་ཚམ་པར་སྤྱན་དྲངས་ནས་ལྟོ་ཡིག་ལ་
 ཐིམ་པ་ཡོངས་སྤྱ་སྤྱར་པ་ལས་ཡོངས་སྤྱ་སྤྱ་མ་རྟོ་རྟེ་འཆང་སྤྱ་མདོག་དཀར་པོ་
 ཞིག་གི་སྤྱར་བཞེངས་པའི་མས་པ་བྱ། དེ་ནས་སྤྱར་ཡང་སྤྱལ་སྤྱིའི་ལམ་འཁྲུང་
 གྱི་འཕེན་པ་གཏོང་སྤངས་ནི། རས་འོངས་སྤྱིའི་སོ་འཕང་ལ་གནས་ན་བྱང་
 སེམས་ས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་གྱི་རྩོན་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་གྱི་རྩོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 རེད་བྱུང་པ་མི་འདུག་པས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱལ་སྤྱར་བབྱང་བར་བྱའོ་
 བསམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་འོངས་སྤྱ་རྟོ་རྟེ་འཆང་སྤྱ་མདོག་དཀར་པོ་དེའི་
 སྤྱགས་ཀ་ནས་འདྲ་བེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་བཟང་མཆོད་སྤྱིན་གྱི་མཆོད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནས་

སངས་རྒྱལ་ཁིལྱོ་རབ་བྱམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་པ་རྒྱན་
 རྒྱལ་ནས་མེད་ས་རྒྱལྱོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཐེམ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུར་པ་པམ་རྒྱལ་སྐྱེ་བྱེ་མ་
 ལྟོ་བཟང་བྱལ་དཔར་རྣེ་རྗེ་འཆང་མེམས་དཔའ་རུམ་བཙེགས་ཁིག་གི་རྒྱར་
 བཞེས་པའི་མས་པ་བྱ། འདི་ནམས་སད་ཏུ་ས་ཁྱི་རྒྱ་གཞུམ་ཁྱི་པའི་པ་ལྟོ་མ་
 རྒྱངས་ཡིན།

(འདི་སྐབས་སྐུལ་སྤྲོད་མ་ཞོ་བཟང་བྱུང་དབང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་བཞུགས་པའི་ཚུལ་ལྟར་བྱུང་། དེ་ལྟར་བཞུགས་ཀྱི་སྐབས་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་བཞུགས་སྐབས་རང་ཉིད་གང་ལ་ཚུལ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ལུས་གཅིག་སྐྱེས་གཉིས་པ་སྐྱེས་ཡོད་ལ་སྐྱེས་མཚན་མེད་པའི་རྒྱུ་པར་བཞུགས་པ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་མེད་ནའི་རང་གི་བསམ་པར་སྐབས་མི་བདེ་བ་བྱུང་ན་ལྟར་མཚོན་སྟོན་ལམ་བོན་ཚར་ནས་བཟུ་མིས་མ་བོན་པའི་བར་དེར་སྐུལ་སྤྲོད་མ་ཞོ་མེས་སྐབས་དཔེ་ལྟར་བྱུང་། དབང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་བཞུགས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་གིས་གནས་འཁྱུར་ནས་ཡི་དམ་སོ་སོའི་སྐར་བཞུགས་པའི་ཚུལ་ལྟར་བྱུང་ཆོག།)

དེ་ནས་དཀྱིལ་གཞི་ཉལ་ཁམ་གཞི་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་བཟེ་བ་ལྟོས་
 ལས་མི་ལམ་བཟང་བ་ན་མི་ལམ་ཤོང་ས་སྤྱི་བཟེ་བ་ལྟོས་དགོས། གཞི་ལྟ་
 བ་ན་ཆུལ་སྤྱི་བཟེ་བ་ལྟོས་དཀྱིལ་ལས་དེ་ནས་ལྟོས་ཆུལ་ནི་གཞི་ཁམ་
 འདྲ་བ་བ་ན་ཁྱོད་དུ་ལྟ་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་བཟེ་བའི་སྐབས་སུ་བཟང་བ་ནང་
 ལྟ་འཕྲུང་བ་མེད་ཤིང་ནམས་དང་ཆུགས་ནས་གཞི་དུས་ཀྱི་འདྲ་གསལ་
 ལྟོས་རྟེན། མི་ལམ་བཟང་བ་ན་མ་ལམ་ཤོང་བར་ཤིས་ཤར་དུ་ཤོངས་
 སྤྱི་རྒྱུ་འཆར་གི་སྤྱར་བཞེངས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱའོ་སྟེ་དུ་འཕྱོད་པ་བཟང་ནས་
 གནས་སྐབས་མི་ལམ་མིན་པ་ཐུབ་པའི་རིང་མི་ལམ་གྱི་ཤོང་ས་སྤྱི་བཟེ་བ་ལ་
 བར་སྟོན་ཅིང་བྱས་པས་འཕྱུག། གང་ལྟར་གཞི་དུས་ལས་མི་ལམ་མ་བཟང་
 བའི་བར་བྱལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་མ་གཏོགས་གཞན་ཆང་མ་འཆི་དུས་སྐབས་དང་འདྲ་
 བར་སྟེང་གར་འདུས་ནས་ཤོང་པས་དེའི་རིང་གཞི་དུས་ཀྱི་འདྲ་གསལ་སྟོས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་མགྱིན་པར་འདུས་ནས་གཉིད་ཕྱན་ཏུ་འི་སྐབ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་ན་རྗེ་ལམ་གཏོང་གི་ཡོད་པས་རྗེ་ལམ་ཤར་བ་ན། རང་གི་ལྷས་ལས་
 རོགས་སུ་རྗེ་ལམ་གྱི་ལྷས་ཤིག་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པས་རྗེ་ལམ་གྱི་ལྷས་དེ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་
 རྗེ་འཆར་རྒྱ་མདོག་དཀར་པོ་ཞིག་གི་རྒྱར་བཞེངས་པའི་མོས་པ་ལ། དེ་ནས་རྗེ་
 ལམ་གྱི་ལྷས་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྗེ་འཆར་དུ་གསལ་བ་དེས་རིགས་དྲུག་གི་གནས་སུ་
 ཕྱིན་ནས་དེ་རྣམས་སོ་སོའི་རྒྱག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱབས་ནས་བདེ་བ་ལ་བཞོད།
 རྒྱར་ཡང་ལྷས་དེས་དགའ་ལྡན་དང་། མཁའ་ལྷོད་བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་ཕྱིན་ནས་མཆོད་པ་ལུལ། ཆོས་ཉན་པ་
 བཅས་གཉིད་མ་སད་བར་དུ་བསྐྱོམ། གཉིད་སད་པ་ན་རྗེ་ལམ་གྱི་ལྷས་ཡོངས་
 རྒྱ་རྗེ་འཆར་དུ་གསལ་བ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྨྱུགས་བཅའི་སངས་
 རྒྱལ་ཞེས་པ་འབྱུངས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྒྱུན་དྲངས་ནས་
 ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྗེ་འཆར་དུ་གསལ་བ་ལ་འཐེམ། དེ་ཉིད་རང་གི་ལྷས་སོ་སྒྲུབ་སྒྲུ་
 དམ་ཆོག་སེམས་དཔར་གསལ་བའི་བྲགས་ཀར་ཕྱོན་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་
 རྒྱལ་དུ་ཞུགས་པའི་མོས་པ་ལ།

(གཉིད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་སྒྲོམ་སྐབས་སོ་སོས་བསྒྲོམ་པའི་འབྲུང་བ་ཐེམ་
 རིམ་དང་གཉིད་ཁྲག་རན་པའི་སྐབས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ཐེམ་རིམ་གཉིས་ཁ་བྲལ་
 འཁེལ་བ་ཞིག་ཐོག་མར་ཁག་པོ་ཡོད་ཏུ་རྒྱུ་རྗེས་སུ་རིམ་པས་ཁ་བྲལ་འཁེལ་བ་
 ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་གཉིད་མཐུག་དྲུགས་ནས་རྗེ་ལམ་མ་བཏང་ན་རྗེ་
 ལམ་ཡོང་བའི་ཐབས་སུ་ཉལ་ཁར་མགྱིན་པར་སྒྲུ་མ་རྒྱ་རྗེ་འཆར་རྒྱ་མདོག་དམར་
 པོ་མཐེབ་སོར་ཅམ་ཞིག་གསལ་བཏབ་ནས་དེ་ལ་རྗེ་ལམ་ཡོངས་སུ་དྲང་བསྐྱེ་རྣམས་
 པར་གསལ་བ་ཅེ་གཅིག་དུ་བཏབ་རྗེས་གཉིད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཤོང་དུ་བཤད་
 པ་ལྟར་བསྐྱོམ།

ཡང་གཉིད་སྐབ་དྲུགས་ནས་ཡང་ཡང་སད་ནས་རྗེ་ལམ་མ་བཏང་ན།
 ཉིད་ཁའི་སྒྲུ་མ་རྒྱེ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྒྱ་རྗེ་འཆར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་བཞེས་

པའི་སྒོ་ནས་གཉིད་དུ་སྤྱི་འོད་གསལ་བསྒོམ་ན་ཡང་འགྲིག ཡང་དཀོར་མོ་རི་
གཉིས་གཉིད་བཅག་ནས་ཉིན་པར་འཕྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྦྱོད་ལམ་གང་
བྱས་དང་། ལྷ་བ་བཅས་ཅད་མི་ལམ་ཉི་ཤུ་ཡིན་བསམ་པའི་མོས་པ་བྱས་ན་
ཡན།)

དེ་ནས་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་སྒྲོར་གསུམ་སྒོམ་སྤངས་སྒྲོར།

སྒྲོ་ཤར་གྱིས་འཆི་བ་མེན་པར་དུས་ཚོག་དུ་འཆི་ན་རང་ཉིད་འཆི་བའི་ཁོང་
ནས་ཞག་གཅིག་གཉིས་ཙམ་ནས་འཕྱར་བ་ཐེམ་རིམ་གྱི་རྟགས་ཡོད་གི་ཡོད་པ་དེ་
ཆོ་ཡོད་རེ་བཞིན་སད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་ལྷ་རྩེ་འཛིན་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་
དུ་ཉིར་ཚབ་ནག་ལམ་པ་ཤར་ནས་འོད་གསལ་དངོས་གཞི་ཤར་བའི་སྐབས་ཁོང་
དུ་སད་དུས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱི་བཤད་པ་ལྷ་རྩེ་འཛིན་སྤྱར་ནས་བསྒོམ། དེ་ནས་
བར་དོ་སྤྱད་པའི་སྐབས་དངོས་སྤྱི་ཡོངས་སྤྱར་བསྤྱར་མ་བྱུང་བྱུང་པ་ཉིད་པ་
དེ་ལས་ཡོགས་སྤྱི་ཡིད་རྩེ་ཡོངས་སྤྱི་རྩི་རྩི་འཆར་གི་སྤྱར་བཞིངས་པའི་སྤྱར་བ་
འཆར་བྱུང་བ་བྱས་བསམ་པའི་འཕེན་པ་བཅད་།

དེ་ནས་ཡོངས་སྤྱི་རྩི་རྩི་འཆར་དེ་ཉིད་དཔལ་ཁོ་དང་མཁའ་འཕྲོ་མ་རྣམས་
ཀྱིས་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཆན་དང་། བ་དན། རོལ་མོ། སེལ་སྒྲན་སྟགས་
མཆོད་རྩེས་སྤྱི་ཚོགས་ཚོགས་པས་བསྤྱི་བ་བྱས་ནས་དགའ་ལྷན་དང་མཁའ་སྦྱོད་
ཞིང་དུ་གདན་དྲངས། ལྷ་མ་སྒྲོ་བཟང་བྱུང་དབང་རྩི་རྩི་འཆར་དང་དངོས་སྤྱི་
མཁའ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་མཆོད་ནས་ས་ལམ་བསྟོད་པའི་སྟགས་
མཆོད་པའི་མོས་པ་བྱ།

གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྤྱི་མ་བྱུང་པར་སྤྱི་བ་གཞན་
ལེན་དཀོས་བྱར་ན་སྤྱི་བ་ལེན་སའི་པ་མའི་མངལ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ་པའི་
དུས་སྤྱི་བར་དོ་ཡོངས་སྤྱི་རྩི་རྩི་འཆར་དེ་ལྟགས་ནས་སྤྱི་བ་བྲངས་པ་དང་།
སྤྱི་སྤྱི་མ་རྩི་རྩི་འཆར་དང་། ཡི་དམ་སྟགས་ཀྱི་སྤྱར་བཞིངས། ཡོངས་སྤྱི་རྩི་
རྩི་འཆར་དེ་སྤྱི་སྤྱི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་བྱགས་ཀར་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའི་

ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པར་བསམ།

གོང་གསལ་བསྟེ་བའི་སྐོར་གྱི་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ནས་དངོས་སུ་ལམ་
འཁྱེར་མ་ཐུབ་ཀྱང་གོ་བ་ཆགས་ནས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅམ་གྱིས་ངན་སྤངས་གི་སྤྱི་
བ་བསྐྱོག་ནས་སངས་རྒྱུས་མ་ཐོབ་བར་དུ་གསང་སྤགས་སྤྱོད་པའི་ལུས་ཉེན་ངེས་
པར་དུ་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག་པས་མངོན་རྒྱུ་དང་ཉམས་
བཞེད་གནང་མཛོད།

འདི་ཚེ་སེམས་ལ་མ་ངེས་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་འདི་ཉར་ཆགས་གནང་ནས་
སེམས་ལ་ངེས་པོ་ཆགས་སྤང་ན་མེ་ལ་ཐུལ་ན་ལེགས་པས་དེ་དོན་དགོངས་
འཇགས་ཐོག་ཁྱེད་ཉིད་སྤྱི་ཚེ་རིང་ཞིང་། བྱིན་པ་གསང་བའི་བར་ཆད་ཞིན་ས་
དལ་འཕྱོར་དོན་ལྡན་ཡོང་བའི་སྒྲོན་ལམ་ཡང་ཁྱེ་རྒྱ་བཅས།

དོན་ཡོད་རྟོག་རྟེན་གྱིས་ནས།

ཐུལ།

—དགའ་ལྡན་སྐྱོན་བརྒྱུད་ཁྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟེ་བ་སྐྱོམ་ཚུལ་གྱི་
མན་ངག་འདི་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་གི་གསུང་རྒྱུས་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟང་ཆོས་དར་
བདག་ལ་རིག་གསར་སྐབས་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་དུ་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་དཔྱེས་བཞིན་དུ་རྒྱལ་
བའི་ཞལ་གདམས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལགས་སོ།

དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་མཛད་
པའི་རྩོན་ལམ་འཁོར་མཆོ་མ་སྟགས་རྩོན་
ཁྱོན་དམ་པའི་ཞལ་གདམས་རྩོགས་
བརྒྱས་ཀྱི་དཔར་བྱང་།

སྒྲིམ་པ་

ཐེག་མཆོག་ལ་མ་གྱི་ཉིང་པོ་བྱང་རྒྱབ་སེམས།
ཆོ་གཅིག་ཉམས་ལེན་སྟོབས་ལྡར་སྒྲིལ་བ་ཞེ།
དེ་ཡི་རྩོན་འགྱོར་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་བརྗོམས་དང་།
ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་གཅིས་འཛིན་འདུལ་བ་མཆོག་
ཆོས་ལྡར་ལྡར་ཡང་ཆོས་སྒྲུ་མ་སྟང་བའི།
འབྲུལ་པ་སེལ་ནས་ཐོ་རྩལ་ཆོས་རྩོགས་སྒྲུ།
རྒྱར་བྱེད་རྩོན་ཁྱོན་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་མགུར།
དེར་གྱི་དུས་ཀྱང་སྟོས་འདེབས་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོག་
ལྡར་འདུག་སྒྲུ་བརྟེས་འཕགས་མཆོག་རྒྱ་རྒྱུ་བ་ཀྱིས།
བདག་འདྲའི་ཞིགས་དུས་ཆོས་བྱེད་སྐལ་ལྷན་ལ།
རྩོན་ལམ་རྩལ་དུ་གདམས་པའི་བཀའ་སློབ་འདི།
ཉིང་ལ་བཅངས་ན་དལ་འཕྱོར་དོན་ལྷན་འབྱུང་།
ལྷ་བདེའི་འགྲོ་བ་མྱི་དང་ཆོས་བྱེད་ཀྱི།
སྒྲུ་པོ་ཡོངས་ལ་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་ལས།

ལྷན་པའི་མི་གཙང་ཉེས་ཚོགས་ཅི་མཆིས་ཀྱན།
 རྣམ་འཛུམས་ཡུལ་ཁྲུས་ལེགས་ཚོགས་སྤེལ་བར་སྦྱན།
 ཡུལ་སྤེལ་ཁྲུགས་དང་ལས་འབྲས་སྟོག་པ་ཡིས།
 མཚོག་གསུམ་རྟེན་གྱི་རབ་གནས་ཉམས་པ་ཀྱན།
 རྩ་ཁྲུགས་ཉིང་འཛིན་ཚོག་ཆང་བ་ཡིས།
 རབ་གནས་ཡང་ཡང་བསྐྱར་བར་དམ་པས་གསུངས།
 དེ་སྤྲད་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མཁོན་ཐམ་ལ་རོར།
 རྣང་བརྟན་ཚུལ་དུ་སྒྲོས་པའི་སྐྱུན་ཕྱ་རུ།
 སྤྱི་བྱུང་ལེགས་བཙོན་མདོ་སྤྲུགས་རིམ་གཉིས་ལམ།
 མོས་ལྷན་ཚོས་དར་ཞེས་བྱས་ལྷག་བསམ་གྱིས།
 འཛད་མེད་ཚོས་སྐྱུན་དཔར་དུ་བྱངས་པའི་དགེས།
 བརྟན་འཛིན་ཞབས་བརྟན་དགེ་འདུན་ཚོས་སྐྱོད་འཕེལ།
 འཇིག་རྟེན་བདེ་ཞིང་འཕྱ་ཀྱན་སྤང་དོར་མིག
 རབ་གསལ་ཀྱན་མཁྱེན་གོ་འཕར་ཕྱར་སོབ་སོག

ཅས་པ་འདི་ཡང་དེར་དུས་ཚོས་བྱེད་ཡོངས་ལ་སྤང་དོར་གསལ་པོར་རྟོན་པའི་ཞལ་
 གདམས་གཅིས་བཟུས་འགའ་ཞིག་དང་། རྣམ་འཛུམས་བུམ་སྐབ་རབ་གནས་རྟོག་མ་
 བཅས་ཚོས་སྐྱུན་དཔར་དུ་བརྟན་པར་མཛད་པ་པོ། འཕགས་མཚོག་འཇིག་རྟེན་དབང་
 ཟུག་གངས་རྒྱུང་ས་སྤེལ་འཕྱོང་བམྱེད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་རྣང་བརྟན་ཚུལ་བརྟན་ལྷ་ཁང་ཆེན་
 པོའི་སྐྱ་གཉེར་སྤྱི་བྱུང་བཙོན་ཞིང་། མདོ་སྤྲུགས་ལམ་གྱི་རིམ་པར་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
 གཞིལ་བསྐྱོ་བཟང་ཚོས་དར་ལགས་ནས་དཔར་བྱང་སྐྱོན་ཚོག་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་མ་
 གནང་བ་རོ་མ་བསྒྲིག་ཅམ་དུ། རྟེགས་དུས་ཀྱི་ཚོས་གཟུགས་ལམ་དུ་རྟེགས་པ་གཡས་
 འབྲེལ་མིང་ཅན་ནས་བྱིས་པའོ།

བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་བྱིད་བདེ་ལམ་
 གྱི་རྒྱུར་དངོས་མཚུག་གི་རིམ་པའི་དགོངས་
 རོན་སྟོན་པའི་ཟིན་བྲིས་འོད་དཀར་
 འབྲེང་བའི་དཔར་བྱང་།

ཟབ་རྒྱས་གདམས་པའི་སྒྲིབ་བརྒྱད་ཡོངས་སྒོགས་པ།
 རྒྱུས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་ལེགས་བསྐྱུས་ནས།
 ཆོ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ས་དུ་བཞུད་པའི་ཐབས།
 ཚང་ལ་མ་ནོར་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཉིད།
 ཡ་ཏི་ཤ་དང་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པའི།
 ཐུགས་མཆོལ་རྟེན་པར་ཐུང་བའི་ཞལ་གྱི་ཆབ།
 ཕྱིན་རྒྱལ་སྐྱོད་རྒྱངས་ཆེལ་ལེར་འབྱུལ་བ་ཡི།
 གདམས་ཟབ་འདི་འདྲར་སྦྱོད་དུ་ཡོད་པ་ཡང་།
 སྟོན་བསགས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་མཐུ་ལས་བྱང་།
 སབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་སྟོ་དང་ལེགས་འཛམས་པའི།
 བདེ་ལམ་ཟིན་བྲིས་འོད་དཀར་མེང་བ་འདི།
 རྒྱང་རྒྱལ་གནད་ཚད་རོན་གྱི་འགག་འདུས་པའི།
 བརྒྱད་ཉམས་སྒྲུབ་པའི་གསུང་རྒྱན་མིག་ལམ་དུ།
 འཁོད་འདི་རྒྱལ་བཞུན་ཡུན་དུ་གནས་བྱའི་ཆེད།
 མི་ཕྱིད་དད་དམ་སྟོ་སྟོས་རྩལ་བཟང་པོས།
 ཆོས་སྦྱོད་རྣམ་དཀར་དཔལ་ཡོན་དར་བ་ཡི།

ལྷག་བསམ་དག་པའི་འདུན་པས་ཡོངས་བསྐལ་ནས།
 ལྷ་ལྷུང་གསར་དུ་བཞེངས་པའི་ལེགས་བྱས་འདིས།
 ལྷུབས་གཅིག་གངས་ཅན་མགོན་པོའི་ཞབས་བཟན་ཅིང་།
 བཟན་འཁྱའི་གསོལ་སྤྲོན་པའི་བྱགས་བསྐྱེད་ཀྱན།
 ལེགས་མེད་བཞེད་པ་རི་བཞིན་ལེགས་འབྱུང་ལྟེ།
 འཇིག་རྟེན་ཞི་བདེར་གནས་པའི་དཔལ་འབྱུང་ཤོག

ཅེས་སྒྲོན་ཆོག་ཏུ་བྱས་པའི་ཆོགས་བཅད་འདི་ཡང་། འཕགས་མཆོག་ལྷན་རས་
 གཟིགས་ཀྱི་རང་རྒྱང་དག་པའི་ཞིང་དང་གཞིས་སྤུ་མ་མཆིས་པའི་བྱ་འཛིན་སོ་བྱང་ཆེན་
 པོའི་དཔེ་མཛོད་ལེགས་སྒྲིགས་མཛད་པོ། གཞོན་ནུའི་དྲུས་ནས་མཆོག་གསུམ་ཞིང་གི་
 དམ་པར་དད་མོས་གཅིག་ཏུ་བཟན་ཞིང་། ཆང་ལ་མ་ནོར་བའི་ལམ་བཟང་པོར་གང་ལྷས་
 ཅི་ཕྱགས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་པ་ནམ་གྱ་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་དར་ལགས་ནས། དྲག་
 དཀར་བསེ་ལུལ་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་ལེགས་ཡར་འཕེལ་གྱི་གསུང་རྒྱན་མན་རག་
 རྣམས་ཀྱི་བཟན་དགེ་སྤྱང་བཟན་འཕེལ་གྱིས་ཟིན་གྱིས་སྤྲོ་འགོད་གནང་མཛད་པའི་ལམ་
 རིམ་གྱི་ཟིན་གྱིས་འདི་བཞིན། ལྷས་བསྐྱུས་འཆམས་ལ་དམིགས་པ་སྤྱོད་བདེ་ཞིང་། མན་
 རག་གི་གནད་ཆ་ཆང་བ་བཅས་དཔེ་རྒྱན་འཕེལ་བ་ཞིག་ལྷུང་ན་དགོངས་ཏེ། ཆ་ཆང་
 གཅིག་འབྲི་བསྐྱས་མཛད་པའི་སྒྲོན་ཆོག་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐལ་མ་མཛད་པ་ལྷར་སྒྲིགས་
 དུས་ཀྱི་སྒྲུ་མིང་འཛིན་པ་དྲུང་དཀར་ལྷོ་བཟང་འབྲིན་ལས་ཀྱིས་དང་བཞེན་པོས་བྲིས་པའོ།

1994ལོའི་ཟླ་11ཆོས་ལ།

དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་རེ་མ་ཉིའི་གཏོར་འབུལ།

གཟུངས་འཛིན་རྣམ་ཚྭ་ལྷུལ་པའི་དབང་པོ་ལྷན། མི་མེག་དབྱིངས་ལྷ་
བཟུལ་པའི་ཤ་ཁྲག་རྩལ། ལྷ་རྣམས་སྦྲར་བྱས་པ་དུད་ཅིའི་གཏོར་མ་འདི།
དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་འཁོར་བཅས་མཉེས་ལྷུང་འབུལ། ལྷ་སྦྲར་བཟུན་ལྷ་རྩལ་
མོའི་སྦྲར་བཟུན་ཡང་། བྱ་དུ་རྩལ་ཡུམ་མཁའ་སྦྱོད་དབང་མོ་དངོས། གསང་
བརྟེན་ཆེའི་སྤོང་གི་ཅན་ལི། རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ངོ་པོར་ཁྱོད་བཟུན་ན། ལྷ་
ཡི་བཟུན་སྦྱོང་འདོད་པའི་དོན་ལྷན་ལྷུལ། བྱང་གི་བཟུན་སྦྱོང་དགའ་བཞིའི་ཡེ་
ཤེས་བཙུལ། གསང་བའི་བཟུན་སྦྱོང་ཉེ་བའི་ཅན་ལི། འགལ་སྤྱོད་ལྷན་སེལ་
མཐུན་སྤྱོད་ལྷན་བྱ་བ་མཛོད།

(འདོད་ཁམས་དབང་ལྷན་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་དམག་སྦྲར་མའི་ངེས་དོན་གྱི་དག་པ་དང་སྦྲར་བའི་
གཏོར་འབུལ་ཆོགས་བཅད་འདི་ཡང་དད་བཙོན་རྣམ་དབྱེད་ཡངས་པ་རྣམས་ལྷ་སྦྱོང་བཟང་ཆོས་དར་ལགས་
ལྷུང་བཟུལ་བ་བཞེན་མེར་སྦྱོད་དུང་དགར་སྤྱོད་མེར་སྦྱོང་དགའ་དགའ་ལྷན་འཛིན་ལས་ལྷ་མཆོར་འདོད་
པས་དང་བཙུན་པོས་སྦྱར་བཅོ།)